Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Sextus decretalium

https://hdl.handle.net/1874/461538

Sextus decretalium

Rubrice primi libri.

Tabula titulorū

De summa tri nitate z fide catholica. fo.ij
De ꝓstitutionib fo.ij.
De rescriptis fo.ij.
De consuetudine x.
De postulatione prelatoꝝ xi.
De electione z electi potestate xi.
De renunciatione xxvij.
De supplenda negligentia prelatoꝝ xxvij.
De temporibus ordinationū z qualitate ordinandoꝝ. xxvij.
De etate z qualitate z ordine preficiendo rum xxix.
De filijs presbyteroꝝ xxix.
De bigamis xxx.
De officio vicarij xxx.
De officio z potestate iudicis delegati. xxx
De officio legati xxxij.
De officio ordinarij xxxiij.
De maioritate z obedientia xxxvi.
De pactis xxxvi.
De procuratoribus xxxvij.
De his que vi metusue cā fiunt xxxviij.
De restitutione in integrū xxxix.
De arbitris xxxix.

Liber secundus eiusdē sexti.

De iudicijs xxxix.
De foro competenti xl.
De litis contestatione xl.
De iuramēto calūnie xli.
De restitutione spoliatoꝝ xli.
De dolo z contumacia xlij.
De eo qui mittitur in possessionē causa rei seruande. xlij.
Ut lite pendente nihil innouetur xlij.
De confessis xliij.
De testib z attestationibus xliij.
De iureiurando xliiij.
De exceptionibus xlv.
De prescriptionibus xlv.
De sententia z re iudicata xlvi.
De appellationibus xlix.

Liber tertius.

De vita z honestate clericoꝝ lij.
De clericis cōiugatis lij.
De clericis nō residentibus in ecclesijs vel prebenda lij.
De prebendis z dignitatibus lij.
De clerico egrotante lviij.
De institutionibus lix.
De concessione prebende z ecclesie non vacantis lix.
De sede vacante aliquid innouetur lxij.
De rebus ecclesie nō alienandis lxij.
De rerum permutatione lxiij.
De testamētis z vltimis voluntatib lxiij.
De sepulturis lxiiij.
De decimis lxiij.
De regularibus z transeuntib ad religio nem lxv.
De voto z voti redemptione lxvi.
De statu regularium lxvi.
De religiosis domibus lxvij.
De capellis monachoꝝ lxvij.
De iurepatronatus lxvij.
De censibus exactionibus z procurationi bus lxviij.
De consecratione ecclesie vel altaris lxix.
De reliquijs z veneratione sanctoꝝ lxix.
De imunitate ecclesiarum z aliop locoꝝ religiosoꝝ lxix.
Ne clerici vel monachi secularibus sene gocijs imisceant lxx.

Liber quartus

De sponsalibus z matrimonijs lxxi.
De desponsatione impuberū lxxi.
De cognatione spirituali lxxi.

Liber quintus.

De accusationibus inquisitionibus z de nunciationibus lxxij.
De hereticis lxxij.
De scismaticis lxxvi.
De homicidio lxxvij.
De vsuris lxxviij.
De excessibus prelatoꝝ lxxviij.
De priuilegijs lxxx.
De iurijs z dāmo dato lxxx.
De penis lxxxi.
De penitentijs z remissionibus lxxxij.
De sententia excōmunicationis suspensio nis z interdicti lxxxij.
De verborum significatione lxxxvij.
De regulis iuris lxxxviij.

Finit

De summa tri

nitate z fide catholica.

Primo quidem oportet nos fidem catholicam firmiter amplecti: qua nos omnes christianos esse fatemur: qua credimus deum patrem: deum filium: deum spiritum sanctum: tres personas: vnum deum: vnam substantiam: vnam essentiam: vnam naturam: vnam omnipotentiam: vnam eternitatem: vnum principium: vnum creatorem: vnum saluatorem: vnum gubernatorem: vnum iudicem: vnum remunerantem: vnum dominum: vnum deum: vnum omnipotentem: vnum ingenitum: vnum immortalem: vnum incommutabilem: vnum incomprehensibilem: vnum inuisibilem: vnum ineffabilem: vnum incircumscriptibilem: vnum qui non habet principium: vnum qui non habet finem: vnum qui non habet tempus: vnum qui non habet diem: vnum qui non habet horam: vnum qui non habet momentum: vnum qui non habet instans: vnum qui non habet aliquid: vnum qui non habet nihil: vnum qui non habet esse: vnum qui non habet non esse: vnum qui non habet aliquid aliud: vnum qui non habet nihil aliud: vnum qui non habet esse aliud: vnum qui non habet non esse aliud: vnum qui non habet aliquid aliud esse: vnum qui non habet nihil aliud esse: vnum qui non habet esse aliud esse: vnum qui non habet non esse aliud esse: vnum qui non habet aliquid aliud esse aliud: vnum qui non habet nihil aliud esse aliud: vnum qui non habet esse aliud esse aliud: vnum qui non habet non esse aliud esse aliud: vnum qui non habet aliquid aliud esse aliud esse: vnum qui non habet nihil aliud esse aliud esse: vnum qui non habet esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet non esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet aliquid aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet nihil aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet non esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet aliquid aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet nihil aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet non esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet aliquid aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet nihil aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet non esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet aliquid aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet nihil aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet non esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet aliquid aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet nihil aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet non esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet aliquid aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet nihil aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet non esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet aliquid aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet nihil aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet non esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet aliquid aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet nihil aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet non esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet aliquid aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet nihil aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet non esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet aliquid aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet nihil aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet non esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet aliquid aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet nihil aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet non esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet aliquid aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet nihil aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet non esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet aliquid aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet nihil aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet non esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet aliquid aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet nihil aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet non esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet aliquid aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet nihil aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet non esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet aliquid aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet nihil aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet non esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet aliquid aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet nihil aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet non esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet aliquid aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet nihil aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet non esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet aliquid aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet nihil aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet non esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet aliquid aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet nihil aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet non esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet aliquid aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet nihil aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet non esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet aliquid aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet nihil aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet non esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet aliquid aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet nihil aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet non esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet aliquid aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet nihil aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet non esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet aliquid aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet nihil aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet non esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet aliquid aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet nihil aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet non esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet aliquid aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet nihil aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet non esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet aliquid aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet nihil aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet non esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet aliquid aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet nihil aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet non esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet aliquid aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet nihil aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet non esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet aliquid aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet nihil aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet non esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet aliquid aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet nihil aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud: vnum qui non habet esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse: vnum qui non habet non esse aliud: vnum qui non habet aliquid aliud esse: vnum qui non habet nihil aliud esse aliud: vnum qui non habet esse aliud esse: vnum qui non habet non esse aliud: vnum qui non habet aliquid aliud esse: vnum qui non habet nihil aliud esse: vnum qui non habet esse aliud esse: vnum qui non habet non esse aliud esse: vnum qui non habet aliquid aliud esse aliud: vnum qui non habet nihil aliud esse aliud: vnum qui non habet esse aliud esse: vnum qui non habet non esse aliud: vnum qui non habet aliquid aliud esse: vnum qui non habet nihil aliud esse: vnum qui non habet esse aliud esse: vnum qui non habet non esse aliud: vnum qui non habet aliquid aliud esse: vnum qui non habet nihil aliud esse: vnum qui non habet esse aliud esse: vnum qui non habet non esse aliud: vnum qui non habet aliquid aliud esse: vnum qui non habet nihil aliud esse: vnum qui non habet esse aliud esse: vnum qui non habet non esse aliud: vnum qui non habet aliquid aliud esse: vnum qui non habet nihil aliud esse: vnum qui non habet esse aliud esse: vnum qui non habet non esse aliud: vnum qui non habet aliquid aliud esse: vnum qui non habet nihil aliud esse: vnum qui non habet esse aliud esse: vnum qui non habet non esse aliud: vnum qui non habet aliquid aliud esse: vnum qui non habet nihil aliud esse: vnum qui non habet esse aliud esse: vnum qui non habet non esse aliud: vnum qui non habet aliquid aliud esse: vnum qui non habet nihil aliud esse: vnum qui non habet esse aliud esse: vnum qui non habet non esse aliud esse: vnum qui non habet aliquid aliud esse: vnum qui non habet nihil aliud esse: vnum qui non habet esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse aliud esse

Pro lectura arbo. cōsan.

Quia lecturam arboris diuersis olim diuersum moduz tenentib⁹ Io. de deo hispanus post illos lecture ipsi⁹ arboris nouū modum assumens per suas meretricas regulas ipsius intellectum nisus fuit aperire. sed propter multitudinem regularū z versuū obscuritatem aliquibus notum ignotum alijs ignotum ignotius reddidit. Attendens igitur ego Iohannes andree inter decretoz doctozes mīmus z indignus inuentionē arboris ex eo fuisse. vt habentib⁹ materiā consanguinitatis z affinitatis ignotā nota. z habentib⁹ notam ex oculozum inspectiōe notissima ficret. antiquoz scripta reuolui. z prout expedire credidi compilaui. Primo querens ad vtrāqz arborem ad quid ad qd in volumine decretaliū repetita que olim fuerat in decretis. Prime questionis ex superi⁹ dictis patuit solutio. probatio enim ad oculū als vincit. insti. de gradi. §. agnationis. xxvij. q. i. nec aliqua. Ex ostensione enim facti quedam melius percipiuntur q̄z elocutione. de donat. de presscrip. q̄z indicante. C. fini. regun. l. iij. ventris inspectio. an multi aplice vſ⁹ fi. Hinc est q̄ agroz mēsio subijcit oculis. xvi. q. iij. in inter. er sit pregnās. ff. de ven. inspi. l. i. in prin. Locoz pudicitie inuestigatio. an mulier sit virgo. de proba. ꝓposui. an arta de fri. z male. fraternitatſ. vel aliter impedita. e. ti. ex litteris. Iniurie an sit atror estimatio. ff. de ser. l. ij. z littere papales an sint vere vel falsc. de crimi. fal. licet. Ad secūdum dic. q̄ arboz auctentica est quod patet ex canonib⁹ ysidori z alexandri. xxxv. q. v. c. i. ij. z vlti. Ad tertium dic. q̄ qz in decretis de cōsanguinitate z affinitate tractatur. vtile fuit ibi arborez ponere. z qz in decretalibus est idem tractat⁹ z in hoc volumine vtile fuit repeti ex eo maime qz nemini venit in dubium. id satis esse validum satisqz famosum. quod repetita lectio. probat. C. de emen. iust. co. l. vna. Itē ex eo qz antiqui canones circa materiam illam multū fuerunt correcti. vnde expediens fuit fm statum nouoz iurium antiquam arborē decidere.

Deinde ad arborem consanguinitatis specialiter descendamus Et primo queritur quid sit cōsanguinitas. z vnde dicat. quid linea. quid gradus. Secūdo queritur quomodo arboz formetur. z quare sic formetur. z quare sic punctetur. z interserem⁹ regulas per quas cognoscuntur gradus. Demū ponemus quedam notanda. z quasdam questiones. Ad primū dico q̄ consanguinitas est attinentia personarū ex eo prouenicns. qz vna descendit ab altera vel ambe ab eadem. vel est vinculum personarum ab eodem stipite descendentium carnali ꝓpagatione contractū quod satis est idem. Dicitur autez consanguinitas quasi sanguinis vnitas a con z sanguine. qz de cōmuni sanguine descendunt. Ex quo ad prohibitionem coniugij nō distinguo an tales ꝛsanguinei sint producti ex vrozio coitu vel ex fornicario. quod est expressuz. ff. de proba. per tuas. Linea vo est collectio personarum ab eodem stipite descendentiū gradus ꝓtinens z numeros distinguens. Et est triplex linea. s. graduū descendentiū ascendentium z collateralium. vt ꝛ patebit. z. ff. de gradib⁹. l. i, z l. iurisconsulte⁹. Gradus est habitudo distantium personarum qua cognoscitur quota agnationis vel cognationis distantia due persone inter se differūt. z dicuntur gradus ad similitudinem graduum scalarum vel locoz procliuium. quia gradimur de proximo in proximū. ff. de gradib⁹. l. iurisconsultus. §. Formatur autem sic arboz. primo vide cellulas ascendentium secūdo descendentiū. demū collateraliū. Ascende super cellulam vacuam que remansit ideo vacua. qz non potuit nomen ꝓprium habere cum alie cellule exceptis his que per genitiuū nominant sumant nomen ab ipsa. Quomodo enim possem⁹ illam cellulam nominare quaz dicimus filium patris fratrem fratris patrez filij z sic de singulis. z eā alij vocant ioachim alij protheum alij truncuz. Nos autem a nomine pedelli nostri voccmus eam petrucium. Et scire debes q̄ competenter ille cellule medie ascendentium z descendentium diuiderentur directe per medium vt a latere dextro illarum cellularum ponerentur nomina marium. vt abauus proauus ꝛc. a latere sinistro nomina mulierum vt abauia ꝛc. qz positi a latere dextro descendunt a maribus z econuerso. Supra cellulam vacuā est cellula hec continens pater mater. z. ē. vnū punctum rubeum. z. ſ. vnum nigrum. Supra illam ē cellula auꝰ auia. continens duo puncta rubea. z duo nigra. Supra illam est cellula proauus proauia habens tria puncta rubea. z tria nigra. Supra illam est cellula abauꝰ abauia habens quatuoz rubea z quatuoz nigra. Descendendo sub cellula vacua habes filium filiam. z habet vnū punctum rubeum z vnū nigrum. Sub illa habes neporem z neptez z duo puncta rubea z duo nigra. Sub illa pronepotem z proneptem z tria pūcta rubea z tria nigra. sub illa abnepotem z abneptem. z quatuoz puncta rubea z quatuoz nigra. Antēqz ad collaterales transeam⁹ scire debes q̄ punctoz numeratio est numeratio graduū habito respectu ad cellulas vacuam. z puncti rubei denotant computationem fm ius canonicuz. puncti nigri fm ius ciuile ꝛc. Ponitur autem computatio canonica in superiori parte cellularum. ciuilis vo in inferiori. vt detur intelligi excellentia iuris canonici ad ciuile. z maxime quo ad hunc casum qua in struimur in matrimonijs quelicite contrahi possint necne. z cum matrimonium sit sacramentum ecclesie in eo precipue lex minoz est canone. §. de secun. nup. c. vlti. z penul. Videsautem ex punctatiōe predicta q̄ in computatione ascendentium z descendentium concordat vtrūqz ius. qz in eis semper persona addita persone per carnis propagationez gradum adijcit. Ad inueniendum autem gradus inter eos fm vtrūqz ius tolle hanc magistralem regulam. Ascendētiū z descendētiū. quot sunt persone de quib⁹ querit computatio intermedijs. vna dempta tot sunt gradus inter eas. Si igitur vis scire quantū distat abauꝰ a petrucio vtroqz computato. z intermedijs quinqz sunt persone. deme vnam quatuoz sunt gradus. Idem dico de ipso. p. ad abnepotem. qz eodē modo erit reperire quinqz personas. z sic quatuoz sunt gradus. Si velles scire quot distet abauus. p. ab abnepote. p. inuenies ibi nouem personas computato. p. z sic octo erunt gradus. Scias autem q̄ iste. p. non habet totam suam computationē in arboze. Scis enim q̄ quilibet habet duos parentes. iij. auos. viij. proauos. xvi. abauos. z sic semp ascēdentes duplicantur. Unde impossibile fuisset tot personas in arboze scribere. Quero autem an inter ascēdentes z descēdentes prohibitio copule coniugalis excedat quartum gradum. z dicit goff. in summa de consanguini. z affi. §. item q̄stum. q̄ non. per decr. nō debet. eo. ti. que generaliter loquitur. Alij cōmuniter contradicentes inter ascēdentes z descendentes perpetuam esse prohibitionē dicūt. z quod de quarto gradu dicitur in collateralibus locū habet. ad hoc. xxxv. q. iij. progenie. z duobus. c sequē. in quib⁹ dicitur. q̄ olim nō solum vsqz ad scdm gradum. sed etiā in q̄stum noticia erat parētele extendebatur prohibitio. Exquo ergo certū est alterū descendentē z alterū ascendentem perdurat prohibitio. ad idem insti. de nup. §. i. ff. de ritu nup. l. nuptie. z hoc vez puto Ad collaterales trāseam⁹ z ad fratrē z sororem. z causa breuitatis pse quēdo solum partē mediam arboris ad modum vexilli. qua intellecta reliqua intelligiē. qō per se patet. Dicamus de fratre z descendētibz sub cellula fratris filius filia. ex illa fratris nepos neptis. ex illa fratris pronepos proneptis. z frater. p. z cū. p. in ꝑmo gradu fm canones. in scōo fm leges. eius filiꝰ in scōo fm canones. in tertio fm leges. nepos in tertio fm canones. in quarto fm leges. Fratris pnepos est ipsi. p. in q̄rto fm canones. in quinto fm leges. z sic debet esse vtraqz punctatio. z isti sunt collaterales ad. p. Et nūc de cellula patris fecim⁹ stipitē. z fac cōsequenter stipitem de auo. ex eo patruꝰ amitta. ex illa frater patruelis z amitinus sororpatruelis z amitina. ex illa boꝝ filius filia. ex illa boꝝ nepos neptis. patruꝰ est. p. scōo gradu. frater patruelis etiam scōo gradu. filiꝰ in tertio. nepos in quarto fm canones. Per leges autē patruꝰ in tertio. frater patruelis in quarto. filiꝰ in quinto nepos in sexto. z sic debet esse vtraqz punctatio. Postea fac proauū stipitem. z habet filiꝰ patruū magnū. amitam magnā. auū z auiā. auunculum magnū z materteram magnā. illos nō prosequimur. Ex cellula patrui magni ꝓpiorsororinꝰ ꝓpior sororina. ex illa boꝝ filius filia. ex illa cozundē nepos neptis z qz. p. distat a pauo quē nūc feci stipitē ctio ḡdu ḡ a patruo tertio. z q̄ a ꝓpiori sororino ctio. et a filio ctio. z nepote q̄ erit linea cōlitat⁹ q̄rto fm canones. fm leges vo distat. p. a patruo magno q̄rto a ꝓpiori sororino quarto. z a filio sexto z a nepote septio. z sic dz esse vtraqz punctatio. Nō fac abauū stipitem cū tribꝰ filijs. s. propatruo proauo z pauunculo. de pauunculo nō prosequor. Ex cellula propatrui oritur cellula boꝝ filius filia. ex illa boꝝ nepos neptis. ex illa cozundez ꝓnepos proneptis. Isti oēs sunt cū. p. in quarto gradu. qz. p. distat a stipite in quarto gradu. z ex illa linea nullus erit linea equalitatis. ergo oēs ab eo distāt. quarto fm leges. propatruꝰ distat. v. filius. vi. nepos. vij. ꝓnepos. viij. z sic debet esse vtraqz punctatio. Nūc videndū est quib⁹ regulis gradus illoz collateraliū cognoscantur. Collateralium equalis linee vnā trado regulā fm canones. Collateraliū in linea equali. quoto gradu q̄s distat a cōi stipite. toto distant inter se vel sibi attinent. hoc fm canones. Exemplum pone cū facis abauū stipitem inter. p. z pronepotē propatrui. nam illi sunt in linea equali. quilibet distat a stipite quarto gradu. ḡ inter se quarto. fm leges vo aliter est. z sic dicim⁹ regulam collateraliuz in linea equali q̄to gradu q̄s distat a cōi stipite toto duplicato distant inter se vel sibi attinent. Vides ḡ ex superi⁹ dictis z ex punctatione q̄ p̄ dicti. p. z pronepos ꝓpatrui distāt. viij. z insurgit illa diuersitas. qz fm leges quelibet ꝑsona gradum facit in collateralib⁹. Unde duo fratres faciunt duos gradus. fm canones vo due persone faciunt vnū gradū. vnde ꝛ pater in cellula fratris est cū. p. in ꝑmo gradu fm canones in secundo fm leges. sed cōputatio eoz ob aliud fit q̄ nostra. xxxv. q. v. c. ij. bene ergo dicitur fm leges. q̄ in equali linea collateraliū siue linea sit paris numeri siue disparis. nō est repire disparem gradū. vide in linea paris numeri secunda vel quarta. dispar numeri prima vel tertia. In prima secundus gradus. in secūda quartꝰ. in tertia sextꝰ. in q̄rta octauus. qō nō est fm canones. qz in equali linea disparis numeri habem⁹ disparem gradū. qz in prima primū. in tertia tertiū. in quinta quintū. z sic de singulis. Nūc restat videre de collateralibz in linea inequali. de q̄bus traditur talis regula fm canones. Collateraliū in linea inequali quoto gradu remotioz distat a cōi stipite. toto distāt inter se. Exemplū pone faciendo. abauū stipitem. p. z filiꝰ ꝓpatrui sunt in linea inequali. cōputem⁹ ḡ a remotiori. s. a. p. ſ. p. distat a stipite quarto gradu. ḡ a filio ꝓpatrui quarto. z idem in descendentibz vsqz ad lineā equalitatis. z hoc est qō dicim⁹ q̄ persona addita ꝑsone vsqz ad lineā equalitatis nō crescit gradus. qz ꝓpatruus filiꝰ eius nepos z pronepos oēs distant q̄rto a. p. Sed aliter fm leges fm quas talē regulam tradim⁹. Collateralium in linea inequali quot sunt personc stipite dempto. tot sunt gradus vſ. p. a stipite distat quarto. a ꝓpatruo. v. a filio. vi. a nepote. vij. a pronepote. viij. z sic quelibet persona facit gradū. Vides ex supradictis q̄ p. non potest ꝓtrahere cū aliqua de arboze. Distat enī a summo. s. ab auo. ab imo. s. a nepote. ab extremis collateraliū. ab omnibz his quarto. a medijs citeriori. p quod satis patet q̄ cū nullo pōt ꝓtrahere. Sed si extremꝰ in collateralibus. vtputa si pnepos ꝓpatrui vel pronepos fratris procrearet filiam posset. p. cū illa ꝓtrahere. licet autem contrahat in quinto gradu. remanet tñ cōsanguinitas. ꝓhibitio enim que per ius positiuū ꝓcesserat potuit tolli. sed naturalia sunt imutabilia. v. dist. in prin. Scire debes q̄ cōiter dicunt doctozes q̄ abauus ꝓauus z alius

Arbor consanguinitatis

sunt bigami dicentes. q si nō essent bigami nō possent filū eoꝝ coniungi. cum essent fratres. sed de hoc non multum curo. qz eadē ratione sic esset de alijs cellulis duplicib⁹ q ꝑsone earū essent bigami. vnde fingamus pinde ac si in qualibet duplici cellula haberem⁹. iiij. personas. ac si diceretur ꝓpatruus z vxor ꝓamita z maritus. vñ duplicatio posita fuit vt noia demōstraret in vtroq; seru. nō vt eos coniuges denotaret. Sciendū est etiam q in collateralibus equalis linee bene sequit ista regula affirmando z negando ego z tu sum⁹ consanguinei in linea equali et ego possum accipere filiam tuaz. ergo tu meam. et negatiue ego non possum accipere filiam tuaz. ergo nec tu meam. Affirmatiua ꝓcedit in linea equali quarti gradus. Negatiua in tertio vel citeriori. sed in linea inequali hoc nō ꝓcedit affirmando vel negādo. qz si vnus est in quarto alter in tertio vel citeriori qui est in tertio vel citeriori pōt contrahere cū filia eius qui est in quarto gradu z non econuerso. vnde ꝓpatruꝰ bui⁹ filius z nepos contrahere pñt cū filia. p. sed non econuerso. Demū queritur an collaterales quoꝝ vnus est in quinto z alter in primo. puta filia. p. z ꝓpatru⁹ possint adinuicem contrahere. dicit hosti. q nō. z hoc no. s. c. q dilectio. z. c. tua. in summa huius tituli. de consang. §. nūquid. in quinto z primo quod per sua argumenta nititur probare sicz pater z filius vna persona censentur. C. de impu. z alijs substi. l. vlti. Sicut ergo non cōtrahit cum stipite. sic nec cū filijs stipitis. bene fazcit predicta decretalis tua. vbi fratres videntur poni pro stipite. Contrarium tenet ber. quod colligitur ex glo. quā ponit. s. e. ti. c. vlt. z raz. z ioh. de deo. z hoc est verissimū. quod probant verba regule posite. s. c. vlti. dū dicit ibi descendentiū ab eodem. sed certū est q ꝓpatru⁹ descendit a stipite. Preterea aut dicis q est inter eos prohibitio ascendentium z descendentium aut collateraliū. De primo patz negādo. q certū ē filiū. p. nō descēdisse a ꝓpatruo. Est ḡ phibitio collateraliū sz certū ē q isti distāt ḋnro. ḋd igit impediat istos collaterales contrabere non vi⁹ dco. Jo. an.

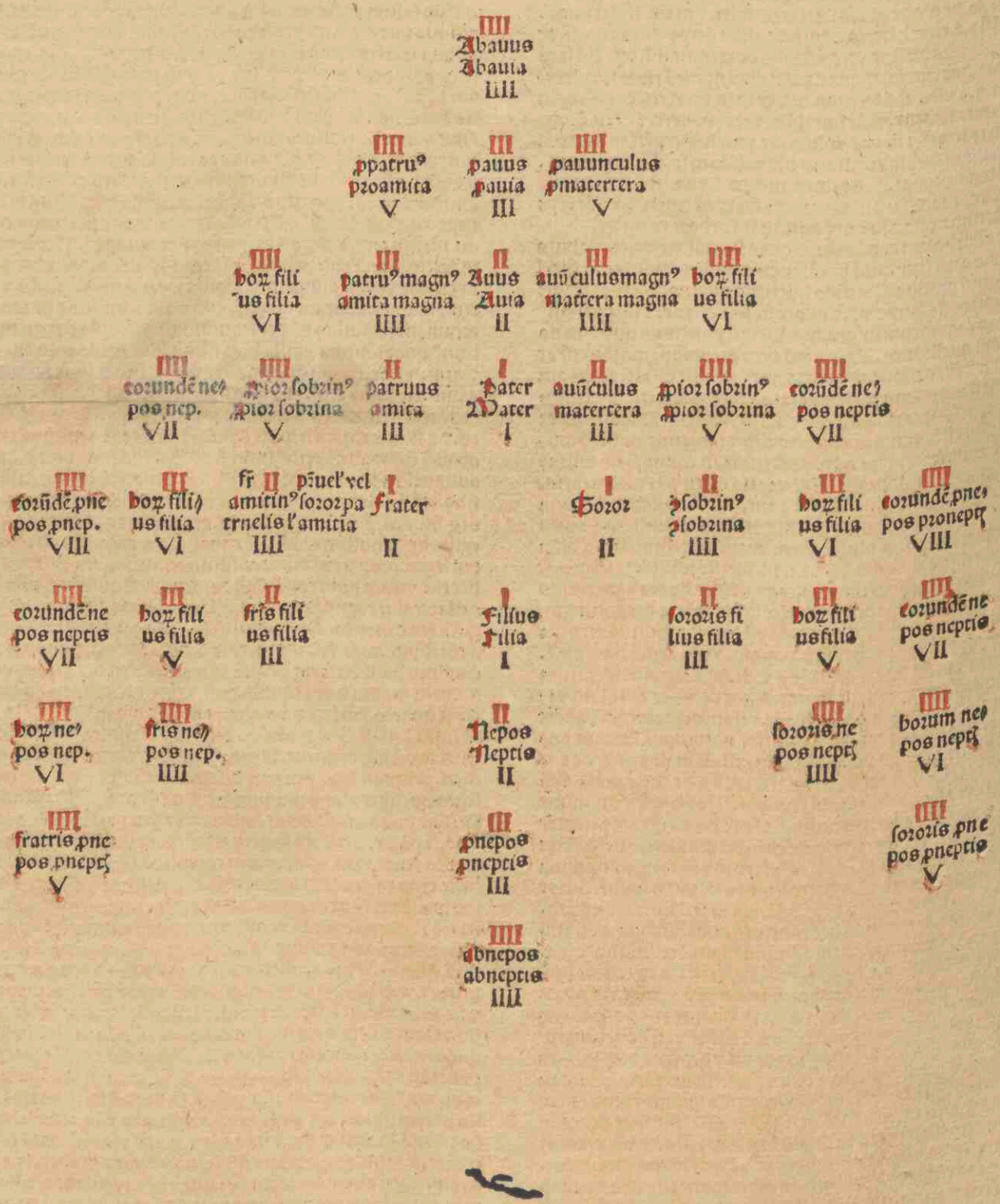

Pro arbore affinitatis

Ho arborem affinitatis ꝛ ei⁹ materiam trāseam⁹. Et pri⁹ mo videndū est quid sit affinitas. ꝛ vnde dicatur. ꝛ quo ipsius genera insurgāt. ꝛ gradus cōputentur. deinde arborē formemus. ponem⁹ postea quedā notabilia ꝛ quasdam qōes. Est autem affinitas personarum primitas ex coitu prouenies omni carēs parentela. hoc ſm canones, sed ſm leges est primitas pueniēs ex nuptijs. Et requiritur ſm leges. q̄ legittime sint nuptie nō interdicte vt cōtrahatur affinitas. ff. de gradi. l. nō facile. §. sciendū. Et dicatur affinitas quasi duoꝝ ad vnū finem vnitas. eo q̄ due cognationes diuerse p nuptias ſm leges. vel per coitum ſm canones copulant, ꝛ alter ad alteri⁹ cognationis finē accedit. vt in eadem. l. §. affines. Sed q̄ per fornicarium coitū ꝛ incestuosum ſm nos cōtrahat affinitas. patet de eo qui cog. cōsang. vx. sue. c. discretioni. et. c. ti. c. penul. sed consideratio legis fuit circa hereditates et tutelas deferendas. ꝛ ne quis cogatur aduersus affinē testimoniū dicere. ff. de gradi. l. iurisco sult⁹. in prin. ꝛ ff. de testi. l. iij. ꝛ iiij. q. iij. §. item in criminali. v. item. l. iulia. Sed canon quo ad matrimonia prohibenda consideravit vnionē carnis que insurgit ex copula. ꝛ est videre ſm b q̄ concurrere potest attinentia ꝛsanguinitatis et affinitatis. vt si quis cognoscat consanguineā suam. oēs cōsanguinei vtriusq; sunt vtriq; affines. Scias autē q̄ affinitas est perpetuū impedimentuz quod durat etiā mortua persona qua mediante contrahit. xxxv. q. v. fraternitatis. Nec oritur affinitas ex pollutiōe extraordinaria. que fit extra claustra pudoris, xxxv. q. iij. extraordinaria. ꝛ adde quod ibi notatur. Et insurgit affinitas ex coitu interdum cū publica honestate. interdū sine. ꝛ publica honestas interdum sine affinitate. vt si cognosco vxorem vel spōsam. hic impedimentum est publice honestatis ꝛ affinitatis. sic cognosco non sponsam hic affinitas sola est. si sponsaz nondū cognoui. ibi sola publica honestas. hoc dico. q̄ si mortua est vxor tua vis ꝓtrahere de dispensatiōe ecclesie cū consanguinea sua ꝛ eccl'ia dispensat q̄ possis cōtrahere cū illa nō obstante q̄ sit tibi affinis tali gradu per dispensatiōnem adhuc cōtrahere nō poteris. q̄ licet sublatū sit impedimentū affinitatis. nō tamen ē sublatum impedimentū publice honestat⁹. Debes ergo facere exprimi q̄ possis cū tali cōtrahere nō obstante impedimēto publice honestatis. pro eo q̄ desponsasti consanguineaz eius in quarto gradu. ꝛ nō obstante q̄ est tibi affinis in quarto pro eo q̄ dictam despōsatam carnaliter cognouisti. ꝛ tunc matrimoniū ꝓcedere poterit. Benus affinitatis cognoscitur p banc regulam. sed nō gradus. ꝑsona addita ꝑsone p carnis copulam mutat gen⁹ sed non gradus. Isto modo si tis qui est mihi in secundo gradu consanguinitatis cognoscit mulierē. illa est mihi scō gradu affinitat⁹ ꝛ ꝑmo genere. si alius eā cognoscit ille attinet mihi secūdo genere affinitatis ꝛ secūdo gradu, si ille aliā mulierem cognoscit illa attinet mihi tertio genere affinitatis ꝛ secūdo gradu. Sed q̄ solum primū genus hodie habet ꝓhibitionem, ꝛ q̄. b. plene tradidit. §. de cōsang. ꝛ affi. nō debet. Dic circa hoc nō insisto. ergo si ꝑsona mihi cōsanguinea contingat sibi aliam personā carnali copula pmo genere affinitatis ꝑmo genere affinitatis. si attinens mihi ꝑmo genere affinitatis carnali copula se alteri commisceat. ille attinet mihi secundo genere. si affinis mihi secundo genere aliquā cognoscat, illa est mihi affinis tertio genere. sed eodem gradu. Est igitur videre de gradibus. Certum est q̄ affinitas nō habet hodie ꝓhibitionē nisi in primo genere. ꝛ in illo vsq; ad quartum gradum. sed affinitas nō habet suam specialem computationem graduū. sed computantur gradus affinitatis ſm gradum consanguinitatis. Si ergo cōsanguine⁹ tuus cognoscat mulierem si vis scire quoto gradu affinitatis attinet tibi mulier illa. vide quoto gradu est tibi consanguineus tu⁹ ſm regulas quas tradidi in prima arbore. ꝛ quo to ē tibi consanguine⁹. toto mulier ē tibi affinis ꝛ semper in primo genere. Nunc formemus arborem ꝛ in medio arboris sunt quatuor cellule. ꝛ in prima superiori ponitur primus gradus. in secunda secundus in tertia tertius. in quarta quart⁹ gradus. Et de his primo queritur quare ponant⁹ in medio fratis ꝛ sororis. Secundo quare nō exprimant attinentiam. dicendo primus gradus affinitatis. ꝛ sic de singulis. Ad primū dic hoc fuisse vt detur intelligi q̄ affinitas oritur ex cōsanguinitate ꝛ q̄ ab vtroq; sexu virili et femineo affinitas contrahatur. Ad secundum dic attinentiam fuisse expressam, ꝛ illa cōputatio graduū ad consanguinitatem ꝛ affinitatē referatur. Ita de soror ꝛ frater sunt in primo gradu consanguinitatis ꝛ ff vir vxoris sunt in primo gradu affinitatis. ꝛ sic de alijs. Deinde a latere dextro ducitur frater. In secunda fratris fili⁹. In tertia fratris nepos. In quarta fratris pronepos. Ad dorsum huius alia linea continens alias quatuor cellulas. in quarū prima scribitur vxor fratris olim relicta. in secūda vxor filij fratris. in tertia vxor nepotis fratris. A latere sinistro sunt alie quatuor cellule. quarū prima soror. secūda sororis filia. tertia sororis neptis. quarta sororis pneptis. Ad dorsuz harū sunt alie quatuor. prima vir sororis olim relictus. secūda vir filie sororis. tertia vir neptis sororis. quarta vir proneptis sororis. Ponuntur etiaz alie due cellule vna a latere dextro cōtinens relictus relicte fratris. a sinistris relicta relicti sororis. que ſm omnes ponunt ad decorem ꝛ ad demonstrandū genera affinitatis. que hodie ꝓhibitionē non habēt. Adhuc habes duas lineas reflexas quarū vna oritur in cellula fratris ꝛ terminat⁹ in cellula viri sororis in qua scribitur primū genus affinitatis. Item alia linea reflexa que oritur in cellula sororis. ꝛ terminetur in cellula vxor fratris. in qua idem scribitur. Circa b quero quare in cellula vxor fratris scribitur olim relicta. quod nō ponitur in alijs cellulis inferioribus eidem linee. ꝛ dic hoc factum fuisse ꝓpter cellulam que ponitur ad dorsum illius. quasi dicat. frater habuit vxorem mortuo fratre vxor ab eo relicta contraxit cum alio viro. illa demum mortua iste relictus a relicta fratris vult contrahere cum sorore nq̄uid potest. olim non poterat. q̄ erat sibi in secundo genere ꝛ primo gradu. hodie vo potest. idem sit repetitū q̄ ad cellulam viri vxoris. Ad cognoscendum ergo gradus affinitatis ꝛ genus tam per formam arboris q̄ ex prius dictis. ꝛ tolle hāc solam regulam magistralem. Per carnalem copulā viri ꝛ mulieris inter consanguineos mulieris ꝛ virum. ꝛ inter consanguineos viri ꝛ mulierem contrahitur affinitas primi generis eiusdem gradus cuius est cōsanguinitas. Quare dicatur in regula per carnalem copulā viri ꝛ mulieris ꝛ nō viri ꝛ vxoris. collige ex his que in principio dixi. Inter cōsanguineos mulieris ꝛ virum ꝛ consanguineos viri ꝛ mulierem ideo dixi q̄ inter virum ꝛ mulierem non contrahitur affinitas sed ipsi sunt affinitatis causa. Item inter consanguintos viri ꝛ consanguineos mulieris non est affininitas. vnde duo fratres contrahāt cum duabus sororibus. pater ꝛ filius cum matre ꝛ filia. Sed est affinitas inter ꝛsanguineos mulieris ꝛ ipsum virum. ꝛ consanguineos viri ꝛ ipsam mulierē. §. de consanguini. ꝛ affini. q̄ super his. Primi generis quare dixerim. etiam ex superioribus patuit eiusdem gradus cuius est cōsanguinitas vide hoc in arbore. nam frater ꝛ soror sunt in primo gradu consanguinitatis. maritus sororis est fratri in primo gradu affinitatis ꝛ sic vxor fratris sororī. ꝛ sic filia sororis est filio fratris ꝛ ipi fratri in scōo gradu consanguinitatis. maritus eius in in secundo gradu affinitatis ꝛ ecōuerso. ꝛ sic in reliquis. Unde vir pneptis sororis attinet fratri ꝛ omnibus descendentibus qui sunt in arbore quarto gradu affinitat⁹. ꝛ hoc ideo. q̄ toto gradu consanguinitatis attinet predictis ipsius proneptꝫ qui sunt in arbore. ideo dixi. q̄ si pronepos fratris haberet filiū ille excederet lineam equalitatis. ꝛ sic attinet quinto gradu ſm regulas traditas in proxima arbore. Post hoc notandum est q̄ illud precise non sequitur. ego ꝛ tu sumus affines ergo filius quem procreo est tibi affinis Nam interdum filius me⁹ mutat genus attinētie. quia ego sum tibi affinis. ꝛ ipse consanguineus. interdum nil attinet tibi. interdum mutat gradum. interdum nec mutat genus nec graduz. exemplum si ego ꝛ tu sumus affines per appositionem mei. q̄ scilz contrari cum consanguinea tua. si ex dicta consanguinea tua filium procreo. ille est tibi consanguineus non affinis. sed ego maritus consanguinee tue ex alia muliere filium procreo. ille nec est tibi consanguineus nec affinis. Si vo tu cōsanguineus vxoris mee filium procreas. hic filius non mutat genus attinetie. q̄ tu pater es mihi affinis. ꝛ ipse affinis. sed si tu ꝛ vxor mea eratis in equali linea vel inequali. ꝛ tu eras remotior. q̄ tu eras in tertio. ipsa in secundo vel primo. tunc ipse filius mutat graduz. q̄ tu pater es mihi in tertio gradu affinitatis ꝛ ipse mihi in quarto. Si vo tu ꝛ vxor mea eratis consanguinei in linea inequali. sed vxor mea erat remotior vt q̄ ipsa in tertio ꝛ tu in secundo. tunc filius tuus nō mutat gen⁹ nec ḡdū. q̄ tu mihi affinis ꝛ ipe affinis. tu in tertio ḡdu ꝛ ipse in tertio gradu. Itē nota q̄ istud etiā non sequit⁹. ego ꝛ tu sumus affines. ꝛ ego non possum accipere filiam tuam. ergo nec tu meam. q̄ si habeam consanguineam tuam in vxorem. tu bene potes contrahere cum filia mea quā habui ex alia muliere. quia affinitas nō contrahitur inter consanguineos viri ꝛ consanguineos mulieris. sed inter virū ꝛ consanguineos mulieris et inter mulierem ꝛ consanguineos viri vt dixi. ꝛ probatur. §. de consanguini. ꝛ affini. q̄ super his. Sed ego non possum contrahere cū filia tua, nisi forsitan illa excederet quartum gradū. vt quia esset in quinto. ꝛ est simile ſm q̄ dixi. §. in proxima arbore circa finem. Nunc queritur an affinitas inter ascendentes ꝛ descendentes habeat perpetuam prohibitionem. an extendatur tm̄ vsq; ad quartum gradum. Et si teneremus opinionem gof. de qua dixi. §. in arbore proxima circa medium diceremus q̄ vsq; ad quartum gradum tm̄. Sed tenendo contrariam opinionem. dicem⁹ q̄ prohibitio sit perpetua. Dicit enim textus q̄ ita abstinere debemus a consanguineis vxoris. vt a propꝫs. §. de cōsang. ꝛ affi. c. i. xxxv. q. iij. de propinquis. ꝛ c. equaliter. Si ergo inter cōsanguineos ascendentes ꝛ descendentes prohibitio extenditur in infinitū ergo inter affines. ꝛ ad idem insti. de nup. §. affinitatis. ꝛ dicit lex. q̄ tales affines ascendentes ꝛ descendentes habentur loco parentum ꝛ liberorum. ff. de gradi. l. non facile. §. ꝛ retro. in fine. Eodem modo posset formari questio de affinibus. quorum vnus est in primo gradu alter in quinto. sicut in consanguineis dixi. §. in arbore prima in fine. An autem liceat diuersis temporibus habere in vxores duas cognatas. scilz vxores duorum fratrum. ꝛ an coniūctim olim in gradu prohibito hodie permisso simul manere possint. de hoc vide no. §. eo. de consanguini. et affi. ca. non debet. Ultimo queritur ad vtrāq; arborem. an prohibitio consanguineorum vel affinium cōiungendorum procedat ex ꝓhibitione diuina an ex humana. ꝛ quare facta fuit prohibitio. Breuiter scias. q̄ olim propter necessitatem frater habuit contrahere cum sorore. ꝛ cōsanguinei cum consanguineis. vnde tunc in collateralibus non erat ꝓhibitio. hoc fuit a principio generis humani in filijs ꝛ nepotibus ade. hoc etiam fuit post diluuium in nepotibus noe. In leuitico vero prohibite fuerunt fere duodecim persone. quas vide nota. §. de restit. spo. literas. ꝛ de diuor. c. gaudemus. Demū ius positiuū canonicum prohibuit consanguineos ꝛ affines primi generis coniungi in septimo gradu ꝛ citeriori. que prohibitio postea vsq; ad quartum gradum est restricta. §. e. non debet. reuocatis etiam quibusdam alijs prohibitionibus

Arbor affinitatis

vt ibi patz. Reuocatio vo fuit ex causa que ibi ponitur. z. ē. de testi. c. lz ex quadam. per quod pater. q̄ prohibitio partim procedit ex iure diuino z partim ex positiuo. Unde in secundo gradu equalis linee collaterales contrahere possunt a iure diuino sed non positiuo. Ratio vo prohibitionis sumitur. xxxv. q. i. §. i. z. c. i. fuit enim propter charitatē amplandam. Nam si contraherem cum sorore idem esset pater z socer mater z socrus vir frater zc. Sed si alium habeo patrem alium socrū numerosius se charitas protēderet. in qua vniuersi fideles. z precipue stu dentes continue perseuerent per gratiam eius qui est benedictus in sec̄ cula seculorum Amen.

Relictus re licte fratris	vxor fratris olim relicta	Frater	Primus gradus	Soror	vir sororis oli relict⁹	relicta reli cte sororis
	vxor fl⁹ lij frīs	fratris filius	Secūdus gradus	sororis filia	vir filie sororis	
	vxor nepo tis fratris	fratris nepos	Tertius gradus	sororis neptis	vir nept⁹ sororis	
	vxor pro⁹ neptis	fratris p nepos	Quart⁹ gradus	sororis pneptis	vir prone pt⁹ sororis	

Quia prepostere est ordo prius humana subsidia petere. vt illis deficientibus diuini fauoris gratia postuletur. de conse. dist. i. omnis. in fi. Idcirco ego iohannes andree bonoñ. in omnib⁹ iuuentis inter decretoꝝ doctores lz minim⁹. tñ indignus cupiens buiꝰ operis mei fore principium ad inuocationē bonoꝝ z laudē noīs iesu christi. qō quando recolo flectere debeo genua saltem cordis Ide im u. ec. decet. pus ad eum inēztum possuz humiles porrigo preces vt nō ponderatꝫ humanis demeritꝫ sui sola clementia in me sui celestꝫ irrigui vel regni gratiaz influat scientie z eloquētie supplendo defectum augendo ingenij modulum z memorie quantitatem vt possim scripturarum buiꝰ libri veritatem pandere. errores fugare. enigmata reserare. nodos soluere. obscura dilucidare. z dubia declarare. Ide reliqui. c. i. Vel vt sic conseruetur z augmentek scientia. virtus z gratia in meipso. vt iuxta verbum psal. cū de virtute ambulē in virtutem. de pe. di. ij. dū sancta. plantek. edificek. roborꝫ z cōseruetur bui⁹ iuris sciētia in mētibus desiderantium auditoꝝ. xxiij. q. i. aduocauit. in fi. vt per eā ipsorum bonorifica z ditata sint corpora. ē. de preben. de multa. in fi. ipsorū corpoꝝ mēbra reddank iusticie seruitura vt. xl vij. di. oēs. vt sic erudite sint aie z adeo picte induteq iusticia beatitudinem mereantur. de pe. di. ij. illa aia. z. c. sequen. sit autem hoc opus memoriale puerīs. iuuenes instruat. cū paribꝫ conferat. z desides excusso negligētie somnoꝝ Ide bomi. pro humani. assiduos z vigilantes reddat ad studiū. vt sermo meꝰ scintillam amoꝝ huius scie in eis inueniēs in illam fluat z nutriat. z cum creuerit flāmaz dignissimā faciat. de pe. di. ij. si sermo. Laudantes igitur hoc opꝰ melioribꝫ rōnibus roborantes. z merito reprehendētes amplectoꝝ. detrabentibꝫ autem nō resisto. sed velut agnus coram tondente nō aperiam os meum. de pe. di. ij. si enim inquit. ad fi. p me colūne. paratus ab anniculo doceri. xxiij. q. ix. c. i. Ascribatur igit insufficientie mee quicquid in hoc ope reprehēdendū exīstit. me tñ reddant aliqualiter in his excusatuz cognoscende veritatis affectus. z nō debilis amoꝝ quē corde gero fixum ad studiū. z studentes quibꝫ attrahor z absolute appelloꝝ manū ad calamū mittere. licet ad ß insufficiētis simū me cognoscam. Si quid autem ibi fuerit nota dignū z vtile. priꝰ diuine potentie. scdo reuerēdissimo patri sub cuiꝰ vmbra quiesco. z doctoꝝ sedeo licet indignꝰ. dño guidoni de abaysio archidi. bonoñ. ex cuiꝰ scriptis et dictis que non in glosas recipio sed in textum. et maxime lectura per ipsum supꝝ libro decretoꝝ nouiter cōpilata infra scripta collegi. Et licet oīm peritoꝝ huius iuris dicta vel scripta suo iudicio puꝰtem esse sū mussa. vt quod approbat approbatum z qō reprobat habeaf a singulis reprobatum. filiali tñ audaciabuiꝰ operis scripta sue correctioni subijcio. z pfitcor me tenere quod approbat. z tñ tenere quod reprobat. Et siqua in hoc ope suis dictis vel scriptis essent contraria habere cogito illa pro nō scriptis. z per hoc cunctis pateat me reprehendi nō posse. vt. xxiij. q. i. hec est fides. de sum. trī. dānamus. in fi.

Incipit sextus liber decretalium.

Bonifacius episcopus seruꝰ seruoꝝ dei dilectis filijs doctoribus et scholaribꝰ vniūsis boīoñ. cōmorantibꝰ salutem z apostolicam benedictionem.

Sacrosancte romane ecclesie quam ipscrutabilis diuine puidētie altitudo vniuersis dispositiōe incōmutabiliᵏ pretulit ecclesijs. z totiꝰ orbis precipuū obtinere voluit magistratūᵐ regimini presidentes sollicitamur curis cōtinuis. z assidua meditatione vrgemur vt iuxta credite nobis dispensatiōisⁿ officium subditoꝝ cōmodisº in quorum prosperitate vtiq prosperamur ᵖ iuboribꝫ z expensis. Quarto cōcludēdo mandat ipsis doctoribꝫ z scholaribꝰ q ipsum librū mature cōpositū. quez eis subbulla trāsmittit. affectuose recipiāt illo vsuri i iudicijs z scholis. z pcipit q vlteriꝰ nō recipiant nec pro decretalibꝫ habeāt aliqs pstōes ro. pon. editas post cōpilationē gre. ix. q in ipo sexto libro inserte vel refuate nō sint. ß ōr pbemiū a g Bonifaciꝰ er pdecessoribꝰ suis ciusdē noīs lz ipse fuerit ocrauꝰ. credo q vnicam decre. baibuimꝰ. s. ē. de presump. nullus. Et dicit bonifacius ōsi bona facies. z vere cōsonās nomē rei. put esse dz. xxi. di. cleros de pben. cū glm. instit. de dona. §. ē aliud. Bonuz igit imo optimū opꝰ fecit nr̄m ius cano. illuminando. z p declarationes antiquoꝝ iuriū p editiones nouoꝝ. vt Ī. sequit. Sed solent iuuenes dubitare q rōe mutetur nomē in creatione ro. pon. cum noīs mutatio pbibita sit. ℒ. de mu. no. l. i. hic enī prius vocabatur benedictꝰ. modo bonifacius est nominatus. innocentius quartus prius sīmbaldus. gregorius decimus prius theobaldus. celestinꝰ. v. prius petrꝰ. Respondet ß fieri ad ostendendū p mutationē noīs sacram mutationē boīs. cū enim prius esset purus hō tūc vicem veri dei gerit in terris. ē. vt ec. bñ. vt nr̄m. vel iō qz oīs actio xpi nra est instructio. ē. de ele. significasti. ij. q. i. de potens. sed in promotōe petri mutatū est sibi nomē cū primo vocarek simon. xxi. di. in nouo. sz ro. pon. vicē petri gerit. ē. q fi. sint legit. p venerabilem. vñ ad eiꝰ instar primeuū mutandū ē nomen. Preterea equū fuit mutationē fieri. qz posset pmotus turpe originale nomē habere. Pone exemplū. ē. de elec. p inq sitionē. vñ nō esset equū ipsum illo noīe vocari. lex autē de mutatiōe nominis fraudulentia intelligit.

b Episcopus ante cōsecrationē z coronationē sic scribit. Bonifaciꝰ electus epūs. z adde qō dicā in fi. li. sup data. Et quare se vocet epm cum sint in eccl'ia dei dignitates epali maiores dubitari solet. dic. ix. ordies in eccl'ia. xxi. di. cleros. z. xxiij. di. epūs. et. c. se. Ostoꝝ autē ordinū epalis est maior. qz nullū ē ipso inuenire maiorē vel parē. non g a dignitate sz ab ordine volēs nū cupari se vocat epm. z ē cōtra theologos. q dicūt solū cē. vij. ordines. dicūt enim q epalis z psalmistatus nō sunt ordines p eo q certū officiū circa cōfectionem eucharistie nō ē illis ordinib⁹ deputatum. nos iuriste ꝯ p iura pdicta. de hoc. ē. de pur. c. quoties.

a g Seruꝰ seruoꝝ dei. nō simplicit se dicit seruū sed seruū seruoꝝ dei. q si de bis q sunt forꝫ nihil ad cū. ij. q. i. multi. vel qz bis nō seruit q deo nō seruiūt. sed illos iudicat. bis aūt q seruiūt. vt Ī. de offi. leg. officij. vl' dic seruoꝝ dei. s. apl'oꝝ petri z pauli. quoꝝ vices gerēdo seruire ipsis ōz vel ex nimia humilitate ß dicit sm quā negat se vl'em papam. xcix. di. ecce. z submittit se iudicio seculari. ij. q. vij. nos si. z volūtarie purgatiōi ij. q. v. mandastis. vel dic vt no. in pbe. i. gre.

b Filijs. q papa vocet filios. z q fratres. dic vt. ē. de cri. fal. q gui Et lz aliquis epūs esset in studio bonoñ. scholarꝫ vel doctoꝝ non ē ppter ea rescriptū vicios um. qz generaliꝰ inspicimꝰ. nec est curandū de modico de pse. di. ij. reuera. ē. de simo. z si questiones.

c Doctoribꝫ. doctoꝝ ōz a docendo z dz esse cautꝰ ne pferat tacēda. vel dicenda recitat. xliij. di. sit rector. in pn. z dz seipsum z ẏba sua sm audientiū capacitatē z ingeniū coaptare. vij. q. i. oportet. q eni ea docet que ab auditoribꝫ intelligi nō valent. nō eoꝝ vtilitatē. sed sui ostentationē facit. xl vi. di. Ī. vl. nec dz esse arrogās sed humilis. de ma. z obe. c. vltimā bz hoc proprij doctrina arrogantiū. vt humiliter nesciant pferre q docēt. z recta que sapiūt recte ministrare non pñt. xl vi. di. c. i. z doctores vniuersitatē faciūt. ē. de consti. ex lris.

d Scholaribꝫ. a schola dictis. Priuilegiati autē si scholares in bis que habent. ff. fa. her. l. ea q pater. z. ℒ. ne fi. p pa. in pstī. habita.

e Bonoñ. quid de alijs. dic vt no. in pbemio grego. cōpilationis.

f Cōmorantibꝫ. multi morant qui parū studēt. z bos forte curialit

g Benedictionē. p benedictionē prelati (reprehendere voluit sm bosti. devote susceptā venialia remittit. ad hec. i. q. i. dictū. z. c. maledicā. z. c. Sic p generalē pfessionē z oīoez dñicā. de pe. di. iij. de q tidianis. per aquā benedictā. de pse. di. iij. aqua. z. Per elemosinā z ieiunia. de pe. di. iij. sane cauendū. Et p eucharistiā devote sumptā. de pse. di. ij. cū omne Per vnctionē extremā. ē. de sa. vnc. c. vno. ad pn. Per devotā pectoris tunsionē. de pe. di. i. tres sunt actiones. sm bosti. q hoc no. de pe. z re. oīs z qō dixi de remissiōe venialiū intelligas vez in eo q non est in mortali vt no. de pe. di. i. pfecta. in vlti. glo. mortale enī sine veniali pōt dimitti sed nō econuerso. qz mortale opponit charitati. venialeꝫ charitatiꝫ, sublato ẏo priori tollit posteriꝰ. sed non econuerso.

Sacrosancte. exordium z iō sacrosancta dicit. qz psecrata fuit martyrio apl'oꝝ pe. z pauli. xxi. di. Quis. xxij. di. c. ij. Ī. de ele. fundamenta. et

i Inscrutabilis. vñ o altitudo diuitiarū sapientie (de relig. i. z scie dei q̄ inscrutabilia sunt iudicia eiꝰ. z inuestigabiles vie eius. ad Ro. xi. z de pe. di. iij. si ex bono.

lz g Incōmutabili. xxij. q. iij. incōmutabiliū. ē. de sum. trī. firmiter.

l Pertulit. per illa verba. tu es petr⁹ xc. xxi. di. i. in nouo. z. c. sequē. vel pasce oues meas. de elec. significasti.
m Magistratū. xxx. di. c. i. z. ij. s. de sum. trī. c. dānam⁹. ad fi. s. de p uile. antiqui. L. de sacro san. ec. l. iubem⁹. et. j. ti. pri. c. vno.
n Dispensatiōis. xliij. di. dispensatio.
o Cōmodis. in his pcipue quib⁹ aiarū saluti consulit. j. de pben. c. i. de cōsti. c. vl. cum si.
p Prosperamur. j. de offi. le. officij.
q Jugi. i. continuo.
r Labores. idez dicit impator in auc. vt diui. ius subscp. ba. glo. que ē in pn. coll'. viij.
s Insomnes. in auc. vt iudici sine qq suffra. in prin. coll'.
t Formas. L. de vete. iure enu. l. ij. §. sed qz diuine.
v Declaratione. vt. j. de elec. statutum. de preben. qz sepe. cū si.
x Iurū. nūc antiquo rū innouatione verbuz clementis. j. de pben. c. i cum si.
y Possibile. hoc dicit qz natura ē introductū plura esse negocia q̄ vocabula. ff. de pscrip. xl. natura.
y Sane. narratio.
a Prouide. L. de no. co. cōpo. in prima pstōe.
b Utilit. di. iiij. erit.
c Ab eo. vt. j. de rescp. c. i. de testi. c. i. z. ij. de de ci. c. i. de here. c i, z de rē sti. in inte. c. i.
d Alijs. vt per te. j. vi debis.
e Successiue. z sicut successiue sic ordiare po ni debuerūt vt ex ordina tione ipsarū quis prior fuerit pateat. vt in pma constitut iōe. L. de no. co. cōpo. quod in hui⁹ libri cōpilatione bñ seruatur. vñ si que decre. gre go. ix. ponunt in ti. ille sunt prime bonifacij. semp sunt vltime. In decre talib⁹ tñ eiusdē auctoris dici solet q̄ hic ordo nō semper seruatur quod solet pbari. s. de off. archi. ad h. z. c. vt nim. et. s. qui fi. sint le. cāz. i. z. ij.
f Auctoribus. sicut erat in decre. grego. ix. j. de testi. in inte. c. i. quam quidā attribuebāt alex. iiij. z idem in similib⁹.
g Apicē. idem verbū habes. xl. di. nō vos. ibi quis enī sanctū dubi tet. quē aper tāte dignitatis attollitur. al's extollit. vt. j. de ꝓcef. pbē. c.
h A multis. me teste fuit sup hoc requisit⁹ ab vniuer (vlti. in pn. sitate bonoñ. p nuncij suū ad h̄ missuz discretū virū bone memorie do minū iacobū de castello mansionariū bonoñ. qui homūcio erat. i. pu⁹ hō corpore. z intelligas q̄ magn⁹ fuit in hui⁹ iuris scia. cū ꝓponeret co ram papa bonifacio stans. Boni credens genu flexū monebat cū vt sur geret. z tūc ferē portuen sem. s. fratrē matb. de aqua spreta dixisse ad pa
i Dispendiū. coartandū fuit. j. de rescp. c. iij. (pāzache⁹ est.
lz Teneri. s. inserte in h̄ libro vel reseruate.
l Refutari. s. q̄ hic inserte vel reseruate nō reperient. vt. j. in fi. pbemij
m Publica. iiij. di. erit. in fi. Jo. an.
n Uicecancellariū. tūc. nūc dyaco. cardinalē ti. sctī eustachij.
o Doctorem. hi erāt glosatores nō solū doctrinā legū sed ꝑetiaz expientia rerū. z tales debēt esse iuris cōpositores. L. de no. cōpo. in pma pstōne
p Huiusmodi. s. editas post volumen grego. ix.
q Contrarie. qđ in iure repiri non dz. vt. s. in phe. grego. ix. z. L. de
r Abbreuiatis. vt ē videre in decre. grego. ix (vet. iure enu. l. tāta. j. de deci. c. i. q̄ per longioza ꝛba extrauagabat z incipiebat graue nob
s In toto. vt patet in decre. inno. iiij. q̄ incipiebat gra (cui⁹ cū si. ue nimis. q̄ per breuia verba ponitur. ne cler. vel mo. c. ij. z p decre. que olim incipiebat. sicut dilecti. que p breuia ꝛba ponitur. j. de ele. statutū z in decre. j. de test. c. i. que olim incipiebat Joban. frāge pa. ex traua. in no. iiij. marie in tex. z mlte sunt si. t Mutat. j. de rescp. statutū.
v Correctionib⁹. vt. j. de here. quicū qz ad fi. vt ibi dicā.
x Detractiōib⁹. vt. j. de rescrip. c. i. ad fi. z de testi. c. ij. ad fi. ꝛduplicie. j. de sen. ex. qz periculosum. vt in his oibus dicā.
y Additionib⁹. vt. j. de regu. nō solum. vt ibi dicā. idem esset videre ī decre. j. de pben. si pro clericis pau. z. j. de cōcef. pben. ne captande. x lz. z in decre. executor. x. pōt tñ. habito respectu ad antiquas vnde tracte
z Uidim⁹. s. de ꝓsang. nō debet. (fuerūt.
a Correctionē mor. qz hoc solū bene agit vt vita' hoim corrigatur. xxij. q. v. pdest. z impator dicit legib⁹ nr̄is mores intendim⁹ corrigere.

L. de secun. nup. l. i. ad idem. xl vi. di. c. i. ibi ne elatis moribz xc. z. s. de vi. z ho. cle. vt clericoz.
b Titulis. Nota rubricas esse auctēticas. ad hoc de pe. di. i. §. hec au tē. s. ae se. va. c. i. vt ec. bene. c. i. ff. quisq̄ iur. l. i. Item nota rubricas de textu. per quod colligē scriptorem qui ꝑmisit tex. scribere illas ponere debere.

c Volumen. decretaliū.

gi⁹ quātū nobis ex alto cōcessum fue rit sollicitudinis studio intendamus Amplectimur quippe volūtarios p ipoz q̄ete labores r z noctes q̄sq̄ trās imus insomnes s vt scādala remouea mus ab ipsis. Et q̄s humana natura nouas semper deproperās edere for mas lites quotidie inuenire conatur nūc antiquoz declaratione t nunc vo nouoz editione iurū u prout nobis ē possibile v reprimamus. Sane x cū post volumen decretaliū a fe. re. gre. pa. ix. pre. n. tam puide a q̄ vtiliter b cō pilatuz nōnulle ab eo c z ab alijs d roma nis pōtificibus successiue e sup diuer sis dicerent f articul' edite decretales, de quarū aliquibus an decretales ex isterent, earūq̄ auctoribus dubitaba tur sollicite in iudicijs z in schol'. Nos ad apicē g summi pontificat⁹ su perna dispositiōe vocati sup hoc cum instantia req̄siti a multis h ambiguita tem, incertitudinē hmōi dispendiuz i pluribz afferentē oīno tollere ac eluci dare q̄ de decre, ipsi⁹ teneri k queue de berēt in posterum refutari gra suffra gante p diuina vtilitate publica m de

d Perfectus. vt. xxv q. iij. c. vno. Hex. enim etatibus mundi genera tio z hoīs stat⁹ finitur. vt ibi. Prima enim etas in hoīe est infantia q̄ du rat vsq̄ ad. vij. an. Se cunda puericia vsq̄ ad xij. vel ad. xiij. Tertia adolescentia vsq̄ ad. xxv Quarta iuuenc⁹ vel viri lis etas vsq̄ ad quinq̄ ginta. Quinta senect⁹ vl q̄ ad. lxx. Sexta ab in de. z dicitur senū aliaꝑ etatū terminus. L. de sa crosanc. eccle. vt inter di uinū. Sic z ser genera tiones mūdi. Quarū p ma vsq̄ ad noe. Secun da vsq̄ ad abrahā. Ter tia vsq̄ ad dauid. Quar ta vsq̄ ad trāsmigratiō nem babylonis. Quin ta vsq̄ ad aduentū xp̄i. Sexta vsq̄ ad finem sec culi. Est aūt ad hoc si. s de consang. nō debet. de conse. di. iij. de trin. sed lz bone sint iste similitu dines nō tamen inferūt ipsum senarū numeruz foze perfectum. vnde dic

liū.

siderabiliter affectātes p venerabiles frēs nr̄os guillm archiepm ebredun. z berengariū epm bitteren. ac dilectuz filiū mgrm richardum de senis sanc te romane eccle. vicecancellariū n iuriz vtriusq̄ doctorē o decretales hmōi p di ligenti⁹ fecim⁹ recenseri. z tandē pluri bus ex ipsis cū vt tpales aut sibiipsis vel alijs iuribz contrarie q seu oīno sup flue viderent penitus resecat' reliqs quibusdā ex eis abbreuiatis r z aliqui bus in toto s vel in parte mutatis mul tisq̄ correctionib⁹ detractionib⁹ t ad ditionib⁹ u put expedire vidim⁹ x factis in ipsis vnū librū cū nōnullis nr̄is cō stitutionib⁹ in quib⁹ ad correctionem y mor subditorūq̄ quietē multa statu unt salubria fruct⁹ vberes deo ꝓpicio i domo dñi allatura z plurima i iudi cijs z extra frequētata dubia decidū tur redigi mandam⁹. z sub debitis ti tulis collocari. Quē librū quinq̄ li bris alijs dicti voluminis decretaliū annectēdū cēsuim⁹ sextū nūcupari. vt idē volumē a senariū. q̄ nūs est ꝓfect⁹ libroz illo adiuncto numerum cōpre hendens perfectum in rebus agēdis

fm arismetricos quatuor esse generationes numeroz. Prima que inci pit ab vno. z durat vsq̄ ad. x. z dicit ista numeroz monadicoz. a mo na quod est vnū. xvi. q. i placuit. ij. qz ab vno incipit. Secōa dicitur de cadicoz a decadē quod est decem. z durat vsq̄ ad centum. Tertia dici tur centedicoz. z incipit a centum vsq̄ ad mille. Quarta dicitur mille dicoz a mille incipiens z durat vsq̄ in infinitum. Ex his quatuor ge nerib⁹ numeroz est reperire alios perfectos paucos tamen alios im perfectos. Ex imperfectis est reperire alios diminutos alios abundan tes. dicitur autem numer⁹ perfectus qui constat vel resultat precise ex omnib⁹ partib⁹ suis aliquot' simul aggregat'. Est ergo videndum q̄ sint partes aliquote. q̄. s. aliquotiens sumpte reddunt suū totum p̄cci se. i. nō plus nec minus. vide hic in senario qui est primus perfectoz num ser solus inter monaticos perfectus nam ser vicib⁹ vnū ser sunt, ter duo ser sunt. bis tria ser sunt. Abinde non sunt partes aliquote. qz quatuor aliquotiens sumptū faceret. viij. vel plus. ergo omnes partes aliquo te sunt bic vnū duo tria. sed vnū duo tria faciunt sex. ergo senarius nu merus est perfectus fm diffinitionē superiozem que habet q̄ numerus perfectus resultat precise ex omnib⁹ partib⁹ suis aliquotis simul ag gregatis. vide in alio numero perfecto. in genere enim decadicoz ali⁹ z solus numerus est perfectus. sex. xxviij. tolle partes. sex dimidia z cir ca. ff. de verbo. signi. nomen. qz vltra dimidiam non esset repire aliquo tas. vt. s. dixi. xiij. est pars aliquota. qz bis sumpta facit. xxviij. xiij. xij. xi. x. ix. viij. non sunt partes aliquote de. xxviij. qz aliquotiens sumpte non inferūt precise suum totum. sed plus vel min⁹. Nam. xiij. bis sum ptum facit. xxvi. ter sumptū facit. xxxix. z sic pl⁹ vel min⁹. z sic de singul. viij. est pars aliquota. qz quater sumpta infert suuz totum. vi. z. v. non sunt partes aliquote. iiij. vero est pars aliqta. sed duo z vnum bene sunt par fert suū totum. tria non est pars aliqta. qz septies sumptuz in tes aliquote. qz. xiij. vicib⁹ duo facit. xxviij. z. xxvij. vicibus vnum fa cit. xxviij. ergo restat q̄ omnes partes aliquote de. xxviij. sunt. xiij. viij. totum. quia. xiij. viij. iij. duo z vnum faciunt. xxviij. ergo fm diffinitio nem superiozem. xxviij. numerus est perfectus. z sic etiam de alijs perfe ctis. Computaui autem de isto vt melius intelligeretur dictum de ser nario. Ex imperfectis dixi q̄ alij sunt diminuti de quib⁹ solet poni ex emplum in octonario. tres enim sunt partes aliquote de. viij. scz. iij. ij. z. i. sed iij. ij. z vnū faciunt. viij. z sic est imperfectus diminut⁹. vide in quaternario cuius due sunt partes aliquote. scz duo z vnū. qz bis duo quatuor. quater vnum quatuor. sed duo z vnū faciunt tria. ergo ē qua ternarius numerus imperfectus diminutus. vide in nouē. cuius etiā due tm̄ sunt partes aliquote. scilicet tria et vnum. sed tria et vnum

faciunt quatuor. ꝛ sic est imperfectus diminutus. ¶ In imperfecto abundanti solet exemplū poni in duodenario cui⁹ aliquote sunt. vi. iij. ij. ij. ꝛ ¶ Sed isti aliquote simul aggregate reddunt plusq̄ totum scilicet. xvi. ergo est imperfectus abundans. vide. in. xx. cuius partes aliquote sunt. v. iij. ij. et. vnum. que simul aggregate reddunt plusq̄ totum. scilicet. xvij. ꝛ sic est numerus imperfectus abundans hec late clare ꝛ computando posui vt bene intelligatur hoc quod non est de materia turistarum.

a ¶ Nec sine antipopho ra, rñdet enī tacite questioni. qua queri posset q̄re non mandabat istas decr. poni in antiqua cōpilatōe. Gregoriana sub sūis titulis.

b ¶ Predecessorū. inno cē. iij. ꝛ gre. x. scripserūt enī hi in prohemijs suis doctoribus ꝛ scholaribus vt decr. quas mittebant sub suis titulis. put exhibebat in ipsis inseri faciebant. vnde quidā faciebāt ō eis vo tuli cōpilationis grego. ꝛ isti seruabāt mādatū affectu qdā faciebāt ō eis volumina. ꝛ isti non seruabant mandatū vt hic patet

c ¶ Promulgabant. leges instituunt cū p̄mulgantur. iij. di. §. leges.

d ¶ Infinitos, omnes scilicet ante huius libri compilationem.

e ¶ Laboribus. no. maximos labores esse in libris scribendis. ꝛ est contra scholares qui semper dum sunt in studio faciunt scribi libros dum laborare deberent ad studiū laboribus enim talibus ꝛ expensis parcēdus est de do. ꝛ contu. finem.

f ¶ Uniuersitati. conclusio.

g ¶ Maturitate qō fieri d 3. ꝛ. xxxv. q. ix. aplice. ꝛ. §. ō rescrip. adaudiē mus. vbi de boc. ꝛ. L. de man. prin. l. vna.

h ¶ Bulla alias non credit mādatū p̄cipis vt. xcvij. di. nobilissimā. i. ¶ De cetero. constitutio ergo respicit futura. quid de p̄cedentibꝰ dicaꝫ j. de ele. licet canon. Quando incipiant ligare constitutiones huius sexti li. dicā in fi. li. sup data. lz ¶ Scholis. b̄ pone vt no. in pbe. grego. l ¶ Reseruantur. sicut decr. extra qui seminat reseruata j. de ver. sig. ꝛ cōstitutiones edite sup negocio hereticē prauitatis non contrarie constitutionibus huius li. vt j. de here. c. vl. in fine. Item posset dici de reuocatoriis. de quibus j. de preben. c. pe. ꝛ antepe. ꝛ de concess. p̄ben. c. vl. io. an.

m ¶ Voluminis, scilicet compilationis grego. ix. ꝛ sic vides hodie per hunc finem. q̄ decr. de fi. instru. pastoralis. non habet locum in decr. editis post compilationem greg. ix. ꝛ ante hunc librum. sed posset habere locum in decre. bonifa. editis post compilationem huius. vi. li. ꝛ in omnibus per eum vel eius successores edendis.

n ¶ De sum. trī. Huius. vi. li. rubrice iudicio meo cōtinuande nō sunt. ratio quia fm hoc q̄ occurrebant aliqua addenda. mutanda detrahenda vel corrigenda. sic addita mutata detracta vel correcta fuerunt habito respectu ad compilationez antiquam. ꝛ ipsius rubricam hoc ordine retento. si nil in titulo valebat addere vel mutare illo omisso trāsibat ad sequentes. vnde fm rei veritatem decr. huius li. in cōpilatione antiqua debebant sub suis titulis collocari sed omissum fuit ex causa. vt. §. in p̄hemio. ver. nec sine causa. de istius tī rubrice cōtinuatōne ꝛ materia dicit no. ber. s. c. ti.

Fideli. erroze grecorum qui dicebant spīritumsanctū p̄cedere a solo patre extirpato per canones. de cōse. di. v. c. pe. ꝛ vl. Adhuc quidē in errores alios inciderunt. negantes spīritū sanctū eternaliter p̄cessisse a patre ꝛ filio. alijs dicentibus q̄ ab vtroq; p̄cedebat non tanq̄ ex vno principio sed tāq̄ ex duobus principijs ꝛ duab⁹ inspirationibus. Grego. x. in generali cōcilio lugdunensi. Primo ponit confessionē suā quam etiam dicit sancte romane ecclesie catholicorū patrū doctorū grecoz ꝛ latinorū obseruantiā s. q̄ spīritussanctus eternaliter a patre ꝛ filio ꝛ tanq̄ ab vno principio ꝛ vnica spiratione p̄cedit Demuz reprobando dānat omnes qui p̄missa negare vel ꝟitū asserere p̄sūpserit.

o ¶ Fideli. s. firmiter. ꝛ de here. dubius. ꝛ est simile. L. de bis qui ad ecclesiam confu. l. fideli. ꝛ dic fideli quo ad mentē. deuota quo ad exteriores actus quasi diceret humili. ad hoc j. de immu. ec. decet.

p ¶ Professione. idest confessione.

q ¶ Eternaliter. nam est pater generans. filius nascens. spīritussanct⁹ p̄cedens pariter ab vtroq; absq; initio semp pariter ac sine fine. s. e. firmiter. circa prin. de conse. di. vl. L. de sum. trin. in epistola inter claras. ¶ Sed opponitur trinitas est vnum vniuersorum principium. vt. s. e. firmiter. ergo non est ibi eternitas. quia eternum vere sine principio sine fine. ¶ Solutio est principium principians non principiatum vt referatur principium ad res creatas non ad ipsam diuinitatem.

r ¶ Et filio. confunditur hic error grecorum dicentiū spīritumsanctum a solo patre p̄cedere ¶ Docebantur auctoritate euangelica. Jo. xvi. ibi spiritussanctus qui a patre procedit. Item in symbolo apō eos hec dictō simpliciter cōtinetur q̄ ex patre procedit. Nos addimus filioq;. ad idem. lex L. de sum. trī. l ij. vbi dicitur spīritumsanctum quem ex summo rerum parente speram⁹ ꝛc. Sz ad hoc ꝛ similia respondetur q̄ expressio patris non excludit filium. imo potius includit cum ipsorum opera inseparabilia sint. xxviij. q. i. sic ei de conse. di. iij. c. vl. vnō cū pater ꝛ filius sint vna essentia substātia seu natura. vt in p̄dic. decr. firmiter. non potest ab vno solo procedere nec sum⁹ ercōicati. vt dicebāt greci addendo in symbolo filioq;. quia illud pot⁹ est declarare q̄ addere. Et adde quod no. decr. ō cōse. di. v. c. pe. Sed obijcit ad hanc constitutionem q̄ sit superflua. ex eo q̄ b̄ idem dictum fuerat. s. e. firmiter. ibi spīritussanctus parīē ab vtroq; ꝛc. sed dic q̄ hic expressi⁹ modum processionis aperit dicens q̄ non tanq̄ ex duobus ꝛc. preterea hic damnātur asserendo vel negando contrarium sentientes.

s ¶ Docuit. Nota q̄ in his que sunt de fide catholica ꝛ ei⁹ articulis necessario teneri debemus ꝛ sequi quod tenet ꝛ sequitur romana ecclesia. alias essemus heretici. c. ti. c. i. ꝛ ij. Sed in alijs non habemus necessario sequi ꝛ tenere quod sequitur. nisi sequatur ꝛ doceat. xi. di. nolite vbi de boc. xi. di. nouit. xxxi. di. aliter. de conse. di. iij. de trina. In vna enim fide nil officit sancte ecclesie consuetudo diuersa. vt ibi.

a ¶ Firmiter. s. e. firmiter.

b ¶ Fidelium. de his que sunt foris nihil ad nos. xi. q. iij. inter verba. ij q. i. multi. de diuo⁹. gaudemus. licet ab eis expediat bonum habere testimonium. vt ibi. ꝛ viij. q. i. licet ergo. s. de sacra. vnc. c. vno. §. ad exhibendum. xi. q. iij. non sunt. xij. q. i. nolo.

c ¶ Orthodoxorum. idest catholicorum.

d ¶ Patrum. xv. di. c. i.

e ¶ Doctorum. quorum est ordo precipuus in ecclesia. s. de here. cum ex iniuncto. §. cum igitur. ꝛ per doctores predicatores ꝛ prelatos intelligas. xliij. di. c. i.

f ¶ Latinorum. vt augustini. hyeronimi. ambrosij. gregorij. xx. di. de libellis. xv. di. sancta. j. de reli. c. i.

g ¶ Grecorum aliquorum. vt Johannis chrysostomi. Cyrilli. Athanasij. Dydimi. ꝛ ephisini concilij patrum. greci enim contrarium dicunt. vt. s. dixi. Vel dic secundum Guil. q̄ in hoc generali Lugdu. conci. greci quod hic dicitur fuerunt publice professi ꝛ symbolum cum adiectione filioq; ibi publice cantauerunt de mandato imperatoris ꝛ ecclesie grecorum vtimam corde credant. xxiij. di psal.

b ¶ Vera. alias possit in melius commutari. xxxv. q. ix. apostolice. ꝛ. c. sequenti.

i ¶ Ignorantia. que cuncrorum errorum est mater. vt. xxxviij. di. ignorantia. neque his excusat ignorantia. nam ignorans ignorabitur vt eadem distinctione. qui ea. ad idem. xvi. q. i. si cupis. xxij. q. ij. in quibus ꝛ. c. sequenti.

lz ¶ Precludere. vt. lxxiij. di. error. s. de spon. inter opera.

l ¶ Damnamus. s. e. damnamus. ꝛ dic damnamus ꝛ reprobamus. i. reprobando damnamus.

m ¶ Asserere. s. dixi negare. quid siquis nec negat nec asserit. sed tacēs sic sentit. videtur non teneri. quia tacere est preter ista duo. xxij. q. ij. ne quis. j. de regu. iu. is qui tacet. ff. e. l. qui tacet. Solutio licet non ex verbis. tamen ex mente iudicatur hereticus. de hereti. c. i. xxiij. q. iij. heresis. ꝛ capitulo hereticus. ꝛ deus audit in corde. vt. xvi. q. i. §. si ergo. et cor interrogat. xiij. q. v. si quid. ꝛ xv. q. vi. c. i.

Licet. Noua constitutio principis tollit primã cõtrariã q̃uis id nõ exprimat spãles cõsuetudines z statuta rõnabilia nõ tollit. nisi id o Romanus. vocant interdũ epi maximi põtifices. xxi. di. (exp̃mat. cleros. sol9 vero papa summ9 vel romanus pontifex appellat. vt hic. xxi q̃. di. in nomine. j. ti. proxi. si gratiose. de sen. ex. si summus. in cle.

p Jura. no. er hac littera rationem. quare aliud in iuribꝫ aliud in scriptis. vt primũ ius tollat p scõm contrariũ. sed nõ primũ rescriptũ p scõm nisi de illo fiat mẽtio. s. de rescrip. certum.

q Habere. L. de test. l. omniũ. j. xxiij. di. preterea. z xxx. q. iij. qõ autẽ. vbi nõ recoluit vrbanus eius qõ pdecessor leo. p hibuerat. sol'. vt in pdi. c. pterea notatur.

r Priorem posteriori directe contrariam.

s Reuoare. de cõse. di. i. c. vasa. de cog. spi. c. i. ff. de le. l. non est nouũ. In legibꝫ ergo cõtrarijs stamus vltime idẽ in testamentis. xiij. q. ij. vltia volũtas. de cele. mis. cuz marthe. ff. de le. i. si mihi rõ est vtrobiq̃ pendet ex volũtate vni9 tm̃. In his aũt que pẽdent ex volũtate duorum dic vt dixi. j. de re. iu. qui prior. z q̃ õ testamẽto dixit. q̃ vltio stam9. intel ligas etiã si in ipo de prio nõ fiat mẽtio fallit in casibꝫ. s. si primũ testamẽtũ factũ sit inter liberos. L. de testa. auc. hoc inter liberos. z cũ ipe testator legẽ testandi sibi dixit. si fecero aliud testamẽtũ nõ valeat. quia tunc scõm faciẽdo oportet vt faciat mẽtionẽ primi. ff. de le. iij. l. si q̃s in primẽ.

t Noscat. est j. ff. de rescrip. nõnulli. de eta. z quali. eã te. s. de capell' mo. ex pte. j. de excel. pla. c. vno. z xxv. q. ij. rescripta. z l. omnes q̃ ẽ. L. si cõtra ius. vel vti. pub. l. vl. z ibi de hoc dic pdicta iura nõ esse cõtraria. illa eni de rescrip. datis cõtra legẽ loquũtur. que non valent. nisi in ipsis fiat mentio de lege. z maxime cũ ibi cadit error facti. vt in. c. nõnulli. hic de secũda lege loquitur que primã tollit directe contrariã. licet de illa ñ faciat mẽtionẽ. z potuit esse ratio. quia maturius z deliberatius fit legis pmulgatio q̃s rescripti p̃cessio. ad hoc. s. in probe. but9 li. in fi. In rescripto etiã dicimus. q̃ si constaret de certa sciẽtia principis valeret rescriptũ cõtra ius elicitũ. vt in cõtrarijs no. sed prima facie p̃sumit p impor tunitatẽ obtentũ. vnde expectari solet scõa iussio in auc. vt nulli. iudi. §. hec vero iubemus. z in auc. de iudi. §. aut omnes Et si rescriptũ cõcedit aliquid contra ius iã in eo mutat nomẽ rescripti. z dicẽdũ est priuilegium. iij. di. priuilegia. de ver. sig. abbate. Jtẽ cõtra quia antiquiori iuri standũ est. xxij. q. ij. de hoc ipm. z l. di. dño sancto. in fi. dic vt ibi in glosa penulti. v Quia diuersitatis ratio.

r Singulariũ. no. quia per hoc patet q̃ generalẽ consuetudinez bene tollit noua constitutio principis z merito. qz illi9 legis pmulgatio alꝫ supflua z inutilis esset. sed in singularibꝫ sec9. qz licet lex nõ habeat locuz bononie. habeat locum mutine. padue z locis alijs.

y Cum si nt. ratio rõnis. z Facti nõ eni reuocat. qz ignorat. Ignorare aũt qz sunt facti. z puto p hãc lram terminatã questionẽ illã quã q̃ritur an noua constitutio reuocet statutũ epi cõtrariũ. quo soluz cauebak ius cõmune pone in termi. decr. de eta. z quali. pterea. q̃ q̃tũ ad presentatiões patronoꝝ est hodie reuocata per decr. j. de instit. c. ij. Nunqd sublatũ erit statutũ epi. quo illud simpliciter cauebak qõ dicit decr. ptẽrea. Eodẽ mõ põt poni exẽplũ de decr. s. de cõcess. pben. accedẽs. ad. dec. c. ti. c. ij. z decr. de censi. romana. z. c. erigit. ad decr. e. ti. felicis. dico aũt q̃ sicut sublatũ est ius cõmune. ita z statutũ qõ simplr̃ ptinebat ius cõe cũ illud nõ sit facti. nec cõsistat in facto. imo sit iuris. z cõsistat in iure. z facit qõ no. inno. host. z moderni. s. de rescrip. c. i. vbi no. q̃ de rescripto vel priuilegio qõ simplr̃ cõtinet ius cõe in scõo priuilegio vel rescripto nõ est necesse fieri mẽtionẽ. z si contrariũ dicerem9. iã epi possent tollere ptãtẽ in summo põtifice tollẽdi iura in dio. suis statuendo simplr̃ q̃ iure cauenk. Jtẽ pbo id euidẽtissima rõne. Jsta decr. eq̃pat ista duo cõsuetudines z statuta singularia. sed iã seq̃ret q̃ oim iuriũ correctio vl' mutatõ esset inutilis. dicaz eni q̃ licet reuocatũ sit ius cõe. tñ cõsuetudo pscripta q̃ seruatũ fuit ius cõe reuocata nõ sit eadẽ rõne q̃ id dicimus de statuto. z id esset absurdũ. Jtẽ nõ possum9 dicere q̃ statuta cõtinẽtia ius cõe sint singulariũ psonaꝝ qõ requirit hec decr. Jtẽ si papa tollit suã constõem qõ est pl9 multo fortiꝰ cõstõem inferioris idẽ dicẽtẽ qõ ẽ min9. ad hoc optime facit de fi. instru. pastoral'. vbi dicit q̃ si decr. extrauagãs psonat iuri cõi iudicari debet p̃m ipaz. qz ius ẽ. idẽ igit dicã in legali statuto q̃ si ptinet ius cõe sublato iure tollit statutũ qõ ius cõe ẽ. Si igit cõsuetudo z statutũ singularia sint z cõsistant in facto. z sint rõnabilia. nec expresse reuocẽt eis nõ derogak p costõem nouiter editã aliaꝫ secus. hoc dicit decr.

a Ignorare. s. vt ec. bene. vt nr̃m. b Ipsis. s. cõsuetudibꝫ z statutꝭ

c Rationabilia. vtrũ cõsuetudo sit rõnabilis nec ne relinquẽdũ ẽ iudici. cũ nec certa regula tradi posset p̃m tho. qui hoc no. in sum. de cõsue. §. quid sit cõsuetudo. ¶. cõsuetudo ẽ usus. z bñ dicit rõnabilia. qz hoc solũ qõ rõnabile ẽ derẽdit eccl'ia. xiij. di. c. vl. z. lxxxi. di. si q̃ sine. De rõnabili aũt cõsuetudie pone exẽpla. j. de cõsue. c. iij. z. iij. s. de cõsue. c. i. z. ij. õ z facit qõ dicã. j. de ele. ex eo. q̃ in fi. d Expresse. j. de cõsuet. c. i. z. ij. õ ele. qz sepe. z. c. cũ nõ deceat. in q̃bꝫ reuocant etiã priuilegia z statuta. de cle. nõ resi. c. vno. j. de cẽsi. q̃s q̃s. de pe. z re. c. ij. de biga. c. vno. de cap. mo. c. vno. cũ si. q̃ oia nõ videt cõpetẽtia exẽpla cũ illa nõ essent rõnabilia qõ ius restrict. hẽs exempla bodie circa cõsuetudines õ etra. z q̃li. bi q̃. i fi. cũ suis cõcor. in cle.

e Derogare. j. ff. de sepul. vio. l. iij. §. diu9. Do lu. illa lex multis modis intelligit. vt ibi no. et. ff. de legi. l. de q̃b. Sed in quãtũ dicere videt q̃ cõsuetudo vel statutũ pcedẽs dẽs legẽ tollere a lege dicẽdi põt. hoc ¶m cũ pceps hẽ intẽdit. vt no. ber. se irrelligere illã legẽ. s. de fi. instru. pastoral. in glo. l. in fi. q̃ soluto approbak aũt hãc decr. reprobak aũt hãc opi. hosti. q̃ hũc tex. no. in sum. de cõsue. §. z de ¶ tute. ¶. sed spãle est.

Q Tanimaꝝ periculis obuietur sentẽtijs p statuta quorumcũq̃ ordinarioꝝ platis legari nolumus ignorãtes dum tñ eorũ ignorãtia crassa nõ fuerit aut supina m. Statuto epi quo in omnes qui furtũ p̃miserint excõicatõis sententia pmulgatur subditi eius furtũ extra ipius dip. cõmittẽtes minime ligari noscũk cũ extra territoriũ ius dicẽti nõ pereak impune. Gregorius nonus

De rescriptis. Rubrica.

Ipso iure rescriptũ l' pcess9 p ipz hiis ñ valeat si ab excõicato

edita fuit ad declarationem decr. de sen. ex. a nobis. l. z cui9 qõ ibi no. Et eius duo sunt dicta. Primũ q̃ statuta ordinariorꝝ nõ ligãt pbabiliter ignorãtes. ¶m q̃ statutũ epi extra dio. subditũ nõ ligat. g Animarũ. ad idẽ de iureiu. c. i. z de sepul. c. i. h Sentẽtijs. que ligãt animã vel locũ habeat. prima rõ. sed idẽ in alijs sentẽtijs q̃ penas rpales inferũt p l. ff. de decur. ab. oz. fa. l. vl. vbi habes q̃ municipali statuto nõ ligak ignorãs sed nesciẽs tm̃. ad hoc. L. de testa. l. iubem9. in fi. z põt dici q̃ i hoc puidek animabꝰ saltẽ ppter peccatũ inobedientie qõ ẽ maximũ. viij. q. i. sciẽdũ. vel de his dixit. qz de alijs nõ erat dubiũ p di. l. i Statuta õ generalibꝫ ergo statutis canonũ vel legũ nõ loq̃tur q̃ ab oibꝫ sciri z custo diri debẽt. §. de consti. c. i. l Ordinariorũ. q̃ dicãk ordiarij. no. gof. z ber. s. de of. ordi. cũ ab eccliarũ. l Ignorãtes. cõtrariũ nor. bern. in pdi. decr. a nobis. z mouebak ex eo. qz incidebat in factũ iã dãnatũ. et qz in culpa fuit rẽ prohibitã faciẽdo z q̃rere debuerat. sicut etiã vbi culpa pcedit nõ excusat inet9. ff. q̃ me. cã. l. similr. m Supina. q̃ ignorãtia q̃ oẽs sciũt. de postu. c. i. de cle. ex. mi. aplice Ignorãtia ergo alia facti alia iuris. si iuris aut cõis. aut singularis statutũ eni epi ius facit inter subditos qõ tñ ñ ligat. pbabiliter ignorãtes vt hic. n Statuto. nõ ẽpm facere posse statuta ad idẽ. s. pri. rñ. s. de ma. z obe. ſt q̃s veneric. et legat9 in puincia sua. §. de of. lega. c. vl. z sunt talia statuta ppetua etiam post obitũ vl' recessuz vt ibi. o Cõmiserint. j. j. de sen. ex. romana. §. caueãt. vbi õz q̃ p futuris delictis excõicatio fieri nõ debet. Vol'. aliud ẽ ferre in aliquẽ excõicatiõis sniam p futuro delicto. vt si dicat excõico te si tl'e qd feceris qõ ibi prohibek. aliõ statutũ generale facere excõicatiões fulminãs. qõ hic pmittit. vt. s. de sen. ex. a nobis. i. vl' z ibi. phibeak ferri tñ lata tenet. vt ibi no. ber. vl' si dicak q̃ istud cõmiserint si pteritũ nullũ ctrariũ qõ pri9 dixi. tene z adde qõ ibi dicã. p Furtũ qõ ẽ ctractio rei aliene inuito dño fraudulosa. z animo lucrãdi insti. de ob. q̃ ex q̃. iii. in prin. z. §. furtũ aũt. z. §. placuit. z phibitũ etiã decalogo. xiij. q. v. pẽa lc. z in scõa phibitõe obtinet quartũ locũ. qõ dic vt no. xxij. q. vij. qd in omnibꝫ. q Dioceſim. in q̃ totã iurisdictiõem bz ordiariꝰ in q̃bet ipi9 loco nõ exẽpto põt p tribunali sedere. j. de of. oz. cũ tps. r Cum extra rõ. z no. de oibꝫ rõnẽ reddẽdã. qõ dic vt. s. de rescrip. si. qñ.

s Territoriũ suũ. õ of. leg. nouit. ff. de iurisdi. om. iu. l. vl. z ẽ territoriuz vniuersitas agroꝝ inter fines cuiusq̃ ciuitatis. qõ ab eo dictũ q̃dã aũt q̃ mgr̃at9 ei9 loci intra eos fines terrẽdi. i. submouẽdi ius hñt. ff. de verb. sig. pupill9. §. territoriũ. r Impune. i. sine pena. i. nõ parẽs. ex eo pe

Ipso iure. g̃ sine exceptiõis ope. z sic falsaz puto opi. (nã nõ patk. ran. z inno. no. s. de of. dele. prudẽtiã. §. sexta. z ber. ꝑpos. no. s. c. c. sup lris. i glo. hic q̃rit. z guil. du. no. in spe. ti. de pscrip. pfectiõe. §. rõne aũt ipetrãtis. ¶. qd õ pcessu. q̃ oẽs dixerũt q̃ pcessus hit9 q̃ras ipetratas ab excõicato valz si ñ opponak exceptõ. z b dico territ9. cũ supradicti oẽs excepto tã bãc viderit decr. vñ l' nõ põderauerũt b ¶ bũ ipo iure posituz õn. hic l' bãc decr. putauerũt eẽ correctã p dec. pia. qõ nõ credo. cũ ps illa q̃ correcta ẽ remota fuerit vt. j. dicã. r Rescriptũ. s. e. dilect9 fili9 abbas. z satis hic puto termiarã qõnẽ qua queri solet. vtrũ re9 accorẽ quẽ excipiẽdo j rescriptũ z psonã repulit excõicatiõis vigore cozã ipso delegato recõuenire possit. z patet q̃ nõ. si eni nullũ ẽ rescriptũ. z quẽtio ẽ principale. recõuẽtio accessoriũ sublato pncipali z accessoriũ. j. õ re. iu. accessoriũ. cũ suis pcoz. Jtẽ cã quẽtiõis z recõuẽtõis sil' fũt tractãde. s. õ mutuo. pe. c. i. õ oz cog. cũ dilect9. qõ b eẽ nõ possz. itẽ quẽtõ ẽ expssuz. recõuẽtio tacitũ. sublato igit expsso z tacitũ ẽ sublatũ. L. si re9 l' accu moz. iu. l. vl. z fac qõ no. õ cle. piu. qõ a re. z b renuit tau. bar. bzir. i qõne venerabili. que incipit actoz cõueniebat reum

y Processus. nunqd ergo correcta est decre. pia. j. de excep. vbi dicit q̃ pcessus habit9 cũ excõicato tz donec opponak exceptio. z postmodum ipso absoluto reassumatur causa in eodem statu. Solu. non est correcta

immo potius corrigeretur ista p illã. cũ illa sit posterior. est enĩ Innocẽ. iiij. z hec Bre. ix. s. ti. proxi. c. i. sed neutra p altera corrigit. sed in diuersis casibus loquũtur. No. igit primo falsam esse opinionẽ modernorum quã Ber. no. in decr. pia. in glo. sed mirũ. z in predic. dec. dilect⁹. in glo. vic videt. z in decr. de of. dele. prudentiã in glo. sic videt. z in glo. sec⁹ etiam in quiby dirit rescriptũ ab excõicato impetratũ valere post suã absolutionẽ. z vera est ipi⁹ opi. anti. vt p predi. glo. apparet. z de eta. z qual. cũ bone. de cle. ex. mi. posuit. Circa hãc materiã igit sic distingue. aut excõicatus maiori agit coram delegato. aut coram ordinario. In primo casu subdistingue. quia aut erat excõicatus tpe impetraci rescripti. aut postea fuit excõicatus. In primo casu subdistinctionis hz locũ hec decr. vt. s. nõ valeat rescriptũ. nec pcess⁹ p ipm habitus nisi impetratũ fuerit sup causa excõmunicationis vel appellationis. vt hic z in concordan. supius allegatis. In secundo casu. s. qñ post impetratõem excõicatus fuit locũ habet decr. pia. z de of. dele. prudẽtiã. §. sexta. Si agit coram ordinario. tunc tria tpa distingue fm vetera iura nõ tenebat pcessus cũ ipsa habit⁹. s. de exceptionẽ. alias nõ video quare ibi fieret condẽnatio expensaruz si renuisset pcessus. vt ibi no. postmodũ statuit ibi gre. in decisa hui⁹ dec. q teneret pcessus habit⁹ cũ excõicato. si reus eũ scienter admisit. alis nõ fm moderna ẽo iura tenet pcessus. z locũ habet decr. pia. z sic nec corrigit nec corrigit. Si querak q sit rõ diuersitatis. z dicak q excõicat⁹ impetrãs peccauit se ingerẽdo cõioni boim. nõ valet hec rñsio. cũ eadẽ rõ sit in tacita qua expressa lras nõ habuisset. nõ valet etiã rñsio. qz tũc rescriptũ habet elidi exceptiõis opentõ ipso iure. s. e. sup lris. z hoc no. ber. s. e. ad audientiã. ij. vt satis mirandũ videt q si ago coram ordinario tenet pcessus. z si ab eo impetro delegatũ. nec rescriptũ valeat nec pcessus. sed pot esse ratio. qz iurisdictio delegata sumit initiũ ex psona agẽtis z impetrãtis. z ideo cũ vicioſuz fuerit principiũ. i. q. i. principat⁹. nec rescriptũ valet nec pcessus. ordinaria aũt iurisdictio ab actore agẽte nõ incipit. et iõ ibi secus. Itẽ iurisdictio ordinaria fauorabilis. extraordinaria odiosa. vt. s. e. ad hoc. Itẽ qñ pcedit coram ordinario vel delegato impetrato aũ excõicatiõem ẽ in aliq̃ dd imputet reo. qui de excõicatõe debebat excipe si sciebat. alias inuestigare debebat. sed vt plimũ delegatũ impetrat actoris absente reo. z ideo nõ valet impetratio. nec pcessus habit⁹ ipi⁹ impetrationis vigore vt hic. Dic ergo rõibꝫ z excõicati odio spãle dicak. q in hoc casu ẽitas suppressa ipso iure viciet rescriptũ z pcessum habitũ p illõ.

a Excõicato. maiori excõicatiõe. vt. s. de excep. a nobis. z j. e. t. c. pia prudentiã. in glo. colligit. q bene valẽt lre. z hoc ideo qz fama ibi habet accusatoris loco. vt. s. de accu. q̃liter. z licet pmouẽs ineptꝰ appareat. ri bilominꝰ valet rescriptũ. z pcedet p illud. de accu. cũ oporteat. vbi idem tenet inno. z host. hoc qñ excõicat⁹ solũ misteriũ ẽbuit. nec noiat⁹ fuit in lris. idẽ guil. in spe. de inqui. §. i. ℣. dd si in lra. alle. inno. z host. L. de pci. vl. nõ enĩ refert fm eos a q̃ z q̃ tpe fuerit nũciatũ. ff. de peti. here. l. itẽ veniũt. §. a q̃. z. ff. de euic. l. si rẽ. §. vl. z p hãc lram credo ẽitũ. cũ in odiũ excõicati sit hoc inductũ. q nulle lre valeãt nisi hic contente. nec puto tuto a lra recedere. z ad hoc optie facit. qz si excõicatus p alio lras impetrat ad agẽdũ nõ valẽt. s. de proba. post cessionẽ. z bñ refert interdũ p quẽ pces offeraf. j. de here. c. ij. §. iij. ad decr. cũ oporteat. rñde vt ibi no. fm io. cat⁹. vñ agit p sua iniuria qõ nõ facit excõicat⁹. de iude intellexim⁹. iiij. e

a Excõicationis. s. de sen. ex. cum pro causa. (q. vi. oib⁹.

a Appellatiõis. s. de excep. cũ inter. z. c. significauerũt. z. c. vl. e. tibi q. de pben. eũ cui. seqbak aũt olim hic in fi. tlis lra q coram ordinario. silr irritũ ẽ cẽsendũ. nisi forsitan q̃ ẽuenit scienter ad eundẽ remota fuit. qz reuocata p decr. pia. vt dixi. s i glo. nũqd g. io. an.

Q Uum in multis. p clausulã quidã alij pñt soli q̃tuor ẽuenire. q̃rum noia in prio citatorio exprimank ne variationi sit locus.

a Multis exẽplifica. s. de reli. domi. c. vl. z j. e. ti. religionũ. s ꝺ rest. cũ cãm. z. c. significauerũt. ff. de resti. l. i. in fi. Itẽ p relictis in redẽptiõe captiuoꝝ restrigit infinitas. L. de sacrosan. ec. vt inter diuinũ. itẽ restringit seueritas. cũ multitudo peccauit. de cle. ex. mi. latores. cũ silibꝫ. itẽ nõ onerak heres in infinitũ fideicõmissuz soluere. ff. ꝺ l. iij. l. fideicõmissa. §. si qs. r. Itẽ nõ valet pmissio ne vlla exceptio deserti iudicij obijciak. puta pmitto q si p casuz fortuitũ impedit⁹ fuero q̃ ppere nõ possuz nõ obstãtia de casu. ff. si qs cau. l. sed z si qs. §. q̃situ. Itẽ in stipulatiõe dãni infecti nõ dz qs esse in infinitũ obligat⁹. ff. ꝺ dã. infec. l. q bona. §. vl. Item legatũ qõ nõ põt sciri ex testamẽto. pura lego. c. ei quẽ mihi titi⁹ noiauerit. nõ valet. ff. de iure. fis. l. ita fidei. z merito reprobak infinitas. qz multitudo est canonibꝫ inimica. s. de pben. quia in tantũ. et onerosa nil habet bonesti. i auc. ꝺ referẽ. ad fi. col. ij. z ꝺ b bẽs plẽs ꝓcoꝝ. ꝺ eta. z q̃l. c. pe.

b Prouide. quia p generalitatẽ istã derogabak iurisdictiõi ordinarie. cui p hãc constõem puidek. i Per generalẽ clausulã. pter exp̃ssos ei poterũt quattuor ẽuenire. l Quidã alij. s. e. pastoral. z. c. rodulph⁹ z idẽ intelligo de qualibet cõsili clausula. vt si dicak titi⁹. z nõnulli boies ciuitatis bonoꝝ vel silr modo. Itẽ si dicak boies talis loci. nã aut conuenient eos vt vniuersitatẽ. z tũc oẽs habenk loco vnius aut vt singulos. et tũc sol⁹. iiij. pter exp̃ssos poterit conuenire vt hic fm Innocen.

l Frequẽter. z ideo p uidẽdũ fuit. ff. de legi. l. nã ad ea. z j. de resti. spo. frequẽs. hodie autez hec clausula nõ est in vsu.

m In litteris nostris quid de litteris cpoz dic fm hosti. q non extendik ad illas. ad hoc. xxv. dis. qualis.

n Vel quattuor olim trahebank. xl. ar. de testi. cũ causaz. z. c. significauerũt. z de cle. ex. mi. latores. Si querak que sit ratio quare restricta fuit ad quattuor. dic q arbitraria. qz eque restringi potuit ad plus z minus. possit reddi similitudinaria. quã habes. s. ꝺ consang. z affi. nõ debet. dico tũ fm ber. q sup re indiuisibili. puta iudicio communi diuidendo. fami. berci. et similibus possunt per generalem clausulam vltra quattuor euocari ad iudicium. Item omnes vltra illos quattuor qui ius habẽt in re possunt agere vel defendere p iure suo coram illo iudice. ar. s. ꝺ resiudi. cũ sup. s. de of. dele. sup eo. ar. j. ꝺ cle. c. vno

o Quorum. scilicet illoꝝ quos intendit cõuenire p clausulã z debet expressio in actis scribi. de proba. quoniam. j. z dixerunt quidẽ. s. Inno. q in qualibet citatione illoꝝ debeant omnia nomina exprimi satis põt dici q sufficit exprimi in citatione eius qui primo citak z scribank in act⁹ vt. s. dixi fm host. vel fm gar. satis est q scribank in actis. licet in primo citatorio nõ scribank iquia iam cessat variatio. quod satis credo. quasi hec littera dicere velit q antteq̃ fiat citatio nomina exprimẽda sint illorum. iiij. z credo rursus q fiat hec expressio in prima citatiõe. que fit auctoritate rescripti etiã si fiat de expressis in eo. licet alij contradicẽtes q sufficit in prima citatione alterius illorum. iiij. sed fm hoc non est plene fraudibꝫ puisum. Et si querak an de non expressis cõuenire possit prius q̃ conueniat expressum. est dicendum q sic. quia donare liberare. et remittere potest. nisi forte in fraudẽ expressisset fm formã decr. s. e. sedes z hoc tenet bar. in. q. veneriali. que incipit aliquis impetrauit. sed pone quattuor exp̃ssit. postea mutat vnã ex psonis vel neminẽ expressit. postea alterũ cõuenit. nihil excipitur querik an valet iudiciũ. z videtur q sic. qz hec exceptio dilatoria est. vt dici consueuit de exceptõnibus duarum dierum. s. e. nonnulli. Item multa fieri prohibentur z. c. de regula. ad apostolicam. Contrarium dico fm ber. quia si nomina in primo citatorio vel in actis fuerunt expressa perinde est ac si in rescripto fuissent expressa si non fuerunt expressa tempore debito perinde est ac si non fuisset clausula. vnde cum scripta non extendantur ad alias res vel psonas. de off. dele. ꝺ. z. B. dico q etiam si non excipiatur non valet iudicium.

a Nomina. z cognomia vel certas circumlocutiões. s. de testi. licet q dã. z. ff. si cer. p. l. certũ vt euitek eq̃uocatiõ. s. e. significãte. z. c. qz nõnulli

b Fraudi. cui occurrendum est. j. de renunci. c. ij. cum similibus.

c Ea scilicet nomina. ꝺ Possit impetrator.

e Variari. no. variationem z in cõstãtiã reprobari alibi permittitur quod dic vt plene dixi. j. de reg. iu. quod semel. z no. p hanc litteram q p litteras generales ad obtinenda beneficia erquo aliquod specificauit si ne protestatõne. si succumbat ad aliud transire non poterit. quia pinde est ac si in rescripto fuisset expressum illud beneficium quod optauit. j. ꝺ concess. preben. quia cunctis. quod sane intelligas fm id quod habes. e. ti. ne captande. io. an.

Dispendia. si actor cõtra reũ super plurib⁹ psonalibꝫ lras ipetrat ad diuersos. non valent littere nec processus earum. z reus condemnabitur in expensis z idem in reo conueniente. vel reconueniente actorem eodem durante iudicio. hoc dicit. vocatur autem dispendium longum z inutile. compendium autem breue z vtile. ad idem de accus. qualiter z quando. ij. in fi.

g Qua possumus. ad idez. s. in prohemio huius li. z hoc sufficit. xliij. di. ephesis. xl vij. di. c vl.

b Gregorij. hec est vera littera. z loquitur de decr. s. e. ti. c. vl. quidaz olim habebant Inno papa. iij. z male. io. an.

i Ampliantes ampliauit in eo q statuit q processus non valeat. z in eo q statuit de reo nam hec in dec. quia nonnulli. expressa non fuerant.

l Personales quasi secus in realibus. xxv. di. qualis. ff. de iudi. l. prior. z potest esse rario diuersitatis. quia personales alterius nature sũt cꝫ reales. z facilius expediuntur. quia sepius fit inde instrumentum vel scriptura. ar. ff. de eden. l. si legatum. z cõmuniter parue sunt personales cõnes. reales vero magne Itẽ i vna petitione pro plurib⁹ psonalibꝫ actõnibus agere potest cuiuslibet assignata causa. L. ꝺ anna. excep. l. si ex mlte. s. de li. ob. c. vl. fm ber. verior est rõ fm modernos. quare aliud in personalibus. aliud in realibus. quia due dicte que olim dabantur per decreta. supra eodem nonnulli. vel vna que datur hodie per decretalem

ī.j.e. statutū. seruata ipius moderatione cōputand a finib⁹ dio. vbi sita ē res. qñ agitur reali. s.c. dilectus. ij. cōtingeret ergo q̄ quis nō possit cōueniri sup plurib⁹ realib⁹ corā eodē iudice. cū res essent adinuicē remote sed in psonalibus cōputand a finib⁹ dio. vbi habet domiciliū. vñ sup omnib⁹ ad vnū iudicē cōmodius impetrāt̄ur z ideo in istis aliud q̄ in istis. sed forte ista ratio cessat hodie. p decr. j.e. statutū. z dic vt ibi dixi in §. cū vo. in glo. olim dicebamus.

l ¶ Sup omnib⁹. sed si reus appellauerit super vna psonali. iudex non poterit procedere in alia p̄ma nō finita cū suspect⁹ sit illi. s. de ap. ad hec. si vna ergo nō est cōmodi⁹ agere sub vno q̄ sub diū sis. z sic dānosa videt cōstitutio hec actori. sed p̄t dici ſm bern. q̄ iniq̄tas iudicis qui pperā proces sit. nō facit q̄ reus ppē hoc corā alio iudice posit trahi. z sibi imputet q̄ talē obtinuit iudicē. z expectet actor donec appellationis causa sit finita. que si pnūciata fuerit iusta actor studeat postmodū aliū iudicē impetrare alias si fuerit iniusta procedit in alijs. et idem videtur de alijs impedimētis re nō integra.

m ¶ Questionibus z sic ad eosdem z nō ad diuersos debet literas impetrare. etiā vna lite finita. ſm bern. licet quidā cōtradicētes q̄ hec constitutio z illa q̄ nōnulli irrel ligūtur qñ actor trobit reū ad diuersos iudices. vl vna pēdēte corā vno

n ¶ Impetrare. quid si corā delegato conueniat sup vna corā ordinario super alia. de hoc. s.e c. vl. in glo. secus.

o ¶ Fecerit cū effectu vtendo. s. pluribus litteris. quia si vnicis tm̄ vteret bene valebit. peessus habitus p easdem ſm inno. io. an.

p ¶ Omnium. alias omni.

q ¶ Processus valeat. in hoc ampliauit statutū. quia nōnulli. sed pone pcessum fuit corā diuersis iudicibus z nihil exceptum. nūquid valebit sententia vel pcessus. videt q̄ sic. quia hoc ē bñficiū psonale. p q̄ē etiā alteri non p̄iudicat. de regula. ad aplicam. sed verius ē ſm ber. q̄ pcessus nō valet p hanc litterā. alias nil videret addere hec constitutio illi decr. quia nōnulli. z hoc idē tenet inno. z dicit p curiā obseruari.

r ¶ Expensis z in damnis. s.e.ti.c.vl. io. an.

s ¶ Legittimis. de hoc dic. vt. ij. q. i. in primis. de do. z contu. finem. et est hoc gencrale. vt fatigans aduersariū in expēsis puniatur. s. de penis calumniam. de rescrip. ceterum. cum si.

t ¶ Durante q̄lib⁹ habeat fieri recōuētio no. s. de mu. tu. pe. c. i. z. ij. io. an

v ¶ Obnoxium. etiam actione reali ſm ber.

x ¶ Vel conuentionis. forte ponit hec duo verba. quia si reconueniat actor vna z eadē sententia debet causa terminari. si cōueniatur re⁹ tūc potest prius terminari prima q̄ scda. p hoc. s. de mutu. pe. c. i. de oc. cog cum dilectus. vel forte vtroq̄ casu vna sententia terminānda est. et semp eodem durante iudicio corā eodē iudice agendū est. quo finito caram alio. quia tūc nō posset reus agere corā primo delegato cū finita sit iurisdictio quārū ad cognitionē. s. de offi. dele. quereti. an aūt corā ordinario recōuenire possit eundē eodē durāte iudicio dubitabat Et videt q̄ sic. cū hic dicat lra. litteras muluerit impetrare. vnde solū ō delegato loqui videt. sed quia cadē rō est vtrobiq̄. idē ius videt esse debere ſm ber. vel forte non est eadē rō. quia iurisdictio ordinaria fauorabilis est z extraordinaria odiosa. z ideo aliud in ordinario dici posset ad hoc facit q̄ tenet inno. s. c. vl.

a ¶ Litteras. forte est alia causa que nō cadit in cognitionē delegati sine spāli mādato pape. vi. q. iij. si episcop⁹. s. de cōfir. vti. vel inuti. c. i. z. ij. s. de in integ. resti. c. pe. alias cui quare oneraret se in litteris impetrād̄is qui p litteras actoris potest suū expedire negociū. io. an.

b ¶ Exprti. i. agere quia in recōuentione eius fit actor. z cōcor. s. ō cau. post. pastoralis. alibi ponit p ōfendere. s. de iudi. c. i. z. viij. di. q̄ iure. io. ā

c ¶ Recusare ab initio anteq̄ in eos cōsenserit. ſm ber. vel ex supueniēti causa. ō offi dele. insinuante. z pendēte suspitionis cognitōe iudex nō pcedit in recōuētiōis causa impetratus p reum. quia si cōtrariū diceret facile esset deludere hui⁹ cōstitutioni. ſm Jnno.

d ¶ Simili pena. supi⁹ exp̄ssa in actore. s. vt litteris careat. pcessus nō valeat z in expensis condēnet. p quē aūt fiat talis p̄dēnatō no. s.c.t.c.vl.

Q Um aliq̄bus. fuit tracta de extraua. cle. q̄ incipiebat cōtingit. z b ōt q̄ recept⁹ plras facultatis si ad recipiētes spectabat receptio ip̄or z nō pape aūcte intelligit esse recept⁹ nisi in litteris aliud esset exp̄ssum. Si aūt receptio nō spectabat ad eos. tūc ap. au. ō⁹ receptus. Hz añ oia q̄ro ad quid expediat scire q̄ō dicit hec decr. expedit. pter id q̄ō habes. j. de p̄ben. hi qui aūcte. z de cōcef. p̄ben. c. vl. ¶. vel eos. Emanauit aūt ad declarationem eor⁹ q̄ no. inno. z host. de litteris facultatis. s. de p̄bend.

iudices sed ad eosdem sup omnibus huiusmodi questionibus m litteras studeat impetrare n. Qui vero contrarium fecerit o omni p commodo careat litterarum. nec processus q habitus valeat per easdem. reo si eum per ipsas fatigauerit. in expensis r legittimis condemnandus. ¶ Reus quoq̄ si eodem durante s iudicio actorem sibi obnoxium duxerit v reconuentionis beneficio vel cōuentionis si contra eum litteras x impetrare maluerit de iure suo debet apud eosdem iudices repire y nisi eos vt suspectus poterit recusare z similiter a pena si contra hoc

Q fecerit p̄uiēdus ¶ Bon. vij. Um aliquib⁹ recipiēdi aliquē in canonicū alicui⁹ ecclesie non obstantibus eiusdem ecclesie p̄riui legijs consuetudinib⁹ c vel statutis d iuramēto cōfirmatiōe e aplica vel qua cūq̄ firmitate f alia roborat̄is. p nr̄as litteras cōcedim⁹ g facultatē. si canonicorum receptio h alias in ipsa ecclesia non spectat ad i eos quibus hmōi littere diriguntur. sed ex earum viribus recipiunt potestatem k is qui recipitur au. ap. dinoscitur esse receptus Si vero canonicorum receptio alias pertineat ad eosdem l nō ap. sed recipientium cēseretur auctoritate receptus m nisi n q̄ eum auctoritate o nostra reciperent in nostris litteris cauetur exp̄sse.

S ¶ Idem Jgratiose tibi a p romano pōtifice p̄cedat vt bñficia q̄ tpe tue

relatum. z cōpos. s.e.c. vltra duas cartas. ¶ si. q̄d si papa. z. ¶. hz ponē q̄ abbati.

f ¶ Eiusdem ecclesie. ad quam recipitur.

g ¶ Consuetudinibus. que seruande sunt. j. de preben. cum in ecclesijs

h ¶ Statutis. Nota capitulum ecclesie posse facere statutum dummodo sit licitū. vt. j. de ver. sig. constitutionem. vbi de hoc z concor. s. de cō

stitu. cum omnes.

i ¶ Confirmatione apostolica. quid operetur cōfirmatio no. xvij. q. iij. frater. z. s. de concess. prebē. quia diuersitatem.

k ¶ Firmitate alia. pura vinculo pene. cui se statuentes sponte ance obligauerunt vel forte per suum periorē ipsis statutis apposito. vel confirmatiōe legati vel alteri⁹ supiōris vel alia simili.

l ¶ Concedimus facultatem. Nota verbum q̄ si preciperet. omni casu diceret ap. auc. receptus Et no. q̄ p hanc formam cum dirigitur eis ad q̄s spectat collatio. que hic vocatur receptio. nō dicitur grauata ecclesia ad eo q̄ locum habeat decre. s.e. mandatum. z. j.e c. penul. in. fi. quia aliud est concedere facultatem z aliud percipere. xtij. q. i. q̄ precipitur. ad idem. s. de arbitris. cum olim. s. manda. l. ij. in fi.

m ¶ Receptio. sumitur hic receptio non pro installatione sed pro collatione que ius confert. ad idem j. de preben. cum in ecclesijs.

n ¶ Ad eos. in quibusdam enim ecclesijs canonicorum receptio z prebendarum collatio ad solū spectat episcopum vel prelatum. in quibusdā ad solū capitulū vel cōuentū. in quibusdā cōiter ad vtrūq̄. hoc pbat s. de elec. cū ecclesia. j. ne se. va. c. vno. de regu. c. vl.

o ¶ Potestatem recipiēdi illum in canonicum.

p ¶ Ad eosdem. tantū intelligo. quid si cōmūiter ad eos z alios adhuc idem credo quod in primo casu cū ist̄i potestatē recipiāt ex viribus litterarum nā q̄ō prius facere soli nō poterāt mō possunt. Et de cōi null⁹ recte dicit doc meū est. xij. q. i. §. vl. z. q. ij. qui manumittit. z ar. ff. de seruit. vrb. prae. l. si parietē. ibi. q̄ volēs nō solū dns est. z facit. j. de p̄bē. cū in illi fi.

q ¶ Receptus. si ergo postea recipiat alter auc. ap. secūdus z nō primo vacantē p̄ben. habebit vt. j. de p̄ben. hi qui. io. an.

r ¶ Nisi istud fuit additū q̄ō nō erat in extraua. decr. contingit.

s ¶ Auctoritate nostra. tūc ergo licet ad eos p̄tineat receptio apostoli cā dicitur auctoritate receptus.

t ¶ Expresse. sic. j.e. duobus. in fi. z. j. de p̄ben. si motu proprio in fine.

J gratiose. rescriptū papale q̄ō cōcedit p moto rectionē primo⁹ beneficio⁹ vsq̄ ad beneplacitū pape extinguit mortuo papa. sec⁹ si ibi dicat vsq̄ ad beneplacitū ap. se. nec intelligit tale rescriptū de beneficijs pri⁹ nō canonice detentis. hoc dicit. habuit aūt ortū hec dec. ab extraua. cle. q̄ incipiebat vt petitioni tue cōgrue satisfiat. z ibi cle. nō distinguebat. sed simpliciter dicebat q̄ si papa banc gratiam cōcesserit vsq̄ ad suā voluntatis beneplacitū. quod p eius obitū non expirabat gratia arg. legis decentis q̄ vsufructus relictus mihi q̄diu titius remanserit in furore. nō extinguitur mortuo titio prius q̄ ad sanam mentem reuertatur. pro eo q̄ vsq̄ ad omne tempus vite mei vsufructuarij poterat. si mihi supuenisset non fieri sane mentis. E. de vsufru. l. ambiguitatem. sic videbatur dicendum in casu proposito. quia papa si supuixisset poterat non mutasse voluntatem. si non expiraret gratia Verba autem contrarium respondet scilicet q̄ expirabat in sua extraua. que incipiebat significasti nob. hic bonifacius distinguendo veritatem exprimit. z declarat quod notat host. s. de preca. c. vltimo z Uinc. de elec. c. dudum. ij. in vl. glosa. z abb. ibidem.

r ¶ Gratiose. in hoc fuit gratia quia plura beneficia simul tenere nō poterat. vnde si primum curatum erat z secundum curatum post receptā possessionem secundi statim vacat primum. xti. q. ij. si quis iam. s. de preben. de multa. vel exquo per eum stat quo minus possessionem habere. j. de preben. licet. ij. nisi in casu. j. de preben. si tibi. si promoueatur in episcopum post consecrationem vel post decursum tempus de consecrandis episcopis vacabunt priora beneficia. s. de elec. cum in cunctis. est ergo gratia vt donec voluntas eius durauerit beneficia ipsa non vacent. Johannes an.

y ¶ Aro. pon. q̄ sol⁹ sub cōditione z ad tpo sicut vult pōt ben ficiat p laturas cōferre. vij. q. i. pastoralis. s. de fi. pref. veniēs. z in his quevult est. p rōnevolūtas. instī. de iu. natu. §. sed quod principi. alias aūt bocñ pōt. i. q. ij. q̄pio. vij. q. i. q̄uis. lxx. di. sanctorū. lv. di. precepta. Nec enim⁹ moribus nostris expedit temporales habere filios. ff. ō adop. l. est quesitū. nec actus legitimi z. j. de re. iu. actus.

k ¶ Beneficia. large ponitur. z nota. q̄ dicit beneficia non dicit fructus

beneficiorum. vt. ℑ. de preben. si tibi concesso. hoc dicovt denotẽ ꝙ hic beneficia non vacent. ibi tamen vacant. vt ibi dicam

a ¶ Promotionis. forte in episcopum. Johannes andree.

b ¶ Sua. s. romana pontifice. z concordat. s. c. litteris. vbi ꝙ clausulam nisi ꝙ nos tc. nõ intelligit dignitas. sz psona scribẽtis c ¶ Per quẽ ro. d ¶ Extinguitur. cõcor. ℑ. ne se. va. c. vno. in fi. sic etiã crimina morte extinguũtur. xxiij. di. quo? rundã. z ℑ. de here. accusatus. §. si vero. in fi. prece? ꝯ in casib? notatis in di. c. quozũdã. z. xxiij. q. ij. in fi.

promotionis[a] obtines, possis vsq; ad sue[b] volũtatis beneplacitũ retinere h[9] gratia ꝙ eius obitũ ꝙ quẽ[c] ipsius bñplacituꝫ omnino extinguitur[o], eo ipo expirat[e]. Secus aũt si vsq; ad ap. se. beneplacitũ gratia concedat predicta tũc enĩ qz sedes ipa moritur[s] durabit ꝑpetuo[o] nisi a successore fuerit reuocata. Pretextu vero talis concessionis que debet cum sit ambitiosa restringi ea solum beneficicia[k] que canonice obtines potes licite retinere. ¶ Idem

Susceptum ab ap. se. mãdatũ vt ab aliquo beneficij qõ obtineat resignatione recepta ipm alteri[e] conferes z assignes, adimplere nõ potes si ille antequ resignet rebus eximat humanis, cum[r] non ꝙ resignationem vacauerit sed per morte[o] nisi

e ¶ Expirat. expirãte igitur papa expirat hec gra z cõcor. ff. lo. l. iiij. vbi dicit ꝙ locatio vl' pr cariũ ꝙte mihi concessũ ꝙdiu voles obitu tuo finit. ad hoc signat. ℑ. s. de ꝓca. c. vl. z. s. de ꝓca. cũ ꝓcariũ §. i. vbi dicit ꝙ ꝓcariũ ñ finitur morte cõcedẽtis. sz sibi simpliciter factũ fuerat ꝓcariũ nõ adiecta aliqua conditiõe vel termino. vt no. in prẽdi. decr. vl. de preca. Item cõtra nõne volũtas pape durare intelligit donec mutatur. probat. de bap. z ei? effe. maiores etiam post mortẽ. xxv. di qualis. sz illa in his que salutẽ anime respiciũt. Item valẽ contradi. pdi. l. ambiguitatem. ff. de vsufru. ꝙ quc iura tenebat abbas opinionẽ cle. s. de elec dudum. ij. in fi. sed in. l. illa. est fauor qui ampliand[9] est. hic odiũ quod ẽ restringendũ. vt hic in fi. vel melꝰ redire vel non redire ad sanã mentẽ. nõ erat in volũtate morientis. sed hic reuocare z non reuocare gratiã erat in voluntate morientis. exquo ergo adiecit donec volã. pinde est ac si dixisset donec moriar nisi prius reuocauero.

f ¶ Apostolice. se. no. ergo ꝙ aliud est cũ scribit psona. aliud cũ scribit dignitas. sicut aliud est cũ scribit psone. aliud cũ scribit dignitati. s. de of. dele. quonniã. infra. e. c. vl. z infra de priuile. ne aliqui.

g ¶ Mouetur sic. xij. q. ij. liberti. non enĩz potest esse nulla. xxiij. q. i. pudenda. quia dominus pro ea orauit. xxi. di. §. i. ad fi.

h ¶ Perpetuo. i. donec direxit ille cui fuit gratia cõcessa. ad idẽ. ff. ꝓsolicis. l. i. vbi de hoc. Et no. ꝙ sicut priuilegiũ psonale ex pte eius cui concessum extinguit cũ psona. vt. vij. q. i. petisti. sic priuilegiũ psonale ex pte concedentis extinguit cũ ipo concedẽte. vt hic. z sic de vtroq; põt intelligi. ℑ. de re. iu. priuilegiũ. vt ibi dixi. priuilegiũ aũt reale ex pte concedentis cuz concedente non extinguitur vt hic.

i ¶ Restringi. quia odia restringi z fauores cõuenit ampliari. infra de re. iu. odia. cum suis concor.

k ¶ Beneficia. noeper hoc ꝙ hic z. s. in prin. dicit beneficia in plurali videtur ꝙ quis simul plura possit habere beneficia. de hoc dicã. ℑ. c. ij.

l ¶ Canonice. nil enim noui iuris in illis beneficijs tribuit hec dispensatio. sed vetus conseruat z prorogat. z probat hoc. s. de ele dudum. ij. i fi. sicut de innouatiõe dicit. s. de priui. ex pte. z. c. quia intentionis

Susceptũ. vacatio ꝓ mortem z vacatio ꝓ renunciationem sunt diuersa. z ideo in litteris ad beneficia impetrãs vno exposso nõ venit relictũ. hoc dicit. Emanauit aũt ad declarationez eoꝝ q̃ no host. s. de of. ordi. n ¶ Apostolica se. Idem si ab alio qui hoc mandare posset. (ex pte. i. pura legato qui ad hoc haberet speciale mandatum alias legatus hoc non potest. vt infra de of. dele. c. penul. §. prohibemus.

m ¶ Alteri expresso vel non expresso nõ curo licet interdum sit differentia vt infra ỏ of. dele. is cui. z infra. ỏ ꝑben. is cui.

n ¶ Ille qui beneficium obtinebat.

o ¶ Humanis. ar. ℑ. ỏ of. dele. si ỏlegat[9]. i. rñ. Ho. ỏ ꝓpria significatõne vocabuli abesse dicit qui nõ est in rebꝰ humanis. ff de ỻ. sig mulieres §. si. nõ sic in ꝓpria significatione dicit renũciasse. vt. ℑ. dicã qui mortu[9] ẽ cũ renũciatio sit volũtaria. illa coacta. iõ secus z strictissime sit interpretatio in rescriptis ad beneficia. ℑ. ỏ ꝑben. quis. i. z ꝓcor. ad ẽ ff. ỏ li. z po.

p ¶ Alteri expresso vel non expresso nõ curo licet interdum sit differentia vt infra ỏ of. dele. is cui. z infra. ỏ ꝑben. is cui.

q ¶ Ille qui beneficium obtinebat.

r ¶ Humanis. ar. ℑ. ỏ of. dele. si ỏlegat[9]. i. rñ. Ho. ỏ ꝓpria significatõne vocabuli abesse dicit qui nõ est in rebꝰ humanis. ff de ỻ. sig mulieres §. si. nõ sic in ꝓpria significatione dicit renũciasse. vt. ℑ. dicã qui mortu[9] ẽ cũ renũciatio sit volũtaria. illa coacta. iõ secus z strictissime sit interpretatio in rescriptis ad beneficia. ℑ. ỏ ꝑben. quis. i. z ꝓcor. ad ẽ ff. ỏ li. z po.

s ¶ Per mortẽ. et in

t ¶ Expresse. qz expressit se velle beneficiũ tali cõferri resignatiõe vel q̃cũ

u ¶ Primo. ex hoc videbat debere ꝑferri vt infra. e. tibi qui. z infra ỏ ꝑben. eũ qui licet nõ est ita. qz ỻz ille posterior sit rpe. iure tñ est potior eo ꝙ

v ¶ Primo. ex hoc videbat debere ꝑferri vt infra. e. tibi qui. z infra ỏ ꝑben. eũ qui licet nõ est ita. qz ỻz ille posterior sit rpe. iure tñ est potior eo ꝙ

w ¶ Cũ enĩ ratio. io. an.

x ¶ Per mortẽ. et in

y ¶ Eiusdẽ. s. qui tenebat.

z ¶ Secundus qui ỏ cessione dixit.

a ¶ Non morte. no. ergo quod aliud est cedere aliud decedere. ad idẽ ℑ. de ꝑbẽ. ꝯuis tibi. z infra ỏ ỻ. sig. c. vl. sed nõne renũciãs q̃ ad eccl'iam backꝰ mortuo. vt. vij. q. i. §. ecce in quib?. sicut z vir ab vxore iudicio ecclie sepatus quãtũ ad ipam ꝙ mortuo reputat. xxiij. q. ij. §. i. z sicut z monachus mortu[9] reputat mũdo. xvi. q. i. placuit. ij.

b ¶ Proferri. no. ergo ꝙ illa regula q̃ ỏt qui prior est tpe potior est iure. ad qõ facit infra. e. titu qui. z de ꝑben. eũ cui intelligit cũ vtriusq; par est cã. vt. ff. de re. iu quot vtriusq;. z dicã infra de reg. iu. qui prior. Si aũt potior est cã posterioris ꝓ? erit in iure. vt hic. z infra ỏ ꝑben. hi q̃. z. c. si a frede. ff. ỏ ꝓui. cre. l. ꝓuilegia. Ł. q̃ po. i pi. ba. l. vi

c ¶ Viciosa est enĩ gratia viciosa qñ in impetratiõe beneficij subticetur aliqõ beneficiũ quãtũcũq; modicũ. vt infra de ꝑben. si motu ꝓprio. nisi forte ꝑpo suo motu papa beneficiũ cõferret vt ibi. hinc est ꝙ expressio bñficij cũ dispensatoez nõ opat. sed hoc solũ ꝙ littere surrepticie nõ dicunt vt. e.

d ¶ Antea. quia si post nulla fuisset dubitatio. (ti. nõ põt. in fi.

e ¶ Ignorãti. idẽ intellige ỏ sciẽte añq; acceptet vel ratã habeat collatõnem eãdẽ. cũ ei ante hoc bñficiũ suũ dici nõ possit nõ necesse ẽ de ipo fieri mẽtionẽ. infra ỏ ꝑben. si tibi absenti Et no. ex hac decr. z illa ꝙ beneficia eccl'iastica licite cõferunt abñti sil'em ꝓcur. q̃ ꝛstituit etiã absens. vt infra de ꝓcu. lz. z ff. ỏ ꝓcu. l. i. in fi. sed hic forte ꝓcu. pñs bñs mãdatũ ad talia ratũ habuerat z acceptauerat ꝓ id qõ dicit in fine retinere. vl' dic ꝙ i bñficijs vl' lr̃is ad bñficia impetrãdis nil debet taceri qõ possit mouere animũ ꝓcedẽtis etiã de tali beneficio añq; acceptet debz facere mẽtionẽ. ad hoc. s. e. in nostra. z infra ỏ ꝑben. ꝯuis. i. z. c. si motu. maxie cũ hẽat ius ad rẽ. infra ỏ ꝛcess. ꝑben. c. vl. z in ꝑdi. decr. si tibi.

f ¶ Nescires diuinare ei nõ tenebat quia ad bñanũ nõ ẽ. s. vt. ecc. be. vt

g ¶ Vtrũq; tñ. s. impetratũ a papa z collatũ ab ep̃o. (nostrũ. io. an.

h ¶ De iure teneri. sed que sũt hec bñficia q̃. pñt simul de iure teneri supra hoc vide in spe. ti. ỏ legato. §. restat. ỻ. illud aũt. Posset dici ꝑm inno. q̃ ỏ tenet ỏ cle. dudũ. ỏ ꝑben. cũ tã dudũ ꝙ habere pl'a bñficia nõ curata z q̃ de ꝓsue. vl' statuto residẽtia nõ requirãt nõ ẽ peccatũ nec ℑ iura. z ỏ tl'ibo hic posset intelligi. vl' posset dici ꝑm gof. q̃ hoc no. s. ỏ cle. nõ resi. c. iij. ꝙ de iure põt qs hr̃e pl'es ꝑbẽdas quaz altera ꝑ se nõ sufficit. allegat. e. tit. cõquerẽte. qõ facit etiã contra. z de ꝑben. cũ teneamur. vel dic ꝙ loquit de beneficijs vnitis annexis vel dependẽtibus. illa enim simul possunt de iure teneri. sed hec lectura nõ ꝓcedit ꝙ collatiõez ei vni[9] haberet vtrũq;. z sic nõ fuisset necessaria alteri[9] collatio vñ dici possiz opi. innoc. ꝑm eẽ quã seq̃t ꝓsuetudo quã papa scit z tolerat. vl' saltẽ opi. gof. ar. s. c. si gratiose. ar. ꝙ z ℑ. ỏ ꝑbẽ is cui. vl' dic ꝙ lr̃a ista loq̃t ỏ bis bñficijs q̃ ꝓtextu ꝓsuetudis vl' statuti sup hoc ex cã facti sil'et teneri possint. Ad ꝑmũ ỏ ꝛcess. ꝑbẽ ex pte i fi. Ad scõm ỏ ꝓsti. cũ oẽs. z ẽ si. ỏ iure. s. vt lit. pen. c. i. ỏ elec. cumana. ad fi. Ad ꝑmũ ℑ. ỏ ꝓsti. c. i. z. s. ỏ ꝛcess. pb. lr̃as. Ho. illud spãle in duobus beneficijs in vna z eadem ecclesia secus in diuersis. vndeverisimiliter videntur facere ꝓ z fac qõ no. hosti. in prẽdic. decre. litteras. in glo. non obstante. in fi.

i ¶ Non potes de iure cõmuni. dispensatiue tamen posset. Et si quera? ꝙ quem dispensari possit. vide quod no. lxx. di. sanctorum. xxi. q. ij. si q̃s iam translatus. de elec. dudum. ij. de ꝑben. de multa. de concess. ꝑben. litteras. z ℑ. de consue. c. i. io. an.

l ¶ Eligas. sicz olim dabat electo ei q̃ duo bñficia curata hẽbat. s. ỏ ꝑbẽ. referẽte. z. c. ꝓterea. hodie secus. e. ti. de mi'ra. sz nunqd electo vno re integra penitere poterit z aliud eligere. ar. ꝙ sic. ij. q. vi. si q̃s libello. s. de elec. in causis. ỏ iurepa. cũ aũt. quod facit etiã ℑ. z ℑ. ỏ of. ỻe. ꝯuis. et ℑ.

de proc. quis. t. j. de reg. iu. mutare. cum si. ar. 3. xxxij. q. v. horrēdus. de iureiur. quēadmodū. s. e. li. de rescrip. t, c. ij. t. j. de re. iu. q semel. cuz suis concor. Ho. satis videret q re integra posset mutare consiliū t aliq ud eligere p prima iura. ad hoc. j. de preben. si tibi absenti. ff. de adop. le. Q l. ij. Driū tene p dictā regulā q semel. ad hoc. j. c. pe. in fi. ō pos. c. l. Vāuis is cuius. Si restituak quis ad gratiā reuocataz sine alteri⁹ pīudicio intelligik restiturus. vnde alteri añ restitutionē impetranti p ferri non debet.

m Gratia cōcessa forte a Nico. iij. vel Celestino. v.

n Prouideri. nec adhuc prouisuz erat nec ad possessionem deuenerāt vnde habebant ius. non in re sed rem. de concess. preben. c. vl. io. an.

o Proxime vacaturo quod solus papa facere pōt. de cōcel. prebē. c. ij. p Reuocata. tenorez huius reuocatorie cōstitutionis non habemus. sed de ipa fit mentio. j. ō pbē. c pe. t añpe. t ō pces preben. c. vl. reuocatoria illarum nico. incipiebat pridem ad apicem. illaz celesti. olim celestinus. t capitulo dubum.

Quamuis is cuius gratiam[m] p quā mēdabak in certa eccl'ia puideri[n] sibi de beneficō proxime[o] vacaturo p nos fuerat reuocata[p] restituatur a nobis denuo ad eandez. nō tamen ei cui post[q] reuocationem t ante restitutionē pdictas similis[r] i eadē eccl'esia gratia facta fuit nisi hoc expresse[s] dixerimus anteferri debebit. cū talis restitutio vbi aliud nō exprimitur. intelligatur[t] fieri sine iuris pre iudicio alieni. Idem.

Si eo tempore quo tibi de bñficio cum[c] cura vel sine cura mādamus prouideri. ad obtinendum curatum beneficium idoneam[b] non habeas etatem. tibi licet nunc legittime effectus[e] sis etatis auctoritate litterarū huiusmōi cū tpe date ipa rum adhuc non esses idoneus[d] de beneficio curā[b] animaz habente nequa q̄ poterit puideri. Beneficium[f] aūt sine[k] cura cū ad ipsum sufficientē tunc[l] etatem[m] haberes. per eas licite[n] poteris obtinere. Idem.

Si propter tua[p] debita persoluenda fructus[q] beneficiorum primi[r] anni que in tua vacabāt dioceſi. tibi nō obstātibz quibuslibet consuetudinibz priuilegijs vl' statutis q̄ nostra ipediri[s] posset pcessio. vsq ad q̄nquēniū[t] ō spāli[u] gratia pcedim[v] ad illa dicak idoneus. s. de pben. supinordiata. vbi hosti. hoc tenet in canonū s. propter maturitatē cōsiliū. qō requirik in illis. nā ibi pueri nō dicā tur idonei ad beneficia obtinēda. certū aūt q infās dicik vsq ad. vij. annum puer aūt de. vij. vsq ad. xij. vel. xiij. an. xxij. q. v. pueri. t. L. de fal. mo. l. i t dixi. s. in prohe. circa fi. sed vt ibi no. ber. dici pōt q pueri ibi dicuntur minores septēnio t isti dicunk indigni. septēnes aūt t maiores septēnio dicunk idonei. cū eni rasles possint ordiari. xxvi ij. di. de his. ergo t in bñficijs intitulari. ar. de pben. cū scōm. ad hoc opti ma facit. infra ō ele. ex eo q. t hec ibi intelligo ni si essent talia bñficia que sacp ordinē ex priuilegio consuetudine vel statuto p alio modo reqrēt. t sic de pben. ei cui prouideri An hodie dispēsent epi i etate. no. s. de ele. cū dile cti. t dicā infra de elec. i canō. t de eta. t quali. c. vno.

n Licite. id dicuntur posse. qō licere possum[y] xxij. q. ij. faciant. io. an. Propter tua. papa cōcessit epō bonoñ. debitoz onere gravato priuilegiū q fructus beneficiorum primi anni vacantiū in sua dio. percipet. t erat hec gratia vsq ad quiquēniū duratura appositio i priuilegio q ñ obstarēt consuetudies priuilegia l' statuta p q̄ sua possz ipediri i pcessio vacabat qōdā beneficiū cui reddit primi anni de priuilegio consuetudine l' statuto spectat ad fabricā ecclesie vel aliū vsum vel aliquā singulare personam. queritur cui debeank huius beneficij redditus primi anni. Rñdetur fm vnam lecturā q debentur fabrice vel illi vsui vel singulari pso ne nisi in concessione facta episcopo aliud caueretur expresse. vel dic vt j. in vlti. glo.

p Tua debita. ad idem. j. de preben. si tibi. ij.

q Fructus. no. q non debet retinere beneficia sed fructus. vnde vt dixi. s. c. si gratiose. in hoc casu vacant beneficia. vnde is ad quem pertinz electio infra tps statutum necessario habet eligere. t facit quod no. ber. de magistris. quia nullus. t probatur hoc satis. j. de preben. si tibi cessio.

r Primi anni. quid dices computabitur ne annus iste a die fructuū colligendorum. an a die vacationis vel mortis. credo a die vacationis computari. vnde non credo hic seruari legem de vasallo que dicit q si vasallus decedat post augustum t ante calen. Marcij. quod ad dominum pertinet alioquin ad vasallum vel eius heredem. vt in li. feu. ti. lex regni c. si vasallus. sed credo q a die vacationis vsq ad annum quicquid obueniet beneficio t separatum erit a solo totum erit huius priuilegiatum vsufructuario qui fructus separatos et paro cuim hunc priuilegiatum vsufructuario qui fructus separatos et reconditos suos facit. ff. de vsufru. l. laboribus. s. iulianus. alias iciet si fur. fm moderationem decre. j. de of. or. presen. §. porro. t facit quod ibi dicam t dico q annus iste habebit trecentos. lxv. dies. vnde si vacauerit ecclesia prima die mensis sequenti anno prima die eiusdem mentis finitus sit annus. t facit quod dicam infra de elec. q̄ sit. t si esset bisextus illi duo dies cedunt sibi pro vno. pro vno enim computantur. vt. s de ver. sig. quesiuit. ff. de ver. sig. cum bissextus. ff. de diuer. t tem. pre. l. ij licet sit ar. contra. ff. de sta. libe. l. cum heres. §. stichus. sed illud in pēis vel odijs que sunt mollienda. de pe. di. i. pene. j. de re. iu. in penis. t facit quod no. in predi. decr. quesiuit. lv. di. c. ij.

s Vacabunt. morte renunciatione depositione translatione vel quocunq alio modo. Quid si permutatione videtur quod secus per decret. infra de reb. permuta. c. vno. sed contrarium puto quia negari non potest quin propter permutationem vacet. t equius est in eo solo casu iuris rigori prefertur. quia in hoc scripta reperitur in alijs non. non enim ex illo speciali casu est regula danda.

t Impediri. secus ergo si differri t licet intendat per clausulam non ob. impedimimenta tollere dilationes tamen tollere nō intendit licet ex dilatione impediri posset vt. j. dicam.

v Quinquēniū. factum narrat. idē enim si in citeriori t vlteriori tpe.

r Speciali gratia. qz de iure futuris successoribz conseruari debebāt vel in vtilitatem ecclesiarum expendi. j. de elec. quia sepe. t de offi. ordin. pñti. t intellígo hanc gratiam t illam qui sequitur fm moderationem illius decr. presenti. §. porro. s. q hoc solum intelligatur de illis fructibz ecclesiarum vacantium que solutis debitis siqua sunt t bis que necessaria fuerint pro seruitoribus t ministris t alijs incumbentibus onerib⁹ vsq ad nos redditus reperta fuerint superesse.

y Concedim⁹ an legat⁹ de latere simile grāz dare possit tractauit. io. ō deo in. q. suis. in pri. t guil. i spe. ti. ō legato. §. nūc tractem⁹ i fi. t ōz q da to q ex causa hoc posset beneficium tamē vel dignitas debet cū aliquo

q Post reuocationem. idem t multomagis si ante reuocationem.

r Similis scilicet de beneficio proxime vacaturo.

s Expresse dixerim⁹. hoc eni papa facere pōt. ad b. j. de pben. ca. penul.

t Cum talis. ecce ratio t aduerte quia in cōtrariū videbatur ex eo q restitutio est prioris status repatio t restitutus in pristinum ius recedit ar. xv. q. vi. nos sanctorum. t. c. iurans. t. s. de ele. quia diligentia. ij. q. iij. §. notandum. in fi. t L. de sen. pas. l. i. restitutio enim hoc operari dz vt nec prosit nec obsit quod euenit. ff. ex qui. cau. ma. l. i. i. rñ. sed contra. est verum vt hic t sic pro parte hac debuit questio terminari per decret. de renun. ex transmissa. t de simo. ex insinuatione. t concor. L. de remis. pig. l. vl. vbi si de voluntate creditoris debitor pignus distrahit si iterū deueniat ad ipsum debitorem res illa distracta non renascitur hypotheca quam habebat a principio. actio eni extincta tc. de conse. di. iij. q. ris. ff. de solu. qui res. §. aream. Ad contraria respondetur q hic nō est vere restitutio. immo quedam noua concessio per predic. iura. t not. qz decr. facit in ar. ad questionem dominicalem. an scilicz episcop⁹ inuito patrono restituere possit presbiterum per se depositum. t determinauit gof. de renun. ex transmissa. in fi. q no. per. l. L. de nup. si vt propōis. ij. vbi dicitur q in matrimonio restaurādo per filiā post diuortium requiritur consensus patris sicut a principio a contrahendo. In cōtrariū facit de renuncia. post translationem. de iude. iudei de ciuitate. t. c. cōsuluit de his que fiunt a prela. cum apostolica. vij. q. i. eos. t no. de hoc xxiij. q. iiij nabuchodosor. in prin. dicebat hostien. gof. esse veram cum restituit ab inferiori secus si a principe per iura supius pro restituto idutia. bar. bzir. in dominicali. q. que incipit sacerdos aliquis fuit. dixit q si deposit⁹ appellauit infra decē dies restitui potest inuito patrono alias non. Lan. dixit q si episcopus preuenit in restitutione patronū q valet restitutio alias non quod approbat hosti. in predic. decr. ex transmissa. t de elec. in notuit. t facit qō no. s. de constitu. cum accessissent in vl. glo.

a Intelligitur concordat. j. e. c. ij.

Si eo. in litteris ad beneficia impetratis inspicik tps date vnde per illas beneficium curatum obtinere nō poterit. qui licet nūc sit maior illo tempore minor erat.

b Si eo. contradicit ad decre. de preben. ei cui prouideri. ibi sol.

c Cum cura. nisi hoc fuisset expressum de curato prouideri non possz. s. de preben. c. vl. t. j. de pben. cum in illis.

d Idoneaz scilicet. xxv. annorum. s. de ele. cum in cunctis.

e Effectus. spectam⁹ ergo initiū. t facit. s. de elc. dudū. i. t qō ibi no. nec confirmak tractu tpis. qō ō iure ab initio ñ valebat. j. ō re. iu. nō firmak.

f Cum tpe date. sic no. inspiciēdū tps date. sic. s. e. eā tc cū suis concor. t. j. e. tibi qui. t de preben cum cui.

g Idone⁹ ppter defectū etatis t idē dici posset de defectu ordinū. ar. s. de eta. t quali. preterea. sed ē falsuz vt. j. de prebē. ij. p clicis paupib.

h Curā aiarū. In his que ad curata beneficia pmouenk reqrik maior idoneitas q̄ in alijs. t ideo si mādak pmoueri de dignitatib psonatib vel beneficijs de cura mētione nō habita. de curatis dignitatib psonatib vel beneficijs non poterit prouideri. j. de pben. cū in illis.

i Beneficiū. qz poterat dubitari ne illa inutilis adiectio. s. cū cura vi ciaret in totū rescriptū. s. q nec etiā de simplici posset puideri. ideo annectit qō seqk. t sic no. vtile ñ vitiari p iutile. infra. ō re. iu. vtile. cū su. concor.

k Sine cura. qz ex se curā nō habet. si aūt haberet annexā prochialez t curatā eccl'iaz. dicvt dicā infra. de pbē. sup eo. l Tūc. s. tpe ipetratois m Etatē. sed q ē idonea etas in beneficio sine cura videk q maior. xviij

emolimẽto conferri, qđ est verũ vt dixi. s. in glo. prox. ⁊ in glo. no. quia no. etiã ber. s. vt ec. be, vt nostrũ. in vl. glo. q eps ex iusta causa ad tpus posset fructus alicuius beneficij remittere ꝓbat p dec. s. de ꝙ. sig. c. pen. que etiã facit ⁊. cũ id fuerit impetratũ a papa, sed pot dici sic fuisse de facto, ad hoc. s. de fi. pref. lras. vel illud ꝑm gof. in fructib omniũ beneficõ rũ vacantiũ vsq; ad certũ tps vt hic etiã, in vno aũt beneficio ⁊ eius ꝓuentib cõuertendis ex causa in vsuz plati ñ erit necessaria licẽtia pape qz cũ eps cũ capitulo possit supprimere dignitatẽ. et ꝓpter necessitatẽ possessiones alienare, multo fortius ꝓuentus percipere.

a ¶ Intentionis, nota ad intentionẽ scribentis recurrendũ fa. s. c. c. ij. et ⁊. de ꝓcess. ꝓben. c. vl. ⁊, s. de decr. ex multiplici cũsimi.

intentionis [a] nostre nequaq; existit si fructus hmõi ecclesie tue fabrice, vel alteri [b] vsui seu cuicunq; singulari persone de speciali consuetudine priuilegio vel statuto [c] forsitan debeantur. q eis p concessionem [d] ipsam nisi hoc expresse [e] caueatur in ea ꝓiudiciũ aliqđ generetur. ¶ Idem.

b ¶ Alteri vsui. puta mense capitali.

Statutum quod circa iudices a se. ap. [f] deputandos nup edidimus cum quedam [g] contenta in eo qui pro communi vtilitate [h] credebantur inducta, sicut experientia [i] docuit tendere dinoscantur ad noxã sanctõne [k] presenti, quam irrefragabiliter obseruari mandamus suadẽtevtilitate [l] melius duximus reformandum [m]. ¶ Sancimus igitur vt nullis nisi dignitate [n] preditis [o] aut personatũ obtinentibus [p] seu ecclesiarũ cathedralium [q] canonicis [r] cause [s] auctẽ [t] lras se. ap. [u] vl legatoz [v] ei [w] dẽ ꝙ cetero [x] obtinẽtib [y], idẽ ꝙ officialib [z] eoz ꝓncipalib ⁊ fozaneis ⁊ de poritb religiosis quẽtualibus claustralib. dic vt in cle e, t. ⁊ si ꝓncipalis. v ¶ Cathedraliũ. sufficit ergo q sit cathedralis ⁊ sic sublatũ ẽ qđ olim hic ꝓtiebat ꝙ ecclijs collegiatis honorabilib. lz adhuc hodie i alio sit ꝓpatio. vt ⁊. de ele. qz sepe. alibi eqparãtur cathedrales ⁊ regulares. s. ꝙ elec. non ꝑ defectu.

s ¶ Statuto. no. q oia priuilegia cõsuetudines vel statura quacunq; firmitate vallata concessa capitulis cõuentib vel collegijs cathedraliũ regulariũ ⁊ conuentualiũ ecclesiarũ seu singularib carũdẽ psonis. vel bona ecclesiarũ iparũ vacantiũ a prelatis dimissa vel tpe vacatõis obtinẽtia possint surripe diuidere vel in suos vsus cõuertere sunt hodie reuocata ⁊ cassata p decr. ⁊. de elec. qz sepe. ⁊. c. statutũ in cle, que tñ in alijs beneficijs locũ nõ habet. vt ⁊. de of. oz. presenti, in fi.

d ¶ Concessionem ipsam. sibi factam.

e ¶ Expresse, ad idem. s. e. cum aliquibus. ⁊. c. susceptũ. ⁊. c. ꝙuis.

f ¶ Diuidendis. Diuiditiũ aliquod. nisi istud verbũ esset ita generale. ista decret. sic posset intelligi q ex ea nil sequerek absurdũ. s. q fabrica vel vsus ille vel alie singulares psone sic priuilegiate habeãt redditus scdi anni. iste aũtẽ priuilegiatus habeat redditus primi anni. ⁊ ita bene cõsequik ꝑm hoc suum effectũ illa clausula priuilegij nõ obstãtib qbuslibet cõsuetudinib priuilegijs ⁊c. Alij dicũt q illa fabrica, vel alij hoc cõtenti habebũt redditus primi anni. qz papa nõ intẽdit eis derogare sed soli successori. iste aũt priuilegiatus habebit reddit scdi qui ibi est primo alias quo ad successorẽ vel beneficiatũ. ⁊ sic certi erit primo ⁊ sic nullũ ꝓiudiciũ etiaz ex aliqua dilatione generabik fabrice. sed ꝑm hoc posset impediri concessio qđ est contra tenorẽ ipsius gratie. pone enim q in anno quito quo finiri ꝺ bet gratia vacet beneficiũ si fabrica primos reddit habeat eps nihil habebit. Item quid opabik illa clausula nõ obstãtib ⁊c. cũ successori sine clausula illa ꝓiudiciũ fieret, vñ prima lcc. magis mihi placet ⁊ magis est amica litterę, vt dicam. q ista erat dubitatio dec. an p istã concessionez sic factã. s. nõ obstãtib qbuscunq; ⁊c. videret derogare ipi fabrice vsui vl singulari psone vt exq; ex illi priuilegij vigore reddit primi anni habere nõ posit ampli nil habeãt ⁊ papa respõdet q habebũt redditus secũdi anni quasi ille cis sit prior vt illa clausula nõ obstantibus non successorem sed priuilegiatum tantum coadiuuet.

g ¶ Statutũ. licet hec decreta. p pagraphos alias diuidak. eã tñ in qua tuor ptes diuido principales. Prima durat a principio vsq; ad. §. in sup. scda abinde vsq; ad. §. pterendo. tertia abinde vsq; ad. §. quicqđ. ꝯr ta vsq; ad fi. In prima statuit in quib psonis ⁊ in quib locis cãe a sed. ap. vel legatis vel delegatis ipius cõmitti debeãt ⁊ tractari. In scda pui dek circa actiones que fiebãt in iudicijs ab ipis delegatis. assessoribz vel notarijs cãe ⁊ apponik pena. In tertia prouidek circa vacatiões testium ad iudiciũ que sepius maliciose fiebãt ⁊ causa fatigandi testes vel ab eis aliqđ extorquendi. In vltima discernit sic casum ⁊ irritũ quicquid fuerit factum contra predicta statuta.

h ¶ Statutũ. l oquik de decr. sua extraua. q incipiebat statuim. reformat etiã decr. ino. iij. e. t. pñti. quam hodie nõ habem ⁊ decr. s. nõnulli

i ¶ Se. ap. legatis vel delegatis ab eis vt ⁊. patebit.

k ¶ Quedã ibi nõ distinguebak an actoz ⁊ reus essent eiusdẽ ciuitatis vl putatus ẽ posset iudex cognoscere ⁊ ꝓmittere. si referas ad decr. pñti. ꝑm dicta. vñ ꝑm eã videbãt posse cãe cõmitti mãsionarijs ⁊ qbuscũ illã poterit fieri ꝓmissio institutis in collegiatis honorabilibz ⁊ in cathedralib ecclijs. vñ ꝑm eã videbãt posse cãe cõmitti mãsionarijs ⁊ qbuscũ ꝙuilegiatis in talib ecclijs qđ erat absurdũ. hic aũt ꝓuidek q sol' canonicis cathedraliũ ecclias fiat cõmissio.

l ¶ Cõi vtilitati q in legib ꝓstituẽdis attẽdẽda ẽ. iij. di. erit. ⁊. s. in p

m ¶ Experientia. ad idẽ ⁊. de elec. q sit. ⁊. ff. de leg. iij. legat. §. ornatricib

n ¶ Ad norã. ⁊ ideo nõ debuit iudicari reprehẽsibile. si ꝑm rpm varietatẽ. varick ipm positiuũ statutũ. lxij. di. §. ꝑm. xxxv. q. i. c. i. ⁊. de sen. exc. c. vl. in prin. s. de ꝓsang. ⁊ affi. nõ debet. cũ suis ꝓcoz. sic ⁊ ꝙuilegiũ cũ tenore ad norã reuocatione vl moderationẽ a principe recipit. s. ꝺ deci. sug dit ad norã reuocationẽ vl moderationẽ a principe recipit. s. ꝺ deci. sug gestũ. ⁊. de ꝓui. c. i. ⁊. c. auctoritate. ⁊. c. se.

o ¶ Sanctione. sanctio ꝑ prie dicit cui adijcit pena. qđ dic vt no. iij. di. in summa.

p ¶ Deli laudabilioz ẽ aũt q rẽ remẽdat q priuenit. ⁊. de ve. iur. eũ. l. i. §. ⁊ neqz

r ¶ Reformãdũ. eo q nõ ⁊totũ ⁊ pro pte corrigit illd statutũ vt ⁊. videb

r ¶ Dignitate dignitas sumit multq modis. qđ dic vt no. io. iij. di. deni qz. ⁊ vin. ⁊ ber. s. de cle. nõ resi. c. ij. hic ad lram ꝺ ecclias dignitatib intelligę, ⁊ no. mirabile qz pñt ꝓmitti cãe maioꝛib. xx. annis. vt. s, ꝺ ofdele cũ vicesimũ a quacũq; ⁊ etiã mioꝛib a papa vt ibi. ⁊ ff. de re iudi. qđã ꝓsulebãt. Ez certũ ẽ q q ẽ dignitate vl psonatu ꝺz atti gisse ialte. xx v. annũ. s. ꝺ elec. cũ in cũctis. ⁊ sic videk q mioꝛib. xxv. an. ñ pñt cãe cõmitti. bis dico q nõ attigerit. Do, si cãe nõ pñt ꝓmitti nisi psonis in dignitate vl psonatu ꝓstitutis. tũc pcederet obiectõ sz pñt etiã ꝓmitti canonicis eccliaz cathedraliuz in qb nõ reqrik tãta etas vt pbak ⁊. de ele. ex eo. qđ ⁊ dixi. s. c. si eo tpe. ⁊ sic obiectio nõ pcedit. dico etiã q dispẽsatiue pt aliqs hr dignitatẽ vl psonatũ etiã mioꝛ. xxv. an. per dispẽsatiõez pape vel epi pmũ ptz. scdm pbak ⁊. de eta. ⁊ quali. c. vno.

s ¶ Preditis. i. pãlijs dictis. ẽ ei dignitas qđaz pẽminẽtia in ecclesia. vt s, de ꝙ. sig. ꝙuis.

t ¶ Obtinẽtib. idẽ ꝺ officialib eoz ꝓncipalib ⁊ fozaneis ⁊ de poritb religiosis quẽtualibus claustralib. dic vt in cle e, t. ⁊ si ꝓncipalis.

v ¶ Cathedraliũ. sufficit ergo q sit cathedralis ⁊ sic sublatũ ẽ qđ olim hic ꝓtiebat ꝙ ecclijs collegiatis honorabilib. lz adhuc hodie i alio sit ꝓpatio. vt ⁊. de ele. qz sepe. alibi eqparãtur cathedrales ⁊ regulares. s. ꝺ elec. non ꝑ defectu.

x ¶ Canonicis habẽtib igit ꝑpetuũ bñficiũ in ecclia cathedrali sine dignitate psonatu ⁊ canõica de quo loqtur ⁊. t. pri. c. i. nõ poterit cã ꝓmitti cũ de his nõ exꝓmat. Item scias q licet isti canonici ꝺlegati possint cõseruatores tñ dari nõ pñt. cũ decr. vl. ⁊. de of. dele. eos nõ exꝓmat. ſz vt. s. dixi canonic pt esse maioꝛ septẽnio p decre. de ele. ex eo. ñ dixi ꝺ boc. s. e. si eo tpe. si cõmittak causa tali canonico. nunqđ dicem lras valere videk q sic. qz ista decr. vl. de hac materia hoc solũ reqrit q talis sit ecclesie canonicus. ergo huic stabim. sed cõtra credo ⁊ dico q si tali impuberi cõmitteretur causa nisi appareret de certa scientia pape non teneret commissio ⁊ idem dico si committatur ab alio q̃z a papa minoꝛi. xx. per pdi. decr. cum vicesimũ.. quam non dico nec credo cozrectã per banc. quod eni nõ mutatur ⁊c. C. de testa. sancimus. ⁊ cozrectõ iurũ est vitanda. s. de ele. eccl'a. ⁊. ⁊. de ele. cum expediat. in pn. nec ista decr. ꝺt hoc sufficiat sed q hoc reqrik. vñ nõ cõtradicit alias eadẽ rõne dicendũ esset q dũmõ sic canonicus catbedralis eccl'ie vl in dignitate vl in psonatu. nõ possit repelli ꝑtertu exceptiõis excõicatiõis infamie inimicitiaz l' alia iusta cã qđ est absurdũ. ⁊ est si. qđ notabo. ⁊. ꝺ ele. licet canon. Et no. q dicit canonicis olim dicebat institut vñ videbak q cui lz istituto in catbedrali ẽt mãsionario possent cãe ꝓmitti. qđ hodie ꝑ decr. bãc sublatũ ẽ. no. ergo q ꝑ dignitate ⁊ loco psumik ꝑ aliquo. ꝙnto eni ꝺs melioꝛib pest tãto maioꝛ ⁊ sanctioꝛ ẽ. t. esse psumik. in auc. de ꝺfen. ci. ad fi. i. colũ. §. nos igitur col. iij. lxi. di. miramur. lxij. di. metropolitano. s ꝺ psum. cũ in iuuẽtute. xxiij. di. qñ de mag. c. i. ⁊. c. qz. ⁊. c. sup spe. cum si. ⁊ si tpe date ꝺs esset canonicus tpe pñtatõis nõ puto q ꝑcedere possit nõ sic ecõuerso. spectamus eni iitiũ. ad boc. s. e. c. i. ⁊. c. si eo tpe. s, de ele. dudũ. ⁊ qđ ibi no, ff, ꝺ sena femine. ff. de iudi. l. ccxus. ⁊ hoc habes i glo. fi. in cle. gratie. c. t.

y ¶ Cause. hec sine iurisdictiõe non committuntur. s. de off. dele. ꝓterea. non ergo prohibet quin audientia illi articuli vel mera executio cuilibet clerico committi possit.

z ¶ Litterarum. pone pape in litteris vocat aliquem simplicem clericũ nunquid valebit commissio secundum ber. ⁊ omnes hic q non habz hic locum talis exceptio ex qua papa scienter committit qz facit ⁊ facere potest contra constitutionem istam. ad hoc optime. s. de priui. cum olim. ij. v. iterim. ⁊ no. q ꝑm Inno. si cancellari ꝓcedat iudices ⁊ hoc constat nõ habet locum hec exceptõ. quare eni iputari debet pti q talẽ iudicẽ nõ petijt qđ ꝑm est etiã ꝑm ber ⁊ host. cum hoc ex certa scia facit. qđ itelligo si id in lris exꝓmitur. vt ⁊. de ꝓben. si motu ꝓprio.

a ¶ Se. ap. quid de ordinarijs. nunquid comprehenduntur ⁊ tenebuntur hac constitutione. dic secundum bern. ⁊ omnes q non. et potest esse ratio. quia episcopi ⁊ ordinarij habent melius noticiam clericoꝛum. ꝺ occ. suc. q̃z papa clericoꝛum totius orbis. vnde etiam si simplici clerico committant ordinarij tenet commissio. pone enim q simplex clericus excellens sit decretoꝛum doctoꝛ. preterea non est ita absurdum q aliquis etiã ⁊ rudis pannosis clericis gerat vices episcopi sicut esset q gereret vices pape. igitur ad ordinarios non extendatur hec constitutõ. ⁊ est sim. quod consueuit dici. s, c. nonnulli. ⁊ iferius tangam.

b ¶ Legatorum. quia verbum generaliter positum ⁊c. xix. di. c. i. intelligõ banc litteram generaliter in omnibus legatis quoꝛum tria sunt genera quod dic vt supra de off. legato. capitulo penult. ⁊ ⁊. eodem. ti. c. i. quod verum puto indifferenter cum ex legationis vigore committunt. ⁊ idem itelligas i delegatis. scilicet cum committunt delegationis vigore. ⁊. e. c. §. in nullo quoq;.

c ¶ De cetero. constitutõ eni non extenditur ad preterita. §. de const. c. vl. quid de pendentibus dicam ⁊. de ele. licet canon.

d ¶ Committantur. pone q. fuerit cōmissa ps nō ercipit. nunqd valet ꝓcessus. Dicebat ber. z oēs post eū qz tacite z expresse poterat ps huic iu re renunciare. introductū est enī in ipozum fauozē. ne. s. si in obprobriuz ꝓpriū coganf epi z magni clerici cozā rudib z pānosis clericis litigare. z interdū ꝓpter ruditatē ipoz ius amittere suū. z facit de reg. iu. ad apostolicā. cū suis concor. sed hodie p finē istī decr. credo ꝯ. vbi innuitur q ipso iure est irritū z inane quod contra aliquod istoz fit. vnde necessariū nō credo exceptiōis opē z facit quod dixi. s. c. c. i in prin. z pōt esse rō vt. s. tetigi. qz hoc videf nō solum in fauozem partiuz inductū. sed etiā in fauorem ipius. ap. se. ne vilipendanf in tali ministro lri. di. in sacerdotib cuz simimilib.

c ¶ Nec audianf. no. q ꝯ. iste nō prohibet circa cōmissionem sed circa agitationē z idem erat in pdi. decre. presenti. si ergo extra tlia loca fiat cōmissio dūmodo i his locis cā audiaf satisfactuz est huic rñ. fm ber. z omnes. ar. s. e. ti. nonnulli. de excep. olim. z ꝯ. §. pri. et eo saluo quod ibi dicitur z ad hoc. ff. qui satisd. co. si fideiussor. §. i. vbi dicif q cui difficile est satisdare in vna ciuitate in alia mittit vt satisdet

f ¶ Ciuitatibus ciuitas murozū ambitu terminatur regulariter tñ z si in suburbijs audiret idez credo. ar. ꝯ. de sen. ex. si ciuitas. z bene dicit ciuitatibus quia in eis presumūf esse periti. sic z epi in solis ciuitatib statuē di sūt. lxxx. di. c. i. de priuile. c. i. Et leges z artes in regijs ciratib sūt docende vt in probe. ff. §. hoc aūt de magi. c. i. z nomine studij non intelligitur villa vel castum. de cle. non resi. tue.

g ¶ Locis insignibus. quidam dicūt q hec determinatio vbi q statim sequitur non refertur nisi ad hoc q dicit locis insignib sufficit enī q sit ciuitas licet ibi non sint periti. z est ratio. qz cōiter in ciuitatib sunt periti. z eis que raro accidūt iuriscōsulti non respiciūt nec medenf is tm que frequenter occurrūt. in auc. vt sine probi. ma. fi. tu. ge. §. qzvero. colla. vij. ar. iij. di. erit. ff. de legi. nā ad ea. vir enī est q in citare vel ibi ꝓpe nō habeaf periti vñ satis eoz copia in ciuitate haberi pōt. ff. de re. vendi. que religiosis. vij. q. i. pontifices. Alij sūt cōtradicētes q ibi est eadē rō. primū placuit inno. z host. fm hoc exponeq sequit vbi zē. i. in quib locis insignibus. z facit pro hac pte ꝯ. e. §. in nullo.

h ¶ Louinode. xxij. q. ij. faciat.

i ¶ Copia pro aduocatis assessoribz cōsiliarijs z alijs que emergūt. ff. ō postu l. i. §. ait prezor ff. ex qui. ca. ma. l. ab hostib. §. fi. de vi. z bo. cleri. cū ab omni. xi. q. iij. non licet. quid si inter iudices z ptes est contentio super hoc. qz alter dicit locum insignē. z ibi copiā peritoz haberi. alē negat quid erit. dic recurrendum ad cōmunem opi. vulgi. ff. de sup. le. labeo. z. s. de spon. ex litteris. quid si adhuc super hoc sit contentio recurretur ad arbitriū boni viri. ff. de ver. ob. l. cōtinuus actus. nō delegatorū que iurisdictioni sue fauerēt ad hoc. l. de ar. l. nemini. z ꝯ. de pe. dile. crus fm ber. z intelligo bonū virū iudicē ecclīasticū illi loci fm Inno. host. aūt dixit hic recurrendū ad arbitriū iudicis. i. boni viri. z sic intelligif lex cōtinuus. §. cū ita. eligenf ergo fm eū arbitri. s. e. pastoralis. z de of. dele. suspitiōis. nisi euidēter notoriū eēt q ibi pitoz esset copia. ad ꝫ de aptecōsuluit. ego credo q cū iudex se ꝯstituit aduersariū tūc locuz habeāt supradicta Dz si cōtentio esset solū inter ptes certe credo q index de hoc ognoscere z pnū ciare possit. qz video q pnūciat an sua sit iurisdictō qō pl est. s. e. sup lris. z facit qō reciuare cōsueuit, de pba. p cessiōem. et lz ¶ Cum vero. hic incipit cozrigere z moderari (facit ꝯ. §. pri. in fi. statutū generaf ocilij. §. e. nōnulli. z sūme eqtatis est quod sequitur.

l ¶ Eiusdē ciuitatis. qz domicilium habēt in eadē ciuitate vel dio. z idez intelligo cū pla domicilia bñt qō esse pōt. vt. ff. ad munici. assūptō. quia adhuc dico q locū habebit. §. iste z nō sequēs. qō satis ꝓbaf. s. de fo. cō. ex pte. b. nec negari pōt. lz etiā iste sit alterius ciuitatis qui etiā sit isti. qō

n ¶ Actoz z reo. vñ dicāf isti hēs. s. de ꝓ. sig. fozo. ꝓ. i oī. (§. iste requirit.

o ¶ Extra ipas. ciuitatē seu dioceſim. p. ¶ Non ꝯmittaf. hoc fm videf nisi ad id exīssus accesserit ptiū ꝯsensus. ar. ꝯ. e. §. in nullo q̄q. qō etiā facit ꝯ. cū in illo casu hoc sit exercessuz. in isto nō. ar. de deci. ad audiētiā tñ id videf cū hoc solū sit in ptiū fauozē inductū. ō reg. ad aplicā. cū suis ꝯcoz. z lz hoc satis videaf rōnabile. nō dico tñ ō asserēdo p id qō ōz in fi. c. audiui tñ curiā id seruare. z tlēs ꝯmissiones de curia emanasse. q ¶ Ni si a generali dicto pōit casus exceptos. r ¶ Ab epo hoc eqssimū ē ex eo maxie. qz si in citare vl dioc. sua aliquē ex subditis suis epus iudicē impetraret, recusari posset vt suspect vt. s. c. lit. nō ꝓfes. accedēs. i. o ¶ De sua dioce. idē si de alieā. qz etiā tūc nō impetrat in sua vt. ꝯ. §. pri. lz ō sua tō dixit qz. §. iste tractat tm qñ re z actoz eiusdē dio. sūt. vñ dico nisi aliter nō ꝓprie poneret. t ¶ Ab aliq ꝯ. eū. vix ei inuēit actoz i citare epi iudicēq nō voueret epo. ar. s. vt lit. nō ꝓfes. accedēs. ij. ibi. z oās istitūit subditos stricture zē. v ¶ Nō audēs. forte gibellinoz z ibi regūt guelphi l ecouerso vel forte relegat z ¶ Potētia. pitas i iudicijs ē seruāda sz potētioribz pes eē ñ possū. ff. de alie. iu. mu. cā. fa. qz etiā in ꝑn. l ¶ Merito no. vbū. qz si diceret se dubitare vbi ñ ē dubitādū ñ excusaf. s. e. cū ꝓpter simo. z si ꝙstiōes cū si. z ¶ Eū adūsariū. a ¶ Infra ipas. citare z diocesim c se ipe re z actoz. b ¶ Secure. qō i iudicijs reqrit vt ipoz iudicōz exercēdoz loc sit idoneꝰ z securꝰ. alis locū hz appellato. ō ap. ex g

bus extra dictas ciuitatē z dioce. posſit cōtra pdictos causa cōmitti. nullo tamē eozū vltra vnā dietā a fine sue dioce, valeat cōuentri, sed in duobus vltimis casibus nisi impetrās de pdicto timore, quē in litteris cōmissionis exprimere teneaf. primo fidez iudici faciat saltē p propriū iuramentū. iudex ipse nullatinus in causa ꝓcedat, sed ptes a sua iurisdictione dimittēs impetrātē eūdē i expēsis legittis altere parti condēnet. ¶ Cuz aūt actoz z reus ciuitatū dioceſū fuerit diuersaz siactoz in citare l dioceſ. rei iudicē hē e recuſz ipm ñ i sua ſz i alia citare l dio.

re. i. z tūc etiā si lras ō conductu hēt suis simici capitalib se exponere ñ teneā, vt lit. ñ ꝓfes. accedēs. ij. c ¶ Possit. ñ dixit dēat. tulū l potētē ipetret i sua citare l dio. bñ tz ꝯmissio z idē econūso sp saluo re d ¶ Ō (cusatiōis iure tra pdictos. epm l ei ad uersariū. ꝯ capl z l ei vni uersitates l potētes l ad uersariū ei q loca itraf e ¶ Una dictā (ñ audet oli dicebam ō duab. p dec. s. c. ñ nulli Dz qd dices si agaf actōe reali. nā qd fiet ꝓpuratio a finib dio. vbi sita ē res fz q oli fiebat. z nūqd erit ibi cō putatō duaz dietaz fz q oli erat l vni tm vt b q o li ſi cessz ꝓbaf. s. e. dilect

ij. z de fo. com. ex parte. B. videf huic nouo iuri hodie standum vltimo de hac materia. z sicut generaliter loquif. generaliter accipiendū. xix. distinc. c. i. vt habeaf solū vnius dietē computatio z nō duarum. z cum ō termiatione que hic ponitur sed a quo loco computet satis est dubitabile. Pone enim q bonoñ contra bonoñ. super re sua medio. litteras impetrat vbi debebit impetrare nunquid bonoñ. vel medio vel loco vicino infra dietam a medio. Item pone q bonoñ. contra regiñ. super remedio quo impetrabit. an regij vel loco vicino infra dietam. an mediolani vl loco vicino infra dietam Item vide aliud dubitabile. quod si bonoñ. impetrat contra regiñ. domicilio vel mutineñ. origine. an habebitur respectus ciuitatis regineñ. vel mutineñ. cum ratione originis dicatur ci se de loco. ita q eps locum ordinare z commendaticias ad ordines si bi dare possit. sic z episcopus domicilij. ꝯ. e. li. ō tempo ordinan. cuz nullus. i. rñ. z in loco originis dicitur domicilium retinere. ff. ō senat. l. pe. satis videtur ō mente conditoris esse q habeaf respectus loci domicilij non rei vel originis. z hoc er eo quia ō loco domicilij ōz quis propzie trahi per illud verbum trahatur. s. e. nonnulli quod etiam hic repetit. z per mētē conditoris id credo tenendū. ad hoc. ꝯ. ō sepul. cum quis ō loco origis nō habeaf rō z. l. ō pscp. lō. tē. l. vl. vbi ꝓcedit pscriptio vt inter ptes exq pscribēs z cui prescribit sunt in prouitia. lz res sit exīssitā no tat etiā compos. in decre. nōnulli. in. iij. glo Buil. in spe. de citatōe. §. i. circa pn. q dyocesan alicui vbi aliud nō additur intelligi ōz dyoc. domicilij. z sic disputaui z determiaui. z sic seruat romana curia. vt auditui

f ¶ Duobus vltimis. s. qñ actoz reū in ciuitate secure ꝓuenire nō poſſit. qz ciuitatem intrare nō audet. vel qz timet aduersarij sui potentiam.

g ¶ Primo. no. z est si. ꝯ. de elec. q̄uis. z. c. puida. ad idē. s. de restitu. spo.

b ¶ Iudici. no. p eo q dixi. s. §. pri. in fi. iudicis enim ē (pilanis. inuestigare. si. ℒ. de fideico. l. voluntatis defuncti. xxx. q. v. iudicantes

i ¶ Saltem. no. qz si aliter fides fieri pōt. primo id fieri debet. ad iuramentū enim recurrif solum in aliarū probationū defectum. s. de pba. c. ij. de pcu. ex insinuatione. ff. de iureiuran. admonendi. ℒ. de iureiur. in bone fidei.

lz ¶ Per ꝓpriū iuramentū. no. q iuramētū est legittima pbatio. facit quod no. lxxxij. dis. ꝓposuisti. ad hoc de sen. ex. si ō. ij. de excep. pastoralis. ꝯ. de elec. vt circa. z c. nulli. z adde quod dixi. ꝯ. de regu. iur. presumit

l ¶ In causa. principali ꝓcedet tñ in absoluendo. co (ignorantia. gnoscendo. tarando z iudicando de expensis. vt sequitur.

m ¶ Legittimis. qō dic vt no. ij. q. i. in ꝑmis. de do. z cōtu. finē. Cum autem. s. in prin. §. dixi qd iuris cū actoz z reo eiusdē dyoc. vel ciuitatis sunt. mō dicit hic qd iuris. cū sunt diuersarū. De prelatis aureo ordinū vel locoz qui impetrant p membris suis habentib vel non habentibus speciales administratores vel gubernatores. dic vt in concilio vien. e. ti. abbates

o ¶ Habere. i. impetrare.

p ¶ Recuſet. no. q actoz recusat iudices. z hoc vez est i iudice a deō delegato vel ordinario. vñ si reo plures habet ordinarios actoz alteruz eligit alterū recusat sed in iā adito secus. qz tūc actoz nō recusat sed re bene. nisi ex noua cā. vel nouiter ad ei noticiam peruenientē. s. de off. dele. causam. z. c. insinuante.

a ¶ Traxerit. z in quo deputat est iudex ꝯ. §. pri.

b ¶ Dietā an dieta ista sit cōputanda legaliter vt. s. xx. miliaria computenf pro vna dieta. ff. si quis cautio. l. vicena. an vulgariter. s. fm regiones cōsuetudinē. dic vt no. s. e. nōnulli. z ꝯ. de elec. cupientes. i. rñ. z qō de vulgaribz intelligi debeat probaf. ꝯ. de ꝓben. presenti. §. loca.

c ¶ Remot. vñ z si modicū vltra vnā dietam remot esset locus ille, puta p vnū miliare. nō poterit ibi fieri cōuentio. ff. de ꝓ. sig. l. iij.

d Predictor scz cū actor z reus sunt eiusdē dyo. z in eadē sunt iudices ipetrati. vel ex cā in alia. vel sunt diuersa z in ciuitate rei ipetrati sunt iudices er-
e Deputat⁹ fuerit. no. si. q nō solū requirit q nō ci (govel in tertia ciuitate. tet ad locū vltra dietā nō remotū sed etiā q nō citet extra in q deputat⁹ ē. olim autē dicebam⁹ de duab⁹ dietis. q si iudex exeūdo locū q deputat⁹ est veniat ad locū nō remotū vltra duas dietas pcedere poterat. de excep. oli. hodie in sup-
f Citet ptes. z si citauerit nō tenēt ire (dictis casibz nō sic. vt hic vides. qr citatio irrita est ipso iure. vt in fi. c. z si ob hoc pcessit cōtra eos. nō tenet pro cessus. vt ibi. An autē citatus teneat ire priuilegiū vl defensionē allegatur⁹. dic vt no. ibi. q. ij. eps. z de ac-cusa venies in vl. gl.

libere impetrare valeat. reūcz trahere ad eandē. dūmodo locus ad quē eū traxerit⁹ vltra vnā dietam⁹ sicut in casu alio premittit. minime sit remotus

g Expressus in tantum credo inherēdū huic lre. q licet inueniat tacit⁹ cōsensus. puta qr nō opponitur exceptio credo q nō valeat processus q finē. c. Idē credo si interueniat cōsensus reis nō actoris vel ecōuerso licet eius tantū qui cōsentit videat esse fauor eadē rō ne cū lra ista dicat earūdē.

h Illas ciuitates. s. seu dio. in quib⁹ deputat⁹ est.

i Designatis supi⁹. s. cōstitutis in dignitate vel personatu vel cathedralium ecclesiaz canonicis. approbata est igit q bāc litterā opi-nabant in decre. pnti. q idē iuris erat in delegatis a se. ap. q ō in legatis. In ordinarijs autem tene qō habes. j. de offi. ordi. vt litigantes. z in. c. cum episcopus.

k Uices suas. secus si audientia cōmitteret vel aliquā certum articulū. ad hoc. s. de offi. dele. super questionū. z dixi. s. e. §. i.

l Insup. quasi dicat. s. prouidim⁹ de pson⁹ z locis quib⁹. z in quib⁹ cause iudicijs z a iudicib⁹ assessorib⁹ notarijs fiebant. de tempe processus nil dixit. quia satis per antiqua iura processum erat. s. de ser. c. vl. de of. dele. consuluit

m Gratis. bene dicit qr iudiciū iustū (in aucten. de iu. §. sedebūt. coll. vi vel iniustū non licz vendere. xi. q. ij. nō licz. xiij. q. v. nō sane. de. vi. z bone cle-

n Puritate cōscientie. j. e. §. assessorē. z. j. de re. iud. cū eterni (cum ab omni sm precedit. z facit quod dixi. j. de re. iu. in iudicijs. ij. q. i. sicut.

o Iudiciū potest hic poni pro sententia. z etiam pro omni eo quod sententi

p Coram ipso. delegato. idem in cōseruatore. j. de of. dele. c. vlti.

q Nullū muus. no. qr triplex est mun⁹. a manu a liguaz ab obsequio. nō ergo dixit simplr munus. sed dixit nullū mun⁹ ad idē. i. q. i. sunt nonnulli.

r Nisi esculentū. ergo no. quia de aliquo quod in muneribus constat etiā vnius denarij valorē recipere nō potest nisi esculentū zc.

s Mera liberalitate. vt exactū vel petitum directe vel indirecte non fuerit. ad idem de symonia dilectus. ij. ad fi. Jo. an.

t Paucis. cum nūerus nō adijcitur. credere arbitrio boni viri relinquendū habita autē consideratiōe personarū. ipsius iudicis recipientis. z consuetarū expensarū qualitate. z ipsius dantis ad hoc de symonia. z si questiones. z saltē duo dies nō vident excluſi cū pluralis elocutio duos numero comprehendāt de conse. dist. i. hic quocz. ff. de testi. l. vbi nūer⁹ ad hoc. ff. de ver. obli. l. conti-

v Consumi diebus. ita q nō producat ad numeri quanti (nuus actus. tatem. ff. de of. procōsul. solent in fi. Talia ei excusare nō sunt lucra vt ibi. z. ff. de of. presi. l. plebiscito. z tolerātur ista. quia nō est verisile q propter ista mo-uerē⁹ anum⁹ iudicantis de symonia z si questiones. ad fi. sicut z pro modica re nō datur actō de dolo. quia nō est verisimile zc. ff. de dolo. l. id est. z. l. pceden. in fi. de modico nō est curandū de conse. di. ij. reuera. alibi non distinguit inter multū et modicū. xiij. q. ij. plericz. z. q. vl. c. vl. §. de ap. de appellatiōib. de symo. ex tue. insti. de rerū. di. §. gallinarum.

w Propter causam. i. suadente vtilitate vel necessitate cause. vnde non debet fingere occasionē. vt infra. sequi similē. j. de iudi. c. ij. z per hoc satis videt ter-minari quod solet queri. an si scholari existenti in studio papa deleget cām. il le possit petere expensas. licet ille nō sit in domicilio suo. sed extra nō est tamē ibi propter cām sed propter studium. vnde expensas nō habebit q banc litterā z Spe. de sala. §. i. quid si alicui.

x Proficisci. pone exemplū. s. §. prox. de prescrip. quia indicante.

y Moderatas. nuncz minores potest. ff. man. siquis al⁹ est sub. l. inter cau-sas. §. impēdia. ad idē. ff. de admi. tu. cū plures. §. cū tutor. erūt tamē medio cres z nō delicate. ff. de pig. acti. si seruos. in fine. ad idem de do. z cōtu. finem z. c. se. de eo qui mit. in pos. cum venissent. de sequestra. pos. c. i. ad fi. nec credo compēsandas vl deducendas in boc casu expensas quas domi facturus esset fm q dicere cōsueimus in victore p. l. ff. ad exhibendū sed z si. §. i. de peti. he redi. sed z si. §. q autē. ij. z. ff. de rei. ven. si res. quia dico q in procuratiōibus bis nō deducūtur. sicut z episcopus visitans vel consecrās procuratiōem inte-gram recipit z nil deducit. s. de symo. cū sit. z testis integre expensas percipit. iij. q. iij. venturis. z. j. e. §. penul. alias sequeret interdum q nil haberet. cū in terdum tantundem z forte plus expendāt in domo propria. preterea iam nō esset differentia inter delegatū z ordinarū qui quādo proficiscit. expendit que domi expensurus erat. vt in aucten. de man. prin. §. illud tamen alij cōtra Et

vel nisi ipsum propter causam sibi commissam cōtigerit extra suū domicilium proficisci moderatas expensas recipe⁸ ab eisdem pribus. qualitercūcz⁹ presumat preuisurus attēte q in ipis expensis modū nequaquā excedat nec plus abvna parte ab alia exigat cū cōe gerat negocium vtriusq q vbi cause sibi cōmisse vtilitas vel necessitas nō exegerit occasionē propter habēdas expensas proficiscendi extra domiciliū non assumat. sed vbi notabiliter fuerint pauperes litigantes etiā pro expensis nil prorsus exigat ab eisdē

z Assessores autē vt qñcz faciūt aliqui fraudulēter nisi eo indigeat quod cōscientie relinq̄tur eiusdem

no. q littera ista non distinguit an delegatus habeat beneficia sufficientia vel non. vnde dico q siue abundet siue nō expensas habebit. cum proficiscit pro-pter causam. licet Dosti. dixerit delegatos pape peccare si recipiūt expensas. ex quo habent sufficientia beneficia. z hoc nota. s. de vita et hone. cle. cum ab oi z in istis expensis habetur ratio nō solum victus sed etiā vectuarū equorum z similium. Quid dicemus de delegato ordinarij. dic q si est delegatus ad vni uersitatem causarum idem quod in vniuersario. scilz quod nil habebit. immo ordinarius ei prouideat. Idem enī est consistorium. j. de ap. romana. z ordinarius est. vt dixi. j. de offi. vic. licet ad hoc. s. de offi. ordi. inter cetera. z ī auct. vt nulli iudi. §. nulli coll. ix z ī auc-cten. de man. prin. §. illud. si sit delegatus ad speciale causam. z ordinari⁹ ei cām maliciose cōmittendū. Si non malicioseviderit idē qō in delegato pape fm Inno. q hoc no. s. de vi. z ho. cle. cum ab omni. sed an pene habeant locū in eo q in de legato pape hic exprimun tur. vtilis esset declaratō p eo quod pene nō vident ex cedere ppriū casum. de pe. di. i. pene. j. dereg. iu. in pe nis. cum suis concor.

a Recipere no. quia nō solum exigere ab inuito sed etiā a volente recipe prohi-betur. ad idem. j. de censi. romana. §. pe.

b Qualitercūcz no. qr fm leges delegatus habet sportulas. s. duos aureos in pn. z duos in fi. ī auct. de iud. §. ne autē coll. vi. z hoc si cā sit maior. c. aureoz. alioquin delegatus a principe nil habebit vt ibi fm nos nil videt delegato dandū noie sportulaz cū ista littera sic generalr loquat z. s. dixit nullū munus vel quicz aliud. z fac s. devi. z ho. cle. cum ab omni. z quod ibi no.

c Excedat. hoc satis s. dictū fuerat dū dixerat moderatas.

d Quā ab alia. hoc nō habet locū in casu. j. de iudi. mulieres. cū enim te-stem producēs illū habeat procurare. licz ille provtracz pte testet. j. e. §. proferen do. a simili in iudice cū ad testem ex causa pficiscit Item vbi vna ps abūdat alia nil hz. idē dicovt j. eo. §. sed vbi. vnde ibi dixit litigantes in plurali. ad hoc de ele. cupiētes. §. si vo. §. nisi forsan. z fa. ad idē eadē decre. §. denicz. §. vt eo.

e Commune. facit infra. §. propi in fi.

f Utilitas. vel necessitas. no. ista duo paria. ad idem de pben. exposuisti. et ibi de hoc. aliqñ nō sunt paria. de eo q mit. in pos. cum venisset. ff. de impen. in re. do. facit. l. impense cum duabus. l. se.

g Occasionē. est si. j. de iudi. mulieres.

h Notabiliter. no. igitur debet esse pauptas. ad idē. s. devsu. cum tu.

i Paupes. pauptas nō est de genere maloz. xv. q. i. illa in fi. z no. q etiā fm leges in hoc casu ordinarius nō habet sportulas. in anē. de man. prin. §. sibi. col. iij. z magister in cathedrali ecclesia institutus paupes scholares gratis do cet. de magistris. c. i. z propter pauptatē due ecclie vniunt. x. q. iij. vnio. z pau-pibus puidere debet ptor de aduocatis. ff. de postu. le. i. §. ait prator.

k Ut quādocz. no. hre rōem de his q raro fiunt. ad idē. ff. de sta. ho. l. non sunt. z. l. vlti. ff. de legi. nā ad ea. Ho. vt no. de despō. impu. lrās. in glo. pe.

l Fraudulēter. vel vt ptes grauent vel alteram earum. vel vt amicis seruiāt. vel vt lucrum percipiant vel ptcipent vt. j. sequitur vel vt seipos exponerent qō facere non debent. de offi. dele. pastoralis in prin.

m Indigeat. quia forte nō est pitus. vt cōueni tvniuersa pūcta cause riman da. vel quia varijs suis negocijs vel infirmitate corporis impeditur.

n Conscientie. si. de renū. nisi cum prudem. in fi.

o Relinq̄tur. p hoc verbū credo q pars nō possit referre questionem iudici delegato. s. dicēdo q assessore nō eget cū enī hoc cōscientie relinq̄tur ipsi⁹. ergo solus de⁹ bicz nullus ali⁹ iudex vel cognitor. preterea posito q summ⁹ sit doctor z parum occupatus ex quo cōscientia sibi hoc dictat potest assessorē assumere vt hic caueat tū sibi ne cōsciētia ei⁹ improbabil sit. de simo. per tuas. ij.

p Alioqn. scz si adiunxerit cum non egerit.

q Suspectū. no. p suspectis qui de facto in causis dantur per partes.

r Competēti salario. spe etenī premioz inuitādus est assessor. C. de assess. l. i. z salariū habere debz. ff. de of. assess. l. diē functo. dz enī merces cōstitui p la-boze. xij. q. ij. caritatē. nec de ppio beneficiū ds facere cogit. x. q. ij. pcarie. z pt iustū cōsiliū vendere. xi. q. iij. nō lz. z adde qō ibi no. z. xiij. q. v. non sane.

s Moderando. fm qualitatē cause z ptiū ditōem z facundiā assessoris et loci cōsuetudinē. sicut de aduocato dicim⁹. ff. de var. z extraor. cog. l. i

t Cōiter. quia cōe gerit negociū. s. §. prox. z si delegatus moriat vel ptes con cordent. nihilomin⁹ assessor salariū statutū habebit vel habitū nō restituet. ff. de of. assess. l. diem functo. ff. loc. qui opas. z. l. ex ducto. §. itē si. ff. de va. z ex

v Notariū. quē debet habere legatus. vt fideliter cū (or. cog. l. i. §. diuus cta iudicij acta cōscribat. s. de proba. qm vocatur seruus publicus. j. devsu. cz. z priuat ecclesia etiā laicū hoc officio rōe pcti. vt. j. de penis feli. §. i. cū si.

x Notarios. no. plres notarios assumi ad scribēdū in vna causa cuz hoc nō reperiatur prohibitū. z hoc sit cōcessum. z facit p. decre. qm.

y Metas rationis. z est istō quasi crimē cōcussiois rōe officij vltra debitū exigere. i. q. vij. sancim⁹. C. ad. l. iul. repe. l. vlti.

3 Officiū. no. iudicis etiā delegati est moderari salaria assessor̄ z notarior̄ quia cū causa sit ei cōmissa z̄. de offi. dele. ꝓterea. z est si de iudi. c. vl. vnde bñ dicebat, Guil. in spe. ti. de salarijs. §. ij. circa fi. q aut scriptura erat de foro z iudicialis. primo casu puta in exceptionib replicatōibus z similib scribēdis ad officiū iudicz cor̄ q agit etiā delegati ptinet taliū salaria moderari. z a grauaminib ptes releuare. de pe. di. i. nemo. z de offi. dele. cū te. z cūcta que litigatores impediūt emendare. i. q. i. emēdari. de of. dele. c. i. z tales improbos exactores punire. C. de of. pfec. aphri. in noiēversus fi. §. hoc etiā decernim⁹. modera

bik ergo q̄d detur ꝓ citatōe q̄d ꝓ termino. q̄d ꝓ cōtestatōer sic de singul. et in hoc inspiciet ꝺditiōez p̄sonarū z cause z ꝺsuetudis fori. z si ibi videbik p alios fideles notarios faciet hoc taxari. Si vero sit scriptura extra iudicialis puta īstrumentū venditōis de q̄ agik vel depositi vel absolutōis vel silia expediek id p ordinariū loci vel deputatū illi officio puta p ꝺsulē tabellionū boñ. qui de certo salario nō fuit ꝺuētū inspecta qualitate cause conditione p̄sone z cōsuetudine loci taxabit vl taxari faciet p viros exptos. ff. de va. et extraor. cog. l. i. z de simo. c. i. iij. q. vij. §. tria. ℣. apud vrbem.

a Prudenter. ad idem de accus. qualiter. i.

b Refrenet. alludit vocabulo. z est si s. in probe. cōpilationis. Greg. z s. de homi. dilectus.

c Recepit. s. a ptibus p ter esculentū vel poculentū vel vltra moderatas expensas cū ꝓficiscik vel ꝓcipā do lucrū cū assessore vel no

d Remissiōe. si Crario §. de cēsi. exigit ad fi. z̄ cle. de be. nolētes. ℣. q si sec⁹. z sic est casus vbi dñs rē suā in aliū trāsferre nō pōt q̄ ꝺ est cōtra regulā q̄ ꝺr. Nihil est tam naturale q̄ volūtatē dñi volētis rem suā in aliū trāsferre. insti. de rerū di. §. p traditōem. Quid si postq̄ restituit iudex pars sibi donet nunq̄d hoc facere potest credo q sic. quia hic hoc nō ꝓhibek. sicut nec alia sua bona donare ꝓhibebik. z est ratio q̄re aliud in remissione aliud in donatōe remissio facil⁹ p̄sumik fraudulose fieri q̄ donatio. quia facili⁹ remitteret q̄s multa q̄ donaret pauca. sic al. si. ff. ad vellei. sed si ego. vbi dicik q senatusc̄ōsul. velleianū mulieri intercedēti succurrere voluit non donāti. ideo q̄ facili⁹ se obligat mulier q̄ alicui donet z hec est causa quare ꝓhibek ne pena interueniat in mr̄imonio z non arra. quia facilius ꝓmitteret q̄s. c. noīe pene q̄ daret. x. noīe arre vt recitāri solet. s. de spon. gēma. hec oīa intelligo vera esse dūmodo cōtractus iste in fraudem nō fiat. quia tūc nō credo iudicem absolutū. ad hoc. ff. de do. in vi. z vx. si sponsas. §. circa. ff. ad vell. c̄uis. §. si cū essem z facit. j. de ele. cōmissa cum si. z quod no. xiij. q. iij. plerisq̄. de ꝓuil. q̄ro. ff. de legi. l. ℨ. z q̄ no. Guil. olim in decre. de postu. ꝓperandū. Hre. x. quam hodie nō habemus.

e Testimonio. ad quod neveritas occultek quilibet cōpellitur. xiij. q. ij. q̄ q̄. de testi. co. peruenit. z hoc in ciuilib. In criminalib autē quid iuris. no. e.

b Laboribus. in eundo z redeundo. (ti. dilector̄um.

c Expensis. no. ergo q iudex non solum parcere debet laboribus z expensis partium. vt. s. de do. z contu. finem. sed etiā testium. vt hic.

d Extorqueant. si. s. e. ti. c. vl.

e Condicio et status. vt si petātur sup principali. li. cōte. z iurato de calumnia z dato termino ad probandū z ꝓrecta intentōe ꝓducentis. tūc testes citētur vel si petātur sup dilatoria ante li. cōte. dato termino p iudicem ad eā probandā z intētōe ꝓrecta z no. q si citauerit ℨ hāc formā citatio nō valet ipso iure.

f Adducente. no. licet testis iuret dicere veritatē. p vtraq̄ pte et (re. j. c. pr. q capitula iuret hēs. no. ij. q. iij. nullā. z. s. de testi. fraternitatis in vl. gl. et ad hoc teneak. xiij. q. v. nō sine. z celare veritatē sit peccatū. j. de cri. fal. c. i. x. q. iij. quisquis. tm solus ille q̄ producit ꝓcurat testē inveniendo stādo z recedēdo. vt hic. z. iij. q. iij. §. itē in criminali. ℣. venturis. C. de testi. l. qm̄. C. de ap. l. eos §. quis autē. z ad hoc cōcor. j. de ele. cū deceat. z. s. devo. z vo. re. magne.

g Expensas cōsueuerūt aduocati sua dolositate z imperitia nesciētes aliter partes iuuare dilatōes iuris petere ad testes vltra marinos vel extra puinciam producēdos. iij. q. iij. spaciū. poterit iudex si de malicia p̄sumebat. s. vt id fierz causa protelādi negociū sacramētū exigere. sz si iurabak videbak danda dilatō consueuerāt iudices aliter puidere ꝑm formā decre. de fideiuss. cōstitutus. s. ibi cōmittere receptōem testiū recepta causatōe ab illo qvadat vel mittat advidēdum illos iurare. sup quovide q̄ ibi no. hodie puto melius puisum p hāc lic

terā. si eni dicet pars habeo testes vltramarinos. z iudex dicit paratus sum illos citare et expectare. depone salariū ꝓ expensis testis in eundo veniendo vl stando. quod si facere nolit causam nō differret.

b Ipso iure. no. igitur ius nouū. quia vt supius dixi in multis. c. supioribus valebat olim processus. si non opponebatur exceptio. hodie secus per hanc literam. quia nullum est exceptionis remedium oportunum.

Tibi qui. quia decre. est aliquātulū obscure dicta. vide casum litteralem. Ego impetraui grām in ecclesia boñ. dato executore mihi p papā vt sibi nequaq̄ adiungat. alioquin⁹ de suo proprio prouideri teneak eidē. si autē indigeat ip̄z neutri pti suspectū⁹ assumēs ei de cōpetenti salario prouide moderādo⁹ ab eo faciat a partib⁹ cōmuniter⁹ prouideri⁹ Notariū⁹ vero vel notarios⁹ in cā sibi cōmissa scribentes q̄ vt plurimū in exigendo salario metas⁹ rōnis excedūt vt ad ipsi⁹ spectat officiū⁹ prudenter⁸ refrenet⁹ nec cū ipsis aut cū assessore prefato lucrū pticipet vllo modo. Si q̄d autē contra cōstitutiōem p̄sentē receperit⁹ ad ipsius restitutōem integrā teneak. nulla eor̄ quib restitutio faciēda fuerit remissione⁹ vllaten⁹ ꝓ futura eidem. pferendo quoq̄ testimonio⁹ prete rtu cuius alique alios fraudulēter inducm a iudicib⁹ vocari. pcurāt eos laborib⁹ z expēsis⁶ fatigent. aut extorqueāt⁵ aliquid ab eisdem. nullū vllatenus convocet. nisi quādo cōditio⁶ z status cause requirerēt sed nec tūc nisi a⁷ pducēte cōpetentes vocato p testimonio veniendo stando z redeundo faciat ministrari expensas⁸. quicq̄d autē cōtra premissa vl eor̄ aliquid cōtigerit attentari. sit ipso⁹ iure irritum et inane.

Ibi qua gratiā in bitetē. ecclesia impetrasti a nobis certo⁸ executore cōcesso qua te in canonicum recipi faceret. z de p̄bēda tibi. si qua in eadē ecclesia tūc vacabat. alioq̄n de vacatura. prime. puideret⁹⁹ alius silez gratiam post tuā impetratōe obtinēs in ea dē licet priusq̄ tu suas lr̄as p̄tauerit. z in canonicū sit receptus⁹ in p̄bēda tē pore tue receptōis vel etiā post vacante exquo alteri ante tuā receptiōez collata nō extitit⁹ añferri nō debz. Idē quoq̄ si ante receptōem tuā in canonicum vacauisset p̄bēda q̄ p̄cessuz tui executoris qui ei ad quē p̄bēde collatio pti nebat. notificauerat⁹ q̄ eam volebat per hmōi potestatē ꝺferre aut interdixerat ne cōferret eandē seu illam sue reseruauerat collationi. p̄sertim⁹ cū interpositione decreti affecta tūc eni tibi et nō alteri debet p̄bēda huiusmodi assignari. Quinimo si ante receptionē z p̄tatōem etiā tua p̄bēda vacauit. idem erit censendū. si in hmōi gratia tibi fctā ꝺcretū⁹ a nobis fuerat irritū z inane q̄d contra ipam cōtingeret attētari. In predictis itaq̄ casib debes tu p̄benda vacantē potiusq̄ impetrator vltim⁹ obtinere. dū tñ dolus⁹ tibi non possit vl notabilis negligētia⁹ imputari

Idē J⁹ pro te alicui⁹ directa fuerit scripta⁵ nostra vt tibi de canonicatu z p̄benda ecclesie bitereñ. si⁶ ad

h Certo. executor eni debz esse cert⁹. vt no. hec litera habet (test. hoc dicit. eni delegatā quod pāret. quia ipsius materia in illo ti. ponit. j. de of. dele. si super. sicut de cōseruatōe dicim⁹. e. ti. c. i. z. vl. Sed delegatus debet esse cert⁹. s. e. ad hoc. sicut et arbiter et tutor. s. de arbi. innotuit. ff. de testa. tut. l. tutor in⁹ certus. ergo z huiusmodi executor. z propter hoc dixit certo.

i Proxime. hoc intelligitur. ff. de verbo. obliga. l. cū qui kalendis. nisi aliud diceret in litteris expresse vel tacite puta quā duxerit acceptandā. j. de cōcef. preben. c. i. z intelligik hec clausula z precedens de p̄bēda nulli alij de iure debita cū talis cōcessio sine alterius p̄iudicio fieri debeat. s. e. cūis. z. j. de preben. cū in ecclesia. z. c. si postquā. hec vera nisi aliud diceret puta q̄ haberet preogatiuam. j. de concef. preben. c. pe.

m Prouideret. non dixit cōpelleret. z ita alius est casus decre. j. de cōcef. prebenda. si soli. de hac tamen materia distinguez subdistingue. vt ibi plene dixi.

n Receptus. videbak ergo ꝑm cōmunē lecturā illius decre. capitulū sancte crucis. s. eo. tit. que habebat q̄ illud prius ibi positū esset aduerbiū q̄ ille p̄sentās debebat consequi p̄bendā. sed absurdū erat q̄ iste scōs precurreret do lederet ius primi. vt hic. z. j. de preben. eum cui. vbi de hoc.

o Extitit. ergo si prius erat alteri collata. secus quod intelligas verum cum determinatione sequentiū. sed hoc non haberet locum. si canonicatus prius ei collatus fuisset. vt. j. de preben. eum cui. et. c. si postq̄.

p Ante receptiōem. et post p̄sentatōem. vt bene procedat casus scilicet q̄ infra dicitur de notificationez. z vt differat a sequenti.

q Prebenda. tolle quod est infra affecta per processum z.

r Notificauerat. sed ad quid necessaria est notificatio cum sufficiat presentatio. vt. j. de concef. preben. si capitulo. Ho. sufficit p̄sentatio facta ei ad quē spectat collatio. vt ibi. sed non executori. vt hic. z io dr ibi capitulo. ipsi factam

s Presertim. id est maxime.

t Decretū. decretū ergo pape afficit etiā ignorātes. j. de cōcef. preben. c. i.

v Predictis. i. quādo p̄benda vacaret tpe receptōis vel post. sed prim⁹ iam erat receptus licz scdo. vel qñ prim⁹ nondū erat receptus. sed executor saltē notificauerat. vel quādo prim⁹ nōdū p̄tauerat sz in lr̄is eius erat decretum.

x Dolus. j. de renūcia. c. ij. y Negligētia. j. de preben. si clericus.

Ipro te. Si primo sub cōditione prouideri mādat. z scōs pure impetrans priusq̄ veniat cōditio a papa vel executore suo canonicatū obtineat in ali

a Alicui executori. z eadē rōne idē cre (securōe p̄bende ꝓ cōdo si scriptū fuisset ipsi cap̄lo. vt possent si vellēt sp̄lica autoritate recipe aliquē

in canonicū et fratrē, vtŝ. e. cum aliquib⁹, quia omne ius impetrantis ferk ad
die conditōis, scōs igit primo canonicatū obtinuit. pferri ergo dz. j. c. proxi.
b Scripta nostra, p huius tenoris, vel similis scripta ecclām nō puto gra
uata, ita q locū habeat decre. ŝ. e. litteris, z. c. mādatū z. c. abbatē. z. j. c. proxi. i
ud est pmittere, z aliud percipere, ij. di. omnis autem lex, xiij. q. i. quod preci
pitur. ŝ. de arbi. cum olim. ff. man. l. ij. in fi.
c Si ad id, conditio fuit, z ad huius cōditōis tps mandatū referk z decre
tum, si quod ibi erat inser
tum, vt in cle. j. de cōcef. pre
ben. cū ei quē. i. rñ. z est si ŝ
de ap. preterea devo. z vo
re. lz. ŝ. sciturus. z de cōdi.
ap. sup eo. insti. deb. ob. §.
et conditionali. z. ff. q po
in pig. ba. l. potior. i. rñ. li
cet sit extra e. l. ij. rñ. z. ff. de
piculis. z co. rei. ven. quod
si pendente. vbi dies cōdi
tionis trahit ad diē obliga
tōis. sed ibi nō erat in po
testate trahentis pro sub
cōditione cōtractū cōditio
nalem postea pure cōtrahē
do revocare. sed hic secus.
quia in potestate pape con
cedentis erat cōditionalem
gratiam etiā in totū tollere
si voluisset. j. de concef. pre
ben. c. penul. et vlti.

id accederet episcopi[b] z capituli ecclesie
prelibate assensus[c] autoritate[c] apostoli
ca puideret. z alter postmodum[g] impe
trans qui ex collatōe apostolice[b] sedis vl
executoris sup hoc deputati, puisiōe[i] p
uscz epi z capitli predictor assensus ad
prouisionē tibi accederet faciendam[k] ca
nonicatū obtinuit bitereñ. licet tu[l] inter
ueniente postea predictor[m] assensu di
cti prioris mādati autoritate in canoni
cū ipsi[o] ecclesie sis receptus. in prebēda
vacante[n] tibi merito[o] anteferk. Idez
Globus[p] super professiōe simili[q]
sibi facienda in eadē[r] ecclesia lite
ras a nobis[b] obtinētib[p] vna die
certis eis executorib⁹ deputatis, si[c] non
appareat quis[b] primo impetrauerit ex
eisdē is eor cui[c] canonicatū cōtulim[o] est.
in prebenda[t] preferēdus alteri qui a no
bis canonicatū nō extitit assecutus. licz
priusez ali[o] eis ad quos spectat[s] canoni
cor receptior collo prebendar. suas pre
sentauerit lrās. z ab eis in canonicū sit
receptus[b] Si vero neutri eor vel vtricz
canonicatū cōtulimus tūc ex quo in gra
tia sunt equales q is primo [u] pītauerit
erit potior in prebēda. Qđ si forsan am
bo simul in pītando cōcurrāt[x] hi ad qs
vt pmittit spectat canonicor receptio z
collo[m] prebēdarū vel eor maior[n] pars ex
eis alterū quē voluerint[o] eligere[p] teneant
ur[q] quo electo alius oīno[r] careat impe
tratis nisi ex tenore litterar ipsius[e] exps
se[f] appareat q vtricz ipsor voluerimus
prouidere.

Idem.

Olim[y] p ambitiosaz importunita
tem[z] petentiū tā nos qz nōnulli
pd. nri ro. pō. indulgentias ppe

d Episcopi z capituli. ad quos de iure cōmuni ptinet canonicor receptio
de cōcef. preben. postulasti. de his que fi. a prela. nouit. z. c. cōpto de elec. cū ec
clesia. z ibi de hoc. z tūc debēt absentes canonici vocari q sunt in loco. vnde ad
electōem episcopi forent vocādi. j. de preben. cū in ecclesijs. nisi esset cōsuetudo
in cōtrariū vt ibi. de cōsuetudine autē vel priuilegio interdū ptinet ad alterum
tantū predicta receptio. vt. j. ne se. va. c. vno. de regulari. c. vlt. z intelligo cōsen
tire capitulū si cōsentit maior ipsius ps in hoc casu. ar. j. c. pri. cum suis cōcor.
e Assensus. pone mortu[y] est episcopus vel impeditus ita q cōsentire nō po
test z canonici cū eo. nunqd executor statim poterit cōferre. videk q sic ar. j. ne
se. va. c. vno. in fi. ad hoc. ŝ. e. si gratiose. sed cōtrariū credo. hic enī sub certa for
ma tradita est executori potestas. quā transgredi nō poterit. j. de preben. cui de
rogare ei requirerevt ibi. et aliud assensum. vt hic. z facit. ŝ. de arbi. cū olim. et de
cre. ne se. va. c. i. loquit in casu illo cum ad illū ptinet electio. quā facere habet
cū consilio episcopi. hic autē non ptinet prouisio nisi a die conditiōis Item ibi
loquit de beneficio iam vacāte. vbi piculū est i mora. vt ibi. hic ār nullū piclm
f Autoritate apostolica. preferk ergo omnib⁹ prius receptis autoritate inse
cta fuit in tpe. j. de re. iu. q prior cū suis cōcor. qđ nō est vez. rō infra patebit.
g Postmodū. vnde posterior videbatur in iure si (rior. j. de pben. bi qui
b Apostolice sedis. bene dicit. quia secus de inferioribus qr si autoritate alte
rius inferioris receptus esset. pferetur iste etiā post receptus autoritate pape. j.
de preben. bi qui. z sic prodest scire quod dicit ŝ. e. cum aliquibus.
t Prouisione. quia datus erat ad promouendū. secus si ad cōpellendū tā
rum. quia tūc prouidere non posset. j. de cōcef. preben. si soli.
u Faciendā. quod si post cōsensum habitū impetrasset. tūc secus ad hoc. ŝ.
l Tu primo impetrans. (c. proxi. in prin.
m Predictorum episcopi et capituli. n Vacante. quandocūcz.
o Merito. quia licet ille posterior fuerit in impetratōe. tamē fuit prior in su
re. mandatū enim cōditionale ante conditōem existētem cōsensum non habet.
sicut nec matrimonium conditionale. vnde nec ex ipso oritur publice honesta
tis iustitia. j. de sponsa. c. i. in fi.

Globus. si ex duobus impetrātib⁹ sup simili. puisione non apparet quis
primo. si solū alteri collatus est canonicatus a papa ille preferatur alteri z
aut prius psentauit z primo recepto. Si autē vtricz vel neutri est collatus. aut
alter in pītando prevenit. aut ambo cōcurrūt. si alter prevenit ille prefertur. si
ambo cōcurrunt ille vel illi vel ipsor maior pars ad quos collatōr receptō spe
ctat. alterz tenētur eligere. z ille solus admittek vel alter pfertur nisi papa vtricz
voluerit prouideri. z facit decre. ista in ar. ad questionē de his qui producunt
duo testamēta. z non apparet quod sit primū z vtercz insolidū se dixit heredē z
in possessionē mittēdū q cō no. L. de edic. di. hadri. tol. l. edicto in glo. illa mit
p Duobus. idem si tribus vel plurib⁹. cū eadē ratio sit vtrobicz (ti. Jo. an.
q Similī. quia vtercz impetrauit sibi prouideri de canonicatu z prebenda
integra. Si autē impetratio esset dissimil. puta quia vnus impetraret sup di
gnitate. alter sup canonicatu. vel vnus ad prebendā integrā alter ad dimidiā
tunc quod hic dicit locū nō habet. quia si vacat integra dabit ei qui integram
si dimidia ei qui dimidiā impetrauit. nec aliud fieri potest. j. de preben. cui de
non. vel pone dissimilem. vt. ŝ. proxi.
a In eadem ecclesia. quia de diuersis non esset questio.
b A nobis. si autē vnus a papa. alter ab ordinario. tene quod habes. j. de

preben. si a se. ap.
c Si non appareat. sic. j. de preben. si a sedez dico apparere posse p ipas li
teras. puta si diceret in eis data die tali ante tertiā. in alijs diceret post vespe
ras. sed hoc nō est in vsu potest etiā apparere per testes per quos pbare poterit
suam petitōem primo ea die lectā et admissam p papā. vel p confessionē ptis
alteri[o] poterit apparere facit. ŝ. de re. spo. cū ad sedē. z. j. de cōfes. c. i.
d Quis primo. quia si de hoc appareret ei deberetur. ŝ. e. i. z. j. de preben.
e Cui soli. vt infra sequitur.

(cum cui. et. c. si postcz.
f In prebenda tunc vel
postea vacante.
g Spectat de cōiur spe
ciali iure. vt. ŝ. di. c. pri.
b Receptus. Non er
go in hoc casu inspicitur
presentatio vel receptio. ŝ. e
tibi. z subau. hicz alter om
nino careat impetratis ni
sicz. vt in fi. z ita subau. etī
am in. ŝ. se.
i Prio psentauerit. no
ergo casum in quo stak ho
die pītationi in litteris ad
beneficia cōcor. in litter de
iustitia. ŝ. de ap. vt debit.
k Concurrāt. no. qr pri
mo inspicit coequalitas in
data. demū in psentatione
sed si omnia tunt paria tūc
locus est gratificationi. z fa
cit pro opinione Bof. no. ŝ
de iud. c. i. z concor. ad hoc
ff. loc. i naue in fi. ff. ad sil.
si quis in graui. j. cū omes
ŝ. de iurepa. cuz autē in fi.
Et no. pro so. ratio Bof. et
Ber. no. in. d. decre. cū aūt
s. q cum demū locus ē gra
tificationi. quādo quis sit in iure potior dubitatur.
l Spectat. expone. vt supra.
m Collatio pbēdar. ad quā vocādi sunt abntes. qđ dicit. j. de pbē. cuz in
n Maior pars. videk eni a toto capitulo factū qđ sit a ma (ecclesijs.
ior parte. lvi. dist. apostolica de ele. cum inter ca. in prin. de his que fi. a ma
par. ca. c. i. ff. ad municipa. quod maior.
o Voluerint. datur ergo eis optio.
p Eligere. nec in ipsius electi pīudiciū poterunt postea variare. ad hoc de
cle. publicaro. j. de po. p. c. vno in fi. z. j. de re. iur. mutare cū suis cōcor. z pbak
hoc satis p ltām que stati sequit z facit ad id qđ dixi. ŝ. e. gratia. Jo. an.
q Teneank. no. tenenk alterz eligere de necessitate. sed nō certū. vnde nō da
tur eis optio vt eligant vel nō eligant. sed vt alterz eligāt. Sed pone nolūt elige
re vel pari numero discordāt in eligendo quid erit. credo agendū cor supior
vt eos ad eligendū cōpellat. j. certū tps vel ad cōcordandū. qđ si nō fecerit cre
do q supior ipse possit eligere. ad hoc. xi. q. iij. cū scimus. de sup. ne. p. per totū
. j. t. proxi. c. vl. j. de re. spo. frequēs. j. de p. si tibi. z. j. de ele. cz sit. ff. de le. i. hmōi
§. fi. L. de inge. ma. diffamari. cum si. z. ŝ. de iurepa. nullus cū si. sicut igit ad
supiorem p lapsum tps devoluit potestas eligendi. de cces. preben. c. ij. ita ex
cor negligentia puto q hic devoluet ptās peligēdi de qua hic loquitur.
r Omnino. vt nec prebēda illa nec seqns nec canonicat[o] etiā sibi debebak.
s Ipsius non electi.
t Expresse. quia in ipsis litteris apposita erat cla. non ob. si p alio scripseri
mus q hmōi grām rē. vel non ob. si p nos fuerit ecclesia vestra grauata vel silis
cla. Et no. q dicit expresse. z est si. ŝ. e. cū aliquib⁹. z. c. susceptū. z. j. de preben.
si motu. p hunc autē tex. approbatā dico opi. Ber. no. ŝ. e. ti. mandatū z repro
bak opi. Bof. in sum. bul[o] ti. ante medium. z Inn. z Compo. ŝ. e. caplm. qui dixe
runt. q licet ecclesia grauata fuerit in receptione primi. nihilominus tenek fm
recipe. nisi in litteris contineret. nisi pro alio rē. Sed Ber. ytra dicēs. q fm re
cipere nō teneret quia in litteris intelligitur pdicta clausula. nisi p alio rē. et h
verū nisi in ipsis litteris diceret. non ob. si pro alio rē. z hanc opi. Ber. approb
bat stilus curie. z finis istius decre. No. distinguebat an primo receptus esset
sub expectatione prebende nec ne. in primo casu non valerent litere pro secūdo
sine clausula. non ob. in secūdo sic. z ita no. decre. mandatū. ŝ. e. ti. ytra quam
opi. facit ipsa decre. mandatū. sed ibi erat cla si pro alio.
v Utricz electo et non electo.
x Voluerimus. statur enī tunc volūtati. ŝ. e. susceptum.

Olim p ambitiosam. omnes indulgētie cōcesse a bonifacio. vel suis pde. cle
ricis de pcipiendis ppetuo fructibus suor beneficior in absentia sunt
revocate. z profitek papa se illas in posterum non daturum. z ponit ortum ba
buisse a decre. ŝ. de cle. non re. cum ad hoc.
z Importunitatē. propter quā princeps sepe non cōcedenda cōcedit. vt hic
vides. L. de bo. pe. sub. l. i. li. x. ŝ. de pur. ca. cū in iuuentute. j. de re. do. c. i. j. ō
cōcef. preben. detestāda z ideo locū habet ipsor revocatio. vt hic. xxxv. q. ix. sen
tentiā. de re. iud. cū olim. z no. q dixit ambitiosam. quia est importunitas am
bitiosa. vt hic. vt cum petitur qđ intendit ad notā. est z non ambitiosa. vt cum
importune oportune petitur qđ est precibus impetrandū de pe. di. i. impor
tuna. c. di. pallium. j. de ap. ab eo. cum si.
a Perpetuas. i. donec vixerint sic. j. de ca. mo. c. i. ff. pro so. l. i. z facit qđ di
xi ŝ. e. si gratiose. tpale ergo puta vsqz ad quinquēniū. vel sile tps revocate non

sunt,sed quid dices si cōcessa fuit indulgentia que posset esse ppetua puta donec erit in seruitio talis principis vel similis.dicūt quidā talem indulgentiam non reuocatā,quia qđ expresse non mutat.ꝛc. L.de ap.precipim⁹.sed contrarium credo7 puto hic casum,nōne si habeo indulgentiā donec in scholis fuero dicīt hic ppetuaꝛ sufficit q indulgentia possit esse ppetua.ff.de condi.inde l.sufficit et quod no.de sol.c.vl.in glo.i.in fi.Jo.

b ¶ Multis.reuocari ergo debebat,quia tendebat ad notā.s.de deci.ex multiplici suggestum.ꝛ facit ad hunc casum.s.de cle.nō re.cū ad hoc sint Jo.an.

c ¶ Fructibꝫ.q de iure cōtātū residentibꝫ dari dñt.s de cle.nō resi.p totū de cōsuetudine tū pōt induci cōtrariū vel de spēali statuto.s.de consti.cum omnes.

d ¶ Beneficioꝝ suoꝝ ptextu huiꝰ indulgētie que ambitiosa est.fructus solū illorum beneficioꝝ qui canonice obtinet poterunt percipere.s.e.si gratiose.§.vlti.

e ¶ Distributionibꝫ.q̄ interdū manualia būficia.interdū victualia nūcupant.de cle.non re.de cetero.j.e.li.e.ti.c.vno.ꝛ.s.de prebē.licet.Jo.an.

f ¶ Excepts ista nō dant etiā studentibꝫ in theo.s.de prebē.licet.nec his q̄ sunt in seruitio epi vel dñi pape de cle.non re.de cetero.ꝛ.c cum dilectus vt ibi no.nec debent be distributōes dari etiā presentibꝫ,quia diuinis non intersunt officijs.nec valet cōsuetudo in contrariū et qui percipiunt ad restitutiōem tenentur.j.de cle.non re.c.vno.

tuas[a] a multis[b] cōcessimus de pcipiendis fructibus[c] beneficioꝝ[d] suoꝝ distributionibꝫ[e] quotidianis dūtaxat exceptis[f] siue in scholis[g] essent.si ecclesiaꝝ suaruꝫ altera[a] resideret aut in romana[b] curia moram traherēt.seu alio[c] certo loco.vel etiam vbicūq[b] exquo insolentie oriūtur vagandi[c] et dissolutiōis prepatur materia.minuit cultus diuinus.quē desideramus augeri[q] ꝛ officiū plexq propter quod beneficiū ecclesiasticū dat[b] omittitur.nos volentes emendare[s] preterea et quantū[k] possumus aduersus futura cauere[l] offīes huiusmōi ꝛ similes indulgentias[m] psonis non ecclesijs vel dignitatibꝫ[n] datas penitus reuocamus.ꝛ earum[o] cōcessionem nostris volumus exulare temp̄ibus[b] qq nobis licere non patimur nostris successoribꝫ iudicamus[q].

¶ Bonifaci⁹.viij

De consuetudine

¶ Onsuetudinē[r] quam in vestra ecclesia seruatā asseritis tāto tēpe.q in ctrariū memoria nō existit[r] videlicet q ipsius ecclie canonici duos psonatus,aut duas dignitates vel pposituras[t] seu administratōes,aut duo officia[v] vel eoꝝ alteꝝ[x] cū reliquo insimul prebendā possit in ea licite[y] absq dispēsatione sedis[z] ap.obtinere corruptelam cum sacris sit inimica canonibꝫ ꝛ de ābitionis[c] radice processerit merito reputantes eā autoritate apostolica reprobamus.volumusq ad ipsius obseruantiā etiā si iuramento[d] firmata extiterit.cū iuramentū iniquitatis vinculū[e] non existat.decernim⁹ non teneri statuētes.vt cum vnū officiū vi3 dignevaleat aliquis adimplere nulli liceat decetero nisi[f] vnicū psonatū vel dignitatē aut prepositurā siue administratiōem vel officiū ppetuum.quocūq nomīe censeant cū prebenda insimul.absq dispensatiōe dicte sedis in eadē ecclesia obtinere vel[b] iam obtenta tenere.quod si a quoquā secus p̄sumptū fuerit irritum sit oīno[c] ¶ Idē

¶ On putamus[b] illā cōsuetudinē3 quātocūq rpe de facto seruata3 cōsonā rationi.q ab officiali[q] episcopi ad eūdē3 epm valeat appellari.ne ab eodē[b] ad seipm.cū sit idē auditoriu3 vtriusq[k] appellatio interposita videatur[r].

¶ Idem.

t ¶ Prepositurās.certa dignitas in ecclesia.licz alias omnes q̄ psunt ppositi dicant.s.deb.sig.q̄uis.

v ¶ Officia perpetua.vt infra sequitur.

x ¶ Alterū.cuz reliquo id est dignitati cū personatu vel ppositura vel administratione vel officio ppetuo insimul cum prebenda.pur stātim sequitur.

y ¶ In ea eadem ecclesia.j.Licite.xxij.q.ij.faciat.

z ¶ Sedis aplice.Nota casum in quo solus papa dispensat.duos similes habes.j.de pben.cū singulares.j.de pben.

g ¶ In scholis essent.vt legendi3 proficiēdi eis oportunitas concedat in hoc nōē ꝛ augmentū vniuersalis ecclesie.que viris litteratis pmaxime noscitur indigere.s. de magistris.c.i.ꝛ p totū.ꝛ.j.de cle.cū ex eo.ꝛ nō solum papa.sz etiaz inferiores prelati dant clerico licentiā se ob has causas absentādi.ꝛ hoc videt Ber.intelligere de episcopis vt no.de cle.nō resi.inter quattuoꝝ Inno.ꝛ Hosti.intelligūt hoc etiā de inferioribꝫ prela.p decre.e.ti.relatū ibi p̄latoꝝ suoꝝ.ꝛc. dispensatiōem autē de qua loq̄tur decre.de ele.cum ex eo.dico q soli epi.ꝛ ipsorum supiores facere possunt cū de eis solis caueat ibidem et ibi dicam.

a ¶ Altera cum eas obtineret ex dispensatiōe.vel sunt tales ecclesie que simꝫ possunt de iure teneri.quod dicit dixi.s.e.gratia Jo.

b ¶ Romana curia que hodie habet priuilegia studij.vt.j.de p̄uil.c.ij.p quā decre.etiā videt.q bi qui sunt in studio de iure cōi possent p̄cipe fructus suoꝝ beneficioꝝ.quod nō est verꝝ sed illud intelligevt ibi dicam.Jo.an.

c ¶ Alio certo loco puta.quia in indulgēta dicit q ppetuo.donec in domicilio suo habitauerint.fructus percipere possint.

d ¶ Ubicunq q sic generaliter se habet indulgentia.Jo.an.

e ¶ Vagandi.quod facere non debēt clerici.lxvi.di.clericum.nam ꝛ p bonam ab ecclesia non debent abesse.vt.xcij.di.c.vltī.

f ¶ Dissolutōis.q moribꝫ habitu ē in clericis āputanda.xxiij.di.q̄ eps.ꝛ.c.se.xxi.q.iij.c.i.ꝛ p totū de vi.ꝛ ho.cle.clerici.ꝛ.j.de prēben.cū singula.

g ¶ Augeri.s.de consti.c.penul.

b ¶ Paturvnde priuat⁹ officio.ꝛ beneficio priuatus intelligit cum sit eius sequela.lxxxi.di.eos.et.c.si qui sacerdotum.xxxij.di.preter hec.ꝛ ibi de hoc.et.s.de cle.ex.mi.latores de ap.pastoralis cum si Jo.an.

i ¶ Emendare.xxxv.q.ix.sententiā.de re.iudi.cū olim.xxij.q.iij.mgne.de ap.cum cessante.de sen.excō.sacro.ꝛ in auc.de nup.circa prin.coll.i.ibi impatoꝝ nō erubescim⁹ siqđ meliꝰ hoꝝ que priꝰ ipsi diximꝰ adinueniam⁹ cōpetenter priorib⁹ iponere correctōez.ne ab alijs corrigi expectem⁹ ad idē de accusa.q̄ꝝ q̄ñ.i li.

l ¶ Quantū possumus.si.s.in probemio huius li.

l ¶ Cauere.no.futura pcauenda.xxij.di.in noie dñi.de pcu.c.i.de ser.nō or.c.i.ꝛ exempla pentiaꝛc.lxxxij.di.plurimos.ff.loca.si q̄s domū.§.i.Jo.an.

m ¶ Indulgentias.perpetuas.s.nam de his.s.dixerat.

n ¶ Vel dignitatibꝫ.si ergo dignitativel ecclesie datū esset tale priuilegium p hanc decre.reuocatum nō est.et potuit esse ratio.quia nobis olim in fi.

o ¶ Et earū.prouidit bucusq circa preterita.nunc cauet circa futura.

p ¶ Tempib⁹.Quid si tales indulgētias de nouo cōcedat valent quia nō potuit sibi legē imponere a q̄ sibi non liceret recedere ad hoc.ff.de le.iij.si quis in prin.ff.pro socio cum duob⁹.§.papinianus in fi.ꝛ primā constitutiōem tollit per secūdam.licet de ipsa non faciat mentionē.s.e.ti.proxi.licet.

q ¶ Judicam⁹.si.L.de legi.digna vox.iudicare potuit.sed nō legē imponere quia par in parem nō habet imperiū.s.de elec.innotuit cū suis concor.

¶ Onsuetudinē.pretextu cōsuetudinis etiā iurate vel quātocūq rpe obtua re nō potest quis nisi vnicū psonatū dignitatē vel aliud ppetuū officium simul cū canoniaꝛ prebēda in aliqua ecclesia absq dispensatiōe se.ap.obtinere vel iam obtenta tenere.ꝛ contra p̄sumptum irritum est omino.

s ¶ Non existit si.s.deb.sig.sup quibusdā ꝛ si cōsuetudo ista al. legitima fuisset nō esset necesse in ea titulū ostendere.j.de prescrip.c.i. videt eni cōsuetudo talis ius inducere.ff.de aqua plu.ar.l.i.§.i. Sed cū consuetudo talis corruptela sit longitudo tanti tēpis nō pdest.ꝛ ē li.j.c.ppi.

b ¶ Canonibus.lxx.di.sanctoꝝ.de cōcess.preben.lrās.ꝛ hoc idē dicebat constitutio vrbani que incipiebat prouisionis.vnde tracta fuit decre.ista.

c ¶ Ambitionis.s.de preben.quia intantū.de elec.dudū.ij.

d ¶ Iuramento speciali vel generali nō curo.quia si special⁹ iurarēt hanc cōsuetudinē expresse seruare.fuit iuramentū temerariū.ꝛ non seruādū.ꝛ de eo qđ iurauit posset ꝛ deberet imponi penitētia.de iureiur.sicut si generaliꝰ iurauit se seruaturum consuetudines ipsius ecclesie.iuramentū istud ad possibilia ꝛ licita tantum extenditur.vt.j.de iureiur.c.i.Jo.an.

e ¶ Vinculum.i.vinculans vel obligans in iniquitatez cōcoꝝ.xxij.q.iij.inēta.s.de iureiur.quanto.ꝛ.j.de iureiur.c.i.Jo.an.

f ¶ Unū officiū ꝛcoꝝ.lxxxix.di.singla.s.de bere.cū ex iniūcto.ꝛ.j.de pbē.cum singula que ponit silem casum.ꝛ est si.s.de cele.mis.referēte.ꝛ de ple.d.i.suffice

g ¶ Nisi vnicū.ergo videt q de dispēsatōe inferioris a papa vnicū psonatū vel officiū cū canonicatu ꝛ prebēda possit habere ꝛ sic posset approbari illa opinio posita per Ber.de cōcess.prebē.lrās in fi.vl.gl.ꝛ idē credo si hoc esset de statuto vel cōsuetudine ecclesie.s.de rescrip.ea te.ibi erat idē Archid.ꝛ canonicus.ad idē.j.de prebē.qz sepe.s.de cōcess.prebē.postulastis.j.de ap.a colla.ꝛ.j.de prēben.cum in ecclesia.in q̄bꝫ habes q epūs p̄bendari⁹ ꝛ canonic⁹ est in ecclesia.

a ¶ Quocūq nōie vñ q hoc etiā camerlangariā.vel massariā vel economatū

b ¶ Vel iam obtēta quid ergo de obtētis q̄ (ppetuū credo p̄hibitū. Jo.an. ro quid retinere.ꝛ quid dimittere poterit videt q s.deb optio.ar.s.de prebē.referente.ꝛ.c.preterea.ꝛ meli⁹.j.de preben.cū singula.§.i. vel dicat q secūdo adeptum retinere poterit ꝛ nō primū cū vacauerit primū ipso iure q̄ dicta3 decre. de cōcess.p̄bē.lrās ad decre.cū singla.dici posset q in alio casu loq̄tur. Jo.an.

c ¶ Oino.vt possum⁹ dicere q oīb⁹ careat qz oīa illicite cōcupiuit.facit.s.de transla.licet.ꝛ.c.quantoꝝ melius.j.de preben.cum singula rñ. Jo.an.

¶ On putam⁹.nō valet cōsuetudo q de officiali epi ad episcopū appelletur.

e ¶ Quātūcūq etiā si in cōtrariū nō sit memoria.s.c.proxi. Jo.an.

f ¶ De facto bene dicit quia de iure non.vt infra dicam.

g ¶ Officiali.generali.s.secus enī si p̄legat⁹ eēt ad cām spēalē ab epo.qz tunc ad ipm epm appellari deberet.de offi.dele.sup q̄stionū.de ap.dilecti.ꝛ ibi de boc.ff.q̄s ꝛ q̄ ap.sit.l.i.ꝛ reprobata est p̄ istud.c.gl. Bof.q no.in sum.de ofvi.§.itē dubitari.q de officiali epi dz ad epm appellari.ꝛ adde qđ dicam.j. de ap.romana.i.rñ. Et approbata est gl. Ber.posita i ipo.c.dilecti filij poꝛ ō ap. vbi dicebat q de cōsuetudine poterat induci q de officiali ad epz appellaret sicut inducit ex eo.q omisso medio appellaret ad supiorē.ꝛ idē dicebat Hosti.j. de ap.romana.i.rñ.ꝛ eadē rōe.sz falsum est vt hic vides.ꝛ pt eē rō. qz appellato est de minori iudice ad maiorē puocatio.vt no.summiste Bof.ꝛ alij in t. ō ap. sed hic nō p̄uocabit ad maiorē.sed ad parē vel eundē vt hic habes. pz ergo q ipsi⁹ appellatōe descriptōe q hic appellatio dici nō pt.vñ cōsuetudine inducī nō poterit id ppter qđ appellatōis suba descriptōe mutet ex q̄ rōe sequit.q nō valeaz

De postulatõe prela.

consuetudo q ad minorẽ appellaret, sicut vides in simili, quia nõ valet pactus factũ in precario, p quod ipsi⁹ precarij natura mutet, vt si vsq; ad certũ tempus detur, etiã ante temp⁹ reuocabit. ff. de p̃ca. l. cũ precario. Preterea licet interlocutoriã suam iudex reuocet, diffinitiuã tamẽ nõ, qõ dicit no. de ap. cũ cessante, cũ ergo officialis sententia sit epi, non mirũ si ipse adiri nõ potest nõ ob. q p consuetudinẽ potest appellari omisso medio, q appellare gradati nõ est de substantialibus appellatiõis, sed de circũstantijs, vñ appellat ad papã ad legatũ omisso medio, et circũstantie p̃tractuũ p actũ tolli p̃nt, ē. de ɔmo. c. vno. de de

a ¶ Gradatim. l. q primo antiquior mutare possit, et si mutare noluerit prim⁹ poterit mutare secũdus. et nolente scõo tertius. et sic de singulis. et hoc vult dice

b ¶ Meliores. non enĩ minores optare volũt. de cle. nõ re. c. i. (re. Jo. an. nec vult quis iactare pecunias suas. ff. de proba. cũ de indebito. et no. q in prebendis distinctis nõ reprobat impitas vt vna sit melior altera. et facit ad ea que no. de maio. et obe. statuim⁹. quid si in tali ecclesia minorẽ magis forte ex causa sibi gratã mutare velit optare antiquior canonicus nũquid potent videtur q nõ. j. de prebẽ. cui nõ sacerdotali cõtra. credo. quia qõ fauorẽ. j. de reg. iu. qõ

dis vero apud sedem apostolicam vacãtibus k cum de ipsis per romanũ pontificem ordinatur l locus p̃dicte m cõsuetudini nõ existit. Ne autẽ pretextu eiusdem cõsuetudinis prouisiones n autoritate ap. faciendevltra debitũ differãtur statuimus vt executores sup ipsis prouisionib⁹ o deputati optarevolentes p. xx. p dies dum tarat r expectent quib⁹ elapsis libere in nõ optatis ad exequẽda sibi mandata s procedãt prefata cõsuetudie nõ obstãte

¶ Bonifa. viij. De postulatõe platox

Perpetuo⁹ prohibemus edicto, ne sub aliqua ex his formis quas pernicios⁹ a curiositas adinuenit, eligo⁹ postulando et postulo eligendo, aut eligo⁹ postulandũ, seu postulo eligendũ cum nec

Non est m. dum tñ alias sit p̃scripta n canonice o cõsuetudo p quam q allegat episcopus reprobãda, q in inquirẽdis puniendis et corrigendis r subditorũ excessibus s cõsiliũ sui capituli requirere minime teneatur t ¶ Idem

Quam u in tua x ecclesia in qua cõsuetudo y habet q antiquiores z canonici gradatim a meliores b si voluerint possint cum vacant c p se vel p alios d optare prebẽdas, prouideri mãdamus alicui de prebenda nulli alij de iure debita proximo inibi vacatura, hmõi non obstante mãdato e poterunt ipsi antiq̃ores iuxta consuetudinẽ eandem optare cum p̃benda vacabit, et illa que optata non fuerit f si nulli sit debita, erit illi pro quo scripsimus cõferenda. ¶ In preben-

po. bona fides, sicut ista circũstantia p cõsuetudinẽ, vt p̃dicta. dec. ro.

b ¶ Ab eodẽ. ad seipm. i. de officiali ad officialem vel veri⁹. i. de epõ ad epm.

i ¶ Auditoriũ. j. de ap. romana. i. rñi. li ¶ Videat. l. contra. j. de ap. a collatõe. vbi de epõ ad eundẽ epm appellatur

So. nõ est idem cõsistoriũ epi inq̃ntũ est canonicus et eius inquantũ est epõs. et ideo si collationi interfuit vt canonicus ad eum bene poterit appellari. vt ibi. et eodẽ modo rñderi potest ad iura p Ber. inducta in supradicta gl. Itẽ no. q licet sit consistoriũ epi et eius officialis. ita q nõ appellat de officiali ad epm. tamen si officialis epi recusat. suspitiõis cã coram epõ est probãda. j. de offi. dele. si. ɔtra

citari solet. ē. de ap. sup eo. ij. vnde in recusatõe recurrit ad patrẽ. et obtinet etiã

Non est. valet. consuetudo prescripta. q epõs inquirẽdo puniendo et corrigẽdo subditor excessus sui capituli cõsiliũ requirere nõ teneat et corrigit qõ

n ¶ Prescripta. sup hoc vide quod no. de cõsuetudine. c. vl. et. viij. di. frustra.

o ¶ Canonice. l. cum bona fide et titulo. quod dic. vt. j. de prescrip. c. i.

p ¶ Consuetudo que describitur esse ius quoddã moribus institutum quod

q ¶ Quã allegat et pbat. ei enĩ ñ credit. licet epõs sit. vi. q. ij. si tãtũ. et. c. placuit

r ¶ Corrigendis. ista omnia de generali demandatione episcopi nõ trãseũt

s ¶ Excessib⁹ ad qõs corrigẽdos p̃cedit multis modis. vtẽ. de simo. licet beli.

t ¶ Teneat ad qõ alĩs tenet de iure cõi. xv. q. vij. epus nullius de (Jo. an.

excel. pla. c. i. alĩs irrita esset sententia sua. vt ibi in. c. si epõs et cõcor. de his que fi.

a pla. nouit. et. c. quanto. et de talib⁹ senioribus intelligit. de accu. qr. ij. de simo.

licet beli. xv. q. vij. si quid. lxxvi. di. si quid. et hic adde quod no. xv. q. vij. epi

scopus. de of. or. c. irrefragabili.

Cum in tua ecclesia. Per rescriptũ apostolicũ quo de prebenda primo vacatura mandat alicui prouideri laudabilis illius ecclie cõsuetudo. nõ tollitur. hinc est q si ibi est cõsuetudo q antiquiores canonici vacantes prebẽdas possint optare gradatim. illo nõ obstante mandato potent antiquior vacãtẽ optare prebendã. et expectatis p. xx. dies optare volentib⁹ executor de non optata prouidebit eidem. si autem prebendã vacantem in curia papa conferret. tũc illam antiquior optare non poterit. Jo. an.

x ¶ Tua. in boñ. est talis consuetudo. et in multis alijs ecclesijs.

y ¶ Consuetudo. no. simpl⁹ dixit consuetudo. nõ dixit p̃scripta. no. igit. q vbi

cõsuetudo rationabilis est et nõ cõtra ius. sufficit si sit longeua. licet. xl. ãnis pre

scripta non sit. vnde dixit. Jo. tunc sufficere spacium. x. annorũ. hoc no. xij. di.

consuetudo. et facit pro his que no. Inno. et Host. ē. e. ti. c. vl. et Compos. ibidẽ

in p̃ma glo. vbi dicit sic iudicatũ fuisse p papã in mediolanen. ecclesia in qua

erat cõsuetudo seruata. xxv. ãnis. q antiquior canonicus posset mutare domũ

et pronũciauit papa illam valere. licet. xl. annis p̃scripta nõ esset. Si. n. papa b

purasset prescriptõem requiri ita hoc addidisset. vt. ē. addidit. c. proximo. Ista

vero cõsuetudo innitit rationi. et equitati iuris. vt patz in glo. se. et qõ hic dicit

de cõsuetudine. puta verũ etiã in statuto. ad hec. ē. e. li. de ɔsti. c. i. et qõ ibi dixi.

z ¶ Antiquiores. nõ etate sed tempe quo in ecclesia militauerũt. et idẽ si eẽt cõ

suetudo de antiquioribus etate vel maioribus ordine vel aliã equitatẽ cõtinens. et

no. q cõsuetudo ista innitit equitati canonice que vult antiquiores p̃ferre cano

nicos. ad hoc. lxi. di. quid p̃derit. et. c. seq. ad fi. lxxiij. di. episcopor. cum si.

ob grãm. L. de legi. qõ fauorẽ. ff. de legi. nulla iur⁹ ratio in fi. et ar. ff. de vsu. et ba. l. vl. et satis factũ creditori intelligit quocũq; satisfiat. ad decre. cui de nõ dico illud in mandato speciale. cui⁹ formã transgredi nõ licet vt ibi patet. alĩs regulariter cõtra. quia cui licet plus et minus. ē. de reg. iur. cui licet. cũ cõcor. suis

c ¶ Cum vacãt. nõ vacãtes ergo optare vel acceptare nõ põt. sed hoc q cõsuetudo id nõ habz. idẽ enĩ de nõ vacantib⁹ crederẽ si cõsuetudo esset eadẽ ratiõe.

d ¶ Vel alios. hic. n. ineſt regula q id potest qs p alĩ quod p se. j. de reg. iu. potest quis. cum suis concor. de hoc tamẽ dic. vt ibi dixi.

e ¶ De iure debita. p hoc satis pz q põt fieri mutatio. ɔsuetudo. n. est ius qõdã. vt⁹. dixi. sed de cõsuetudine debet hec p̃benda antiq̃ori q mutare voluerit. ergo de iure. nõ igit est de iure hec p̃benda debita impetrãti. sed alia nõ optata. vt. j. papa respondet. et hoc idẽ probat olim p dec. de ɔcess. prebẽ. ex pre. in fi.

f ¶ Proximo. et si non adiicerek de proxia intelligẽdũ esset alĩs qua rõe de scõa et tertia. et sic de singulis. probat hoc. ff. de ẏbo. obliga. eum qui kalendis

g ¶ Mandato. quo mandat tibi prouideri de prebenda ɔc.

h ¶ Non fuerit. ex quo. n. vacat prebẽda necesse est vnam remanere non optatam. de illa igitur prouideatur impetranti.

i ¶ Nulli. puta priori tpe impetratiõis. ē. ti. ppi. nisi. et. j. de p̃bẽ. eũ cui. et. c. si

k ¶ Vacantib⁹. iste olim de cõsuetudine cõfitebant a papa (postea Jo. an. de accusa. accedens. hodie vero de iure cõi sedes aplica illa cõfert. j. de p̃bẽ. licet de quib⁹ beneficijs vel p̃bendis intelligantur. dic. vt. e. ti. p̃nti. et. c. sequẽ.

l ¶ Ordinat. sed quare dicit hoc cũ alius de ipsis ordinare nõ possit vt dixi. ē. in glo. proxi. dico q interdũ p alios de talib⁹ ordinat. puta cũ papa de ipsis nõ prouidit. j. mẽsem. vt. j. de prebẽ. statutũ. et tũc nõ haberet locũ. ẏ. iste cũ locum solũ habeat cum papa prouidit. vt patet p lrãz. Sed pone de speciali potestate tributa a dño papa. q generalĩ nõ sufficit. vt in p. decre. licet collata est p aliũ talis p̃benda. nunq̃d locũ habebit iste. ẏ. et dico q sic. arg. ē. e. ẏbo per se vel p alios. vt. j. de regu. iur. qui facit. cum suis concor. hoc optime probat. j. de preben. bi qui. et. ē. ti. proxi. cum aliquibus.

m ¶ Predicte cõsuetudini. q. s. antiq̃or seruato gradu mutare nõ poterit.

n ¶ Prouisiones prebendar. quia canonicatus collatus erat per papã. vel p executorem autoritate pape. vel conferri potest.

o ¶ Prouisiõib⁹ erãt ḡ dari ad puidẽdũ vel forte ad cõpellẽdũ tãtũ. vt. j. dicã.

p ¶ xx. dies. similis delatio tpis. j. de elec. c. i. et. c. cupientes. et credo hoc tps currere a tpe sciẽtie. j. de cõcess. p̃ben. quia diuersitatem cum simili.

q ¶ Duntaxat. credo q lrã ista loquit de omnib⁹ optare volẽtib⁹. sicut in plurali prolata est. vnde nõ solũ prim⁹ antiquior sed et scõs et terti⁹ et quart⁹. et sic de singulis inter oẽs solos. xx. dies habebũt. si. n. ɔtra dicerem⁹ iã sequeret q si. xx essent canonici et oẽs deberẽt. xx. dies habere. iã haberẽt annũ et vltra qõ eẽt absurdũ. et cõtra mentẽ istius decre. que in plurali dicit volẽtes. et dicit dũtaxat. et fm hoc antiquior optare nolẽs impediet alios. q nõ optabit. j. xx. dies. nec alij poterũt ante ipm optare. et sic erit casus quo qs punit sine culpa. sed nõ est sine causa. j. de reg. iu. sine culpa. vel est in culpa. q capl'm poterat ipsi antiq̃ori statuere terminũ puta duoz dierz ad mutandũ vel optandũ. et sic locus. daret sequentib⁹. et sic de singulis. et si hoc nõ fecit sibi imputet. fiet enĩ p̃uisio in non optata et si de expressa volũtate canonicoz apparet q mutare nolũt uõ habebit necesse p hos dies expectare. in eoz. n. fauorem est hec dilatio inducta. vnde et ei renunciare possunt. et facit. quod dixi in glo. non enĩ.

r ¶ Mandata. vt si mãdatũ est q prouideant debeãt prouidere si mãdatũ est q compellant debeant cõpellere. j. de concel. prebẽ. executor. et duobus. c. seq.

Perpetuo, si aliĉs eligat postulādo vel postulādū vel ī postulādū, vel postulet eligēdo vel eligēdū. tal' electio vel postulatio ē irrita ipo iure. ¶ Si āt dicat eligo z postulo, put meli⁹ de iure valere pt idē nisi, pbabil'r dubitaret an eēt eligēdus vel postulād⁹ z tūc ꝟsensus tpe eligat alterā viā electiōis, s. vl' postulatōis, q̄ electa ad alterā rēdire nō poterit, hoc dicit z puidit ista decre. ℨ. aduocatoz ī pitias q̄ his formis vtebāt. z edita fuit ad declaratōz eoz q̄ no. lxiij. di. valēti⸗ t ¶ Pernicios a. sunt q̄dā q̄ volūt eē curiosi vbi nō expedit. z (nian⁹ z. s. e. c. vl. pniciē iducūt. ad ℍ. s. ō resc. cū ꝛgat. ō simo. z si qōes. £. ō si. istru. l. vl. ad fi.

v ¶ Eligo postulando, sic eī postulād⁹ eligi ñ dz. s. e. c. vlt. s. de elec. innotuit. sic nec eligēd⁹ postulari. q̄z postulatō soli gr̄e innitit. s. le. bōe. z. c. pe. elcō āt iure cōi. de ele. publicatoz mr̄ioiale ꝟbi k vinclm de trāſ. inē. vñ oli indifferēt vtebamur his vocabul' eligoz postl'oz eligebam⁹ postulādū. z postulabam⁹ eligēdū. lxi. di. bis oīb. lxij. di. lrās bodie nō sic. ꝓpt rōz. s. dictā. z q̄z postulat ñ ꝟsentit vt ī virū sed eligit ꝟsentit. no. tñ Inn. s. e. t. c. i. q̄ si solēniē postulet eligēd⁹. nihil agit rōe pdcā ſz si min⁹ solēniē puta q̄z cleric⁹ subdit⁹ epī petit ab eo ñ est malū. postea tñ solenne electōz necesse ē inēuenire.

a ¶ Eligo postulādū. ista forma approbata videbat p decre. ō renū. p⁹ trāslatōz in pn. l' illa de q̄ seq̄t eligo ī

b ¶ Vera electio p⁹ quā hz matrimoniū cōtra bi quo ad ꝟsen⸗ (postulādū. sum eligētiū subsecuto postmodū electi cōsensu.

c ¶ Vera postulatō p quā nullū ius acq̄rit. q̄ō tñ isti ēbuere intēdebāt dicēdo postulo eligēdo. Describi eī solet postulatō ē petitō gr̄e a superiori facta. electō autē alicui⁹ psone ad platōem vel societatē fraternā canonice facta vocatio.

d ¶ Aduersenť. z sic repellēde. lxxiij. di. gesta. xxiij. q. vij. quēadmodū. ō ap⸗

e ¶ De cetero. ſz ista ꝟstitutō sit iur' ſvete. de (pel. solicitudinē. £. de fur. l. i. claratoria. puto tñ p hoc ꝟbū papā pcedētes electōes sic factas noluisse ꝟphendere. z potuit eē rō q̄z oī cōi iudicio añ istā dec. hec forma bōa putabať. vñ inūcerēť laqus ei q̄ cōi iudicō ñ peccauit. q̄ō eē nō dz. ff. ad mace. se. cō. l. iij. xxvij q. i. ō viduis. z facit. s. de trāsla. inē coz. ꝟsus. si ibi. maioz secut⁹ errorēzc. z benē etiā facit. s. de diuoz. gaudem⁹ in fi. z de cōse. ec. vel al. aqua in fi. vnde ꝟm hoc ad id quod ī seq̄tur. si secus actū fuerit zc. repete decetero.

f ¶ Irritū. ſz igit seq̄t admissio. vel ꝟfirmato tal' electōis l' postulatiōis ñ ꝓtea ꝟualescit. q̄z a pncipio nullū erat. s. de ele. dudū. z. c. audit'. xvi. q. iij. §. pt. ō. q̄ō ab initio. ī. de reg. iu. nō firmak cū suis ꝟcoz. z fac q̄ō dicā. ī. t. pr. cp̄ sit in fi

g ¶ Prout pt meli⁹. hāc formā approbat gl. s. e. c. vl. z Inno. s. co. c. i. Jo. an.

h ¶ Incertitudinē. vota āt incerta in elcōibz postulatōibz reprobata eē. ī. tit.

i ¶ Probabil'r. in hoc igit casu itelligak illa opio Ber. ipe eē sic itel (pri. c. ij. lexit. put ex ꝟbis suis satis appet. z pt poni exēplū. q̄ñ dubitak an q̄s in psonā tibz vel bñficijs cū cura assumēdis attigerit. xxv. an. vel an assumēd⁹ in epz pegerit. xxx. an. s. de elec. cū in cūctis. vel dubitak de monacho assumēdo ad plāturā eiusdē vel alteri⁹ ordīs an sit exp̄sse. pfessus ī. t. pri. null⁹ In his ei silibus casib⁹ potent eligi z postulari. put meli⁹ de iure valere poterit. sic eī videm⁹ q̄ rōe dubij admittit libell⁹ diuūctiu⁹. ff. q̄. le. l. i. §. q̄ āt. z q̄ō hic dic intelligo si dubitet in facto si āt dubitaret ignorātia iur'. hic sec⁹ credo. tū q̄z pitiones cōsulere debuerūt. z q̄z iuris ignorātia nec est pbabil' nec excusat. ff. ō iur. z fac. ignor. l. regula. ī. de re. iur. ignorantia eo. li. cum suis concordantijs.

lz ¶ Sic. s. ꝟm hāc vltimā formā eligoz postulo. put meli⁹ pt de iure valere. et aduerte q̄z nullā de his formis credo in hoc casu ꝓmissaz. nisi vltimā hoc casu cū pbabil'r est dubiū. tū q̄z in eo casu est sola incertitudo q̄ admittit cū pbabile dubitak. vtſ pbaui. ī alijs āt casib⁹ insurgit ℨtras z res ſpecta. vt patz in tex. tū q̄z al's nō video q̄re sic diuisisset ist'ō. c. faciēdo ibi sub ea. §. z in pozi ꝓte ponēdo spāles indeterminatū decretū. in scda āt cū determiatōe. z facit de deci. ad audiētiā. z hoc pbo etiā p lrāz q̄ seq̄t postulat⁹ z elect⁹ q̄z ista sola vltima forma

l ¶ Cōsensus tpe quē. ī. mēsem p⁹ pūtatōz sibi factā ex (dicit postulo. eligo hibere tenet. ī. r. pri. cp̄ sit cū determiatōe q̄ ibi ponit.

m ¶ Ne ī certo. ꝟcoz. ad hoc. z ad id q̄ō seq̄t. ī. ti. pros. vt quis duas.

n ¶ Necessario teneak. q̄d si nō elegerit dico totū viribz carere. vtſ. cū eī ista fuerit pena supi⁹ ī posita nisi determiatio seqns fuerit obſuata. pz q̄ locū hz pena p dicta. o ¶ Aliā. viam. p ¶ Interdicta. sic. £. de fur. l. i. ff. de trib. q̄ ī beredē. §. eligere. ꝓiudiciales ergo sunt sibi adinuicem istevie. al's. n. electione vnius non tolleret altera. facit quod no. de libel. ob. c. ij.

Datum⁹. prio ōz q̄ si aliq̄d opponak ℨ puisiōz electōez vel postulatōez facta ad psonatū dignitatē vel canonīā in psonā vel formam. z ob hoc fuerit appellatū ad papā appellās z defendēs. et q̄z interest a die obiectōis mēsez arripiāt iter eūdi ad papā p sev el p pcu. idoneos. scō q̄ si ps altera expectata per xx. dies p⁹ aduētū alteri⁹ nō venerit in negocio pcedeť nō ob. abñtia tertio q̄ nō pbās q̄ō in formā opponit ꝟdēnak pti alteri ī expēť. nō pbās q̄ō obūcit ī psonā ē a bñficijs triēnio suspensus z ppetuo puat⁹ si se interī ad alia miscuerit bene locū nō hñt si legitime pareat eū calūniosum nō fuisse. ℍ ōr. tria ğ facit. ꝓmo ponit statutū. secundo penā ꝟtumacis in nō veniēdo. tertō penā calūnioſi

r ¶ Si quis. vel si q̄. xvij. q. iij. si q̄s suadēte. z de sen. ex. m'lieres. saluo tamē eo quod dicit ī. e. indēnitatibz. §. porro. z. §. se. z ad hoc ī. e. generali.

s ¶ Prouisionē factā. vel ex supiozis officioz ex negligētia subditoz. s. e. ti. ne pro defectu. de ꝟcel. pbē. c. ij. vel suo iure. q̄z forte ad eū ptinet puisio z puiendo eligit z cōfirmat. q̄ō dicvt no. de ele. cū inē canonicas. z dicit hic Inn. q̄ hec decre. locū hz añ ꝟfirmatōz p⁹ ꝟo ñ. z ℍ vez nisi eligēdo ꝟfirmaret. puta q̄ puit ¶ Factā. q̄d ō faciēda dixit Ab. hic q̄ō idē cū vtrobiq̄ eadē sit (ciō evt hic rō. credo q̄ si ℨ certā psonā appellat ꝟa sit opio pdicta al's nō. z hoc pbat ī. e. q̄ ℨ certā. naz q̄ō ibi ōr de dec. vt circa ī. e. eadē ratione intelligam et de ista.

iij. in pcl'. generali Aug.

De electiõe z electi potestate.

Tatuim⁹ vt si q̄s electōz postulatōz vel puisionē factā ī pugnat i formā obijciēs aliq̄d vel psonā. z ppt hoc ad nos appellari ꝛrigerit tā is q̄ oppōit q̄ defendit. z generalit oēs q̄z interest z q̄s cā ꝛtingit p⁹ se vel p. ꝓcuratoz es ad cāz istructos ad se. ap. a die obiectiōis iter arripiāt ifra mēsem'. ſz si ps alia ñ venerit p. xx. dies p⁹ aduētū alteri⁹ expectata ī electōis negocio nō obstāte cuiuscp abñtia sic ō iure fuerit pcedat. ¶ Hec autē in dignitatibus personatibus canonicis obseruari volumus z mandam⁹

v ¶ Impugēt. dixit hic Inno. q̄ nullo se opponēte is ad quē ptinet ꝟfirmarō poterat ꝟfirmare nulla citatō ne facta z nullis ꝓpositi. et idē in cōsecratore z ordinatore. q̄ō in ꝟfirmatore vereū erat ꝟm sua rpa. hodie sec⁹. ī. t. ti. c. vl. nullo tñ se opponēte ipse hz indrere de meritis eligētiuz z psona electi supplet eī in cauſ electōnū. ō facto. q̄ō dicvt no. lxxiij. di. pl⁹ cp̄. z. s. de ele. cū nob oli. et de postu. pla. bone. i.

x ¶ Formā s. e. q̄z ꝓpt q̄dā tñ ibi ꝓtea sunt de substā ria. q̄dāmo nō. vt ibi no. in glo. dic. vt infra Ber.

y ¶ Persona electi. idez si opponat in psonatu eligēs tūvtrūq; ei electōz reddit inualidā. s. e. cū in cūctis. cū vtroniē. ꝛgregatio z in plib⁹ alijs. c. z. s. de cōsuet. cuz dilect⁹. ꝟm Ber. olim electus. ꝟm Inno. dicerevitū eligentiū reddit electōz nullā. ğ eadez pena tenēť. q̄z et vtriū forme reddit nullā electōz et tñ nō est eadē pena q̄ in ꝓpria tñ ire z appellatōz. pseq̄. z pt hec obiectō meli⁹ dici ℨ formā cp̄ ꝛtra personā

a ¶ Propt hoc nō. q̄z exprimi dñt oīa z singula q̄ opponūt z iuramētū inēuenire et nō expressa prosequ nō poterit appellās. q̄ō dicvt ī. e. vt circa. z hec vera cū in his casib⁹ extra iudiciū appellak. secus si in iudicio. vt ī. e. tit. constitutio.

b ¶ Ad nos. seq⁹ si ad alios ꝟm ꝟpo. ab. āt neutz firmauit. Alij ℨ. l. Dotti. latis credo p dec. ī. c. cupientes. z p hoc ꝟbū. q̄ hoc locū hēat solū in appellatōibz inē posit ad papā cū a iure exorbitet. z sic ad ꝟnaz trahi nō dz. ī. de reg. iu. q̄ s iure. cū suis concor. probat cle. e. ti. causam in prin.

c ¶ Appellari. etiā si nō appellet ſz imediata subiectō ꝟfirmatōes hāz deuolutas. cat ad papā. in regularibz z cathedralibz eccl'ijs. rene q̄ō hēs. ī. eo. cupientes.

d ¶ Opponit. sed nūq̄d illi q̄ se opponūt z nō appellāt venire tenēť. Rū. illi soliuenire tenēť q̄ appellāt vl' q̄z noīe appellatū est. vl' q̄ appellatoz ratā habuerint exp̄sse. alij āt q̄ solū se opponūt venire nō tenēť videť ei suo iuri renūciare et electōi acq̄escere. ff. q̄ñ appella. sit. l. i. §. solēt. ff. de ap. scio. vñ illoz abña ñ obp̄cedeť in negocio tūc ei ē appellādū cū ordo decretū electōis inēponat vt ī §. solēt Victoria tñ eoz q̄ appellauerī oīb⁹ pderit. £. sivn⁹ ex plib⁹. l. i. s. ō apua. cū si. q̄d si ille q̄ appellauit dolose nō. pseq̄t nūq̄d q̄ nō appellauit pt negocīū assumere. etiā inuito eo q̄ ex fide nō. pseq̄t videť q̄ sic. ff. de ap. l. ab executore. §. alio ꝟdēnato. ber. z Inno. z facit ad hoc vltimū. ī. e. li. de ap. concertationi

e ¶ Qui defendit. scz' elect⁹ postulat⁹ vel in cui⁹ persona facta est. prouisio.

f ¶ Contingit. sicut adherentes. ī. e. vt circa.

g ¶ Per se. vel p. ꝓcura. in cathedralibz vel regularibz eccl'ijs ℍ restringit p decre. ī. e. cupientes. vt p se tātū ire teneāt nisi ex iusta cā vt ibi. et etiā de psonis in

h ¶ Iter arripiāt. statuit hic z. ī. e. cupientes tmín⁹ ad iter (structis. dic vt ibi. arripiēdū. sic. s. de ap. ad hoc. et. c. personas. et de re. iudi. cū causa ber.

i ¶ Infra mēsem. q̄ currit ab inēpositōe appellatōis facta coā appellato vl' ip si⁹ ipē ali ꝓcuratoze ad cām vl' p⁹ notificatōz alteri eoz debito mō factā. q̄ō dic. vt in clemē. e. t. cāz. q̄ deēmiat. hic z alibi scpta. vt ibi no. ī glo. i. z ī glo. q̄d ergo (illud.

lz ¶ Alia. opponēs vel defendens. Jo. an.

l ¶ Per. xxx. dies. si' lis dilatō tpis. s. ō ꝟsue. c. vl. s. ō fal. dura. s. ō cle. ex. mi.

m ¶ P⁹ aduētū. eoz tpis ꝓputatō ē illa quā hēs. ī. e. cupientes. §. q̄ si p. §. ñ ē mirū cum ibi pena priuatōis ponak. hic āt pena soli⁹ pcessus in absentia.

n ¶ Electōis. postulatōis vel prouisiōis. o ¶ Luiusq̄ predictorum.

p ¶ Absentia. vbi eī agit de spūali mr̄imonio ℨbēdo abña ꝛtumac. pris ñ obest. vt hic. z. s. e. dudū. i. z idē ī carnali eē ℨcto. s. vt li. ñ ꝛte. accedēs. ñ. z. c. q̄ñ §. porro. z citata ē hic ps interp̄tatiue. ad idē. s. de ap. sepe. termin⁹ ei p̄fix⁹ loco pēptorie citatōis hr̄. vt ibi ber. z q̄ō ōr abñtia itelligas q̄ñcūq; ꝓcēdit ínitō q̄z ñ vēit. siue ex p⁹ facto q̄z vēit z ꝛtumacit recessit. s. ō iu. c. i. ti. q. iij. cernū z ī. de eo q̄ mit. in pos. eū q̄ s. vt li. nō ꝛte. q̄ñ §. porro. z. §. q̄ si forsan z vt dixit Inn. si pcessū fuerit ad aliq̄d ō ill' ad q̄ō ñ pcedit lite ñ ꝛte. puta ad receptiōez testiū l' hmōi si p⁹ ea vēiat z libellū petat. l' li. ꝛte. fieri audiēt⁹ ñ ē. fec ei e⁹ ꝛtia. cia q̄ lis hēak p ꝛtestata. Ite si ꝓcuratoī p⁹ modū obūciak p ñ sit ꝓcurator ñ ē p⁹ ea cogēd⁹ pbare mādatū rōe pdcā. ff. ō ꝓcu. pōponi⁹. §. rati. Alij dicr videť securi⁹ ꝟm Inn. q̄ ſz de his q̄ agit añ aduētū pt ñ sit cogēd⁹ pbare mādatū. tñ iudex vlt. ñ admittet eū ꝓcuratorio noīe agēte nisi mādatū pbet. tū ſz eū ō videak eē de q̄dā ecclrate ñ scpta. tū ar. pdi. l. pōponi⁹ fat⁹ vt q̄ si ī remot. ꝓtibus agerek cā nec ōfacili possz pbari ꝓcurato q̄z forte amissa ē. q̄ tē ñ pbata. ꝓcurā rōe. pcederz iudex vlt⁹ ad fi. cāe. hec oīa ꝟba dici posset ad pt⁹ petitōz. credo tñ ne iudex laboret iuuanū q̄ ꝓcuratorē ꝛpellere potit exhibere mādatū vl' cauere fi

dubitat ar.s.ō pcu.c.i.r ō iud.cāz q.cū si. q ¶ Dic de iure.de iure āt ē vt distinguā an appellās sit pñs an appellat⁹ fz formā decre.j.ō ap.cord.fz Inno. r ¶ Dignitatibꝫ.dic eccparant hec tria dignitas psonat⁹ r canonia.Alibi eccparant dignitas psonat⁹ r bñficiū cū cura aiaꝝ.s.de fi.pbro.nimis.alibi personat⁹ r bñficiū cū cura aiaꝝ.s.de fi.pbro.nimis.alibi pson at⁹ r ordo pbrat⁹.s.ne clerici ad expēsas.nec ob.qō ōr'ꝑ nō inest appellari.qr inest.qr milta potuisset p n ¶ Defecerit.intelligo fm Lōpo. (sic pēa.fz tāc̄ inest appellāti fz Lōpo. bāc penā locū bre siue crimē aliqō obiectū fuerit siue defect⁹ cū gñalit loquat s.de rescrip.inc ceta. Itē qr penā hāc patit excipiēs ꝓter ius cōe.de accu.sup bis. Itē pdita ē illoꝝ odiū q ordinatōez impediūt.fz exq vnū pbauit pz ꝑ nō a ¶ Bñficijs.q in illa eccia obtinet.vt.j.e.si ꝓmissari⁹.i fi. (fuit in fraude. b ¶ Que bñficia. c ¶ Tempus trium annorum. d ¶ Temeritate.sec⁹ enī si aucte supioris vl' si restitut⁹ fuisset.L.ō sen.pas. e ¶ Priuat⁹.nunqd ille ad quē collatio ptī/net statim possit illa conferre.dic vt dicā.j.e.ꝓmissa. f ¶ Spē.nec enī sub spe venie dz qs peccare.vt.s.de cle.mi.illō.de.ꝓse.dis. g ¶ Manifestissimis.ij.q.vij.sciāt. L.de pba.sciāt. (uñ.qñ qs. h ¶ Calūnie.nō in excipiēdo accusādo r denūciādo quē calūniari.de accu. sup bis.ij.q.ij.q nō pbauerit.r.q.vij.q crimē.de calū.cū dilect⁹. Jo.an. i ¶ Sufficies.defecerūt testes q testificari.pmiserāt.pbauerā illū excōicatuz q in cāc̄lo se pr⁹ absolui fecerat.ad h.ij.q.ij.paulū.ō cl'.ex mi.posuit.r nō

Ī electōibꝫ.nō ꝑ ꝓditionalia alēnatiua r incerta in electōibꝫ reprobant r hūr p nō habitis fz sunt pure ꝓsentientes. ¶ Scrutiniū.scrutiniū multz mōis ōr.s.cathecismi de ma.r obe.bis q.r de capel.mo.dilect⁹.r de illis loquunt cañ.de ꝓse.di.uij.añ baptismū.r.c.se. itē ōr illoꝝ q ad ordines vl' dignitates pmouent examinatio.s.de scru.c.vno.itē ōr inq̄sitio volūtatū q fit secreto in electōibꝫ faciēdis.s.e.qr pp.r sic sumit hic m ¶ Ex qbꝫ.s.scrutiniꝫs.r intellige publicatis.s.e.publicato. n ¶ Oritur.saluo eo quod habes.j.e.perpetue. o ¶ Eligendi.vel postulandi.s.e.ti.scriptum. p ¶ Cōditionalia.i.sub ꝓditōe ꝓbata h mō ꝓsentio.i.q.r si noluerit.cōsen/nō in.A.vel ꝓsentio in.B.si nouit iura vl' si habuit maiorē ptē capli. vl' si de/ q ¶ Alēnatiua.eligo.a.vel.b.cardinales tñ inēdū (canus in eā ꝓsenserit. sub his formis ꝓditionalibꝫ r alēnatiuis eligūt.r p has formas veniūt ad du as ptes vt dicūt moderni r sic ī eis spāle sicut r reli.q.s.e.lz r.j.c.pri. r ¶ Incerta.eligo tñ illū quē archiō eliget.oīa talia vota nō valēt qr certum ꝓsensum nō exꝓmūt.r iō merito reprobant.lz olim admitterent.vt coll'r nora tur.lxi.di.studij. lxxxv.di.archidiaconū.fz ex illis.c.illō nō coll'r.r sic ēt possz intelligi.s.e.ti.cū ēra.nō.g ꝑ bi sē ltimi act⁹ q ꝓditionē nō recipiūt.ff.de re.iu. acq̄ltimi.r.j.de re.iur.act⁹.vbi de h certa enī dz eē psona eligēdi sic iudex arbi ter tutor.r pcurator.s.de rescrip.ad h.s.de ar.innotuit.ff.de testa.tu.l.tutor.ī certus.ff.de pcu.l.ij. De pcuratore tñ dic vt.j.de pcu.c.i. fz nunqd qō h ōr de postulatōe r electōe hēat locū in collatōe seu pulsione r dic q sic ꝑm cōpo. ꝓpt eandē rōem nisi talis sit ꝓditio q insit de sui natura.puta ꝓfero tibi pbēdā vt talē eccīam si vacat vl' si capax es.talia enī nō faciūt actū ꝓditionalē.vt si di cā do ticiuz tutorē si satisdederit' ticio lego.r.si hereditatē adeat heres.ff.ō tu. r cu.muto.ij.i.ō pbē.significatū.vñ r papa r ei⁹ executores tota die ꝓferūt pre

Adijciētes vt q plene⁹ nō ꝓbauerit qō in formā opponit.ad expēsas qs ꝓpt h altera pars se fecisse docuerit' ꝓdēnet ¶ Qui vero in pbatōe defecerit⁹ eius quod obiicit in psonā a beneficijs⁹ eccliasticis⁹ triēnio nouerit se suspēsuz ad quē⁹ si infra illō tps⁹ ꝓpria temeritate⁹ se īgesserit eis ipso iure ppetuo sit' priuat⁹ nullā sup hoc de mia spem⁹ aut fiduciā habiturus nisi manifestissimus⁹ cōstiterit documētis q ipm a calūnie⁹ vicio causa probabilis r sufficiens⁹ excusaret. ¶ In electionibꝫ⁹ r postulatō (Idem. nibus ac scrutinijs⁹ ex quibꝫ⁹ ius oriť⁹ eligēdi⁹ vota ꝓditionalia⁹ alēnatiua⁹ vel in certa penit⁹ reprobamus.statuentes vt huiusmodi vot⁹ ꝑ nō adiect⁹ habitis ex puris ꝓsensibꝫ celebrēť electio voce illoꝝ q nō pure ꝓsenserint.ea vice ī alios residēte⁹. ¶ Gre.r.in.gene.cō.lug. Ubi⁹ periculū mai⁹ intēdit⁹ ibi proculdubio ē pleni⁹ ꝓsulendū cꝫ gꝫuibꝫ āt si onusta dispēdijs quot r

ꝗntis sit plena periclis ec.ro.plixa vacatio exacti⁹ ꝓsideratio tpis edocet.r cōsiderata prudenter illius tpis discrimina manifestāť. huic nos eutdēs euocat euocat rō.vt⁹ dū reformādis etiā minoribus⁹ nostra solerter⁹ vacat intētio ea que piculosiora⁹ sūt nequaq̄ absq̄ remedio reformationis accōmode⁹ relinquamus ideoq̄ omnia que prouitanda discordia in electione roma.ponti.a nostris retro sunt predecessoribus⁹ r precipue a felicꝫ recordationis alex⁹ papa tertio salubriť instituta omnino immota in sua firmitate manere censentes nihil enim detrahere illis intendimus.sed quod experientia⁹ de esse probauit presenti constitutione supplere.hoc sacro concilio ¹approbante statuimus.vt si eundem pontificem in ciuitate in qua cum sua curia residebat'. diem claudere contingat extremum .cardinales qui fuerint in ciuitate ipsa presentes absentes expectare decem dieb⁹ tm̄modo teneanť q̄by elapsis

a ¶ Residēte.qr si ex.ſ̄ñ.canonicis.uñ.sic eligāt.ptās eligēdi sic remanz apō reliquos.viij.ac si ipi.uñ.de capitulo nō essent.ita q valebit electio facta ab illis.viij.vl' maiori ptē ipoz.r nō q lz pena decre.cū in cūctis .nō hēat locū nisi electōe secuta.vt.j.e.ti.ꝓpetuo. Jsta ēt añ electionē locū habeat cū dicat scrutiniꝫs.vñ r si nō sit ad electionē.pcessum dūmō ī scrutiniū fuerit votū tale de posituū incurrit deponēs hāc penā ex ipo ꝓsensu cū ñ dicat voce illoꝝ q elegerť s ¶ Residente.al's recidēte al's recidēde. (sed voce illoꝝ q ꝓsenserit. Ubi⁹ periculū. In ꝑma ꝑte que durat.vsq̄ ad.ꝑ.hoc sacro.ponit cā ꝓstōnis r iuris veteris ꝓseruatio. In sc̄da ponit qūo hēat fieri romani pōtifi⁹ electio qñ moriť in ciuitate in qua cū sua curia residebat. In ēcia q incipit ibi porro.ponit qd iuris qñ moriť extra ciuitatē in q̄ erat curia In qrta q incipit ibi ꝑterea.dat executores huic iuri cū penis. In q̄nta q incipit ibi ceteꝝ obtestatur cardinales.vt in electōe ro.pon.deponāt oēm ꝑuatū affectū .r cassat omīa pacta obligatōes r iuramēta q̄ data vel facta essent de aliquo eligēdo. In sexta q incipit ibi.qr vero.moner oēs fideles vt statim audita summi pōtificis morte ei⁹ celebrēt exeq̄as r quotidie ozēt.p vigili ꝓcordi r vtili pulsione ro.ec.prelati aūt in suis pdicatōibꝫ ipsos subditos adhortent r ei⁹ frequētia orōnū r obseruantiā ieiunioꝝ iudicāt.h dicit in sum. v ¶ Plenus.alias penitus

f ¶ Lōsulendū.xlij.di.deseam⁹.vij.q.ij.c.vl.ff.ad car.l.i.ſ̄.i.vel.iij. y ¶ Exacti.i.retroacti vel trāsacti.r sic ꝑuidet hic ex ꝑteritis circa futura. de hoc vide.xluij.di.multis.xxxuij.q.ij.cū per bellicā.s.de presum.scribam.r sacit de procura.c.i.de ser.non or.c.i. a ¶ Manifestant.ad idem.j.e.fundamenta. Jo.an. b ¶ Minoribꝫ.s.inferioꝝ eccliaꝝ vacationis.l.di.postq̄.de ele.ne pro defectū.r c.se.r.j.per totum.r.xxi.q.v.c.ij. c ¶ Solerter.alias solerter alias feliciter. d ¶ Periculosiora.sicut ē ro.ec.vacatio.r ē si.j.de īmu.ec.qm̄. e ¶ Accōmode.i.multū ꝓmode. f ¶ Predecessoribꝫ.xxij.di.c.e.lxx.di.p g Alexādro.s.e.lz de vitanda. Jo.an. (totum. b ¶ Experientia.sic.s.e.li.de rescrip.statutum.r.j.e.ti.cꝫ sit. i ¶ Cōcilio.gñali.s.r edicto lugduñ.sumit tñ ista ꝓstitutio pot⁹ vigorē ex revocatione celestini quinti.r hac approbatōe r ꝓseruatōe bonifacij cꝫ ex prīma ꝓstōne gregorij ex eo qr revocata fuerat p dñm hadrianū r p dñm iohānez xxi.papā.r p revocata habeať.nec oliz inť gregorianas legebať r certe cuz ꝓstō ista tm̄ vtilis approbatōe tāti ꝓcilij fuerit edita nō equū fuit' q absq̄ rēsitione ꝓcilij revocata fuerat.s.de re.iu.c.i.de plenitudine tñ prātis id facere potuerat cū sit papa sup oīa ꝓcilia.s.e.significasti lz ¶ Ciuitate.ciuitas murorꝝ ambitu terminať.j.de sen.ex.si ciuitas.r Jo.an. l ¶ Decē dieb⁹.nō.q ꝓstō ista ñ iubet eos citari lz tm̄ expectari.r sic spāle ī electōe sūmi pō.cū ī alijs abñtes ō.puicia sint vocādi.s.e.cora.vl' saltē fm q ē ꝓsuetudo vt ibi nō.r.vij.q.i.fact⁹.r si ꝓsuetudo eēt ñ vocarēť.j.ō pbē.cū in ecclesijs. Si āt q̄rať q sit puicia rōana.dic vt.s.ō offi.vi.sua. fz pōe cardiales q̄dā sē abñtes.r ita rēori q nllo mō posset vēire ifra.r.dies ad locū vbi dz electio celebrari.nūqd poterūpñtes starī ad electōez ꝓcedē l' añ lapsū horꝝ.r.dieꝝ r vī q sic.ff.ad vel.l.aliq̄ñ.ſ̄.fi.maxie pp pic⁹ morevt.s.fz cū h simplr dicať q expectari. dñt p.r.dies simplr itelligēdū ē fz guil.ff.ō alea.l.i.ſ̄.q ō ꝑo.r.s.ō f.

quia circa, possent enim absentes vti felici duplomate, ff. de ver. ob continuus §. cum ita, ante fi. vnde ante decennium procedere non debent & forte audientes de infirmitate pape vel alia causa venire ceperant ante mortem, ita q infra decem dies a morte erunt in loco. et beneficium iuris nemini est auferendum, xxxvij. di. de his j. de reg. iur. indultum, & sacit optime j. e. commissa. i. rñ. cum suis concor. sed pone aliquis cardinalis non debito tempore expectatus vult agere de contemptu queritur vtrum possit dic q sic electio facta fuit ab omnibus relí-

quis vel a duabus partib eo non computato nlla ob stat exceptio, & sic nec actio ē. e. licet, & ff. de superfi. l. i. §. ait. in fi. §.

m Omnes presentes. etiam si esset pauciores q̄ tertia pars per hanc constitutionem.

n Habitabat. si. ff. de iudi. si locus. ff. de arbit. si cum dies. §. si arbiter.

o Necessitas. vt qi forte podagras patik ita q necesse habet per seruientes sustineri & portari vel alia similis causa.

p Arbitrio. vt possit habere vel vult clericos vel vult laicos. vel alteꝝ cleri-cum alterum laicum.

siue absentes venerint siue non. extunc omnes[m] conueniant in palatio in q̄ idem pontifex habitabat[n] contenti singuli singulis tantummodo seruientibus cleri cis vel laicis prout duxerint eligendum illis tamen quibus patens necessitas [o]id suggerit indulgeri. duos habere permittimus eisdem electionis arbitrio[p] re seruato. ¶ In eodem autem palatio vnum conclaue[q] nullo intermedio pariete seu alio velamine[r] omnes inhabitēt in cōmuni. quod reseruato libero ad secretam cameram aditu[s] ita claudatur vndi q vt nullus illud intrare valeat vel exire. ¶ Nulli ad eosdem cardinales aditus pateat vel facultas secrete[t] loquēdi cum eis nec ipsi aliquos ad se venientes admittant nisi eos qui de voluntate omniū cardinalium inibi presentium pro eis tantum qui ad electionis instantis [u]negocium pertinent vocarentur. Nulli etiam fas sit ipsis cardinalibus vel eoꝝ alicui nunciū mittere vel scripturā q̄ vero ꝫfecerit scripturam mittendo vl nūcium aut cum aliquo ipsorum secrete loquendo ipso facto sententiam excōmunicationis incurrat[v]. ¶ In conclaui tamen predicto aliqua fenestra competēs [w]dimittatur per quam eisdem cardinalibus ad victum commode necessaria ministrentur. sed per eam nulli ad ipos patere possit ingressus. verum si qō absit infra tres dies postq̄ vt predicit conclaue prefatum ijdem cardinales intrauerit nō fuerit ipi eccie de pastore puisum p spaciū. v. dieꝝ imediate seq̄ntiuꝝ singulis dieb tā in prandio q̄ in cena. vno solo ferculo sint ꝫtenti. q̄b' puisione nō facta ꝺcursis extunc tantūmodo panis vinum & aqua ministrentur eis donec eadez prouisio subsequat. ¶ Prouisionis quoq̄ huius pendēte negocio dicti cardinales nihil de camera[x] pape recipiāt nec de alijs idem ecclesie tēpore vacatōis obuenientibus vndecunq̄ licet ea oīa ip sa vacatōe durāte sub eius cuius fidei & diligētie camera eadē ē cōmissa[y] custodia maneant per eum dispositionis futuri pontificis reseruanda[z]. Qui autē aliq̄d receperit teneant extūc a receptōe quorūlibet reddituū ad eos spectātiū abstinere donec de rescriptis

q Conclaue. ad idem xij. q. i. c. i. j. de statu regu. c. i. ff. de dāno infec. l. q̄ cō claue.

r Velamine. vt puta sestoꝝ vel cortinis.

s Aditu. xvij. q. ij. diffiniuit.

t Secrete. lxxxi. di. cleric'. xvij. q. ij. in decima.

u Instantis. puta advocati vel iuris periti vl religiosi viri vl rabellionis

x Incurrat. nota canonem latē sententie. aliū habes j. e. c. §. quod si. Alios huiusmodi iuris noui nouit. j. de sen. excom. cos. et cū non reuauerit sibi absolutionē dicam' q ordinarius absoluē potit vt dicā j. e. sciāt cūcti.

y Cōpetēs. ita q nlls intrare per eā possit vl exire. vt. s. e. infra.

z Quibꝫ. s. q̄nq̄ diebꝫ

a Camera. sic & i clericꝫ collegiatarꝫ cathedraliū vl regulariū eccliarꝫ. j. e. qz sepe. & fuit hoc statutū quia forte ꝓpter hec habē da essent in ꝓuidendo tardiores. Jo. an.

a Cōmissā. q papā cui' morte nō expirat officiū camerarij. vt i cle. e. ti. ne

b Reseruāda. sic. s. e. qz sepe. & de of. or. pñti.

c Intromittāt. si. j. de here. accusat'. §. sane. & §. se. An collegiū cardinaliū sede vacāte papali prāte vti possit dicā j. de scisma. c. i. ad fi. & ē expeditum hodie q̄ nō nisi quantū hic ꝺcedit vel nisi circa substitutionē camerarij vel penitentiariꝫ deficiennū. qō dic vt in cle. e. ti. ne romani. vbi determinat hāc cōstitutionē vl ea' ꝓtē tūc q collegiū alterari nō posse. Jo. an.

d Singulis. lz alias dicere ꝺsueuerim' qō fit a maiori ꝓte dicit factū fuisse ꝺcordit. lvi. di. aplica. & de elec. cū inter ad canonicos. & ff. ad municip. q maior. nisi minor pars iustā cām ꝺdictōis ostēdat. de his q̄ si. a ma. par. ca. i. ti. nō p hāc lram q̄ h' hic exprimit dico oēs esse debere concordes.

e Celeritē. s. suspēso electōis negocio. & no. q̄ desiderat celeritas. de hoc dixi

f Infirmitatis. alia ergo necessitas non excusat. (j. e. ca. vl. Jo. an.

g Extire. si aūt oēs exierint sil vl successiue. dic vt in cle. e. ti. ne rōni. §. porro

h Sanitatē. qd si cardinalis ꝓter infirmitatem nolēs inclusus stare renunciet voci sue nūq̄d valeat renūciario & nunq̄d rediens admittet. Hosti. cui hoc de facto cōtigit plene notauit hāc questionē. s. ō renunciēs finaliter q̄ penitēs & rediens admittēdus est. de his aūt q̄ medio tpe facta sunt conqueri nō poterit. & questio satis hic determinat sequentis.

i Videlicet. vide mirabilem expositionē hui' ꝓbi integra. aliē exponit. s. e. in cauſis vbi de hoc.

l Inuenerint. simile. j. vt lite pendēte. c. ij. in fine

l Potu. pone cardinalis absens venit post diē octauā a die inclusure ita q̄ cardinales inclusi tūc nō habēt nisi panē vinū & aquā vt dictū ē. s. nunq̄d iste suscipe ipsoꝝ vitā. & videtur q̄ nō. qz ñ fuit in culpa. s. de ꝺsti. c. ij. dic sec' p hanc lram & p illā supiorē i eo statu. ad b. ō sta. regu. recolētes. & sepe sine culpa ꝺs punit ex cā. qō dic vt. j. de reg. iur. sine culpa

m Curia. & erat ordinatū de ipa curia trāsferenda alias si in ꝓmo loco remanisset au diētia lraꝝ & cārum lz suspēsa ibi celebrarek electio. vt in ꝺstone. eo. ti. clerne romani. §. sane. in fi.

n Territorio. siue ꝺstrictu q̄d sit territoriū dixi. s. de. ꝺsti. c. ij. q̄ ad hūc casū ponit ꝓ dioceli. vt in cle. e. romani. §. sane. & p hanc lram puto q̄ si moriak i ma-

ri cardinales dñt ꝺuenire in ciuitate p quā ille maris distringit. ad b. ff. ō ꝺsig. l. pupill'. §. territoriū. ff. de iudi. insule italie. & si nō distringat p aliquā ciuitatē dicere in vicinioꝝ id faciendū. ad b. s. de ꝺsue. cū olim. ff. de ꝓbo. significationem. §. i. ad hoc. j. e. §. i. ibi in alia vicinoꝝ. &c.

o Inēdicta. nota q̄ in loco inēdicto nō pōt electio celebrari nisi velis hoc decere ꝑ speciale in electione rōani pontificis & posito etiā q̄ in tali loco celebrek nihilominus valet. qz nulla exceptio admittit. vt. s. ditti.

p Teneak. vt. ff. de orī. iur. l. ij. §. post originē. & j. ō sta. reg. c. vno. c. & q̄m.

q Celebranda secundū distinctionem sup' factam.

r ¶ Presumant,q; tūc essent excōicati sicut ꝛ in se deferēdo modū excedēs,qō
d sic vt,s,de re,spo,olim,in fi,Et nō casum in quo laicus auctoritate canonis
potestatē habet in clericū,contra id,xcvi,di,bñ quidē,de sen,ex,si vero,
a ¶ Corporaliter.vide quod no,in,c,i,proximo,
b ¶ Pareant,s,de excep,prela,inter dilectos,j,de reg,iur,infamiby,
c ¶ Priuatos,sic,j,e,fū dameta,ff,qō si sec⁹,s,ō pbē,i gbusdā,ꝛ,j,e,ti,felicꝫ
d ¶ Contradictione,prescribi tñ possunt quod dic vt,j, de prescrip,c,ij,
Predicta,in qua ꝑm superiorē distinctionē erat electio facienda,
e ¶ Priuata,sic,j,de pēis felicis,in fine,ꝛ,xxv,q,ij,
ita nos,
f ¶ Captiuat,i,quasi ca priuatū facē ꝛ tenz,Jo,an,
g ¶ Certū,puta talē eligendū,Jo,andree,
h ¶ Electō,que libera dz esse cum ex consensu prō cedat ad idē ō spō,cū locū
i ¶ Sua sunt,de cesi,cū apostolus,
k ¶ Possibilitas,qꝛ vltra posse nemo obligat,xxij,q,
ij,faciat,j,de re,iur,nemo,
s,de pac,c,vlti,
l ¶ Idoneo,tenenk ḡ cardinales idoneū eligere licet dicamus ꝙ nulla exceptio
admittit ꝓra electū a dua
by ptib,s,e,licet,qd ergo
si laicū illiteratū vtrorum
eligāt,de hoc vide,lxxx,di,
si quis pecunia,
m ¶ Diuine,ad b,j,com
missa,in fi,
n ¶ Graui,fuit ḡ grauis offensa,xxij,q,i,nō afferamus,
o ¶ Carere,concor,j,de
of,or,quia plerigꝫ
p ¶ Puana,L,de nup,
auc,ꝙ eis,ff,de obse,l,nul
lam,ff,de le,i,si quis inq;
linus,ff,de pac,iuregentiū
j,generaliter,Jo,an,
q ¶ Orationis,xxij,q,
vij,in qualibet,alias ē sb
j,cuius,ibi sciētes magꝫ re
ligionibꝫ cē officijs ꝛ labore corporis vel sydoꝛe nr̄az
rē publicā ꝺtineri,
r ¶ Ubi ꝑmū,i,cē ꝑmuz
Jo,andree,
s ¶ Circūstātie,puta qꝛ
timēt de zizania ꝛ magna discordia inē cardinales
t ¶ Jeunioꝛ,ad hoc con
cor,ō yo,ꝛ vo,redēp,magne ꝛ vigiliarum exercitiuz
vt ibi,

¶ Circa appellantes ꝺ electōes postulatō nes,vl̄ puisiōes oia q obij cere intēdūt ꝺ psonam vel formā tenenk exꝑmere ꝛ iurare ꝙ illa credūt vera eē et ea posse ꝓbare sup nō exꝑssis ipi vl̄ adherētes nō audienk nisi ō nouo emergāt vl̄ pueniāt vl̄ supueniant pbādi facultas sup q̄ iurare debebūt statutū Innoc,
editū ꝺ nō ꝓbātes q obijcunt in psonā vl̄ formā i suo roboꝛe ꝺseruak ꝛ ꝑm Bar,
ꝛ Jo,an,mo,hec decre,in sex ptes diuidik,quaꝝ Prima vsqꝫ ibi edicto,in qua ponit ꝺstōnis cām,Secda vsqꝫ ibi alioqn,ꝛ ponit ibi ꝺstōem,Tertia vsqꝫ ibi nisi aliqd,ꝛ ponit ibi penā nō obꝛuāt ꝺstōnē,Quarta vsqꝫ ibi sup hmōi,i q facit exceptionē,Quinta vicꝫ ibi,illa sane,in q̄ de iuramēto ponit sup exceptōez
pstādo,Sexta ibi illa sane,vsqꝫ in fi,in q̄ coꝛroboꝛat dñi Jnno,decre,
b ¶ Electōes,nō hic tres modos tāgi,in qbꝫ puidek ecclesijs,sic,s,e,c,i,e,li,
ḡru ꝑmi duo ꝑtinēt ad subditos,alij ad plātos q̄ eoipso qō puidēt ꝺfirmant
qō vez ē si codē iure spectat ad illos eligere ꝛ ꝺfirmare,lxiij,di,in synodo,ff,ō
auc,tu,l ij,sec⁹ si diūso,ꝛ sic intelligik,s,e,cū inē canonicos,vbi de b ꝛ ō fi,in
c ¶ Aliaz malicijs,j,c,pxi,de rescrip,sedes,ꝛ,c,plerūqꝫ (stru,inē,§,ceteꝝ
s,qui ma,ac,pol,significāte,ff,de rei ven,in fundo,

d ¶ Possibile,nō enī oibꝫ hoim malicijs,viā ꝑcludere posset,vi,q,i,si omia malas enī hoim volūtates ad plenū cohibere nō possum⁹,xxxi,q,i,hac ratiōe,
in fi,nul enī ē qō hō semel dedit⁹ malicie nō aduenīat,in auc,col',vi,vt hi qui
se ob,ha,pi,res,mi,ī prin,ꝛ idē,ff,ꝺmodō,ad eos,ff,de ꝑscrip,j,natura,L,mā,
e ¶ Periculose,aduerbialiē ponik,sic de pe,di,i,pi culose,ꝛ ē piculūin spūalibꝫ ꝛ tpalibꝫ,s,e,ne,p defectū,l,di,postq̄,ꝛ,j,e,q̄ sit,
f ¶ Dignitatū,de qbꝫ ē idē iudiciū habēdū,s,e,ti,dudū,ij,ꝛ,s,de pbē,ō mi

min⁹ pactōes ꝙuētōes ꝺdita ꝛ intendi mēta oia siue iuramēti siue cuiusliby alteri⁹ fuerint vinculo firmitatis innexa cassamus irritam⁹ ꝛ viriby decernimus oīno carere⁹ ita vt nullus ad illa obseruā da quomodolibet sit astrict⁹,nec quisq̄ ex eoꝝ trāsgressione notā vereak fidei ī ꝓuate,sed nō indigne laudis titulū potius mereak cū lex etiam humana⁹ restet deo magis transgressiones huiusmodi q̄ iurisiurādi obꝛuatōes acceptas. ¶ Quia vero fideliby nō est tā sollicita q̄ tūcūq̄ inuētōe fidendū q̄ de instantia oꝝōnis ⁹humilis ꝛ deuote sperandū,huic adijcim⁹ sanctioni vt in oībus ciuitatibus ceteriscꝫ locis insigniby vbi⁹ prīm de memoꝛati pon,obitu certitudo claruerit a clero ꝛ pp̄lo solēniby ꝑ eo exequijs celebratis singulis dieby donec de ipsi⁹ eccīe,puisione indubitāter rumoꝛ ꝓtulerit veritatē,humiles ꝑces fundank ad dñm apud eū deuotis oꝝōnibꝫ insistak, vt ipse qui concoꝛdiā facit in sublimiby suis sic efficiat eoꝝūdem cardinaliū coꝛda in eligendo concoꝛdia,q̄ puisio celer concoꝛs ꝛ vtilis ꝓut animarum salus exigit ꝛ totius oꝛbis requirit vtilitas ex ipsoꝝ vnanimitate sequatur. ¶ Et ne tam salubꝛe presentis sanctōis edictum ignoꝛantie negligi pretextu ꝺtingat, di stricte ꝑcipimus vt patriarche archiepi epi ꝛ alij ecclesiaꝝ prelati ceteriq̄ q̄bus concessum est proponere verbuz dei clerum ꝛ populum ꝓpter hoc specialiter frequentius congregandos in suis sermonibus ad supplicium precum suffragia pro celeri ꝛ felici exitu tanti negocij frequentanda,soleꝛter hoꝛtentur ꝛ ipis auctoꝛitate nō solū oꝝōnū frequentiā sz ꝓut circūstātie pēsande suaserint ieiuni oꝝ indicāt. ¶ Idē in eodem.

¶ Circa⁹ electōes⁹ postulatiōes ꝛ puissiones ecciasticas viā⁶ malitijs⁹ putē possibile⁹ ꝑclucam⁹ ne diutius picꝺose vacēt eccie vl̄ ꝓsonatū ꝺignitatū ꝛ alioꝝ ecciasticoꝝ bñficioꝝ puisio defe rak. Edicto ꝓpetuo ꝓuidemus vt si q̄ alīq̄ electōiby postulatōniby vl̄ puisionibus se opponūt ꝓponēdo aliqua contra electionis postulatōis seu puisiōis foꝝ

g ¶ Alioꝝ ecciastico (ta, tū,oīm vnīūsaliē,xix,dist, c,i,ff,ō ꝑsi,l,iij,igitur siue sup simplici bñficio appellet tur siue sup alio locū habz hec decre,Dici enī solet q ī definita canonis vl̄ legꝫ regulā tradere intēdēt eā ꝓpol ler vnīūsali,indefinita cōis locutōis ñ ꝑm iuristas,vel ꝑm laicos indefinita eā ꝓpol ler vlī ī matia nccria,vt hō ē aial,ḡ oīs hō. ¶ In matia ꝓfigēti sec⁹ vt hō currit,ḡ oīs hō nō seqūk,Sz ꝺ q̄ et ꝑm iura idefinita nō eā ꝓpol leat vlī,nā si lego alicui oē marmoꝛ,videoꝛ legasse et statuas marmoꝛeas ꝛ ceteras spēs ex marmoꝛe fctās ff,ō le,iij,hēs me⁹,§,i, de au,ꝛ ar,le,l,i,ꝛ tñ si legetur marmoꝛ indefinite ſb lega to ꝺpbēdik sola rudis materia ꝛ nō spēs ō marmoꝛe facte,ff,ō le,iij,l,q̄situ,§,il lud fortasse,Jē si lana idefinite legek,ticta ñ ꝺtineki le gato,ff,ō le,iij,sic ī ꝑn,ꝛ si legak oīs lana ēt ticta cedit legato,ff,ō au,ꝛ ar,le,l,pe, dicul⁹,§,labe,ḡ idefinita ñ eā ꝓpollet vlī,Jē aliō qñ trāsigik sup gñali petitōe,aliō qñ sup idefinita,vt nō,s, ō trāsc,i,sz dic ꝙ qñ ñ ē ea dē rō ꝛ ꝺditio ꝑp aliō acce dēs oīm ꝑticulariū ī vniū so ꝺphēsoꝝ indefinita ñ eā ꝓpollet vlī,vt patet ī ꝺriys. Nā tinctura lane ꝛ speciēs marmoris,ñ ꝓcedūt ex ipa oꝛigie,sz ex accidēti homis opatōe,ꝛ possz maioꝛ esti matōis eē ipm additū tinc turevl̄ spēi q̄ ipz ꝑncipale,sz qñ oīm ꝑticulariū eaō ē rō ꝛ ꝺditio vt pri⁹,qꝛ non variak ꝑ accidēs sz forte sit ibi ipitas ex oꝛgie,puta qꝛ alia lana melioꝛ ꝛ nobilioꝛ ex oꝛigie idē ī marmoꝛe tūc idefinita negatiue vl̄ affirmatiue,plata eā ꝓpollet vlī, ff,ō le,ij,si ꝑtibꝫ,ꝛ,l,si ita, ff,de re,du,l,ii is q̄,§,vtiq̄
h ¶ Perpetuo,i,geçin fi, nerali,sic,s,e,massana,ꝛ sē hec sig̃ coḡscēde gñal' ꝺstōnis cū edicto vocabl'o nūcupak vt b sic mittak venerabili cetui si ꝑcipik ꝑ oēs populos diul'gari scꝑtura publice ꝓcedēte,si dicak idē in silibꝫ obꝛuādū si lex l'canō appellek gñal'r si iubeē exꝑsse ad oēs ꝑtinere,hos mōs bēs,L,ō legi,l,iij, Jo,an,
i ¶ Aliq̄ q̄z īnēest,vt qꝛ canōici prochiani vl̄ pr̄oni,xvi,q,vij,filijs,ꝛ si collegiū obijcit ad b teneē,ff,ꝙ me,cā,metū āt pñtē,§,aiadūtēdū,dixit gar,q̄ rocuria quēlibꝫ cl'icū ō dio,vl̄ ō citate admittit ꝺ electū eꝑs,siue bñficiat⁹ sit siue ide oꝝiū d⁹,sivl't obijcire ī ꝑsonā,ꝺ formā āt ñ nisi canonicos admittit.
k ¶ Proponēdo aliq̄ si ḡ q̄ opponunk ñ sē talia sz directe respiciūt ius eccīe, vl̄ opponētia ꝑsōe ꝺstō ista ñ arrat,vt in cle,e,ti,ꝺstōem,i,rñ,
l ¶ Formā,vt qꝛ ꝓuata nō fuit forma decre,qꝛ ꝓpē in electōe ꝺ formā postulatōis obijci pōt ꝙ nō ē ꝓcorꝛ vel saltē a duabꝫ ptibꝫ celebꝛata,ꝛ b qñ vn⁹ postulak ꝛ alē eligik,s,e,electū,vl̄ postulat⁹ ē q debuisset eligi,s ti,pxi,c,vno,ꝙ puisionē ꝑt opponi ꝙ adhuc nō sit puidēdi ptās ad supioꝛē devoluta,vl̄ qꝛ ꝑ ꝛas surrepticias sit facta,puisio,de rescrip,super litteris,

m ¶ Eligentiũ, vt q̃ sũt excõicati maiorí, vel ab hoĩe suspẽsi, ē, e, cũ inter, de consue, cũ dilect⁹, vel priuata a canone vt qz sciẽt elegerũt indignũ, ē, e, cũ inẽ de ꝯsue, cũ dilect⁹, vel priuata a canone vt qz sciẽt elegerũt indignũ, ē, e, cum ín cunctꝭ, vel sunt infames q̃bꝫ sunt act⁹ lũmi inẽdicti, ff, de re, iur, act⁹, lz eligẽ ẽ act⁹ legitime, j, de sen, ex, solz, ad fi. n ¶ Electi, puta defect⁹ etatꝭ sciẽtie z naliũ, ē, e, cũ í cũctꝭ, ¶ biectoꝝ ãt defectuũ examiatio fiet vt traditur, j, e, si forte

o ¶ Faciẽda, q̃ ígit hic de, puisione ꝺz repetitũ itelligak in postulatõe z electõe faciẽdis, q̃ iuris eniz ín vno z ĩ reliquo, z ꝺ verũ si ꝺ certã psonã appellek, vt nõ eligak vel postulek, si ãt ꝺ incertã hmõi ꝯstituciõis formã nõ ẽ necẽ fuare, j, e, qui contra certam,

p ¶ Appellari, ad papaz ſm Buil, z ẽ rõ, qz appellatões ínkposite ad papã magís ꝯsueuerũt, ptelare negocia eccíaꝝ, de ap, sepe, z ad ea q̃ frequẽti⁹ accidũt zc, ff de legi, nã ad ea, z ista ꝯstitutio videk ruplere illã, ē, e, statuim⁹, q̃ exp̃sse de ap, ínkposita ad papã loquík, ar, ad b, j, e, i s q̃, z, c, seq̃n, tu dic ſm Bar, q̃ hec decr, ẽt locũ hz in appellatõibus ad inferiores inkpositis; cũ generalíe loquak, z sic sit generalíe intelligẽda, ff, ꝺ of, pfi, l, preses, rix, d, c, i, ff, q̃ me cã, l, metũ aũt, ¶, aiad/uertendũ, ff, de publi, de p̃cio, Preterea Hosti, intelligit illã decre, ē, e, statuim⁹ licz ibi exp̃mat ad nos etiã ĩ appellatõibꝫ ad inferiores inkpositis q̃ꝺ facit p hac pte, tñ id nõ puto verũ, vt ibi dixi, hec aũt decre, ſm Bar, locũ hẽbat siue in iudício siue extra iudiciũ appellarek, q̃ꝺ nõ ẽ hodíe vez, nõ enĩ locũ hz nisi in appellatõibꝫ extra iudiciũ inẽ q ¶ Publico facto, s, p manũ tabellio/ (positis, vt declaratũ ẽ, j, e, ꝯstitutionis, s, q̃ꝺ fit publicũ instrm no, ē, de no, instru, c, ũ, z díc publico, s, sup appellar ¶ Iris testionialibꝫ, s, sigíllo autẽtico sigillatꝭ, j, de of, ordi, si (tõe ꝯfecto, canonici, z in decre, cũ medicinalis, j, de sen, ex, vel díc q̃ sufficit si p suã vel alteri⁹ ꝓuati manũ fuerint lre ꝯscripte, probabik tñ talis scriptura p testes tamẽ ſm Buil, prior intellect⁹ ꝓualet, z ĩꝺ dictũ ẽ de lris, qz in plerisq̃ lotis vsus tabellionũ nõ habek hz instrumẽtoꝝ loco habenk officialiũ lre,

r ¶ Omía z singula, q̃ꝺ q̃ si dícat eletũ priuꝫ vel homicidã vel excõicatũ, nũ q̃ꝺ sufficit talis exp̃ssio, de b̃ ferk tpe mortꝭ Jo, z nicolai multũ disputatũ et diuerse declaratões facte dícunk sup b̃, z vñ q̃ satis b̃ sufficiat, qz q̃ꝺlibet priuiuꝫ vel homicidũ repellit, lz díc ꝺ p hãc lram, alias q̃re fieret hec ꝛboꝝ geminatio, z pbak hoc satꝭ, j, de excep, pia, z meli⁹, j, e, procurato, z in cle ꝯstõe, e, ti, i, rñso ad ídem, ff, de, dolo, l, si ex dolo, ¶, fi, j, ꝺ testi, si p̃tiũ, ¶, testes, ũ, q, vũ, libelloꝝ, ꝺ pe, di, v, ꝯsideret, z tutũ ẽ q̃ iuret p hũc mũdũ iuro oía z singula zc,

t ¶ Corã, hic fit, ꝛ, referk enĩ ad inferiora non ad supiora corã aliquo autem dícik, q̃ꝺ fit eo dícẽte z intelligẽte lz nõ ꝯsentiẽtie, s, de ꝛ, sig, corã, lz z hic ei⁹ testimonium requiritur, vt, j, dicam,

v ¶ Corpali, p b̃ dicas ſm Buil, z Bar, q̃ si iuret p̃nte textu euãgelioꝝ z ñ tãgat q̃ hunc ꝯstõi satisfactũ nõ ẽ, z sic papã Nico, in b̃ interlocutũ dicunt, si autem euangelia tangeret pede vel cubitu si manus habet non sufficit, quia singula membra singula habent officia, lxxix, distĩ, singula, s, de here, cum ex iniucto, fa, enĩ ꝺ generalẽ ꝯsuetudinẽ q̃ ẽ optima legũ interp̃res, s, de ꝯsue, cũ dilectus, Quid si sit epꝰ q̃ appellat q̃ro an teneak tãgere sacra, dixit Bar, q̃ sic, qz generalíe loquík hec decre, z sic gñaliẽ intelligẽda, xix, di, c, i, ff, de offi, pfi, l, iũ, Jtẽ p̃uilegiũ epoꝝ ẽ corpe iurꝭ clausum, vñ p istud tolli videk ac si ius eẽt, ē, ꝺ ꝯsti, lz cũ suis ꝯcor, Buil, ꝺicẽs q̃ epi tãgere nõ tenenk, xi, q, i, nec honore, L, de epi, z cle, auc, lz iudex, s, de iura ca, c, vl, z b̃ credo verꝰ, lz opinio Bar, sit tutior z sa, q̃ꝺ dicã, j, c, pxi, sicut eĩ p illã decre, nõ tollunk illi spãles casus in q̃bꝫ q̃s rdminístrat añ ꝯfirmatiõnẽ de iure veteri, sic z p istã sublatũ nõ credã illũ casum in q̃ quís tãgere nõ tenek, s, in epo pcederet hoc dictũ si p̃uilegiũ epoꝝ esset generale z tũc nñ derek ad ꝺria, j, signata q̃ ponũt casus spãles, lz qz p iura supíus al, z p auc, de sanc ep, coll, ix, §, sed nulli, porꝰ, pbak istud spãle in iuramẽto testiũ postea progatũ ad iuramẽtũ calũnie p p̃di, decre, vl, ꝺ iu, cal, ibi sic ĩ dicẽdo testionio zc, dicã q̃ in alĩs tãgẽ tenẽk ad b̃, i, q, vũ, q̃tiẽs i, z, j, ꝺ iuriuꝝ, ego, nõ ĩ fi, ꝺ put, ca, q̃tiẽs, ¶, porro, in p̃n, z in fi, de senten, excom, venerabili,

x ¶ Prestito, pone q̃ vna ꝺie appellauit sequẽti ꝺie iurauit, q̃rik an sit huic cõstitutõi satisfactũ, z dixerũt Buil, z Bar, q̃ nõ, z sic ꝺicebãt fuisse declaratũ p Nico, z ar, ad hoc, ff, de dã, infec, q̃ bona, ¶, si q̃s stipulatur⁹ z, s, de ele, qz ꝓpẽ, ín q̃bꝫ hẽs q̃ stipulatur⁹ de dãno infecto eodẽ tpe ꝺz iurare z stipulari, al's nõ est ei cauendũ z publicatio scrutiniũ coll'o z et electio insimul fieri debent nõ ex interuallo, vñ b̃ videk fuisse isti⁹ ꝯstitutõis mẽs q̃ incontinẽti sup oppositꝭ ĩ appellatõe iurek, ad idẽ, ff, de resta, heres palã, ¶, fi, Jtẽ ſm eosdẽ ꝺicas z bñ q̃ si appellãs ꝺicas sic, offero me paratũ iurare oía z singula zc, nõ ẽ huic ꝯstõi satisfactũ, qz ꝯstitutio ista iuramẽtũ exigit nõ pollicitatiõnẽ ad idẽ, L, de vsur, ac ceptã, vbi díck q̃ aliud ẽ soluere aliud eẽ paratũ soluere, ad idẽ, s, de eo q̃ mit, ín pos, c, i, Jtẽ ſm eos vt plene z ín oĩbꝫ huic ꝯstitutioni satisfiat, p̃mo ípe tabellio fidẽ faciat in instrumẽto de sacro faciat etiã fidẽ de tractura lz enĩ ꝺuꝫ videak q̃ ab hoc nõ valeat appellatio si aliter p̃obari possit tractura, tñ sic ferũt p Nico

mã aut psonas eligentiũ^m electi^n siue illius cui erat puisio facieda^o siue facta, et ꝓpter b̃ ꝺrigerit appellari^p appellantes ĩ instrumẽto publico^q seu litteris^r sup appellatõe ꝯfectis oía^s z singula exp̃mãt q̃ in formã intẽdũt obiicere, vel p̃ sonas coã^t psonis autẽticis, aut psona q̃ super hoc testimoniũ phibeãt veritati corpali ^v p̃stito^x iuramẽto q̃ credũt ea q̃ sic exp̃mũt eẽ vera z se posse pbare^y, ¶ Alioq̃n^z tam opponẽtes q̃ tpe appellatõis interpositе vel postmodũ adherẽtes^a eidẽ obiiciẽdi aliqua q̃ nõ fuerit in huiusmodi litterꝭ vel instrumẽtꝭ exp̃ssa^b ptãte sibi nouerint iinkdictã^c nisi aliq̃ꝺ postea forsan emerserit^d vel superantiq̃s, supuenerit^e pbãdi facultas aut aliq̃ in opponẽti um noticiã de nouo puenerint q̃ appellantes appellatõis tpe emisse verisimilíe ^f ignorare potuerint z etiã ignorarit ¶

Sup hmõi aũt ignorãtia^a z supueniẽte^b facultate pbãdi fidẽ p̃ꝺ^c standum corporalit faciãt iuramentũ, hoc adiiciẽdo in iuramẽto eodẽ q̃ ad ea pbãda credũt se sufficiẽtes pbatões hr̃e, ¶ Illa sane q̃ felicis recordatõis Jnno, pa, iiij, ꝺ nõ plene pbãtes ea q̃ in formã vel psonã obiecerãt statuit in suo volum⁹ robore pmanere, ¶ Idem in eodẽ Clarície^g cecitas^h z dãnãde ambitionis improbitas aliquoꝝ aios occupãtes eos ĩ illã temeritatem impellunt, vt q̃ sibi a iure inkdicta^i nouerit, ex q̃stus fraudib^k vsurpare conẽt, ¶ Nõ nulli siquidẽ ad regimẽ eccl'iaꝝ electi, qz eis inre prohibente non licet se ante cõfirmationem electionis celebrate de ipsis administrationem ecclesiarum ad quas vocank ingerere^m ipsaz sibi tã q̃ p iuratoribꝫ seu econonis ꝺmitti pcurãt,

y ¶ Probare, si aũt dícat se credere posse pbare ea q̃ (colaũ fuisse declaratũ sufficiãt ad victoriã cãe sue nõ ẽ huic ꝺstitutõi satisfactũ nec valet appellatio, j, e, eis q̃, q̃ꝺ si appellãs quedã pbauit z oppositis z iurat⁹ q̃ bñ sufficiũt ad victoriã cãe sue z q̃dã nõ pbauit, q̃ꝺ erit dicũt q̃ꝺã eũ succũbere, ad b̃ ꝺ pba, lz, ꝺ, itẽ q̃q̃, z ídẽ dicũt q̃ꝺaz nicolaũ inẽlocutũ ꝺnũ tñ ẽuez, qz ꝺstitutio ista intendit vt vidẽk solã calũniã excludere nõ enĩ iurat q̃ sint vera lz q̃ credit ea vera, sic etiã intelligit Hosti, s, e, statuim⁹, decre, illa lz nõ ob, qz ibi se astrigit ad vtrũq̃s pbãdũ vñ mos gerẽ⁹ fuit ff, de pba, l, circa,

s ¶ Alioq̃n, í, si nõ exp̃sse rint oía q̃ intẽdũt opponere alĩ exponũt z male alioq̃n í, si nõ iurauerit, vñ dicunt q̃ pena ísti⁹ ꝯstõis ẽ solũ q̃ si nõ iurat nõ audiak sup nõ exp̃ssis, ¶z b̃ ẽ falsũ, qz si nõ ꝟuat ꝯstõez in nullo valet appellatio, z est exp̃sel sum, j, e, is q̃, ei ibi ẽt dicaz z pbat b̃ cle, e, ti, ꝯstõez i fi,

a ¶ Adherẽtes, dixit quadherẽtes dñt fuare hãc ꝯstõẽ vt p̃ncipalis, alias nõ audirenk, al's enĩ non p̃cludere k via malicíꝰ, quod íntẽdit ista ꝯstõ ad b̃, j, e, auaricie, z ira dic papa, Ili co, inẽlocutũ, ¶z Buil, ꝺ qꝺ pon⁹ credo cũ hec ꝯstõ nlla q̃tũ ad b̃ ꝺ adherẽtꝭ bꝰ mẽtõe facta dicta dicat appellantes iurare dẽre, et cria specificare adherẽtes, q̃ quãdiu appellans, pseq̃t negociũ, ad b̃ nõ tenentur, ar, de decl, ad audientiã, nec sit tutũ nec honestũ cogi multitudinẽ ad iurãdũ, illo ꝛo defũcto vt, pseq̃ omittẽte si ipi velint, pseq̃ bñ iurabũt z specificabũt, z sic as q̃ ñ admittenk ex ꝛtute appellatõis adherẽtes, nisi, j, tps q̃ appellasse debuísset appellationẽ exp̃sse ratificauerit z dixerit se adherere velle, q̃, q, vi, ñ solẽt, ff, rẽ

b ¶ Exp̃ressa, singulariter vt dictum est. (ra, ha, l, bonorum,

c ¶ Inẽdictã, al⁹ ãt q̃ ñ appellauit nec adhesit poẽit se opponere, ñ p̃t ñ pseq̃ ĩ cã illa p ínteresse cõi articulos nõ specificatos qꝺ díc vt í cle, e, ti, ꝯstõnẽ, ¶, ũ, z sic ꝺz itelligi, j, e, si forte, ibi ãt dabit initiũ zc, l' supior ex offõ suo inqret b̃ ne electo⁹ forsan crinosus ascẽdat ad apicẽ, xxiij, di, q̃ eps, Quid si appellãs q̃ deficit i pbatõe obiectoꝝ, vl' cui⁹ appellatio reiicik offert se patũ p̃bare incõtinẽti electũ excõicatũ, dic ſm Buil, z Bar, q̃ nõ admittek tãq̃ ps, q̃ꝺ dic vt í cle, e, ti, ꝯstõnẽ, ¶, ũ, z ¶, isup, nã ẽt p modũ q̃rele ñ audirek, vt ibi, lz supior ex offõ inqret b̃, z b̃ si pbatões sẽ ĩ pmptu, al's ñ, sic eĩ retardarek ꝯfirmatio taceat, q̃, ũ, q, vũ, plerisq̃ ꝺ ¶ Emerserit, vt si ꝺ nouo hoicidiũ ꝺmisit l'al⁹ mortale, (vi, q, ũ, si tñ, e ¶ Antiq̃s, tũc notꝭ lz ñ oppositꝭ, si ꝛo fuisset opposita circũstatiꝰ omissis ñ audirẽt volẽs illa exp̃mẽ cũ iuramẽto q̃ꝺ seq̃k, vt í cle, e, ti, ꝯstõez, ũ, rñ, z q̃ est ro

a ¶ Supuenerit, cũ eĩ ab ĩitio p̃bãdi ñ bũit factate exp̃mẽ ñ debu (ibi nõ, it, ũ, q, vũ, plerisq̃, nõ sic in casu, j, e, nulli, vt ibi dixi, Jo, an,

b ¶ Varisilr, vt qz ñ ꝺsueuerãt mlta familiaritatẽ hr̃e cũ isto electo z q̃ oppo

c ¶ Igrãtia, vt í vltio casu q̃ de igrãtia ꝺz, ꝺ ¶ Supueniẽte, vt í seꝺo casu, í p̃ q̃ casu ñ iurat nisi vt excludat calũniã vt seq̃k, e ¶ Per ꝓriũ, nõ ig rãtiã pbari p iuramẽtũ, j, e, nlli, z ĩꝺ ꝺpellunk iurar, qz debuerẽt ab ĩitio q̃rere, z qz p̃sumunk malicíose b̃ opponẽ, al's q̃libz p̃sumik igrãs, j, ꝺ re, iur, p̃sumik, vbi ꝺ b̃ dixi z p hãc lraz p ꝓriũ dixit Buil, q̃ gñal' pcurato, ñ p̃stabit b̃ sacrz, lz spãlis, s, bñs ad b̃ mãdatũ, bñ sic ꝺt se obtinuisse, ad b̃, ff, ꝺ iuriu, iuriurãdũ, ¶ pcurato, L, ꝺ pcura, l, ĩ pecuniarijs, ad b̃, j, e, procurato,

f ¶ Gratuit, s, e, statuim⁹, ibi ei ponik pẽa deficiẽtꝭ ĩ pbatõe, b̃ pẽa ñ ꝟuatꝭ hac formã ĩ appellã

g ¶ Adherẽtes, dixit gar, ꝺ se vl' p aliũ i totũ (dovl' ptẽ sb q̃cũq̃ colore, q̃ ꝺfecerit ipo iure ꝓuati sint iure ex electõe q̃sito

b ¶ Lecitas, nõ auꝛ appellare cecũ z ãbicioſũ, j, e, q̃rũdã, excecãt ei ista aios vt agẽda ñ videãt z a p̃hibit⁹ ñ declinẽt, vt ibi, z, xlvij, di, vix, z, c, sic bi, z q̃s ꝺicak auar⁹ q̃s larg⁹ q̃s pdig⁹, nõ, s, de ꝺsue, ex pte, Jo, an, i ¶ Inẽdicta, l, añ ꝯfirmatõez admístrare, s, e, nosti, z, c, q̃liẽ, z, s, ꝺ pbẽ, cum iam dudum, lz ¶ Fraudib, fiebat fraus q̃si ꝺ ꝺctu ad ꝺctũ, z b̃ p̃hibitũ ẽ q̃ꝺ pseq̃re, vt nõ ꝓriũ, q, ũ, plerisq̃, s, de p̃uile, q̃nto, z, ff, ꝺ legi, ꝺ, l ¶ Ecciaꝝ olĩ, cũ idefiniteloq̃k qꝺ vez itelligas nisi ĩ pap̃, s, e, lr̃, z idẽ ẽ ꝟ Hug, z Jo, ĩ paroze, q̃ b nõ, k ciũ, di, legim⁹, alĩ ꝺ, s, e, venerabilẽ, z ĩ casu, j, e, idẽnitatibꝫ, ¶, si ꝛo, z, ¶, ceterꝫ z ĩ vltramõtano ꝯcordẽt electo imediate sbiecto dño pape, s, e, nihil, ad fi,

m ¶ Ingerẽ vocri ei dñt a ꝺo q̃q̃ aarõ, s, e, q̃lr, n ¶ Indl'gẽdũ, s, e, pr, ff, ꝺ

o ¶ Lati⁹, i, late, sic, s, ꝺ accu, lz, ꝓpe fi, ibi por⁹ z, j, ꝺ iuriuꝝ, z (rei vẽi, i, fudũ, si pigratões, ibi districti⁹ b̃ ꝺico, qz idẽ puisũ ẽ ex mẽte ꝓꝛ iurũ vl' ꝺic ꝓpie qz nec ꝯstõ lati⁹ z clan⁹ ex p̃mit, Jẽ oli irrirabak eletio, hodie alr ẽ vt infra sequẽt

p ¶ Cõfirmek, z tc admístrabit q̃ iurisditõis sẽ, ñ q̃ ordis, vt, s, e, trãsmissã, z ẽ rõ q̃re electi añ ꝯfirmatõz ñ admístrãt, qz al's ꝺ ꝯfirmatõe ñ curarẽt marie hi q̃ ñ bñt ꝯsecri, z ẽt ꝯfirmatio nihil oparek si admístratões p electoez hẽrẽt, Jẽ si ꝺrigẽt electoz cassari ñ p̃t sic ꝺ facili rẽoueri, q̃ꝺ díces ꝺ electõ ꝯfirmato a cui⁹ ꝯfirmatõe ẽ ꝛpellatũ, nũ q̃ꝺ si admístrabit appellatõe pẽdẽte ĩcurrat penã z fuit disputatũ z rmiatũ oli bonoñ, q̃ admístratoꝝ tal' ĩcurrat penã, p, l, ff, ꝺ mu, et ho, l, re⁹, ¶, eũ contra quẽ z hoc nisi talis esset appellatio que non teneret, z sic intelligitur de ap, constitutus, ũ,

q ¶ Economatus, economus cui res ecclesiastica gubernãda mandat. L. ō sacrosanc. eccle. l. iubemus. circa principium. Jo. an.

r ¶ Procuratōis, sumebãt hãc fraudẽ ex decre. s. e. cũ nobis olim. in fi.

s ¶ Colore, quicũq; fuerit ille, puta vicaria ꝺmẽda castaldionatus vel dicebat se facẽ id vt canonicũ ꝼm opionẽ Lau. q̃ no. hoc. s. e. qualiter.

t ¶ In spiritualibus vt excõmunicare, absoluere, interdicere, penitentias iniungere, et similia, s. de excess. prela. accedentibus.

v ¶ Temporalibꝫ, vt recipere census z debita habere curã colligẽdorum z cõseruãdorꝫ fructuũ z similia.

x ¶ Pro pte, gerere enĩ vr q̃ minimã pt̃ẽ artigerit. ō hẽ reditare. ff. de acqrẽ. hẽditi. Fu us. ℌ. si qs seru⁹.

y ¶ Gerere, in iudicio vl ex. ff. ō verb. sig. ybi. z. l. liter inter gesta.

z ¶ Recipe, de pnentibꝫ sic dicit lex in tutore. L. ar.

a ¶ Eoipso. s. q̃ (tu. l. fi. admistratōi imiscuit. nõ aũt eo q̃ fecit se pcuratorẽ vel economũ ꝺstitui. si se nõ imiscuit hec pbãt p supio rẽ ſram z ybi cũ effectu. zc ō cle. fi. resi. relatũ. cum fi.

b ¶ Priuatos, ipso iure, olim ℔o p sniam, nisi velis dicere q̃ administrãtes vt electi nullo colore q̃sito pcuãdi sint p sniam p antiq̃ to colore priuati sũt ipo iure vt hic qꝺ satis mihi plz vr euitetur correctō. vt. j. e. cũ expediebat. sz ꝼmũ veri us ꝼm Bar. z p eo. j. e. cupientes. ℌ. ceterum. z si eius alias nullum ius habebat ex electione, vel ei renũciauerat, tenetur ad fructuum restitutionem. z alias iudicis arbitrio puniri debet secundũ Butler. s. dudum. ũ.

(§) Tã sit, eligẽtes q̃cito ꝺmode pñt electōem electoꝑ pñtent, elect⁹ j. mẽsem ꝺsentiat, alꝭ ꝑuatus ĩ iure q̃sito nisi ꝺditio ꝑsone ſpm excuset post ꝺsensum ꝺfirmationẽ petat infra tres mẽses, alias electō viri

d ¶ Jura. l. di. postq̃ s. e. ne p defectu. z. c. cũ inẽ vniuersas. (bꝫ vacuet.

e ¶ Magistra rez dicit pbus, naturã potẽtẽ, ars facilẽ. vsus ꝓmptũ reddit artificẽ z cuilibet artificio pbet experientia nutrimentũ. ff. de le. iij. l. legatis. ℌ. or

f ¶ Quã citius ĩ hoc tps ad arbitriũ boni viri cũ lege vel canone (natricibꝫ terminet. ff. de iure deli. l. i. z de of. dele. de causis. z magis intellectu q̃ elocuti

g ¶ Comodes. s. e. qz ꝓpter. xxij. q. ij (one certa exprimi põt de dona. aplice

factat. ff. de ℣. sig. l. nepos. pculo. si aũt. electores fuerũt negligẽtes in pñtando nõ nocet electo qz nõ ꝺz p altez alteri iniqua ꝺditio afferri. ff. de re. iur. nõ ꝺz. z ẽ expssum. j. e. cupientes. ℌ. cetez. z tene hodie qꝺ ibi bẽs. qz si eligẽtes differt a psecutõe pcessus. z ab ecclĩasticis bñficijs q̃ in illa ecclĩa obtinẽt p triẽnium continuũ sunt suspẽsi electo p b̄ nullũ fit ꝑiudiciũ. b̄ bẽs in põce. ℌ. cetez. z scias qꝺ illud locum ꝺz generalit in oĩbꝫ electōibꝫ nõ ĩ illis tm̃. de qbꝫ loq̃tur decre.

b ¶ Mensem, subaudi ꝺputandũ a tpe zc. z dic ꝼm Buil. z Bar. q̃ tot dies bẽbit iste mẽsis quod habuerit ille in quo pñtata fuit electio. z si dies aliq̃ lapsi erãt supplenk de mẽse sequẽti, z pbat hoc apte. s. de sup. neg. pre. vbi duo semestria faciũt vnũ annũ. Si enĩ dicerem⁹ q̃ mẽsis deberet. xxx. dies hre. iam nõ facerẽt duo semestria integr annũ sed solũ. cccl xi. dies. si. xxi. essent. cccl xij currunt. z faciãt ad hoc q̃ no. ff. de diuer. z temp. ꝓscrip. l. ij. z idẽ etellige in tribꝫ mẽsibꝫ datis ad eligendũ. z tribꝫ ad ꝺfirmationẽ petendã. vt. j. sequit.

i ¶ Distulerit. p b̄ patet q̃ si impeditus fuerit nõ currit ei tps. qz impeditus nõ differt. ō zcel. pbẽ. qz diũsitate. z fac q̃ ĩ vltio casu inferꝰ dicitur.

l ¶ Extũc extremũ tẽpus signat. ff. de cõdi. z demon. l. si is. ℌ. si ita. vñ vsq̃ ℣ Eoipso. nec requirit alia puatõis snĩa. sz (ad fi. mẽsis potit expectare

m ¶ Cõditio vt qz papa pbibuit q̃ si cõsentiret electioni de se facte vel monachus canonic⁹ regularis. vel alꝰ frat ẽ q̃ sine licẽtia supioris ꝺsentire nõ possũt j. e. si religiosus ij. rñso. Licẽtia aũt obtẽta dico q̃ bẽbit mẽsem integrũ illi enĩ nõ currit nisi ex quo cõsentire potuit. s. e. ℣. elect⁹. ō zcel. pbẽ. qz. L. de ãna ex

n ¶ Celeritate. si bdc in dubiũ reuocet boni viri arbitrio ẽmi (cep. l. i. ℌ. fi. netur. ff. de verbo. obliga. l. continuus. ℌ. ij. de dona. apostolice.

o ¶ Obtinere. si superior illã dare nolit dic vt dicã. j. e. si religiosus. z voluit Buil. intantũ adherere huic lre q̃ dixit q̃ si obtineat puta qz supior nõ vlt dare q̃ electores ad electionẽ pcedere pñt qꝺ satis videt iniquũ vndeintelligo ob tinere inq̃tũ in eo ẽ ꝼm Bar. verius est dictũ Buil. vt in gl. se.

p ¶ Facultatẽ. supple z electꝰ iure si qꝺ sibi cõpetebat. sit eoipso ꝑuatꝰ p eãdem.

q ¶ Tres mẽses. de diuersis tpibꝫ vide qꝺ (gan. bñdicti. e. ti. si religiosus

r ¶ Petere. sufficit petere sz nõ obtineat exquo p eũ non (dicũ. j. e. si electio. stat in ꝺfirmationibꝫ cathedraliũ vel regulariũ ecclĩarꝫ q̃ ex ĩmediata subiectõe vel appellatõe bñt peti a papa. serua decre. Nico. j. e. cupientes. z scias ꝼm guil. z Bar. q̃ sufficit si electores petãt. s. e. cũ inẽ canonicos. z. c. cũ dilect⁹. z. c. duũ in pn. z electo tũc nil petẽte vitat hec pena. Jtẽ electꝰ p suũ pcuratorẽ ꝺfirmationem petere poterit. s. de rescrip. cum dilecta. saluo q̃ super decre. cupientes seruetur in suo casu. sed pone q̃ amicus eius nomine confirmationẽ petijt sine mandato nunq̃d sufficẽ sic dũmõ ratum habeat. quia in iudicijs. vt. ff. de iudi. l. licet. z in contractibus. L. ad. mace. l. vl. z in maleficiis. ff. de vi z vi ar. l. i. ℌ. qui ens ratihabitio retrotrahitur z comparatur mandato. j. de sen. excom. cum qs z. j. de regu. iur. ratihabitionem. vbi dicam de hoc. et intelligas q̃ debet ratũ habere ante lapsum illorum trium mensium. alias ratihabitio postea facta nõ pdesset. ff. rem ra. ha. l. pe

s ¶ Justo impedimento. puta ĩfirmitate viaꝝ discrimine superioris ẽpedimẽto frequenti curie mutatione vel alio simili. ff. si qs cau. l. i. s. de pignoribus signi

ficante. de ap. cum parati. xvij. distin. si episcop⁹. cũ si. Et nota q̃ tempus quodãmodo vtile. qz nõ cessantibus non officit. L. de inoffi. teva. l. q̃ maiores. s. de rescrip. si autẽ. c. plerũq;.

r ¶ Vacuetur. dixit Bar. per sententiam. z ideo aliud in isto casu q̃ superiori. quia maius vincu lũ contractum est post consensum q̃ ante. et id difficili ꝰ us rumpitur. Buil. contra quod puto verum cum hic dicat littera eoipso viri bus vacuetur. per quod satis paret q̃ est canon late sententie non ferende. de b̄ est ergo ius nonum. nam olim si post prestitum consensum non petebat electꝰ confirmationem nunq̃ propter hoc cadebat a iure sibi per electionem iam quesito. sed per superiorem cogebatur ad confirmationem petendam secunduz ea que nõ. Innocen. de electio. cum in cunctis. z no. Buil. q̃ hic statutum est in electione intelligi z in postulatione. quia eadem est ibi ratio. de constitu translato. Quid si postea confirmationem petat electus z eam obtineat. dic nõ posse posse conualescere quod a principio fuit nullum et peccat detinendo episcopatum nec facit fructus suos nisi confirmatio scienter fuisset facta per illum que alias suo iure conferre potuisset secundum Buil. z facit quod nõ. s. de eta. et quali. cum bone.

(L) Erpetue. si non sequatur electio non est quis ex consensu in scrutinio scienter habito in indignũ eligendi potestate priuatus. h. d.

a ¶ Perpetuo. i. gñali. vel. i. perpetuo duraturo. xxv. q. i. q̃ ad ppetuam.

b ¶ Oraculo. i. rñ. L. de leg. dignavor z ōr oraculũ qz orãdo seu pcãdo ipe

c ¶ Suffragium. i. consensum in scriptis redactum cum. scz dicit (tratur. ego talis talem nomino in prelatum z sumitur suffragium pro auxilio. cõcilio seu seruitio. xij. q. ij. vnicunq; suffragio. L. de suffra. l. vna. s. de cele. miss. cum marte. in fi.

d. ¶ Prestiterint. sed nomine publicato scrutinio compelluntur ad electionez s. e. publicato. z. c. in electionibus. sed dic illud verum cum dignum nomiat. si autem in collationibus forte appareat. vel prius apparebat eum indignum tunc locum habet hec dicre. z quod hic dicitur de peccato in personam. idẽ intellige de peccato in formam. z multo fortius quia minus est peccatum.

e ¶ Priuentur. idem intelligo secundũ Bar. z Buil. de pena suspensionis a beneficijs cum ea non puniantur nominantes. sed eligentes. s. e. cum in cũctis. ℌ. clerici. z nõ q̃ ꝺstitut⁹ in mortali eligere põt sicut z excõicat⁹ mio. s. de cle. ex. mi. si celebrat. z inẽdũ eligit ẽt q̃ mortalr peccauit. s. ō iurĩur. sicut.

f ¶ Vindictam. sic. L. ō sum. tri. l. i. z. s. e. vbi. ℣. qui autem.

g ¶ Formidare. q̃ro q̃ fuit rõ dubitatõis huj⁹ ꝺstõis. Sol. dicebãt quidaz olim videz Inno. Hosti. s. e. dudũ. q̃ scienẽ nomiantes indignũ scrutinio erãt ꝑuati ptãre eligẽdi z pbãt b̄ tali rõe. certũ est q̃ tpe decre. cum in cunctis inno tuit cum vinto. adhuc nõ emanauerũt decre. qz ꝓpter. vñ ex solis consensibus videbatur illa pena inferenda. qz tũc nõ erat necessaria alia cõmunis electio.

Sed ꝛriũ est verũ vt hic vides, ꝛ triplici rõne. Primo qꝛ illa iura puniũt eligẽtes tm̃. Secũdo qꝛ nec notaꝛio votoꝝ publicatõ dici potest cõmunis electõ, s. e. in generali. Tertio qꝛ simplex notaꝛio non tribuit ius, s. e. q sic. ad id qõ dicit q ante decre. qꝛ propt. sufficiebãt ꝟsensus. vex ẽ tales q electionẽ inferrent. vñ nõ dixit decre. qꝛ in cũctis. q in quemcũq ꝟsenserint sed elegerit. ꝛ vnde ꝛ oli suo mõ nccria fuit electõ ꝛ hodie suo mõ adhuc ẽ vt locũ hẽat illa pena. fateoꝛ tñ q illa pẽa decr. s. e. li. e. ti. c. ij. bñ habet locũ ante electionẽ. vt ibi dixi in glo. pe.

a Nulli licere. eligẽs vel electõi ꝟsentiẽs ꝛ electũ nisi ex noua cã vl̃ nouiter ei pãdita se nequit opponere vel renũciare.

i Scrutinio. qd sit habes. s. e. quia propter.

l Subsecuta vel scrutiniũ publicatũ. qꝛ pu⁹blicationẽ scrutiniũ nõ est locus variatõis. s. e. publicato. ꝛ dicit ibi. nisi i casu ꝓcedentis decre. vt ibi dictũ ẽ. ꝛ q dicit subsecuta intelligas ex illis cõsensibus verba eni sunt cũ effectu i⁹telligẽda. de cle. non resi. relatũ. ff. q qsq; iuris. l. i.

l Celebrare. nõ hic paria eligere vel eligẽtibꝫ consentire sz nõ p oĩa. vt. s. de elec. ecclesia vestra. ij.

m Emergẽtibꝫ. ꝛ sic nouo auxilio opus est. de of. dele. insinuãte. ff. o iter. ac. de eta. §. ex causa.

n Impugnare. s. de p⁹ben. p tuas. C. de nõ nupe. l. generaliter. et sic nõ. q semel approbatũ nõ possuz reprobare. ꝛ qũo hoc itelligaꝫ hic habes. ꝛ vide quod plene dixi. ꝛ. o re. iu. qõ sel⁹

o Noꝛ. debet enuz eẽ moribus tẽperatus ꝛ boni mores plus quã diuitie o⁹peranꝫ. ff. de tu. ꝛ cura. da. ab his. l. scire. et decoꝛari ñ debẽt pallio moꝛibꝫ indecoꝛi. c. distin. contra moꝛem

p Latẽtis. i. qõ latebat electoꝛes tpe electõis. puta luxuriosus erat vl̃ adulter. vel ad silẽ. vñ in redibitõe erat. ff. de edi. edic. cũ lex. ꝛ. l. ob que vitia.

q Defectus. scientie etatis ordinũ vel alicuius irregularitatis.

r Verisimilit. alias de facili nõ crederet vt circa ea q̃ publice facta sunt vel que omẽs sciunt. lxx. di. q dicitis. de postula. pla. c. i. cum similibus.

s Reuelet. quare nõ posuit tertiũ casum. s. si sup antiqꝫ supueniat probatio vt fecit. s. e. vt circa. rñ. vt ibi dixi. bñ fecit appellãs nõ exprimẽdo crimẽ qõ pbare nõ poterat. sz hic male fecit eligẽs eligẽdo criminosum sz id probare non posset cũ pbatõ ñ q̃reret ab ipo.

t Juramẽto. s. e. vt circa.

Si qñ ꝛ electũ a duplo maioꝛi pte vel electoꝛes ipius nil a reliq pte potest opponi qõ votũ extenuet sz id bñ opponit q qõ votũ ãnullet. sz scire debes q extenuare votũ ẽ illud obꝟcere qõ nõ ãnullat penit⁹ votũ sz illud mioris redditꝰ auctoꝛitatꝫ sicut ego litterat⁹ tu illiteratus. ego in dignitate ꝛ tu simplex canonic⁹ vel bis silla. ãnullare ẽ nullũ reddere vt si qs dicat excõicat⁹ maioꝛi vel ab hoĩe suspẽsus vel incidisse in decre. cũ in cunctꝫ. vl̃ in decre. s. e. c. ij. vel bigam⁹ vel miles fact⁹ vel vroꝛẽ duxerit vel canonicatui renũciauerit vocꝫ sue. vñ. q. i. cꝫ piculosum. vel bis similia. ꝛ hec bñ obꝟci pñt a ẽtia pte ꝛ duplo maioꝛẽ vt hic.

x Sic excedunt. in duplo maioꝛi numero.

y Zeli meriti. de bis dicit. s. e. eccia. ij.

z Reliquis pauciõibus. s.

a Opponẽdi post electionem intelligas. quia ante bene fiet de istis collatio. nec hoc hic prohibet vnde dixit in prin. electionibus celebratis.

b Interdicim⁹. nõ q numer⁹ duplo maioꝛ pferꝛ auctoꝛitati ꝛ psumit zel⁹ melioꝛ. ꝛ sa. ad ea q̃ nõ. s. de testi. in nra. Si aũt numer⁹ maioꝛ eẽt. sz nõ ꝛ duplo. ar. a ꝛrio q numer⁹ nõ pferꝛ. sz de b nõ. s. e. eccia. ij. in glo. q̃ icipit ab hac ꝛ nõ q in b inhdicto videk caueri solũ de electoꝛibꝫ. vñ videk q ꝛ electũ bñ posset opponi aliqd qõ ad extenuationẽ ptineat sz nõ ẽ vex fm Buil. p lram. s. q̃

c Nullũ reddat. pone exẽplũ q̃ posui (dic meriti qõ ꝓprie respicit electũ s. Quid si aliqs excõicat⁹ erat ex eligẽtibꝫ an tenet electio. nõ si scient ei cõicauerit alꝰ sic o sen. ꝛ re iudi. ad pbandũ. o b. ix. q. i. nos i hoiem. ꝛ p modernos

(S) Vlãuis appellatio iudicialis vel ex deuoluit cãs electionũ epo (s. e. illa. rũ ꝛ supioꝛ ad papã si in scriptꝫ ꝛ ex cã pbabili fuerit inhiecta alꝰ nõ ꝛ ab ea pñt ptes sine prauitate recedere priusq̃ pape pñtata fuerit. ꝛ an in recessu i⁹teruenerit prauitas inferiores iudices añ oĩa dñt inhrere quã si ꝛrepererint de cã nõ cognoscẽt sz statuẽt p tibꝫ terminũ in q̃ cũ actꝫ ꝛ munimẽtis se aplico cõe

Cõstitutio. q̃ incipiebat dilecti filij gar. habe (spectui repñtẽt. Jo. gnabat eã sub rubꝛ. de electõe. Buil. de rescrip. Posti. de ap. q tractat de ipsa de accu. cũ dilect⁹. ꝛ Cõpos. s. e. statuim⁹. ad fi. hodie nõ babem⁹ eã. ꝛ ẽ ar. q cuz vnũ ius reuocak p aliud faciẽda sit de ipo mẽtio qõ nõ ẽ vex. s. e. li. de cõsti. c. i. vbi de hoc. ꝛ. xviij. di. qm̃.

f Causas electionũ principales. s.

g Exoꝛtas. accidẽtaliter ꝛ in pcessu.

b Maioꝛibꝫ q sint. nõ. xij. di. preceptis. s. de of. le. post translationem.

i Quasliber. etiã frustratoꝛias. ꝛ erat hoc ꝛ ius cõe. ꝛ p hoc manebãt lõgo ꝛpe eccie viduate. ꝛ iõ fuit correctõe dignũ. ꝛ innisus fuit alex. opi. Jnno. quaz no. s. de ap. vt debit⁹. in vlti. glo. sua vbi enumerat cãs electionũ epoꝛ inte maioꝛes cãs. sz fm Buil. salua pace. Jnn. Alex. Uin. ꝛ alioꝛ id dicẽtiũ illõ saluꝰ ꝛc. ẽ quedã ptestatio quã papa fecit de iure suo. sic. ix. q. iij. saluo. ꝛ de supplẽ. pla. lz absurdũ ei videk dicere quãlibet appellationẽ illas cãs ad papã deferre. o q̃w aliꝰ q̃s papa cogscẽ ñ pt. lz Ex iudiciũ. idẽ si in iudicio. vt. ꝛ. sed ꝛ.

l In pdictis eppoꝛ.

m Maioꝛibꝫ. vt archiepiscopatibꝫ. patriarchatibꝫ ꝓmatijs. sed idẽ hodie ꝛ regularibꝫ. qõ dic vt. ꝛ. e. si postq̃. i. mñso.

n In scriptis. nõ appellandũ in scriptꝫ. ꝛ ẽ b generaliter. et vex siute in iudicio si ue ex appellet nisi cũ a diffinitiua ꝛ incõtinẽti appellatur. tũc appellari pot viua voce. ff. o ap. l. ij. C. o appellatoꝛibꝫ. ij. q. vi. ad finẽ. qõnis. nisi dicẽs ꝛriũ icãu. adde qõdicã. ꝛ. o ap. cordi. o

o Probabili. dixit Bar. q b speciale inducit hec o cre. q siue a diffinitiua seu ab inlocutoꝛia appellatur q teneak rõnabilẽ cãm. ex⁹ mere. lz alias regularit sit secus in diffinitiua. Buil. videtur tenere ꝛriũ qõ sarꝫ vex credere. sed primũ dictum est tutius.

p Legitima. q si est ex⁹ presse legitima defert negocii ad se. ap. sed nõ manifeste frustratoꝛia. puta ne fiat electio regis pcibꝫ nõ ex⁹pectatis. vt dicebat i illa ꝛstitutõe dilecti vel ne eligatur nisi doctoꝛ decretoꝝ vl̃ mgr in theologia. vel bis similia. tũc nõ defert. sz qd in dubio. dic fm Buil. et ꝛ. qd si appellauit ꝛ nil

Bar. differri vt illud dubiũ papa decidat. vi. q. uj. osius. qd si appellauit ꝛ nil lã cãm exꝑsit. dicas idẽ ac si exꝑssisset frustratoꝛiã fm pdictos. qꝛ nullũ ꝛ inuti le eq̃pollet in iure. s. de transla. inter. ff. q cuiusq̃ vniuersitat. l. i. §. ꝛ quedam fuit enĩ pmulgata ꝟstitutio ista vt refrenaret temeran⁹ appellãdi vsus. sed ita põt q̃s appellare temerarie nõ exprimẽdo sicut exprimẽdo. videbat aũt ꝛriũ qꝛ in cã nõ exꝑssa nihil imutatũ videk ergo antiquo iuri standũ ẽ. C. de app. l. pcipim⁹. in fi. sed pri⁹ dictũ vex ẽ qꝛ hec ꝟstitutio nõ vult q causa hic deferatur ad papã nisi cã exꝑssa pbabili que debeat reputari legitima.

q Premissis. cum scz appellatũ est ex causa pbabili in iudicio vel extra.

r Liceat. quod olim non licebat per predictã constitutionem. Alexan.

s Partibꝫ. p b videk q nisi ambe ptes ꝟsentiãt nõ pot fieri renunciatio. qõ vex puto fm Buil. ꝛ Bar. re nõ integra. sed re integra solus appellans b poterit. ad b de ele. in causis. ff. de reg. iur. l. nemo. ꝛ adhuc si res nõ ẽ integra. et velit satisfacere aduersario de suo interesse adhuc poterit penitere fm Buil. fm ea q̃ no. in Spe. ti. de excep. §. viso. ij. sz nunqd iudex. ex q̃ tñ appellatio pñtata ẽ pape vlteri⁹ recedẽ nõ pñt. etiã si vtraq̃ ps ꝟsentiat. qõ pbak. ꝛ. vbi dt. añq̃ pfate sedi ꝛc. ad b de postula. bone. ij. ꝛ. nec nocebat. de of. lega. lega. licet. i fine. ꝛ maxime qñ obꝟciunk crimina vel defect⁹. de collu. dete. crimia. ꝛxuij. q. iij. cet. Solet q̃ri vtz elect⁹ sine supioris licentia suo iuri renũciare posit. de b diceat ei vexationẽ redimere. dic vt no. o simo. dilectus. i.

v Appellatione cessante. i. si appellatio inhposita non fuisset.

x In b. i. renũciatõe appellatoris.

y Jnqrãt. q si hmõi inqsitõe omissa ad eosdẽ ꝟfirmãdos vl̃ ꝟsecrãdos pcesserint vel alios pcessus in cã fecerint ꝟfirmatio vl̃ ꝟsecratio vl̃ pcessus illi sunt nulli. ꝛ ꝟfirmãtes ꝛ ꝟsecrãtes ab epo rũ ꝟfirmatõe ꝛ ꝟsecratõ p annũ ꝛtinuũ sũt suspẽsi. ꝛ. e. ti. puida. in fi.

z Peremptoꝛiũ. ꝛ adhuc hẽbit locũ expectatio. xx. diez fm formã decre. s. e.

a Munimẽtis. i. pbatoꝛibꝫ ꝛ instrumẽtis sic dictis (i. fm Buil. ꝛ Bar. quia cãm. muniũt alias monumẽtꝫ monẽt eni ꝛ informãt iudicẽ qd face deat. eẽt. qꝛ nõ appellare ꝛ appellare ꝛ appellationẽ nõ pseq̃ sũt paria. de of. dele. ttũ. o testi. cũ venisꝫ. C. o rẽp. ap. l. ij. in fi. lz ñ p oĩa. vt. ꝛ. o sen. ex. lz. s. o eo qui

Jforte. Si inẽ reliq q̃ obꝟciunk pmouẽdo ad (mit. in pos. cũ venissent dignitatẽ obꝟcik enidẽs defect⁹ sciẽtie vl̃ psone illõ añ oĩa examinari debebit. ꝛ si reperiek falsum. opponẽs a pscutõe negocij repellek ꝛ puniek pinde ac si defecisset in pbatõe oĩm obiectoꝝ.

c Cetera. vtputa q ẽ homicida piurus. excõicat⁹ vel bis silla q̃ ita o facili pbari nõ pñt sicut euidẽs defect⁹ scie vl̃ psone. q̃ p ocloꝝ inspectõem vl̃ examina

d Promouẽdo. puta p supioꝛẽ ad quẽ deuolu (tionẽ de facili pbari pñt ta ẽ ptãs. vl̃ qꝛ plures notari sunt dño pape et petitur o altero prouideri. lxxv distin. archidiaconũ. et de hoc. s. e. q sicut.

e ¶ Dignitatē.non est er goad simplicia beneficia hoc extendendū cū si ō eis intelligi voluisset vel expssisset vel generalie locut⁹ fuisset d e deci.ad audien/ tiā.ad h.j.e.ab eo. z j. de ā.sig.c.ij.vbi semper hoc repenit

f ¶ Euidentē.si ergo defectū opponit sed nō euidentē nō hēt locū pena.sz si opponit manifestū.idē cū hec sint sinonima.s.de ẏ.sig.cū olim.z ē expssus.j. de ẏ.sig.c.ij.sz pone plures ponit euidētes defect⁹.altez pbat altez nō quid erit so.si deficit in pmo repellit ipe opponēs.si pbat pmū repellit elect⁹.si autē simt examinati fuerint si sufficiēs ē defect⁹ q̄ ver⁹ repit repellet elect⁹.sz oppo/ nēs ntiā de calūnia puniet nisi iudex viderit ipm pba bili de cā a calūnie vitio ex cusari.vt in auc de iudi. §. oporteat.coll.vi.s.de accu. accedēs.z.s.e.c.i. ¶ Si autē opponeret nō euidēta.fate or q̄ sufficit altez pbari.vt dixi.s.c.i.z.s.e.vt circa.et de re.iur.cū J.z A. ¶ Sed nunqd iudex ex suo officio tale discussionē facere pōt etiā pte nō petēte.dic q̄ sic fm Bar.q̄ laborare debet vt breuiet lites.ff.si cer.pe. l.quidā estimauerūt.ff. de postu.l.q̄s pretor.ff.ō pro cu.l.filiissa.§.inuit⁹.s.ō ex cep.exceptionē.hoc idē po/ terit et si ambe ptes expsse renūcient p iura predicta z p.l. C. de iura.calū.l.ij.§. sed q̄ veremur.si aūt tacite sz intrando iudiciū z pmi xti examinādo oppones tā euidētiū defectuū q̄z alias z alie repiunt.ve oppōes ño euidentiū defectuū fal/ se nō hz locū pena hui⁹ ca/ nonis ppē impossibilitatē sui ad idē.j.e.identitatibz.i fi.pena eni est q̄ repellātur a prosecutōe.sed ista tā sūt psecuti.z sic nō potest locū habere pena. ¶ Nec ob.q̄ nō possunt renunciare expsse.q̄z multa possum⁹ tacite q̄ nō possum⁹ expsse.ff.de pcu.l.filiussa.§.veteraue. C. de iur.cal.l.ij.§.se.q̄z veremur.z.j. de iura calū. q̄z vñcunqz crimia claruerit z.xxuij.q.iij.ecce.z ō iudi.exhibita.

g ¶ Scie.q̄ etiā in laicis intolerabilis est.xxxviij.di.si in laicis.sed nō.q̄ ē quedā intrinseca q̄litas cū qua hō nascit.s.q̄ hō sit castus.pacificus.sobri⁹. z hāc ds presumit hre donec ꝯriū pbet.sic intelligit ō psumptū dudū.ō scru. c.vno.ē quedā extrinseca vt lratura.z talis qualitas nō psumit nisi pbet.z io sup hoc examinat.z sic intelligit hic cū suis si libz de negatiua facti iuris z q̄ litatis.dic vt.vi.q.vlti.actor.de elec.bone.i.

b ¶ Defectū.sed si electo opponat q̄ sit illegitime nat⁹ ds hz hoc pbare.dic q̄ opponēs pbat p no.in.c.sup his.de accu.z de do.z ptu.cū olim.

i ¶ Contingat.nec poterit postea reuocare.j.e.ti.ab eo.

k ¶ Ar oia.nō q̄ cū plura obiciunt quorum quodlibet per se sufficit illō quod facilius probari potest primo probandū est.

l ¶ Initiū.videt q̄ hec pars hui⁹ diuisiōis tiue locū hre nō possit.q̄z aut elect⁹ inuenit insufficiēs.z tūc penit⁹ repellet aut sufficiēs.z tūc repellet opponens z sic nullo casu obiector discussio sumet initiū.dic q̄ vera ē obiectio si insuffi cies repit elect⁹.sed si sufficiens repit adhuc locū hebit alior obiector discus sio.q̄z supior inḋret ex officio suo illa repulso de aliis obiectis nec p surreptio nem cē.s.e.cū nobis.z.j.e.indēnitatibz.z.c.vl.vel admittet alius cui⁹ misit lz iste repellat.pt eandē rōem.vel dic hoc locū hre cū defect⁹ opposit⁹ repit ve rus.sz nō sufficiēs ad repulsionē electi.z tūc alia examinabunt admitti tñ ñ debuissent ad opponendū talē defectū.vel dic quarto q̄ opponēs admitteretur ad alia pbāda si pbabilis z sufficiēs cā a calūnia eū excusauerit.s.e.c.i.ad fi nē.vt q̄z tales fuerāt verisimilitudines de defectu illo quod dici vel excedi po/ terat euidēs.z sic calūniatus nō fuit fm Bar.

m ¶ Opponētes.nō q̄ dicit opponētes repellēdos nō alios quor interent pro eo q̄ dixi.s.glo.pri.in scda solutōne.

n ¶ Obiecerūt z defecerūt. o Defecissent.s.e.c.i.

¶ Liat.q̄ grauauerit aliquā psonā ecclīasticā vel ei⁹ ꝯsanguineos vel eccle/ sias seu bona.p eo q̄ p quo rogabat eligēn oluit ipo facto excōicat⁹ est

q ¶ Tuncti.etiā epi. Nec ob.j. de sen.ex.q̄z periculosum.q̄z nō de snia ex/ cōicatōis sed suspēsionis z interdicti loquit

r ¶ Ecclīasticas.vt cōuersos tēplarios vel hospitalarios q̄ lz nō sint clerici sunt tñ ecclīastice psone.xvij.q.vij.quisquis.

s ¶ Spectat.de iure cōi in collegiata eccīs ad collegiū spectat electio.ō iu repa.nobis.xvi.q.vl. ¶ Gregatio.si nō est collegiū spectat ad patronū de iure pa.postulasti.z hoc de iure cōi nisi aliud inducat de ꝯsuetudine.de cā pos. cū eccīa.si aūt nō esset ibi collegiū vel patron⁹ p diocesanū hz ordinari.x.q.i regēda.xvi.q.vij.oēs basilice.z hec vera quo ad electionē plati de inferioribz nō.s.e.cū eccīa vulterana dic vt ibi Bar.

t ¶ Rogati.an pces inducāt ſunoniā.dic vt no.vij.q.ij.in sum.z.q.i.moy

ses z.s.de eta.et qualita.tuam.

v ¶ Inducti.per pmissiones vel alio modo.

x ¶ Cōsanguineos.no.spālem casum in q̄ laicū pcutiēs excōicatus ē ipso iure ad idem.j. de sen.excō.q̄cunqz.z de īmu.eccle.c.q̄m.

y ¶ Alios.q̄ qui p aliū facit zc. ff. de admi.tu.l.ita tñ.§. gessisse.z sic ī ma leficijs tenet mādator ac si p se faceret.ff.de vi z vi ar.l.i.§. deiecisse.z.§. quo tiens.z b vez de his q̄ p alios explicari pñt.secus adulterio z silibz q̄ n pñt p alios explicari. C. de cadu.tol.l.vna.§. ne aūt.z mādatarius etiā excōicat⁹ b erit de sen.ex.mulieres.z.c vniūsitatz.§. nūqd h⁹ ōcr. pēa locū hebit ī pñtāte pro no.vr q̄ nō.q̄z de electione tm̄ loqr z nō de pñtatione z ē penalis z restringēda.j. e.statutū. dic q̄ si pron⁹ est cleric⁹ vel psona eccīastica locū hebit pstō. nec est hoc odiosum imo fauorabile ec cleſiaz fauore q̄bz ppē hoc melius puidebit.z q̄z ōcr. indefinite loquit indefinite intelligit z ōt clicos zc. ¶ Si aūt patron⁹ ē laic⁹ pēa lo/ cū non hebit cū pstō dicat clicos vl eccīasticas psōas

a ¶ Presumpserit.si.ō ex cel.pla.tanta.

p ¶ Onia.si.j. de sen.ex. q̄cunqz.z fm Bui.epi bñ poterūt absoluere ab hac sē tētia exq̄ ꝯditor hui⁹ cano nis sibi absolutionē nō reſ uauit. de sen.ex.nup.z ar. pdi.decre.q̄cunqz.in fi.

¶ Generali.decre.ista ō uidit in quatuor ptes in quaz pma punit vsurpā tes de nouo custodiā vacā tiū eccīaz.z durat vsqz ibi clericos. In scda q̄ durat vsqz ibi.illos ño punit clī cos z monachos b fieri p/ curātes. In ctia q̄ durat vsq̄z ibi qua aūt punit clericos se talibz nō opponētes. In quarta q̄ durat vsqz in fi.ponit qualiē dēant se hre bñtes talē custodiā ab antiquo.

o ¶ Uniūsos z vniūsas.nā appellatōe si q̄s z si q̄ ꝯtinet.ff. de ẏ.sig.l.i.ff. de pac.l.tres fres.z de ẋti.pe.l.i.§.i.arg.s.q̄z si pr exheredat filiū nasciturū si nascit filia nō erit exheredata.ff. de vē.in pos.mit.l.i.§. quenit. Cōiter dici solet q̄ in fauorabilibz masculinū ꝯcipit femininū.in odiosis nō.sic soluit.ff.ō ẏ sig.l.i. Alij dicūt q̄ si masculinū ẏbū pferat ab hoie z ē odiosum nō ꝯphē dit femina.z sic intelligit pdi.§. q̄rit.sz si a lege siue sit odiosum siue nō femia ꝯtinet.ff de iurisdi.om.iudi.si q̄s id. ¶ Odofred⁹ dicebat q̄ ēt si a lege pferat ẏbū odiosum nō ꝯphēdit femam nisi id lege caueat. dic fm Bar.q̄ ẏbū mas culinu.platū a canone ꝯphēdit fēias qō pbat.xvij.q.uij.si q̄s suadēte. ꝯiun cto cū.c.de sen.ex.mlieres.q̄ ē vez. nisi eadē vl alia ꝯstone excipiat fēia.j.e.

e ¶ Regalia.i.collecta q̄ fit regi rōne vl impa (indēnitatibz.§.sz cū cōs/ toris vl tributū qō debet regi.xi.q.i.si tributū. sic solet exponi de iurepa.pre tereа.ij.vl.i.iura q̄ ad imperatorē ptinere ꝯsueuerūt. vt port⁹ z vectigalia.sz il/ la erāt eccleſijs ꝯcessa.z mō valebat ea de nouo aliq̄s occupare.vt in li. feu. ti.que sint regalia.alias est sub.l.imperialem.

f ¶ Custodiā zc. q̄ sequunt exponē fm Bar.i. iuspatronat⁹ qō fm d iūsas regiones diuersa sortit vocabula.j. de iurepatro.q̄z clerici.z.c.prefea.ij.ō sta. mo.in singulis.§.i.xvi.q.vij.pie mētis.z.c.frigēti⁹. quocūqz g̃ noie censeat vsurpātes de nouo tale ius in eccleſijs z aliis locis pijs.z bona ipoz locorū vacantium occupātes excōicati sunt ipso iure.

g ¶ Aliis.vt hospitalibz vel aliis quocūqz noie vocatis.

b ¶ De nouo.s.a.pl.ānis citra fm Bar. de ꝯsue.c.vl. de pscrip. de quarta xvi.q.ij.q̄s actōes.z b p lram q̄ sequit vl ex antiq̄ np ꝯsuetudine zc. Chryſ/ ma tñ mnmoniū mācipiū vinū dicunt noua q̄ nō excedūt annū vetera que excedūt.pbat pmū de cō.di.i. lris.fm.xxxv.q.vij.c.i.tertiū.ff. de publi.et vec.l.i.§. quoties. q̄rtū.ff. de vino tri.z ole.leg. ver⁹. alibi dicit nouū cui⁹ extat mēoria z eius contrariū dicit vetus.ff. de aqua plu.ar.l.i.§. fi.z.l.in sūma.

i ¶ Bona. de quibz nulla ē laicis attributa (§. i. C. de ẏ.sig.sup q̄busdā facultas.xcvi.di. bene quidem. de consti.eccleſia.

lz ¶ Occupare.in mala pte ponit sic.s.e. vt prehite. alibi in bona. vij.q.i.fa ctus ē cornel⁹.s. de pcurato.nō iniuste.z.j. de pcura.si duo.z de cō.disti.v. nunqz.z ppie mobilia dicunt occupari vel rapi ēmobilia dicunt inuadi. sepe tñ vnū sumit p relicq̄.xlvij.di.sicut bi.xij.q.ij.q̄cunqz.s.ō resti.spo.sepe. C. vñ vi.l.si q̄s in tantā.inſti.vi.bo.rap.§. q̄ nō solū.

l ¶ Prefulgeat.b assume lram in fi.sequētis.ẏ.eoipo.zc. z maiori pēa sunt digni q̄bz cū ptimū bonoris deferi inueniunt i cric.v.q.vi.pbn.

m ¶ Procurāt.forte occasione discordie inē ipos suscitate. z dicunt pcura re ope ꝯsilio psuasiōe z opatōe.ō bōi.sic dignū.ō of.del.c.i.ff.ō ser.cor.l.i.§

n ¶ Opponūt.nō clicos se dēre opponē p iuribz eccie defendē (psuadere. dis.ad idē.j. de re.ec.nō alie.b ꝯsultissimo. o ¶ Pro tpe.i.p ea pte tpis.l.i.

p ¶ Inhibem⁹.ꝯ g̃ faciēs ē trāsgressor canonis q̄ canonē (ab eo tpe citra

trāsgredīk phibitionē ꝓtinentē. uñ. di. §. vl. secꝰ si ꝓsilium tm̄ vt ibi. Sed q̄ro q̄ sit pena trāsgressionis canonis. dic ꝑm Bar. qꝰ quis trāsgredīk canonez credens romanā ecclīam nō habere potestatē condēdi canones ꝺ tali traāgressione punīk vt hereticꝰ. xix. di. nulli fas. vbi de bꝰ si aūt credit ro. ec. ptātē habere. sed facit ꝓtrariū q̄ sic ei placet ē pēa dispositōis. vt. uñ. di. §. vl. z adde bq̄ no. s. de treu. z pa. c. i.

q ¶ Fundatōe. fundās ei z dotās eccīam de diocesani ꝓsensu pōt bꝰ statuer vt fructus illius ecclesie cum vacabit suos faciat. xvīj. q. ij. elcutherius. ꝺ iurepa. ꝓterea. z. c. nobis.

r ¶ Antiqua. prescrip. s de cōsue. c. vl. videtur g̃ qꝰ ꝺsuetudo qua vsurpari possint bōa ecclesiaz. z sic onerosa ꝓscripi possit. ꝺ id. s. ꝺ ꝺsue. c. i. dic qꝰ in bꝰ qꝰ quis habeat iuspatronatꝰ custodiā guardiā vel silīa. bene valet consuetudo. sed in bꝰ qꝰ vsurpet nō valet. z sic intelligīk ꝺriū.

s ¶ Dmōi. s. guardiā custodiā vel regalia.

t ¶ Ministros. q̄ res alteriūs saluare tenenk. et de facto ministroz tenenk. ff. nau. cau. sta. l. fi. in ꝑn. lxxxvi. di. amputat. z cꝺre reꝰ est q̄ malo vtīk opa. ꝰinsti. de obli. q̄ ex quasi delic. §. sed si alicuiꝰ. circa fi.

v ¶ Reddit. vt sūt silue ceduc q̄ tpe vacatōis ñ sūt in tali statu qꝰ cedi debeāt z no. qꝰ oīs fructus cōsistit in redditū sed nō cōuertīk. q̄ partus ancille est in redditu sed nō in fructu. ff. de vsur. l. in pecudū. §. partꝰ. ꝰinsti. de re. diui. §. i pecudū Sed quero an fructus medio tpe ꝓcepros faciant tales suos ita videtur p hāc lram. q̄ nō prohibet de fructib sed his q̄ nō ptinēt ad fructus. tu dic qꝰ frēs ꝺseruari debent futuro successori. s. de offi. oz. cū vos. §. e. vbi periculū. §. pūisionis. z. ꝺ. e. quia sepe. z de offi. ordi. Cui enim custodiā hz custodire debet nō ꝺsumere. ff. vt in pos. leg. l. is cui. §. qui legatoz. habebūr tñ ꝑm Buil. q̄ diu custodie operā dāt moderata cibaria. ar. xij. q. ij. caritatē. s. de ꝓbent. extir pād e. ff. ꝺmo. l. i reb. §. pñt. z sic nō hz locū hic ar. a cōtrario sensu. L. ꝺ epi. z cle. ꝺuēticulā. z. ff. de ꝺdi. inser. l. i. a ¶ Certa. ff. de ꝛ. sig. l. ceteroz.

I Jcet canon. parrochialis eccīa nemini ꝺferak qui nō sit idoneꝰ scīa moribꝰ z etate. z si ꝺferak nō attingēti. xxv. annū nō valet collatio. ille aurē cui talis ecclesīa collata fuerit tenetur ꝓsonalīt residere z infra annū sacerdos fieri. si aūt promotus nō fuerit elapso anno priuatus ē ipso iure sup residētia āt plat eꝰ ad tps poterit dispensare. z potest diuidi in sex ptes. In hac pma ponit constitutionē Alex. z statuit cui debeat conferri parrochialis ecclesia. In scōa ibi decernentes irritat collationem aliter factam. In tertiaa ibi is etiam ponit de residētia faciēda. In quarta ibi. z infra annū de promotōne ad presbyteratū. In quinta ib. qꝰ si infra penā nō promoti. In sexta ibi. sup residentia. de dispositione residentie.

c ¶ Canon. s. e. cū in cunctis. q̄ hic in trib maxīe supplek. q̄ ibi collatō parrochialis ecclesie minoribꝰ fieri prohibebak tm̄. hic irritū ꝺcerunk. nisi dicere velis qꝰ id sat erat irritū p ipam ꝰstitutionē. q̄ sufficit legislatoz aliq̄d prohibuisse. z si nō adꝺciat ꝺ factū nō valere. L. de legi. l. non dubiū. nec fuit hoc ꝓterea supfluū cū clarius exꝑmat. ad idē. s. e. li. de sum. trī. c. i. z sic inouat z suscitat illud ius quasi p abusum abolitū. Itē p canonē illū mouēri debent ad suscipiēdos ordīes p istū nō. Itē p illū ꝑuādus ē per sententiam p istum priuatus est ipso iure.

d ¶ Cetera. quia multa alia statuit preter ista.

e ¶ Prefixo. tempore. quod erat in primis. iij. tpib. lxxv. di. quasi. per totum. vel dic prefixo ab homine.

f ¶ Alīj. z nō pmo. ne fiant leges ludibrio z dicak solū ꝛbis lex imposita. ꝺ. e. ꝺmissa. §. porro. z dic alīj q̄ cū effectu faciat id in q̄ pmꝰ fuit negligēs. s. de cle. nō resi. relatū. alias remouebitur. vt ibi.

g ¶ Periculosam. sibi z illis quos corrigere debebāt. z ita cateruatim sequebatur eos peuntes multitudo peuntiū. xl. di. si papa.

b ¶ Negligētia. hec oīa ledit in aūt. colla. vi. de questore. §. hec oīa. z nouerca ē eruditōis. lxxxiij. di. c. nihil. i ¶ Executōe. nō qꝰ quilibet canō q̄ ē late sue pōt dici executorius. z bꝰ ē vez quo ad iuris executionē.

l ¶ Parrochialis eccīe. sed nunq̄d erit idē in decanatu z alīs dignitatib. de q̄b loquit. §. inferiora. z arguēdo de silīb ad silīa. videk qꝰ sic. cū sub eadē phibitōe manauerit. s. de ꝰsti trāslato. dicas ꝑm Bar. z Buil. qꝰ in illis per hāc ꝰstōem nihil imutak. qꝰ enī nō mutak. L. de ap. ꝓcipimꝰ. z. L. de testa. l. sancimꝰ. bēat g̃ tm̄ locum eccīa prochiali nec recedā a ꝛbis. ff. de leg. iij. nō aliter seruabitur ergo in eis. §. inferiora. Itē scias qꝰ nō hēt locū hec cōstitutō in prochialib collegiatis vel assumptis ad eoz regimē. ꝺ. e. ti. statutū. quid si eccīa olim habuit parrochianos sed nūc bre desijt. dic ꝑm Bar. qꝰ nō bēt locū constitutio. q̄z z deficientib ꝓmis collegū desinit esse collegiū. vt no. ff. qꝰ cuiuscūq̄ vniuer. l. sicut municipium. si autem reinciperent ibi esse parrochiani. ex tunc incipiet constitutio locum habere. quia sancta est parrochialis. z. o. reuolauit ad. a. xxxv. di. ab exordio. quēadmodū si de nouo fieret aliq̄ eccīa parrochialis locū hret ꝰstitutioz ꝺcoz. ad bꝰ Nosti. s. de cleri. nō resi. c. nōnulli.

l ¶ Scientia. q̄ requiritur in eo. habes. xxxvi. di. que ipsis.

m ¶ Attigerint. sufficit ergo in his que attigerint. xxxv. annū. secus i ēpo s. de elec. cum in cunctis. z in abbatissa. ꝺ. e. idēnitatib. z in casu. ꝺ. de eta. et quali. c. vno.

n ¶ Decetero. ad futura tantū extendīk. z hēt locum in qualibet ꝰstōne preterq̄ in casib. s. de ꝰsti. c. vl. dic vt ibi. Quid de dependēt bus nunquid ad illa constitutio extendatur. z quidē si pendeat per appellationē negocium decidi debet secundū ius quod erat tēpore prime sententie non ꝑm ius quod emanauit appellatione pendente. in auc. vt colla. si autem principalīt pender. dixit Nosti. s. de cō sti. c. uñ. decidi debere scōm ius qꝺ emanauit. Bof. ibi z Accur. L. de legi. l. leges ꝑm ius qꝰ ante constitutio nem erat. z vterq̄ allegat p dicta l auc. dic ꝑm Bar. qꝰ si constitutio loquatur de ordinatione negocij vel cō tractus vt de numero testium de scriptura vel alia solēnitate. vera est opi. Bof. nō enim pars potuit ꝓiudicare. L. de testib. l. testius L. de testa. l. iubemus. lxxx ij. distī. proposuisti. Si āt constitutio loquatur circa ordinationem sententie vel sententie

pcessus pone exemplū de iuramen. calum. c. i. §. vltī. de sen. z re iudica. c. vl. pōt vera eē opi. Nosti. ita q̄ processum cause iam factū nō tangat sed faciēdū. z qꝰ alias constitutio de sui natura nō extendak ad pendentia probatur opti me. ꝺ. ꝺ offi. lega. c. penul. in fi.

o ¶ Carera. ipso iure. si queratur an epi possint in etate dispēsare ꝑm qꝰ olim a quibusdā dicebak p illā decrede era. z quali. ꝓterea. z. e. indecoz. z vtq̄ dispēsare possint annū progare. dic qꝰ nō p decre. istā q̄ solū. sup residentia. eis potestatē dispēsandi reseruat. eo tm̄ saluo qꝺ habes. ꝺ. e. ti. cū ex eo. De dispensatōe aūt ordinū nihil hic phibek vñ antiquo itm̄ stabīt. l. illi decre. ꝓterea. siam' eligi pōt. z videtur qꝰ sic. q̄ ista decre. nihil exigit nisi qꝰ promoueak infra annū. sed ad oēs ordines promoueri poterit infra annū. sed dic ꝺ. q̄ hec decre. ꝓterea nihil p istā imutak. imo p istā q̄dāmō exponīk qꝺ ibi ōrifra breue. tps

p ¶ Is etiā. tertia pars in qua ponit de rēsidentia faciēda.

q ¶ Rectoz. vl ꝑpetuꝰ vicariꝰ in quo locū hz qꝺ hic ꝺz circa ordinē z etatē

r ¶ Residere. ad bꝰ etiā tenebak olim. s. de cle. nō resi. relatū.

s ¶ Persōak'r. g̃ ñ p vicariū nisi i casu. s. ꝺ pbē. extirpāde. quā p hāc tolli nō

t ¶ Annū impedimēto cessante. s. e. quā sit. in fi. z ē ex (credo ꝑm Buil. ꝓsum. ꝺ. e. ꝺmissa. z currit iste ānus ex q̄ habuit possessionē pacificā vl p eus stetit q̄ minꝰ bret. nec currit iust impedimto. vt. ꝺ. e. ꝺmissa. z. ꝺ. de pbē. lz.

v ¶ Idē tps. nisi cū eis p epos suos fuerit dispēsatū vt lraz studio insistētes ñ teneank vsq̄ ad septēniū promoueri nisi ad ordinē subdiaconat' ꝺūtaxat ad quē sub hac pena infra annū promoueri tenenk. ꝺ. e. ti. cū ex eo.

x ¶ Priuatꝰ. ipso iure. olim ꝛo'p sniam sed nunq̄d poēit purgari mora ante elapso p aliquot dies. dic qꝰ nō. ar. hic z de sup. ne pla. lz. qꝛ ꝺmissa nō pōt purgari. L. de ꝺben. z ꝺmit. sti. l. magnā. z adde qꝺ dixi. ꝺ. de. i. ꝺ. e. ꝺmissa. i. rñ. z dico qꝰ pena istī ꝰstōnis cū in cunctis nō ē remota p istas qꝛ si talis eccīa collata fuerit diacono z monitus promoueri nolit. etiā infra annū priuari poterit ꝑm tenoꝛ ipsīus decre. z si querak qñ incipiat currere tēpus illi ad quē spectat collatio. dicā. ꝺ. e. ꝺmissa. Nō aūt ex hac decre. qꝰ ꝺpellitur ꝺs ad ordines p subtractōem bñficij. lz qꝛ iura sup bꝰ variāt distīguas scōm Bar. aut bñficiū hz certū ordinē annexū q̄ casu. puisum ē hodie p cle. de eta. z quali. vt hi q̄. ij. rñ. aut nō. si hz aut iusta cā excusat illum vtpote irregularitas in quā postea incidit sine culpa sua. vt qꝛ oculū vel manū amisit. tūc nec ꝺpellēdus est nec priuādus. s. e. cū i cūct. §. bꝰ sane. si āt incidit i tale irregularitatē culpa sua ꝺz amittere bñficiū. z sic intelligīk de era. z quali. c. i. Idez si añ adeptū bñficiū i illā irregularitatē icidit qualitercūq̄. qꝛ id i ꝓmotōe sua facere nō debuit. xxxij. di. qñ. z. c. vl. s. de corpo. vitia. exposuisti ꝺ renū. nisi cū ꝓdē. §. ꝓsōe. si āt iusta cā eū nō excusat. aut ē prochiale eccīa z tē elapso āno puatꝰ ē ipso iure etiā si nō moneak. vt hic. aut ē aliud bñficiū. z tūc si monitus nō vult ꝑmoueri priuādus. s. e. cū in in cūctis. §. iferiora. In ēpatu āt nō reqrīk monitio hz sufficit negligētia electi p tps a canone ēmiatū. c. di. c. i.

circa fi. Si vero beneficiū nō habet certū ordinē annexus eccie necessitas vl' vtilitas nō exigat innit⁹ cogi nō dz z punik q eū ꝓpellit. lxxuij. di. c. i. z. ñ. z. c. vbi ist g. Si ūr necessitas vel vtilitas eccie requrit vt ꝓmoueat clericus si se excusat ꝓtextu criminis qđ se ꝓmisisse ꝓponit, aut si ꝓponit aliud impedimētus in qđ incidit culpa sua tūc epūs dz inferiores idoneos ꝓmouere z ipm clericū ab ipo bñficio penitus amouere nisi alias valde vtilis z necessari⁹ esset illi ecclie. de eta z quali. queris. vbi vero impedimētū tale ꝓtēdit. puta infirmi tatē vel etiā ꝓpetuū ex delicto suo nō puenies nō solū nō cogit. sed etiā si excusatio nō admittit pot rit appellare sicut z tutor appellat ob excusationē rōnabilem nō admissam. ff. qui ap. sint. l. i. §. si quis tutor qđ si voluntate sola renuit ordinari nil pretendens nisi qz nō vult dz cōpelli appellatiōe remota ꝑ subtractionem bñficij z officij. lxxuij. di. c. iij. z. uij. de regularibus vt in cle. de statu. regulari in agro. §. antepenul. y Hadrianus. i. suus supior siue sit epūs siue maior vel inferior epō. de cle. nō resi. relatū. z sic illud intelligūt Inno. z Hosti. dispēsationē aūt illi⁹. c. j. e. cum ex eo nō possint inferiores epis facere. vt ibi dicam.

z Ad tps bene dicat. qz papa sup residentia dat ꝓpetuas indulgentias z datas ꝑ pdecessores revocauit. vt. s. e. li. de rescrip. c. vl.

Hemo parrochialis eccia nō ꝓmedet nisi ostituto in etate legitima z ac doctorio. z tali nō nisi vna z illa tūc demū cū necessitas vel vtilitas exigit talis aūt ꝓmēda vltra sex mēses nō duret. qđ ꝫ pdicta factū fuerit est irritum

b Deinceps. ꝑ b. ꝛ. apparet ꝙ hec ostitutio ad ꝓteritas ꝓmē (ipo iure. tas nō extēdit. z qz natura ostōnis ē ꝙ nō extēdat ad ꝓterita. z de b. s. c. ꝓxi.

c Parrochiale. in alijs ergo nil imutat sz remanet ius antiquū ſm Buil. ad hoc. L. de ap. l. precipimus.

d Etate. s. ꝙ attigerit. xxv. annum. s. c. ꝓximo.

e Sacerdotio. vt possit interim ipsi eccie i sacdotali ordine deſuire Et nō ꝙ parrochialis eccia pōt intitulata dari etiā non presbytero. s. c. ꝓxi. j. e. cum ex eo j. de instit. c. ij. ꝓmēdari aūt non. z hoc ē nouū. qz añ ostōnē istā nō erat talis. luci⁹. xxij. q. i. relatio. s. e. cū nobis olim. §. fi. z sic no. xxi. q. i. qui plures. Sed nunqđ interim dicit vacare. dic ꝙ nō. qz nullus iste ē canonicus sicut z alijs. s. e. dudū. ij. z in pdi. c. q plures. z cū modo debito fit vt hic. Sed nunqđ facit iste talis fructus suos. dic ꝙ nō ſm Bar. qz custos ē. nec i eccia ius habet. nec etiā in fructib⁹ nisi ad colligendū z gubernādū z puidendū sibi z ministris. z qđ supest in vtilitatē eccie ꝓuertendū sicut z de visitatore dicitur xxi. di. obitū. z. c. cathēnēsis. z boc tenet Hosti. in decre. dudū. de cle. ñ ꝓfit de facto. Sed nunquid habens talem ꝓmendā impetrās ecclesiam tenet de ꝓmēda facere mentionē. dic ꝙ sic. ar. decre. cōcef. de pben. cū nostris. z. c. lit teris. Nunqđ ad talē ꝓmendā vocabit patronus. dic ꝙ sic ſm Inno. z Hosti. z Bar. ar. xxi. q. vij. filijs. idem in alijs q ex tali ꝓmēda ledunt. ff. ō adopt. nam ita. ff. de mino. l. in cause. §. de offi. archidi. ad b. §. fi. si autē fuerit contumaces vlteri⁹ nō audient. j. qui fi. sint legi. platū. Sed qro an ꝑ ordinariū reuocari poterit vel interim ꝓferri. z dic ꝙ nō ſm Bar. nisi cessat cā ex qua facta fuerat. ar. de vo. z vo. redemp. magne. ad fi. lxiij. di. §. verꝫ. Quid si cōcessum sit epō ꝙ vsqꝫ ad certū tēpus fruct⁹ vacātiū eccias ꝓcipe possit. s. de ꝛb. sig. tua. s. e. li. de rescrip. si ꝓpē. j. de pben. si tibi ꝓcessō. Nūquid tales indulgē tie ꝓtextu fruct⁹ ꝓmēdati bñficij potert retinere. nō ſm Buil. cū ꝓmēda ius tribuat. vt. s. dixi. dicūt aūt qđā ꝙ epūs ꝓmedare pōt tm vsqꝫ ad illō tēpus q potest ꝓferre. s. vsqꝫ ad sex mēses. sz certe hoc ſm Buil. falsum ē si enim secundā vel tertia die post vacationē ꝓmēdaret iam nō duraret ꝓmenda hec p. vi. mēses qđ tm pōt p hāc ostitutionē si igit vltima die sex mensiū fiat ꝓmenda durabit p sex menses. z hoc dicit hec constitutio. caueat tm ordinarius vt ꝓ ñ totū tps suū labat ꝓmēdā faciat. qz postea se intromittere nō poterit. ar. de offi. dele. de causis. vel dic ꝙ etiā illo finito potit eā ꝓmedare alicui custodiē

a Nec tali. s. constitutio in etate legitima z sacerdotio.

b Una ergo duas ꝓmēdatas habere nō licet. sic nec duas intitulatas. sz ꝙ possit hre vnā intitulatā z aliā ꝓmēdatā nō ꝓhibet imo ꝓmittit. vt. xxi. q. i. qui plures. cui antiquo iuri standū ē cū revocatū nō sit.

c Necessitate. ista duo in dispensatōe eccliastica⁹ rer attendenda sūt. ꝓxi. q. ij. sine. de preben. exposuisti.

d Huiusmodi. s. facta ostituto in etate legitima z in sacerdotio z ex causa

e Declaramus. de boc erat antiquorum alteratio quidaz. dicebant eā durare quidā nō.

f Semestri. olī dubia erat lra ista. qz qdā libri bēbāt trimestri. qdā semestri. Et lram trimestris dicebat dūs Buil. se habuisse de bulla

g Durare. nunqđ finitis sex mēsib⁹ poterit ordinarius candē iterato eisdē vel alteri ꝓmēdare. videt ꝙ sic ex causis hic expressis. ar. L. de dona. l. sancimus. ſ. si quis autē ex diuersa. qz tps lateranen. concilij non currit pendente cōmenda ex causa facta. sed certe mens huius constitutionis ꝺicit alias fraus ei fieri posset ꝛppe tuo fieri. ar. de diuor. cōtto. §. fi. z facit optime j. e. omissa vl' distingue vtr ꝓmenda fiat intuitu ecclesie persone. Sed nunquid ꝓmenda expirat morte ꝓmendātis. dic ſm Buil. ꝙ non. s. de preca. c. fin z de cōmo. c. vno. de dona cum di lectus.

Quia sepe ecclesiarum vtilitas. s. e. cōꝫ sit. Primū de electōib⁹ pntandis electis. Secūm de exhibendo ꝓfessum. Tertium de confirmatione petenda. Primū confirmat papa Nicolaus. cū certi tpis adiunctiōe statuens ꝙ si infra. viij. dies exquo cōmode poterūt eligentes electiones electis distulerint. pntare qui culpabiles in boc fuerint a ꝓsecutione electionis in totū sint excluſi z beneficijs que obtinent in ipsa ecclesia per triennīū suspensi. ad que si infra illud tempus se tenere vel colorate miscuerint illis perpetuo sint priuati. Secundū pcise confirmat vt iacet. Tertiū mutat circa confirmationes cathedraliuz ecclesiarū vel regularū que ex immediata subiectione vel appellationis devolutione habent peti a papa z statuit ꝙ predicti electi post consensum vel p⁹ habitam de electione noticiam si ipsam debito tpe nō contingeret pntari infra mēsem iter arripiant eundi ad se. ap. pro confirmatione petenda z causa prosequenda cuz omnibus actis z munimentis. finito autem mense. siue iter arripuerint siue non habebunt tempus arbitrarium. sz infra quod commode venire possint. consideratis que circa id consideranda fuerint. adhuc p⁹istud tempus arbitrarium habebunt. xx. dies infra quos si personaliter nō venerit iusto impedimento cessante vel iustum impedimentū habuerint. sed infra predictū t⁹s id ꝓponi nō fecerint vl' ꝓponi fecerint infra debitū tps impedimentum. sed illud non probauerint infra. xv. dies ad hoc assignatos vel bene proposuerunt z probauerunt debito tempore non miserunt procuratorem sufficienter instructum. vel miserunt procuratorem instructum tamen impedimento cessante infra tempus debitum personaliter non venerunt. In his casibus quinq⁹. vt j. patebit ipsorum altero priuati sunt ipso iure. omni iure sibi per electionem quesito. si autem in aliquo predicto non peccauerunt priuationis penam non patiuntur. Sed si sine munimentis venerint patiuntur hāc penam. quia pro ipsis producendis dilationem extra curiam non habebūt nisi ex iusta causa Statuto igitur de aduentu electi statuit de aduentu eligentium. distinguens an electio vna vel plures in concordia vel discordia fuerit. vl' fuerint celebrate. Et dicit ꝙ si vna tantum electio in concordia fuerit celebrata. duo de eligentibus sufficienter instructi infra supradictum tēpus mitti debent per capitulum ad curiam pro instruendo electionis negocio z mittentur expensis dignitatis si dona ipsius sint discreta vel de cōibus vel p capitulū aliūde prouiſ si de illis haberi non possint. Si autē plures electiones facte fuerint tūc p qualibet parte mittēſ ille due persone expēsis illoz electoz vel si vnica fuerit electio cui aliqui se opponūt mittant ille persone pro pte electi suis expensis z pro parte opponentiū si sint duo. vel plures. saltem duo expenſ opponentiū sufficienter instructi. z si electi noluerint expensas ministrare secundū q̄litatem negocij nisi forte sint pauperes. priuati sint ipso iure omni iure sibi ex electione quesito. Si autem eligentes supradictas personas nō miserint. etiam si electi vel opponētes neglexerint venire vel expensas ministrare priuabūtur a totali cause prosecutione quo ad se et prouētib⁹ bñficioz qua habent in ipa eccia p triēniū. boc verū nisi paucitas capituli eligentiū vel contradicentium ipsos excusaret seu alia iusta causa. z tūc mittant procuratoreꝫ sufficienē instructū. z cessante impedimēto mittāt supradictas psonas alias patiētur penā predictā. z eadē sit pena opponēti vel opponētib⁹ cū vnica ē electio. tñ licet opponētes vel eligentes in predictis casib⁹ priuētur a prosecutiōe processus. electis tamē nullū preiudiciū generet. Et ea que dicta sunt de electis z eligētibus in cōcordia vel discordia saluo eo quod dicit de exhibendo consensu z ministrādis expēsis ad que nō teneant postulati intelligant repetita cū suis pēis i postulatꝫ z postulatōib⁹. si iō sint postulati. qz in ordinibus etate vl' silib⁹ defectū patiunt. Si āt iō postulēt qz se alijs ecclijs alligati ātiq iura habeant. postulatōes tm nihilomin⁹ pēdēt ex gra sic oli. Ulto ōt Nico. qꝫ in oib⁹ supradictꝫ casib⁹ in recuperādis expēsis electi z eligētiū postulati z postu

Upientes. decr. ista ē obscura dictamie. z (lātiū vl' iura antiq quari. qz bonifa. dū eet notoriꝰ Nico. fuit dictor ipsi⁹ iō ea ꝑ ꝓpilatores bui⁹ libri mutari z clari⁹ dictari voluit. z ē vtilis valde dūmō qđ i ea statutū ē nō trabat ad notā qđ ee nō dz. s. de deci. suggestū. L. de vsucap. p emp. l. vl. et diuidit in. vij. ptes ꝓncipales ſm Bar. In qrū ꝓma ponit sue ostōnis cām. z q̄liē. z. j. qđ tps electi carbedraliū vel regularū eccias. qz electionū confirmatōnes appellatio vel imediata subiectio devoluit ad papā venire debeāt. et durat vsqꝫ ibi qđ si p. xx. In scōa ponit penā electoz nō venientiū vel venientiuz sine munimētis. z durat vsqꝫ ibi ad bec. In ētia. puidet de psōis ad instructōnē cāe qñ facta ē electio i ꝛcordia. z durat vsqꝫ ibi si vero. In qrta q̄liē mittī debeant psōe instructe z opponētes venire qñ electio vl' electōes i discordia celebrank. z durat vsqꝫ ibi ceterꝫ. In q̄nta q̄lr puniūt eligētes si electionē ōbito tpe ñ pntēt. vl' si psōas ñ mittāt instructas. z durat vsqꝫ ibi deniqꝫ. In sexta diē qđ ꝫ sit ō postulatōib⁹. z durat vsqꝫ ibi porro. In septia q durat ab ide vsqꝫ ad fi. ōt qs iurꝫ sit ō recupatōe expēsarꝫ. b Cupientes. tenet ad ō ex crete sibi dispēsatōis offō. z. s. i phemio. bⁿ. ij. cū sqs ꝛcor. i Ecclesiaruz

cathedraliū ꝛ regulariū quaꝝ ꝯfirmationē appellatio vl̄ īmediata subiectō deuoluit ad papā, vt infra sequit. vl̄ eccl̄iaꝝ omnium saltem que ad presentandas electiones. vt dicam .j. ℔, ceterum.

m Vacatōibꝰ q̄lit̄cūq; vacauerit siue p̄ mortē p̄lati siue p̄ cessionē depositionē vl̄ alio mō cū eadē sit rō. in q̄libꝫ p̄missoꝝ, nec alteꝝ exp̄mat. s. ō resc̄p. u Periculosis. s. e. ne p defectu. l. di. post cōq; ꝛ hꝫ locum hec (susceptū constitutio etiā si vacatio periculosa nō sit, puta q; est q̄ ibi in spūalibꝰ ꝛ tpalibꝰ ministrat. lxi. di. obitū. ꝛ. c. cathinēsis. q; tali causa cessante nō cessat ꝯsto ff. de postu. l. i. ℔. sexu. xxxvij. q. vij. tm. q; ꝛ finalis huiꝰ ꝯstitutionis rō ē vt celeriꝰ expediant eccl̄esie. ad b̄ optime .j. e. si post cōq; ℔. i. ꝛ quērit. s. de renū. post translationem. ꝛ. xli. vi. ℔. his omnibꝰ. al's. c. neophitus.

b Malignantium. p̄ hoc soluitur contra de canone. uij. q. uij. vbi habes q; reorum ē subterfugē opponendo legitimas ꝛ veras exceptiones nō autē malicioſas ꝛ falſas vt hic consueuit dici. q; qui habꝫ ius in principali cauillatōes et malicias aduersarij potest per alias repellere. ꝛ sic posset intelligi. c. nullus. et de hoc. xxiij. q. ij. dñs noster. ꝛ ar. ad b̄. s. de simo. dilectus. i.

c Obuiare. tolle hic ꝙ bum quod ē .j. subiūgimꝰ.

d Jam prouisis remedijs. s. q; fiat electio .j. tres menses. l. di. post cōq; s. e. nē p̄ defectu. q; fiat in his eccl̄esijs de quibꝰ b̄ agit sub certa forma. s. e. quia propter. item remedia q̄ sunt. s. e. c. i. ꝛ. s. e. cōq; sit. ꝛ.

e Aliaꝝ. s. q; veniat electus p̄sonaliē .j. tps (c. di. c. i. ꝛ alia mlta. s. e. ti. huiꝰ ꝯstitutiōis. alias certa pēa puniat. ꝛ q; p̄sone instructe mittant ꝛq; certo tēpore p̄sententur electio ꝛ pena non p̄sentantium.

f Expletia. mgra rez efficax. s. e. cōq; sit. ad b̄. s. de resc̄p. statutū. in p̄n.

g Judicauit. aliaiudicauit.

h Utilia. ꝛ posito q; casus inueniret̄ in quo prouisio hec nō reperiretur utilis. vt si diceretur persona nō. ꝛ electionis factū notū ñ in curia vel si. locū hꝫ ꝯstitutio. vt. s. dixi ī fi. sup̄ ℔bo piculosis. nō enī i cuiuslibꝫ p̄sōa ꝛc. lxi. dist. i Pñtandis. scz cōcito ꝯmode presentari poterunt. (miramur

k Adhibendo .j. mēsem a tpe pñtatōis. l Statuit. s. e. cōq; sit.

m Temporis. scz octo dierum .j. ecce rerum.

n Moderatione. i. moderati temporis adiunctione. q; verbū moderationis diminutionē ꝯtinet. s. ō. ℔. sig. c. vl. hic autē tēpus auget. vt .j. ℔. ceteꝝ vl̄ q; penā apponit q̄ nō erat olim apposita. ideo moderari videt.

o Instituit. s. e. cōq; sit. circa finem.

p Debent. ex immediata subiectōe vel appellatōe. vt sequit

q Locoꝝ. scz quō ex dōria locoꝝ aliqō discrimē inducit qō lex absurdū reputat. L. de tē. in integ. resti. supuacuā ℔o. lex illa locū ī eo casu cū legislator ispect locoꝝ circūstātijs certū tēp̄ limitauit qō ad quēlibet locū sufficere reputabit. vt in tpe restitutōis petēde. ꝛ ad idē. ff. de institu. cū interdū. vbi locus non mutat cām institutorie actōis. ℔z qō hic et in similibꝰ ō; in tpe nō limitato scz arbitrario locū hꝫ p̄m Bar. s. de do. ꝛ ꝯtu. cum olim. ꝛ ꝯcoꝛ. ff. ō eo q; cer. ló. li. ideoq; ibi. q; scim' cōq; varia sint p̄cia rez p̄ singlas ciuitates ꝛc.

r Valitura. idē si hoc dictū nō fuisset. L. de ap. p̄cipimus.

s Electi. de postulatis videbis .j. ℔. denicq; ꝛ qd̄ de p̄uisionibꝰ dicas idē iuris in illis qō hic in electionibꝰ statuit. ꝛ qō hic de electꝫ dicit etiā de cōfirmatis intelligas si a ꝯfirmatōe appellet. hoc habes exp̄sse .j. e. si post cōq; ℔. vlti. ꝛ dixit hic Buar. ꝛ Buil. q; hec ꝯstitutio locū nō hēt in electo in magistrum hospitalis vel templi si appelletur ad papam. tum quia per mortem talis cathedralis regularis ecclesia vacare nō dicitur. quia regimē eccl̄esiaꝝ nō cadit in laicos. s. e. sacrosancta. ꝛ quia aliud hospitale aliud eccl̄esia. ad b̄. s. e. sciant. ꝛ quia milites sunt quos arma scire volumus ꝛ non leges. L. de iur. deli. l. sancimus. L. loc. ꝛ ꝯduc. l. milites.

t Regularium. virorum. intelligas in monasterijs enim monialiū non sit b̄ per omnia locum vendicat hec constitutio .j. e. indēnitatibus .℔. sed cū eas nec habet locum hec constitutio in dignitatibus eccl̄esiaꝝ cathedraliū vel regularium que sunt sub epō vel abbate vel priore sicut sunt archidiaconi archipresbyteri. subpriores vel priores sub abbatibus vel alijs prioribus. per mortem autem talium non dicuntur eccl̄esie viduate quod requirit hec constitutio. ꝛ ē si. qō dicim' .s. e. c. ne p defectu. ꝛ. c. q; ꝓter. p̄m Buil. ꝛ Bar.

v Quoꝝ electoꝝ alias quaꝝ. scz p̄ma melioꝛ. q; respicit electi quod ē sup.

x Immediata subiectio. in hoc casu sufficit adire legatum de latere q̄ episcopoꝝ ꝛ archiepoꝝ exemptoꝝ electōnis confirmare potest .j. e. si abbatem. ꝛ sāeruda erit hec constitutio quia satis est illud ap. sed. examē p̄m Bar. Buil. Dic nō determinat. dicit enī qō alij dicūt ℨ p̄ lrām se. ap. ꝛ qꝛ in legato nō ē distantia viarum ita q; de facili poterit habere quos volet. sed secundū istam rationem sequeretur q; ista decre. non haberet locum in vicinis romane curie. Bar. etiā dixit tñ Buil. sonat. ℨ. q; si eccl̄esia nō est alias immediate subiecta pape puta. quia metropolitanū habet si metropolitana eccl̄esia est scismatica vel a sarracenis capta habebit locum hec constitutio. is enim proxim' est

sis occurrere ac malignantium sub subterfugijs obuiare iam prouisis remedijs alia patentur ipsa rerum experientia ad eorum expeditionem indicauit vtilia remedia experta subiungimus et quod felicis recordationis grego. papa. x. prede. noster de electionibus p̄sentandis electis ꝛipsorum electorum petendo hac adhibendo consensu salubriter statuit in suo roboze cuꝝ infrascripti tempoꝛis moderatione in p̄sentandis electionibus permanere volentes. sed quod detrimestri tempoze post consensum ad petendas confirmationes instituit quo ad illas que peruntur vel peti debēt a sctā sede apostolica tempe

rantes cum interdum aliquorum locoꝛum vicinitas minus exigat aliquorum distantia prolixius tempus exposcat. ac generali et in perpetuum valitura constitutione sancim' vt omnes electi cathedralium vel regularium eccl̄esiarum quorum electionum confirmationes vl̄ infirmationes ad ipsius sedis examen deducit immediata subiectio vel appellatio interiecta deuoluit. infraynum mensez post consensum vel post obtentam de ipsoꝛum electione noticiam si eam debito tempoze non contigerit p̄sentari. ad sedem ipsam ap. ꝛ iter arripiant. et extunc siue infra p̄scriptum tempus iter arripuerint siue non absq;

cle. e. ti. cām. 5 Mēsē. iste mēsis dat ad pādū se ad iter a ꝯ Post ꝛsen suꝝ. sup. qñ debito tpe fuerit p̄ntata electō alias locū habebit seqñs clausula

b Post obtentā. subaudi p̄m Barꝛ post tēpus in qui debuit p̄sentari ꝛ qui debuit deliberare vel postcōq; deliberauit. absurdū enī esset q; in hoc casu non haberet inducias ad deliberandū. maxime cū decre. cōq; sit. s. e. hic sit rēuata. vt. s. vidisti. qūo enī veniet. nisi p̄mo deliberet an ꝯsentire velit ꝛ quo modo deliberabit nisi tēpus habeat. l. di. ponderet. tñ tuti videt sibi et dño Buil. vt dicamus q; in hoc casu cū electio debito tēpore non p̄sentatur habeat vnū mensem ad deliberandū ꝛ parandū se ad iter. nec illius mensis dilatio sit absurda que fit ex causa. ꝛ ne fraudi locus reliquatur secundū eos ꝛ sufficit sic scriptum esse. ff. qui ꝛ a quibus. l. prospexerit. Sed nonne rogatus debet recedere inuitatus fugere. ꝛ sola debet illa suffragari necessitas excusandi. L. de epi. ꝛ cle. si quemcōq; quomodo ergo se ingereret nisi inuitetur ꝛ rogetur. dicas q; ex quo electus est inuitatus ꝛ rogatus videtur ex auctoritate ipsius constitutionis sine nō ambitionis hoc facere poterit. alias enī sua queus pararetur quod esse non debet. xxxvij. q. i. de viduis. ō resti. spo. lras.

a Noticiam certam ꝛ indubitatam. puta quia ibi p̄sens fuit erat forte canonicus vel homines fide digni referunt pro certo sic esse. arg. de post. c. i. de cle. ex mini. illud. vel inde litteram recipit autenticam non enim cuilibet referenti credere tenentur. ad hoc ō do. ꝛ contu. cum olim. ꝛ quod ibi no. qd si scit se electum sed nescit appellatum. dic q; si eccl̄esia non pertinet immediate non currit iste mensis ymo tenetur seruare decre. cōq; sit donec sciuerit appellatum secundū Buil. ꝛ Bar.

b Debito tempoze. scz infra octo dies post cōq; cōmode p̄sentari potuit .j. ℔. ceterum. ꝛ sic iste mensis non currit. nisi a tempoze quo electo p̄sentari debuit secundum Bar.

c Extunc. i. elapso mense ꝛ designat extremū tempus istius mensis. ff. ō condi. ꝛ demō. si is ad finem. Alij exponunt extunc. i. arrepto itinere quod ē falsum per id quod sequitur siue infra scriptum ꝛc. ꝛ sequeretur secundum id q; post. x. an. arripiēdo iter. tūc incipet sibi currere tps qō ē absurdum.

d Siue nō. ꝛ sic de arreptōe itineris nō curat dūmodo vēiat tpe ꝓpet.

e Absq; fraude. si q; electꝰ duplex hēbat domicilij dico q; computario ei ab eo loco vbi tunc erat absq; fraude per hanc litteram. ꝛ idez dico si extra domicilium esset secundū Bar. ꝛ Buil.

f Commode. xxxij. q. ij. faciat. ff. de ℨ. sig. nepos. ꝛ habet iudex b̄ arbitrarij inspecta qualitate p̄sonarum ꝓlocoꝝ ꝛ temporum ꝛ etatum. ff. de ℨℨ. obli. continuus. ℨ. i. ꝛ patet in p̄n. s. ℨ. ꝛ dico q; arbitrari debet iudex secundum vulgares dictas. ꝛ probatur .j. de preben. p̄senti. ℨ. loca. si enim quod ibi dicitur speciale est. ergo ipsius contra regulare. ꝛ quia lex debet patrie cōuenire. uij. dist. erit. ꝛ vsui statur etiam contra naturam vocꝫ. ff. ō le. iij. ℓ. ꝓ ri in p̄n. ꝛ multū comparatur regionis consuetudo. ff. de fun. instru. l. cum delationis. ℨ. asinam. ꝛ in arbitratione vulgarium semper respicia cōditionē p̄sonarum ꝛ temporis. vt. s. dixi. nō autē arbitrabit secundum singulares que sūt cū ꝺs vtik duplomate. ff. de ℨ. ob. continuus. ℨ. ij. vel p̄m legales. ff. ō ℨ. si quis cau. l. i. si habita ꝯputatōe alicui sup̄est p̄lla dabit vna dies. ff. ō ℨ. sig. l. iij. si nō apparēt vulgares nō credere errari p̄m Buil. ꝛ Bar. si recurret ad legales dū tñ q̄litas cāe p̄sonaꝝ locoꝝ ꝛ tēpoꝝ id patiat. ꝛ scias q; si electus venit añ tps q; alias arbitrarek iudex residuū et arbitrij nō ꝓēlb̄ bet de lucro qꝛ ī eo qō finitū ē ꝺiecturis nō ē loc'. ff. ō ℨ. ob. l. ꝯtinu'. ℨ. si duplo mate. Si aūt modicū restat de tpe vtēdo duplomate pena euitat. preuenēdo ō ℨo nil lucrak p̄ dictū. ℨ. Tē scias q; si elect' q̄ p. x. dietas distabat in p̄ncio mēsis. iter arripiēs. xi. die sit in curia nō tenek ex citatōe illi' canonis nisi

alias citetur a papa coram papa ꝺparare si nō vult nisi primo labak mēsis ⁊.xx.dies quibus venire poterat.⁊.xx.quib⁹ postea debuit expectari.⁊ b̄ pro/ bat littera superior cum dicit extunc siue infra prescriptū mēsē vēit siue nō.et beneficiū iuris nulli est auferendum.extra.di.de his.j.de re.iu.indultū.cum suis concor.nec ob.b̄ etiā qđ dixi.s.q̄ preueniēdo nō lucrak tp̄s.q⁹ illud hēt locū a tpe qđ iudex b3 arbitrari.vñ preueniēdo nō arbitrabit iudex nisi tēpus in quo venit p̄m Bar.sed nūc loquor de certo tpe ⁊ a iure limitato ⁊ de eo in quo venit.quod alias hēbat iudex arbitrari.⁊ scias q̄ si electō facta est in ipa ciuitate vbi est curia et ele/ ctus est presens de tempo/ re arbitrario nihil habebit sed mensem ⁊ illos.xx.dies habebit p̄m. Buil.⁊ Buil. ⁊ Bar.nō q⁹ in tēpore certo ⁊ limitato a iure locorū va rietas varietatē iuris nō in ducit.C.de tem.in inte.re/ sti.l.superuacuā.sed quero an iudex arbitrando dare debeat aliquos dies ad de scendū.pone vnū in septi na ⁊ videtur q̄ ñ.quasi illi .xx.dies ob hanc causā da/ n sint.sed dic contra scōm Bar.⁊ Buil.cū enim pret mēsem ⁊.xx.dies dek b̄ tm̄ tp̄s q̄to ꝺmode vēire pos/ sit quis impius iudex arbitrabit.q⁹ p.xl.dies vel plures venire ꝺmode possit nec quiescendo ,nec illi.xx.dies ob hoc dati sunt,sed q⁹ iudex in peremptorio nō multū debet cōtra absentem festinare.C.de dam.infec.si finita.§.si forte credo q̄ ꝑterequitatē illius.l.seruanda isti.xx.dies dati fuerunt.ad idē.s.de reiudi.cū Bertoldus.ar.ꝺ.j.de offi.ordi.quāuis ibi continuatis ⁊c,sed non est contra,vt ibi dicam.

fraude q̄cito poterunt commode[l] lo/ corum considerata distantia petitu/ ri[g] suarum electionum confirmatōes vel prosecutori[p] electiōes suas,quib⁹ poterūt modis licitis comparere cuz omnibus actis iuribus et munimen tis[k] suis et processus suos contingen/ tibus coram[m] nobis personaliter tene antur. ¶ Quod si[n] per.xx.dies post lapsum[o] ex qualitate locorum mo/ deranda[p] temporis expectari[q], siue eli/ gentes[r] siue opponentes[s] venerint,si/ ue non corporaliter comparere[t] ⁊ sua/ rum electionum confirmationem vel prosecutionem seu executionem[v] pe/ tere[x] nulla iusta[x] causa interueniente cōtempserint[z] de qua infra predictos .xx. dies proposita infra quindecim dies post tempus[a] huiusmodi coram nobis vel alis seu alijs deputando vl' deputandis a nobis si admittenda videbitur[b] teneantur apud[c] sedem ip/ ponitur.vt ibi dixi in glo.equiori.

p ¶ Moderanda.vj.s.dixi super verbo cōmode.

q ¶ Expectati,sed pone q⁹ recta ꝺputatione facta in omib⁹ reperik vna die venisse post terminū nō allegās impedimētū nunqđ mora purgat.dic scōm Bar.⁊ Buil.q⁹ cū hec sentētia lata sit a canone,ꝑ mora statim elapso t̄mio ꝺmissa est pena priuatōis ipso iure q̄ amplius purgari nō poterit.sicut enim a sententia legis vel canonis nō appellak.s.de ap.q⁹ nos.ff.de ẏ.sig. q⁹ pēa. sic nec purgak in ea mora,cū enim statim electio nulla sit amplius conuale/ scere non posset.s.e.audit⁹ ⁊ .j.de re.iur.nō ꝺfirmak.⁊ adde qđ dicā.j.de re.iur. mora.

r ¶ Eligētes,hoc dicit ne credat aliquis q⁹ venientib⁹ eligētib⁹ nō teneak electus venire,b̄ g remouet.

s ¶ Opponētes.q̄re pu/ nik electus nō veniens ex q̄ nō venerūt eius aduersarij cuz i eius aduētu nulla vi/ deak vtilitas.ad b̄.ff.si q̄s in ius vo.l.ij.ad fi.⁊ nō.s de do.⁊ ꝺtu.c.vl.dic q⁹ ad uersarijs nō venientib⁹ ipse venire tenek.ideo quia i ip sorum absentia procedi p̄ s.e.c.i.j.ō eo q̄ mit.i pos/ t.i.⁊.s.vt lit.nō ꝺtest.qm̄.⁊ etiā cessantib⁹ a duersarijs ibi locum habet iudi/ cis officium,s.e.cum nobis.olim,cum fi.

t ¶ Cōparere,quid si electus venit.j. tēpora cōstitutōis ⁊ negocio nō fini/ to illicētiatus recessit,nunqđ incidit in penā illius ꝺstōnis dic q̄ sic.j.e.si post q̄.§.i. ¶ Sed pone nō venit electus infra tp̄s legitimū nec post petit aduersari us pronūciari ip̄m in hāc ꝺstitutionē incidisse,apparet p̄cu.electi qui dic̄ hāc ꝺstitutionē in eo locū nō habuisse.puta q⁹ nō p̄tinet immediate vel q⁹ appel/ latio nō fuit talis que deuolueret replicatur q⁹ hoc debuit ꝓponi infra tēpus de quo dictū est,s.queritur quid iuris dico p̄m Buil.⁊ Bar.procu.audien dū si enim nō habet locū cōstitutio satis est clarum q⁹ non habet locum eius pena vel temporis artatio de hoc igitur cognoscendū est sed pone electū in tē pus feriatum incidisse cuius tp̄is si fiat computatio non venit electus infra tempus venit tm̄ post tempus anteq̄ iudex sedebat pro tribunali queritur an incidat in penā.⁊ videk q⁹ nō.ad quid enim ꝓdesset venisse ex quo si venisset,p cessum non fuisset. Dico m̄ scōm Bar.⁊ Buil.ip̄m in penā incidisse.debuit enim venire ⁊ presentare ⁊ tali tpe potuit libellū offerre.ff.ō adl'.miles.§.sepa ginta,si enim ꝺ dicatur eadē rōne sequit q⁹ dies festi ⁊ octaue ō tali tpe detra herent. Preterea ex causa in causa electionis procedi potest tpe feriato,ar.s.ō fer.c.vl.vbi hoc no. Inno.nec ob.ff.si quis in ius vo.l.ij.ad fi.q⁹ nec ibi dici tur q⁹ nō ꝺmittak pena.sed qđ pretor ea remittere potest si vult,sic in hoc ca/ su poterit si voluerit papa remittere.

u ¶ Cōparere,quid si electus venit.j. tēpora cōstitutōis ⁊ negocio nō fini/ to illicētiatus recessit,nunqđ incidit in penā illius ꝺstōnis dic q̄ sic.j.e.si post q̄.§.i.vel ¶ Sed pone nō venit electus infra tp̄s legitimū nec post petit aduersari us pronūciari ip̄m in hāc ꝺstitutionē incidisse,apparet p̄cu.electi qui dic̄ hāc ꝺstitutionē in eo locū nō habuisse.puta q⁹ nō p̄tinet immediate vel q⁹ appel/ latio nō fuit talis que deuolueret replicatur q⁹ hoc debuit ꝓponi infra tēpus de quo dictū est,s.queritur quid iuris dico p̄m Buil.⁊ Bar.procu.audien dū si enim nō habet locū cōstitutio satis est clarum q⁹ non habet locum eius pena vel temporis artatio de hoc igitur cognoscendū est sed pone electū in tē pus feriatum incidisse cuius tp̄is si fiat computatio non venit electus infra tempus venit tm̄ post tempus anteq̄ iudex sedebat pro tribunali queritur an incidat in penā.⁊ videk q⁹ nō.ad quid enim ꝓdesset venisse ex quo si venisset,p cessum non fuisset. Dico m̄ scōm Bar.⁊ Buil.ip̄m in penā incidisse.debuit enim venire ⁊ presentare ⁊ tali tpe potuit libellū offerre.ff.ō adl'.miles.§.sepa ginta,si enim ꝺ dicatur eadē rōne sequit q⁹ dies festi ⁊ octaue ō tali tpe detra herent. Preterea ex causa in causa electionis procedi potest tpe feriato,ar.s.ō fer.c.vl.vbi hoc no. Inno.nec ob.ff.si quis in ius vo.l.ij.ad fi.q⁹ nec ibi dici tur q⁹ nō ꝺmittak pena.sed qđ pretor ea remittere potest si vult,sic in hoc ca/ su poterit si voluerit papa remittere.

v ¶ Executionē.forte p hec ẏba denotare voluit electum p̄item esse debe/ re vsq̄ ad fi.cause.vt per hoc q⁹ dicit confirmationē notare principiū.p hoc q⁹ dicit,prosecutionē mediū.p id q⁹ dicit executionē finē.⁊ ē exp̄ssum.j.e.si post q̄ §.i.vel forte loquit cū petit executio late sententie sup ꝺfirmatōe a qua appel/ latū fuit.q⁹ tūc locū hēt hec ꝺstitutio.vt in p̄.decre.si post q̄ §.vlti.

x ¶ Petere,ex quo aūt p̄sonaliter venerit ad curiā p̄m Bar.⁊ Buil.etiam p procu.ꝺfirmationē petere poterit sicut aū ꝺstitutionē hāc poterat.cū enī hoc exp̄sse reuocatū nō inuenik antiquo iuri stabik.vñ notabiliē posuit p̄sonaliter prope verbū ꝺparere ⁊ nō prope verbū petere nec ob.q⁹ aduerbiū p̄sonaliē ītel ligatur repetitum . q⁹ per subauditiones ⁊ repetitōes tacitas iura reuocāda nō sūt sz poti⁹ ꝺcordāda.C.de inoffi.do.l.vna.⁊.j.e.cū expediat.

y ¶ Iusta cā.puta infirmitatis aduersitatis maris vel byemis vel incursus latronū.ff.de excu.tu.l.scire.§.obseruabunt.

z ¶ Contēpserint.nō facias hic dram in ꝺtenere ⁊ negligere.lz alias videa tur fieri.xx.div.si decreta.siue enī negligat siue contēnat punitur ⁊ ꝑbak hoc a ¶ Proposita.si misit nuncium ad ꝓponendū.et C.j.e.§.pe.Buil.⁊ Bar. nunci⁹ impedit⁹ fuerit ō b̄ cōstet nō nocebit ei dūmodo postea nō sit ei negli gens.⁊ ꝑbak b̄.j.e.ẏ.insup.ibi iusto impedimēto cessante.⁊.j.illos dies pa/ pā vl' auditorē hīe nō p̄t.prestak b̄ ne ō negligētia notek ⁊ hēbit.prestatio pro ꝓpositōe.ff.de nau. fe.l.ij. Bz solet q̄ri an sufficiat sel' prestari q⁹ videk. quia vnica prestatio currentē p̄scriptionē tp̄is int̄rūpit.j.de ap.si iust⁹ met⁹.de of. or.pastoralis.C.de anna.excep.l.vt pfecti⁹.⁊ vnica debiti oblatio vsuras cu rētes impedit.C.ō vsu.si p te ⁊ vnica solemnis depositio impedit ia currentes dūmō p̄cedat oblatio ⁊ ꝺsignatio.C.de vsua.acceptā.ecōtra videk cū apli i stāter petēdi sint.ff.de libel.dimis.l.vna.de ap.vt sup ⁊ palliū ⁊ lre dimisso/ rie.c.di.prisca.lxi.di.eps.⁊ sollicit⁹ dz esse ad b̄.C.de tē.ap.cū anteriorib⁹.§. in his. Credo p̄m Bar.⁊ guil.tutū ē electū pluries prestari ne de negligēt ia arguak.⁊ sic doceat se agere voluisse q⁹ nō.Inno.de p̄scrip. ex trāsmissa. ad q̄.C.de vsu.pupil.l.fi.tū si hora ⁊ laco ꝺpetētib⁹ papā requisiuit ⁊ ei⁹ copiā ha bere nō potuit ⁊ b̄ legitime fuerit prestat⁹ sibi tēpus nō curret donec papa co piā sui fecerit.q⁹ talis lz vnica prestatio cursum tp̄is impedit.ff.qñ ap.sit.l.i. §.biduū.ẏ.dies.⁊.ij.q.vi.biduū.⁊ ar.in.l.vt pfecti⁹. Et si papa electos ad camerā ꝺsueuit admittē lz in publico nō faciat copiā sui b̄ corā hostiarijs ta tabellione ⁊ p̄sonis q̄ occurrerint prestek.j.de ap.si iustus.⁊ p̄dicta.l.vt pfecti us.⁊ in scriptꝫ prestek.i auc.de tēp.nō so.pe.§.ꝺstitutionē.col.vij.

a ¶ Tps hmōi.xx.diez b ¶ Videbit.q̄d si dū iudex deliberat an sit ad mittēda vl' nō labik tps.nunqđ nocet electo.credo q⁹ non p̄m Bar.⁊ Buil.s ō ap.ex ꝑsinuatōe.ij.q.vi.diduū.C.ō tēp.ap.auc.si lis. c ¶ Apud sedē.

fraus ⁊c,sed quero an ꝺmode ꝓbet.xx.dies secunda pars quicquid dixerit hic Bar.⁊ alij dic plenius q⁹ iste.§.ponit quinq̄ casus in quibus priuatus est electus ipso iure. Primus,cum iusto impedimento cessante infra tempus statutum non venit. Secundus cum iuste fuit impeditus,sed infra tempus debitum impe dimētū ꝓponi ñ fecit coram pa. Tertio cū bñ fecit ꝓponi impedimētū tpe debito ꝓ statuto tpe ñ ꝓbauit. Quarto cū statuto tpe opposuit ⁊ ꝓbauit.sed procu.ñ tem tñ cessante impedimento infra tempus debitū personaliter nō venit. In bis casib⁹ vel altero ipsoz priuatus est ipso iure.si autem in neutro ipsorum peccauit penam nō patitur priuationis. Ultimo ponit penā electi venientis vel mittentis eo casu quo mittere potest sine munimētis.⁊ sic construe hanc litterā q⁹ si expectati per.xx.dies post lapsum temporis morandi ⁊ qualitate locorum contempserint personaliter ꝺparere ⁊ petere suaz electionū ꝺfirmatō nem vel persecutionē seu executionē siue opponētes venerint siue non electōes de ipsis ⁊c.vsq̄ ibi priuatos.hec vera si cōtēpserint nulla iusta causa interue niente.de qua proposita infra predictos.xx.dies coraz nobis vel alio seu alijs deputando vel deputandis a nobis si videbitur admittēda teneantur infra .xx.dies post tempus eius apud se.ap.facere plenā fidē.subaudi alioqn ele/ ctionem de ipsis ⁊c.vsq̄ priuatos nisi ꝺtigeret talia vel tam verisimilia pro/ poni.vel infra eosdem.xx.dies seu predictos.xv.eo casu tm̄ cū vt predicit fue rint ꝺcessi ad ꝓbandā predictā cām appositā ⁊ admissam q̄ merito excusarēt electos ipsos ab iufrascripta.i.suprascripta p̄m ꝺstructū pena ⁊ ꝓ q̄ vide/ retur forsitan indulgendū eidē.s.electo.si intelligas p̄sidenti ꝺiunge cū vide/ retur tempus plurius ad p̄dictā ꝺpitionē. Insup eo ipso casu q̄ ꝺtigerit ꝓpo/ nit.vel pro.i.⁊ admitti aliquā iustā cām ad excusandā p̄sonalē ꝺpitionez ele/ ctoz nisi tūc infra idem tēpus si presentauerint p procuratorē sufficienē instru/ ctū ad oia premissa electōes ⁊c.hec vera iusto impedimēto cessante.⁊ subdit tūc nihilominus.i nō obstāte q⁹ procu.miserint nisi ipsa causa cessante se p̄sen uerint p̄sonaliē vt p̄mittit electōes ⁊c.

o ¶ Post elapsum.rationabilioz est hec ꝺputatio q̄ illa q̄ fit p decre.statui/ mus.s.e.vbi cōputank dies post aduentū partis.quid enim si pars vtak,du plomate dicta iucōueniens sequitur ex eo,sed nō mireris q⁹ hic maioz pena i

ergo nō alibi nisi forte iusta causa suaderet. ℑ. ℑ. e. ℣. electos.

d Per testes. vel aliū legitimū modū. pbādi. de resti. spo. cū ad sedē. z si ex parte electi pbēt iusta cā absentie z opponens vult ℑdicere bñ audiēt ne quis p testes falsos obtineat. de testi. pñtiū. z qr pbare volēti mos gerēd⁹ ē. ff. de pba. circa iudex tm̄ accelerare dz q̄tū pt. qr b̄ ē hui⁹ ⁊stitutōis mēs ℔m Bar.

e Nisi. vel hic ē. ℣. et exceptio ab eo q dictū erat q debeāt. (z Guil. electi psonalit̄ ꝓpere alias cadāt a iure suo. z b̄ verū ē nisi ꝛc. z hoc pbat litte ra infra comparationem.

f ℣. q dank ad pban/ dam cām ꝓpositā. sz nūqd iudex datus a papa illos dies poterit abbreuiare vel plongare. dic q nō secūdū Guil. z gar. cū sit tempus limitatū a iure sicut nec di es que dank ad appellādū. ij. q. vi. anteriozz. z q dank ad in integrū restitutionez petendā. ℣. de tēp. in ite. re sti. l. supuacuaz. z facit cle. de in integ. resti. ab eo.

g Proposita. q eā ꝓpo/ nit dz b̄re mādatū als nō videt hic ⁊stōni satisfactū cū. ℑ. dicat p pcu. ad p̄mis/ sa ꝛc. si tū gerēs negociū si ne mādato excusat z admit tatur si electus ratū hz. ℑ. tē pus q̄ se debuit excusare credo q sufficit. ff. rem ra. ha. l. pe. z fa. quod dixit. ℣. e. q̄ sit.

b Verisimilia. si autez ꝓnat cām legitimā q̄ ad ius nō tū q̄ ad factū. z vlt pbare ℑ. tps debitū audiēt qr plena pbatio ꝓsūptio ni pferēda ē. ff. ō bis q̄. fūt sui. l. filiū. z pone exemplū ℔m Bar. qr valde potens homo dicit se ab impoten/ te detentū vl̄ coꝝ iudice i/ pressionē passuz. ff. q̄ me. cā nō ē verisimile.

i Presidētis sūmi pōti ficis vel alteri⁹ ab eo dati.

lz Cōpitionē. psonalit̄ faciēdā. l Prolixius. arbitrariū. bita tm̄ ⁊sideratōe impedimēti z qualitatis negocij. mi Vel pro et.

n Tūc. s. cū ista cā ponitur admittitur z pbat.

o Ips. infra quod debuit electus psonaliē ⁊parere.

p Impedimēto. z sic in pena nō incidit si iustū ipedimētū aduētū ꝓcu. i pediuit z credo ℔m Bar. q seruet illesus ipo iure sine aliq̄ restōis auxilio per hāc lram. si aūt elect⁹. ℑ. tps nec venit nec misit z aduersari⁹ pñs petat pnun/ ciari ipm in ⁊stōem hāc incidisse. iudex in b̄ casu bñ faciet nō multū accelerā do. maxime si sit spes de vicino aduētu. ℣. de do. z otu. cū dilecti. sz si pcesse/ rit iudex z elect⁹ venies pbat impedimētū ꝓpe q̄ nec venire nec mittē potuit restituere ℑ pcessum. ℣. ō re iudi. cū Bertold⁹. ff. ō dā. infec. si finita. §. si forte.

q Procuratorē. spāles casus cū alias in arduis impedit⁹ nō ꝓpellat pcu ra. ⁊stituē. ℣. de procu. querelam. vbi de hoc z. v. q. iij. si egrotās.

r Premissa. oia. s. ꝓponēdū z pbādū iusta cām absentie z petendā confir/ mationē z psequendā elections. z sic nō. q ꝓponēs cāz abntie dz b̄re manda

s Nihilomin⁹. i. nō ob. q pcuratorē misit. (cū. vt. ℣. dixi.

t Cā impedimēti ꝓpe q̄ō alias ꝓpe quā elect⁹ se psonalit̄ pñtare nō potuit

v Pñtauerint. dato sibi p⁹ ipedimēti cessatōem oī tpe q̄ō a p̄ncipio hac ⁊stōe dabat vñ hēbit mēsem ad se parandū z tps arbitrariū. z adhuc. xx. diez z b̄ voluit dicere supioz lra vt p̄mittit q̄ō dico ō mēse. p dat ad iter intelligo cū tale fuit impedimentū q̄ō nō solū iter sz pamentū etiā ipediuit ℔m Bar.

x Priuatos. z prīneat. puisio ad papā ℔m Bar. cū mēs ⁊ditozis fuisseyt deāt. ex q̄ negociū eēt in curia q papa ꝓuidere deberet. alias nō eēt celerz eccle siaz expeditio ex ptāt⁹ sue plenitudine papa pōt facē q̄ō vult sz de iure credo ℑ. z dico q si canonici deliq̄rūt i psonā vl̄ formā tūc locū hz decr. ℑ. e. cq̄q̄. si aūt nō deliq̄rint electio reuertit ad eosdē. ℑ. e. si electio. ne dicā ℑriuz in b̄ casu cū nō repiam expssuz nec p subauditōes sūt iura reuocāda. vt dixit. ℣. e. §. in glo. ex q̄ aūt. ℣i aūt iudex dat⁹ a papa. pnūciat electū incidisse i hāc ⁊stōnem si ⁊stat eū nō incidisse vl̄ ē dubiū admitteret ei⁹ appellatio. si aūt ⁊stat eū in/ cidisse nō admittet. qr a pena legz vel canonis nō appellat. ℣. de ap. qr nos. ff de ℣. sig. si q̄ pena. ℔m Guil. z Bar. Et si elect⁹ puat⁹ hac ⁊stōe opponat se al teri electo vt vn⁹ de capl'o admittēd⁹ vī. qr exclus⁹ ab illa pte vñ libere admit tit ab illa pte. vñ ltūi. ff. de suc. edic. l. i. §. q̄bz. q̄ō intelligo vez ℔m Bar. si in alio capitli satisfactū ē ⁊stōni. qr ꝓpone instructe misse sūt puat⁹ ē. enī soluz iure sibi q̄sito p electionē. vt dicit hec lra.

y Premittitur. s. in casu in quo mittēdo excusat.

z Eo casu. s. qñ veniūt vel mittūt sine actis.

a Ex iusta cā. vt qr instrm detulit z misit. vel aliq̄ de nouo opponunt. vt dixi. ℣. in glo. vt dispēsatio. q̄ ē glo. vl. ℣. in pti. pte.

b Ad hec. tertia ps postq̄ dixit ad q̄d tenent electi dicit ad qui tenent ele

ctores z dic ad hec. i. preter hec.

c Electionibz. vt formā decre. qr pp si fuit obſuata z q̄ri dz distincte ō q̄ libet ipsi⁹ decre. articulo. de quo in dubiū reuocat.

d Eligētibz. vtz excōicati maiori ab hoie suspēsi. puati a canone. hi enī eli gē nō pñt. ℣. e. cū in cūctz. z. c. cū inēt. R. de ℑsue. cum dilect⁹. cū si. idē ō alijs que circa b̄ fuerint in dubiū reuocata.

e Electz. inqrek circa hoc ō his q̄ hēs. ℣. e. cū i cūctz. z. xxv. di. vsq̄ ad. elij

f Premissa. electōes electores z electos.

g Plena. p hāc lram z sequentez dico ℔m Bar. z Guil. q si mittāt canonici q̄ tū nō interfuerunt negoci⁹ q̄non sufficit z. ℑ. dicat ex ipsis electoribus ꝛc.

processus suos contingentibus per/ sonaliter vel per procuratorem vt pre mittitur presentauerint ea volumus ex contemptu cōstitutionis huiusmo di eo⁹ casu pena percelli. vt pro exhi/ bendis illis alibi q̄ apud sedem ipsaz nisi ex iusta causa non possint dilatio mem aliam obtinere. Ad hec⁹ vt diligens inquisitio super electionib⁹ et eligentibus⁹ et electis⁹ ac alijs p̄mis/ sa contingentibus plena ⁶informatio possit haberi quam ⁶informationē per procuratores qui vt plurimum con/ stituuntur absentes⁹ z processus igna ri cursus causarum non sentit de faci li prouenire⁶ de ipsis electoribus due⁶ persone ad minus super negocio ipo vt de electis premittitur⁵ sufficienter instructi q̄n electionē cōcordem⁶ eē cō tigerit infra idē tempus per capitulū in expensis⁸ de bonis ad prelatum ip/ sius ecclesie de cuius electōne agitur pertinentibus si sint discreta⁶ alioq̄n' de cōmunibus vel per ipsum capitu lum aliunde⁶ prouisis. si de ipsis dis/ cretis vel bōmunibus tūc haberi nō

a Absentes. q̄ō aliss el se potest. ℑ. de. pcu. li.

b Prouenire. z hz p talē pcu. posset instructio pueri re nihilomin⁹ veniunt he p sone ℔m Guil. z fac q̄ō di/ xi in pn. sup vbo pictosis debent vel alias apparere pcuratorū ab eligētibz b̄re

c Due psone. he psone quō trālmisīi sint. ar. ℣. de here. cū ex iniuncto. z si ille persone non venerint ele/ ctus vult tm̄ plenā instru/ ctionē facere per alios suffi cit quo ad se sed nō q̄ ad e/ lectores. qr pena incurrent ℑ. e. ℣. celez. Et si psone in/ structe venerint z aī istru/ ctōnē cause decesserūt post q̄z sciuerint b̄ eligentes tes nent alias personas nūrē re. ℑ. tm̄ tps q̄tū superi⁹ est taxatū. alias ꝓpe nouū cō/ rēptū penā incurrēt. licet a principio negligētes nō fu issent ad instar el⁹. qō dicit de electo. ℣. eo. §. proximo.

ℵersi. insuper.

d Premittit. q̄ veniēt cū actis iuribz z munimēz. ad idē ℑ. ℣. pti.

e Cōcordē. hz q̄dā dicāt electōem ⁊cordē q̄ a maiori pte capituli facta est tu dic ℔m Guil. z Bar. ⁊cordē qñ oēs ⁊sentiūt nemine discrepāte. Ille enim intellect⁹ ē ℑ significationē voc. z pbat b̄. ℑ. §. pti. z. ℑ. e. quoniam.

f Idē tps. ℑ. qō elect⁹ dz psonalit̄ ⁊parere. z si electus sit remotior q̄s elec/ tores sufficit q psone instructe veniāt. ℑ. qō elect⁹ remotior veire dz ℔m Guil. z Bar. si aūt elect⁹ esset ꝓpinquior dico eligētes b̄re mēsem z tps arbitrarium z. xx. dies. ad impossibile enim nō obliganť. ℑ. de re. iu. nemo. cū suis concor. z ꝓba sunt ciuili mō intelligēda. ff. ad exhi. l. pe. Et dico ℔m Guil. z gar. q si in cu ria ille sit q̄ est elect⁹ vltra mōtes habebūt psone instructe tps ad veniēdu qō b̄ret elect⁹ si esset in eccia z curreret a die eis notificari ⁊sensus exhibiti. ru tius tm̄ eēt q cū mittūt p ⁊sensu mitterēt etiā psonas instructas ℔m formam bui⁹ decre. tm̄ hz hoc nō fecerint nō incidūt in penā. qualit̄ enim artari debent ad psecutionē cause donec sciāt an electus ⁊sentiat. Idē dico ℔m eosdem q si duo sunt electi quoz vnus est in curia alter in eccia. ille q̄ est in ecclia stabim⁹ textui nec dicem⁹ q habeat vel possit expectare ⁊sensum ꝛc.

g Expensis. necessarijs z moderatis. vt in se. §.

b Discreta. si aūt aliqua sint discreta aliqua communia fiāt de discretis pertinentibus ad prelatum si sufficiunt. alias qnod deest per hanc litterā de cōmunibus suppleatur. sed si de bonis ecclesie plus recipit vnus q̄ alter da/ bit ne tm̄ vn⁹ sicut ali⁹. dicas ℔m gar. ē triplex genus expēsaz. In expensis q fiūt ex causis vel negocijs generalit̄ ad tota ecciam ptinētib⁹ fit ꝛtributio se/ cundū facultates. vt qui plus habet plus soluat. de censi. sopite. z. c. cū instā tia. sicut in naui iactare summā p precio rez distribui oportet z que plures res ⁊seret. ff. ad. l. ro. ō. iac. l. i. §. iacte sūmā. Alie sē expēse ptinētes tm̄ ad bona dis creta puta ad dignitatē tē ō illis bōis discret⁹ fieri dñt expēse dūmō sufficiāt. In expēsis ꝛo q̄ ptinēt ad bona cōia ō cōiter fieri dñt b̄ sat⁹ pbat hec lra sēm (Bar.

i Alioquin. i. si bonō discreta non sunt.

h Aliūde. ℑbēt mutuū cū mā/festa sit i b̄ eccie vtilitas. ℣. q. ij. p̄carie. xij. q. iij. ⁊mode. vl̄ siia ⁊mode fieri ñ pt a dio. clicz cha ritatiuū petūt auxiliū. ff. de cen. cū apls. §. pbibem⁹ tractat enī subditoz salus. lxi. di. miramur.

l Possint ⁊mode. ff. de ℣. sig. nepos.

m Instructi. instructe debet dicere cum supza dicat persone. Bar.

n Trāsmittātur. nō ergo sufficit eos eligere nisi trāsmittātur. si ergo electi primo nolūt ire alios eligant z trāsmittāt. illi aut̄ electi qui venire noluerint hac pena tanq̄z culpabiles puniant. ℑ. ℣. ceterū quod enī fit a maiore pte ca/ pituli mino⁹ pāris sequi tenet nisi rōnabile q̄d oñdat. de his que a fi. a ma. g. ca. c. i. vnde venire tenebātur. ad idem. iij. q. i. nulli. vij. q. i. qr frater. xvi. q. i.

nos autē fratres, et quod ibi notatur.

o ¶ Sexto, iiij, ps ponit qd iuris de missiōe psonaꝝ quando electō facta est p ¶ Due psone, cōpeant qō est .j. si iste psone se ad (in discordia. uersarios in iudicio ꝓstituant nihilomin⁹ instruere pñt, cum ꝛ infra dicat q⁹ opponentes instruunt nec sunt isti ꝓprie testes ꝫ instruunt cām cum actis iu ribus ꝛ munimētis ꝛ p eos instruetur papa vl' auditor in facti veritate.

q ¶ Plures electiones, et intelligas siue sint due siue plures dūmō oēs suas r ¶ Necessarijs, q̄ sunt ille quib⁹ nō factis res ptra/ (psequātur electiones. ra erat vel deterior futura. vtiles que meliorē cām fa/ ciunt deteriorē esse non si/ nunt, ff, de ẏ, sig, l, impen/ se, ꝛ dico q⁹ additione ex hac decre, electi nō tenebuntur ad vtiles cuꝝ de necessarijs tantū dicatur, sed actione neg, gestoꝝ bene, ff, ō neg/ ge, sed an vltro, s, de pcu, cum pro causa.

s ¶ Contēpserint, sed an teneatur offerre an sufficī/ at q⁹ paratus sit soluere du bitat, ꝛ videt q⁹ teneatur of ferre, ¶ de cōtraben, et cō/ stip, magnam, ff, de leg, cō mis, l, si fundus, ad fi, vbi dicit q⁹ offerre tenet alias in penam incidit, et, s, de loc, potuit ar, .j, ff, quoꝝ leg, l, fi, ¶, i, vbi dicit q⁹ suf/ ficit si paratus sit satisfacere nec tenet offerre, sed moraꝝ petendi nō facere, ff, de op/ li, cuꝝ patron⁹, ff, de dam, infec, l, iiij, ¶, hec aūt so, di co ꝑm guil, ꝛ gar, q⁹ p iura vltimo allegata, ꝛ p decre, de iureiu, breui, et .j. de sen, ex, cum medicinalis, ¶, exemplū, ꝛ p litterā istam que dicit cōtempserint q⁹ sufficit si soluere sit paratus, ꝛ cōtraria loquūtur cū statuta est dies que interpellatur.

t ¶ Importētia, ꝛ tunc expēsas dare tenētur electores, vbi enī ius postulatū excusat incūbit hoc onus postulātibꝫ .j. ¶, p, a simili vbi ius excusat electū in/ cumbit onus expensaꝝ electoribꝫ et satis hoc patet .j. ¶, proxi, ẏ, vel si, psonas et idē dico si electi pñt sed nolūt has expensas soluere ꝓalle, ver.

v ¶ Priuētur, p sententiā, vbi enī vult decre, hoc q⁹ sit canon late sententie, bñ hoc exprimit, ita ꝛ hoc fecisset si hocvoluisset, s, de deci, ad audientiam.

x ¶ Unicus, si ergo sunt plures electi, dico p banc litterā, ꝛ p illā .j. ¶, proxi, opponētis vel opponentū cū vnicus est elect⁹ q⁹ opponētes venire nō tenent, ista enī decre, nō cōpellit alios venire nisi electos postulatos ꝛ psonas instru/ cras ꝛ opponētes cū vnicus est elect⁹, a verbis ergo nō recedā, immo ẏbis edi cti deseruiā, ff, de le, iij, nō aliter, s, de rescrip, susceptū, ꝛ hoc intellexit guil, et gar, de his opponētibus q̄ sunt de electioribꝫ p illis, n, veniūt ꝛ psone instru/ cte, sed si aliqui sunt opponētes ꝓter electores, puta dño, clerici vel alij quorū interfit ipsi venire debēt, sed eadē rōe q̄, s, dici posset q⁹ in eis locū nō habeat hec decre, sed illa, s, e, statuimus.

a ¶ Opponūt, in formā vel psonā aliquid obj̄ciēdo, s, e, c, i,

b ¶ Opponētes, dixit guil, et gar, q⁹ si archiep⁹ vel ep⁹ se opponit psonalit⁹ venire nō tenetur, q⁹ qr durū esset q⁹ occasione h⁹ oppositōis suam eccl̄iā vel ꝓuinciā derelinq̄t, et ideo sufficit si pcu, mittat sufficiēter instructū tāq̄ iu/ sta et rōnabilis causa eū excuset .j. ¶, proxi, ẏ, vel si psonas, ꝛ .j. e, ¶, penult, vbi nō astringit psonal⁹ venire eccl̄ie alligatū, etiā si postulatus fuerit.

c ¶ Duo, ad minus si autē, x, sunt opponētes ꝛ diuersa crimina opponunt vtpote vnus adulterij, alius homicidij ꝛ sic de singulis sufficit duos mitte/ re sufficiēter instructos ꝑm guil, et gar, cum hec litera nō distinguat, ꝛ sic satis factum dicem⁹ huic cōstitutioni ꝛ incōueniēs esset tot opponentes cōpelli ve/ nire ꝛ electū per tot distringi, ff, de exer, act, p plures, licet sit ar, , qr si plures ō vno crimine accusant magis idone⁹ eligitur a ꝓtore, si autē de diuersis oēs ve/ nire tenētur nec admittit⁹ vnus ꝓ alio, ff, de accu, si plures, ¶, de accu, l, q̄ de crimine, sed illud, quia vbi criminal⁹ de crimie agit nō p̄t pcu, interuenire, sed hic agitur ciuil⁹, ꝛ ideo secus, de accu, sup his.

d ¶ Expensis, quas si dare noluerint, ꝛ ita null⁹ venit tanq̄ culpabiles pu niantur .j. ¶, proxi, ẏ, vel si personas.

e ¶ Instructe, respicit illud due persone alias instructi, ꝛ respicit illud duo ex opponētibus ꝛc, ꝛ an illi duo cōtribuere teneātur dixi .j. e, cū non deceat.

f ¶ Compeantur .j. idem tps .j. qō electi venire tenētur vt intelligat repetitū, s, de ap, secūdo reqris, ꝛ si electus obj̄ciat opponēti q⁹tpa nō seruauit ꝛ oppo/ nens idē obj̄ciat electio prio discutiet de iure opponētis tanq̄ de p̄iudiciali, ¶, de adul, qm̄, s, de or, cog, tuā, prius enī psone opponētiā discutiēde sunt xxij, di, illud, de accu, c, i, ꝛ simul devtroq⁹ cognoscere nō debet, s, de iudi, ex bibita, ꝑm guil, et gar, Dico tamē q⁹ iudex excluso cōtradicente ex officio suo cognoscer vtrū electus tpa seruauerit, s, e, cū nobis olim, qd si opponentes a principio nō venerūt .j. tpa sed post, ꝛ se petāt admitti ad ea que de nouo pue nerūt nunq̄d admittetur videt q⁹ sic, s, e, cū circa, ¶, alioquin, s, e, c, i, s, q̄ ma/ ac, pos, cū in rua, ꝛ ne p surreptōem ꝛc, s, e, cū dilecti, ¶, nos vero, sed dic cōtra p hāc decre, que excludit eū a totali ꝓsecutōe processus ꝛ q̄ ꝓtra te calūniat⁹ ē nec de illo, nec de alio crimine te excusat, ff, de accu, si cui, i, ij, q, ¶, si accusato/

possint ad omnia instructi[m] plenarie transmittant[k]. ¶ Si[o] vero in discor dia electio vel electiones ipse proces/ serint, tunc due[p] psone ad minus de parte qualibet, cū sint plures[q], vel de parte electi cū electio vna ꝓcesserit in necessarijs[r] ꝛ moderatis expensis elec/ torū quas si electi exhibere cōtemp/ serint[s], nisi forsan ipsos facultatū im/ potētia ꝓ qualitate negocij excusa/ ret, omni iure ipsis ex tali electōe que sito priuētur[t] et quādo vnicus[u] est ele/ ctus, cui aliquis vel aliq̄ se opponūt[v] in expensis ipsoꝝ proprijs eo casu taꝫ opponēs[b] q̄ꝫ opponētes hmōi, si duo tantū vel si plures, duo[c] ad minus ex ipsis opponētibus in expēsis[d] ipsoꝝ opponētiū plene vt dictū est cū actis et munimētis instructi[e] cōpareāt vt p

rū, nō ob, decre, vt circa punit enī ibi qui nō expressit sed exprimere nō potuit q⁹ ignorabat, hic autē punit quia cōtempsit, decre, autē statuimus non ob, qr ibi nō priuat prosecutōe ꝓcessus sed in hoc punit, q⁹ in ei⁹ absentia ꝓcedit, ve niēs igit admittet in eo statu in quo cā reperiret, dicam⁹ igit hoc ꝓ decre, istā specialit introductū, nō ob, decre, cū dilecti, qr officiū iudicis ñ deficiet, vt in p, g ¶ Instrui, ita q⁹ finiri possit. (decre, cum nobis, h ¶ Informari, quando non est tale quid probatū, per quod negocium de i ¶ Alijs, circūstantijs, quid enī si ꝓ istos informa (cidi possit. premissas psonas vel negocij plena/ rie instrui[g], vel sedes eadē valeat ifor/ mari[h] an ecclesiarū vtilitate pensata ꝛ alijs inspectis circūstantijs[i] sup habē dis aliquib⁹ pro hoibus seu quibus/ cūq̄ alijs sit alibi[k] faciēda cōmissio vel eq̄tate suadente ꝓtes potius apud se dem ipsam in pbatōib⁹ ꝛ alijs sint ar tande[l] Cetex[m] si eligentes electiones[n] ip sas cōcorditer vel in discordia cele/ bratas, infra, viij, dies[o] post[p] ꝓmode poterūt electis[q] pñtare distulerint ip sos qui culpabiles[r] in hoc extiterint q̄ ad se a ꝓcessus ꝓsecutōe totalit[s] exclu/ dētes[t] oibus bñficijs[u] suis q̄ in ipa ec/ clesia de cui⁹ electiōe agitur obtinēt p trienniū cōtinuū ex tūc[v] inchoādū vo lumus eoipso fore suspēsos[b] ad q̄ si in fra illud tēpus se ꝓpria temeritate vl

ter ¶ Artande, ꝛ testes cōpellendo ad curiā venire, s, de tes, co, c, ij,

m ¶ Celum, v, ps. n ¶ Electōes, scias ꝑm Bar, q⁹ hoc qō hic dicit ha bet locū nō solū in electioib⁹ cathedraliū ecclesiaꝝ vel regulariū de quib⁹ hic loquit decre, sed ꝛ in oib⁹ alijs electōib⁹ quia, s, in prin, decre, Nicola⁹ coꝛ roborat quod statuerat Greg, cū hac tpis moderatōe. Greg, autē de qualib⁹ electōe loquit, sic in qualibet electōe locū habebit moderatio.

o ¶ Octo dies, et si exiuerit comperēti tēpe ad pñtandā electōem excusabūt ꝓpter supuenientē casum, si autē exiuerūt eo tpe quo venire poterāt vtendo duplomate, impedimentū supueniēs nō excusat eos, ff, si qs cau, l, ij, ¶, si qs tamen, s, e, cum in veteri, ꝑm Buil, et Bar.

p ¶ Electis, si autē pñtarēt generali ꝓcu, electi nō sufficit, qr tpalis heredi/ tas p talē nō acquirit, ff, de acq, he, p ꝓcuratorē, multo min⁹ spiritual, nec ma trimoniū carnale p talem cōtrahit .j. de ꝓcu, c, vlt, ff, de ritu nup, generali, er/ go nec spūale quod est verū nisi electus ratū bret .j. qō sibi debuit presentari, ff, rem ra, ba, l, p, Si autē pñtetur ꝓcu, ad boc spēali sufficit p eadē iura, ad b⁹ s, de pben, accedēs, xxxij, q, ij, honorātur, ¶, de acqui, pos, l, i, cum si.

q ¶ Qui culpabiles, si q̄ igrek qd erit, vt q⁹ null⁹ incidat i penā qr sancti⁹ ꝛc, ff, ō pe, abūte ꝛc, ar, .j, qr si plures ꝓcusserit, ꝛ vn⁹ sol⁹ letabit ꝛ igrek qs, oēs ō occ/ iso tenēt, xxij, q, vl, ff, ad, l, aql, itē mala, ¶, ꝫ si plures, Go, lapsus tēpis ꝓbat oēs culpables nisi .j. aliq̄ oñdāt, puta ō sua diligētia, l' q⁹ miserit ꝛ missus fuit impedit⁹ l' negligēs ꝑm Bar, ñ tñ vr q⁹ negligētia missi excuset eligētes .j. e, si ꝓ missari⁹, i, rñ, nisi hic dicas .j. ꝓ b⁹b⁹ culpables ñ ob, .j, qr cū sunt plures ꝛ vn⁹ deliqrt alē ñ tūc bz locū, l, illa abūtē, ꝫ cū oēs deliquert ꝫ ñ eq̄l⁹ tūc bēant lo/ cū iura ꝓ hac ꝓte inducta, nec enī ꝓt alios inocēs appellari, vt i, l, absentē, ꝑm Buil, ꝛ gar, hic autē oēs pñtare debebāt nisi ꝓbet .j. dicam omnes in culpa.

r ¶ Totalit, ꝓ hāc lrāz dico q⁹ nec electoz alic⁹ ptis potert ipugre alis nō cel/

s ¶ Excludēs, ꝛ sic exclusi sunt ipo (sent totalit exclusi, ad b⁹ .j. e, ¶, opponēt⁹ iure, ꝛ si cū eis de facto ꝓcessuz ē si postea excipiat i medio cāe ō tali ꝓcessu se iuuare ñ potert, iudex tñ ex illo ꝓcessu possz aliz iformare cū casus sit iste i q̄ ꝓ

t ¶ Bñficijs, ñ g officijs ꝛ merito, pōe ei (cedit ex officō suo vr plures, s, dixi q⁹ fuissent oēs culpables q̄s iterī officiarz eccl'az, ꝛ si nollēt isti iterī officiare ꝓ puatoz bñficioz ꝛpelleret eos ep⁹, si cāz rōbile ñ allegēt, ō cle, ñ re, inē q̄ttuor vel saltē si vult eos ob mlitudinē sustiere, ꝑm guil, ꝛ gar, ō ipoz bñficijs faci et eccie deruiri, ō cle, ñ re, c, p, ꝛ ō ap, puēit, ij, ꝛ si hac suspēsione durāte vacat eccia eligere pñt al⁹ decr, cū i cūct⁹, s, e, t, ñ ꝓuaſz eos spāl⁹ hac ptāte, ad b⁹, e, ti, cū vintoñ, eligi āt ñ pñt medio tpe i illa saltē eccia i q̄ suspēsi sunt ꝑm Bar,

v ¶ In ecca ipa, no, suspēsuz a bñficio i vna eccia. (ꝛ guil, s, e, t, ꝓ inq̄sitoz, ñ ꝓt b⁹ suspēsuz i alia, ad idē .j. e, si ꝓmissan⁹ i fi, ꝛ .j. ō re, ec, ñ ali, b⁹ ꝛsultis/ simo, ꝛ .j. ō of, or, si canōici, sec⁹ i excōicato l' ab officio suspēso, iiij, q, v, q̄s, vij q, i, si q̄s pbri. a ¶ Ex tūc, s, p⁹ pdcos, viij, dies. b ¶ Suspēsos, ē g ca nō late sñie, sic, s, e, cū i cūct⁹, ꝛ si eps eēt q̄ vocē bret, puta i elcōe metropolitāi euitat hāc penā cū de ipo ñ caueat exp̄sse .j. de sen, ex, qr picl'osuz ꝛ .j. e, si ꝓmissan⁹, ¶, b⁹ penā āt supioz ñ euitat, s, vt totalit a ꝓsecutōe ꝛc, Et si q̄rat an eps talr suspēsus possit absoluere dōm ē, ꝑm guil, ꝛ gar, q⁹ ñ ar, decr, s, e, c, i, ibi nullā ꝛc, ꝛ s, ō tes, tā lrās, ibi donec nrāz mereāt ꝛc, facti ei qō in arbitrio est iudicāt⁹ pene ẏo ꝓsecutōz ꝛc, ij, q, iij, ¶, notādū iff, ō aboli, l, i, ¶, ij, iā ei si dice/ rek .j. illuderek h⁹ canōis pēa ꝛ si, qō icōueniēs eēt, ñ ob, ō cr, nup, s, ō se, ex, qr loq̄t i excōicatōe ꝫ gar, vbi magis ꝑtik picl'm ꝛ iō facili⁹ rmouek, qr null⁹ vꝫ ad certū tps ex, ōicak, ꝫ dōec satisfaciat l' caueat, de ẏ, sig, ex pte, vñ vere loquēdo

ſbi pena nō remouek.ſed quod ius ſt atuit adimplek. ¶ Sed quid dices ſi electō nō fuit pñtata tempe debito electꝰ poſt noticiā iter arripuit, fecit expenſas poſtea pñtatur ſibi electio,electus repetit eā minus canonicā nō vult ꝓſentire, q̄ro nunq̄d electiones teneanť ei ad expenſas quas facturus non fuiſſet ſi ipſi debito tpe pñtaſſent. ¶ Dico ſic �means Bar.et Guil.alias electo p ꝓſtituōem hāc laqueus pararek,ad hoc,ff.de peri.et cōmo.rei.ven.l.vl.C.de iudi.ſancimꝰ et .j.de of.ordi.ſi canonici.i.rñ.et.§.i.

c ¶ Alio coloze,puta qz ſe ingerūt de alicuiꝰ ſupioris autozitate, vel pōe exē plū.s.eo. auaricie. z quod dixi de ſupiori intelligas q̄ id nō poſſit concedere.

d ¶ Perpetuo,itelligebak z ſi nō fuiſſet appoſitū,exq̄ enī priuātur ꝓpetuo priuari intelligūtur.C.de pre.ſ/ uus.l.di.c.i.qō dicvts,de conſti.ex lris,z p hanc litē/ ram ꝓpetuo dico q̄ ſi epus ipſis priuatis ea vellet de nouo ꝓferre non poſſet. ad idem.s.e.cū in cunctis. et c.lz canō.z.c.auaricie z me liuſ.j.e.c.ꝓmiſſa.§.porro.

e ¶ Vel ſi.viſo qualr puniank eligentes ſi electōem tpe debito nō pñtant,eſt vi dendū qualr puniūtur eli/ gentes ſi pſonas nō mittūt iſtructas.et hic aſſume qō ſequitur.j. ſcilicz deſtinare neglexerint.

f ¶ Ut premittitur.in.§. ad hec.et in.§.ſi vero.

g. ¶ Electi,ſed ad q̄d dñt venire pſone instructe.ex q̄ nō venit nec mittit electus. cum ex eo priuatus ſit ipo iure. Reſpōdeo vt inſtruak papa ſup toto negocio. et forte poſſibile eſt q̄ electu quis nō venit impedimꝰ fuit ad veniendū z mittendum alioc queſito coloze ingeſſerint, illis ip ſo iure ꝓpetuoꝰ ſint priuati. Velꝰ ſi perſonas inſtructas vt p̄mittiť,etiā ſi op ponētes vel electi mittere vel venire, ſeu expēſas miniſtrare cōtemnāt, deſtinare neglexerit niſi eos capituli vl ꝓtradicentiū paucitas ſeu alia iuſta et ꝓbabilis cauſa euidēter excuſet in quo caſu procuratorem ſufficiēter inſtructū mittere, et nihilominꝰ ceſſante cauſa dictas pſonas dirigere teneā tur.et a totali quo ad ſe pſecutione p ceſſus,et a prouētuū beneficiorū que in eccleſia ipſa obtinent, p triennium continuū perceptiōe priuētur oppo/ nētis vel opponentiū cū vnicus ē elec/ tus cōtumacia ſimili pena plectēda nihilominus tamē in p̄miſſis caſibꝫ quibꝫ eligentes vel opponentes quo ad ſe proceſſus proſecutōe priuātur, electus per hoc in pſecutione ſui iuris nullū preiudiciū generek. ¶ Deniq̄ cum ad poſtulatiōez cōcordēvel diſcordem ꝓcedi cōtigerit,et aliqui pa/ tientes in ordinibꝫ vel etate defectum vel his ſimiles poſtulētur non q̄ alijs eccl̄ijs alligati liberū non habeāt ſine noſtra p̄miſſiōevolatū circa quos ta/ liter alligatos nihil de veteris iuris obſeruātia immutamus poſtulatos hmōi et poſtulātes eoſdē ea modera/ ta diſtrictiōe pſtringimus. vt eo ſal/ uo q̄ poſtulati hmōi nec ſuis poſtula tionibꝫ preſtare conſenſum nec vt de electis dictum exhibere expēſas aliq̄ bus teneātur,ſed poſtulātes ipſi con corditer vel diſcorditer expēſas ipas perſonis talibꝫ ſubminiſtrēt poſtula tos inueniendo ſi non diſſenſerint et poſtulātes in mittēdo pſonas inſtruc tas vt in cōcordi vel diſcordi electōe p omnia vt ſupra premittiť moderā/ tō p̄miſſa ꝓſtrīgat negligētes ſtatuta ibidē ſil̄is pēa pcellat nec p hoc q̄ de poſtulatꝰ celeri eccā expeditōe ſta tuiť poſtulatiōes ipſe minꝰ depēdere

a ¶ Priuank,ſup. vt pus/ rí mādāť ꝓpē caſū ꝓcedēte.

b ¶ Nullū piudiciū,z ita eccl̄iudicial negligētia eligē/ tiū nō nocet huic electo,ſed nūq̄d ꝓceſſus eligētiū hiꝰ ꝑ ipos nocebit elcōvl alijs q̄ in iudicio ñ fuerť. dic ſm gar.q̄ elcō ſciēn piudicabit igrāti ñ,iij.q.vi. hec q̄ppe s.de do.z ꝓtu.cū olī.s.de re.iu.cuis.alijs āt q̄z inē eſt nō qz ſint electi ſz alt no certz ſciētibꝫ z igrāntibꝫ vt in actōe ppl'ari ōz i q̄ ꝓceſſus ꝑ vnū piudicat alijs ec igr/ rātibꝫ niſi doceāt ꝺ colluſi one l' de.ppo inēce.ff.ō ac. ſicut.ff.ō iureiu.eū q̄.§. in

c ¶ Deicq̄.vi. Cppl'anby ps z.s.plene dixit qđ debe ant ſe hre eligētes z elci z ec opponētes mō vult dicere q̄lr ſe debeāt hre poſtulati.

d ¶ Et aliqui,et Cgar. ꝓ id eſt vel ꝓprie.

e ¶ Vel etate. q̄ patiak in bis defm colligę,s.e. cū i cūctz z.c.lz canō.s.de eta.z q̄li. ꝓterea.cū patientibꝫ āt defectū i ordinibꝫ diſpēſant epi. vt i p. decr. ꝓterea.z.e.t tuā i epatibꝫ papa.ō of.le. q̄ trāſlatōz.de excel.pla.ſic vnire cū patientibꝫ ōfectū i etate q̄ ad epatꝰ ſolꝰ papa diſpēſat.s.e.t. cū nob olī §.ſi.q̄ ad dignitates tene qō bēs.j.de eta.z q̄.c.vno. ¶ ad prochiales eccl̄as

f ¶ Hil'es.vt illegitime nati.s.e.innotuit. Crene qō bēs.s.eo. licz canon.

g ¶ Poſtulenť.intelligas iſtū.§.inditticte.ſiue imediate ꝓtineāt vel appellek ſiue nō.qz exq̄ nō ꝑt aliꝰ diſpēſare q̄ ad hoc imediate dicek ꝓtinere. Irecū po/ ſtulāť ad regl'ares eccl̄as z appellatū eſt vl imediate ꝓtinent eccl̄ie. vt talis eſt caſus in q̄ nō ꝑt aliꝰ cōz papa diſpēſare.qzz tūc ¶ ad hoc imediate ꝓtiere dicēt.

h ¶ Alligati.vt epiz archiepi vel ſil'es q̄d in alligatz inferioribꝫ eccl̄ijs.puta abbatibꝫ exemptis.olim erat dubitatio an tales deberent eligi vel poſtulari q̄ terminata eſt .j.e.ſi abbatē.s.q̄ debent eligi.z ſic nō habet locū iſte.§.

i ¶ Nra.nō ergo loq̄t de bis q̄ ſunt talibꝫ eccl̄ijs alligati q̄ ſufficit alei Inia

l ¶ Peveteris.ſeruēt q̄ illi decr.s.e.c.i. Et exq̄ poſtulati in hoc caſu nō tenē tur ad hoc ius ſeruādū.ꝓter eq̄litatē ſeruādā.in iudicijs dico q̄ nec oppone tes venire teneť.ſz ſufficit q̄ ſeruēt ipz ius ātiquū.nāz etiā priuilegiū vnius p tis ſepe ad alia extēditur.C.de fruc.z li.expē.l.vl.s.de mu.pe.c.ñ.

l ¶ Poſtulatos.hmōi ſcz patiētes defectū in ordinibꝫ vel etate vel bis ſil'es.

m ¶ Moderata.hoc dixit ob id quod ſequiť.vt eo ſaluo ꝛc.

n ¶ Conſenſum.ſz exq̄ aſſentire nō dñt qñ incipiet eis currere tps. Rñ. ſm guil.et gar.qñ deliberaueŕt de nō diſſentiēdo vl rñderint ſe nō diſſentire.vnō dixit guil.q̄ eps poſtulatꝰ ad eccaz ſic dz rñdere nec aſſento nec diſſentio.ſz in hoc mevolūtati dñi pape ſuppono ad b.viij.q.i. i ſcpturꝫ qō.j. meſem facere dñt.s.e.cū ſit Et dico q̄ poſtulatō dz pñtari poſtulato.al's q̄lr deliberaret de diſſentiēdovel ñ diſſentiēdo.z ſi poſtulātes negligētes fuerīt in pñtando pu/ nienk vt electores p literā que ſeq̄tur.z negligēs ſtatuta ibidē ſuis ꝛc.

o ¶ Dictū eſt.s.§.ſi vo. p ¶ Aliqbꝫ.vt pſonis inſtructis vel alijs.

q ¶ Subminiſtrēt.e.d.puata.q̄.s. dicta i eligētibꝫ.ſ.an ſit celebrata in aſſen/ ſentire et diſſentire.ſ.nō diſſentire.cōcoz.j.de re.iu.is qui tacet.

r ¶ Nō diſſenſerint nō mediū inē cō (dia.an in diſcordia.ſm gar. Jo.an. s ¶ Inſtructas.z dic ſm gnil.z gar.lz hic textꝰ nō exꝑmat q̄ ec opponētes te nek vēire qz ꝓpē parē rōez habuit p exꝑſſo.ad b.s.c.i.z vt circa.z eadē ē ibi rō

t ¶ Premitťiť in.§.ad hec.z.§.ſi vero. (ſez eccleſiaz prouiſio.

v ¶ Negligētes.ſ.poſtulātes z poſtulatos negligētes in veniēdo vel mittēdo

x ¶ Silis pena.inq̄tū ee ꝑt.electꝰ enī ꝑuatꝰ ē iure iā ſibi acq̄ſito.poſtulatus autē ſolum ſpe gratie quā habebat.z idem dico in eligentibus.

y ¶ Nec ꝓ hoc.ne credat aliq̄s q̄ qz poſtulati cogūť ad veniēdū habeāt ma/

z ¶ Pro celeri.nota hic mērē z cāz huiꝰ ꝓſtitutōis (ius ius.hoc hic remouet

a ¶ Bra.ſ.illa generali de qua ōz.s.de reſcrip.ſedes.z.c.nonulli.z.c.vlt.et s.de torne.c.ij.z hoc ſi poſtulatio ꝛcors fuit vel ſaltē a duabꝫ ptibꝫ facta.in q̄ caſu ſm quoſdā poteſt peti ꝛfirmatio.s.e.cū monaſteriū.z.c.officij. §.ſi. et ſi talē admiſerit ſupior dicek facere gratiā.z ſi nō admiſerit facit iniuriā.ff.de aq quo.z eſt l.i.§.penul. ¶ Si autē non ſit facta in cōcordia vel a duabꝫ ptibus et ex cauſa dependet grata ſpūali.s.ti.ꝓxi. poſtulatiōem.et.c.bone ſm gar.q̄ hic proſecutus fuit quandā materiā extraneā de attēratis quam videbim Jo. de appel.non ſolum.

b Porro, vñ, pars in qua qꝫ supradixerat electos ꝛ eligẽtes postulatos et postulãtes teneri ad quasdã expensas faciẽdas dubitaꝫ aliquis, vtꝫ possent postea recuperare, ideo addit quod sequitur. Bar.

c Reddendis. nec dabit conditio ex hoc canone ad repetitiõꝫ ipsaꝝ, quia nulla hic noua obligatõ. ff. de ođi. ex lege. l. vna. qđ ei statutũ iã erat hic obꝰuari ꝓcipit. potꝰ ergo dabit ꝑm Buil. et Bar. cõdi. ex decre. vt ꝓterite. s. e.

d Eligentiũ. i. quas fecerunt eligentes in prosecutiõe electionis. ꝛ sic ex

e Judicabit. sed quid est iustũ vel quid iudicat eꝗtas ca (pone seqntia

intelligankꝫ a grãᵉ qꝫ antea depẽdebãt

f Porro in singulis casibꝰ supradictis in recupandis vel reddendis ex/pensis eligentiũ electoꝝ postulantiũ ꝛ etiam postulati illud seruari decernimus qđ iustũ fuerit seu equitas canonum iudicabit

g Idem

Fundamenta militantis ecclesie in mõtibus sanctis prophetaꝝ ꝛememorans ꝓ montes apostolos ꝛ predicatores patẽret insinuat quibꝰ tota huiusmõi edificij fabri cõfidenꝫ innititur que firme bases ecclesie sup fundamento. ꝓtoꝝ quod nemo aliđ ponere potest est quod iesus xps. veluti summo anglari lapide solidãtur. vt veritas q̃ antea legis ꝛ prophetaꝝ pconio vehebaꝫ ꝓ apostolicã tubam in salutẽ vniuersitatis exiret sicut scriptũ est in omnẽ terraꝫ exiuit sonus eoꝝ ꝛ in fines orbis terre verba eoꝝ

h Hui autẽ muneris sacramẽtum ita dñs ad oĩm apl̃oꝝ voluit officiũ ptinere vt i brõ petro apl̃oꝝ omniũ summo principaliter collocaret. vt ab ipso q̃si quodã capite dona sua velut in corpꝰ omne diffunderet. hũc enim in cõsortiũ indiuidue vnitatis assumptũ id quod ipse erat dñs voluit nomiari dicẽdo tu es petrus. ꝛ sup hanc petrã edificabo eccliam meam vt eterni templi structura deo edificante cõstructa mirabili munere gratia dei in petri ꝓsisteret firmitate cui saluatoris nostri mirãda prouisio beatũ paulũ in ep̃atu gentiũ ꝓ dexteras societatis adiunxit. isti sunt ꝓ quos euangeliũ rome resplenduit. isti sunt eius patres. veriꝫ pastores. isti sunt qui vna die ꝓ merito vno loco ꝓ gloria sub vno ꝓsecutore ꝓ parili virtute cõpassi vrbẽ ipsaꝝ gl̃oso cruore martirij xpo dño ꝓsecrarũt. isti sunt qui illam in hãc gl̃iam ꝓuexerũt. vt si gẽs sancta. ppl̃s electꝰ ciuitas sacerdotal ꝛ regia ꝓ sactã bti petri sedẽ caput totiꝰ orbis effecta. Ne autẽ ipsa mr ecclia in cõgregatõe ꝛ pastura fideliũ tpalibus careret auxilijs q̃n potius ipe ad iuta spũalibus semꝑ proficeret incrementis non absqꝫ miraculo factũ esse cõcipitur. vt occasionalit constantini monarche a deo ꝓuisa. sed curata baptisinalibꝰ fomẽtis ifirmitas q̃dã q̃ vel ad perpetuũ in senatorem. vel rectorem vrbis rome quocũqꝫ nomine voce tur ipsa rectoria. Item nullus alius ꝓter predictos assumi possit ad ipsius ciuitatis regimen vltra annum hec vera nisi specialis interueniret apo. se. licẽtia ꝓ ipsius sedis litteras exprimenda. Tertio cõtrafacientibus penã impo?nens statuit qꝫ nomiantes vel eligẽtes vel assumẽtes. nomiati vel electi assumpti si cõsenserint. et eis obedientes dantes auxilium. cõsilium vel fauorem ipso facto sint excõmunicati. et ipsi assumpti vel electi ex quo consenserint. vel se de regimine intromiserint. sint cum suis posteris in perpetuũ priuati omnibꝰ feudis. priuilegijs. immunitatibus. vel gratijs ꝛ honoribus. que a romana vel alijs habent ecclesijs. et bi ad quos illa pertinẽt de ipsis disponendi liberam habeant facultatem. Jrẽ statuta precepta sententie contractus. ꝛ omnia que fecerint ranꝫ senatores vel rectores vrbis irrita decernit et vacua iudices et tabellio?nes qui patrocinãtur talibus vel instrumenta conscribunt iudicatus ꝛ tabellionatus priuat officijs. ꝓcipit etiam qꝫ a supradicta excõmunicatiõis sententia predicti non possint absolui sine licentia domini pape speciali Quarto dicit qꝫ romani originel ibi incole ad vnum annum vel tempus breuius bene possunt in senatores romanos assumi. licet supradictorum fratres sint filij nepotes aut sub comitatus vel baronie nomine extra territoriũ vrbis iurisditionem perpetuam. vel temporalem obtineant. dummodo non sint tante preeminẽtie vel potentatus qꝫ cum personis sup prohibitis mento debeant numerari.

b Prophetа. dauid psal. lxxxvi. quod incipit fundamenta.

c Innitur. est enĩ precipuus in ecclesia predicatorũ et doctorum ordo. de hee. cum ex iniũcto.

d Bases. id est columne ꝛ dici solent columne ex petra durissima.

e Ponere potest. i. ad coũnt. xij. i. q. i. cum paulus. de presbite. non bapti. veniens.

f Antea in veteri testamento.

g Preconio. xlij. dist. sit rector.

h Videbatur. id est quasi vehiculo ducebatur et transfundebaꝫ in orbem

i Tubam. Esa. lvij. clama ne cesses. quasi tuba exalta vocem tuam. xlij dist. sit rector. Jo. an.

k Scriptum est psal. xcvij. celi enarrant.

l Muneris. predicandi.

m Summo. ad ministratione. lxxx. di. in illis. in ki. ibi inter apostolos nõ fuit par institutio. sed vnus prefuit omnibus nõ aũt meritis. ne obster. j. vbi dicit qꝫ ꝓ parili virtute ꝛc. ñ. q. vij. paulus. et. xxi. dist. in nouo.

n Nunc beatum Petrum.

o Unitatis ipsi christo pynionem charitatis. et gr̃e. s. de sum. trí. damnamus. de conse. dist. ij. in christo pater. Et nota quia vnitatẽ in militanti ecclesia esse voluit. dum super vnum fundauit. xxiij. q. i. loquitur. sciſmatici autez conantur banc scindere. j. de scisma. c. vno.

e Ipse erat. scilz Petrus. iuxta id petra autem erat christus.

b Dicendo. Matb. xvi. et. xxiij. q. i. loquitur. xxi. dist. in nouo.

c Petram. a soliditate fidei sic dictus. l. dist. fideliõr.

d Cui petro. e Miranda. vt in phemio bui li. et. j. de relić. c. i.

f Dexteras ꝓ dexteram pignus pacis et testis fidei solet dari alꝰ dicitur manus dextera quasi dans extra. vnde illa manu solet porrigi dona.

g Isti. scilicz Petrus et Paulus.

h Resplenduit. lz ꝓ euangelistas eluxit. j. de reli. et vene. san. c. i. Jo. an.

i Una die. vt ad christum pariter peruenirent.

k Uno loco. ne alteri roma deesset.

l Uno persecutore. vt equalis crudelitas vtrũqꝫ ꝓstringeret. ñ. q. vij. beati vbi sunt hec verba. ꝛ dic persecutore. s. cesare nerone. xxi. distñ. q̃uis. et adde.

m Parili ꝛ sic petꝰ paulo virtute nõ ꝓfuit. vtꝝ. dixi. ꝛ dic ꝓ (bic qđ ibi no. parili virtute. scz vt penne virtutẽ ꝓstãtia ɔ ꝓsecutoꝝ i passiõe videãt habuisse.

n Consecrarũt. j. de reli. glorioſus. xxi. di. q̃uis. xxij. di. c. ij.

o Illã ciuitatẽ romanã. p Sens scã. dic sancta apl̃oꝝ effectu.

q Mater. ñ. q. vi. ad romanã. de ꝓle. antiqua. ꝛ j. de penis felicis.

r Incrementis. xxij. q. v. prodest.

b Porro, vñ, pars in qua qꝫ supradixerat electos ꝛ eligẽtes postulatos et postulãtes teneri ad quasdã expensas faciẽdas dubitaꝫ aliquis, vtꝫ possent postea recuperare, ideo addit quod sequitur. Bar.

c Reddendis, nec dabit conditio ex hoc canone ad repetitiõꝫ ipsaꝝ, quia nulla hic noua obligatõ. ff. de ođi. ex lege. l. vna. qđ ei statutũ iã erat hic obꝰuari ꝓcipit. potꝰ ergo dabit ꝑm Buil. et Bar. cõdi. ex decre. vt ꝓterite. s. e.

d Eligentiũ. i. quas fecerunt eligentes in prosecutiõe electionis. ꝛ sic ex

e Judicabit. sed quid est iustũ vel quid iudicat eꝗtas ca (pone seqntia

intelligankꝫ a grãᵉ qꝫ antea depẽdebãt

f Porro in singulis casibꝰ supradictis in recupandis vel reddendis ex/pensis eligentiũ electoꝝ postulantiũ ꝛ etiam postulati illud seruari decernimus qđ iustũ fuerit seu equitas canonum iudicabit

g Idem

Fundamenta militantis ecclesie in mõtibus sanctis prophetaꝝ ꝛememorans ꝓ montes apostolos ꝛ predicatores patẽret insinuat quibꝰ tota huiusmõi edificij fabri cõfidenꝫ innititur que firme bases ecclesie sup fundamento. ꝓtoꝝ quod nemo aliđ ponere potest est quod iesus xps. veluti summo anglari lapide solidãtur. vt veritas q̃ antea legis ꝛ prophetaꝝ pconio vehebaꝫ ꝓ apostolicã tubam in salutẽ vniuersitatis exiret sicut scriptũ est in omnẽ terraꝫ exiuit sonus eoꝝ ꝛ in fines orbis terre verba eoꝝ

h Hui autẽ muneris sacramẽtum ita dñs ad oĩm apl̃oꝝ voluit officiũ ptinere vt i brõ petro apl̃oꝝ omniũ summo principaliter collocaret. vt ab ipso q̃si quodã capite dona sua velut in corpꝰ omne diffunderet. hũc enim in cõsortiũ indiuidue vnitatis assumptũ id quod ipse erat dñs voluit nomiari dicẽdo tu es petrus. ꝛ sup hanc petrã edificabo eccliam meam vt eterni templi structura deo edificante cõstructa mirabili munere gratia dei in petri ꝓsisteret firmitate cui saluatoris nostri mirãda prouisio beatũ paulũ in ep̃atu gentiũ ꝓ dexteras societatis adiunxit. isti sunt ꝓ quos euangeliũ rome resplenduit. isti sunt eius patres. veriꝫ pastores. isti sunt qui vna die ꝓ merito vno loco ꝓ gloria sub vno ꝓsecutore ꝓ parili virtute cõpassi vrbẽ ipsaꝝ gl̃oso cruore martirij xpo dño ꝓsecrarũt. isti sunt qui illam in hãc gl̃iam ꝓuexerũt. vt si gẽs sancta. ppl̃s electꝰ ciuitas sacerdotal ꝛ regia ꝓ sactã bti petri sedẽ caput totiꝰ orbis effecta. Ne autẽ ipsa mr ecclia in cõgregatõe ꝛ pastura fideliũ tpalibus careret auxilijs q̃n potius ipe ad iuta spũalibus semꝑ proficeret incrementis non absqꝫ miraculo factũ esse cõcipitur. vt occasionalit constantini monarche a deo ꝓuisa. sed curata baptisinalibꝰ fomẽtis ifirmitas q̃dã q̃ vel ad perpetuũ in senatorem. vel rectorem vrbis rome quocũqꝫ nomine voce tur ipsa rectoria. Item nullus alius ꝓter predictos assumi possit ad ipsius ciuitatis regimen vltra annum hec vera nisi specialis interueniret apo. se. licẽtia ꝓ ipsius sedis litteras exprimenda. Tertio cõtrafacientibus penã impo?nens statuit qꝫ nomiantes vel eligẽtes vel assumẽtes. nomiati vel electi assumpti si cõsenserint. et eis obedientes dantes auxilium. cõsilium vel fauorem ipso facto sint excõmunicati. et ipsi assumpti vel electi ex quo consenserint. vel se de regimine intromiserint. sint cum suis posteris in perpetuũ priuati omnibꝰ feudis. priuilegijs. immunitatibus. vel gratijs ꝛ honoribus. que a romana vel alijs habent ecclesijs. et bi ad quos illa pertinẽt de ipsis disponendi liberam habeant facultatem. Jrẽ statuta precepta sententie contractus. ꝛ omnia que fecerint ranꝫ senatores vel rectores vrbis irrita decernit et vacua iudices et tabellio?nes qui patrocinãtur talibus vel instrumenta conscribunt iudicatus ꝛ tabellionatus priuat officijs. ꝓcipit etiam qꝫ a supradicta excõmunicatiõis sententia predicti non possint absolui sine licentia domini pape speciali Quarto dicit qꝫ romani originel ibi incole ad vnum annum vel tempus breuius bene possunt in senatores romanos assumi. licet supradictorum fratres sint filij nepotes aut sub comitatus vel baronie nomine extra territoriũ vrbis iurisditionem perpetuam. vel temporalem obtineant. dummodo non sint tante preeminẽtie vel potentatus qꝫ cum personis sup prohibitis mento debeant numerari.

b Prophetа. dauid psal. lxxxvi. quod incipit fundamenta.

c Innitur. est enĩ precipuus in ecclesia predicatorũ et doctorum ordo. de hee. cum ex iniũcto.

d Bases. id est columne ꝛ dici solent columne ex petra durissima.

e Ponere potest. i. ad coũnt. xij. i. q. i. cum paulus. de presbite. non bapti. veniens.

f Antea in veteri testamento.

g Preconio. xlij. dist. sit rector.

h Videbatur. id est quasi vehiculo ducebatur et transfundebaꝫ in orbem

i Tubam. Esa. lvij. clama ne cesses. quasi tuba exalta vocem tuam. xlij dist. sit rector. Jo. an.

k Scriptum est psal. xcvij. celi enarrant.

l Muneris. predicandi.

m Summo. ad ministratione. lxxx. di. in illis. in ki. ibi inter apostolos nõ fuit par institutio. sed vnus prefuit omnibus nõ aũt meritis. ne obster. j. vbi dicit qꝫ ꝓ parili virtute ꝛc. ñ. q. vij. paulus. et. xxi. dist. in nouo.

n Nunc beatum Petrum.

o Unitatis ipsi christo pynionem charitatis. et gr̃e. s. de sum. trí. damnamus. de conse. dist. ij. in christo pater. Et nota quia vnitatẽ in militanti ecclesia esse voluit. dum super vnum fundauit. xxiij. q. i. loquitur. sciſmatici autez conantur banc scindere. j. de scisma. c. vno.

e Ipse erat. scilz Petrus. iuxta id petra autem erat christus.

b Dicendo. Matb. xvi. et. xxiij. q. i. loquitur. xxi. dist. in nouo.

c Petram. a soliditate fidei sic dictus. l. dist. fideliõr.

d Cui petro. e Miranda. vt in phemio bui li. et. j. de relić. c. i.

f Dexteras ꝓ dexteram pignus pacis et testis fidei solet dari alꝰ dicitur manus dextera quasi dans extra. vnde illa manu solet porrigi dona.

g Isti. scilicz Petrus et Paulus.

h Resplenduit. lz ꝓ euangelistas eluxit. j. de reli. et vene. san. c. i. Jo. an.

i Una die. vt ad christum pariter peruenirent.

k Uno loco. ne alteri roma deesset.

l Uno persecutore. vt equalis crudelitas vtrũqꝫ ꝓstringeret. ñ. q. vij. beati vbi sunt hec verba. ꝛ dic persecutore. s. cesare nerone. xxi. distñ. q̃uis. et adde.

m Parili ꝛ sic petꝰ paulo virtute nõ ꝓfuit. vtꝝ. dixi. ꝛ dic ꝓ (bic qđ ibi no. parili virtute. scz vt penne virtutẽ ꝓstãtia ɔ ꝓsecutoꝝ i passiõe videãt habuisse.

n Consecrarũt. j. de reli. glorioſus. xxi. di. q̃uis. xxij. di. c. ij.

o Illã ciuitatẽ romanã. p Sens scã. dic sancta apl̃oꝝ effectu.

q Mater. ñ. q. vi. ad romanã. de ꝓle. antiqua. ꝛ j. de penis felicis.

r Incrementis. xxij. q. v. prodest.

s Monarche.id est principis.
t Adeo.qui omnia que fiunt aut iusto iudicio facit,aut permisso suo ita fieri sinit.xcvi.q.v.nec mirum.
v Curata.medicum.n.sevocat Luce.v.c.sed non sanis.sed male habentibus oportunū.de pe.di.iij.adhuc perfidi instant Jo.
x Firmitatem.iuxta illud Pauli.ij.ad cor.xi.cum infirmor.tūc fortior sum s.de renū.nisi cum prídem.§.alia.plerūq enī infirmitas corpis fortitudinē cordis augmentat.vt ibi.Et dic firmitatē p auxilia temporaliū.vt s.patet.
y Satrapis.id est sapientibus.vnde solebant vocari satrape pfecti psar.et ipsorum principes.
z Primatibus.qsi melioribus et ditioribus de populo vnde opes diuitie dicuntur.
a Pragmaticū pragma idem est quod causa.
b Monarchiā.monarchia dicitur a monos qđ ē vnus vel singularis.et archos quod est princeps vl principatus quasi vnus et singularis principatus.
c Declararet.habes plenius in illa palea.xcvi.di.constantinus.
d Arbitrās.cōstātin⁹.
e Vbi rome.scilicet.
f Celestis.xi.q.iij.iulianus.in fi.alibi vocatur rex.vt in probemio decre.
g Alic rome.
h Terrenus.qr de terrestribus et secularibus tantus habet disponere.xcvi.dist.bene quidē.s.de constitu.ecclesia.
i Plena si.s.despon.cū locum.
k Hominí.et in hac pte papa nō est homo.sz dei vicarius.vt.j.sequit.xxiij q.ij.quos de⁹ expsius.s.de transla.epūo.
l Decet.no.inspiciendū quid deceat sic.s.de vo.et vo.redemp.magne.circa prin.j.de imu.ec.decet.et .j.c.cum non deceat.
m Fratres suos.no.qr quādo papa permixtum ō cardinalibus loqtur vocat eos fratres vt hic et.j.de offi.le.c.i.cum si.sed cum specialiter episcopos cardinales vocat fratres.reliquos filios.s.de testi.lz.iij.cū si.
n Ipsius.scilicz romani pontificis.
o Vacillare.vt.xxxv.q.i.si.aplice.et.c.sententiā.s.ō priuil.ex ore in prin.
p Contingeret.quia nō compellit.habz enī in se celestis et terreni impij iura.xxij.di.c.i.
q Eorum cardinalium
r Vicarij dei.s.e.t.vbi periculum.§.ceterū.vt ec.bene.vt nostruz.de trāsla.quanto.cum si.
s Electio.facienda qđ est.j.z eo modo quo dicit.s.eo.vbi piculū Jo.an.
t Regimine.secularivt patet per sequentia.
v Obduxit.qsi de mente subduxit.
x Obliuio.que quādoqs fallit.xxiij.di.pterea.
y Peregrina.prohibita iij.q.vi.peregrina.et.c.sequenti.
a Veniū.id ē edificiorum.et proprie dicūtur mensa edificia murorū ciuitatis.dicta ab eo q ciuitatē muniant.z interdū abusiue dicūtur omnia publica edificia ciuitatum z interdum priuata a meniendo.
b Ex ruinis.hoc maxime fuit tempore brancaleo (nis id est edifico.cas.nis de andulo ciuis bonoñ.q ciuitatē romanā multz ruinis reddidit deformē
c Non hec proclamant.quod est infra.
d Depolita.ferūtur hec fuisse tpe Henrici fratris regis castelle.
e Speculū.ciuitas romana.xix.di.e numero filia prelecta.
f Reprobari.j.de re.iudi.ad apostolice.
g Constituens ipa ciuitas romana.
b Debitum.j.de offi.ō le.c.i.
i Periculosos.xxiij.di.i nomine domini.et.s.e.iij. vbi periculum.
lz Remedij.huius noui.Jo.an.
l Infallibilem.de cōse. di.ij.panem.
m Scientem.oia.xxiij dist.erubescant.xxiij.q.iij. deus quando.
n Quotiēscūq.positus ne quis crederet solū in prima electōe senatoris hāc cōstitutionē locum habere.
o Nomie.s.e.auaricie. xxiij.q.iij.clericos s.ō simo. ea qua.
p Alius impator puta grecorum Jo.an.
q Princeps.quasi primū locū capiens.z pt ee dignitatis et ordinis hoc nomen.
r Marchio.in li.feu. ri.qs dicat dux.marchio comes capitane⁹ vel valuasor babes ad lrām bec⁹ba.
q a principe de ducatu aliquo inuestit⁹ est dux soliro mozevocat.quiqo de marchia marchio Dicit ār marchia.qr cara id ē collcā z iuxta mare plerūq sit posita. q vero de comitatu aliquo inuestit⁹ē comes appellat. q ño a pncipe vl prāte aliq de plebe aliq de plebis pte fuerit inuestit⁹is capitane⁹ appellat q pie maiorvalvasor oli dicebat.q vero a capitaneis antiq⁹ feudū tenent. valuassores sunt q a valuassoribo. valuassini.i. minores valuassores appellantur.
s Perpetuū.i. vt ad beredes trāseat. vel.i. donec vixerit.ad idē.s.e.li. decr⁹ sch.si gratiose.z.ff.p so.l.i.
t Trās.no. casum in q scptura reqrit alios nota.j. de cēli.rōana.§.postqđ.
v Expirites.sic.j.de te po.or.c.i.z de ap.cordi.j.ō sen.excō.cū medicinalis
x Intendētes.id ēverbū s.eo.vbi periculū.§.ceterū et.§.se.
y Dignitatis.etiam si episcopi fuerit. Nec obstat .j.de sen.excō.quia periclo sum que in sententia c pcō non loquitur.
s Incurrant.et absolue tur a solo papa.j.eo.§.con temptores.Jo.an.

si adiiceret ipsi ecclie firmitatē q qrto die sui baptismatis vna cū oibz satrapis z vniuerso senatu optiatibz etiaz z cūcto pplo i psona beati siluestri sibi romanā pcedēdo vbē relinqns ab eoz successori ei⁹ p pragmaticū cōstitutū disponēdā eē decernēs i ipa vrbe utriusqz ptātis monarchiā romanis pōtificibz declararet nō iustū arbitrās vt vbi sacerdotij pncipatū z xpiane religiōis caput ipator celestis instituit illic ipator terren⁹ pēat ptātē qn magis ipa petri se de⁹ in romano iaz pprio solio collocata libertate plena in suis agendis p oia potiret,nec vlli subesz hoi q ore dīno cunctis dignoscit eē plata.
Decet nāqz ipi romano pōtifici p frēs suos sacroscē romane ecclie cardinales q sibi i executiōe officij sacerdotal coadiutores assistūt libera pueire psilia,decz ipi⁹ nullo mō vacillare iudicia,vt frēs ipos null⁹ seclaris ptātis met⁹ extreat,null⁹ tpal fauor absorbeat,nullus eis terror imineat,nihil eos a veri cōsilij soliditate remoueat. qn cū p ipm romanū pōtificē in qbus cūqz negocijs ptigeret eoz peti psilia in psulēdo p oia liberi eidē rōano pōtifici in oibz q p tpe iminēt libere psulātz assistāt ipaqz rōani pōtificis vicarij dei q suis tpibz occurrerit electio zeorūdē cardinaliū cū expedierit faciēda pmotio,in oi libertate pcedāt.
Digne itaqz advrbē ipaz eiusqz regimē aciē nre psideratōis extēdimus vt felici ducta regimīe preserueta no xpis z optatz semp pficiat incremētis.
Nūqd obduxit obliuio q vbi q in colis nota dispēdia intulerūt hacten⁹ pegrina regimia nūqd nō hec destructio meniū deformatio pueniens ex ruinis luce clari⁹ māifestāt nūqd nō hec fideliū ptracta depositā nūqd nō hec ipsa veneranda dei rēpla psidentis manu sacrilega diebz nris nefarie violata pclamāt,qd plura, nōne ipsi⁹ vrbis retroactis tpibz icorrupta distantia sub regētis eo tpe nefando subuersa regimīe ipaz vrbē speculū fidei tanta respsit infamia,vt a mre sua romana eccla filia pdilecta deuiare ppulsa quōdā corradinū,q de veneno sa radice frederici quōdā romāi ipatoris colubri tortuosi iusto ipsi⁹ ecclie iudicio reprobati,pdiisse videbat in regulum qcz ad exterminiū romāe mris eccie manifestis indicijs vna cū suis fautoribz aspirabat,z in cōtēptū dei et sue mris ac ipsi⁹ vrbis opprobriū patēter recipet,recepto faueret,constituēs se p hec tā patētis hostis sue mris eccie filiā adiutricē,hoc ipi rome pstiterūt senatores incogniti, hoc psides iprouisi,vt gl'osa ciuitas redderet in glia, sua stabilitas vocaret instabilis sueqz cōstātie antiqta soliditas linguis hominū vocaret infirma. Proide officij nri debitū circa hmōi tā piculosos euentus ad libram moderamīe erigētes tāte subuersiōis occasiones ita salubris remedij appositiōe pdicim⁹ ne illoz q ipam rēpublicā laudabilit̄ hacten⁹ gubernauerūt,videamur gliaz suggillare vl merita q ill'apud infallibilē z scientē⁽ⁿ⁾ oia retributorē de iā platz qsita laboribz salua psistāt. Vt ergo circa regimē ipm talis adhibeat in oibz cū discretōe solertia p quā ipsi romāe eccle plena libertas q in oibz z p oia sibi debeat optata pueniat, vitet iā expta picula z roman⁹ ppl's ab opp mētū,prect⁹ incursibz sedeat, sedēdo qescat in pulcritudinē pacz i taberna cul'fiducie z tpaliū reqe oppulēta de fratz nroz psilio hac irrefragabili z i ppetuū valitura pstōe sancim⁹ vt qscūqz z qtiēscūqz senatoris electō vl alteri⁹ qcūqz noīe ceseat, q qcūqz mō vl qcūqz titulo ipi⁹ vrbis dēat pesse regimi,i postez iminebit, null⁹ ipatoz seu rex rōanoz aut ali⁹ ipator vl rex,princeps marchio dux, comes aut baro l qcūqz alteri⁹ notabil peminētie,potētie seu ptātis excellētie l dignitatz exi stat,fr,fili⁹ vel nepos eoz ad tps vl in ppetuū seu qđ quis ali⁹ vltra ānale spaciū qđ quis mō colore l cā p se vl aliā psonā quōlibz submittēdā in senatorē, capitaneū,patriciū aut rectorē vl ad ei⁹ vrbis regimen seu officiū noiet eligat seu al's eē assumat absqz licētia se, apespālt pipi⁹ sedis lrās cessiōz licentie hmōi exprmētz. Qđ si sec⁹ factū fuerit noiatōz,electōz,z assumptōz hmōi decernim⁹ eē nullas, ac carere oī robore firmitatz,z ñ solū noiatores electores z assumptores, vez eē noiati elci z assumpti si hmōi noiatōi, elcōi seu assumptōi psenserit,aut se de illis qlibz mō intromiserīt itēdētes z obediētes eisdē,z i hoc oēs dātes ipē noiatoribz electoribz z assumptoribz aut nomiatz electis vel assumptz auxiliū psiliū l favorē publice vel occulte cuiuscūqz dignitatz vel pēminētie pditōis aut sta⁹ exiterīt eo ipo sententiā excōicatiōis incurrāt ac nihilomin⁹ ipsos noiatos electos seu assumptos si cōtra pstitutionem pēsentem predictis nominationi,electiōi vel assumptōi cōsenserint

a Liberam etiã illis non vocatis .j. de preben. licet episcopus. et hoc intelli
ge saluo eo quod dicit .j. de prescrip. c. ij. Jo. an.
b Glosiari supra de postula. c. i.
c Judices. id est aduocati. z loquitur ad modum vulgariũ. p id quod dici
tur .j. patrocinari vel proprie ponitur.
d Mos iste casus semper excipitur. sic. xxv. q. iij. si quis suadente. et. s.
e Patiantur olim etiã romani specialia (de offi. or. di pastoralis. ij. rñ.
habebant priuilegia. vnde Paulus aduersus iniuriosos se romanũ ciuem te
stabat. f. di. si in adiutoriũ
f Excludat. sicut ergo ci
uis romanus senator ipsi
ciuitatis esse potest. sicz pre
tor. l. de of. pretor. l. ij. ali
as non potest ds presidere
vel assidere in prouincia vl
ciuitate sua sine principis
licentia. l. ō cri. sacri. l. vl.
ff. et qui. cau. ma. l. bi qui.
et. l. se. z. l. de offi. assel. l.
in consiliarijs.

aut se quoquo modo illis ingesserint. z eoz posteros in perpetuũ omnibus feudis. priuilegijs libertatibz. immu nitatibz. gratijs z honoribz. que a predicta seu alijs tenẽt ecclesijs. censem° esse priuatos. ita q illi ad quos eoz collatio cõcessio seu dispositio ptinet resumendi ea. aut retinendi. cõcedendi seu cõferendi alijs. seu de ipsis etiam disponẽdi. prout ad eos ptinet liberam habeant potestatẽ. z ne taliter nominati electi vel assumpti de sua p tinacia vel contemptu valeant gloriari. nos quelibet mãdata. precepta. or dinatiões et statuta que fecerint. omnesq sentẽrias quas tulerint. z quicquid penit° in cõtractibz z obligatõibz seu quibuscunq alijs vbis noiev' tã q senatores capitanei z patricij aut re ctores vel officiales ipsius egerint irrita prorsus ex nũc z vacua nũciamus Judices° vero et tabelliones qui sup his aut eoz aliquibus contra presentis constitutiõis edictum patrocinari. vel instrumenta conficere forte pre sumpserint. iudicatus et tabellionat° officijs se nouerint esse priuatos contemptores quoq seu violatores premissoz vel aliquorum vel alicuius eo rum ab huiusmodi excõmunicatiõis sententẽtia preterq in moris° articulo absolui nõ possint. nisi p romanum pontificẽ vel de ipsius peritia z obtẽta licentia speciali non obstantibz aliquibus priuilegijs indulgentijs. concessionibus constitutiõibus. consuetudinib° z statutis quacũq firmitate valatis que in premissis omnibus nolumus aliquibus vel alicui suffragari. sed omnia quo ad alia decernimus nõ tenere. Ut autem ciues romanoz qui ex ipsa vbe naturalẽ duxisse no

Quanq canonicis cathedralis ecclesie ipso iure vel p sententiam pterq in casu negligẽtie eligendi ptãte priuatis ad papam ius devoluit eligendi in inferioz° ecclijs semp ad p primũ superiorem devoluitur b. d. E manauit ad declarationẽ eorũ que no. Ber. s. e. bone .j. in vlt. glo. z mo derni. s. e. cum in cũctis. z c. ne pro defectu. vt .j. clarius dicam. Et primũ dictũ huius decr. fuit sumptum et decre. Alexan. dilecti. in fi. de qua facta fuit mentio s. eo. q̃uis.
b Aiure. s. e. ne p defe
Cathedrali. et (ctu.
idem in hoc casu statutum est de regulanb°. vt ibi. z ō inferioribz omnib°. s. de cõ cess. preben. c. ij. sed licz quo ad casum negligentie sint hec paria. nõ tamẽ quoad ali° casus. vt .j. in fi. patebit
b Spectat. quocunq modo siue iure cõi siue priuilegio vel pscripta cõsuetudine. s. e. cum eccl'ia. de cã pos. z ppie. cũ eccl'ia. cũ si.
Debitũ triũ mensiũ. l. di. post q̃. s. e. ne p defectu saluo eo quod dicit .j. de p ben. c. ij. et. iij.
Aliũ. a casu negligẽ tie. z sic aliud est eẽ in negligentia. aliõ in dolo. p bak idem .j. e. si cõpromissari° si cut z aliõ est remitti in vno q̃ in alio. ff. de bis q̃ no. infa. l. i. z. ij. ad idẽ. ff. õ su spe. tu. l. he ei. s. c. t. sup e.
Eligũt hoc intellige siue simul z semel eligant siue separati. s. e. ti. bone
licet quidã olim dixerit J. s. Laurẽ. sz hic est tenẽdũ vt ibi no. in vl. glo. z idẽ
Scieter. secus si ignoranter. quia tunc ad eos redi (ibi no. moderni. oẽs
ret electio. z a die cessationis tempus integrũ haberent. vt .j. e. si electio.
Indignum. s. e. c. cum in cũctis. q Generali cilio. s. quia propẽ
Dictũ supioẽ. scz primũ s. Eadẽ. eligẽdi l'. puidẽdi i ipa cathe. ecca
Devoluet. vt plene scias hãc materiam z hui° iuris originẽ scire debes q
Ber. in quadã sua antiq glo. quã hodie nõ habem° p decre. s. e. ne. p defectu
no. s. e. bone. i. in vlt. glo. q quãdo canonici eligebãt scienter indignũ in cathe
drali eccl'ia q eligẽdi ptãs ad superiorẽ. prim devoluebak. rñdẽs ad decre. bõe
q ibi nõ erat alius superior q̃s papa. sz postmodũ cãcellata illa glo. in sui addi
bõe quã ibi posuit. dixit J. z opinio el° hic approbak. dixit. n. q q in decre. cũ
in cũctis papa in inferioribz exp̃ssit. ad q̃s eligẽdi ptãs devoluak. z in cathe
dralibz tacuit dedit intelligere. q ad ep̃m in pdictis ecclijs eo casu ptãs de
uolui deberet. z hoc ibi tenet Boff. z Tin. In Jniũ videbak. qz q̃si paria videk
nõ eligere .j. debitũ tps vel nõ eligere idoneũ. ad hoc de trãsla. inẽ corpalia. sz
si illi nõ elegissent ad illũ superiorẽ devoluerek ptãs. g zẽ. z sup hoc vide q ō no.
Jnno. s. de cõcess. pben. cũ nris. sz vtrũ. dixi. z .j. patebit aliõ in vno. aliõ i alio.
z merito. nã dicit lex q q si q̃s negligẽs fuerit in petẽda bonoz possessiõe infra
centũ dies. locũ facit sequi in gradu. ff. de succe. edic. l. i. §. decretalis. z. §. q̃ō

scunk originẽ aut quiuis alij q in ipa eiusue territorio nõ aduene sed conti nui habitatores extiterant quo ad ho nores ipsius vbis vt regimen gratio sis functionibz potiãtur. nõ intendimus q ps cõstitutio tales excludat quin ad vnum annũ duntaxat. vel ad aliud tempus breuius nomiati ad ipsius regimen z officium eligi valeant ac assumi. etiã si predictoz princip̃ z aliozum fratres filij nepotes existant aut etiam si extra vbem z ipsius territorium sub nomie comitatus baronie seu cuiuscũq alterius tituli in hominibus vel locis aliquibus iurisdictionẽ seu potestatẽ aliquã tempalem vel perpetuã obtinerẽt. dũmodo predicta iurisditio vel potestas extra vbẽ et territoriũ prefata consistẽs non tãte preeminẽtie vel notabilis potentatus existat q eaz obtinẽtes eius occasione vel causa cum alijs exclusis a dicto vbis regimi evt premittit presentis constitutionis oraculo rationabiliter inãcludk. Bonifacius octau°

Quanq[g] in casu negligẽtie sit statutum a iure[b] vt ecclesia cathedrali' vacante si p eos ad quos spectat[k]. non fuerit electio de plato infra tempus debitum' celebrata. eligendi potestas ad superiorẽ proximũ devolua tur hoc tamẽ nõ est ad casum alium[m] extendendũ. igit si electores in huiusmõi eccl'ia vel ipso iure. cũ eligunt[n] sci enter[o] indignum[p] vel p sententiã. cũ forma tradita in generali[q] concilio non obseruãt. eligẽdi ptãte priuẽtur non ad dictũ[r] superiorem sed ad romanũ põtificem potestas eadem[s] devoluetur[t]
Secus[a] autẽ in[b] inferioribz eccl'esijs est censendũ. Idem. scilicz priuationis potestate eligendi. de qua loquitur ipsa decret. cum in cunctis. in fi. Sed cum pena suspensionis a beneficijs ibi repetita non sit in illis locum nõ habebit. vt in contrario dicitur.

secundum. l. claudius. z. l. mulierẽ. et l. e. ti. l. hereditas. sicut ergo succedit fiscus ppẽ delictũ vel indignitatẽ nõ ppẽ negligentiã. sicz curia in primo casu nõ in secõ succedat. Ut igit hui° iuris origine scias veritatẽ scire debes de antiq iurez dispositõe eccl'e ptãtes cõferendi epat° ad papã ptinere. xxv. d. c. i. Oferẽdi ãt inferiores eccl'as ad epos. sz hec regula fallit in casibz q p modũ a iure fuerit exp̃ssi. Voluerit ei iura q in cathedra libz sibi eligerẽt canonici. s. e. cũ eccl'ia. in inferioribz etiã collegiatis canonici. xvi. q. vi. cõgregatio. s. e. c. i. z statuta fuerit eis tpa. s. e. ne p defectu. z de cõcess. pben. c. ij. l. di. postq̃ Scias tamen q primo emanauit constitutio illa nulla. de cõcess. preben. q̃ decre. illa ne pro defectu. Olim ergo etiam post decre. nulla. si canonici cathedralis ecclesie non eligebant episcopum debito tempore deuolueba tur etiam in hoc casu negligentie potestas ad papam vt supra de concess. preben. dilectus. Sed postmodus statutum fuit q in illo casu. scilz negligentie bene deuoluatur ad superiorẽ proximum. vt in c. ne pro defectu. in hoc ergo casu seruabimus illud ius sed ad alios non extendimus. vt hic vides. sed antiquo iure stabimus. refert tamen Compos. pluries suis temporibus tractatum fuisse p papam. q hec potestas archiepiscopis conferretur etiaz in his casibus. sed finaliter deliberatio in contrariũ resedit. vt hic vides et fuit ratio. quia prompti essent ar chiepiscopi i cassandis electionibus. vt prouisionum potestas rediret ad eos fuerat etiam olim ista opinio. Vin. supra. eo. innotuit. et sequuntur eam Jnnocen. et Host. in decre. cum in cunctis. et sic seruabat curia ãte istam constitutionem. et semper intelligas hec vera cum omnes scienter eligũt indignum siue simul et semel siue separatim. vt sup. dixi. si autem aliqui eligũt. tunc devoluitur potestas eligendi ad alios ipso iure vel per sententiaz cum peccant in formam. vt in decretali. quia propter. facit supra eo. ca. ij. Sed pone pars eligentium peccauit eligendo scienter indignuz remansit ergo iurisditio in alios. illi non elegerunt infra tempus debitum quid erit in casu isto. nunquid devoluetur electio ad archiepiscopum vel ad papam. dico scõm Bernar. et Compos. qui hoc no. supra eo. cum vinto. cum pars non peccans fingatur vice capituli. vt ibi. et supra. eo. dudum. si capitulum negligat ad superiorem devoluitur electio. per. c. ne pro defectu. sic z hic cum finaliter culpa fuerit in negligẽtia.

a Secus. in hoc secus. quia in inferioribus vtroq casu devoluit ad superiorem. et est eadem ratio quam supra. dixi ad episcopum ex dispositione antiqua pertinebat ecclesiarum. seu dio. dispositio redit ergo res ad suam naturam. xxv. distin. ab exordio. No. ergo q pena decre. cum in cunctis habet locum in inferioribus dignitatibus ab episcopatibus. et est expressum supra eo. dudum. i. contra infra eo. si compromissarius. §. huius. Go. ibi loquitur de pena illa suspensionis a beneficijs per triennium. que non habet locum nisi in episcoporum et superiorum electionibus. de qua loquitur decret. cum in cunctis. §. clerici sane. sed hic loquitur de alia pena. scilicz priuationis potestate eligendi. de qua loquitur ipsa decret. cum in cunctis. in fi. Sed cum pena suspensionis a beneficijs ibi repetita non sit in illis locum nõ habebit. vt in contrario dicitur.

b In inferioribz quibuscũq ab epatibus etiã in regularibz olim tũ curia

seruabat cõtrariũ interdũ in regularib, quia cũ decre. illa ne pro defectu cẽ/paret cathedrales z regulares. sicut in cathedralib, s. dictũ est ita videbat in regularib dicendũ, sed nõ est ita nec habet locũ ratio reddita. s. proxio. rñso quia sufficit nõ denegari diocesano hanc ptãtẽ cũ in sua dioceſi oĩa possit quod nõ est in archiepis. z sup hoc vide Lõpo. s. e. ne pro defectu. ad fi. Ap/probat autẽ hec glo. Jo. z Hug. xvij. q. ij. c. i. q ibi no. q epus aliũ instituet in abbatẽ cum monachi indignum eligũt. z quod no. ipe ber. in predicta decre. bone. in glo. vltima.

E qui. constitutioni vt circa. nõ satisfecit ap/pellans q diſiunctiue iura uit se credere opposita eẽve ra. vl que sufficere deberẽt ex eis eorũ habuit hec de/cre. ex glo. Bar. posita s. e. vt circa. sup v. pbaret glo. Buil. ibidẽ posita sup ver. se posse. et hic ipsorum ap/probatur opinio.

d Vel electi. ergo intelli go idem de postulato vl eo in cui⁹ psonã facta est pui/sio cum decre. illa vt circa. hec oĩa equiparet. vñ q3 in vno dicit intelligat et in alijs repetitũ. z idẽ etiã in/telligas de eligẽdo. si ɔ cor/tã psonã appellet. j. c. pri. e. Obũciẽs. exempla de his que obũci possunt. di/ri. s. e. vt circa.

Ad se. ap. ista litera vi/det facere pro Buil. q no. i decre. vt circa. q decre. ipsa nõ habet locũ nisi in appel lationib⁹ interpositis. ad pa/pã. sed contrariũ credo. vt ibi dixi fm Bar. cũ decre. illa indistincte loquatur g. Audiendus. no. q ista decre. declarat que sit pena nõ seruãtis constitu tionẽ illam vt circa. scz q non valet appellatio. dicebant enim quidã q illa erat pena non iurãtis q super nõ expressis nõ audiretur. sup expressis vero bene p illum v. alioquin. qui est ibi. sed hoc est falsum vt hic patet. quia nõ iurans alio modo q3 debuerit nõ auditur etiã sup expressis. z illev. alioquin. exponi debet. vt ibi dixi.

h Simpliciter. no. nõ recedendũ a verbis legis. vi. q. iij. scriptũ. de decre. ad audientiã. ff. de exer. l. i. §. si is qui nauẽ. ff. de le. iij. l. non aliter

i Lugd. s. e. vt circa.

k Et se. repete credere. constitutio enim illa nõ veritatem querit. sed calũ/niam excludit. vt ibi dixi in glo. si autem.

l Illa vel ea. sed cõtra si duo proponũtur etiã copulatiue que ad vnũ finẽ tendũt. sufficit alterũ probari. s. de iudi. exhibita. nisi superflua pbatiõe se one raret astringẽs se ad vtrũq3 probandũ. s. de proba. licet. ff. de proba. circa. et fm hoc etiã copulatiua dissoluitur in diſiunctiuã. ff. dever. sig. sepe. xvi. q. iij placuit. idem est ergo proponere copulatiue vel diſiunctiue. cũ vtrobiq3 suffi/ciat alterũ probari. vt per pdicta iura probat. z. s. de rescrip. inter ceteras. rñ deo obiectio supradicta vera est. quia quoad pbatiõem bene sufficit alterum. sed nõ quo ad obiecta. noluit. n. illa cõstitutio probatiõis prouidere sed obie ctionib⁹. s. q nihil calumniose opponeretur. ideo voluit q simpliciter sup om nibus iurarẽt. si enĩ iurat vera esse que ad victoriã sufficiant. iam istud iura/mentũ omniũ obiectoz malitiã non excludit. immo ex decẽ obiectis. si vnicũ quod sufficeret esse verũ. reliqua falsa satisfactũ eẽt illi iurameuto. z concor. j. a.

m De eisdẽ. si expressis vel obiectis in appellatõe. (e. vt quis duas.

(S) Li cõtra. qui cõtra certã personã ne eligatur appellat constitutiõem vt circa seruare tenẽt decre. ista tracta fuit de glo. Bar. posita in decr. vt cir ca. sup v. appellari. z Buil. sup v. facta z approbat hic ipsorũ opinio.

c Certã. ergo secus si cõtra incertã. puta ne fiat electio nisi canonica. vel si at contra tenorẽ priuilegioz ecclesie. s. c. cõsideraũimus. vel ne fiat de aliquo excõicato vel homicida vel his similia. tunc enĩ nõ habet locũ cõstitutio. z rõ per se paret. si enim ante electõem. et cõtra incertã psonã appello p te videt q contra formã electiõis nil obũcere vel exprimere possum cũ adhuc nõ sit certa z q3 nõ est. c. de despon. impu. ad dissoluendũ idẽ in psona. cum enĩz nullã exprimã personẽ que ɔtra illũ possum exprimere.

d Nominatã intelligo hoc siue sit proprio noĩe. puta ne paganus de mu/tina vel appellatiuo. puta ne filius. P. vel ne archidiacon⁹. vel ne primicer⁹. vel his simile. vel alia certa circũlocutõ. ad hoc. ff. de rebus cre. l. certum. s. d e. Eligatur. vel postulẽ de prouisione nõ erat dubi (testi. licet ex quadã tatio. quia expssum erat in ipsa decre. vt circa. vt iam dicã. quid si appello ne ad electõem admittat eodẽ modo credo distinguẽdũ vtrũ cõtra incertã. puta ne aliq excõicati irregulares. c. z tũc nõ tenear. aut ɔtra certã. z tũc tenear cõ stituturõem ipsam seruare per hanc decre.

f Ad sedem apostolicã. repete q dixi. s. c. proxi.

g Fiat electio dubitatiõis causa fuit. quia in decre. vt circa. dicebat quãdo appellat ɔtra electũ. sed hic nõ appellat cõtra electum sed cõtra eligendum. z sic nõ videt habere locũ cõstitutio. sed secus est. vt hic vides. z sic dicebam⁹ olim p illã litterã que ibi est prouisio facienda vel facta. quia sicut in facienda pro/uisione seruanda erat forma in appellatõe. sic z in facienda electõe. cũ illud. c. illa pariter. ad idem. s. e. c. i. z. c. si forte. j. e. si postq3.

h Ut circa. s. e. ti.

i Facta scias q ita intelligebant curiales decre. illã cũ eadem rõ sit vtrobi/q3. z no. q sicut hec decre. determinat decre. vt circa. ita dicoz determinari de cre. s. e. c. i. nam licet ibi dicat electõem. postulatõem vel prouisionẽ facta ser/uata istius distinctõe. idem dicã in facienda p hãc decre. vt ibi etiam dixi. Et sic seruat curia z facit quod no. Buil. in decre. vt circa in glo. no. ergo.

k Pene. vt nõ valeat ap pellatio. nec audiat etiã si/ p expressis. s. c. proxi.

recordatiõis gre. x. pape pdecessoris nostri vt circa edite in cõcilio lugdun ac si electione iam facta eum cõtinge ret appellare. alioquin nõ obseruans pene constitutiõis eiusdem se nouerit subiacere. J Idem.

Sicut p formã scrutinij ad electõem pceditur. est pnũ pronuncianda z facienda cõis electio fm canonica institutas sic z p vnũ debet fieri cum p formã procedit cõpromissi q3 uis in arbitris cõpromis/sarijs lex hũana innuat. q ab eis om nib⁹ sit pronũciatio facienda. alioquin a pluribus cõpromissarijs facta simul electõ eoipo viribus ñ subsistat J Idẽ Latutũ felicis recordatiõis gre go. pape. x. pdecessoris nostri ꝺ his qui ad parrochialiũ ecclias/tũ regimẽ assumit. pmouẽdis ad sa/

Sicut cuz p formã. si cõ promissum est in ples vt eligant pnũ facienda est electiõis pronũciatio. sicut q3do pceditur p formã seru/tinij aliter electio facta non tenet. ortũ autẽ habuit hec decr. ex his que no. p Inn. Host. z Lõpo. s. e. q. pper z. c. in generali. vt. j. patebit.

m Formã. no. q ista de cre. locũ habet in his electiõib⁹ in quib⁹ debz forma seruari decr. quia propter. in generali. z fm Ber. qui hoc ibi no. in pria. glo. z Inn. z Lõpos. in pria de/cre. illa locũ habet in electiõib⁹ epoz vel inferioz. platoz qui psunt collegio. et p quoz mortẽ ecclesia dicit viduata. in alijs nõ. Host. autẽ illã intellexit etiã in quocũq3 beneficio vel canonica cui⁹ electio ad plures vt ad collegium pti/net. vt ibi no. circa prin. primos sequoz fm hoc ergo dicem⁹ q b q3 hic dicit de cõi pronũciatõe habere locũ in his in quib⁹ seruanda est pdicta forma in canonicis verovel beneficijs alijs secus. quia ibi sufficient singulares cõsensus quod vez est si sunt capli fm. si cõsensus prestẽt in capl̃o als secus fm Ber. qui no. in decre. in generali. in glo. sup v. cõis z ibi etiam de hoc p Inn. z Host. n Pervnũ q ergo dicit decre. quia propter. vt is collatõe habita eligat intel ligitur p iura postmodũ subsecuta pvnũ omniũ vice. Notabat tñ ibi Host. q licet hoc seruaret curia. tamẽ satis erat si omniũ vno ore fmo procederet ad hoc. L. de epis. z cleri. l. quoniã venerabilis. ibi ab oibus vno ore dãnaret. etc. Nec ob. fm id decre. in generali. quia ibi singulariter nõ vno ore cõiter elegerãt sed hoc est falsum. vt hic vides. z q dicit vnũ. si querat p quẽ. dic p eum qui habet primã vocem. vel eũ cui capli cõmiserit. sed si capitulũ vel illi qui con senserũt nõ cõmittat hec expresse alicui. vn⁹ pñtib⁹ alijs facta collatõne eligat vice capituli vel cõsentientiũ. z satis est. quia ran habitio z tacitumitas man/dato cõparant. saltem iure appetibili z meritoria. sicut est q p electionẽ cano/nicã prouideat ecclesie. ff. mãda. q si fideiusso. z. l. mãda. l. si fideiusso. sec⁹ in oneroſa. vbi requirit expssus cõsensus. ff. de procu. l. fili⁹. §. inuitũ. fm Inn. no. q hoc no. in decre. in generali. et Lõpo. in decre. quia propter.

o Cõmunis. sed nõne sufficiũt singulares cõsensus. ff. de ser. rus. pre. l. per fundũ. ff. cõia pdi. l. receptũ. ff. de aqua plu. ar. l. si autẽ. so. leges istẽ loquunt de actu q diuisionẽ recipit. nec est ibi cõia collegiatoz. sed singulariũ. q3 dic vt no. s. de consti. cũ oẽs. sed hic de negocio loquit quod diuisionẽ trãsmuta tionem vel omissionẽ nõ recipit. et ideo secus. ff. dever. ob. l. ij.

p Instituta. s. e. ij. in generali.

q Debet fieri. et pronũciationis electio. vt dictum est. s.

r Compromissi. z vtrobiq3 faciẽda est p verba singularis nũeri. vt. j. de re. iudi. cum ab vno. dicebat decre. quia propter. q vice olim eccle viduate prouideant. vnde videbat q omnes haberẽt puidere. quod verũ est. sed vnus olim vice pronũciaret electionem faceret vt hic.

s Humana. ff. de arbi. l. itẽ si vnus. §. itẽ si plures. vbi dicit q aut omnes sententiã dicãt aut nullus. tñ fm nos vnus alijs psentibus z mãdantib⁹ sen/tentiã perverba tamẽ pluralis numeri poterit recitare. z idẽ in plurib⁹ iudici/bus. j. de re. iudi. cũ ab vno. z etiã no. ff. de arbi. l. sicuti.

t Subsistat. ratio quia torvidẽtur esse electiones quot sunt numero eligẽ/tes.

u Latutũ. decre. s. e. licet canõ. in collegiatis par (tes. vt. s. e. o. in generali rochialib⁹ ecclesijs z assumptis ad ipsaz regimẽ locum nõ hz. Et no. q decre. cum in cũctis. ponebat de dignitatib⁹ z beneficijs curatis z parrochia/libus eccl̃is. decre. ergo licz canõ. solũ ꝺ parrochialib⁹ dicẽs eccl̃is ad digni/tates extendi nõ debuit. pcipue cum cõstitutio sit penalis. vt sequitur.

v Statutum. s. e. licet canon.

p Parrochialiũ. que dicãtur parrochiales. dic vt dixi. s. eo. licet canon.

a Promouendis ad sacerdotũ. hoc verũ nisi in casu. §. e. t. cum ex eo.

b Infra annū numerandū a die quo possessionē pacificam habuit vel p eum steterit quo minus haberet .j.e. cōmissa. ff. i. de pbē. licet. ij. nec currit iuste
c Alioquin. i. si se nō fecerint infra annum p moueri.
d Priuati intelligas integro lapso āno. qō dic. vt .j.e. cōmissa. i. rnīso.
e Quod statutū. f Restringi. nā odia restringi z fauores z̄c .j. de re. iur. odia. cū suis cōcor. z. ff. de libe. et post hu. locū quidā. z benignior interp
tatio facienda est in penis .j. de re. iur. in penis. cū suis cōcor.
g Declaramus. hic oli fuerat etiā declaratū p qn dā extrauagantē Alexandē de qua dixi. s. e. cp̄ uis z. c. cp̄p. q incipiebat dilecti.
b Collegiatas. nota ergō q aut sunt ibi plures vt collegiū aut nō. sed vt singuli. in primo casu locum habebit decre. hec in secundo nō z sup hoc vide quod no. Ber. e. t. c. i. de iurepa. postulasti. Si querak quō hoc cognoscek. quia est ibi rector vt caput. z canonici vt membra. sup his tamē vide quod no. ō excel. pla. Dilecta. Sed ārō pone q ecclesia fuit collegiata nūc desinit ibi esse collegiū. quid erit. habebit ne locū hec decre. z videk q non. qz deficientib⁹ personis desinit esse collegiū. ff. ad munici. siē municipiū. ad hoc. s. c. i. x. q. ij. vnio. ff. de ẏ. signi. neracius. z grex esse desinit si vnū animal tantū remanet in grege. ff. ō le. i. l. si grege. ar. cōtra. xix. q. ij. que sem. vij. q. i. pastoralis. cū si. Dicor breuiter q si collegiū desinat ibi esse. puta canonicor morte. locū hz decre. quia alij habent substituī. z si hoc nō faciāt hi ad quos primo ptinet infra ō bitū tempus ad superiorem devoluek. z sic de singulis vsq̄ ad papā et ius collegij bene remanet in vno. quod vt no. s. de postu. gratum. Si autē destruak collegiū superioris autoritate. puta quia hoc facit ex causa. tūc non habebit locū decre. pone exemplū de no. epe. nun. c. ij. et ibi de hoc p Inno. et facit quod no. Lau. et Jo. xvi. q. vij. et hic diximus.
i Ecclesias seculares. nā hodie secus in regularib⁹ quod dic vt in cle. de statu regu. ne in agro. ẏ. ceterum.
b Antiqua iura. s. e. ti. cum in cunctis. ẏ. inferiora. et de hac compulsiōe ordinum plene dixi. s. e. licet canon. in fi.
Sicui. si cōpromissarius p̄m traditā sibi metā scrutatis z in scriptis redactis voluntatib⁹ singulor illū eligat in quā nō maior ps capituli q̄ plures alior comparōe ꝺsenserāt. nō tenet electō. cū p̄ter formas cōcilij fuerit celebrata. ista decre. iungi cum decre. j.e. cum expediat.
l Cui. idem si pluribus. cum ratio. c. semper remaneat. et de/
m Forma que nō est de p̄missis. immo p̄hibita. vt s. e. quia propter. et. e. ti. ecclesia vestra. per hanc enim erat reperire electum non a maiori parte tori capituli p̄fici ecclesie.
n Secreto. idem est multo magis si nō secreto. quia tūc esset obuiā concilio quia propter. et semper locum habet ratio finalis.
o De capitulo. idem si non essent de capitulo. sed vocem haberēt vt supra de causa pos. cum ecclesia sutrina. et supra eo. cumana.
p Minorū. puta cum ex. xij. canonicis. v. cōsentiūt in vnū. iiij. in aliū. ij. in aliū electus igit a. v. electo est a maiori pte comparatione partiū sed non a maiori parte capituli. quia. v. non sunt maior pars de. xij.
q Ipsecp̄. in quem tradita est potestas huiusmodi.
r Non maior ps ergo a ꝺrio si eligeret illū in quē ꝺsensisset maior ps valeret electio .j.e. cū expediat. qz illa forma p ꝺci. subseqns sublata ñ videk. vt ibi nonne noiatus a maiori pte aliorū cōparatione. ex quo placuit oibus q ipse eligeret. est noiatus ab oibus. vnde z in electōe ro. pon. seruantur interdū hec q noiatus a minus cp̄ a duab⁹ ptib⁹ de cōsensu oīm habeak ro. pon. vt no. Lo. et licet omnes cōsentiant. si nō seruātur forme. nō tenet electio. cardinales nec errātur nec facto seruant formas. sed sufficit q due ptes ꝺsentiant. s. eo. licet.
t Concilij. s. e. ti. quia propē. Et aduerte q sicut dixi. s. e. sicut. cum ista decre. fundek formis cōcilij. dicam q vbicumq̄ nō habent locū ille forme. nō habeat locum ista decre. Si igitur in dignitatibus p quas viduate nō sunt ecclesie seruarek hec forma vel beneficijs vel canonīs. non viciarek electio. sup quo vide quod dixi ibi. Jo. an. v Nonvalere ipso iure.
f Firmitatis. et sic etiam eligentes p̄uari debent ea vice potestate eligendi. vt supra eo. quia propter.

Quorundā oculos. decre. diuide in quatuor ptes. In pria ponit cōstitutionis cām. In secūda cōstitutiōem circa mēdicantes. In tertia cōstitutionem circa nō mendicantes. In quarta decretū. Et dicit in summa. q ex vocatione quocūq̄ modo facta in discordia de religioso mendicāte ad p̄laturaz extra administratōem sui ordinis. nō acquirit illi ius. nec ꝺsentire poterit eriam de p̄lati licentia. idem devocatōe facta a minori pte nūero ad quālibet p̄lationem de religioso non mendicante. et secus factum irritū decernit.

Quorundā[a] oculos[b] sic vitiū ambitionis excecat[c] q quasi sue p̄fessionis immēores[d] qua cōtemptis honorib⁹[e] abiectis diuitijs[f] spretisq̄ delitijs arbitriū proprij subiugarūt alterius ditioni[b] retro respiciūt ad aratrum manumissa[c] dū precipitāter ruunt in litigiorū[d] anfractus z cau sarū strepitibus se inuoluūt[e] et extra administratōes proprij ordinis soliū prelature cōscendere moliūtur electōnib⁹[g] postulationib⁹ seu prouisionib⁹ de se in discordia[h] celebratis improui de prestādo cōsensum. p̄bendi assensum a suo superiore[i] nōnunq̄ extorta[k] licentia potiusq̄ obtēta. ex quo animarū z ecclesiaz dispendia[l] noscim⁹ prouenisse. z prouētura maiora[m] in ātea[n] verisimilr formidam⁹. Volentes igit huic pesti salubri remedio obuiare p̄senti cōstitutione sancim⁹. vt nulli religioso predicator[o] minorū here/
mitarū sancti augustini aut quorūlibet mendicantiū ordinū ex electione. postulatōe. puisiōe seu vocatōe ad aliquā extra admīstratōz seu ordis[p] prela

b Oculos. Est oculus mētis q purus esse debet. vt hic. z. i. q. i. cū multi. Est oculus corpis q debet esse pudicus. vt. xxxij. q. v. q videris. Est oculs ad/
ministratōis qui debet esse prouidus. xcij. dist. diacōi. i. et. ij. et. vi. q. i. oues et supra de offi. archi. ad hoc.
c Excecat. sic. s. eo. auaricie.
d Immēores. mēs auida potētie nec abstinere nouit a vetit. nec gaudere cōcessis. nec exhibere pietati ꝺsensum. xl vij. d. viz. z .j. de ꝺcel. p̄bē. detestāda
e Honoribus. xxvij. q. ij. scripsit. de statu reg. ea que.
a Diuitijs. i. q. ij. ẏ. vez. retētio ei⁹ prioz mōachatui est ꝺria. de statu reg.
b Ditiōi. xij. q. i. nō dicatis .j.e. ti. li religiosus. (cū ad monasteriū. in fi.
c Misia. z sic nō sunt apti regno dei Lu. ix. c. z. s. devo. et vo. re. c. magne
d Litigioz q a monachis vel religios sunt penit⁹ euitāda. s. eo. de sin. c. i.
e Inuoluūt. et sic oues cōuertuntur in lupos. supra (cum suis cōcor.
de renun. nisi cum prudem. ẏ. propter maliciam.
f Solium. supra eo. fundamenta. ẏ. ne autem. in fi.
g Electionib⁹. ergo eligi possunt. quod dicvt dicam infra. eo. nullus.
h In discordia. intelligo in discordia fieri siue due siue plures celebrate sint electōes siueyna tm̄ aliqb⁹ ex his ꝺdicētib⁹ ad qs spectat electō. vt s. e. cupiē
i Cupior. cui⁹ soli⁹ lnia a⁹s sufficit .j.e. si religiosus. ij. rnī. (tes. ẏ. sivo
k Extorta. z sic nō valeret si de hoc ꝺstaret. s. de puile. cū oli. ij. sic nec ꝺfessio extorta. s. qō met⁹ cā. c. platum. xv. q. vi. c. i. nec absolutō .j. qō met⁹ cā. c. i.
nec licētia extorta p̄iudicat repetēti cōiugē. s. de conuer. cōiu. accedens.
l Dispendia vitāda. s. e. cupiētes. s. de fi. instru. qō sup his .j. de vsuris. vsurarū. de cōsti. c. ij. .j. de sepul. c. i. m Maiora. si. de collu. in tantum.
n In antea. occurrendum ergo fuit. de ser. non or. c. i. de procu. c. i.
o Predicatoz. no. sp̄ p̄dicatores p̄mitti. cū suis ꝺcordan. qz antiq̄or fuit ipsoz institutio. ad idem. s. de excel. prela. nimis. ij. de priuile. in his .j. de excel. prela. c. i. .j. de deci. c. i. in supscriptiōe cum similib⁹. z de reli. do. c. i.
p Medicātiū. mēdicātes q certas psonas vel reddit⁹ hre nō p̄nt. sz p que stū publicū eis victū p̄bet incerta mēdicitas .j. de reli. do. c. i. Quid si mendicās eps postuletur ad archiepiscopatū vel epatuz taliū. satis puto eū sub hac prohibitiōe includi. quia licet sit eps. nihilomin⁹ est de ordine mendicantiū.
q Ordinis. in illis enim hic nil nouī iuris statuitur.
r Discordia. q̄d si opponak aliq̄d qō votū discordārū nullū reddat. puta qz tales erāt q si ꝺsensissent electōi huic. z cū aliis elegissent nō valet electō vt excōicati. suspēsi vel irregulares. nunq̄d tūc potent ꝺsentire. satis credere q in eo casu nō obstaret hec cōstitutō. ar. s. e. si qñ. z pone exēplū .j. e. ex eo. z bocañ oia videret examinandū. cui⁹ euētus z. s. e. si forte. et hoc maxime cū supradicta dicūtur notoria z pbatōes parate offerūt. ad hoc. s. de resti. spo. lrās. ff. ad exhi. l. iij. et alij ꝺdicētes simplr debere haberi rōem nūeri. z sup hoc vide qō dicā .j. e. indēnitatib⁹. ẏ. i. Declaratū ē hodie q hic simplr inspicik discordia.

et ·j· §. prox. minoritas. q consistūt in facto ñ in fictione vel iuris effectu. vt in
s. ¶ Acquirat. ergo confirmatio peti non poterit q (cle. eo. tit. quod circa.
ius antiquum habet firmare. s. de fi. instru. inter.
t ¶ Prioris. sm q in diuersis ordinibus diuersa sunt presidentium nomia
et habes idem infra de pac. quia ex eo.
v ¶ Alios. no. quia p hoc verbū dico q circa mēdicantes vocatos ad admī
strationes sui ordinis nō habebit locū iste. §. sed stabit iuribz antiquis.
x ¶ Numero. no. q licet minor ps esset sanior tñ nō poterit electōi huic con
sentire p hanc litterā credo
tamen. vtz. §. prox. dixi q
si maior pars priuata esset
ipso iure. ita q vota recide
rent in minorē q tunc po
terit cōsentire. quia non est
electus a minori pte immo
a toto capitulo. facit quod
no. de postu. gratum.
y ¶ Quaslibet. siue pro
prij ordinis siue alterius si
ue secularium ecclesiaz. et sic
generalior est ꝓhibitio hec
quo ad ꝓlaturas q̄z s. pria
Alij ꝺtra scz q administra
tiones proprij ordis nō cō
prehendat vt ratio capituli
in prin. c. posita sit generali
or ad nō mendicātes ꝑmū
teneor si papa id voluisset. ex
pressisse. vt fecit s. proximo
§. ad hoc ō decimis ad au
dientiam. infra de priuile.
si papa. i. rñso. in fi.
5 ¶ Minor. numero. vtz
a ¶ Prelatorū. quid si mo
nachus vel religiosus existat. xvi. q. i. de monachis in fine.
b ¶ Inane. si igitur supueniret confirmatio. id non conualesceret cū a prin
cipio sit nullum. s. eo. auditis. cum simili.

UT quis duas. nō potest electus duas electōes prosecꝙ petendo ꝯfirma
tionē ex illis. etiam si protestet se cōtentum altera per quā cōsequi possit
sue intentionis effectum. necesse ergo habet alteram eligere qua electa ad alte
ram redire non poterit.
d ¶ Duas. ad quid de facto fuerūt due electiones facte de eodez. forte fuerat
electus ab eis ad quos pertinebat proprio iure. et quia dicebat iam tempus
elapsum fuerat idem electꝰ a superiore ex iure devoluto. z vtrūq prosequebat.
vel forte fuerant aliqui cōtempti in prima cū quib⁹ postea ꝓcessum est ad se
cundā. vel aliqua alia solēnitas omissa fuit in prima q restaurata extitit in se
cunda. Sed dices. ad qd ergo ista bestia prosequit nisi secundā. forte aliqui
de his qui fuerāt in prima fuerunt contēti in secūda vnde caute faciebat si id
de iure fieri posset vtrāq prosequēdo. sed esse nō potest. ꝓpter rōem. q sequit.
a ¶ Insimul. nec etiam diuisim. vt in fi. parebit.
b ¶ Ex vna. si. n. prima valuit. secūda nō valuit. si secūda valuit ergo prima
nō valuit. In ꝺ. videbat vt s. de cōcess. prebē. post electiōem. vbi prosequebat
duplicē ꝓcessionē archidiaconat⁹ sed bene ob. qz ibi nō dicit q fuerit admis
sus sed prosecꝙ vnā electiōem qua multiplici iure potuerūt facere eligētes vt si
qui eligāt cōsuetudine ꝑscripta et priuilegio speciali nō est prohibitum. vt ibi
sed hic duas vel plures electiones diuersas prosequi prohibitū est.
c ¶ Rationi. que idē est quod lex. i. di. cōsuetudo. z ꝺsuetudini preualet. viij
di. frustra. et exemplis anteponēda est. ix. di. sane quippe. z de hoc ·j· eo. ex eo.
d ¶ Contentū. si. s. eo. is qui. e ¶ Effectum. id est confirmationem.
f ¶ Protestet. ergo nil opatur protestatio. p ꝺtrariū enī factū. prestationi vi
detur obuiare. qō dic. vt. xxvij. di. c. i. de ꝺsti. cum M. de ele. cumana. cū si.
g ¶ Ecclesie. ad quam electus est.
h ¶ Aduersarij. coelecti vel alⁱs se opponentis. s. e. cupientes. z ·j· eo. c. ylti.
i ¶ Vageť. quod nō licet. ff. de iu. fis. l. ita fidei. ff. de edē. l. i. §. edere. ff. de inē
ro. ac. de etate. §. nihil. s. e. in electionib⁹. s. e. li. de rescrip. cū in multis. s. de
rescrip. ad hoc de ap. c. ij. cū si. ar. ꝺ q liceat in incerto vagari. ff. de rei ven. q
de tota. §. incerte. ff. cōmuni. di. z si nō oēs. §. si incertū. sed spēalia sunt. quod
dicit no. de libel. ob. c. ij. z facit decre. ista ad questionē quā anno disputaui
an valeat alternatiua a populo. s. appello. ad archiepiscopū vel ad papam. su
per quo dic vt ibi dixi. ·j· de offi. dele. c. si is cui.
lz ¶ Eligere. proponēdo ergo nō incurrit penā sed sufficit q alterā eligat z sic
tenet eligere vt in actionib⁹ dici solet. aut enī sum certꝰ que mihi cōpetit actō z
tunc eligere debeo. ff. de tribu. q in heredē. §. eligere. aut incertus z distingue.
tūc. quia aut sum incertus p iuris impitiā z tunc nihilominꝰ eligere debeo.
quia pitiores cōsulere debuit z ignorantia iuris nō excusat. vt. i. q. iij. §. notan
dū ·j· de reg. iu. ignorantia. ff. de iu. z fac. ig. l. regula aut p errorē facti et tunc
subdistingue. quia aut erat error proprij facti aut alieni aut eius in cuius lo
cum successi. et si ex errore proprij facti eligere debeo. qz in proprio facto inre
parabilis est ignorātia. ff. ad vell. l. cū q̄z. si propē errorē facti aduersarij. tūc nō
teneor eligere. ff. q̄ le. l. i. §. q ām. si ꝓpter factū ei⁹ in cui⁹ locū successi eligere. tene
or. ff. de re. iu. que in alteri⁹ in fi. z ·j· de re. iu. is q in ius z adde qō dix. ·j· ō re.
l ¶ Renūciare. z est rō quia sibi sunt ꝺrie. vtz. vidisti (iudi. abbate in pri
et est si. L. de vsu. l. i. ibi enī agēdo mandati approbat factū serui. agēdo fur
ti reprobat. z ió vna electa
fit alteri ꝑiudiciū. ad idem
L. si ser. exte. se man. emi. l.
vna. vbi si ex peculiaribus
nūmis seruus se mādauit
emi z emptus est dñs agit
ex illo ꝓcio non cōperit em
ptor liberatio vel agit mā
dati ad mācipiū. sz vna ele
ctra sibi ꝑiudiciū facit i alia
ea rōe q. s. ad idē. L. de cō
di. l. vl. ff. de le. ij. cū filiꝰ. §
varijs. L. de pac. inē emp.
zven. l. cōmissorie. Quid q
dicit q edita acto pr mutā
ri emēdariz corrigi. sic pla
cet vsq ad lit. pr. ij. q. viij.
libelloz. L. de edē. l. edita.
verū est in his i quib⁹ vna
nō tollit p electiōem alteri⁹
vt hicz in ꝑdictis cōcor. vt
no. de lib. ob. c. ij. i gl. magē
in fi. de hac tñ materia ple
ne no. ff. de trib. q in here
dem. §. eligere.

turam in discordia de se facta ius de
cetero acq̄ratur nec eorū aliquis tali
electiōi. postulatiōi prouisioni. autvo
cationi quoquo mō valeat cōsentire.
etiā si magistri aut ministri vel poris
generaliū eorundē ad id accesserit li
cētia vel cōsensus ¶ Circa religiosos
quoq alios cuiuscūq cōditionis vel
status existant. volumus hoc seruari
vt nec ipsi electionib⁹. postulationib⁹
prouisionib⁹. aut vocatiōib⁹ a minori
parte numero ad prelationes quaslibz
de se factas. que hoc ipso q a minori
parte ꝓcesserint nullū prorsus tribu
ant ius eiusdem. suū audeāt prestare
cōsensum etiā si sup hoc assensus vel
licentia suorū interuenerit ꝑlatorū.
Nos enī quicquid ꝺtra ꝑmissa vel eo
rum aliqō a quoq cōtigerit attētari.
oīno decernimus irritum et inane.

¶ Idem.

QUis duas elections de se
in aliqua eccl'ia celebratas pro
sequa t insimul et confirmatio
nem petat ex eis. cum nō nisi ex vna
ipsarum valeat ius habere rationi cō
sonum non putamus. etiā si se contē
tum esse velle altera per quā sue intē
tionis consequi possit effectum in ini
tio ꝓtestetur. oportet ergo eum ne cū
ipsius ecclesie vl sui aduersarij si quē
habet discrimine in incerto vagetur.
eligere quā prosequi velit ex illis. et
confirmatiōem petere tantummodo
ex eadem. regressum ad aliam cui p
electionem alterius renūciare. sibiq
ius ex ea nō cōpetere ꝓfiteri videtur
nullatenus habiturū. ¶ Idem.

Si electio ex eo non sortiatur ef
fectum quia electus cōsentire
recusat. vel post cōsensum renū
ciat iuri suo. aut forte diez claudit ex
tremum seu propter occultum eius
vitium irritatur. electores qui iam se
cerant quod spectabat ad ipsos infra
iuris terminū eligendo habebunt a
dissensu renunciatiōe morte vel irri
tatiōe predictis ac si vacatio noua cēt

Si electio. Si electus nō cōsentit vel post cōsensum renūciat vel morit vel
propter occultū sui vitiū electrō cassat. eligentes ad eligendum ex tūc inte
grum tps hēbūt. nisi circa id egerit fraudulēter z determinat hec decre. quod
rangebat p Host. z Lōp. s. e. ne p defectū p Uin. z Ab. s. ō ma. z ob. cū olim.
n ¶ Effectū. cōfirmatōz. s. c. ꝓx. si enī confirmat⁹ esset z cassaret ꝯfirmatio.
dicit ·j· e. si cōfirmatōem vel cōsecratōem si talis ē electꝰ s. e. cū in cūctis. s. de
o ¶ Renūciat. an electus post cōsensum sine superioris au (accu. sup his.
toritate possit renūciare electioni de se facte fuit cōtentio inter doctores z dixe
runt Jo. ber. Inno. pe. de samp. et Ab. s. de trāsla. inter corpalia q ꝓt Host. et
Host. ibi tenēt ꝺ. Dixit igit ber. z Inno. de resti. in inte. c. ij. q. ꝓ post cōsensuz z
ante cōfirmatōem sufficit renūciare in manib⁹ eligentiū. tu dic ꝑm Guil. qui
hoc no. s. e. q̄uis ad fi. q nō cōfirmatꝰ aut renūciat electiōi priusq̄z negocium
ad superioris deferat examē. aut post. prio casu hoc ei licet. s. e. cū inter canonis
cos. de trāsl. inter corpalia. de resti. in iuteg. c. ij. vij. q. i. q̄z piculosum si dela
tum est. aut proponit tale qd ꝺ electū q ō electōem nullā reddatz eligētes prā
te priuat eligēdi. aut nō. prio casu licet teneat renūciatio quoad ipm nō tñ q
ad superiorē quin facta renunciatiōe possit sup ꝓpositis veritatē inqrere. z si de
ipsis cōstiterit eligere ac puidere acsi pronūciatū esset de sup. ne. p. licet als si
bi posset illudi. s. de postu. bone. ij. §. nec nocebat. z crimia vndecūq̄z. xvij
q. iij. ecce. de collu. c. i. sicut qñq̄z de iure defuncti qrit vt sciri possit de iure su
ꝑstitis. s. de ar. ex pte. Item scōs accusator de priorib⁹ preuaricatōe docēs ad
mittit. ff. de ꝑua. l. iij. L. de accu. si quis homicidij. In scōo casu tenet in totū
renūciatio. in nullo enī ꝑiudicat superiori cora quo qstio pendet. pura si dicat
q electio facta sit ꝺ formā cōcilij qz propē. ego dico q etiā si nō sit delatū negoti
cium ad superiorē. vel etiā in scōo casu distinctōis cū delatū est. l. z nō opponi
tur. id p quod sint priuati licet teneat renūciatio quo ad electū ꝑm opi. ber. et
sequaciū quā credo verā esse tñ in nullo casu tenebit q ad superioris ꝑiudiciū.
nam etiā si peccatū sit in forma hz superior tūc prouidere. vt. s. e. q̄z. Dico q̄z
breuiter q in oī casu añ ꝯfirmatōem tenet renūciatio q ad electū. q ad superiorē
in nullo casu fit sibi ꝓiudiciū. p iura pro hac pte inducta. z ar. ·j· e. tit. ab eo.
p. ¶ Occultū. idem si propē supueniēs delictū vel factū pone q peccauit in
decre. s. eo. q̄z sit. vel in decre. cupientes vel in decre. ·j· eo. si religiosus. redibit
potestas ad electores cū in culpa non fuerint. et ideo dicit de occulto. quia si
sciēter elegissent. potestas eligendi nō rediret ad eos sed ad superiorē devolueret
ꝑm distinctionē decre. s. e. q̄z. et sic nō procederet questio quantū temp⁹ de
berēt habere. quia nullū. Sed pone q sciēter elegerūt indignuz. ita q priuati
erant potestate eligendi. papa de gratia eos restituit. nunqd habebūt integz
tempus vel tantū quod superaret. dico q integrū p hanc decre. z p decret. de
maio. et obedi. cum olim. quia integre restitui intelligunt. ij. q. iij. notādū. L.
de sen. pas. l. i. z ita. Uin. Inno. z Ab. in pce. decr. de ma. z obe. cum olim.
a ¶ Dissensu. vtz in primo casu.
b ¶ Renunciatione. scilz post consensum.

a ¶ Integrū.ſ.triū menſiū in cathedralibꝫ vel regularibꝫ eccl̄ijs.s.e.ne p defectu.in minoribꝫ ſex menſes.de cōceſ.pben.c.ij.z idem intelligo repetituz in menſe qui dat̄ pape ad electiōem beneficioz in curia vacantiū.j.de prebē.ſta tutumz intellige hanc decret.in his q̄ de iure proprio hñt eligere.qz ſecus ſi ex iure deuoluto p̄m ea que no.Ber.tan.z Hoſti.s.e.ne p defectu.qui dicūt negligētes eſſe priuatos tantū in pena electōe que occurrit.vnde p̄m hoc ſi archiepiſcop⁹ ad quē ex iure deuoluto ſpectat eligere eligit.z electꝰ diſſentit vt reuniatur vel morik ad canonicos redibit electio.ſed Bof.intellexit negligētes p̄ uatos in tota illa vacatiōe.

tempus integrum[c] ad electionem aliam[c] celebrandā.dummodo nil fraudulenter egerint in p̄miſſis. ¶ Idē. Si religioſus cui[c] arbitrium[g] non ex ſua.cum vellevel nolle non habeat[c] ſed ex illius quez vice dei ſupra caput ſuū poſuit z cuius imperio ſe ſubiecit voluntate depender electioni de ſe ad prelatiōem aliquā extra ſuum monaſteriū vel ſuam[c] eccleſiā celebrare ſui ſuperioris[k] q̄ dare ipſam valeat nō petita licētia et obtenta p̄ſumpſerit cōſentire conſenſus ſic p̄ſtitus non teneat[m] et in penaz p̄ſumptiōis illius electio eadem ipſo facto viribꝫ vacuetur oīno. ¶ Quia vero vtrū religioſis[n] conſentiendi electionibus de ſe factis et ad prelationes ad quas electi fuerint tranſeunti a ſuis ſuperioribus ſine fratrum conſilio licentia dari poſſit.cum iura ſup hoc ſint[c] varia dubitatur interdum. ¶ Nos ad huiuſmodi dubitatiōem

tollēdam[p] et vt ordinationes eccleſiarum ac monaſterioz in quibus tales[q] electi[c] extiterint.celerius et facilius valeant expediri decernimus vt ijdem ſuperiores ſuis irrequiſitis ꝓuentibus electis[p] huiuſmōi cōſentiēdi z trāſeūdi liberā dare valeāt facultatē ¶ Idē Quia Illus[r] religioſus ad abbatiaz ſeu prelaturam[c] ſue vel alteri[q] religionis decetero eligat[k] niſi ante fuerit ordinē regularem exp̄ſſe[t] profeſſus. ¶ Quod ſi ſecus actum fuerit eoipſo irritū[b] habeatur ¶ Ad dignitatem vero epiſcopalē ad quam nouitij[b] eligūtur interdū talem in ſecularibꝫ vel regularibꝫ[c] eccleſijs eligi minime prohibemus. ¶ Idem. Quia Illm[c] expediat concordare iura iuribꝫ z eorū correctiones ſi ſuſtineri[c] valeant euitari decretalem felicis recordatiōis Jnno.pa.iij. prede.noſtri que innuit ſub ea forma poſſe in electionibꝫ compromitti. vt

ex his.de ſen.ex.inter alia. L.de legi.l.vl.et habes etiā de boc.s.de poſt.c.i.

q ¶ Tales.ſ.religioſi qui nō hñt libez arbitriū trāſeūdi vel cōſentiendi.

r Electi.ex multiplicatōe huⁱ⁹ verbi q̄ hic habes.no.q religioſi poſſunt eli

s ¶ Electis.nō dixit eligēdis.vñ nō valet licētia da (gi.z dicam.j.c.p̄ti. ta religioſo vt conſentire poſſit electioni future vel prouiſioni etiam cum conſenſu ſui ſuperioris.vt in conſtitutione cle.eo.ti.cum conceſſa.

¶ Illus religioſus.monach⁹ in abbatē eligi nō p̄t niſi ſit exp̄reſſe.pfeſſus ad dignitatē autē epalem z in ſeculari z regulari eccl̄ia talis eligi poterit hoc dicit.Declarat in p̄ia p̄te decre.s.e.cū cām.z ap probat q̄ no.naſo.z Cōpo.s.eo.cum in magiſtrū. z approbat q̄ ibi no.boſ. et Bof.et Ab.in decr.cum cām. In ſecūda approbat q̄ no.Ber.de ſtatu regu. quod dī timorē in magna gloſa. Cōpo.s.e.cū cām. et Hoſt.devo.p tuas.

v ¶ Prelaturā.puta p̄io ratū guardionatū vel magiſtratum p̄m q̄ diuerſa ſunt noia taliū p̄laroz q̄ religioſis p̄ſunt.vt s.e.q̄rundam ad idē.s.e.fundamta. Ez etiā hodie in adminiſtratiōibus z prioratibꝫ monaſterioz habz hoc locū.vt ī cle. de ſta.regu.ne in agro.§. ſane.

x ¶ Alterius.hodie religioſus eligi nō p̄t ad p̄laturā alteri[c] religiōis vel habit⁹.p cle.e.ti.cum rationi y ¶ Eligat.eligere tñ p̄t ſi tacite ſit pfeſſus.j.e.ex eo q̄ in fi.z in.c. indēnitatibꝫ in p̄n. No.exp̄ſſe q̄ monachus vel religioſus eligi p̄t nec bz poſtulari ſed p̄ electiōem poſtulabit.ſine ſupioris.n. licentia qui eā dare poſſit nō poterit cōſentire.s.e.c.pti.p q̄ idē probat z p decre.s.e.cē ſit.z. s. c.quoꝛūdā. De hoc olī opi.fuerūt.z tractabāt de hoc Jnn.z Hoſti.s.de renū. poſt trāſlatiōem devoto p tuas.Cōpo.s.de poſtu.c.i.gar.s.eo.cē ſit.z dicebant quidā quibꝫ fauebat Jnno.z Cōpo.monachū extra ſuū monaſteriū debere poſtulari.nō ob.decre.p tuas.vbi dicebāt electū in p̄latū alis in eām eligi poſſe.alias extra ſuū monaſteriū poſtulari debebat. Alij dicebāt indiſtincte eum eligendū.ad decre.poſt trāſlatiōem.reſpondebāt illū fuiſſe poſtulatū propter ordinē epiſcopalē.hodie tenē eū eligendum per hec iura.

z ¶ Exp̄ſſe.ergo nō ſolū ſecularis eligi nō poterit in abbatē.vt s.e.cū ad noſtrā.ſed nec religioſus tacite pfeſſus vt hic et j.eo.indemnitatibꝫ.in p̄n. vbi in abbatiſſa vel prioriſſa idē dicit z tñ p tacitā pfeſſionē bene eſt quis monachus z votū ſolennizat.j.devo.c.vno.nō autē ſolus habit⁹ ſed pfeſſio facit monachum.s.de reg.poꝛrectū.talem autē profeſſionē in ſcriptis facere debēt vt obuiet illis ſi poſtea reclamarent p̄priis ſcriptura.xxvij.q.i. omnes femine i.q.vij.ſaluberrimum.

a ¶ Irritū.olim nō erat irritū ipo iure.ſz irritādū p ſnīam.s.e. cum cauſam

b ¶ Nouitij.nedum tacite profeſſi.et minus ſunt obligati nouitij qui poſſunt ad ſeculū remeare.niſi appareat eos abſolute voluiſſe vitam mutare.vt infra de regu.non ſolum.

c ¶ Regularibus.quaſi diceret interdum cathedralis eccleſia ſecularis eſt. id eſt ſeculariū canonicoꝛū.interdū regularis vtroqz caſu tacite pfeſſus in epiſcopū eligi poterit. Sed que eſt rō quare in cathedrali regulari eligit nō profeſſus.in alijs nō p̄out dixerūt Lau.Uin.Tan.Boſ.z Compo.in p̄e. decre.cum cām id eſt p excellentiā epiſcopalis dignitatis z ordinis.vt eps etiaz ſecularis immediate p̄ſit monachis.z probat idem.s. de iudi.cām.s. ne ſede vacan.c.vbi monaſteriū erat vnitū cathedrali eccleſie forte ſeclari Tamē Tācre.et Boſ.ibi dixerūt q̄ Batonien.cathedralis eccl̄ia ibi erat regularis ſicut et multi in anglia.ſed ber.ibi videt tenere cōtrariū in.ij.glo. vnde in cōſecratione religioſus dicit etiā religioſioz abbate.et eps monachus ad pfeſſionez recipit vt abbas.in auc.de ſanctiſ.epi.§.iubemus.coll'.ix.et facit ad boc s.d vo.et vo.redemp.ex multa.et quod no.de capel.mo.c.ij.

¶ Quia Qm[c] expediat.forma electiōis tradita p decre.s.e.cū dilecti. nō eſt ſublata p ſequens cōciliū quia propt̄ hoc dicit. Et no.ex hoc p̄n. inſpiciē dum q̄d expedit.de pe.di.i.aliud.xi.q.i.aliud.s.devo.ex vo.redemp.magne et p̄priē excellentia vtilitatem reſpicit.vt ibi patet. Jo.an.

e ¶ Suſtineri valeant.reprehendūtur hic illi qui volūt ſuſtinere iura que penitus ſunt correcta.vbi ergo apparet de correctione non ſuſtineātur alias ſuſtineātur.ad idem. L.de inof.teſt.ſi quando.et.s.e.eccleſia veſtra.ij.

f ¶ Decretalem.s.eo.cum dilecti.

g ¶ Inquiſitis.eſt ergo forma iſta partim ex ſcrutinio z partim ex compromiſſo vt hic patet.ſed principalius dicet iſta forma compromiſſi ſed determinati.et ſi bene aduertatur iſta hodie eſt melioꝛ z expeditioꝛ forma iudicō meo q̄ hodie habeamus.non enī volunt canonici libere ius ſuū in alios trāſferre

a ¶ Integrū.ſ.triū menſiū in cathedralibꝫ vel regularibꝫ eccl̄ijs.s.e.ne p defectu.in minoribꝫ ſex menſes.de cōceſ.pben.c.ij.z idem intelligo repetituz in menſe qui dat̄ pape ad electiōem beneficioz in curia vacantiū.j.de prebē.ſta tutumz intellige hanc decret.in his q̄ de iure proprio hñt eligere.qz ſecus ſi ex iure deuoluto p̄m ea que no.Ber.tan.z Hoſti.s.e.ne p defectu.qui dicūt negligētes eſſe priuatos tantū in pena electōe que occurrit.vnde p̄m hoc ſi archiepiſcop⁹ ad quē ex iure deuoluto ſpectat eligere eligit.z electꝰ diſſentit vt reuniatur vel morik ad canonicos redibit electio.ſed Bof.intellexit negligētes p̄ uatos in tota illa vacatiōe.

¶ Ali am.eadē rōne idē dico in tertia z in quarta.ſi ſecundus vel tertⁱ⁹ diſſentit renūciat morik vel occulto ſuo vitio caſſat.et idē in vlteriorib⁹. No.igit̄ tempa q̄ dāt̄ in expeditiōibꝫ eccl̄iaz vacantiuz. p̄io dātur tres mēſes electoribꝫ ad eligendum.vel ſex menſes p̄m diſtinctiōem.s.e. ne p̄o defectu.et de concel.preben.c. ij.z ſeruata forma iſti⁹ dec. ad p̄ſtandū datur temp⁹ q̄dā⁹ fieri poteſt.z adhuc octo dies.s.e.cē ſit.et.c.cupientes in p̄in.et.§. ceterū ad cōſentiendū datur vn⁹ mēſis electo ſi libertatē habet cōſentiendi alias q̄tuz iudex arbitrab̄t ad petendā confirmatiōem dantur tres mēſes.s.e.cē ſit. ad conſecratiōem alij tres.c.di.q̄m.z.lxij. diſ. c.ij.et ſi debet palliū petere boc faciat a tpe cōſecratiōis.j.alios tres mēſes.c.di.c.i. Jn cauſ āt regulariū vel cathedraliū q̄ ex immediata ſubiectiōe vel appellatōe devoluūtur ad papam ſeruabit̄

et dare illis potestatē preficiendi platum p formā scrutinij graue est procedere, nec omnes bene sciunt illam formā seruare, immo boni iuriste practicam ignorātes in ea deficiunt, expedientius ergo seruabit ista forma.

b ¶ Capituli. No. quia secus si dicerek de maiori parte eligentium ꝛ cōpromissarij illum elegissent in quē maior pars numero nō maior capituli noīassz quia tunc electio esset nulla. s. eo. sicut.

i ¶ Concilij. s. e. quia propter. Dicebāt ei quedā q forma illa sublata erat p decre. quia propē. et hoc videbak tenere. Host. in p. decre. in prin. q dicebat diuersas electionū formas vt. s. e. cū dilecti. ꝛ propterea ibi tres tantū forme vel pm alios due approbationes videtur ꝛ propterea ibi dicik aliter electio facta nō valeat sed cōtrariū est verū vt hic vides. ꝛ propēea ista est forma ꝫpromissi sed cū certa determinatōe. vt supdixi.

l ¶ Ut prius. i. sicut poterat ante concilij. quia p pter. cōcilium tamē ꝛ decr. fuerūt eiusdem auctoris.

Cum nō deceat. accedens ad se. ap. p instruendo negocio electiōis p decre. cupientes. eundo hac de cā stando ꝛ redeundo integre preter quotidianas distributiōes percipit fructus beneficioz quos p cipere posset in ipsa ecclesia residendo Et no. ex hoc pncipio ispici quid deceat qō propie honestatē respicit. s. de vot. et vo. redemp. magne. nec enī honestū est officiū suum alicui forte dānosum. iiij. q. iij. ſ. item in criminali. ff. ventris. s. ō rescrip. statutuz. in fi. ff. de fur. l. si seruus cōis. ff. ad vell. l. ij. ſ. l. ſ. ō admi. tu. cum quidā. s. de fideius. p uenit. cum si.

compromissarij secreto et sigillatim volūtatibus omniū inquisitis[s] illum in quem maior et sanior pars capitu li[b] consenserit, eligere teneant[k] declaramus abrogatam nō esse p subsecutuz concilij[u] generale, immo potest in ipſ electionibus vt[p] prius pcedi licite per eandem. ¶ Idem.

Cum[l] non deceat alicui suum officium esse dānosum statuim[o] vt hi qui iuxta[m] constitutionē[n] felicis recordatiōis nicolai pape. iij. prede. nostri super hoc edituz ad apostolicam sedem venerint, eā circa imminentiū electionum negocia instructuri cum tales ecclesiarū suarum p sequētes vtilitatē censeri debeant residentes[r] fructus beneficiorū suorum que obtinent in illis ecclesijs quaruz negocia prosequūtur et etiam aliorum quos reciperent vel possent recipe in ecclesijs residendo[b] integre quotidianis distributionibus duntaxat exceptis[c] recipiant, ad sedem propterea[a] veniendo eandem ibidem hac[e] de causa morando, et ad ipsas ecclesias redeundo, ac si personaliter in eisdem ecclesijs residerent, non obstantibus q buslibet cōsuetudinibus vel statutis ecclesiaꝝ ipsarum cōtrarijs seu priuilegijs quibuscūq p que premissorum effectus posset quomodolibet impediri. ¶ Idem.

A B eo[s] qui contra electū vel postulatū seu promouēdū[b] ad aliquam dignitatē inter cetera q obijcit euidentem notoriū seu manifestum scientie vel alium persone defectum opponit, ipsius defectus oppositio vel eius qualitas[k] nequeūt postea reuocari. ¶ Cum enī opponēs si quod pro defectu opposuit huiusmodi destituiveritate contingat, a p secutione cause debeat omnino excludi[l], et puniri perinde ac si in probatione omnium que obiecerat defecissz[m] iustum est vt postq̄ ad oppositionem eandem procedit nequeat in preiudicium eius contra quem opposuit vlterius penitere[n]. ¶ Idem.

Ex eo[o] q ad electionem episcopi[p] que te in pupillari[q] constituto erate in tua ecclesia extitit celebrata, cum ceteris eiusdem ecclesie canonicis non fuisti admissus de contē ptu[c] conqueri aut electiōem eandem

A B eo qui cōtra. Is q opponit euidentē defectū scie vel pſone ꝫ pmouendū ad aliquā dignitatē penitere nō potest, causam reddit.

b ¶ Promouendū. ista igitur tria paria cōcor. s. eo. vt circa. Et no. q dicit dignitatem. et idem dicit. s. eo. si q forte, ꝛ idē. j. de ver. sig. constitutiōem, per quod apparet decre. illa si forte, nō habet locū in alijs bñficijs. vt ibi dixi.

i ¶ Manifestū. iste enim quo ad casum nostrū sunt synonima, ꝛ idem designant. vt infra de ver. sig. constitutionem.

l ¶ Vel eius qualitas, hoc vult dicere is q opposuit, forte vult obiectum revocare, vñ cum opposuisz euidentē defectū sciel per pſone dicit q vult ristare alijs obiectis ꝛ recedere ab illo. ꝛ nō reuocat obiectū sed qlitatē, vñ nūc vult simplr dicere q patik defectū sed revocat id q dixerat q defectus erat euidēs illō est revocare qualitatē tātū ꝛ neutrū pōt. vt hic vides.

l ¶ Excludi. vts. e. si forte

m ¶ Defecisz. vts. e. i. c. i.

m ¶ Iuxta. no. quia p hanc literā dico q si talis est casus quo instruēs vadat non astrictus p decre. s. e. cupiētes. puta quia nō est ecclesia cathedral. nec regularis vel si est talis appellatio vel immediata subiectio. non deuoluit bis casibus. cū non habeat locum decre. cupientes. ergo nec istius decre. priuilegium p istam lrām. ꝛ cōcor. quod dixi. j. e. si postq̄. ij. responso.

n ¶ Constitutiōem. s. eo. cupientes.

o ¶ Residentes. concor. s. de cleri. non resi. ex parte.

b ¶ Residēdo. pone habet eccl'ia boñ. priuilegiū q canonici ipsi[p] eccl'ie pcipiant fructus bñficioz suoz que hñt in eccl'ijs in boñ. eccl'ia residēdo. vel hz ipse qui vadit pro instruēdo negocio priuilegiū q recipiat fructus rales. s. de rescrip. c. vlt. hos isto casu percipiet. hoc vult dicere litera.

c ¶ Exceptis. que nec dātur studentibꝫ in theologia. s. de pben. licz. nec dātur pñtibus qui nō interſunt horis canonicis. j. de cle. nō resi. c. vno. et hz ista cōstitutio fingat ipm pſentē nō fingit ipm diuinis officijs ineſſentē. habeat ergo quod pñs haberet q diuinis officijs ineſſet. vt prece. c. vno. qō etiam est ꝫ. cū dicat distributiōes q̄tidianas concedi his qui pſequūtur ecclesiarū vtilitatem et ibi soluitur.

d ¶ Propterea. no. legē p instruēdo negocio electōis iuxta p̄dictā ꝫstitutōz

e ¶ Hac de cā. si ergo facta instructōez finito negocio sola voluntate vel pro aliorz suoz negociorz expeditōe maneret in curia. tūc cessabit priuilegiū hoc z est huic sile qō dicit lex q nō vere reipublice causa abesse dicit. is qui proprij cōmodi causa in legatione est. ff. ex qui. cau. ma. l. vere. sed postea ex q redire inciperet cōpeteret ei hoc priuilegiū. redit ei de itinere qō ob hāc cāz fecit. ꝛ ē sile huic qō ōr de rest. s. e. li. de rescrip. statutū in fi. cū

f ¶ Effectus. puta est q statutū ꝫsuetudo vel priuilegiū in ec (suis ꝫcor. clesia q quacūq de cā ds absit etiā si vtilitatē ecclie pſequit nihil ꝫcipiat. dd si talē ꝫsuetudinē vel statutū iurauerit. nō credo q tūc locū hēat hoc priuilegiū q iuramētū illō pt seruari sine piculo aīe. s. de iureiu. si ꝫo. ꝛ q hic nō dispēsat cōtra iuramētū. vt. s. de rescri. cū aliqbꝫ cū suis si. nec ob. si sustulit statutū vel cōsuetudinē qō est pncipale. ergo ꝛ iuramētū de illo seruādo qō ē accessoriū. tolle enī instantiā. s. de iureiu. cū ꝫtingat. ꝛ qō ibi no. Dec dec. bene facit. ad. q. de q querebat olim Bar. in dec. cupiētes. s. e. an due pſone de opponētibus q vadūt pro instruēdo negocio ad curiā. debeāt ꝫtribuere ad expensas fiat q inter eos conuenit. ff. depo. l. i. ſ. si ꝫuenerit. si ntl erat cōuentū dicebat iudicis arbitrio relinquendū pensatis laborez facultatibus mittentium et missorū. cum ista decret. priuilegiet eos in fructibus pcipiendis. satis arbitrabitur iudex eos conferre debere.

buslibet cōsuetudinibus vel statutis ecclesiaꝝ ipsarum cōtrarijs seu priuilegijs quibuscūq p que premissorum effectus posset quomodolibet impediri. ¶ Idem.

A B eo[s] qui contra electū vel postulatū seu promouēdū[b] ad aliquam dignitatē inter cetera q obijcit euidentem notoriū seu manifestum scientie vel alium persone defectum opponit, ipsius defectus oppositio vel eius qualitas[k] nequeūt postea reuocari. ¶ Cum enī opponēs si quod pro defectu opposuit huiusmodi destituiveritate contingat, a p secutione cause debeat omnino excludi[l], et puniri perinde ac si in probatione omnium que obiecerat defecissz[m] iustum est vt postq̄ ad oppositionem eandem procedit nequeat in preiudicium eius contra quem opposuit vlterius penitere[n]. ¶ Idem.

Ex eo[o] q ad electionem episcopi[p] que te in pupillari[q] constituto erate in tua ecclesia extitit celebrata, cum ceteris eiusdem ecclesie canonicis non fuisti admissus de contē ptu[c] conqueri aut electiōem eandem

n ¶ Penitere. vt sic sibi ñ liceat mutare consilij in alteri[o] detrimentū. j. de re. iu. mutare. cū suis concor. ad idem. s. de ele. publicato. nam ꝛ quod semel placuit non pt amplius displicere vbi versak alteri[o] interesse. j. de reg. iur. qō semel. nisi in casibꝫ in quibꝫ iura penitētiā variarōz admittūt quoz aliqs ibi no. ꝛ ē ñ. huic s. eo. vt ds duas. dd dices pone pmouēd[o] ꝫsentir q opponēs renūciet obiectū vel qlitati obiectus iudex nō ꝫsentit, nunqd hoc poterit opponēs. et videt q nō. q. ds pror. phibet zc. ff. de postu. l. ds pror. ꝛ ꝫcor. s. de excep. c. vl. maxime cuz in huiōi electiōibꝫ exuberet iudicis officiū. s. de ele. cū nobis olim. cū si. In ꝫtra. videk p hanc lrām q dicit in pīudiciū a[o] ꝫ quēzc. ꝛ quilibꝫ potest renūciare iuri p se introducto. s. de re. ad aplicā. L. de legi. q fauoz. j. de reiu. q ob grām. satis videret p prima iura ꝛ maxime ea rōe. q si q bet ral obiectus pmouēd[o] stari debet repelli. q ipse huic iuri renūciare nō posset cū istud licet ei faueat si nō probak obiectus tamē ei nocet si fuerit probatum. et sic videtur renūciari nō posse huic iuri inuito iudice. et facit qō dixi. s. eo. si forte

Ex eo q. canonic[o] impubes ad electōem nō vocat[o] nō agit de cōtemptu. si professi cū professis vel cōuersi laici cū clericis electōi interesse nō debēt manauit primū dictū ad declaratōem eoz que no. Clin. Lan. Host. Ber. et moderni. de etat. ꝛ qli. ex rōne. Scōm ad declaratōem eoz que no. Ber. Jn no. Host. de instit. c. ij. et Alb. s. eo. ti. in generi.

p ¶ Episcopi. Quid de inferioribus dignitatibus ex bis vulgaribꝫ iuribus quibus arguimus a verbis. j. de priuile. si papa. i. Rñ. in fine. cū si. videret q in inferioribus secus. cum si de inferioribus idem voluisset intelligi id expressisset. s. de decī. ad audientiam. Contra puto eum ratio. c. que. j. sequitur sit generalis nec ibi reperatur de episcopo cum dicit ad prestādum in electione suffragiū zc. et hoc bene probak. j. eo. indemnitatibus in prin.

q ¶ Pupillari. que est in mare minor. xiij. annorū. in femina minor. xij. nec distinguamus an malicia suppleat sicut nec in finienda tutela. L. quādo tu. vel. cu. l. indecoram. instit. qui mo. fini. tutela. in prin. l. secus in matrimonio. vts. de despon. impu. puberes. vbi de boc. ad idē. j. eo. indēnitatibus. in pn.

r ¶ Tua ecclesia. no. q minor. xiij. an. dicitur idoneus ad beneficium ꝛ ad canonicatum cathedralis ecclesie. de hoc supra. de prebē. superinordinata. et supra eo. li. de rescrip. si eo tempore.

a ¶ Contemptu. quod alias cassatiōem inducit et plus in electiōe nocet qs multorū contradictio. s. eo. venerabilem. ꝛ c. bone.

b ¶ Juris scripti.

c ¶ Quam ratiōis. que deficiente iure scripto allegari potest. viij. dist. frustra. et. ix. dist. sane quippe. s. eo. vt quis. lex enī est omne quod ratione constituit. i. dist. consuetudo et seneca in epistola. cxxvij. ad lucillū. Si vis tibi omnia subijcere te subijcias rationi.

d ¶ Discretione. iij. q. vij. tria. de corpo. vi. ex parte. L. de fal. mo. l. i. et per

hanc litterã dico idem de furioso p prẽ.§.tria.z.xxv.q.i.vt ita ḡ. ō sue.ab in
rel.cum dilectus.ff.de in iur.l.illud.cũ nec tales matrimoniũ carnale ꝫhere
possint.de spon.dilectus.xxxvij.q.vij.neq furiosus.nec religionem vouere.de
re.iur.sicut.j.

e ¶ Suffragiũ.ff.de iur.immu.l.ij.§.impuberes.z dicit lex indignũ nob
videt cum q stabilem mentẽ nondũ adeptus est propẽ priuilegia militũ sapi
entũ hominũ iura tractare. C.de testa.mil.l.vl.z minores sportulas decuri
onũ accipiũt suffragiũ tamẽ inter alios nõ afferũt.ff.de decu.l.spurij.§.mi
nores.z si p rinceps detve
niã etatis minoribꝫ non vi
detur pcessisse q sine decre
to alienẽt. vt circa perfectã
etatẽ liberã administratõez
habeant. C. ō his qui ve
ẽs.impe.l.eos. isti enim ac
cusare nõ possunt.nec testi
ficari.ij.q.i.prohibent.iij.
q.iij.c.i. nec testam̃. facere.
ij.q.vi.§. diffinitiua. z tal
etas prona est ad malũ. ſſ
q.i.c.i.z est hec littera ꝓtra
Tan.et Ber.brix. qui dixe
runt in.q.dñicali que inci
pit tutor cuiusdã. q si pu
pillus patronꝰ maior. vij.
an.pñtat vnum z tutor eiꝰ
aliũ. preferẽ presentatus a
pupillo.pro eis facit.xvi.q
vij.decernimus.

f ¶ Hi qui.s.frẽs vel mo
nachi vel distinguo in his
an sint clerici prout distin
guit in conuersis.vt.j. di
cam in glo.ij.

g ¶ Tacite. In electis aũt
requirit expressa pfessio. ō.
z nullus.sic.j.e. indẽnitati
bus.in pñ. Nouitij ergo
non admittũtur.z sic tene
bat Abb.in glo.in fin.all.
ad hoc.ff. de sta.li.l.statu
liberꝫ. lz tales gaudeãt pri
uilegio canonis.vt.j. de sen.excõ.religioso.tamẽ nõ sunt vere religiosi. vt ibi.

b ¶ Conuersi laici. de cõuersis ergo hic loqtur. monachi ergo vel frẽs pfessi
indistincte admittũtur. ad hoc.ō. de ar.cũ olim. de sen.excõ.canonica.xvi.q.
i.generaliter.xciij. di.a subdiacono. bodie secꝰ qd dicit ī cle. de eta. z qli. vt hi q
uerti laici. ergo in bospitalibꝫ locis hmõi vbi sunt solũ laici ꝓuersi isti bene
eligũt sibi priorẽ rectorẽ magistꝝ vel massariũ. ō. de ar. cum olim. nec hoc hic
prohibet. et ad hoc.j.e. indẽnitatibus.§.pe.

i ¶ Cum clericis. in plebibꝫ ergo vbi sunt clerici z laici ꝓuersi nõ admittunt
ur. Dico q de iure cõi conuersi laici ad electõem nõ admittũtur vt hic. sed decr.
ista nõ tollit specialiũ locoꝝ ordinũ. vel psonaꝝ ꝓsuetudines pscriptas. ō. e.
li. de cõsti. licet. q re illi pscripte cõsuetudini stari dz. nõ ob. q in talibꝫ nõ vale
at cõsuetudo. ō.e. massana. quia illõ dicoveꝝ ẽm Inno. z Hosti. q hoc no. de
insti.c.ij. de laicis pfessiõez habitu nõ de cõuersis. cũ ergo cõuersus sit eccle
siastica psona. xxj.q.i.c. duo. tale ius spũale pscribere poterit.

¶ Post hec. Si ab electõe cathedralis vel regularis ecclesie in scriptis ex cã
probabili appellet ad papã ea pendẽte cõfirmatio facta p ordinariũ nõ
valet. Requirit decre. cupientes. nõ solũ q electus venit. sed q vsqꝫ ad finẽ nego
cium prosequtur. z bz locũ etiã cũ appellat cõfirmatõe vel puisione. hoc dicit.

m ¶ Ecclesia. no. quo ad cathedralẽ ecclesiã bene erat statutũ q appellatio
deuolueret eoipso q in scriptis et causa probabili interposita eẽt. ō. e. hꝫis. sz ō
regulari sic nõ erat expressum. purificate igit sunt regulares cathedralibus. sic
ō. e. ne pro defectu. et. c. cupientes. secus in casu. ō. e. hꝫ hꝫ.

n ¶ Scriptis. sic.j. de ap. cor. et de hoc. ō. e. ti. hꝫis.

o ¶ Probabile. vide illud speciale in istis ecclesijs q sufficit q appellatõ sit
interposita ex causa probabili licet causa sit falsa. ad hoc vt deuoluat z potest
esse quia maiora facilius deuoluũtur. vt ō. de ap. vt debitus in fi.

p ¶ De ap. ergo secus si ad inferiorẽ. cũ enim ista decre. ponat suũ casum spe
ciale ꝓtra regulã. j. de ap. nõ solũ. ij. rñ. quo cauet primo cõstare debere ō ve
ritate cause antequ reuocẽtur attẽtata post ap. ante sententiã interiectã. ob hoc
igitur a casu expresso nõ recedã sed antiquoꝝ generali iuri in alijs stabo. z po
tuit eẽ ratio reuerẽtia se. ap. et vt melius visitet. quia ista maiora de facili trãse
unt ad papã. vt in p. decre. vt debitus in fi. z si appellet ad legatum nõ puto
hanc decre. locũ hre licet dici soleat examẽ legati satis z examẽ ap. se. Hz vidõ
q si appellet ad se. ap. nõ sufficit adire legatũ nisi ptes cõcordarẽt appellatõi
renũciando. de ap. constitutus. et de of. le. studuisti. et. c. licet. et dixi supra. e.
cupientes. circa prin.

q ¶ Canonice. sine aliqua prauitate. vt ō. e. hꝫis. et. j. c. prouida. et prio in
quiratur. de recessu. vt ibi.

r ¶ Potuit. sufficit enim q appellatõ sit interposita ex causa probabili. ad hoc
vt deuoluatur et alias competẽtis iudicis iurisditionẽ reuocet.

s ¶ Firmitatem. si j. e. prouida. et. c. se. et. c. vl.

t ¶ Si electus. approbat qõ no. guil. z gar. ō. e. cupientes. §. q si.

v ¶ Iuxta. si ergo talis erat electus q venerat ad curiã nõ astrictus tamẽ il
la constitutõe. licet ante finẽ cause recedat cũ nõ habeat ibi locũ constituto er
go nec eius pena. et facit quod dixi in decre. cupientes in prin. super verbo i
mediata subiectio. et. ō. e. cum non deceat.

x ¶ Constitutionem. ff. eo. cupientes.

impugnare nõ potes. cũ taz iuris[b] hꝫ[c] rationis existat vt tales cum discretõ
ne[a] careant ad prestandũ in electione suffragium nullatenus admittãtur.

¶ In ecclesijs quoq regularibus vl monasterijs hi qui nõ sunt tacite[s] vel expresse professi nõ debẽt cũ pfessis vel cõuersi[b] laici cum clericis electiõi bus[a] interesse. ¶ Idem.

¶ Post hꝫ ab electiõe in cathe
drali vel regulari ecclesia[m] ce
lebrata fuerit in scriptis[n] ex cã probabili[o] que probata deberet legiti
ma reputari. ad se. [p] apo. appellatum electõem ipsam p ordinariũ cõfirma
ri cõtingat hmõi confirmatio nisi pri
us fuerit canonice[q] ab appellatiõe ip
sa recessum cũ sit ab eo qui nõ potuit[r] de facto psumpta. nullam obtinet ro
boris firmitatẽ[s] ¶ Si vero electus[t] qui iuxta[v] constitutõem[x] felicis recor
dationis. Hi. pape. iij. pre. nostri ad di
ctam sedẽ venerat pro electiõis sue ne
gocio prosequẽdo de ro. curia sine li
centia recesserit. anteq hmõi negoci
um sit finitũ eius electõ autoritate cõ
stitutõis ipsius. que non solũ vt quis
veniat sed etiaz ex sui mente[y] exigit q
vsqꝫ ad finẽ negociũ prosequat. eoipo
viribꝫ euacuat omnino. ¶ Cum aũt
ab electiõis cõfirmatiõe[z] vel facta p
uisione[b] peum[c] ad quẽ propter inferio
rum negligentiã fuerit deuoluta eli
gendi potestas. ad sedẽ appellat eandem. cõstitutõem pdictã inueniẽdo z
mittẽdo et alijs que perstringũtur in
ea cõuenit obseruari. ¶ Idem

¶ Am[a] ex eo q felicis recordatio
nis Greg. papa. p. noster statu
it in cõcilio lugduñ[e]. vt ad regi
mẽ parochialiũ ecclesiaꝝ assumpti se
ad sacerdotiũ. promoueri faciãt infra ã
num a sibi cõmissi regimis tempore[g]
cõnumerãdũ. z psonaliter[b] resideant
in eisdem. ¶ Alioqn si infra lidẽ tps
promoti non fuerint[x] hmõi ecclesijs

y ¶ Mente. et ita punit
qui mentẽ offendit sicut q
mentem et verba. ff. de iur.
om. iu. l. siquis. v. q dũ. p
ponitur. ff. ad mace. si iu
lianus. §. murui. immo p
ferẽt intentio verbis. j. de v.
sig. itelligẽtia. z. c. propkea.
Et in cõtra. videbat q cõ
stitutio penalis erat z restri
genda. ff. de pe. interpratõ
ne. sufficere ergo videbat q
venerat prout cõstitutio di
cebat. sed cõtra. est verum.
ista enim sunt paria nõ veni
re et venire et sine licẽtia re
cedere. xi. q. iij. certum. de
iudi. c. i. ff. de excu. tu. l. sci
re. §. obseruabunt. videtur
etiã talis offendere verba ẽm q nõ i. §. q si p. ff. sup verbo executõem. nõ ob.
quod dicit cõstitutõem penalẽ nõ extendendã. qz in hoc nõ extendit qõ erat
de mẽte nec puto electũ puniri qui eo tempe quo nõ impedit processus cause
p. ff. vel. xxx. miliaria pegrinatiõis recreatõis vel simili cã iuit extra curiã. non
eni recessisse dicit qui stari est reuersurus. ff. de procu. pñs. ff. de diuor. l. iij. et
verba ciuili mõ nõ captiose sunt intelligenda. iij. di. erit. ff. de serui. si cui. et b
tenet guil. et gar. in decre. cupientes.

y ¶ Dino. qõ hic de pena electi veniẽtis z recedẽtis sine licẽtia dictum est ea
dem ratione intelligo repetitũ de pena opponentiũ z psonarũ instructarum.

z ¶ Cum autẽ. approbat qõ no. guil. z gar. ō. e. cupientes. in prin.

a ¶ Cõfirmatõe. in cõtra. videbat. ibi enim nõ de meritis electõis sed de inia
tate iudicis agit. ō. de ap. interposita ad fi. ad quid ergo veniret psone instru
cte sed ꝓtrariũ verꝫ est. licet enim de iudicis iniqtate agat. nihilomin[9] z de meri
tis electõis. z sic necessaria est instructio personarũ.

b ¶ Prouisioni. in contrariũ videbatur qz penalis erat cõstitutio. z qz si pa
pa de prouisiõe voluisset intelligi id explisisset. sicut fecit de electiõibꝫ z postula
tionibꝫ de decr. ad audientiã. Sed cũ quotidie iura ista purificẽt electiones po
stulatiões et prouisiones. ō. e. statuimus. et. c. vt circa. quid iuris de vno z de
alio. vt hic pareat. sed post prouisionẽ non videbat vacare ecclesia et sic nec ha
bere locum cõstitutio que prouidere intẽdit ecclesijs vacãtibus. vt ibi patz in
prin. sed p appellatõem suspendit cõfirmationis et prouisiõis effectus. de iu
reiu. venientes. vnde merito locum habet constitutio.

c ¶ Eum. quod dic. vt supra. e. ne pro defectu. et. c. hꝫ hꝫ.

¶ Um ex eo. Dispensare possunt episcopi z superiores cum habentibꝫ paro
chiales ecclesias sibi subiectas q vsqꝫ ad septenniũ studendo non tene
antur ad sacerdotiũ promoueri. ad subdiaconatũ tamẽ debent promoueri. j.
annũ alias sunt priuati. z illo durante septẽnio debet in illis ecclijs idoneus
poni vicarius de fructibꝫ ecclesie sustinẽdus elapso septẽnio debet rector. j. an
num in presbiterum promoueri. Causam dedit huic constitutioni. quod no.
guil. supra. eo. licet canon. in glo. super verbo priuatus.

e ¶ Lugdunensi. supra. e. licet canon.

f ¶ Parrochialium. nõ collegiatarum. in quibus locum habet concilium z in
collegiatis non. et sic in illis nõ est hec dispensatio necessaria. supra. e. statutũ

g ¶ Tempore. id est ex quo possessionẽ. vel per eum stetit quo minus habe
ret infra. c. proxi. de preben. licet episcopus.

h ¶ Personaliter. ergo nõ pervicariũ nisi in casu decr. de preben. extirpande
qui casus per cõcilium mutatus nõ est. vt ibi dixi. et idem bodie in casu hꝫ. c.

i ¶ Residean. Dispẽsare tñ poterat sup residẽtia. vt i ipa decr. lz i fi. Jo. an.

hꝫ ¶ Nõ fuerit. iusto impedimẽto cessante. vt hic in fi. et. j. e. proxi. §. porro.

l Extunc. i. post illud conci.

m ¶ Acceptare. quia nolebant sic statim presbiterari.

n ¶ Proficiendi. de magi. c. i. et. c. quia nonnullis.

o ¶ Partibus. in quibꝫ forte pauca sunt alia beneficia.

p Opportunitas, sicut prouidet iura q̄ oportunitas ad maluz tollatur, vt xviij. q. ij. diffinimus, de coba. cle. c. i. s. c. fundamēta. j. de statu regu. c. vno i. rn. in fi. ita puidet ne i oportunitas tollat ad bonū vt hic. z. s. ō mag. p totū q Indigere. s. de magi. c. vl. vnde de aduocatis dicit q̄ nō min⁹ puident generi hūano. q̄ si patria armis defenderēt. l. de aduo. di. iu. l. aduocati. et doctor scia mūdus illūinat. s. de here. cū ex īniū cto. j. de reliqui. c. vno.

r Prouidere, sed nōne satis erat puisum paupib⁹. s. de mag. dic q̄ si circa doctores, sed circa libros z expensas non, circa que puidit ista cōstitutio.

s Epi. licet igit inferiores prelati possint ex causa sup residentia dispēsare. s. de cle. non resi. relatū. et ita ibi sentit Innocē. Hosti. et Bar. s. eo. licet in vlt. glo. hoc tamē casu nō dispensabunt minores episcopis. z in. §. porro. idem repetitur Sed nūquid solus eps sine capitulo hāc z alias dispensatōes facere poterit. z videt expssum q̄ non. i. q. v. c. vlt. in fi. vbi etiā de b. et. l. di. ex penitētibus. z ad idem. j. de excess. pla. c. i. z. s de his. que fi. a pla. nouit. et. c. se. In cōtrariū videtur per hanc lrām z per decret. at si clerici. de iudi. cum in his iuribus dicatur de episcopis nulla mentiōe facta de capitulo. ad idez de or. ab episcopo qui renū. epi. c. i. et. ij. de cle. cōiug. sane. ij. de cle. pu. in duel. c. i. ad idē. j. de eta. et quali. c. vno de fi. pbr. c. i. cū multis si. et hoc vltimū credo z communit obseruat fm Hosti. qui hoc no. s. de tempo. or

absq̄ monitiōe alia sint priuati, nonnullis ertūc' parochiales ecclesias recusantib⁹ acceptare[m] eligendi z proficiendi[n]. cum eis facultates nō suppetant, nec ab ecclesiarum prelatis de alijs beneficijs in plerisq̄ mūdi partibus[o] interdū prouideat eisdez. oportunitas[p] sit sublata in grāde vniuersalis ecclesie. que ad sui regimē viris literatis pmaxime noscitur indigere[q] dispendium z iacturam. nos sup hoc multorū instantia excitari frequenter volentes cupientibus in scientia proficere. vt fructuz in dei ecclesia suo tēpore afferre valeant oportunū vtiliter prouidere[r]. presenti constitutione sancimus. vt episcopi[s] eorūq̄ supiores. cum his qui hmōi[t] subiectas[u] sibi ecclesias obtinent[v] vel obtinuerit. in futurum dispēsare possint libere q̄ vsq̄ ad septēnium[w] litterarū[x] studio insistētes promoueri minime teneātur. nisi ad ordinē subdiaconatus dūtaxat ad quē infra predictū annū recipiendū. ne sicut a multis de xpi[y] primonio sublimatis olim factū esse dinoscitur[z]. a statu retrocedere[a] valeant clericali oīno astrigi volum⁹ z nisi cēperīt pena[b]

contēta in dicto concilio eoipso pcelli

Porro septēnio predicto durante ijdē episcopi et supiores sollicite puidere procurēt. vt per bonos z sufficientes vicarios ab eis in hmōi ecclesijs deputādos animax cura diligenter exerceatur. z deseruiat laudabilit in diuinis. q̄bus de ipsax ecclesiaruz prouētib⁹ necessaria ꝯgrue ministrentur[c]. Elapso vero dicto septennio[d] hi cum quibus fuerit vt premittit dispensatū ad diaconatus z presbiteratus ordines infra annū se faciant promoueri. alioquin ertūc dictā penam[e] nisi iusta de causa id obmiserint ipso iure se nouerint incursuros. Idē

Ommissa tibi prochialis[f] ecclesia. q̄ꝯ tantū[g] de āno trāsierit q̄ infra ipm neq̄as iuxta statutum generalis concilij lugdun.[o] ad sacerdotiū promoueri. non est nisi tūc demū cum ex toto fuerit ipse annus elapsus[p] censenda vacare nec potest alij antea te nolēte[q] ꝯferri. Annus autē huiusmōi qui a tempore illo incepit quo ipsius ecclesie regimen commissum tibi extitit. et possessionem eius pacificam[r] habuisti vel per

b Christi. No. dominiū bonorū eccliax esse penes xpm. de hoc. xvj. q. i. expedit. xvi. q. i. quoniam quicquid. s. de verb. sig. causa.

c Dinoscitur. No. ex preteritis circa futura caueri. xviij. dist. in nomine. ō procu. c. i. et. s. e. fundamenta. §. digne

d Retrocedere. militādo negociādo vel vxorē accipiēdo quod possunt ipsi clerici in minoribus cōstituti. s. de cle. cōiu. c. i. sed q̄ sunt in sacris nō. j. de vo. (c. vno.

e Pena. priuationis ipso iure.

f Exerceatur. prouidit hec constitutio ecclesijs et personis. sic. s. eo. cū nobis olim. in fi. et. j. de regu. beneficium

g Ministrētur. nō enī debēt propijs militare stipendijs. xxj. q. ij. caritatem

h Septennio. idem est de minori tpe si ad minus tps dispensatū fuisset qō fieri posset vt supius dixi

i Alioqn. ertūc id ē ea ipso anno a fine septēnij.

k Pena. priuationis

Ommissa. q̄uoz dignitatis rectoris parochialis ecclie nō pmoti requirit q̄ annus integer sit cōpletus. Scdo q̄ ann⁹ ille iā currit iuste impedito. Tertio q̄ post priuatōem ecclesia eidem cōferri nō posset. Quarto q̄nō promot⁹ si eo animo receperat ecclīam vt fructus anni ꝑciperet teneat ad restitutōem ipsoz. z qui ea mēte cōtulit ecclesiā sua re debz indemnē.

l Parochialē nō collegiata. s. eo. statutum

m Tantum. q̄ amodo ante finē anni nō expectans mus aliqua tpa statuta ad ordines recipiendos. de q̄

bus. s. de tē. or. de eo. vel si supest vnū tps adhuc nō ē diacon⁹ vl subdiacon⁹

o Lugdun. supra. eo. licet canon.

p Elapsus. facta computatiōe vt dicitur. j. §. proxi. In contrariū videbatur quia lex dicit q̄ si promisisti mihi facere insulam infra certum tempus et iam tempus tantū lapsum est q̄ amodo infra illō tempus fieri nō potest licet totum tēpus non transierit contra te agere possum. ff. de ꝛbo. obli. l. hoc iure et. l. si ita stipulatus essem. vnde exquo certum erat illum infra diem promoueri non posse. videbatur pena cōmissa. sed contrariū est verum vt hic patet. et hoc tenebat Buil. et Bar. supra. e. licet canon. p. l. ff. de ꝛbo. obli. l. in illa stipulatiōe. et. l. insula. vbi expresse dicit stipulatiōem penalem nō cōmitti ante diem. etiā si sit certum parere nō posse. Item licet certum sit conditiōem extituram expectari debet donec existat. ff. quādo di. le. ce. l. huius legatū. Ad cōtraria potest respōderi. vt no. in. di. l. hoc iure. vel dic ante diem agi posse quā ti interest opus inchoatum non esse vt in primis iuribus. sed ad penam non vt in secūdis et hic.

q Nolente. et merito non potest conferri quia nō conferūtur beneficia ꝛc̄ vacent. supra de concess. preben. ca. i. et. ij. Anno autē elapso libere potest conferri non obstante illius possessione. j. de preben. licet episcopus. idem vides in morte naturali. quia licet certum sit clericū morituruz. non tamen cōfertur eius beneficiū ante mortē. vt s. de concess. preben. c. i. et. ij

r Pacificam. Quid si nactus est possessionem solum minoris partis bonorum. Dicunt quidam q̄ non currit tempus. secus si maiorem. ar. j. de restispo. frequens. dic fm Buil. qui hoc. no. s. eo. licet. q̄ si liberum habet exercitium cure animarū tenetur hac constitutione licet tantū minoris partis bonorum possessionem habeat. quia cura pars principalis est et dignior. de eta. z quali. cum sit. ad hoc de conse. ecc. vel alt. q̄ in dubijs. z eius ratione tenetur ad sacerdotium promoueri. de preben. extirpande. secus si non habeat liberū cure exercitium. licet possessionem habeat etiam maioris partis bonorum. ad idem. supra. eo. tit. dudum. ij. circa prin. vnde dixit hec litera ipsius ecclesiere gimen ꝛc̄. Quid si postq̄ nactus est possessionē mouetur sibi controuersia. dixit Buil. q̄ si incōtinenti in ipsa possessiōe lis sibi mouetur z possessio continue turbatur promoueri nō tenet. quia que incōtinenti fiūt intrē. supra. e. offi. cij. ff. si cer. pe. lecta. et quia nō videtur pacifica fuisse que nō durauit. ad hoc s. eo. si postq̄. §. ij. s. de ꝛb. sig. nā z ego. et. ff. de in rē. ꝛ. si p pte. §. ꝛbum ō pe. di. i. diuortiū. z litis eu ētus dubius est. ff. de pecu. q̄ debet. posset ergo ee q̄ eccliam pderet. et sic in presbiterū ordinatus absq̄ beneficio mēdicaret. rcūq̄. dist. diaconi. vl. Bi autē possessionē aliquādiu obtinuit sine litigio hac ꝑsti

tutione artatur,ꝛ sufficit qꝫ semel cepit pacifice possidere,s.e. dudū.j. de ac. emp.l.exemplo,in prin,als suo velle qlibet posset sibi litē cōfingere in fraudē buiꝰ ꝯstitutōis,nec ob.qꝫ iste succūbere poterit,qꝛ maledictō est in culpa.L.ō acq̄,pos.l.vl.L.de iu.de libe,sancimus.

a Per te stetit sic.j.de preben,licet episcopus.

b Justo impedimēto,sic.s.eo.cū sit,ad fi,pone qꝫ toto illo anno egrotauit vel absens erat epūs ꝛ cōmendaticias hr̄e nō potuit,vel eum epūs ordinare no luit,vel bis si,he enī sunt iuste cause q̄ excusabāt eū,ꝛ propē hāc cām dico,qꝫ elapso anno statim illo nō vocato possit alteri ecclesiā cōferre,vt in p̄,decre,licꝫ ta men turiꝰ ꝛ honestius esset ipm citari ꝛ facere pronūciari illū priuatū,si non ostē dit dispensatōem vel iustuꝫ impedimentū nam si hoc omisso fiat collatio ipse po stea veniēs ꝛ de isto impe dimento vel dispensatiōe fi dem faciens collatōem cas sari faciet.de re,iudi,cum bertoldus,ſꝫ qꝛ iudices vt illi ad quos collatō spectat nolunt litigare vel se aduer sarios cōstituere,nec illi q̄ bus faciēda est collatio ni si prius habeāt ius in re,iō cōmuniꝰ eligitur altera via vt sine alia pronūciatione fiat collatio.

te stetit quo minus haberes eandeꝫ tibi non curris si,pmoueri iusto impe dimentoᵇ derētus infra tempᵒ huiusmodi neq̄isti. Porro si infra di ctū tempᵒ non fueris rationabili cau sa cessante promotus,tibi ecclesia ipa qua dicti statuti auctoritate iam pri uatus existis ne statutū ipsuꝫ fiat lu dibrioᵈ debitoꝫ frustrē effectu et nō rebus sed verbis cū sit potius contra rium faciendū lex imposita videatur nullatenus eaᵉ vice poterit iteratoᵇ cō ferri. Ceterum si pmoueri ad sa cerdotium nō intendens parochialē receptis ecclesiā,vt fructus ex ea per annū percipias ipsam postmodumᵏ dimissurus nisi volūtate mutata pm ptusˡ fueris,teneberis ad restitutōeꝫ fructuum eorundē,cum eos recepe ris fraudulenter. Illum autē qui eaꝫ tibi cōtulit cum te nō crederet ad hu iusmodi ordinē promouendūᵐ preter diuinā quā exinde incurrit offensamᵒ ad seruandā indemnē eandem eccle siam decernimus obligari. Idem. Jᵖ abbatē eccle sie ro,immedia te subiectumᵍ in nostruꝫ episco pumʳ elegistis reprehendi exin deˢ nulla ratiōe potestis. ei tamen ab alio q̄ a nobis vel apo,se,lega,si sit in prouincia ᵛ de latere ˣ nostro missus ʸ da ri nō potest licentia suū deserēdi ᶻ mo nasteriū,et ad vestram eccl'am trāseū di. Huiusmodiᵃ vero legatus qui maiusᵇ omnib post romanū pontifi cem in puincia sibi decreta imperiuꝫ censeᶜ habere archiepoꝝ episcopoꝝ ꝛ exemptoꝝ electiōes potest ex officioᵈ cōfirmare Alij autē legati hocᵉ neque unt,nisi eis id a sede ipsa specialiᶠ sit cōmissum. Idem. Jᵍ cōpromissarius in quez de functo epo trāsfertur eligēdiʰ potestas negligēter infra tpsⁱ a iure statutum eligere pretermittat ad supiorem potestas devoluit prouiʲ

a Missus.subau, vel alio q̄ haberet sup hoc spe ciale mandatum,vt in fi.c.

b Deserēdi.sicut enī in feriꝰ nō deserit sine sui su pioris licētia suā eccl'iam, de renun.admonet.sic nec iste sine pape licentia q̄ sibi proximᵒ est supior vel sui le gati de latere suū monaste rium deseret.

c Trāseundi. Quid si abbatia nō sit exempta sed priuilegiū habet qꝫ abbas ad episcopoꝝ non possit as sumi sine sedis apo.licētia ex causa forte,quia abbates se vidētes recessuros res mo nasteriꝰ dispergūt,ꝛ habes de hoc priuilegio.xvi.q.i. hinc est etiā.nūquid pote rit legatus ō latere huic da re licentiā,satis videt isti, decret.ar.qꝫ sic quia potest omnia p̄ter excepta de offi.lega.qꝫ trāslatōem.xvi.q.i. frater.ff. de offi.pfe. p̄to.l. vna.ad hoc.j. de ſ.sig.c.i. in prin. Nō not.qꝫ p hanc decr.reprobata est opi. No sti.no.s. de cōsue.cū vene rabilis.dicebat enī ibiꝫ de renū.c.vltī.in prin.qꝫ illi le gati habebāt speciale man datū transferendi abbates exemptos,alias id facere nō possent p decre.de of. le.qꝫ translatiōem,sed Comp.ibi cōtra,dicens qꝫ ex generali legatione hoc po terant.et eius opinio hic reprobat vt vides.

d Huiusmodi.sumptū ex eo quod no.gar.s.eo.cupientes circa prin.sup verbo examen.et dic huiusmodi.s.de latere.

e Maius.vnde minores legati non exequūtur officiū suum eo presente. supra de offi.lega.c.volentes.

f Imperiū.qꝛ ordinariū ē nec perit morte mādant.j.ō off.leg.c.ij. ꝛ in eo

g Dre.ff.ō of.p̄si.l.iiij.ff.de offi.p ꝯsu.ſꝫ iō. (pares sunt p cōsulib vt ibi

h Officio,legatōis qꝛ nō requirit spāle mādatū,ꝛ idē dicebam p decr.s.e. quia diligētia.vbi hoc tenet cōpo.itē qꝛ nō erāt hec specialiter reseruata

i Legati.s.nō de latere.vel qui dignitatē illā sibi vendicāt eccleſiaꝝ prete ritu.de quibus.s.de offi.le.c.i.et pe.ꝛ j.eo.tit.c.i.

k Hoc.s.confirmare episcopos archiepos ꝛ alios exemptos.

l Specialr. No.qꝫ nō tantū valet genus q̄tum spes.de ap.c.ij. de hoc de offi.oꝛ.si sacerdos.et.xxiij.di.q̄q̄.

m Cōmissum. No.ꝛ breuiter.qꝫ si exēpt plat inferioꝛ epo eligit ad epatuꝫ tenet electio.tñ trāsire nō poterit sine licētia quā dat papa vel eius legat ō latere si canonic l'ali eligit i epūꝫ exēptū l'archiepūꝫ exēptū l' ad aliā dignitatē exēptā legat de latere ꝯfirmat.inferiores legati nō sine mādato spāli Si āt epūs in epūꝫ vel archiepm postulet.tūc vt trāsire possit,spālis licētia pape req̄rit.qꝛ casus ille.s.epoꝝ trāslatio est de reuatis.s.de of.leg.qꝫ trāslatōem.ꝛ sic sane de cre,istā intelligas.vnde nō dixit hic qꝫ legat admittat postulatōes.ſꝫ qꝫ con firmat electiōes.episcopi autē non eligūtur vt predixi.

n Si cōpromissari. Si cōpromissari nō eligit.j. tps iuris.ad supiorē devol uit ptās p̄uidēti si eligit sed indignū,indistincte redit ad ꝯpromittētes. nisi id sciēter ratū habuerit Idē si electᵍ idone nō ꝯsentit. si ꝯpromissari sciēt eligit indignū,ipe solᵃ ab eccl'iasticis būficijs triēnio ē suspēsus,nisi id cōpro mittētes sciēter ratū habuerit ꝛ pena p̄dicta suspēsiōis nō bꝫ locū in epo ꝯpro missario,nec in electōe inferioꝝ epoꝝ ꝛ restringit illa pena ad būficia q̄ obtinꝫ in eccl'ia offensa ꝛ idē in būficijs illi q̄ deficit in pbatōe ei qō obiecit i psonā Declarat hec decr.mlta iura ꝛ mltas opiniones.ꝛ maxie ea q̄ no.Uln.ꝛ ber.ō ꝯcel.p̄bē.ꝯstitut.in p̄ia glo.ꝛ ipe ber.s.e.cāꝫ Inno.ꝛ Host.s.e. ne p defe

o Cōpromissarᵒ.l'ꝯpromissarij cū eadē rō (ctu.ꝛ cōpo.e.t.in cauſ i fi. sit i plibꝫ rīs vnūꝫ i plres ꝯpmitti pt.vt bꝫ.s.e.cāꝫ.c.i cauſ.c.cū i iure cū si.

p Epo.idem intelligas q̄ ad penā p̄uiatiōis de inferioribꝫ dignitatibꝫ cum semp inferiores locū habeant ratiōes.

q Eligēdi.ꝛ tūc potit etiā postulare.vtſ.i cauſ de renū.pᵒ translatiōem.

r Negligēter.als nō curreret tps.de ꝯcel.p̄bē.qꝛ diuersitatē. Quid si do lo neglexerit.nunq̄d habebit locū qō hic ōr an qō ōr.j.ſ. pri.puto locū hr̄e qō hic ōr sufficit enī qꝫ nō eligit.ad hoc.j. de ap.ab eo.vbi pretermitteret facere quod q̄s dꝫ.j. debitū tps siue dolo siue negligētia id faciat equipank.ad idez de testi.p tuas in fi.et.s.de rescrip.plerumq̄.

c Ecclesia ipsa,tolle qō est in fi.ſ.nullatenus ea vice ꝛc.

d Ex istis,quidā habent hic in lrāꝫ ad quā inhabilē reddidisti te.

e Ludibrio,sic.L.de bo,que,liber.l.vl.ſ.vbi autē puerilis.

f Faciendū,vt.L.cōia del.l.ij.in fi.magis ergo consideremus sensum q̄ verba,ad idem supra.eo.si postq̄.ſ.i.s.de ſ.sig,intelligētia,et.c.propterea.

g Ea vice,intelligo,i.in illa vacatōe,als lex esset imposita ꝓbis. facile enīꝫ esset sibi conferre vni quē sciret nolle ꝯsentire.ꝛ postea reiterato illā prio ꝯferre ſm illos qui bñt in tex.ꝛ ad quā te inhabilēr̄.nō est dubitatio tanta.

h Iterato,nam qua ratiōe posset primo anno finito iterato eidem conferre eadē ratiōe finito secūdo,ꝛ sic dic de tertio,ꝛ sic de singulis,et sic canō frustra retur effectu,vt dictū est,conco.s.de test.licet.iij.

i Intendēs.si ergo intēdebat a principio promoueri,sed postea mutata vo luntate promotus nō fuerit nō tenet ad restitutōem fructuū qō vez puto de perceptis ante mutatā voluntatē,in alijs credere secus eadem ratiōe.

l Postmodum,elapso anno.

m Mutata.no.qꝫ fraus purgat sic et mora interdū.s.de loc.potuit.et.j.ō re.iu.mora.vbi de hoc.ꝛ no.exitū spectari cum vitiū cōsistit in animo als spe ctatur initiū supra.eo.li.de rescrip.si eo tempe.s.eo.dudū.vbi de hoc.

n Promotus fuerit,ad sacerdotiū infra annū.

o Promouēdū.ꝛ in veritate,pmot nō fuisti,als purgat vitiū in vtroq̄.

p Offensum,sic.s.eo.perpetue.cum suis cōcor.

q Indemnē,pone enī illū qui fructus pcipit nō esse soluēdo ita ineffica est actio cōtra eū.s.de sol.odoardus,dabit in ꝯferentē,vt hic vides ꝛ hec loq̄t nō solū de obligatōe in foro aie sed etiā in foro iudiciali. dūmodo de tali cru delitate vel fraude fiat fides.tñ q̄ fraudē allegat illā pbabit.ff.de pba.quoti ens.ſ.q̄ dolo.ꝛ pbabiliter id per cōiecturas.j.tit.prio.c.ij.

r Abbatē. Abbas exemptᵍ eligit in epm,sed trāsire nō pt sine licētia pape vel legati de latere.scdo dicit qꝫ legatus de latere pt ꝯfirmare electōes epi scoporꝝ exemptoꝝ,reliqui nō sine speciali mādato.declarat q̄ no.ber.s.ō po stu.c.vlt.vltra medium glo. Cōp.ibidē in pn.ꝛ ea que no.moder.de ꝯsue.cum venerabilis.et Bar.supra.eo.cupientes.ſ.denicꝫ.

s Abbatē.idem intelligas de quolibꝫ alio inferioꝛi plato ab epo qꝛ eadez de subiectis epo quoad hoc qꝫ eligi pñt.sed sine licētia epi non transibunt ꝛ

t Epm.idē de alijs dignitatibꝫ.puto ad aliā abbatiam.supra.eo.c.nullᵍ cum si.et eadem est ratio.

v Elegistis.dubitatiōis fuit cā epūs qui nō bꝫ libez volatū sine licētia pa pe debet postulari ad aliū archiepatū vel epatum ꝛ si eligit nō valet electio.ea dem ergo ratio videbat in abbate imediate subiecto.vt p id deberet postula ri nō eligi.sed illō speciale in epis.s.de renū.nisi cum prudē.nō enī quicunq̄ habet petere licētia trāseūdi postulādus est.vt probat.s.e.si religiosus.et.c. nullus.et in his que no.s.de postu.c.vlti.

x Exinde,quia elegistis et nō postulastis.

s Tempus.trium mensiū.
t Statutū.l.di.postq̄.et.s.eo.ne pro defectu.
v Supiorem.proximū vel ad capitulū in inferiorib⁹ casu.ō ꝺcef.pb.c.q̄
x Imputēt.puniūtur ei ex.pprio facto nō ex alieno.qz negligēte elegerunt.
y In talem negligentē.s. z Huiusmodi eligendi episcopum.
a Trāstulerūt.poterāt ei sibi.puidere solicitū eligendo. Itē alio mō.s.non dādo eis totū tps qō bēbāt.ad hoc ō elec.cū in veteri cū si. Et sic no.q negligētia pcuratoris nocet dño.de hoc.s.vt lit.nō ꝓtest.c.i.in glo.vl.pdūt ei ius et quo seu el p aliū debito tpe usi nō sunt.ff. quemad modum serui.amit. l. vsu. Ad hanc primā ptē ꝺicit exīsse.L.de tēpo.ap.auct. si tamēvbi dicit q si in cā appellatōis eligātur arbitri nō currit biennīū appellatōis prosequēde pendente corā arbitris cā. etiam si mille anni trāsirēt.sed tunc currit cū arbitriū desertuz fuerit.so.ibi cōpromissuz factū est devolūtate pscribentis z ei⁹ cui pscribit hoc autem devolūtate eius cui pscribit ꝼm Inno. qui ō nō. s.e.ne pro defectu in prin. nec p ola est idē in arbitris cōpromissarijs z cōpromissarijs datis ad eligendum vt ps.s.e.sicut.z.j.de re.iudi.cum abyno. Si querak an ꝓmittentes hoc mādatū reuocare possint.dic vt no.s.eo. in cauſis in antepenul.glo.
b Eligat.j.debitū tps.
c Imputari.in hoc concordabāt supradicti doctores in glo.s.in pn. allegatz c.s.e.in cauſis.z ber. brix. in questiōe veneriali que incipit. canonici cuiusdā ecclesie.peccata enī suos dñt zc.j.fi.porro cū suis cōcor. excepto. Cōpo.q̄ tenebat in totū ꝺ istū.fi.in decr.s.e.in cauſ in fi.dicebat ei in hoc casu ad supiorē ptātē devoluī cū vice capli ꝓmissarij pdicti fungāt d Ignorāter hic olim erāt opiones ber.tenebat hāc opionē q̄ hic approbata est.s.e.cām.z in p. decr. Institut⁹.de ꝺcef.pbē.et eadē rōe Host.ibiz Cōpost.e.ti.in cauſ in fi.dicebāt ꝺicū p decre.s.e.cū terra q̄ decr.nō ob.z intelige eā vt ibi no. Itē illa rōe hoc dicebāt q istī cōpromissarij fungūt vice capituli.sed capl'm eo casu itez posset eligere.ergo⁹ iste cōpromissarius. sed nō est e Functus.sicutī iudice siue bñ siue male semel iudi (verum.vt hic vides. cāte.de offi.dele.in litteris.z.c. venerabil'.ff.de re.iud.l.iudez.z.l.paul⁹ cū si. f Scienter.bñ dicit.q⁹ sicut a principio si ignorāter elegissent nō haberet locū pena cōcilij.ita nec si ignorāter ratificent.
g Ratā.trahit enī ratihabitio retro.z cōpak mādato.ff.de re.iur. hoc iure.ff.deiecit.et.l.sp.ff.l.j.de sen.excō. cū quis.z.j.de re.iūr.ratihabitōe cū suis concor.z bñ poterāt ratā hre q⁹ suo noīe id erat factū.al's sec⁹.vt in p. decre. cū quis.j.de re.iur.ratum quis.
b Habuerint.in quo casu devoluit.prius ad papam.s.e.q̄q̄.
i Libere.quia habebūt libez tps.ac si nova cētvocatio.vt supra.c. si electio.si.de ma.et obe.cum olim.
k Eosdē.pbam⁹ b oli p decr.de renū.p⁹ trāslatōz i fi.nā ibi nō valuit electio vel postulatio facta p cōpromissariū.z nihilomin⁹ papa mādat q cōpro
l Idē fit.s.q electō libere ad eosdē reuertit ꝓmittētes. (mittētes eligāt
m Eligit.compromissarius. n Idoneum.s.e.cum in cunctis.
o Renuit.vel p⁹ ꝺsensum renūciat.vel diē claudit extremū.s. e. si electio.
p Cōsentire.approbant hic supradicte glo.ber.z reprobat opinio Host.q in pūcto dicebat ꝺicū in pdi.decr.cām in fi.rōe p eū in supiori casu reddita. et q⁹ verba cū effectu sunt intelligēda.s.de cle.nō resi.relatū.z.c. possz q̄ et ipe q ipsi⁹ vicē gerit.xciij.d.c.i.cū si.sed hoc est falsum ꝓpter supiorē rōz q⁹ functus estzc. Et qō dicit iste.ff.et.ff.pti.q̄ad scōm casum vez intelligas. nisi aliō caueret in mādato.puto q possit eligere semel vl plies zc.z ita termiauit Barto. Brix.in qōe sua dñicali.q̄ incipit q̄dā dederūt ptātēvñ dicebat damasi⁹.s.i p. decr.cām. vbi electō deferk a iure pt sepi⁹ fierī z variari.sed vbi ab hoie vnica electōe cōsumik ptās.ff.de ō.ob.eū q̄ certaz.ff.vl.nō ob.ꝼm eū.ff.ō opt.le.l. ij.vbi electio delata ab hoie vnica electōe nō ꝺsumik.q⁹ ibi nō fuit exhibita tota familia in q̄ dēbat fieri electio.distinxerī q̄dā.an deb ptās puidendi an eligendi vt in prio casu itez possit eligere.in scō nō.q̄ distinctio satis eq̄ vr.nec ista decr. ꝺicit quia de potestate eligendi loquit.vt ps in ipsius prin.
a Eligit.scienter.quia alias pena suspēsionis locum nō habet.
b Nō cōuenit.xtiij.q.ij.si bēs.ff.de dolo.et elegant'.L.de in offi.test. si quis suo in fi.L.de penis sancim⁹.j.de iniur.z dā.da.z si pignoratōes.et.j. de re.iur.non debz.z dicit ibi. c Premittit.in.ff.si vero.
d Teneat.s. de his que si.a ma.pt.ca.queliuit.cum suis concor.
e Ecclesiasticis.que in ipsa ecclesia obtinēt.vt statim sequit.
f Concilium.supra.eo.cuz in cūctis. g Ipso iure.approbat in hoc opi.Ber.et Host.q̄ hoc no.s.e.innotuit.z opi.Inn.s.e.cū in cūctis.z reprobat opi.Tan.quā no.Ber.in decr.innotuit.q̄ dicebat.q⁹ reqrebat sententia p decr.s.e.q̄sqs.lz nō est vez.vt hic ꝓz decr.illa i alio casu loquitur.
h Hmōi.quod hic dicit tenebat Host.de ele.cū in cūctis.et.supra.eo.tiscām.in fi.et dic hmōi.s.pena suspēsionis per trienniū a beneficijs.
i Eligendū epm.vel supiorem p id quod statim sequitur.
l Cōpromissan⁹.s.eo. cām.z idē si eps elegerit.p⁹ prio iure.vt qz hz vocē i ele ctōe pīarchevl archiepivl alteri⁹ epi.qz eadē est ratio.
l Sic peccāte.s.in eligēdo scienter indignum.
m Iure.s. de sen.ex. qz pticlosum no.qz lz hoc tenebat Host.in supradict. glz Bar.in decre.cupiētes. s e.ff.ceterz. tñ olim dubitabat iō.qz decr.illa.qz pticlo sum.videt de sui mēte itelligēda de suspēsionibz ab offi cio vel coherētibz officō.pu ro ingressu eccle z silibz.ibi pter executiōez pōtificalis officij zc.lz laudet de⁹ z do mīn⁹ Bonifac⁹.q̄ dubitationē illā mihi sustulit per hanc lrām.z potuit esse rō. qz spūalia sine tpalibz diu cē nō pōt q̄ bīt sevt ꝺnera i.q.iij.si q̄s obiecerit.c.salua ꝺcor.z cēt verecūdū epos mendicare.supra.de renū. ad supplicationē.
n Locū.cōtra. supra.e. q̄q̄z.in fi.ibi soluitur
o Restrigitur.dicebat Host.in decre.cū in cūctis q⁹ up hoc pūcto necessaria erat interpratio.fouebat tamē ꝺctā opionē. qz ideſ nite loqbak ꝺcilij.z qz constitutio illa fauorabil' videbak eccl'is ꝺcordat ār ad hūc.ff.s.e.cupiētes.ff. terum. Et no.penas restringēdas.j.de re.iur.in penis.vbi de hoc.
p Taliter.scilicet scienter indignum.
q Spāli'.qzz generalē offendit eccl'am q̄ vna sola est.xtiij.q.i.loquitur.
r Offendisse.q̄tū in eo fuit.licet conat⁹ñ habuerit effectū nō ñ fuit volitas suis termis ꝓcta.z iō puniēda de pe.di.i.ff.cogitatio.
s In personā.quia a beneficijs eccl'iasticis triennio est suspensus.
t Illi⁹.i.q̄ in ipa eccl'a obtinet vt hic vides.z sic declarak decr. pria ist⁹ rl. circa fi.z sic alicqs ē suspēsus a bñficio in vna eccl'ia nō in alia.sic.s.e. cupientes.ff.ceterz.j.de of.ca.si canonici ō reb⁹.ecc. hoc ꝺsultissimo Quid si i his casibz eligēs vel opponēs ñ hz in illa eccl'ia bñficiū dic q⁹ pena ēordiaris puniri poterit.s.de acc.sup his.ō iud.ad liberādā.L.ō sepul.vio.l.vl.in fi.cū si.
u Procurator ad appellādū ē iudiciū decr.ei ista i his casibz locū hz i q̄bus decr.vt circa.lz decr.illa locū nō hz in appellatōibz inēpositz i iudicio.j.e.cōstitutō.q̄ nec ista.lz al's dicam⁹ q⁹ pcurator ē q̄ de mādato dñi aliēa negocia i iudicio admīstrat.ff.ō pcu.l.i.lz ad negocia ꝺstituit.j.e. q̄ generalit et q⁹ dicit ad appellādū intelligo ad quēcūq̄ etiā inferiorē papa ꝼm Bar.q̄ in oībus appellatiōibus dixit illā decr. locū habere.lz Buil.ꝺ. vt ibi dicit
v Prouisionē factā vl' ec faciēdā si ꝺ certā psonā appellat.s.e.q̄ ꝺ certam
x Deceto.extēdit q̄ ad futura.ō hoc.s.e.lz canō. y Fōr.s.e. qz pter
z Personas.in plāli dixit.vt cōprehēderet electū z eligētes.supra.e.vt circa. Buil.z Bar.in decr.vt circa s.e.an.s.sufficiat opponēti dicere. oppono hoc micidiū plurium z simoniā z dico per hanc lrām q⁹nō.ad quid enī in pcurato ria sic singulariter z clare fieri deberet expressio.si in appellatōe ad idē fieri nō deberet.et de hoc dixi in ipsa decr.vt circa.in glo.quid ergo.
b Speciale. No.q⁹ nō tantū valet genus quoad spēm quantū spēs de ꝺ vide.xtiij.dist.q̄q̄.et supra de off.or.si sacerdos.
c Mādatū.ñ credo q ī casu isto locū hēat decr.illa.j.de pcu.q̄ ad agēdū qz casus iste ē spāl' in q̄ rechrik expssio.idē credo i mrionio ꝺbēdo.vt.e.t.c. vl.
d Loz alias.bene dicit al's enī nō puideret malicie.possz enī ēe q⁹ pcurator credit ea vera esse que nō credit dñs.pcurator ergo iurat in alias dñi.nō in propriā.sup hoc dicvt.lxiij.di.tibi dño.et de iura.calū.in ptractādis.de sacramento autē calū. dicam.j.de iura.calū.c.ij.ij.responso.
e Esse.repete credunt.
f Cōfirmatōem.cassata cōfirmatōevel cassa nūciata propter defectū iurisditionis vel solēnitatē omissam nō ꝓpter hoc electio cassata dicek et probak quod hic dicit.s. de pbē.cū iam dudū.maxime p integrā.qz ibi ꝺfirmatus fuit electus z cassata cōfirmatio propter iuris ordinem nō seruatū. et itez papa de electōe mandat inqri p dec.s.de re.iudi.ad pbandū vbi cassata ē cō firmatio propter defectū iurisditionis.itez de electione queritur.

g Electōis. si aūt cassaret electio huādū ē qō dr. s. e. cū cū. t. c. si electio.
h Juris. solēnitatē. s. e. cuis. t. j. puida. g. vez. t. j. e. c. vl.
i Potestatē. puta qr alias nō erat iudex vel legitime appellatū erat ab ip so vel papa inhibuerat. j. de appel. nō solū. vel erat excōicatus publice iudex de re iudi. ad pbādū. vel aī confirmationē reseruauerat papa epatū. j. e. si eo tē poze. vel his similia. t ppē b nō valuit ipo iure confirmatio.
k Propterb. ppē cessationē scz confirmationis.
l Canonica. ex personis t forma. s. e. qr. pter. t. c. cū in cunctis.

firmatione ipsa omissam. vel ex eo qr ipse q confirmauit confirmādi nō habuit ptātem cassari seu cassam t irritā nūciari ptingat. nō propter hoc pcedēs electō si alias sit canonica intelligitur

infirmari[m]. Idem.

Olia sepe ptingit q cathedralib t regularib ac collegiatis ecclesijs vacātib capitula quēt collegia t singulares earūdē psone bona a prelatis ipsaz dimissa vel vacatōis tpe obuenientia q in vtilitatē dictaruz ecclesiaz expēdit. vel futuris deberēt successoribz fidelit reseruari occupāt int se diuidūt. surripiunt. dilapidāt. dissipant. t psumūt. in eaz graue dispēdiū t iacturā nos ipoz ausus repimere. ac ecclesiaz indēnitatib precauere volētes decernim. vt hi qui premissa decetero presumpserint eoipso sint t tādiu maneant ab officio t beneficijs quibuscūq suspēsi dōec ple ne restituerint quicquid de bonis pceperint supradictis non obstātibus quibusl libet priuilegijs vel indulgentijs aut contrarijs consuetudinibus constitutionibus vel statutis iuramē

to cōfirmatione se. ap. aut alia quacūq firmitate vallatis que oia quo ad hoc auctoritate apostolica reuocam cassamus t irritamus. ac nulli deinceps volum esse firmitat. Idem

Onstitutio feilcis recordationis Gre. pa. p. n. edita in concilio lug. formā exprimēs secūdū q ab his q in elecaionibus postulatō dēat aut prouisionib se opponūt nisi nibus appellari locū sibinō vendicat solum cum in eis extra iudicium appellatur. quando vero in iudicijs in huiusmodi negocijs appellari contingit. anteriora iura cum per eam im mutata non fuerint obseruari opoz

Jcui procu (tet. Idem.

ratio seu administratio cathedralis ecclesie plena t libera in spiritualibus et temporalibus a se. aposto. cui soli hoc competit est commissa. potest alienatione bonorum immobilium dumtaxat excepta omia que iurisdictionis episcopalis existēt. t que potest electus exquo confirmatus libere exercere illa q̄ppe q̄ misteriū pse cartiōis exposcūt nisi fuit eps p alios

g Ola indulgētias priulegia vl statuta. in alijs aūt ecclesijs nō sē reuocata pdicta huari tñ dr. qō dr. j. de of. or. pñti. §. porro. t iō statum sequit quo ad b.

Onstitutio. declarat decre. vt circa dicēs q solū in extraiudicialibus appellationibus locum habet habuit ortum hec decre ex his q no. guil. s. eo. vt circa. in glo. nō ergo et Bar. ibidem in glo. sed nunquid. vbi dicebāt contrarium. eius quod hoc dicitur. s. q vtrobicq decre. illa locum habeat. alr. decre. s. e. cuis et generalem rationem decre. scilicet vt via malicijs precludatur. Sed magis habemus parata remedia in iudicio cū ex iudicium. t iō maior fuit extra iudiciū adhibenda cautela t decre. cuis in alio casu loquit

a Constitutio. s. e. vt circa. alias Stitutio alias Stitutum.
b Negocijs. electionū postulationū aut prouisionum.
c Anteriora. de ap. vt debitus. t j. e. ti. cordi. t. s. e. c. i. cū mille si.
d Iam constitutionem. vt circa.
e Immutata. nō correctionē iuriū euitādā. s. e. cū expediat. cū suis Scor.

E cui. t libera. nō. ar. q prelat habet liberā t generalez. et hoc nō. Jo. v. q. iij. c. vl. in fi. magne glo. alibi nō. Srium. xij. q. i. c. vl. pro pma parte facit. vij. q. i. c. i. xvi. q. i. vt tpis. xxi. q. i. relatio. t. s. e. cum nobis. olim in fine siue dicatur habere liberam t generalem siue generalem t non liberam. siue econuerso donare non potest nisi hēat Suetudo t modica. de dona. ceterum
g Spiritualibus. possunt igitur dare litteras Smēdaticias ad ordies j. de tem. or. cum nullus. §. pe. t puto q iste administrator dispēsationē decre. cum ex eo. s. e. ti. facere possit per hanc decre.
b Soli. preterēq in casu j. de sup. ne. p. eccia cathedralī.
i Immobilium. puta q mobilia t preciosa possit in casu licito alienare. de his enim que seruando seruari non possunt non est dubium. C. ō admitu. lex que. si voluisset papa q alia mobilia alienare non posset. hoc generaliter locutus fuisset. sicut fecit. s. e. c. nihil est in fine. t. s. de accu. c. vlt. j. c. pri. §. si vero. aliquid enim debent verba operari. j. de priui. si papa. i. respon. i ff. t. s. de deci. ad audientiam. C. de codicill. si idem. ad hoc verbum istud qō j. sequitur. dumtaxat. t sic no. ex hac decre. t ex pre. decr. nihil est j. c. primo administratorem ecclesie va. siue datus a iure vel ab homine immobilia alienare non posse.
k Confirmatus. que sunt ista nō. s. e. trāsmissam. dubitari solet an istius administrationis officiū expitet mortuo papa t dixit Cop. s. e. cū nobis olim ad fi. q nō expirat ordinariā enim habet potestatē. ad hoc. ff. de iu. om. iudi. l. t qr. t j. de of. le. c. vij. Flo. etiz ibi q eoipo q papa dat administratorem vl vi sitatorem ec. cathedrali si postea canonici etiam ignoranter eligant episcopū non tenet electio quasi papa dando visitatorem ad sē prouisionem reuocauerit t sic dicit. pronunciatum in curia. sed non bene probatur iure.
l Expediri. concor. vij. q. i. pontifices. t sic mandat quod per se nō potest quod dic vt. s. e. suffraganeis. t. s. de transla. c. i.

m Infirmari. imo ite rū petit eiusdē electōis confirmatio cora debito iudice t seruabitur debitus ordo ff sic nota ex ba c. decreta. q principale nō sequit natura accessoriū lz accessoriū sequat principalis natura j. de of. del. si sup gra. et ō reg. iur. accessoriū. cū suis Scor. Sz qd dices aut apparet ex decr. si iudex cassat confirmationē vitio electōis claz ē si. ppē solēnitatē omissam. t hoc ē claz vt hic qd dubio satis videt dicendū inspici debere. qd oppone batur t si electionē erant obiecta. dicatur facta cassatio vitio electionis si de solēnitate omissa. tūc locū habeat hec decr. In dubio dicat vitio solēnitat facta cassatio confirmatōis. ad b. ff. suspe. tu. hec enim. §. i. t sacit qō ibi no. ad idē. ff. ō excep. rei iudi. si ex testamēto ff. de penis. si pses. t j. de reg. iur. de penis. t facit qō nō. l. di. c. i. t de osti. ex lris Cōsulte. tñ facit iudex si ex primit ad instar ei qui remittit de exercitu. ff. de his q no. infa. l. i. t. vij. t facit ad hoc qō nō. moderni. s. ca. sup eo. t hec ba dicant cū iudex cassat confirmationem secus si confirmationē electō nē qr tūc nō ē dubitabilis

Olia sepe. Si vacāte cathedrali regulari vl colle (hec questio. Jo. antegiata ecclesia singulares psone capitul vel quētus occupāt bona apla to dimissa vel vacatōis tpe obuenientia donec plene restituāt ab offō t qbuscunq bñficijs sunt suspēsi nō ob priuilegijs statuti t Suetudinib q̄cunq firmitate vallatis. t aduerte qr decre. ista. nō principalit facit ad titulū. sed qr vacāte eccia cū iminet electio faciēda si canonici videāt bona vacātis digni tatis sibi deberi. difficultates ingerūt t tardius eligūt. ideo b puidit. t sic etiam electioni faciēde puidit. Idē dico. de decre. s. e. sciāt. t. c. generali. t fa. s. e. vbi periculum. §. prouisioni.
o Sepe. debuit igit ius sup b pdire. ff. de legi. nā ad ea j. ō resti. spo. frequēs. cū sitib. t ē si. j. ō pbē. qr sepe. t ō b de despō. ipube. lras. i glo. pe.
p Collegiat. i alijs nō hz locū hec decre. sz illa. j. ō of. or. pñti. t q dicunt ecclie collegiate. dixi. s. e. statutū. q Vacātib. pncipali plato p cui mortez dicunt viduate. s. e. ne p defectu. t. c. qr propter.
r Earūdē. Nō q ad extraneos t q nō sunt de collegio nō extēdit hec Sstō
s Dimissa. de qbus an testari potuissent dicā. j. de of. or. (vt hic vides. presenti. §. porro. t Expēdi. vt. s. e. cupientes. t ō of. or. pñti. §. porro
v Reseruari. lxxv. dist. qm quidā. xij. q. ij. nō liceat. t. c. illud. t fiet hec reseruatio p economū si eū habeat vt in pdict iuribz. vel visitatorē vel administratorē ecclie fi quē hz j. e. is cui. t de sup. ne p. eccie. t sup hoc adde qō nō. Jo. in predic. o. c. illud. xij. q. ij. Sed pone vacāte sede certū ē q caplm succedit in iurisditōe. s. de ma. t obe. cum olim. t j. e. ti. c. vno. t de instī. c. ij. nisi esset visitator datus a papa. j. e. is cui. rōe istius iurisditōis aliqua proueniūt puta ex ādenatione vel sigillo vel hmōi. nunqd in his locū habet decre. puto q nō. qr ex quo Spetit eis iurisditio ergo t ois iurisditōis fructus qui accessoriis est de reg. iur. accessoriū. cū suis Scor. t b forte voluit dicere illud relatiuuz qd in vtilitatē ꝛc. archidi. Sqō ē hodie approbatū p cle. e. ti. statu tū. t ibi vide in
x Eaz eccliaz cathedraliū regulariū t collegiataruz. (glo. hic patet.
y Daneāt. qr nō dimittat petm nisi restituat ablatū. j. ō re. iu. peccatis. cū suis Scor. z Officio. puidebit aūt q de ipsoz fructib officiet eccle
a Bñficijs quibuscunq aliud in casu. s. c. cupientes. §. ceterum. t. s. eo. si
promissarius. §. pe. t vl. Si queratur que est rō quare ibi solū a beneficijs ipsius ecclie suspensus est. hic vero ab oib q etiā extra illā eccīam hēt. brevis est solutio. qr hic ab officio suspensus est. ibi vero nō. cū ergo ob officio suspensus sit t ab omnib beneficijs dicitur esse suspēsus. lxxxi. dist. eos. de cle. ex mi. latores. t grauior pena bñ debuit hic apponi cū possit statim prouidere restituēdo ibi suspēsus est vsq ad trienniū.
b Donec ipsis igitur restituentib ipso iure sine alia sentētia restituti erūt

f Firmitate. puta cōfirmatione inferiorus a papa vel oppositione pene vl bis similibus.

Tidēnitatibꝫ diuide decr. in .vij. ptes. In ꝑma ponit ȝstōnis cā. z ȝstō circa psonas eligētes z eligēdas i mōsteriꝭ monialiū. In scōa ibi sane pōit q̄d iuris cū i ipsis mōasteriꝭ plures fuerint electe in discordia p formaꝫ scrutinij. In tertia q̄ incipit ibi ceterū. ponit quid iuris cum electe p formam ȝpromissi aliq̄ ps se opponit. In quarta ibi porro. declarat an decr. vt circa z decr. cu plētes. s. e. ti. hēant locū in causis ipaꝫ electionum. In q̄nta ibi post remo. ex cōicat aduocatos z alios vocatos p dictis electoribꝫ q̄ discordiā seminauerint vl exortā nutrierit. In sexta ibi. s. dicta fit ꝗpliatio ȝstōnis ad canonicas nō pfessas z que bñt ꝓriū. In septima ibi. ad b. fit quedā ꝓtestatio et antiquoꝝ iuriū saluatio.

Et ꝑma ps b dicit monialē nō eligit nisi ꝓgerit. xij. an. z sit tacite vl exꝑsse ꝓfessa. nec eligit nisi ꝓgerit. xxx. an. z fuerit exꝑsse ꝓfessa.

n Que. s. monasteria.

o Dispēdia. s. e. ꝓpter.

p Affectātes. s. e. cupientes.

q Duodecimū. q. tūc dicit pubes. de despō. ipuberes. z idē ē in viro. q. añ pubertatem ad eligendū nō admittit. s. ex. eo q̄. r Peregerit. sic. s. e. cuꝫ in cūctis. j. de eta. z qua. c vno. s. ō of. dl. cū vicesimū.

s Tacite. idē i mōsteriꝭ viroꝝ. s. e. ex eo. q̄ in fi. s. e. auaricie. z c. funda mēta. ℔. pinde.

t Aliꝭ professis.

v Prioressaꝫ. idē si alio q̄cunq̄ nōie vocet ad hoc. ꝓ

x Gubernat. j. ō sta. re. c. i. z ꝓhāc lr̄am puto q̄ in prioressam vl suprioressam claustralē bñ possit assumi minoꝝ xx. an. z de talibꝫ. s. de sta. mo. cū ad monasteriū. ℔. prior añ.

y Eligat. eligi. ꝓhibet. sed nō postulari. sic in epo q̄. j. idē tps nō eligit. s. e. cū in cūctis. sꝫ bñ postulat. s. e. innotuit. z puto q̄ debeat postulari a papa. j. ō eta. z quali. c. vno.

z Triceſimū. olim abbatissa debebat esse sexagenaria. xx. q. i. iuuēculas. sed nō vtebamur illo iure sꝫ p decr. s. e. cū in cūctis. ℔. inferiora. eligebat q̄ attigerat. xl v. an. nūc añ imposita ē certa meta. quā lꝫ in abbatissis seruemus in abbatibꝫ locū hr̄e nego. vt in fi. c.

a Exꝑsse. nō q̄ in eligēte sufficit q̄ sit tacite ꝓfessa q̄ō fit cū maioꝝ sciens z spōte suscipit habitū. ꝓfessoꝝ. j. annū z triduo ꝓseuerat. vel cū stat i religiōe vltra annū his modis fit tacite ꝓfessio. z b vel in religionibꝫ nō mēdicātibꝫ ꝓbat b. s. de reg. ad nr̄am. z. c. ex ꝑte. z. j. e. ti. ꝛfirmationē. In electa requirit exꝑssa ꝓfessio. vt hic. z idē p oia i monasteriꝭ viroꝝ. vt. s. e. nullus. z. ca. ex eo

b Sane. ij. pars.

c Diuisis. q̄ō si est nō ē nouū nec ⟨quod in fine reprehēsibile. lxiij. di. nosse. c. vl. z viij. q. i. nec nouū.

d Duabus. si. s. e. si quando.

e Nō obstat. b intelligo. nisi opponat id q̄ō eligētis votū nullum reddat ita q̄ nō remanēt due ptes. ar. s. e. siq̄. pone enī q̄ opponat q̄ eligētes ñ sunt tacite vel exꝑsse ꝓfesse vel nō sunt puberes. s. ꝓxi. rñ. vel q̄ in monasteriꝭ nō mēdicātibꝫ sūt aliq̄ recepte q̄rū nō valet receptio. j. de sta. mo. c. vno. ℔. sane. dico tales exceptōes admittēdas. ad b de offi. del. ex ꝑte. ij. z facit q̄ dixi. s. e. quoꝝūdaꝫ. vbi q̄ de duabꝫ ptibꝫ ȝstat. nec opōit aliq̄d q̄ō illas minuat. aliqua nō ob. exceptio. z sic intelligas hāc lr̄am. Alij ȝdicentes b spāle ꝛn casu nr̄o q̄ excōicate suspēse z inēdicte z silēs psone z eligētes sciēter indignam admittent. z ꝓputabūtur in numero. sed q̄ nō sunt ꝓfesse vel mīores nō. q̄ non faciūt numeꝝ. q̄dā ℣o dicūt exceptionē excōicatōis bñ admitti ȝ eligētes. q̄ excōicatio ꝑuat voce z numero. ij. q. i. nomē. ibi. de nūero collegaꝝ. et ꝛsupri mere vel delēr ꝛc. sꝫ sciēter eligēs indignā. lꝫ ꝑuet voce ñ numero. z iō non obstat talis exceptio. supioris tñ offm̄ his casibꝫ nō deficiet. vt sequit. ego iam bis in iudicijs conabar defendere. q̄ eligētes sciēter indignā tanq̄ suspenseꝫ irregulares repellant. z votoꝝ suoꝝ nō habeat ꝓputatio. ita q̄ ꝑm b electio a minoꝝ ꝑte numero possit valere q̄ enī ad illā electionē dicā illas in numero nō ꝓputādas vt vitet antiquoꝝ iuriū correctio. si enī ita simplicit starem⁹ numero. q̄d dicem⁹ si. xij. sunt moniales. vij. nolunt eligere. instat finis termini alie. v. eligūt. quare non valuit electio facta ab ipis. v. Quid si papa indixit vij. monialibꝫ ne eligāt. q̄re nō valebit electio facta a. v. si hoc ē i inēdicto bonis q̄re nō erit in inēdicto iuris nō video. Itē pone q̄ aliq̄ moniales elegerī alternatiue ȝditionaliē vl incerte. ita q̄ vota eaꝝ trāsferant in alias. s. c. ij. dicem⁹ ne voces aliꝰ ꝑt. lꝫ forte sit minoꝝ nūero nō valere. Et his z silibꝫ rōnibꝫ vr̄ ñ br̄i debere rōne votoꝝ illaꝝ q̄ elegerūt sciēt indignā. sꝫ ȝ b facit. q̄ si nō fit collo i electoribꝫ monialiū. vt. j. e. c. ℔. vt āt. g̃ pena ꝑuatōis in eis locū ñ hꝫ. sꝫ b nō ē vez. vt ibi. j. dicā in glo. nō ex b itē ȝ id facit finis. c. vbi ꝺ multa spālia statuta in bis electoribꝫ. sꝫ id nō ob. q̄ ꝑter illō sē spālia mīta. vt. j. patebit. Itē obstabit q̄ lr̄a ꝺt nūero. itē q̄ ꝑm b nihil eēt q̄ ad b nouū in electoribꝫ monialiū. q̄ id erat statutū. s. e. si qñ. p q̄ō. c. ex ꝑn. z fi. z p decr. s. e. inseptū incꝰtū i ill ꝺ q̄ ȝ duplo maioꝝ ꝑte nūero pōt obij̄ci id q̄ō votū ānullat. probari vl q̄ votū nullū ꝛpureꝰ i nūero. z si dicam⁹ vota taliū ꝛputari. miꝛto fortius vota ꝛceptoꝝ. vñ ia i cāis succubui. z iudicio meo nō solū vtil imo z necessaria eēt declaratio. z ita dico circa decr. s. e. q̄rūdā vbi hec oia intelligāt repetita recepi q̄ ꝑuat curia. q̄ i ista decr. z decr. q̄rūdā. ꝑci se stet nūero. ita q̄ nō beat rōnabiles exceptōis suspēsiōis. irregularitat. z alioꝝ q̄ reddūt voti nullū. z audiui bone. papaꝫ sic in ȝsistorio dixisse. vide l cle. e. ti. q̄ō circa. z q̄ō ibi nō. Quid dicem⁹ si i cōcordia vl a duplo maioꝝ ꝑte fit facta electio erit ne ō necessitate q̄ fiat ꝓclamatio ꝑm formā decr. vltie. j. e. ti. Et ꝓcedit dubitatio ista. q. ex q̄ eo casu nō admittit aliq̄ excepto. vt b ad q̄d hꝫ fieri ꝓclamatio. puto ꝛriū cū illa decr. idistincte loq̄t. ꝑterea posꝫ eē moniales illas ñ eē pfessas. l ñ eē eraꝫ ltime. z iste saltē exceptōes ñ ꝑnt negari q̄n admittāt cū nūeꝝ diminuant. vt. s. dixi. Itē forte ō ȝsuetudiē ꝓcepta l ꝓuilegio ñ ad ꝓuentū. ℔ fiat ergo citatio vt ad b ſci atur vel forte tenent eligere ō certo loco. s. ō ȝsue. cū dicto. z. ō ℔. sig. si abbate

Itē q̄d dicem⁹ i mōasteriꝭ q̄ p mares regunt. sē eni q̄dā mōsteria monialiū. q̄ ꝑ ꝓrē regūt z moniales eligūt sibi illū ꝓrē. ista talia mōsteria sē mihi nota. hēbit ne locū hec decr. i taliꝭ

electoribꝫ. z p ꝑn. c. vbi ō statuim⁹ vt cū i eis fuit electo faciēda z p finē vbi dic. i. ℔. vl. i ꝑn. i q̄busliꝭ mliez mōasteriꝭ ꝛc. vr̄ q̄ sic. satis credo q̄ inq̄rū decr. ista ispicit eligētes z factū eaꝝ ēt i talibꝫ electoribꝫ br̄et locū hec decr. puta q̄ z tūc eligētes sint ꝓfesse sint etatis ltimi posset accedē colloem zeli z meriti omittere z bis silia. sꝫ incꝰtū ȝstō ispicit electā. puta q̄ sit. xxx. anoꝝ q̄ admittret añ ꝛfirmatōez electa a maioꝝ ꝑte. z bis silia. forte i illis locū nō bñt z iudicio meo circa b ēt eēt necessaria declaratio.

a Offō ex q̄ examiare hꝫ z supplere

b Diligēti. s. e. nihil. z ō ꝑbē. g̃ue. nemī ei cito ꝺz manū ipone (culsq̄ vt. xxxvij. di. ℔. i. lxxviij. di. ℔. q̄d ē cito. s. e. cū nob. z. j. c. vl.

c Canonica. ex forma debita z ꝓsōa idonea. vñ si eēt illegitime nata. s. eo. cū i cūctis. ō fi. ꝓs. p totū. l corrupta. xx. q. i. iuuēculas. l alis idigna ñ ꝛfirmabit.

d Abbatissa. Nō q̄ ꝓsse ñ bñdicunt sꝫ abbatisse. z negligentibꝫ recipe bñdictoez. j. ānū a tpe ꝛfirmatōis iponit pena p ȝcilū vien. ō sta. re. arrēdē

e Earūdē. ad q̄s ꝓcessuꝫ fuit p formā scrutinij (tes. ℔. statuim⁹.

f Processū. b ē ȝ iura. s. e. publicato. sꝫ ē i b casu spāle. vt ōꝛ i fi. Idē i electōe sumi pōtificis. s. e. lꝫ. ō vitāda.

g Diuertāt. nō sic i electōe pape. q̄ ēt postq̄ diuertēt cardiales ad alios act⁹ ꝑñt accedē. sꝫ b sec⁹ z ꝑt eē rō q̄ maior ȝstātia ē i viro q̄ i mliere. z q̄ in electōe reqrunt nccria due ptes sꝫ hic nō necessario z adde rōem ipi⁹ decr. lꝫ ō vitād. i fi.

b Extraneos. sic. s. e. q̄ pp. z. c. cū post petitā. z est. si. q̄ō ō teste. ōꝛ. s. ō testi. co. ꝓterea. i Omi puitate. vt simoniaca dationeve aliq̄ pactōen illicita vl coactōe vl extorsiōe. de minoꝛi. j. e. ca. ℔. si qua. si. s. e. q̄uis. z. j. c. ꝑti. lꝛ

l Cōputat. ille enī dissentire nō poterūt cū de illis cautū nō sit.

m Bñdicat. si fuerit abbatissa. vt. s. ꝑti. ℔. in fi.

n Ab initio. j. de reg. iur. ratihabitōe. cū suis ȝcor.

o Premissum. s. ȝdictōe exceptōe vl appellatōe ꝓtis alteri⁹ nō obstāte. ꝓmissa tñ diligēti inq̄sitōe ex offō suo hoc fuit ꝑmissum.

p Talis. s. q̄ ab initio vel p accessum habuit duas ptes.

q Possessionem. a qua nō impedit al's q̄s post ꝛfirmatōez nisi crimē cū infamia opponat. s. de accu. accedens.

r Facultas. sic. s. de concel. ꝓbē. post electionē. in fi. z de appel. constitutus. in fi. Et sic nō q̄ dat actio cui denegat exceptio. contra id. ff. de reg. iur. i uitus. ℔. cui damus. sed est speciale. et adde. quod dixi. j. de regu. iur. qui ad (agendum.

s Alterius. scilicet minoris.

t Inquirenda. s. de forma electionis. z ꝑsona electa.

v Strepitu iudicij.sic.ē.de accu.olim.vbi de b vtz legat⁹ vel iudex in ferior possit ꝓmittere cām decidendā sine strepitu z q̄d importēt verba ista.vide q̄ dixi.j.de here.c.vl. a Interim.hac cā pendente.

b Auctoritate.nō nouū casum b.z.j.§.cerez.vbi electa añ ꝓfirmationē administrat.aliū hēs.ē.e.nihil.z aliū.ē.e.lz de vitāda.exij.di.in noīe. aliuz casum ſm quosdā in impatore vt sola electōe admīstret.vt.xcij.di. legimus.

c Libere.vt.ē.e.cū nobis oliz.i fi.z.ē.c.pxi. d Reb strictiꝰ loqſ cz

e Recipiat.quēt tñ recipe potit ſm distinctionē.j.ne se.va. (ē.e.c.pxi. c.vno.z de reg.c.vl.

f Amiori pte.adūte ō cre.ista bñ determinat quid iuris qñ facta ē electō a duplo maiori z a maiori et a minori.q̄d dices in quarto casu cū electōes pares voces habeāt numero. nunq̄d alēa poterit p accessum ratificari.credo q̄ nō accedat.ad b q̄ nō.ē.e. ecclia vra.ij.ad fi.z b credo ꝑcipue ista rōe electio facta a miori pte a quācūq̄ digni ta tē nulla ē ipso iure ō religioso q̄cunq̄.ē.e.q̄rūdam j.j.statū sequit.hec igit ē rō qre p accessū ratificari non pōt.q̄ q̄ō a sui principio sic nullū fuit tractu tpis non ꝓualescit.j.de re.iu.nō firmat.cum suis ꝓcor.z.ē.e. audītis.sed electio facta a media pte etiā nullā ē.ē.e. q̄ pp.z.c.eccīa vra.i.z.ij. ē p accessum ratificari nō potit ꝓterea publicato scrutinio tc.ē.e.c.publicato.lz iurū correctio ē vitāda.ē. e.cū expediat.ab illo igitur iure nō recedā.nisi incōz tuz exp̄ssum inuenio.lz i electō facta a ma.par.inuenio exp̄ssum q̄ agek p accessuz būc igit casuz nō extēdam ad b.j.in fi.c.dicā ē scdm b minorē pte illā q̄ nō est maior.ita q̄ accessus bñ ñ posset.

g Optinere.ē.e.q̄rūdā

b Jpi electo vl notato a minori pte. i Coll'o.nō.q̄ ex b z supiori reprobatā illā opinionē illoz q̄ dicebāt.ē.e.q̄ pp in pn.q̄ decr.illa in mulieribꝰ locū nō hēbat.q̄bꝰ licebat ignorare iura.ff.ō iur.z fac.igno.l.regla.et p hāc rām q̄ ōt coll'onē zeli z meriti in hmōi electōibꝰ nō hre locū. dicūt quidā q̄ monialis eligēs scienē indignā nō ē puata ptāte eligēdi quasi ꝑnato ex coll'oe pcedat.lz certū ē q̄ tpe decr.ē.e.cū in cunctis in electōibꝰ nō erat necesse coll'ones fieri.q̄ adhuc nō emanauerat decr.q̄ pp.z tñ tūc sine collatōibus eligēs indignos erāt puati ptāte eligēdi.ḡ bñ inferk q̄ ex coll'onibꝰ puatō ñ pcedit lz ex electōe.vt.ē.e.ti.ppetuo.nā vt ibi ōr ēt si post collationē nō sequatur electio nō hz locū pena. lz Cerez.lij.pars. l Cōpromissi.q̄d an q̄ ōr in supiori ptia pte.credo q̄ locū hēbit ptcula huꝰ decre.q̄ forma illa porꝰ ꝓmissi ē cz scrutinij.vt ꝑbat p ipam decre.cū expediat.z dico q̄ ex eo q̄ oēs alie forme sublate erāt p decr.q̄ pp.si ḡ illa fuisset p se forma. necessario eēt ꝺcludere illā fuisse sublatā.lz nō fuit.q̄ spēs ē forme ꝓmissi.vt dixi.sicut z cōpromittik ad aliā certā metā.z.ecū in veteri.z fa.j.e.pxi.§.porro.z b ꝑbat tex.ipsiꝰ decr.cū expediat.ibi in electōibꝰ ꝓmitti. Jo.

m Si minor.satis credo.vt dixi in pxi.pte idē de media.vt ſm b dicam minorē ptē illā q̄ maior nō ē vl necessario eēt i b pūcto declaratio vl standuz

n Cōfirmet.adūte.q̄ in casu isto z in casu.ē.e.§.sane.z.§.se. (antiq̄ iuri nō credo q̄ añ ꝓfirmationē mīstrare possit ē miserabile.q̄ si ē electꝰ a duplo maiori pte.ḡ a maiori.ḡ vī q̄ añ ꝓfirmatōz admīstrare possit.e.§.si ꝙo. Item si mior ps opponit mlto fortꝰ vī q̄ admīstrare possit cz q̄ñ se maior ps opponit.vt.j.sequit.lz nō mireris.q̄ in istis casibꝰ nō differt ꝓfirmatio pp obiecta z iō nō admīstrabit añ ꝓfirmationē lz in illis differt.z iō añ ꝓfirmationē administrabit iuris ꝓmissione.z q̄ hoc sit verū ꝑbo.q̄ q̄ electꝰ añ ꝓfirmationem administret ē ꝺ iura.ē.e.qualit.z.c.nosti.a quo iure antiq̄ dico nō recedit nisi incōz tuꝰ ꝓmissuz inueniā.in aliꝭ ius antiquū ꝙuabo.vt in fi.c.ad hoc.ē. de transla.c.vl.vbi ad maiorē trāsire ꝓmittit sed nō ad parē.

o Ut in forma.j.exponit.ibi ptis eiusdē tc. p Stratuit.l.qñ a prin cipio vl p accessū electa ē a duplo maiori pte.ē.e.§.sane.z.§.se.

q Būdictio.si abbatissa fuit.ē.e.§.sane.in fi. r Liusdē.l.minoris numero. s Nō obstāte.expone vt.ē. t Precluſa.ē.e.§.verz. v Premittit.ē.e.§.si ꝙo. p Differat.hec ē ḡ rō qre administrat.vt.ē. dixi. y Interim.nō.pro his que.ē.dixi.

z Predicit.in dicto.§.si ꝙo.l.q̄ bona nō alienet nec aliquā in monialem recipiat quoq̄ nō. s Euēnū.q̄ dubiꝰ ē.ff.ō peculio q̄ō debek.

b Expectare. Nō electio facta p formā scrutinij a duplo maiori pte et e'electio facta p formā ꝓmissi cui minor pars quētus se opponit fuit paria.q̄ in eis statim fit confirmatio ꝺdictione partis alterius vel exceptionee vel appellatione non obstante.z post possessionem adeptam vtrobiq̄ admittitur accusatio vel denunciatio. Item electio facta a maiori parte per formam scrutinij z facta per compromissum cui maior pars se opponit sunt paria.q̄ vbiq̄ deferk ꝓfirmatio z interim admīstrat exceptis q̄buldā casibꝰ.lz electio facta p formā scrutinij a minori pte quētus.z facta p formam ꝓmissi cui duplo maioꝛ ps conuenit se opponit nō sunt paria.q̄ ꝑma non valet ipso iure.nec ratificak p ꝺsensum.sc̄da posset valere.lz non admīstrat electō lz litis euētū expectat. Si q̄rak q̄re ius diūsum i forma scrutinij z forma ꝓmissi.satis ꝑz p se.sol'.q̄ in sequēti casu oēs cōsensisse videnk in eo q̄ cōpromiserūt q̄ō non ē in ꝑmo.p formaz enī cōpromissi ē vno ꝺdicēte ꝑcedi nō potuit.ē.eo.q̄ ꝑtē. Equa igit fuit rō i eis diuersum ius statuēs.

infirmitū.ꝓfirmatio.l'infirmatō differak lz inkim' vt ꝑdicit' libere administret.nisi forsan ps opponētiuz extitit duplo maioꝛ tūc enī administrare ipsam nolum' lz litis euētū' potī' expectare'. Porro si in hmōi electionum negocijs ꝓtigerit in illis dūtaxat casibꝰ oppositōes iuxta p̄missa' fuerīt admittēde ad se'.ap.appellari.appellantes formā ꝓstitutōis felicis recordatōnis.Gre.pa.p.n.edite in ꝓci.lug.' diligenti' seruare teneant'. Sed cuz eas ꝑt' serus verecūdia' sueq̄ ꝺditionis statū' nō deceat nec ipis expediat publico cetui demōstrari aut extra sua monasteria euagari' nolumus q̄ electe vel etiā eligētes aut appellātes seu he ꝺ q̄s appellatū' fuerit ad eādez sedē ꝑsonalit' veniāt quoq̄no mō. Sed ꝑcuratores sufficiēt' instructos iuxta ꝓstitutionē' pie memorie.Nico.pa.iij.p.n.ad sedē ipam transmittāt p eos electionū ac appellationū z postulatōnū suaz ꝑsecutore negocia ꝓ ut iusticia suadebit penā' in dictā cōstitutōe ꝓtētā ipso iure si b nō fecerit' i cursure. Postremo' hi' q̄s ad diri gēdas i hmōi electōibꝰ mōiales easd

c Porro.quarta pars.

d Premissa.q̄ nō i electione q̄ p formā scrutinij a ꝑncipio vl p accessum facta repik a duabꝰ ptibꝰ nec in electōe q̄ facta fuit p formā cōpromissi.cui maior pars se opponit.

e Ad se.ap.no.ar.p opinione Buil.durā.q̄ decre. vt circa ñ hēat locuz nisi in appellatōibꝰ inꝑpositis ad papā.lz ꝓtiū dixi seqndo Bar.in ꝑ.decr. vt circa.ſ.q̄z in oībꝰ appellatōibꝰ locū hēat.z dico q̄ decre.ista respicit.c.sequēs q̄ō loquit de decre.cupientes.q̄ locū nō hz nisi in appellatōibꝰ ad papā inꝑpo

f Formā.ſ.q̄ exꝑmat oīa z singula q̄ in formā vel ꝑsonā intēdunt (sitis obijcere.z singulariē z clare.ē.e.ꝑcurator.z q̄ iurēt ſm formā ibi cōtentā.z est pena q̄ sup nō exp̄ssis nō audiank nisi ex certa cā.vt ibi patet.

g Lug.ē.e.vt circa.Jo.an. b Sed cū eas.§.iste tractat' fuit ex gl. gar.posita.ē.e.cupientes.circa prin.sup.§.regularū.vbi dicebat gar. q̄ satis credebat de mēte ꝺditoris nō fuisseq̄ femine irent ad curiā.videbāt tñ ꝑ verba q̄ ire tenerenk.q̄ in masculino genere ꝓph ēdik femininū.ff.de le.ij.si ita.xvij.q.vij.si q̄s suadēte ꝺiūcto cū decre.de sen.ex.mulieres. Itē p iura antiq̄ in abbatissam electā ꝑsonalit' suā electionē.ꝑsecq̄ poterat.ē.de rescrip.cū dilecta.z q̄ nō fuerit illa mēs ꝺditoris ꝑbabat p decre.ē.de sen.ex.de monialibꝰ xvij.q.ij.pniciosam.de.coha.cle.p totū.de sta.mo.c.vl.§.fi.

i Verecūdiā. Nō meliorē ꝺditionē mulierē.ad idē.j.de iudi.mlieres. In q̄busdā ꝙo deterior ē.q̄ ꝺic vt.ē.de pe.z re.c.noua quedā.

lz Statū.regularē.ſ.z sic duo ꝺcurrūt. l Deceat.ſm honestatē.

m Expediat.ſm vtilitatē.ē.de vo.z vo.re.magne.

n Euagari.j.de sta.reg.c.vno.z ꝺcor.L.ō his q̄ ve.c.i pe.l.ij. cupientes

o Appellatū.q̄ venire tenebāt ſm formā decr. p Personalit.in hoc ḡ solo.ſ.i ꝑsonali aduētu locū nō hz decre.cupientes.alias ꝙo bñ.

q Sufficienē.ſ.cū oīb actis iuribꝰ z munimētis ad cām spectātibꝰ.ē.e. ti.in decre.cupientes.§.q si ꝑ.xx.

r Constitutionem.ē.e.cupientes.

s Penā.ſ.q̄ electe si j. tps debitū ꝑcuratorē nō miserint sint puati oī iure sibi per electionē quesito.si añ miserint sed nō cū actis iuribꝰ z munimētis sufficienter instructū ꝓ illis exhibēdis alibi cz apud se.ap.nisi ex iusta causa dilationē aliquam non habebunt eligentes appellantes vel opponētes quo ad se a totali sunt exclusę ꝑsecutōe processus.ita q̄ per hoc electis nullū ꝑiudiciū generet.hec z alia habes in pre.decre.cupientes.

t Hoc nō fecerint.ſ.ꝑcuratorē nō miserint vel nō sufficienē instructum

v Postremo.v.ps. x Puta religiosi viri.lxij.di.obēditib.vl consiliarij vl aduocati vl discreti viri ad hoc vocati z q̄ō dicit hi dic vel he. quia si religiosas vel discretas mulieres ad hoc vocarent.ipse tenentur hac constitutione.z facit q̄ō dixi.ē.§.pri.ē.e.generali.

y Deinceps.respicit enim futura.

5 ¶ Nutriri. nō ista duo pia eē, ad idē ō ꝑtin. cū ꝛ plantare. in prīn.
a ¶ Subiacere. nō nouū casum in quo ꝺs excōicat⁹ ē ipso iure credo qꝫ
cpī tales possunt absoluere cū papa sibi nō reseruauerit absolutionē. s. ō sē.
ex. nup. ꝛ adde qō dixi. s. e. sciāt cuncti.
b ¶ Supradicta. b. vi. pars. c ¶ Approbatis. de re. do. religionū.
d ¶ Prouinciaꝝ. vt in theutonia. ꝛ vide qō no. Jo. tij. q. vi. c. vlti. ꝛ ber. de
mo. ꝛ obe. dilecta. in glo. pe. e ¶ Supra. dicit. s. in ꝑma ꝑte. c.
f ¶ Neqant. ꝓpē facti impossibilitatē cū nō ꝑsteant ncēe ēꝫ eligāt ꝛ eligāt
non prodesse.
g ¶ Ad hec. vi. ꝛ vl. ps.
h ¶ In multis. vt ī electōe ꝺfirmāda exceptōe aliqua nō obstāte in admīstrando
añ ꝺfirmationē in receden do a ꝺsensu post publica tū scrutiniū ꝛ secutam ele ctionē in multis alīs.
i ¶ Extitit. alias exstit
k ¶ Firmitate. qō fauora bile ꝛ expediēs ē. s. e. cū ex pediat.

Rouida. L. si ordina rius post recessum ap pellatōis interiecte ad curi am in causis electionū epī scopatuū nō inq̄sito an pra uitas inꝺuenerit. ꝓcedit cō firmat vel cōsecrat. ꝑdicta nō renet ꝛ ipe a beꝑoꝝ ꝺfir matōe ꝛ ꝺse. ē suspēsus per annū. c. ti. cuis. s.
m ¶ Lug. s. e. ti. cuis
n ¶ Cōcessit. qz id prio⁹ p alex. phibitū fuerat. vt ibi
o ¶ Vel ex. latior (dixi. ē ꝙ ista decre. ꝛ illa. s. e. ti. cuis. cꝫ illa. s. e. vt circa. q locū hz solū in appellationi bꝰ extra iudiciū inꝺpositis s. e. ꝺstituī.
p ¶ Ad se. ap. in alīs se cus cū cautū nō repiat.
q ¶ Supioꝝ. archiepo ꝛū priarchaꝝ ꝛ ꝑmatū.
r ¶ Deferunt. nā fruſtra ratōne nō deferūt. s. e. cuis. hz olim secus. vt ibi.
s ¶ Paries. ꝙ alēa pars tm̄ hoc nō posset. qō dic vt dixi. s. e. cuis. ꝛ sequēti. expone etiā vt ibi exposui.
a ¶ Vez. ī. pars.
b ¶ Abutētes. ꝛ sic ꝑui legiū vel ꝺcessionē amittē debuerūt. vt. s. de ꝑui. tua rū. de sen. ex. c. cū illoꝝ. ꝛ c ꝺtingit. xi. q. iij. ꝑui. cuz si.
c ¶ Prefata. s. an in illo re cessu interuenerit prauitas
d ¶ Negocijs. s. (nec ne. epoꝝ electōe ꝛ suoꝝ supioꝝ
e ¶ Expssius. hoc dicit ex eo. qz satis erāt nulla q̄ ꝑ illos fiebāt ꝑ ipaz decr. cuis. qz satis ē legislatorē aliqd ꝓhibuisse. ꝛ si nō aduꝫciat qō ꝺ factuz fuerit nō valere. L. de legi. nō dubiū. ꝛ expssius etiā ꝓpē penā quā addit.
f ¶ Cōsecratōes. ꝺsecrationē eni ꝓcedere ꝺz ꝺfirmatio. alias nō valet ꝺsecra tio. s. de ꝺo. ꝛ ꝺtu. cū olim. D. hic āt ꝺfirmatio nō ꝓcessit qz idē ē non esse qō nullū esse. s. de trāsla. inē corpalia. patet ꝙ ꝙ nō tenuit ꝺsecratio.
g ¶ Firmitatis. electio tī ꝓpē hocnō vitiaī sed de nouo petet cōfirmatio co rā papa nō corā illo q̄ prius cōfirmauerat. qz suspēsus ē ꝑ annū ꝺtinuū a cō firmationibꝰ eoꝝ. vt sequit. ꝛ. s. e. cōfirmationē quā exēplificare pōt ꝑ istaz vt ibi dixi. sed si reperiret electio canonica de nouo cōfirmabit. vt. s. dixi. sed nunq̄d de nouo cōsecrabit. ꝛ videt ꝙ sic ꝑ istā lr̄am credo ꝙ cū character ím pressus fuerit aīe adinstar epī ordinātis quē ordinare nō poterat. puta ñ suū subditū veri⁹ epālis ordo collarus fuerit. sed nō ei⁹ executio. sed ñ intelligā ꝺsecrationē esse nullius firmitat̄ quo ad executionē. ad idē. ix. q. i. ꝛ c. i. ꝛ c. oꝛ dinatōes. ꝛ. q. ij. c. i. ꝛ c. epm. s. de tē. ordi. ꝙ trāslatōnē. ꝑm ergo illi⁹ ordinis sidi traderet executio. fa. qō nō. de renū. post trāslationē ad fi.
h ¶ In q̄. ꝑꝑ bꝰ dico ꝙ si solū ꝺfirmauit a ꝺfirmatōe tm̄ suspēsus ē si conse crauit ꝛ ꝺfirmauit suspensus erit ab vtraq̄.
i ¶ Puniank. de tē. oꝛ. lr̄as cū si. Jo. an
k ¶ Cōtinu ū. credo ꝙ a die ꝺfirmatōis incipiet annꝰ suspēsionis a confir matione a die cōsecratōis ānus suspēsionis a cōsecratōibꝰ.
l ¶ Suspēsos. repete decernemus qō. est. s.

Jeo tpe. Si papa sibi ꝓuisionē eccie cathedralis reseruauit inhibuit et decreuit nō ē vitiata electio. qz ꝓcesserat. oī a tī q̄ reseruationē sequuntur caret effectu. Cām dedit huic decre. qz vacāte ec. boñ. ꝑ morte bone memorie dñi octauiani ipsi⁹ eccie epi. j. biduū canonici de reseruatōe timētes elegerūt bone me. dñm sclatā frem suū. postmodū Boni. papa audiēs de morte. o. reseruauit inhibuit ꝛ decreuit post triduū audiuit de electōe facta de domio sclata ꝑdi. satisratū habuit sed ab instātibꝰ iurispit̄ q̄siuit an ad ipm archi epm ipsi⁹ electōis spectaret confirmatio qō bꝰ deꝫminat. ꝛ terminank ꝑ hanc
n ¶ Cathedralis. q̄d de inferioribꝰ. vī ꝙ ī (decre. q no. s. e. inotuit. in fi. eis locū nō hēat. qz si de eis voluisset intelligi illō exꝑssisset. s. de deci. ad au diētiā. ꝛ ad bꝰ faciūt oia. ar. q̄ inducūt a ꝓbis. Ꝺ vī ꝙ idē sit in alīs. cū eadem sit ī eis rō. ¶ idez ius. et ē si
q̄ō dixi. s. e. ex ꝓo qō satis pōt dici ꝙ esset standū lre. vt in cathedralibꝰ tm̄ locū hēat decre. nec ē vez qō sic eadē rō. qz cāe ep̄atuū sunt merito ꝺnumerāde de ma ioribꝰ causis. s. e. cuis. in prīn. qō nō ē in alīs. ꝛ ideo hz iurisditio pape sit pīua ta tm̄ ꝓpē maioritatē suam deferenk ad papā. inferiorī bꝰ ꝓo q nō sic ꝺnumerant maioribꝰ sufficiet ꝓuentio vī exꝫ pcesserat electio re seruationē potit q̄cq̄d faci endū īmīnet ꝙ ordinatōes expediri. alias graue cēt ꝙ ꝓpē reseruationē q̄ electōes alicui⁹ bñficiati sequīt. ne cesse esset aīs ꝙ ꝺfirmatōe papā adire. nec hic eq̄pars bis regulares cathedralibꝰ sicut nec. s. e. cuis. hz eq̄pa renk. s. e. si postcuis. vī si et⁹ ꝺfirmationē abbatis fieret reseruatio añ bñdictionem bñdicet ordinari⁹ hec vera nisi pa. aliud in reseruatōe iussisset. ꝛ sic nō habilitabo ꝓba. nec recedā a lra.
o ¶ Ex quis cā. et ex vo lūtate. sibi ent̄ sola volūtas ē ꝙ rōe. de cōcel. ꝑbē ꝓpōsu it. cum suis ꝺcor.
p ¶ Reseruam⁹. has ref uatōes legati et de latē fa cere nō possent. j. de of. del. deliberationē. in ꝑn.

appellatōe cessante negocioꝝ cognitō eorūdē si in hoc prauitas interfesserit añ oīa diligent̄ inquirant. ꝛ si eā inter cessisse reperint se nō intromittāt vlla tenus de eisdē. hz ꝑfigāt ipsis ptibus pemptoriū ꝛminū ꝺpetentē. quo cum actis ꝛ munimētis suis aplico se ꝺspe ctui repñtent. Verū nōnulli ꝺcessio ne hmōi abutētes⁹ suā insiqsitōe ꝑfa ta⁶ omissa cognitōnē in eisdē negocijs ⁷inkponāt ad ꝺfirmādas electōes ꝛ cō secrādos electos remeī ꝓcedēdo. nos sup bꝰ exꝑssi⁹ᶜ puidere volētes cōfirma tōes ꝛ ꝺsecrationes hmōi acq̄scoq̄ ꝓcess⁹ alios quos inq̄sitōe ꝑmissa nō habita ꝺtigerit de cetero ī talibꝰ negocijs cō tētari decernim⁹ nulli⁹ penit⁹ existere firmitat̄⁸ ꝛ ꝺfirmātes ꝛ ꝺsecrātes eos dē vt in eo in quo peccauerint puniā tur ab epoꝝ confirmatōe ac cōsecratō ne per annum continuū ipso iure fo re suspensos⁹
¶ Idem.

Jeo⁽ᵐ⁾ tpe q̄ prouisionē alicui⁹ eccie cathedralis⁽ⁿ⁾ ex quauis causa dispositōi seu ordinatōi se. apposto. reseruamus⁽ᵒ⁾ inhibentes ne ad electionem vel prouisionem⁽ᵖ⁾ facien dam in ea quomodolibet procedatur ꝛ decernētes si secus super hoc a quo q̄scienter⁽ᵠ⁾ vel ignoranter⁽ʳ⁾ attentatum exiterit irritum et inane. si vero iam⁽ˢ⁾ ad electionem forsitan sit processum. in ipsa presenti constitutione sancim⁹ qꝫ licet reseruantio inhibitio ꝛ decre tum hmōi non afficiant electionem vel alia que precedunt. afficiunt ta men vt effectu careāt ea que post mo dum subsequuntur.
¶ Idem.

q ¶ Prouisionem. prīn. puta faciendū ex iure ꝺuo luto. s. e. cuis. nunq̄d sola reseruatio sine inhibitione sufficeret. credo ꝙ nō ad ef fectionē. s. de ꝑben. dilectus. puniēdi tm̄ eēnt q̄ elegerūt postq̄ reseruationem sciuerāt esse factā. vt ibi. ꝛ j. de ꝺcel. si soli. ꝑ quā decre. vī ꝙ inhibitio bene sufficiat sim̄ decre. Ꝺ vez ad cassandū ea q̄ scienē p⁹ inhibitionē sē facta. ꝛ ad hoc vt ab ignorātibꝰ facta vitient necessariū videt decretū. vt hic. Jo.
r ¶ Ignorank no. ꝙ decre. ignorātes afficit. hz notare potes. Jriū. si ent̄ igno rātes afficeret q̄re hoc additū fuisset vl̄ ig̃rant̄ supflua fm bꝰ videret hec lra ꝛ decreto pape dicim⁹ ꝙ ig̃rātes affici. j. de cōcel. ꝑbē. qz cūctis.
s ¶ Jam ad. s. tps q̄ facta fuit reseruatio q̄d si eadē die facta fuerit reseru tio ꝛ electio. dico ꝙ si potest apparere q̄ ꝑmo puta ꝑ instru tūenta electōis et re seruatōis puta si in eis dicatur de die ꝛ hora vl̄ ꝑ testes q̄ ꝓdictis intēfuerī hoc nullum dubium si autem hoc nullo modo potest apparere. dico negoci um ad papam deferendum vt sua voluntate determinat per decre. s. de rel crip. c. pe. e. li. cum enim de iure pape queratur. quod dubium est. non pote rit inferior ipso gratificare. ꝛ hoc cum reseruauit tantum. sed si reseruass ꝛ cō cuiss ꝑferī dat⁹ a papa in eo casu. j. de prebē. si a sede.
t ¶ Et decretū. nō copulatiue ꝛ nō disiūctiue ponunk. ꝛ fa. ꝑ his q̄. s. dixi.
v ¶ Vel alia. si ꝙ ꝺfirmatio ꝛ ꝺsecratio pcessissent decretū cēt electi negociū expeditū. si aūt sola electio cōfirmatoi ꝛ cōsecratio ptinebit ad pa. si aūt ꝑcel serat electio et cōfirmatio tunc sola cōsecratio ab ipm ptinebit.
x ¶ Effectu. si ꝙ añ reꝓuatōez elect⁹ ꝛ p⁹ reꝓuatōez confirmat⁹ fuerit ñ valet ꝺfirmatio ē ab ig̃rātibꝰ exhibita ꝛ recepta. electio tm̄ ꝓꝑ vitiosaz cōfirmatōnē nō vitiaī. s. e. si cōfirmatōez. quā ꝑ hāc exemplificare potes. ꝛ adde qō dixi. s.
y ¶ Postmodū. s. p⁹ reꝓuatōez ī hibitionē ꝛ decretū ꝛ argue ex hac (e. c. ꝑti. decre. ꝙ si papa. punidit alicui de ep̄atu. ali⁹ cꝫ papa sine ei⁹ mādato illū non poterit consecrare. ar. ad idē de accu. meminimus.

Si quis iusto. Hanc decre. diuido in tres partes. ꝓmo durat vsq; ad. §. porro. Secũda vsq; ad. §. absens. Tertia vsq; ad finẽ. Aliquis iusto impedimẽto detẽt[us] in electoris negocio omisit pluribus vices suas q̃rit an valuerit omissio, vi dec. q̃ sic. dũmodo insolidũ dari fuerint, et erit melior tũc occupãtis additio, si aũt null[us] occupat, sed ambo simul ocurrũt admittet ille quẽ capl'm vel maior ps elegerit, si aũt capl'm nõ ocordat ille admittet ꝑ ꝓmo instro. pcu. extiterit nolãt[es]. Et rõ q̃re alter solus admitti dz ẽ. q̃ possent vota dirigere i diuersos et sic res nõ hñt exitũ, et qõ fieret nõ valeret, si aũt nõ fuerit dati insolidũ tunc neuẽ admittet ꝑpẽ supioẽ rõem et sibi imputet q̃ sic eos instituit. Secũdo quer' aliqs dedit pcu. in negocio electoris ille procura, sui noie elegit vnũ. et noie dñi aliũ eligi quẽritur an possit, rñdet q̃ non nisi de certa ꝑsona eligẽda habuerit spãle mandatũ. Tertio quer'. pone canonicus absens nõ inuenit aliquẽ p cu. in collegio, quẽritur an possit dare extraneũ et rñdetur q̃ nõ inuito capl'o. sz q̃ rit an saltẽ votũ suũ possit exꝑmere p lras. et rñdet q̃ ñ q̃ votũ in ipis scrutinio secreto et sigillatim tm̃modo est exꝑmẽdũ et nõ añ scrutiniũ, emanauit hec decr. ad declarationẽ decre. de elec. q̃ pp. §. pe. et ocr. q̃ ibi nõ. Iusto, hoc relinquendum est iudici. q̃ nec numerari possent exẽpla tam hẽs. §. si q̃s caut. i. ij.

a Detentus, et in loco exñs de quo debeat euocari alias locũ nõ hz omissio. s. e. q̃ ꝑpẽ. §. pe. et ō b impedimẽto si op[us] fuerit fi dẽ facere dz iuramẽto vt ibi. vñ ẽ de necessitate q̃ iuret in instro. procuratoꝛ ipe dñs, sed cautũ ẽ ꝓ det mãdatũ ipi pcu. iurãdi in aiam suã q̃ ipe tali impedimẽto detẽtus ẽ ꝓm oẽs moder. q̃ hoc nõ. in decre. q̃ ꝑpẽ. et ẽ rõ. q̃ si capl'z req̃ret iuramẽtũ pcu. iurare nõ posset. nec ꝑpẽ ayl'i expectarẽt. fuit enĩ pcu. minus sufficiẽs. et iõsibi ꝓstituẽs imputet. ad b. §. si aũt. nec dz dicere pcu. di ea dñm in loco in quo dz vocari et iusto impedimẽto detentũ. q̃ ista sunt verba iuris. sz dicere dẽt ꝓba facti. s. dico dñm i tali loco et tali impedimẽto detentũ. pura tali ifirmitate vl' tali inimicicijs et tũc si nõ admittat appellet scõm cebat. omittat vni de collegio. c Pluribus. idẽ nõ vñ. et ꝓ. s. e. q̃ pp. et qõ ꝺ plibus intelligo siue duo fuerit siue plures dũ tm̃ isolide. vt sequit. q̃ eadẽ ẽ rõ. d Insolidũ. al'r neuẽ admittet. §. e. §. si aũt. e Tũc. cũ ptẽ hñt isolidũ. f Occupãtis. s. ꝺ pcu. ñ iuste. vbi ꝺ b. g Insil'. ita q̃ ñ appetãs ꝓmo. b Dũtaxat. i. tm̃modo. vñ isto electo alter oẽ ius amittit. et s. de rescrip. c. pe. qõ vez credo nisi in instro diceret meliorẽ nõ eẽ additionẽ occupãtis. et q̃ vn[us] cepisz alẽ finire posset. ar. ad b in pre. decre. in si. et §. ꝺ pcu. i Maior ps. sic. s. e. li. ꝺ rescrip. c. pe. ad idẽ. lvi. di. applica. de elec. cũ ineẽ canonicos. ff. de ad munici. q̃ maior. lz k Elegerint. nec crepo q̃ variare possint. vt. s. e. vt q̃s duas. de postu. c. l Negat. q̃ nolũt eligere vl' pari numero discordãt. et nõ q̃ ꝓl' recurrendũ ẽ ad electionẽ capituli. scõo ad ordinẽ scripture. tabellioes enĩ ꝓponũt q̃s volũt in instris. et iõ fuit equius ꝓmo recurri ad electionẽ capituli q̃ quã magis idone[us] eligẽt. ad b. §. ꝺ pcu. si duo. ff. ꝺ ac. si plures. scõo ad scripture ordinem in subsidium. m Noiatus. q̃ ordinẽ scripture. ocor. optie. §. de pbẽ. mãdato. ad idẽ. xliij di. sit rector. in fi. cũ suis ocor. et. s. de rescrip. cũ dilecta. cũ suis ocor. et fa. ff. dele. ij. l. cũ pr. §. pe. q̃d si ñ apparet. puta q̃ duo sũt instra nõ appareret qõ ꝓ us puto qõ mutuo se ipediãt. ff. ꝺ vsufru. l. q̃riẽs. et ipute sibi q̃ sic eos ꝓstituit. n Propẽ rõem eandẽ. q̃ possent vota dirigere in diũsos et sic (ir. o Admitti. q̃d g nunq̃d ꝺ nouo citabit ipe canonic[us] (res. ñ hñt exitũ nõ alias q̃d sibi iputaree vt sequit. idẽ enĩ ẽ nõ venire qõ nõ sufficienẽ venire ꝓtuma. ei fuit et. pceder ipse[us] socij ad electionẽ. §. ꝺ pcu. si duo. vbi ꝺ q̃si in causis electionũ sũt dati ples. pcu. sz nõ insolidũ iudex eligit idoneoꝛ. so. ibi loquit ꝺ pcu. dato ad iudicia in causis electionũ postulationũ vl' quisitionũ. b q̃ pcu. dato ad negociũ. s. ad ipam electoꝛ faciẽdã. vt ibi ꝺ iure iã nato. hic de nasciturο qõ mũ[us] fauorabile ẽ. et vtrobiq; vtil' quisitio ob celerẽ expeditoẽz p Indiscrete. ñ ei dñt stilti meliorẽ. eẽ additois q̃ peritiꝰ. §. ꝺ pbẽ. cũ q̃ bñficiũ. q Porro. scda ps. b approbat opi. vi. et ꝓ. s. e. q̃ pp. et ab. e. ti. ogregato tũ gof. et bo. ibi nõ. q̃ sat; potat dici valẽ cũ i diũsos ꝺsentit. dũmõ neuter sit mal[us] qõ falsum ẽ vt hic vides. r Nihil agit. rõ q̃re ꝺscia tenet melioreẽ eligẽ suo noie. eadẽ rõe tenet ad idẽ noie dñi sui. ad b. xlvi. di. sic nõ suo. et in certa videt. b nõ. s. e. c. ij. q̃ ꝺ nihil agit. itellige q̃ neutr; votũ vz. et ẽ si. q̃ꝺ dicim[us] i ꝺlegato q̃ sb ꝺlegatoꝛ recipit a socio. s de of. dele. sup qõnũ. i. §. sic ꝺ s De certa. nõ approbatã opi. ꝺp. et ino. repbatã opi. vi. q̃ dicebat. s. eo. ogregato q̃ ñ potat fieri ꝓmissũ vl' mãdatũ pcu. ꝺ certa ps̃a. dicebat enĩ q̃ videbat singlaris electio et sic nõ valebat. s. e. in genesi. itẽ talis omissio ẽ ꝺ ocijũ qõ recrit q̃ omittat vicẽ suã sz iste nõ omittit vices suas q̃ dat mãdatũ ꝺ certo. sz falsuz ẽ. vt hic pz. et ꝺ b ꝑ ab. s. e. ogregato. sz nunq̃d pcu. ad eligendũ datus potit aliũ substituere. dic ꝺm Lop. q̃ sic. q̃ pcu. ẽ ad negociuz q̃ aliũ pcu. dare pt. §. de pcu. c. i. in fi. ff. mã. si pcu. ẽ tũ ar. ꝺ §. ꝺ of. del'. is cui et. s. de of. del'. c. vl. so. illa loquunt in iudicibus nõ i pcu. Itẽ q̃ro nunq̃d pcu. dat[us] ad eligẽdũ ꝓmittẽ potit. dic ꝺm Lop. q̃ si liber mãdatũ hũit cũ promittere potit. q̃ id põt qõ dñs. si ãt ad certã ꝑsonã tũc ꝓmittẽ ñ pt. q̃ sola necessitatis forma. s. scrutiniũ. tũc itelligit[ur] ꝺ mãdato. arff. ꝺ pec. l. si vnus. t Illa. certã ꝑsonã ꝺ q̃ hũit mãdatũ exꝑssum. et nõ illã. q̃ aliã eligẽ ñ pt. q̃ facẽt ꝺ formã mãdati. s. ꝺ rescꝑ. cũ dilecta. et. ff. mã diligẽt. et §. ꝺ pbẽ. cui de non. v Cõsentire. nõ. arg. q̃ bñs spãle mãdatũ id põt qõ al's ñ possz. ad idẽ §. de pcu. c. i. et vl. et fa. ad. q. quã b ãno disputaui an delegatus ab alio q̃s a pncipe habẽs spãle mãdatũ subdelegãdi subdelegare possit et ꝺ b ꝺixi §. de of. del'. is cui p. Abñs. hoc in ꝓmo dicto approbat gl. b. s. e. q̃ pp. i glo. et oim moder. idẽ ibi notãtiũ. sz i scõo pũcto reprobat eiusdẽ ber. opi. in eadẽ gl. et q̃si boi cõsentiebat sz ibidẽ Inno. et ber. et op. ꝺ et eoꝛ approbat hec opi. et intelligas hãc lram ꝺ. s. dcõ abñte q̃ ꝓmittẽ pt. s. iuste ipedito et existente in loco de quo ꝛc.

y Procurator. dicebat Bof. q̃ putabat talẽ canonicũ indirecte ꝓrẽni. alij di cebãt q̃ ꝓpelli debebat aliq̃s de capl'o vt ab ipo mãdatũ suscipet. sz ñ ẽ verum a pncipio enĩ null[us] ꝓpellit procurationẽ recipe. L. de pcu. iuitus instit. mã. §. mãdatũ z Molẽte. si enĩ capitulũ vellet bñ tũc posz exneũ deputare. sz iuito capitulo nõ. et sic dz intelligi decre. q̃ propter extraneũ etiã sine mãdato admittẽ posset et sibi ꝓiudicare et in exneũ etiã ꝓmittere. s. e. cãm. cũ si. a Votũ suũ. ber. ꝺicebat. ita tũ q̃ publicatio ipsi[us] voti fieret tm̃ cũ alio rũ fiebat publicatio. sz nõ inspexit q̃ nõ sõlũ publicatio sz et exꝑssio in scruti b Exꝑmendũ. nõ nõ sola publicatõ inspicit (nio tm̃ fieri dz vt sequit. sz et exꝑssio. sz ꝺ. s. pri. §. vbi exꝑmit votũ ꝺsensus añ scrutiniũ dãdo sed ꝓcu. mãdatũ de certa ꝑsona eligẽda. so. salsum ẽ q̃ tũc exꝑmat votũ sz mandatũ dat de voto exꝑmẽdo. sicut aliud ẽ iuestire. aliud mãdare de iuestiẽdo. de his q̃ si. a ma. p. ca. ex ore. vñ aduerte. pone q̃ pcu. q̃ mãdatũ habuit ꝺ certa ꝑsona eligẽda nõ eligit ille elect[us] fuit a q̃busdã alijs. nunq̃d vox illi[us] abñtis et mãdatis augebit numez illi[us] vt possit dicere q̃ elect[us] sit a. r. q. ij. ix. elegerũt et. r. mãdauit de eo eligẽdo. absit. dicas q̃ q̃ aliud ẽ dicere ꝺsentio in talem. et dz fieri in scrutinio et secreto et sigillatim. vt hic. et tali mõ ꝺsentit in spũale matrimoniũ. et illꝺ dicere do mãdatũ ticio de tali eligẽdo. q̃ istꝺ nõ ẽ votũ nec ꝑ ꝺbit matrimoniũ. et iõ añ scrutiniũ fieri pt. vt ibi sic vides in matrimonio carnali aliꝺ ẽ ꝺbẽ aliꝺ est dare mãdatũ de ꝺbẽdo hic ẽ q̃ q̃ ꝺbit ãpli[us] ñ peniteret sz q̃ mãdatũ dedit peniteret añ ꝺcr ũ. §. ꝺ pcu. c. vl. sic q̃ intelligas nec silitudinẽ Quonia. si apparet coelect[us] vl' se opponẽs ei q̃ pfirmatõ (dicas vbi nõ ẽ. nẽ petit ille vocabit notiatim. alias fiet crida in eccia gña lis q̃ se confirmatoi volẽtes opponẽ veniãt pẽptorio assigto. al's ꝺfirmatio facta nõ tenet. d Electõe. idẽ dicã de postulatõe cũ eadẽ sit rõ qõ vez puto id admittẽdo postulatois que fit a supiore illo qui postulatũ admittẽdo confirmat. secus i eo qui postulatur a prelato suo monachus electus in epm ab abbate. q̃ i ea nõ fiet vocatio. et idẽ puto in pñtatione vt etiã ille cui presentatio seruare teneat hanc decre. et sic seruat. de coll'onib; dicã in fi. ca. e Cõcordia. idẽ si in ocordia q̃ ad vocatõez faciendã. vt ꝺz in fi. c. f Pertinet. verbũ hoc late patet. ff. de ꝺ. sig. verbũ ptinere. vnde intelligo siue ptineat iure cõi vt ad epm. xvi. q. vij. nullus oino. de here. cũ ex iniuncto. siue iure speciali puta ex priuilegio vel consuetudine pscripta siue iure delegato. q̃ oes habebũt hanc formã seruare.

g Celeritate. nota q̃ hic reprobatur celeritas et ẽ generale in oib; psonis promouendis. viij. q. ij. dilectissimi. Itẽ propter rei nouitatẽ. xxxiij. di. cõmunis filius. vbi de hoc. per archi. xxxiij. di. c. i. Itẽ propter reuerentiã sacramẽti recipiendi. de cõse. di. vij iudei. Item propter metum incõmoditatis emergentis. xij. q. ij. sine exceptione. Item propter honestatem et vt res cartoꝛ habeatur. xvij. q. ij. instrumentum. Item propter certitudinẽ habendam. vt. xvij. q. ij. si q̃s incognit[us]. Itẽ ꝑpẽ reuocãdi difficultatẽ. vt in dãdis sentẽtijs. ij. q. i. de oi potes. et hic vel in ipsaz execution. xi. q. iij. cũ apud. Itẽ in legib; ꝺdis ij. di. istis. Itẽ ꝑpẽ rei dignitatẽ. lxi. di. miramur. Itẽ ꝑpẽ piculosam sacri iterationẽ. ꝺ cõse. di. vij. itaq;. Inꝺ ãt desiderat acceleratio. ꝑpẽ metũ ꝺtamiationis. viij. di. mala propter metum defectus. v. distin. baptizari. propẽ metũ vsurpatois. xxxv. q. ix. loci. ꝑpẽ magnitudinẽ trãsgressionis. xxvij. q. i. si custos. ꝑpẽ inobedietie culpã. xij. q. ij. q̃ et humanis. ꝑpẽ ꝺ eb irũ obedietie. xciij. dist. c. i. ꝑpẽ rectitudinẽ dispẽsatois. xlv. di. disciplina. ꝑpẽ pcl'm iminẽs. vt i vacatione eccie. s. e. cũ ineẽ vniuersas. vnde et cautio dãni i facti celeritatem desiderat. ff. de dam. infec. l. i. et idem in silibus. vt. s. de reg. iur. c. ij. de rescꝑ. ad hoc vbi ex certa causa idem est reperire.

b ¶ Preferēs, sic, s. e. auaricie. r. c. quorundā.
i ¶ Cupiditatē, q̄ olim maloꝝ radix ē. xlvij. di. bonoꝝ. de pe. di. ij. qr radix
lz ¶ Juri, quod facere nō debet. viij. q. i. si quis eps. in fine
l ¶ Unicus, si. s. e. cupientes. §. si vero.
m ¶ Discusso negociū, malefaciūt r punit si pmouēt indignū. vt. s. e. nihil est. r. s. de preben. graue.
n ¶ Apli pauli. s. ad Ti. vi. c. ſtruj. di. §. i. lxxviij. di. qd ē cito. s. e. cū olim.
o Manus confirmatorias de quibus loquimur.
p ¶ Morbo, nā qō medicamēta morbis exhibent hoc iura negocijs, in auc. hec ꝯstitutio. q̄ Inno. ꝯsti. in prin. col. viij.
q ¶ Fraudibus obuiare. qō faciendū ē. s. e. auaricie r. c. ꝯmissa. r. §. ti. pri. c. ij. Jo. an.
r ¶ Tales, i. factas ñ vocatis ꝯpetitoribꝫ vel bis q̄ se vellent opponē si q̄ essent
s ¶ Inanes. dicebamus olim. r nō de b Inn. r Dosti. de ap. ꝯstituti. ij. de do. r ꝯtu. cū olim. q̄ ꝯfirmatō facta vocatis bis q̄ vocādi erāt. r cū cāe cognitōe hēt vim diffinitiue. hinc est q̄ reuocari ñ potest. r si appelle tur appellari pōt vt a diffinitiua. si aūt fiat sine cause cognitōe r non vocatis vocandis vim hz interlocutorie. ibi de hoc pleni⁹ q̄ eos videre poteris. sz hodie nō valet ꝯfirmatio sine vocatione huius decre. vt hic vides. q̄d si si ꝯfirmat⁹ administrat. satis crederem q̄ si errauit in facto qz credidit vocationē factā q̄ facta nō erat excusek a pena decre. s. e. auaricie. r. c. qualiē maxime cū vocatio r citatio ista sit supioris officiū r nō ps̄ sed si errauit in iure eū a dicta pena nō crederem excusari. ad b. j. de reg. iur. ignorantia. cū suis ꝯcoꝝ.
t ¶ Nominati. si. j. ō sen.
v ¶ Generaliē r publice, qz talia edicta in publico ꝓponi ō (ex. statuim⁹. bent. de postu. c. i. r ꝯ illos q̄ adhuc fraudē faciūt ꝯstitutōi faciēdo hāc vocationē fieri corā certis amicis. x ¶ Opponere. ne electus ꝯfirmet.
y ¶ Peremptorio. nunq̄d post hūc terminū venies audiret sup b. dicit. s. q̄ ma. ac pos. cū in tua. offīm tū iudicis i his nō q̄escit. vt. s. e. cū nobis olim.
z ¶ Cōpetēti. fm locoꝝ distantiā ꝓsonaꝝ r negocij qualitatem.
a Que. s. dicta de vocatōibꝫ faciēdis r q̄ ñ valeat ꝯfirmatio aliter facta.
b ¶ Obseruari. q̄d in puisionibꝫ vel collatōibꝫ nunq̄d in eis hēbit fieri hec vacatio. tutū puto r in his hec fieri. nō tū credo de verbis vel de mēte huius iuris hoc esse. r fac. j. ō pbē. cū i illis. r optime. e. ti. lz eps. Jo. an

Uoniā. qz quidā plusq̄ expediret curiose referebāt in dubium an papa possit renūciare papatui celesti. v. dū p̄sideret ec. ro. regimini. statuit de ꝯsilio r assensu suoꝝ frm q̄ sum. pō. libere possit renūciare papatui q̄ statutū ne obliuioni darek. r ne de p̄dicto casu dubitek vlterī⁹ inter alias hui⁹. vi. li. ꝯstitutōes de frm suoꝝ ꝯsilio dñs Bonifa. hec redegit ad petuā rei mēoriā. Jo. an.
d ¶ Curiosi. q̄ maiores curas exhibere volunt q̄s res exigat. ad b. uij. di. denlq̄. de con. di. v. q̄nq̄ modis.
e ¶ Expediūt. qō faciēdū ñ ē. L. ō sū. tri. l. nēo. j. ō he. c. ij. r. j. ō re iudi. abba
f ¶ Apli pauli i epla ad ro. c. xij. r hēs eadē ẏba. xlij. di. sit rector. (te. ad fi.
g Sollicitā. vade. j. deducere minus ꝓuidebant.
h ¶ Maxime. ꝯpatiūū. vñ ēt si sufficiēs sit renūciare pokit vt p ꝯsequens pa
i ¶ Insufficientē. q̄ hoc tū nō posset deponi. qz q̄ solā hereſim (tebit. deponik. xl. di. si papa. sz alij plati pp insufficientiā bñ deponunt r eccliasti ci r seculares. xvij. q. ij. si qs abbas. xv. q. vi. alius. r q̄ inegligētiā. lxxxi. di. dictū. s. de hēre. excōicam⁹. in fi. Et nota q̄ lz ois sufficiētia eē dicat in papa ita q̄ ois iura in scrinio pectoris hēat. s. de ꝯsti. c. i. tū inēdū insufficiēs eē pt. vt hic. r inēdū eū fallit obliuio. xxij. di. preterea. vbi de hoc sic sedes ipa aut sā ctū inuenit aut sanctū facit. qs enī scrīm dubitet quē apez tāte tē. xl. dist. non vos. r tū hereticꝰ posset esse r pp hereſim deponi. e. di. si papa. r posset ex mī tis insurgere insufficientia hec vt ex defectu lrature ex senectute ex infirmitate vel similibꝫ. lz ¶ Regēdā. ad q̄ ex offō tenek vt i pbe. huius li.
l ¶ Uidebank. r erat ipsoꝝ rō motiua. qz q̄ renūciat renūciare dz i manibꝫ supioris r aliē mīmoniū spūale nō dissoluik. s. e. de renū. admonet. sz papa supiorē nō hz. g renūciare nō pōt.. Jtē fungit vice dei q̄s vices sic videk ossibꝫ hre ānexas q̄ a se abdicare nō possit. ad hoc de sta. mo. cū ad monasteriū. i fi. Hz ꝛriū vez ēt bvides r pbak ex eo qz marcellin⁹ renūciauit papatui cui ꝯstitut⁹ fuit marcell⁹. xxi. di. nūc āt. Jt cle. fnūciauit papatui cui substitut⁹ liⁿ

uit inēdum sue ꝯfirmatōis celeritate preferens cupiditatē qui ꝓpriaz iuri r inordinatū affectū etiā equitati cōpetitorē aliq̄ñ vbi alius vel eos q̄ sevolunt opponere q̄ñ electus est vnic⁹ supplantare dū nullis vocatis et discusso negocio p repentinā ꝯfirmatō nē cito ꝛra doctrinā apli impōit manus electo nos volentes huic morbo r fraudibus obuiare presenti constitutione sancimus ꝯfirmatōnes tales iuribꝫ oīno carere ipsasq̄ decernim⁹ irritas r inanes. ¶ Uocationē autē huiusmodi innoīati vbi est collectus vel apparet oppositor alias generalit in ecclesia in qua electio facta est vt si qui sint qui velint opponere compareant assignato pemptorio termio cōpetenti facienda esse cēsem⁹. ¶ Que etiā si electio in ꝯcordia celebrata fuerit volumus obseruari.

Bonifa. viij. De renūciatione.

Uoniaz aliqui curiosi dis ceptantes de his que non multum expediunt r plus sapere q̄s oporteat contra doctrinā apostoli temere appetētes in dubitationem sollicitam au. ro. pon. marie cum si insufficientē agnoscit ad regē dam vniuersalem ecclesiam r summi pontificatus onera supportanda renunciare valeat papatui eiusq̄ oneri r honoꝛi deducere minus prouide videbantur. ¶ Cel. papa. v. p. noster dū eiusdem ecclesie regimini presidebat. volens super hoc hesitationis cuiuslibet materiam amputare. deliberatōe habita cum suis fratribus ec. ro. cardinalibus. de quorum numero tunc eramus de nostra r ipsoꝝ omniuz concordi consilio r assensu au. aposto. statuit r decreuit ro. pon. posse libere resignare nos igitur ne tutum huiusmodi per temporis cursum obliuioni dari aut dubitationem eandez in recidiuā dsceptationem vlterius deduci contingat ipsum inter constitutiones alias ad perpetuaz rei memoꝛiam de fratrum nostroꝝ ꝯsil. duximus redigendum. ¶ Item.

Sit prebendam vel dignitatem in aliqua ecclesia proprio vacaturam auctorita. apposto. expectante aliquis prebendam seu dignitatem tenuē obtinens in eadem fraudulenter ei renunciet vt illa sic primo vacante precludatur tibi via per ꝯsequens ad obtinendū pbēdā vl

m ¶ Predecessoꝛ. cū dignitas vacat alias q̄s p mortē successoꝛ nō ꝯgrue dicit predecessoꝛ sed dicere deberet precessoꝛ. precessoꝛ enim idem q̄ precedens nisi dicere velis q̄ qūocunq̄ vacet prelatura quo ad illa decessisse putatur. r est expressum. viij. q. i. §. ecce in q̄b. r xxxij. q. ij. §. i.
a ¶ Dum eiusdem. postea enim ipsius constitutio nō valuisset. q̄ pōtifex non erat. vt. j. patebit.
o ¶ Fratribꝫ. cardinales ergo fratres vocat cū de ipsis pmixtim loquitur. j. de offi. le. cum officij.
p ¶ Statuit. credendū ē pape b referēti. s. de testi. cū a nobis. in fi.
q ¶ Resignare. hoc expresse nō. Jo. viij. q. i. nō aūt. in glo. magna. in fi. r fac. q̄d nō. lxxix. di. si quis pecunia. xviij. q. ij. q̄s sit.
r ¶ Ipis. hinc ē q̄ tiq̄z mēoria meli⁹ p scripta tenek. r ō b vide q̄d no. s. de pba. ij.
s ¶ Obliuioni. oīm enim hre memoriā. r i nullo peccare tē s. vt ec. be. vt nrm.
t ¶ Recidiuā. q̄d ē ñ dz. vt. s. ō ẏ. sig. ex pte. ij. cū fu ꝯs ꝯcoꝝ.
v ¶ Memoriam. fa. j. de re iudi. ad apostolice in superscriptōne. r quod ibi dicam in. i. glo.

Jte prebendā. Si in fraudē expectātis primā vacaturā cū in proximo crederetur pinguis vacare renuncter aliquis renuē quā habebat si tenetur expectans illam recipere. ímo illa dimissa expectabit aliā sine fraude tem. r si illi renuncianti illa pinguis postea conferak b ipsa probata sit fraus r carebit vtraq̄. Scire debes q̄ quia nemo videtur fraudare eos qui sciunt r consentiunt. ff. de reg. iur. nemo videtur. j. e. ti. scienti. puto nec dec. istam nec eius penā locū habere vbi expectās ꝯsentit hoc sciēs illā renuē hre. ponenim q̄ plus sibi placet prouisio tū q̄ nō ꝯmittat simonia.
y ¶ Proximo vacaturam. debebatur enim sibi primo vacans. r sic p fraudes videbatur via precludi ad aliam. secus si habet litteras super ea quā dimitteret acceptandā. quia tunc fraus ista sibi nō precluisset viā q̄d ē vez nisi acceptasset primā que vacaret quod pōt lz certā r nominatā talis acceptare nō possit. j. de ꝯcess. pbē. ne captāde. qz tūc p ois idē.
z ¶ Aplica. q̄d ē etiā in casu decre. j. de pben. hi q̄. r. c. sic eū. r. s. de rescriptis cū aliq̄bꝫ. cū si. Alī enī q̄s papa ad vacaturas ꝛ laterañ. ꝯcilū ius nō tribuit. vt. s. de ꝯcess. pben. c. ij.
a ¶ Dignitatē. singula singulis refert.
b ¶ In eadē eccia. i. in q̄ expectās r idē si expectabat i ciuitate vl̄ puteia si ea fieret tal⁹ fraus. cū eadē sit rō.
c ¶ Renūciet. de vacatōe p renūciatōes dicit qz ō illa ad titulū. sz idē credo si i fraudē occideret vl̄ deponeret. s. q̄ tenuē obtiebat vt pcluderet expectāti via ad pinguē. r fm b dicā q̄ expectās pmaz vacaturā. pīmā si vocat i ei⁹ fraudē recipe ñ tenek.
d ¶ Illa tenui renūcia (te.
e ¶ Tibi, cui debebatur prima r non sc̄da.

f Alicuius.qz valde senex est vel infirmus valde.
g Vel alias.putat.qz tractat ille q̄ in sacris nō ē de matrimonio ꝫbēdo vel qz electus est vel qz eligi speratur in epm vel religionē vult pfiteri vel de crimine accusatur ppt qō credit deponēdus.vel his sī.
e Proximo.idē credo si nō in primo dūmodo fraudulenē fier renūciatio talis z possit id alias ostare.qz semp rō remanet.pōe eiq̄ lras hēo ad pmāva yvnū florenū v.sic me impediat i piguib⁹ si vacarēt certe cū eadē si rō idē credo
b Lōiecturas. Nō q̄ dolus pbat ex pspicuis cōiecturis z que eū allegat p hoc illā dz.ff.de pba.l.q̄. iens.§.qui dolo.
c Omissa.nō enī ōbet acceptare si ꝫ sciuit ꝫ omittere vt hic vides.
d Aliā.pura nō vacat nisi illa de qua sperabat ꝫ alia.
e Debitā.ꝫ enī ista nō sit pmo vacās ꝫ scdo ffi rōe fraudis pmo vacās fingit. z ē sī.s.de rescp.si ppē.e.li. z in ꝫ pferē eqtas rigoris.p pter fraudē ad idē.C.ō iu di.l.placuit.C.ō fur.z ser. con.si q̄s fuo.z ꝫ. de renū. gmu.c.v.nō.z sic nō casuz in quo ꝫ scribat de prima vacatura.debet scda.alios casus hēs ad idē de pben. c.q̄.in fi.e.li.qz sepe.z.c.cū in eccla.c.el cui.z ꝫ. de re. gmu.c.vno.
f Habita.cuī semel renūciauit z sic repetere non potest.vī.q.i.q̄ piculosum cum sit.
g Ambita.s.p cupiditatē z fraudem.z ē sī.s. de transla.ꝫ.c.q̄to.vī.q.i. si q̄s epūs.suis ḡ terminis suas sui iuris affectet augeri.vt in p.c.si q̄s in fine. ambita ārō carere dēt.qz expectāri debet.ꝫ ēt si non deberet pura qz illa vacaret añ illā ob quā fiebat renūciario tī nō debebat renūciari q̄ eā adept⁹ ē cū iste finis nō distinguat.z ꝫ facilit pdicta iura.

Romana.dū archiepūs remē.visitet.p uinciā remē.z nō debito mō fuisset a suffraganeis recept⁹.excōicauit eos z fecit ꝑponi edictū p totā puinciaz remē.p oēs subditi ipsoz suffraganeoz adirēt ipm.p suis causis dirimēdis. papa Inno.reuocat hoc edictū z ōt q̄ ꝫ ipi suffraganei p suis culpis excōicati sint nō tī pp cl'pas ipsoz suffraganeoz ad ipm archiepm iurisdictio ipoz deuoluit cū id cautū nō reperiat in iure.ꝫ z alias p culpis ipsos possit debita pena punire.in sum. hoc dicit iurisditio suffraganei excōicati ad metropo z de eadē cā q̄ erat int remē.z suffraganeos hēbis in pcessu buī.li.
b Romana.multas decre.eiusdē nois z auctoris (Ciranū nō deuoluit.
i Publicatū.ex pte archiepi remēsis.
k Subditī.in quos archiepūs iurisdictionē nō hz nisi ī certis casibz expressis a iure.z nō.s.de offi.ordi.pastoralis.z iō edictū istud reuocare debuit cū ygeret in piudiciū suffraganeoz z alioz inferioz iurisditionē habentiū z suū seruāt nec ipse pl⁹ iuris sibi pōt vēdicare q̄ ei p canones sit accessum.de of.or. duo.sīt.ī.q.iij.Inquest⁹.z.q.ij.c.ij.z.x.q.iij.qz cognouim⁹.z.xvij.q.ij.c.i.
l Causis.qs int se bñt ipsi subditi.nō intelligas de causis q̄s haberēt sb̄ditis suffraganeos ipsos.qz tūc licitū cēt edictū.xi.q.i.puenit.z.c.si q̄s cuz
m Tenerent.b ōt q̄ forte nō ostabat an iuste fuisset excōicati. (clerico.
n Suis.p alienis enī nō debēt excōicari.vt.xxvij.q.iij.si hēs.
o Culpis.nō q̄ ꝫ ex sua culpa excōicat⁹ sit eps ita q̄ iurisditionē exercere nō possit nō tī pp b ad metropolitanū suū transferē iurisditio.s.de ocel.p. qz diūsitatē.ꝫ pp negligētiā bñ trāsferē iurisditio z pbēdaz donatio de epis copo ad archiepm.vt ibi z.s.e.ti.p to.nō ḡ q̄ ꝫ ī negligētia epi archiepūs supleat vices ei⁹ nō tī ī delicto. z concor.optime.s.e.li.de ele.q̄q̄.Hz ō.j.de pp fauorē ordinū suscipiēdoz in quoz dilatōe possz eē piculū.z pcedit ex cō cessione exp̄ssa ipsi⁹ decre. Itē ō.j.de offi.dele.si is cui.vbi pp delegati excōicationē de sub delegato appellat ad pmū delegantē.so.nō sic depēdet iurisditio epoz ab archiepo sicut delegatoz pape ab ipo papa.ad b.s.ō re iudi.du obi.z in ap.q̄ hz fieri.j.certū tps z pscq̄ ēt īmineret piculū.si ibi pu⁹ delegat⁹
p Cocessum.si.j. de sen.ex.is q̄.z nō intel (nō suppleret.z iō alitō ibi. ligi.ꝓhibitū qō nō ē ocessum.de tē.or dilect⁹.de trāsla.int.vbi de b.z fac ad ea q nō.de dispēsatōe epoz.s.de iudi.at si clerici.z.l.di.in sūma.z.c. miroz.
q Pena fm qualitatē delictiyl cāe.s.de of.dele.sane.i.

Grādi.rex portugalie negligēs erat z remissus circa regnum z subditos ei⁹.pdigus z dissipatoz erat pmittebat eccias monasteria z pia loca regni sui z ipas psonas ecciasticas aggrauari.viduas z pupillos z orphanos z ceteros in regno suo degētes grauabat vl' guari sinebat quare pap̄ supradicto regi z regno z oibz ibi degētibz puidere volēs dedit ipi regi in coadiutorē nobilē virz comitē boloñ.fratrē pdicti regis deuotū circūspectū magnanim et potentē z p quē sperat futurā reformationē ipsi⁹ regni. Mādat ḡ baronibus oibz z comitibz ipsi⁹ regni portugalie q̄tin⁹ dicto comiti z coadiutori cum ad eos accesserūt nō ob aliq̄bz fidelitatibz homagijs seu pactis vl' iuramētis si in aliq̄bz his q̄ sūt regia astricti debitū honorē exhibeāt.z eū cū oibz suis recipiāt ī ciuitatibz z munitōibz vill'.castris z singul' locis ipsius regni z ei⁹ mādatis obediant z sibi auxiliū ꝫ q̄slibet violētos z repugnātes impendāt desredditibz z iuribus oibz ipsi⁹ regni sibi itegre rñdēdo vt dicto regi scōm q̄ decet excellētiā suā.z sibi z suis de pdictis z necessitatibz regni puidere valeat. vult tñ q̄ psonā ipsi⁹ regis vel sui lēmi filij si quē illuz hre ꝓtingeret debebat fidelitē ꝓseruare. Notificat āt eis q̄ si ipi pdicta ñ fecerit ipse mādauit duobz iudicibus q̄ eos ad id ec.cē.ap.cēsā. ꝓpellāt.ptestat i fi.q̄ p b ñ intēdit regi p̄fato vl' sui legitimo filio si quē habuerit p̄ dictū adimere regnū.ꝫ solū p puidētiā ipsi⁹ comitis ꝓsulere ipi regi regno z subditis.b ōt in sum.hec decre.si ille q̄ pest ē negligēs z remissus debz supior illi dare idoneū coadiutorem.

a Prefati in decisione
t Regis. sub illo.j. rex ipe dissipatoz z neglgēs erat.vt pater p inferiora. z pxtrūq̄z vī q̄ potuerit rēouueri.pmū probat.s.ō ele. q̄ sicut in fine.xij.q.ij.mo nemus.scōm.s.de off.cu.c.i.i.q.i.§.ecce cum bonoris.lxxx.di.cum dictū. vbi de hoc.z sic nō debuit ei curatoz dari.sed potiꝰ debuit regno priuari. et sic ad fratrem ordine genture conuerti cum filios non haberet.s.de vo.licet dic q̄ rex cui p successionē regnum defertur propter supradicta priuari nō debuit sed curatoz dari.vt hic factum fuit ad instar furiosi seu prodigi.ff.ō cu. fu.li.i.z custodiet regnum z reget sicut iste curatoz z furiosum z patrimoniū. ff.e.ti.l.consilio.z satisdat talis rem eius cui datur.saluā foze. ff.e.ti.l. obseruare.z.l.se.z.C.de cu.fur.l.vl.§.sed cum antiquitas. papa aut̄ hic non curat cautiōez requirere ppt delictū aut bona priuat rex regno p supiorē suū vel per eccīam cū superiorē nō hz.de re iudi.ad aplice.xv.q.iij.ali⁹.z.j.de vo.licet z tūc vl' succedet.ptim⁹.s.cū p successionē defert vl' eligēt illi ad quos ptinēt alium.s.de ele.venerabilem.
a Frem.ō.ff.vbi pupil.mo.vel edu.deb.l.i.z pe.vbi ōz q̄ pupill⁹ apud illas psanas educari nō dz q̄ ad ipsi⁹ successionē aspirāt z facit.s.de ouer.in fi.c.vl.ꝫ fm Ber.rex iste nō educabit apō frem.ꝫ p se z cū sua venerabili familia z curia uec erat iste frat suspecta psona.
b Deuotōe.circa deū.s.z rōni eccīam. c Circūspectōe.erat ei plen⁹ ocul.ad b.s.de elec.scriptū.z tales dīt eē ēt archidiaconi.xcij.di.diaconi
d Cōmēdatū.multis modis sumit ꝓmadare.qō dic vt.s.de accusa.si castiterit.s.e.li.de elec.nemo. e Legitimo.illegitim⁹ enī nō succedit.vt.s q̄ fi.sunt le.p venerabilē.in fi nec educari vl' alij dz vt ibi.de q̄ vt.s.de eo q̄ du.in ma.quā pol.p adul.cū adul.cū hēr.nec ad ordines ꝓmoueri vl' ad bñficia eccīastica sine dispēsatōe.vō dic vt.j.de fi.pl.c.i. Jo.an.
f Jure regni.qz debebat ex successiōe.b vlt dicē. g Quicq̄.regnum ipm reformatur⁹ ꝛc. h Dilectōis.qō enī qs nō diligit facile ꝓuenit .xi. q.iij.pñs. i Potētia.pdest potētia.vt hic.z ō b.s.de ap.ostituti.ij.interdū nocet.s.ō ele.fūdamēta.§.pinde.cū si.s.ō loc.potuit.cū ocor.
k Liberā.ꝫ liberā hēat dōare ñ pt.ff.ō pac.ō iur̄ ciuil'.ff.ō do.l.filiusfa si tñ iusta rōe mot⁹ dōauit.z dōatio.vt ī p.si.l.fili⁹.tenet āt ruocar ea q̄ male sit alienata.vt.j.ibi depditoz recuperatōez imo z ipe rex reuocare dēret ñ obstante iuram̄to ñ reuocādis.s.ō iuriu.itellecto.ꝫ Ber. l Defensionem.ad quā tenēt ipi pncipes scl'ares.vt.xxij.q.v.pncipes.z.c.regū.z.c.admīstrato
m Mōasterioz. Nō ar.noie ecciaz mōsteria ñ ꝓphēdi.ad id.s.de (res ele.sciāt.e.li.z.j.ō sē.ex.c.vl.§.adjcim⁹.ō.liij.di.§.hac aucte. n Viduaz de qbz an ptineāt ad iudiciū eccie.dic vt no.s.de fo.ꝓpe.ex tenore.
o Depditoz.ppt regimen malū.s.de elec.fundamēta.§.denicq̄.

p Pacto. ad idem. j. de offi. ordi. quia plerique.
q Prohibitione. non potest subditis prohibere quin obediant et intendant curatori in his que ad curam regni et ipsius regis honorem pertinet cum ad hoc procurandum assumptus sit impediret enim ipsius officium.
r Conseruetis. ad hoc. s. de iureiuran. petitio.
s Honorem. vt. vij. q. i. quia frater.
t Ciuitatib. que muroz ambitu terminant. vt. j. de sen. ex. si ciuitas.
v Procuretis. hucusq; est littera suspensiua. Ber.
x Violentos. sic enī iuste bellabit se defendendo xpiū. q. ij. c. i. et. ij. d. s. de iureiurā. sicut. iij. et sic obedire debent exquo constat iustum esse bellum. sed idē cū dubitatur an sit iustum necne. vt. xpiū. q. i. quid ceperatur. in fi. cū aūt certum ē bellū iniustū. secus. xi. q. iij. Julianus. et. c. si dūs. et. c. ñ semp. cum si.
ñ Redditib. generale nomē est plus enī est ī redditu q̄ in fructu. vt et ptus ancille. ff. de vsu. i pecudū §. partus. ff. ad Trebel. de ducta. §. hereditatē. et dixi s. de elec. generali.
z Diminutione. ad idē s. de y. sig. cū inē vos.
a Excellentiā. facit. s. de preben. de multa. in fi. vij. q. i. q̄uis. sed remoto p crimine sumpt⁹ nō ministrāt qz male meriti debent egestate laborare. ff. depositi. bona fides.
b Alioq̄n. i. si eū recipere mandatis parere adiuuare de redditib integre puidere predicto comiti cōtemseritis.
c Premissa. que semp excōicationē precedere debz xij. q. ij. Idigne. xpiij. q. iij. de illicita. s. de senten. excōmu. sacro. cum si.
d In vita eiusdē. nota coadiutoris offm̄ expirare morte ei⁹ cui adiutor dat⁹ ē tūc enī ptās ad caplm̄ ptinet in eccia cathedrali. j. c. i et. ij. mortuo aūt rege aut reliquit filiū q̄ ex successione rex erit. et sic cessat isti⁹ coadiutoris offm̄ aut ñ. et sic iste rex erit et deficiet eē coadiutor. et ideo dicit in vita.

recuperationē salubriter vt in domino cōfidimus sit assumptus. cum ad vos accesserit fidelitate homagio iuramento seu pacto ᵖ si aliquib forte p̄ fato regi vel cuicunq; alij psone teneamini aut etiā ipsius regis prohibitione ᵍ dūmodo psonā eius et vitā ac legitimi sui filij si aliquē ipm̄ habere cōtigerit fideliter cōseruetis ʳ debitu eis exhibentes honorē nequaq̄ obstantibus in ciuitatib ˢ castris villis et munitionib regni p̄dicti cū oīb suis recipere ac eius dispositōi ordinatōi et mādatis vniuersalit singulis et singulariter vniuersi p omia et in oībus intēdere absq; difficultate qualiber procuretis ᵛ impēdentes sibi cōtra quosli bet repugnātes ac etiā violentes ˣ consiliū auxiliū et fauorē de redditib ʸ puētib oīb̄q; prefati regni iuribus sine diminutiōe ᶻ aliqua plenarie respōdendo. vt de illis dicto regi secundū q̄ suā decet excellentiā ᵃ sibi ac suis et prefati regni necessitatib p tpe ac negociorū emergentiūt qualitate valeat prouidere. Alioquin ᵇ venerabilib fratrib nostris bacharē. archiepiscopo et epō colimbriē. damus nostr̄ litteris in preceptis vt nos ᶜ ad id monitione premissa ᵈ p̄ censurā ecclīasticam appellatione remota ᵉ pellāt. p q̄ aūt nō intēdimus memorato regi vel ipsius legitimo filio si quē habuerit p̄dictū regnū adimere. sed potius sibi et eidē regno destructionis exposito. ac

vobisipsis in vita ᵇ ipius regis per sollicitudinē et puidentiā comitis consulere supradicti. Boni. viij.

Si eps ᵃ a paganis ᵇ aut scismaticis capiatur nō archieps ꝙz capitulū ᵈ ac si sedes p mortē ᵉ vacaret illius in spūalib ʳ et tpalib ᵍ ministrare debebit ʰ donec eū liberati ʲ restituiv̄el p se. ap. cuius interest eccl̄iarum puideē necessitatib sup hoc per ipm̄ capitulū q̄cito ꝯmode potit cōsulendū ᵏ alid ꝓtigerit ordiari Idē

Ecclesie ᵐ cathedrali vacanti ⁿ visitatoz ᵒ ab alio q̄ a ro. pō ᵖ deputari non pōt ᵍ nisi forte capitulū in spiritualibus et temporalib negligenter ʳ aut perperā ˢ administret. tunc enim archiepiscopus ob negligentiā vel maliciam capituli eo vocato ᵗ causeq; super hoc cognitione premissa ᵛ visitatorem seu administratorem eidez ecclesie licite poterit deputare.

Huiusmodi ˣ quoq; visitator q̄q; spiritualium et temporalium administrationem legitimam ʸ censeatur habere. beneficia tamen qui ad collationem pertinent episcopi ᶻ conferre non ᵃ potest. si ab alio ᵇ q̄a ro. pon. fuerit deputatus ᶜ.

De temporib ordinationū et qualitate ordinandoz

Epe ᵇ contingit q̄ nonnulli clerici ᵉ vinculo excommunicationis astricti aut a potestate ᵍ seu irregulares vel alias ordinum sacroz iu suscerefragabili. §. excessus. et maxime in eo q̄ epi vices gerunt. s. de offi. dele. sane ij. et. xcij. di. c. vl. et. xcvij. di. c. i. et ℔ vez credo. ar. j. de ap. c. pe.
i Libertati. seruus enim fact ᵛ erat. insti. de iu. pso. §. vl. ff. de cap. et posti. li. rener. l. v. et. ff de re. iur. fructus recupat. q̄ iura sua quasi iure postliminij. vt. xvi. q. i. prima actione. vij. q. i. pastoralis. insti q̄ mo. iur. pa. po. sol. §. si ab hostibus.
l Consulendā. ad idem. j. de cle. egro. c. vno.
l Ordinari. aliē. puidēdo vl forte visitatorē dādo. vt. j. c. pri.
m Eccl̄ie cathedrali opi. erant olim quis possiti visitatorē dare cathedrali eccie. ¶ an visitator possz ꝓferre bñficia. vtrūq; hoz determinat hic papa ꝓtum hz pmū dictū hui⁹ decr. et his q̄ nō. lxi. di. qm̄ festus. et p Inno. et Hosti. s. vt. ecbet vt nim. fm ex his q̄ nō. lxi. di. obitum.
n Vacāti. idē in q̄stiva cāte. vt. s. c. pri.
o Visitator. idez q̄ ad ministrator. de quo. lxi. di. cathinēsis. et. c. qm̄ festus. p Pontifice. cuius interest ecclīaz necessitatib puidere. s. c. pri.
q Nō pōt. hoc precise tenebat Jo. in p. c. qm̄ fest⁹ Ber. Tho. brix. et Nu. ibi ꝑ tenebāt. s. q̄ archieps b potat. sicut et pses dat curatorē. insti. de cu. §. vlti. et q̄ phibitū nō reperiebatur Lau. idē dicebat. nī dicebat clericoz redrendū ꝺsentsum. Inno. et Hosti. vt ecbe. c. vno. distinguebāt. vt hic. s. q̄ alius q̄ papa sine cāe ognitōe et vocatz his q̄ vocandi erant. s. capitlo ñ poterat visitatorem dare. et est rō. q̄ archieps non pōt tollere ius suum capli⁹ sui causa. qō ē q̄ ad ipsos vacante sede ptineat administratio spūaliū et tpaliuz. s. c. pli. cū ꝛcor. ibi significatis. papa aut ē ex potestate sue plenitudine hoc bñ potest. ō ꝺcess. pbē. ꝓsuit.
r Negligēter. ecce p̄mū casum.

s Aut perperā. ecce secundū. nō hic eq̄parari negligentiā et delictum alibi differunt. s. de elec. si compromissari⁹. p vtraq; parte c. ti. q̄q; Jo. an.
t Vocato. sunt enī vocādi. q̄ eoz ī nē est. s. ō offi. archidia. ad hoc ō rep. oz. si archieps. et quomodo interfit. s. ō. dixi.
v Premissa. qō si nō fiat dico visitatoris dationē nō valere. ad b. s. c. li. de elec. q̄uis. et. c. quida. sufficit eī legislatorē aliq̄d phibuisse et si nō adijciat qō ꝺ factū fuerit nō valere. L. de legi. nō dubium.
x Huiusmodi. s. datus eccie cathedrali.
y Legitimā. lxi. di. cathinensis. et. c. qm̄. et. s. de ele. cū nobis olim. in fi. nē enim sequit q̄s hz administrationē legitimā. g̃ bñficia ꝓfert. vide instantiaz i c. vacāte sede. s. ne se. va. illa. et sufficit dare instantiā. vt. i. q. i. sicut vrgeri.
z Epi soli⁹. alias illa cū capitulo ꝓfert. qō dic vt. j. ne se. va. c. vno. et de regu. c. vltī.
a Nō pōt. sup b vide qō no. de ma. et obe. cum olim. Scire debes q̄ Jo. et bu. tenebāt ꝺ. dicebāt enī indistincte q̄ visitator poterat bñficia ꝓferre. et b nō. lxi. di. obitū. Lau. ꝺ opi. g̃. Lau. va in visitatore dato ab alio q̄ a papa. ꝓma a visitatore a papa dato ꝺz ei gp ampliorē dātis ꝓrogatiuā ampliori fungi prāte. ad b. j. de ꝓben. si a sede. sicut et delegat⁹ a papa subdelegatū dat ab alio nō. L. de iudi. a iudicede of. dele. pastoralis. et. c. vl. ad idē. j. de pbē.
b Ab alio. puta archiepo in casibz supradictz vel a capitulo (bi qui. si alicui ꝺmitterēt vices suas ille diceret visitator.
c Deputatus. ille g̃ bñ hoc poterit. qz oia pōt que electus ꝓfirmare. s. e. li. de elec. is cui. Jo. an.

Epe. epūs italie vltramontanū nō ordinet nisi de spāli lnīa pape. vl q̄ patētes lr̄as epi sui ꝺtinētes iustā cām q̄re nolit vt nō possit illū ordinare si sec⁹ fuerit factū ordiuās puniet pena ꝺdigna. et ordinat⁹ manebit suspēsus ita q̄ ēt a penitētiarijs pape siue ipi⁹ spāli lnīa absoluī nō poterit. Sepe. fuit igit. puidēdū. s. de ap. sepe. s. de elec. qz sepe. j. de resti. spo. frequēs. ff. de legi. nā ad ea.
e Clerici. nota pro his que. j. dicam.
f Excōicatōis de talib in excōicatōe maioī ordinatz. dic. vt. s. de sen. ex.

g A potestate, qui excõmunicati non sunt. de hoc. xxiij. di. si is. s. de vi. z ho. cle. c. si quis. de ap. c. iij. nisi in casu vt periculoso. j. ne cle. vel mo. vt pi culosa. qui autem in apostolia recipit sacrum ordinem etiam si religiosus sit non dispensatur cum eo per alium q̃ per papam. s. de apo. c. vl. quod intel ligas si vere erat apostasia per id quod habes. s. e. ti. ex parte. z ibi nõ. aposta te autem infames sunt. vi. q. i. infames. z. iij. q. iij. si q̃s a suo. z sic nõ pmo uendi. xxuj. distin. quando.

b Irregulares. siue ex crimine siue ex defectu. puta bigamia illegitimita

t Patriam. de qua inq rere debet examinans ordi nandos. xxuj. di. qñ. ꝓter patriã etiã natiuitate cha rius vel vilius emi solz mã cipiũ. ff. de edi. edi. q̃ si no lit. ℌ. si mãcipia. j. s. de iu di. cũ deputari. sol. non lo quif in ordinãdo q̃ subtiliẽ examinãdus ẽt. s. ỏ pur.

l Noticia. z ideo i his fieri debet examinatio. s. ỏ elec. postq̃. cũ suis ꝛcor.

k Fugientes. xix. q. ij. due sunt.

m Ymõi. s. sacros.

n Epor. abbates etiã ordines conferunt. lxix. di. qñ videmus. s. de eta. z q̃ li. cum contingat. sed tali bus conferre non possunt quod dic vt. j. de priui. ab bates. in fi. presbyteri confe runt psalmistatum vt. xxuj di. psalmista.

o Italie. dd econuerso si eps vltramõtan⁹ ordiat italicũ nõ videt hec decre. locũ hre. q̃ penalis ẽ. et sic restringẽda. z sic ꝓuiũ non excedit carum. s. e. li. statu tum. de pe. di. i. pene. In j vr cũ p ois sit eadẽ rõ vtro bicq̃. q̃ idẽ ius. nec videtur ista ampliatio vel extensio fm ea que vides. s. de ele. si postq̃. vbi cõsti. illa cupientes lz penalis locus babere declarak in pulsionib⁹ z appellationib⁹ z cfirmationib⁹ de q̃bus ibi cautũ non erat. ad hoc. ff. de ỹ. ob. l. a titio. vbi enim ẽ eadẽ rõ z penit⁹ oimo da similitudo. nõ ꝓprie dicimus extẽdere. ff. ad. l. iul. de adul. l. si postulauerit ℌ. idem. ff. de edẽ. quedam. ℌ. nũmularios. tũc enim pene dicunk extẽdi qñ ad casum nõ oino similem extendunk. z sic intelligunk j ria. facit ad hanc. q. quod no. moder. z No. precipue. s. de elec. nihil. z Buil. z Bar. e. ti. auaricie. dubitãdo credo p primã rõem q̃ hec decre. in italicis vltra montes ordina tis locum non habeat. et potest esse ratio quia vltra montanu⁹ circa mõ tes cpis habet duo remedia vt cito mittat ad ꝓmũ epm vel ad papã saltem qui sibi vicinus ẽ lniam postulet qđ nõ sic facile potest ita licns vltra mon tes cpis. habeant g̃ in hoc casu locum antiqua z moderna iura istud autem scriptum casum non excedat.

p Clericũ. quid dices si laicum ordinet in clericũ. videk q̃ tũc locũ non habeat per iura glo. ꝓxi. allegata. z ad hoc. s. in prin. decre. Sed j. j. c. vlti. cũ suis ꝛcor. z eadẽ ẽ rõ vtrobicq̃. g̃ idẽ ius erit. So. credo p vltimo dicta. z de laico in clericũ ordinato hãc ostõnẽ intelligi. z fa. qđ dicã. j. c. pxi. z lram lege pũctando post vltramõtanũ z nõ post clericũ. z sic tunc vez intellectum habebis. z lz ꝓbemiũ de sacris loquif. Ostitutio generaliẽ loquif vel dicũtur hic sacri ordines large vt ꝯbendank minores. sic. s. de biga. c. i. z de b. xxij. distin. in summa. alq̃ contra.

q Exístit. subau. vel vbi hz domiciliũ lz alibi natus fuerit. j. e. cũ nullus. i. fñ. nisi dicere velis hoc speciale in boc casu qđ credo vez. z lz al's videã vnũ ius suppleri p aliud. vt. s. de elec. is cui. tñ istud nõ credo suppleri p illđ alias facilimũ erit vltramõ. infami se facere ordinari. qđ vetat hec ostõ.

r Iras. Dic nõ duo specialia. pmo casum in quo scriptura requiritur. et bes de b. s. de pba. iij. z dixi. j. de censi. c. i. scdo q̃ nõ suffieit lnia nisi expmak cã. z est si. j. de sen. excõ. si medicinalis.

s Spe. si. s. de ele. c. i. in fi. eps ergo sup̃ executõe secũ nõ poterit dispẽs re vt olim poterat. ix. q. ij. lugdunum.

t Suspẽsos. i casu isto celebrãs irregularitatẽ incurrit. z b dicã. j. c. pxi.

v Spãli. sic. j. đ dk. vl. c. ij. z. iij. j. đ pe. z re. c. ij. z de reg. iu. in gñali.

x Dispẽsari. qđ enĩ p se nõ pñt nec p alios poterũt. xlvi. di. sicut. xxxiij. q. vl. bis a q̃b. sieut ecõuerso. j. de re. iur. põt q̃s. z ibi plene dixi.

y Os qui. q̃ scie. nt ordinauerint clericũ alienũ p annũ a collatõe ordinum sunt suspensi. z postq̃ suspensio fuerit manifesta. poterũt subditi sine ipo

z Eos q̃ generaliẽ loq̃tur vt ꝯbendat (rũ lnia vicinis epis ordinari. q̃b ꝯpetit ordinare. de pui. qz circa.

a Clericos đ laico dicvt. j. c. vl.

b Parochie. i. dio. ix. q. ij. lugduñ. qñq̃ ecõuerso đ ꝓcu. cle. c. ij.

c Aliene. i. nõ sue siue sit ꝓprima siue remota. iij. q. ij. c. i. z. c. epm. lxxi. di. ꝓto. s. e. qđ träslationẽ.

d Scienter. sed nunq̃d scire ꝑsumek vel ignorare. videk q̃ ignorare. ff. de ꝓba. l. veriꝰ. j. de reg. iur. ꝑsumit. dic q̃ ꝑsumek scies nisi ꝑbet ignorantiam ad hoc. s. de elec. innotuit. ibi nec ꝑbare cogim⁹ ibi zc. qz q̃libet ordinanduz quẽ scrutari tenek. vt xxiij. di. q̃ eps. xxuj. di. qñ. vr ãt ad eã ꝓbandã sufficẽ iura mentum. vt. s. de ele. vt circa. z. c. nulli. z lz p alios examinet ex sua negli gentia eorum culpa sibi imputabit. ad hoc de simo. in tñ.

f Affectata. eq̃pollẽt ergo scia z effectata ignorãtia. de clã. đ es põ. cũ inhi bitio. z ỏ affectata exquo scire potuit. lz noluit imo dissim ulauit. C. ỏ ince. z iur. nup. l. q̃ ℌ. z dico q̃ si iurauit se ignorare. z dixi ꝓxi. glo. altera ps debit necesse ꝑbare sciam vel affe tatã ignorantiã. z ꝑbabik choc p argumẽta vl' conie cturas. ꝑbabl'es. s. ỏ renũ. c. ij. e. li.

g Figmẽto. sic. s. ỏ ele. auaricie. l' qz forte dixit scho laris ẽ quẽ bñ ordiare pos sum vl' fingit lniam data⁹ fuisse. vl' dic epm ordinan di amicũ suũ ita q̃ bñ ha bebit ratã. ix. q. ij. lugduñ. vl' scire dissim'lauit lras di missorias surrepticias esse vt ibi no. Dug. vl' i fraudẽ ostõnis hui⁹ aliq̃ẽ in suũ familiarẽ recepit vl' ei bñfi cũ ꝺtulit. hec et similia sẽ figmenta.

b Ordiari. etiã ad pri mã tonsurã. lxxi. di. ꝓuat⁹. de eta. z qua. cũ ꝓtigat. qđ dic vt. j. c. vlti.

a Per annũ. ꝓtinuũ. s. de ele. puida. nõ ius nouũ qz olim certa pena j tales nõ fuerat statuta⁹ fm q̃sdaz sz fm Buil. hic mitigak pe na. qz olim p ãnũ a celebrati one misse suspẽsus erat. et deponi debebat. vt. ix. q. ij. nullũ puniunt g̃ in q̃ peca uert. i. q. i. si q̃s đ his q̃ fi. a ma. p. ca. quesiuit.

b Ordinũ. oiz hz guil. z Bar. z p hãc lram. z. s. e. vel non est compos vbi pu nitur in collatione oim ordinũ q̃ in diaconatu peccauit. z si papa voluisset eu⁹ tm illũ quẽ ꝺtulit puari exꝑsisset. vt. s. e. lras. z. c. vl. nec de iure frui dz maio ribꝰ q̃ minoribꝰ caret. ff. de ser. expoz. cui pacto. z de oz. ab epi. c. i.

c Statuũ. q̃. s. ordinatio rata nõ habeak quo ad executionẽ. ix. q. ij. p totũ. lxxi. di. c. i. qdã iura dicũt eos deponẽdos. vij. q. i. eps in dio. sz nũquid suspẽsus ẽ sic ordinat⁹ ab executõe vel añ hz executionẽ nisi interdicak z vide tur q̃ necessariũ sit inkdictũ. s. e. ti. q̃ translationẽ. ibi inkdicẽda est zc. ad idẽ de of. archidi. significasti. Sed j sicut nõ tenet snia data a non suo iudice sic nec ordinatio. vt. lxx. di. neminẽ. lxxi. di. p to. so. dicas illũ suspẽsum ipso iure sed nõ illa suspẽsione q̃ irregularitatẽ induca. sed suspendendũ illa. vt i decr. q̃ träslatõem. fm No. Buil. z Bar. vñ z in forma dispẽsatõis q̃ talibꝰ datur ab ap. se. dicit ipo ab ordinũ executõe suspẽso. licz igit suspẽsi sint a iure nihilo minus z ab hoie suspẽdent. qđ ẽ vez nisi i casu. s. e. pxi.

d Taliter. qz. s. ordinauerũt clericos aliene dio. z p hoc dico q̃ secus erit in alijs casibꝰ in quibꝰ hoc nõ inuenit exꝑssum. ad hoc. s. ti. pxi. c. i. de ꝺcess. ꝑben. qz. s. de elec. suffraganeis.

e Manifesta. per euidẽtiã facti. s. de coba. cle. c. vl. vel qz est iuris notoriũ. vt. s. e. ti. vña. z. s. de ỹ. sig. cũ oliz. al's in dubio a ꝓprio plato nõ recedẽt. vij. q. ix. nõne.

f Lnia. qđ enim a iure ꝺcessum est vlterius nõ ẽ ne. cesse a iudpostulari. ff. de ꝺdi. instl. l. q̃ sub ꝺditõe. ℌ. vl. C. li. x. de thesauris l. vna.

g Interint. s. ānua suspẽsionis durãte.

h Vicinis epis in sua dio. qz nõ intrabũt absq̃ sua lnia parochiã suspẽ si. vt credo fm Buil.

i Canonice. s. precedente debita examinatione et scrutinio z rẽporibꝰ debitis. s. e. ti. de eo. z mõ debito. s. nõ furtiue vel p saltũ vl' ples sacros eosdẽ die vl' duab⁹ ꝓtinuato ieiunio. s. e. lras. z. c. dilectus

Quum nullus eps originis domicilij vel ecclesiastici beneficij ꝺmendati clas ad ordines dare potest. inferiores prelati non nisi ex priuilegio nec officiales eporum. sed hi qui habent administrationẽ spualiũ illas bñ conce dunt z possunt epi ordiare priores prioratuũ nõ exẽptoꝝ z ipoꝝ socios q̃diu morẽtur in illis licet inde non fuerint oriundi.

l Nullus. generaliter loquitur vt dixi. s. c. pxi.

m Clericũ vel laicũ. j. c. pxi. n Parochie. i. dioceſis.

o Ordinare. s. c. pxi. cum suis concor.

p Hoc casu. s. in dande talilnia. hoc dixi qz multis alijs modis dicit q̃s subditus alterius z de eius foro qđ dic vt. s. de fo. ꝯpe. c. vl. z. ff. de iudi. hec

q Eps. g̃ ñ iferior. vt. j. ℌ. pxi. z ẽ si. s. ỏ ele. cũ ex eo. (res absens. ℌ. i.

r Ordines. quoscunq̃ minores vel sacros.

s Oriũdus. dicit enĩ q̃s ibi domiciliũ retinẽ. vñ oriũd⁹ ẽ. ff. ỏ sena. l. pe.

t Ecclesiasticum. ad differentiam alterius beneficij vel prouentus secla ris z talia ecclasticabñficia sine instõe canõica obtineri ñ pñt. vt. j. ỏ re. it. c. i. cũ suis ꝛcor. z itelligo siue istỏ sit bñficiũ pp qđ ordinẽ recepit siue non cum generaliter z non distinguẽdo loquatur. vnde nec distinguere debeo. ij. q. v.

consuluisti. s. de transla. inter cor.

v ¶ Domiciliū. pōt quis habere domicilia. in pluribus locis. ff. ad muici. l. assumptio. §. iuris prudētibus. de fo. ope. ex parte. b. s. De rescrip. dilect⁹. ij. qō vez est si in vtroq; se equaliter collocauit. vt ibi. z. j. de sepul. c. ij. alias ibi dicet habere domiciliū vbi maiorē partē rez suarū habet. ff. ad muni. ei⁹. §. vl. L. vbi se. vel cla. senatores. alias sola domus possessio q̄ in ciuitate alia opatur domiciliū nō facit. ff. ad munici. libertus. §. sola.

f ¶ In eadē. subau. vel dñs papa. s. c. i. z. j. c. pri. ipse enī ordinarius ē singulorū. ix. q. ij. cuncta per mundū. z roma cōmunis est patria. ff. ad muni. rōa. z ibi potest quilibet ꝙuēri. s. de fo. ope. c. vl.

cilium in eadem. ¶ Inferiores quoq; prelati religiosi vel alij nisi eis q̄ suos clericos aut subditos possint a quovoluerint episcopo facere ordiari a se. ap. specialiter sit indultum vel officiales episcopi cum ad hoc se ipsius officium non extendat huiusmodi nequeunt licentiā impartiri. ¶ Epo autem in remotis agente ipsius i spiritualibus vicarius generalis vel sede vacante capitulum seu is ad quez tunc temporis administratio spiritualium noscitur pertinere. dare pñt licentiam ordinandi. ¶ Religiosi vero a suis superioribus a non exemptis prioratibus deputati priores z eorū socij possunt a locorum diocesanis q̄diu morantur in ipsis prioratibus ordinare licite licet non sint de eorum diocesibus oriundi. ¶ Idem.

Q Villus episcopus vel quiuis alius infanti nisi forte religionem intraret seu illitterato sz nec absq; sui superioris licētia homini dio. aliene clericalem presumat cō

ferre tonsuram. nec etiam coniugato nisi volenti religionem intrare aut ad sacros ordines promoueri prout est sacris canonibus diffinitum. ¶ Qui vero contrafecerit vt in quo peccauerit puniatur per vnum annum a collatione clericalis tonsure dumtaxat nouerit se suspensum. ¶ Boni. viij.

De etate et qualitate et ordine preficiendorum.

D Ermittimus vt episcopi cum his qui. xx. annum compleuerit q̄ dignitates vel personatus quibus animarum cura non iminet valeant obtinere possint si aliud non ob. canonicum libere dispensare. ¶ Boni. octau⁹.

De filijs presbyterorum.

I Si qui defectum patitur natalium ex dispensatione potest episcopi licite si ei aliud canonicum non obstat ad ordines promoueri minores et obtinere beneficium cui cura non iminet animarum dummodo sit

y ¶ Prelati. puta abbates archipresbyteri vel archidiaconi. z habebas de his. s. de of. archidi. significasti. dicit enim canon litteras epi necessarias z non inferiorib. lxxi. di. exneo.

z ¶ Ebditos. laicos. Jo.

a ¶ Epo dū tñ (an catholico. z hēs de hoc priuilegio. s. ō pscp. veniens.

b ¶ Indultū. subau. vel nisi habeant ex ꝙsuetudine pscripta vt facere possint. i hoc enim casu bene valet consuetudo fm Jo. qui hoc nō. ix. q. ij. epm. z facit qō no. ber. de of. archidi. significasti. nec enī ꝙsuetudo renocat p nouā ꝯstōnē. s. ō consti. c. i. e. li.

c ¶ Extrēdat. nisi hēat spāle mādatū ad hoc vt de of. vi. c. ij. z. iij.

d ¶ Epo. sup b vide qō nō. Ber. z moderni. de of. archidi. significasti.

e ¶ Remotis. quē locū dicis remotū. dicūt quidā de citra ad vltra mōtes p decre. s. de elec. nihil. sed hoc ē falsum qō solū talis locus dicat remot⁹. qz aliud ē dicere valde remoti vt ibi z aliud remoti vt hic. sicut aliud ē dicē cautio. qz tūc intelligit nuda cautō. vt. L. ō p. sig. sancim⁹ iz aliud sufficiēs cautio. z tūc intelligunt pignora vel fideiussores. ff. mā. si mādato. §. vl. Hz videtur q̄ remoti dicant extra prouinciā. s. de ele. cōrā. L. de pscp. x. vel. xx. an. l. vlti. vel vltra duas dietas. s. ō rescp. nōnulli vel vltra vnā. vt. e. li. e. ti. statū. satz credere hoc arbitrariū iudici q̄s locus dicat remot⁹.

f ¶ Laplm. q̄ tūc in spū alib⁹ admīstrat. vt. s. ti. pri. c. vl. z pe.

g ¶ Js. puta visitator. lxi. di. qm̄. s. ti. pri. c. vl. s. ō elec. c. is cui.

h ¶ Religiosi. etā exempti. vt aliq̄ fuit dubitatio z p b qō dicit in nō exemptis vl fuit dubitatio. qz nō erat ppetui z hoc ē verius.

i ¶ Gocij. nō enī ibi decent esse soli. qz ve soli⁹c. Ecciastici. uij. vij. q. i. illō. de sta. mo. monachi. z pbtur. e. ti. qō dei timorē.

k ¶ Oriundi. qz tunc possent rōne originis. vt. s. i. rū. z sicut possūt ordiare ita dico q̄ ꝺmēdaticias ad ordines dare. vt ibi.

L Ullus. epūs ali⁹ puta abbas vel presbyter q̄ psalmistatū ꝙferre pñt. lxix. di. qm̄. z. xxiij. dist. psalmista.

m ¶ Infans. s. vij. annoz septē g̃ pñt ꝙferre tonsurā. xxvij. dies. de his. z lxxvij. di. in singulis. z fa. s. de ele. ex eo. qō de pbē. sup. z qō ibi nō. Jo. an.

n ¶ Intraret. g̃ minor. vij. an. pōt religionē intrare. qō vez ē. sed pēnise non obligat. vt. s. ō re. qz i insulis. z. c. ad nram. z dic vt. s. ō reg. is q̄. z. c. ñ solū (z. c. se.

o ¶ Supiorib⁹. vt. s. c. pri. i. rū. Jo.

p ¶ Homini laico. qō apparet. qz ꝙfert primā tonsurā. olim volebāt q̄dam dicere q̄ clericū alteri⁹ epi quis non potest ordinare sed laicū. sic z dicebant p decre. s. e. eos q̄. z hoc falsū erat. vt. lxxi. di. puat⁹ vbi ēt ō laico expssū erat.

q ¶ Aliene. i. nō sue. qz ēt si aliene eent dūmō z sue nihilominꝰ poterat ordinare

r ¶ Tonsurā. p quā imunitate gaudet z clericalis ordo. (dinare ꝙferē. s. de eta z quali. cum contingat. Jo. an.

s ¶ Diffinitum. quod dic vt no. s. e. de ꝙuer. ꝙiu. coniugatus.

t ¶ Peccauerit. de his q̄ fi. a ma. p. ca. c. quesiuit.

v ¶ Annū integrū et ꝯtinuū. s. de ele. prouida. e. li. q̄d si sit bisext⁹. dic vt no. Jo. lv. di. c. ij. z Ber. de ẏ. sig. quesiuit.

x ¶ Pūtarat. i. tñmmō. z nō. p eo qō dixi. s. e. ti. eos q̄ si ibi papa voluisset solum illos esse priuatos a collatōe ordinis quē iniquꝰ ꝺtulerūt hoc expressisset sicut z hic fecit ad idē. s. e. lras. z. c. dilectus. z. s. de deci. ad audientiā. z intelligo b vez qñ solā clericalē tōsuram ꝺtulit. alꝫ etiā in vlcioribus q̄s ꝺtulit puniet p iura supradicta. z. i. q. i. siquis.

y ¶ Suspēsum. ipo iurez nunq̄d tōsurā licebit tūc ab alio epo subditis suis recipe. dic q̄ cum hoc non reperiatur expssum non videtur licere.

P Ermittimus. determinant. per istud capitulum. nō p ber. s. de ele. cum

su cunctis. §. inferiora z. e. ti. cū dilecti. z. s. e. ti. indecoz. z. c. ꝑterea. p ipsum z modernos.

z ¶ Permittim⁹. videbat pmissum ēt in citeriorizate. ar. a pari illius. e. ti. preterea. nam in decre. ex rōne dispēsant cū decēni. in decre. preterea. dispēsant in ordine. g̃ pari rōe in etate. vt ibi nō. Nost. Sed ad primū dic q̄ ar. a. Jrio nō pcedit vbi repit in iure Jriū lz alias sit fortissimū. de his q̄ fi. a pla. cū aplica. in fi. sed Jriū reperit. s. de ele. cū in cūctis. §. inferiora. ergo nō pcedit argumētatio illa ad decre. ex rōe. dico illud fuisse ex spāli mādato pape. ad decre. preterea. dico valde maius esse pati defectū in etate q̄ in minoribus dignitatibus simplex eps dabit venia etatis vel forte aliē intellexit.

d ¶ Canonicū. qz nō fuit illegitimi ñ corpevitiari nec bigami nec crimiosi

e ¶ Dispēsare. sed nunq̄d pmouēdo dispēsat. de hoc vide. li. di. cū i aliquo liū. di. si seruus. s. in. i. glo. lxxxi. di. si q̄s sine. xvi. q. i. eccia. de ꝺcel. pben. litteras. de scis. fraternitatis. z p modernos de fi. pl. veniēs. z ō cle. ꝺiu. diuersis. z satis est euidens ar. qō promouēdo nō dispēsat. qz punit pmouēs. s. de elec. nihil est. sed sic determinatū est de patiēte defectū in etate. q̄ de patiente defectū in ordinib⁹ si eligat ad tales p̄sonat⁹ vel dignitates sine cura. nunquid necessaria ē epi dispēsatio vel an de iure cōi ad illa tales eligi possit. ar. a Jrio decr. cū Inno. Ber. z Lōpo. q̄ de iure cōi ad illa talis eligi possit. ar. a Jrio decr. cū in cūctis. §. inferior. z dicit idē eodē ar. p decr. s. e. preterea. ad. c. lx. di. p totū rūdēt illa correcta Jria ꝙsuetudine. vel cū ibi dicat in archidiaconū nō debere quē assumi nisi sit diacon⁹ in ꝓpositū nisi sit pbr. pz illa correcta p decre. cuz in cūctis. §. inferiora. q̄ de ordine nihil dixit. z p id qō ibi dicit si monīti non fuerint ꝛc. z b nō. Inno. in pdi. §. z de re iudi. cū olim. z Lōpo. e. ti. dudum. ij. dicūt q̄ idē iudiciū ē quo ad pluralitatē. vel allegatio fuit illa. Nosti. Jī decre. pdicta ꝑterea. z in decre. cū in cūctis. p q̄ facit qō no. Ber. de his q̄ fi. a ma. p. ca. ex ore. in glo. qz erat. z bec opi. ex pssa erat. i decisa ipsi⁹ decre. ex ore. z pbat optīe de ele. dudū. ad id qō dicit de capl̄is. lx. di. p totū. in q̄b ō q̄ archidiacon⁹ diacon⁹ z ppositꝰ pbr ꝺz eē. dico fm Nosti. ibi subaudiendum vl subdiacon⁹ cū in epm ēt possit eligi. de eta. z quali. a multis.

I Si q̄ cū illegitime natis dispēsant epi in minoribus ordinib⁹ z bñficio sine cura. dūmō sit tale in quo alias dispēsare possit. in alijs dispēsatio pape requirit si dispēsatū fuerit cū aliq̄ qō nō obstāte vllo defectu possit ad curatū bñficiū promoueri ꝓtextu illi⁹ dispēsatōis ñ poterit duo beneficia insimul obtinere. Emanauit ad declarationē eoz q̄ nō. s. e. ti. c. pe. z vl.

g ¶ Defectū. indistincte intelligo. put iacet de q̄cunq; defectu siue sit spurius siue adulterin⁹ vl naturalis. lz alias quo ad successiōes distīguat nec ita de facili dispēset cū vno sicut cū reliq̄. z sic intelligat. vt. s. de renū. nisi cū pdē. §. pone ẏo ꝛc. ē enī dign⁹ venia q̄ alieno vitio laborat. L. de natu. libe. l. legem.

h ¶ Dispēsatō. nūq̄d pmouēdo dispēset vid remissiones q̄s dedi. s. c. pri.

i ¶ Epi. in Jrium videbat. s. e. litteras. vbi papa cum talibus in clericatu dispēsat. lz rō ē qz petitū fuit a papa nā z eps potest. vt no. ber. c. ti. c. vl.

l ¶ Canonicū. facit quod dixi. s. c. pri.

l ¶ Beneficiū, intelligo simplex, qz in psonatu vel dignitate etiaz sine cura vr, s, c, ppī, nō credo q dispensare possint, ad hoc in, e, ti, de preben, c, vlti. et de hoc de ele, dudum, ij.

m ¶ Tale, qz nō patnū imedietate sup quo nō potest eps etiā cū legitimo dispensare fm Uin, s, e, ex tua, Bof, in sum, huius ti, §, circa aliud, Bar, brix, lvi, di, in sum, Ber, z Pe, de san, in predicta decre, ex tua, z Inno, e, ti, c, vlti, fm Jo, qui hoc nō, lvi, di, in summa, z Tan, in dicta decre, sed dixit Uin, q si tñ esset eps hoc facere non auderet, Bof, s, de ele, innotuit Ray, i sum, huius ti, z Hosti, in dicta decr, tenent contrariū ad decr, pe nul, s, e, ti, rñdet q de illegitimo loquit de tali forte beneficio loqui voluit hec littera vel intelligas de, beneficio q habeat eccīam curā annexā, ad hoc, j, ō pbē, sup eo, vel de bñficio qō ex priuilegio ꝺsuetudine l' statuto requirat sacrū ordinez qz cū in ordine talis dispē sare nō possit g nec in beneficō qō illū ordinē requirit de ꝺsti, translato, i, q, iij, si qs obiecerit, z, c, si quis pre bēdas, z ē si, qō dixi, s, ō re scrip, si eo tpe.

n ¶ Maiores, hoc intelige de seculari clerico, nam regulari secus ē, qz de iure talis pmouek ad sacros, s, e, ti, c, i, lvi, di, c, i, z, c, nasci z hoc tenet Jo, lvi, di, i sum ma, Ber, s, e, c, vlti, Bof, i suma huius ti, in, §, circa filios, nec p intelligik dispē satū in epatu, ar, de sen, ex, qz piculosum, de ꝓcess, pre ben, dilect, vbi de hoc per Inno, Hosti, xij, di, nos cō suetudinē, j, c, ppī.

o ¶ Sedis ap, nec sufficit dispēsatio legari, vt, s, e, ti, c, pe, z dic vt ibi, Hz quero quare eps dispēsat i crimi nibꝰ ab adulterio citra z ñ in defectu, so, facilꝭ delek irregularitas pueniēs ex crimīe, purga k eni p penitentiā nō sic in defectu, xxvi, di, deinde, vel maior ē irregularitas pueniēs ex origine cū ex crimine, qz prima ex natura scōa ex accidēti, sed naturalia imutari non possunt, vi, di, §, vlti.

p ¶ Sedē eadē rōne dico idē de illo cū quo dispensak p epz vt possit ad minores ordines z ad bñficiū siue cura licite pmoueri cū eadē sit rō.

q ¶ Defectu, ppē hoc a secularibꝰ nō depellik honoribꝰ, ff, de decu, l, spurij.

r ¶ Odiosaz, j, ō re, iur, odia, cū suis ꝓcor, (z, l, gñaliē, §, spurios Jo, an.

s ¶ Obtinere, ꝓcor, j, de prebē, nō pōt, ij, rñ.

¶ Jis cū quo, Si ille cū quo sup defectu origīnis in curato bñficio fuerit dispēsatū eo tacito sup pluralitate dispēsationez obtineat non valet

v ¶ Sedē, qz aliꝭ nō poterat, s, c, ppī, z eadē rōe idē credo in (dispēsatio, epo, q si dispēsauit cū tli q possit ad miores ordies z simplex bñficiū pmouere z postmodū tacito defectu impetrek dispēsatio sup pluralitate taliū bñficiorz nō valet dispēsatio ppē eandī rōem, qz nō est verisimile ꝛc.

x ¶ Defectu, iste defectꝰ trib de causis ordinū z bñficiorz pmotionē impedit, primo ob, ordinis progatiuā, xxvi, di, c, pe, z vl, de excess, pla, inē dilectos, L, de digni, l, necz famosus, li, xij, Secō ob detestationē patni criminis qō punik in filio, vt p id puniak pr, xxxij, q, iij, §, hz q, ff, qō me, cau, l, iste quidē, §, vlti, Tertio ppter incontinentiā paternā q timek in filio, iuxta illō Sepe so let filꝰ ꝛc, vi, q, i, §, vez, z ideo stilus ē curie si prne nō sit ꝛc, defectꝰ aūt ē hz nō culpa, lvi, di, nascit z de purga, c, accedēs.

y ¶ Omnes caute ponik hoc in dispensatione, z super hoc vide qō, no, ber, z moderni, s, eo, litteras.

z ¶ Defectu natalium sup quo dispēsationē habuerūt, hz nōne sublatus erat ille defectꝰ p primā dispēsationē, pinde igik debet haberi, ac si illegitimus nō fuisset, z sic ē ꝺ, ff, de edi, edic, l, qō ita, l, di, ferrū, de rescrip, eā te, in fi, ff, de natal, restit, l, qris, Ira, j, cū nō sit verisimile ꝛc, soluit ꝺ, nec ob, l, qz ita, qz hic de origīnis naturalis, defectu loquit ibi ō morbo accidētali qō facilꝭ tollitur vt s, dixi, c, ppī, c, ferz, loquit quo ad salutē aie z de pctis q purgank, z sic, c, ez te, z, l, queris, loquunk de quadā plena restitutōe naturaliū.

a ¶ Sede pfata, aliꝭ enī dare nō posset ad hoc facit, j, de pben, sup eo, z cā nō potest, z cū singula hoc tenet Ber, de cle, dudū, ij, p Bar, brix, lxx, di, sanctoz, z Inno, s, de pben, de multa, Hosti, autē dixit q in dispēsatōe q habet fieri ppter necessitatē vel vtilitatē eccīe eandē potestatē hēt epi post decr, ō multa quā primo habebāt p predictū, c, sanctoz, sed illā q habet fieri ob prerogatiuā psone facit solus papa, z sic intelligit ipe Pe, de samp, z Ab, dictam de cre, de multa, in fi, sed primam seruat curia, z hoc in predictis iuribꝰ, xxi, q, ij.

b ¶ Duo, ex talis dispensationis virtute, prima duo q habuit solū retinere poterit, vt, j, de preben, nō potest, ij, rñso.

c ¶ Curā, in curato enī z simplici bñ dispēsāt epi fm oēs, vt nō, i decre, du ¶ Domēti, no, lras surrepticias ipso iure nō valere (dū, ij, de elec, de hoc dic vt nō, s, de rescrip, ad audientiā, ij.

Altercationis, bigamꝰ nudatus ē oi priuilegio clericali z astrictus seculari foro nec valet ꝺsuetudo in contrarium, et prohibetur sub anathemate ne tonsuram deferat.

e ¶ Altercatōis, hoc ideo dicit, qz olim sup hoc erāt opiniones, dicebat Hug, q bigamꝰ gaudebat priuilegio clericali z canonis, qz tenebak portare tonsurā s, de vi, z bo, cle, clericus si tonsura, z erat ō foro ec, ar, lxxxi, di, dictū, z ad mino res ordines ascēdere poterat xx, uij, di, si quis viduam, ij, in fi, a ꝺrio sensu, z, ca, lector Jo, z alij, ꝺ, p, c, lxxxuij di, quisquis, z ibi bec altercatio, vbi dicik quisqs clericus viduā aut secundā vxorē duxerit omni ecclīastice dignitatis priuilegio mox denudek, laicali sibi tñi cōione ꝺcessa, z p illud denudek videbak nō esse puarus sed priuādus, pñs g constitutio declarat, hoc si, L, artu, l, veteris, L, ō posth, here, ilīti, l, qō certū, L, ō fur, ap, l, antiquos.

Altercationis antique dubium presentis declaratōnis oraculo decidentes bigamos offīi priuilegio clericali declaramus esse nudatos z coertioni fori secularis addicos consuetudine ꝓtraria nō obstante ipsis quo q sub anathemate prohibem deferre tonsurā vl' habitū clericalē. ¶ Innocen, iij.

De officio vicarij.

Romana ecclesia, z infra, Cum remeñ, archiepūs in officialem alicuius suffraganei sui excōmunicatōis sententiam ex aliqua rationabili cā profert illos qui vices ipsius gerunt ppter hoc excōicationis vinculo non astringit cū nō cōmunicēt ob id officiali eidem in crimine qui ecclesiastice censure districtione pro eo q suū exer

f ¶ Bigamos, vere z inꝓpriatiue, vt qz duas vxores habuit vel cū vidua vel corrupta ꝺrit, s, ō bigamus xxvi, di, deinde, z boc verū est de his q sic in minoribꝰ ordinibꝰ ꝺrerūt, secus si in sacris, s, e, nup, z, c, nobis.

g ¶ Omni priuilegio, qō multiplex ē, xvij, q, uij, si qs suadēte, s, ō fo, ꝺpe, c, ij, z boc quo ad psonā, itē q nō vexek aliqs vexatōibꝰ in psona, vel rebꝰ, L, de epi, z cl, e, l, i, z, ij, z, l, generali, z, s, de vi, z ho, cle, c, vl, z iō dicik omni priuilegio, et comprehēdit etiā priuilgiū fori, z boc sequik.

b ¶ Addictos, id ē astrictos, L, de epi, audi, l, auditos.

i ¶ Cōsuetudine, que erat in quibusdā locis frācie, nō ergo valet consuetudo in boc casu sicut nec in illis, s, de ꝺsue, c, i, z, ij, s, de ele, qz sepe, de q dicit vij, di, frustra, de consue, c, vlti.

k ¶ Anathemate, interminatio ē nō canon late sñie q ꝓbatur de iurepa, relatū, ō q dicit, s, ō sagit, c, vno, z ō simo, sic tuis, z p Jo, lxij, di, salonitane.

Romana, successoꝛ officialis excōicati, excōicatꝰ nō est, nisi in crimine dānato cōicet, illa autē q exercet illo excōicato manēte nō valent iurisditione solum ab eo recepta boc facit.

m ¶ Excōicationis maioris, nam excōicatus minori ea que sunt iurisditionis exercet, vt, s, de cleri, ex, mi, si celebrat. n ¶ Rationabili cā, aliē non deberet fieri excōicatōis sñia, j, de sen, ex, cū medicinalis, z potuit esse rationabilis causa cū officialis epi peccat in his que sunt iurisditionis, qz idē est ꝺsistoriū epi z sui officialis, tunc archiepi eos sicut epos punire pñt, j, de ap, romana, i, rñ, Si vero officialis epi aliqd posslideret vel faceret vt priuatꝰ, tunc archieps eū plus punire nō posset nisi sicut alios subditos epoz in casibꝰ nō s, ō offi, ordi, pastoralis, z hoc ꝓbak, j, de fo, ꝺpe, romana, §, ij.

o ¶ Ipsius, officialis vel officialatus, nec pures, q officialis aliū officiales generalē dare possit, ad hoc, s, e, clericos, vbi de hoc p Hosti, z Bar, hz spāles cāz delegare possit z ēt plēs, ff, ō iudi, l, ꝓtor, posito tñ q gñalē officialē dederit, sic inkdū fit de facto ille tñ excōicatus nō ē, vt hic ōt, l' h ñ dr, q officialis ipe officialē dederit hz eps aliū officialē dedit excōunicato primo, Querik an excōmunicatus sit scōs z videk q sic, cū lata esset sentētia in officialē, ad h rñdet, Queri solet quid si quis delegauit cām postea excōicak, nunqd expirauit delegati ptās, de hoc recurre, s, de offi, dele, licet, z q nō expirat bñ facit j, ti, ꝓpī, si is cui, Si ꝺo eps ē excōicatꝰ, nec ipe nec ipsius officialis cūeorū idē sit ꝺsistoriū, de causis cognoscēt, qd g tūc fiet adeak papa vt prouideat, s, e, li, de sup, negligē, prela, c, i.

o ¶ Propē h, s, q gerūt vices officialis ex ꝺmissiōe epi vel ipsi officialis facta añ excōicatōem, vl' dicit, s, q. ¶ Ob id, s, q gerūt vices eius.

f ¶ Crimīe, qz tūc eadē sñia sunt ligati, s, de sen, ex, si ꝺcubine.

s ¶ Qui, ita ꝺstrue q, s, officialis nō artak distinctōe cēsure eccīastice, z pro eo q suū ꝛc, g si ideo essent excōicati tūc successoꝛes eadē sñia ligarenk, ponē termīs excōicauerat archieps epm, monuerat officialē q de causis nō cognosceret q nō desinebat, excōicauit eū successoꝛ ꝓcipauit in crimine damnato vñ ligatus est, alia littera est in plurali exercēt z artank quasi dicat eo q vices

gerentes exercẽt officialis officium non liganturſnia.
t ¶ Ipſi.ſ.vicarij officialiumm. v ¶ Uices officialis.ſaltẽnũc excõicati
x ¶ Lũ.alꝫ tñ.alꝫ talr.z dic alr.i. ẽt pp aliã cãm nõ pp officialitarẽ.
y ¶ Tantum.ergo ſi ab epiſcopo ſecus, qz officiali excõmunicato ſi epus alĩ ꝺmittat tenet ꝺmiſſio.vt ſuperius dixi.
z ¶ Recipiũt de facto.qz de iure ille iuriſdictionẽ demãdare nõ põt q excõi catus ẽ.xxũ.q.i.audiuim⁹.de re.iudi.ab pbandũ.
a ¶ Uigorẽ.nõ enĩ potuit excõicar⁹ qđ nõ habebat ꝺmittere.i.q.vĩj.daiber tum.de iurepa.q autẽ. In caſu tamen excõmunicat⁹ vtitur iuriſdictione.j.de be re preſidentes..z eſt ſpecia lis caſus in odiuz bereſis,

cent officium non artãtur. ¶ Ea ta men que ipſi gerendo huiuſmodi vi ces agunt eo taliter excõicato manen te ſi iuriſdictionem tantum recipiunt ab eodem non poſſunt obtinere vigo rem. ¶ Bonifacius octauus.

Licet in officialem epiſcopi per commiſſionẽ officij generaliter ſibi factam cauſarum cognitio trãſfe ratur,poteſtatem tamen inquirendi corrigendi aut puniendi aliquorum exceſſus ſeu aliquos a ſuis beneficijs vl adminiſtrationibus amonẽdi trãſ ferri nolumus in eũdem,niſi ſibi ſpe cialit hec cõmittantur. ¶ Ibidem

Licet.ex generali com miſſione non põt of ficialis inquirere.corrigẽ.z deponere z puuire ſubdito rum exceſſus hoc dic.z fu it hec decre.tracta de q̃dã extrauaganti.Alexan.uĩ. que incipiebat dudum vbi quidam officialis epiſcopi abbatem depoſuerat,qui appellauit ad archiepiſcopum.z officialis archiepi ſcopi ſententiam confirmauit. appellatum fuit ad papam.z papa predictas ſententias infirmauit.quod hic dicit tenebat Hoſti.de teſti.ex frequẽtibus. c ¶ Officialem qui interdum miſſus.Dominicus appellatur de regula. c. ĩ.de fri.z ma.c.i.officialis iſte ordinariam habet iuriſdictionem. interponit enim decretum in alienationibus rerum minorum z emancipationibus.et rius iu.op.l.ĩj.z.j. de iudi.c.vl,ſed talia cum cauſe cognitionem requirant ſcõm leges non delegantur.ff.de offi.proconſu.l.nec quicq̃.§.i.ergo ſequit q ex iuriſdictione ordinaria hoc facit non ex delegata ſcõm Inno.z Hoſti.qui hoc nõ.ſ.e.ti.ſua.z Buil.in.Spe.de ordi.in prin.Goff.contra in ſumma iſtius ti.primum tene,z adde rationem decr.ſ.e.li.de ꝺſue.c.ĩ.z qđ ibi dixi licet autem negari non poſſit eos iuriſdictionem habere ordinariamtamẽ nõ in omnibus recurritur ad eos ſicut ad dantes hinc eſt quod de caſibus hic z.j.c.pri.expreſſis ſine ſpeciali mandato ſe non intromittunt.nec etiã de ſpi ritualibus,vnde litteras commendacias ad ordines dare non puſſunt.vt.ſ e.li.de temp.or.cũ nullus.§.i.nec officialis archiepiſcopi preſente vl vicino archiepiſcopo in ſuffraganeum excõmunicationis ſuſpẽſionis vel interdicti ferat ſententiam.j.de offi.ordi.c.i.in fine

d ¶ Epiſcopi.vel cuiuſcunq̃ alterius.cũ eadẽ ſit ratio.
e ¶ Generaliter.nõ ergo tantum valet genus quo ad ſingula quantũ ſpẽs de hoc.xxũ.di.q̃q̃.de offi.ordi.ſi ſacerdos.
u ¶ Cõmittantur.ſed pone epiſcopus dedit vicariũ generalẽ z in mãdato expreſſit aliquod de ipſis quod requirit ſpeciale mandatũ ſecura clauſula ge nerali z omia alia que per nos poſſumus etiam ſi mandatum exigant ſpãle queritur an talis oia ſpecialia poſſit.z dixit offi.ſ.de offi.archi. ſignificaſti. per ipſam decre.z per decre,ſedes.de reſcrip.z p.l.ff.ſi quis cau.l.ĩ3 z ſi.§.q̃ ſitum.z per ea que nõ.de ꝺmo.c.vno.q oia poterit quod ſatis videtur ad in ſtar procura.vt.j.de procura .qui ad agendum.§.i.ſecus ſi aliqnod ꝺ ſpecia libus non expreſſum fuiſſet.vt ibi.i.rñſo.

Quum in generali ex generali commiſſione officialis beneficia conferre ñ poteſt declarat nõ.p Goſ.Inno.z Hoſti.de pben.dilecto.

c ¶ Ueriſimiliter.nõ.inſpiciendũ quod eſt veriſimile.ꝺcor.ſ.ti.ĩ.c.vlti.z habet hoc locum etiã vbi eſt generalitas.vt hic.z vbi ẽ obſcuritas.vt.j.ꝺ re.
d ¶ Cõceſſurus.ad idem.j.de pe.z re.ſi epꝰ.z.j.de re. Ciuĩ.inſpicimus. iur.in generali.cũ ſuis ꝺcor.z idẽ in obligatione. L.que res pig.ob. po.l.i.
e ¶ Nec regulariter.ſcda rõ huius dicti.z ideo dicit qz regulariter qz caſu aliter ſecus vt ſi iuſta rõne motus donauerit vtputa magiſtro. vel ſi donare ei pmiſſum ſit vel rõne pſone ipſius cui ꝺceſſa ẽ adminiſtratin.vt ſi ſit filius ſenatoris.ff.de admi.tu.cũ plures.§.in primis.z.ff.de tu.z ra.diſt l.i.§.i.et ff.de dona.l filiuſſa.i.rñi.ĩ.z ĩj.de b nõ.ff.de pac.l.cõtra iur.in fi.
f ¶ Libera.in ꝺferendis bñficijs ẽ liberalitas in cui dãdo ſed non in dãdo ſm ea q̃ nõ.ſ.ꝺpreben.relatum.z c.inter cetera.
g ¶ Nõ poſſunt.in ꝺrium videbatur per decre.j.de inſti.ex frequẽtibus.z ſ.de pben.dilecto.ſed illa iura nõ obſtãt.qz in decre.frequẽtib nõ dicitur q officiales poſſint ꝺferre,ſed q poſſunt ꝺfirmare,z hic ſunt diuerſa.vt patet i

e,ſe.va.qđ bene ꝺfirmat ab epo ꝺfirmãdos.de ma.z obe.cũ olim j. de inſti. c.ĩ.z tñ nõ ꝺfert bñficia ad ſoli epi collationẽ expectãtia.ſ.ne ſe.va.illa.et .j.e.i.ti.vno.ad idẽ.j.de pben.cũ in illis decre,dilecto, nõ dicit q approbatio ibi facta per generalẽ procura.valuerit.
b ¶ Cõmiſſa.Nõ pro bis q̃ nõ.Jo.Ber.z Hoſti.ſ.de ꝺcef.pben.ꝺſtitu tus.dixerũt eni q epꝰ nõ põt generaliter ꝺferre collationẽ alicui pbende que nõdũ vacat.qz id poſſet fieri in fraudẽ vacaturaz.qz.n.non poſſet mihi ꝺ mittere primã vacaturã daret fratri vel amico meoporeſtatẽ ꝺferẽdi pmam z hoc eſſe nõ poteſt.z ſic in telligik decre.pdicta ꝺſtitu tus.in fi. Sed generaliter ꝺmittere collationẽ bñficio rum ad ſe ſpectãtibꝰ bñ po teſt.vt hic.z.xvi.q.i. ſtatut mus.z ppetuo etiaz poſſet bius ꝺmitti alicui digni tati vel in genere.vtes.ſ in ſti.cum veniſſent.vel i ſp vt.ſ.de.don a.pa ſtoralis xvi.q.ĩj.viſis.

beneficia cõferre non poſſunt niſi be neficiorum collatio ipſis ſpecialiter ſit ꝺmiſſa. ¶ Innocẽti.iiij. De offi cio z poteſtate iudicis delegati.

Statuimus vt conſerua tores q̃s plerũq̃ ꝺcedim⁹ a manifeſtis iniurijs z vio lẽtijs defẽdere poſſint q̃s eis committimus defendendos nec ad aliaz que iudicialem indaginem exigunt ſuam poſſint extendere pote ſtatem. ¶ Alexander quartus.

Quia pontificali dignitate pre ditis ob reuerentiam ſacri of ficij quod exercent plurimum deferri conuenit.z eos plus alijs ho norari decet vt cum a iudicibus vel conſeruatoribus a ſe.ap.deputatis contra eos ad coactõnes aliq̃s ſiue pe nas fuerit procedendum gradus et modeſtia in huiuſmodi proceſſu ſer uetur ita q eis quadam condigna re

Statuimus.Ihus toz a manifeſtis de fendit iniurijs.z iu diciale indaginẽ nõ exercet lt ¶ Cõſeruatores.qz ma teria ꝺſeruatoz in ti.iſto ẽ z.j.c.pr.z.c.vl.poſita ẽ.nõ ꝺſeruatores delegatos eſſe.z vt dicebat Ber.de iſtis ꝺſeruatoribꝰ q iura an tiqua paz vel nihil habebamus.poſſunt tñ dici ꝺſeruatores epi q̃ bñt ꝺfus re z defendere viduas,pupillos.z orphanos ab oppreſſionibꝰ z iniurijs.ꝺ fo. ꝺpe.ex pte.B.z.c.ex tenore.lxxxvij.di.c.i.z.ĩ.xxũ.q.v.adminiſtratores.Sci re debes q iſti conſeruatores interdum dantur vt aliquos defendant contra latrones vel predones interdum contra eos qui eorum priuilegia infringunt interdum latius.vt defendãt ab iniurijs z offenſis.z in nullũ dictoz casuz habent indaginẽ iudicialem.vt hic z.j.c.vl.de manifeſtis.q̃ ſolũmodo habẽt cognoſcere z intelligere manifeſta illa que notoria ſunt.z ira patentia q nul la probabili tergiuerſatione celari poſſunt.vt de v.ſig.ex parte.de coha.cle.z mu.c.vl. Sed quid ſi negentur offenſa notoria negatione videtur fieri res dubia. L.qui ad lib.procla.non li.l.ĩj.dic q probationes recipiet conſerua toz an factum ſit notoriũm vt ſic videat an ſua ſit iuriſditio.ff.de iudi.l.ſi q̃s ex aliena.ſ.de reſcrip.ſuper litteris.alias enim iſtorum officium eſſet inutile z ſi inueniat factum notoriũm procedat alias deſiſtet.non enim habet pote ſtatem ſimpliciter defendendi ſimpliciter iniuriam.ſed qualificatam notoriã ſed habet ergo conſeruator vocare reum.z ſi confiteatur factum.bene quidẽ. ſi neget ſuper notorio probationes recipiat.ſi autem confiteatur factum ſz di cit ſe id ſuo iure feciſſe.dicunt quidam q vlterius ſe intromittere non debet. Alĩ contradicentes q probationes recipiet ſuper notoria offenſa.ad hoc.ſ. de elec.bone.alias facile eſſet conſeruatorum officium deludere.vnde ſi vide atur conſeruatori probabilis negacio non procedat.alias puniat ſicut noto rium.dicebat autem olim Ber.q ſicut delegatus recuſari poterat ſic conſer uator poſtea mutauit dicens.q quia in notoriꝺ nõ admittatur recuſatio vl appellatio.conſeruator autem non cognoſcit de notoriꝺ ergo recuſari nõ po terit.ſ.de appellatio.propoſuit.z.c.cum ſit.dixit etiam talem conſeruatorem inuocare poſſe auxiliũ brachij ſecularis.ſ.de offici.ordina.c.i.z.c.quoniam. z.xxĩj.q.v.adminiſtratores.
l ¶ Defendere.hoc intelligi poteſt de commiſſa z committenda ponenim paratos ad exercitium z violentiam inferendam illis quorum conſeruatore ẽ prohibere poterit excõmunicare z punire.de ſen.excõ.ſacroz.j.e.ti.romana.§ caueant.in commiſſa defendet per diſtrictiorem eccleſiaſticam compellendo iniuriatores vt ſatiſfaciant leſo,et etiam ſeculare brachium inuocando.vt ſu pꝛ̃ias dixi.
m ¶ Indaginem.id eſt cauſe cognitionem ſeu ipſius examinationem.quia dubia ſunt.z ſi de talibus ſe intromittunt penam incurrunt.de qua.j.e.c.§. vlt.vt aũt.nec valet qđ agik.vt.e.decre.§.vl.q̃ eſt glo.iſtius.§.
Quia põtificali.In actionibꝰ z penis põtificali dignitate deferẽt.exẽplifi cat qđ habeẽt.ſ.e.ſane.ĩ.z.c.paſtoralis.in prin.
o ¶ Prediti.i.pre alijs notatis.
p ¶ Officij.concoz.j. de ſenten.excommunica.quia periculoſum.et.ſi.q. iĩj.abſit.
q ¶ Decet.inſpicimus quid deceat.ſic.ſ.e.lib.de electio.cum non deceat. cum ſuis concoz.
r ¶ Judicibus poteſt referri hod quod.j.ſequitur deputatis.vl puncta hic z dic iudicibus quibuſcunq̃.

a ¶ Ingressus, z sic durāte tali intēdicto in eccia solēnit celebrat irregularis
b ¶ Sacerdotale, sine quo pōtificale officiū ex (efficit .j. de sen. ex, is qui.
ercere ñ pōt, s, de excel, pla, ex lris, sz videt q ab ipso pncipio isti acrius qz reli
qui puniri deberent, vt. v. q. vl. presbyteri, q est let. L. de epi. z cle. l. pbri, vbi
dr q mlto maiori pena sunt digni qbz cū plurimū honoris p nram iussionē
delatū ē occulto repiunt in crimine, let illa loquit de illo qui deliquit in eo i
quo honorabat, s, in sacerdote q intestimonio dicēdo bonorat vt ñ torqat, z
l ōvez tacuit vel falsum dixit, vel dic q minor pena maior ē in maiore pm ea
q nō, de cleri, vena, c. pri.
c ¶ Aliē, vt, s, nō suppor
tent tanta modestia, vt qz
iniurias vel ptumelioſaz
ba profert in iudicem, s,
de penis, dilectus. Quid si
iudex nō seruata forma bu
ius decre, statī excōicet vel
suspēdat epm vel superiorē,
tener ne sntia, dic q sic lz re
prehendēdus sit iudex qui
hāc modestiā nō seruauit,
fi, q, iij, c. i, de sen, ex, sacro,

¶ Iduo, Edita ē hec de
cre, ad declarationem
eoz q no. Ber, z Dosti, s,
eo, sup gōnū, §. si vo, ad fi.
e ¶ Duo, idem de vno z
multo forti, qz maior du
bitatio ē qñ duo ex tribus
subdelegāt qz qñ vn tm. vi
debaf enī inspici dēe ma
iorē numez, qz g duo erāt
subdelegati z tertius dele
gatus, qz maior pars bui
iurisditōis subelegata erat
nō videbaf appellandū ad
pmū delegantē, sed sec est
vt hic vides, cū enī in b ca
su diuersis respectibz emer
gāt aduersa eligēr debem
vno mīnus in se habet ca
ptionis, ff, de reg, iur, quo
tiens, captiosum enim esset
si de pari ad parē appellaret, ad pmū g appellari delegantē debebit.
f ¶ Ase, ap, ideo dictū, qz delegat ab alio nō delegat, s, e, pastoralis, c. vl.
L. de iudi, l. a iudice. g ¶ Duobz alijs, idē si subdelegarēt illi collegе, sz ō
b videbaf dictū, s, e, sup eo, §. si vo, pm vnā lecturā q ibi amplectād a ē, qz si
ibi quereref de eo q totū delegauerat nō erat qstio, qz p pcedentia decisa erat
h ¶ Nō in totū, bñ dicit qz si in totū subdelegasset nō esset questio qz tunc
semp appellaf ad pmū delegantē, s, e, sup gōnū, §. porro.
i ¶ Cū delegato, Nō, qz si in rescri, esset clausula, q si nō oēs, z duo cōmit
terēt, terti se excusaret nec omitteret in b casu ab illis duobz subdelegatz ad
delegatos subdelegātes appellaref z nō ad pmū delegantē, cessat enī rō z hoc
voluit bec lra. lz ¶ Ab ipsis, delegato z subdelegatz.
l ¶ Cōdelegatos, qz appellatio ē ō minori ad maiorē zc. hic aūt ptim appel
laref ō pari ad parē qō eē ñ pt, z adde qō dixi, s, e, li, de ofue, c. ij.
m ¶ Ō vnū, Tres casus ponit in qbz suspitōis cā coram arbitris non tractaf.
Primo cū recusaf vn ex delegatz datis cū clausula, q si nō oēs. Secōs.
cū recusaf delegat epi. Tertio cū recusaf officialis. Et reprobat pma ps, qō
nō. Inno, s, e, cū sup, z approbat qō ibi no. Dosti, z Ab. Et pbaf olim p de
cisam ipsi decre, z ipe Dosti, s, e, sup questionū, §. q vero, z .j. de ap, ltima, z
Buil. in Spe, de recusa, §. vl. ō. quid si vnus.
n ¶ Duobz, idem si ex pluribz, cum eadem sit atio.
o ¶ Nō pñt. Est ergo necesse q de ipotētia pateat antecz collega pcedat,
s, e, prudentiā, secus cū scribit, vt .j. e, cū plures, i, rñ.
p ¶ Cā pncipali, vñ nō videbaf q de impedimēto cognoscere deberet, qō
sibi omissum nō videbaf, sed ognoscit an sua sit iurisditio, ff. de iudi, l. si qs
aliena, s, de rescrip, sup, lris, sic z hic cognoscit an collega suspect sit vt sic, vi
deat an sit iudex sine illo ex clausule vigore.
q ¶ Sede aplica. Idē videret in delegatis ab alio. Nec ob .j. §. pri, qz ibi,
loquit pm bāc rōem vbi vn sol est delegatus.
r ¶ Legitima, recusaf iudex ppē vnicā cām, s, suspitionē .j. e. pri. Sz illa ex
mule causis insurgit, pone explū. s. e. cām q. z. c. cū. R. z. c. insinuāte de iu
di. cām q. vt lit. nō ptes, accedēs. i. z. ij. de appel. ad b z. c. postremo, cū si.
s ¶ Probari, bñ dicit coram quo habeat pbari z p quē expediri, sz nō dicit cq
rā quo habeat ponī, coram quo g ponef, an coram ambobz, an coram altero tm.
satis videf q istā decre. q coram oibz sit ponēda z coram collega, pbanda. Olim
dicebat Inno, s, e, cū sup, q lz bonū cēt q coram oibz poneref, sufficiebat tñ si
ponerē tm coram recusando, cū arbitri deberēt cognoscere q bodie possz locū
bre in delegatis datis sine clausula, vt .j. sequif. Sz nunqd medio tpe pēden
te pbarōe coram collega poterit ipse collega in pncipali pcedere. z videf q sic,
qz medio tpe ille cognoscere nō pōt, ergo ex vigore clausule collega cognoscer
poterit. Sed dic contra, quia primo constare dz de impotētia antecz sol pro
cedere possit, s, e, prudentiā, sed pendente causa suspitionis ille vult interesse
nec adhuc apparet enim non posse, igit collega in principali nō pcedet. Sed
Jo. cardi, sentit otra. z dicit q medio tpe est locus dicte electioni, q si nō oēs
zc, sed dic q expectari dz finis cāe, ad hoc optime, ff, de excu, tu, l, diximus, circa

prin. Sed nōne honor ē iudicē esse, vt, s, de ap, vt debitus. z L. qñ puo, nō
est ne, l, omnē honorē, z maior videt solus iudex esse qz cū alio, ad hoc .j. de cō
cel, pben, c. vl. videt ergo collega suspectus in pnūciādo facilū illū suspectuz,
vt solus iudex remanet. Sed dic q licet iudici debeaf honor tñ idē on, vt, s
e, c, pastoralis, ibi exonerare zc. z, ff. de mu, z ho, l. vl. §. iudicādi, vñ nō est ibi
tanta suspitio, qz nō presumit q s appetere onerosa, z ideo in his taciturnitas
nō habetur pro consensu, ff. de procur, l, filiusfa, §. inuitus, z dixi de hoc .j. de
reg, iur, is qui tacet zc, preterea si male, pnunciat in hoc casu nō deest appella
tionis refugium .j. e, ab ar
bitris.
t ¶ Clausula, Ex quo enī
simpliciter dati sunt vnus
sine altero procedere nō po
test, s, e, causam matrimo
nū, z, c, vno impedito, ergo
vno ita q nō possit cōmitte
re alij procedere nequeunt,
Jo, ādree.

ex vi predicte clausule debet ipsi cau
se cognitio pertinere probari z ab eo
expediri debebit. ¶ Ubi vero non ē
dicta clausula in rescripto debet su
per hoc ad arbitros recursus haberi.
¶ Cum autem delegatus episcopi
recusatur recusationis causa coram
episcopo est probanda idem est si offi
cialis recusetur eiusdem, licet ab eo
dem officiali neqat appellari. ¶ Idē
Videt ab aposto, se, datus qbuis le
gitime recusari valeat vt suspect
potest licite vices suas committe
re anteqz recusatio contra ipsum pre
ponaf Et si in totuz pmiserit recusari
vlteri aut facta per eum commissio
ipugnari nequibit, quod posset si si
bi de iurisditione aliquid reseruasset
¶ Post recusationem quoqz propo
sitam commitere nisi de recusatoris
procedat assensu, non potest sed eo vo
lente hoc potest etiam si iam recusatō
eadem sit probata dummodo pronū
v ¶ Cum autem, hoc nō
Ber, s, e, sup questionū. §.
quem vero, in vltima glo, z
Dosti, ibidem.
x ¶ Epi, idē in subdelega
to delegati pape qui dele
gauit nō i totū, vt in pdi
cto. §. quēadmo. si ārt ipe epūs re
cusaret eligeret arbitrz, s, ō
ap, cū spāli, sz qre tūc nō addit supior sic z hic. rō, qz iurisditō ordinaria fauora
bilis. Item nō ita ō facili pt hri supior ordinari lz inedū possit, sz ad ea q frequen
tī, zc. ff. ō legi. nā ad ea, sic nec sic de facili adiri pōt papa, z iō si recusaf delega
tus ipi inf arbitros oi g casu papa laboribz z expēsis ptiū voluit puidere.
a ¶ Idē ē, s, q coram epo pbabit cā recusatōis z b nō Dosti .j. ō ap. legitima
b ¶ Appellari, necz suetudo i ordiū vt, s, e, li, ō ofue, c. ij. z sic nō qlz q ad q
dā sit idē ofuetudiū epi z sui official ñ tñ q ad oia ad idē, s, ti, pr, c. ij, z. iij. Sz
nōne appellatio z recusatio sunt paria, vt, s, de ap, sup eo, ij. rñ. Dic q istō in
telligit quo ad modū vt ibi nō, i, sicut nō admittit frustratoria appellatio, ita
nec frustratoria recusatio, vñ recuso z si ñ guer ñ appello nisi guer, appello a iu
dice in quē ofensi quē tñ nō recuso, i mulz alqs ē dissile z q ad casum nrm ē
rō, qz lz de naka appellatōis sit vt eaf ad maiorē, vt dixi, s, c, pri, nō sic i recu
satōe, vt pz, s, i, rñ, z i b itur ad arbitros, vt, s, e, suspitōis, z ō ap, cū speciali
Videt declarat notata p Ber, s, ō ap, sc̄o requiris in gl. pe. z p moder
nos ibidē, z q gof. i sū, de ap, §. dubitari, z Buil. i spe. ō recur. §. vl. ō, sz
qd si is iudex, z distiguit tria tpa ad sciendū an iudex suspect omittere posit, qz aut nō ē posita recusatio, z tūc in totū p eū facta omissio tenet aut est p
posita, sz nōdū pnūciatū sup ea, z tūc volēte recusatore omittere pt alis non aut iā pnūciatū ē illū eē suspectū z tūc ēt volēte recusatore omittere neqt.
d ¶ Ap, scio, dctm, qz delegat ab alio non delegat, vt dixi, s, e, si duo.
e ¶ Time aliqs ocoadātias dedi, s, c, pri. f ¶ Proponaf in ordiū vide
baf qz iefficax ē apō ipm iurisditio eqq elidi pt. qz nihil refert an aliqd ipso iu
re inefficax sit, an p exceptionē. ff. ō re, iu, l. nihil interest. ff. ex q cau. i pos. ea, l.
fulcim. §. si i die, si g inefficax ē iurisditio i delegāte g z i delegato q ptib ei
fungit. ff. ō iu, om, iu, l. z si prox. z. ff. ō of. ei cui mā. ē iurisdi. l. i. §. q mādata
Item ps iurisditōis ē delegare. ff. ō iuri, om, iu, l. ij, in fi. cū g alias ptes iurisdi
tōis aggredi nō possit. g nec istā inspicim, n, an delegās cognoscere valeat
rit. vt sic demū delegatio valeat. L. q p sua iurisdi. l. vna. hic ē q si pconsul cō
mittat cām añqz ingrediaf puincia. qz tūc cognoscere nō pōt, nec delegat ab
ipo nisi tūc demū cū ingressus fuit. ff. ō of. pcōsul. l. obseruare. §. vl. Item delega
tus puenire nō potuit diligētia recusātis. ad b. s. ō ap. sepe. z. c. oblate. Je ex
ceptio. q obstat vēditori z emptori. ff. ō ofhen. emp. l. doā. §. i. Pro ista pte fa
cit qz cā suspitōis psonā afficit vñ o subdelegatū nō opetit. ff. ō diuer. z tēp.
pscrip. l. an vitiū. z psonales exceptōes psonas nō ingrediunt. ff. ō excep. l. ex
ceptōes, vñ mutatōe psone vitiū abolef. i. q. i. civo. ō li. ps. ex trāsmissa. ff. vti
pos. l. si duo. §. nō videor. Item videm q ordinari ēt recusat delegat. ō fo. cō
pe. si qs o. z ō appel. cū spāli. Item lz iudex sit. uspēsus dū tñ nō recusef tenz ei
pcessus vñ tria tpa distiguēs hec decre. altercationē determinat.
g ¶ Neqbit, itellige cum cepit subdelegat vti iurisditōe .j. e. pri.
h ¶ Ō possz. s. recusari z facta omissio ipugnari. i ¶ Aliqd qōcūqz
sit illō ad idē .j. c. ij. eqq. n. sibi aliq renuauit saltē i renuato iudex remanet Je
ō suspitōe subdelegati bz cogscē Item reuocat ad se iurisditionē. s. e. sup gōnū.
ff. ō iudi. iudiciū. vñ adhuc recusari pt z omissio impugnari. lz ¶ Recu
satoris, nō est g necessari ofensus adūsarij, bz enī ōlegat b a lege vt delegare

possit, impedit aũt in b ex facto recusanti, volẽte ergo illo hoc poterit ꝛ si aduersarius contradicat. s. e. ti. c. vlti.

l Sup ea, g nõ sunt paria aliqd eẽ pbatũ, ꝛ fm pbata eẽ iudicatũ.

m Extunc, i. exquo pronũciatũ fuerit illũ esse suspectũ.

n Desierit. s. e. in lris, ꝛ c. significauit, ꝛ c. venerabilẽ. ff. d're iudi. l. iudex

o Assẽsu, cũ eĩ ibi desinat iurisditio nõ ẽ qd progek. d q dic. s. e. P. ꝛ B.

Quãuis. Declarat notata. s. e. sup qõnũ. ℸ si vero. in glo. pe. ꝛ vl. ti. ꝛ ibi etiã no. p modernos ꝛ Guil. in Spec. ti. i. ℸ restat vltra mediũ, ꝛ Dost. plene in sum. e. ti. ℸ delegari. ℸ sed nunqd põt reuocare ꝛ hoc dicit. Delegat⁹ sub delegatus etiã in totũ rein/tegra cãm reassumere po/terit.

q Sede aplica, qz delegat⁹ ali⁹ nõ põt.

r In totũ, qz si reseruasset iudex remanebat. vñ nõ erat sic dubitandũ i eo casu videbak. n. i totũ ꝺmittẽdo ita eẽ officio suo funct⁹. qd resumere nõ posset. ad b. s. c. ppi. in fi. cũ suis ꝺcor. et hoc dixit Tan. ꝛ Ber. olim secut⁹ est. eũ ℸ postea mutauit. vt pz ex supradictis glo.

s Usus qualitẽcũqz ad idẽ. s. c. ℸ vndeqz.

ciarum non fuerit super ea. Extũc enim cũ oĩno iudex esse desierit nulla etiã cum illius assensu potest fieri cõ/

Quãuis (missio p eũdẽ. Jd alicui vices tuas in casu tibi a se apposto. delegata in totum cõmisisse noscaris, si tñ antequ illę iu/risditione vsus fuerit commissio huiusmodi per te reuocetur ab ipso. vel cum rebus exiui contingat humanis causam ipsam resumere poteris cum iurisditio exquo ipsa vsus non extitit nõ censeatur in eum efficaciter transi/

Jd delegatus (uisse. Jdẽ quotiens eum abesse contige/rit. tibi cõmiserit vices suas po teris eo rebus humanis exemptо cuz et tunc censeatur abesse. cõmissum ti/bi negociũ. dũ tamẽ illo viuente iurisditione vti ceperis libere diffinit. Jdẽ poteris qñ tibi vices etiaz sub ea forma ꝺmisit donec eas duceret reuo candas. Nam talis ꝺmissio p quã cẽ/setur etiã sententie prolatio nisi ante ea fuerit reuocata ꝺmitti neqqz mor/te ꝺmittẽtis expirat. exquo res itegra non resistit. Ad eum quoqz qui vices suas ꝺmittit donec reuocet. vel q exe cutionem snie tñ aut quicqd aliud d iurisdictõe sibi reseruat nõ ad delegan tem primum appellari debebit. etiaz si post sniaz fuerit appellãdũ. Jdẽ

Quum plures. sub illa forma vt omnes aut duo vel vnus eorũ mandatũ apostolicũ exequan tur aut alia consimili iudices vel exe/cutores a se. ap. deputari contingit ip sorũ quilibet iniunctuz potest libere adimplere mandatũ. Porro vno eo/rũ negociũ inchoante ꝺmissum alĩ nequibunt se vlterius intromittere d eodẽ nisi vl infirmitate vel alia iusta cã illũ ꝺtigeret ipederi aut si nollet vl maliciose i eo pcedere recusaret. Ju risditione vero ppetua mãdatore vi/uente per vnum eo casu quo potest ex iudicibus delegatis. perpetuata in/telligitur ad omnes. Idem.

natiue. vñ quilibet ẽ iudex insolidũ vigore alternationis. ĩ. de reg. iur. in alter natiuis. cũ suis ꝺcor. dicebãt tñ quida in casu nro ꝺtũ ꝛ tali rõe cũ d i lris vt oẽs vel duo vl alter ꝛc. videk papa intellexisse. q si oẽs volũt ꝛ pñt. pcede/re oẽs pcedãt. ꝛ si nõ oẽs duo. ꝛ si nõ duo vn⁹. ad boc. ff. de admi. tu. l. qdaz decedẽs. ℸ papinianus. ꝛ gradus diuiũcte interdum ꝺsiderant fm ordinẽ scri pture. ff. ad trebel. l. heredes. ℸ fi. ibi tñ ex certis ꝺiecturis apparebit intẽtionẽ scribẽtis fuisse talẽ. ad idẽ. ff. de le. ĩ. l. cũ pr. ℸ. pe. ꝛ ĩ. de pben. mãdato. s. de ele. c. pe. ꝛ si dicak q fm b nõ erit differentia inẽ banc clausulam ꝛ clausulam lam. q si nõ oẽs. Rñdebãt imo erit quia per hãc clau/sulam sufficit requirere. sed p clausulam q si omnes ne cesse est de imperitia con/stare. vt in decre. prudẽtiã. ꝛ p eis facit. qz papa liben tius ꝺmittit cãs tribus q̃ duobꝰ. duobus q̃ vni. vt ibi. sed ℸtũ ẽ verꝫ. vt b ps vñ nõ sunt iste alternatiue ordinis ℸ pstatõis. ꝛ est re/gulare. nec põt negari qui si alter solꝰ pcedat manda tũ pape sit adimpletũ. ff. d sol. q res. ℸ. area. in fi. ꝛ in pdicta regula in alternati/uis. cũ suis ꝺcor.

t Efficaciter. vides enĩ in casu ꝺuerso. pone q mo rit subdelegans reintegra/certũ est q subdelegatus ñ pcedet. s. e. lz. ergo patet q adhuc efficacitẽ iurisditionẽ nõ habet. retinet dele gatus etiã ptãtem ꝺpellẽdi nisi maliciose seipm ꝛc. s. e. pastoralis. Aliud er/go ẽ in procuratore qui habet mandatũ ad substituẽdũ. qz dando substitutũ qui mandatũ suscepit. amplius reintegra neqt cãm reassumere. aliud in dele gato. vt b vides. ꝛ ẽ explsũ. ĩ. d. pcu. isq ꝛ q sit rõ diũsitatꝫ ibi dicã.

J delegat⁹. Si delegat⁹ subdelegauit. quoties abesset vl donec reuoca/ret. ꝛ mortu⁹ sit re nõ integra subdelegatus pcedit ꝛ semp de subdelega/to ad delegatũ qui sibi aliquid iurisditionis reseruauit appellari debet etiam post sniam. boc dicit. approbat primũ dictũ nõ. p Jnno. ꝛ Dosti. s. e. lz vndeqz. in princi. ℸ Delegatus. ap. se. vt. s. c. pti.

y Abesse. idẽ dicebãt predicti doctores p. l. ff. de v. sig. l. in lris. ℸ. i. vbi dicit ab est ea res que in rebꝰ humanis nõ est. sed non ꝺuertit. est ergo de si/gnificatõe vocabuli a qua recedendũ non est nisi vbi res aliter esse salua non potest. ff. de le. iĩ. non aliter. immo tunc vere ꝛ finaliter abest. s. nõ reuersurus

z Uti. qualitercunqz etiã ꝺ litis ꝺtes. s. e. relatũ. ꝛ c. licet.

a Jdẽ. s. ꝺmissum tibi negociũ libere diffinire.

b Reuocandas. reuocare iurisditionis est. ff. de iudici. iudicium soluitur retinendo ergo reuocãdi ptãtem aliquid de iurisditione retinuit.

c Cõmitti. reprobat lectura Jnn. ꝛ Ab. qui nõ. s. e. si pro debilitate q p talem cõmissionem non transferebak sententie prolatio. qz per illam clausulã donec duxero ꝛc. videbatur sententiam retinuisse vt illa clausula aliquid ope raretur. quod esse debet. ff. de le. i. siquando quis vxori ad idem. ĩ. de priuile. si papa. i. rñ. in fi. ℸtũ tenebat ibi Dosti. cuius opinio hic approbak Nec ob. quod dicitur q clausula debet aliquid operari. satis enim operatur. quia ꝛuo care poterit delegãs qd simplicitẽ vel totũ ꝺmittẽdo nõ potuisset. Jtẽ qz ex vi gore clausule illius ad eum appellabitur vt dicitur in fi. c.

d Morte. qd si delegatus vsqz ad sue volũtatis bñplacitum subdelega uerat. Uideret pma facie p decre. s. de rescrip. si gratiose. q illo mortuo expi/ret iurisditio. Cõtrariũ videk p hãc decre. ad b. s. de bap. maiores. C. de usu fruc. l. ambiguitatẽ. Nec ob. illa decr. q in odiosis ꝛ restrigẽdis loquit hic ãt fauorabile puto. melꝰ ẽ. n. bũc iudicẽ pcedere qz nouo ꝛ incognito cãm dele/gare. ff. de vaca. mune. l. ĩtroꝛ. ℸ. vl. ar. tit. q. iĩ. monasteriꝭ. ꝛ. s. de renũ. c. i. licet hoc videat verꝰ. ad idẽ. ff. loca. l. uĩ.

e Tñ. hic reprobat opi. Tan. q dicebat delegatũ sibi reseruare nõ posse tñ execution snie ꝛ reprobat opi. Ber. ꝛ Jnno. q dixerunt. q lz executionem reseruare possit. si tñ appellet a snia nõ appellabit ad eũ sed ad pmũ delegantẽ sup hoc vide qd nõ. s. e. sup qõnũ. ℸ. porroin glo. ĩ. approbat aũt opi. Dosti. qui hoc quod hic dicit ibi nõ. ꝛ. s. e. querẽti.

Quum plures. declarat ꝛ approbat no. p Dosti. s. e. prudẽtiã. i. rñ.

g Forma. ista forma est bene aduertenda. aliud enim ẽ cũ scribitur cũ clausula. q si nõ oẽs. vel si ambo. qz tũc iurisditio dak ꝺditionalitẽ. tũc igit vnꝰ vel duo iurisditõe vti poterũt. cũ ostitenit de ꝺditõe ꝛ impedimẽto tertĩ vel college alit nõ valet qd agit. s. e. prudentiã. in pn. hic vero iurisditio dak alẽ/

b Consimili. vt si dicak q qlibet eoꝝ insolidũ p se iudicare ꝛ exeq possit

i Applica. idẽ si ab alio. ẽ. n. q ad b eadẽ rõ.

l Libẽ. i. ẽt ñ req̃sito collega suli mõ expõim⁹ illud libere. qd hẽt. s. de p. d mlta. vt pz. ĩ. de pben. licet eps.

l Uno eoꝝ. idẽ credo de duobꝰ vl de oĩbꝰ q simul inchoauerunt quo ad quid q si omes inceperũt oẽs finiant nisi ex cã vt sequit.

m Inchoatiue. qualitercunqz etiã si lis nõdũ sit ꝺtes. coiã eo. s. e. gratũ. ꝛ. c. lz. ꝛ. s. e. cuius. ꝛ. ĩ. e. si a subdelegato. aliꝺ in pcur. q ꝺ occupasse lis cõ tel. vt sit melior ei⁹ ꝺditio. ĩ. de pcur. si duo.

n Nequibũt. ecce aliã drĩam inẽ clausulam. q si nõ oẽs ꝛ clausulam vos vel alter. qz pmo casu qnando vno impedito procedit alter cessante impedi/mento simul procedunt. ille enĩ impeditus postea veniẽs ꝛ cũ alio volẽs pce/dere admittitur.

o De eodem sic in pluribꝰ pcura. datis insolidũ. ff. de procu. l. pluribus. ff. manda. l. creditor. ℸ. duobus. s. de pcura. non iniuste. ĩ. e. li. c. ti. si duo. alis sequi posset perplexitas. si quilibet per se procedere vellet. quia eodem forte tẽ/pore ad diuersa loca citarent. s. de rescrip. c. vl. vbi vnꝰ excõicaret alter absol/neret. de rescrip. si ꝺtingat. ꝛ sic impedirent. sicut vsufructuariꝰ. ff. de vsufruc. l. quotiens. ꝛ necesse esset ad superiorem habere recursum. s. e. c. ℸ. ꝛ sic cõtra iura superfluis fatigarentur laboribus. tutior ergo ꝛ melior fuit hec impetra/tio vt res valeret non periret. s. de verbo. signi. abbate. ad idem. ff. de admi/ni. tu. decreto. ad fi.

p Illum. scilicet inchoantem.

q Recusaret. tunc rrgo poterunt alius vel alĩ procedere. non sic in pro/cura datis insolidum. quia non occupante ꝛ postea impedito alĩ nõ possũt procedere nisi dictum fuisset in constitutione. q non fieret melior conditio oc cupantis. ĩ. de procura. si duo. ꝛ quod dixi delegato impedito. colligam hoc casu procedere posse verum intelligo. nisi ille qui inchoauit subdelegatuz da ret. ar. predi. decre. si duo. puto etiam q cum collega propter impedimentum inchoantis procedit. ipse inchoans cessaute impedimento suo causam resu/mere non poterit nisi ꝛ ille impediretur vel procedere nollet. ad instar ei⁹ qd de procura. diximus in precedenti decre. si duo

r Quod potest. vt quia scriptum erat cum clauusula. quod si nõ omnes et collega etiam acta perpetuationis impeditus non poterat interesse. vel licet ptum erat cum clausula. vos vel alter. et patet per banc litteram. q si iudex p cesserat. cum non posset per illum actum non sit perpetuata iurisditio. vnde per banc litteram et per decreta. prudetiam terminaui questionem de legato dato in diem. vel sub conditione. que forte volentibus partibus ante diem vel conditionem fuerat vsus iurisditione. deinde mortuus fuerat delegans. an per illum actum perpetua esset iurisditio. nonne iurisditio vni sub condi/tione mandatur per clausulam. q si ambo et si antequ conditio superueniat p cedit nihil reputak egisse. s. e. prudẽtiũ. i pn. q si ille actꝰ babek. p. nllo nõ est p petuata iurisditio ꝛ sic ppetuatoꝝ indurẽ nõ potit. vñ satꝫ est ibi casus. Item

¶ conditionali demãdatione nondũ est attributa iurisditio, sed spes iurisditõnis sicut ex conditionali obligatiõe sola spes est in debitũ iri. insti. de ver. ob. §. ex cõditionali. ergo quod añ conditõem fecit. vt priuatus fecit nõ vt iudex. Item si prozogak iurisditio post tẽpus, requirik q actor reus z iudex cõsentiãt ff. de iudi. l. ij. z facit quod no. s. e. P. et. B. in prin. vl. glo. et quod recitat. s. e. de causis. ita arguẽdo de posteriore ad prius in preuẽtione reqretur consensus iudicis. sed iste iudex nõ erat cõditiõe vel die nõ veniente vt dixi sicut statu lib. qui agit medio tẽpore facit vt seruꝰ nõ vt liber. ff. de sta. lib. l. statuliberꝫ Jtez video q terminus hominis nõ ꝓuenik. s. de appoblate, z forma mãdati exacta diligẽtia seruãda ẽ. ita q ei renũciare nõ põt. j. de ꝓbẽ. cui de nõ. Item pendente dilatiõe iudicis offi. cũ quiescit. s. de ap. signifi cantib. C. de dila. siue ps ad questionẽ bene facit. ff. deꝫ. ob. l. cũ filiꝰ. ff. de con di. z demon. l. multũ. ff. de cõdi. inde. l. sub conditiõe. Item bene facit. j. de spõ. c. vno. nã vides ibi q sponsalia nulla inducunt publice honestatis iusticiã. z tamẽ spon. cõditionalia non. qz ante cõditõem cõsensuz nõ habẽt. a simili dicã. adhuc minꝰ esse de iurisditõe sub cõditione delata ante cõditionẽ. cũ in alias nulla. verũ est tamẽ qõ Hosti. no. s e. licet. q ad ꝑpetuatiõez iurisditionis nõ requirik q il le actus de iure teneat. qõ nõ est verũ ꝓcipue in casu nostro cũ nõ possit ꝑpetuari. qõ nõdũ est sicut nec renasci qõ nondũ est natũ. õ cõse. di. iij. que in maknis nec relabi qui nõdũ est lapsus. j. de here. accusatus.

Si super gratia[a] cuiꝯ ab ap. se. facta[b] executores fuerint deputati equũ esse censemus. vt sicut ipsa gratia licet nondũ sit in eius executione processum morte nõ ꝓmitur cõcedentis. sic nec etiã re integra perimak executoribus data potestas. quam[c] veluti habere ꝓdicte accessoriam nostraz sequi cõgruit principalis[d] ne gratiã eãdẽ vel reddi quãdoqꝫ omnino inutile[e] vel ipsius effectũ in tempus longius cuz illius dispendio cui facta extitit differri cõtingat. ¶ Idẽ Si is cui causa[f] licet ꝓprio nomine nõ expresso[b] a sede fuerit apostolica delegata subdelegauerit nõ in totum[k] vices suas alicui. a subdelegato huiusmodi si delegatuz ipm excõmunicari. aut de medio[l] tolli contingat impedimento tali durãte[m] ad sedem ipsam. ne absolutionem vl̃ successorẽ expectando illius preiudicari litigantib vel causa plus debito prozogari valeat. volum[n] appellari

A barbitris[o] qui ꝑm formam iuris vt de proposita contra iudicem[p] suspitionis causa cognoscant vel qui cũ de reuocatione ambigitur literarũ iudicib nequeũtib in vnam sententiã cõcordare ad concertatiõem huiusmodi sopiendã a partibus eligũtur. est si grauauerũt[q] ad se. ap. appellandum[b]. ¶ Idem. Si cui[c] ab ap.[q] se. cõmittit certe ꝑsone puisio[r] de bñficio in certa ecclesia dio. vel prouincia faciendo. potest alij cõmittere licite vices suas. ¶ Sed si nõ expressa certa ꝑsona cõmittatur eidẽ. vt alicui ꝑsone idonee de certa ecclesia vl̃ beneficio debeat ꝓuidere. quia circa eligendã ꝑsonã ei[s] industria tũc videtur electa. prouisionẽ sibi ꝓmissam alteri demandare nõ potest[k]. nisi forma cõmissiõis habeat vt per se vel per alium[b] id valeat expedire. ¶ Idem.

Si sup gratia. executor sup gratia facta datus a papa mortuo papa etiaz re integra gratiã exeqtur. Et declarat hec cõstitutõ que no. Bof. z Host. de rescrip. cõstitutus. in ꝑn. z Hosti. s. e. qm̃. et. c. licet.

b ¶ Facta. istud est qz soluit j. de decre. de ꝑben. sicut. vt ibi dixi in vlt. glo.

c ¶ Quam. s. potestatẽ datam executoribus sup ipsa grã sic facta.

d ¶ Principalis. ad idẽ. j. de re. iur. accessoriũ cũ suis cõcor. huiꝰ ꝓcũ videbak. qz iura inducta. s. e. indistincte dicebãt potestatẽ dele. ꝓpre re integra morte mãdatoris. s. e. relatũ. gratũ. licet. cũ si. sed executor habz delegatã. qõ patet quia tractatus ipsoꝝ ponik sub isto ti. vt dixi. s. de rescrip. tibi q. ergo eoꝝ potestas expirare videbak. z nõ ob. si dicak illud rescriptũ eẽ executoriũ gratie. quia si rescripta q cause cognitõem cõmittũt pereũt re integra morte cõmittẽtis. multo fortius videbak in executoriis grãz cũ facili[o] via extraordinaria q̃z via iuris cõmunis tolli debeat. et si dicak. q gratia posset esse inutilis recurratur ad ordinariũ. sicut in casu. j. de ꝑben. si clericꝰ. §. vez. sed cõtrariũ est vez. z ratio sequitur.

e ¶ Inutilẽ puta qz grãz hẽbãt ꝺ ordinariũ. z nouos executores nõ ipetrat.

f ¶ Longi[o]. qz necesse hz adire papam p cõsequẽda iusticia pro nouis executoribus impetrandis.

Si is cui causa. Declarat no. p Inno. z host. s. eo. licet in fi. et duos casus ponit. qbꝫ de subdelegato nõ in totũ appellak ad primũ delegatẽ. s. cum delegat[o] excõicat[o] vel mortu[o] est alios casus ponit. j. e. si a subdelegato.

b ¶ Non expsso alꝫ nõ erat dubitatio. si enim nõ fuisset expssum. successor nõ succederet in delegatione. s. eo. quoniã abbas.

i ¶ Non in totũ. hoc dicit. qz alias nõ cẽt dubitatio. si. n. delegat[o] subdelegasset in totũ indistincte appellarek ad primũ delegantẽ. s. e. sup questionuz. Sed quãdo aliqd sibi reseruat appellari dz ad ipm delegatũ subdelegãtẽ vt ibi. et. s. e. si delegatus.

k ¶ Excõicari. maiori excõicatiõe. minori. n. excõicat[o] bene exercet ea q̃ sunt iurisditionis. supra. de cle. ex. mi. si celebrat.

l ¶ Medio. i. ꝺ hoc mũdo. qõ ꝙre dicak mediũ. vide. extiij. q. iij. hec ãt vita

m ¶ Durante. Nota qz sublato impedimẽto id est illo absoluto vel ꝓfirma to successore. ad primũ delegantẽ appellari nõ dz. z si dubitarek an ipe subdelegãs cẽt absolut[o]. credo q teneret appellatio alternatiua ꝓpter ꝓbabile dubium. ad hoc. s. e. li. de postu. c. vno. sicut etiã propẽ dubitatiõem probabilem format actor libellũ alternatiuũ. ff. quoꝝ lega. §. q aũt. alꝫ nõ credo. maxime ꝑm canones. q liceat alternatiue appellari. ne liceat vagari ẽ. s. eo. li. de elec. vt quis duas. ad idẽ bñ facit. e. ti. c. ij. vbi nõ tenẽt vota alternatiua. ꝑm canones dixi. qz ꝑm leges non appellak ad imperatorẽ omisso medio. z si appellarek imperatoz remittit ad eũ ad quẽ debuerat appellari. ff. de ap. l. imperatores. vnꝺ si appellet ad imperatorẽ vel ad presidẽ. tenere posset ap. ad pside ꝓdicta ratiõe sed ꝑm nos appellari põt ad papã omisso medio. s. de appel. dilecti. c. vlti. et ad legatũ. s. de offi. lega. c. i. vnde si appellãs de epo dicat appello ad archiepiscopũ vel ad papã. nõ puto appellatõem tenere. nisi alteꝝ eligat infra id tẽpus infra qõ poterat appellari. s. de postu. c. i. §. si. ne cũ discrimĩe appellati liceat sic vagari. ff. de iniur. l. ꝓtor. sed Bull. foueat cõtrariũ in Spec. ꝺ appel. §. nunc tractem[o]. ver. sed pone aliqs. et. §. qd si dicat. bñ ãt facit hec decre. et illa. j. e. si a subdelegato ad questionẽ. no. s. de foro cõpetẽ. si quis cõtra clericũ. in glo. ij. s. ad quẽ appellek de delegato recusati. z dicebãt Uinc. z Tan. q appellare potest ad archiepm nõ ob. decre. dilecti. cũ hic iã ꝓ recusationem sublatum sit mediũ pro quib in argumen. faciũt ista iura.

n ¶ Prozogari. circa quod debent iudices ꝓuidere. s. de dolo. z cõtu. lĩne. j. de offi. oꝝ. vt litigantes.

A barbitris. approbat quod no. Ber. s. e. suspitionis. circa prin. in glo. z Bull. in Spe. de ap. §. nũc tractemus. §. ij ad quẽ. Et breuiter dicit q ab arbitris iuris appellat ad papam.

p ¶ Juris. vbi sunt iura videbis. j. z ista est rõ quare debet appellari ad papam. qz cũ isti arbitri ꝑm iuris formã sint electi ad ipm ius a quo potestatez habẽt oportet appellari z sic ad papã qui est lex animata in terris.

p ¶ Judicem. delegatũ pape. s. e. suspitionis quod intellige. vtꝫ. eo. si ꝓtra vnũ. z idem si recusek ordinarius. s. de ap. cum speciali.

q ¶ Cõcordare. nec sibi ĩnuicẽ deserẽtib. s. de rescri. pasto. talis. in prin.

a ¶ Brauauerũt. siue in sentẽtia. puta qz iniq̃ pnũciant illũ suspectũ. qz suspectus ꝓbatus nõ est. vel ecõuerso vel ante sentẽtiã puta nimis breuẽ dilatõnem dãdo. s. de dila. c. i. qõ est ipsoꝝ officiũ. s. eo. suspitiõis.

b ¶ Appellãdũ. ꝺ. C. de ar. l. i. ij. q. vi. a iudicib in qbꝫ ꝺz q nõ appellatur ab arbitris. Bo. sunt quidã arbitri q ꝓmissarij vocãtur z volũtate aduerunt et ab istis nõ appellak et sic loquãtur ꝓria. Sunt alij q de necessitate iuris babẽt assumi. de quib loqtur hec decre. z a talib bene appellak vt hic et sic etiam posset intelligi lex illa. C. de iudi. l. vlti. et hac ratiõe puto hanc decre. locum habere in arbitris electis ad audiendã causam quã mouet episcopus contra suum subditum. cum etiã illo casu de necessitate eligantur arbitri. fi. quest. i. si clericus. et de hoc supra. de offi. oꝝ. irrefragabili. in glo. p. sic etiam magis fauet lex ei qui necessariam satisdationem prestare debet q̃z ei q voluntariam quia primũ si ibi satisdare non potest alio loco satisdare permittit. secundum non. ff. que satis. co. l. fideiussor ad idem. C. de rebus cre. generaliter in fi. i. rij.

Si cui. sumpta fuit de extrauag. que incipiebat quesiuit a nobis et declarat ista decret. et seq. decre. vlti. supra. eo. ti. §. is autem. et in summa dicit q executor datus a papa vt ꝓuideat persone subdelegat nisi habeat speciale mandatum et causam reddit.

d ¶ Ap. se. speciale enim est delegati a principe q subdelegare potest. C. ꝺ iudi. a iudice. supra. eo. c. pastoralis. et. c. vlti.

e ¶ Prouisio. etiam si cõmittatur ei q inquirat de illius vita et conuersatione. vt in cle. eo. tit. iudices.

f ¶ Prouincia. ergo non requirimus q beneficium sit certum sufficit q sit certa persona licet incertum beneficium vt subdelegare possit in hoc casu non habet locum decre. vlti. supra. eo. ti.

g ¶ Non potest. et sic intelligak supra eo. c. vlt. §. vlti. Is enim cuius industria eligitur non subdelegat et ibi plene de hoc.

b ¶ Per alium. ergo quod de iure cõmuni non potest ex potestate cõmissionis poterit ad idem. infra ca. vlti. no. §. vices. et faciunt hec ad. q. quam di sputaui an delegatus ab alio q̃z a principe habens speciale mandatum subdelegandi subdelegare possit et credo q sic. quia sicut isti non habent a lege q subdelegare possunt. tamen si ad hoc haberent speciale mandatum

hoc possent sic dicam q licet delegatus ab alio q̄s a principe nō habeat hoc a lege et sic loquent cōtraria, tamē si habet hoc ab hoīe subdelegare poterit. ad hoc optime facit .j. de procura. c. i. ij. rū. vbi procurator ad iudicia añ li. cōtes. nō substituit ex potestate legis nisi esset dat⁹ in rem suā tamen si habet speciale mandatū substituere potest. ad idem. s. e. n. c. vl. vbi procurator datus ad matrimoniū cōtrahendū nō substituit nisi habeat speciale z cōpromissari⁹ datus ad eligendū nō elegit vnū nomīe suoz aliū nomīe dñi ex ptāte legis tamē si habeat speciale. hoc potest ex ptāte hois. s. eo. li. de ele. c. p. §. porro. ad hoc etiā facit .j. ti. ppi. c. i. z. s. t. ppi. c. ij. et. iij. z .j. ō reg. iu. qui p aliū. z in regula pōt quis. stabo igit regule cuz cōtra. nō reperiā z dicit lex q ñ refert an ipe ordo decurionū elegerit an is cui ordo ipe negociū dedit. ff. qō cuiuscq; vni. l. itē eorum. §. si decuriones. ad hoc facit. s. de rescrip. cū aliquib⁹. et .j. de pben. bi qui. ij. rū. et insti. de attili. tuto. §. sz qō iure veteri.

Statuimus is cui aliquid certo loco expediendū cōmittit ex iusta cāsa ex iniurijs violentijs illud expedire pōt extra locum hoc dicit. Et nota q dicit statuimus quasi innuat q ante hāc decre. ex q̄ cōmissum erat expediendum in loco extra locuz expediri nō poterat vt forma mādati diligēter seruaret .j. de pben. cui de nō. fit ergo hoc de iure nouo.

lz ¶ Ip. se. quid si ab inferiori ordinario fiat talis cōmissio cū eadē sit ratō. satis videret idē ius. ff. de le. nō oīm. s. ō trāsla. inē cor. sed cōtra. puto vt istud verbū aliquid opetur. ad hoc s. de deci. ad audientiā. et .j. de priuileg. si papa. nec est eadē ratio qz nō sic defacili de legato pape pervniuersam orbē recurrit ad papam sicut ad ordinariū de prouincia vel dio. sua potest recurri. Dunc est etiā q delegatus pape recusek coram arbitris quia ibi difficile esset recurrere ad papā delegatus ordinarū nō sed recusak cora ordinario. s. e. si contra vnū. §. cum aut̄. si igit delegatus ordinarū in loco exequi nō potest insinuet ordinario qui sup hoc sua deliberatione puideat vel exp̄sse cōmittendo eidem q extra locum statutum id possit vel alio modo.

l ¶ Aliud. puta pronūciatio monitio denūciatio vel his similia.

m ¶ Illius cōtra quē. idem si propē aliā iustam causam vt dicit in fine.

n ¶ Securum. locus ergo nō solū debet esse securus partib⁹ s. de ap. ex parte. i. sed etiā iudici vel inquisitori vt hic. debet etiā esse idoneus. quia nō in taberna vel loco inhonesto expediri id debet vt hic.

o ¶ Causa. etiā sine dolo z fraude eius cōtra quē id imminet expediendū.

p ¶ Commode. ex q̄. q. ij. faciat. ff. de v̄. sig. nepos proculo.

q ¶ Differri. puideri igit debet nō solum ne impediat in totum. sed etiaz ne minimū differatur. et concor. s. eo. si super gratia in fi.

Ja subdelegato. quādo a subdelegato nō in totū appellat. quia non admittit exceptōem per quā denegatur etiā delegatū habere iurisditiōez ad primū delegantē appellabitur. hoc dicit.

s ¶ Non in totū. alʒ nō esset q̄stio. vt dixi. s. e. si duo ex tribus. z. c. si is cui

t ¶ Processum. q̄d dices pone papa dedit delegatū ille subdelegauit nō in totū demū z antecq̄ subdelegatus incipiat vti mort delegās. s. papa nūquid delegatus vel subdelegat⁹ pcedere poterit satis credo. qz subdelegare est iurisditionē delegare. ex q̄ subdelegauit ppetuata sit iurisditio. et hic sonat hec lra que dicit in aliquo pcessum. s. e. ti. z li. cū plures. dū dicit inchoāte. z. s. eo. lz dū dicit vti cepit sicz retinere prātē revocādi est iurisditiōis. s. e. si delegat⁹. ij. Rū. Sed pone q omissa hac exceptiōe cuz competit procedak tenet ne processus. de hoc vide supra. de testa. cū m venisset.

a ¶ Idē fiet. s. q nō appellabit ad delegatū subdelegātē sz ad p̄mū delegātē

b ¶ Alijs casib⁹. puta qz dicit rescriptū ipetratū ab excōicato. s. eo. li. de rescrip. c. i. vel ipm delegatū subdelegātē excōicatū. s. de re. iudi. ad pbādū vel delegatū nō ee talē qualē recrit cōstituto. z. e. li. de rescrip. statutū. i. rū. vl cōmissionē ad eū factā extra locuz de quib⁹ ibi ꝺz vel rescriptū impetratū esse p urreptōem ita q nō valet ꝑuata distinctiōe decre. s. de rescrip. sup lris. vel q pse delegat⁹ subdelegās est seru⁹ vel infamis. s. de rescrip. scisscitat⁹ vel nō est etatis idonee. s. e. cum vicesimū. vel q ipe prim⁹ delegās revocauerat delegatū subdelegantē. ff. de iud. l. iudiciū. vel q ipse delegat⁹ retulerat. s. de ap. intimasti. vel ab eo fuerat legitime appellatū. s. de ap. vt debit⁹. hec z sitis coram subdelegato opponūtur p q̄ delegatū negat iurisditiōem habere.

c ¶ Ad ipsum. delegatum subdelegantem.

d ¶ Qui. sic appellando ad eū quem negat iudicem.

e ¶ Cōtrarius. sibiipsi. et sic nō audiēdus de ap. solicitudinē in fi. C. ō fur. l. i. cū si. et hoc est mirabile qz si iste delegat⁹ nō subdelegasset cora ipso potuit poni exceptio p quam negaret eū iurisditione hre et sup ipsa posset pnūciare s. de rescrip. sup lris in fi. ff. de iud. si q̄s ex aliena. ñ si cora subdelegato ꝓponat et propter hoc appellet nō appellabit ad delegatū. iz ad primū delegantē appellando. n. fungit vice actoris et in agendo nō licet cōtraria ꝓponere quod tū licet in excipiendo .j. de re. iu. nullus ad hoc. s. de excep. cuz inter priorem.

Hac cōstitutōe ꝓpetuo valitura sancim⁹. vt cōseruatores q̄ aliquib⁹. vt a manifestis iniurijs et violētijs tueāt̄ eosdem. plerūq; a se. apo. cōcedūtur. decetero deputari nō possint nisi episcopi vl eoz superiores aut abbates seu dignitates vel p̄sonatus in cathedralib⁹ vl collegiatis ecclesijs obtinētes[b]. nulluscq; deputati sibi ꝓseruatoris eē valeat cōseruator. ¶ Nec aliquis regib⁹ z reginis q̄ sicut dignitatis altitudine ꝑeminent sic p̄rogatiua gratia ipsos cōuenit anteferri. dūtaxat exceptis[k] deinceps cōseruatorē habeat eū qui sub ipsius iurisdictione domino vel districtu ecclesiastico[l] vel temporali[m] cōsistat. ¶ Cōseruatores autē hmōi extra ciuitates seu dio. in quib⁹ fuerint deputati cōtra quoscūq; procedere aut aliquos vltra vnā dietam a fine dio. eorūdem trahere nō p̄sumāt[n]. ¶ Alices quoq; suas citationib⁹ et sentētias denūciatiōib⁹ dūtaxat exceptis quas per alios valeant exercere. nulli cōmittere[o] possint. nisi hoc eis ꝓpetierit ex beneficio literar[p] sed nec tunc[q] nisi infra ciuitates seu dio. in quibus deputati fuerint z p̄sonis tantū que superius [r]sunt exp̄esse ¶ Ut autē conserua

Nac cōstitutōe. quedā ex istis sumpta fuerūt de extrauag. ale. q̄ incipiebat q̄ de cōseruatorib⁹. s. ¶ Tueantur. de hoc. s. e. c. i. in glo. ij.

b ¶ Obtinētes. ecce vna differētia inter delegatū et cōseruatorē. quia delegat⁹ potest esse canonic⁹ ecclesie cathedralis cōseruator nō. et in hoc cōstituto ale. innutatur q̄ eid permittebat.

i ¶ Cōseruat. ecce alia differentia qz eius qui est missus delegat⁹ salvo iure recusatōis sed in cōseruatore secus vt hic. q̄ intellige etiā si nō opponat exceptio per finē huius capituli.

lz ¶ Exceptis. est si .j. de priui. ne aliqui.

l ¶ Ecclesiastico. s. vt lit. non contest. accedens. i.

m ¶ Vel tpali. vt lit. nō cōtes. accedēs. ij. et ecce tertiū. qz saluo iure recusatōnis subditū mihi possum impetrare delegatū cōseruatorē non vt hic.

n ¶ Non p̄sumāt. idem in delegato eo saluo qz delegat⁹ de expresso consensu partiū hoc bene posset. s. de rescrip. statutū. §. in nullo q̄ō in cōseruatore non credo quia si hoc voluisset hoc addidisset hic sicut tibi fecit z hoc maxime dico per finem huius capituli.

o ¶ Cōmittere. Buil. no. cōtrariū in spe. tit. id est ad fi. §. sed nunq̄d conseruator. vbi dicebat q ꝓseruator in eo in quo iurisditionē habz vices suas alijs cōmittere poterat. z ecce quarta differētia inter istum z delegatū a principe q̄ potest in totum et in ptem cōmittere. s. e. et. c. vl.

p ¶ Litterarum. ad idem. supra. eo. is cui. in fi.

q ¶ Nec tunc. sez cum hoc cōpetit eis ex beneficio literarum.

r ¶ Superi⁹. s. in. i. rū. et idem in delegato qz subdelegatus talis esse debet cui posset delegari. s. de rescrip. statutum. §. in nullo. in fi.

s ¶ Metu pene. ad idē. s. de elec. cū in cūctis. de vita z ho. cle. vt clericorum.

t ¶ Scienter. si ignorātia eēt iuris vel crassa vel affectata. idē eēt .j. de reg. iur. ignorantia. s. e. li. det emp. or. eos. s. de clam. de spon. c. i.

v ¶ Officio. z a beneficio q̄ō est ei⁹ sequela. extra. di ꝑter hoc. lxxxi. di. si quis

x ¶ Suspēsi. Ecce q̄ntū spāle in ꝓfuatore. qō nō est in delegato. qz dato q̄ delegat⁹ intromittat se de eo qō nō est sue iurisditiōis nō ꝓterea locū hz pena

y ¶ Incurrat. nota nouū casum q̄ ds excōi catus est ipso iure. alios nota .j. de sen. ex. eos.

z ¶ De expensis. ad idem .j. de immu. ec. quoniā. in fi.

a ¶ Quoruncūq; q. d. siue sint dati ad cōseruatiōem priuilegiorū vl ad defendendum a manifestis iniurijs vel alio modo. vt dixi. s. e. c. i. Jo. an. ad idem .j. in fi. c. z scōm opi. Bof. Jnno. z Bar. bic. fit. hic est alia differentia. sed ꝑm ber. et bost. hoc secus. de hoc. s. de testi. cum venisset.

c ¶ Expirare. saluo eo qō ōz. s. cū plēs in fi. s. q si plēs eēnt ꝓfuatores q̄ad negociū ceptū p vnū ꝓpetuata sit iurisditio q̄ad oēs. Et nota q licet prās executoris dati ad grām non pereat re integra mortuo papa. vts. e. li. si sup gratia. tamen potestas conseruatoris priuilegiorū in quibus cōtinētur gratie ne poterit quoad non cepta morte concedentis vt hic.

b Edita, s. de rescrip. statutū. in hoc ergo compank alij de legati et conſ/uatores licet discrepent in quincq supius enarratis. s. qz canonicus ecclesie cathedralis potest esse delegat⁹ sed nō cōseruator. Secūdo qz eius qui est mihi siastica vel tempali iurisditiōe cōseruator esse nō possum. Tertio qz eius cui sum subiectus ecclesiastica vel tempali iurisditiōe cōseruator esse nō possum. Quarto quia conseruator nō subdelegat nisi ꝑm formā hic positam. Quinto. quia cōseruator excedens metas ptātis sue suspensus est ab officio. hec patēt ex tex. Septimū addidi. s. in glo. idē in delegato. Septimū ꝑm opi. in glo. vnde si.

e Ymo. ergo sine aliq ope exceptionis z faciat qđ dixi. s. de rescrip. c. i. et. e. i. statutum in fi.

Officij nostri. legati nō cardinales sine speciali mādato iure legatōis beneficia cōferre nō possunt. sed legati cardīales hoc bene pñt. et primo ponit Inno. probemiū ad dicenda vsq ibi proinde. secundo ponit statutū delegatis nō cardinalib⁹ vsq ibi q̄ fratrib⁹ ibi ponit de cardinalibus vsq in fi.

g Pace. ad hoc probemiū cōcor. probemiū hui⁹ li. et infra. de resti. spoli. frequens.

b Legati. tria genera legatoz distinguit hec decr. et licet quoad quedā nō sit in illis impitas vt dixi s. ō rescrip. statutū. i. rū. in glo. quia verbū trī quoad alia est imparitas. s. in excōica/tos absoluēdo. vts. e. c. pe. z in cōfirmationib⁹ exemptoz. s. e. li. de elec. si abba/tem. z in ignoscēdo de cau/sis exemptoz et illos puni endo. ī. de ver. sig. c. i. et in collatiōib⁹ beneficioz vt h. et qui dicātur esse legati de latere pape nota. s. e. c. pe. et quot cardinales dicantur esse de latere patet infra dum dicit quod in fra/tribus nostris zc.

l Ecclesiaz suaz. sicut cantuarien. et eboracen. s. e. c. i. z de ap. c. i. cum si.

l Legatiōis. q. d. si alio iure hoc eis cōpeteret legatō illud non priuat.

l Potestatē. J. s. de sup. ne. pre. lrās. vbi legati qui cardinales non erāt vt ibi patet ex supscriptōe. bñficia cōferunt. dic q illud fuit ex speciali mādato z sic nō cōtradicit sed cōcordat ei q statim sequitur nisi hic zc. multa ergo licēt tit. prox. is cui. in fi.

m Fratrib⁹ nostris. nota quia cū papa ꝑmiscue de cardinalib⁹ loquit/vocat illos frēs. sic specialr epos cardinales vocat fratres reliquos filios supra. de resti. licet. ij.

n Legatione. repete ec. ro. de qua. supra. tractauerat.

o Prerogatiua. concor. s. tit. prox. i. c. vl. ſ. i. et infra de pui. ne aliqui.

p Ampliori. vnde beneficia cōferre poterunt cū restrictōe tamē z determinatiōe quā hēs ī. e. pñti. z. c. seq. Sed q̄d dices pt ne legat⁹ cardinalis cōferre beneficia quoz collatio devoluta est ad papam p late. cōci. videt q sic per decr. s. de prebē. c. p. vbi legatus tale beneficiū contulit. dicebat ibi Vince. q talis legatus hoc nō poterat sine speciali mādato. et ideo ibi instituerat ipe legatus apud papā q illā collatōem cōfirmaret z sic facere illā valere. Boff. ibi reprehendebat Vin. z Inno. cōcor. ibi Boff. et Buil. in spe. ti. de lega. ſ. nūc tra eternus circa pn. qui oēs dicunt q legatus de latere bene pt cōferre talia beneficia p pre. decr. immo dixit goff. q illa precipue pt cōferre que sunt ad papaz devoluta cuius vices gerit in puincia. allegabat etiā decr. s. e. dilect⁹ et. s. de iure pa. cū dilectus. pro hoc etiā bene facit. s. e. li. de elect. si abbatē. ij. rū. vbi confirmat electōes quaz cōfirmatio spectat ad papā. ī. de⁹. si. c. i. i. rū. q ergo petijt in pre. decr. pe. ille legatus. q papa collatōem p eū factā psequeret beni/gno affectu intelligāt quoad facti executōem quia legato nō parebat. Certū est autē q legatus etiā de latere nō potest cōferre beneficia vacātia in curia ro. sine speciali mandato. vt. ī. de preb. licet. in fi. qđ intelligo. ī. mensem vt. e. tit. statutū. z nota q vbi est legatus cardinalis in puincia vel alius bñs speciale mandatū possent tres cōcurrere in collatōe beneficij. scz papa legatus z ordia rius. et si apparet quis primo cōtulerit non est dubium. si vero non apparet quis primo cōtulerit. tene quod habes. ī. de ꝓben. si a sede.

Legatos. extrauagās fuit eiusdē cle. et incipiebat ex pte. Et approbat hec decr. qđ nota. Jo. vij. q. i. sicut vir. xxv. q. ij. igit. Jo. de deo in. q. suis in prin. Inno. de of. de lega. licz Host. de resti. in integ. cū ex literis. z. s. e. c. vlt. et guil. in spe. e. ti. ſ. superest. ij. quid de sentētia et. ſ. finitur. ij. pone ergo. z. ij. se. et in summa dicit q legatus habet ordinariā vnde per mortē pape nō expirat eius officium. Et nota quia licet decr. dirigak legato cardinali tamē indistincte loquit de omnib⁹ legatis ex quo infert postea solutionē ad istum legatum querentē quod etiā patz ex eo q infra dicit ceterorūq presidiū. licz ergo quoad q̄dam sit differētia inter eos vt dixi. s. c. proxi. nō tū. q ad hoc vt hic vides.

a Dissipent. vicia.

b Plantent virtutes. et iste ꝓprie sunt ordinariorū. s. de offi. ordi. c. i.

scimus. et fouemur in pace⁹. Proinde pñti decreto statuimus. vt ecclesie romāe legati[b] quantūcunq plenam legationē obtineāt siue a nobis misse fuerint siue suarum ptextu ecclesiarū legationis sibi vendicent dignitatem ex ipsius legationis[k] munere conferendi beneficia nullam habeant potestatem nisi hoc alicui specialiter duxerimus indulgendū. Od in fratrib⁹[m] nostris legatione[n] fungēti bus nolum⁹ obseruari. quia sicut honoris prerogatiua[o] letātur. sic eos auctoritate fungi volumus ampliori[p]

Cle. iiij. s. tit. sancte cecilie presbitero cardinali apo. se. legato.

Legatos[q] quib⁹ in certis puincijs cōmittitur legatōnis officium. vt ibidē euellant et dissipent[a]. edificent atq plantent[b] prouinciarū sibi cōmissarum ad instar procōsulum[c]. ceterorumq p̄sidium. quib⁹ certe sunt decrete puincie moderāde ordinarios reputantes[d] presenti declaramus[e] edicto. ꝑmissum tibi a prede. nostro legationis officium nequaq̄ p ipsius obitum expirasse. Bonifacius. viij

Presenti[s] declarem⁹ edicto reseruationes quorumcūq beneficiorum ab apo. se. legato

c Proconsulū. legatos cardinales equiparat. pcōsulib⁹ reliquos p̄sidib⁹ Nā procōsul est qui ex cōsulib⁹ ab imperatore ad regendā certā prouinciā mittitur. p̄sides aūt illi dicūtur. q cū non essent prius consules mittebātur ad regimina puinciarū. ff. de offi. ps. l. i. vbi de hoc. et. l. ij. et. ff. de off. qsti. l. i. ſ. ex his vnde arguēdo a nomine legati cardinalis qui ex latere pape z ex cōsulib⁹ suis. assistūt. n. sibi in secretis cōsilijs. s. e. li. de ele. fundamenta. ſ. decet. et q mittūtur ad regendā prouinciam equipank procōsulib⁹. s. de sen. ex. ad eminentiā. ff. de off. procōsu. l. ij. Relict autē qui secretis cōsilijs nō assistūt missi ad regendas puincias equiparātur presidibus sed illi habent ordinariam ergo et isti.

d Reputātes. Nic incipe cōstructū nos reputātes legatos zc. z merito dicūtur ordinarij nec expirat eoz officiū. faciūt eni statuta ppetua. s. de lo. c. i. z s. e. t. c. vl. z adeūtur p q̄relā. s. e. ti. c. i. z de hoc. ij. q. vi. c. iij. Itē hūt imperiū s. eo. li. de elec. si abbatem. ff. de of. procō. l. et ideo. ad idem. eo. ti. l. i. et. ij. z. ff de offi. eius qui vice a l. in. op. l. i. et. ij.

e Declaram⁹. nō est ergo iuris noui ꝑmulgatoria sed veteris declaratoria qđ ergo dicit in p̄. decr. tū ex literis. de resti. in inte. in prin. cui etiā alex. succesſor ipsi⁹ anastasij officio legatōis denuo in ptib⁹ illis fungēti zc. illō denuo determinat verbū Omisit qđ sequtur. nota enī morte anastasij expirauerat legatio nota tū gof. in sum. istius ti. ſ. finitur. q morte pape licz expiret legato. non tū iurisditio quo ad cepta. sed nec expirat legatio. vt. ī. sequit. nec mirz legat⁹ enī pape dicit legat⁹ se. ap. sed sedes ipsa nō morit. rū. q. ij. liberti. z. s. e. li. de rescrip. si gratiose. Et nota qz ista decr. nō distīguit an ille legat⁹ tpe mortis ingressus fuerat puinciā vl nō vnde sicut in relictis ordinarijs nō inspicim⁹ mortem cōstituētis ita nec in isto An autē vacāte sede cet⁹ cardialiū revocare possit legatū forte cōiter a papaz cardialib⁹ deputatū. no. ho. in p̄. decr. tū ex lris z guil. in prin. ſ. finit. ij. sed nūquid. q ex magna et euidēti causa hoc possent alias hoc non debēt. De potestate tamen cardinaliū sede vacante. vide quod dixi. ī. de scisma. c. vno.

f Expirasse. iō hēs ō indsitoribus heretice pūitat⁹ ī. ō here. ne aliqđ Jo. an. Presenti. ista decr. z seqns restringit generalē ptātē legatoz circa beneficia cōferenda. de qua. s. e. c. i. vez est tū q primū dictū bui⁹ decre. declaratiōis est iuris veteris. vt in prin. patet. Ex hoc dicit finita legatiōe expirant reseruationes legatorum et omnis ꝓcessus habitus sup illis nisi tūc illa beneficia iam vacantia sint collata. demū dicit q pendente vna sua reseruatione in ecclesia collegiata vel de beneficio spectante ad collatōz alicui⁹ legatus i eadem ecclesia vel de beneficio spectante ad collatōem eiusdē aliā facere nō pōt

et quod fit cõtra predicta irritum decernik et determinat hec decre. no. p Hosti. s. eo. c. vlt. et p cum et p ber. s. de iurepatro. cum dilectus. et Buil. in spe. e. ti. ¶. nunc tractemus ver. sed ecce.

b ¶ Sue legationis. quasi ex speciali autoritate sibi tradita a papa hoc facere tunc secus. ad hoc. j. de preben. hi qui. ij. Rñ. et nõ quia si legatus nõ cardinalis nõ potest cõferre beneficia vacantia iure legatõis. s. eo. c. i. multo minus ergo posset reseruare. in cardinalibus ergo habet locum hec decre.

i ¶ Ad collatiõem ergo non sufficit q vacauerint nisi priorũ beneficiorũ vacantiũ sit facta collatio. ꝛ ẽ si. j. de cõcef. pben. c. vlti. ¶. vl. vbi non sufficit q beneficia vacauerint et q ab executoribꝰ fuit petituꝫ vt ille cõferrent si ipsorũ non fuerit facta collatio immo. habebit locum reuocatoria.

l ¶ Finitur. hoc potest eẽ multis modis. puta quia datus fuit legatus ad tempus. finito tpe finita est legatio. s. de off. dele. de causis. Item quãdo reuocatꝰ est. ff. de iudi. l. iudiciũ Itẽ quãdo egressus est legationẽ animo nõ redeũdi. legationẽ ideo dixi quia si esset egressus vnã prouinciã is qui est legatꝰ in pluribꝰ ex quo nõ est egressus legatõnem adhuc non expirauit eius iurisditio. s. e. t. nouit sic enĩ legatus in q̃libet pte legatõis existẽs iurisditõnem exerćtur sicut eps in q̃libet pte dio. j. ti. ppi. cũ episcopꝰ. Itẽ finik legatio psonalis morte ipsi legati. nõ tamẽ morte cõstituẽtis. s. c ppi. psonalis ideo dixi q si esset realis. puta que cõpeteret dignitati ñ expiraret morte legati. vtꝫ. e. c. i. ꝛ s. de off. dele. q̃m ab bas. et qõ s. dixi bis modis legationẽ finiri dicẽtꝫ in sui psona. ꝛ quoad nõ cepta p delegatos. sed si quis causas cõmisisset et res nõ eẽt integra durat finito eiꝰ officio illius delegati. ptãs. s. e. c. vl. Et est mirabile quia iurisditio delegati a legato bene ppetuatur per cessationẽ et alium iudicialẽ actum. sed notificatio inhibitioꝛ decretũ nõ perpetuant iurisdictionẽ executoris hoc et alios pcessus facientis. sed reseruationes beneficiorũ sunt odiose propter duo. quia p eas datur via ad vacaturas. et quia preiudicãt ordinarie potestati. igik sunt restringende. sed potestas executorum datorũ a papa super gratia facta etiã re integra et super faciẽda re nõ integra bene perdurat post mortẽꝫ pape. quia papa potest ius ad vacaturas dare. sed nõ sic legatus. s. eo. ti. proti. si super gratia et. j. de prebẽ. si cui. in fi. bene ergo potest legatus donec durat in officio suo impedire ordinariũ in cõferendo. et finito officio non vt hic.

l ¶ Restringere. causam huic edicto et ei quod dicik. j. ca. proti. dare potuit cardinalis sancte Marie noue. quia in pluribꝰ prouintijs legationis papali fungens officio omnes dignitates psonatus et beneficia in legatõe sua vacãtia siue collatiõi reseruauit. restricta est ergo bodie eoꝝ potestas. vt. j. patet.

a ¶ Pendente. illa igik sublata puta mortuꝰ vel p sententiã debito modo exclusus est is pro quo facta erat reseruatio. vel iam cõsecutus est. pbendã. vel reuocauit legatus reseruatiõem. tũc bene potest in eadẽ ecclesia facere aliã. q illa nõ pendet. si vero illa pendet aliã nõ põt facere. sicꝫ pendẽte dilatõe quiescit officiũ iudicis. ℓ. de dila. siue pars. s. de ap. significãte. et sic pendente lite cõtra vnũ electũ nõ potest alius eligi. qõ dic vt. j. vt lite. pen. c. i. ꝛ. ij. ꝛ sic arrentata pendente ap. reuocãt p modũ attẽrati. qõ dic vt. j. de ap. nõ solum. sic et is qui cõtulit alicui bñficium pendẽte termio acceptatiõis nõ potest illud alij cõferre. vt. j. de prebẽ. si tibi absenti. ꝛ sic pendẽte negocio reseruatõis delegatus nõ subdelegat cãm nisi de recusatoris assensu. vtꝫ. de offi. dele. iudex. ij. Rñ. sicꝫ accusatus pendẽte accusatõe nõ promouek. s. de accu. ops nec testificetur. quod dic. vt supra de testi. c. vlti.

b ¶ In eadẽ. quia ista litera nõ distinguit. nõ curo an illa beneficia spectãt ad collatiõem vnius an diuersorũ. exquo. n. sunt in eadẽ eccl'ia siue idẽ siue diuersi habeant cõferre pendente vna reseruatõe non fiet alia.

c ¶ Aliud. etiã in alia ecclesia et sic differt a proximo dicto.

d ¶ Illius. pone reseruauit legatus beneficiũ qõ spectat ad collatõem epi. hac reseruatõe pendẽte reseruat aliõ j quod spectat ad collatõem ipsius epi et alterius. nũquid valet reseruatio secũdi credo q nõ. q licet spectet ad collatõꝫ alterius tamẽꝫ illiꝰ. et est si. qõ dixi. s. de rescrip. statutũ. ¶. cũ vero. in glo. ꝛ q̃ iurat non suũ esse iurat etiã sibi cõmune nõ esse. ff. de ꝛ. sig. pupillus. ¶. vl. ad hoc. ff. de le. ij. l. si quis seruos. vbi testatore legãte seruos suos ꝛ q in totum et qui in pte sui sunt legati esse videtur. nec ob. j. de pben. cũ in illis. in fi. quia illud induxit intẽtio pape. que illũ solũ grauare intendebat vt ibi dixi in glo. nec ob. quod dixi supra de rescrip. cum aliqbus quia similitudo et idem putas rationis illud inducitur ibi dixi.

e ¶ Premissa. omnia cõprehendit. ad idem. s. ꝺ rescrip. olim. si igik finita legatiõe executor conferat vel processus faciat nõ tenet. vt in. i. rñ. et idez in seq.

Deliberatiõe. cathedrales vel regulares vel collegiatas ecclesias legati reseruare vel cõferre nõ pñt. Idem in dignitatibꝰ ecclesiarũ cathedraliũ q̃ sunt maiores post epos si ipsarum plati p electiõem debẽt assumi. et cõtra hoc factus est irritus. Sed ꝺ dicik q legatus nõ potest alicui committere q recipiat renũciationẽ beneficij et postea illud cõferat et cõtra factum vel faciẽdũ decernit irritũ. ¶ Ecclesias. colle quod est. j. sue ordinatiõi ꝛ cõferre ecclesiam est ꝓferre ipsam principalẽ dignitatẽ ꝺ ecclesia puta epatũ plebaniam abbatiã. priorarum vel his si. et has hic phibꝫ cõferri. nõ tamẽ phibet cõi catus ipsarꝫ ecclesiarꝫ ꝓferri p legatos. quod patet q bis que sequũtur.

scatur cathedrales vel regulares aut collegiatas ecclesias seu ipsarum ecclesiarum cathedraliũ ad dignitates quas hi qui pficiũtur eisdem maiores in earũ capitulis post episcopus existentes habent perviam electiõis assumi siue ordinationi collatiõi prouisioni electiõi aut disp̃sitõi quomodocunq̃ reseruet. nec de ipsis ordinãdis cõferendis vel disponẽdis se aliq̃tenus intromittat. neq̃ aliquod quominus hi. ad quos ptinuerit eligere aut postulare libere valeãt. cum vacabunt obstaculũ quomodolibet interponat decernẽtes quicq̃d contra hoc actum exiterit eoipso irritũ ꝛ inane. Prohibemus insup ne legatus ipse in genere aut in specie cuicunq̃ cõcedat. vt ab his qui beneficia infra legationẽ eiusdem habẽtes ea in illiꝰ manibꝰ voluerint libere resignare ipsorũ resignatiõe recepta. illa valeat idoneis cõferre psonis cuz p hocaperi posset via cõtra late. dcil. ad beneficia vacatura. ¶ Nos. n. cõcessionẽ quam cõtra hoc contigerit attentari. ꝛ quicquid ex ea vel ob eam secutũ extiterit. nullã prorsus habere statuimꝰ roborꝫ firmitatem. volentes non solum ad

h ¶ Electiõis. aduerte ibi vide de facto hanc. q. legatus cõtulit plebaniã q̃ ad collatiõez epi spectabat q̃rebatur an collatio eius teneret. ꝛ dicebãt quidã q̃ sic p hac litera exquo nõ p vias electiõis sed collatõis assumik ibi prelatus. sed hoc nõ est verum. quia ista litera q devia electiõis loquik tantũ in prelaturis cathedraliũ ecclesiarꝫ loquik. q. d. archidiaconatu in ecclesia cathedrali legatus cõferre nõ poterit. si ista duo cõcurrũt q̃ ille archidiaconatus sit maior dignitas post epm. et q̃ p viam electiõis archidiaconus ibi assumik. sed si vtrũq̃ vel alterũ desijt. tũc legatus illũ cõferre poterit. vnde non sine ministerio sic diuisim summaui intellectũ. Ad hoc facit qõ sequik sue ordinationi. ꝛẽ. nec ob. j. neq̃ aliquod quo minꝰ ꝛc. q̃z sine illa clausula satis erat prohibitũ p precedẽtia. et ibi sic locutus est p eo q̃ id vt plimũ obuenit. et pt etiam respicere qõ hic dicit ꝺ dignitatibꝰ cathedraliũ ecclesiarꝫ maioribꝰ post epos sed cũ maioritas consideret circa multa vt circa ordinem fm quã econuerso. presbiter est maior archidiacono. circa administrationem fm quã archidiaconus maioribꝰ post et circa alia que nos de rescrip. sedes de qua maioritate intelligimus dic q̃ de maioritate prelationis loquitur. in qua licet inspicienda sit consuetudo. dicimus tamen de iure archidiaconũ preesse. his ergo que preest post epm capitulo cõuocat capitulũ et similia facit. hac prohibitiõe inclusus est.

i ¶ Interponat. Nota q ordinarius ad quem collatio vel electio nõ spectat non potest inhibere electoribꝰ ne eligant. etiã si sit delegatus de latere multo minus inferioꝛ. s. de rest. in integ. c. ij. vbi de hoc.

l ¶ Prohibemus. declarat nota. per Innocen. et ho. supra de offi. deleg. ex parte. i.

l ¶ Specie. hic genus et species parificantur. interdum differũt. quod dic. vt. ti. ij. dist. quãq̃. s. de offi. ordina. si sacerdos.

m ¶ Cuicunq̃. vel quibuscunq̃. vt in vna persona prohibitum censeatur in pluribus repetitum cum eadem subsit ratio. Ad idem supra. eo. li. de ele. ç. p. in prin. et ad hoc de pe. dist. ij. adhuc instant. ecvi. dist. cum ad verũ. vnde non poterit resignatiõem cõmittere vni q̃ recipiat. et alteri q̃ demum cõferat. quia qua ratiõe cõmittendo hec eidem daretur via ad vacaturas eadem ratiõe cõmittendo hec diuersis. et iste est casus specialis quo possum per me quod non per alium cõtra regulam. j. de re. iu. potest. vbi hunc et quosdam alios numerauí. legatus enĩ bene potest resignatiõem beneficij recipere postea illud beneficum vacans cõferre. sed hanc cõmissionem nõ potest facere. facilius enĩ p hunc modũ fieret fraus ad vacaturas q̃s per illũ. et est si. expresse. s. de cõcef. preben. constitutus. vbi nõ potest alicui eps speciali cõmittere q̃ conferat certum beneficium cum vacabit. licet cum vacauerit posset illud conferre. puto tamen q̃ legatus bene possit committere alicui q̃ recipiat resignationem alicuius beneficij. et recepta resignatione cum beneficium vacat bene posset talis legatus eidem. vel alteri committere q̃ illꝰ beneficium

conferat et hanc decre, attentari posset, q licet episcopus possz generaliter tra dere potestatem officiali vel vicario suo conferendi beneficia vacatura, supra, de of. vi. c. vl. non tamen alteri quem officialem non constituet.

a Laterañ. supra, de concess. preben. nullus.

b Pendentia. q. d. sicut hec cõstitutio nõ recipiebat preterita ita nec pendẽ tia sed prorogatione eam extendi voluit ad vtrãqz et de hoc vide, s. de elec.

c Collatio, legatũ cardinalẽ, quia alĩ iure legatõis cõferre nõ (licz canõ. potest, s. e. c. i. in fi. nisi ex speciali potestate, vt ibi.

futura sed etiã ad pterita et adhuc pẽ dentia[b] negocia hoc exigẽdi. Idẽ.

Collo[c] beneficij per legatuz se apo, tibi facta nullius momen ti existit, si in ea non fuerit habi ta mentio[b] de alio beneficio, quod pri mitus obtinebas. Inno. iiij. in cõ cilio lugdun.

De officio ordinarij.

Romana[e] ecclesia, et infra. prohibemus quoqz ne re mẽ. archiepus in dio. suf fraganeorũ suorum fora neos[g] officiales constituat, quia cum metropolitani ne suorũ suffraganeo rum ingrediãtur[b] dio. vt in eis autori tate propria iudicent[f] disponant[k] ali quid ue agant[l] canonica[m] prohibeãt in stituta, nequaqz hoc possunt in illis p alios[n] exercere. Nec[o] pro eo q causas p appellatiõem delatas ad ipsos pñt in suffrãganeoz suoz dio. delegare[q] si mil[r] licet eis tales officiales ĩstituere in eisdẽ qui eoz vice cũ appellat ad ip sos citatiões vel inhibitões faciãt seu cõpescãt in hac pte rebelles, q[s] in cau sis p appellatõem devolutis ad ipos

d Mentio. quid dices si legatus pprio motu. z hic exprimit in literis cõcessio nis cõfert mihi beneficium habẽti aliud de illo mẽtio ne nõ facta nũ quid valebit collatio sicut z valet eo casu si papa scripsisset infra de p ben. si motu pprio vr. q nõ. quia papa nõ est ligat[a] legi bus sicut legat[a]. L. de leg. dignavor. d cõcess. pben. p posuit vnde aliud in papa aliud in legato. Sed cõtra credo sicut. n. si ordinarius mihi habẽti beneficiũ con fert aliud bene tenet colla tio hoc tacito licet vtrunqz retinere nõ possim. vt i. cle. de of. ord. c. ij. que in hoc re probat qd hic nota. archi di. sic z si legatus cõferat te nebit collo. nõ tamẽ vtrũqz propter hoc postero retine re. z facit. s. de rescrip. grã hoc ergo intendit decret. q sicut impetrãs beneficiũ a papa tenet d beneficio qd habet ẽtũcunqz modicuz sit illud facere mẽtionẽ. sicz impetrãs a legato alis non valebit collo qz impetrato est surrepticia. vbi vero nõ impetrauit. sz legat[a] cõtulit in quo peccauit ille cui facta est collatio, certe in nullo vnde credo tenere. Sic video q impetratiõem impedit facti possessio colorata si de illa nõ fit mentio. s. de cõces. prebẽ. cum nostris, sed collatõem non impedit. j. de pben. licet episcopus.

Romana. Casus archiepus nõ potest sibi cõstituere officiales quos fora neos appellabat in dio. suffraganeoz suoz etiaz p futuris causis p ap devoluendis ad ipm nisi de cõsuetudine hoc habeat z tũc etiã tales officia les inhibere ñ possunt prius qz fuerit appellatũ, secũdo dicit q donec archi eps defacili potest haberi, officialis eius suffraganeũ excõmunicare suspẽde re vel interdicere nõ potest propter ordinis episcopalis reuerentiã hoc dic in

e Remẽ. idem de aliis. vt in fi. (summa.

f Foraneos. qz foris in dio. ostituebant q archiepus facere non põt. qz ĩ dio. sui suffraganei. vt. j. sequit. vel foraneos. i. qui foris teneãt. de ẽ. sig. fo ris. vel foraneos. quia de foris veniũt vt aduene vel peregrini dicantur quoz sunt reprobata iudicia. iij. q. vi. peregrina. et. c. seq.

g Ingrediãtur. quo ergo visitabũt et procuratõem recipiẽt. et sic est ostra. s. de pscrip. cũ ex officij. de censi. sopite. et. c. nup. et. j. e. ti. romana. z. c. vl. cuz suis ocor. Do. hoc nõ possunt nisi in casibz pmissis quoz istevnus est. z vide quod nota. Jo. ix. q. iij. in summa. et. c. ij. z ber. s. de of. or. pastoralis.

h Judicent. pro tribunali sedendo.

i Disponat. extra iudiciũ faciendo coram se celebrari et ante se recognosci cõtractus. j. de fo. compe. romana. §. vlt. de celebrationevero diuinoz dic ho die. vt in cle. de priuileg. archi.

l Agant. conferendo ordines et sacramenta et similia faciendo.

m Canonica. loquit de his canonibz. ix. q. ij. c. ij. et. q. iij. nullus prias. z c. coquestus. z cocor. lex in auẽ. de defen. ci. §. interim. col. iij. vbi pses prouin cie qui pt compari archiepo. nõ prohibet defensorẽ ciuitatis qui pt compari epo quo minus vtak iurisditiõe sua. nõ sic autẽ in epo circa subditos suorum subditoz. de hoc. s. e. cũ ab eccliaz. et probat in auc. e. in pn. vbi oz q defen sor ciuitatis potest de causis inferiorũ ptermissis magistratibz municipalibz cognoscere. et de hoc. xi. q. i. de persona.

n Per alios. qd eni quis p se nõ pt nec p aliũ. xlvi. di. sicut. ff. o admi. re ad ci. p. l. ij. §. i. ar. ff. lxxxvi. di. nõ liceat. j. ne cle. vel mo. c. vl. cũ si. primũ ẽ ge nerale secũda sunt specialia. qd dicit. lxxxviij. di. episcopus gubernationem quod etiã est contra. j. de re. iur. potest quis.

o Nec pro eo. olim hic erat duplex litera. s. hic. put iacet. alia fm causas p ap. z. et hanc literã cõiter habebam[q]. et hanc secutus ber. posuerat glo. q fm hãc literã nec pro eo falsa est dicẽs q archiepus poterat tales officiales in cau

sis ap. ostituere, sed de illis in quibz appellatũ nõ est, nullam habebãt ptãtẽ

p Possunt. et dñt dicit. j. eo. vt litigãtes. (nisi de cõsuetudine z.

q Delegare. non tamẽ renitentem compellere ad delegationem suscipien dam. s. eo. pastoralis. i. rñ. et ibi plene de hoc et. j. de fo. cõpe. romana. ij. rñ.

r Inhibitiões. satiant. s. iudici ap. nevlterius in causis pcedat. vt. j. e. ti. a qbz. et. j. de ap. romana. §. si ãt z de effectu hui[p] exhibitiõis dic vt. j. e. nõ solũ.

s Quia in causis. similitudinem improbat.

t Noscunt. nota q de coipo q appellatũ est iurisditõez hz in cã. vñ videt q statim possit inhibere. sz de hoc dicit dicam. j. in de cre. de ap. romana. §. si aũt et in decre. j. non solum.

v Uices suas. quia possunt per alium quod per se. j. de reg. iur. potest cum iuris concor.

x Nondum. nemo dat quod nõ habz. i. q. vij. dai bertum de iurepatrona. q autẽ. z concor. ff. de of. pro consu. obseruare. §. vl. o rescriptis. c. pastoralis. in fi.

y Futuris. tractus fu turi temporis z. ff. o vsur. l. i. §. i. et de hoc. s. de pcu. auditis in vlti. glo.

z Cõsuetudie pscripta s. de cõsuetu. c. vlt. ad idez s. e. li. eo. titu. c. iij. z ocor. ad hanc literã. j. eo. ti. vt litigantes. in fi.

a Quibz. scz officialibus. et idẽ dic de ipsis archiepiscopis eadẽ rõne.

b Circa illã. puta vicine prouincie. j. duas dietas vulgares. s. de rescrip. nõ. nulli. vel legales. vt. j. de pben. pñti. §. loca. vel dic arbitrariũ. et adde qd dixi. s o tẽp. or. cũ nullus. §. epus

c Extiterit. s. archiepus

d Attentẽt. hz de iure b possunt. qz hz sint minores ordine sunt maiores iurisditione propter eos quoz vices gerũt. xciij. dist. c. vl. et. xciij. di. c. i. de off. deleg. sane. ij. tamẽ inhonestũ erat. et ideo papa hoc p hibuit. Sed qd si excõicet nunqd tz. vr q nõ. qz sufficit legislatorẽ aliqd phi buisse etiã si nõ adiciat z. L. de leg. nõ dubiũ Sol. dico cũ ber. q tz. qz spãle est in his sentẽtijs q iuste late ligãt. xi. q. iij. c. i. de sen. ex. sacro. puniet tñ qui

e Metropolitanorum. vni de iure scriptũ omnes in (hoc fecit. vt ibi. struit. xxiij. distin. preterea. lxi. distin. miramur. de re. iudi. in causis.

f Reuerentiam. supra de offi. dele. c. ij. eo. li.

g Obseruari. dixi de officialibus. quid dices de delegatis ipsorũ archie piscoporũ credo q idem cum eadẽ ratio immo multofortius. quia magis est iurisditio officialis fauorabilis. cum idẽ sit cõsistoriũ. j. de ap. romana. i. rñ.

h Canonici. canonici qui a diuinis cessare pñt cõsuetudine vel alio iure. si cessare volunt causam sue cessatiõis exprimãt in instrumẽto publico. vel patẽtibus literis suo vel alio auctẽtico sigillo munitis. et exhibeãt illas vl illud illi cõtra quẽ cessant. hoc ptermissa vel exprssa cã inuẽta legitia qcqd me dio tempore perceperint ab ecclesia restituant. et que percipere debent non p cipiant. et satisfaciant de iniurijs illi contra quem cessant. causa legitima in uenta tenetur ille ad interesse canonicis et ad certam ẽstitatem ecclesie superi oris taxandã arbitrio. Ultimo reprobatur consuetudo qua imagines sancto rum in dicta cessatione spinis et vrticis supponebantur et statuitur contra rium facientes grauiter puniendos.

b Canonici seculares. non enim in regularibus locum hec cõstitutio fm Guil. quod est falsum infra eo. ẽquis in prin. et dic canonici et capitulum. quia pauci hoc non possent facere. supra de his que fi. a ma. per. ca. quesiuit.

i A diuinis. scilicet officijs.

k Cessare. de ista cessatiõe dicit supra. e. irrefragabili. §. ceterum nec me dio tempore dicitur talis ecclesia interdicta. sed suspendunt isti organa sua. vnde tali cessatione durante potest ibi episcopus et alij celebrare sine irregu laritatis pena. vt in predicto. §. ceterum. quod non esset si esset interdicta. de cle. ex. mi. postulastis. de ex. prela. tanta. fm Guil. et Bar. nec possent ipsi ca nonici sine episcopo ecclesiam interdicere. de his que fi. a ma. per. ca. quesiuit de iure cõmuni. quia de speciali non loquor. z sic potest intelligi supra de ap. dilectis. et vacante sede de iure cõmuni hoc possent. supra de here. ad abolen dam supra de ma. et obe. cum olim infra eo. li. eo. ti. c. i.

l Ecclesijs. vt lugd. vien. claremonten. attrebaten. z quibusdam alijs fm Guil. et Bar.

m Ex consuetudine. Nota q consuetudo iurisditionem tribuit. vt. ix. que stione tertia. conquestus. de fo. competen. cum cõtingit. de arbit. dilecti. L. de eman. l. i. et fi.

n ¶ Alias. vt ex priuilegio.
p ¶ Instrumento. ad idem. s. eo. li. de elec. vt circa. et dicit ibi.
q Patentibus. ad idem de tem. or. c. i. j. de sen. ex co. co medicinalis.
r ¶ Alterius. Nota ex vi relatiui sigillū capituli auctenticū. de hoc de pba. post cessionē. z plene per modernos de fi. instru. c. ij. et in spe. de instru. edi. § vid endū. §. p. Item nō q̄ potest quis alieno sigillo signare. sic in testamento. C. de testa. sīvn⁹. ad idē. lxiij. di. in noīe. ad hoc. s. de re. iud. cum inter vos.
s ¶ Illud. instrumentum.
t ¶ Eas. scilicet patentes literas.
v ¶ Hoc p̄termisso id est causa non expressa in patē tibus litteris vel in instrumēto publico z assignatiōe non facta.
x ¶ Causa. que māifesta et rationabilis debet esse. s. eo. irrefragabili. § et ceterū et super ea debet interuenire tractatus. et seruari forma decre. j. eo. q̄uis. non. n. p pensiōe subtracta vel minima offensa fiet cessatio. sed propter grauē iniuriam puta fiūt statuta cōtra libertatem imponūtur tallie l' collecte clericis detinet canonicus vel clericus p̄ secularem baliuū. vel bis fi.
y ¶ Inuenta. p supiorem. j. e. q̄uis. scz p papam.
z ¶ Illius ecclesie. sic. s. et. et li. de ele. cupientes. §. ceterū. et. e. ti. si cōpromissarius. in fi. z nō penas restringendas.
a ¶ Restituent. conditōe ex ista decre. cum. n. per nouam legē inducit obligatō datur cōditio ex lege. ff. de cōdi. ex. le. l. i. vna. sic ēt si milr in canone. licet p̄m canones nō intēretur actio. s de iudi. dilecti. Bar.
b ¶ Percipient. als ptici pent quia cū cōtra eos datur actio ad repetēdū. multo fortius exceptō ad nō soluendū. ff. de supfi. l. i. §. q̄ ait. ff. de reg. iu. inuitus. §. cui damus. j. de re. iu. q̄ ad agendū.
c ¶ Ei cōtra quē. episcopo vel alteri cuicunq̄.
d ¶ Damus. et iniurijs. z hec superioris taxabūtur arbitrio vt in casu se. ad hoc. s. quod me. cā. sup eo. C. vndeui. l. si quādo. z nota q̄ petitio dānoꝝ sup diminutiōe patrimonij cōpetit. ff. de dam. infec. damnū. §. i. insti. eo. ti. §. pena. Actio vero iniuriarū datur ad vindictā. ff. de iniu. l. p̄tor. §. i. z idovna nō impedit aliā. ff. de condi. fur. si p fure. §. cum furti. sicut z aliud expense et aliud dāna. s. de iniur. in nostra. z dicit lex q̄ tutor debet resarcire dānū pupillo si cessauerit in distractiōe rerū que tpe pereūt. ff. de admi. tu. l. tutor qui repertoriū. §. si tutor. vel si cessauerit administrare. e. ti. quedā decedens. in fi. dico autē p̄m Guil. q̄ ille cōtra quē cessatū est iniuriā estimabit boc mō potius voluissem centū p̄didisse de meo q̄ hāc iniuriaz pati. sz postea taxabit iudex ne ille in infinitū iuret. ff. de iniu. l. cōstitutionibꝰ. §. i. et insti. e. tit. §. pena. de hoc in specu. de iniurijs. §. i. v. in hac autem.
e ¶ Tenebūtur. in tribꝰ ergo puniūtur. Prīo in p̄ceptoꝝ restitutōe. Secūdo quia q̄ō eis debeī nō p̄cipient. Tertio in dānoꝝ expensaꝝ refectōe. cum enī nō seruient altari de altari viuere nō debuerāt. de p̄ben. cū scōm. Item punitur per papā et quanta pena arbitraria. j. eo. q̄uis.
a ¶ Canonica. et vera sup. z sic in ex hereditatōe p̄r q̄ vult filiū exhereditare debet causam legitimā inserere in testamēto. z illa causa pronūciari debz eē vera vt ex hereditatio sit efficax. in auc. coll. vij. vt cum de ap. cog. §. aliud. sicz in ap. ante sentētiā interposita. ij. q. vi. in fi. et de ap. vt debitus.
b ¶ Occasiōem. nota ar. q̄ occasionē p̄bet inēdicto ciuitatis vel alicui⁹ castri. teneī ad restitutōem dānoꝝ q̄ eccl'ie religiosi et hospitalia illi⁹ loci occasione interdicti in elemosinis et oblatōibꝰ passa sunt quia q̄ occasiōez damni z̄.
c ¶ Arbitrio. Hic determīat taxatōez ordēnatōz cōuersiōz. (De iniu. c. vl.
d ¶ Indeuorōis. nā imagīes p̄pter reuerētiā illoꝝ quos imago figurat. adorare debem⁹. q̄ō. n. facit scriptura legētibꝰ hoc pictura cernētibꝰ ideotis. ō cō se. di. iij. platum ita tamē. adorare debem⁹ ne dulīā in latriā conuertam⁹. de hoc de conse. dist. iij. venerabiles.
e ¶ In terrā. nam nec signū saluatoris in solo aut silice vel marmoribus humi positis sculpere vel pingere. licet. C. nemi. li. si. sal. l. vna.
f ¶ Vltrix. hoc est verbū in. l. C. de bis q̄ ad stat. confu. l. i. in fi. Sed q̄ erat pena. videī q̄ talis. vt sc̄z in vincula publica mittātur. ff. de pe. capitaliū. §. ad statuas. vel q̄ moriātur. vt no. C. ne. li. si. sal. l. vna. sed dic q̄ sp̄ualr puniēnt. q̄z nisi penitēatr satisfaciāt loci sui dignitater honore priuādi sunt. xx. vi. q. v. q̄cūq̄. in p̄n. vel iudicis arbitrio. ff. de iur. delibe. l. i. ff. ō of. dele. ō cauē.
g ¶ Cōpescat. pena ei vni⁹ met⁹ est alteri⁹ vt. C. ad. l. iul. repe. l. i.

Ordinarij. statuit papa q̄ hūtes plēs dignitates vel alia beneficia curaz animaz habētia p ordinarios ꝓpellank oñdere. j. rps ꝓpetēs sup̄ioris arbitrio statuendū dispensatōes q̄s si non ostēderint p̄inde p̄cedaī ac si nullas haberēt. z si ostēderint z sufficientes nō ampli⁹ molestēt puiso ne in p̄dict⁹ būficijs cura negligat animaī. si aī dubitet de dispensatōe ad se. ap. recurrat talibꝰ plura silia būficia obtinētibꝰ aliis nō cōferaī būficiū nisi ostēsa dispensatōe sufficiēti. et tūc ita demū ꝓferaī. si p di spensatōem p̄fat illud cum alijs retinere. vel si prioribꝰ renūciauerint aliter collato facta non teneat.
i ¶ Locoꝝ. p hoc q̄ dicit ordinarij locoꝝ videī tantū de epis intelligere. ad hoc. xi. q. i. de psona. tamen dic p̄m Guil. et Bar. q̄ etiam banc ꝓpulsionē facere p̄fat quinq̄ inferiores q̄ habent instituōem. lxiij. di. in plebibꝰ. de of. dele. sup eo. de insti. cū venissent. z destitutione de p̄bendis referente ipsi. n. ordinarij sunt. ō of. or. cū ab ecclesiarū. z pbaī j. e. §. in cōferendis.
l ¶ Plures. hec pl'alitas q̄z canonibꝰ inimica. vt. j. de cler. nō resi. q̄z nōnullis. xi. q. i. p totū. ideo odiosa z restringenda. ff. de libe. et posthu. cum quidā. et. j. de reg. iur. odia. et. j. de prebē. non potest.
l ¶ Animaz cura. licet specialiē hoc dicat de his ideq̄ in alijs. cū. i. pl'alitas sit re probata in beneficijs de iure cōmuni. p̄t etiā in minoribus ordinarius id petere de p̄curato. ex insinuatiōe. nisi essent beneficia que simul de iure teneri possent. quod dic vt⁹. e. li. de resp. gratia.
m ¶ Personatū. ergo idē iudiciū q̄ō de beneficijs curā animaz habentibꝰ s. de elec. dudum. ij. sed nō per omnia. vt⁹. de etatez qua. c. i.
n ¶ Similis. animarum. scilicet.
o ¶ Dispensatōes in quibꝰ velut ambitiōis stricta fieri debet interp̄tatio. vt s. de ele. dudū. §. insuper. s. de fi. p̄sbite. c. i. et. j. de p̄ben. non p̄t. nec ob. q̄ beneficio principis z̄. deꝰ. sig. olim q̄z ambitio et odium boc inducūt. de consang. et affi. q̄ dilectio de p̄ben. c. vlt. illud autē de principis beneficio non odioso intelligitur. j. de p̄ben. q̄uis. i.
p ¶ Qualitate. boc regulariter attendit in q̄buslibet dilatōibꝰ. s. de ap. cuz sit. si ergo dicet habere dispensatōem in remotis p̄tibꝰ. maius temp⁹ ei dabit q̄ si in propinquo habeat. ff. de eden. l. spacium.
q ¶ Ordinariozꝝ. ad quos spectat animaz p̄uidere saluti. j. e. §. prouideāt. Quid si talia beneficia in diuersis epatibus obtinet. q̄libꝰ ordinarijs in cuius dio. beneficiū obtinet ipm cōpellere poterit ad hāc exhibitōez. ix. q. iij. c. ij. ad hoc. s. de tem. or. cū nullus. quidā dicūt q̄ ordinarij⁹ qui p̄uenit in cōpulsiōe exhibitiōis seruabit quod hic dicit. et postea alter episcopus in cuius dio. habet simile beneficiū quasi p̄euētus ab illo nō poterit euz ad hoc cogere. ar. ō fo. compe. ꝓpoſuisti. ff. de iu. om. iudi. cum quedam. sed p̄mum verius p̄m Guil. et probat pluralitas dum dicit ordinarij in plurali.
r ¶ Justo impedimento. istud excusat. ne tempus currat. s. de elec. ne pro ō fectu. et. c. q̄ō sit. §. si. et. c. commissa. §. i.
s ¶ Nullam. vel minus sufficientem. ar. de pe. di. i. scindite. de transla. ep. ter corporalia. ff. q̄ cuiusq̄ vni. l. i. et ideo bene sequitur ceterum.
t ¶ Tempus. ab ordinario moderatum.
v ¶ Exhiberi. sed cōtra nemo ꝓpellitur dicere titulū possessiōis. C. de pe. he re. l. cogi. ij. q. v. §. i. ad hoc dicas q̄ in bis que possunt de iure cōmuni possideri. verū est illud. sed in alijs secus. vt hic. de p̄ben. c. de multa. transfertur ergo p̄pter hoc onus probandi in eū. vt hic de decimis dudū. de procu. ex insinuatōe vbi de hoc. et. c. di. cōtra morē. et dixi de hoc. j. de re. iu. c. i.
x ¶ Ex ipso. quod nō oñderet in termīo. lrē. n. q̄ nō apparēt nō sunt. ff. ō contrahē. empti. l. in lege. et. l. ruptilia polla. de cō. di. i. solennitates.

y Libere.i.nõ ob.cõtradictõe tenetis illõ credo tñ q si ꝓueniret ipse clericꝰ epm vel eũ ad quẽ ptinet collatõ.dispensak ostẽdẽdo q eps postea cõferre nõ posset.quia video boc in iure acquirendo multoforti⁹ esse debz in iure acqsito
z De decre.j.de preben.si tibi absenti.
a Euidenter.i.manifeste.s.de ele.si forte.et.j.de ꝙ.si. cõstitutõem.si ãt eẽt dubium.fiet quod dicik inver.si vero.
b Molestetur.ne locum habeat pena temeritatis.vel calũnie.ff.de iudi. eum quẽ de calum.c.i.et.ij.de elec.vt circa.§.alioquin.
c Circa.hoc ad ei⁹ spe/ctat officiũ.x.q.i.regenda. s.eo.irrefragibili.s.de ele. dudum.ij.ppe prin.et con/cor.de ele.cum ex eo.
d Dubitetur.probabili ter.de rescrip.cũ contingat prope fi.de ap.consuluit.j. de sen.ex.sacro.
e Estimare.s.de iudi. cum venissent eius eni est interpꝛari ꝛc.xi.q.i. ex bis de sen.ex.inter alia.x.ō le gi.l.vlti.

biteturᵏ sup hoc erit ad sedem apo.re currendũ.cuiˡ est estimareᵐ quem modum suiⁿ beneficij essevelit. ¶ Jn cõferendisᵒ insup psonatibus.dignitatibus.et alijs beneficijs curã habẽtibus animaꝝ annexã idẽ ordinarij diligentiã obseruẽt.vt personatũ dignitatẽ.vel aliud beneficiũ sil'em curam habens aiarum alicui plura sil'ia obtinenti nõ ante cõferre pl'sumant.q̃ eis sup obtentis dispẽsatio euidẽter suffi/ciẽs ostendakᵖ. Qua etiam ostẽsa ita demũ ad collationẽ procedi volumᵍ si appareat p eandẽ.q is cui est collatõ facienda hmõi psonatũ dignitatẽ vel beneficiũ retinere libere valeat cũ obtentis.vl'si ea que sic obtinet libere ac sponte resignet. ¶ Aliterʳ autẽ de psonatibꝫ dignitatibꝫ.et beneficijs talibus facta collatio nullius ˢ penitus sit momenti. ¶ Bonifa.viij.

Q Ulia ᵗ pleriqꝫ ᵘ prelati nõ sine ml'te temeritatis audacia ᵛ suis subditis aliqñ interdicũt.ne ipsoꝝ supioribus ᵠ aut apo.se.legatis.vel inquisitoribus.ad inquirendũ.corrigendũ ʳ.ꝛ reformandũ ˢ in eorum ecclesijs ᵗ monasterijs.siue locis a sede deputatis eadem.vel alijs q̃buscunq̃ psonis ᵘ p q̃s ad noticiã predictoꝝ valeat puenire.

e Sui.no.solum papã dispensare in pluribꝫ curatis pro his que no.s.de p ben.de multa.
f Delit.sumpta fuerũt hec verba ex.l.ff.de reg.iu. neratius.in fi.
g Jn cõferendis.dixi ō pluralitate beneficioꝝ que obtinebãt.hic dicit de his qui obtinere volunt.
h Ostendatur.quasi propter iuris trãsgressionẽ sit inhabilis ad benefici/um obtinendũ.s.de preben.cum iam dudum.
i Ea que.nota q in plurali dicit ea que.tenek ergo omnia habita renũcia re si vult de nouo aliud obtinere nec vnũ potest in aliõ pmutare.et licet potue rit duo vel tria que dispẽsatiue habebat retinere modo nõ potest de nouo ha/bere nisi vnũ.nisi aliud dicak in dispẽsatõe.et est rõ.qꝛ odiose sunt tales dispẽ sationes.vt dixi.et probatur expresse hoc hodie.j.de preb.non potest.i.Rñ.
k Aliter.id est dispensatiõe non obtenta.vel obtenta.si primo nõ renun/ciat habitis.cum nõ extendak dispẽsatio ad tot beneficia.
l Talibus.id est habentibus plura beneficia cum cura vel dignitates vel personatus.vel alterum cum altero.
m Nullius.est ne reuocata decret. de multa.vbi dicik.q primũ simileva/cat ipso iure sed tenet secũdi collatio.hic dicik q nõ tenet posteriꝛis collatio qꝛ promptũ est iura iuribꝫ cõcordarez expediẽs.s.de ele.cuz expediat.dic fm Bar.q decr. de multa.loquik in eo quevnũ tantũ beneficiũ obtinebat quod erat de iure cõmuni.hic loquik de illo qui ante obtinebat plura quod erat cõ tra ius cõmune.et qui nõ est habilis ad aliud obtinendũ nisi dispensatiõem habeat.cum sit transgressor canonũ vt predixit.adde in cle.de prebẽ.si plures. et quod ibi no.in glo.si intelligak.Jo.an.

S Uia pleriqꝫ precipit papa ne plati subditis interdicãt.ne statum eccle/siarũ ꝛ personarũ supioribus inquirẽtibus manifestẽt nec eos ad id celã dum iuramẽtis.promissionibꝫ obligatiõibus alijs aut penis astringãt.decer/nit autẽ quod cõtra factũ fuit irritum ꝛ inane.ꝛ sentẽtias iuramẽta promissiões vel penas nõ ligare et pl'sumptores precipit pena cõdigna a supioribꝫ eisdem puniri.hec decre.olim erat extrauagans.et incipiebat ad audientiã nostram
n Pleriqꝫ.vt potes videre.supra.de accu.olim.
o Audacia.ad boc.j.de ꝙ.sig.cõstitutionẽ.ij.rñ.ꝛ est audacia.qꝛ tacere ve/ritatẽ mortale peccatũ est.xi.q.iij.quisquis.de cri.fal.c.i.
p Interdicunt.hoc ipso se reddebãt suspectos.s.de testi. constitutis.et se ostendit iniquã causam fouere.vt ibi.et supra.de testi.co.pucnit.et.x.de po/stu.prouidendũ.et.ij.q.vij.§.verũ.ꝙ.si quis autẽ.
q Superioribus.pone gradus.Jn archipꝛesbitero circa epꝝ.episcopo cir/ca archiepiscopũ.et sic de singulis.

statumᵛ ecclesiarũ monasterioꝝ seu locoꝝ suoꝝ.psonarum.ꝛ rerũ ipsoꝝ insinuent.vel exponant.in ipsos si secus egerint excõica.suspensionis vel interdicti sentẽtias proferẽtes.eosq̃ ad hoc celandũ iuramẽtis promissionibus et obligatiõibus alijs atq̃ penis nihilominᵒ astringẽtes. Nos huic malicieʷ.ne tali ꝓtextu ecclesijs monasterijs ꝛ locis eisdẽ inquisitio correctio seu reformatio.cũ faciende fuerit valeãt impediri occurrere cupientes predictaˣ et eoꝝ quodlibet attẽtari de cetero districtius inhibemusʸ Decernentes auctoritate aplica quicqd cõtra presentẽ inhibitõem attentatũ extiterit nullius penitus existere firmitatis nec quenq̃ sentẽtijsᶻ.iuramentis.promissionibus.obligatõibus.vl' penis huiusmodi obligari quõlibꝫ vl' astringiᵃ. ¶ Presumptoresᵃ autem eosdẽ.ne ipsoꝝ temeritas quoquo mõ transeat impunitaᵇ a supioribus vl' legatis seu inqsitoribꝫ meoꝝatis aniad uersiõe cõdigna ᶜ precipimᵈ castigari.

C Litigãtes releuẽtur ¶ Jdẽ. alaboribꝫ ꝛ expensis.statuimᵉ ne archieps causas que per appellatõem vel alias iure metropoliti/coᶠ deferãtur ad ipm.alibi q̃ in sua p pria ciuitate.vel dioceſi ᵍ aut in eis in

r Inquisitoribꝫ.q nõ pñt alijs cõmittere vices suas.s.ō off.delega.c.vl.
s Corrigendum.crimina. t Reformandum.mores.Jo.an.
v Ecclesijs.q̃ꝝ appellatõe monasteria ꝓbendũ.k.liij.d.§.hac auctoritate
p Personis.puta familiaribꝫ ipsoꝝ superioꝝ legatoꝝ vel inquisitorum.
y Statutũ.ad qõ tales tenẽk habita distinctõe fm duplicem formã iu/ramenti.de qua vel quibꝫ habes.s.de accu.cum dilecti.
z Malicie.si.supra ō of.dele.statuimus.ij.Jo.an.
a Predicta.inẽdictũ.penas snias.iuramẽta.pmissiões. vl' obligatões al's
b Inhibemus.si.est qõ dicit lex q domꝰ accusata de adulterio nõ potest ma/numittere seruos suos.ꝛ ꝰ ideo vt p ipsos veritas inq/ri possit.ff.quiꝛ a ma.li. nõ fi.le.perspexit.
c Sentẽtijs.dico hunc casum specialẽ in quo non tenet sentẽtia excõis ipo iu re.et addendũ ad alios q̃ recitari solent.s.de sen. ex. per tuas.ꝛ dicam.j.eo.li.et eo.ti.presenti.
d Astringi.si nõ tenuit principale.nec accessoriũ .j.de re.iu.accessoriũ cũ su is cõcoꝝ.et merito boc ligare nõ debet ad bocvt possit veritas reuelari ꝛ cõcoꝝ.ad boc.s.de testi.co.c.vlt. Expedit eni peccata nocentiũ esse nota.ff. de iniu.eum q̃ §.primo.

a Presumptoꝝ.ipsos prelatos.
b Impunita.quod esse non debet supra eo.si canonici in fi.
c Condigna.intelligamus arbitraria exquo certa non exprimik.s.de off. de le.de causis.ff.de iu.deli.l.i.et dixi.s.e.si canonici.in fi.
d Precipim⁹.ꝛ si ipe plat⁹ nõ facit hoc peccat.qꝛ qõ ꝓcipik impak qõ ipa tur necesse ẽ fieri.xiij.q.i.qõ ꝓcipik.ō ꝙ.si in bis ꝛ sunt culpe.xxviij.d.qꝛ sunt ibi dicebak in genere suffraganeoꝝ suoꝝꝛ de q̃bus non dicebatur et eo rum que ibi no.Hosti.
e Litigãtes emanauit hec dec.ad declaratõz illi⁹ ꝙ.s.e.c.i.ꝙ.nec p eoꝛ
f Expensis.ad hoc intẽdere debz iudex.vts.de dolo.finẽ.cũ suis concoꝛ. Sed pone de cõsensu pariũ archieps audit.vel cõmittit cãm extra loca de q̃ bus ꝺꝛ.j.quero an qõ agiturvaleatꝛvidek q sic.qꝛ cũ hoc ius sit in fauoꝛẽ liti gantiũ introductũ.illi renũciare possunt.de regula.ad aplicã cũ si.ad hoc.s de rescrip.statutũ.§.in nullo et hoc satis verũ puto.dũmodo ipse vel delega/tus ei⁹ habeat licẽtiã epi illi⁹ dio.vt ibi p tribunali sedere possint.ista ei fuit p hibitõis rõ.qꝛ archiepiscop⁹ nõ potest ingredi suffraganei sui dio.vt ibi aliq̃d agat vel iudicet.nisi in casib⁹ cõcessis.s.e.c.i. Si ãt cã bononie deferak equũ nõ est q̃ ꝓter illã possit mutiñ.sedere. Si ãt mutiñ.eps cõsentitꝛ ipe ꝓtes.sa tis credo q possit alias non.vt.ix.q.ij.c.i.ij.et.iij.de of.presi.l.iij.ff.de iu.oi. iu.l.vlti.et facit de of.lega.nouit.et que ibi nota.
g Statuim⁹.videk q noua sit cõstitutio.al's dixisset inouam⁹.s.de treu. ꝛ pa.c.ij.vbi innouak qõ statutũ erat.xxiij.q.iij.si q̃s romipetas.c. paterna rũ videbak.n. q sicut legat⁹ in q̃libet pte puincie pt sedere sicꝛ archieps possꝫ. sed propẽ rõem quã dixi.s.pri.glo.satis videbak eẽ cõstitutio ipsa vel ei⁹ ratõ antiq̃ q idẽ est qõ ius.i.di.Jsuetudo fm q restaret.q legitie deberet eẽ pscrip/ta.s.spacio.xl.an.vts.de cõsue.c.vl.de cã pos.cũ eccl'ia.nec sufficeret pscptio. x.an.fm q in bis q̃ sunt ꝓter ius.fm id qõ no.xij.di.cõsuetudo.et dixi supra eo.li.de consuetudine.c.vlti.
h Metropolitico.sup quo vide qõ no.io.ix.q.iij.in sum.et ber.s.e.ti. pa storalis ꝛ aduerte.qꝛ interdũ cognoscit archieps vt legat⁹ pape.vts.e. irrefra/gabili.§.ceteꝝ.ꝛ in eo casu forte posset dic q eo mõ ꝛ bis psonis possꝫ delega legare quoꝝ quibꝫ delegati pape.quod dicvt no.s.de rescri.statutũ.ꝛ ideo nõ dixit simpliciter deuoluũtur.sed dixit iure metropolitico.
i Vel dioceſi.satis p hãc lrãm terminatũ erat quod dixi.j.eo. cum eps

l Appellatum, extitit, hoc cum causa per ap. deferetur.
l Dinoscūtur, cum deferūtur cause iure metropolitico alias q̄z per ap.
m Cōmittat, nota qđ nō potest per se nec p alium. s. eo. c. i. Sic econuerso quod potest per se et per alium. vt ibi. et j. de re. iur. poter. vbi de hoc.
n Consuetudine. sic. s. e. c. i. ꝟ. nisi aliud. sicut ergo hic cōsuetudo pōt inducere. vt alibi possit cōmittere et audire. sic et cōsensus dio. loci z ptiū consensus. vtš. dixi. sicut equipank pactū z cōsuetudo in dote lucrāda vel dona. propter nuptias vtš. de do. post diſ. re. c. vlti. Quid dices. clericus agit cōtra epi scopū ad metropolitanum debet questio deferri. xi. q. i. si quis cū clerico. non vult vel nō potest cōmittere in sua ciuitate. nūquid poterit audire. vel cōmittere extra ciuitatē ipsius epi. ſm id q̄ dr. s. e. li. ō rescrip. statutū. ſ. cū vero. z satis id videt predictū. ſ. quod verū. puto si de ꝓsensu procedat epi illius in cuius dio. causa audit. vt dixi. s. glo. i. o Parte. no. s. in audiē do vel cōmittēdo extra loca predicta et sic nota q̄ cōsuetudo dat iurisditionē. ix. q. iij. conquest de fo. ꝓpe. cū cōtingat. s. e. li. de consue. c. iij. L. de eman. li. et fi. et s. eo. tit. c. i.

quibꝫ appellatū extitit vel cause ipse cōsistere dinoscūtur, audiat. vel etiaz audiendas cōmittat, nisi sibi aliō de cōsuetudine competat in hac pte.

Idem in eo.

Si episcopus suā dioceſim vbi ei a iure pmittitur faciat p alium visitari, licet ipse illi habeat in alijs necessarijs prouidere. hi tamen qui visitant ministrare tenent expensas victualiū visitanti, cum ſm apostolū nō sit magnū si ab eo metātur tpalia. per quē spūalia seminātur

Idem tamen episcop cū psonaliter non visitat. nil prorsus ab his qui p illū quem deputat fuerint visitati. exigere poterit aut debebit.

Idē Olim episcopus in tota sua dioce. iurisditionē ordinariā noscatur habere. dubiū non existit. quin in quolibet loco ipsius dyo. non exempto pse vl p alium possit p tribunali sedere causas ad ecclesiasticum forū spectantes audire psonas ecclesiasticas. cum earū excessus exegerint capere. ac carceri deputare. necnō et cetera que ad ipsius spectāt officiū libere exercere.

Idem. Clāuis sup cessationib a diuinis que a capitulis. cōuentibꝫ siue collegijs seculariū. vel regulariū ecclesiarū multotiēs sine causa ratōnabili attētantur. manifesta satis a felicis recordationis innocentio tertio et gregorio. x. predecessoribꝫ nostris manauerint instituta. Quia tamen post illa est plerūq̄ compertum cessatiōes easdem irrationabil fore factas. Nos ad tam pniciosuz eui tandū abusum eadē statuta cuz infrascripta moderatiōe in suo volentes roboze pdurare de fratrū nostrozū consilio districtius inhibem. ne a secularibus vel regulari capitulo. collegio. seu cōuentu ecclesie cuiuscūq̄ cessatiōes ipse nisi vocatis omnibꝫ prout sunt p electiōis negocio euocandiz deliberatione habita diligēti. ac episcopo alioue quocūq̄ clerico siue laico. cuiuscūq̄ dignitatis. preeminētie. conditōis aut status existat. propter cui iniuriaz vel offensam eadē videt cessatio faciēda post pdictas vocatōem z deliberatione de cessando habitā requisito q̄ irrogatam iniuriā vel offensam emendet. aliquatenus attentētur. Neq̄ tunc etiam si emēdam inde habuerint. vel per eos steterit quo min habeant cōpetentē. Si autē premissis seruatis capitulum collegium. vel conuentus alicui ecclesie ad cessatiōez eandē duxerint procedēdum. ex tunc. infra

d Tota. ita q̄ nullus alius in tota ipsa dio. sub eo iurisditionē habeat. in parte autem bene. quod dicit nota. xxv. di. plectis z facit quod no. Host. de off. archipresbiteri. c. vlti.
e Habere. ita q̄ intentio sua fundata est de iure cōi. ita q̄ qui se dicit exemptum habet hoc oñdere. c. di. contra morē quod dicit j. de priuile. cū ꝓpone.
f Loco. honesto tū maxime cōtractat causas spūales. s. de ap. qua frōte.
g Exempto. ad cognoscendū locū exemptū vide j. de priui. si papa z bene dicit nō exempto. qz in loco exempto catbedrā collocare nō potest. vt iudicia exerceat. vt expresse ꝓbatur xvij. q. ij. luminoso.
h Aliū. quod ei potest p se et per aliū j. de re. iudi. potest. dicit vbi.
i Sedere. qđ reqrit i cognitōe et decisione causarū iij. q. iij. ſ. spacium. j. ō re. iudi. c. vlti. Jo. an.
l Spectantes vt s. de ꝟ. ſig. sup quibusdaz in fi. s. de fo. compe. cum sit. ibi de hoc.
l Exegerint. alias nō debet eos retinere. si de parēdo iuri dederint fideiussoriam cautionē j. de sen. ex. si clericos in fi.
m Capere. i. capi facere. quia man inūcere i aliquē non debet episcopus. de epīs. et cleri. au c. sed neq̄. z xxxvi. dist. nō liceat. L. de ꝓhib. de ipsius mādato capientes excōmunicati nō sunt. s. de sen. excō. vt fame. z j. c. z li. e. ti. si clericos.
n Carceri. qui licet istitutus fuerit ad reoꝝ custodiam interdū est pena. j. ō peni. cuius. et. s. de ꝟ. ſig. nouimus in fi.

Si epūs. si epūs cum pte suā dioc. visitat p aliū habēt illi in necessarijs prouidere visitāti aūt invictualibus prouidebūt ipsi vicario visitanti. et non epō hoc dicit. Emanauit autē hec decre. ad declaratōem eoz que no. Host. s. e. inter cetera super ꝟ. subministrent z Guil. z Bar. j. de censi. exigit sup ꝟ. impenso. qui oēs tenebant quod dicit.
q Permittit. s. cum id p
sonaliter exequi nō potest. s. de of. or. inter cetera. z semel in anno. k. q. i. decernimus z duob. c. se. et. s. de of. archid. mādamus nisi ex causa. z tunc etiam pluries id poterit. vtš. de censi. cum venerabilis. et. x vij. q. ij. vsitandi. et. c. nō semel cum simili. Jo. an.
r Per aliū. sed visitans pdicare debet. k. q. i. placuit. j. de censi. c. i. sed officium pdicandi nō delegat. vtš. de of. dele. c. vlt. ergo visitatio delegari vel demandari. nō potest. sed dic ſm Inno. Bof. et modernos qui hoc no. in decr. inter cetera. s. e. aut hoc ptinet iure ordinario. z tūc bene demādatur. vt ibi. z hic. aut iure delegato. z tūc non demādatur vt in cōtrario. nisi haberet ad id speciale mandatū. vt. s. e. li. de of. delega. is cui. et. c. vlr. ſ. vices.
s Ipse. episcopus. ſ.
t Illi. vicario.
v Prouidere. z sic intelligi debz decr. illa inter cetera vbi dicit epi ipſ vicarijs cū indiguerint necessaria cōgrue subministrēt. ſ. vt parent sibi equos. vestes familiā. z alia opportuna ptervictualia. z sic intelligebat bost. Inno. Intelligebat etiā de victualibꝫ. et tūc. ſ. cū victualia sine scādalo p vicarios a subditis haberi nō poterāt. prima vera. vt hic vides. nec p secūdam reprobo.
x Victualium. in victualibus enim tantū debet recipi procurator qđ dic. vt infra. de censi. c. i. ij. et iij.
y Visitanti. illi vicario.
z Apostolū paulum. i. ad cor. ix. zc. et habes hoc idem supra. de prescp. cum ex officij. et infra. de censi. c. iij. ad fi.
a Debebit. de hoc querebat in glo. de quibꝫ in prin. c. dixi. z videbat q̄ ex quo in re cōcedente p aliū soluere poterat debitū ad quod subditis tenebatur suū debitū recipere posset. ar. s. de ele. significasti. sed put dicebat decre. cum venerabilis. s. de censi. tūc demū epūs procuratōem habebit cum accesserit zc. si ergo nō accedat. sed mittat nō habebat ipse sed missus. vt hic vides nō enixferendus est qui lucrū amplectit. zc. L. de caduc. tol. l. vna. ſ. p scđo z quem spectat onus zc. xij. q. ij. charitatē. et. c. quicūq̄. et. c. ecclesiasticis.

Cum episcop. in quolibet loco dioc. nō exempto. p se et p aliū pōt epūs p tribunali sedere. et libere exequi que ad ipsius spectāt officium.
c Episcopus. idem est in legato circa suā legatōez. s. de of. lega. nouit. idē in archiepiscopo circa suam propriā dio. s. e. vt litigantes. sed nō quo ad puinciam. vt ibi. et. s. e. c. i. et. ix. q. ij. c. i. ij. et. iij.

o Officium. ordines celebrare. virgines z ecclias ꝺsecrare. et his similia.
p Libere. ac si eēt in propria ecclia vel palacio iuridico. Joannes. an.
Clamuis. canonici qui a diuinis cessare possunt cū cessare voluerint vocabunt absentes. sicut si immineret electio facienda cum quibꝫ de cessatione deliberabūt et si deliberant cessare requirēt prius eū cōtra quem cessant vt irrogatā offensam emēdet. quod si fecerit nō cessabūt alioquin cessare poterunt. ita q̄ a cessatione j. mensem vtraq̄ pars. z cessans et cōtra quā cessatur iter arripiat eundi ad papam vel per se vel per procuratores sufficiēter instructos. nisi interim interuenerint cōcordia inter ipsos z cōtinuatis dieris q̄cito poterūt se coram papa presentent vt vtraq̄ pte presente vel altera contumaciē absente papa diffiniat negocium z culpabiles puniat. z si pars cessans predicta non seruet cessatio non seruetur.
r Inno. ij. supra. e. irrefragibili. ſ. ceterum.
s Gregorio. x. supra. e. si canonici.
t Irrationabil. i. fini ratōnabiliz manifesta cāz filoz iurū forma ñ fuata
v Regulari. reprobata est igit opinio dñi Guil. duran. qui nota. s. e. si canonici. q̄ decre. illa non habebat locū in regularibꝫ. sed solum in seculanbus quia dicebat canonici. vt ibi dixi.
x Conuentu. intelligas q̄ sibi vendicet ius cessandi ex cōsuetudine vl alio iure. vt supra. eo. si canonici in prin.
y Cessationes ipse. aliquatenus attententur. quod est infra.
z Prout sunt. scilz de prouincia. s. de elect. coram. vbi de hoc. z. vij. q. i. factus est cornelius. In his autē vocatiōibus q̄s de remoto loco fiant ītatur cōsuetudini. vt. e. ti. cum intervniuersas. et. c. bone. ij. Sed an vocet vel nō statur cōsuetudini ſm quosdā quod nō est verum p decret. j. de preben. cū in ecclesijs. vnde credo q̄ si in ista eccla eēt cōsuetudo absentes nō vocari ad electionem nec ad banc cessationē vocari debebūt p banc litterā q̄ dicit. put sunt zc. Et nota ex hac litera. q̄ in alijs tractatibꝫ ecclesiaz q̄s electiōibus nō debēt vocari absentes. alias quare dixisset prout sunt in electiōis zc. et facit ad ea q̄ nota. x. questi. ij. hoc ius porrectum. et infra. de testi. presentium.
a Deliberatione. Nota casum in quo precedere debet tractatus. sic et in alienatione perpetua rerū immobiliū ecclesie infra. de re. eccle. nō alie. dudū.
b Steterit. si. s. eo. li. de electio. commissa. ſ. annus. z infra. de ꝓben. licz.

e Extunc, id est post cessationem.
s Mensis, quot dies computẽtur in mense dic vt dixi. s. e. li. de elec. cũ sit
b Iter arripiãt, datur ergo dilatio ad iter arripiendũ z postea tps arbitra
rium ad se presentandũ, sic. s. e. li. de elec. cupientes. Sed vnũ no. qz in decr.
cupientes siue arripuerint iter infra mensem siue nota debet postea iter z post
tẽpus arbitrariũ expectak per. xx. dies. sed hic ex quo nõ arripuit iter infra mẽ
sem habent locũ pene dedite, nec post arbitrariũ tempus expectatur.
c Continuatis, nõ credo q propt̃ hoc cõpellak omni die ꝓficisci, et nunc̃ quiescere, quis enĩ impius iudex arbitret, q per. xl. dies tas deberet venire nõ quiescendo, z hoc ꝓbatur dum dicit c̃ cito poterũt, z illõ dicimur posse qõ possum⁹ de iure, z cõmode, xxũ. q. ĩ faciat. ff. de ꝛ̃. sig. nepos. p/culo, z de hoc dixi. s. õ ele. cupientes, in prima pricula sup verbo cõmode.
d Paribꝰ, quaz asserti õe pandũtur merita causarũ. s. de rest. in inte. tum ex litteris.
e Pena docẽte. xxxvũ. dicqui ea. de of. leg. nisi specialis.
f Et manifesta, supra e. irrefragabili.
g Cessando, scz vt vocẽ tur absentes, deliberẽt et requirãt priusc̃ fiat cessatõ.

vnius mẽsis spacium pars vtrac̃ videlicet hi qui cessant z illi etiã propter quorũ factũ a diuinis cessak, nisi supueniente cõcordia inter eos cessatõ illa cesset, iter arripiantᵇ per se vel ꝑ procuratores idoneos cũ munimẽtis, et actis ad negociũ ipsum spectãtibꝰ ad se, ap. veniendi, z continuatisᶜ dictis c̃cito cõmode poterũt se apostolico cõspectui repsentent, vt pribus⁹ pñtibus autyna pñte, altera nõ veniente, vel mittẽte examinato negocio apud sedem eandẽ pars q̃ culpabilis inuẽta fuerit in pmissis pter alias penas a dictis canonibꝰ institutas si romano põtifici videbik expedire, penaᵈ docente cognoscat quãtũ excesserit, que cessationi facta ratõnabiliter causam dedit vel que sine rationabili, et mãifesta causa cessauit. Parte insup a diuinis cessante supascripta taz in cessandoᵍ c̃ in veniendo siue mittendoᵇ ad se, ap. nõ seruante nõ seruetur cessatio, sed ea nõ obstante vt prius in ipsa ecclesia celebretur. Idem.

Presenti⁹ prohibem⁹ edicto ne episcopi vel eoꝝ supiores[k] aut abbates seu quiuis alij regulares vl seculares plati aut ecclesiastice[l] quecũc̃ persone vacãtibus[m] dignitatibus psonatibus, prioratibꝰ, vel eccle

siis quibuscũc̃ⁿ sibi subiectis seu ad collatõemᵒ ordinatõem presentatõem vel custodiãᵖ pertinẽtibꝰ eorundẽ bona moriẽtibꝰ eorũ rectoribꝰ vel ministris in ipsis inuẽta, siue vacatõis ipo tum tempe obueniẽtia, que in vtilitatem eorundẽ expendi, vel futuris debent successoribꝰ fideliter reseruariᵍ occupare aut in vsus suos cõuertere q̃/quo modo psumãt, nisi de speciali priuilegioʳ, vel ꝓsuetudine iam pscripta legitimeˢ seu alia causaᵗ ratiõabili hoc eisdẽ cõpetere dinoscak. Alioquin epi, z eoꝝ supiores ab ingressu ecclieᵘ ceteriᵛ vero ab officioʷ, et beneficio tãdiu eoipso nouerint se suspẽsos, quousc̃ restitutiõemˣ fecerit de pdictis.
Porroʸ vbi ex priuilegio vel consuetudine seu alia causa rationabili sibi aliqs predictoꝝ asserit bona cõpetere, supradicta hoc de illis bonis solum debz intelligi, q̃ solutis debitisᶻ siqua sint et de his q̃ fuerint necessaria ꝑ seruitoribꝰ, z ministris, ac incũbentibꝰ onerib⁹ vsq̃ ad nouos reddituꝰ supportandis cõgrue reseruatis ex ipᵇ reperta fuerit supesseᶜᶜ. Hanc cõstitutionẽ quã superius specialiter edidimus[dd] cõtra capitula, collegia cõuẽtus, seu singulares[ee] personas bona cathedraliũ, vel regulariũ, aut col

administratõem c̃ diu viuit et sanus est dare potest, moderate tamẽ. s. de dona. ceterum cõparant enim cuz vsufructuario, quia eius ius morte finik. sicut vsufructuariꝰ vt in predicta decret. si quis sane, et supra de dona. cõsultatiõibus. s. de pignor. c. vlti. insti. de vsufru. §. finitur. potest ergo dũ viuit voluntatem suã facere dũmodo moderate donet cuz incipit infirmari compak vsurio, et ita nihil habet nisi vsum tantũ clemosinã tamẽ facere potest, supra õ testamen. ad hoc testari, nõ eo titulo cũ in officijs, cũ similibꝰ. Si vero sit clericus non babẽs administratõem, sed personaliter et simpliciter beneficiatus, et invita et in morte cõparatur vsufructuario quantum ad faciendũ fructᵘˢ suos. et de ipsis possunt testari. ecclia tamẽ succedit eis in istis si decedant ab intestato, supra de testamen. relatum. probatur satis ista distinctio, supra de testamẽ. requisisti. §. illud. et cõsuetudo generalis quasi vbicz eam approbat, et quod dictum est de clerico simpliciter beneficiato. q facit fructus suos intelligendũ est de percepti z recõditis. alij vero p iura allegata ad ecclesiam ptinebunt.
r Priuilegio. s. de resc. si propter. §. de pben. si tibi concesso. et. s. de verb. sig. ca. penulti.

b Mittendo, scz iter arripiẽdo infra mẽsem. z dietas put cõgrue poterũt cõtinuando. Nota igik in summa ad hoc q fiat cessatio necesse est hec interuenire. primo q qui cessant hoc habeãt de cõsuetudine. vel alio iure. vt cessare possint. Secũdo q vocẽtur absentes ad tractandũ de cessatõe. Tertio q tractent. Quarto q de cessando deliberent. Quinto q sit manifesta offensa propter quã cessant. Sexto q sit rationabilis. Septimo q ante cessatõem instrumento publico vt in patẽtibus litteris aucrẽtico sigillo munitis cãm cessationis exprimãt. Octauo illud instrumentũ vel litteras tradãt ei contra quẽ cessant. Nono q requirẽt illũ q emẽdet cõpetenter iniuriã vel offensam propter quã cessare volũt. quod si nõ fecerit. tũc locum habet cessatio. Post cessatõem debet vtrac̃ pars arripere iter ad se. ap. infra mẽsem. per se vel ꝓ procuratores sufficienter instructos. extũc cõtinuatis diebus habet tempˢ arbitrariũ quo cõmode possit ire. omnibus his nõ seruatis nõ seruek cessatio. et habeant locũ pene. supra. e. si canonici. z preter illas arbitraria sumi pontificis. vt hic.
Presenti. primo ponit cõstitutõem de bonis dignitatũ. vel ecclesiaꝝ vacãtium nõ occupandis ꝑ eos ad quos collatio. pñtatio. vel custodia pertinet nisi de speciali iure id eis cõperat. et cõtrafacientibꝰ penã imponit. Secundo ostendit de quibꝰ bonis intelligak. cũ de speciali iure. id alicui cõpetit
h Tertio decretalem quia sepe. s. e. li. de ele. dicit non esse correctam
i Superiores, archiepiscopi vel patriarche.
l Ecclesiastice, in secularibꝰ non posset habere locũ pena inferius posita.
m Vacãtibus, vacare etiã dicũtur si sint manualia nõ de mensa. sed habentia bona discreta. et in locũ habet hec constitutio. vt in cle. de sup. ne. pla.
n Quia regulares. que determinat quod hic archidi. prolixe notat.
o Quibuscũc̃. in hoc differt a decre. quia sepe. s. e. li. de ele. vt pz. §. in fi.
p Collatõem. inter hec. seqntia magna ẽ differẽtia. §. de pbẽ. cũ in illis.
q Custodiam. s. co. li. de ele. gen erali. et. lxũ. dist. si in plebibus. de instituendis. cum venissent. de ap. bone.
r Reseruari, per economũ. si est in ecclesia. vel eũ qui custodiã habz quod dic vt dixi. s. de ele. quia sepe. Et nota q dicit reseruari. ꝑ hoc enĩ videtur q de illis nõ possunt decedentes testari. de hoc notauerat gar. de re. ec. non alienãdis. inter clericũ habentẽ administratõem. et nõ habentẽ. nam clericus habẽs

a Legitime. xl. an. spacio. supra. de consue. ca. vlti.
b Causa. puta onere imposito in fundatiõe. xviũ. q. ĩ. eleuther⁹. et. c. seruitium. de iurepa. preterea vel statuto vt in predicta decre. quia sepe.
c Ecclesie. ad idem. supra. e. li. de of. dele. c. ĩ. et si sic suspensus celebraret in ecclesia irregularis esset. vt infra. de sentẽ. excõ. is cui. secus si extra ecclesiam. vt ibi dicam.
d Ceteri. inferiores episcopis.
e Officio et beneficio. dic quibuscũc̃. vtꝝ. de ele. quia sepe non sic in casu. supra. e. li. de ele. cupientes. §. ceterũ. et. c. si cõpromissarius in fi. et est ratio qz hoc ab officio suspensus est. ibi nõvt in predicta decre. dixi quia sepe.
f Quouscz. facta ergo restitutione non erit necessaria aliqua absolutio. vt no. Jo. an. lxxxi. distin. si quis. et. xvi. q. vũ. si quis deinceps. et ber. de ma. cõtra. con. inter ec. de muliere.
g Restitutõem. et sic non sufficit cautio. tam enĩ hic fuisset expressum sic infra. de vsuris. c. ĩ. ad hoc de deci. ad audientiam. et si. §. de ver. sig. ex pte infra de senten. excõ. venerabilibus. §. sane et facit supra de re. iudi. cum aliquibꝰ. ff. de pig. acti. l. non est.
h Porro. sumptũ fuit hoc de eo quod no. host. de verb. si. c. penul.
i Supradicta. scilz dimissa tẽpore mortis et obuenientia tpe vacationis.
l Debitis. ad que remanet ecclesia obligata. successus sicut heres filiꝰ ad paterna. vt s. de solu. c. i. sic etiã dicit lex q si mulier dedit bona sua in dotẽ. dedisse videtur. quod supereſt deducto ere alieno. ff. de iure do. l. mulier. et bene debent priꝰ ipsiꝰ eccl'ie debita solui. qz agris et⁹ sitientibus alios irrigare nou
l Oneribus. fabrice hospitalitatis receptio/ (debet. L. de seruit. presesnis legatorum et nũciorum. se. apo. et reliquis similibus. xxi. questio. i. c. i. de preben. de monachis de prescrip. accedentes. de censi. cum instantia.
m Supereſſe. hodie dicvt in constitutione Jo. que incipit suscepti.
n Edidimus. supra. de elec. quia sepe.
o Singulares personas. ipsarũ ecclesiarum de q̃b loq̃tur decre. qz sepe.
p Vacantium. principali prelato. vt ibi dixi.
q Derogari. sed in quo poterat derogari. Jo. in eo q hic reseruantur consuetudines. statuta et priuilegia. ibi vero reprobantur et ex hoc forte crediderit aliquis derogatum fuisse.

Piscopi, capitulū vel is ad quē administratio ptinet vacante se, eos absoluet quos absoluere posset episcopus, si viueret, nisi a se, apo, id fuerit interdictū. Edita fuit ad declarationē eorum que no, supra e, bis quer reprobat quod tenebat Goff, s, e, ne se, va, illa.

s Vacante, idem si episcopus a paganis, vel scismaticis captus esset, vt supra, de sup, neg, prela, si episcopus.

t Is ad quē, puta visitator dat a papa, s, eo, li, de elec, is cui, vel ab archiepo in casu, s, eo, li, de sup, neg, pla, c, vlt, vel electus ad hoc per capitulū.

v Jurisdictio, circa temporalia, z spiritualia vl sal tem circa spiritualia, vt, s, de temp, or, cuz nullo, e, li.

x Tūc tpis vacāte sede

y Juris, a qualibet iuris excōmunicatiōe absoluit episcopus si absolutio non sit summo pōtifici reseruata, s, de sen, excō, nuper et dixi, s, e, li, de ele, sciant cuncti.

legiatarū ecclesiarū vacantium occupantes, p cōstitutōem pītem, quam in dignitatibꝫ personatibꝫ, prioratibꝫ et ecclesijs alijs locū habere censem nolumus in aliquo derogari.

Bonifacius octauus.

De maiorit̄ate et obedientia.

Episcopali sede vacante potest capitulū seu is ad quē episcopalis iurisditō tunc tempis noscitur pti nere, his quibꝫ posset eps si viueret, ab excōmunicatiōis sentētia siue iuris siue hominis fuerit, absolutionis beneficiū impartiri. Nisi ei fuerit a se apostolica specialr interdicta potestas. Bonifacius octauus.

s Dominis, puta ipsi episcopi mortui, vel sui vicarij vel delegati, quod dic vt s, de off, dele, prudentiam vl inferioris prelati, qđ dic, vt s, de off, ord, cuz ab ecclesiarum.

a Impartiri, hoc tenebant, bu, vin, ber, et hosti, sed goff, contra per, c, ri, q, iij, si episcopus ante dānati, vbi dicebatur q mortuo episcopo debebat successor excōmunicatū a pdecessore absoluere, vnde dicebat q capitulū id non poterat, sed falsum est, vt hic vides ad hoc de hereti, ad abolēdam, s, e, cum olim, supra e, li, de sup, negl, prela, c, vltimo infra, de insti, c, ij, cū si, ad illud, c, si episcopus, dic q ibi dicit q successor poterit illum absoluere sed nō ibi dicit q episcop solum hoc facere debeat, et potest etiam dici capitulū visitator vl successor cū in iurisditione succedat vt p iura supius allegata probat.

b Et scilz capitulo, vel in iurisdictōem episcopalē habenti.

c Sed, aposto, non credo inferiorē hoc posse, et facit quod dixi supra de suppl, negli, prelato, ca, vlti, in auct, de defen, ciui, §, interim, colla, iij, et dixi, supra tit, proxi, c, i.

Pactum, monachi habētes liberā a se, apo, sepulturā si paciscūtur de nō recipiendis aliqbus vel certis parochianis ecclesie alicui seruare cōpellētur pactū, nec illos sepeliri poterūt, licet apud eos elegerint sepeliri, cum per actum priuilegio renunciauerūt. Emanauit ad declarationē eorum que not, Inno, et Hosti, de sepul, c, i.

d Pactum, quid sit pactum, habes, s, dever, sig, pactum.

e Certos, puta masculos, vel tales de tali domo.

a Libera, ho c inducebat dubitatiōem, ex quo enī habebāt liberam, videbatur q omnes sepelire possent nō ob, pacto, sed non est verū, sicut z ille qui liberam habet non donat, vt supra, de offi, vica, c, vlti, et de ele, is cui, cum si, z L, de inoff, test, si quando in prin, z est ratio huius, c, quia p pactū priuilegio renunciauerunt, vt sequitur.

b Elegerint, quod poterāt etiam si minus religiosus esset locus electo cui dimissus, vt j, de sepul, c, ij, in fi, sed ex virtute pacti, huiusmodi electō pdicta caret effectu. Et nota q licet tale pactū inter ecclesias initū valeat non tamen valet pactū quod parochianus pmittit vel obligat vel iurat se sepulturā eligeturam vel electā nō dimissurū, j, de sepul, c, i, ad hoc, s, e, plericꝫ.

c Derogek, si pactū secutū est priuilegiū, non est dubiū q non obuiat priuilegiū quoad illa qbus derogatū est p pactū, z est casus, s, de pscrip, cū olim, si autē priuilegiū secutū fuerit cōpositionem nō valuit contra cōpositiōem, ex quo in illo facta nō fuit, inde mentio, vt s, de deci, ex multiplici, omni ergo casu seruandum est pactum.

Quamuis pactū factum patri a filia dum tradebat nuptui, q dote contenta nullum habebat ad bona paterna regressum, si iurauerit id ipsa filia omnino seruare tenebitur.

d Quamuis, tolle lex ciuilis improbet quod est infra.

e Contenta, ipsa filia.

f Improbet, quia est de futura successiōe, que siue sit de succedēdo, siue de nō succedendo, nō valet fm leges, L, de inoff, test, si quando, §, i, L, de pac, l, pactum quod dotali, et, l, vlti, L, de coll, l, pactum dotali cum si.

g Lex ciuilis, predicta, L, de coll, l, pactum dotali, sed mirū quare fm leges nō valet tale pactum, cū fm eas benevaleat pactū ne pater filio succedat, ff, si a parente, l, i, §, si vel parēs. Bo, nō ita debet patri hereditas filij, sicut patris filio, ff, de inoffi, testa, namz si, vl verius nō vi pacti ibi repellit, sed propē delictū, quia preciū emancipationis recepit, vt, L, ō operis lib, l, si quam, vl ali ter, vt nota i predicta, l, pactum.

h Non vi, an iuramentum p metū extortum obliget, dicit nota, Jo, ffij, q, iiij, inter cetera, z, xv, q, vi, auctoritatē, et ber, s, ō iurāiu, si vero, et, s, q me, causa abbas, ista litera, et, s, ō iureiuran, cum contingat, et j, e, li, e, ti, licet faciūt pro illa opi q non obliger.

i Seruari debebit, approbata ē ergo opinio plano, i predicta, l, pactū, qui boc dicebat, sed accur, ibi contra p, l, L, de legi, et cōsti, nō dubiū, z, L, ō nup, auc, q eis signata super, l, impialis, sed de turpi iuramento loquitur. Qua aūt ratiōe fm leges tenet pactus puberi, si iurauit qui alias nō tenet, L, si aduersus ven, auc, sacramēta, eadem ratiōe tenere debet pactum istud iuratū, et idem in casu, s, de iureiurā, cum contingat, et vide quod ibi nota, et j, e, li, e, ti, licet, que cōcor, ad istam decret, non tamē multum faciūt cum pelli debebūt p censurā ecclesiasticam, ad hoc ius iudices seculares, ad hoc ius canonicū obseruandū, per pdictam decre, licet ad idē de sen, ex, decernimus.

Quia ex eo q fratres Idem pdicatores, et minores z alij mendicātes cōpositiōes, z pacta cum platis capitulis, rectoribꝫ, et personis ecclesiarū ciuitatū, castrorū villarū et locorū in quibꝫ domus seu habitatōes eorum existūt, super iuribus prochialibus vel alijs quibuscūqꝫ articulis ab eis vel eorū antecessoribus inita siue facta seruare recusant z ea eo pretextu infringere moliūtur, quia magistri aut ministri vl priorīs generaliū, seu puincialiū eorundē nō affuit assensus in ipsis, nec approbata p ipsorū generalia, vel puincialia capitula extiterūt, multa in diuersis mūdi patribꝫ insurgunt scandala, et ipsorū fratrum quos decet puritatez omnimodā in suis obseruare actibꝫ, et ab his abstinere propensius, p que possit alijs exemplī pernicies generari, sane detrahitur plurimū z honori.

Nos his occurrere paterne solicitudinis studio intendentes, presenti decreto sancimus compositiones et

k Dispendiū, tunc enī seruandū non esset, ffij, q, iiij, p totum, et, s, de iureiuran, si vero, etiam fm leges vt in prealleg, auc, L, de nup, auc, q eis, ff, de le, i, si quis inquilinus in fi.

l Detrimētum, scilz principale, secundario enī ibi posset detrimentū reperiri filijs vel viro, vel venientibus ab intestato, vl similibꝫ psonis.

Quia ex eo pacta inita p fratres pdicatores, vel minores vel alios mendicantes cū rectoribus parochialiū ecclesiarz sup parochialibꝫ iuribus, facta sunt p priores vel guardianos de suorū conuentuū ipsorz locorū cōsensu licet auctoritas, se, ap, non interuenerit, vel licentia priorīs vel ministri generalis aut magistri vel prouincialis ministri, vel capituli prouincialis, seruanda sunt, dummodo alias sint licita z honesta hoc dicit.

n Predicatores, hi preponūtur quia antiquior ipsorz institutō, ad idē, s, de excel, prela, nimis, s, de priui, in his, s, e, li, de elec, quorundā, z ibi dixi

o Mendicantes, vt sunt heremitani sancti augu, vel quiuis alij.

p Habitationes, quas mutare vel alias de nouo acquirere non possunt, vel antiquas dimittere, vel aliquo titulo in alios transferre sine speciali licentia se, ap, vt infra, de excel, prela, c, vno.

q Parochialibus, vt exhibitione sacramentorū, decimis primicijs, oblationibus, iure funerandi et his si.

r Alijs, extra iura parochialia, prout multa potes exempla per te videre.

s Antecessoribꝫ, ad q̄ tenet successor sicut ipe pdecessor, ad b de soluti, c, i

t Licita, alias non valent, et facit supra, de pac, c, vlti.

v Honesta, scilicet et possibilia, quia nullus ad impossibile obligari potest supra, e, c, vlti, et j, de regu, iuris, nemo potest.

x Minores de eis dixit, quia de ipsorum exemptiōe constabat, vel quia dicebātur priuilegiati q nulla ipsorum pactio vel obligatio teneret facta sine licentia domini pape.

Non indiscrete, laicus potest esse procurator ad agendum et defendendū in causis spiritualibus, procurator post litem contes, potest dare alium procuratorem, ante non, nisi datus fuerit in rem suam vel a domino habuerit mandatum de substituendo, etiā non certā personaz, procurator ad negocia potest dare alium procuratorē libere et etiam quādocumcꝫ.

a Indiscrete, si, supra, e, non iniuste, et j, de iur, ca, c, vlti.

pacta huiusmodi cū prelatis capitulis et rectoribꝫ ⁊ pſonis p̄dictis ab ipſorū fratrū[b] conuētualibus prioribus seu guardianis facta vl̄ approbata de ſuorū cōuentuū cōſilio et aſſenſu, dū tamē alias ſint licita[c] ⁊ honeſta[d] debere ab ipſis fratribꝫ in locis in quibus fuerint facta, ꝑpetuo inuiolabiliť obſ̄uari nō obſtante q̄ magiſtri vl̄ miſtri aut prioris generaliū ſeu prouinciali um predictorū nō interuenerit in eiſdem aſſenſus nec ab ipſorū generalibus vel prouincialibꝫ capitulis extiterit approbata, ſeu q̄ ſedes apoſtolica in his que ꝑ predictos fratres minores[e] facta fuerint auctoritatē ſuam non preſtiterint vel aſſenſum.

¶ Bonifacius octauus.

De procuratoribus.

QOn[a] indiſcrete[b] iudex cenſetur egiſſe procuratorem laicum[c] ad agendū vel defendendū in cauſis ſpiritualibus[d] admittendo, cum regulariter qui nō prohibeť expreſſe ad exercē dum procuratōis officiū idoneus debeat reputari[e]. ¶ Licet autē a procuratore poſt litem conteſtatā ab eo[f] poſſit cuꝫ domin[g] ſit litis effectus dari alius procurator[h], antea tamē nō poteſt[i] niſi in rem ſuam[k] ſit datus, vl̄ a domino ſubſtituendi[l] aliū etiam certa[m] non expreſſa perſona ibi fuerit cōceſſa poteſtas. ¶ Procurator vero dat[o] ad negocia[n] poteſt libere quandocūq̄ alium deputare[o]. ¶ Idem.

QClamuis[p] procurator poſſit ante litem cōteſtatam[a] etiam ſine cauſa libere a dño ꝛuocari[b] poſtea[c] tamē ipſo[d] nolente nequibit[e], niſi eum[f] dño inimicū[g] fieri, vel ſuſpectū[h] aut aduerſario affinitate coniūgi, vel eius[k] heredē fieri ſeu ingredi religionē aut in lōgum[m] peregrinari, vl̄ egritudine, aut vinculis[n] detineri contingat, ſeu alia[o] rationabilis cauſa ſubſit propter quam ſit merito reuocādus ¶ Alterum q̄q̄ niſi vt premittit[ť] reuo

---

b ¶ Laicū, ſtelligo q̄ nullū bēat ordinē nec ſit al' eccāſtica pſona. ff. q. i. duo
c ¶ Spūalibus. cōtra. s. de iudi. c. fi. Jo. ibi loq̄tur de laicis qui tractant cauſas ſpirituales ſuo nomie quaſi ius in eis habētes ⁊ ſic nō eſt cōtra. No. tamen ber. s. de excep. aplice. q̄ quis nō poteſt agere ꝑ ſe vel pro alio eo quod poſſidere nō poteſt, ſed in actibus ſpūalibus tūc id poſſet locū habere. Jn iudicialibus autē ſup ſpiritualibus locū non habet vt hic videtur. et ſuper hoc vide quod no. hoſti. in ſum. huius ti. §. que dari. ℣. vlti. et guil. in ſpe. eo. tit. §. fi. ¶ Item q̄ eſt laicus. ⁊ q̄ nō. s. de ſyndico. c. vno.
d ¶ Reputari. ff. de ꝓcu. l. inuitus. §. i. et ibi de hoc et inſti. ꝑ qs. no. ac. poſt. §. vlti. et ſimile in teſte. ff. ō teſti. l. i. et in cōtrahēdo matrimonio. xxx. q. iiij. qui ſpiritualem. s. de ſpon. cum apud. cum ergo non repiamus būc expreſſe prohibitum. ergo erit admittēdus. et ideo dixit expreſſe. quia tacite videbať prohibitum ſm eum moduꝫ quē ſupra dixi ſm ber.

e ¶ Ab eo. ſcilz procuratore. ſi ergo domin[g] cōteſtatus litem dat procuratorē poſtmodū ad litem. iſte ſic datus nō ſubſtituit. vt hic probať. licet videatur ar. cōtra. l. eo. ti. nihil arbitramur intereſſe. ſed ibi loquitur de facultate dandi. non de facultate ſubſtituēdi. vt ibi nota. Et nota. quia approbata puto opinionem Jo. quā ibi nota. accur. ſcz q̄ procurator datus poſt litē non ſubſtituit. et guil. in ſpe huius ti. §. i. ver. q̄d ſi procurator interceſſerit. accur. dicebat q̄ forte idem vtrobiq̄ dici poterat ꝑ l. l. de conſor. eiuſ. li. l. ij.
f ¶ Litis. et exponūt legiſte id eſt inſtantie. vt. l. de iud. properādum. ſm nos nō perit inſtantia. vnde intelligim[g] proprie. s. de iudi. c. pe. ⁊ ſic videť ſententia in eū formādo non in dñm. de quo dic. vtſ. de ele. querelā.
g ¶ Procurator. vt. l. e. l. nulla. et. l. pe. et. l. neq̄ in ſi. et. ff. eo. in cauſe. ⁊. ff. de ap. l. ab executore. §. fi. et. ff. de doli. exce. ſi procurator agit. §. i. et hoc vez in telligo. ubi fuerit ſimpliciter cōſtitutus. vel nō expreſſe prohibitus alias ſi cōſtitutus fuerit vſq̄ ad litem conte. et expreſſe prohibitus. nevltra procederet. ſecus. de quo dicit nota. Jnno. et hoſti. s. eo. petitio ꝓficiat ergo dñs per ſe vel per aliū litem ceptā. ⁊ ad inſtar huius dixit dñs Azo. q̄ delegatus ab alio cū a principe poſt litem cōteſt. delegare poteſt. q̄ō ſm nos videtur nō verum. vt s. de ap. cum cauſam. et de hoc. s. de re. iudi. cum bertoldus. nec eſt facienda comparatio. quia etiā poſt litis cōteſ. ordinarius reuocat delegatū ſuū. ff. de iudi. l. iudicium ſed procurator non niſi cauſa cognita. vt infra. c. proxi. et ratione quere. ff. e. ti. poſt litem.
h ¶ Antea. litis conteſta.
i ¶ Non poteſt. ſcilz dari alius procurator. ff. l. e. l. q̄ quis.
k ¶ In rem ſuā. vt ſi titulo donatiōis ceſſe ſunt actiōes mihi. ⁊ datus ſum procurator ad eas intendēdas. iſte eſt casus. l. de dona. l. illā ſubtilem.
l ¶ Subſtituendi. tunc enī ſubſtitutus videť vel datus ab ipſo domino ad hoc. ff. q̄ cuiuſq̄ vniuer. l. Jtem eorū. §. ſi decuriones. Et ꝑ hoc et alia quedā iura ſolui queſtione de delegato ab alio cū a principe. qui habet ſpeciale mādatum ſubdelegandi. ſcilz q̄ ſubdelegare poſſit ad idem. s. de of. delegati. iſ cui. vbi de hoc. et. c. vlti. §. vices.
m ¶ Certa perſona. Jn cōtrariū videbatur. quia procurator debet eſſe certꝰ. ff. e. ti. l. ij. ſicut ⁊ arbiter. ff. de ar. Jtē ſi vnus. §. ſi in duos. ⁊. s. de ar. innotuit. ſi cui et tutor. ff. de teſta. tu. tutor incertus. et. l. duo ſunt ticij. et hoc ꝑ predicta iura tenebat ybertus de bobio. vt nota. guil. in ſpe. tit. i. §. iam nūc. ℣. quid ſi in delegatiōe. et accur. videť idem tenere. ff. e. l. i. in glo. i. ſed illa glo. et. l. ij. e. t. poſſent intelligi de procuratore incerto ſm modū illius. l. duo ſunt ticij. ff. de teſta. tu. quia plures ſunt ticij et fecit ticiū procuratorē et nō apparet de quo
n ¶ Negocio. et advnum etiā negociū dari poteſt. ff. eo. l. i. de (ſenſerit. nego. geſto. l. iij. §. negociū. ad idem. ff. vi. bo. ra. l. ij. §. q̄ ait
o ¶ Deputare. ff. manda. ſi procurator. Et ſic nota. vnā differentiā inter procuratorē ad negocia. et ad iudicia. aliā videbis ℣. eo. qui generaliť in fi. tertiam ſupra de reſcrip. ex parte decani. ff. manda. ſi mandaſſet. et quod hic dicitur dicverum niſi in caſu infra. eo. ca. vlti.

QClamuis procurator. ante litem conteſtatā etiam ſine cā reuocari pōt poſt litem cōte. nō ſine rationabili cauſa. dñs tamē bene pōt adeſſe cauſe cuꝫ ipſo procuratore. maxime ſi de colluſione timeat.

a ¶ Conteſtatā. vt inſti. manda. §. pe. ff. mād. ſi vero nō remunerandi. §. ſi mandauero. l. man. ſi pr. ff. de pc. ante litem. s. de ele. in cauſ. s. e. ex inſinuatione. Et eſt iſte caſus quo penitere licet. quod dic. vt dixi infra. ō re. iur. q̄ō ſemel que eſt contra.
b ¶ Reuocari. Sed nūquid in hoc caſu reuocatio pueníre debeat ad iudicem. vel aduerſariū. dicyts. e. mādato. Et videť quod nō ar. a cōtrario illius decr. et hoc ibi tenet tā. et goff. ber. et inno. ibi tenēt ꝓtra ⁊ ſubaudiūt maxime et cozū rationes ibi vide. ⁊ gui. in ſpe. e. t. §. i. ℣. Jtē q̄ mādatū ho. nota. e. t. audiťis q̄ reuocatio tenet indiſtincte quo ad preiudicium reuocantis. Sī querak de preiudicio aduerſarij ſi fit ante litis cōte. et iudex[k] aduerſarius certificat[g] fuit vel certificari poteſt de mādato. non obeſt reuocatio niſi ad alterū puenerít. debet enī ignorātia probabilis cē excuſata de cle. ex mi. apoſtolice. ff. iudi. ſol. ſi āt. multomin[o] valet poſt li. cōte. niſi ad alterum p̄dictoz pueníat. quiby ſemel ō mādato ertitit facta fides. ſup̄ e. mādato. ff. eo. ſi procuratorem. ſed ſi ſe celet procurator obligak domino. ff. de do. et elegāter. §. penult. et ſi non eſt ſoluendo. tenek aduerſarius ſi particeps ſit ō licti. ff. manda. ſi procuratorem. §. i. ſin aliter. ſibi ím putet qui talem elegit. ff. ō mi. cum mandato. in ſi. vnde ſi reuocatio ad iudicem vel aduerſariū pueníat. id ſup quo cōcluſum eſt non impedit. alia ſic. vt in p̄d. decr. auditis. Sī autem de mādato nō fuit facta fides ⁊ ſine ſatiſdatione fuit admiſſus tenet reuocatioz ſic intelligak. s. e. in noſtra c. ex inſinuatiōe. et. ff. e. i cauſe. et contrarius ſenſus ſupra. eo. mandato et ſibi imputet qui eā non exigit. ſi ante ſatiſdationē exegit. in procuratorē celantem reuocatiōem redundabit. et aduerſarius erit ſine damno. vnde ſi erat procurator actoris. cōmiſſa eſt ſatiſdatio de rato. ff. rem ra. ha. l. ij. ſi procurator rei ſatiſdat iudicatum ſolui ⁊ de dolo cōmittek. ff. iudi. ſol. l. iudicatum ſolui. et. ff. e. plautius.
c ¶ Poſtea. i. poſt litis cōte. ⁊ intelligas ab ipſo ꝓcu. vt dixi. s. c. proxi.
d ¶ Ipſo nolente. ſecus ſi volente. et ſic poſſet intelligi. s. eo. mandato. vt ibi nota. cūtumcūq̄ tamen procurator contradicat. non procedek cum eo poſt reuocationē quouſq̄ de cauſa reuocatiōis cognitū fuerit non enī debet ſe ingerere procurator ſed debet ei ſufficere q̄ ſine ſuſpitionis nota remoueatur. ff. e. l. que omnia.
e ¶ Nequibit. cōtra infra. e. ſi quem. Jo. ibi.
f ¶ Niſi eum. hos caſus qui ſequūtur habes. ff. e. ti. l. filius. §. fi. et. l. ſe quādo. vſq̄ ad. l. ſed etiā. et. l. poſt litē. vſq̄ ad. l. que omnia. §. i.
g ¶ Inimicū. et que inimicicie hic veniant arbitrabiť iudex. facit quod dicimus de iudice et de teſte. iij. q. v. c. ij. de ſimo. per tuas. ⁊ de accu. cum oporteat. Non tamen dico q̄ requirātur capitales. et hoc ſonat litera que dicit vel ſuſpectū. licet videatur cōtra. ff. e. l. filius. ad fi. et. l. ſi poſt datum. Sed in procuratore pro quo promiſit domin[g] iudicatum ſolui loquak. qui cōpellitur pro ſequi niſi capitales inimicicie interueniant. vel alie iuſte cauſe. de quibus ibi dicitur et ideo lex eo. tit. vel exilio. que loquiť de caſu noſtro. non poſuit capitales in textu.
h ¶ Suſpectū. et eſt ſuſpitio alleganda et probanda ſicut contra iudicem. ſupra. de ap. cum ſpeciali. ſed hoc ipſo q̄ operas gerit inimicum ſuſpectus ē. ff. eo. ti. l. que omnia. et ſic etiam ex falſa cauſa domin[g] poterit ipm reuocare. quia cōtradicendo ſuſpectus erit. et ſic locum habebit hec litera. Sed poteſt dici vt nota. accur. eo. ti. l. que omnia. q̄ aut procurator ſolus reſiſtit. et tūc ꝓcedat. et vera ſit obiecto aut aduerſarius vel procurator et aduerſarius. ⁊ tūc ſecus. et ſic poſſunt intelligi. ll. preallegate. et decret. iſta. ſed litera iſta ſolum dicit ipſo nolente. vnde et poſtea dicit idem accu. dic eū ſuſpectū qualitercūq̄. ſed non ita q̄ remoueat. vel ſuſpectū eſt interim donec cauſa remotiōis tractatur. alias enim ad quid remotiōis cauſa tractaret nō video. licet domin[g]. M. ibi primā conſueuerit approbare.
i ¶ Affinitate. quia tūc dño timek piculū. l. de excu. tu. humanitatis.
k ¶ Eius. ſcilicz aduerſarij. et tūc ipſe procurator aduerſari[g] eſt et poterit dicere contrariū eius quod primo petebat. ad hoc. iij. q. vij. §. tria. ver. ſi cōtra patrem ad idem. ff. de poſtu. l. vlti.
l ¶ Ingredi. etiam non prouidendo ſed ſolū probationis cauſa. ad hoc ifra de ſen. excō. religioſo. ij. tit. et infra de regula. c. i. in prin.
m ¶ Longū. arbitrio iudicis credo terminādū habita ꝓsideratōe cāe viaz
n Vinculis. predonū vel hoſtiū poteſtate. ff. eo. ti. item ſi ſuſpectus.
o ¶ Alia rationabilis. vtputa etas nimis decrepita. vel nimis iuuenis. et

tunc reuocarek de facto, vt. ff. eo. ti. l. post litē, in fi. vel quia latitat. ff. eo. l. vel exilio, vel iudicio publico vel priuato detinetur, vt. ff. eo. l. titu. l. vel iudicio, et idem in fi. Jo. an.

p ¶ Possit. inuitus, vt supra vidisti.

q ¶ Collusione. sed nōne ex quo de collusione timet habet eū suspectū. quare ergo non reuocat. vtr̄. e. c. Jo. timet hoc sed probare nō potest. ad hoc. ij. q. vij. plerique vel aliter hic nō vult dilatare processum cause, q̄ eēt in cognitōe suspitionis, vtr̄. dixi. et pbatur. ff. e. l. post litem Jo. an.

r ¶ Adesse. Sed q̄d proderit adesse? Proderit, quia possent testes et probationes inducere, q̄s ille omitteret, vel saltem ille produ-cere tenebit nominatos a domino, beneficiū enim iuris quod adesse possit interpretandū est latet vt aliq̄d conferat de verb. sig. abbate. et de hoc per accur. ff. de inoff. te. si suspecta in prin.

cari non possit p domin⁹ tamē sue cause vna cuz eodē procuratore, maxime si de collusione timeat, minime prohibetur adesse.

¶ Idem.

JSi cui⁸ a procuratore sup hoca domino potestatē habente procurator extitit substitutus, non potest mandatū susceptum etiam si eo vsus non fuerit, licet in delegato, se. ap. vices suas alteri cōmittente aliud censeak, vlteri⁹ reuocari ab illo nisi reuocādi potestas cōcessa fuisset eidē. Verum si cum ad plures vel ad omnes causas generaliter constitutus fuisset in vna tm̄ substituerit earundē, in alijs nequaq̄ prohibek procurationis officium exercere.

¶ Idem

QUi ad agendū z defendendum ac generaliter ad offia etiam si mandatū exigant speciale cōstituitur procurator ex vi generalitatis huiusmodi ad aliquē articulū in quo

EX qui. procurator habens mandatū substituendi substitutū a se post mandatū susceptū etiam si eo non sit vsus reuocare nō potest nisi et potestatē habuit reuocandi, si autē erat procurator ad plures causas, et in altera substituit, in alijs remanet procurator

r ¶ Potestatē. quia alias poterat nisi in casibus. s. e. c. i.

v ¶ Susceptum. et licet dixerit se nolle suscipere tamē domino in eadem voluntate manente adhuc suscipere poterit. vt. J. e. licet.

x ¶ Usus nō fuerit. licet ergo domin⁹ reuocet procuratorē re integra. vl ante litem cōtestatam. inst. man. §. recte. et. s. c. proxi. in prin. cum spis cōcor. et ipso facto fm id quod dicit J. e. si quē procurator tamē datus ad substituendū hoc nō potest post susceptū mandatū. iam eī suo functus est officio z potius hic constitutus a principali domino, quā substitutus a procuratore videtur. vt dixi supra eo. c. i.

y ¶ Apostolice. quia alius non subdelegat. C. de iudi. a iudice supra de of. dele. pastoralis. et. c. vlti. de ap. cum causam.

5 ¶ Aliud. scz revocare possit anteq̄ ille vsus fuerit. et habes hoc. s. eo. li. de of. dele. cuius. Sed quero quare aliud in delegato q̄ in procuratore. Jo. creda q̄ sit ratio quia delegatus principis habet a lege, q̄ cōmittere possit, z ideo donec iudex subdelegatus vti ceperit revocare poterit. vt in predi. decr. cuius sed procurator de quo hic loq̄tur habet hoc ab homine ideo cōmittendo suscepto mandato. p procuratorē functus est officio suo z ideo amplius non revocat. Et no. quia si cōpromissarius datus ad eligendū eligat. et electus renuit cōsentire, amplius nō eligit. quia suo functus est officio. s. e. li. de elec. si compromissarius. §. i. procurator tamē substituēs nō est functus officio suo nisi substitutus mandatū suscipiat. vt hic vides. z ideo aliud. quia hic procurator cām agere et substituere poterat ibi solū eligere. et ideo citⁿ illius expirat officiū Et fm supius dicta no. quia cū tres casus sint positi s. c. i. in q̄bus procurator ad iudicia substituit. hoc de altero tantū dicit. s. de eo qui mādatū habet. vñ de reliquis secus credo cū habeāt potestatē nō ab homine sed a lege vt s. dixi ex eo q̄ factus est domin⁹ litis vel datus in rem suā alias enī quare nō sic de alijs expressisset. et fa. de deci. ad audientiā. z q̄ recitari solet de eo q̄ du. in ma. quā po. p ad. ca. vlti. et de cōuer. in fi. c. i.

a ¶ Illo. scz substituēte. a domino autē bene habita distinctione. quam habes supra ca. proxi.

b ¶ Revocandi. tūc enī nō expirat mandatū. ex quo penes eū potestas remanet revocādi. z facit optime. s. e. li. si delegatus. de offi. dele.

c ¶ Qēs. pōt ergo cōstitui ad vnā et ad plres z ad oēs cās procurator. ff. eo. l. i.

d ¶ Exercere. sic et delegatus ab alio q̄ a principe ad vniuersitatē causarum vnā delegat. et in alijs iurisdictiōem retinet. ff. de iudi. cū pretor. §. i.

¶ Uli ad agendū. datus ad agendū defendere cogik. vel satisdare de defendendo. ff. eo. l. seruū in fi.

f ¶ Speciale. vt infra. §. vlti. cum si.

g ¶ Non debet. et sic nō valet tantū gen⁹ quoad spēm q̄tū spes. ad idem. s. de ap. c. ij. de hoc hes. s. de offi. or. si sacerdos. xviij. di. q̄q̄.

h ¶ Non expressos. nō tamē p hoc matrimoniū cōtrahere poterit vt. J. e. c. vlt. nec poterit contra electū vel. puisum opponere crimina vel defect⁹ vt in cle. eo. titu. non potest.

i ¶ Admittetur. no. pro illa opinione bul. et alioz doc. legum q̄ paciscēs cum fortuitū non opponet aut aliquos expressit secuta generali clausula aut nullū. vt in primo casu teneat renūciatio. in scdo vo nō. et not. hec materia p accur. ff. s. quis cau. sed et si. J. q̄sitū. et recitari solet. s. depositi. bona fides.

l ¶ Mādato. vel eo q̄ habeat vim ipi⁹ special' mādati. vtr̄. proxi. respōso.

l ¶ Deferre. ff. de iureinrā. iusiurandū. i. §. fi.

m ¶ Vel paciscī. C. de trāsac. trāsactōis. vbi de hoc. ff. e. ti. l. procurator cui libera. et. l. mandato. et. s. de trāsa. cōtingit de ar. p tuas. nec in integrū restitutōem pro alio petere. de re. in inte. cozā. vbi de hoc. et hoc quādo principali speciale mandatū exigik admitti non debet⁸

¶ Sed si aliquis vel aliqui de articulis speciale mandatū exigētibus specificati fuissent adiecta clausula generali tunc ad nō expressos eti am admittetur.

¶ Procurator q̄q̄ absq̄ spāli mādato iuramentū deferre transigere vel paciscī nō potest nisi ei bonorū vel cause administratio libere sit concessa.

¶ Idem.

QUi generaliter cōstituit ad negocia procurator, agere ac experiri potest exceptis his casibus qui mandatum exigūt speciale.

¶ Nedum vero ad negocia sed etiaz ad iudicia potest filiusfamilias absq̄ patris assensu fieri procurator. Licet autē quis post. xvij. annum procurator ad negocia licite deputetur ad iudicia tamen nisi maior. xxv. annis fuerit deputari nequibit.

¶ Idem.

ter petitur. secus si inciden-ter. s. e. ti. suscitata. C. eiaz p procu. cāz. in integ. resti. agi. posse. l. vnica. Item in causa suspecti tutoris. ff. de procu. non solū. §. fi. Item vbi sunt duo procuratores omniū rerū alicui⁹ tūc enim non potest vn⁹ ab alio sine speciali mādato exigere. ff. e. l. qui duo. et. l. ira q̄. Item de interdicto de lib. exhi. et deduc. ff. e. l. pomponi⁹. in prin. Item in acceptilatōe ff. de accep. l. iij. Item in rescriptis imperatōe. s. de rescrip. nōnulli. et. c. ex pte. Item in causa matrimoniali fm Vinc. s. qui ma. ac. posse. c. ex literis. in pte deci sa. ar. contra. s. e. t. accedēs sed ibi parētib⁹ agentib⁹ de matrimonio filioz accessit ipsorū consensus vt ibi no. Item fm quosdam in vero trāsmarino. s. devo. ex mi-ta. in prin. §. illis. Item in cōsumptorū instrumētorū exemplatōe. de fi. instru. c. vlt. Item in his que se. ap. sibi special' reseruauit. q̄ dic vt no. de offi. leg. q̄ trāslatōem. Item in cōtrahendo matrimonio. J. e. c. vl. z in spōsalibus qui cle. vel vo. venies. in cōpromisso. s. de arbi. p tuas. Item in absolutōe petenda ab excōicatione. de sen. excō. q̄s de bis in fi. et ar. de pe. dist. i. quē penitet. Item in oblatōe filij idolis faciēda. de cōsec. di. iij. queris in prin. Item in cōtrahēdo excōicatōe. xviij. q. iij. si bēs in prin. Item in prestatiōe iuramenti de calūnia. J. de iura. calū. ca. vlt. Item in casu. s. e. li. de ele. procurator. et de hoc vide in spe. eo. tit. §. i. v. Item opponitur. q̄ licet habeat.

n ¶ Concessa. vel datus in rem suā. In tribus ergo casibus hic potest. s. quādo habet speciale. quādo habet generale et liberā. quādo datus est in rem suam. hec probātur. ff. e. l. procurator. cui libera. ff. de iureiuran. l. iusiurandum. §. fi. et. l. se. C. de nouat. l. nō abstulit. et. ff. de solu. l. hoc iure. et not. C. de trāsac. l. transactionis.

¶ Uli generaliter. nō eget summa q̄ satis summat seipm. hoc primū dictū ponebat Buil. pro questione in spe. eo. ti. §. i. in fi. z sequēdo Ube. idem dicebat quod dicit hec decre. z idem no. Hosti. de procu. petitio. in. i. glo. z satis olim hoc dicebamus p decre. dilect⁹. vbi est hoc satis expressum. iz glo. videbak ibi tacite cōsentire q̄ generaliter fuerat cōstitutus ad negocia z ad iudicia

p ¶ Generaliter. no. q̄ generaliter potest fieri procuratoris constitutio z dicitur hoc supra. eo. petitio.

q ¶ Experiri. id est defendere supra. de iudi. c. i. Alibi ponitur pro agere. s. de cā. posse. pastoralis.

r ¶ Casibus. exempla vide supra c. proxi.

s ¶ Filiusfamilias. non dubitam⁹ quin filiusfami. posset cōstitui procurator. s. e. non iniuste. et. ff. e. l. filiusfamilias. §. ipse q̄z. Sed an sine mādato patris possit cōstitui dubitabak et videbak q̄ non. quia p se nō admittik ergo nec pro alio. cum interdum admittak pro se qui nō pro alio. ff. de postula. l. i. §. ij. q. vij. §. tria. et no. de hoc. p accur. C. de bo. que li. l. vlti. §. i. in fi. Sed quia nil deperit patri idcirco admittik sine mandato vt hic. et est si. J. de iudi. c. vl. §. vbi autē deperet patri haberent locū iura predicta ad hoc. ff. ad trebel. ille a quo. §. fi. ff. de in integ. resti. cum mādato. in fi.

t ¶ xvij. annum. insti. qui et ex qui. ca. ma. pos. §. iuste. sic et aduocat⁹ pegi se debet. xvij. an. ff. de postu. l. i. §. inuitū. iij. q. vij. §. verum.

v ¶ Ad negocia. no. Hosti. s. e. nō iniuste. in. iiij. glo. q̄ procurator dat⁹ ad negocia maior. xvij. z minor. xxv. potest agere et experiri. nā ex quo procurator ad negocia agere potest. vtr̄. proxi. respōso. et minor. xxv. annis dak ad negocia vt hic. ergo et aget vt ibi. Jo. an.

x ¶ xxv. ff. e. ti. minor. C. de bis qui ve. e. impet. l. si. C. e. ti. l. exigendi.

¶ Duo vel plures. Emanauit hec decr. ad declaratōem eoz q̄ no. Jo. ij. q. vij. §. forma. z Ber. s. e. ti. nō iniuste z acc. ff. eo. ti. l. pluribus Inno. z Ho. s. c. in nostra. et guil. in spe. e. ti. §. ratōe autē. v. q̄d si duo. z v. se.

b ¶ Simul. quia secus si diuersis tempib⁹. ff. e. l. si quis tamē. §. fi. et. s. eo. nō iniuste. et hoc ideo quia dādo secundū videt primū reuocare vt in predi. iuribus. et hoc est verum nisi exprimat se nolle primū reuocare. ff. de le. i. si quis plurib⁹. ad hoc. J. e. si quē et hoc verū intelligo etiā si secūdus procurator nolit suscipe mādatum. ar. l. insti. qui mo. te. infir. §. posteriore. vbi dicit q̄ sēm

testamentū rumpit primū, licet ex secūdo testō aliquis heres factus non steyt esse noluerit, sic et hoc ar. p̄dictorū iurīū, et hic tractat Guil. in spe. eo. ti. §. rōe autē. v. sed cū dato secundo.

c Insolidū, aliquid opatur sed nō p omnia q̄ō sonat, vt infra patet.

d Admitti, aliud in executoribꝫ vltime volūtatis, vt. §. de testa. c. vl. in fi. et in procuratoribꝫ datis ad iudicia spūaliū causaꝝ, vt. j. e. §. sane, z in tutoribus. ff. de admini. tu. decreto. in fi. z in his de benignitate secus est receptum vt ibi. Et est ratio dicti, q̄ hi duo censent pro vno. s. eo. li. de ele. c. pe. §. i. Est ergo hoc necesse q̄ vtrq̄ admittatur sicut in iudicibꝫ datis sine clausula, supra. de of. dele. causam matrimonū. Sed quid dices ecce vnus ꝛfitetur et alter negat, quid erit. Super hoc fuit dissensio, dicūt quidā q̄ facta est li. conte. z statur cōfessioni quod sic probat. si domin⁹ presens esset z cōfiteret et negaret, starek confessioni que cōtra eū est. ff. de inter. ac. de etate. §. i. ergo idem in his qui psonaz dñi repsentant. Alij dicūt q̄ eligere potest dominus. vtrū sterur negationi vl cōfessioni, ar. s. d re. iud. duobus. et. ff. de re. iu. duo iudices. Tertij dicunt forte melius p̄m Innoc. q̄ p talē responsionē nō fit li. cōte. sz procedendū est cōtra dñm tanq̄ contumacē p eo q̄nō misit procuratores instructos. de iura. ca. in p tractandis. prima opi. pla cuiē Hosti. s. e. in nostra mi hi placet vltima, quia confessio vel negatio vnius solius eriā altero nō resistēte non valet. vt s. in prin. ml' tominus altero resistēte. ad hoc. s. e. li. de ele. c. pe. §. si autem. Et propter euitāda hec dicebat Ber. s. e. nō in iuste. q̄ satis erat equū q̄ siue adiiceret insolidū siue nō semp iudex eligeret idoneiorē. ad hoc. ff. de accu. si plures. ff. de admi. tut. si plures, sed non est verū nisi in casu j. eo. §. sane. Alin. autem dicebat ob predictam causam procu. tales non admittendos Sed vera est eius opi. in casu. s eo. li. de ele. c. pe. §. si autem. alias nō vt hic vides.

e Secus, scz quia, tunc vnus admittet sine altero.

f Litis cōte. quia tūc demū agere videt. ff. rem. ra. ha. l. amplius. ad hoc s. de of. dele. relatum. z de. v. sig. ex pte. ij. et cōcor. ff. e. l. pluribꝫ. Interdū aūt dicit quis occupare. quia prio ad sentētiā deuenit. vt in auc. de pecū. z in notabili. ff. de pec. si vero. ff. de nota. si quis a mlt̄is. quia nō p̄sumit quis astrictus. z ideo ibi ante sententiā null⁹ occupare videt. ar. L. de ac. z ob. l. negantes. Et delegatus cū clausula. vos vel alter vestrū occupat p quālibet inchoātē iudicialem. s. de of. dele. cum plures. aliquādo nihil opatur occupatio. ff. de dā. infec. si finira. §. iulianus. ff. vt in pos. legato. l. is cui. §. q̄ prior. vbi omnes equal'r in possessione mittūtur. licet ptes sibi faciat p concursum.

g Occupabit. in bona significatōe. sic. vij. q. i. factus est Cornelius. alibi in mala. s. e. li. de ele. generali. vbi de hoc.

h Dominus. s. e. c. i. cum suis concor.

i Occupātis. et nihilominus cōtra voluntatē domini melior fiet ipsi⁹ occupantis cōditio, quia statū iuris imutare nō potuit in totū. ad hoc. s. de testa. requisisti. et. c. tua. ff. de le. i. l. nemo. si ergo nō valet in totū vt agit valeat pro ea pte et eo modo quo valere. pōt ad idez j. de despon. impu. c. i. §. i. z determinatū est hoc q̄ō dubie tractabat Guil. in spe. e. tit. §. ratiōe āt. v. quid si

k Inchoatum si. s. e. li. de of. dele. cum plures. (dictū fuit.

l Preferri. est enī cōstitutus ab eo qui potior est clausula nō ob. vt̄s. vidi sti. excludet ergo illum cum vices potioris gerat. ad hoc. xciij. disti. c. vlti. et xciij. di. c. i. j. de preben. bi qui.

m Substituto. ab occupante. Nunquid hunc revocare possit. dic vt dixi supra. eo. tit. is qui.

n Alter. collega datus cum eo insolidū. o Ipsum. negocium.

p Cessante. ar. cōtra supra. eo. li. de elec. cupientes. §. q̄ si z. j. de sen. excom. eos qui. vbi cessante impedimēto tenek quis ad hoc ad q̄ō prius tenebatur. sed hic iam alius occupauit et eo casu quo potuit. vnde nec virtus clausule b operatur. vt vides.

q Impediri. et tunc ille assumet. nec iste substitutum dare poterit cum litem non fuerit contestatus. supra. e. c. i. §. i.

r Causis. secus in negocijs etiam spiritualibus. vt patet. s. de ele. ca. pe. §. si autem. quod est contra. et ibi dixi.

s Celeriorē. de hoc vide quod dixi supra. e. si. de ele. c. vlt.

t Specialiter. no. ergo q̄ favor aliquid inducit cōtra ius positiuū q̄ō habu isti. s. in prin. decr. Et nor. p hanc ram reprobatā illā opi. qua videbat equa. Ber. s. e. nō iniuste. q̄ siue esset cla insolidū siue nō iudex poterat eligere. sed non est verū nisi in spūalibꝫ. vt hic vides. z facit. p illa opi. ff. de popu. ac. l. ij. sed nō ob. quia ibi plus tangitur vniuersitas q̄ꝫ priuata persona. et ideo fuit electio magistratus.

v Non insolidū. si enī insolidū nō eet speciale. quia omni casu iudex eligeret si ambo ꝛcurrerēt z simil occuparēt ad hoc supra de elec. c. penul. §. i.

x Intricari. vt ex cōtrarijs responsionibꝫ. parat igitur via expeditioni negocij quidet dño absenti. occurrit partiū laboribꝫ z inutilibus expensis. ad que omnia tenek iudex. s. eo. li. de offi. ordi. vt litigantes. de rescrip. statutum

y Idoneiorē. ff. ō accusi plures. ff. de admi. tuto. si plures et videk idoneior magis honestus. z qui melius merita cause novit. s. de iuramen. calū. in pertractandis.

z Admittendū. scz quā dō non dedit substitutū. et nō potest vel non vult prosequi.

Deyne propter eorum concursum negocia eadem intricari[x] contingat idoneiorem[y] ex ipsis eligere valeat et ille solummodo prosequātur habe atq̄ quicquid cum illo sic electo factum extiterit, plenam roboris firmitatē, nec ad prosequendū alius admittak post modum, nisi prout eū qui non occupat negociū, censuimus post occupationem factā ab alio superius admittendum[z].

¶ Idem

Licet[a] is qui procurator[b] ꝛstituitur ab absente[c], dixerit presentatū sibi suscipere[d] nolle[e] mādatum, hoc tamē nequaq̄ obstante q̄ꝫdiu[f] constituēs in eadē perstiterit voluntate, ipm[b] acceptare poterit quando cunq̄ placebit.

¶ Idem.

Si quem[g] sub ea forma quotiēs te abesse[h] contigerit, constituerис procuratorem ad eam non ideo licet tractes eam postmodum p te ipsum, procuratorem ipsum dinosceris revocare, quinimo procurator idem procuratoris assumet[c] officium quādocunq̄ te contigerit absentare.

¶ Secus[o] si simpliciter a te fuerit cōstitutus, tunc enī siue ante litem cōtestatam, siue post ad causam ipsam vel

Licet[a] procurator qui renuit acceptare mandatū penitere potest q̄ꝫdiu cō

stituens in eadē perseueraverit voluntate.

b Procurator. ad iudicia vl negocia nō curo. cū nō distinguat. z eadē rō fit

c Absente. p̄sens igit et absens quis pōt constitui pcurator vtrobiq̄. vt hic et. ff. e. l. i. §. de cōstit. vti. vel inuti. cum dilecta.

d Suscipe. q̄ si sciēter illud sine ptestatōe recipit dñm q̄ pro eo debite caverat sup incluſis in pcuratorio defendere cogik. vt cle. e. ti. c. i.

e Nolle. de nolle et velle quomodo alterū extensiuū. alterum non. vide qō no. ff. de ver. obli. si quis stipulatus sit.

f Obstāte. z sic no. spāle ℈ regulā. j. de re. iur. qō semel. cū suis cōcor.

g Quādiu. si ergo mutasset volūtatem. vel causam agendo vel aliū procuratorem dando secus est vt dixi. s. c. pxi. in prin. ad hoc. j. c. proximo.

h Ipsum mandatum.

i Placebit. ar. ℈tra. ff. de suc. edic. l. i. §. q̄ semel. vbi si ille qui est p̄mi gradus dixerit se nolle succedere. statī ius devoluit ad eum q̄ est secūdi gradus. sed ibi erat ad quē ex renūciatione ius devoluebat. hic ad nullū alium q̄ꝫ ad dñm ipm procuratorē constituentē. vnde satis dici potest. q̄ de quadā pseverantia volūtatis et equitate ille nō desinit esse pcurator. vel si desinit iure permittere reassumere potest. et forte statutū fuit ne cōtingat propter pcur. defectū negocia protelari ad hoc. s. c. proxi. Credo tamē p p̄dictā. l. et p hanc literam q̄ꝫdiu ꝛc. si dñs dixisset cōstituo talem q̄ si renuerit talē cōstituo. nō habere tunc locū hāc decre. Et no. ar. q̄ si electus pītata sibi electōe renuat cōsentire. adhuc electoribꝫ in eadē volūtate manētibꝫ poterit ꝛsentire. al's nō. quod verū est. quia a principio renuūt et quasi inuiti trabūtur. vij. q. i. episcopatū et. c. in scripturis. Jo. an.

Si quē sub ea. domin⁹ dans pcuratorē quotiēs cōtingit eū abesse cāz tractando pcuratorē nō intelligik revocare. secus si simpl'r exp̄sse protestek. q̄ ipsum revocare non intendit. vel alias hoc appareat ex probabilibus conjecturis. Decret. ista approbat quod no. per Inno. et Hosti. supra. eo. c. petitio. et vide quod not. ff. manda. qui mutuā. §. non ideo.

b Abesse. sub hac ergo formā potest dom⁹ procuratorē dare. sicet delegatus pape subdelegatum pape supra. de of. dele. si delegatus. eo. li.

c Assumet. si. L. de cur. fu. l. pe. ff. manda. qui mutuā. §. nō ideo Jo. an.

d Secus. scilicz quia non assumet. et infra declarat quare.

e Ante litem. tunc revocak sine causa et inuitus. vt s. e. c. q̄. cū suis ꝛcor.

f Siue post. ad hoc. s. c. nō iniuste. ff. e. j. pluribꝫ. ff. mā. q̄ mutuā. §. nō ideo min⁹. sed cōtra. s. e. c. ij. vbi post litē cōte. procurator nō revocak. Jo. q̄dā

dicunt hunc casum addendū, scz q procuratorē post lit. conte. a se nō reuocat domin⁹. vt det aliū procuratorē. sed si causam tractat bene. Sed ad hoc contradicit finis ipsius decre. que dicit q adesse [illegible]d nō tractare. z est expressum. L. e. l. procuratoribꝫ. vbi habes q post [illegible]atōem a procutore factam nō habet domin⁹ potestatē psequēdi negociū. dic ergo verius q decre. ista z ꝫ. dicta iura loquūtur. quādo dño post lit. cont. nō cōtradicit litis assumptio vt legit z no. ff. e. ti. qui omnia. z ideo illa litera que est ꝫ. e. ti. e. li. c. ñ. ibi ipso nolente soluit cōtrariū. et ita etiā tenēt p̄dicti doctores in decre. petitio. ꝫ. e. si autem cōtradicit tunc locū habet decr. illa q causa cognita reuocabit. alias non

g Assistas. quod pōt eo finito. supra. e. cuius in fi. ff. e. l. paulus. ff. de inof. te. si suspecta.

b Manere. ad idem ꝫ e. ii duo. z not. pro protestatione. qz saluat q sine ipsa p̄deretur. de hoc supra. de cōstituti. cum. M. z ō ele. cumana. z. xxviij. di. c. i.

i Veritatē. ff. e. l. si actor infra de iudi. c. i.

nias. non vt ipsi procuratori assistas[a] sed vt causam tractes eandē tractando ipaz eum reuocare censeris. nisi dicas expresse q ipsuz vis in officio procurationis hoc nō obstante manere[b] vel nisi q nō animo reuocandi hoc facias. ex aliquib⁹ appareat cōiecturis. vt si forsan aliquis immineat articulus in quo tu nosti meli⁹ veritatem[i]. aut si sit procurator ipse infirm⁹ vl forsitan se absentet. seu quicquid aliō accidat[k] propter qō ipsi cause tua sit presentia opportuna. g Idem

Procurator[m] nō aliter censetur idoneus[n] ad matrimoniū contrahendum[o] q si ad hoc mādatum habuerit speciale[b]. g Et cuius alias qui cōstituitur ad negocia procurator aliū dare possit[c]. in hoc tamē casu propter magnū quod ex facto tā arduo posset piculum imminere non poterit deputare[d] alium nisi hoc eidē specialiter sit cōmissum.[e] g Vane si procurator anteq cōtraxerit[a] a domi

l Accidat. puta q vincul⁹ detineat. ꝫ. e. cuius

l Opportuna. pone procurator nō habebat mādatum iurandi de calum. vñ oportuit venire dominū. z iurare infra de iura. calum. c. vlti.

Procurator. Tria dicit. Primo q procurator ad cōtrahendū matrimoniū debet habere speciale mandatū. Secundo q talis procurator non substituit. nisi ad hoc mandatū habeat. Tertio q si talis procurator reuocatus etiam ignoranter contrahit non tenet matrimoniū.

n Idoneus. an p procuratorē possit cōtrahi matrimoniū. de hoc nō dubitat p canonē. xxxij. q. ij. honorātur. ꝫ. de cōuer. cōiu. ex parte. ij. z qui cle. vel vo. c. veniēs. ad idem de matrimonio cōtrac. c. ij. ff. de spon. sufficit. et. l. vl. et ff. de ritu. nup. mulierē. omnes enī contractus qui cōsensu cōtrahūtur inē absentes contrahūtur. ff. de cōtraben. emp. l. i. §. est autē. sed cōtra. supra de spōsa. du. c. i. ibi corde tamen et oretc. Sed dic q satis dicit ore consentire qui p procuratorē cōsentit infra de regu. iur. qui p aliū. Sed an procurator ille debeat ad hoc habere speciale mandatū dubitabat. dicebam⁹ autē q sic sicut et in alijs casibus quos notaui. supra. e. li. et. tit. qui agendum. §. vlti. et ad hoc facit supra de despon. impu. c. i. et insti. de nup. §. i. et expressum erat. ff. ō ritu. nup. l. generali. et. l. mulierem.

a Contrahendū. nec ad causam matrimonialē agendā. vt dixi. supra. eo. qui ad agendū. §. vlti. fm Uin. sed ad hoc contra. supra. eo. accedens. sed sol. vt ibi not. Ber. in fi. vlti. glo.

b Speciale. sed nūquid si habz generale cū q̄busdā expressis clausula subsecuta. vtꝫ. e. li. et ti. qui ad agendū cōtrahere poterit. videt q sic p illud. c. sed cōtrariū credo. vt ibi dixi. dico enī q illa cla generalis q̄ sequtur specialia expssa silia includit sed nō longe maiora vt est in casu nro. nota. enī tale cōcedi debet. et hoc voluit hec litera. ad hoc. xij. di. nos cōsuetu. ꝫ. de reseri. sedes. L. ō diuer. resceip. l. i. ff. de vi. tri. et oleo. l. vl. in fi. et ad hoc facit finis hui⁹. c. maxime cum requirat speciale mandatū. et de expssa psona vt statū dicā. z sic dubitatio nō procedit. Sed q̄d dices nūquid sufficit speciale mandatū ad contrahendū vel req̄ritur speciale de certa psona et expssa. et videtur q nō requiratur expssa psona. ar. ꝫ. e. c. i. et. ij. rñ. Sed dic cōtra p. l. ff. de ritu. nup. l. generali. ad hoc. ꝫ. de arbi. innotuit cū suis cōcor. et que no. extra. q. i. in summa.

c Possit. liberet quādocūq. ꝫ. e. c. i. in fi. et. ff. manda. si procuratio.

d Deputare. z sic fallit illa regula. ad idē. ff. de ritu. nup. generali in prin.

e Cōmissum. pcor. ꝫ. e. c. i. ij. rñ. ꝫ. de offi. delega. is cui. z. c. vl. §. vices q̄z

f Sane. hoc q̄ ōr hic notabat Jo. lxiij. dis. tibi dño. et. xxx. q. v. ne illud.

g Contraxerit. matrimoniū dicit cōtrahi p mutuū cōsensum. z est verum in hoc casu. secus in matrimonio spūali. quia ex q̄ clerici eligerūt licet adhuc ñ sit p mutuū electi cōsensum matrimoniū spūale cōtractū. tamen penitere nō poterunt supra de elec. publicato. et. c. cum inter canonicos. et facit ad hoc de transla. inter cor.

h Reuocatus. vel veritus ne cōtraheret. Quid si iurauerat domin⁹ nō reuocare vel penitere. idem licet p̄iurus sit. et de eo sibi debeat penitētia īponi. ō spon. sicut. z. c. si ire. in fi. defuit enī ꝛsensus. z sic idē iurz cū eadē sit rō Jo. an.

i Ignoraret. speciale in hoc casu cū alias reuocatō p̄curatoris ad negocia ad ipsum procuratorē venire debeat. de quo dic. vtꝫ. de rescrip. ex p̄te decani De reuocatione. p̄curatoris ad iudicia dixi supra. e. c. ij.

l Existit. ar. contra. ff. de diuor. l. si peniteat. reuocatū est ergo mandatū licet mandatarius hoc ignoret. ꝫꝫ agat ne sine culpa sua damno afficiatur ff. man. si vero non remunerādi. et. l. non mandassem.

l Nequiuit. xxvij. q. ij. c. i. et. ij. et p totū. de spon. cū locum. z. c. tua. z ō de spon. impu. c. i. Et hec est ratio quare furiosus nō cōtrahit quia nō potest cōsentire. xxxij. q. vij. necꝫ. et. ꝫ. de spō. dilectus.

no fuerit reuocatus[p] cōtractum postmodum matrimoniū ab eodem licet tam ipse q̄ ea cum qua contraxit reuocatiōem huiusmodi penitus ignorarent nullius momenti existit[k] cum illius consensus defecerit sine quo firmitatem habere nequiuit[l].

g Grego. r. in concil. generali lugd.

De his que vi metusue causa fiūt.

Absolutionis[m] beneficium ab excōmunicationis[n] sentētia vel quacūq̄ reuocatione[o] ipsius aut suspēsionis[p] seu etiam interdicti[q] p vim[r] vel metū extorta[s] presentis cōstitutōis autoritate omnino viribꝫ vacuamus[t]. Ne autē sine vindicta violētie crescat[u] audacia eos qui absolutōem siue reuocatiōem huiusmodi vi vel metu extorserint[x] excommunicationis[y] sententie decernimus subiacere[z].

g Gregorius nonus.

Absolutionis. ex cō municatiōis suspēsionis vel inēdicti. Absolutio vel reuocatio q vim extorta nō tenz. Secū do dicit q extorquēs excōicatus est ipso iure. huius dec. fuit dubitatio. quis regulariter que p metū fiūt valent z obligāt qō dicit no. xv. q. vi. auctoritatē. z. ꝫ. e. c. abbas. fallit in casibꝫ vbi no. ad q̄s adde istū. z qz sicut iusta excōicatio ligat. sic videbat de iniusta absolutione. de pe. di. i. verbum.

n Excōicatiōis. etiā iniuste humil⁹. debebat enī absolutōem petere nō p metū compellere. qz sentētia pastoris siue iusta zē. xi. q. iij. c. i. fm Guil. z gar.

o Reuocatōem. differentiā facit inter absolutōem z reuocatiōez. Et potest dici absolutio solēnis qua fit iuxta formā ecclesie reuocatio verbalis sine solemnitate. vel vbi tenuit excōmunicatio locū habet absolutio. vbi nō tenuit reuocatio vel refert reuocatio ad absolutōem ad cautelam.

p Suspensiōis. intelligo in indistincte vt loquit. i. ab officio siue a beneficio siue ab ingressu ecclesie infra de sen. excom. is cui.

q Interdicti. ista tria sunt paria. quia oia sub ecclīastica censura continētur et secum trahūt executōem. vñ seqns appellatio nō suspēdit ea z effectum ꝫ. de ap. pastoralis. et. c. ad hec. quoniā infra. de sen. excō. is cui. z in scriptis ferri debent infra de sen. excom. cū medicinas. §. et hec eadem.

r Vim. vis est maioris rei impet⁹ cui nō potest resisti. ff. e. l. i. in fi. z. l. ij. et quod modis sumat et quot actiōes vel interdicta inducat. no. ꝫ. e. ad audientiam. Metus autē est trepidatio mētis instantis vel futuri periculi causa. ff. e. l. i. et exigitur q̄ presens sit metus licet futurū sit periculū. ff. eo. l. metū. ij. Et quis metus excuset. no. supra. e. dilecti.

s Extorta. sic nec subditi electi a prelatis debent transeūdi licentiam extorquere. supra. e. li. de ele. quorūdam. Jo. an.

t Vacuamus. ipso iure hic vacuatur quod fit per metum. alibi per actionem quod metus causa. alias p constitutiōem principū. alias p iudicis officiū. quod dicit no. ꝫ. e. cum dilecti. Quid in excōicatione p vim vel metū extorta. videtur q idem scilicet q ipso iure non valeat. quia par ius eligendi z absoluendi dominus esse voluit. de pe. dist. i. verbum. ad hoc. xi. q. iij. iniuste. sed dic contra fm Guil. xi. q. iij. quatuor. potest tamē p exceptiōez eligi. vt ibi no. ar. ff. de fur. interdum. §. i.

u Crescat. nam si negligenter ea que malez zē. xxxv. q. ix. loci. supra de vi. z hō. cle. vt clericorum.

x Extorserint. si ergo metum intulit sed iudex absoluere noluit. non habet hec pena locum. quia verba zē. supra de cleri. non resi. relatum. cum suis cōcor. et optime facit. ff. de in ius vo. l. cuius. alias tū puniet inferēs p q̄rate ō licti. ff. ad. l. aquil. l. ita vulneratus. Jo. an.

y Excōmunicationis. not. excōmunicatū amplius excōmunicari. quod dicit vt notatur. iij. q. iij. engeldrudam. et de iudeis ita quorundam. si autem non ipse excōmunicatus sed alius metū inferat nō excōmunicatus erit. z tūc non sumatur p̄dictum ar. Sed nūquid hoc casu ipe excōmunicatus interdictus vel suspensus incurrit hanc penam. dic q sic si mādauit vel eius nomie factum ratum habuit supra. de elec. sciant. J. de sen. excō. cum quis. nec dicaz

istos penam euadere. licet absolutor postea tm̄ habeat illud quod ab initio coactus fecerat, quia statim ab initio ligati fuerūt. absolui tm̄ poterūt p suū ordinariū. cū ꝺditor canonis sibi ñ retinuerit absolutōnē .j. ō sen. ex. nup. ꝛ di pi. s̄. e. li. de elec. sciant. ꝛ in hāc penā incidit q̄ p penā amissionis rez ad hoc compellit ipm excōmunicatorē. vt. s̄. e. c. abbas.

¶ Subiacere. Quid si copulit p vanū metū de quo timere non debebat. numquid tunc locū habet hec pena. Dic q̄ nō ꝑm gar. q̄ talis metus non inducit restitutionē. nec ꝓprie appellat metus. ff. e. l. metū. cū. l. se. ꝛ. l. nec timorē. Et quis sit iustus met⁹ nō s. e. cum dilecti. ille ḡ met⁹ qui putatur iustus ad revocandum ea que per illum fiunt. ille penam constitutionis inducit alias nō.

De restitutione in integrum.

Ecclesia⁹ que ad retractandum sententiam⁹ vel contractum⁹ per beneficium⁹ restitutionis in integrum postulat se admitti. si quadriēnij⁹ spatium post sit lapsum. ꝛ negligent⁹ omiserit. non est ad beneficium huiusmodi admittenda⁹ nisi preuaricationis⁹ vel fraudis manifeste probetur⁹ super hoc interuenisse ꝺmētum aut alia⁹ rationabilis causa⁹ subsit que superiorē moueri debeat ad idem beneficiū cōcedendum. ¶ Bonifa. viij.

Jadversus⁹ confessionem⁹ iudicio⁹ a se⁹ factam lesa⁹ eccla bñficium restitutōnis in integrum⁹ infra quadriennium ab ipsius confessiōis tempore computandum⁹ petere negligenter⁹ omittat. non ē nisi aliquid rationabile⁹ appareat. quod aliud⁹ suaserit faciendum ad hoc petendum vltrius admittenda. ¶ Ubi vero pervia cōmunem revocationis erroris quem in facto⁹ pretendit. vult adversus suam confessionem ecclesia se iurare⁹ hoc quandocūq; poterit⁹ ꝺo nec negocium sit finitum⁹. ¶ Bonifa. viij.

De arbitris.

Jex trib⁹ arbitris te duo in decem ꝛ tertius in q̄nq; condēnent debet sententia prevalere duorum licet cum vnus ⁹in. xv. alius in. x. tertius vero in q̄nq; pronunciant illius q̄ dixit de summa minor⁹ cum in illa omnes concordes existāt. snīa efficax cēseat. ¶ Jō

Tquestionibus⁹ que plerūq; ꝓpter arbitrorū volūtarias⁹ seu malicosam⁹ abstīā remanent

Ecclesia. que ecclesia post quadriennū nō admittitur ad petendum restitutionem contra snīam vel ꝺctū nisi rationabilis aliqua causa hec suadeat. Olim extr auagabak de cre ista. ꝛ quidā intitulabāt eā elex. alij greg. ix. ꝛ eius fuit. vt hic vides excepto fine qui superadditus fuit. vt ibi dicam. Emanauit autem ad declarationem eorum que no. in glo. ꝛ omnes antiqui ꝛ moderni. s̄. e. c. i.

a ¶ Ecclesia. que fungit ur iure minoris facti maioris ꝛ iure rei publice. q̄ō dic vt nō. e. ti. c. i.

b ¶ Snīam. L. si aduer. rē. iu. l. i. ꝛ. s̄. e. tm̄ ex lr̄is.

c ¶ Cōtractū. L. si aduer. rē iu. l. i. L. si aduen. do. l. i. Idē si aduersus cōfessionē. j. c. ꝓpi. vel aduersus pbationē missā. s̄. e. cū venissent. ꝛ. c. audit⁹. an āt ō ꝓscriptionē restituak eccia. dic vt. s̄. e. auditis in glo. antepevel ō lapsū tp̄is ex quo lesa ē. ꝛ tūc restituak infra quadriennū a tpe lesionis. ⁹z ad idē tp̄s tm̄ pert. mai⁹ ē suū ꝓilegiū q̄z minoris in b. q. si minor iurat nō ꝺuenire nō restituik. L. si aduer. rem ven. auc. sacra pubet. ¶ Si ātpr̄elat⁹ iurat nō repetere vel ꝺuenire in ꝺctu dānoso eccie sic iurādo deierauit. ꝛ eccia eodē petente vel alio ex iudicis officio restituik. xxxv. q. ix. q̄ō q̄s. de re. eccie nō alie. si quis. de iureiu. sicut. ꝛ. c. intellecto. de insti. cū venissent.

d ¶ Beneficiū restitutōis. q. si p via iuris cōis. sec⁹ vt si diceret snīa⁹ nul la ꝺctū nullū fuisse. vel in casu .j. c. ꝓpi. Et scire dēs q̄ si p̄stet restitutio q̄ ⁹z recuperat q̄ō pri⁹ suū erat. ff. de mi. q̄ō si minor. ¶. restitutio. ꝛ. l. infra vtile. L. de repu. l. vna. ꝛ. L. si aduersus vsuca. l. vna.

e ¶ Quadriēnij spaciū. q̄ō dak minori facto maiori .j. q̄ō oportet. q̄ assumat ꝛ finitat cām q̄ō dic vt ōr in cle. e. ti. ab eccia. L. de tē. in inte. re. l. petēte. ꝛ. l. fi. ff. de mino. l. papi. exuli. nisi p iudicē vl̄ reū steterit. vt in. d. l. petēte. in fi. et sic possent intelligi. s̄. e. tū ex lr̄is. ꝛ. s̄. de ec. nō alie. ad nr̄am. vt .j. dicā.

f ¶ Negligēter. nō delictū ꝓbari in omittēdo ꝓiudicare eccie. vt nō. xvi. q. vi. epm. de hoc dicā .j. de reg. iur. delictū.

g ¶ Admittēda. reprobata ē ḡ opi. ala. ꝛ guil. na. ꝛ gof. q̄ nō. s̄. e. ca. ꝛ ipse gof. in sum. but⁹ ni. ¶. ꝺputatio. ꝛ. ¶. qñ aūt. q̄ ēt indistincte post quadriennium restituik eccia. b ꝓbāt p de cr. ꝓdictā. s̄. e. c. i. ibi semp dēat illesa ꝛc. ꝛ p. c. e. ti. tū ex lr̄is. ꝛ. s̄. de re. ec. nō alie. ca. ad nr̄am. Approbata ē āt opinio. Uin. ber. Jo. Jnno. ꝛ Hosti. ꝛ Ab. q̄ oēs dixerūt ꝺ. Ad iura in ꝺriū allegata. rñ. vt in

b ¶ Preuaricatōis. ꝓuaricator⁹ q̄ corrupt⁹ in totū ab accusa(ipis iuribꝫ nō. tōe desistit. ff. ad turpill. l. i. ij. q. iij. ¶. notādū. ⁹z hic nō ꝓprie ponik. q̄ de tali non loquik. ⁹z ꝓuaricator⁹ q̄si varicator⁹ q̄ ex vtraq; pte ꝺsistit q̄nimo ex altera sic ifti singūr exteri⁹ se bñ admīstrare. ꝛ tm̄ spoliāt vel dāna inferūt. vl̄ dic ꝓuaricatōis quo ad suiam fraudis quo ad ꝺctū.

¶ Manifeste. i. euidēt⁹. ꝛ⁹ sic ē nomē ꝛ casus' genitiui vl̄ ꝑ adūbiū ꝛ expone

b ¶ Probek. q̄ q̄ dolū allegat ꝛc. ff. ō. pba. q̄tiēs. ¶. q̄ dolo. (māifeste. i. clare

l ¶ Cōmentū. i. deceptionē vel occultū vl̄ malicios̄ū tractatū. ꝛ b casu ⁹z pe tēs eccia restitutōez fuerit in culpa ille ꝺ quē petik fuit ī dolo ne bñficiū illud peteret .j. q̄rienniū ꝛ dolus culpe ꝓponderat. ff. ad. l. aql. Jtē si obstetrix. i fi.

m ¶ Aut alia. possibile ē q̄ ista ꝛba fuerit Bre. tm̄ ī exua. sua q̄ vtebamur ñ erāt. vñ credo q̄ addita fuit p bonif. ē ⁹si. ꝛ ō ꝑbē. dilect⁹ fili⁹. B. in fi.

n ¶ Lā. vt. s̄. e. ti. tū ex lr̄is. vel dixit ille ꝓlat⁹ male ꝺbēs tāto tpe. vñ tunc nō currit ꝓscriptio. xvi. q. iij. si sacerdotes. vt tenet Jnno. in. d. c. tū. ex lr̄is. l' mk

tas nouas mutatōes ꝓlator⁹ būit eccia vl̄ eminētissimū fuit dānū ipsius.

¶ Jadūsus ꝺfes. eccia ꝺ ꝺfessionē q̄ lesa fuit admittik .j. q̄rienniū p bñficiū restitutōis in integr⁹ postea non nisi per viam iuris cōmunis declarat q̄ō nō. Jnno. Hosti. ꝛ moderni. s̄. e. ti. auditis.

p ¶ Cōfessionē. ḡ ꝺ ꝺfessionē dak restitutio. ff. de ꝺfes. cere⁹. ¶. pe. ¶z cōtra aut ꝺfessa ēveritate ꝺ quā nō dak restitutio. aut falsitatē. ꝛ p b⁹ ꝓbato ñ nocet ꝺfessio. vt .j. sequik. nō ē ḡ recurrēdū ad ex⁹ordinariū ex⁹q̄ ordinariū ꝺperit. ff. de mino. in cāe. ij. ¶. Bo. dixit Hosti. q̄ possit eē q̄ falsitas ꝺfessa ꝓbari ñ possz vñ expedit restitutionē dari. vel dic q̄ fuit ꝺfessa nō p errorē. vl̄ nō pōt error⁹ ꝓbari ⁹z lesio. vel fuit ꝺfessa tpe quo nō debuit. vel lata est snīa tm̄ ē adhuc infra q̄drē niū a die ꝺfessiōis. vt .j. dicā. Idē si ꝺ snīam l' ꝺctuz vl̄ aliā lesionē. vt. dixi. s̄. c. ꝓpi.

q ¶ In iudicio. ideo dic q̄ ex iudiciū facta ñ nocet. q̄ō dic vts̄. ō ꝺfes. c. vl.

r ¶ Se. vel a ꝓcuratore. s̄. ō re iudi. suborta. ō ꝺfes. c. vl. vel ab aduocato ꝑte absente. s̄. de ap. cū cām. de censi. olim.

s ¶ Lesa. enormitē. q̄ ꝓ leui lesione nō dak restō. vt. s̄. de re. ec. nō alie. c. pe. ff. de in inte. resti. l. scio illō. ff. de mīo. si ex cā. i. rñ. in fi.

t ¶ In integr⁹. ād operek. dixi. s̄. c. ꝓpi.

v ¶ Cōputandū. in b differt minor a maiore. q̄ etiā post snīam .j. q̄drien niū restituik minor ꝺ ꝺfessionē maior nō nisi añ snīam. ꝛ ostēso de errore.

x ¶ Negligēter. sec⁹ si ꝓuaricatōe vl̄ aduersarij fraude. vt. s̄. c. ꝓpi.

y ¶ Rōnabile. vt dixi. s̄. c. ꝓpi. ⁹z ¶ Aliud. s. ꝺrium.

a ¶ In facto. qui nemini nocet. ff. de iudi. ꝛ fa. ig. l. error. dūmodo ꝓbek negocio nondū finito. s̄. de ꝺfes. c. vl. ꝛ hic error aūt iuris nō excusat. ff. ō. iu. ꝛ fac. ig. l. ij. ꝛ. l. cū q̄s. ꝛ de hoc .j. de re iu. ignorātia.

b ¶ Juuare. pōt ergo aliquis ꝺ factū suū venire hoc est rōne erroris. q. nil tam contrariū ꝺsensui q̄z error. ff. de iu. om. iu. l. sup errorē. sic ꝛ in matrimonio. s̄. de ꝺiu. ser. c. vl.

c ¶ Poterit. ꝛ sic vna via admittik ad id a quo alia prohibet. q. ꝓ formā iuris cōmunis admittitur ad id a quo prohibetur ꝓ restitutionis beneficium sic interdum econtra per formā iuris cōmunis repellitur ꝛ per beneficiū restitutionis admittitur. s̄. e. ti. coram. vbi de hoc ad hoc ꝺ .j. de reg. iur. cum q̄d cū suis ꝺcor. sed solue vt ibi dixi.

d ¶ Finitū. quocūq; modo puto sententia vel transactione q̄ō dic vt dicaz .j. de li. ꝺte. c. exceptōis. ꝛ huic decre. ꝺcor .j. ō ap. ꝺcertatōi.

¶ Jex trib⁹. si ex trib⁹ arbitris duo concordant in summa tenet illoz snīa. si oēs discordāt tenet snīa de summa minori.

f ¶ Duoz. s. qui condemnauerunt in. x. ꝛ quidam dicebant contrariū. arguebant quod statim sequitur ꝛ hoc tenebat Buil. in spe. e. ti. ¶. vl. in prin. cuius hic reprobatur opinio. quia illud verum cum omnes dicunt de dispari summa. ꝛ sic reprobatur quod nō. Accur. ff. e. ti. l. diem. ¶. si plures. ꝛ approbat opi. Pla. que placuit Buil. quando duo protestantur q̄ non consentiunt in minori summa. Et quod dicitur hic de tertio q̄ contemnat in minori sūma. dicas idem ꝛ multo fortius si condēnarent in maiori. quia tunc maiori. ē dubitatio. vt. s̄. dixi. Idem si absolueret vel nil pronunciaret. vt .j. e. ꝓpi. et per hoc dicemus idem in termino solutionis faciende. vt si duo assignāt. iij. mēses ali⁹ vnū tenet dilatio duoz. si oēs discordāt tenet minor.

g ¶ Licet cū vn⁹. hoc sumik. ff. e. ti. ¶. si pl'es. h ¶ Minori. s. de. v. Et ē rō q̄ sequik pl⁹ eni semp in se ꝺtinet q̄ō ē mīn⁹. ad b. xxvij. q. i. si q̄s dederit. ꝛ .j. de re. iu. pl⁹ semp. vbi de b ꝛ ff. ō re. iu. ī eo q̄ō pl⁹. ꝛ i obscur⁹ minus sequmur .j. ō re. iu. ī obscur⁹. q̄ō dic vt ibi. Quid si ille q̄ ꝺdenar ī. xv. protestak q̄ ita ꝺdenat ī. xv. q̄ nō ꝺsentit ī minorē sūmā ⁹z q̄dā ꝺriū dicāt sat⁹ credo adhuc tenere snīam in. v. cū illa protestatio ipossibilis videak ꝛ videak sib⁹ ꝺri⁹ ō ꝺsti.

Tquestionibus. Si ex tribus arbitris vnus nolit⁹ extra (cum. M. minando vel diffiniendo negocio interesse. duo ꝓcedere poterunt ac si ille pñs esset circa iudices aūt antiqua iura seruent.

b ¶ Malicios̄am. vt seruirent. s. parti eoz que eos elegerat. q̄ā videbant succumbere. Jo. an.

c ¶ Imponak. ad q̄ō prouidere ⁹z iudex. s̄. de do. ꝛ ꝺtu. ex⁹ē. ff. si cer. pe. l. q̄dā. Et nō. q̄ hec desiderak acceleratio. q̄ō dic vt dixi. s̄. re ele. c. vl.

d Electꝰ, simplicit, qꝛ si esset ibi clausula vos vel alt vim vel ꝙ si nō oēs nō pcederet decr. dubitatio, sicut nec in iudicibꝫ, sicut dicā in fi.
e Legitime, p lras suas vt nunciū lratorie destinatū vel pturatū nunciū qꝫ dicꝫ vt. s. De of. dele. prudentiam.
f Diffiniēdū, cū, s. clusū ē ꝙ no. restat nisi ferre sniaz, s. e. ō fi. istru. cū dile
g Impedimēto. g tūc stabimꝰ legi cū hz impedimentū legitimū (ctus. qꝫ rescribere dz collegis, vt in predi. decre. prudentia, de legato dicimus vel pars id coram eis probare debet.
h Quos, decernimꝰ to talē ptātē tc. qꝫ sequit.
i Ciuilis. ff. e. ti. l. si in tres, alias ē. §. sub. l. Itez si vnus z bona etiā fuit legis ꝟsideratio, q voluit ꝙ psentia z ꝺdictio nō noceret, sz sic absentia, qꝛ forsan ille si pñs fuisset tractisset alios i ptē suā, z ē si, cū dicimꝰ ꝙ aliquis teneꝫ ꝟsiliū reqrere z nō seq, vt nō. s. e. ti. cū oli sic dicit decre. ꝙ in electōni bus plus nocet cōtemptꝰ cꝫ ꝺdictio. s. de elec. venerabilē. z. c. bone. Hz decre. ista voluit illū fingere pñtē z ꝺdicentē vt. j. sequitur ex ꝟsideratōe equitatis q ponitur in principio. z sic diuerso respectu vtriusqꝫ bona fuit ꝟsideratio tc. z ē si. qꝫ nō. s. de iureiu. cū ꝓtingat. s. ō rscrip. c. vl. Hz ꝙd dices nunqd seruabiꝫ hec decre. in foro seculari. Dic quod nō in locis ꝙ nō sūt in tpali iurisditione ecclesie qꝫ dicꝫ vt dixi. j. ō re. iu. c. ij l:
k Potestatē, si ꝓmittentes dixissent. qꝫ si non oēs tc. hoc possent duo et hec decr. supplet ac si ipsi dixissent. z ē si. L. de rei vt. act. l. vna. circa prin.
l Libere. vñ si nolit interesse examinationi. non tenenꝫ ipm in snia vocare hanc lram. ar. ad hoc. j. de do. z ꝓtuma. qui. sed dic eum ad omnia citandū. arg. eius quod ibi dicam
m Diuina. ad hoc. L. de iudi. properandū. §. cū autem heremodicium. s. de do. z ꝓtu. veritatis. cū si. j. de eo ꝙ mit in pos. c. voo.
n Presente. p hoc dico ꝙ non est idem in duobus arbitris quod hic dicitur in tribus. qꝛ si ex duobus vnus se absentat maliciose alter non potest procedere. qꝛ in tribus duo sunt maior pars. s. c. proxi. Preterea ille absens habetur pro presente z contradicente. vt hic vides. ergo neutrius valet sententia s. de re iudi. c. vl. nā tunc valet sententia presentiū in hoc casu qñ valeret eo ꝺdicente. alias nō p hoc dico etiā ꝙ si compromisso hoc actū est ꝙ non valeat ipoꝝ triū arbitroꝝ sententia. nisi omēs concordent. ꝙ nō habebit locū decre. ista eadem ratione. vnde tunc locum habet decre. cum simpliciter sunt assumpti. vt. s. dixi.
o Circa iudices. protestatio quedā. vel tacite questionis ꝛesponsio. circa eos ergo dicit ꝙ aut sunt ordinarij aut delegati. si ordinarij. aut quilibet per se insolidum iurisditionem habet. z tunc potest alter alteꝝ prauenire. s. de foro. pe. c. pe. z nos. s. de appella. vt debitus. aut nō insolidum z p se. sicut in capitulo vel syndico. vel si qui audiūt cām presbyteri diaconi z subdiaconi in in his casibꝫ omnes citari debent. z si due partes sunt presentes sufficit. ff. ꝙ cuiuscꝫ vniuer. plane de decre. ab oꝛ. facit. l. iij. nisi in ꝓdictis casibꝫ. vbi certus requirit numerus. xv. q. vj. si aūt. z. c. felix. de re iudi. nō pōt. aut sunt delegati. z tūc subdistingue. aut sunt dati simpliciter. z tūc vnus sine alio nō procedit. s. de offi. dele. cā mrimonij. aut cū clausula tūc iteꝝ subdistingue. quia aut cū clausula ista vos vt alit vestrū aut cū illa. ꝙ si na oēs i ꝓ casu tene qꝫ hēs. s. e. ti. ō of. delt. cū plēs. In scōo qꝫ hēs. s. ō of. delt. prudētiā. Hz qres q re ius diūsū int arbitros simplr datos z ōlegatos simplr datos. vt p supiora patuit. dic ꝙ ius qꝫ minꝰ dictū ē a ꝓtib supplet lex. sic alias. ff. e. ti. Irēvnus §. principalit. Judices aūt maiozi maturitate creant. vt. s. de rescrip. statntū z ideo ius in eis supplere nō vult. Item in iudicibꝫ rigoꝝ attendit. qꝛ clementiores lege esse nō debent. in auc. de iudi. §. optet. collt. vi. arbitri aūt prout visū eis ē pnunciant z plerūqꝫ eligunt amici z pñt viles ee. z iō ius magis circa illos puidere z ꝟsiderare voluit. vt. s. in ꝓn. decre.

Uris esse ambiguū. Judex delegatꝰ nō hñs ad hꝫ spāle mandatum a papa nō pōt ꝺpellere partē vt psonalit coram eo compareat nisi ex rō
q Ambiguum. ambiguū est vbi opiniones sunt z iurisconsultoꝝ cārta varia vident. s. de sen. ex. inter alia.
r Non videt. nec est. s. de ar. quesitum.
s Delegatū a Jrio sensu videt. secꝰ de ordinario. ext. v. di. qlis. ō his q fi. a pla. cū applica. Sed idē in ordinario ꝑm ber. nō enī pōt ꝺpellere ptes coraz se venire psonaliter nisi in sequētibꝫ casibꝫ. L. de pcu. l. vl. z iō de ipso dictū nō fuit. qꝛ de ipso nō dubitat p ꝓdi. l. sed de delegato pape dubitabat ꝙ videbatur posse ita. qꝫ papa ꝙ ad illā cām. libeꝝ enī ē cuilibet p se vt p procuratorē rñdere. L. ō hꝫ ꝙ ad ec. ꝺfu. l. pñti. §. cū aūt. ff. de pcu. l. i. j. ō iure calū. c. vlti.

de pcu. grelā. bñficiū aūt iuris nemini auferendū ē. vt. extra. viij. di. de his. j. de re. iur. indultū. cū suis ꝺcoꝛ. Ar. ꝺ psonaliter citatꝰ psonaliter venire teneat. s. ō do. z ꝓtu. cū dilecti. Dic ꝙ illud obtinet in papa. vt ibi nō. z sic ēt. s. de ma. z obe. Dumil. de dila. c. vl. z bñt hec locū i causis ꝓpatoꝝ. In causis ꝙo eccle sie collegij vel vniuersitat. de necessitate ineuenit sindicus. de iu. calū. int per tractādis z. c. se. scōm Ber.
t Spāle. qꝛ tūc sic papa id pōt. z ipe silr. s. ō pcu. c. pe. cū suis ꝺcoꝛ.
v Judicio. de eꝫ iudiciū nō dubitabat. z ē si. s. e. li. de re in inte. c. ij.

Uris esse ambiguum nō videtur iudicem delegatum quo a se. aposto. mandatum ad hoc non recepe rit speciale iubere non posse alterutrā partium coram se personaliter in iudicio comparere nisi causa fuerit criminalis vel nisi pro veritate dicēda vel pro iuramento calumie faciendo vel alias iuris necessitas parres coam eo exegerit personaliter presentari.
Mulieres Bonifa. viij. quas vagari non ꝙuenit. nec virorum cetibus imisceri au auctoritate litterarum se. ap. vel legatoꝝ ipsius aut alia quacunqꝫ ad iudicium personaliter euocari vel trahi inuitas causa ferendi testimoniū aut alia qualibet que in iure non exprimitur prohibemus. Sed cum necessarium fuerit testimonium earūdem iudex in expensis partis producētis
p Criminalis intelligas criminaliter intentatas nisi enim de crimine agitur ciuiliter bene interuenit ꝙ curatoꝛ. s. de procu. tue. ō accusa. super his. vñ tūc ꝙ sonaliter venire cōpelli non poterit. Si aūt criminali ter intentatur procurator ñ interuenit. nisi in casibus nō. ñ. q. vi. si quādo. z. s. de accu. veniens. Sed q rebat hic ber. si admittatur procuratoꝛ in causa criminali an valeant ea que facta sunt cum eo. Et videtur ꝙ sic si non opponitur exceptio. L. de procura demū. ff. de pcura. filiusfamilias. §. veterani. z ea q fiunt cum fallo procuratore valeant per consensum. ff. de iudi. licet. ff. rem ra. ha. l. iij. §. falsus. Hz contra videtur. quia contra legem actum est. ff. de publi. iudi. l. pe. §. ad crimen. z. v. q. ij. §. in criminalibꝫ. dicebat ber. ꝙ valet quod cum eo actum est ꝙ prima iura. ex quo non fuit obiectum. Judex tamen talem procuratorem ex officio suo potest z debet repellere. s. de excep. exceptionem. cum suis coꝛ. z. j. de accu. cum. p. nec ob. si iudex debet repellere. ergo non valuit iudicium. vide instantiam in excōmunicato per predictam decre excetpionem. j. de excep. pia. cū ber. ꝺcoꝛ. Buil. in spe. de pcu. §. i. ō. Hz pone ꝙ in cā tali.
y Dicenda. puta prestando iuramentum de veritate. quod solum olim prestabatur in spiritualibus. hodie secus. j. de iur. calū. c. i. in fi. z differt in eo a iuramento calumnie. quia per illud respondetur de eo quod creditur et estimat. L. de iu. calum. l. ij. §. sin autem per istud iuramentum de veritate rñdetur vt littera sonat. s. de elec. dudū. ij.
z Calumnie. quod principales persone prestare debent. L. de iura. calū. auc. principales. z. s. de iura calum. in pertractandis. quod verum est nisi p procuratoꝛ habeat ad id speciale mandatum. j. de iura. calum. c. vl. in quo casu dicam ꝙ delegatus principalem ad iurandm compellere non poterit. cuꝫ ibi tunc no sit iuris necessitas de qua sequitur nisi forte principalis iustioꝛ sit ꝙꝫ procuratoꝛ z natura cause hoc requirat vel scit melius veritatem. vt. L. de procura. l. vl. z facit ad hoc. s. de procu. si quē. in fi. e. l.

Mulieres. quas mulieres personaliter ad iudicium quacunqꝫ causa iure non expressa inuite trahende non sunt. sed si necessarium sit ipsarū testimonium in causa iudex expensis producentis interdum ibit. interdum mittet. z iudex fraudulenter vadens excōicatus est. Mulieres religiose etiam volentes extra monasteriū suū ex aliqua causa personaliter ad iudicium tra
b Immiscerī. periculosa ē enim sexuū ꝺmixtio. extra. viij. q. ij. diffinimꝰ.
c Trahꝫ. generalit intelligas. puta ꝺbo cā ꝙmittit si eni spāliter expressum esset in lris. ꝙ mulier trahi posset. secus ad hoc. s. c. pxi.
d Legatoꝝ vel delegatoꝝ. multomagꝭ ad hꝫ. s. de rescrip. statutū.
e Alia puta ordinaria vel delegata ab eo.
f Inuitas. volentes g pñt. z i hꝫ differūt religiosi. vt. j. sequitur.
g Exprimu nt. s. c. pxi. h Nō meliorē conditionē mulierum cꝫ marium. ad idem. s. de sen. excom. mulierem. z. c. ea noscitur. s. de pigno. ex lris. Interdū est. deteriorē. qꝫ dic vt nō. s. de pe. z re. noua quedā. ad hꝫ. ff. ō re. iur. l. ij. Interdū par vtriusqꝫ cā. z ō his nō. in spe. de pcu. §. i.
i Necessarium. quia non sunt alij qui veritatem sciant. vel non ita bñ sciunt. extra. ij. q. ij. cꝫ. Hz
k Producētis. uñ. q. iij. veruris. s. e. l. de rescrip. statutum. z. L. de testi. quoniam. sicut ergo producens tenetur expensis

ministrare testi, producto ita z tabellioni vel iudici q̄ ad eas vadit. vt Hvides
a ¶ Idoneam, presbyterum vel alium virum honestum coram quo iurent, z tibi etiam erit tabellio, z citabitur pars aduersa, vt vadat visura eas iurare, vt, s. de testi. c, ij.
b ¶ Jure prohibēte vt in criminali criminaliter intentata, vt in auctē. de testi. §, z q̄m, §, hec oīa, z, C. de fi. instru. auc. apud eloquētissimū.
c ¶ Accedat, expensis producentis, vt, s̄, nō enim in hoc casu credo locum habere decre, s̄, e. li. de rescriptis statutum. §, insuper,
d ¶ Persone, puta ep̄us vel superior, ꝑ quē reuerentiā ipsius pontificalis officij ad mulierculā eos ire non decet, ad H. s̄, ō of, or, c, i, e,
e ¶ Possit, puta rō (infirmitatis vel forte loci in quo morat mulier vel alia similis.
¶ Mittat, tabellionem vel personā idoneam, vt di ctū est, s̄, Jo. an,

eas dem tabellionem aut aliam perso nam idoneam[a] ad eas trāsmittat vl̄ si forte talis casus occurrerit quo iure[a] prohibente receptio testium alteri cō mitti non possit, iudex tūc ꝓpt̄ hoc psonaliter ad alias accedat[c] aut si ta lis sit persone[c] iudicantis conditio q̄ id per ipsum non deceat fieri vel non possit[c] mittatur ad eas prouisio q̄ ca sus huiusmodi videlicet vt iudex va dat psonaliter nō fingatur[g] nec fraus interueniat in hac parte. Alioquin fic tor huiusmodi vel fraudator ipso fa cto sententiam excōmunicationis in curratᵖ. ¶ Ceterum femine religio se p̄sertim que debent sub clausura morari[l] extra suum monasterium vel clausuram non vocentur ad iudiciuz vel trahantur ex quauis causa[k] perso naliter etiam si ad hoc voluntas acce deret earumdem[l] Dicimus quoq; vt ipso iure sit irrituz z inane, si quid cō tra premissa ꝓtigerit attētari. ¶ Idē

S Jannum[m] quartūdecimū[n] tunc peregisti etatis in beneficiali bus z alijs causis spiritualibꝫ[o] necnon z dependentibus[p] ab eisdē ac si maior, xxv[q] annis existeres ad agen dū z defendendum per te vel per pro curatorem quem ad hoc constituēdū decreueris admitti debebis[r] ¶ Si

g ¶ Fingatur, vt iudex posset dñam vilitare facie bat[a] eā notari in testē.
h ¶ Incurrat, non refuat absolutionē, q̄ alijs ꝓcedet de sen, ex, nup,
i ¶ Morari, vt. j. de sta tu regu, c, vno.
k ¶ Cā, vii nec seruare te nent ur decre, nicolai q̄ ad psonalē ꝓpitionē, vt, s̄, e, li, de ele, indēnitatibꝫ, §, sed cū eas,
l ¶ Eorūdem, nō q̄ non potest quis renunciare iuri suo, ad idem, s̄, de fo, ꝓpe, si diligenti, z qō ibi nō, z de sen, ex, ꝓtingit, multos tales casus quere p accur, C. de pac, si quis in conscribendo, z, ff. de pac, l. pactum inter heredes z per Bof. de regu. ad aplicam. sepe etiam procurarent moniales se ad iudi cū euocari vt claustrū exirent, ad idē, s̄, de sen, ex, relatū,

I annū, maior, xuij, an, per se z procuratorē potest agere z defendere cau sam specialem, minor, xuij, an, per se nō agit sed procuratorem vel cura torem datum auctoritate ordinarij ecclesiastici iudicis, z etiam delegati dati ad causas illas filiusfami, sine patris assensu agit cām spūalem, H dic. Ema nuit, hec decre, ad declarationē eoz q̄ nō. Ber, s̄, ō re, spo, ex parte, z ō eta, quali, ex ratione, Inno, Bof, z No, e, ti, c, iudeoz, z, s̄, ō pcu, accedēs,
n ¶ Quartūdecimū, in mare, hoc intellige in muliere, xij, z sic intellige pre di, decre, de resti, spo, ex parte, z probat. s̄, e. li, de elec, indēnitatibus, i, rū, s, de despon, impu, continebat, Jo, an,
o ¶ Spiritualibus, puta matrimonio z si,
p ¶ Dependētibꝫ, vt dote q̄ dependet a mrimonio, de do, post di, resti, c, iij,
q ¶ xxv, sine curatore sicut maior,
r ¶ Debebis in matrimonio hoc erat expressum in predi, decre, ex parte, sed quia quidā dicebāt id speciale in carnali matrimonio, ideo emanauit hec lata ꝺstitutio, sed q̄ idem esset in spirituali probatur per decre, de ele, dudum i, z de regula, postulasti, z hoc facit quia huius voluminis cōpilatores de tu telis z curis non posuerunt tanq̄ de materia nobis non multū necessaria, z aduerte quia quod dicitur quidam tenebāt indistincte, Inno, dicebat q̄ de bebat dari curator secūm quod in, §, se, de minore, xuij, dicitur. No, autē suo capite z quadā similitudine distinguebat inter maiores, xxv, an, vt tunc ha beret locum prima opi, quia talis prodire potest in publicū, iij, q, vij, §, tria, ad hoc, s̄, e, li, de procu, qui generaliter, in si, vl̄, xviij, fm ea q̄ no, s̄, ō of, del, cū vicesimū, z minores, xvij, vt tunc habeat locū opi, Inno, z hāc viam me diam dicebat tenendā, ar, de of, dele, querēti, hec nō, de eta, z quali, indecoz, z in sū, eiusdē ti, §, etas, ꝺz reprobak hec opi, vt bicvides, Jo, an,
s ¶ Nō potest is, H tenet ber, de eta, z quali, ex rōne, in vl, ti, glo,
t ¶ Eiusdē, non enim sufficit imo nec requirit patris auctoritas, nō enī de

patrimonialibus tractamus in quibus id locum habet, C, de bo, que li, nō oper, z, l, cum non solum, z, j. in fi, c, nec imperatoris, vel alterius iudicis secu laris, cum spiritualis z ecclesiastica sit causa, xcvi, di, bene quidem, s̄, de iudi, at si, z de ar, ꝓtingit, ar, ff, ad trebel, ille a quo, §, fi, z, l, se,
u ¶ Ad lites, ad hoc, C, de cura, in li, dan, p totū, s, ō cur, fur, l, i, in prin,
x ¶ Huiusmodi, s, spirituales quasi de temporalibus non dependentibꝫ se intromittere non debeat, ar, j. propi, respon, nisi forte ratio ne persone. puta si clericus esset,

vero infra, xiiij, annū existas p te age re aut defendere nō poteris[s] super ip sis sed vel per tuū episcopū vel p offi cialem eiusdem[s] tibi curator dabitur ad lites[s] huiusmodi[s] exercendas, aut tuipse si maior infante[s] fueris cum au ctoritate alterius[s] eorūdem procurato rem ad eas poteris deputare. ¶ De legatus etiam ap, se, z subdelegat[a] ab eo tibi si non habeas curatorem[b] dare valeant vel auctoritatem constituēdi procura[c] prestare ad illas causas vl̄ li tes dūtaxat que coram ipsis fuerint ventilande[c]. In huiusmodi quoq; li tibus siue causis q̄q̄ iu potestate pa tris existas nec alias absq̄ ipsius as sensu in iudicio regulariter esse possis eius cum de his se intromittere non p̄eat[c] nequaq̄ req̄ri debebit assensus ¶ Inno, iiij. De foro competenti.

R Omana ecclesia, et infra nec appellationis articulo pretermisso nec alias eti am cum minime appella tum extiterit[t] remensis [k]archiepisco pus vel eius officiales de causis cleri corū[l] tanq̄ iudices[m] licet in ipos ijdē clerici de facto[n] consentiant absq̄ dio cesanorum suorum voluntate cogno scant. ¶ Neq̄ suffraganeorū remē sis ecclesie subditos ipsor delegatōes

y ¶ Infante, i, septēnio, s̄ de despō, impu, lras, et, c, accessit, mior enī etas igno rat q̄b videat, C, ō fal, mo, l, i, in fi, Hz dices quā cāz spūalē pōt tractare miuor ī fante, matrimoniū enīz vel sponsalia ꝺbere nō pōt, vt in predi, iuribꝫ būficiuz ec clesiasticū bre nō pōt, vt nō s̄, de preben, supinordina ta q̄lis g̃ erit hec causa forte dispensatōe pape adept[y] ē būficiū de q̄ agitvl̄ defen dit vel forte repetit vel ab eo repetunt[y] vsure, vel dicit natus de illegitimo matri monio de or, cog, tuam, vl̄ bis si,
z ¶ Alteri[z] episcopi, s, vl̄ officialis,

a ¶ Ab eo delegato ordi narij nō dicit quasi ordina ri[a] hui[a] delegare nō possit ad H, ff, ō of, pcō, l, nec q̄c q̄q̄, §, vbi decreto, z sup H vi de qō nō, s̄, ō resti, i ite, c pe, z qō dixi, s̄, ō of, vica, lz
b ¶ Curatorē, forte gña liter vl̄ spāliē ab ordinario datū,
c ¶ Procuratorē, cū ē maior septēnio,
d ¶ Cētilāde, delegatū enī eis cā z oīa delegata videtur (vt, s̄, §, ppi, sine q̄b causa ꝛc̄, de offi, dele, preterea,
e ¶ Omōi, s, de spūalibꝫ z dependētibꝫ
f ¶ Regulariē, z H hz locū etiā in maiore, C, de bo, q̄ li, cū optet, z, l, cū nō solū, z H ē vez suo nole, sec[f] si sit alteri[f] procurator, s̄, e, l, de pcu, q̄ gñaliē, ij, rū, z, ff. de mino, cū mādato, Ideo aūt dixit regulariē, qz casualiē ɔ. sicut i castrē si peculio in q̄ etiā ɔ prem agit, ff. de iudi, lis nulla, Itē cū impetrat veniam etatis, dūmodo sit maior, xx, C, de bis q̄ ve, ea, spe, l, ij, z in mometanea pos sessione, C, q̄ legit, pso, l, vl̄, Itē cū agit de thoro violato, ff. de adul, si marit[f], §, l, iul, z inēdicto de libero hoīe exhibendo, ff. de li, ho, exhi, l, iij, si mulier, Jē ꝛm canonē videk qō indistincte ɔquerak fili[f] de pre, s̄, de spon, nō, ē, ij, q, vij querik, vbi de H, z, xiij, q, uij, si eccie, Itē in casu, ff. de iudi, si longi[f] In his z similibꝫ minor z in ptāte ɔstitutus agit,
g ¶ Deat, hz enī locū illa regula in primonialibꝫ, vt, s̄, dixi

R Omana pretermissio lz p ar, ad archiepm cā devoluak z de ea cogno scere nō potest nisi prius de appellatōe cognoscat etiā ptibꝫ ɔsentien tibꝫ sine volūtate suffraganei, qz in hoc casu pinde esset, ac si sine vo luntate suffraganei p simplicē querelā cognosceret qō nō pōt facere, s̄, e, li, ō offi, or, c, i, z sic fraus fieret illi ɔstitutōni, z hoc intellige cū appellak añ sniam Nā q̄n appellak a snia iudex appellatōis statim de principali cognoscat, de H s̄, de ap, vt debit[g], in glo, pe, z p ho, approbak opi, Post, q̄ nō, j. e. li, ō ap, cor di, q̄ illa decre, locū hz specialiē in papa, in archiepo enī locū nō hz vt hic vi des, sic etiā soluik in ɔriū illius decre, ad istā satis tū videk q̄ in quolibet ife riori a papa locū etiā habeat decr, illa q̄ p simpliceq̄querelā possit adiri, et sic pōt intelligi opi, Jnno, vt ibi dicā,
i ¶ Extiterit, z sic addik p simplicem q̄relam,
h ¶ Remeñ, vel alius quilibet, de of, or, c, i, s̄, e, l,
l ¶ Clericoz, i laicꝫ sec[l], qz puatoz ɔsēsus, C, ō iu, om, iu, puatoz,
m ¶ Judices, bñ ōt, qz tanq̄ arbitri H posset ēt sine epoz ɔsensu sic q̄libet alij, cū H, phibitū nō sit, ad H ō ar, c, cū tpe, z, c, dilecti,
n ¶ De facto, qz de iure nō pñt in iudicē nō suū ēt, ecclīasticā psonā z si alis pōt iurisditōi siue ppij epi si ɔsētire lnīa, s̄, q, significasti, vbi ōz ō H, Jo, an,

o Suscipere, bene pōt archiepūs cām vel execūtionē sententie delegare subditis suffraganeoꝝ suoꝝ, sed ad alia suscipienda illos inuitos ꝓpellere nō potest, nec potest ꝓpellere illos vt ferāt tistimoniū in causis ad ipm ꝑ appellationē deuolutis nisi in his casibꝫ aliud inducat ꝓsuetudo, qđ ḡ fiet mādabit suffraganeo vt subdituꝫ ꝓpellat ad testimoniū ferendū in causa illa sicut ī alīs cāsibꝫ, ꝛ de b̄, s̄, de of. or. pastoralis, idē ē in q̄libet iudice vt si de alia ciuitate p etank testes, iudex cāe ad iudicē loci mittat vt testes recipiat ꝛ ad iudicē attestatōes remittat. L. de fi. instru. l. iudices. Et nō q nō eandē iurisditionem hz iudex in accessorio quaz in principali, sed illud quia in subditos suffraganeoꝝ iurisditionē nō hz, vt ī ꝑn. decre. pastoralis.

p Precepta, vt qz aliquem citari mādat, vl̄ his similia.

q Cōsuetudine. Consuetudo ergo in his iurisditionē tribuit ad idē, s̄, e. l. de offi. or. c. i. de fo. ꝓpe. cū ꝓrigat s̄, e. l. de ꝓsue. c. iij. cū si.

r Officiales, licet enim sepm iurisditōnē habeat ñ tñ in officialē, vt, s̄, ī fi. c. hz

s Salarijs, taxata erāt olim ista salaria ꝑ decre. ō postu. ꝑerandū, quam hodie nō habemus ꝛ de istis salarijs habes. de suffra. l. vna. ¶ māda. salariū. ꝛ q̄ actōe petank. C. māda. l. i fvl. gi. ff. e. l. salariū Jo. an.

t Procuratoꝝ, ꝯ procuratoris offīū debet esse gratuitū, ꝛ si aliq̄d recipiat cōtra bonos mores facit, ꝛ redemptor litis esse censetur C. de procu. litē. C. mā. si ꝯ licitū. ff. mā. si vero nō remuneradi. §. vl. hz leges ille loquunt qñ pactsit vt habeat certā ptē ei⁹ de q̄ ē qō illicitū ē. vt hic de salario loquit qō dak ꝑ remūeratione laboris qō licitū ē vt h̄. ꝛ. ff. māda. l. salariū

v Causis, hz enī iurisditionē hēant in causis nō tñ in ꝑsonas rōne salarioꝝ ipsorū cū illa sit cā. arg. ꝯ. C. de iudi. ꝑerandū. §. ꝑculdubio. vbi dr q̄ pp salariū aduocatoꝝ nō dz cause fieri dilatio, hz illō in ordinario loquit.

x Rūdere, nō. ḡ q rōne Jctus nō sortit q̄s foꝝ ꝯ. s̄. e. c. vl. cū suis ꝛcor. Gof. hec de Jctu loquit inito in ciuitate suffraganei, puta cū bonoñ. q̄ appellauerat secū duxit aduocatū rauennā. ꝛ sic Jct⁹ rauēne inuit⁹ non fuerat, vel dic q locū hz qñ ibi nō inuenit. vel dic veri⁹ qō de Jctu loquit quē quis celebrat. vt viator. ꝛ tūc ibi ꝓueniri nō possit. duꝝ enī esset vt quocunq loco nauiget vel delat⁹ sit rūdere teneak. ff. de iudi. l. heres abñs. §. nā vbi sic v evnit. ꝛ hec vera nisi se ibi ꝑmiserint soluturos. tūc enī suscipe ꝓpellerenk iudiciū cū ibi. ꝛ vbi domiciliū habēt valeāt ꝓueniri. ff. de iudi. l. heres absens. §. Itē sciendū. s̄. e. dilecti. ibi eī Jpisse videk. vbi se soluere obligauit. ff. de act. ꝛ oli. l. da. ff. de reb⁹ auc. in q̄s. l. uñ. ꝛ hic reprobari videnk due opi. doctoꝝ leguz q̄ꝝ quidā dixerūt. q rōne Jct⁹ viator rūdere ꝓpellit si ꝓueniak priusq̄ inde discedat. Alij directe dixerūt ꝯ. s. q ꝓueniri nō posset priusq̄ inde discedat sed poterit si illuc postea reuertak. De opiniones nō tollunk cū' dicak indistincte q rūdere nō cogit. nec obstat. ff. de iudi. l. uj. §. oēs. ꝛ. §. plane. vbi ꝑbare videtur iste opi. qz in roma spāle ē qō ibi dicit q cōis est olim ꝑma. ff. ad munici.

y Cōtrahētes. dixit hic Bar. bnx. glo. positā. s̄. e. c. vl. Croma. ꝛ. s̄. e. c. vl. sup ꝟbo Jct⁹ intelligendā ꝑm q dicit in isto. §. Et intellige istū. §. in ꝛtractu quē q̄s celebrat tanq̄ domiciliū hñs vt cū ibi p gulā hēat vl̄ armariū. alias

z Alias de puincia vel extra puincia. Sdiceret. s̄. §. pri.

a Inuitos. dicebāt enī q̄dā q remitti debeāt sicut in crimīnibꝫ cū in b̄ p ficienk. in auctē. vt oēs odiebāt. inde coll'. v. in scḃa coll'one. In delictꝫ aūt id fuak in auc. vt nulli iudi. §. si q̄s ꝟo. ꝛ. §. se. coll'. ix. Alij dicebāt q si aberat latitādi aīo iudex vbi repiebat tenebat remittere. alꝫ dñt possideri bona expeditū est vt hic vides.

b Foꝝ archiepī vel officialis.

c Noscunk. ipī ꝛbēres. dicebāt q̄dā q nullo casu iudex hoc decre. potat q̄ꝝ h̄ reprobak opi. ꝛ ō b̄ ꝑDo. ī sum. e. ti. §. uj. ꝟ. Itē rōne ꝛbētes.

d Ipoꝝ archiepī ꝛ officialis.

e Faciat, ad idē, s̄, e. postulasti.

f Pro iniendis. i. faciēdis vel incipiēdis.

g Recognoscēdis. tāgit ꝓsuetudinē frācie vbi fiūt tales recognitiones. et ꝛcor. ad b̄, s̄. de iurepa. relatum.

h Dmōi. qz. s. inierūt vel recognouerūt ꝯctū cora illis.

i Officiales. hz enim idē sit ꝯsistoriū epī ꝛ officialis sui. vt. ꝯ. de ap. romana. nō tñ iurisditionē hz in officialē epī. vt. s̄. e. c. §. uj. ꝛ iij.

Eculares iudices. Judex secularis q̄ vult clericū ꝓpellere ad debita etiā liquida soluēda ꝑ ecclasticū iudicē delistere ꝓpellat fuit tracta de fide decre. ex trauagātis q̄ incipiebat. qz nō ꝓingit.

l Nulla. obsequēdi ei ē eis necessitas non auctoritas impandi. xcvi. di. c. i. ō ꝓsti. eccia. ꝛ de re. eccle. nō alie. cū laicis. cū si.

m Ecclesiasticas. etiaz si ordinē clericalē nō hēant vt religiosi ꝛ ꝓuersi. xij. q. i. duo sunt.

n Lis. sclarity iudicibꝫ

o Eaz ꝓsoꝝ ecclasticā

p Dānabili. qz Crum. hec ē ꝯecclasticā libertatē. ꝯ. de immuni. eccle. c. vl. et

q Cōpellūt vel de facto. ꝛ b̄ ē ꝯ bonoñ. q̄ hñt statutū q ois Jctus fractus cū rectore eccie valeat ꝛ q ptās teneatur illud executioni mandare.

r Cōpescēdos. ꝛcor. ꝯ. de iurisdi. c. hz ō excepti. c. uj de sen. ex. decernim⁹.

Cum. L. laicus. Rōne iuramēti laicus vt illud seruet cora iudice ecclastico ꝓuenit. Tracta fuit hec decre. de extrauagāti clemētis q̄ incipiebat sua nobis nobilis vir henricus. e. ti.

t Soluisti. an fideiussor q̄ soluit vsuras illas a debitore repetat. Dicit nō s̄. de fideiuss. c. iij. ꝛ añ solutionē agit fideiussor ꝯ creditorē vt ipm a fideiussione absoluat in casibꝫ. s̄. de fideiuss. c. vl. ꝛ. c. Stituetus.

v Obligaueras, olim erat in optione creditoris quē vellet ꝓuenire debitorē vel fideiussorē hodie nō. qō dic. vt. s̄. de fideiuss. c. ū. in. i. glo.

x Indēnē. ꝛ sic fiebat dānū vñ ꝑmū merebak qō ee nō dz. s̄. ō fideiuss. c.

y Juramēti. xxij. q. i. c. vl. s̄. ō iudi. nouit. ꝟ. postremo. ō ele. Cij. vbi de b̄. venerabilē. ꝛ idē in alīs crimīnibꝫ ecclasticis q nō. s̄. e. ti. cū sit

z Premissa. que se mp censurā hz ꝓcedere. xij. q. ij. indigne. xxij. q. iij. ō il

a Tenek. ex tribꝫ tenebak ō iure cōi ꝛ pacto ꝛ vin culo iuramēti ex vltimo cora eccia ꝓuenit. vt hic vides. Jo. an. (licita. ō sen. ex facto

Exceptōis. pēptoria litis ꝛ testa. nō ipedit nisi sit de re semel finita

c Perēpto. de pēptorijs ꝛ dilatorijs dic vt nō. de excep. in. c. exceptionē i ꝑma gl. ꝛ ē pēptoria q̄ intētionē agētis ꝑmit vt pactū ō ppetuo ñ petēdo ꝛ exceptō doli mali ꝛ iuramētū ō ñ agēdo l̄ accusādo. ff. ō excep. l. i. ꝛ. uj. s̄. ō accu. veniēs. Jo. an.

d Defensiōis, drias fac inē exceptōez ꝛ defensionē. pactū ei ō ñ petēdo siue iuramtū ipo iure tollit naturalē obligatōez sic nūeratio hz ñ ciuilē ipo iure. hz ope exceptōis illā elidit. ff. ō sol. stichū. §. natural. istitu. ō excep. §. ꝓterea. Defensiones ꝓprie dicūk q̄ ipo iure actōes tollūt vt soluto acceptillatō. qz solutōe ei⁹ qō debeāt ꝛ acceptilatōe ois obligato tollit. sti. qbꝫ mo. obli. tol. ī ꝑn. ꝛ. §. itē ꝑ acceptilatōez. Jt renūciatio dici ꝑt defensio ō renū. sup b̄. vij. q. i. cū ꝑiculosū. ō ele. cū inē. hmōi ei defensiones ñ ꝓprie dicūk exceptōes cū ñ excludāt actōes. qz nll'a ē ibi actō. ff. ō excep. l. hz large exceptōes dicūk qz excludūt agētē ꝑ hz ber.

e Obiect⁹. i. obiectio.

f Judicata C. de re iudi. l. vl.

g Trāsacta. C. de transac. causas.

h Finita. sufficiebat hoc dicere q omnia comprehendit. vt dixi in

prin. ꝛ ꝙ dicit iudicata dic cum ber. ab eo cui iudicandi ius fuit trāsacta bona fide vt transactio teneatur. ff. de pac. tres fratres. finita per consensum vl longo silentio. Et sumpta fuerunt hec verba. ff. ad se. contra tertul. l. i. §. vlti. de ꝟ. sig. si trāsacta. ꝛ. l. se. ꝛ ꝙ dixi finita consensu potest intelligi per iuramē rum delatum a parte parti. quia tale iuramentum maiorem habet auctoritatem ꝑ res iudicata. ff. de iureiuran. l. ij. §. de iureiu. ꝛ si ꝑps. ibi oēs ꝛtroūsie ꝛc. ff post tale iuramentū nihil est querendum. ff. e. non erit. §. dato. ad hoc ꝺ accu. veniens. merito ergo istā contestationē impediūt obligatio enim semel extincta ꝛc. ff. de sol. ꝯ res. §. ream. de ꝟse. di. uij. que ris. L. de remi. pig. cū exā nec intēdit papa lites sopi tas. ꝙ sua suscitāt rescripta s. de rescrip. nonnulli. ꝛ rescriptū petratū tacito de re iudicata a qua nō est appellatum non tenet. L. sen. re sci. non pos. l. impetrata. et ꝙ transactis a lite receditur L. de transac. fratris tui. ꝛ causas. de transac. c. i. Itē si per iusiurandū vt dictuz est finitū sit negociū restaurari nō debet. ideo ista lit. ꝛtest. impediunt. Sed pone dicitur ꝙ sententia non tenuit. pura quia iudex nō fuit qui eam tulit. vel ꝙ trāsactio dolo facta fuit. vel non fuit iure finitum nego ium nunquid audiendus est. Et dic ꝙ fm Ber. vt patet per predictas. l. ff. ad tertul. l. i. in fi. ff. de ꝟ. sig. transacta. quia preiudicialia sunt ista ꝛ prꝰ tractanda. de or. cog. tuam. Sed pone opposita est res iudicata vel transactio vl ꝙ finita est res ꝛ de huiusmodi bene constat quomodo pronunciabit iudex super principali non potest pronunciare. quia sup eo non est actum nec sup eo lis contest. §. vt lit. non contest. per to. ꝛ de qua re ꝛc. ff. de iudi. de qua re. li sed super except. rei iudi. hoc modo quia data fuit petitio petit talem rem tanquam de causa pos. cum ecclesia. ꝛ. c. se. Dic fm ber. ꝙ non nunciabit super principalis a ꝛitio. quā dicit ad se ptinere ꝛc. cui fuit excipiendo rñsum. ꝙ cū alia vice sup ipsa petitione iudicatū fuerit cōtra ipm non est vlteriꝰ audiēdus ꝺ sentētiaz a qua nō fuit appellatū. Judex ꝛtest. lite. sup illa exceptōe ita ꝓcedet qz cōstitit ꝙ sup eo qđ. c. petit ei obstat res iudicata a qua nō fuit appellatū. diffinitiue. pnuncio ipm sup illa petitione nō esse vlterius audiendū sibi perpetuū silentiū imponendo. ad hoc de accu. veniens. in fi. vel poterit dele. dicere pronuncio lras nō valere. In his tribꝰ casibꝰ fm ber. tntius videt proponere has except. li. ꝛte. qz tūc a principali debito obsoluet. i Litigator. reꝰ. s. retur am impediret vel nō. ꝺ. c. pri.

l Dicat exceptionē peremptoriā opponēdo vt nō sequat absurditas de dilatoria q̄ venit ante litē ꝛrestatā.

m Obtentū. nō ꝙ peremptoria inf dilatorias ponēda nō ē. qz aliꝰ ē iparū effectus. altera differt altera ꝓmittit. in peremptoria enī habet ꝓcedere actio cui opponat ipsa exceptio. ff. de except. l. ij. ber. Scias aūt ꝙ ois exceptio perēptoria q̄ perimit lras ꝛ gram opponit ꝛ añ lit. ꝛte. ꝛ post. si lras tm̄ añ li. ꝛte. L. de except. l. vl. ꝺ b vide ꝙ Jnno. ꝛ Hosti. §. de rescrip. ꝟstituꝰ.

n Expolita. videbat ꝺriū. qz eadē rō. ꝛc. §. de rescrip. sup lris. in fi. ſz non est verꝝ quia secundum id iam omnis peremptoria exceptio veniret in viz dilatorie. ꝛ si de replicatione dixisset nihilominus litteras babuisset. vt ibidem recitari solet.

o Joblato ꝙ exceptionē perēptoriā non fit li. conte. Emanauit decr. hec ad declarationem eoꝝ que no. Bof. de ele. dudū. ij. ꝺ. de do. ꝛ ꝛtu. put ꝛ que ibi Hosti. ꝛ Ab. de ap. cū cām. de except. cū venerabilis. ꝛ. §. ca. pri. et Bul. in spe. de li. ꝛtest. §. nūc dicam. ꝟ. ſz nunqđ ꝙ exceptionē.

p Libello. qui est de substantia iudiciarij ordinis. ij. q. ij. offeratur. §. ꝺ libel. obla. c. i. quod dic vt ibi.

q Peremptoria. de dilatoria non sic dubitabat. qz ꝙ eā nō rñdet sic petitioni. ꝛ qz de sua natura ꝛrestationē ꝓcedit vt dixi. §. c. pri.

r Proponat. simplicit ꝛ solū in modū exceptōis. vt ꝺ. dicā.

s Facta. dicebāt quidā ꝺ ꝛ videbat opi. probari ꝙ decre. de do. ꝛ ꝛtu. pro ut. de ap. cū cām. vtrobiq videt ꝛrestata lis ꝙ exceptionē prescrip. de except. cū venerabilis ꝙ exceptionē ꝓmutationis. de testa. rainuci. ꝙ exceptionē annalis prescriptōis vsucaptōis ꝛc. Itē instituta actōe ꝛ opposita peremptoria ex ceptione videt esse iudicū. ff. de inf. ac si filiꝰ. §. exceptōibꝰ. Sz ꝺriū est verū ꝛ b tenebāt oēs supradicti doc. ꝙ optime ꝓbat lex dicēs. ꝙ q vult exceptōem doli mali opponere q ꝓpetit ex trāsactōe añ lit. ꝛtest. facta ꝙ incidit in ransac. añ lit. ꝛte. id facere ꝺz. ff. ꝺ ꝺdi. inde eligant. §. pe. Itē ꝙ li. ꝛte. ordinat iudex ꝙ peremptoria exceptionē destruit. ſz eadē res duos effectꝰ ꝺrios nō pōt parere ꝟꝟi. di. deinde. §. de bap. maiores. ff. de solu. q hoiem. ꝓbat idē exꝑsse. §. ꝓ. ſi enī ꝙ peremptoria exceptionē nō ꝺz impediri vl retardari litis ꝛte. ꝙ ea nō sit. alias nō ꝓcessisset qđ. Ad ꝺria rñdet b mō. aut reꝰ directe rñdet libello puta cū petunt ab eo. ꝓ. ex cā mutui dicit se nō teneri ꝛ petita fieri nō debere. cū pactū de nō petēdo ꝓpetuo sibi factū fuerit. ꝛ tūc facta ē lit. ꝛte. ꝛ sic intelligunt ꝺria. aut simplicit excipit de pacto de nō petēdo ꝑscriptōe vel alia peremptoria ꝛ tūc nō intelligat facta. vt hic. Idē si excipiēdo ꝓponeret se non teneri rñdere libello ex eo ꝙ factū fuerat sibi pactū de nō petēdo ꝛc. ad b de deci. dudū. ꝛ in isto casu solemꝰ vocare exceptionē mētionis exclusionē. ſz qñ ponitur post li. ꝛte. vocat actō is exclusio. ff. ꝺ except. l. ij. i pn. Et b adde qđ dixi. ꝺ. de re. iur. exceptionē. t Impediūt. vt. §. c. ꝑri.

v Oportebit. de necessitate iuris. quia alias processus habitus post talem exceptionem non valet cum lis contes. non esset. §. vi lite non contes. per totum. sicut nec ꝙ positōes et responsiones fit li. ꝛte. §. de elec. duduz. ij. §. de lit. contes. c. vno. Jo. an.

non iuretur vt debet poterit postmodum in qualibet parte litis iurari cuz huiusmodi iuramenta prestari ab initio ꝺ substantia ordinis iudiciarij nō existat. Propter omissum quoꝙ tacite in tota causa calumnie iuramentum iudicialis processus alias factus legitime non est nullus; nec etiam annullandus. Quamuis in causis spiritualibus in quibus debet de veritate dicenda iurari canones non indicant alicui calumnie iuramentum. nos tamen quia frequenter calumniari videmus in ipsis vtile reputamus quod simul sicut pleriq̄ obseruant tam de veritate dicenda

Jꝺ calūnia. Tria dicit. Primo ꝙ nō est de substantia ꝙ statim post li. ꝛte. iurek de calūnia. Scꝺo ꝙ nō ānullatur ꝓcessus ſz tacite omittat calūnie iuramētū. Tertio ꝑcipit ꝙ si spūalibꝰ simul de calūnia et de veritate iurek. Emanauit ista decre. ad declarationē eoꝝ q̄ no. ber. de iureiu. ex lris Jn. glo Jnno. ꝛ Hosti. §. c. lris. Ab. §. c. c. i. guil. in spe. e. ti. vl. §. i. i prē. ꝛ ꝟ. ḡrtū. ꝛ. §. ij. ꝟ. qđ si nō. ꝛ. §. restat. ꝛ Jo. i sū. e. ti. §. qñ. ꝟ. vnū tñ.

y Calūnia euitāda. sic. xiij. di. nerui. ibi vnuſcſq̄ beat suā pp fornicatōz ſ. z Veritate. qđ solū oli i spūalibꝰ ꝑstabat. vt i fine videbis (i. euitandā. a Existat. videbat ꝺ ꝓmo ex ordine rubrice. §. c. ſcꝺo ex ordine illi lītrere. §. de ele. dudū. ꝟ. lite ꝟo. ꝛ erat exꝑssum. L. e. l. ij. in prin. §. c. i. ꝛ. c. cū causā ad hoc facit lex q̄ dicit ꝙ ꝓcurator añ lit. ꝛte. ꝑstare ꝺz cautionē ꝺ rato. ꝛ tcū si ꝑstita nō fuerit postea nō ꝑstabit. ff. de pcu. l. pōpo. §. rati. ſz ꝺriū ē vez vt hic videtur. ꝛ sic ꝑdicatoꝝ doc. ꝓbat opi. Et de iuramēto de veritate videbatur casu s. de iureiur. ex lris. ad b. §. de fide instru. cū ioānes. ꝟ. vez. ꝛ. ꝺ restī. pūtiū. ad b. ff. de dam. infecꝙ bona. §. pe. nec enī semp ordinē scripture seruam. ff. de sol. l. nec ordo. ff. de rescrip. cām q. ꝛ cū in totū tacite omittat. vt ꝺ. ꝑri. rñ. multo fortiꝰ ad ꝑps. Ad ꝺria rñde vez eē id fieri debere. vt dicit hec lra. sed si nō fiat nō. ꝓterea vitiat. qz aliꝰ iuriꝰ sustinet. vt dixi. ꝛ fac qđ nō. §. de spō. du. tua. in vl. gl. ꝑdi. l. pōpo. §. rati. in alio casu loquit. ꝛ ē illud qz ꝙ ꝛte. li. factꝰ ē ꝓcurator ꝺñs litis. §. de pcu. c. i. e. li.

a Propē. declarat quo nō. §. de testi. tuis. in vlti. glo. L. de iura calum. l. ij. §. sed quia. Jo. an.

b Tacite. exꝑsse vero remitti nō pōt. L. de iu. ca. l. ij. §. ſz qz nec valet consuetudo de ipso nō ꝑstādo de iura calū. cetez.

c Tota cā. nedū in ꝓncipio cause. vt. §. ꝑri. rñso.

d Lite. puta libello dato li. ꝛte. ꝛ iudice sentētiante in scriptis sedendo ꝛ per se recitando. quod dic vt. §. de li. ob. c. i. ꝺ. de sen. ꝛ de re. iu. c. vl. ꝛ nō die feriato. §. de feri. c. vl. Jo. an.

e Annulādus. q ꝓbata est enī opi. Ja. Bal. Ere. Pilei. ꝛ sequentiuz q̄ hoc dixerant. quia tunc demū exactum prestari debebat. ff. de no. o. nū. ꝺ pupillo. §. q̄ opꝰ. ff. de iureiu. iusiurandū. §. q̄ ius. ad hoc. ff. de procu. filiusfa. §. veteranī. L. e. ti. ita demū. ꝛ ad hoc. §. de ꝓba. qm̄ contra. vbi de iuramēto nil dixit. Et reꝓbata ē opi. Azo. ꝛ Mar. q̄bꝰ ꝓsentit Jo. §. e. cetez. ꝛ in ꝓe. decre. tuis. dicentes ꝙ etiā si tacite emitteret nō valet iudiciū. i. sententia ij. q. vi. §. diffinitiua. L. de sen. ꝛ inf om. iu. prolatam. quam intelligecum fuit exactum. ꝛ ꝓ eis faciebat predi. decre. cetez. ꝛ predi. §. sed quia. vbi videt ꝙ ex dissimulatione etiā nō possit omitti. sed expone ibi simulatione. s. cum simulant se nō calūnioſe agere. vt ibi dicit accur.

f Juramētū. §. e. ti. c. ij. ꝛ erat rō qz in spiritualibꝰ presumebatur. ꝙ semp esset deus in memoria. ꝛ sic nō calūniarentur litigantes. ꝛ boc ꝓbat littera sequens. Reddebat Jnno. in predi. c. tres rationes. Prima quia rigor in spiritualibꝰ nō seruat. de do. ꝛ ꝛtu. c. i. Secꝺa. qz iuramentū nō sit pctm̄ tamē ex frequenti iuratione sepe sequit peccatū. §. de iureiu. ꝛ si ꝑps. maxime. cum de credulitate sit boc sacramentū. Tertia. qz b iuramētū ē a malo nō credentis de ele. significasti. ſz parum valent he rationes. cum ꝛ in ciuilibꝰ locum habeant vt per te vides.

g Jn ipsis. ꝛ sic equum fuit ex quo cessabat causa cessaret ꝛ constitutō. §. de ap. cum cessante. cum si.

h Utile. i. necessariū. ff. qñ ap. sit. l. i. ꝛ. ij. q. vi. biduū. vel dic ꝓprie vt iudex videat tales ꝑsonas de q̄bꝰ nō sit aliq calūnie suspitio exiget solū ꝟitatē sacrm̄ primū tutiꝰ ꝛ verius reputo.

i Obseruāt. obꝟuabat b dñs Bul. vt nō. §. pe. e. ti. §. i. ꝟ. quartū. nō. hoc ber. equū ee. §. e. c. ij. ꝛ in ꝑdi. decre. ex lris. de iureiurā.

l Jn eisde. spūalibꝰ causis. nunqđ in criminalibꝰ iurek de calūnia. dicv. nō. L. e. l. i. ꝛ. §. e. c. i.

In appellationis.in cā appellationis iurare debet de calumnia et veritate dicenda.hoc ꝓmo. Secundo dicit ꝙ procurator deputatus post iuramentū calūnie iurabit de calūnia. Tertio ꝙ iudex quotiens sibi videtur exiget iuramentum malicie.etiam si de calumnia vel veritate iuratū sit. Per primū dictum determinant que nō.ꝓ Accur. C.e.l.ĥ.in prin.z nō. Inno.z Hosti.Pe.z Alb.s.e.c.i.sup ẏbo quecunq.causa. Buil.in spe.e.ti. §.ĥ.ẏ.quid de causa. Bar. Brix.in questione venerialī que incipit queritur vtr in causa. Et ꝙ predicta videre potes ꝙ hic reprobatur opi. Pla. et Azo.q dicebant ꝙ exquo iuratum erat in principali nō iurabitur in cā appellationis i auctē.de his q ingre.ad ap.§ fi.coll.viĥ.z pro eis faciūt omnia iura per que ꝓbat ꝙ eadem sit causa ap. cum prima.xxvi.di.habeo.ĥ.q. vi.si quis in quacunq. C. vt in vna z eadē causa. l.i. ff.de iudi.proponebat. Jo. C.re. Host. Bof.z supradicti docto. ꝺ quoꝝ hic approbatur opinio pro eis.vi.q. viĥ.osius.z.ĥ.q.vi.si ep̄us C.de iudi.properandū in auctē.vt lit.iur.in prin. ibi tñ Accur.tenet primā.ff.ꝺ dā.infec.qui bona.§.pe. m. Juratū.qđ hoc erat dubitatio.qr nō videbatur tūc debere iurari. Et qr bis iurandum non est.et quia tunc superfluum videbat iuramentū quod faciendū nō est.de iureiur.z si ꝑus de proba.c.ĥ.

n. Juramentum.sed de calumnia iurari debet statim post li.contes.vt.s.ca. ꝓxi.nō.ergo ar.ꝙ facienda est li.ꝓtestatō in cā appellationis.ꝺ hoc nō.s.de test. c.rainaldus.ẏ.dilectꝰ. Jo. o. Dicenda.si ta (antis est causa in qua iuretur ꝺ ẏitate.vt i fi.c.dicek. p. Procuratores.emanauit iste ẏ.ad declarationē glo.predictarum Inno.Hosti.z Buil.e.ti.§.sequit in fi.z eius hic approbat opi.z reprobatur opi. Hosti.qui tenebat ꝯriū.

q. Post.hec erat dubitatio qr ñ videbat bis iurandū. C.e.ti.auctē.bodie r. Deputant.ab ipsis principalibꝰ vel a procuratoribꝰ q̄ post litis contesta.substituere poterūt.s.e.li.de pcu.c.i.

s. Ab ipsis.nō ꝙ licet procurator iuret in aīam dñi.xviĥ.q.uĥ. metuentes.c.di.optatum.lxiĥ.di.tibi dño.vbi de hoc z.s.e.li.de ele.procurator.sacrm tñ calūnie z in aīam dñi z in ꝓriam prebet.vt hic vides.alias autē quare iuraret exquo dominus iurauerat. z in hoc casu non est necessarium speciale mandatum.de syndico vero dic vt.s.e.in pertractādis.

t. Juramentum.nō ad questionē qua q̄ritur an heres vel successor teneat iurare exquo defunctus iurauerat. Et dic ꝙ sic per hanc litteram z p aucten. C.e.ti.principalis.z p.l.ff.de dam.infec.qui bona.§.pe. potuit enim defunctus habere bonam fidem z heres vel successor malā.ff.de accusa.sicut.C.ꝺ rebꝰcre.generaliter.i.rñ.licet quidā ꝯ.qr heres z successor eadē ꝑsona cum defuncto cēsenk.in auctē.iusiu.qđ a morīēte prestā.§.ĥ.

v. Instructi.in hoc casu recitabāt p̄dicti doc.nō debere ꝓcuratorē iurare qr qui p aliū ꝛc.ĵ.de re.iurꝫ.q facit p alium.

x. In oīb.declarak ꝙ hoc qđ nō.s. de resti.spo.lras.in glo.añpenk.de.p ba.c.ĥ.z reprobak qđ nō.de testi.pñtiū.in glo.iuramentū.in fi.

a. Malicie.lz ĝ exq̄ iuratū ē de calūnia.ampliꝰ in eadē cā de calūnia iurādū nō sit.vt. C.e.auc.bodie ab eadē.z.s.ꝓxi.rñ. de malicia tamē bñ iuratur puta cū suspicak iudex ꝙ malicioſe ꝓponak exceptio.petak dilatio.ad ꝺ de excep.pastoral.ꝺ test.vltra tertiā. Cꝺ fi.istru.l.vl.xxx.q.v.iudicantē.

Nulla tibi.procurator hñs spāle mādatū iurat de calūnia. Emanauit ad declarationē eoꝝ q̄ legunk z nō. C.e.ti.l.ĥ.§.si aūt abfuerit.z p ber.s.e. c.ĥ.z.c.ceteꝝ.z p Inno.z Hosti.s.e.cū cām.z p Buil.i spe.e.ti.§.restat. ẏ.

c. Iniuriā.quā si inferret iudex ñ eēt.s.ꝺ ẏ.sig.fozus in fi. (q̄d ergo.

d. Aduersarij.z sic erat procurator singularꝭ ꝑsone.de syndico eni vniūsitatis vl collegij nō dubiram⁹ q̄n iuret.s.e.in ptractādis.z.c.se.

e. Juramētū.dicūt q̄dā ꝙ olim procuratores indifferēter iurabāt.ff.ꝺ dā. infec.q bona.§.pe.lz fuit postea statutū ꝙ solū p̄ncipales persone iurent.ff.e ti.l.ĥ.§.si aūt.z.s.e.ti.c.i.qđ verꝫ ē nisi procuratores hēant spāle mādatum vt hic.z.ff.de iureiu.l.iusiurandū.qđ ad pecunias. Alij dicebant ꝙ procurator priuati etiam cū spāli mādato ad iurandū nō admittit p prima iura. sed qr nō expedit iura corrigi.vt.s.e.l.de ele.cū expediat.dic.l.q bona.nō esse correctā.sed loqui in casu decre.istiꝰ s.ſ.cū habebat procurator spāle mandatum Alij dicebant ꝙ cū procurator p litis ꝛtes.factꝰ sit dñs litis.poterat de calū nia iurare.qđ verꝫ nō ē nisi hēat ad hoc spāle.vt hic vides.

Frequens in ciuilibꝰ nō admittit spoliationis exceptio facta ab alio q̄ ab actore. In criminalibus admittitur facta tertio dummodo sit de tota substantia vel maiori parte exceptio probari.ĵ. xv. dies. alias fit ꝺemnatio expensarum. Excipiēs de spoliatione facta a tertio infra certū tempus a iudice.statuendū debet restitutionē petere.alias excusabitur exceptione nō obstante. Ultimo dicit ꝙ agendi super rebus ecclesiasticis non ob. exceptio spoliatōnis priuatarum rerum vel econuerso. hanc decre quidam intitulabant olim sub ti.de excep. Alij sub ti.de resti.spo.z bñ vt hic vides.

f. Frequēs equū fuit.ĝ sup ꝺbus ꝓuisorū emanasse.ff.de legi.nā ad ea

g. Circumstrepit.i.pulsat.vt ledit.z sūpta sē hec ꝙ ba ex canōe.luĥ.di.freq̄ns iiij.i ꝓcl.lug.

De restitutōe spoliatoꝝ

Frequens et assidua nos q̄rela circūstrepit q̄ꝫ spoliationis exceptio nōnunq̄ in iudicijs calūnioseh ꝓposita causas ecclesiasticas impedit et perturbat. dum enim exceptioni insistitur appellationes interponi contingit. z sic intermittitur z plerūq̄ ꝓmittur cause cognitio principalis. z propterea nos qui voluntarios laboresm appetimus vt quietem alijs preparemus. finem litibus cupientes imponi et calumnie materiaz amputare statuimus vt in ciuilibus negocijs spoliationis obiectu que ab alio q̄ꝫ ab actore facta proponitur. iudex in principali procedere non postponat. Sed si in ciuilibus ab actore. in criminalibus autem se spoliatum reus asserat a quocunq̄ infra. xv. dierum spaciū post diem i quo propositum. qđ asserit comprobabit. alioquin in expēsis quas interim actor ob hoc fecerit iudiciali taxatōe ꝓhabita ꝙdēnet als si iu

b. Calumnioſe.si.s.de do.z ꝺcu.finem.

i. Exceptioni spoliationis.de qua.s.dictum est.

l. Intermittitur.i.differtur.

l. Perimitur.de facto intelligas. non de iure. quia multi propter tot impedimenta et timore expensarum litem dimittunt. z sic expone secundū Bar. quia exceptio spoliationis dilatoria est non peremptoria. non ob. lex. C. vn. de vi.si quis in tantam. quia licet priuatio dominij insurgat conditione ex illa lege. non tamen ex interdicto vel exceptione. vt nō.s. de causa possel. pastoralis.

m. Labores.hec verba fuerūt sumpta de corpore auc. vt diuine iussi. subscrip.ba.glo.questio in prin.coll'.ix.z pro republica imperator noctes ducit insomnes. in auctē. vt iudi. sine quoquo suf. in prin.coll'.ĥ. et papa idem de se dicit.s. in probe. huius li.

n. Statuim⁹. hic fit inꝑpetratio canonū antiq̄rū ꝺ hac matēia loq̄ntium.

o. Actore. hoc erat iniquum ꝙ reus exciperet contra actorem de spoliatione facta a tertio cum in hoc non deliquerit actor. z ideo factum alterius sibi non debebat obesse. C. de inof.test.si quis suo. ẏsus fi.z ĵ. de reg.iur. non debet. et peccata suos teneant actores. C.ꝺ pe.sancimus.s.ꝺ his que fi.a mabet par.ca. quesiuit.z recidit hic ber. se ñ memisse aliquē excipiētē sic in ciuilibus

p. A quocūq̄. ecce dīam inē criminalē cām z ciuilē. vt in ciuili nō opponatur spoliatio facta ab alio q̄ꝫ actore in criminali sic cū moderatōe que sequitur. et rationes ĵ. sequentes.

q. xv. artatur tempus probandi quia malicioſe sepius proponebatur talis exceptio. vt.s. dixit. sic in exceptione excommunicationis. viĥ. dies sūt dati ĵ. de excep. pia.

r. Proponitur. quia dies illa non computabitur. in. xv. sic dies in quo ponitur excommunicatōis exceptio ĵ.ꝺ excep. pia. sic dies in quo cautū promittitur et in quo sistere in iudicem oportet non computatur in vicena milia passuum. ff. si quis caue. l.i. sic et dies presentationis litterarum cum cōmittitur causa infra certum tempus decidenda. s. de ap. super eo. ĥ. vbi de hoc secus in decem diebus qui dantur ad apellandum in quibus tempus sententie prolationis computatur. ij.q.vi. biduū. vbi de hoc. s. de re iudi. ad ꝺsultatōnē. z vltio istoꝝ. xv. dieꝝ ꝓbari potest exceptio sic. ff. ad. l. iul. ꝺ adul. l. pak. §. sexaginta. z. l. is cui⁹. §. ex senatusco. z pōt peti bonoꝝ possessio ĵ. cētesimū diē z cetesim⁹ in eo numero ꝓputak. ff. de suc. edic. l.i. §. qđ dicim⁹ ff. de ẏ. ob. l. qui ante kalendas.

s. Asserit. s. se spoliatū i ciuilibꝰ ab actore in criminalibꝰ a q̄ncunq̄.

t. Alioquin. i. si infra aliud tēpus nō ꝓbauerit.

v. Taxatōe. ꝺ q̄ dicit. s. qđ me. cā. c. vl. i glo. q̄ incipit vltra q̄ꝫ ber.

x. Puniēdis. pena arbitraria. exquo nō statuit̄ hec certa pena. de of. dele. de causis. ff. de iure. deli. l.i.

x ¶ Substantia, interpretat, z exponit hic papa canones illos, iij, q, ij, ca ter, z, ij, q, ij, nullus, vbi sunt hec verba. Ridiculū enī videbatur q̄ crimina liter accusatus accusatorē suū p exceptionē spoliationis rei modice z vilis ab accusatione repelleret, z est si, qđ dicit lex q̄ tutor a tutela excusari non potest rōne ꝓtroversie q̄ est inē ipsum z pupillū suū, nisi forte đ oīb bonis aut plu rima pte bonoꝝ sit ꝓtroversia, ff. de excu. tut, l, q̄ litē, insti, e. ti. ¶, itē, propter ¶, ij, ij, z, uj, coll, vi,

a ¶ A tertio, i, ab alio q̄s ab accusatore, ij, q, i, epi, z q, ij, cū ecclesie,

b ¶ Lpis arbitrariū ex q̄ certū nō statuit, vt, s, dixi,

c ¶ Sic, s, spoliat.

d ¶ Eludat, malitijs ār indulgendū nō ē, s, q̄ mat, ac, pol, significāte, cum su is concor,

e ¶ Qđ, s, q̄ iudex termi nū statuat,

f ¶ Estimam, z alij extimare dnt, s, de re, iu, i cau sis, z sic ꝓpellī alios agere ad idē, L, de inge, ma, l, diffamari, sed nō p̄cise, sed hoc vt excipere possit, vt h videt Jo, an,

g ¶ Poterit, alias nō dz sibi imputari, s, e, li, đ ele, ꝓmissa, s, de ap, ex insinua tione, cum si,

b ¶ Oponat, intelligit Ber, h q̄n inē eccliasticas p sonas cā vertit ne sit J, s, de ordi, cog, cū dilect, vel dic vt de qualib intrēdeba tur q̄, q̄rie priuate dicūtur q̄ possunt a priuato possi deri, res aūt eccliastice vo cant hic q̄ nō cadūt in lai cū, vndecime, vl alia spūa lia, ff. de le, uj, l, h legatum Et ē rō hui dicti, q̄ agēs noie eccliastico nō agit suo sure sz noie eccie, vñ sicut p curator agēs noie alieno đ iure suo nō excipit, sic nec hic ad hoc, ff. De doli exce, si, pcurator, Itē res ecclesia stice sunt publici iuris, sed de publico ad priuatum fit compensatio, L, de compen, l, i, z, iij,

AD decimas eccīa que petit restitutionē decimaꝝ quas se dicit infra pa rochiā alteri possedisse nō audit nisi p̄bet possessionē legitimā,

l ¶ Canonici nomine ipsius ecclesie agentes qđ p̄t, vt, s, de p̄ba, ex lris, de ꝓcess, p̄bē, ex parte, vbi de hoc cū si,

l ¶ Asserunt, ex hoc insultat p̄sumptio contra eos que eis verisimilit, ob secus si hoc nō ostaret q̄ ille decime essent in alterius parochia, z facit ad ea que dicam, J, e, li, de p̄script, c, i,

m ¶ Unde clericū, nō, lram qz hoc ius facit p reo z ꝺ actorē, si aūt spoliati eēnt a tio ius cōe lz faceret ꝺ actorē, nō tñ p reo, vnde tunc decre, locum ha bere non puto, z facit qđ dixi, J, de rescrip, c, i,

n ¶ Occupasse, i mala pte alibi i bōa, viij, q, i, fact, s, e, li, đ pcu, z si duo

o ¶ Presumit, nō, fm opi, Jo, q̄ nō, xxuij, q, i, ¶, i, q̄ laic restitutionē decīa rū petere nō potest p decre, s, de p̄script, cām, Bar, Brix, nō, ꝺriū cū laici de cimas inēdū possideāt de facto, Ad decre, illā cām, rndebat q̄ decre, ipa dic detinere nō dicit possidere, satis puto hāc decre, facere p Jo, vt nisi laic p̄ tit hz duo probare se possedisse z spoliatū fuisse, s, e, c, olim, i, z, iij, Et aliud ē possidere z aliud in possessionē eē, ff. de acq̄r, pos, si q̄s aūt, z ē si, s, e, ex transl missa, z qđ ibi nō, hic ergo ē p̄sumptio ꝺ actorē z ius cōe p reo, possessio ḡ et spoliatio p̄bare nō aduocāt vt fiat restitutio petitorio p̄bato p̄ reo quod ad hoc de causa pos, cum ecclesia, z, c, cum dilectus, ff. de rei ven, officiū, z idem videt vbicūq̄ factū ē p̄ reo notorium, de diuo, significasti, proprietas igit p̄ reo p̄bata ipsum in possessione defendat, ad hoc, ff, đ supfi, l, i, ¶, quod aīt, ff. depos, l, bona fides, in fine

p ¶ Ostēdatur, vt compositio titulus prescriptionis priuilegiū vel alīd si mile de dona, aplice, J, de bis q̄ fi, a pla, cū aplica, cū si,

q ¶ Ecclesiam, s, B, clerici, Jo, an,

Actor, q̄ actor ꝺtumax ꝺdēnatur in expēsis nec citat vlteri ad sui pe titionē reus nisi caueat de veniēdo,

s ¶ Ad terminū, cū indistincte loquat de quolibet termino siue p emptorio siue nō intelligendū videt sicut z in reo dici solet q̄ p̄ qualibz con tumacia etiam aī peremptoriū ꝺdēnatur in expensis licet solū peremptorium possit excōicari, de hoc, lxxuij, di, bonorat, uij, q, v, in sum, z, s, đ pecu, quere lam, maior autē est ꝺtumacia actoris nō veniēt q̄ rei, uij, q, uij, c, i,

t ¶ Curauit, cum potuisset, vnde nō, negligentiā vel ꝺtemptū, ff. de re iu di, ꝺtumaciā, ad idē, s, ti, pri, i, ¶, solet,

v ¶ Venieti, ḡ nō venieti nō ꝺdēnabit sed compensatur cōtumacia ꝺtuma cie, ff. de dolo si duo, ff. De ꝺpē, si ambo, Si aūt actor nō venit z iudex fuit absens vel presens sed procedere nō poterat an fieri debeat condēnatio, dic

x ¶ Propter hoc, s, ratione contumacie, de (vt notat in reo, s, e, ti, c, vl procu, auditis, J, de excep, pia, s, e, cum dilecti, z ca, finem, Et qualiter con tra contumaces procedi debeat, dic vt nō, s, e, ꝓout, z, c, causam,

y ¶ Legitime, qđ dic vt nō, ij, q, i, ispmis, s, e, ti, finē

z ¶ Admittendus z sic puniet in q̄ peccauit, s, de tēp, ordi, lras, ī fine, Jo, an,

at ¶ Sufficiēter, vt sic pignora vl fideiussores dētur ff. māda, si māndato, ¶, vlti, si aūt hāc dare nō possz det iuratoriā de dot, p̄ diuortiū restī, p vras, vbi de hoc ad idē, L, đ epi, z cle, l, gña liter, Dicit aūt Jnno, q̄ suf ficit verbo cauere qđ p̄ tve rū dicere seruata supradicta distinctione,

sediſſe aliq̄diu, et eis per eūdem cle ricum spoliat fuisse nequaq̄ debent restitui nisi euidenter docuerint q̄ ea rum possessionē legitime assecuti fuissent, quia eas occupasse minime veri similiter p̄sumuntur cum proueniant ex predictis infra alienam paro chiam constitutis, Sicq̄ manifestuz nisi aliud ostendatur eas de iure cō muni ad eandem ecclesiam pertinet,

¶ Innocentius quartus, De dolo et contumacia.

Actor qui ad terminū venire ad quem citari ad uersarium fecerat non cu rauit venienti reo in expensis propter hoc factis legitime condemnet ad citationem aliam minime admittendus nisi sufficienter cauerit, q̄ in termino fideliter debeat comparere,

¶ Bonifacius octauus,

Qum qui a tua interlocutoria, vel grauamine quod per te sibi proponit illatum a tua presentia recedit appellans cum protestari videatur hoc ipso se nolle coram te decetero litigare, citare ad alia que post ea in iudicio faciēda incūbūt vl etiā ad sniam audiendam, nisi spōte appellationi sue renunciet nō tenet

b ¶ Termino, p̄mo, scz ad hoc, ff. de ꝺ, ob, eū q̄ lia lendis, vel dic termino q̄ cunq̄ q̄ ad eū petitionē ei tabit re, hec ē enim indefi nita legis q̄ eōpollet vniū sali, vt dixi, s, e, li, đ elec, vt circa, sic z cautio p̄stat de p seuerātia litis vsq̄ ad finez L, de epi, z cleri, auc, generaliter,

c ¶ Fidelit, p̄sumit aūt maliciose abesse nisi ꝺriū probet, s, q̄ impedit fū it de re iudi, cū Bertoldus, de procu, querelā, vbi de hoc,

Qum, qui iudex appellante z recedente citare vlteri nō tenet si vult in cā p̄cedere, nisi forsitan appellationi renūciet z deīminat notata p Jn no, de accusa, ad petitionē p Buil, in spe, de citatōe, ¶, viso de tpoꝝ

a ¶ Brauamine, hoc dicit ex eo, qz si appellaretur a (ꝺ, q̄d si q̄s recesserit, diffinitiua, iam functus est iudex officio suo, de of, leg, in lris, ff. de re iudi, iu dex, Hz z idē ī illo vr q̄ ad execution q̄ p sniam iminet faciēda eadē rōe,

f ¶ Per te loquit iudici, sic, s, de iurīur, c, vlti,

g ¶ Appellās, z frustratorie, qz si bñ appellaret ex cā z forma tūc ille a quo appellauerit iudex nō esset, z sic appellās ꝺtumax nō eēt, De reuocatōe attētoꝝ post appellationē habebis J, de ap, nō solū,

b ¶ Protestari, nō q̄ ius fingit p̄testatoz b ipo appellādo z receding

i ¶ Incūbūt, Osiderato eo statu in q̄ tūc erat cā,

k ¶ Gnīam, puta qz lis erat ꝓtestata z liq̄t de cā vel talis ē cā in q̄ sniari pōt lit, nō ꝓtes, qđ dic vt, s, vt lit, nō ꝓtes, qm, z, s, e, ꝓout,

l ¶ Audiendā, si nō eēt ꝺtumax expsse dz citari ad sniam audiendā, alias nō valeret snīa pte abnte, ff, q̄ sen, sine ap, rescin, l, i, ¶, Itē cū ex eo edicto, et đ

m ¶ Renūciet, qđ pt, uj, q, vi, si q̄s libellos, L, (b nō, s, đ of, del, Osuluit đ ap, si q̄s, z tacite et litigādo coram iudice a q̄ appellauit appellatōi renūciat, s đ of, del, gratū, đ testi, cū veniss, si tñ inēst adūsarij ad ipm inēsse tenet, qđ dic vt no, s, đ ap, inēpolita, ¶, illo deniq̄,

n ¶ Nō tenet, videbat ꝺriuz p decre, s, de offi, dele, cū olim, i, vbi iudices citauerūt appellantē quē putabāt frustratorie appellasse, ad idme, s, vt lit, non ꝓtes, accedēs, i, vbi et iudices ci tauerūt quē putabāt frustratorie appellasse, ad idē, s, e, put, vbi mādat papa citari eū q̄ frustratorie appellauerat, Hz dic q̄ de necessitate citari nō dz, vt b Ad decre, cum olim, z decre, accedēs, dic q̄ ibi factū narrat nō ius ponitur, Ad decre, put dico q̄ p̄ ista pte facit cū ibi papa mādat citari ad malicia ꝺuincēdā, ḡ id de necessitate nō erat, q̄, s, citaret, z de b Osueuit recitari, de ac sa, accedēs, z, c, ad petitionē, Hzd q̄dicem de ꝺtumace, nunq̄d q̄ ī vno actu iudicij fuit ꝺtumax, ad alios act citabit, Dic q̄ sic, vt, s, đ testi, cū olim, in fi, vbi citat ꝺtumax ad sniam audiēdā, qz lz ī vno actu ꝺtumax sit nō ꝓpēa pte stari vr q̄ ī alijs ꝺtumax eē velit, sz b malū ꝺtumacie sub colore bōi, s, reme dij appellatōis defendit, qđ simplicit ꝺtumax nō facit,

o ¶ Processeris, alias de iure.
p ¶ Validus. Quid de iudicibus datis cum clausula q si non omnes simul non pronunciauerunt sed duo vnum, tertius vero aliud illi duo volūt procedere ad executionem sue sententie, quaritur an possint tertio non vocato, z videtur tertium ipsum non debere vocari. ar. huius decre, z. s̄ hoc li, de ar, c, i, z, ff. De re iudi. duo ex tribus. cum ergo ipsorum valeat sententia ergo z executio. Sed dic q vocandus est. nam licet sententia duorum teneat tamen alius articulus qui emergit est omnibus cōmunis, ita q ad illum duo tertio non vocato procedere non possūt, s̄. de of. del. causam, z, c. prudentiam. ¶. adijcimus. alias sequeretur q si in aliq̄ termini assignatione vn⁹ ab alijs discordaret illi duo illo nō requisito postea procedē possent quod est absurdum

nec ideo minus q in eius absentia processeris tuus processus validus reputari debebit. ¶ Innocēti⁹ quartus.

De eo qui mittitur in possessionem causa rei seruande.

Cum qui. Quādo agitur de beneficio ecclesiastico ad cōtumaciā rei non sit missio in possessionem sed ad sententiam lite n on contes, procedit̄ur. Ponit hec decr. duos casus speciales ꝓtra duas regulas. Regulariē enīz quādo agitur reali ad ꝓtumaciam rei fit missio ī possessionem causa rei seruande, fallit in hoc casu. Itē regulariter non procedit ad testium receptionem vl̄ definitiuam sententiam lite ñ contes. fallit in hoc casu. Et est ad declarationem illoz que nō. s̄. de do. z ꝓtu. contingit.

r ¶ Beneficio, quocunq̄ ad hoc de preben, maioribꝰ deb̄, sīq. c. pe.

s ¶ Ecclesiastico. secꝰ ergo si super temporali p̄benda vel temporali beneficio agatur, quia cum talia possint sine institutione canonica possideri non habebit locum decre.

t ¶ Obtinēdis. Quid dicemus de obtentis, pone confirmatꝰ est qui agit z in possessionem inductus z tandem spoliatus est, vt de causa pos. cū olim. z. c. cum super, vel petit q confirmatio de eo facta vel collatio sibi facta sortiatur effectum, de ꝓcess. preben. post electionem. de apposto. constitutis. ij. vl̄ petit possessionem conditione ex canone reintegrata. vt. s̄. de resti. spo. sepe. Nūquid in his casibus ob contumaciam rei fiet missio. et videtur q sic per hāc litteram que dicit solum de obtinendis. Sed dic q non fiet hec missio. tum quia decre. huius ratio adhuc locum habet. tum quia ago de obtinendo. qd̄ non habeo. s. detentionem saltem que apud alium est. ff. de rei ven. officium. Item missio in possessionem est quoddam auxilium extraordinarium quod habet locum solum vbi deficit ordinarium. ff. de mino. in cause. ij. in princi. sed hic procedi potest ordinario iuris ordine lit. nō contes. vt sequitur. z apertius hodie probatur per cle. de iudi. dispendiosam. ergo nō habet locum missio. z licet doctores sic teneant. tamen ob. littera hic posita que dicit ingressus non dicit regressus quasi per id detur intelligi ꝑ verbū obtinēdis qd̄ in re cupandis nō habet locum decre.

v ¶ Possessore. quid si nullus possidet. sed duo. pone coelecti petūt. dic idē propter eandē rōem. s̄. de rescrip. inter ceteras.

x ¶ Nec per hoc ratio superioris dicti.

y ¶ Vitiosus. non enim possunt ex possessione haberi. sed solum ex canonica institutione. ij. q. i. legum. de instī. ex frequentibus. j. de re iu. c. i. ff. ō decu. haberemus. Si vero non agetur de ecclesia tanq̄ de beneficio sed tanq̄ de ꝓprietate nunc bene haberet locum missio vt lite non contes. c. ij. de eo q̄ mit. c. i. s̄. de ꝛbo. sig. dilecto.

a ¶ Presentia. L. de iudi. ꝓperandū. §. cū aūt. s̄. e. li. de ar. c. ij. in fi.

b Diligenē. hoc semp ē faciendū. xxx. q. vl. iudicante.

c ¶ Debito. vt si liqueat vel liquere possit de causa procedatur ad sententiam ꝓut ea que no. s̄. de do. z ꝓtu. ꝓout est necesse q constet de iure actoris ad hoc vt sibi adiudicetur. nec sufficit q constet possidentem ius non habere vt. s̄. de rescrip. olim. L. de rei ven. l. vl.

Dispendijs. si ex duobus litigantibus electis alter decedat renunciet vel a prosecutione cause excludatur si li. pen. cuz relique fuerit alia electio facta nō tenet. emanauit ad declarationē coz q nō. Inn. z No. s̄. ō a rex pte. z ō cle. dudū. ij. ō resti. i ire. c. ij. z Lōpo. ō osti. cū. M. adfinē

d ¶ Dispendijs. dicitur dispendium longum z inutile compendium breue z vtile. de hoc de rescrip. dispendia.

e ¶ Statuimus. constitutio ista noua est saltem inq̄tum dicit electōnē nullam maxime non intercedente aliqua inhibitione. vt. s̄. de ar. ex parte. Sz dices nonne secunda electio facta prima non cassata cassatur. s̄. de elec. consideravimus. Item none secunda electio facta prima non cassata valet inter dum fm ea q̄ nō. s̄. de cle. audit. s. qñ prima nulla erat z eligentes erant priuati potestate eligendi. So. illa iura z que in illis nō. locū būt qñ scōa electio fit prima non cassata z nōdum in litigiū deducta. z sic intelligantur. nō. s̄. e. audit. Istud. c. z se. loquuntur quando in litigium erat res deducta. vt tunc scōa electio ipso iure sit nulla.

f ¶ Alibi videbatur Hosti. dr̄iam facere. s̄. de ele. dudū. ij. in glo. nūquid in hoc casu inter cās que pēdebant in curia z extra curiā. ar. de ma. z obedi. p tuas. de ap. si duob⁹. sz q̄ ad casū nr̄m nulla sit dr̄ia. vt hic vides.

g ¶ Litigantibꝰ. litigiosa est res ō cuius dominio qō vertit inē petitorē z possessorem ꝙuētione iudiciaria vel preciby pncipi oblatis z iudici insinuatis. z p eū futuro reo cognitis. L. de liti. auc. litigiosa. Dicit̄ tn quida rē litigiosam non esse nisi p li. ꝛte. facit p eis s̄. de offi. dele. relatū. in au. te. ō litigiosis. §. oēz. col. iij. z optime. s̄. de. §. fin. ex p. te. ij. Litis prestatio dr̄ litigiosi. s̄. de offi. dele. sup exordiū. s̄. de offi. dele. sup qōnū. §. intētionis. sed dic ꝙ p supradictā auc. litigiosa. z pbat. s̄. ō offi. del. gra tū vt lite pendēte. c. i. et ex q̄ ibi nō. Host. de resti. cau. sam. ij. L. qñ libelli. z. ij. Quid aut̄ quo ad hūc ti. inducat litis pendētia. habes in cle. c. ij. c. vno.

h ¶ Hoc. s̄. ō ar. ex pte

i ¶ Renunciare. de resti. in inte. c. ij.

k ¶ Excludi. vt. s̄. e. li. ō cle. si forte. z. c. cūis. z. ca. cupientes. §. q si p. xx. z §. se.

l ¶ Electi. z in casu isto querit de iure ipsius defuncti vt sciat de iure supstitis ad ō. ij. q. i. in primis. lz ei appareat defuncte ampliꝰ

nō deberi. nō ꝓpt̄ ō. sequit supstiti viuēti deberi ad idē. s̄. de rescrip. olim.

m ¶ Subsistat. quid si postea apparet illū supstitē ius nō habere. nunquid ꝙualescit dignitas vel bñficiū in isto. dic q nō. q. q ō ab initio xc. xvi. q. iij. §. pōt. s̄. de elec. auditis. j. de re. iu. nō firmat. Sz nunqd de nouo potit eligi credo q sic. per decre. s̄. de ele. super eo.

n ¶ Ibi ꝺ quos. si beneficiatus ꝓtra quē sup beneficio litigat cedit vel decedit. si alius li. pen. cum supstite fuerit electus nō valet electio. si ꝺo aliquid quoz inēsit ad defensionem litis velint admitti in eo statu in quo erat cā admittēt̄ur. Emanauit hec decre. ꝓpt̄ eadē que. s̄. ppi.

o ¶ Possidēt. ista est ergo diuersitas inter istū casum z p̄cedentē. q. in p̄cedenti nondū erāt bñficia adepti. sz de electōe litigabant hic beneficia iā erant (adepti.

p ¶ Litigatur. expone vt dixi. s̄. ppi.

q ¶ Malicioſe. hoc fiebat isto mō. litigabat ꝺ me sup bñficio meo cuz ego nō possem ꝺ aduersariū me defendere renūciabā vt bñficiū ꝺferretur alicui potēti q̄ litigātē iniuria z iure vexaret.

r ¶ Ymō possessa. s̄. p illū cedentē vel decedentē ꝺ quē litigabat.

s ¶ Finita. vt si apparuerit illos ius habere nulla fit electio alias fiat electio vel p̄ntatio post sniam p eas ad q̄s ptinet. Et intelligo decre. istā cū illi q ꝺ illos cedētes vel decedētes litigabāt. ex eo litigabāt. qz dicebāt illas dignitates vel bñficia ad se spectare. alias nulla fieri habeat dilatio. pone enim q̄ clericus agit petēs ipm ab eccia rēoueri. qz criminosus vel ꝺcubinari⁹. moritur electō vl̄ p̄ntatioptinet eligere vl̄ p̄ntare. Dic q nō. qz statim illo cedēte vl̄ decedēte finita ē lis. z sic nō hz locū hec decr. q̄ dicit expectādū finē litis cū supstite z crimina extinguūtur morte. xxiij. di. quorūdam cum suis cōcor. Si ātem petit illū ab eccia remoueri z illā sibi assignari quā dicit ad se spectare tūc loquitur cum hz decr. ad hoc de rescrip. olim.

t ¶ P̄tetur. nō. differentiā eē inē collectionē. electionē. z p̄ntationē. qz hec tria hic panuntur pro diuersis. hēs hoc expssum. j. de pbē. cū ī illis §. cū autē

v ¶ Interim. puta qui eligunt credentē vl̄ p̄ntaueruntvl̄ cōtulerunt. vl̄ forte. qz expectabāt ꝓmā vacaturā z sic istud bñficiū velut modo cessione vl̄ morte vacās sibi dicit deberi vel similes psone.

x ¶ In illo statu optima fuit prouisio. z declarat que nō. Innoz Hosti. s̄. de iudi. quia. v. ducebant enim causam illi beneficiati vsq̄ ad finem. tēpore sententie cedebant. surrogabantur aduersarij quos oportebat de nouo citari z iudicium incipi qui iterum producebant causam vsq̄ ad conclusionem z postea cedebant. Iterum veniebant alij z idem faciebant z sic non erat litium finis. z idem fiebat olim de nouitijs electis vl̄ p̄ntatis. sed ō illis hodie sublata est dubitatio per hec verba. z contra hoc nō dabit ho. aliud remediū nisi quod per interpellata se. ap. super his prouideret z veritatez inquireret. sz hic optimū datum est remedium vt in eo statu admittantur xc. z sic cessat finis

liti. ꝛ conc. ad hoc. s. e. l. de ele. vbi periculum. ℌ. sane. ꝛ j. de excep. pia:

Statuimus circa positionum materiam que non habentibus practicam nota ꝛ ignota videtur. scire debes primo ꝙ positio scom Bos. est dictum loco interrogationis positum. vt quod olim. interrogatiue fiebat. fiat hodie positiue. pone i terminis. dicebat olim actor. querite dñe iudex. an sit heres ꝛ ex qua parte. hodie dicitur pono te esse talis heredē. Itez pono te heredem exasse. Sed hodie etiam fiunt interrogationes ꝛ ante lit. cō test. quod dicit nō. de iu. ca. c. pe. ꝛ post. ff. de inter. ac vbicunq; etiam si sit cōclusum causa. vt. s. ō fi. instru. cum iohānes. vñ: pōt scribi ꝙ positio est breuis verborum formula mentez proponentis continens ad veritatem eliciendam concepta. Habuit autem hoc verbum ortum non solum ex vsu hominū diu in causis in oliro. sz ex antiqua lege. ff. de leg. iij. officius. ℌ. ex diuerso. vbi pone igitur in credito ꝛc. ad idem. s. ō lit. contes. c. vno. de ele. dudum. ñ. ꝛ j. de testi. c. pñtiū

tu in quo ipsam inuenerint decernimus admittendos. ¶ Inno. iiij. in conci. lugduñ. De confessis:

Statuimus vt positiones negatiuas que probari ñ possunt nisi per confessionez aduersarij iudices admittere possit si equitate suadente vi

derint expedire. ¶ Bonifa. viij.

Si post prestitum veritatz aut calumnie iuramentum reus vel procurator ipsius positionibus ab aduersario sibi factis interrogatus iussusq; a iudice respondere absq; rationabili causa recuset aut nolit seu cōtumaciter se absentet. haberi

fiunt autem positiones vt per confessionem aduersarij releuetur ponens ab onere probandi. vt hic. ꝛ. ff. de iurciu. eum qui. i. rñ. nam ad hoc fiunt interrogationes. ff. de inter. ac. l. iij. ꝛ. vñ. Differunt autem positiones ꝛ interrogatōnes. quia positiones assertiue fiunt ille interrogatiue positiones a parte ille a iudice. Et dicunt quidam ꝙ positiones tantum fiunt post lit. contes. interrogationes ante tantum. quorum vtrūq; falsum est. de interrogationibus. s. di si de positionibus j. dicam. Ad positiones autem respondere debet pars. nō pellere. Scire tñ debes ꝙ aduocatus qui docet clientulū falsum rñdere tenet aduersario illius dāna resarcire que ob hoc ptulit. puta ex onere probandi vt amissione cause. l. di. sepe. s. de iureiu. c. vl. ff. ad. l. aquil. qui occidit. ℌ. vl si. vnde solent aduocati dicere clientulis. si hoc ꝛfitearis cām pdes. nec dicit si negaueris aīam pdes. de simo. matheus. in fi. Scire debes ꝙ positiones fiunt in causa. ꝛ ad eas rñdetur p iur. vel calū. vel veritatis in ca prestitū. vñ videt ꝙ solū post lit. ꝛtes. fieri habeant. cū post lit. ꝛtes. iuret. s. e. l. de iu. cal. c. i. Sed dic ꝙ qñcunq; faciēde sunt probatōes fieri pñt positōes siue añ lit. ꝛtes siue post. nec ob. qđ de iuramēto dictū ē. s. qz iudex ponentē añ lit. ꝛtes. faciet iurare se credere ꝛ estimare vez esse qđ ponit et aduersariū ꝙ vez rñdebit. pñt enim añ lit. ꝛtes. exceptōes opponi sup quib; faciēda est probatio. ad cuius releuationē fiant positiones. pone enim excipit ꝙ actor excōicatus est ꝙ cussit clericū. ꝛ sic ab agēdo repellēdus. ponet ipse re ꝛ hoc mō. pono ꝙ percussisti talē. itē ꝙ in tali parte corporis. Itē cum gladio. item ꝙ in tali loco. itē ꝙ tali die. itē ꝙ talib; pñtib; itē ꝙ turbatus ex tali cā percussisti illum. Itez ꝙ ño iniuriandi i. Item ꝙ ille tūc erat clericꝰ. itē ꝙ erat in possessione clericat. Itē ꝙ sciebas illū clericū esse. item ꝙ vidisti eū tonsuram ꝛ habitū clericalem deferentē. bis ꝙ actorē ꝛfessatis. pbata est excōicatio. alias reus hoc pbet mutādo verba ꝛ dicēdo intēdit probare ꝛc. post li. ꝛtes. pone ꝙ peto ab eccia alis quē remoueri quā cōtra iura retinet. dicā. ego pono talis iuramēto meo ꝙ talis habet ꝛ possidet eccīam sancti Pe. Itē ꝙ habet ꝛ possidet ecclesiam sancti Mar. Itē ꝙ quelibet eaz habet curā aiaz. Item ꝙ eas post concilium acquisiuit hoc confessato succumbit reus nisi dispensationem vel iustam cām ostēdat. ꝛ idem in similibus. Scias autē ꝙ positiones fieri debent sup contētis i libello ꝛ ad ea pertinentib; vel ptinere valētib; ex parte actoris ad intentionē fundandā ex parte rei ad extenuandā. vñ. q. vñ. c. i. Fieri autē debent ō facto rei. quia ad factum alterius non cogitur respondere. ff. pro suo. l. fi. Et sūt in scriptis offerendi iudici. vt videant an sint imptinētes. impossibiles. captiose negatiue. saluo eo ꝙ hic dicitur. ꝛ sic eas repellat. ꝛ de hoc dicam. j. c. proxi. quas si admittendas viderit in actis curie sibi scribi faciet. de proba. qm. s. e. l. de rescrip. cum in multis. ff. de re iudica. l. acta. ad illas postmodum faciat aduersarium respōdere vel de veritate vel credulitate habita distinctōne an de veritate vel calumnia tantum sit iuratum. j. ti. proxi. c. ij. ꝛ rnsiones scribi faciet sic. fatetur vel negat. credit vel non credit. Cū autē ex iuramento de calūnia. vel de veritate respondet an possit dicere dubito. nō. s. de iu. ca. cuz causa. in. i. glo. Laueat autem ponens a positionibus sue intentioni contrarijs. vt si agat petitione hereditatis vel quorū bonoz non dicat se post mortem possedisse defuncti si agat publicana. non ponat se emisse a vero domio si agat vti possideris non dicat aduersarium possidere. ꝛ idem in similibus Est autem positionis effectus vt his qui ponit. quod ponit confiteri dicat vt. j. de iureiu. c. vl. vbi dicā de hoc. ꝛ an positio vel responsio ad eam reuocari possit.

b ¶ Negatiuas. Que est ratio quare positio de negatiua que aliter probari non potest. fieri non poterat. Breuis est solutio. negatiue quedam probari non possunt. super quo nō dic vt nō Jo. v. q. vl. actor. ber. s. de elec. bone. i. ꝛ accur. ff. de proba. l. ij. sed positio in locum probationis venit. illud ergo i positione debet admitti quod admitteretur in probatione. ꝛ de hoc nō. Bos. s. de elec. dudum. ij. Item positio negatiua probari debet sed negatiua nō probatur. vtis. ergo ꝛc. Item negatiua positio non ponit sed remouet. ꝛ hoc siue sit negatiua explicita. puta ꝙ non cognouī bertā. de frig. c. i. vel non fui citatus. de ele. bone. siue implicita. vt pono ꝙ in electione tantum quatuor canonici presentes fuerunt. de causa pos. cum in ecclesia. positiones ergo has negatiuas iuris rigor repellit. sz eqtas eas admittit si iudici videbit. vt hic.

c ¶ Non possunt. pone nego litteras ad lites de mandato dñi impetratas. vel nego pecuniam numeratam quam promiseram instrumento solemni et

spe future numerationes. hec ꝛ similia non possunt probari nisi per confessionem aduersarij.

d ¶ Aduersarij. dicebant quidam doctores antiqui negatiuam positionez admittendam indistincte. Et quod dicit ꝙ negatiua probari non potest. verum est per testes sed per confessionem aduersarij bene. ꝛ patur h. s. ō tenor. dilectus. de eta. ꝛ quali. c. vl. Jo. an.

e ¶ Judices ordinarij delegati vel arbitri. s. de proba. qm. ff. ō arbi. l. i.

f ¶ Possint. non quicquid iudicis protestati permittitur iurisj necessitati sub

ijcitur. ff. de iudi. l. non qđquid. ad hoc. ff. de offi. pre si. l. sepe. ꝛ. l. se. per que videtur ꝙ optioni iudicis relin quatur. peccat tamē iudex reꝑiens exquo positio fac ad causam. ꝛ equitas suadet. cum equitas scripta rigori iuris preferatur. C. ō iudi. placuit. de fur. ꝛ ser. cor. si quis seruo. ꝛ equitatem semper habere dēt pre oculis. vt. vñ. q. vñ. c. i. ꝛ j. de re pmu. c. vno. ff. ꝙ cermo. l. si ephesi. nec sit artanda probandi copia. tuñ. q. ij. ℌ. ꝛ. C. de proba. l. vl. fm Hosti. tenetur. ꝛ si ñ admittat potent appellari.

Si post prestitum. Si reus iussus positionibus respondere recusat vel si contumaciter recedit habebuntur pro confessatis. secus si priusq; sic iussus esset contumax fuerat. sed tunc procedetur contra eum anteq; contra contumacem. Tracta fuit hec decre. de extrauagan. alex. que incipiebat retulisti alias dilecto filio. Jo. an.

a ¶ Aut quo ad spūales cās exponim ꝙ ꝛ in eis enim. in vtroq; iuratur. vt. s. de in. ca. c. i. ℌ. vl. ꝛ sic ē si. C. ō ꝛ. sig. cū quidā.

b ¶ Juramentū nō. pro opinione illa que hz ꝙ solū post lit. ꝛtes. fiāt positōnes. Hz dic vt dixi. s. c. pxi. ꝛ resdicit ꝙ ꝛmunē fieri solet.

c ¶ Reus. qui de actore vel eius procuratore. dicunt quidam ꝙ cadit ab instituta actione. s. de iura. calum. c. vl. s. C. de iure calum. l. ij. ℌ. ꝙ si actor ad positiones enim respondetur ex vi iuramenti. ꝛ ideo pena iurare nolentis hic solum habeat quod non credo. sed dico vt dixi. s. in proxi. glo. ꝙ hic respicit quod cōuniter accidere solet siue p otest. l. quia actores probare habent. et sic positiones facere. sed idem econuerso cum actoris ꝛ rei equa sit conditio. j. de reg. iur. non licet. cū similib;.

d ¶ Procurator ipsi. nō. procuratoris contumaciam post lit. cōtes. dño nocere. de hoc. s. vt li. nō ꝛtes. c. i. in fi.

e ¶ Jussusq; a iudice. per banc litteram bene videt terminata illa antiqua altercatio qua queritur. si iudex citat partem vt veniat respondere positionibus ꝛ citata venire non vult an positiones habeant pro confessatis. Et hz quidam dixerūt ꝙ sic. puto ꝙ nō. ecce enim quod tex. dicit iussus a iudice ꝛ ne credat aliquis ꝙ talis iussus factus per nuncium sufficeret premittit interrogatus. ille igit licet sit iussus per nūcium nō per iudicem ꝛ hoc concesso nō tamē est interrogatus a iudice quod requirit hec constitutio. vnde ꝛ j. submittit verū si anteq; respondere sit iussus. sic dixit. i. ab ipso iudice interrogatione premissa. maiorem ergo reputauit contumaciam illius qui intereogatur a iudice. ꝛ ab eo iussus respondere nō vult q̄ illius qui citatus per nunciū vel litteras etiā hoc expresso venire nō vult.

f ¶ Rationabili causa. puta si positio superflua esset vel imptinens que probata nō releuaret. C. de proba. ad probationē. ffr. q. vl. iudicantē. vbi ad rei veritatem ꝛc. s. de offi. archidi. vt nūm. vel obscura. uñ. di. erit. de spō. de muliere. C. de transac. vt responsum. vel generalit. ff. de le. ij. ticia. i. rñso. Item si sit de facto alieno vt dixi. s. c. pxi. Item si sit captiosa. puta que detegat per iurium respondentis non est admittenda. puta pater conuentus iurauit nil esse in peculio. tutus est igitur exceptione iursiurandi a parte delati nisi pro rebus postea quesitis postea inpositione dicuntur aliqui res fuisse in peculio tempore quo iurauit. per hanc detegitur periurium eius. vnde respōdere nō cogit. ff. de iureiu. l. duobus. ℌ. fi. nulli enim injt iciendus est laqueus. ffvij. q i. de viduis. Item si sit multiplex. vt pono ꝙ possides talem ecclesiam ad tale monasterium pertinentem. vel pone ꝙ ticius filius. p. debet mihi. f. vel his similia. posset enim alterum esse verum alterum falsum. ꝛ ideo petitur explicari. vel ipse idem explicet dicendo vtrumq; falsum. vel vt hoc verum hoc falsum vel potent simpliciter positionem negare ēt si altez verum sit. ff. de re. du. si is qui ducenta. ℌ. vtrum. iij. q. ij. pura. ij. di. si ad sacras. vnde videtur ꝙ ad multiplicem positionem bene respondere teneatur cum habeat supradicta remedia. ad hoc optime j. ti. proxi. presentium. Consueuerūt autem ad uocati dicere pono hec. ei si nō credis ꝛiūctim ad quam tamē respōdere nō compellit. vt quibusdam videt per iura suprādicta. non enim ponit vt debet. Item si positio sit iuris vt pono ꝙ impubes potest condere testamentum vel his similia. ꝛ ad id non compellit respondere. cum enim ius quis probare non cogat. sed factum. ergo nec ponere cū succedat in locū probationis. s. e. c. proxi. ergo tanq; ad superflua non cogitur respondere. Item si sit impossibilis vel contra naturam. vt si ponit virginem peperisse. vel patrem iuniorem filio. ffvi. q. ij. cū ℌ. ad hoc. s. de conse. c. vl. ꝛ quod ibi nō. ff. de inter. ac. l. confessionibus. ꝛ. l. se. Item super crimine eius contra quem fiunt non admittuntur positiones. de pe. di. i. nō tibi dico. he. ergo ꝛ similes sē rationabiles cause propter quas respōpere non teneatur. Item si procuratori fiunt positiones super aliquo emergenti de quo probabiliter non imputetur dño si nō instruxit procuratorem bene habebit procurator inducias ab consulendum dominū. secus in principali super quo a principio instrui debuit

s, de iura. calū. in ptractādis. vbi de hoc Inno. z Hosti.

g ¶ Eisdem. s. quibus rūdere nō vult. z p hanc litterā dico q si quibusdam respondebat. z postea alijs respondere noluit ille quibus iam respondeat nō habebuntur pro confessatis si eas negauerit pena eni alteri nō dēt extendi zc. de his que fi. a ma. par. ca. c. quesiuit.

h ¶ Pro confesso. nunquid ipso iure aut per sententiam. videtur q p sentē tiam fm ea que nō. s. de iura calum. c. vl. dicebat tan. q tacens non habeba tur pro confesso nec pro rogante per regulam. ff. de re. iu. qui tacet. z j. e. ti. is q dixi. qd q fiet fm eū com pellit rūdere p excōicatōnē in possessionē missionē ca ptionē pignor mulctam z his similia. s. vt lit. ñ cōtes. tue. c. qm. ff. de ven. inspi. l. i. §. igit. ff. si qs ius. dist. l. vna. z facit fm ho. de elec. bone. v. cōtra legati. ¶ Sed hodie p pfesso haberi debz vt hic vides. ad h. ff. de in terro. ac de etate. §. q tacuit z idem iuris de obscure rūdente nisi declaret. vt. e. l. § nihil. z q hic dicit q habe tur pro confesso intellige si pfessio est dānosa. alis si es set sibi vtilis haberetur p negante. vt. ff. de inter. ac. l. nō alienū. z. l. de etate. §. i. vsq ad vi. In interrogatio nib pcedat h in positōib nō credo in qb satis sit po nenti q hz intentū suū.

debet super his de quibus in eisdem [a]positionibus interrogatus extitit p confesso[b]. ¶ Verum si antecz respō dere sic iussus fuerit eum contumaci ter absentari contingat. tunc pro con fesso non debet haberi sed est alias cō tra eum tancz contra contumacem p ut ratio dictauerit procedendum. ¶ Gregorius. ix. in conci gene. Lugd.

De testibus z attestationibus.

Mediatores[a] per quos[b] sce lus simonie plerūcz[c] com mittitur ad testimonium [d]contra sceleris eiusdem auctores in detestationem criminis admittuntur si non agatur crimina liter[e]. sed ciuiliter[f] z emolumentū exin de non fuerint assecuti[g]. ¶ Idem.

Presentium[h] auctoritate man damus. quatenus in causa q̄ inter abbatem z conuentum[i] sancti Nicolai andegauensis. ex[m] vna parte. z priorem z conuentum de pal digeñ. licoñ. dioce. ex[n] altera super eo q ipsi dem abbas et conuentus se ab ip sis priore et conuētu de paldigeñ. pos sessione[o] subiectionis eiusdem priora tus asserunt spoliatos z super irritan da quadam compositione[p] olim inita inter partes. z rebus[q] alijs vertitur ab eisdem abbate z priore nomine suo. et in animas conuentuum[r] eorumdem. vel maioris z sanioris partis ipsorum recepto iuramento de veritate dicen da iniungas dictis abbati z priori vt tam ponendo cz respondendo dicant veritatem quam super positionibus tibi sub bulla nostra transmissis[s] ipsi sciunt z per illos[t] intelligunt in quo rum animas iurauerunt. ¶ Preter ea[u] sigillatim[v] super quolibet articulo in qualibet positione contento facias

h ¶ Ratio dictauerit. qō dic vt nō. s. de do. z otu. prout.

Mediatores. socius in crimine simonie admittitur in testem si sit soci us criminis tantum z agatur ciuiliter alias non. Ista decre. z. se. fue rnnt gregorij z deberent esse in antiqua compilatione vltime in ti. Et per banc decreta. moderationem recipiunt glo. ille Jo. z ber. uij. q. iij. §. item in criminali. v. liberi. in. i. glo. quam quidam non habent. z de testi. veniens z in glo. pe. qui indistincte dicebant q in hoc crimine socius criminis tantus admittebatur in testem. criminis vero z numeris non. distinctio enim illa lo cum habet cum solum agitur ciuiliter. si enim criminaliter soci[a] etiā tm crimi nis repellit. vt hic vides. ad h. s. e. testimonio.

a ¶ Mediatores. qui prosenere dicuntur z salarium quod eis datur dicit proseneticum. ff. de proseneticis. l. i. z. ij. z si in spiritualibus salarium recipit vel aliquam promissionem commodi temporalis simoniacus est. ō simo. cū cum essent. z tunc non admittitur etiam si ciuiliter agatur hic in fi. z. s. c. ve niens. i. infamis est. i. q. i. si quis episcopus. z. q. iij. si quis prebendas z bene ficijs priuandus. s. de cle. per inquisitionem z deponendus. ō pfes. c. ij. de si mo. nō sarz. ibi vel senserit. e

b ¶ Per quos. i. quorum ministerio.

c ¶ Plerumcz. ergo non semper. quia interdum sine mediatore inter se con ponunt simoniaci. de simo. de hoc. z. c. veniens. cū si.

d ¶ Ad testimonium. nota q ad presumptionem faciendam bene admit titur sed non ad probationem. uij. q. iij. §. item in criminali. vb. liberi. quod dic vt nō. xv. q. iij. nemini. de confes. c. i. de testi. veniēs.

i ¶ Et nota q dicit testimonium. quia circa accusationem nihil hic statui tur. sed statur iuri antiquo. ij. q. i. in primis. in fi. xv. q. iij. sane. de simo. tāta. z. c. hz beli. z. c. p tuas. z ei qd nō. ij. q. vij. in sum.

e ¶ Auctores. cum interdum etiam per alios conuinci nō possint. ad hoc s. de testi. co. c. vlti. vt ad detegendam coniurationem inducuntur socij et iurati.

f ¶ Criminis. alias tanti criminis. z concor. i. q. vl. c. vl. s. de simo. tanta. z c. licet beli. vbi cum ad instar criminis zc. z per hanc litteram credo banc de cre. esse intelligendam etiam de mediatore qui non est emendatus de crimine alias quid esset speciale in hoc. vt. s. e. testimonium. vel potest dici de emen dato debere intelligi z bene est speciale. q mediator admittat. vt. j. dicā.

g ¶ Criminaliter. s. e. testimoniū.

h ¶ Ciuiliter. Nota q regulare est q in ciuilibus mediator de consensu p tium admittatur ad testimonium. alias non. in auc. de testi. §. qm vero. col. vij. Et nota ber. de te. co. dilectorum circa prin. glo. hoc tamen admittitur etiam parte contradicente. qō intellige fm distinctionem decre. de simo. per tu as. z. c. licet beli.

i ¶ Assecuti. vides quid iuris in hoc excepto crimine. s. simonie. Sed qd de alijs exceptis. De crimine lese maiestatis. dic vt. vl. q. i. §. verum. decōfes. c. i. De crimine heresis. dic vt. j. de here. si fauorem. Hz aduerte mirabile enī est quod dicit hec decre. q socius criminis repellatur in criminali. criminis z umeris in ciuili. si enim qui petit ipsum a testi m oppio repelli. dicat soci mi ni in crimine fuisti non egemus vlterius teste. quia ex hac confessione punie

dus est. de confes. c. ij. nec permittit canon vel lex q dicat hoc non feci. qz mē dacium vel aliud peccatum non permittitur. xxij. q. i. qui peccat. z. ff. de cri bu. illud. s. penul. Sed dic q potest in genere dicere. nō potes testis esse. qz comisisti hoc crimen. quod me offero probaturum. z sic repelletur. quia par delictum repellit testem. s. e. personas. cum distinctione decre. de simo. licz he li. z. c. per tuas. vel dic precise q exceptionem obijciens non fatetur. j. de reg. inr. exceptionem. z ibi dicam. vel pone q opponatur criminis simonie excep pcio contra testem z ille pui produxit; dixit eum qui probat fuisse socium. et sic contra se non fatetur. is fm tene. qz z hic videtur. fa teri testē suū simoniacū.

Presentium. hec decre. est practica. z per aduocatos optime scitur. z po nit modum remissionis curie z dat modum super questionibus iurā di. z dicat per quem iurare debeat. dat modum respondendi. z modū testes probatorios reprobandi z reprobatorios iterū reprobādi. hoc dicit.

l ¶ Conuentum. dic vt. s. de rescrip. edoceri.

m ¶ Ex vna parte. z actores.

n ¶ Ex altera. z reos. vt pater per sequentia

o ¶ Possessione. i. quasi possessione. quia de incorporalibus agebatur. ff. ō vsuca. sequitur. §. si viam. z ō hoc. s. de so. pe. conquestus. Et nota q h age batur possessorio. z tamen iuratur de veritate. quod est contra id quod nō ber. s. de iu. calū. c. ij. in glo. in fi. z. s. de testi. spo. litteras. sed non prohibet hic iurari. z bodie curandum non est per id quod habes. s. e. ti. z. c. ti. c. i.

o ¶ Cōpositione. si amicabilis fuerat valere poterat. Secus si fuisset rāsa ctio. s. de transac. sup eo. de hoc de prebē. nisi esset.

q ¶ Rebus alijs. commissio facta cum hac clausula nō extēdit ad maiora. qō dic vt. s. de rescrip. scōs.

r ¶ Abbate z priore. vtracz enim pars petijt positionibus suis per eos qui principales erant z melius veritatem nouerant respondere. z ideo super his scripsit papa rotomageñ. archiepo vt sequitur. ad hoc. vt. s. de iu. c. in pra ctandis. ff. de procu. si actor.

s ¶ Conuentuum. i. singulorum de conuentu vel maioris partis. quia cō uentus sicut vniuersitas non habet animā. j. de sen. excom. romana. §. vlti. Nota ius nouum vt prelatus iuret in aiam suā z fratz vel maioris pris. oli solus plat pstabat hoc iuramentū. z de hoc. s. de elec. dudū. ij. Et nota ex hac littera q confessio soli plati nō nocet eccie. qz nec etiā pfessio minoris pris tis cū dicat vel maioris zc. z facit ō his q fi. a ma. p. ca. c. i.

t ¶ Jpor. idē residentiū. fm Juno. ad hoc. x. q. ij. hoc ius porrectū. hosti. ō dicēs abnātes vocādos si pūt pmode vocari. de elec. qz ppē. facit p eo. j. de pre ben. cū in ecclesijs. hz opinionē Inno. credo verā p decre. e. li. de offi. or. quā uis. ibi. put sūt in electōis negocio zc. Si enī in oīb tractatib vocādi essent abnātes nō video. quare expressisset de negocio electōis. plus cz de alijs tractati bus. spāle g videt in electōib z exceptōib z in casu ipsi decre. cuius q debet ant abnātes vocari alias nō. x. q. ij. hoc ius porrectū.

v ¶ Ponēdo. qz etiā ponēs Jria piurus ē. j. ni. pri. c. vl.

x ¶ Trāsmissis. qbus nil opponi poterit cū sint examinate z approbate p pam. xxv. q. ix. aplice. L. de testa. oīm. z b ē qō. j. sequit nulla prorsus zc.

y ¶ Illos. qz tractabāt illas cū aduētu. si aūt scia plati ē Jria rūsioni aduent dicat ex pte aduētus. hz sic ego credo vel dico ad h. ff. de admi. tuto quoties. §. sicut. fm Ho. Si aūt esset in iudicio tancz plat. hēs de b. s. de postula bone. ij. de pscrip. c. vl. luij. di. gñalis. Hz in casu pmisso cui rūsioni stabit dic q rūsioni aduētus cū plat hoc rūdeat vt pars aduētus z maiori pari sta ndum. vt. s. dixi.

a ¶ Preterea. alias postea alias pterea. qsi dicat dixim qñ rūdendū ē posi tōib volum instruere iudicē quo beat facere rūderi. z tō dixit pterea.

b ¶ Sigillatim. qz positio bñs plura mēbra in vno falsa in alio vera possz esse. z sic copulatiua posset negari vt dixi. s. ti. pri. c. vl. ff. de re. du. si is q du

tenta. ℔. vtrum. ⁊ ponēs dēt ponere certū. ⁊ rñdens rñdere certum. ff. de ꝓbes. certum. ⁊ omnis disiunctiua est incerta. ff. de ℣. ob. l. vbi. ℔. qui illud. ff. ō iu⁊ reiu. ꝓtor⁹ edixit. ℔. quid autem.

c ¶ Sufficienter, scilicet sigillatim ⁊ clare responderi ⁊ si respondere nollent haberentur ꝓ confessatis. s. ti. ꝓxi. c. vl.

d ¶ Contradictione, rationem dixi sup ℣bo transmissis.

e ¶ Quia sciat, q si ritubabat hēbit diē ad deliberandū. ff. de pe. here. si de bitor. ⁊ si ꝓsumptio ē de malicia ꝑt iudex exigere iuramentū ab eo q malicio se hoc non petit. s. e. li. ō iura ca. c. ij. in fi. si autez aim suū ad alia ꝑt applicar ne scit. non poterit dicē nescio vel negatiue rñdere. ⁊ si q⁊ ratur si talis viuat dicat ñ credo. nō sequit ꝓpterea q⁊ credat ipm mortuū secūdū Jano. ⁊ bo. tūc enī tituba⁊ bat nō credens hoc vl illō

f ¶ Inquiras. qō si sindicus ꝓfitear cōtrariū eius q⁊ prelat⁹ ꝓfessus fuerat licet alij aliter dixerūt. dic scōm ber. pot⁹ standū cōfessioni prelati ⁊ capituli cū cōfessio ni sindici qui nō iurauit. si vero ꝓcordet cū ꝑlato eius ꝓfessio adiuuat.

g ¶ Articulis. articulus vocat pars intētionis cōtinēs id qō actor ꝓbare intēdit. ⁊ facit. ℔. de testi. veniens. ij.

partibus sufficienter[a] ad inuicem rñderi nulla prorsus ab eis super ipsis positionibus contradictione[b] recepta. ¶ Sine iuramento autē a syndico vtriusq; partis quid[c] sciat de huiusmodi positionibus vel credat inquiras. ¶ Testes etiam quos super articulis[g] sub eadem bulla trāsmissis ꝑs dictorum prioris ⁊ conuentus duxerit producendos[b] ad reprobandos testes partis alterius in causa principali productos[k] quorum nomina i eisdez articulis cōtinentur: vsq; ad kalēdas[m] nouembris proxime futuri examies scōm partis aduerse interrogatoria[n] que tibi sub eadem bulla transmittimus diligenter primo tamen in ꝑsonam cuiuslibet testis a predictis abbate ⁊ conuentu producti facta sigillatim specificatione[o] criminū et[p] aliorum obiectorum sibi in eisdez articulis cōtentorū. ¶ Si vero dicti abbas ⁊ cōuentus[q] aliquos testes coram te produxerint contra testes ab eisdem prio re ⁊ conuentu producendos[r] iuxta articulos quos ipsi abbas ⁊ conuentus tibi super reprobatione testium ꝓducti ꝓrij prioris ⁊ conuētus in eadem ꝓ duxerint recipere ac eos vsq; ad kalēdas februarij proximo[s] futuri diligenter examinare[t] procures, simili[u] specificatōne criminū ⁊ alior⁹ que contra testes eorumdem prioris ⁊ conuentus obiecta fuerint obseruata[x], prius tñ prestito iuramento[y] a procuratore dictor⁹ abbatis ⁊ conuentus q ad hoc[z] malicio non ꝓcedāt. ¶ Jnno. iij. in ge.

Romana[a] eccia (cōci. lugdu. ⁊ infra in appellationis[b] cā his qui appellantis procurator vel aduocatus in prioi iudicio fuerat[c] nō recipiatur in testem[d]. Necq indistincte ipi appellanti ꝓsumptione[e] faciente ꝓ eo deferatur ⁊ iuramentū. ℔z tunc cū inspectis personaꝝ ⁊ ipsius cāe circūstantijs id fuerit faciendū[f]. Nico. iij

De iureiurando.

Contingit[a] in nonnullis ecclesijs de earū consuetudine[b] obseruari, q ipsarū prelati cum primo ad ecclesias ipsas accedunt[c] vel cum de recipiendis[d] ibidē nouis canonicie agitur, nec prelati admittuntur nec canonici aliter recipiūtur in ipsis nisi iurent statuta ⁊ ꝓsuetudines ipsarum ecclesiarum scripta et[e] non scripta inuiolabiliter obseruare. ¶ Inter laicos etiam multis ciuitatibus castris ⁊ terris in suis potestatibus[g] rectoribus vel officialibꝫ assumendis consuetudinis moribus irrepsit, q potestates rectores ⁊ officiales huiusmodi ad potestarias rectorias officia eadem nisi prius seruatu

p ¶ Et aliorum, forte obiiciebatur aliquibus nō crimina sed alia per q̄ impediebantur testes esse, puta q erant vel fuerant aduocati vel procuratores, uij. q. iij. c. i. vel his similia.

q ¶ Conuentus, originales actores.

r ¶ Producendos, ad reprobationem testium productor⁹ in principali.

s ¶ Proximo, intelligebat si nō fuisset appositū. ff. ō ℣. ob. cū q̄ kalēdis

t ¶ Examinare, fm interrogatoria prioris ⁊ conuentus spaldig. vt. ℔. in ꝓximo casu dictum est.

st ¶ Simili, de q̄ dictus est. ℔. ꝓti. ℣.

u ¶ Obseruata. bos autē testes nō licebit vlteri⁹ priori ⁊ conuētui reprobare. vt. ℔. de testi. li⁹ dilectus.

y ¶ Juramēto, sed quare exigitur iuramentū a procuratore abbatis in hac reprobatione, ⁊ non in prima reprobatione quā facit prior cōtra principales testes abbatis. Do. potius presumitur q b facit abbas ex malicia cū priori q̄ primo reprobauit testes sup principali productos q̄si puocatus velit vlcisci. ⁊ iō ꝓpter illā ꝓsumptionē b exigit iuramentū si de testi. spo. lras fm ber.. Dz dic q b ēin ptate iudicis p pdi. decr. ⁊ p. c. iu. ca. c. ij. in fi. ℔. e. l. vñ ⁊ in prima poterit exigere si sibi videbit. ⁊ in scōa omittere si sibi videbit. iste aūt necesse hēt mādatū pape seruare.

z ¶ Procedat, hēbant olim quidā hic plus de textu quidā nō. s. certum nobis sub sigillo tuo ⁊c. Jo. an.

Romana, duo sē hui⁹ decr. dcā ⁊ breuia. ⁊ idcirco eā nō sūmo.

b ¶ Appellatōis, fuit cā dubitatōis. q⁊ alia videbat cā ap. a pncipali pp aliū iudicē ⁊ aliū procuratorē ⁊ aduocatū q̄ frequēter in ipa inueniūt q⁊ nō tenet procura. ⁊ aduocat⁹ pncipalis cāe defendere cām appellatōis. vt nō. ℔. ō pcu. nō iniuste. ⁊. ij. q. vi. ℣. post scōam. ⁊ fa. qō dixi. ℔. de iu. ca. c. ij. i. rñ. sed nō ē alia. vl lz sit alia q̄ ad qd tñ procurator vel aduocat⁹ in pncipali in cā appellatōis debēt testimoniū nō ferre. ne nēo res sui officij forte ꝓrij assererent veritat⁹ sicut ⁊ aduocat⁹ neqt esse iudex ne effectōis nēo ⁊. C. de assess. l. nēo. in fi. Et iudex in cā qua iudicauit nō dz esse testis. ij. q. vi. statuēdū. vbi de b qō intelligē fm determinationē decre. ℔. c. dilecto. ⁊. c. cum a nobis. in vno ḡ et eo eodē officio qs duplici officio tā suspecto fungi nō dz. de cle. cōta. diuīsis ff. ad trebell. ille a q̄. ℣. trepestiuū. ij. q. i. in pmis. de ℣. sig. forus. cū si. in testes ḡ multo forti⁹ nō recipiet talis in pncipali p iura pdicta.

c ¶ Fuerat. si ḡ illū procuratorē ꝓstituit lz nō recipit mandatū testificare. potest ℔. e. dilecto. Jdē in aduocato ⁊ de hoc etiā nō. ff. e. l. vl.

d ¶ In testē. intelligas p isto appellante. nā p appellato bñ recipiet secūdū ber. ⁊ modernos. tū q⁊ rō phibitōis cessat. tū q⁊ nō inuenit. phibitū ⁊ ed. dicitū de testib⁹ phibitoriū. ff. e. ti. l. i. ⁊ in isto casu qñ procurator vel aduocat⁹ appellant⁹ deponit p appellato. dico q deponet etiā p appellāte. q⁊ iuarr. p vtraq; p te. dicere veritatē. ad b. ℔. e. de testi. in. c. i. ij. ⁊ iij. ⁊ l. de questi. l. prīdē. et di. xl. j. de reg. iur. qō ob grām. qd de procuratoribꝫ ad negocia. dic fm ho. q⁊ i negocio qō procurauit de ꝓsensu partiū pōt admitti. sicut ⁊ iste. ⁊ sicut mediator in auc. de testi. ℣. qm ℣o. coll. vij. in alijs admittet etiā pte inuita cū nec phi

e ¶ Presumptōe. puta q⁊ bz vnū testē. ℔. de procu. ex insinuatione. extra. ij. q. iij. si bēs. ff. de do. ꝓleg. l. theopōpus.

f ¶ Personaꝝ ⁊ ipsi⁹ cāe qō dic vt nō. ℔. de iureiu. c. vl.

b ¶ Producendos, iuratos tñ alias testimoniū ipsorum ñ valeret etiā si essent religiosi. ℔. de testi. nup. ni⁊ si iuramentū remitteret a pte. vt. ℔. e. tuis.

i ¶ Alēius. s. sācti nicolai

b ¶ Productos, corā pa⁊ pa vel iudice ab eo dato. et sic nō q ꝓtestata erat lis. a⁊ liter regulariter nō valet te⁊ stium receptio. ℔. vt lit. non ꝓtes. in rubro ⁊ nigro. Et sic nota q lz statim post lit. ꝓtes. iurandū sit de calū⁊ nia vel de veritate dicenda fm q⁊ requirit cā faciēde positiones añ ꝓbationes. li tñ hoc emissum fuerit adhuc q ꝓbatōes fieri poterit. ad hoc. ℔. e. li. ō iura ca. c. i. hic enim post testes receptos ⁊ ō ꝓtate iurat ⁊ fiūt positōes.

k ¶ Nomina, ne esse possit variationi locus. ℔. e. li. de rescrip. c. ij. ⁊ ꝓtinebā⁊ tur isto mō. Intēdit talis probare talē testē adulter⁹ ꝓ eo q talē vxorē talis publice in suā tenuit ꝓcubinā. ⁊ hoc ꝓbare vult p. a. b. c. Jtē intēdit probare q⁊ ē piurus. q⁊ delernuit corrupta talis cā. ⁊ hoc vult ꝓbare p. d. e. f. ⁊ sic ō singulis. q⁊ vnus testis nescit oēs articulos intētionis. sed interdū alter⁹ tm ⁊ si vellet alios q̄s notatos inducere vel eos trāsponere nō credo q possit fm Do. ff. māda. l. diligenē. ⁊ ℔. de rescrip. cū dilecta. ℑ. de ꝓben. cui de nō.

m ¶ Kalēdas. ⁊ nō vltra. ℔. de proba. licet. nec ꝑnt isti delegati termios ꝓ rogare nisi partes ambe in prorogationem termini consentirent. ℔. de offi. de le. de causis.

n ¶ Interrogatoria, ínterogatoria suntque facit pars testibus productis cōtra se, ⁊ dank sup articulis de quibus premissum est ⁊ formāt fm circunstantias cause ⁊ ꝑsonaꝝ. productaꝝ. vt in dicto. c. licet. ℣. i. ℔. e. cū causam. i. ⁊. c. per tuas. vnde datis articulis petit pars terminū ad danda interrogatoria q̄ terminus tam hic ⁊ predictis iuribꝫ dari debet cū consuetudine generali que ē optima ⁊c. ff. de legi. si de interpretatōe de ꝓsue. cū dilect⁹. ⁊ fiunt interrogatoria hoc mō. Si dixerit testis verū esse quod in primo intentionis articulo continetur querat ab eo quomodo scit ⁊ si ibi ꝑs erat ⁊ ad quid ibi erat ⁊ si vidit potuit enim presens esse nō vidisse. Jtē quo anno mēse ⁊ die id fuit factū. Jtē in quo loco qua domo qua pte domus. ⁊ an domus illa sit terranea vel i solario. ⁊ q erāt isti presentes. Jtē si cognoscit illū de quo specificatur ⁊ cui⁹ est etatis statute ⁊ coloris ⁊ bis similia fm quod faciunt ad factū. ⁊ hec interrogatoria de ꝓsuetudine nō dank ⁊ de iure parti aduerse ne possit sup his istrue re testes suos. sed iudex ꝓ se vel ꝓ assessore examinat illa. ⁊ si qua reperit superflua vel impertinētia illa resecat. hic autē nō habebit locū refectio cum fuit approbata p papā. vt de articulis supius dixi.

o ¶ Specificatore nota pro specificatione obiectorum. ad idez. ℔. e. li. dekelvt circa.

Contingit plati canonici rectores z officiales locoꝝ q̄ iurāt statuta z cōsuetudines loci vel eccie seruare ptextu talis iuramēti nō obligatur ad illicita impossibilia vel obuiantia eccleſiastice libertati, nec ad ea debet intētio sua referri. Jo. an.

a Accedūt, in q̄ accessu antiq̄s eccie ꝟsuetudines seruare debent. vt. s. ō preben. dilecto.

b Consuetudine. ad b. s. clericus.

c Recipiendis. ad hoc vocari debent absentes .j. de preben. cū eccleſijs. nisi ꝟsuetudo esset in ꝟrium. vt ibi.

d Scripta. potest singula singulis referre.

e Ciuitatib. q̄ muroꝝ ambitu terminant. j. ō sen. ex. si ciuitas.

f Potestatib. qui gladio ꝟtuunt ad malefactoꝝ vindictā z laudē bonoꝝ de homicidio postulasti. ō ma. z obe. solite. z tunc minister est dei. vt. xpiū. q. v. miles. z. c. sequēti.

g Clausa. in hoc erat morbus. z si iurāt solū seruare statuta. edita ad edenda sacro tenent. vt. s. e. ti. c. penulti.

ros se statuta ipsoꝝ locoꝝ clausa iurauerint nullatenus admittatur. Quia vero in statutis z consuetudinib⁹ supradictis interdum aliqua reperiuntur illicita. seu impossibilia vel obuiātia ecclesiastice libertati. ne sub tali generalitate iurandi sic curātibus peccandi occasio prebeatur cuꝝ iuramento non fuerit. vt esset iniquitatis vinculum[k] institutum ac generali constitutione animarum periculis obsistere[l] cupientes precipimus a quibuscunq̄ scientibus contineri in predictis consuetudinibus z statutis illicita impossibilia vel libertati ecclesiastice obuiantia iuramenits huiusmodi aliquatenus non prestari. Et talia iuramenta ea intentione[m] facienda vel facta. vt etiam illicita vel ipossibilia[n] seu ecclesiastice libertati obuiantia obseruentur. cum etiaꝝ sub tali intentione prestari non possint absq̄ diuine maiestatis offensa decernim⁹ in huiusmodi illicitis impossibilib⁹ seu libertati ecclesiastice obuiantibus nō seruanda quinpotius pro aīarū salute si sub forma predicta vel simili aliquos ignorantes predicta illicita seu impossibilia vel libertati ecclesiastice obuiantia iurare contigerit ad obseruanda dūtaxat licita possibilia et non obuiantia libertati ecclesiastice iuran

tium referri debet intētio. Declaramus[p] quoq̄ iuramenta sub huiusmodi generalitate qualitercunq̄ z sb qualicunq̄ verboꝝ forma prestita vel prestanda ad licita possibilia et libertati ecclesiastice non obuiantia tantum extendi ipsosq̄ iurantes ad alia per prestationem iuramēti huiusmodi non teneri. Bonifa. iiij.

Licet mulieres que alienatōnibus dotium z donationū[b] propter nuptias consentiunt non contra uenire proprio[c] iuramento firmantes seruare iuramentum huiusmodi non vi[d] nec dolo[e] prestitum de iure canoni co[f]teneatur. quia tamen quidam iudices seculares[g] eas contra prefatas alienationes audiunt. cuius eis constet legitime de huiusmodi iuramento nos animarum periculis obuiare [h]volentes eosdem iudices ad seruandum hoc ius canonicum [i]per locoꝝ ordinarios censura[k] ecclesiastica ꝺcernimus cmpellendos. Idem.

Quam[l] impositōnibus super electionis[m] negocio post iuramentum in causa prestitum a te datus[n] seu responsionibus quas ad positiōes tui aduersarij fecisse dinosceris reperiat[o] ꝺrietas manifesta[p] tibi tanq̄ periuro[q] nisi iusta[r] causa z ratōnabilis te excuset. super ipsa electione perpe

a Libertati. Et deo statuarij excōicati sunt. si īfra duos mēses ea de statutis deleri nō fecerint. vt z qui tales ꝟsuetudines vel statuta seruare faciūt. vt. s. de sen. ex. nouerit. ad b. j. ō immu. ec. c. iij. uij. z. v.

b Viculū. s. e. q̄to. xpij q. uij. inē ceta. ad b. j. ō re. iu. in malis. z. c. non ē obligatoꝝ. Sed de appellatōnibꝫ dicit. s. ō ap. ad nostram. z. c. cū speciali. Jo. an.

c Obsistere. ad b. s. e. li. de ꝺsti. c. i. j. de sepul. ca. i. cū si.

d Intētione. dicit g iuramentū illicitū z a io sic z snia excōicatōis. s. de seu. ex. p tuas. z. c. sacro. vbi de b. xi. q. iij. §. cū ergo.

e Impossibilia. ad b nullus pōt se obligare. s. de pac. c. vl. de ꝺdi. appo. c. vl. ff. de re. iur. impossibiliū. j. de re. iu. nemo pōt. Et intelligo impossibilia de iure vel de facto. vt dixi in pdicta regula nemo pōt.

f Manifestatis. quā peius ē offendere q̄s tēporalē. vt. s. de hebere. vergētis. z. j. de imu. ec. de clericis. C. de here. manicheos.

g Declaram⁹. declaratio igit antiq̄ iuris ē. z b ius nō. ber. s. de bis q̄ fi. a ma. p. ca. c. i. in glo. vl. z Jo. s. c. in glo. pe. vñ dabat ibi ꝺsi liū ho. q̄ iurās sic diceret. iuro seruare statuta z ꝟsuetudines iustas possibiles z bonestas q̄ de facto z iure seruari poterūt. z multiplex ē impotētia. vt nō. su p de rescrip. scīscitatus. posito tñ q̄ in genere iuret. fit tñ ꝑm ius cōe inē prietatio iuramēti z pbat hoc satis p decre. s. e. ad nram. iij. z. s. de v. sig. sup quibusdā. dic g breuit q̄ aut ds exīsse iurat statuta illicita impossibilia z inhonesta. z tūc eo ipso largo mō piurus est. sic. s. e. sicut nostis. aut generalit iurat seruare consuetudines z statuta. z tūc distingue aut tūc sciebat ibi statuta esse illicita z illa se obligatuꝝ seruare in mentē gerebat. z tūc idē q̄ō. s. aut nesciebat nec id ī mēte gerebat z tūc non peccauit z solū ad licita obligat. z hoc in pdi. iuribus ad idē. ff. de transac. q̄ cū tutoribꝫ. §. vl. ff. de ꝺdi. idem si pcurator. quasi ī fi. ff. de ꝺdi. insti. ꝺditiones. z. l. se.

Licet mulieres p ecclesiasticū iudicē ordinariū loci ꝟpellit iudex secularis ec. cen. ius canonicū. qō ad prouisionem animaꝝ statutū est seruare. Et fuit tracta hec decre per compositores huius libri de extraua. que incipiebat. quia vero contingit.

b Donationū. de bis dic vt. s. de do. post diuoꝝ. re. nup.

c Proprio. intelligo siue iurent per se vel per procuratorem cui ad b spāle mandatū dederint. ad hoc. lxiij. di. tibi. z ibi de hoc de iu. ca. c. vlti. z pcur. c. vlti. cum simi.

d Non vi. ergo iuramentū metu extoꝝ nō obligat. de quo dic vt. s. qō metus cā abbas. z. s. e. si vero.

e Dolo. quē q̄ allegat pbare debet saltē ex pspicuis indicijs. ff. de probs. quoties. §. q̄ dolo. l. dolū. s. e. li. de renū. c. ij.

f Canonico. vt. s. e. cum contingat. vbi de hoc secus videt de iure ciuili ff. de fun. do. l. lex iulia. insti. quibus ali licet vel non. in prin. C. de rei vxo. ac. l. vnica. §. fi.

g Seculares. qui in hac parte ratione piurij cui cām dant sunt de. so. ec. s. de iudi. nouit. s. e. li. de fo. ꝟpe. c. vl.

h Obuiare. s. c. ptī. cū suis ꝟcoꝝ.

i Canonicū. si. j. ti. pro. ptī. c. ij. j. de sen. ex. decernimus. facit. s. e. li. de pactis c. ij. de fo. ꝟpetē. c. q. z pa pa tollit legē etiaꝝ quo ad foꝝ seculare. ō q̄ dic vt dixi. j. de re. iur. c. ij. Jo. an.

k Censura ecclesiastica q̄d ꝟtineat ei⁹ noie. hēs. s. de ō. sig. querēti.

l Cōpellēdos eni superiorꝝ ecciastica ptās. z tō coercet seculare. vt. xpiū. q. v. administratores. s. ō ma. z obe. solite. q̄ si. sunt le. per venerabilē. cū si. Quid dices si mulier iurauit. nō alienare dotē vel donationem pp nuptias nec alienatōni ꝟsentire nisi ex rōnabili cā z auctorizāte. z si cōsenserit reuocabit pro posse. p ostea iudice nō auctorisante ꝟsensit z iurauit nō ꝟueni re. q̄d erit. Dic ꝑm Jo. q̄ boc nō. s. e. cū ꝟtingat. q̄ ꝑmū seruabit ad hoc. s. e. eā te. z. c. intellecto. z in hanc. de nō ali. §. sctissimas. colr. ix. sed ꝟ. s. c. tua nos Jo. ibi ꝑmū iuramentū illicitū. z ideo scōm ꝑmo ꝑiudicat hic primū licitus & ideo derogat secundo.

Quam in positionibꝫ. Elect⁹ post sacm ponēs vel rndens ꝟria directe nisi rōnabiliē excusēt velut piurus a ꝟfirmatōe repellit. Idem si b fecerit pcurator ipo mandāte vel ratū habēte vel nō inuocante. hoc dicit habuit ortū hec decre. ex bis que nō. Nosti. s. de fi. instru. cum iohānes. super verbo vnica tantum vendītio.

d Electōis. idē videt si agat de iam obtēto cū piuriū nō solū impediat sꝫ etiā deijciat. s. e. tua nos. z. c. q̄relā. de fideius. puenit.

e Post iuramentum. quia tunc faciende sunt positiones. s. de ꝟfes. ca. ij. et ibi dixi z eo. ti. c. ij.

f Patis. nō ad questionē quā disputaui an p instrumentū pbet crimen q̄ō sic. pbat. hic enī p scripturas actoꝝ apparet eū posuisse ꝟria z sic piuriū. de b. s. de ma. z obe. cū i ecclesijs. z p modernos de accusa. sup bis. ad idē. j. de (v. sig. c. ij.

g Manifesta. cuidēs k notoria. j. ō v. si. ꝟstōnē.

h Periuro. piuri sūt infames. v. q. i. infames. et ecclesias regere nō merent s. e. querelā. nec ad testimoniū admittunt etiā post peenitentiam. xxij. q. v. p uuli. de testi. testimonium.

i Justa causa. vt vnū ex contrarijs dictis multipliciter pōt intelligi. s. b occusa. cum dilecti. vel probare vult se errasse in altero de contrarijs maxime vbi poneretur vel responderetur de facto alieno. vbi tolerabilis est error. ff. p suo. l. vl. s. de confes. ex parte. s. e. li. de testi. in inte. c. vl. in fi. Sed q̄d dices nunq̄d positio vel respōsio ad ipsam reuocari poterit. Et videtur q̄ nō. Nam volat emissum semel irreuocabile verbū. xluij. di. §. vl. in si. de pbatis per tuas. C. de non nume. pecu. l. gñaliter. Econtra videtur q̄ reuocari possit. xxx. q. i. apud. de pe. di. i. diuortium. de v. sig. nā z ego. ff. de diuoꝝ. si penituit. Dixit Jo. de deo si data sit positio in scriptis non potest reuocari. alias potest ad hoc de electis scriptum. de confes. ex parte. quod Buil abbortet in spe. ti. depositionibus. §. vl. v. Item si ponens dicens q̄ ex quo in iudicio proposita

est siue in scriptis siue nõ reuocari non poterit p predictã decre. ex par re. de li. contẽ. c. vno. de elec. dudum. ij. doceret de errore. vt. ẽ. dixi. Ha tis videt q sicut testis a periurio excusat si incontinẽti se corrigit vt. ẽ. de testi. co. g. preterea. sic z ponens vel respondens eadẽ rõne.

h De debit. nec propter hoc coelect⁹ confirmabitur. ij. q. i. in pmis ẽ. de rescrip. olim. ẽ. c. l. vt li. pen. c. i. z. ij. C. de rei veu. l. vlti. Et sic no ta q nõ inspicit hic prin cipiũ, de quo nota. ẽ. de elec. dudũ. i. Nam nõ so lum antiqua crimina re pellũt electos. ẽ. de rem. or. c. vlti. sed etiam noua probatur hoc idez. ẽ. de resch. olim. ẽ. c. li. de elec. vt circa. sicut z noua cau sa non solum antiqua in dicem repellit. de offi. de le. insinuante.

i Idem. scz q ibi silẽ tium imponetur.

k Expresse. si ergo de dit mandatum ponẽdi z respondendi positionib⁹ generale. sed nõ expressit vt sic. z sic respõderet vel poneret. vt. ẽ. c. l. de jur. ca. c. ij. ij. respon. infi. tũc licz procurator ponat vel respondeat cõtraria. do minus nõ deierat. nisi in casibus sequentib⁹. z cõ cor. optime. ẽ. c. li. de ele. si cõpromissarius.

l Ratũ habente. z sic in maleficijs locũ habet ratihabitio expressa z ta cita. j. de sen. excom. cum quis. z de regu. iu. ratihabitionẽ. vbi de hoc.

m Nomine. als ratum nõ posset habere quod suo nomine factũ nõ est. j. de regu. iu. ratum quis. vbi de hoc.

Pa consideratiõe. Ser sunt dicta huius decre. Primo ponit aren gam z ius antiquũ z constitutõnis causam. Secundo dicit q re⁹ qui contra actorem de excõmunicatione excipit. vt ipsum repellat ab agendo debet ipsius excõmunicationis speciem z nomen excõmunica torꝭ exprimere. z eam infra octo dies probare. als iudex pceder in cau sa z illum in expensis condẽnabit. Tertio statuit. q si iterum obijciant z probetur eadem vel alia excõmunicatio actor expellitur. sed que acta sunt valebunt. Quarto q vltra duas vices hec exceptio non opponat. nisi ex causa. Quinto q si opponitur post rem iudicatam. impedit exe curtio. sentẽtia nihilomin⁹ valet. Sexto dicitur q iudex publice excom municatum reo nõ opponente ex suo officio debet ab agendo expellere

b Consideratione. quadruplici. vt. j. sequitur ibi. vt ex hoc ẽ.

c Statuit. ẽ. c. exceptionem.

d Maiorꝭ. exprimatur ergo ipsius species. vt. j. statuitur.

e Opposita. qõ fieri potest non obstante lapsu peremptorij ad ppo nendas dilatorias assignati. vt in cle. eo. ti. excõmunicationis.

f Differat. Nota q ista decre. locum habet solum cuz opponitur ex cõmunicatio in vi dilatorie. vt. j. dicam.

g Agentes. sed non defendentes. ẽ. de iudi. intellexim⁹. z. ẽ. c. ti. cum inter. cum similibus.

h Ut ex hoc. assignat quatuor consideratiões illi⁹ iuris.

i Timeatur. ligatur enim quis magis ex contẽptu. xiij. q. iij. C. si er go. ẽ. de sen. excom. per tuas.

k Periculum. quod est tam in excõmunicato q̃ in cõmunicãte. de cle. ex. mi. illud. eo. ti. si celebrat. cũ si.

l Contumacie. ob quã solaz excõmunicatur quis ab homine. xi. q. iij. nemo episcopoꝝ.

m Cõmunibus. olim erat duplex littera. alia ciuilibus. alia cõmu nibus. Et intelligas cõmunibus nõ solum iudicialibus sed etiã extra iudicialibus. vbi de ipsoꝝ vtilitate agatur. erũt igitur inter homines z coꝝ carebunt suffragijs. C. de apostat. hi qui sanctam. in spiritualib⁹ quali. cum bone. de cle. excõ. mi. postulastis. cũ si. z hoc fm hosti. innu it littera hic cõmunibus. q. d. omnes act⁹ qui alijs hominib⁹ sunt cõ munes excõmunicatis sint interdicti. vbi de ipsoꝝ queritur vtilitate. z adde quod dicam. j. de sen. excom. decernimus.

n Malicia. que semp crescit. xij. q. i. omnis etas. xx. q. iij. procliu⁹.

o Prouisum. rly. di. licet.

p Noxam. i. delictum. de hoc. ẽ. de regula. consulti. in glo. ij.

q Ecclesiasticis. z tñ etiam per ciuilem iudicez debet admitti talis exceptio z seruari forma que sequitur. vt. j. de sen. ex. decernimus.

r Differri. contra id. ẽ. de do. z contu. finem. ff. si cer. pet. l. quidam stimauerunt.

s Fatigari. ẽ id. ẽ. de appel. vt debitus. ẽ. c. li. de offi. or. vt litigãtes.

t Irrepsit. i. latenter inuasit. C. de epi. z cle. reperta.

u Medelam. nota q medicamenta morbis cc. ad hoc. l. di. vt con stituerez. ẽ. de iura. cal. ceterũ. in aut. hec constitutio. Jnno. pst. in pn.

r Si quis. vel si qua. ff. de ver. sig. l. i. z dixi. ẽ. c. l. de elec. generali.

y Opponit. intelligas in vi dilatorie. quod p superiora z inferiora pbatur. si enim in vi peremptorie ponatur. vt si dicatur electus ex com municatus excõmunicatione maiori. vel ab excõmunicatis elect⁹. tũc dabitur competens dilatio. q̃ hic perit ius opponentis oppositiõe nõ probata. z ecõuerso. vbi autem differtur non perit. ad hoc. ẽ. de procu. ex insinuatiõe. Et dic opponat coram quocũq̃ iu dice ordinario vel delega to ecclesiastico vel secula ri. vt. ẽ. dixi. nec intelligo dilationem huius decre. locum habere. vbi negat iurisdictio. vt si dicat im petratum rescriptum per excõmunicatuz. ẽ. c. l. de rescrip. c. i. ibi enim non pncipaliter de actoris p sona vt hic queritur. sed de iudicis iurisdictione. z sic decre. dilatio locum non habet.

z Speciem. hoc ideo dixit. q̃ duplex est excom municatio. altera autem ab agendo repellit. s. ma ior. altera non. s. minor. ij. q. iij. engeldrudaz. ẽ. de sen. excõ. si quẽ. vbi de hoc. nõ ergo sufficit in ge nere. aliquid proponere. quando q̃libet species ge neris illum nõ sequitur effectum. ad quẽ proponẽ tur. q̃ non licet cum alte rius dãno in incerto va gari. ẽ. co. li. de rescrip. c. ij. de elec. vt quis duas. ff. de iniu. pretor. edicti. secus videt quando que libet generis species sufficit. ff. de peti. here. item veniũt. §. a quo. ff. de admi. tuto. quidam decedens. §. fi.

a Nomen. proprium z appellatiuũ vel saltez nomen dignitatis sic dicit lex q̃ in tanto crimine de dolo. s. non oportet vagari. ff. de dolo. si ex dolo. §. fi. z. l. se. Nomen autem ideo debet exprimi fm her. vt sciatur an sit ordinarius. an delegatus. q̃ si est delegatus excõmunicatio illi⁹ exhibeatur. sine iurisdictionis delegatione. non staretur tali excõmunicationi. de offi. dele. cum in iure. sed in ordinario hoc nõ requiritur. Et per hanc litteram videtur q̃ non sufficiat opponẽti probare q̃ actor sit denunciatus excõmunicatus. Tamen no. hosti. ẽ. de offi. dele. pruden tiam. q̃ credit sufficere ad excõmunicationẽ probandam denunciatio nem probari. Sed contra hoc est littera. j. apertissimis documentis. ex adde quod dicam. j. de sen. excom. licet.

b Rem. i. excõmunicationem.

c Notionem. i. iudicialem noticiam. Nomen autẽ notionis ad eos pertinet qui iurisdictionem non habent. sed habent de quauis causa notionem. ff. de re iudi. ait pretor. in prin. Tamen nomine notionis ac cipere possumus z cognitionem z iurisdictionẽ. ff. de ver. sig. notionez vnde expone notionem. i. cognitionem. z sumptum fuit hoc verbũ. C. de proba. sciant cuncti. ber. ij. q. viij. sciant cuncti.

d Octo dierum. licet enim probationũ copia non debeat angustari. xiij. q. ij. q̃q̃. q̃ tamen ista exceptio maliciose frequenter opponeba tur. z est odiosa ideo restringenda fuit potius q̃ laxanda. ẽ. de decl. tua in fi. j. de re. iur. odia. cum suis concor. ad idem. ẽ. c. li. de restitu. spo. fre queus. z. j. de sen. ex. solet. si ergo nõ habet probationes taceat. ij. q. vij. pleriq̃. etiaz si sit episcopus. vi. q. ij. si tm. z. c. placuit. Nota tñ ber. j. de sen. ex. solet. q̃ licet sine causa maior dilatio nõ debeat dari in hoc casu tñ causa cognita maior dari poterit ex illa clausula. si q̃ mihi iusta cau sa cc. ff. ex qui. ca. ma. l. ij. in fi. sed primũ verius videt cuz nõ pereat ius aduersarij. ar. ẽ. de pcu. ex insinuatõe. Sed queres q̃re nõ dant hic. xv. dies sicut de testi. spo. frequẽs. Dic q̃ in dilatiõib⁹ q̃ dant a iure volun tas est pro rõne. si ceni poterat. xv. vel x. vel etiã min⁹ dare. z facit quod etiã recitari solet. ẽ. de rescrip. c. si qñ. ff. de legi. l. nõ oim. vel dic fm ho sti. hoc ideo statutũ fuisse. q̃ de excõicatõe hois solet z debet fieri instru mentũ. j. de sen. ex. cũ medicinalis. sed de spoliatiõe nõ. z ideo nõ est mi rũ si longior ibi data est dilatio. ad hoc. ff. de pigno. l. contrabitur. in fi. Sed quare saltẽ in excõicatiõe iuris nõ statuebant. xv. dies de q̃ non fit instrumentũ. imo ẽ necesse pbare factũ. Dic fm eũ q̃ idem factũ diuer sis mẽsuris metiri non dz. z quod de vno dicit de alio intelligi dz. ẽ. de consti. translato. maxie cũ circa pncipale nõ fiat preiudiciuz actori. vel

e Computato. si. ẽ. c. li. de testi. spo. (dic veri⁹ vt pmo dixi. frequens. z ibi vide cõcordantias de hoc.

f Aptissimis. i. indubitatis z claris. C. de pba. sciãt. ij. q. viij. dsds. z

g Documentis. i. instrumẽtis vel testib⁹. ẽ. de testi. (c. sciant. co. pcnit. ff. de fi. instru. l. i.

b Quod. i. quã excõicationẽ.

i Actor. originalis.

k Diebus illis. quib⁹ preposita fuit exceptio quousq̃ pcedit in prin

l Taxatiõe. iuramẽto pmisso. de b̃ de bis (cipali. de pcura. audit.

que vt metus ve cā. c. vltimo.

m Condemnās. intelligas hoc nisi errore ꝓbabili excusarek. vt. s. de sen. excō. sacro. s. e. li. de elec. c. i. inſi.

n Judicij. ꝓ sniam non finiti. ad differētiā ei⁹ qō sequit. j. sed si post.

o Probet. infra octo dies. vt. s. Jo. an.

p Duraturis. etiā si cū publice excōicato fuerit actum, lz sec⁹ in iudice. s. de re iudi. ad pro/bandū. Olim ꝓcessus habitus cuz actore excōicato non valebat. vt. s. e. exceptionē. al's quare fieret ibi ꝓdēnatio expensaruz z ibi de ℔. Contra. s. e. li. de rescriptis. c. i. vbi processus habit⁹ cum actore excōicato ipso iure preter aliqō exceptiōis auriliuz nō tenet. Hosti. intellerit decre. istam in occulto excōicato. Sed tu solue vt ibi plene dixi. s. q decre. hec locū hz in ꝓcessu habito coꝝ ordinario vel coram delegato qñ excōicatus fuerat actor post ipetrationē illa autē quādo actor erat excōicat⁹ tempore impetrati rescripti, q Duas vices. sic in re probationib⁹ testiū. s. de testi. lz. iij. in appellatiōi/bus z dilatiōib⁹. s. de appel, sua nobis. ff. de dila. l. vltima.

r Emerserit. s. de of. dele. insinuāte. z facit qō dixi. s. ti. ꝓri. c. vlti.

s Prōpta. s. de testi. veniēs. ij. s. de testi. spol. lras. ℌ. preterea. vñ dicitur, hodie constat hodie agam⁹. ff. vt in poss. legā, si is a quo. i. rñso.

t Superuenerit. z si op⁹ fuerit fidē de hoc faciet iuramēto. s. e. li. de elec. vt circa. ℌ. sup huiusmodi. z. s. c. pastoralis. vel dic q nō est necessarium iuramentū exquo ꝓbationē offert hostiensis.

v Antiqua. iā bis ꝓposita. vel dic etiā non ꝓposita.

x Executionē impediet. no. q mer⁹ executor debet admittere exceptionem excōicationis. Idē de alijs qui no. s. de re iudi. q ad cōsultationē.

y Obtinebit. s. ac si ille tpe sententie excōicatus nō fuisset.

z Sit publice. Hosti. allegat hanc lram ꝓ se ad ꝓbandum q decret. ista loquit de occulto excōicato. sed ego dico q lra ista facit solū diuisionē inter occultū z publicū quo ad officiū iudicis nō quo ad alia supradicta. supplet enī iudex de iure z de facto notorio nō occulto. ij. q. i. ℌ. qñ autē. ℒ. qui z aduersus ḡs in inte. resti. l. i. de ℔. s. de postu. bone. ij. In causis autem electionū supplet indistincte de facto. vt. xxviij. di. priuſq. vbi de hoc. z. s. de elec. cū nobis olim.

a Excipiat. hoc forte timore ꝓdēnationis expensarū de q dictū e. s.

b Repellere. si duret iudiciū. si autē est finitū ab executiōe poterit abstinere. s. ꝓxi. respon.

Qm quidā. exceptio rei iudicate p ecclīasticū iudicem admitti debet in foro seculari z econuerso.

d Cognitio. z pnunciatio. qz lz regularit̄ de qua re iudex cognoscit. pnunciet. ff. de iudi. de qua re. s. de cā pos. cuz sup vbi de hoc in glo. vlti. tñ interdū cognoscit qō non pnunciat. pone exemplū. s. de rescrip. cuz contingat. In auditore. s. de res. raynunti⁹. Jtē in casu. v. q. iij. duodecim. ij. q. vi. accusat⁹. cum si.

e Consuetudine. Nota q cōsuetudo dat iurisdictionē. ix. q. iij. conquestus. s. de fo. compe. cū ꝓtingat. s. e. l. de offi. ordi. romana. z de fo. compe. romana. cum si.

f De iure. de iure cognoscit eccl̄iastic⁹ iudex inter laicos. vbi hz temporale dominū. de iureiuran. veniētes. j. ne cle. vel mo. c. vlti. Item in matrimonialib⁹ z spiritualib⁹ causis. de or. cog tuā. s. qui fi. sint legit. cām. z in eccl̄iastic⁹ crimininib⁹ vt no. s. de fo. cōpe. cū sit. s. e. li. de fo. cōpe. c. vlti. Jtē cū causa delegat⁹ p iudicē secularē. s. de rapto. in archiepiscopatu. Jtē per recōuentionē. iij. q. viij. cui⁹ in agendo. Item inē laicos q sunt de familia eccl̄ia fm quosdā. lxxxix. di. iudicatū. vel vbi laic⁹ iudex est negligēs. s. de fo. cōpe. ex transmissa. z. c, lz ex suscepto. vbi de ℔ Et qō dicit de iure supple vel ꝓuilegio cōcesso ab eo q illud cōcedere posit. ista enī tria equipank. c. di. j. morem. de offi. or. duo simul.

g Jurisdictiōis. qō papa pati nō debet. vt. j. de imu. ec. c. vlti.

h Admitti. s. vbi est idē coꝝ⁹ siue eadē q̄ntitas. idē ius siue cā perēdi. z eadē conditio ꝑsonarū z illeq absoluit possideat tpe sniē. al's enim exceptō rei iudicate nō obstat. ff. de excep. rei iudi. cū querit. z. l. se. z. l. si rē meam. z. s. e. ti. adūsario. z pōt ꝓponi hec exceptio añ litē ꝓtestatam z post. s. e. li. de li. ꝓr. c. i. vbi de hoc.

i Compellank. sic. s. ti. pri. lz. de fo. cōpe. c. ij. j. de sen. excō. decrim⁹ lz.

k Judicata. eo casu q de ꝙsuetudine vel de iure ad iudicē secularem cognitio ptinebat. vt, s. in casu ꝙuersio vidisti.

l Inducūt. in his enī canon tollit legē. s. de pisc. c. vlti. s. ti. pri. lz,

m Superiores. nō enī compellunk p ipsos seculares qui tulerit sniaz qz minor in maiore zc. xxi. di. inferior. de ma. z obe. cū inferior. cū silibz Minor aūt est iurisdictio secularis q̄ eccl̄iastica. de maio. z obe. solite cvi. di. si imperator. Jo. an.

n Debita arbitraria exquo certa nō statuit. de offi. dele. de causis. ff. de iure delī. l. i.

Ium quidā. exceptio rei iudicate p eccl̄iasticū iudicem admitti debet in foro seculari z econuerso.

d Cognitio. z pnunciatio. qz lz regularit̄ de qua re iudex cognoscit. pnunciet. ff. de iudi. de qua re. s. de cā pos. cuz sup vbi de hoc in glo. vlti. tñ interdū cognoscit qō non pnunciat. pone exemplū. s. de rescrip. cuz contingat. In auditore. s. de res. raynunti⁹. Jtē in casu. v. q. iij. duodecim. ij. q. vi. accusat⁹. cum si.

e Consuetudine. Nota q cōsuetudo dat iurisdictionē. ix. q. iij. conquestus. s. de fo. compe. cū ꝓtingat. s. e. l. de offi. ordi. romana. z de fo. compe. romana. cum si.

f De iure. de iure cognoscit eccl̄iastic⁹ iudex inter laicos. vbi hz temporale dominū. de iureiuran. veniētes. j. ne cle. vel mo. c. vlti. Item in matrimonialib⁹ z spiritualib⁹ causis. de or. cog tuā. s. qui fi. sint legit. cām. z in eccl̄iastic⁹ crimininib⁹ vt no. s. de fo. cōpe. cū sit. s. e. li. de fo. cōpe. c. vlti. Jtē cū causa delegat⁹ p iudicē secularē. s. de rapto. in archiepiscopatu. Jtē per recōuentionē. iij. q. viij. cui⁹ in agendo. Item inē laicos q sunt de familia eccl̄ia fm quosdā. lxxxix. di. iudicatū. vel vbi laic⁹ iudex est negligēs. s. de fo. cōpe. ex transmissa. z. c, lz ex suscepto. vbi de ℔ Et qō dicit de iure supple vel ꝓuilegio cōcesso ab eo q illud cōcedere posit. ista enī tria equipank. c. di. j. morem. de offi. or. duo simul.

g Jurisdictiōis. qō papa pati nō debet. vt. j. de imu. ec. c. vlti.

h Admitti. s. vbi est idē coꝝ⁹ siue eadē q̄ntitas. idē ius siue cā perēdi. z eadē conditio ꝑsonarū z illeq absoluit possideat tpe sniē. al's enim exceptō rei iudicate nō obstat. ff. de excep. rei iudi. cū querit. z. l. se. z. l. si rē meam. z. s. e. ti. adūsario. z pōt ꝓponi hec exceptio añ litē ꝓtestatam z post. s. e. li. de li. ꝓr. c. i. vbi de hoc.

i Compellank. sic. s. ti. pri. lz. de fo. cōpe. c. ij. j. de sen. excō. decrim⁹ lz.

k Judicata. eo casu q de ꝙsuetudine vel de iure ad iudicē secularem cognitio ptinebat. vt, s. in casu ꝙuersio vidisti.

cē iudicata, in casu quo ad eum pertinet cognitio⁹ de ꝙsuetudine⁹ vel de iure, recusent excipiētes audire in derogationē iurisdictiōis⁹ eccl̄iastice z contemptū. decernim⁹ vt p censuram ecclesiasticā ab iniquitate coerceank hu iusmodi z ad admittendā exceptionē eandē vbi al's de iure debet admitti⁹ a locoꝝ ordinarijs cōpellank. q Similiter eccl̄iastici iudices si coꝝ ipis excipiak de re per secularē iudicē iudicata⁹, exceptionē ipsam admittant in his que aiaꝝ periculū nō inducūt⁹ p superiores⁹ suos nisi fecerint aiaduersione debita⁹ castigādi. q Bo nisi faci⁹ octauus.

De ꝓscriptionib⁹.

Piscopū⁹ q eccl̄ias z decimas ḡs ab eo r epetis⁹ ꝓponit⁹ licz in tua sint cō stitute⁹ dyoc, se ltime ꝓscꝑsisse allegare oporter⁹ cū ius cōe ꝺ ipsum faciat hmōi ꝓscriptiōis titulū z ꝓbare, nam lz ei qui rem ꝓscribit

Episcopū. in ꝓscriptionib⁹ sufficit bona fides vbi ius cōe vel ꝓsumptio nō est ꝺ ꝓscribentē. al's debet allegari titulus z ꝓbari. nisi sit ꝓscriptio cui⁹ ḡzij nō extat memoria. hoc dicit. Tracta fuit hec decre. ō quadā extrauaganti gre

go. q incipiebat venerabiliū. de q facit mētionē ber. s. de ꝓscp. si diligenti. in vlē glo. in fi. ad cui⁹ declarationē etiam emanauit z eoꝝ q ibi no. moderni.

p Eccl̄ias. q ad ꝓprietatē z iura episcopalia.

q Decimas. i. quartā decimarū. que debeāt epō. s. co. de quarta vel ꝓpꝛie. s. de elec. qñ.

r Reperis. alteri episcopo loquitur vt patet per sequentia.

s Proponit. per exceptionem ꝓscriptiōis nō fit litis contestatio. quod dic vt dixi. s. e. l. de litis contesta. c. ij.

t Constitute. z sic ius cōmune facit pro actore. xvi. q. vij. omnes basilice. s. e. de quarta. z de deci. dudum.

v Legittime. s. spacio. xl. annoꝝ. Minor enim nō currit contra⁹ ecclesiam. xvi. q. iij. quas actiones. s. e. de quarta.

x Oporter. necessitatem importat. ad idē. iij. q. ix. nō oportet, lz aliꝺ bi honestatem denotet. xxv. q. i. c. i. vbi de hoc.

y Titulū. circa allegationē z probationez tituli fuerunt opiniones antiquoꝝ. z tales ꝓius dixit iob. circa coꝝpozalia necesse esse allegari z probari titu. sed nō circa incoꝝpozalia. Sed cōtradicit sibi decre. si diligenti. vt ibi no. ad decre. dudum. de elec. respōdebat etiā vt ibi no. Alij distinxerūt inter coꝝpozalia q habent continuā causam z que non, vt in ꝓximis nō requirak titulus. sed in secūdis sic. s. e. auditis. ff. si seruitus ven. si quis diuturno. Alij dixerūt. aut ḡs agit et ꝓscriptione. aut exceꝑcipit. Si agit. vt. xvi. q. iij. ℌ. pōt. z. ℒ. de ꝓscript. xxx. annoꝝ. si quis emptiōis necesse habet titulum ꝓbare. si excipit. vt. s. de proba. ex literis. tūc non habet necesse titulum ꝓbare. tum qz nemo cogit dicere titulum possessiōis sue. ij. q. v. ℌ. i. ℒ. de peti. here. l. cogi. tum qz nō pro bante actore absoluit reus. vi. q. vltī. actoꝝ. vt ec. bene. c. vno. ℒ. de probatione. actoꝝ. Alij dixerūt q quocūq; modo quis ꝓscriptionē obijciat si/ue agendo siue defendendo tenet titulum ꝓbare. vt. s. e. si diligenti. Alij dixerūt z hec fuit opinio goff. in summa huiꝰ tituli. q nō est necesse ꝓbari titulum. nisi quis possideat pro herede vel pro possessore. ℒ. de peti. here. cogi. vel nisi sit ꝓsumptio cōtra possessorē. ℒ. de probat. siue possideris. vel nisi se ad hoc obligauerit. vt. s. e. de proba. licet. z in hoc casu intelligebāt. s. de deci. dudum. Alij dicebāt q olim sufficiebat bona fides. per decre. s. e. ad aures. hodie requirebatur ti. s. e. si diligenti. bis omnibus opinionib⁹ resecatis tene qō no. ber. z moderni. s. e. si diligenti. quorum hic ꝓbak opinio. Sed obijcio q decre. ista eius distinctio potius sit de verbo q̄ de re. quod esse nō debet. s. e. li. de elec. cōmissa. ℌ. pozro. fm hoc enī omni casu necesse erit titulum ꝓbari. cū ꝓscriptio semper sit contra ius z sic cōtra ꝓscribentē semper resumē dum. Sed obiectio nō est vera. nō enim est cōtra ius. q aliquis in fundo meo seruitutem acquirat. immo potius ꝓter ius. licet enim sit cōtra ius meum. non tamen contra ius commune. vt ꝓbaretur de seruitut⁹. ℒ. z ff. imputetur igitur mibi si fui negligens z remissus. s. e. vigilenti. Item voluerunt quidā dicere q nō est contra ius q⁹ vnus episcopus in dyoceſi alterius sibi acquirat iura episcopalia. sed q archidyaconus vel inferior episcopo sibi acqrat epalia. hoc ē cōtra ius. z ió sine titulo nō ꝓscribit. ad hoc. c. di. j. morem. de excess. ꝓla. accedentibus

Sed primum quod de epo dicitur falsum est vt hic vides. ad hoc. iij. q. vi. per totum. ix. q. ij. per totum. dic iudicio meo z sic breuiter interduz ius cõmune vetat ne prescriptio procedat. z hoc facit interdũ ratiõe rei interdum ratione persone. z hos casus habes not. xvi. q. iij. clerici. et p ber. s. de prescrip. cum non liceat de bis nibil ad nos. Interdũ ius cõmune facit pro petitore z contra possessorem vt in exemplis hic positis z in decr. dudũ. de decima. z tunc est necesse allegare z probare titulũ vt hic. ad idem. xciij. di. illõ. nemo enim debet vti illis ornamentis nisi probet a principe hoc sibi fuisse concessum. l. de vesti. z aurea. l. nemo. l. nulli licere in fre. l. vna. li. xi. ad hoc mach. xi. vbi anthiochus dedit ionathe potestatem bibẽdi in auro. z esse in purpura. z fibulam auream ferre. sic etiaz intelligatur. c. di. p morẽ. quod verum intelligo tam in excipiẽte vt dicz in predictis iuribus ꝙz in agẽte. ad hoc s. de re. spol. ad deci. eo. li. Idem si est prescriptio contra ipsum pscribentem. vt hic. x. q. iij. quia cognouimus. l. de proba. siue possidetis. pone exemplum. s. e. si diligẽti. ibi enim ex confessione ipsius archiepiscopi pisani insultabat presumptio cõtra ipsum. vbi vero ius cõmune vel psumptio non est contra ipm prescribentẽ. bona fides sufficit vt hic vides. põe in terminis prescribit ecclesia domum meam vel aliam rem meam. ego repeto rem illam quã se iam ecclesia dicit prescripsisse est ne intẽtio mea iure cõi fundata certe nõ. hic ergo prescribenti sufficiat bona fides. quia licet illa prescriptio sit contra ius meum. non tamen contra ius cõmune, notabiliter eni semp habes hoc verbum ius cõmune secus enim in iure priuato. pone ergo prescripsi contra priuilegiatum priuilegiatus agit contra me oppono prescriptionem. habeo ne necesse probare titulum. certe non. quia ille non iure cõmuni. sed speciali fundat intẽtioz suam. Idem si contra eum qui cõtra me prescripserat prescribo. z idem in similibus. Conclude ergo ꝙ vbi petitor fundat intentionem suaz de iure cõmuni tunc prescribens habet probare titulum. alias non nisi p sumptio facit contra ipsum. Et fm hoc possemus dicere ꝙ quando vna ecclesia petit decimas ab alia ecclesia. quas possidet in tertia parrochi. ꝙ vbi sufficiat prescribenti bonam fidem probare. quia licet ius cõmune faciat contra prescribentem. non tamẽ facit pro petente. z sic forte possz intelligi decr. s. c. ad aures fm illos qui dicunt ꝙ per illam decr. sufficiebat olim bona fides. z facit ad hoc. ff. si ser. ven. l. loci. §. vlti. vbi dicit ꝙ si domus mea que est iurta te z seyum. debet seruitutem seyo alti⁹ nõ tollendi te inuito altius tollam. nam licet non habeam ius tollendi p pter seruitutem sey tu tamen non habes ius prohibendi. Supradicta vera nisi sit tanti temporis prescriptio zc. vt sequitur.

a Causam tribuat. non enim requiritur ꝙ sit iustus titulus vel tal qui dominium tribuat. ad hoc s. e. veniens. quia quod meũ est ex vna causa zc. de fi. instru. inter dilectos. sed aliqualis titulus dat causam pscribendi. de quo dic. vt. s. e. si diligenti.

b Nisi. istud nisi venit exceptiue ad id quod dixit. s. de titulo non ad id quod dixit de fide. quia non prodesset talis prescriptõ cum mala fide nulla enim antiqua dicrum possessio zc. s. e. vigilant.

c Memoria. nota pro bis que no. ber. Jo. z hostie. s. dever. sig super quibusdã. cõcordat. ff. de proba. si arbiter. lxv. di. mos antiqu⁹. ff. de aq quo. z esti. l. hoc iure. §. ductus aque. iij. q. vi. hoc quippe. ff. ꝺ aqua pluar. l. i. §. vlti. Sed quomodo probabitur tanti temporis pscriptio. dico fm hosti. no. de ver. sig. quid per nouale. quod dicent testes prescribẽtis si talem habent conscientiam ꝙ semper viderunt z audierunt ita cẽ nec vnqz viderunt z audierũt contrarium. et ꝙ cõmunis est z fuit semp opinio ꝙ sic fuerit z ꝙ non ceruat contrariũ vel initiũ memoria. si autem contra hoc aduersarius probare vellet. testes sui si de ipsorum esset conscientia deberent dicere ꝙ viderunt tali tempore contrariũ z audierũt a suis superioribus contrarium eius fuisse. Quid ergo si vtraqz pars probat tunc preferuntur testes magis idonei. z qui dicunt apriora. s. de test. in nostra. vbi de hoc. z sic illi qui dicunt se vidisse contrarium debent preferri. cum alij satagant negatiuam. vi. q. vlti. actor cum suis similibus.

d Si qui exigentibus. priuatus ipso iure vel sententiam bonis que tenet a romana vel alijs ecclesijs illa minori spacio. c. an. cõtra ramanam vel. xl. contra alias non prescribit. filij autẽ hereticorum qui catholici putabantur bona paterna cõtra romanam z alias ecclesias prescribit spacio. xl. an. z idem in extraneis.

e Tenent. in feudum vel alio modo. vt j. dicam.

f Per sententiam. quia propter ingratitudinem reuocata fuit donatõ s. de dona. c. vl. l. de reuo. do. l. vl. ad idem. s. de pen. ad aures. j. de scisma. c. vno.

ecclesiasticam. si sibi non est cõtrariũ ius cõmune vel cõtra eũ presumptio non habetur. sufficiat bona fides vbi tamen est ei ius cõmune cõtrariũ. vel habetur presumptio contra ipm bona fides non sufficit. sed est necessari⁹ titulus qui possessori causam tribuat prescribendi nisi tanti tpis allegetur prescriptõ. cuius contraria memoria non existit. Idem.

Si qui exigentibz culpis vel excessibz ab eisdẽ cõmissis bonis que a romana vl ab alijs tenẽt ecclesijs sint p sentẽtiam vel ipso iure priuati statuimus. vt in apprehẽdendis vel occupandis postea quãdocũqz bonis eisdem null⁹ licet leges huane sup hoc alia tpa statuere videant ipsis ecclesijs tpis lapsus obsistat nisi contra ipam romana ec. cẽtenaria vl cõtra ecclesias alias quadragenaria prescriptio legitime sit completa

Si post mortem hereticorum qui dum viuerent catholici putabantur bona ipsoz a catholicis eorũ filijs vel nepotibus aut extraneis quibuscũqz spacio. xl. an. fuerit bona fides possessa. sancimus eos super bonis hmiusmodi: etiam si ad romanam puenire deberẽt ecclesiam in hoc casu nõ esse vlterius molestandos quamqz illi qz bona fuerant. nunc detegantur. hereticj extitisse.

Innocentius quartus in concilo lugdunen.

De sententia et re iudicata.

Cum eterni tribunal iudicis illũ reum non habeat quẽ iniuste iudex condemnat cessãte propheta. nec dãnabit eum cum iudicabitur illi. caueant ecclesiastici iudices. z prudent attendãt: vt in causaz pcessionibz nil vendicet odium vl fauor vsurpet. timor exulet premium. aut expectatio premij iusticiam non euertant

g Ipso iure. pone exẽplum. s. de pen. in quibusdam. licet ibi quidaz dicant contrariuz. sz eos per sententiam ibi puãdos. ad idem. s. eo. li. o elec. vbi piculũ. §. ipos insuper. z. c. fundamẽta §. q si secus. j. o pe. felicis. z. s. de sen. exc. grauẽ. ad finẽ. i li. feu. de feu. ñ alie imperialem. §. preterea cum si.

b Videãt. vt in auct. de sãn. epi. §. si quis rapuerit. ad fi. ti. per vnaz colũ. col. ix. vñ. fuit tractum. xxvij. q. i. si qs rapuerit. vbi dicitur ꝙ bona corrumpentis rapiẽtis vel sollicitantis monialem vendicare debẽt monasterio. sz si postqz crimẽ notum fuerit neglexerit ecclesia p annuz petere. tunc applicatur fisco. z facit. ff. de diuer. z tempo. prescrip. l. i oibus. z qõ ibi nota.

i Centenaria. xvi. q. iij. nemo. de prescriptis si diligenti. z. c. cũ nob. z ibi notatur qualiter p berur talis prescriptio.

l Quadragenaria. xvi. q. iij. quas actiones. s. de prescrip. de quarta z. c. ad aures. cuz similib. l Legitime. s. c. proximo

m Completa. vt subducantur tempora scismatum vacationum hostilitatum z similia. s. e. c. i. z. c. ex transmissa. z. c. cum nobis.

n Putabantur. in alijs igitur hec prescriptio locum non habet. ad hoc. s. de presump. nonne. Jo. an.

o Catholicis. bene dicit quia secus si essent heretici. illi eni nihil possunt possidere. xiij. q. vij. per totum. viij. di. quo iure. ergo nec pscribere quia prescriptio sine possessione non procedit. s. de proba. ex literis. s. e. causam. ff. de vsuca. sine possessione. j. de re. iu. c. iij.

p Quibuscunqz. dum tamen catholicis vt. s.

q Bona fide. credebant patrem vel testatorem fuisse catholicum. z sic iusto titulo in ipsos eorum bona transisse

r In hoc casu No. specialẽ casuz in q̃ q̃dragenaria pscriptio currit ꝺ romanã ecclesiã. z fungitur vice aliaz ecclesiaz. sic olim oes ecclie gaudebãt priuilegio cẽtũ annoz. C. de sacro sancta eccle. vt inter diuinum.

s Tunc. s. tpe quo ecclesia vult bona vẽdicare. si referatur adverbũ ꝺ tegat. vt tẽ. s. tpe mortis sue. si respiciat vbũ extitisse. alis ẽ i lra nẽz clari⁹.

t Hereticj. sed nõne tales dãnantur z ipoz mẽoria etiã post mortẽ. vt dicz. xxiij. q. ũ. c. vl. z. s. de here. si quis eps. gz bona intelliguntr esse dãnata. cũ sint accessoria ad psonã. C. de bo. pscrip. auc. bona. z facit qõ no. de cli. cõiu. q. a te. So. speciale est in hoc casu ppter bonã fidẽ ipsorũ catholicoz heredũ. q tãti tpis. s. xl. an. pscriptũ sibi dñium qsiuerũt. alias locũ haberẽt ꝺcta. nã z si aliam rem eccliasticã pscriptibilẽ bona fide tãto tpe possedissent. prescripsissent. ergo z ista bona prescribent.

Cum eterni. iudex qui contra iusticiam z contra conscientiam aliquid in iudicio fecerit in grauamen partis per graciam vel per sordes condemnandus est parti lese in estimationem litis z per annum suspensus. z perpetuo si medio tempore ingerebat se diuinis absolutio ei⁹ sedi apostolice. z hoc nisi papa cum ipso dispenset.

u Eterni. id est dei patris. s. de sum. trí. c. i. in prin.

y Tribunal. i. locus in quo ius redditur. vel vbi pro tribunali sedet iudex. qui alias forus vocatur. s. de ver. sig. forus.

z Reũ a reatu. nõ eni ꝺ accusatur statim reus est sz ꝺ conuincit crimina Judex. hũanus id facie erroze vel dolo. Clus. xv. q. vi. c. ꝺ ꝟ. si. forus et in eo ꝙ male iudicat nõ est iudex. cũ nõ sit in eo iusticia. xxiij. q. ij. c. i.

b Cõdẽnat. fuit ꝺ sumptũ. xi. q. iij. z si ad rpa. z est hoc iõ qz iudicium dei innitit veritati. q nec fallit nec fallit iudiciũ hois opioni q fallit z fallit

c Prophetа. ꝺ in ps. noli emulari. d Dãnabit. ꝺs (ꝺ se. ex. a nob. ij

r Illi. i. ꝺ illũ. idẽ cũ fiat iudiciũ de illo. z sũt hec ꝟba. xxiij. q. iij. non

f Ecclĩastici. seclares nõ ligat cũ nec pena inferi⁹ posita (in ppetuũ

g Processibz (illos ligare possit. facit. s. e. l. de elec. in dẽnitatibz in fi. qbuscũqz. s. de pba. qm ꝺ falsaz. h Odiũ puatũ. s. de testi. qtiens.

i Euertat. hec ei qtuor hũanũ (xxxvi. di. odio. xxiij. q. iij. duo ista solẽt euertere iudiciũ. xi. q. iij. qtuor. z ꝟitatẽ in testeo. s. de testi. qtiens. z. c. licet ex quadam.

lx Stateraꝫ.xxliij.q.i.non offeramus. qui enim recte iudicat stateraꝫ in manu gestat.xlv.di.omnis qui.z ita magnū iudicabit vt paruus.de iudi.nouit.licet in penis deferat dignitati.z psone .s.e.li.de of.de.c.ij.

l Libramine. sic z contrahentes iustas mensuras z pondera debēt habere.s.de emp.z ven.c.ij.

m Concipiendis.quo ad scripturam z pronunciationem ipsarum,

n Ferendis. ꝟ quo ad probationē verbales. ad hoc.j.e.c.vlti.

o Deus.a quo sicut iudicabunt iudicabūt.l. de iudi.rem nouam.z remetientur in qua mensura fuerint messi. vt de pe. z remis. cū ex eo.

p Illius.moysi.ero.xxij.z habes idez.ix.q.iij summo opere.

q Ordinarius fallit i episcopis.qui aliqua suspensiōis canonis pena non comprehēdunt. nisi de ipsis caueat.j.de sentē. ex.quia periculosus.z.s. e.l. de ele.si compromissarius.ff.hmōi.

r Prodigus.sic.s. de accu.c. vlti. z si crudelis est etiā si conscientie sue cōfidat.xij.q.i.nolo.

s Et contra. Nō ista duo sic copulata.vtrūq; enī requiritur vt locū habeat pena. Non enī fm conscientiā simplicīr iudicare debet.sed informare debet eā fm allegata.z probata.de hoc.iij.q.vij. iudicet.s. de of.dele.pastoralis.ff.quia vero.

t In grauamē.ecce tertiū quod requirit. vt locum habeat pena.

v In iudicio.qd de arbitrio nunquid hec pena locū in ipso habebit, dic fm Boff.z ber.q non qz de ordinario et delegato hoc tm̄ caueturz hec cē pena.z sic non amplianda. de pe.di.i.pene.j. de reg. iu.odia.z.c.in penis. qō est verū fm hostien. si sit arbiter compromissarius.secus si in locum ordinarij vel delegati succedat. ad hoc.s. de of. dele. ab arbitris. z eadem ratione dixit hostien.q non credit hanc penā in auditore vel in mero executore locū habere. cum z hi non sint iudices. s. de of.dele. sup qōnus ff.i.z.ff.verum.

x Vel per sordes. hoc est quartū quod requiritur vt locum habeat. pena hec. Et dicitur fieri per sordes. si prece precio timore vl odio iudex corruptus sit. z ideo de his superius fecit mentionem.

y Officij. Quid de beneficio, dixit hosti. q quia pene sunt restrigēde. hoc ad beneficia non extenditur. si enī hoc papa voluisset id exp̄ssisset. de decr. ad audientiam.in suspensione aūt hominis posset habere locū q suspensus ab officio z a beneficio. huius directe non contrariū Jo.xx xij.di. preter hec.z facit quod dixi.s.e.li.de elec.quia sepe.z quod no.de ap. pastoralis.in fi.plenius in clem.de pe.cupientes.

z Annū.ex tunc inchoandū.s.co.li.de ele. cupientes.ff.ceterū. Quid si annus fuerit bissextilis. dic vt no.lv.di.c.ij.s.dev. si.quesiuit.

a Condemnandus. L. de pe.iij. qui ma.iudi.l.vl.z infamis ē vt ibi ff.de iudi. si filiusfa. z iure autenticoꝝ cōdemnatur in triplū si ciuilis sit causa. si criminalis punitur in confiscatione proprie substantie,z in exilium mittitur.in auc. vt si in exor.li.iurent.ff.si quis aūt. Si autem per imprudentiam iudex male iudicauerit. tenetur ex quasi maleficio in quantū bonū z equum visum fuerit iudici.ff.de vari.z extraor.cog.l. vlti. iusti de obli. que ex quasi. deli.c.in prin.

a Diuinis.officijs nec dixit de beneficijs.fm Hosti.

b Irregularitatis. de qua dicetur.j.de sen.ex.cum medicinalis.

c A qua.irregularitate alias a quo scilicet laqueo.

d Per summum, est enī de casibus reseruatis.vt.xi.q.iij.si ds cpūs damnatus. z. c.se.de sen. ex.cum illorum.z de hoc de cle.ex.mi.clerici.

e Infligunt. ne mireris si de vno delicto plures penas volumus irrogari. dignum est enim zc.z ita continuum z fa.quod no.de iudi.at si clerici.in glo. penul.

f Tot. scilicet in deū iusticiam officij deb itum humanam naturam quia cōtra proximū est corruptus.z sic nec deū timet nec hominē reue.

g Multiplici.z sic sit approbata illoꝝ (rec z facit.s.de cri.fal.c.i. dūoꝝ doc.legū opinio.qui dicebāt in pallegatis.l.oēs pēas habere locū.

Ad apostolice.decr.hec potest diuidi in quatuor principales partes In prima premittit dissensionem que erat inter ecclesiam z fredericum imperatorem z oblationes per ecclesiam sibi factas. In secunda que incipit ibi.sed licet.dicit oblationes non fuisse receptas per eum. z quatuor que faciebant ad depositionem eius enumerat. z quintum qō faciebat ad priuationem regni sicilie. In tertia que incipit ibi.nos itaqs ipsum deponit ab impio fideles absoluit.fauētes excommunicat.dat licentiam electoribus eligēdi successores.vltimo prorogatur se prouisurum regno sicilie. Et nota pmo q in supscriptione dicit sacro presente cōcilio ad memoriam sempiternam quod dicit de cōcilio potius est ad honestatem qz ad necessitatem.z sine sententia concilij sententia pape sufficeret contra imperatorem z quemcunqz alium.xv.q.vi.alius.ibi non dicitur q in cōcilio facta fuerit depositio.ipe enī habet plenitudinē potestatis.ij.q.vi.decreto.s de vsuca.ad honorem licet inferiores prelati qui iudicare debent fm canones presentiam suorum debeant habere clericoꝝ xv.q.vij.eps nullus.ō bis que fi.a prela.nouit. nisi esset consuetudo contraria.s.co.li.de consue.ca. iij.papa vero non subijcitur canonibus nec ab eis auctoritatē habet sed eō. s. de elec.significasti.ipse ergo omnes iudicat z nullus ipsum.xxij.di. omnes ix.q.iij.s.sola.z.c. nemo

Quod autem dicit deme moria sempiterna nō est hoc speciale.quia omnis sententia est perpetua et fertur ad rei memoriaz.z etiam instrumenta ad ō fiūt.i.q.vij.saluberrimū xxvij.q.i.omnes femine. sed quia hoc negocium g

uissimum erat z raro contingit sententiam depositionis contra imperatorem ferri. vt per hoc appareat quanta sit autoritas z potestas ecclesia vt magis timeatur ecclesia.ad hoc.s. de pen.in quibusdam.j. de iudi sima.c.vno.de pen.felicis.

b Preces puum,potest referri ad auctorem z etiam ad principem.

c Excessi bus.i. contumcia excessuum.quia satisfacere nolebat.ix.q. iij.nemo episcoporum

d Anathematis,excommunicatio cum solennitate facta de qua.xi. q.iij.nemo.

e Zelabātur. qua si feruenter amabant.ad hoc.s. de custo.eucari.c. ij. Et tales mitti debent. quia cum is qui displicet ad intercedendum mittitur.irati animus ad deteriora prouocatur.iij.q.vij.in grauibus. xlix.di.ff.i.

f Destinandos,non solum cum papa legationem iniungit, sed etiaz cum inferior prelatus canonice suo in vtilitatem ecclesie suscipere tenetur ad hoc.iij.q.i.nulli.de hoc.vij.q.i.quia frater.xxi.q.i.c.nos autez. hoc verum nisi rationabilem excusatorem haberet. de his que fiunt a ma.parte ca.c.i.

g Proponi.credēdū erat eis, quia de legatione apparebat.alias nō L. de ma.prin.l.vna.vel dic quia cardinales z noti erant etiā sine scriptura credi eis debuit.xcvi.di.nobilissimus. vbi de hoc.

h Nobis,erat sumptū de verbis pauli ad romanos.xij.ad cozin. Si fieri potest quod in vobis est cum omnibus hominibus pacem habentes.habes hoc.xi.q.iij.inter verba ad finem.

i Pacem.huiusmodi iudicium ad ecclesiam spectat supra dē iudici, nouit. Et nota q ecclesia z quilibet alius primo debet aduersariū monere vt ad pacem cum ipso veniat. Idem in eo qui agit contra ecclesiā. ij.q.vij.accusatoz. vbi de hoc ad hoc. L. de pigno. debitores. sed illō de vrbanitate. vt ibi no.ff. de seruitu. vrba. prē. quidam iberus.

k Mundo cuius domin est.ix.q.iij.cuncta,z supra in pbemio huius libri.

l Promisissent. credendum est pape hoc referenti.s. de testi.cuz a nobis.z dixi.s. de renun.c.i.

m Audire.non perficere. vnde habebant ad instar auditorum referre.s. de of. dele. super questionum.

a Corrigere, xxx v. q. ij. sententiã, et, c. apostolice, s. de re iudi. cum olim. in auc. de nup. in fi. prime colũne. coll. iiij.
b Vocare, de gratia hoc dixit, et vt euitaret omnẽ suspitionẽ, ad idem. ij. q vij. nos si incõpetenter.
c Lutum. talẽ locũ assignare debet iudex, alias locus est appellatiõi etiã si sit scriptũ ap. re. s. de ap. et pte. z. xxiij. q. ij. siue ỗ ꝯiugũs. ff. de iud. si locꝰ
d Parata. eccia ñ dixit se reuocare sz ruocare patã. z fac ad rnsiões qs faciunt iudices appellãtibus ab interlocutorijs. de hoc. s. de ap. cũ cessante. z j. ti. proi. si a iudice.
e Misericordia. xly. d. disciplina zc.
f Deos. s. c. proi.
g Satisfactiõem. quaz quis nõ tenek remittere etiam quo ad deũ rancorem aurẽ sic. xc. di. si quis cõtristatus vbi de hoc. z. xxiij. q. iij. si is. q. et ibi de hoc.
h Volebat. etiam ecclesia. Jo. an.
i Pharaonis. qui monitionibꝰ z flagellis durior est effectus. nec conuertivo luit. xxiij. q. iij. nabuchodonosor in pn. z habes ori gine. Exo. vij. vsqꝫ ad. xv. et potest dici de frederico i peratore. qꝫ mgnus sine cõpatiõe creatꝰ sine venia dã natus fuit. sicut diabolus de pe. di. ij. principum.
k Aspidis. incantate q aurẽ alteram calcat in terram. alterã obturat cauda vt incantatiõem audire nõ possit.

debat. parata erat corrigere ac in statum debitum reformare. Et si diceret ipse. qꝫ in nullo contra iusticiã leserat ecclesiã vel qꝫ nos eum cõtra iusticiaz lesissemus. parati eramus vocare re ges prelatos z principes tam ecclesiasticos qꝫ seculares ad aliquẽ tutũ locum vbi p sevl solẽnes nũcios conuenirẽt eratqꝫ parata ecclesia de cõcilio cõcilij sibi satisfacere. si cũ lesisset in aliq ac reuocare sentẽtiã si quã cõtra ipsuz iniuste tulisset. z cũ omni mãsuetudie cũ misericordia quãtũ cũ deo z honore suo fieri poterat. recipe de iniurijs z offensis ipsi ecclesie suisqꝫ p eũ irrogatis satisfactiõem ab eo volebat. et omnes amicos suos. sibiqꝫ adherẽtes in pace põere plenaqꝫ securitate gaudere. vt nũqꝫ hac occasiõe possent aliquod subire discrimẽ. Vz licz sic apud eũ pro pace pñis monitis. z p cum curarem insistere lenitate. Idez tamẽ pharaõis imitatus duriciã z obdurãs mozeaspidis aures suas preces hmõi et monita elata obstinatiõe ac obstinata elatiõe desperit. propter quod nõ valẽtes absqꝫ graui offensa xpi eius iniq̃tates amplius tolerare. cogimur vrgentes nos cõsciẽtia iuste animaduertere in eundẽ. Et vt ad p̃sens deceteris eius sceleribꝰ taceam q̃ttuor grauissima que nulla pñt tergiuersatiõe celari cõmisit.
l Elata. xvi. q. i. nos ãt
m Grauissima. bene dixit. quia maxia causa subesse debuit imperatoris ꝺpotioni clericoꝝ. qui p quoli bet magno peccato depoñi possunt. xxxi. di. ca. i. qz ibi maius scandalũ z picu lum timek. agendũ est beniguius. l. di. vt cõstituerek. cum suis. hoc aurẽ insurgit in depositione imperatoris qui q̃si preest oĩbꝰ xpianis. vt. vij. q. i. in apibꝰ. Jtẽ clerici ministrãt sacramẽta. sed nõ princeps. xxi. di. tenere.
n Tergiuersatiõe. probabili ad idẽ. s. de coha. cle. z mu. c. vlt.
o Deierauit. piuriũ crimen eccliasticũ est. s. de iudi. nouit. s. e. l. de fo. cõpe. c. vl. z grauissimũ crimẽ in quolibet p̃sertim. in plato vel in pncipe. cũ eoz facta trabãtur ab alijs in exemplũ. s. devoto magne. et ideo grauius punik. xi. q. ij. ca. precipue.
p Pacem. Christus in morte ait. Pacẽ meã dovobis. Pacẽ meam relinq vobis. Matb. x. Job. xiij. facit. xxiij. q. i. nisi bella. nõ est ergo heres xpi qui pacẽ eius testamto relictã nõ habz. principes ãt maxime tenenk ad hãc seruãdam. xxiij. q. i. noli de treu. z pace p totũ in auc. de pace tenẽda in rubro z nigro. coll. x. et qui. cõtra pacẽ ecclie sunt. si dignitatẽ aut cingulũ hñt nudẽtur eis. xxiij. q. i. qui ꝺ pacẽ. Et solẽt reddi sex cause propter qs nõ est pax inẽ hõmines. prima. quia nõ puniũtur maleficia ecclíastes. iij. qz nõ pfertur ꝺ malos sentẽtia zc. ad hoc. s. e. l. de of. l. c. i. et. xxiij. q. ij. dñs. scda abũdãtia tpali um. geñ. xiij. facta est rixa inter pastores abrahã z lotb. tertia qz non occupamur in pugna cõtra demones ad ephe. v. nõ est nobis colluctatio aduersus carnẽ. quarta quia nõ cõsideramꝰ dãna guerre. in q diuitias corpus z aias p dimus. Die. lvi. sortis incidit in fortẽzc. quinta. qz nõ cõsideramꝰ dubiũ euẽ eum belli. Regũ. xij. varius euẽtus belliz zc. sexta qz nõ seruamꝰ pcepta dei nec decimas soluimus. Die. iij. vtinã attendisses mãdata mea zc. xvi. q. i. reuerti mihi. Unde quod nõ accipit xps tollit fiscus. xvi. q. vij. maiores.
q Sacrilegiũ. quod est etiã crimẽ ecclesiasticũ. s. de fo. cõpe. cũ sit vbi de

entes ad cõciliũ quod idẽ predecessor noster duxerat cõuocandum. z infra.
Ꝺ De hereſi quoqꝫ non dubijs z leuibus sed difficilibus z euidentibꝰ argumẽtis suspectus habetur. z infra.
Ꝺ Preter hoc regnũ sicilie quod est speciale patrimoniũ beati petri z idez priceps ab apostolica sede tenebat in feudum. iam ad tantã in clericis z laicis exinanitionez seruitutẽqꝫ redegit qꝫ eis pene penitus nihil hãbẽtibus z omnibꝰ exinde fere probis eiectis illos qui remãserunt ibidem. sub seruili quasi conditiõe viuere ac romanam ecclesiã cuius sunt homines principaliter et vasalli. offendere multiplicit et hostiliter impugnare compellit.
Ꝺ Posset etiam merito reprehendi qꝫ mille quidem fartorum annuam pẽsionem in qua pro eodem regno ipsi ecclesie romane tenetur per nouem annos z amplius soluere pretermisit.
Ꝺ Nos itaqꝫ super p̃missis z qꝫplurib⁹ alijs eius nefandis excessibꝰ cũ fratribꝰ nostris z sancto cõcilio deliberatiõe hãbita diligenti cum iesu xpi vices licet immeriti teneamus in terris nobisqꝫ in beati petri pſona sit dictum. Quodcũqꝫ ligaueris sup terram ligatũ erit z in celis memoratuz principem qui se impio et regnis omniqꝫ honore z dignitate reddidit tam indignuz. quiqꝫ propter suas iniquitates adeo ne regnet vel imperet ẽ abiectus. suis ligatũ peccatis z abiectuz omniqꝫ honore ac dignitate priuatuz a domino ostendimus denũciamus. et nihilominꝰ sententiãdo priuamus omnes qui ei iuramento fidelitatis

hoc et taliũ oblationes recipi prohibẽtur. xvij. q. iij. miroꝝ. xij. q. ij. de viro. et sacrilegiũ tale in captione clericoꝝ excõmunicatõem irrogat. xvi. q. iij. si qs suadente. etiam in faciente per aliũ de sen. excõ. mulieres in fi. etiã si non irrogetur ipsis. alias iniuria. e. ti. nuper.
r Cardinales. Istud est crimẽ lese maiestatis. z contra tales prodita ẽ noua pena p decre. j. de penis felicis. Jo. an.
s Hereſis. propter qõ crimẽ nõ solũ impator sed etiã papa deponi debet xl. di. si papa. suspectꝰ etiã de hereſi si se nõ purgat. z si p annũ sic steterit z iurare noluerit punik vt hereticus. vtꝫ. de here. excõicamus. j. i. et. j. si quis vero. est z idem in excõicato ob contumaciã in causa fidei j. de here. contumacia.
t Patrimoniũ. xciij. d. c. i. in fi. xi. q. i. peruenit. x. q. iij. relatum. Jo. an.
v Offendere. offendit eni pater in filio. xxiij. q. iij. ſ. sed q. ff. quod metꝰ ca. l. isti qdẽ. s. de pſum. afferte dñs in seruo. ij. q. ij. accusatio. iudex i subdito. xxiij. q. ij. c. ij.
x Reprehendi. q̃si ista sit cã qua priuari possz regno sicilie. sed non imperio.
y Fartoz. genꝰ monete ad idẽ de pfes. c. ij. de emp. z vẽdi. ad nostrã. ad fi.
a Nouẽ annos. sufficit qꝫ emphiteota eccie cessz p biennũ a pensiõe. de loca. potuit. vbi de hoc. Jo. an. Priuati p triennũ. C. de iure emphi. l. ij.
b Vices. de trãſ. quanto. vt ec. benefi. vt nostrum
c Dictum. matb. xvi. z xxiij. q. i. qõcunqꝫ. vbi de hoc.
d Ligaueris. claue nõ errante. s. c. proi.
e Priuamus. propẽ crimina. ergo deponit papa imperatorẽ vt hic. Idẽ cũ est inutilis. xv. q. vi. alios dat coadiutores ipsis male administrãtibꝰ. s. e. li. de sup. ne. pre. grãdi. p negligẽtia ipsoꝝ inrisditionẽ assumit s. de fo. cõpe. licet cõpellit ipsos iusticiã facere. xxiij. q. v. admistratores z ius canonicũ etiã debitis casibꝰ obseruare. s. e. li. ỗ fo. ꝺpẽ. c. ij. de iureiu. licz j. de sen. ex. decernimus. vnũ enim oportet esse principatũ ad quẽ omnes recurrãt. vij. q. i. in apibus. qui si. sint leperuenerabilẽ. et de hoc vide quod no. Inno. et hosti. de fo. cõpe. licet ex suscepto.
f Absoluentes. xv. q. vi. iuratos. s. de here. ca. vlti.
g Subiacere. absolutionem sibi non reseruat. et sic alijs videtur pmittere de senten. excõ. nuper.
h Illi aurẽ. scilicet archiepiscopus moguntineñ. Colonieñ. Treuerensis et quatuor laici. scilicz comes rheni dux saxonie marchio brandeburgensis. z rex bohemie olim dux. Et dicunt quidam qꝫ rex bohemie de necessitate vocandus non est nisi cum alij discordant. nec istud ius habuit ab antiquo sed hodie de facto tenet. et hoc per ho. de ele. venerabilem. Canon dicit qꝫ exercitus imperatorem facit. xciij. dist. legimus. ff. de orig. iu. l. ij. ſ. postea. et. ſ. deinde cum esset. et. ſ. deinde quia difficile. et. ſ. nouissime. et insti. de iur. na. ſ. sed quod. C. de ve. iu. enucl. l. i. ſ. hoc etiam nihilominus. Sed nunquid papa posset principes electione priuare et per se eligere imperio vacãte. dixit hic Bernar. qꝫ non dummodo ipsi velint eligere. Secus videk si nollent eligere vel concordare non possent. hoc probat decret. supra. eo. de ele. venerabilem. et hoc maxime in laicis locum habeat. ad hoc supra. de iurepa. cum dilectus. z quod ibi no.
i Eligant. non statuitur a iure certum tempus principibus ad imperatorem eligendum. hinc est qꝫ papa non potest eligere nisi prius illos admoneat supra de ele. venerabilem. quod non est in ecclesijs in quibus siue sint cathedrales siue inferiores statuta sunt tempora supra. De ele. ne pro defectu. de concel. preben. c. ij. vnde temporis lapsus sufficit. quia dies statuta zc. supra de loca. c. potuit. Jo. an.

Abbate sane. Diuidit hec decre. in sex ptes. In quarū prima ponit acto
rum petitio et eius causa. In secūda que incipit ibi. allegabat. ponit tri
plex defensio reorum. In tertia que incipit ibi pro parte. ponit duplex actorū
replicatio. In quarta que incipit ibi. sed ad hoc ponitur reorū duplicatio. In
quinta ibi prefatus. ponitur cause diffinitio p cardinalem facta. In sexta ibi.
nos igitur. ponit pape confirmatio. Et hoc dicit decre. in summa. Qui petit
rem certa causa expressa. si illam causam non probat succumbit. licz alias pro
bet. maxime postmodum emergētem.

l Conuentu. quod fa
cere debet. quod dic. vt su
pra de rescrip. edoceri.

tenētur astricti a iura mēto huiusmo
di ppetuo absoluētes autoritate apo
stolica firmiter inhibēdo ne quisq̄ de
cetero sibi tāq̄ imperatori vel regi pa
reat et intendat. decernendo quoslī
bet qui ei deinceps velut impatori vl
regi psiliū vel auxiliū prestiterint seu
fauorē ipo facto excōmunicatōis sen
tentie subiacere[s]. g Illi autē ad q̄s
in eodem impio impatoris spectat ele
ctio eligant libere successorē. g De
prefato silicie regno prouidere cura
bimus cum eorundē fratrū nostrorū
psilio sicut viderim[o] expedire. g Idē
preceptori hospitalis sancti Jo. hiero
sol. in hispania et cōmendatori ac fra
tribus domus de curuaria hospita
lis eiusdem.

Abbate[k] sane. et infra Abbas de
bonefac. pro se et conuētu[l] suo
proponens locum de rosellis.
eē predicti monasteriū iure dominij[m]
vel quasi. z cum suis finibus ex largi
tiōe[n] regis aragonie ad ipsum mona
steriū pertinere[o]. petijt adiudicari ei

dem monasterio locū ipm. z nos exin
de amoueri. g Allegabatur[p] autem
pro parte vestra: q̄ facta vobis dona
tio de p̄dictis valida existebat. cui
illa sub saracenorū tūc existerent pote
state. quia nō simplicit sed sub condi
tione fuere donata. videlicet si ad ma
nus fidelium deuenirēt. g In quo
casu cōcessio poterat. z debebat habe
re vigorem[q] q̄ ipsi donatiōi rerū do
natorū natura[r] vel qualitas nō obsta
bat. z salubre ac laudabile[s] quidē erat
spectare ac prestolari tēpus. quo illa
xpianorum dominio subderētur. q̄re
mox[t] cum puenerūt ad ipsos[v] fuerunt
ad vos totaliter deuoluta. g Vul
tum[x] quoq̄ distabat an ipsi monaste
rio de bonefac. vel predicto monaste
rio populeti ab eodē rege facta dona
tio fuisset q̄ et si liquebat p̄dicta mōa
sterio populeti ab ipso rege ac ab alio
abbati z cōuētui de bonefac. fuisse col
lata. non tamen ob hoc constabat di
ctum regem ipso monasterio de bo
nefac. illa donasse. vl mādasse donari

proprie. §. notandū. §. alie
et. §. se. in fi. Alij vt tan. di
cunt q̄ illi subtilitati ciuili
q̄ libellus alternatiuus nō
recipiat. nō est standū ſm
canonicā equitatē. ad b. j.
in fi. c. z. §. de iudi. dilecti.
de in inte. re. cōstitut[u]. vbi
d hoc p Jnno. z ho. z p ho
sti. de elec. querelā. Alij di
cūt. q̄ hicz in silibꝫ nō fuit
obiectū. qz bñ fuisset repul
sa talis petitio propē rōes
allegatas in p̄n. glo. z sic
intelligūt predictā decr. cō
stitutus. Alij dicūt. q̄ vbi
actor incert[o] est ex facto alie
no. z nil sibi pōt imputari
tūc admittit alternatiu[m] li
bellus. ff. quoz lega. l. §. q̄
autē nonnūq̄. alias nō. et
sic soluūt contraria. Rafre.
et Jnno. dicūt. q̄ vbicunq̄
quis probabiliter dubitat
nō solū rōi alieni facti. sed
etiā proprij pt in eodē libel
lo plures ꝓponere actiones.
nec cogit. eligere etiā si se ñ
ꝓpatiant. z sic intelligatur
decre. cōstitut[o]. alias si nō
est ꝓbabile dubiuz eligere
cogit. ff. de tribu. q̄ in here
dē. §. eligere vbi plene de b
z adde q̄ dixi. §. c. l. de ele.
vt q̄s duas. Alij dicūt. q̄
licet iste libell[o] videat ꝓu[n]

m Dominij. vel quasi
vide[k] q̄ talis libell[o] admit
tendus nō sit. cum hec sint
aduersa. ex iure enim domi
nij dicit se dominū ex iure
quasi dominij dicit alium
esse dñm. z sic dicit se domi
nū z non dominū. z sic q̄si
cōtrarius deberet repelli. de ap. solicitudinē. cū suis cōcor. nec debet iudiciū
esse in pendenti vel dubiū. ff. de iud. nō quēadmodū. Circa huius libelli for
mā not. q̄ petitio ista. peto talem rem iure dominij habet locū cuz quis emit
rem ab eo. qui illius rei domin[o] est et ei rem tradidit. et sic dominiū. ff. de acq̄
ren. re. do. l. traditio. recte ergo se dominū dicens dominiū siue causam sue pe
titionis ponit. petitio autē rei iure quasi dominij locū habet cum quis bona
fide rem emit a nō domino. et rem sibi traditā bona fide recepit credens ven
dentem venditiōis et traditiōis tempe dominū esse. ff. de publi. l. sed et si res
§. vlti. z sufficit emptori habuisse bonā fidem licet venditor malā fidem habu
erit. z callido consilio vendiderit. vt. e. l. pretor ait. Si talis emptor anteq̄ vsu
capiat a possessione cadit. petit rem a possessore iure quasi dominij z appellat
actio publiciana. Si autē post vsucaptionē a possessione cadat. tūc nō cōpe
tit publiciana sed datur ciuilis actio. scilz reivendicatio ſm quosdā vtilis ſm
alios directa. ff. de publi. l. i. Dicta est autē publicana a publicio actore q̄ eā
inuenit. vt insti. de ac. §. alie Ad hoc autē vt actor obtineat. oportet eū proba
re titulū et rem sibi fuisse traditam et bonam fidem habuisse tempe emptiōis
et traditionis quod presumitur nisi cōtrarium probetur. et q̄ credat modo vē
ditorem vel donātem tempore cōtractus dominū non fuisse. alias publicia
na non competeret. z formak libellus. Peto talem rem mihi restitui iure do
minij vel quasi. hoc est dicere quasi dominij ac si vsucepissem quod nō vsuce
pi. et de sola cōsuetudine admittitur talis libellus sub disiunctōe. vnde dice
re deberet. peto talem rem iure quasi dominij. quia modo certus est reus. In
supradicto autē libello quācunq̄ partem disiuncte probauerit actor obtine
bit ſm formā petitionis. et si deficiat in vna z absoluatur reus postea poterit
intentari alterā partem disiuncte. nō ob. exceptionē rei iudi. quia hec est mo
do alia causa q̄ prima supra. de causa poss. ca. vlti. et de hoc instit. de ac. §.
alie. sicut cum in iudicio peto rationē tutele et prosequor alterā speciē tantum
licet fiat absolutio in illa specie vel simpliciter. nihilominus alias species po
stea prosequi potero si excipias de re iudi. te replicatione doli repellas. C. de
iudi. licet. Sed ei quod dictū est q̄ mala fides tradentis nō nocet accipienti
rem bona fide. quo minus vsucapiat. contradicit auc. C. de prescrip. lon. tēp.
auc. male fidei. que dicit in male fidei possessore alienāte cessat longi tempo
prescriptio. Dic q̄ licet predicte leges corrigātur per auc. vt bona fides tradē
tis exigatur. nihilominus quod de publiciana dicit locum habet. vt qui rem
habuit bona fide et iusto titulo licet tradens habeat malā fidem. z licet accipi
ens vsucapere non possit propter malā fidem tradentis tamē a quocūq̄ pos
sessore pter eū a domino publiciana rem vendicabit. cōtra dominū autē non
currit prescriptio licet tradens habeat bonā fidem. Distinguitur tamen vtrū
dominus sciuerit suā rem taliter alienā. et tunc currit ei prescriptio longi tem
poris. nisi res esset furtiua. quia tunc nō currit ei prescriptio propter vicium. q̄
ei adheret. si ignorauit. prescriptio longi temporis ei non currit p̄scriptio autē

longissima bene currit. vt in predicta auc. male fidei. hoc ergo nō vetat auc. q̄
locū habeat publiciana. licet fuerit mala fides tradētis. Sed ad hoc vt longi
temporis p̄scriptio locū habeat requirit tradentis z accipientis bona fides ſm
leges. ſm canones vero sola prescriptio. xl. annorū locū habet. z sp cum bona
fide. §. de p̄scrip. c. vl. Ber. cuius fuit hec glo. licet nō p oia ad literā. quā hic
propter suas remissiones posui. q̄s alibi facit ad eā. et vides q̄ sentit ber. talē
libellū de cōsuetudine admitti. et satis esse pōt. cū cōsuetudo sit optima legum
interpres. §. de cōsue. cū dilectus. et hoc etiā no. Buil. in spe. de causa pos. z

n Largitione. sed per hec non habebat locum vendicatio cum non dicat
q̄ traditio secuta fuerit. C. de rei. vendi. l. seruū. vbi emptor nō traditum sibi
presentem vendicare non potest. ad idem. C. de here. vend. qui tibi. ff. de rei
ven. si ager. Sed dic illud verū in priuato. secus in ecclesia. C. de sacrosan. ec.
vt inter diuinū. z. §. de cōsuetu. c. ij. vbi de hoc. et ex hac expressione succubu
it abbas vt patebit infra.

o Pertinere. hoc verbum late patet. ff. de verb. sig. verbum de fide instru
inter dilectos.

p Allegabatur. secunda pars. Propositum primo fuit pro parte hospita
larioꝝ. q̄ auus ipsius regis castrum curuarie cum suis finibus infra quos
erat locus de rosellis. prius hospitalarijs contulerat. respōsum fuit per mona
sterium q̄ talis donatio non valebat. cum facta fuisset eo tempore quo res do
nata erat in potestate hostium non in dominio donatoris. z pro hac parte fa
cit quia liber homo. fundus hostium. et que natura fieri non concedit in sti
pulationem venire non possunt. ff. de verb. ob. liber homo. et. l. si stipuler et si
aliquid alicui sit relictum. quod propter qualitatem relicti haberi non potu
it. non tenet legatum. licet interdum estimatiōem habeat cum distinctione le
gis. ff. de le. iij. fidei commissa. §. si seruo. Contra hanc allegationē monastey
rij allegabat hospitale. vt sequitur.

q Vigorem. scilicet aduenientē conditiōe vt sequitur et requiritur ad hoc
ff. de act. emp. et ven. l. vlti. et legatum quod non valet si legetur sub condi
ctione. non valet condictiōe aduenientē. ff. de le. i. cetera in p̄n. ff. de condi.
et demon. qui heredi. in fi. eo. l. qui sub conditione.

r Natura vel qualitas. quia res donata non erat liber homo vel res sacra
vel religiosa vel inestimabilis. ff. de verb. ob. inter stipulantem. §. sacram. res
ges enim qui spiritualia possidere non possunt. nec illa possunt donare. et re
cipientes sunt sacrilegi. xvi. q. vij. si quis deinceps.

s Laudabile. quasi dicerat. nec ex virtute conditiōis debuit infringi do
natio. quia erat laudabilis et honesta.

t Mor. C. de sac. san. ec. vt inter diuinū. et §. dicti. in. iij. glo.

v Ipsos. scilicet christianos.

x Multum. bonus aduocatus hospitalariorū. primo cōfirmauit ius ipsoꝝ
scdo impugnat ius monachoꝝ duplici rōe. Et hec ē pria. dicebāt hospitalarij

monachi nō ostendūt donatōnē regis vt in libello dixerūt, dicebant monachi satis esse quod ostendebāt donationē factam a rege monasterio populeti. et ab ipso monasterio populeti monasterio de bonefac, respondebāt hospitalarij id multū distare vt sequitur.

a Donauisse, benedicebat, quia ex nullo verbo posito in donatione facta monasterio populeti patebat fuisse bancvolūtatem donātis q̄ locus de rosellis darek monasterio de bonefac, et ecce qđ sequitur cum illa ꝛc.

b Non valebat, ad hoc de ec. edi. ad audientiā. ij. vbi de hoc. de despon. impu. ad dissoluendum. ꝛ extrā. q. ij. quod nō formatum. Jo. an.

c Accidit, ꝛ ideo alia interpellatiōe opus est. ff. de iudi. nō potest. et. l. solem⁹.

Iudex ergo non posset ex alia donatione pronūciare ex qua actū non fuit vt in pdic. l. solemus.

d Pro pte. vero altera. scz monasterij de benefa. et hec est tertia pars ꝛ bene allegassent hic mōachi si restonate nō ptinuissent ad regnū. quia nil disponere potuisset, sed quia ad regnū ptinebant licet illa nō possiderent ius quod in eis habuit dare potuit. ff. de fundo. si fundum maxime sub cōditione. vtś. ꝛ ad hoc obligare potuit successorē vel male allegabant ex eo q̄ cōditionalis obligatio bene astringit successorē instī. de ver. obli. §. ex conditionali ff. de proba. pactum.

e Separa. bonorum separatio nō habet locū nisi in certis casibus. nor. ff. de separa. l. i. Jo. an.

f In reo. quid si rem petiā tpe litis cōtes. possidet. sed tempore sentētie sine dolo desijt possidere. absolvitur. si vero tempe. li. cōte. nō possideat et tempe sententie possidet condēnak. ff de rei ven. sinaurē. §. i. et. ff. ad exhi. l. tigni. §. si quis ś de excep. c. penulti. Sicut ergo ex causa supenienti post li. conte. absoluik vł cōdemnak reus. sic videtur in actore vt ex causa pō lit. cō tes. supenienti sibi debeat reus cōdemnari. sed hoc nō est verū. vt. j. patet. et est rō qui agit ex certa causa magis post litis ōtē. mutare illam nō potest nec aliā allegare. cum sup alia contestatio non sit facta. et ita ex causa illa ex qua actū ē debet ferri sententia sed reus qui cōueniebak. si nō possidebat tempore li. cōte. hoc dicere debuit. ꝛ fuisset absolutus. si id cōstituisset iuditer ergo sibi qz tacuit. ff. ad exhi. tigni. §. si ꝗs. ꝛ §. ceterū. ꝛ de hoc. ś. de excep. t. penulti.

g Sed ad hoc. q̄rta ps in q̄ rndetur ad duo proxime dicta.

h Cetez. rndet ad scōz de quo dixerat in. §. porro Jo. an.

i Spāli. in libello exp̄ssa. vt hic puta ex causa donatiōis facte a rege Jo. an.

k Postea. i. post li. cōte. ex predicta causa.

l Alia. puta qz petebak res ex causa donatiōis mō penk ex causa venditiōis for-

Nec pro eo q̄ noluit et statuit. vt edificaretur ibi monasterium. poterat ꝛ debebat intelligi. eum predicta vel eorū aliqua construendo monasterio donauisse[a]. cum illa potius sua. videtur intentio. vt quia prefatū monasterium populeti tot et tantorū bonorum largitiōe ditabat. abbas et cōuentus ipsius p̄ sua suorūq̄ salute monasteriū cōstruere tenerētur. p̄sertim quia monasterio qđ nondū erat aliqua fieri donatio nō valebat[b]. Premissa vero cōcessio facta monasterio de bonefac. ab abbate ꝛ cōuentu monasterij populeti nullū prorsus ei videbak afferre suffragiū. p eo potissime q̄ p⁹ litem cōtestatam ꝛ processum iudicij facta fuerat. sicut clare patebat ex istrumento prefato. vnde cū ius si qđ in p̄dictis ipsi monasterio de bonefac. ex processione huiusmodi cōpetebat. in iudicio minime deduxisset. qđ videri nō potest illđ venisse qđ postmodū accidit[c] pronūciari vtiq̄ sup petitis nō poterat ex eadez. Pro parte[d] autē altera dicebak q̄ cum rex ipse sua pbitate ac studio ab infidelib⁹ loca cōquisiuerit supradicta donatio aui vel patris ipsius prius facta de illis cū ad cultū fidei pueniret regē eūdē quo ad hec sic per euz postmodū acquisita obligare nō potuit cum sua propria facta eēnt ꝛ viderētur ab alijs bonis hereditarijs separata[e]. Porro prefata cōcessio facta monasterio de bonefac. a monasterio populeti. licet post acceptum iudiciū cause cū̄ processum interuenerit. p̄desse tamē ꝛ valere debebat cum. p actore qđ de iure suo ex causa idonea cuius supueniēri appareat. satis sufficere videak. satisq̄esse si prout seruak in reo interfit ipsi⁹ tpe sentētie proferēde. Sed[g] ad hoc pars vestra respōdit q̄ cū tam supradicti aui donatio cū̄ locoꝛ acq̄sitio premissorū fuerint nomie regni facte. memorat⁹ rex donatōem seruare hmōi tenebat.

Cetez[h] predicta monasterij populeti concessio monasterio de bonefac. auxiliari nō poterat in hac pte. qz cuz quis egit ex aliqua certa ꝛ speciali cā. et postea[k] siue alia[l] siue similis[m] ei quā exposuit accidit. videri nō potest illā in iudiciū deueniſſe. cū iudex tūc prospicere ac attendere debeat diligēter an ex ea oīnō eadē q̄ prius exp̄ssa exti tit. vtpote q̄ tunc[n] etiā cōpetereꝛ actoris intētio sit fundata. Sec⁹ autē cū egit vel petijt in genere nulli⁹ certe vel specialis cause faciēs mentionē vi delicet qz generalr forte proposuit aliquē obnoxiū[o] esse sibi vel ad se iure dominij vel quasi rem aliquā pertinere. tunc enim hic p̄cipue est inspiciendū iudici an sufficiēter vel minime de iure vł intentione cōstet actoris. vnde si de hoc ex causa etiā postmodū accidēti liqueat. potest et debet iudex etiā si appareat min⁹ iuste a principio fore actū. suū exinde animū informare. q̄niam ꝛ si petitū fuerit indebite nō ob hoc tamen minus valuit. et tenuit iudicium⁹ subsecutū. Nec illius acta vł gesta propterea min⁹ valida extitēt. nec[r] etiā iudex ipse cognita taliter veritate pronūciare in contrariū possz cū libera cōscientia⁹ ꝛ secura. Non[s] p̄desset[t] etiā multū reo. si tūc forte in ipsum ex huiusmodi superueniēti causa condēnatio non ferrek cū mox alto instituto iudicio⁹ foret ex illa merito condēnandus vnde et si actori suā ex supuenienti causa intentiōez sufficiat fundauisse. cū egit[u] aliqua causa speciali ter nō exp̄ssa. secus tamē est si certam et specialē in sua petitōe subiūxerit. nisi postmodū intentiōez suā ex eadem p̄sus quā prius exp̄sserit ꝛ tunc[v] etiā cōpetenti causa fundarit. Quare cum mēoratus abbas monasterij de bonefa. proposuerat sepefatū locum de rosellis cū suis terminis ad ipsum monasteriū ex predicti regis largitōe spectare. nec de aliqua facta ipsi monasterio sup hoc ab eodē rege p̄cessione docuerit ostēderit aut donationez quandā factā illi de his ab abbate et conuētu monasterij populeti. q̄ nec ī sua petitiōe fuerat exp̄ssa. nec etiā ante[w] facta. nullū profecto cōmodū ex ea reportare debebat[x]. Prefatus igitur cardinalis p̄missis oīnibus et alijs q̄ hincinde fuerūt proposita diligenter[y] auditis ac vtriusq̄ partis meritis eq̄ iustitie lance discussis prudēter attēdit[z] id quod p̄dicti abbas ꝛ cōuentus de bonefac. proposuerunt intentionē videlz acroris ex his que post li. contest. accidunt posse fundari. eaq̄ debere in iudicium deuenire. tunc locum habere sicut cōgrue allegatuz est supra videlicet quando ex certa et expressa causa specialiter non est actum. Ex his enim que post inchoatum iudicium eueniūt. quādo causa fuit exposita specialis. nec debz nec potest iudicis animus ad proferēdam sententiā informari. quia cum certe cause facta est mētio. vtpote donatōis vel venditōis aut alteri⁹ specialis⁹ oportz

te facte post litis conte.

m Silis. vt cum peterek ex causa donationis facte a rege. mō fit fides de donatōe facta ab alio. puta mōasterio populeti vt hic allegabak ergo silis cā sed ab alia psona ꝛ alijs locoꝛ tpe. et bis que comitātur causam.

n Tunc. scz tempore litis conte. Jo. an.

o Obnoxiū. talis generalis libellus in psonalib⁹ actōib⁹ nō dz admitti. ś. de li. ob. c. vlti. tū valet si recipiak ꝛ sibi ipuret reus q̄ cām nō fecit exp̄mi i libello. C. de anna. ex. si ex multis. in realib⁹ cōiter admittik. ff. de excep. rei. iu. si mī. §. eadē. et. l. sed an eadē. §. actiōes. ꝛ de hoc plene. ś. de li. ob. c. ij. et. ff. de edē. l. i. Jo. an.

p Cām. ꝛ sic p̄mū dictū trib⁹ rōib⁹ pbat Jo. an.

q Judiciū. ac si iuste petijsset dū iuris ordo seruek in iudicio q̄ seruari debz. ꝛ sentētia tenet ꝺ eū ꝛ p eo. licet feratur extra ius litigaroris nisi fuerit appellatū. ij. q. vi. §. diffinitiua. ꝛ ś. e. t. cū inter vos.

r Nec etiam. scda ratio

s Cōscia. si ei generalr dixerit eū obnoxiū. ꝛ illum iudex tpe snie obnoxiū reperit si eū absoluerit cōtra sciam iudicaret. ꝛ in hoc casu ex absolutoria sentētia petuor ex oī causa patur exceptio rei iudi. sed nō sic cū ex certa cā petijt. qz tūc tantū ex illa cā patur exceptio de causa pos. c. vlt. et dixi ś in magna glo.

t Nō. pdesset. tertia rō.

v Judicio. videk hic q̄ si iudex cōdēnet reū ex supueniēti cā eedē. pbatōes habite in prio iudicio valeāt in alio instituto ex eadē cā cōtra. tenek qz noua ē cā et nouū est iudiciū yō cū sint li. nō cōtes. recepit. cūctū ad hoc non deberēt valere iuxta illā regulā testes recepti li. nō contes. nō valent. Sup hoc possz forsan dici vt traditur. ś. de testi. pñtata. C. e. l. vlt. bern. vel dic q̄ generalis illi⁹ negatō q̄ se negat obnoxiū intelligik cōtes. li. sup oī obnoxitate etiaz postea emergēti. vel dic q̄ hec verba sunt allegatō partis nec ponunt ius.

a Egit. realiter vel psonaliter vt dixi sup ꝙbo obnoxium Jo. an.

b Tūc. i. tempe li. cō.

c Ante. scz añ petitōez vel litē sup ea cōtes.

d Prefatus. igitur quinta pars.

e Diligenter. ff. q. v. ca. vlti.

f Lance. ś. e. t. c. i.

g Attēdit repetit quasdam ex allegatiōibus.

b Spāli. vt ī casu nō

l Temp⁹ ꝛ loc⁹ bic vult dicere si peto rē ex cā donatiōis. licet de tpe ꝛ loco nō adiecerim. quia cum donatione necessario cōcomitak tempus ꝛ locus mihi nō pden. si past. li. contes. mihi donek eadē res cū ō ćra donatōe oportuerit itelligi certis locoꝛ tpe facta. Si aūt

rem peto iure dominij vel quasi, hoc etiã si post. li. cõtes. ius acquiro fertur p me sententia, ff. de rei. vend. si autẽ. i. Rñ. 2. H. i. cũ enim nullas specialis dominij causas exp̃serim nõ sunt ibi cõcomitãtie certoz loci 2 tẽpis, 2 ideo non est vis quo loco vel tempore dominũ aute sententiã peruenerit ad me.

lz ¶ Censerek, scz donatio vel venditio vel alia causa expresso merito censetur inualida, quia in dubio regulatur pronũciare cõtra actorem. s. de pba. ex literis, cum enim nõ sit probata venditio certis locoz tpe facta. 2 sic fit dubiuz an ante li. cõtes. vel post fuerit facta succũbet, et sic inualidũ est probare actori causam sine tẽpore. Et no. q per hãc literã q tabellio in instrumento debet apponere locum cõtractus Quidam tamen dicunt locum solum de consuetudine apponi. cum in iure cautum non sit. Sed dic cõtra hãc literam et p decre. s. de proba. quoniã. ibi loca designandoz. ad hoc. ij. q. viij. libellorum. L. de otraben. 2 cõmitten. stip. l. optimã. s. 6 testi. ex tenore. s. qui fi. sint le. per tuas. Videoq testz deponit de loco. s. de testi. cũ causam. i. et in iurib9 superius allegatz. sed par est probatio instrumẽtoz 2 testium. de fi. instru. cum Johannes. L. e. ti. in exercẽdis ergo et tabellio conscribere debet locum preterea forte confecit instrumẽtũ loco q non potuit.

l ¶ Comitantia, scilicz locus et tempus.

m ¶ Disceptant, quod faciendum nõ est. s. eo. li. de renun. c. i. j. de here. c. ij. L. de fund. tri. l. nemo.

n ¶ Expressa, scz quod quãdo actũ est causa expressa. vt veniat cõcomitãtia tempus et locus. 2 licet forte de iure stricto id verum esset de equitate dicam9 cõtrariũ. ff. ad. l. acquiliã. ita vulneratus ad fi. et equitas scripta rigori pfert L. de iudi. placuit ar. bo. de simo. licet heli. et. c. p tuas Jo. an.

o ¶ Prorogari. ad hoc. s. e. li. de of. le. si is cui.

p ¶ Noscãtur. pone exemplũ j. De rerum pmuta. c. vno 2c.

q ¶ Huiusmodi. quasi diceret. si ex alia causa agant rei iudicate non obstabit sententia. s. de re. iudi. examinata. L. de pe. here. hereditas. ff. de except. rei iudi. si iure. H. i. et. l. an eandem.

r ¶ Nos igitur. vi. pars.

Cum abvno. si pluribz iudicibz vel arbitris vnus alijs presentibz et mandantibz per verba pluralis numeri ferat sententiã tenet sententia. electio autẽ pronũcianda est per verba singularia hoc dicit. Dubitatio decre. huius fuit ex eo. quod dicit lex q ex pluribus arbitris aut omnes debent sententiaz dicere aut nullus. ff. de ar. l. item siyn9 in. H. itẽ si plures. sed satis omnes videtur dicere cum vnus alijs pñtibus et mandãtibus p verba pluralis numeri sententiã dicit hoc idem tenebat Accur. ff. de ar. l. sicuti.

b ¶ Judiciũ. ordinarioz vel delegatoz. sit igitur hec equiparatio inter iudices et arbitros. ad idem de of. dele. vno delegatorũ licet interdũ sit grandis differentia. supra. e. ti. c. vlti. s. e. li. de ar. c. ij. cum si.

c ¶ Et mãdantibus. ergo si alij presentes essent sed non mãdarent secus. et sufficit ita esse scriptũ. ff. quiz a quib. l. prospexit. vi. q. iij. scriptũ est 2 sic taciturnitas nõ habek hic pro mãdato. et facit j. de regu. iur. is qui tacet et qõ ibi dixi. nec etiã in sentẽtijs pcedit ratihabitio sicut in alijs actib. de hoc. ix. q. ij. c. i. s. De his que fi. a pla. cũ vos. caute ergo facit is pro q lata est sentẽtia abvno solo recitata. si de mandato aliorũ posit fidẽ facere sicut de sentẽtia. 2 facit quod nota. s. de of. deleg. cum in iure.

d ¶ Scripta. quod dic. vt. j. c. proxi.

e ¶ Oportet. necessitatẽ importat alias enĩ si per verba singularis nũeri pronunciaret 2 haberet locũ ille. H. Itẽ si plures. quod vez intelliga s nisi college qui tamẽ hec possent cõmisissent illi vices suas nõ solũ in recitãdo sed etiã in pronũciando. tũc enĩ ille verbis singularis numeri vteretk. Interdũ tamẽ verbum oportet bon estatẽ designat. xxv. q. i. c. i. vbi de hoc.

f ¶ Statuimus. per hoc enim verbum staturo bene pfertur diffinitiua sententia. supra. de ver. sig. in his.

g ¶ Electione. de hoc dic. vtz. dixi. de ele. sicut cũ. e. li. ¶ Sed q̃d dices promissum fuit in tres vt deberent eligere qui secedẽtes in ptem postea redierunt dicentes q cõcordauerũt et cõmisertvni electõi emz pronũciatõz illius de quo cõcordauerãt qui elegit ticiũ. alij duo resistũt dicẽtes q nõ de illo sed de seipso fuerat cõcordatũ. quenk an debeat illis duob credi. Et Host. qui hanc. q. dicit fuisse de facto in eccl'ia lugd. plene eam tractauit. s. de pba. iij. 2 dixit ibi se inter cardinales obtinuisse credendũ esse illis duob. tũ quia magis credẽdũ est duob q̃ vni. et q2 duob credik donec 3tiũ pbek 2 vt fraus euitek. alias q pronunciaret sp posset ius suũ subtrahere illi in quez cõiter concordassent 2 q2 facultas pbationẽ nõ est antgustanda. s. vt li. nõ 3tes. qm̃. 2 quia ipossibile ẽ alio mõ pbari. in quo casu etiã interdũ heretico credit. L. de heret. qm̃ multi. in fi. et 3spiratoz. s. de testi. co. c. vl. Itẽ cũ de 3cia alicz qri tur. credik vni soli. s. q2 alie pbari nõ pt. de homi. si quis ficasti. 3. fi. 2 ad hoc bñ facit ipsa dec. tertioz sic dixit intelligendã dec. cũ dilecti de elec. vt illi tres vl' duo ẽ ponãt 2 de pprijs. In cõtra. vide bak. s. q credẽdũ eet tertio tãqz a duob ad id officiũ deputato. ar. ff. si mes. fal. mo. di. li. s. de test. cog. 2 terea. nec videk credẽdũ duob cũ videank in suis testimonijs singlares. iij. q. ij. pura. de elec. cũ dilecti. Itẽ videk il li testificari de pprio facto 2 sic nõ sunt testes idonei. L. de testi. l. oib. iij. q. iij. s. Itẽ in criminali. s. itẽ nullus idones. hz negari nõ pt qn isti duo possint pbare saltẽ dissensum terrij. s. q ipe terti9 pnũcias nõ 3senserat in illũ. nec de illo fuerat ordinatũ. cõsilũ tñ est tutũ ad bas fraudes euitandas. q ipi promissarij hẽbãt tabellionẽz scribi faciãt pubblicũ instrm quõ debeant 2 licẽ ordinãt de tali eligẽdoz cõmittũt illi socio vt eligat 2 pnũcier aut ipsi eidẽ scribant 2 sigilla apponãt vt scriptura 2 sigillũ obuient 3tiũ asserẽti. i. q. vij. saluberrimũ. xxvij. q. i. oẽs semie. L. de nõnu. pec. auc. 3 qui proprijã. Querebat etiã ibi host. an ipsi cõpromissarij. exq deliberassent 2 cõsensissent in aliquem possent mutare volũtatẽ. Et dixit q nõ quia vicẽ capituli tales obtinẽt. vñ talis cõsensus habet saltem vim scrutinij publicati. s. de ele. publicato.

h ¶ Singularis. nõ. q ad qstionẽ q fuit de facto. Eps 3promissari9 ad eligendũ abbatẽ rõe dignitatis sic locut9 est in pcali. Nos talis eps boñ. 3promissarius 2c. ponebak q nõ valebat electõ. q2 facta p verba pcalis nũeri. ñ credo hoc nocere. q2 hic vere est vnica cõis ex q̃ fit p vnũ solũ. nec hz locũ hec decre. vt p tevides. Quid dices in collatõibz hẽbit ne in illis locũ hec decr. vt ad plures spectat collatõ. necesse sit eã fieri ab vno2 p verba singularis numeri. nõ credo. dico enĩ vt dixi. s. de elec. sicut cũ. 2 vbi nõ habet locũ decr. q. ipse nõ habebit hic locũ. sed in collatõibz nõ habet locũ decr. q2 ipse. ergo nec illa ad idem. j. de prebẽ. cum in illis. et quod dixi. s. de elec. c. vlti. Jo. an.

Et ¶ si sentẽtia diffinitiua. Nota q sec9 de interlocutoria. bñ dz redigi in scriptis. vt de proba. qm̃ cõtra falsam. Jo. interlocutoria bñ dz redigi in scriptis. vt ibi. sed nõ est necesse q proferak. vel recitek de scripto poterit ergo iudex interloquiz postea interlocutoriã illã tabellio rediget in scriptis nec est etiã ỗ necessitate q redigak in scriptis. sed alias nõ credik iudici. nisi id pareat per scriptas actorum. vt ibi.

lz ¶ Proferri. Quid si iudex nouit' excecat9 est vel nescit legere cũ tales iudicare possint. ff. de iudic. cec9 vbi de hoc. L. de iudi. l. certi. Jo. vel deleget causam diffinitõem alteri. vel faciat p aliũ legi peritõem 2 allegatões ptiũz p ipsum ab alio instruct9 pferat verba diffinitõis cause. s. 3dẽno vel absoluo. vt faciũt ptãtes italie. qõ tñ host. nõ approbat. in summa. e. t. H. qliter. Judices tamen debent esse literati et habere peritiã canonum. s. de cõsang. et affi. c. i.

l ¶ Necesse. ij. q. i. in pmis. in fi. 2 l. statuz. L. de sent. expi. re. l. i. ij. 2. iij. ff. de arbit. l. nõ distinguem9. H. q si. s. e. ti. c. i. nec 3firmaret talis sententia per appellatio. nec ob. ff. rẽ ra. hab. l. iij. H. fallus. quod dicit nota. s. e. i.

m ¶ Eouenit. s. de off. deleg. sane. ij. s. e. li. e. ti. c. ij. j. de hereti. inquisitores et. c. vl. j. de priui. c. vl. j. de sen. ex. quia periculosum. cum si.

n ¶ Illustriũ. L. de sen. et. pericu. recit. l. ij. 2 in auct. de illustri. 2 qui super eos sunt. H. sancim9 igit. colla. v. habes ergo casum in quo iudex nõ recitat p se sententiã. Sunt et casus in qb9 valet sententia sine scripto vt cũ breues sunt cause et maxime vilium personarũ. Et breuis poterit dici duoz aureoz. ff. de

do.l.idē.z.l.p.i.fi. Inspiat ātē q̄litas pſonaꝝ z relinq̄t iudiciꝰ arbitrio.ff. deiur. ōlibe.l.i.ſ.ō of.dele.ō cauſis.vl' inſpiciat pſuetudo loci vl' fori.xi. diſ.cōſuetudis. Item cum eps de causa ciuili iudicat inter clericos ſuos.xi.q.i.ſi quis cum clerico.z hoc habes. C. de ſen.ex peri.re.auē.niſi. Item in caſu.ſ.cum pſes depoſito officio conuenit vt reddat ad miniſtrationem in auc. vt iudi.ſine quoquo ſuff.§.neceſſitatē.col. Itez cum papa per ſe pronunciat.

valet enim ſententia licet non tulerit eā in ſcriptis.ipſe enim ſolutꝰ eſt legibus. C. de legi. diſſuor.z quia eius pſentia omnē ſupplet ſolennitatem. C. de teſta.l. omnium. Item ſm quoſdam valet ſententia lata āc matrimoniali ſine ſcripto.per decre.ō.de teſti. alb̄icus.z hoc vidētur ibi videre ber.z Jo.gof. z Inno.ſed poſt.intelligit q̄ ibi bene fuerit ſententia lata in ſcriptis.ſz nō publicis.z hoc tenēas per cle.de ver.ſi. ſepe circa.fi.de hoc in ſpe.de ſen.pzola.§.iurta ver. ñ valet.vel dic diſtinguendū n iudex procedat ex officio an in figura iudicij.vt primo caſu teneat ſententia ſine ſcriptura. in ſecundo non. vel an procedat in figura iudicij vtraq̄ parte preſente. an altera contumaciter abſente vt in primo valeat. in ſecundo non. et hoc dixit veriſſimū.allegat.ō.vt lit.non conteſt.c.i.z.c.qm̄. Item ſcōm Jo.z Lau.qui hoc not.ij.q.i.in primis in fi. De conſenſu partiū poteſt ſententia ferri ſine ſcripto.ſed ber.z poſt.contra vt.ō.de of.dele.de cauſis.fatetur tamē ibi poſti.q̄ partes bene poſſent iudiciario ordini renūciare.ita q̄ nec locus eſſet libello nec pzolationi ſententie,z de plano in quiretur veritas z mandata ſua daret.vel alit̄ vt ſibi videretur ordinaret.ff.de of.procō.nec quicq̄.§.de plano.z.C. de temp.ap.l.fi. ſed q̄ iudicando z pronunciando omittatur ſcriptura dicit fieri nō poſſe. Et dant doctores conſiliū q̄ iudex in ipſa ſententia dicat in his ſcriptis. C. de teſta.auē. hoc iure. C. de fi.inſtru.contractus,z dicunt quidā aliter latam ſententiam non valere. C. de ſen.ex pere.l.ij.z.vlt. quod non eſt verum.ſufficit enī q̄ in ſcriptis feratur.vt hic.ar.C. de teſti.l.cum anti quitas.§.fi.

o Adi.non cures ſi aperta ſit vel clauſa.z habes hoc de ſen.ex peri.re cit.l.i.ar.ō.j.titu.pzori.appellatio ibi ſoluitur.io.an.

p Strando. in caſibus in quibus pzoceditur ſimpliciter z de plano ſine ſtrepitu z figura iudicij.dic vt in cle.de ver.ſi.ſepe.circa fi.glo.

q Sedendo.ſedere enī debent iudices non ſolū cū diffinitiue pnunciant.ſed etiā cū res que agitur plenā cognitionē deſiderat.ff.quis ordinem in bo.poſ.ſer.l.ij.§.dies in auc.vt ab illuſtri.z qui ſup eos ſunt.§.ſanci mus igit̄ col.v.in auc.de iudi.§.ſedebūt.colla.vi.xxiij.q.i.paratus, ibi ſedes me iudicare.zc.iij.q.iij.v.a procedere. Quid ſi ſedebat in alta turri vel palatio z partes erat inferius.dic q̄ valet ſentētia.potuit enī tuitionē ſibi loci prouidere.ſi forte timebat.ar.ō.de ſpon.cū locū.de elect. bone.i.ff.de acqui.poſ.l. q̄ meo.§.ſi venditorē.z ar.C. vbi ſena.vel cia. l.iij.ante medium.ad hoc.ō.e.li.de of.dele.c ſtatuimus.z.j.de here.c.vl. et idem poſſumus dicere de eo qui ſup equū ſedendo tulit ſententiaz .ſ. q̄ ſententia valeat.licet nō videat ſedere videt tū quaſi ſedere.ff. de ſer. ru.p.l.qui ſella de homi.dilectus.z.c.ſignificaſti. Alij .C. de ſen.z in terlo.pzolata.ij.q.vi.§.diffinitiua in prin.ralis enī non videt ſedere ſed baiulari.C. de of.eius cui man.eſt iur.l.honorati. Et nota quod dicit de ſedendo intelligunt.doc.q̄ iudex in ſede ſua ſedere debeat z nō ſtare. vnde quid ſi in culo doleret q̄ ſedere nō poſſet. Item quid ſi in ipa ſede nec ſederet nec ſtaret ſed iaceret.ſatis forte fuit de mente iuris q̄ ſedere intelligatur ſi ſit in ſede ſua de plano iudicando quocunq̄ mō ibi moretur,tamē primū tene.quia minime ſunt mutanda que interpretationē certam ſemper habuerunt.ff.de legi.l.minime.

r Dometi.ita q̄ nec eſt appellare neceſſe.ō.pzori.rñ.

Quidi.nobis appellans ad papam in iudicio vel extra appellare debet in ſcriptis z cauſam exprimere z apoſtolos petere.ſi videt z petit appellatus principales per ſe vel per procuratores inſtructos ſup principali accedere debent ad papam. in appellatōnibz a ſentētia diffinitiua interpoſitis nil mutatur. demuz appellanti z appellato conſtituti onē non ſeruantibz imponitur pena. Et poteſt diuidi decret. in.iiij.partes. In quaꝝ prima ponitur conſtitutionis cauſa. In ſecūda conſtitutio. In tertia ipſius declaratio. In quarta non ſeruantiū pena

b Minime.ſic.ff.ſi cer.pe.quidaz eſtimauerint.in fi.de reſcrip. non nulli.de do.z con.finem.cum ſuis concor.

c Subiectos.ō.in pbe. hy libri.z de of.le c.ij.z de of.or.vt litigātes.

d Vel extra.hoc debet intelligi quādo extra iudiciū appellatur tū a iudice quod patet per id quod de apoſtolis ſequitur ſm Inno.z hoc.j. ſic. bis que in appellatiōibz. ibi enī excipitur ſed alias non eſſet vera exceptio ſi nō includerēt ſub precc.ff.ō penu.le.l. nā q̄.§.fi.z ſm hoc qō

dignitatis prerogatiuā amplioꝛi conuenit honoꝛe fulgere ſententiam ab eo ferendam licebit ad inſtar illuſtrium perſonarum palum recitare.

Sententiam quā ſcriptam edi a iudice litigatoribz non recitari.vel quā pro ipſo ſtando non ſedendo proferri cōtingit nullius eſt penitus momenti

Innocēti,iiij.in cōcilio lugduñ.

De appellationibus.

Quoꝛdi nobis ē lites minuere z a laboꝛibus releuare ſubiectos Sancimus igitur vt ſi q̄s in iudicio vel extra ſuper interlocutoria vel grauamine aliquo ad nos duxerit appellā

infra dicit interlocutoria ad actum iudicialem referas quod dicit grauamine ad actum extra iudicialem referes. tamen per iudices illatum. Sed alij contradicentes cum appellatur extra iudiciū etiā ſi non a iudice ſeruari daberc.ar.j.e.concertationi. ad id q̄ dicitur de apoſtolis. Rñdetur id locū habere quādo in iudicio appellat ad id q̄ dz de ñ.bis qui Rñdet.q̄ illa non eſt exceptio imo determinatio vel proteſtatio quedam.z hoc eſt turi.z tenet hoc ber.ō.ō elec. cōſiderauimus. in.i. glo. e Interlocutoria.nota ius nouū appellantē ab interlocutoria debere in ſcriptis appellare. z equiparatur appellatōni interpoſite a diffinitiua ex interuallo. vſq̄ ad.x. dies. tūc enim eſt appellandū in ſcriptis. ſed ſi incōtinēti appellet ſufficit viua voce appellari. ff. de appel.l.ij.z.ij. q.vi.ad fi.ſed ab interlocutoria in continenti.z ex interuallo.appellandū eſt in ſcriptis.vt hic. Et dicit gof.z poſt.poſt eum.q̄ aliud etiam ius nouū hic inducitur q̄ appellat cauſam cur appellat debet exprimere i appellatione ſed per vetera iura ſufficiebat dicere appello ab iniqua interlocutoria ſicut in diffinitiuis z induxerunt ad hoc.ō.de elec.cum dilecti.de teſt.ſignificauerunt.ñ.mandamus.ō.e.dilecto.z.c.dilecti.z.c.ex parte. Sed ber.contradicens hoc nouū non eſſe dicens.q̄ in illis decr. bene exprimebatur cauſa appellandi. z cum ber.credo per decr.ō.e.vt debitus. Item dixit gof.q̄ olim extra iudiciū non compellebatur quis cauſam exprimere.vnde z quo ad hoc iſtō ius nouū dixit. Sed ber.contradicens q̄ ſm antiqua iura bene tenebat qui extra iudiciū appellabat cauſam exprimere.z de hoc no.ō.e. cum cauſā in vl.glo.z.c.ſc.in vnica gloſa. Iſtud ergo ſolum dicit ber. hic quo ad hoc ius nouū induci.q̄ in ſcriptis appelletur in iudicio z extra. Cauſa autē ideo exprimitur vt videat iudex cui porrigitur appellatō an iuſta fuerit vt ſic appellantē admittat vel repellat. vnde ſemper papa in cōmittēdo appellationes a grauamine interpoſitas ſcribit ſi eſt ita.

a Ad nos.maxime ſm quoſdā ſm poſti.in his que de nouo inducit. hec conſtitutio locū non habet niſi in appellationib interpoſitis ad papam cū hoc hic exprimatur z cū ſit penalis z ſic reſtringenda. z q̄ ſolum de appellationibz interpoſitis ad papā intelligatur.ſatis probatur p. de cre.de fo.com.romana.i. Rñ.vbi habes q̄ archiepūs de conſenſu partiū nō pt ō cā cognoſcere appellationis articulo ptermiſſo ergo neceſſe eſt dicere q̄ dec. iſta loquatur in papa. Sed ſm primā opinio poſſet dici idez in quolibet alio iudice ordinario que per ſimplicē querelaz cognoſcere poſſit vt legatus.c.i.de of.le.ſed archiepūs per querelā cognoſcere nō pt. z ideo primo eſt ſibi videndū an appellatio deuoluat.

b Appellandū.vbo.quia adhuc hodie ſm poſt.poterit facto appellat vt.ō.e.meminimus,z.c,ſuggeſtū.z,c.hoc ſicut de bmōi.ō.de ap,vt debitus.

c In ſcriptis.iſtud ſpeciale in appellatione ad papā interpoſita. Alij cōtra z facit pro eis.ō.de proba.qm̄ cōtra.Ad quod dicit poſt. q̄ licet ñ fuerit in ſcriptis redactū poterit fides fieri Sed nūquid quelibet ſcriptura ſufficiet.dicit Inno.q̄ ſic.ſatis enī eſt q̄ forma q̄ appellatum eſt in ſcriptis probari poſſit. Expeditius tū eſt z melius q̄ ſcriptura ſit publica vel autenticū ſigillū.ō.de fi.inſtru.c.ij.z facit.ō.e.li.de elec.vt circē

d Deproperet.i.feſtinet vel valde properet.ppoſitio de hic auget.ſic C. de iudi.perpetrandum.

e Petat apl'os inſtanē.z.j.xxx.dies.j.e.ab eo.vt in cle. q̄uis co.ti.z ñ intelligas de apl'is petro z paulo.ſed de literis dimiſſoꝛijs.ff.de li.dim. l.vna.ff.de ver.ſig.l.dimiſſorie.

f Exhiberi q̄ ſi nō exhibeant.z poſtea iudex in cauſa pcedat niſi appellationi renūciatū eſſet inualidꝰ eſt pceſſus.j.e.vt ſup.qō eſt vez ſi ōbitiz loco mō rpe requiſitis eos expreſſe denegat.vel infra debitū tps negligēter vel malicioſe tradere prętermittit.j.e.ab eo.ij. Rñ. Et nota q̄ iudex tradendo apl'os videtur appellationi deferre..ō.e.ti.dilectus.ad fi.qō verum eſt qñ tradit dimiſſoꝛios vel reuerentiales ſecus ſi refutatoꝛios vt ſequit.ſic nec termini delatio habet vim delationis.vt dicā.j.e.ti. cū

g Appellationis.admittende vel nō.z tunc ſequen (appellatōibz tia veniunt expoſitiue ad cauſam ad quam appellatum fuit.

b Superioris non dixit pape z ſic nota.pro his que ſupra dixi.

i Delatum.ſolet fieri in dubio cum dubitatur de veritate appellationis alias caueat penā.ō.ti.pzori.c.i.

l2 Indulto.a iudice a quo eſt appelltum,de quo dic vt ſupra.e.ti.cum ſit romana.

l Petierit,quia nō ſufficit q̄ hoc gerat in mente niſi hoc exprimat oꝛe. ff.de ver.ob.l.quicquid aſtringende. Et nota q̄ ſm iura vetera aut recipiebat appellatio a iudice vel a parte aut nō nec ſtatuebat terminus In ſcō caſu ſufficit mittere procuratorē ad impetrādū z contradicendū,

In primo debet mittere procuratorē ad prosequendā causam appellatōnis. sed de principali nil dicebatur per antiqua iura. hodie autē si hoc petit appellatus tenetur mittere non solū ad prosequendā causam appellationis. sed etiā principalem vt hic vides si huj constitutionis penas euitare voluerit. z sic addit solū ista constitutio z non derogat Ex contra. s. e. qua fronte. vbi hoc videtur esse in optione appellantis Io. quidā exponūt ibi si malum erit aduersarius sez appellatus. Alij dicunt illud correctum p istud. Alij q dec. illa dat optōnem appellanti ad quez appellari velit. nō an velit principalem causam ad iudicē appellatiōis ferri. vel dic q ibi datur optio an velit corā eo ad quē appellauit litigare l delegatū impetrare. z b cū appellatus non cōtradixit. vt hic.

m Per se nō dat optō vt persōnā trahere possit sed causam vnde istud vl quod sequitur non refertur ad protestatē appellati. sed appellātis. io. an.

n Munimentis. i. priuilegijs z instrumentis. z omnibus his per que pt causa muniri. s. de dolo z contu. c. fi. de elec. cupientes. s. e. li.

o. finito. per approbationem vel cassationem appellationis qō est officiū iudicis ap. ij. q. vi. ad fi.

p Omisso. quod non possit archiepiscopus. s. de fo. cō. romana. i. Rn.

q Antiquitas reuerēda. s. de transla. epi to.

r Statuit. s. q appellans in eis appellationis causam non teneatur exprimere. sed sufficiat dicere appello ab illa iniqua sententia. z iudex debet appellationi deferre. z potest statuere terminū appellanti ad appellationē prosequendā. c. ti. cum sit.

s Premissa sunt. i. causam appellationis non expressit in scriptis. z apostolos non petijt. z instructus non venit vt hic dicitur.

t Condemnandus. non dixit condemnatus. Unde dixit bosti. q iudex principalis cause habet condemnationē facere. Sed dic q etiaz iudex appellationis ipsam potest facere j. e. cum appellationib. i. Rn. i fi.

v Contempserit. quare hoc dicit cū in voluntate appellantis resideat ire vel non ire. Hoc intelligitur sm ber. cū appellatus hoc approbauit. sez cum volebat corā superiore causam prosequi. Si igitur postea nō seruauerit hoc statutū. i. si non veniat instructus vt debet. contra ipm tam epm j contumacē procederetur tam in expensis q in causa. Et qualiter pcedatur contra contumacem reū vel actorem li. con. vel non con. vel quasi con. plene nota. s. de do. z con. prout.

x Procedatur. per illum ad quē est appellatū. s. e. sepe. z. c. per tuas. nec est mirandū si tales taliter puniūtur iustū est zc.

y Jus. s. e. in prin.

z Judicē. qui appellationem recipit z terminum assignauit.

a Partem. que venit instructa corā papa.

b Eludit. quod reprobatur. s. de ali. mu. in ca. fa. c. i. de postu. prela. bone. ij. §. nec nocebat. ff. de iudi. si pretor.

Legitima. iudex qui recusatur statuit competens tempus arbitris ad finiendam causam quo elapso si finita non fuerit in principali procedit. emanauit ad suppletionē decr. s. de of. dele. suspitionis.

a Legitima. de veritate cause non dubitatur quin habeat arbiter cognoscere. Sed quis cognoscet an causa sit legitima. dic q idem arbiter. no. s. e. cum speciali in. iij. glo.

b Judicem. vel ordinariū vel delegatū a papa. s. e. cū speciali. de of. dele. suspitionis. Si aūt esset delegatus epi vel ei officialis vel essent plures delegati cū cla q si non omnes. z vnus ex his recusetur tunc nō itur ad arbitros. quod dic. vt no. s. e. li. de of. dele. si contra vnū. z corā ipso iudice qui recusatur dādus est libellus recusatorius. s. e. scō requiris. ff. de iudi. aptissime.

c Formam iuris. s. e. cum speciali. z nō debent esse laici tales arbitri. quia cum habeant testes compellentur z alia facere que pertinēt ad hūc articulū. talis spiritualis iurisdictio non caderet in eos sm ber. ad hoc xcvi. di. bene quidem de iud. decernimus Item non debent esse suspecti alias possent sicut iudices recusari. Item nec debent esse multum remoti. s. e. secūdo requiris. z. c. cum speciali. Item debent esse in locis cōpetentibus vbi possit haberi copia peritor. s. e. li. de rescrip. statutum.

d Cognoscant z pronuncient. ff. de iudi. de qua re. s. de cā. pos. cū sug z. j. patet.

e Proferat. quod patet. s. de of. dele. suspitionis.

f Odium. caueant tales arbitri iuris a pena. s. ti. prori. c. i. licet arbitri compromissarij illam retinere non habeant. vt ibi dixi.

g Vilipendunt. ex eo magis legantur. s. de sen. ex. per tuas.

h Ipsa. s. recusationis.

i Morbo. s. e. li. de excep. pia.

k Per iudicem. ipsum recusatum ordinarium vel delegatū. j. s. de of. dele. suspitōnis. Io. ista corrigit illā sm ber. z sic. o. reuoluit ad. a. i. extremū ius ad illud qō olim erat ante dec. suspitionis. Sed dic q decr. ista non corrigit illā. Illa enī decre. loquitur in termino partib assignādo ad probandum. i. parti que suspitionem vult probare quē non qui recusatur sed arbitri assignari debent vt ibi. Ista loq tur in termio assignato arbitris ad causam finiē dam. quē non arbiter. sz iudex recusat debet statuere. io. an.

l Competēs. q si minus competēte terminū assignaret locus esset appellationi. s. de dila. c. i.

m Alioqui. i. si elapso termino nondum sit per ipsos negocium termiatum.

n Omittat. videt q constitutio ista sit iniq. sic probo. Pone q iudex in veritate sit suspectus. suspitione qua proponūtur cōtra ipm arbitri fauore partiū vel partis finiunt negocium in termino. iudex procedit in principali z sic inutiliter proponitur recusatio. Quomodo ergo fiet cum dic compellatur corā iudice suspecto reus litigare. Dicunt quidam q pars petet a iudice vt sm acta corā arbitris negociū finiat. ad hoc. s. de testi. pñata. z si male pronunciauerit appellet vel dic q si arbitri nolunt pronunciare vel male pronūciant appellādū est ad papā. s. e. li. de of. dele. de arbitris.

Romana. huius decr. xi. sunt ptes sicut z sunt. xi. eius dicta. Primū q de officiali epi non ad epm. sed ad archiepm appellāt. Secundū q de subdito epi ad ipm non ad archiepm appellatur. nisi aliud esset de cōsuetudine. Tertium q archiepus causam appellationis posite non debet cōmittere vel ptes citare nisi in appellationib probabilis causa sit expressa Quartū q si negetur p ap. negocij deuolutū nō inhibebit archiepus iudicē principalis cause procedere nisi prius deuoluti fuerit. Quintū q si dicitur ex iniusta causa appellatus inhibere non potest. nisi prius recepta appel. vt probabili incipiat cognoscere de cause veritate. Sextū q licet dicatur appellatū a diffinitiua in casu prohibito a iure. ex quo de hoc cognoscere cepit potest inhibere ne sententia executioni mandetur. Septimū q archiepus in tertiam personā post ibi tionez suam in causa per appella. delata ad ipsum aliquid innouantez iurisdictionē exercere non potest. Octauū q archiepus appellātē in alijs causis a iurisdictione epi non pōt exprimere. Nono dicitur q ab epis in quib causis inrisdictionē tpalē habēt de iure debet ad archiepm appellari nisi speciale ius aliud inducat. Decimo q cēsurā ecclīasticā in appellāte, platā p epm. archiepus reuocare non pōt. nisi partib vocatis z de cā legitime cognita. Undecimo z vltimo dicit. q erā archiepus pronūciauerit male appellatū ante sententiā stari debz cāz ad suffraganeū remittere

b Generaliter. nota q hanc literā q officialis est ordinari non delegatus. z sic est reprobata opi. gof. qui no. in sum. de of. vi. §. ite dubitari q officialis epi delegatus est nō ordinari. z ob hoc dicebat de ipso ad epm esse appellandū. z hoc idē videbat tenere ber. s. ne prela. vi. su. c. ij. i glo. ij. vbi dicit. q epus non pōt de iure ordinariū dare sed solū princeps vel ler. Sed dici posset q per hoc non negat officialem esse ordinarium. quia dici posset q habet a lege. Unde ipe ber. hic z Inno. z host. et omes no. officialē ordinariū esse quod ex hoc dicto necessario concludit hic. et probat hoc vt dixi. s. de of. vica. licet ad hoc. s. de of. vica. sua. in auē. de iudi. circa prin. col. vi. zc.

c Idem. non tamen per omnia. vt. s. de of. dele. si cōtra vnū. §. vl.

d Suffraganeos. etiā si consuetudo esset q appellari posset ad eos. vt. s. de consue. c. ij. e. li. z vide quod ibi dixi.

e Ad seipsos. qd esse non potest. Appellatio enī est de minore ad maiorem. zc. Si aūt appellatur de officiali ad epm non appellatur de minori ad maiorē. immo de eodem ad eundem. z sic non pōt dici appellatio.

f De iur. q. d. de consuetudine posset secus induci. ad hoc. j. c. prori. z hoc tenent moder.. quod est falsum. s. de consue. c. ij. vbi de hoc.

g Curiam. nisi appellare vellet ad papam. ad quē omisso medio appellatur. ij. q. vi. ad romanam. z. c. quisquis. z idē in legato. de of. le. cap. i.

vbi de hoc.z.ij.q.vi.c.iij. secus fm.l.ff.de ap.l.imperatores.
b Prelatis.qui iurisdictionē hñt,qđ dic vt.s.de of.or.cū ab ecclesiaz
l Curia remē.de qua.s.dixi.
la Consuetudine.que dat iurisdictionē.s.de fo.com. cū cōtingat.s.
e.ij.e.ri.romana.de of.or. roma. z in hoc casu possumus intelligere.s.
de preben.referente.de no.ope.nunc.significantibz. Idem si de priuile/
gio cū ista sint parta. ir.
q.iij.conquestus.s.đ of.
or.duo simul.in.f. debz
l Qui pro rēpore.q. d.
istud non est ius speciale
et psonale quod extiguat
cum persona immo ppe/
tuum est.s.de transac. đ
cetero. z in alijs archie/
piscopis etiam seruāduz
est.s.de of.or.rom.ad fi.
m Diffinitiuā. quia i
appellationibus a diffi/
nitiua non est necesse cāz
exprmere. vt dixi.s.e. coz
di. z sic ibi nō haberet lo
cum quod sequitur.
n Litent. z si citauerit
impune non paretur. ff.
đ iur.om.iu.l.vl. z hoc ē
telligas vbicūqz ds citat
ab aliquo. z constat q ci
tatus non est de iurisdi/
ctione citantis non tene
tur comparere nisi cau/
sa talis in citatorio exp/
matur per quā appareat
illum iurisdictionem ha
bere si vera sit illa causa.
ff.qui satis.co.l.si vo.ff.
de ser.l.i. In dubio meli
us est comparere. xrij.
q.i.quid culpatur.ff. de
iudi.si quis ex alicna. et
adde quod no. iij.q.ij. si
episcopus.de accu. veni
ens.

o Expressa. duplicit
or est intelligi.s.q archie
piscop nisi videat in ap
pellatione expressam pro
babilē causam. nec cita/
bit nec cōmittet vel dic
expressa in citatorio vel
comissiōe. quia in cōmis
sione vel citatione exprmz
probabilem causam ob
quā sit appellatū Sed ō
s.e.ri.si duobz. vbi archi
eps causam in citatione
non expressit. z tñ renuit
citatio.sz illud per istud
supplendum est vel citare
non debet vt hic si cita/
uerit expressiōe non facta tenet. vt ibi quia multa fieri. zc. fm host.
p Interlocutoriā. ergo interlocutoria transit in rem iudicatā. nisi ab
ipsa infra.r. dies fuerit appellatū.s.de elec.cū dilecti.in fi. quod vez est
quo ad partem sed non quo ad iudicem. quod dicit.s.e.ti.cū cessante.
z.j.e.c.vl.
q Simile. vt si dicatur appellationi renunciatū tacite vel expresse.s
de of.dele. gratū. vel dicatur ex probabili causa non appellatū .j. priori.
tñ. vel dicat non appellatū in scriptis eo casu quo debuit in scriptis ap/
pellari.s.e.c.i. ante ergo qz de his pstiterit pōt iudicū nō impedire offm.
r Literaliter.i. talē fuisse appellationē. que deuoluat negociū licet fo/
te causa sit falsa.
s Illa.s. quando appellatum est ante sententiam.
t Sententie.s. quando est appellatum a diffinitiua.
v Presumant. primo enī debet de iurisdictione constare. z cognito
an sit iudex exercitiū iurisdictionis precedere.s.de resc.sup lris ad finē
Inno.
x Minus legitima. cum causa non est iure expressa. ff. de legi. nō pos/
sunt.s.e. pastoralis. in princ. z hoc arbitrabitur primo iudex an legitia
causa sit. z si male arbitraretur appellari poterit. ff. qui satis co.l. arbi/
trio. z.l.se. si aūt causam in iure expressam negaret esse legitimā nō audi
etur. ff. de proba. ab ea parte.
a Prohibere partibus vel iudici a quo fuit appellatū. vl forte tertō
b Vera. licet enī quo ad cōmissionem faciendam sufficiat q probabil
sit causa. vt.s.j. cum aūt. probari tamē habet veritas cause ap. nisi se of
ferens probaturū coram iudice a quo ap. non fuerit admissus. vt.s.e.
interposita. z dic vt ibi.

suffraganeos, ne ab eisdē ad seipsos interponi appellatō videat sz de iure ad remē, est curiā appellandum. Ab archidiacono vero alijsqz inferio
ribz platis suffraganeis subiectis eis
dem z eoz officialibz ad suffraganeos
ipos debet, z nō ad eandē curiā omis
sis dictis suffraganeis appellari: nisi
aliud remē: ecclesie de consuetudine
cōperat in hac pte. Cum aūt ad p
fatā curiā ab eozundē suffraganeoz
vel suoz officialiū audiētia fuerit ap/
pellatū remeñ. archiepūs qui pro tpe
fuerit: vel officiales ipius nullaten
in appellatiōis causa interposite an/
te diffinitiuā sententiā citent partes
nec etiā alijs illā cōmittant appellato
nis eiusdē causa probabili seu legitti/
ma non expressa. Si vero vocatis
ptibz vel nullatenus aut infra. r. dies
post interlocutoriā vel diffinitiuā sē
tentiā appellatū fuisse: seu aliquid ali
ud simile: sicqz non esse per appella/
tionē ad eundē epm vel eius officialē
deuolutū negociū preponat, ijdez nisi
prius ipsis constiterit causam ipsam
ad eos totaliter fuisse delatā prohibe
re ne in illa vel ne ad executionē pro
cedat sententie non presumāt. Dō
si obijciatur ex iniusta causa seu min
legitima ante sententiā appellationem
interpositā extitisse: z ex ea nō esse ap/
pellationē hmōi admittendā: neqūt
pdicti archiepūs vel ei officialis phi/
bere ne procedat in causa: nisi pri ap
pellatiōe recepta velut emissa ex cā p
babili cognoscere incipiant de causa
huiusmodi. an sit vera Si autē

c Prohibitis. multo ergo fortius hoc in non prohibitis locū habe/
bit. gr. a mino. s. de elec. cum in cunctis.
d Notorio in quo non admittitur ap. s. e. cum sit romana. z. c. perue/
nit. z. c. consuluit. z dic notorio per euidentiam rei. vt differat ab co no/
torio iuris per confessionem. de quo sequitur.
e Vel de quo. Nota alternatiuā. nam videtur q tria concurrere de/
beant ad hoc vt in crimi
ne non debeat appellari
scz q sit confessus testib
convictus z argumētis
superatus. ij.q.vi.§. sūt
quoz. v. nullus. L. quo
ad no. re. l. ij. z dixit do/
min Azo. q nisi omia
ista tria concurrant. rec
uatur condemnato be/
neficium appellādi. Alij
dicunt z forte bene q cō/
fessus in iure non audit
appellans, si tū ita sit cō
fessus q standum sit con
fessioni non tormentoz
formidine territus z hoc
tā in ciuili qz in crimiali
nisi vellet allegare se sic
errore facti confessum,
In quo casu posset appel
lari vt suū corrigeret er/
rorem. ff. ad turpil. l. i. §.
vl. z hec opinio p hāc lite
ram satis phaz q diffun
ctiue loquitur. nec possz
negari crimen p confessi
onē fore notorium. s. de co
ha. cle. vestra. z in noto/
rio nō admittit appella/
tio vt in proxi. glo. . z no.
Jo. z archi. ij. q. vi. q cun
qz. z. ij. q. i. in pmo.
f In iure. alias nō pre/
iudicaret z confessio sup
crimine s. de con. c. vlt,
saluo eo q habes de exc.
prela. qz sit graue.
g Consimilib. pura
si appellet ne testamentū
aperiat. vel ne scripti he
res in possessionē mittat
ff. de ap. reci. vel nō. l. pe.
z vl. s. e. cōstitutus. ij. vl
p cōtumace in nouencien
do. vt. extiij. q. ij. de illi/
cita. Jo. an.
b Mandet. ergo no/
torius crimiosus z pfess
in iure audit appellās
iura supi signata. Pōt
dici q notorius crimiosus
appellare pōt. sed iudex
nō tenet appellatiōi dfer
re. vt in iij.s. ad idē. s. de ap. pastoralis. nisi exprimeret cām rōnabilez.
puta se timore tormētoz pfessuz. vt supi dixi. vel p errorē. ff. de confess.
l. vl. z pe. alias ergo añqz supior de appellatiōe. cognoscat z inhibeat. pt
e Aliū ab appellante (iudex sententiā exequi. postea nō .j. e. non solū
appellato z iudice iste ei ali nō trāstulit ad aliēm cām suā. z ió simplr
pōt aduersariū coram suo iudice conuenire z non coram aliēo cū nulla ha
beat prātem ipm. de of.or. pastoralis. s. e. roma.. in pn. ad hoc. s. e. cū re
neamur. tales q citare nō pōt qđ vm est nisi iurisdictionē suā impediret
l Hmōi. cū cas iste nō sit exprss i iure. s. đ of.or past. (j. đ pe. rōna
la Aliq cā. in qua tm exceptus ē appellās a iurisdictōe sui iudicis. aliēs
q in alijs cāis in qb remanet in iurisdictōe ordiarij nullā hz prātē vt h
dicit. ad h. s. e. pposuit. vbi de hoc. lz ei ipe subdit appellās fortassis pos
set illū excusare vt suspectū. vt. s. e. ad hoc si in vna. aliēs. tū de h se itro
m Eos. scilicet archiepiscopos (mittere non habet vt hic.
n Palē, quā in crimib p alios exercēt. qđ dicit j. e. li. ne cle. l'mo. c.
vl. z h qđ or pbam oli p dec. đ li. pu. c. ij. vbi de h. s. đ maio. z obedi. soli
te, z ibi ēt de h, z vide qđ no. bos, i sū. c. ti. §. de q ad quē. z v. sz pōe, z v. se.
o Consuetudine pscripta. alias non valeret. s. de consue. c. vl.
p Alio. puta in cā feudis. s. de fo. cō. ex trāsmissa. z. c. vm. de maio. et
q Excōicatōis. in h sūt ista paria. ad h. j. de sē. ex. is cui i fi. (obe. solite
r Vocatis ptib. s. e. c. §. si vo. nā merita cāe zc. L. si p vim vel alio mō
s Reuocēt vel absol (l. vl. z cōcor. ad hoc. s. de of.or. cū ab eccliaz.
uāt. z i tellīgo hoc vm. vbi piculū nō est in mora. qz tū c bene posset absol
uere. z si nō posset nullas nū ciare vel reuocare ad hoc. s. e. qua fronte §.
e Ante sententiā. qz aliō si a smia (i. de sen. ex. sacro. ibi absqz piculo zc
qz ibi aggredit iudex statim cognitionē pncipalis negocij. qđ dic vt no.
s. e. vt debitus in glo pe. Quis aūt habeat execq smiam lataz p iudicē ap.

vide quod no. s. de of. dele pastoralis. §. preterea.
v ¶ Cognito. legitime. s. partibus presentibꝫ vel altera per contumacē absente. s. e. interposita.
x ¶ Rationabiles. vt quia peccatū fuit in dec. cordi. vel in in decr. vt debitus. vel causa non est reperta vera.
y ¶ Rem ittere. quid de attentis. videbis j. e. non solum

Ut super. Si iudex requisitus non tradit apl'os z postea procedit in causa non valet processus nisi renūciatū fuisset appellationi. Deinde decr. in duas pres in q̄p prima pōit ius antiquus In secunda penā iudicis non seruantis. z emanauit suppletorie ad dec. s. e. cordi.

b ¶ Causa. debet enī in apostolis causa appellationis exprimi z causa dilationis vel repulsionis s. e. c. i.

c ¶ Facilior. concor. s. e. li. de elect. cupientes. §. ad hec.

d ¶ Ille iudex. s. quādo extra iudicū appellatur consueuit appellans dicere z apl'os peto si sit q̄ ipsos mihi dare possit et debeat.

e ¶ Edite. s. e. ti. cordi.

f ¶ Requisitis. cum debita instantia loco et tpe cōgruo alias pena seqnſ locum non habet. j. e. tit. ab ea. ij. rū.

g ¶ Extunc. i. ex quo negauit expresse. vl' infra tēpus obitum negligenter vel malicioſe non tradit. j. e. ti. ab eo in fi.

b ¶ Renūciatū. tacite vl' expresse. s. de of. dele. gratū. de testi. cū venisset

l ¶ Irritus. posito q̄ alias valeret de iure puta quia frustratoria essz appellatio cui deferendum non est. j. e. c. prori.

Cum appellationibus. Iudex ap. inique appellantē ante sententiaz remittere debet ad iudicem principalē z in expensis condemnare. z hoc si principalis iudex non detulerat appellationi. sed si detulit non fiet remissio de necessitate. In appellationibus interpositis a diffinitiua antiqua iura seruentur.

l ¶ Deferendum. habet enim iudex iusticiam imitari. de v. signi. fozus. i fi. z merito non est deferendum ap. friuole. non enim fuit inuenta vt esset iniquitatis defensio. sed innocentie remediū. s. e. ad nostram. z. c. cū speciali. §. porro. sic z iuramentum non fuit inuentū vt esset vinculum iniquitatis. s. e. li. de iureiuran. c. i. cum suis concor.

m ¶ Inferiora a quo appellatum fuit ante sententiam.

n ¶ Admittat. tradere tamen apostolos nō est deferre vt diri. s. e. cordi.

o ¶ Canonicas. s. e. vt debitus. z romana. c. in fi. hoc verum nisi iudex deferat. vt. j. e. c. ij. in fi.

a ¶ Eadem die. ea enim que sententiam concomitantur eadem die qua principale expediri debent sicut fructus z expense. ff. de re iudi. l. paul⁹. de hoc. xxv. q. ix. §. quia ergo. alias incipit bis ita. z dicā. j. de re. iu. ꝯ cū

b ¶ Eadem. s. friuolam appellationem.

c ¶ Refutari. per hanc literā dico. q̄ si iudex ꝺtulit appellationi frustratorie. z superior ad quē appellatū fuit remisit. eo nō ob. q̄ detulerat. qꝺ ipse cognoscit ex priori iurisdictione ordinaria vl' delegata quā habebat et non ex noua demandatione. Si enim ille refutat dilationem. ergo ille remanet iudex qualis erat. hec vera nisi superior hoc expresse ageret. s. q̄ delegatū eum ad causam daret. quod posset cū ipsius cause sit iudex. vt sequitur.

d ¶ In sc. No. pro bis q̄ no. s. de renun. qꝺ in dubijs. z. c. vl. in glos. ij.

e ¶ Deferens. z male z talis reatus merito debuit ab ipso honore excludere iudicandi. C. vbi sene. vel cla. l. i. de necessitate ergo nō fiet ad ipm remissio. ff. so. ma. si ab hostibus. §. i. ff. de pac. l. tres fratres.

f ¶ Remittenda. ad ipsum iudicem qui detulit. volūtarie āt posset ipse iudex superior remittere si vellet. z est si. de renū. c. vl. Et no. per hanc literam determinatā questionē qua queritur an termini assignatio quam facit iudex a quo appellatū est, habeat vim dilationis. vides enī q̄ si detulit non reassumit iurisdictionē. etiā si frustratoria fuerit appellatio. sz elapso termino assignato z appellatore negligente reassumit iudex iurisdictionē. s. e. sepe. vel satis posset dici q̄ decr. ista locū habet. cuz appellans prosequitur. si enī ñ prosequeret tunc non obstā. dilatione reassumet iudex iurisdictionē p iura predicta. z per hanc literam que dicit. s. appellatore nihilominꝰ ꝛc. ad hoc facit qꝺ no. ber. de ma. contract. contra inter eccle. c. ij. in. iiij. glo. sed probat id optime per decr. s. e. oblate. i prin. vbi deferre z terminū ad prosequendū assignare. ponunt in diuersa. Item videtur q̄ aliter debeant mittere appellans quando dilatū est. et eūdē suffraganeū remittere z nō ponat. ¶ Idem.

Cum sup⁹ appellatione ac eius cā⁶ instructio facilior⁶ valeat in processu haberi. districte p̄cipim⁹ q̄ ille⁶ a quo appellat apl'os appellanti iurta tenorē cōstōis nostre super h edite⁶ tribuat requisitus⁶ ¶ Si vero nō exhibuerit. extunc⁸ si forte in causa p̄cedat nisi apl'oni renūciatū⁶ fuerit eius inualid⁹ z irritus sit p̄cessus.

¶ Clemens. iiij.

Cum appellationibꝰ friuol⁹ nec iusticia deferat. nec sit a iudice deferendū. si iudex inferior⁷⁰ appellationē min⁹ legitimā non admittat⁷¹ eā appellatore nihilomi⁹ p̄sequente superior de ipsa cognoscēs. cām ad priorem iudicē iurta sanctiones canonicas⁵ sine difficultate remittat eadē⁵ die cōdemnationē faciēs expensaꝝ. ¶ Si vero iudex admittat eandē⁵ licet tam appellatio q̄ ipsius iudicis delatio a

supiori valeāt refutari⁶ quia tñ iudex ipse q̄ tū in se⁵ fuit a se iurisdictionē abdicauit eādē appellatiōi deferēs⁶ mi⁹ iuste tot⁹ cāe decisio in supioris ē protestate trāsfusa. nec est illi cā de necessitate alteri⁹ remittēda. Saluis hiis que sup appellatiōibꝰ post sententiaz interpositi⁵ sūt statuta⁸ ¶ Boni. viij.

Ab eo q̄ appellat⁷ infra. xxx. dies instar⁸ apl'i peti debēt. z eidē infra dictū tps a iudice exhiberi alias p̄sūit⁷ appell'oi sue renūciare appelpellās: si eos infra idē tps petere p termittat. z si vadat aut mittat ad appellationē hmōi p̄sequēdā ¶ Illud aūt qꝺ felicis recordatiōis īno. papa. iiij. p̄decessor noster statuendū decreuit⁷⁷ vt si is a quo appellat⁷, apl'os appellanti nō tribuat requisitus. extūc si forte in cā p̄cedat nisi a appellatō ni renūciatū fuerit. ei⁹ inualid⁹ sit processus. tūc demū obtinz. cū iudex sup hoccum debita instantia loco⁷⁴ z tpe

valet eius processus.

i ¶ .xxx. dies. ij. q. vi. post ap. z. §. vl. in fi. C. de ap. iudiciby. olim dabāt solū. v. dies. ij. q. vi. ab eo. z currūt isti dies a die sentētie. vt in p̄edi. §. z p̄c. l. iudicibus. qꝺ verū intelligo. quādo est appellatū infra. x. dies. cū eni non reneatur quis appellare nisi a tpe scientie. ad hoc. j. e. concertationi pone q̄ post. xxx. dies appellet. tūc impossibile fuit tpa a die sententie computari, z tunc illos. xxx. dies a die scientie cōputari. ad hoc. C. ꝺ tem. ap. l. i.

l ¶ Instanter. sic. c. di. prisca. s. de renun. quidā. Quid si quis dicat apostolos pero. z iterū pero. z cū instantia pero. nunquid dicet instanter petiuisse. videtur q̄ iterationes ille habeantur solū pro vna petitione. sicut cū quis dicat appello. appello est vnica appellatio. xxxi. q. ij. lorbarius. consuetudo que est optima legū interpres. s. de consue. cū dilectus. inē, p̄tatur talē petitionē instantē dici qꝺ tenet guil. in spe. ti. de appellatō uiby. §. sequit. ad fi. dicens q̄ hoc nunq̄ velit opponi. z q̄ satisfacit qui instanter in ipso actu appellandi illos petit. tu dic q̄ debet illos iterū petere cū rectus dicat eos instanter z sepius perendo. ij. q. vi. post ap. z. j. dicit cum debita instantia. z ad hoc. j. de sen. ex. cōstōem in fi. bodie dic vt i cle. e. ti. q̄uis. i. rū. Iudex tū etiā non petenti apl'os dare debet. C. ꝺ ap. qm̄. ij. q. vi. ab eo. Sed licet tū c non det. nō habz locū pena. ꝺ q̄. j. ij rū.

l ¶ Vadat. Sed nonne iter arreptū habetur pro ap. s. e. dilecti filij. i. forte illud bodie correctum ē per decr. vt debitus ꝺ ap. vel licet habeat pro appellatione. cū tñ appellatū est verbo non habeat pro apl'oz petitione vt hic. z fuit hoc statutū vt facilior instructio p apl'os habeat. s. e. vt super simile est vbi non sufficit factum. qz requiritur verbū. s. ꝺ elec. ecclesia vestra.

m ¶ Decreuit. s. e. sup. io. an.

n ¶ Loco. quia non cū equitat vel p viā pergit. z qꝺ dicit tpe. i. infra dictos. xxx. dies. vel non de nocte. vel cū est in prandio vel in missa.

o ¶ Expresse. hoc est aperta vel manifesta rebellio. ad idem. j. de sen. exc. venerabilibus. §. secus.

p ¶ Negligenter. hic dolus z negligentia equiparantur. z facit ad ea q̄ diri. s. de elec. si compromissarius. io. an.

Non solum. Inuocata per iudicē post diffinitiuā sententiam. a qua appellatum extitit. reuocantur statim per iudicē ap. etiā si ante appellationem fuerint innouata. attentata vero post appellationem ante diffinitiuam non reuocatur nisi primo de veritate constiterit. nisi post inhibitionem debito modo factam attentata fuissent. Verum habet illa decr. ex bis que no. inno. z post. s. e. bone. de of. dele. pastoralis. §. preterea de excep. dilecti. de elec. dudum. ij. z plene p gra. de elec. cupientes §. pe. in fi.

r ¶ Diffinitiua. distinguit igitur hec decr. inter appell. a diffinitiua et ratio infra patebit.

a ¶ Casibus. z quia contumax in nō veniendo vel in signis latro vel criminosus notoriꝰ. ad hoc. s. e. roma. §. si autem. s. e. ppositi. xxiij. q.

g ¶ Statuta. Est autez ratio quare illud in appellationibꝰ a diffinitiua interpositis. qz iuste potuit iudicare iudex. s. fm allegata z probata. z iuste posset ipsius ꝛiuz iudex appellationis pronūciare propter nouas probationes. C. de rem. ap. per hanc. de testi. fraternitatis. s. de fi. instru. cū lo. z lō. deferendo appellationi a diffinitiua inrecte. non potuit increpari iudex. sed secus in appellatione ante diffinitiuā interposita. qz ibi fit querela tñ de iniquitate iudicantis. ad hoc. s. e. i terposita §. vl. Bn aūt si iudex. ap. pnuncier bene iudicatū z male appellatū. ipse idē vel prim⁹ iudex habeat erequi sententiam. no. s. de of. ōlc. pastoralis. §. preterea in glo. vl. io. an.

Ab eo qui appellat. si appellās. j. xxx. dies instanter non petit apl'os appellationi renunciat si iudex modo ꝺbito requisitis illos nō tradit sed postea procedit non

ij. de illicita. z idem in alijs casib⁹ quos habes. ij. q. vi. §. sunt quorum. L. quoz ap. nō reci. l. i. ij. iij. v. z. vi. ff. de ap. reci. vl' non. l. penl'. z vl. s. e. constitutis. ij. in his casib⁹ esset iniquū q appellatio execution̄ sen/tentie impediret cū tali appellationi non sit deferendū vt in predict⁹ iu/ribus. Sed quid dices pars appellata dicit casum talem esse in quo ap/pellari non potuit. z ideo talis appellationis obtentu reuocationē fieri non debere p modū attē/tari appellans ꝓtradicit/pone in termis dicit cuz fuisse vere contumacem in non veniendo. appel/las negat quid erit in dubio. fiet ne reuocatio. Di/cit in hac q̄one gar. fore distinguendū vtrū pars appellata velit in cōtinē/ti probare illam cōtuma/cia dicens hodie constat zc. an dilationes longio/res expectat. In prio ca/su non fiet reuocatio. In/secūdo sic. ad hoc. ff. ad/ erbi. l. iij. §. ibidē. de rest./spo. l⁹as. s. e. li. de excep./pia. §. de testi. veniēs. ij./ff. vt in pos. le. si is a quo/cū si. alias semper contu/mar negaret se contuma/cē. z idē in similib⁹.

t ¶ Ante omnia. z sic nō/expectabitur euentus li/tis. vt in prox. casu. Sci/as tñ. q de hoc primo cō/stare necesse est. s. q fuerit/diffinitū z appellatum z/post attentatū. vnde vides q. s. ponit pro constanti. s. q sint innouata. Sed ꝺ videtur dicere lex. ff. de ap. cū ex causa. qui dicit q extunc reuoca/bitur. qđ factū est post appellationē cū appellans meliorē sententiā me/ruit obtinere ergo non ante. Do. ibi non negatur. quin etiā ante reuo/cari possit. qđ concedit per alias. ll. ff. nil innouari. ap. pē. in rubro z ni/gro. z sic vacat ibi ar. a ꝺ prio. sicut z. L. de epis. z cle. l. conuenticulam.

v ¶ Decennij. secus si post. quia tūc non teneret appellatio. nec ipsius/pretextu fieret attentox reuocatio. s. e. romana. §. si vero. Hē aūt isti di/es vtiles a ꝓncipio. z in progressu z continui. z fit ipox computatio de/momento ad momentū. qđ dic vt plene no. ij. q. vi. anteriorū zc.

¶ Innouari, hic repetere debent an omnia ap. iudicē penitus reuoca/ri ac si zc.

p ¶ Innouata fuissent. z est ratio. quia sicut post appellationē a diffi/nitiua nil attentari debet. vt. s. i. rñ. sic nec predēte iure qđ competit cō/demnato ad appellandū. s. vsq; ad. x. dies. Indultū enī a iure beneficiū/zc. j. de re. iu. indultū. xxviij. di. debis. tūc enī proprie dicitur iudicatū/quādo infra illud appellari non potest. s. de re iudi. q ad consultationē/z an hoc habeat locū in sent. excōis. vide qđ dixi. j. de sen. ex. ex venerabi/libus. §. porro. z notabatur qđ hic ꝺ. ff. nil inno. ap. pen. l. i. in prin. i. i./glo. ff. de ver. sig. si qua pena circa mediū. io. an.

3 ¶ Diffinitiua. s. ab interlocutoria vel grauamine. hmōi aūt dicti ē rō/quia in casu isto appellatio debet interponi expressa causa probabili nec/sufficit causam esse probabilem nisi sit vera interposita in prin. est igit̄/necesse q prius cōstet de veritate. In euentū ergo litis scietur an atten/tata veniant revocanda. necne et est si. s. de frigi. fraternitatis. nec est ꝺ/ius nouū imo probatur expresse p antiqua iura. nōne enī semp papa in/appellationibus ante sententiam interiectis mādat si est ita revocato i/irritū zc. s. de rescrip. significante z duob⁹. c. se. s. de iudi. exhibita. s. e./significantib⁹. cū multis si.

p ¶ Nisi iudex. ponit vnū casum exceptū a proximo generali dicto. ali/um casum posses addere. quādo. s. iudex ipe detulerat appellationi. s. e/cum appellationibus. io. an.

b ¶ Devolutū. alias inhibere non posset. vt. s. e. romana. §. si vero. z. §./sequen.

c ¶ Quicquid. intellige. q per ipm iudicē attentari non possit. hoc di/co. qz quedam possunt iudices a quib⁹ appellatū est sicut est reformare/possessionē appellāti cū sibi turbata fuit. omittere debet tñ articulū sup/quo appellatū est. s. e. ti. cū tenearmur. Item si appellans nimis prolixū/terminū assignauit potest moderari. s. e. cum sit romana. z. c. consuluit/in fi.

d ¶ Causam. propter quam appellatum.

e ¶ Reducendū. decr. ista loquitur in his que sunt attentata p iudicez/z hoc apparet ex eo. q dicit inhibeat canonice iudici zc. si aūt aliquid at/tentaretur a tertio. i. qui non fuit pars vel iudex in causa illa attētata ñ/revocanť p modū attentati a iudice ad quē fuit appellatū sed p suū pro/priū iudicē cognito de causa seruato iuris ordinē. s. e. ti. romana. §. in/re. iu. Quis. qđ est verū nisi ille tertius p attentationē illā iurisdictiōez/iudicis impediret. z de of. dele. c. i. non ob. s. e. bone. vbi videt attenta/tā a tertio revocari p modū attentati. ibi enī fuit generaliter appellatū/nequis sup possessione zc. z ideo molestās nō potuit dici tertius. sed po/tiꝰ pars appellata. Alij dicunt q illud reducitur in pristinū statū p inf̄/dictū. vndevi, nō p modū attentati. z sm hoc nō ob. idē p eadē iura intel/lige si tertius aliquid attentat lite relationē vel cōsultatione pendente/hec tñ omnia de tali tertio intelligas qui cū pte vel iudice nihil attētat/illicitū. nec ab eis cām cepit habere. alias secus. s. de constit. cū. M. in/fi. lite pen. ecclesia. ij. Si aūt aliquid attentet a pte. aut illud de natura/sua est irrevocabile. aut revocabile. Si irrevocabile. puta pendente ap./vel lite inter duos sup sponsa ali⁹ eox cū p ea verba de pñti contraxit et/constiterit. revocari non debent. nisi iudex appellationis postq̄ sibi cōsti/terit. p appellellationē emissam ex cā/pbabili foze ad se negociū devolutuz/inhibeat canonice iudici a quo appe/latū extitit ne pcedat tūc enī quicqđ/post inhibitionē ymōi fuerit innouatū est. licet causa eadē non sit vera per/eundē appellationis iudicē ante oia/in statū pristinū reducendū. ¶ Idē/Concertationi antique finē im/ponere presenti constitutiōe vo/lentes. statuimus vt ab electio/nib⁹ postulationib⁹ pussionib⁹ et q̄/busliber extra iudicialib⁹ actib⁹ i q̄b⁹/potest appellatio interpōi. quisquis/ex eis grauatū se reputās p appella/tionis beneficiū grauamen illatū de/nō fiet/reuocatio. qz ex futuro e/uentu patebit an valeat/matrimoniū vel nō. scz/cū ppetuū impedimentū/pceßit necne. sed bene fi/et ad tps separatio. z ala/penitentia vel pena ipo/nik. s. de ma. §ct. §. inter/z. c. i. z. vl. Si vero revo/cabile sit distīguo. an sit/licitū vel illicitū. Si licī/tū. vt qz ap. pen. ps spoli/at prem revocaī p modū/attentati. de ap. bone. ff./de edil. edic. edilcs. §. itē/sciendū. Et fit talis revo/catio z restitutio ex solo/solo iudicis officio. vt li/re pen. c. i. z p totū. Tene/tur tñ duo probare. q in/nouatū fuerit. z q li. pē./vel ap. vt li. pen. p totum/Si vero aliquid attēret/qđ alias esset licitū. vt si/quis facit que de iure cō/muni sibi competunt vt/qz ap. pen. collegiū eligit/vel bis similia. si extraiu/dicialis erit appellatio talis attentata non revocantur p modū attētati/sed pendet ex euentu futuro. s. de elec. cū inter. z. c. cōsideravim⁹. L. de/rei venditi. si fundū. Si aūt in iudicio fuerat interposita. Hic fuerunt/opiniones. no. de in inte. restit. c. f. ij. de iurepa. ex litteris. Dic tū sm gar./q si litis vel ap. pen. quis vtik possessiōe mō quo ante. nil innouās illici/tū vel dolosū in ꝓiudiciū ptis. nō habet locū revocatio p modū attēta/ti. cū nil innouari videak. vij. q. iij. nōne. imo circa ipm fieret innouatō/qđ pbitū est vt in predictis iuribus. Si aūt dicit aduersari⁹ aliquid i/mutatū illicite. probat hoc. s. e. bone. de iurepa. ex lītis alias pendent ex/futuro euētu. de rest. in inte. c. ij. nisi prohibitio iudicis ex cā interposita/aliū inducat. s. de preben. inter cetera. s. de despon. impu. ad dissoluen/dū. ff. ne quid in loco pu. l. vl. vnde vnū scias. q si quis appellās aliqđ il/licitū attentat. coipso indignū se facit appellatiōis beneficio z procedit/iudex a quo appellatū est p inde ac si non fuisset appellatū. s. e. an sit sm/casum inno. Sed redeūdo ad textū quero. si iudex appellationis statiz/revocat attentata. postea pnūciet male appellatū. nūquid illa revocā/ta resumūr vigorē ipso iure. Rñdeo nō. qz illa revocatio legitime facta/est ad tutionē appellationis. cū processus in ipi⁹ appellatiōis contētū/factus fuerit. z iō tanq̄ legitie facta firma z stabilis pseueret. L. de adul/te. gracch⁹. Item illa revocatio fuit quasi interlocutoria. z sic cū ab ea nō/fuerit appellatū trānsiuit in rē iudicatā. s. de elec. cū dilecti. de reg. iu. q/ad cōsultationē. Cū igit̄ talis revocatio nō pēdeat ex euentu ap. sed sola/dependentia appellationis ad revocationē sufficiat. vt dic. z. s. de iure/iuran. venientes. quicquid de appellatione cōtingat factū ipa pendēte/fuit legitime revocatū. pronūciata igit̄ ap. illegitia, de nouo iterū proce/dek. de accu. qualiter z quando. i.

Concertationi. qui appellat extra iudicium. j. x. dies exq̄ sciuit gra/uamen appellare debet. postea p remediū iuris cōis audiek. sed nō/per appellatiōis remediū. Emanauit hec decr. ad declarationē eius qđ/no. io. ij. q. vi. biduū. z ho. ꝺ ap. vt debitus. z inno. s. e. bone. dñs io. au.

b ¶ Extraiudicialib⁹. siue fiant a iudice siue a priuato. s. e. c. i.

c ¶ Grauatū. no. q decr. ista locū habet in ap. interposita a grauamine/tā illato. secus si ab inferendo. cū ex probabili cā timek z interponik ap/pellatio. vnde aduerte q. j. x. dies appellādi sit a grauamine extra iudi/ciū allegabik talis rō. si appellari possit. xi. die eadē rōe z centesimo qđ/esset absurdū. Preterea si quis velit dicere decurionē legitime nō crea/tū. nō audik nisi infra legitimū tps ꝺdicat. ff. de cur. imperatores. §. fi. z. j./id tps. j. qđ appellādi est. ar. L. e. q̄ iu. ciuilia. z. l. notationes. ij. q. vi./§. diffinitiua. v. notationes. qđ enī tps in sentētijs attendik. attēdi debz/z ibis in quib⁹ nō proferk snia. ff. qñ ap. sit. l. i. §. z in sentētijs. z. ij. q. vi./biduū. Dicebat aūt host. in decr. vt debit⁹ ad fi. de ap. q in elec. ante z p/etiā post. x. dies poterit appellari. sed hoc modo. qz si ex legitima causa i/terponik appellatio ne fiat electio. valet. z causa probata irritabik electō/postea subsecuta. s. de elec. cōsideravim⁹. z. s. e. cōstitutis. ij. alias non re/uocabik. s. dixi. c. proxi. post electionē. z ante cōfirmationē appellek. etiā/am post. x. dies ne fiat confirmatio. z sic posset intelligi. qđ no. inno. in/decr. bone. qđ extra iudiciū appellak post. x. dies. cū enī extraiudicialis/appellatio nō sit aliud q̄s ad cām prouocatio. s. e. cū sit. sicut lesus quā/docūq̄s potest ledētē ad iudiciū vocari facere. sic enī pōt ꝓuocare ad cāz/extra iudiciū appellando. nō enī trāsit grauamē in rē iudicatā. sicut sen/tentia. vt. s. e. romana. §. si vo. In iudicialib⁹ aūt actib⁹ vel quasi neces/se est. j. x. dies appellari. z sic intelligūtur. ll. pri⁹ inducte. loquūtur ei in/electionib⁹ in quib⁹ decretū decurionū qđ est quasi iudiciale vel p̄sidis

interponik ad hoc.ff.qñ ap.sit.l.i. Sed decretū canonicorū eligētiū nō est iudiciale vel quasi. imo omnino extraiudiciale. Expeditū ergo sit p hāc decr. q. a grauamē extra iudiciū illato. necesse est infra. x. dies appellari. z sic intelligak. s. de elec. c. i. z. c. vt circa. z. c. cupientes. alias appellatio nō devolueret. s. e. romana. §. si vero. Juris aūt alia remedia ppt hoc non tollūk. vt sequitur.

d Sciuerit ē enī tps vtile a principio licet cōtinuū in pgressu. z ō h° plene no. ij. q. vi. anteriorū. z fit de mōēto ad mōm tū cōputatio. vt ibi. Et intelligo sciuerit, nō soluz actū illū factū sed p illuz se grauatū. Quid ei si sciui te electū z post. x. dies sciui qō prius mihi de illo beneficio p papa prouiderat. ad hoc. j. x. dies a die scientie puocabo. qz mō scio me grauatū et ō sonat hec litera.

e Debitā. vli cōā supiori ercipiak vel cassatio petak vel bis si.

f Assenserit. scienter, pter ea quc. s. dixi, nil ei tā Jrū pfēsui sicut error. ff. de iurisd. om. iu. si p errorē. z intelligc assenserit etiā tacite de of. dele. gratū de bis que in fi. a ma. pte. c. er ore cū suis con.

g Obstat. optime cōcordat. s. e. li. de rest. in i re. c. ij.

Appellatio. hoc notguil. in spe. e. ti. §. q̄liter aūt in prin. i In scriptis. sicut enī est appellandū ante sententiā z a sententia er interuallo. quod dic vt no. s. e. ti. c. i.

l Judici. Nota appellandū cōā iudice. de hoc p io. ij. q. vi. biduū. z p ber. s. e. suggestū. Indistincte rencas cū in iudicijs vel ex a iudice appellatur cōā iudice appellandū. s. e. li. cordi. s. c. vt debitus, ibi cōā eodē z hoc si porest ipsi° habere copia. z in publico nō in hortis vel villa suburbana. ij. q. vi. biduū. vel nisi iustus metus appellātē excuset. s. e. ti. ca. vl. Si vero sunt plures iudices dic vt in cle. e. ti. si i iudicib. io. an.

l Proponis. z probas. s. de concess. preben. cū sup. qōne. vt ergo dixi s. e. c. i. nō est necesse quod scriptura ap. sit auctentica. dūmō possit pbari. tutū est tū qō per notariū de hoc fiat scriptura publica. qz quid contineur in cartha difficile est probare.

m Lecta videbak Jar. ci°. qō ōr. s. ti. priori. c. vl. in. fi. cū suis concor. sicut enim requiritur q sentētia legak per iudicē nec sufficit qō in scriptis edak vt ibi. sic etiā videk non sufficere q appellatio in scriptis edak nisi etiā legak. sed non tāta solēnitas requirik in appellando quanta in diffiniendo. alias sequerek q die feriato nō posset appellari. sicut nec diffinitiua proferri. z q appellans haberet sedere z nō stare. z hec sunt falsa. cū ergo decr. vt debitus. z decret. cordi. hoc solū requirāt q assignet vel deponak causa probabilis vel in scriptis. assignare aūt sit verbis nutu restō vel codicillis. ff. de ver, sig. assignare. ff. de assi. li, l. i. §. assignare. ergo z in scriptis assignādo z postigēdo iudici satisfactū est iuri. z facad hoc. s. de of. or. si canonici. sicut enī ibi sufficit causam cessatiōis scribere. z scripturā assignare ei cōtra quē cessat. sicut z hic in appellatione. sic z olim dabat maritus vxori sue libellū repudij qō sufficiebat. licz nō legeret de quo dicik in prohemio decr. probak hoc etiā. ij. q. vi. si quis libellos appellatorios ingesserit. z. l. biduū. ¶. si quis ipi° ibi. vt ei libellos daret. Et qō hic de appellatiōib ōr. z de exceptionib intelligo. vt sufficiat illas daret in scriptis licz nō leganf. ad hoc. s. ō proba. qm Jio. an.

Ja iudice. emanauit ad declarationē ipox q no. ber. z moderni. s e. cū cessante. Et dic iudice ordinario vel delegato. z idē si esset arbiter Jurisa quo potest appellari. s. e. li. de of. dele. ab arbitris.

p Grauamen. secus enī si a sententia diffinitiua quā iudex revocare nō pōt. functus est enī officio suo semel iudicando siue bene siue male. ff de re iudi. iudex. s. de of. dele. in litera. z. c. venerabilis. intellige igitur grauamen siue p interlocutoriā siue pter interlocutoriā inferatur.

p Per se, deber enī esse de facto suo cert°. s. de rescriptis. ab excōicato L. de rescin. ven. qsqs. veritas enī cāe appellatiōis pbāda est cōā iudice ap. vt. s. e. romana. z. c. cū appell. ergo nō cōā iudice a quo appellak.

q Teneris. q si cōpareat z cōā (salvo eo qō ōr. s. e. ti. interposita. iudice ipo a q̄ appellauit de grauamīe doceat. nūqd ab ap. videk recessisse, videk prio q sic p decre. s. de of. dele. gratū. s. de test. cū venisset in q̄bus ōr. q si appellās post appel. pbatōes inducit cōā illo a q̄ appellauerat, appellatiōi renūciat. Jtē hec litera ōr q p ap. suspensa sit iurisdictio iudicis. si ergo aliqd facit cōā ipo vt cōā iudice allegat Jria. z sic nō audik. ad hoc. s. e. sollicitudinē cū suis cōcor. Cōtra. s. e. interposita vbi ōr q appellās pōt probare si vult vīratē cāe cōā iudice a q̄ appellat Sz rñderi pōt decr. illā locū habere ante ap. Satis credo. j. cū p actū istū sēp intēdat ad iudicis iurisdictionē declinādā q p hoc appellatōi nō renūciat. z hoc sonat lra. q ōr hic nō teneris. nō dixit nec potes. z sic etiā solvik qō ōr de allegante pria cū ista nō sint cōtraria. que ad vnū finē tēdūt z facit qō dixi. j. de re. iu. null° pluribz. ad decr. gratū. z cū venisset rñdet q ille probatiōes fiebāt sup principali negocio. z ió bene renūciabat ap. qz cōtrarius sibi. sed hic secus faciat, p hac pte q iste puocat° est. ad hoc ff. de pditōe furti. z ideo in prin. s. de exce. cū inter priorē z accedāt que

sideraverit revocari. ifra. x. dies p° q̄ ciuerit°. si velit appeller. Post descendiū vero eisdē aditus non pateat appellādi, sed si p cōtradictionē debitā° vel alia iuris remedia petierit huocari grauamē, ei dū modo medio tpe his non asserit' lapsus decendij non obsistat°.

Jdem.

Appellatio° quā in scriptis' iudici° a quo appellare volebas te poxtexisse proponis non potest ex eo qō cōā ipso lectā° nō fuit rōnabiliter impugnari.

Jdem.

Ja iudice° a quo propter grauamē° qō tibi ppōis illatū appellas ad docēdū te foze guatū z ad audiēdam revocationē eiusdem grauaminis, si de ipso docueris, tibi terminus prefigak nec cōā eoipo per se° id videre habeat, hoc docere nec etiam tanq̄ cōā iudice cū per appellari

onem sit suspensa ipius iurisdictō cōparere teneris° nisi ad hoc soluz, vt revocationē ipam audias, si eā duxerit faciendā, alias si nō cōparueris: z ipe in termio grauamē revocauerit cum effectu° poterit extūc libere in causa, procedere, ac si appellatio interposita nō fuisset.

Jdem.

Ollatione° beneficij quā cōiter per epm z capm in tuū piudicium factū esse, pponis nō ad ipz epm, si in ea vt prelatus° interfuit, sed ad supiorez te oportuit appellare al' si vt canonic°° interfuisset in ea potuisti appellare licite ad eūdē.

Jdē.

Jcet° ab interlocutoria p quaz pacti° vel prescriptōnis aut alia principali negocio piudicās° ve iudiciū nullū reddens° exceptio est repulsa ñ fuerit appellatū si tñ diffinitiua q̄p° modū ēt vltra decēniū° pmulgak

no. ij. q. iij. offerak. s. de re iudi. inter monasteriū. z vtili° vrnegocia tali expedire cōpedio qs ex acta subtilitatē lōgo pro rogari dispēdio. s. ti. pr. abbate sane in fi. preterea legitie tenek cōpere ob id qō seqk. z tñ ppendo nō renūciat appellationi.

r Effectu. effectualiter sufficit dicere se patū suis cūcor. Dic ei ē q̄ñ care. nisi. z revocet. ad ō s. ō eo q mit. in pos. cā fi f. c. i. ad ō. s. ti. pr. ad aplice. v. cratq̄ pata. Jsti grauamē fuit v. fuo cato sufficiat vbal'. si reale nō sufficit vbal'. nisi re ēt re

s Non uocet. io. an. fuissz. qz cessāre guamine cessare dz appll'o vt. s. e. cū cessāte dns io. an.

a Collatōe. ō no. hoc v Pze ti. ō ex. pl. c. i. iudiciū. alis ap. ñ lz. ij. q. vi. nō solet. s. ō cle. cū it

t Pze R. ff. de ap. l. i. lat° q̄ pstūk nisi aliud appareat. Et si q̄rak quō pstabit. an sit ibi vt plat°. an sit ibi vt canōic° Recitari solz. s. ō pcel. pbē. postulast? si ē i prio loco z ei prio scribit. ré apparet eū cēvt epm l'caput. sz qñ sedz subscribit p° archidi. l'aliū q ibidē pstit c. tūc ptz ipm ibi ee vt canōicū. ad ō. xvij. di. c. vl. ō ina. z obe. statuimus

z Canonic°. s. ō pcel. y Supiorē. papā l'primū. s. e. ti. dilecti, vl.

a Potuisti. si. x pbē. postulast? j. ō pbē. cū in eccia. ne. se. va. c. i. cū si. vij. di. mult. s. vbi de acepo appellak ad sinodū cui tñ preest archiep's. ad idē. ff. qñ ap. sit. l. i. §. soletvbi de ordinario z preside appellak ad preside. Et q dicit potuisti intelligo z debuisti. nisi appellaret ad papā. cū gradatim sit appellandū. s. e. dilecti. Puto tñ q si appellans hoc pcrit ipe ep° piscop° habeat causam delegare cū satis sit suspectus. ne velit venire ꝫ factū suū. licet id fecerit vt alius. ad instar eius qō dicim° de iudice a q̄ fuit appellatū qui efficitur iurisdictionis eius ad quē fuerat appellatū de hoc. ij. q. vij. §. tria vero. Jtem si contra partē. s. de elec. querelā. in. i. glo. z. l. de ap. cos in prin.

Jcet p appellationē interpositā a diffinitiua revocari pōt interlocutoria principali negocio preiudicās alias nō. z determinak hoc altercatio inno. z host. no. per eos. s. de re iudi. quod ad consultationē z. s. q metus causa. c. vl. z inno. opi. approbatur.

c Pacti. de perpetuo non petendo vel similis.

d Preiudicans. quod in peremptorijs regulariter est videre.

e Reddens. sicut exceptio fal. ff. de iudi. lz. s. de excep. cū venerabilis. s. de procu. in nostra vel exceptio cōtra rescrip. q ab excōicato fuerit impetratum. s. e. li. de rescrip. c. i. cū si.

f Non fuerit. secus si a repulsione fuisset appellatū scō° z succubuisset appellans. quod dic vt in cle. e. ti. cum a repulsione.

g Appellatum. z sic videak transisse in rem iudicatā. s. de elec. cum dilecti. in fi. de rest. significaverunt cum si.

h Altera decendiū. hoc dicit vt maior sit dubitatio. Dicebant enī quidam. q si nō fluxerat decendiū cū appellauit a die interlocutorie. tūc revocari poterat interlocutoria z repeti exceptio p ipsam reprobata quasi intelligak sup diffinitiua. z interlocutoria appellatū. Et impugnabatur hec opinio tali modo. certū est q aliter appellak ab interlocutoria. q̄a diffinitiua. z etiā a diffinitiua continente plures articulos in vno pōt appellari in alio non. de testa. rainaldus. cū si. z ob hoc dicebāt scōi. q excerat a diffinitiua. indistincte oēs exceptiōes admissas z ñadmissas, siue fuit ielocutū siue ñ. siue. x. diei fluxerit siue nō. repetere licebit. z videk hoc satis expressum. ff. de ap. l. i. §. i. z vl. z. l. ij. z. iij. z. ff. qñ ap. sit. l. i. crq̄ ei admittik ad dicendū sup principali qō ē maius. igik Jinterlocutoria qō min° est. veritas ei semp est iuuanda. Preterea iudex ap. succedit in locum principalis. l. cū ap. ff. iudi. sol. sed interlocutoria nō trāsit in rem iudicatam quo ad iudicē principalis cause. ergo nec quo ad iudicem appellationis. quin dak possit licentiam exceptiōez repetendi. Innocentij° vero tenebat opiocz ō appbatā host. dicebat. q cū fm leges regularik ante sentētiam non appelletur. omnia grauamina illata in causa habent relevari per appellationem interpositam a diffinitiua. Sed secundum canonet a qualibet interlocutoria. z quolibet grauamine potest appellari. z ideo quantumcunq̄ a diffinitiua appelletur firma manet interlocutoria. a qua j. x. dies non fuit appellatum.

a ¶ Appellari. infra decem dies a die sententie. vel ex quo sciuit. s. eo. concertationi.

b ¶ Emendari. sicut enim cō clusio facta in p̄ncipali nō parat p̄iudi ciū quo min⁹ noua iura possint in ap. cā. p̄duci. s. de testi. fraternitatis si. de si. instru. inf dilectos. L. de temp. ap. per hāc. ita nec interlocuto ria p̄iudiciuz parat quo min⁹ vetera iura reperi possint vt b alias enī quid p̄desset super diffi nitiua appellasse.

c ¶ Nō parat. sicut est videre in dilatoriis vel i condēnationib⁹ expensa rū sup eo q̄ in exceptiōne succubuit. vel p̄ter aliā cām similem.

d ¶ Vel. repete. sup eo quod nō.

e ¶ Appellatum ab ipsa Quid si lata tali interlo curoria iuxt statim vult p̄cedere in cā. petit ps cō tra quaz lata est interlo curoria nō procedi infra x. dies vt deliberet an ab ipsa interlocutoria appel lare velit. nec ne. querit an sit audienda. Et vide tur q̄ sic. q̄ beneficiū iu ris ff. xxvij. di. de his. j. de re. iuris. indultū. cuz suis concor. ad hoc opti me facit. ij. q. vi. anterio rū. vbi dicitur. q̄. x. dies dantur ad appellandum vt liceat infra ipsum spa cium plenissime delibe rare an appellandū ei sit vel quiescendū. sed iste li tigando z p̄cedendo sup principali sic plenissime deliberare nō p̄t. Sol. dico q̄ nō est audienda. z hoc no. guil. in spe. tit. de app. §. restat videre. in fi. z est ei⁹ ratio. q̄ quo ad iudicē nō trāsiit in rez iudicatā sententia. z ideo cū possit eā revocare. nō omittat p̄cessum. z in hoc dicit in p̄iuata sua examinatiōe oēs recto res boñ. cōcor. z vide euidentē rōnem. si contrariū diceres nūq̄z esset l tium finis in qualibet enim interlocutoria termini assignatiōe vel iu dicis actu diceret pars quiescatis p. x. dies. vt deliberē an velim appel lare. quod esset absurdum.

f ¶ Interiectā. intelligo etiā si infra. x. dies. a die ipsi⁹ interlocutorie a diffinitiua fuerit appellatū p̄ter rōes q̄s dixi. s. in glo. ꝟ dicit in p̄n.

g ¶ Revocari. iudex ergo in quē ex appellatiōis virtute p̄incipale ne gocium transit. de his que p̄incipale nō impediūt intromittere se non debet.

Clerici. Clericus ioculator anno. vel tertio monit⁹ nō desi stens ipso iure p̄dit p̄uilegium clericale. Et emanauit ad de claratiōnē z improbationem eoz que de quadā equitate di cebat hosti. s. de sen. ex. perpendim⁹. in sum. e. ti. §. quis possit. v. quid. z dicebat bonū esse si papa hoc determinaret. z tēpora limitaret.

b ¶ Dignitati. Nota q̄ clericat⁹ est dignitas. ad idem. iij. di. deniq̄z. vbi de hoc. z de cle. nō re. c. iij. Hi ergo detrahūt dignitati merito p̄uilegiū perdere debent. q̄ nō p̄sone sed dignitati conferk. vt. s. de so. cō pe. si diligenti. z de sen. ex. contingit.

c ¶ Joculatores. quasi ioci latores in publicū. s. co. ti. cū decorem. fa ciunt enim spectaculū p̄ter corporis. ad hoc. ff. de his que no. infa. l. ij. §. si in occulto tū vel infirmitatis vel alteri⁹ honeste rei cā aliquid ioci facere nō reprobak. z facit q̄ dō no. io. an. de citbari. z his qui varijs vtun tur instrumētis. lxxxvi. di. donare. in. i. glo.

d ¶ Boliardos. vulgare gallicoz. Jo. an.

e ¶ Bufones. vulgare tuscoz. Jo. an.

f ¶ Annū. ad hoc. j. de here. cum contumacia. s. de regu. statuim⁹. in auc. de san. epis. §. interdicim⁹. colla. ix. z hoc est ius nouū. cū alias nisi monitione trina p̄missa fuerint incorrigibiles inuenti. nō perdant p̄ uilegiū clericale. vt. s. de sen. ex. in audientia. z. c. cōtingit. ij.

g ¶ Ignominiosaz. ff. de his qui no. infa. l. ij. §. ignominiose. z. §. si. cū ergo talibus ignominiosis artib⁹ clerici intendere nō debeant. z min⁹ ioculatorib⁹ z histrionibus. s. e. clerici. i. rū. multomin⁹ ea exercere de bent. ad hoc. xliij. di. nō licet. vbi dicitur. q̄ nō licet clerico tabernā in gredi. multomin⁹ tenere. vilitas ergo vite tales non patitur p̄uilegio gaudere. L. de adult. que adulteriū. in fi. s. de apost. c. i. xlvi. di. clericuz scurrilem. ne cle. vel mo. c. ij.

b ¶ Breuiori. nota infra annū dici breue temp⁹ post annū longū vel vetus. ad hoc. xxxv. q. viij. c. i. vbi de hoc. z. s. de x. q. quid per nouale.

i ¶ Moniti. hoc de veteri iure. Sed p̄ quem mouebunt. Dic q̄ p̄ suū p̄latum vel iudicē. vt. s. de sen. ex. in audientia. ibi si a p̄lat⁹ suis z. c. contingit. ij. ibi. si a te tertio.

l ¶ Careant. repete ipso iure.

Q l ¶ Omni. q̄z multiplex est clericoz p̄uilegium. quod dic vt dixi. s. de biga. altercationis. vbi est idem verbū.

Clerici. Si clericus coniugatus ferat habitū z tonsurā cleri cali p̄uilegio gaudet. al⁹ non. z fuit tracta de fine cuiusdā extrauagan. que incipiebat ad quozundā Et emanauit ad declara tionē coz. que nota. xxij. di. cleri. in. i. glo. z. c. ti. Jo. an.

Q Clerici[m] qui cum vnicis[n] z virginib⁹[o] contraxerunt[p] si tonsurā z vestes[q] deferant clericales. p̄uilegiū reti neant canonis[b] ab innoc. papa. ij. p̄ de. nostro editi in fauorem toti⁹ ordi nis clericalis[c]. Et cū iuxta parisiense cōciliū[b] nullus clericus distringi aut condēnari debeat a iudice seculari. p̄ senti declaram⁹ edicto h̄uiusmodi cle ricos cōiugatos p̄ cōmissis ab eis ex cessibus vel delictis trahi nō posse cri minaliter aut ciuiliter ad iudiciū se culare. nec ab ipsis secularib⁹ iudici bus eos debere personaliter vel etiaz pecunialiter. ne p̄ vnā viam concedat eisdem iudicib⁹ q̄d per aliam denega tur[r] vllaten⁹ condēnari. ¶ In cete ris[s] autē vel nisi vt p̄missū[t] tonsuraz vel vestes deferāt clericales etiā in p̄ missis[t] eos gaudere nolumus p̄uile gio clericali[k]. ¶ Bonifaci⁹. viij.

De clericis nō residentibus in eccle sia vel p̄benda Rub.

Q Onsuetudinem[l] que in q̄ busdam partibus inole uit. qua canonici z alij be neficiati seu clerici cathe

n ¶ Unicis. q̄z si biga mi essent omni p̄uilegio clericali eruti essent. nec possent etiā portare ton surā. s. e. li. de biga. alter cationis.

o ¶ Virginibus. sec⁹ si cum corruptis vel vidu is cōtraxissent. z eas co gnouissent vt. xxxiij. di. valētino. z rationē qua re virginitas in mulieri bus requiratur. quo ad hoc port⁹ q̄z in iure. que re de bigamis. debitum in glo. penul.

p ¶ Contraxerūt. Ho ta p̄ opinione bugo. et hostiē. q̄ mulier debeat esse desponsata in virgi nitate. vnde si primo de florauit quis mulierem z postea cum illa contra xit. nō videtur q̄ p̄mouen ri possit. ad hoc. xxx. q. v. q̄lis. vbi de hoc. z. xxxij. di. nemo. Preterea carnis cōmixtio conformitatez designat humane diui nēq̄z nature que p̄ incar natōnis misteriū fuit in vtero virginali contra cta. oportet ergo q̄ con summatio que illud designat fuerit facta in vtero virginali q̄ si ante il lam corrupit. esse non potest. z bene facit ad hoc. xxxij. di. maritū. Sed contrarium credo fm can. z goffre. qui hoc no. in sum. huius tituli. de biga. §. item si quis. licet ber. contrarium no. de cleri. coniu. sane. z bar. brix. in questione dominicali. que incipit. quis cognouit virginem. z ber. s. de biga. debitum. in glo. vlti. tum q̄z si diuisit carnem suā in plu res. vt ibi. tum q̄z sequens matrimonium fingitur p̄cessisse. vt. s. qui fi. sint legit. tanta.

a ¶ Vestes. xxi. q. iij. omnis sacrantia. z per questionem. z. s. de vi. et

b ¶ Canonis. xvij. q. iij. si quis suadente. (ho. cleri. clerici.

c ¶ Clericalis. huic ergo fauori clericus renunciare nō potest. de sentē. exco. contingit. j. de so. compe. si diligenti. Sed nūquid talis clericus si habebat rescriptum ad vacaturam anteq̄z cōtraheret. mortua tali vxo re si postea vacat illa p̄benda potest illam petere ¶ Terminauit bar. brix. in p̄incipio questionum suarum questiōe que incipit. quidam im petrauit q̄ non. q̄z contrahendo matrimonium renūciauit per spiritū factum z animū deposuit. z hoc est verū. nam tū et iam perdidisset ius in re. multofortius ergo ad rem fm ea que no. s. eo. c. i. ad hoc. j. de con ces. preben. c. vlti. Item contrahendo voluit perpetuo adherere vxori. xxxij. q. ij. solet. s. de condi. ap. c. vlti. z eligendo alterum de contrarijs alteri renūciauit. s. e. li. de postu. c. vno. de elec. vt quis duas. ad hoc. j. e. c. vbi dicit in ceteris ꝛc.

d ¶ Concilium. s. de so. compe. c. ij. quod habet p̄ palea. xi. q. i. c. ij.

e ¶ Declaramus. ex hoc z superioribus nota approbatā opinionē. io. no xxij di. clerici. z reprobatā opinionem bar. brix. ibi nota. qui dicebat q̄ clericus cōiugatus in nullo poterat p̄uilegio gaudere. quam ūcū q̄z in habitu z tonsura incederet. quomodo ergo respondebitur ad decre. s. e. iohānes. triplex ē solutio. Prima ē q̄ ex sola delatōe tonsure sine hītu vxorē habuerat. vel q̄z hoc ē diuinare. dic tertio vt veri⁹ q̄ de alio p̄uilegio loquitur. z sic concor. vt. j. e. §. in ceteris autem.

f ¶ Coniugatos. deferentes tonsuram vel habitum. vt. j. dicitur.

g ¶ Denegat. j. de re. iur. cū ḡd. vna cū suis p̄cor. ibi vide de hoc. io. an.

h ¶ Ceteris. vt in p̄uilegio q̄ habent ne vexentur exactionibus vel collectis. L. de epi. z cle. l. ij. s. de vi. z ho. cleri. c. vlti. io. an.

i ¶ Premissis. p̄uilegio. s. cenonis inno. z p̄uilegio cōciliū parisiēsis

Q l ¶ Clericali. z sic intelligatur decre. s. e. io.

Onsuetudinem. distributiones quotidiane soluz presentib⁹ q̄ intersunt dīnis dari debēt p̄suetudine nō obstāte. Et q̄ alic illas recepint nō faciūt illas suas. z idem de distributionib⁹

que dantur p annuarijs defunctoꝝ ꝛ reprobat huius dec. dictū in fi. ꝑ de crc. s. de preben. licet.

m ¶ Distributiones. s. de preben licet.

n ¶ Manualia. vt. s. de v. sig. olim.

o ¶ Victualia. s. e. de cetero.

p ¶ Presentes. quid enim ꝓdest presentia in loco exq̄ diuinis non adsunt ꝓpter que sūt beneficia constituta.

q ¶ Improbantes. licz igitur de ꝓsuetudine corpus p̄bende deberi possit absentibꝰ qui diuinis nō intersunt. s. de cōsti. cū oēs. secus in distributionibꝰ q̄tidianis vt hic

r ¶ Ipsarum catbedralium vel collegiatarum

s ¶ Affuerint. Nota q̄ si quis ipetrat q̄ in absentia ꝓcipiat ꝓuentꝰ suos ac si pñs esset. dispensatio hec facit cū reputari p p̄sente sed nō pro interessente diuinis officijs. sed si pñs esset ꝛ officijs nō interesset bas distributiones nō perciperet vt hic. g̃ nec dispensationis vigore perciperet. sz si diceret. in gratia. q̄ reciperet ac si pñs esset ꝛ diuinis officijs interesset, tūc secus rone p̄dicta sit igit impetrās in boc cautus vt sm hāc formā impetret si p̄t.

t ¶ Ordinatōnē. vepura q̄ tantū detur ei q̄ interfuerit in missa ꝛ tantus ei qui interfuerit in matutino. ꝛ sic de singulis horis.

v ¶ Infirmitas. que a celebratione diuinoꝝ excusat. vt. s. de preben. significatū. alꝰ clerici ad omnes horas tenent. qō dic vt. s. de cleri. mi. c. i

x ¶ Utilitas. hec dno solent dispensationē inducere. s. de p̄ben. exposui/sti. Et signat cōtra. s. e. li. de elec. cum non deceat. vbi illi qui ꝓsequunt vtilitate ecclesie ꝛ distributiones nō percipiunt. Solu. canonici nō tenētur eas talibus concedere vt ibi. tñ si concesserint illi nō tenent ad restitutionem vt hic. Alij dicūt hoc loqui in p̄sentibus. illud in absentibus vt p̄sentes qui ꝓsequunt vtilitatē eccl'ie distributiones ꝓcipiant, absentes nō vt ibi. primū credo.

y ¶ Suas. de bis ergo nō p̄t fieri elemosina. qō dic vt no. xiij. q. v. in summa. ꝛ. s. de deci. ex transmissa. Quid si illi quoꝝ lucro p̄dicta cedebant remittant. nūquid est canonicꝰ absolutus. satis videt q̄ sic. in sti. de re. diui. §. per traditionē. cum hic nō sit additū remissionez nō p desse. vt. s. de rescrip. statutū. §. antepenul. ꝛ j. de censi. exigit. in fi.

a ¶ Receperit. dicūt quidam etiā in ꝑteritum. vt sic constitutio ista p̄terita comp̄bendat. maxime cum videat ius antiquū. s. de p̄ben. licet. Sed contrariū credo. tū ex eo q̄. s. dixit statuimꝰ. tū ex eo qō dicit hic contra hāc nostram cōstitutionē ꝛc. Sed qui añ banc constitutionē recepit. cōtra banc cōstitutionē nō recepit. qz pena legis ex ꝛpe legis. xxxij q. iiij. dixit sara. ꝓterea sz statutū esset bas distributiones solū bis q̄ diuinis intersunt officijs dari. nō tñ erat exp̄sse statutū ꝓsuetudinē cōtrariam nō valere. Jtē nec pena addita quod facit constitutio hec. Sed q̄d dices de eccl'ijs que nō habent aliquo mō distinctas p̄bendas. sed tantū singulis diebꝰ dantur cuilibet ꝓ victu tot libre panis tot mēsure vini. ꝛ sic de singulis. Credo q̄ de illis nō loquat decre. cū ille potiꝰ sint p̄bende q̄z distributiones. alꝰ esset canonia sine p̄benda in talibꝰ ecclesijs qō esse nō debet. i. q. iij. si quis. s. de p̄ben. relatuz. ꝛ hoc optime ꝓbat iudicio meo decre. de v. sig. olim. certū enī est q̄ quotidiane distributiones nō dantur absentibꝰ etiā in theologia studentibꝰ vel ꝓuilegiatꝫ. vt in p̄dicta decre. sz. ꝛ tñ in talibꝰ ecclesijs dant tales ꝓuilegiatis absentibus vt in p̄dicta decre. olim. q̄ verus ē dec. intellectꝰ alꝰ nō ibi est dec. rō nisi qz ita placuit pape. ꝛ ad b facit qō no. ber. in p̄dicta decre. sz. de p̄ben. Plus dico q̄ in eccl'ijs in quibꝰ sunt distincte p̄bende. ꝛ postea est mēsa cōis grossa. ꝛ postea distributiones. solū in bis distributionibꝰ. ꝛ nō in mensa grossa locū habeat bec decre. ꝛ ita fuit cōsultū in eccl'ia boñ. ꝛ b sonat verbū quotidiane. ꝛ. s. dū dixit que tñ residentibꝰ ꝛc. Sed q̄d dices. ordinatio est in eccl'ia qui vadit ad talem horā tantum habebit ꝛc. vadit canonicus ad horā principaliter ꝓ denario. nūquid simoniā cō/

dralium, ꝛ aliarum collegiatarū eccle siarum distributiones[m] quotidianas que alꝰ manualia[n] bñficia seu victualia[o] nuncupant ꝛ tñ residentibus tribuunt q̄litercunq; in ciuitatibus seu alijs locis in quibꝰ ipse consistūt eccle sie, sint p̄sentes[p], sz diuinis officijs non intersint, ex integro participāt ac si cō tinue ipsis ecclesijs in eisdem officijs deseruirēt, penitus improbantes[q] statuimꝰ vt distributiones ipse q̄tidiane in quibuscūq; rebꝰ consistāt canonicis ac alijs beneficiatis ꝛ clericis ecclesiarū ipsarum[r], q̄ eisdem officijs in ipsis ecclesijs affuerint[s], tribuant iuxta ecclesie cuiuslibet ordinationē[t] rationabilem iā factam seu etiam faciendam

¶ Quivo aliter de distributionibꝰ ipsis quicq; receperit exceptis illis q̄s infirmitas[v] seu iusta ꝛ rationabilis corporalis necessitas aut euidēs ecclesie vtilitas[x] excusaret, rerū sic receptarum dominiū nō acquirat, nec faciat eas suas[y] imo ad oīm restitutionē, que cōtra huiusmodi nostrā constitutionez receperit[z] teneat. De distributionibꝰ etiā pro defunctoꝝ anniuersarijs largiendis idem[b] decernimꝰ obseruādū.

¶ Clemens, iiij.

De prebēdis et dignitatibus.

mittit. videtur q̄ sic. ar. de simo. suā nobis. ꝛ. c. sicut ꝓ certo. Cōtra. s. de p̄ben. significatum. Do. dic sm bosti. qui boc no. de v. sig. olim. q̄ rales nō cōmittant veram simoniam cū nulla expressa pactio intercedat peccant tñ grauiter ꝛ mentalem simoniā cōmittunt. ꝛ per penitentiam satisfaciūt. s. de simo. tua nos. ꝛ. c. vltimo.

b ¶ Idem. s. q̄ bi nō intersunt nil babeant ꝛ cōsuetudo contraria nō valeat. ꝛ recipiēres sine iusta causa ad restitutionem teneant.

Suscepti[c] regimis nos cura sollicitat, vt vtilitatib[b] subiectoꝝ in illis p̄cipue p q̄s aiaꝝ saluti ꝓsulit nunc nouoꝝ editiōe iuriū nūc antiq̄rū innouatiōe[c] sollicite ꝓuidere curem[d]. Jsane fuit oli p se, ap. ꝓuide cōstitutū vt dyocesani locoꝝ ad p̄sationē religiosoꝝ nullū ad aliquam eccl'iam recipiant, nisi tñ ei de prouentibꝰ ipsius ecclesie cora eis fuerit assignatū[e], vñ iura epalia possint soluere[f] ꝛ congruam sustētationē habere. Nec sicut nobis querela multoꝝ frequēs insinuat religiosi exempti[g] de ꝓuentibus prochialiū eccl'iarū, in quib[h] ius obtinet patronat[i], seu rectorū p̄sentatio ptinet ad eosdem, tantū percipiūt annuatim q̄ rectores eccl'iaꝝ ipsarū nō p̄sent de residuo cōmode sustētari[k] ꝛ epalia iura soluere, ac alia incūbentia eis onera[l] supportare, ꝓpter qō sepe contingit q̄ nō inueniunt persone idonee que huiusmodi eccl'ias velint recipe. Hicq; frequēter min[m] idoneis cōferunt, exq̄ pericula iminent aiaꝝ[n]. ¶ Nos itaq; volentes sup hoc salubre remediuz adhibere p̄senti decreto statuimus ꝛ mandam[o] ꝓstitutionē huiusmodi q̄ ad oēs patronos eccl'iaꝝ religiosos, tā exēptos q̄z ñ exēptos, ꝛ alios[p] iuriꝰ

Suscepti. ad p̄sentationem religiosoꝝ etiā exemptoꝝ nō debent in eccl'ijs ipsoꝝ rectores instituī, nisi primo taliter eis eisdem assignetur. vt incūbentia onera subire possint ꝛ congrue sustētari. nec valet cōtraria consuetudo. Et diuide in quatuoꝝ partes. In p̄ma arengat. In secunda antiquam constitutōnē recitat. In tertia ipsiꝰ iuris transgressionem. In quarta ponit renouationē ꝛ extensionē ipsiꝰ ꝛ contrariam consuetudinē damnat.

d ¶ Animarū. s. e. li. de constitu. c ij. j. de sep. c. i.

e ¶ Innouatione. nunc antiquoꝝ declaratione. s. in p̄obemio huius libri. ad finē eoꝝdē.

f ¶ Religiosoꝝ. de monachis statutum fuerit. s. e. de monachis. de alijs religiosis eadem ratione idem dicebamꝰ per decre. s. e. auaricia. ꝛ ca. i. lateranensi.

g ¶ Assignatum. quod per eos diuinū augeri vel diminui non potest dicit archidyacon[q]. s. e. auaricie. ꝛ babent circa bec ꝓuidere dyocesani etiam quo ad exemptos. vt in clemen. de sup. negli. prelatoꝝ. qz regulares.

b ¶ Soluere. hospitalitatē tenere. vt in predicta decre. de monachis. ꝛ dic vt ibi. ꝛ xxxi. q. i. c. i.

i ¶ Exempti. ecclesia tñ cum populo nō erat ibi exempta. alꝰ nō intromitteret se episcopꝰ. s. de priuile. qm. ꝛ de sup. negli. prela. sicut bodie. secus vt in cle. co. ti. qz regulares.

lz ¶ Sustentari. forte dimittebant quartam quarte. id est sextam decimam decimarum. s. co. ti. extirpande. in prin. nolebāt q̄ eis generentur podagre. de consecra. dis. v. legimus quosdam. notauerunt autem tan. ꝛ goff. ꝛ ber. s. co. de monachis. q̄ si monachi banc portionem assignare nollent elapsis sex mensibus episcopus ordinaret eccl'iam. alleganr decre. de sup. negli. prela. sicut bodie. dyocesanus ad banc assignationem faciendam statuet eis terminum infra quem si non fiat. presentarum admitter. ꝛ postea faciet banc assignationem in qua taxanda in pluri. vel minori nō debet excedere. quod dic vt in cle. de iurepatronatus. vt constitutio.

l ¶ Onera bospitū receptionis nūcioꝝ apo. sedis silia. Jo. an.

m ¶ Animarū. quarū regimen est ars artiū. s. de eta. ꝛ quali. cum sit. est enim aia pretiosior corpore. xij. q. i. precipimus. Jo. an.

n ¶ Alios. clericos intelligo. qz laici nibil p̄cipiunt. s. de iurepa. proterea. ꝛ sic etiam intelligit. s. e. ti. extirpande. in p̄n. Jo. an.

o ¶ Consuetudine. cum enī animab⁹ sit periculosa. vt. s. probatū est. ergo extirpanda. s. e. extirpande. de consue. c. vl. de hoc ibi plene. io. an.

¶ Licet ecclesiarū beneficia vacantia in curia alius q̄z papa conferre nō potest. qō si fecerit irrita est collatio.

q ¶ Dignitatū. quid de episcopatibus. nūquid comprehendunt hac constitutione. ¶ Satis videtur q̄ nō. qr ea que speciali nota sunt digna. nisi specialiē notent ne/glecta intellīgūtur. ff. de iureiuran. itē apud. §. b dicrum. j. e. ti. q̄uis. j. de senten. ex. qr periculosuz cum fi. z facit. s. de pro/cu. c. vlt. z quod ibi dixi. s. de fi. pres by. c. i. est enī nō dignitas sed dignitatum culmen. s. e. venerabilis. z. c. cū olim. z hoc seruat curia que reseruationes in his cum vacāt facere consueuit. qō etiā interdum in abbatijs facit vt sic per istam compendantur solum prouisa in concil. lat. non p ge nerale. s. de elect. ne pro defectu. ad hoc. s. de cōcess. prebē. dilect⁹. io. an.

r ¶ Pertinere. xxij. di. oēs. z vide qō dixi. s. eo. li. de elec. q̄z. io. an.

s ¶ Vacaturis. qō aliq⁹ non pōt. vt. s. de concess. preben. c. ij. etiam legat⁹ de latere pape. vt. s. e. ti. dilectus filius. r.

t ¶ Apud sedez. que dicuntur apud sedez ipam vacare dicetur. j. e. pñti.

v ¶ Consuetudo. paret ex facto. s. de accu. acce/dens.

x ¶ Statuimus. fit ergo ius de speciali consuetudine ius cōe. sic. s. de clādest. despon. cum inhibitio. z ē si. de fide inst. q̄ quibusdam. de priuil. q̄ nōnullis. allegatur cñ ro. ecc. cōsuetudo p iure s. de constitu. ex litteri

y ¶ Sedem ipsam. nō vacantem al's prochiales ecclesie conferuntur per illos ad quos collatio pertinet. quod dic vt. j. e. si apostolica.

z ¶ Vacare. an beneficium dicatur in curia vacare cuz duobus ibi super eo sibi collato litigantibus alter moritur vel vterq; dic vt in cle. vt lite pen. si duobus.

a ¶ Collatio. nil dixit de presentatione. vnde sepi⁹ reperitur receptū in curia. papā per hoc nō conferre beneficia. que pertinent ad presentationē laicorum. Sed eadem ratione nō conferret que pertinent ad presentationem ecclesiarū vel monasterioz vel monachoz. s. c. prori. pro hac parte facit. j. e. ti. cum illis. §. cū autem. ad hoc. s. de iurepa. cum dilectus. sed per litteram que. s. dicit quacūq; auctoritate z per id quod dicit prouisio satis videntur comprehendi predicta.

b ¶ Expressa. Nota vnū casum in quo vacat prebenda in ecclesia. z ille ad quem spectat prima vacatura. nō consequitur illa. aliuz habes. j. de rerum permu. c. vno.

c ¶ Conferre. infra mensem a die vacationis numerandū qr post illum possunt ea conferre. quod dic vt. j. c. primo.

¶ Statutum. Si papa beneficia vacantia in curia nō conferat infra mensem a die vacationis. illi ad qs collatio pertinebat poterūt il/

d ¶ Statutū. s. c. prori. mut. (la conferre.

e ¶ Cura. z sic idē est dicere in curia qō apud se. apo. vt. s. c. pri. z qñ ibi vacare dicantur. videbis. j. c. presenti.

f ¶ Moderandū. hoc arrationē respicit. nō augmētū. s. de v. sig. c. ol.

g ¶ Mensem. de huiusmodi cōputatione dicit. s. e. li. de elec. q̄z sit.

b ¶ Numerandū. Est ergo expressum istud temp⁹ nō a re scie sed vacationis currere lz videat contra de cōcess. preben. qr diuersitatē. ad fi. s. de sup. negli. prela. licet. is enim qui nescit potestatem expediendi nō habet. ij. q. vi biduū. ff. de calū. l. annus. z hoc tenuit hic guil. Sed contrarium credo p̄m gar. qr hoc statutum fuit in fauorem ecclesiarum ne contingeret beneficia diu vacare. nō autem in odium summi pontificis negligentis. qr tūc non nisi a tempore scientie curreret p̄scriptio. vt in cōtrarijs. Item per hāc redditur ad ius cōe extendenda est igitur vt de facili ad suā naturam redeat. xxxv. di. ab exordio. ff. de pac. si vn⁹. p̄sertim vbi statuens cōtra se statuit. al's enim quare non sic expressisset a re scientie. de decī. ad audientiam. ad hoc. j. de re. iur. cōtra cum qui. ¶ nū sci

labiliter obseruari. consuetudine cō/traria nō obstante. ¶ Idem.

¶ Licet ecclesiaruz personatuū dignitatū aliorūq; beneficiorū ecclesiasticorum plenaria dispositio ad romanū noscatur pontificem pertinere. ita q̄ nō solum ipa cum vacant pōt de iure cōferre. verū etiam ius in ipsis tribuere vacaturis collationem tñ ecclesiaz personatuū dignitatum z beneficioz apud sedez apostolicā vacantium specialius ceteris antiqua consuetudo romanis pōtificib⁹ reseruauit. Nos itaq; laudabilem reputantes huiusmodi consuetudinem. z eam auctoritate ap. approbantes. ac nihilomin⁹ volentes ipsaz inuiolabiliter obseruari eadez auctoritate statuimus vt ecclesias dignitates personat⁹ z beneficia. que apud se dem ipsam deinceps vacare contigerit. aliquis preter romanū pontificez quacūq; super hoc sit auctoritate munitus. siue iure ordinarie potestatis ipsoz electio prouisio seu collatio ad eū pertineat. siue litteras sup aliquorū prouisione generales vel etiaz speciales sub quacunq; forma verboz receperit. nisi eis sit super conferendis eisdem in curia romana vacantibus specialis z expressa ab ipso pontifice

summo auctoritas attributa. p̄ferre alicui seu aliquib⁹ nō presumat. Nos enim si sec⁹ actū seu attentatum fuerit decernim⁹ irritum z inane. ¶ Gregorius. x. in cōcilio generali lugdun.

¶ Statutū felicis recordationis clementis pape predecessoris nostri de dignitatib⁹ z beneficijs in curia romana vacantibus nequaq; per aliū q̄z per romanū pontificem conferendis decernim⁹ taliter moderandū vt hi ad quos cozundez beneficioz z dignitatū spectat collatō statuto non obstante predicto. demū post mensez a die quo dignitates seu bñficia ipsa vacauerint numerandū ea conferre valeant tantūmodo p se/ipsos vel ipsis agentibus in remotis per suos vicarios generales in eoruz dyo. existentes quib⁹ id canonice sit cōmissum. ¶ Bonifaci⁹. viij.

¶ Clāuis plenissima sit als in beneficijs interpretatio facienda. littere tñ super obtinendis bñficijs impetrate debent cum sint ambitiose restringi. Et ideo si alicui vsq; ad certā summam prouideri mandamus ei nō in pensione. sed in bñficijs ecclesiasticis tñ volum⁹ prouideri nisi de pensiōe in nostris lris mētio habeat expressa. Qñq; sub nomie tum. sed dies vacatiōis non computat in mense z hoc patet dum dicit. a die z̄. z si. s. ō excep. pia de restitu. spo. frequens. Quartum. q̄ cū al's communiter potestas defera tur ad superiorē. hic redit ad inferiorem. z hoc facit impossibilitas' casus. ad hoc. s. de elect. lz. in fi. s. e. li. z. e. ti. indēnitatibus. in fi.

a ¶ Per seipsos. habebant epi ante pstituōez clemētis p̄curatores in curia. q̄ statim cū vacabant bñficia cōferebant illa z sic puenichāt papā vñ motus clemēs p̄mulgauit pstitutionem. s. e. pri. demū gregorius. qr multū p̄iudicialis erat constitutio illa in concil. lugdun. moderat⁹ est eā Sed ne adhuc crercerēt illas malicias. s. q̄ haberent p̄curatorē in curia. qui statim mense elapso illa cōferre. idcirco hoc addidit. papa enī etiam post mensem posset conferre si vellet dūmodo p̄uentus nō esset. s. e. pri. in prin. Sed littera ista dicit p seipsos nunquid si presentes sunt p alios conferre poterūt. Dic q̄ p alios conferre nō poterunt nisi. in casu qui sequitur. potuit enī papa rei sue conditionē z modus apponere z legē quam voluit. xviij. q. ij. eleutherij. ff. de pac. traditōib⁹ de condi. ap. verū.

d ¶ Remotis. sic. s. de tempo. or. cū nullus. §. episcopo. z dicerunt q̄/dam per hanc litterā q̄ quis extra suā dyo. existens beneficia cōferre nō poterat. sed hoc est falsum. lz in hoc casu posset cōcedi. z p̄batur b olim s. de cōcess. preben. post electionē in parte decisa. z hoc no. io. z ber. s. de offi. lega. c. nouit.

c ¶ Id canonice. dicebant olim quidā. id. s. vicaria. nam eoipso q̄ vicari⁹ generalis erat. beneficia cōferre poterat. sed hoc ē falsum. vt. s. de offi. vica. cū in generali. In taliū ergo collatione p ordinariū facienda requiritur q̄ mensis elapsus sit. q̄ per seipsos conferant si p̄sentes sint. vel q̄ per generales vicarios nō speciales. z q̄ habeant speciale mandatuz beneficia conferendi. z sic expone. id. s. bñficia conferre.

¶ Clauis. in beneficijs vel impetrationibus ad beneficia p prouisionem vsq; ad certam summam pensio nō debet p ecclesias ciuitatis vel dyo. nō cōprehendit cathedralis sed p ecclesias quintie metropol'. z cathedrales reliqui includunt. fuit tracta de extrauaganti breui rūso z. c. lz in beneficijs. Et emanauit ad declarationez coz que no. t. z ber. z moderni. s. de eta. z quali. accepimus. in fi. de p̄ben. pro illoz. in p̄n. ber. compo. de rescrip. cap'm sancte crucis in glo. qr questiones. §. item queritur de hac forma. z. §. sequenti.

b ¶ Plenissima. s. de dona. cū dilecti. in fi. s. de v. sig. olim. ff. de p̄sti. p̄n. beneficiū. z debent esse mansura. j. de re. iuris. decet. cū suis concoz.

c ¶ Restringi. sic. s. e. li. de fil. presby. c. i. z. ij.

d ¶ Usq; ad certam. aliud puta cū papa scribit vt prouideat impetrāti vsq; ad talem summā. aliud dū papa scribit vt puideatur ei de p̄benda tāti valoris vel summe. qz in p̄mo casu pōt puideri de minori sed nō de maiori. in scō vero de maiori. sed nō de minori. qr forma mandati ē seruāda. j. e. ti. cui de nō. Et cū istud vsq; ponit in lris. intelligō q̄ vel fiat assensiue. q̄si papa scribēdo q̄ puideat vsq; ad summā. c. libraz. vel q̄ puideat. j. lz. vsq; ad. c. lz nō vltra id. s. e. libro. de ar. c. i. cum suis concordantijs.

e ¶ Pensione. papa videt mandasse ei prouideri de eo qō prouidens p se nō poterit retinere sicut beneficia. qr licet ibi sit liberalitas non tñ est in collatione. sed in eo q̄ magis isti q̄z illi cōferr. qō dic vt. s. de p̄ben. relatū. p̄bat b. j. ō instī. c. vl. z lz i fauorē ei⁹ b dictū videat. nō tñ illi fauo

ri renũciat ꝓpter intentionẽ pape que talis fuit. z ꝓpter formã mandati que ſcruãda eſt .j. e. t i. cui de nõ.

f Alias. vt. c. di. palliũ. de auctoritate z vſupal. c. i. de teſti. reqſiſti. ad hoc de ỽ. ſig. cũ tibi. imo etiã interdum ſolũ cathedralis cũ cõprehẽditur. vt de ỽ ſig. cum cle. io. an.

g Includi. ſi. j. de ſen. excõ. qz periculoſum. z ꝟ tenebat cõpo. in ſupdicta glo. Sed ber. z tã. videbant tenere ꝟriũ in pdicta decre accepim⁹. in glo. pe. Sed forte bonũ habuerũt intellectuz ſi ad caſum decre. ſe retulerũt. ſ. in his q̃ prio erãt obligati, puiderũt. obligauerat enĩ ſe eps ordines ꝙferendo. vt. ſ. e. cũ ſm apl'm ad finẽ puidere vel i cathedrali vl' alia littere igit' ibi impetrate fuerũt lr̃e iuſticie. ſed hic de lr̃is gr̃e loq̃mur. vñ i ꝟ caſu per cõem formaz in cathedrali vel alijs puidere tenebit'. z ſic decr'. illa loquatur in ſuo caſu. nec ſit correcta p iſtã. ad hoc. ſ. e. li. de elec. cũ expediat.

b Certẽdit. q̃d ſi mandat' ſub hac forma. nũq̃d in capellania vel mãſionaria maioris eccl'ie cathedralis poterit puideri z videt papa ſolũ canonicos z ipſoꝝ excepiſſe pbẽdas. ad hoc. ſ. vbi dicit. propter ipſi⁹ honorẽ ad hoc. ſ. de reſcrip. ſtatutũ. z. ſ. de ỽ. ſig. cũ clerici. Gatis credo cũ bec lr̃a ſic indiſtincte loquatur. q̃ in nll'o bñficio cathedralis eccl'ie poterit puideri. non enĩ dicit q̃ nõ includat canonicatus eccl'ie cathedralis, ſed nõ includat eccleſia. ergo nullum ipſi⁹ eccleſie beneficiũ includet. ad hoc optime. j. de priuile. p exceptionẽ. z. ſ. i. rñ. Sed pone. impetraui prouidere mihi in eccleſia ſancti pe. boñ. nõ eſt alia ſancti pe. eccl'ia q̃ cathedralis. nunquid in ea puidebitur mihi. videt ꝓpter ſtilum curie gratiã ſurreptitiã. qz in cathedralibus eccl'ijs nõ ſolet exp̃mi nomen ſancti. ſed in inferioribus ſic qõ credo niſi alit' p lr̃as apparet papã de cathedrali intellexiſſe p illud j. c. i ꝟ Prouintie. z in ꝟ caſu loquit' decre. ſ. e. ti. p illoꝝ. vñ non aduertebant q̃ decre. illã allegabãt. q̃ p litteras quib⁹ prouideri mandabat in aliqua eccleſia ciuitatis põt puideri in cathedrali. cũ ibi archiepo de eccleſijs ſue puintie ſcriberet.

lz Uberiozẽ. ſi g̃ querat diuerſitatis ratio. ſufficiat iſta lz ad metropolitanã eccleſiam nõ multũ efficax videatur. ſed ſufficit ſic p papaz declaratũ. de re iudi. in cauſis.

Cum de beneficio. vno. Nõ prio his que no. ber. ſ. de cauſa poſ. z p prie. cũ eccleſia ſutrina. in glo. cr ꝟ videtur.

m Inſtitutis. g̃ ſi de facto tantũ occupatum eſſet per eos nõ haberet locũ preſcriptio. vel ſi ibi nõ vt rectores ſed vt vicarij vel cõductitij ſeculares clerici remanſiſſent. io an.

a Legittima. ſ. xl. annoꝝ. de preſcrip. de quarta. de cã poſ. cum eccleſia. de conſue. c. vltimo.

b Ante inceptã preſcriptionẽ. ſed ſecus ſi poſt inceptam z ante completam. z ideo dixit. ſ. cõtinue.

c ꝟ Poſt. non tamen cõtinue z pacifice ſpacio. xl. annoꝝ. z ideo dicit q̃ꝝ. illa igit' adminiſtratio precedentis tpis tollitur p preſcriptionẽ ſequentem. adminiſtratio aũt p̃ſcriptionem ſequẽs illã nõ tollit niſi alia interuenirent que ius alioꝝ haberẽt perimere.

d Priozatu. priozat⁹ eſt generale verbũ quod ad priozatũ ſeculares vel regulare põt extendi. ſed rõne perſone impetrantis q̃ clericus ſecular' eſt ſibi regulari priozat⁹ cõferri nõ potuit. vt arteſt id ſolũ ad ſeculares nã graue ẽ inexpertos tc. xix. q. iij. monaſterijs. ſ. de elec. cũ ad nr̃am. z e Seculari. quid ſi tpe impetratiõis ſecularis erat im⁹ (c. officij. petrãs modo fact⁹ eſt regularis. nũquid de tali priozatu ſibi poterit puideri. Credo q̃ nõ per decre. ſ. e. li. de reſcrip. ſi eo tempore.

f ꝟ Modũ premiſſum. ſ. pri. rñ. ſ. per. xl. an. ꝓtinuet pacifice ab vno vel plurib⁹ inſtitutis in ipſo. Jo. an.

Uper eo. habere perſonatũ cum cura z pbendã cui annexa eſt parochialis eccl'ia. non eſt cõtra cõcilium generale. z reprobat per iſtã decre. opi. ber. ſ. e. ti. extirpande. §. q̃ ỽo. cui fauebat guil. in ſpe. de legato §. videndũ. ỽ. quid ſi habeo. z approbat opi. inno. z hoſti.

b Annexe. in quib⁹ deſeruire debet p vicariũ perpetuũ. vt in pncipio. §. ſed an ipſe vicari⁹ vel ipſe pbendari⁹ curã aiarũ illius prochie habeat. de hoc fuerũt opiniones diuerſe vt ſequit'. vicarius enĩ curam aiarũ habet. q̃ probatur. ſ. de offi. vic. ex pte. ſed vt vicari⁹. vt ibi no. ber. cũ ergo rector ſpiritualem iuriſdictionẽ ibi habeat z ſup vicariũ exiſtat qz excõicari põt z ſil'a facere c. ergo q̃n curam habeat negari nõ põt. ſ. de i ꝟ Perſonatib⁹. z ſic videt q̃ vnus poſſit plures per (elec. dudũ. ij. ſonatus z prebendã etiã cum prochiali annexã in vna eccl'ia obtinere ſi

Oteris caueat expreſſe. Idẽ, Uper eo⁹ q̃ pbendas quib⁹ parochiales eccl'ie ſũt annexe⁹. in quib⁹ ſpiritualẽ iuriſdictionẽ ſm eccleſie vr̃e conſuetudinẽ approbatã. z ſic ſm aliquoꝝ interptationẽ curã aiarũ habetis ſil' cõ perſonatib⁹ ꝙrũ aliq̃b⁹ cura imineat aiarũ in eadẽ eccl'ia obtineris vobis. cũ hoc generali concilio obuier⁹. diſpenſatio neceſſaria nõ exiſtit.

Quam cui canõic⁹ alic⁹ Idẽ eccl'ie a ſe. ap. ẽ collat⁹ p lz nõduz ſit in ea recept⁹ decern im⁹ in aſſecutiõe pbende iuxta ſui puiſiõis ordinẽ oĩbus preferendũ. q̃b⁹ poſtmodũ in ipſa eccl'ia ſil' gratia ẽ conceſſa. lz iſti prio ſuas lr̃as p̃ſentauerint. z primo recepti fuerint in eadẽ. Idez.

Up clericis paupib⁹ vel alijs nr̃as lr̃as vt eis de bñficijs puideas. etiã ſi aiaꝝ cura ſit annexa eiſdẽ. recipe te ꝙtingat ipſis. licz nec in ſacris ſint ꝙſtituti ordinib⁹. nec de defectu ordinũ in eiſdẽ lr̃is mẽtio habeat'. poteris ỽ bñficijs curã hñtib⁹ licite puidere. nec pretextu dicti de-

m ꝟ Nõ obuiet. cũ enĩ accelloriũ hẽat ſequi naturã pncipalis. ſ. de ofdele. ſi gr̃a. j. de re. iur. ac ceſſoriũ. cũ ſuis cõcoꝝ. et de pben. nõ eſt cautũ q̃ vacet. g̃ nec vacabit cappella acceſſoria ad pben dã ad ff. de ſer. ruſt. p. l. vna cvia. ff. quẽad. ſer. amit. ſi cõem. ad j. co. qz ſepe. prerea ceſſat rõ phibitionis. qz in eccl'ia annexa pbende nõ tenet reſidere. vt. ſ. e. extirpã. de. g̃ cõſtituto de multa hic locũ nõ habeat.

n Diſpenſatio. intelligo pape. de qua loquit' cõaliũ de q̃ mẽtione ſeci. al's in prebenda z dignitate bñ requrit diſpẽſatio epi. niſi ꝙſuetudo eccl'ie aliud induceret. vt illa ſine diſpenſatiõe poſſint ſil' de iure teneri. ad hoc. g̃ e. li. de reſcrip. gr̃a. z qõ ibi dicit. dicebãt g̃ inno. z hoſti. ẽ. e. extirpande. bũc eſſe caſuz in q̃ de iure cõi vel ſaltẽ de cuiuſlibet ſuperioris diſpenſatiõe ſm diuerſas opiniones q̃s no. ſ. e. ti. cũ iam dudũ. q̃s plures curas habebat.

Cum cui impetratiõe beneficioꝝ inſpicit' data nõ preſentatio vel receptio. emanauit ad declarationẽ oĩm que no. ſ. de reſcrip. caplm z reprobatur cõis opinio.

p Collat⁹. longe diuerſum ẽ cõferre z mandare conferri. ad ſ. e. l. de reſcrip. tibi qui. z c. duobus.

q ꝟ Preferendũ. niſi in caſu .j. e. ſi clerici⁹. §. vez. ad hoc. ſ. e. l. de reſcrip. tibi q̃. in fi.

r Illis. ideo dixit. qz ſec⁹ ſi maioz vtputa q̃ oĩbus prioribus pferat. vt .j. de cõceſ. pben. aucte. ad idẽ in caſu .j. e. qz ſepe.

s Iſti. poſteriores impetrantes.

t Primo. approbat ergo illa lectura dec. c. q̃ ibi pri⁹ ſit nomẽ nõ aduerbiũ. z certe ſatis erat abſurdũ dicere. q̃ per curſum tuũ tu me puerires in iure iã mihi acquiſito. z ſcire debes q̃ ſicut pmo impetrans prefertur oĩbus ſcõo impetrantib⁹ in ꝟ caſu. ſic preferẽ oĩbus quibus prebenda vacãs etiam ab ignorantib⁹ cõferet poſtea. vt .j. e. ſi poſt q̃.

Up clericis. p litteras ap. nõ facientes de defectu ordinis mẽtionem põt impetrãti de curato beneficio prouideri. ad ordines tñ ſe faciet proximis temporibus promoueri. Tracta fuit de extrauagãti que incipiebat. venerabilibus fratribus. alias ſuper prouiſione. z fuit alexandri.

r Alijs. hoc fuit non ſine myſterio dictum. quia conſtitutio alexandri ſolum de pauperibus loquebatur. vnde et multi dicebant ſecus in alijs z declarat hic quod notat compoſt. de reſcriptis. c. in glo. qz queſtiones. §. item queritur an collatio. Et nota. q̃ quatuoꝝ requiruuñ in promouendo ſcientia. mores. etas. z ordo. in primis tribus patiẽs defectum auctoritate litterarũ ſedis apoſtolice nõ promouet niſi fiat mẽtio. ſ. de eta. z quali. eam te. in quarto ſicut hic vides. z ſic caute decre. illa quartũ omiſerat.

y Animarum cura. al's enim niſi hoc eſſet expreſſum de curato prouideri non poſſet. ſ. de prebendis. c. vltimo .j. eo. ti. cum in illis.

z Defectu ordinũ. ſec⁹ in defectu etatis. ſ. e. li. de reſcrip. ſi eo tempore. z nota. qz bene probat iſta littera z inferioꝝ que idem repetit q̃ primo uendus ad curã ſi nõ eſt in ſacris defectum patit' z facit ad id qõ dicam .j. glo. prori.

a Prouidere. olim de iure communi tales ad talia beneficia non

poterāt assumi.ē.de etā.z quali.ꝑtera.hodie dicunt quidā indistincte ꝙ possunt.ad hoc.ē.de elec.cū ex eo.j.de instī.c.ij.z hic.sed non sum ausus corrigere decre.ꝑtera.z dico ab ea recedendū solū in casib⁹ in quibus hoc expressum inuenio vt hic z.j.de instī.c.ij.in aliꝭ salua maneat z ſm hoc intelligo decre.cū ex eo.

a ¶ Oportebit.vñ solet exprimi in litteris ſm stilū curie, ita tñ ꝙ idem clericꝰ se faciat statutis a iure cē.z psonaliter cē.

b ¶ Requirūt.de iure cōi ꝓsuetudine vel statuto ecclie.ad hoc qđ dixi ē.eo.de fil.presbȳ.c.i.i. responso.

c ¶ Iure.vt in q̄tuor partib⁹ anni z in sabbato scō vel sabbato medie q̄dragesime.ē.de tē.or. c.ij.z.iij.minores autez ꝓferri pñt in festiuis diebus,vt ibi z.e.ti.c.i.

d ¶ Promoueri.quod si moniti nō fecerint porrō eisdē priuari.ē.de elec.cuz in cūctis.hodie imponīt noua pena ſua tis antiquis penis.vt in cle.de etā.z qua.vt hic q. ij.rñso. ¶ Si autē bñficiū sit curatū priuat⁹ est ipso iure nisi sacerdos fuerit infra annū.ē.e.li.de cle. lz canon.nisi esset ecclia collegiata.ē.eo.ti.statutū. vel habuerit iustum impedimentū.e.ti.com missa.¶.i. vel secū fuerit dispensatū.e.ti.cū ex eo.

Qcū super.tracta fuit de extraua.q̄ incipiebat.dilectꝰ filiꝰ.emanauit ad declarationem eoꝝ que nota. cōpost.ē. ꝙ rescrip.capl'm.in glo. qz qōnes.ꝛ. sed pone ꝙ prior z guil.in spe.tit. de delegato.¶.nunc tractemus.ꝛ.quid si per.

f ¶ Litteras.refuatis nis.nā legatꝰ vacaturaz nō confert.vt.ē.e.ti.dilectus filiꝰ.t.sed bñ refuat collationi suc. z sup ea ꝓferēda cū vacabit dat executores.vt.ē.e.li.de of.le.c.iij.z.j.eo.ti.si

g ¶ Auctoritate nra.lre igit gratiose sic misse faciēt illū cēse capl'ice.

h ¶ Recepꝰ.post impartitā eni auctoritatem a papa talis gra papalis intelligit̄.j.eo.si aplice.z.l.de vere.iu.enu.l.i.añ medium.

i ¶ Eadē.nam si minori preferenī etiam prioribꝫ.vt.j.e bi qui.

(H) Andato.hec decre.satis plane tracta fuit de extraua.alex.iij.q̄ incipiebat.sua nobis.z emanauit ad declaratōnē eoꝝ que nota. cōpost.ē.de rescrip.c.in glo.qz questiones.¶.sed quid si in hac forma.

l ¶ Collationē.de illo igit quod pertinet solū ad presentationē vel institutionē nō poterit talis puidere nec ecōuerso.j.e.ti.cū in ill'.¶. cū aūt

m ¶ Vacabit.intelligo sine fraude.p decre.ē.e.li.de renū.c.ij.

n ¶ Illiꝰ est rō.qz de ꝓmo prouidendū est.al's eadē rōne de cēteſimo ad hoc.ff.de ꝛ.ob.cū qui calēdis.de illo igit puideat ne videat extingui gratia.ē.e.eū cui.z.j.e.c.pri.qđ vez est nisi in litteris esset clausula qđ duxerit acceptandum.j.de cōcess.preben.qz in cūctis.z.c.ne captāde.

o ¶ Simul.pone mortuꝰ vel promotus est clericus qui habebat illa duo beneficia.vel duo clerici sil' mortui vel ꝓmoti vel renūciauerūt nec apparere pōt quis ꝓmo.ad hoc.ē.e.li.de rescrip.duobꝰ.

p ¶ Ordinē.z est si.ē.de elec.si q̄s iusto.¶.i.in fi.xliij.di.sit rector.in fi.ff.de vsufrꝰ.l.quotiēs.i.rñso.ad hoc facit qđ dixi.j.de re.iurꝰ.in alterna tiuis.z facit.ff.de leg.ij.cū pater.¶.vlti.z.ff.ad trebel.l.heredes.¶.si.z vide qđ no.ē.de rescrip.cum dilecta.

q ¶ Ad te.al's esset in ptāte illiꝰ cui scribit se exonerare.dico tñ ꝙ idē esset iuris in ordine conuerso.s.q̄n scribit ad alterꝰ vel tuam cē.qz tūc esset si sil' vacent puidebit de spectāte ad collationē ē alterꝰ ordinē scripture seruando.vt.ē.dixi.z expone.ad toi.ad tui collationē.z qđ dicit decre.hic ꝙ oia vez intelligo.cū etiā tertie persone scribit.puta mihi vt tibi prouideā de bñficio spectāte ad collationē talis aut talis.nā tibi de ꝓmo vacante puidebo al's scripture ordinē seruabo eadē ratione.

r ¶ Si clericꝰ.si clericꝰ cui mandabat puideri de prebenda ꝓmo vacāte negligit petere prebendā sibi debitā extincta ē gratia. ¶ Si autē sibi collatꝰ fuerit canonicatꝰ tūc habebit prebēdā dū nullus ē ibi expectāns auctē ap. Et declarant hic z cōrigunt q̄ no.cōpost.de rescp. mandatū.

fectꝰ tua poterit prouisio impugnari.

¶ Oportebit tñ vt ipsi ad ordines quos requirunt⁹ collata eis bñficia se faciāt in proximis statutꝫ a iure⁶ temporibus ꝓmoueri⁹.

¶ Idem Ieum⁶ super cuiꝰ prouisione ap.se.legatus in certa ecclesia litteras suas quibꝰ obtemperatū nō fuerat destinarat mādemꝰ auctoritate⁷ nostra in ipsa ecclia in canonicū recipi z fratrē.sibiq̄ puideri de prebenda iurta ipsi⁹ legati continētiā littera rū talis recept⁹ᵇ huiusmodi nri auctoritate mādati non legati sed nra intelligitur esse auctoritate recept⁹.z ideo est in assecutiōe prebende oibus postea eū eadē⁸ auctoritate receptis in dicta

Mecclia preferēdus. ¶ Idē Andato⁹ nrō sb ea forma tibi directo vt alicui puideas de bñficio ad collationem tuā vel alteriꝰ pertinente de beneficio qđ primo vacabit⁹ siue ad tuaz siue ad illiꝰ collationē pertinuerit.ei ꝓ quo scribitur puideri debebis. ¶ Si vo plura bñficia ad tuā z illius collationem forsan spectātia sil' vacent tūc scriptura ordinē seruare habebis vt illi solū puideas de illo bñficio qđ ad te⁹ noscitur ptinere. ¶ Idem.

Sicleric⁹ ꝓ quo a se.ap. recepisti mandatū vt ei de prebēda proximo vacatura in certa ecclesia prouideres,eūq̄ postea⁹ in canonicū ipsi⁹ ecclesie recipi faceres⁷ z in fratrē prebendā sibi debitā⁸ qñ vacat petere negligenter⁹ omittat,z aliam¹⁰ postmodū in ipsa ecclesia vacaturā nequibit ꝓtextu dicti mādati petere,nec tu de ipsa sibi poteris puidere.cuz facta ei gratia per ipsi⁹ negligētiā sit extincta¹.

¶ Nec si priuat⁹ clericus fuisset auctoritate ap,effect⁹ᵃ ab initio canonic⁹ in ecclia prelibata,tūc cum remanserit in ea canonic⁹,dicta negligētia⁵ nō obstāte,ac per cōsequens rōne canonicatus sit in alia prebenda nulli alij de iure debita ceteris ꝓferendus,petere poterit prebēdā aliam,prime vacaturā,dūmodo⁶ non sint alique eadē⁸ auctoritate ꝓbendas in ipsa ecclia expectātes,z eidem de ipsa nō per te,cui mandatū⁷ nō susceperis sup illa,sed p eū ad quem spectat in eadē ecclesia ꝓbendarū collatio prouideri⁸ debebit⁹ alⁱs facta de prebēda huiusmodi alteri,collatio in illiꝰ preiudiciū eoipso viribꝰ non subsistāt¹.

Sicqui auctoritate ap,in aliq̄ ecclesia in canōicos sunt recepti debent in prebēdarū assecutione ceteris anteferri legatoꝝ vel alioꝝ quorūcūq̄ auctoritate receptis antea⁷ in eadem. ¶ Cū qu oꝝ q̄ ad mādatuz le-

a ¶ Postea,s.puiso sibi de prebēda.z hoc est noua for (in glo.ij.in fima q̄ nō multū hz vsum curie.si autē mandasset sibi de canonicatu statim puideri.z postea de ꝓbenda q̄ñ vacaret z puisum fuisset de canonicatu tūc idē qđ in scō casu. ¶ Faceres.erat g̃ dat⁹ si h ad cōpellēdū de q̄ dic vt dicā.j.de concess.prebē.si caplo.z.c.si soli. ¶ Debitā.s.ꝓtime vacaturā.z intelligas nulli alij deiure debitā.

¶ Negligēt desidiosus erat vl' execrabat lites. vel ignorabat ius.qz credebat illā ꝓbē daz deberi ꝓmo recepto auctē capli vl' inferioris a papa. ¶ Si aūt infirmitate laborabat magna. vel alienat⁹ erat a mēte. vel captiuatus vel iusta cā absens z procuratorem dimiserat q̄ mortu⁹ tūc erat z bis sil'ia.tunc h casu prebendā non perdit. ad hoc.ē.e.li. de elec.cōmissa. nō enim pōt dici negligens qui prātē exp iendi nō habuit. ad h.ē. de elec.c.vl. z de concess. ꝓben.qz diuersitatē. Qñ aūt dicat negligēs arbitrio boni viri.i.iudicis relinquēdū credo.ff. de ꝛ. ob.cōtinu⁹.¶.cū ita.nec enim dico q̄ statim post mortē necesse hz petere. imo aliq̄ temp⁹ sibi assignandū est in q̄ deliberet an ꝓbēda sibi debeat de iure vel nō. ad h.ē.e. li. de ꝙsue.c.vlti. arbitrabit̄ g̃ iudex h tēp⁹ ſm q̄litatē negocij ꝓsonaꝝ z loci.ad h.ē.ō elec.cupiētes.

¶ Alia.nota. qz si neglexi petere debitā z alij collata ē alia nō pero. sz si negleri petere debitaz tñ adhuc nō est alij collata.dico q̄ illā adhuc posſum petere.ad h.j.e.si tibi absenti.in fi.

Sz ¶ Extincta.z sic extincta hz cē ptās executoris.sic ecōuerso.de of.dele.si sup gra.ad hoc.ē.e. sup eo j.de re.iu.accessoriū cū suis cōcor. z merito ē extincta ptās.cū eni forma sibi tradita fuit p rescp. sup bñficio tm.s. ꝓmo vocaturo sibi debito.illo omisso nil sbest rescp.ad h.ē.ō of. del'.ex pte.i. exā igit scivit rē suā agi.z se nō opposuit sibi iputet de re iudi.q̄uis.al's seqrer q̄ius haberet in pluribꝰ prebēdis. qō ē absurdū. qđā tñ dicebāt olim ꝛ.ꝓpter intentionē mandātis.q̄ voluit illā prebendā habere. vñ si nō hz primā habeat scōam.ad hoc.ē.e.dilectꝰ.iij.ē.de concess.prebē. cū sup.nec dicit ius habere in duab⁹ prebendis. qz desinit ius habere in ꝓma.z hoc putauit bosti.in pdicta glo.magna equū.

a ¶ Effect⁹.qz papa ꝓtulit vel mādauit ꝓferre canonicatū in ecclesia

b ¶ Negligētia, qua neglexit petere ꝓbendā sibi debitā.z sic fuit (qō factū fuit. bitā.z sic fuit alteri collata. c ¶ Dūmodo ꝓtstud verbū ꝓbo. qō nō preferī expectantibꝫ q̄ impetrauerūt post negligentiā nā de bis q̄ añ negligētiā impetrauerunt dictū erat.ē.ibi nulli alij de iure debita.sup flueret g̃ hec lra.nisi z de posteri oribꝰ intelligeret.hoc sonat g̃ lra.q̄ q̄diu erit ibi aliq̄s expectās aucte ap.siue priꝰ.i.añ negligentiā impetrās

d ¶ Eadē aucte.ꝓferī igit (siue post.ille negligēs nō habebit ꝓbēdā. receptis aucte inferioꝝ.j.e.pri. e ¶ Mandatū.cuiꝰ fines diligenter seruāde sūt.j.e.ti.cui.denora.sz istud esset mādati fines excedere.io. an.

f ¶ Spectat.q̄cūq̄ iure cōi vel spāli.j.ne se.va.c.vno.de re.c.vl.cū si.

g ¶ Prouideri.s.de ꝓbēda.de q̄ scriptū nō fuit. h ¶ Debebit.idez dicebāt oli q̄dā in casu decre.ē.e.li.de offi.dele.si sup.vt ibi dixi.io.an.

i ¶ Subsistat.intelligas nisi etiā negligēs cēt in ipa petēda.qz z tūc p deret ius i illa sic̄ z in supioribꝫ casibꝫ dictū ē. Nota igit q̄plenior ē gra scōi rescpti q̄ ꝑmi. Scōs g̃ negligēs in ꝓbēda non ꝓtea amittit canonicatū.quē iā habuerat sed amittit potioritatē in ꝓbēda respectu aplicorū qui duplici iure iuuant.nō aūt respectu alioꝝ vt vidisti.

Sicq. decre.ista emanauit ad declaratōnē eoꝝ q̄ no.bosti.z moderni ē.e.rlcatū.ber.cōpost.ē.de rescp.c.inglo.magē.¶.ītē vn⁹ ꝓmo. ꝓbabat h olim p decre.de accu.accedēs.in pte decisa.z tūc ponebat de ꝙcess.ꝓb.

l ¶ Antea. Nota q̄ regula illa q̄ prior ē tpe.potior ē iure.locū hz ī bis q̄rū par ē cā.qđ ꝓbat.ff.de re.iu.q̄riens vtriusq̄.z dixi.j.ō re.iu.q̄ ꝓpter.ad h.ē.e.cū cui.si aūt ē disparē cā.nō hz locū regula vt hic.hinc est q̄ lex dicit priuilegia considerari.nō tam ex pte q̄ ex causa.ff. de priuile. credi.l.priuilegia.z creditrix dotalis preferī quibusdā creditoribꝫ etiā an-

teriorib⁹ non tñ filiis ex priori matrimonio. qui agũt de dote materna
L. qui po. in pig. ha. l. vlti. vbi de hoc.

m Specialiter. auctoritate ergo hui⁹ specialis mandati fungit⁹ po-
tius delegat⁹ q̃z legatus. ⁊ sic delegatis auctoritate videt esse receptus.
Sed tempore alexandri quidã contrarium dicebant dicẽtes q̃ specia-
le mandatum legato directũ nõ inducit nouã auctoritatẽ pape sed ve-
teris potestatis legati p
rogationem. ar. ff. de p̃
ca. sed si manẽte vnde p̃-
mo receptus tali aucto-
ritate legati p̃rogata re-
ceptus videt vnde post-
ponitur secũdo recepto
auctoritate pape. ⁊ b vi-
debat dicere constitutio
alerã. execrabilis. Sed
cõtrariũ est verum vt b
vides. nec obstat ler. sed
si manẽte. que loquitur
cũ prima ⁊ secunda con-
cessio sunt eiusdez natu-
re ⁊ forme. sed hic prãs
legationis est per se ⁊ po-
testas prouidendi vel cõ-
ferendi auctoritate apo-
stolica postea cõcessa eo-
dem modo per se. ⁊ gra-
tiosa data vel fauore le-
gati. vel ei⁹ p̃ quo scri
bitur. cõstitutio execra-
bilis. vel loquebatur in
suo casu speciali. cũ scilz
prouiderit vltra quaterna
rium numerũ. vel in le-
gato cardinali qui cõfe-
rebat iure legatõnis vel
sit correcta. ſ. in fine p̃-
hemij hui⁹ libri.

J postq̃. Si post
gratiam mihi factã
a papa de canonicatu et
prebẽda bonon. canoni-
ci hoc ignorãtes ⁊ igno-
rati prebendaz conferũt
post vacantem nõ tenet
collatio. Nota ergo q̃ si
cut inspicit tempus da-
te quo ad secundũ impe
trantem a papa. sic etiaz
inspicitur quo ad illum
qui postmodũ recipit a
capitulo etiã ignoranter
o Contulim⁹. quid
si non cõtulit sed confer
ri mandauit. dic vt. j. de
concess. preben. si capitu-
lo. ⁊. c. si soli.

p Postmodũ. Quid
sit tũc temporis vacabat
prebẽda que postmoduz
fuit collata. videt q̃ te-
neat collatio. qz manda
batur de prima vacatu-
ra prouideri. sed illa iaz
vacabat ergo non debeb
vt. c. si clericus. i. si. ẽ. ⁊
ideo est stilus curie. p̃-
bendam si qua vacabat
vel quam primo vacauc
rit ⁊c. Satis credo idez
p rõem q̃ j. sequit nã eo-
ipoz̃. ad hoc. j. e. si bene-
ficia. io. an.

q Votu proprio. qz
sec⁹ si contulissent expe-
ctãti auctoritate papali.
ẽ. c. proximo.

gati vel alteri⁹ auctoritate ap. sibi spe
cialiter[m] in hac parte cõcessa fungen-
tis recipit auctoritate ap. receptũ es-
se dubiũ nõ existit. J Idem.
J postq̃ canonicatũ in aliqua
eccl'ia tibi cõtulimus[o], ⁊ de pre
benda nulli alij de iure debita inibi
proxime vacatura mãdauim⁹ proui-
deri. hi ad quos in ea spectat collatio
prebendaz. prebendam que vacauit
ibi postmodũ motu[p] proprio ignoran
tes tibi gratiã factã. alij dederũt con
ferendã. talis collatio in tuũ preiudi-
cium attẽtata nullaz obtinet firmita-
tẽ. nam eoipso q̃ canonic⁹ auctorita-
te ap. fuisti effect⁹ ius ad obtinendum
prebendã. primo vacaturã ibidẽ tibi
acquisitũ extitit. eandẽq̃ q̃cito vaca
uit. exquo nulli alij debebat. iuste pe
tere potuisti. ⁊ ideo a p̃dict⁹ licet igno
rantib⁹ alteri p̃ferre nequit[r]. J Idẽ
Oldum venerabili[q] fratri nro
s. epo palestrino quez ad par
tes destinauim⁹ gallicanas re
cipiendi auctoritate[b] nra resignatiõez
ab obtinentibus bñficia[c] ecclesiastica
in eisdem partib⁹ qui ea vellent libe
re[d] in ei⁹ manibus resignare. ac bene
ficia ipsa personis idoneis[e] p̃ferendi
per nostras litteras potestate conces
sa. Nos postmodũ de concessiõe
huiusmodi nõ habita mẽtiõe nicolao
de bonefac. camerario dilecti filij nri
A. tit. scti laurentij in damaso presby
teri cardinalis canonicatũ [f] lexoneñ.
ecclesie que[b] in partibus illis existit.
⁊ prebendã nulli alij de iure debitam
si qua tũc vacabat in dicta ecclesia cõ
tulimus. ⁊ sibi prouidim⁹ de eisdem[h]
Si vero nulla talis p̃benda vacabat
ibidẽ nos p̃bẽdã. prio inibi vacaturã
conferendã dicto camerario cũ vaca
rat donationi aplice duxim⁹ reseruan
dã decernẽtes extunc irritũ ⁊ inane.
si secus super hoc a quoquã continge
ret attẽtari certis sibi ad hoc executo
ribus deputat[i]. C Cũq̃ postmodũ
nicolaus vasalli clericus canonicatũ
⁊ prebendã. quos in dicta lexoñ. eccle
sia obtiebat. in dicti episcopi manib⁹
resignasset ⁊ dicte potestatis pretextu
predicta potestate nõ habita mentione canonicatũ ⁊ prebendam si va-
cat vel quã primo vacauerit in aliqua ecclesia legationis mihi cõferat.
Tertio canonicus ipsius ecclesie renũciat ⁊ legat⁹ etiã ignorans colla
tionẽ mihi factam confert tibi prebendam predictam nõ tenet collatio
legati. sed mihi illa prebenda debetur.

b Auctoritate nostra. hoc fortificabat dubiũ quasi exquo auctori-
tate apostolica hoc facie
bat in secũdo mandato.
de illa p̃ma potestate m-
tio fieri deberet. als cn.
si potestate ordinaria t
faceret satis videbat du
bium terminatũ. ẽ. e. ti.
c. primo.

c Beneficia. sumitur
hic beneficium large. vt
ad beneficia ecclesiarus
cathedralium extendat.
vt per inferioza patz ar.
p̃tra. ẽ. c. q̃uis.

d Libere. non enĩ pa
ctio vel conditio in bis
locum habet. ẽ. de transl
act̃. super eo. et facit de
elec. cuz inter. r. ⁊ quod
ibi nota.

e Idoneis. ⁊ sic non
pueris vel alijs bñficia-
ti⁹. ẽ. e. sup inordinata.
j. co. ti. is cui. Jo. an.

f Potestate. hanc po
testatem legatus nõ de-
mandat ex se. ⁊ est casus
in quo potest q̃s p̃ se q̃
nõ per alium. vt. ẽ. de of
fi. lega. c. penulẽ. in fi. ⁊ ẽ
ratio. ne detur via ad va
catura. vt ibi. Jo. an.

g Canonicatũ. ⁊ sic
affecta erat prebẽda pri-
mo vacans sine alio de-
creto. vt. ẽ. ca. pri. ⁊. j. se-
quitur.

h Que lexoneñ. eccle
sia ⁊c. Jo. an.

i Illis. s. gallicanis.

k Eisdem. s. canoni
catu ⁊ prebenda.

l Talis. s. canonicat
⁊ nulli alij de iure debita

m Predicta. facta ex
gratia ipi guilelmo vasalli

n Presbyteri. guilel
mi vasalli.

o Pacifice. si igit̃ pre
benda habeat certũ ordi
nem annexũ. nõ tenebat
se facere promoueri ẽ. e.
li. de elec. cõmissa. ẽ. i. ⁊c

p Eadem. ẽ maioz et
eadẽ diuerso respectu.

q Preoccupauimus
sic. ẽ. de preb. nõ iniuste.
ẽ. e. l. e. ti. si. duo. ⁊ de of
fi. delc. cũ plures.

r Sanctiones. ẽ. de
rescrip. c. i. ⁊. c. pastoral.
ẽ. de offi. lega. studuisti.
j. de re. iu. generi. ⁊ ibi vi
de de boc. ⁊. ff. de regu.
iuris. in toto. optime cõ
cor. j. c. q̃uis. i. ⁊ ij. rñso

s De ipsa. s. poteſta
te data legato. valet q̃ lit
tere cũ non sit talis veri
tas tacita que exp̃ssa ni-
hilomin⁹ lr̃as habuisset. ẽ. e. ti. super lr̃is. lz hoc in lr̃is ad beneficia im-
petratis generaliter non sit verũ. vt. j. e. ti. si motu ⁊c.

t Absurduz.
nota bonũ modũ arguendi ex sequala absurditatis. sic. ẽ. de excep.

v Nostra. papa nõ debet iusticiã suã negligere. qui (cũ inter prioz.
alios in sua iusticia fouer. vt. j. de imu. eccle. q̃n.

r Incerto. sicut cũ scribitur alicui. quideri de beneficio q̃ primo va
cabit in ciuitate. vel q̃ primo vacabit in quintia. vt. ẽ. co. q̃uis. incer
tũ est q̃ bñficiũ ipetrans sit habitur⁹. sed b certũ ẽ de canonicatu lexoñ.

y Acceptandi. vt. j. de concess. p̃ben. qz cũ tis. ⁊. c. ne captãde ⁊c.

z Reuocasse. lz enim eandẽ retinuerit potestatez ⁊ tamen maiorẽ. ſ.

revocandi etiam tacite. vt hic vides.
a Lucro. de damno enim eius non agitur. quia si dimisit priora beneficia recuperat illa ꝑm formam decr. ⁊.c. si beneficia.
a Ad instar. coadiuuat proximā rationem ꝓ duo legalia argumenta. sic ⁊. de preben. concess. quia cunctis. de sen. ex. si laicus.
b Serui. habes hoc. ff. si cer. pe. l. eius qui in prouincia. hic enī non agitur de damno serui. ⁊ sic ab ignorāte seruo possessas revocat sic inducit ad propositum.
c Calendario. i. nominibus faciendis. ff. dele. ij. qui filium.
d Non facit debitorē tm̄ soluentē sibi ⁊ hoc ignorātē liberat. vt in ꝑ. l. eius qui. ⁊. ff. de solutio. si quis seruo. ⁊. l. cū quis. ℌ. i.
e Revocans. sic. s. e. li. de rescripti. si gratiose. i. rñ. vbi de hoc. j. ne. se. va. ca. vno. in fi. ff. loc. l. iij. instit. manda. ℌ. recte
f Et domini ꝑpete ad instar. ⁊ habes hoc. ff. de pecu. l. non statim. ff. de op. leg. apud auficiū. Et est hoc casu quoddā spēciale ℨ regulā. s. de re. iu. c. i. ff. e. l. nihil. quia peculium rem. tm̄ verbis constituitur. ff. de pecul. peculium. ℌ. si verbis noia ⁊ tm̄ verbis tollit vt hic. ⁊ in predicta. l. non statiz. so.
g Premissa. semp enī pcedere habet. xij. q. ij. indigne. s. de sen. ex. sacro. cū si.

Alia sepe secundus qui ipetrauit dignitatē ⁊ prebendā preferet priori qui solū prebēdaz impetrauit si prebēda dignitati est annexa. alias nō. Emanauit aūt hec ō cre. ad declarationē ⁊ correctionē coꝝ que no. ino cē. ⁊ hos. s. e. t. c. vl. ⁊. s. ō ma. ⁊ obe. statuim⁹. ⁊ cō post. de rescrip. c. in glo. magna. ℌ. vnū casum Et reprobata ē opinio ino. ⁊ cōpost qui dicebant. ℔ prebenda non esset annexa dignitatē habentē preferri. ⁊ sic dicebat cō possessor de mādato pape ꝓnunciasse in bo. ecclesia in dignitate archipresbiterali. approbata est autem opinio bostien.
i Dubitatur. ⁊ merito fuit declaratio coꝝ facienda. sic. s. e. li. ō elec. quia sepe. s. de li. non contest. quonimam. Dubitabatur autem propter varias opiniones quas. s. vidisti. ⁊ fuit etiam hec dubitatio nostris tēporibus in bo. ecclesia. ℔ Prebenda tantum.
l Officio. perpetuo in ecclesia. vt. s. de consuc. c. i.
m Vacat. morte renunciatione vel promotione illius qui dignitatē habebat ⁊ prebendam.
n Declaramus. Nota quia ius nouum non facit sed vetus declarat. facit quod dixi. s. ti. prozi. c. vno.
o Interior. ⁊ sic est iure potior. quia erquo prebenda non est annexa vtriusq; quo ad hoc est par causa. secus cum est annexa. ⁊ facit quod dixi. s. e. ti. hi qui.
p Preiudicari. gratia enim ⁊ facta intelligitur fieri sine alieni. iuris ꝓiudicio. s. e. li. de rescrip. cuis.
q Apparet. quia tunc secus. j. e. c. pe. ⁊ j. de concess. prebe. auctoritate.
r Annexa. erquo enim habet vnum connexorum ⁊ reliquum habere debet. de constitu. translato. ad hoc. s. e. ti. super eo. habes igitur vnum casum in quo secūdus impetrans primo impetranti preferrur. aliuz habuisti. s. e. si clericus. alium. j. e. c. penul. alium de concess. preben. c. penl'. Interdum habes q̄ vacat prebenda. ⁊ ille qui expectat primam. illā nō consequitur. vnum casum habes. s. e. ti. c. ij. in fi. alium. j. e. cum in ecclesia. c. ij. ⁊ alium habes in cle. gratie. de rescrip.
Quia in illis. Declarantur hic que no. per ber. inno. ⁊ host. s. e. c. vl. per compost. s. de rescrip. c. in glo. magna. ℌ. sed quid in his. Requiratur. est enim ars artium regimen animarum. s. de eta. ⁊ q̄ lita. e. pe. ad hoc. s. e. graue. ⁊. c. se. ⁊. s. e. c. i.
v Intentionis. ad quam recurrendum est vt. s. e. c. vl. ⁊. s. de deci. et multiplici vbi de hoc. Illa autem intentio ⁊ ratio que fuit delegantis debet esse ⁊ delegati. s. de rescrip. super literis in fi.
x Cura. etiam si in literis prouideri mandetur q̄ animarum cura nō negligatur. si qua imminet dignitati. quod dic. vt in cle. e. c. si dignitatē i. respon.

calendario[o] prepositi qui post mortez dñi; preponēris mutuatas pecunias accipientes nō[p] facit, licet inter cōtrahentes mors dñi prepositū revocās[q] fuerit ignorata, ⁊ dñi qui peculiū ꝓprio seruo concesserat statim perimit cū in eo suā mutauerit volūtatem, et discretioni vestre mandam[r], quatin[s] ꝑfatū ꝑsbyterū monitione premissa[t], p censurā ecclesiasticā cōpellat, vt collatione de canonicatu ⁊ prebēda predictis p dictū ep̄m sibi facta, que nulla extitit non obstāte dicto cameratio prebendā ipsā omnino dimittat ⁊ eū sup ea deīceps nullatenus inq̄etet.

Quia[b] sepe ducitaꝝ multis. si canonicatus alicuius eccl̄ie sit collat[u] a sede ap. successiue duob; fueritq; mandatū p mo de prebenda[x] sc̄o vero de ꝑbēda ⁊ dignitate psonatu vel officio, cum se facultas obtulerit prouideri quis ipoz in ꝑbenda que cū dignitate personatu vel officio vacat[m] ibi posl modū debeat de iure ꝑferri. Nos dubitationē hmōi sopita volētes p̄ti declaramus[n] edicto, primū cū sit tēpore anterior[o] cui p mandatū secundū piudicari[q] aut ius ipius absorberi nō debet erquo de intētione mādātis cōtraria non apparet[p] ꝑferendū esse in dctā ꝑbenda: nisi vacanti dignitati psonatui vel officio sit annexa, nā si esset annexa[r] secūdus cui debetur dignitas psonat[s] l' officiū ꝑferet i ipa. Idē.

Quam[c] in illis, quib; beneficia cura ānarum habētia cōmittunt, maioz q̄ in his q̄ ad alia pmouetur idoneitas requirat[t] intētōis nostre nequaq; existit, vt cū aliquib; de ecclesijs psonatib; dignitatib; vel alijs beneficijs quibuscūq; de aīaruz cura mentione nō habita, prouideri[u] mandam[v], ipis de his quib; hmōi cura iminet, possit aut ōbeat prouideri.

Illis vero pro quib; scribim[v] vt prouideat eisdē de psonatibus vel dignitatib; etiā si curā habeāt aīarū ad collationē prouisionē presentationē l' dispositionē spectantib; quozūcunq; puideri nequibit de prelaturis psonatib; vel dignitatib; ad quos seu q̄s per electionē hi qui eis[w] habēt ꝑfici assumūtur, Cum aūt inter collationem presentationē ⁊ institutionē differētia magna esse noscatur[x], si cui de beneficio ad alicuius collatiōe spectāte prouideri mandet, de illo quod ad ei[y] presentationē vel institutionē ptinet prouideri non poterit. necetiā econuerso, expresso enī vno casuū ꝑdictoꝝ mandatū sup hoc factū, quod debet de sui natura restringi ad alios extēdi non debet. Sivo de beneficio ad aliquoz collationē vel ꝑsentationē spectāte nō adiecto[b] cōiter vel diuisim prouisio iniungit faciēda in beneficio qō ad collationē vel presentationē alteri[z] ipozū tm̄ ptinet ad impleri nō pōt. Sicuti si de beneficio spectante ad collatiōez vnius prouisio iniuncta fuisset implerī nō possz in beneficio cui[a] collatō ad eū sil' cū alio[b] ptinēt. Idē

Tibi absenti[c] per tuū ep̄m conferat beneficiū, licet p collatōez hmōi donec eā ratā habueris[d] vica. s. de instī. et frequentibus. s. e. li. de of. vica. c. vl.
b Adiecta. erquo papa non adiicit alterū tantum grauare non intēdit. ⁊ hoc intellige secundum determinationem quam habebis. j. e. ti. c. vl. ⁊ fuit hoc sumptū ex quadam extrauaganti que incipiebat cōtingit interdum sicut te tc̄.
c Alio. absurdum enim esset illum grauari de quo papa non tractat. In contrariū videbatur quia ad collationem suam spectat. licet ⁊ alterius. nam ⁊ qui iurat suum non esse. iurat ⁊ sibi cōmune non esse. ff. de ver. sig. pupillus. ℌ. vl. ⁊ qui legat seruos suos. ⁊ qui in totum ⁊ qui in parte sui sunt. videt legasse. ff. de. l. iij. l. si quis seruos. sed hoc facit contraria intentio pape. idem est ergo dicere ad collationem talis. ⁊ solius talis.
Tibi absenti. beneficium mihi collatū ante dissensum meum alteri conferri non potest. nisi terminus mihi datus ad consentiendū essz elapsus. ⁊ tunc etiam post terminum antēq; alteri conferatur potero cōsentire. Emanauit hec decr. ad declarationem coꝝ que no. inno. ⁊ host. ⁊ moderni. s. e. accedens ⁊ host. in sum. de instī. ℌ. quis institui. sciebamus enim q̄ absente poterat beneficium conferri ⁊ absens inuestiri vt ibi. sed dubitabatur an medio tempore posset collatio reuocari. quod hic terminatur. ⁊ quod dicit absenti idem ⁊ multo fortius si presenti. q̄ forte deliberare velle se dixit.

e Episcopum. factum ponit non ius. quia idem si per alium.
f Habueris. acceptando vel consentiendo vel ratum habendo si negotiorum gestor vel procurator generalis fuerat inuestitus de ipso sed si specialis statim dici debuit suum. quod dic vt not. e. accedens. ad hoc. ff de ne. ge. si ego. ff. de acq. pos. qui absen.

¶ Acquiras. secus in legato speciei q̃ tūc acq̃rit dominū legatorio ignoranti. licet cōmutabiliter. ff. de le. ij. cū pater. §. surdo. facit. ff. ō cōdi. & demō. l. legata. per que iura dicebant quidā q̃ hic dicit. ītē per id q̃ habes. s̄. de elec. cū inter canonicos. & c. publi. ad hoc. j. de re. iur. q̃ semel cū suis cōcor. Alij dicebant q̃ si scō⁹ prius fieret traditio. vel p̄us cōsentiret bene tenebat collatio p. l. L. de rei ven. l. quotiēs. in prin. & in fi. vbi dicit. q̃ si res vēdita fuerit duob⁹ ille potiōr est cui prius fuerit tradita. & vide q̃ dixi j. de re. iu. qui prior. Tertia opinio erat. q̃ aut secundus sciēter recipiebat beneficiū aut ignorant. in primo casu non tenebat collatio in scō⁹ sic. tenet tñ cōferēs prouidere primo in equalēti beneficio ad hoc. s. e. inter cetera. j. de re. iu. par. pasto. faē ad hoc distinctionē j. de cōcef. preben. q̃ cunctis ff. de vsu. l. stich.

b ¶ Alius. puta legatus de latere qui cōfert beneficia vacātia. s̄. de off. le. c. ij. istud aūt cōferre poterit. q̃ licet vacet tñ nō est libez. vt j. sequitur.

i ¶ Personā. sed nunq̃d poterit alteri sub cōditōne cōferre. s. si ille non acceptauerit. no. s̄. e. li. ō elec. c. ij. & j. de re. iu. acc⁹. sicut beneficiū nō vacās nō cōferē cū cōditōne q̃ vacabit. s̄. de cōcef. p̄bē. c. ij. ad hoc. s̄. de rescrip. pasto. Sed nunq̃d pōt ō illo ordinare nō cōferendo p̄sone. sed alias puto viuēdo vel religiosus loco cū cōstituēdo non nisi sic posset post acceptionem cū eadē sit rō. s̄. de ecc. edi. nō audientiā. ij. s̄. e. exposuisti. xij. q. ij. ante pe. & etiā tūc secūdario fit ordinatio in personam.

l ¶ Terminū. sz nonne statut⁹ est termin⁹ a iure infra quē cōsentire debz. scz vnus mēsis. s. e. li. de elec. cū sit. nec videt q̃ de bñficio iur. possit eps diminuere. j. de re. iu. idultū. cū suis cōcor. Dic decre. illā loqui in electis qui adhuc bñtis cōfirmationē petere. istā in his quib⁹ sit collatio in his aūt nō est statutū certū tps. & facit. c. prox. probat & hoc p id q̃ sequit. nā in decr. q̃ sit lapso termino priuatus est ipso iure. nec potest vlterius consentire. hic aūt etiā post terminū consentit. dummodo res sit integra vt sequitur.

l ¶ Lapso. quasi dissensisse videat. sic. s. e. li. de ap. ab eo. vbi etiā ista ponūtur vt paria. Et per hāc rāz videt idē dicēdū si dissenserint. s. q̃ adhuc re integra possit cōsentire q̃ vm est cōferēte in eadē volūtate manente ad hoc. s̄. de procu. licet vbi de hoc dixi. io. an.

m ¶ Consensum. ad hoc. ff. de op. le. l. mancipiorum.

Cum qui. qui vi vel iniuste occupat scō⁹ beneficiū curatū p̄uatus est primo. qui aūt si beneficiū aliq̃ occupat est ipso iure priuatus iure q̃ in illo vel ad illud habebat. Emanauit hec decr. ad approbationē & declarationē eoz qui no. post. e. ti. de multa.

o ¶ Cura. alias nō haberet locū pena decr. s̄. e. de multa. si ergo habet ecclesiā curatā. & postea violenter occupet simpler beneficiū nō vacat p̄mū. sed pdix ius. si q̃ habebat in scō. vt j. pri. rñ. Sed q̃d si habet curatā ecclesiā. & vi occupat p̄bendā vel simplex bñficiū cui est annexa eccl'ia curata. nūquid vacat prima. Dic q̃ nō. sed locū habebit sequēs Rñ. hoc dico p decr. s̄. e. ti. sup eo vbi ergo esset priuat⁹ prio p iustā receptionem secūdi. erit etiā priuat⁹ p iniustā alias nō. & est si. q̃ dicim⁹ de bigamia q̃ inducit p matrimoniū q̃ nō tenet eo casu q̃ incurrerēt si matrimoniū teneret. alias non. s. de biga. nup. io. an.

p ¶ Scienter. ignorāter igit nō tenebit pena. ad hoc. j. e. ti. si bñficia. q̃ de ignorātia facti verū intelligo sec⁹ i ignātia iuris. j. ō r. iu. ignātia cum q ¶ Obtinebat. eadē rōe que hic ponit in pena ōcr. ō mlta. (suis ꝓcor. dicā idē de decr. cū iniūct⁹. s. de elec. s. q̃ si aliqs sciēter. & iuste se faciat in epm cōsecrari puta lit. pen. q̃ vacēt prioza benefcia sua. ac si canōice cōsecratus fuisset. & sic etiā iā audiui in curia forte factū ꝑpter rōem que sequit. & eadē rōe videt q̃ si aliqs iniuste detinēs beneficiū ipetrat aliud bñficiū. nō facta mētiōe de illo beneficio q̃ occupatū tenebat. q̃ lr̃e si valeāt. ne sit melioris cōditōis &c. vt hic. ad hoc. s. e. ꝯuis. & sic intelligit. j. e. si motu. & idē etiā fm id dixi pt decr. nō pt j. e. s. q̃ si aliqs hēbat plura beneficia. & qlibz vnū erat occupatū. & tacito ō illo sup aliis impetrauit r ¶ Extat. xvi. q. i. legi epkam in prin. ff. (dispēsatōnē. dispēsatō ñ vlz. q̃ vi aut clā. l. nā. & fu⁹. ff. de iur. & fac. ignor. l. regula. §. añpenl'. nec ex delicto q̃s facit cōditōes suā meliorē. ff. de donat. inter vi. & vr. l. iij. §. i. de sen. ex. si vere. nec melior dz esse ꝓtūaciū ꝯ obedientiū ꝓdictō. s. de post. c. i. ō dolo & cōtu. cōtingit.

s ¶ Violenti. no. q̃ latius loquit ps p̄ria ꝯ hec scōa. q̃ loquit hic solū in violēto non in alio se ingerente iuste intrudēte. vt in prima prezinitit iste. §. rigore illi⁹ legis. L. vnde vi. l. sicḥs in tantā. & xvi. q. vi. vt placuit.

t ¶ Verent vereri ōberet cū sine iusto ti. illa ōtinere nō possint nec eos iuuat antiq̃ possessio. j. ō regu. iu. c. i. cū suis cōcor.

s ¶ Formidine. l. iij. discēd⁹. de elec. cū i cūct⁹ de vi. & ho. cle. vt clicozū ad idē. L. de emē. ꝑpin. l. vna accedat q̃ ōz. odere peccare tē. & vocat talis timor seruilis q̃ p se pmittit nō hz nisi q̃ soleat in ducere filialē ē timor seruilis fm greg. in quo vilis peccādi volūtas. & se queret op⁹ si sparet ipūtas & p̄tinet ad fuū. Initialis respicit amorē p̄ mij & p̄tinet ad mercēnarū. filialis respicit ofēsā & ꝓpte ad filiū p̄tinz

r ¶ Aliter. s. violenter facit p eo q̃ s. dixi tē.

y ¶ Ad ea. dīna est inter ius q̃ cōperit in re & q̃ cōperit ad rē. vt videbis j. de cōcef. preb. c. vl.

Quia cui cōcedit. approbāt hic opi. hostien. quā no. s̄. e. ti. c. vlt. in fi. & reprobat opi. inno. ibi no. & cōpono. s̄. de rescp. cū adeo in fi. & fuit decta cto in mediolan. archiepiscopo. hec questio primi dicti.

a ¶ Idonee. & si nō apponatur hoc idem intelligo. s. de elec. causam que s. de rescrip. cum a deo. ad hoc de presump. c. vl.

b ¶ Sufficiēs. ergo si nō ē sufficiēs sec⁹ ē. ad hoc. s̄. de rescp. postulasti Quid aūt veniat in hac sufficiētia no. s̄. p io. xxi. q. i. c. i. & p ber. s. e. ti de

c ¶ Nō pōt. Sciū notabāt dicti doctores. & mouebant illa rōe. (mōachis qz hoc casu nō fiebāt gīa prouiso sz p̄uidenti. nec poterat fm eos p̄uisus hoc casu ambitōsus dici. cū ad sui instātiā nil fuerit obtētū. s. e. sup inordiata. & iure cōi beneficiatus bñficiari nō mādat. s. e. c. quia in tantum.

d ¶ Dimittat. si ergo dimittit tūc potest p̄uideri. & i hoc ē dīa inē istā formā & illā. quā in p̄in. ipetrauit ille cui p̄uidet qz i illa nō sufficit mō bñficiū primū dimittere si tūc tacuit. j. e. si motu. hic sufficit tūc dimittere

e ¶ Tūc enī no. interp̄tatōz (re. licz in ꝓcessiōe gīe nihil fuerit dictū. curatū. tali nō poterit p̄uideri. Et no. q̃ pluralis elocutio nō est vaga. imo potiꝰ arta & restringēda. sit ergo ꝓtēta duoz numero. j. de re. iu. plus

g ¶ Subsistat. poterit igit illud beneficiū alteri cō (ralis cū suis ꝓcor. seruari sz si ille possidz. nō poterit sine cognitōe cāe de possessiōe repelli

I beneficia. Si quis ignorās recipiet bñficiū pri⁹ reꝑuatū (j. e. licz vl' alteri collatū p pa. si eq̃ sciuit illō sine difficultate dimittit recuperat prioza bñficia ꝑpter illud dimissa. alias nō. hec decr. sūme inniti

i ¶ Sede ap. idē si p aliū q̃ ꝓferī (eqtati. & iuste ignorantie prouidet posset. puta p legatū. j. e. ti. a sede. qz nō ius ponit sed factum.

l ¶ Ab his. sciētiis vel ignorātiis nō curo. Unde si bene aduertis. hec ō cre. nō requirit ignorātiā in cōferēte. sz solū in eo cui cōfert. Presumitur aūt ignorātia. nisi pbet scia. j. de re. iu. presumit. q̃ intellige vt ibi dixi.

m ¶ Dimissa. vel iuris necessitate vel ignorantia vl' sola volūtate io. an. ¶ Assignari. multo ergo fortius recuperabunt. si adhuc non sint aliis assignata. vt. s. e. si tibi. in fi.

n Culpa. z sic deberēt esse sine pena de const. cognoscētes. ff. ō rc. iu. sine culpa. si ergo sciuissent fuissent in culpa. z sic tū ꝓuilegio nō vtētur. o Certiores. z sic cuiliber referēti crederen nō tenek. de si. p tuas. ij. fz nō debet se dicere dubitare vbi certus esse debet de rescp̄. cū cōtingat. z ē si. isti⁹ a. fuerūt collata. b. iste b. dimisit que pri⁹ habebat. z fuerūt collata c. cuius. ca. prioza beneficia fuerūt collata. d. ager a. cōtra. b. q̄ si dimittat i pace ager. ff. c. qui etiā sine difficultate dimittit ꝓpter. a. d. z sic de singulis.

Non pōt. Emanauit hec dec. ad declarationē coꝝ que no. innoc. ff. de ele. dudū. ij. in glos. hoc intellige in fi. z q̄ ibi no. host. z de rescrip. postulasti. z de pben. sup in ordinata in fi. z cōpost. i decr. c. de rescrip. ad finē glo. magne. ¶. Itē queritur de hac. z. c. in nra. in glo. pen. z gar. s. de of. or. ordinarij. in fi. z guil. i spe. ti. de lega. §. videdū. ¶. il lud cum se. vsq̄ ad fi.

b Modicū. si enī in ī petratiōe hoc locū habet s. de rescrip. si ꝓponente. ff. c. si motu. multo fortius in dispensatōe locū ō bet habere cū etiā ipe dispēsatiōes sint ambitiose z restringēde. s. de fi. pſ. c. ij. quis aūt sup plalitate bnficioꝝ dispēsare possit. vide. lxx. di. sanctorū. z. xxi. q. ij. si qs iā trāslatus. s. c. tit. de multa. an aūt de iure sine dispēsatione teneri possint vtō q̄ dixi. s. de rescrip. gratia.

c Ap. se. nō ar. p illa o pin. q̄ habet q̄ sol⁹ papa dispenset in curatis.

d Curā animaꝝ. pone habēs eccliā curatā dispensationē obtinuit. vt liceret sibi recipere aliud beneficiū etiā si sit psonat⁹ similē curā non habens. z cū prioꝛi tenere conferk sibi archidyaconat⁹. querit an possit illū retinere. z videk q̄ sic. q̄ licz archidyacon⁹ curā habeat nō tñ curam similē cure prochialis eccl'ie. vt. s. de ele. dudū. ij. ad fi. ad hoc. s. qui. fi. sint le. p venerabilē. ¶. verū. nec etiā pōt dici sil'e vbi est aliq̄ dissil'itudo. xx vij. q. i. sic enī. ff. de iniusto rup. tes. l. iij. z expressa sil'itudo requiritur. s. de trāsla. inter corpalia. Itē verbū sil'e in indulgētia positū gratiose īterpretandū ē. s. de ¶. sig. si olim. Hz dic ꝯ fm guil. qui hoc no. in spe. ti. de lega. §. videdū. ¶. quid si habēs eccl'iam. z. s. de of. or. ordinarij. in fi. sil'itudo enī in qua fit mentio in indulgētia nō ad spēs sed ad gen⁹ referk. z sufficit qualitercūq̄ curā habeat cū talis indulgētia sit velut ambitōsa restringēda sit vt hic vides z. s. c. li. de rescrip. si gratiose. de fi. pres. c. ij. de sena. cōsul. l. i.

e Canonice. ꝓcor. s. c. li. ō rescp̄. si gratiose. z. s. de elec. dudū. ij. ad fi.

f Retinere. quero de duobus. primo nunquid per talem indulgentiā videatur concessum q̄ in neutro residere teneatur. videtur q̄ sic. ne inutilis sit indulgentia. z ad hoc videtur tenere io. vij. q̄sti. i. si quis in clero in glo. ij. cā enī prohibitiōis esse videk ne quis plura beneficia habeat. qz residere tenek. hoc ergo inducere videk indulgētia principal'r q̄ ad hoc nō teneat. Dic fm guil. qui hoc no. in pd. §. ¶. quid si indulgek. q̄ teuek in alterā residere nisi illud expresse in indulgētia caueret. q̄ ad hoc nō teneret ambitiose enī sunt tales indulgētie z restringēde vt. s. dixi. resideat ergo in altera quā vult vel nūc in ista nūc in illa. z sic vtriq̄ satis fiet. Hz q̄d dices in indulgentia caueh. hec eccl'ia dūmō in beneficio quo nō residet faciat canonice deseruiri. nūquid si hūc modū nō seruauerit valz dispēsatio z beneficioꝝ rerentio. Rñ. fm inno. z host. z cōpost. qui hoc no. in dicta decr. dudū. z de presump. c. vl. z guil. qui hoc no. in pre. §. in. ¶. sz quid si in indulgētia q̄ bene tenet dispēsatio. illud enī dūmō non habet vim ꝯditiōis sed potius admonitiōis vel cōminatōis. vt. ff. de tutek l. muto. l. cōmi. epis. p totū. z vide q̄ dixi. ff. de re. iu. actus. poterit tamē propter seruitū negligētiā eo iuste pruari. s. de cle. nō resi. relatum.

g Primus. ita dicebant pdicti doctores q̄ pbabant p. l. ff. dele. ij. fi. dei cōmissa. s. si qs. r. ff. de cōdi. z de le. hec cōdītō. ff. de ¶. sig. boues. §. i. ff. de ver. ob. eū qui calendis. z idē erat satis expressuz p decr. s. c. li. ō of. or. ordinarij. ad fi. ibi dū ōz vel ea que rc. vt ibi dixi.

h Eundē. per receptionē ergo tertij vacāt duo ꝑmavt in cle. e. t. si plesi motu prioprio. nota ergo q̄ sufficit huic culpe. q̄ suū cōsequak effectum z aliū nō poterit oparī. ff. de adimē. lega. l. legata inutiliter.

i Ja postolice. qō hic ōz habuisti. s. c. si eū. z emanauit ad declaratiōnē coꝝ que ibi dixi, nec est dīa in iure licet in facto videri posset. ibi nō fūat obtpatū lr̄is legati Itē ibi pap̄ mādauit canoniā statī ꝓferri. pbē dā aūt cū vacaret. hic canoniā z prebendā ꝓferri mādat cū vacabūt. z sic ibi expectās iā erat in canonicū receptus hic non.

l Legat⁹. s. de latere ali⁹ ei nec ꝓferre nec reseruare possz. s. c. li. ō off. m Legatiōis. si enī auctoritate ap. spāli hoc faceret alia ꝓfir (le. c. i. matio necessaria. s. c. li. hi qui. ij. rñso.

modū plena de his facta narratione q̄ ab ipso legato factū extitit. ratuz et gratū hūtes id auctoritate ap. confirmam⁹ z eisdē executoribꝫ vel alijs nostris damus lr̄is in mādat; vt ī hmōi quisitionis negocio auctoritate nostra ꝓcedāt iurta ipi⁹ legati cōtinētiā lr̄aꝝ certū est q̄ cū ipa prouisio ipi⁹ legati p⁹ ipartitā a nobis auctoritatē nr̄a cē seak effecta. oibꝫ a q̄bꝫ postea mādauimus in eadē eccl'ia ꝓuideri etiā si canonicatū ipius eccl'ie duxerim⁹ ꝓferē dū⁹ eisdē. de iure ꝓferri debetis in prebēda postmodū inibi vacaka. Jō Jmotu ꝓprio alicui aliq̄ bñ neficiū obtinēti cōferam⁹ aliō de illo nō habita mētōe. nō obstāte hmōi. que de nostra mera libertate ꝓcessit. inualidā volumus reputari. Secus si ad petitionē illi⁹ vel alteri⁹ p eodē oblatā gr̄am hmōi faciam⁹ tūc enī q̄stūcūq̄ modicū bñficiū taceak in ea ipam veluti surrepticiaz vires nolum⁹ obtīere. Motu q̄q̄ p prio tūc solū gr̄a fieri cēseak cū hoc expresse cautū fuerit in eadē. Idē.

n Ecclesia in qua ei⁹ dē legati alia reseruatio nō ipediebat q̄ dic vt. s de of. le. c. iij. ad fin. z q̄ dixi. verū intelligo nisi etiā id papa excerta scientia ꝓformaret ei⁹ rei fctā plena narratōe vt. ff. ō. o Decernat. no. ꝯ opinī. modernoꝝ. q̄ dicebāt q̄ legatus nō poterat decretū apponer̄ nisi ad id speciale haberet mādatū ad idē. s. c. li. de of. le. pñti. z dicā infra de cōces. p ben. q̄cūctis. p Eos s. canonicatū z pbēdam. q Confirmam⁹. nō in forma cōi sed ex certa scientia facta fuit hec cōfirmatio. s. de ꝓfir. vti. vel inuti. c. pe. quid dices de vsitata q̄stiōe. receptus ē aliqs ꝓprio motu capl'i ī petrat cōfirmatōz a pap̄ p formā. ne iane cāonice nom̄ rē. In q̄ ꝓfirmatiōe pap̄ q̄ ō ipo factū ē ꝓfirmat auctō. ap. cū cl'a. si ē ita. mādās etiā executoꝛi. q̄ si ē ita auc. ap. prebē dā rē. post ipetrat aliqs canonicatū z pbēdā nulli alij de iure debitaz fm statū solituz vacat modo pbēda. cui debēak querī sup hac qōne multotiēs fuit a me petitū ꝓsiliū et sigillū. z dubitans de ea pl'a lucra respui. sed cōiē tenēt docto. p hāc decr. z p decr. s. c. si eū. q̄ pferak recept⁹ z ꝓfirmat⁹. et bene. prio eis. c. li. s. de rescrip. cū aliquib⁹. in fi. quod satis puto.

r Cōferēdū q̄ plus ē q̄ mādare ꝓferri. vt. s. c. li. de rescrip. duobus.

f Preferri preferek ergo. z hoc sequik q̄ gr̄a sua ē ppetua q̄ alias si cōfirmatio pape nō interuenisset. expirasset finito legatiōis officio. si ad collationē vacātis ꝓcessuz nō fuisset. s. de of. le. pñti in prin. z p hoc patz. q̄ cū p talē ꝓfirmatiōem acquirak z augmētek ius. q̄ talē ꝓfirmatiōem impetrās de prioꝛib⁹ beneficijs tenek facere mētionē z idē dico de recepto ꝓprio motu capl'i ad hoc. s. c. li. de pbē. q̄uis z melius. c. ti nō pōt. si enī ī lr̄is p q̄s ius iā acq̄sitū ꝓseruak. s. in dispēsatione sub pl'alitate tenek impetrās bñficioꝝ suoꝝ facere mētionē. ml'to fortius in lr̄is per q̄s nouū ius acquirit z acquisitū auget ei⁹ imutādo naturaz vt hic patet z sic seruat curia. nā z qui ꝓfirmat donat. ff. de ver. sig. l. obuenit.

a Postmodū. s. post ꝓfirmationē z auctoritatē ipartitā. vt. s. ¶. certū est rē. si qui igit medio tpe ipetrauerūt a papa. s. post reseruationē z mandatū legati z añ ꝓfirmatōz illi pferenk. plus est ergo q̄ ad hoc q̄n a princi pio legatus auctoritate ap. ꝓtulit vt. s. e bi qui.

Jmotu proprio. Equa distinctio huius decr. Emanauit ad declarationē coꝝ que no. glo. z moderni. s. de rescrip. si proponente.

c Beneficiū. quid si plura beneficia obtinebat Dicūt quidā hoc locū nō habere. sed q̄ sequik. vt ml'titudo beneficioꝝ vitek. Sed credo ꝯtruz ratio prop̄ij motus adhuc remaneat sup quo fundak distinctio. etiā si ē bodie terminatū p cle. e. ti. si romanus. Preterea licet valeāt litere. non ꝓpterea poterat beneficia retinere. cū p hoc secū dispensatū nō sit. s. e. ñ pōt in fi. optime facit. s. e. li. de rescrip. gr̄a z p istā z illā vides duos casꝰ in quibus valent litere licz de beneficio eius de q̄ scribik mētio nō fiat d Ob hoc. s. q̄ mentio non fuerat habita.

e Modicū ergo. opi. erat ber. quā ꝓsuetudo curie approbat p decret. istā etiā approbak. z reprobak opi. ber. inno. z sequaciū. qui ibi no. distinguendū inter tacentē z mentientē. vt in prio casu valerēt lr̄e. si modicuz erat beneficiū. in scō no. Uin. z gof. distinguebāt. s. e. cū teneamur. s. de rescrip. postulasti. inter tacentē tale beneficiū p simplicē vt tūc valeat rescriptū. vel p dolū. vt tunc non valeat p decre. de rescrip. sup literis.

f Taceatur, indistincte intelligo cum enim ius non distinguat nec ego distinguam. vnde siue per maliciam siue per simplicitatē taceat locū habeat hec decr. illam tamen distinctionem approbat inno. s. de rescrip. postulasti. per decre. e. ti. super literis qui in literis ad lites loquitur in non gratiosis. io an.

g Expressa. concor. s. e. li. cum rescrip. cum aliquib⁹. s. e. ti. c. ij. ad fi. vnde dico q̄ licet prob̄aref q̄ papa prop̄rio motu collationē fecit exquo nō exprimitur in literis locū habeat secundum dictum z non primum. quid enim scim⁹. forte papa ante annū rogat⁹ fuerat pro illo. z sufficit ita scriptū esse. ff. a quibus. l. prospexit. vi. q. iij. scriptum. io. an.

Ꝑ pluribus. declaratur hic dominicalis questio ber. brix. que incipit eps quidã promisit auctoritate domini pape, z vtitur hic papa equitate. z. s. proxi. decr.

i Vacantibus. i. eadẽ ratione puto. quando scriberet de prima vacatura. z due simul vacarent. ita q neutra primo.

lz Incerti. quia si certus fuisset expressisset quã dari voluisset. io. an.

l Vel prebendaz. non sunt ista verba litterarũ. sed mãdauit de dignitate prouideri, z plures dignitates vacant. vel mãdauit de prebẽda et plẽs vacãt prebende. io. an.

m Motu ꝓprio qõ ñ intelligit nisi id in gra expримatur. vt. s. c. proxi. in fi. illud enĩ in omni casu locũ habet z generaliẽ loquitur.

n Maioris. maioritas consistit in multꝫ qõ dic vt. s. de test. super eo. ij z no. s. de resc. sedes aũt hic inspici iussit maioritatẽ valoris scit enĩ q cl'i ci hoc magis cupiunt. s. de cle. non resi. qz nõnulli. s. e. au aricie. erceant ergo auaricia vt. s. e. li. ꝺ elec. auaricie cecitas.

o Noticiam. nõ ergo currit ignoranti. sic nec decendiũ datũ ad appellandũ. s. e. li. de ap. cocertationi. si. de concess. ꝑb. quia diuersitatem.

p Alterius. ipius cui fit. vel alterius vt. s. ca. proxi.

q Juri. s. e. cuis, z. c non potest. io. an.

r Minoꝛ. j. ꝺ c. iu. in obscuris. s. de censi. ex pte. ff. de le. ij. nummis.

s Dictum tempus. s. p. dictum.

r Elegerit. tunc ergo det quem vult z sit liberatus. vt. ff. manda. l. si debitorem. ff. de le. i. si quis a filio. §. si quis plures. C. de dona. si quis argentum. §. i. Et nota q in isto casu z. s. proxi. reseruatur optio. tũc solum quando est equalitas vt tunc in primo casu eligatis pro quo scribitur. In secundo his qui cõferre habet. vnde non puto q in primo casu quando est inequalitas possit conferre minoꝛ. nec in secundo maioꝛ. vnde enim est ac si primo casu papa expressisset de maiori. secundo vero de minori. sicut ergo si expressum esset mutari non posset j. e. cui. de non ita nec hic cum habeatur pro expresso per banc declarationem. io. an.

t Elegerit. si. s. de rescrip. duobus.

v Deuoluatur. si. s. e. li. de consue. c. in fi.

Cum in ecclesia. approbatur quod no. host. s. de concess. ꝑbe. postulastis in fi. z ponit terminos in ecclesia ebreduneñ. habes hic casũ quo vacat prebenda. z non debet prima expectanti. z ꝺ hoc dixi. s. e. qz sepe. in fi. io. an.

a Prebendaz. est ergo in ecclesijs interdũ repire maioꝛẽ numerũ prebendaz q canonicoz. vt hic z. s. de magistris. c. penul.

b Consuetudinem. valet talis consuetudo vt in predic. decr. postulastis. s. e. li. de appellatio. a collatione.

c Dictam consuetudinẽ no. ar. ad quest. mediolañ. consuetudo ẽ mediol. q archieps confert beneficia omniũ clericoz vacantia per vrozationẽ vel interfectionẽ ipsoz clericoz. vel pone est cõsuetudo in aliqua ecclesia q canonicus electus in epm conferat canonicatũ suũ z prebendã. est expectãs auctoritate ap. vrozatur vel interficitur clericus vt in ꝓmo casu vel promouetur canonicus in epm vt in secũdo executoꝛ cõfert expectanti prebendã archieps vel eps confert. queritur quis sit potioꝛ. z videtur q papa non intendat derogari consuetudini vt hic z sic nõ valet executoris collatio. ad hoc. s. de consti. c. i. Sed certe satis credo q valeat q papa intendit isti prouideri de prima vacante ad quẽcunq; spectet collatio siue iure siue consuetudine siue priuilegio. qꝺ probat. s. e. dudũ. ij. z j. e. ꝙuis tibi. hic aũt duo cõcurrebant. qz infringebatur consuetudo z augebatur numerus. z rõe cõuenitatis illa ꝑbenda debet epo s. e. quia sepe. Credo aũt satis probari ꝑ banc decr. q si. xij. sunt ꝑbẽde in ecclesia z. xij. canonici. quia alteri annexũ est onus magistri. q si illa prebẽda vacat nõ debeat expectanti. Consuetudini ergo p quã prebẽda alteri debeatur nõ ꝺrogat. sed cõsuetudini p quã prebẽda ad collatiõez alterius trahat derogat papa. vbi determinate nõ scribit ad collationẽ talis. ad hoc j. e. ti. c. vl.

Ꝑ pluribꝰ simul in aliqua ecclesia vacãtibꝰ dignitatibꝰ vl' prebẽdis, nos de hac vacatione incerti" dignitatẽ vel prebendã' si q nulli alij de iure debita in ipsa vacat ecclesia, cuicq; in genere cõferam' gras hmõi si motu" ꝓprio eã fecerimus vt tũc fiat interpretatio plenissima i eadem referri volumus ad dignitatẽ vl' ꝑbendã que inter illas maioris" censetur esse valoris, seu si sint forsan aqles ad ea quã is cui cõferim' infra decendiũ post habitam dicta vacatiõe noticiã' ouerit eligendã. Si vero ad petitionẽ alterius' ipsa gra fuerit ꝓ nos facta, eã vt hoc casu, put iuri' cõgruit restringat. ad illã que minoris' valoris existit. seu si sit eqlitas in eisdẽ. ad eaz quã is ad quẽ ipaz spectat collatio infra dictum tps elegerit' postq; sibi hmõi gra erit nota. decernim' referẽdã. Alterutro quoq; ipoz put ad eiz ptinet infra tps debitũ eligere negligẽte ad aliũ extũc electio libere deuoluatur'.

Idem.

Cum in ecclesia tua que. xij. canonicoz z. xiij. prebendaz' habet numez cõsuetudinẽ' esse ꝓponas, vt eps qui ẽ ꝓ tpe vocẽ hẽat i capło tanq; canonicus. lz canonicus nõ existat, z vnã de dictis prebẽdis sic vnus canonic' obtineat in eadẽ, certũ est eũ cui auctoritate ap. prouideri mãdat' de ꝑbenda nulli alij de iure ꝺbita proxio in ipa ecclesia vacatura, ꝑbendã quã p mortẽ epi vacare cõtigit ne cõtra dictã' ꝙsuetudinẽ cui p ꝑfatũ mãdatũ nõ intelligit derogri futur' eps ꝑbenda careat. z dict' canonicoz numerus ampliet habere non posse. sed expectare ꝺbere quousq; vacz alia oportebit eundem.

Item

Si" tibi concesso a nobis vt fructus" beneficioz q vsq; ad certũ tps in tua vacabant dioc. p cipere valeas pro soluẽdis debitis q bus est tua ecclesia onerata" bñficiuz vacãs postmodũ curã aiaz habẽs annexã alicui sile beneficiũ obtinẽti te' ꝙferre cõtingat. equũ est vtq; diu fructus ipius pceperis primũ nõ ꝺbeat reputari vacare.

Idem.

Cli" de nõ' sacerdotali ꝑbẽda prouidere mãdat' sibi ẽ volẽti sacerdotalis auctoritate mãdati hmodi cõferri nequibit.

Similiter si in ecclesia in qua itegre ac dimidie" ꝑbende habentur mãdet' integra" cõ

Si tibi concesso. per adeptionẽ secũdi beneficiũ curati. cui' fructus alius ex causa pcepit nõ vacat primũ. Emanauit hec decr. ad declarationẽ decr. de multa. s. e. ti.

e Fruct'. no. q alia est ista concꝺo. ab illa quã habes. s. e. li. ꝺ rescripsi gratiose. ibi enĩ cõcessum fuit de beneficijs. hic aũt de fructibꝰ hoc tñ co. qz in illo casu ꝛtute indulgẽtie nõ vacãt beneficia hic vacãt z necesse est illa debito tpe ꝙferri. alias locũ haberet lar. cõ cil. vt. s. vt ec. benc. vt nostrũ. z no. de magistris. c. penen. in vl. glo. z hoc i decre. s. de ꝺ. li. pen. z intellige. q si aliqua sint onera incũbentia. illi q fructus pcipit habet illa sꝺ ire. qꝺ dic vt. s. e. li. ꝺ offi. oꝛ. pñti. §. porro. Quos aũt fructꝰ talis habere ꝺ beat z quot dies habeat annus hoc casu dixi. s. e. li. de rescrip. si propter. z p illũ. §. porro. sati' videt ista decr. z eius nõ esse superflua cũ minister debeat expensas habere. quare ergo nõ vacat primũ exq; de scõ recipit saltẽ vtilitatem. Solue quã dixi in glo. qz nõ est.

g Debitis. ad idẽ. s. ꝺ ꝺ. ij. c pen. s. e. li. de resc. si ꝓpter. z idẽ si propter alias causas.

g Onerata. ad quem soluẽda teneba' ecclia ex quo noie eccl'ie z pro eius vtilitate erãt cõtracta. s. de solu. c. i.

b Tel' aliũ. qz idẽ inf cũ eadẽ sit ratio. z fac qꝺ dixi. s. e. ti. si tibi.

i Vacare. qz nõ ẽ adꝺ huc adeptus plene. qz lz beneficiũ habeat fructus nõ habet. z sic non videt plene translat' ꝛtu. q. ij. si quis iã trãslat' nã licz res data sit vacua posset tradita nõ est. ff. de vsur. si stipulatus. i. rñso. z sic ad plenũ recepisse nõ videt ad hoc. ff. cõmoda. l. iij. ij. rñ. z idẽ credo de decr. cũ in cũctis. s. q si elapsum est tps de ꝙsecrãdis epis vel iã est cõsecratus beneficia prioza tenebit. si fructus epatus alteri ex cã debeant eadẽ rõe. z caute faciet eps qui talẽ indulgentiã habet si beneficiũ vacãs cõferat alias beneficiato. pone enĩ q habere debeat fructus primi anni. primo anno hẽbit fructus secũdi beneficij. secꝺo anno vacabit primũ. z tũc habebit fructus primi si adhuc durat indulgẽtia. Sed quero nũquid iste rencak infra annũ ꝓmoueri. z videt q nõ p istud. c. nec videt possessionẽ adeptus vsqq; nec integre. z facit. s. de ele. cũ in cũctis. §. cũ vero. z hoc quidã tenet assertiue. Sed cõtrariũ credo. z dico qbene currit tps erq; habet exerciti um cure aiarũ liberũ z pacificũ. ad hoc. s. e. li. de elec. cõmissa. §. i. ꝓpter illud enĩ ordinari debet. Ad decr. cũ in cũctis. §. cũ vero ibi. ecclesiastico bonoꝛũ administrationẽ ꝛc. dico q administrationẽ iste habet licz fructus nõ habeat. faciat pro hac pte. s. e. li. de ele. licz canõ. ibi. vt gregi sibi credit ꝛc. Item quid dices in prochiali ecclesia vbi nõ esset aliquis redditus. puto qz dos eius casmate vel alluuione crisset. nõne tenet rector eius ꝓmoueri. Dico igit q qui tale beneficiũ recipit sibi imputet. qꝺ. clericus victũ. Sed oppones q questio nõ procedit ex quo habebat primũ beneficiũ qꝺ retinet. saltẽ ratione primi ꝓmoueri tenetur. Dico q procedit. pone q prima ecclesia curata sit collegiata. vt. s. de ele. statuẽ. e. li. vel sup illa fuerit dispensatũ. vel pone simpliciter nõ fecit se ꝓmoueri priuatus est prima. nũ quid z secꝺa. vnde bene procedit questio. spale igit statuit in hac decr. ne clerici mendicare cogant q primũ beneficium sile nõ vacet. sed ne pereant anime nihilomin' ꝓmoueri tenet vt. s. dixi.

Si de non. cũ mãdatur alicui nõ sacerdotalis vel integri vel certi valoris cõferre prebenda. sacerdotalis dimidia vel minoris valoris illi etiã volenti cõferri nõ poterit.

i Non sacerdotali. istud videbat in eius fauoꝛẽ appositũ vt nõ cõpelleret esse sacerdos. z tñ in eius lesionẽ rete zquet. ita etiã q si volet sacerdotalẽ habere non poterit. z ratio est in fi. c. z vide qꝺ dixi. j. de re. iu. qꝺ

m Dimidie. si vna prebenꝺa diuideret in duas quelibetꝫ se cob gras dicere" integra. s. e. maioribꝰ. z. c. vacãte. sed hic vna prebenda diuidebatur in duas vel erãt ibi ꝑbende que sic vacabant integre. z dimidie. qz medietatẽ redditus forte habebant respectu integraz.

n Integra. quid si simpliciter mãdet prouideri de prebenda dic q si ille ꝑbende dimidie sunt diuise. qz ps a toto iã separata nõ est ps sed totũ tũc de dimidia poterit prouideri vt sic aliud sit de integra scribere, z aliud simplr scribere. ad hoc j. e. ti. ei cui. Sed si alias nulla esset diuisio lz vna

prebenda diuideret in duas, secus crederē. cū tūc non de prebenda sed si diuina prouideretur.

a ¶ Prouideri. vide infra non enim ꝛc.

b Prebēda. z tūc in pēsiōe puideri nō poterit vt. s. e. t. q̄uis. i. rū.

c ¶ Diligenter. ff. man, diligenter. z. s. de rescrip. cum dilecta.

Licet eps edita fuit ad declarationē decr. de multa. s. e. ti. z ad probationē coꝝ que ibi not. inno. z host. z que nota. guil. s. de ele. licet canon

e ¶ Eps. vel q̄libz alius ad quē collatō ptinet cū eadē sit ratio. z conciliū ndisti ncte loquit is q̄z ad quē priozis decre. ꝛc. cui verbo declaratiue venit hec dec. vt. s. dixi.

f ¶ Eandē. sic. s. e. li. de elec. cōmissa. §. i.

g ¶ Cōferre. no. ex hoc ter. q̄ dec. illa. s. de elect. c. vi. e. li. licet in cōfirmationiby locū sibi vendicz nō tñ in collationiby. vñ vides q̄ nō facta aliqua vocatiōe potest fieri collatio. ad idē facit. s. e. ti. cū in illis. §. cū aūt. z bñ dicit rex. de iure cōferre. quia istud est regulare q̄ rem ad collationē meaz spectantē vel ius quod i eo habeo donare vel q̄cū q̄z alio titulo in aliū trāsferre possum detentione alteri⁹ nō ob. ff. de re. iu. qui potest. L. de heredi. vel ac. ven. p totū. ff. de ꝛ ben. emp. qui tabernas. ad hoc. s. e. venerabilis. s. de feu. c. ij. de possessio ne aūt fiet quod sequit.

b ¶ Vocatio. non autē remouebitur possessoꝛ a sua possessiōe vel quasi sine cause cognitione ex quo titulo possidet. licet iniusto. xvi. q. iij. volumus. z sic intelligaꝫ de concel. preben. cū nostris. de resti. spo. in litteris. de cā. pos. c. ij. z ē expsum. L. de rei ven. l. fi. hinc est q̄ vsufructuarius vsufructu finito non potest a quasi possessione expelli. imo cōtra eū agek negatoria. vel ex cautione de restituenda repstita. ff. si vsufru. quēad. ca. l. §. hoc autē. agat ergo is cui collata est ecclesia vt sibi tradak possessiō in quo pcedek sūma rie possessoꝛe vocato. L. si p vim. vel alio mō. l. vl. nemini enī licz rē etiā suā sua auctozitate occupare. L. vnde vi. si quis in tantā. xvi. q. vi. plaꝛcuit. s. e. cū. qui. ij. rñ. ad hoc. s. de diuoꝛ. pozro z qō hic dicit idē intelligo p̄m predictos doc. in omni eo casu in quo priuatus est quis ipo iure pone in terminis. s. de elc. lz canon. licet vtilis esset declaratio vt dixi. c. ti. commissa.

i ¶ Retinendi. vt si sufficienter secū dispensatū esset. §. e. nō potest. vel ad tps hoc concessum vt. s. de rescrip. si gratiose. vel ex causa nō percipit fructus scōi beneficij. s. e. t. si tibi concesso. vel habet cōmendatā eā. s. ō elec. nemo.

Si cui simpliciter, hoc non sine misterio dictū fuit. si enī in litteris cōtineret nō ob. aliq̄bz ꝛc. p quē effectus gratie vestre impediri valeat vel differri hic secus. qz patet q̄ papa vult sibi prebendā dari ordinē aut rē recipiet cū etatis erit ad hoc apte. sup hoc vidi declaratoziā sub bulla

m ¶ Sacerdotalis. ex priuilegio consuetudine vel statuto eccīe. io. an. ¶ Nondū ergo non inspicim⁹ tps date sed tps vacationis vt si tunc est in etate quidē. alias sequentē expectet. sed ɔ s. e. li. de rescrip. si eo tpe vbi non inspicit tps quo vacat beneficiū cū cura imo solū tps date Solu. in curatis beneficijs z ipsoꝝ ipetratōe maioꝛ idoneitas requirit q̄z i sacerdotalib⁹ prebēdis. s. e. cū in illis. de elec. statutū. z ideo fauorabili oꝛ est hec gratia q̄z illa. ꝓterea hic loquit generaliter qō genus ciuiliter ē intelligendū. ff. de fui. l. si cui. ꝓterea gratia illius dec. saltē in alia pte ē duratura hic aūt posset gratia in totū extingui pone enī q̄ oēs pbēde ibi essent sacerdotales si ergo ille qui ipetrauit sibi puideri de beneficio cuz cura vel sine cura tūc non erat etatis idonee pro ea pte qz de curato exps sit. sunt littere vitiose. si aūt simpliciter ipetrauit sup prio beneficio. cuꝛratū nō debebitur. s. e. cū in illis. secus cū impetro prouideri de prebenda vt hic vides.

n ¶ Etate. quā dicis hic congruā etatē. Dicēdū videk q̄ etas. xxx. annoꝝ rū. lxxxvij. dis. c. i. z. xij. vbi est expressum. Sed hodie siattigerit xxv. annum satis est in etate legitia. p dec. s. de ele. cū in cūctis. z. lxxvij. di. ca. vl. z hoc approbat cle. de eta. z quali. generalē. z hoc non dico hodie seruanda in tristicia tpm. de quib⁹ habes. xxvij. di. c. ij. z. iij. z p totū. Sed quid dices iā erat sacerdos licet non esset in etate legitima nunquid debebitur sibi prebenda videtur q̄ nō. quia non est in legitima etate qō requirit hec littera. z non debemus respicere quid factū sit ꝛc. vt. s. de ele. cum cām. cū suis concoꝛ. Contra videk exquo enī promotus est iam. q̄d querimus etatē ad promouendū recipit enī verū ordinē. de temp. oꝛ. vel sed aliā expectare debebit. ¶ Idē

Si paup clericus cui cū beneficiū nullū haberet mādabat de beneficio iuxta sue probitatis merita p eūm puideri aliud antez sit prouisū eidez beneficiū fuerit assecutus puidere⁹ sibi eps cū cesset causa mādati de cetero nō tenek. ¶ Idē

Si a sede apostolica vel legato ipsius vni z ab ordinario alteri eodē die idē beneficiū conferatur. nec appareat que collatio fuerit primo facta erit potioꝛ cōditō possidētis. Si vero neuter possideat is cui sedes ipsa cōtulit vel legatus ppt cōferētis ampliozē progatiuā erit alteri preferendus. ¶ Idem.

Cum singula officia sint singul' cōmittenda psonis z dissoluti onis aceuagatiōis materia sit religiosis preceteris auferēda' presenti prohibemus edicto ne aliq̄ monachi vel religiosi alijs pluribz poratib⁹ vel ecclesijs curā habentiby aīaꝝ etiaz

ꝛ ¶ Causa mādati. z sic cessabit effectus z q̄ erat causa. qz nullū habebat beneficiū. z sic cā iusticie potius q̄z gre vt. s. dixi cō coꝛ. de ap. cū cessante. cuz si. Sed quid dices pone est illi prouisum de vicaria. nūqd p id expirabit mādatū Ho. si vicaria ē talis pone in terminis. s. e. li. de ele. cū ex eo. in fi. z. j. de regula beneficiū. s. de ap. puenit. ij. tūc non expirabit mandatū. qz beneficiatus non est cū beneficia sint ppetua. sed si vicaria est ppetua. vt. s. e. extirpāde. tūc secus. s. de rescrip. postulasti.

Si a sede ap. vel legato intellīgas de latere qz alia bñficia conferre nō possunt nisi haberent specialē sup hoc potestatem. s. de of. le. cap. i. Quid dices si papa contulit vni z legatus alteri. Dic idē qō. j. sequitur i papa vel legato ex vno pte z ordinario ex altera. qz eadē ratio. Itē dico si papa vni legatus alteri ordinarius tertio cōtulerit in archiepo autē et epoꝝ suis subditis dubitatio nō procedit. quia ad alterū solū ptinebat collatio. z illa sola valuit.

• b ¶ Appareat. si enī posset apparere que fuerit primo facta ille obtinebit. vt si probek p testes de hoza vel in ipsis litteris dicit de hoza. z facit quod dixi. s. de rescrip. duoby. vbi idem verbum habes.

c ¶ Possidentis. magnū ergo est possessionis cōmodū. L. de rei ven. le. res alienas. insti. de iurisdic. §. retinēde. j. de rc. iu. in pari. cum suis concordantijs.

d ¶ Neuter. vterq̄. nec apparet quis tunc primo. idem iur. s. de rescrip. duobus. ij. rñ. in prin.

e ¶ Prerogatiuam. sic. s. de ma. z obe. per tuas.

f ¶ Alteri. cui contulit ordinarius.

Cum singula. Religiosus habens priozatum vel ecclesiam curatā si recipit secundum sine licentia pape. ipso iure vacat primum. qō si statim non dimiserit efficitur ineligibilis z priuatur vtroq̄z. Eadem est pena in his qui habebant ante hanc constitutionem nisi infra mensem alterum elegerint z alterum dimiserint. Priozatus ecclese vel administrationes vnius monasterij solite per ipsius monachos gubernari absq̄ sede ap. licentia alterius monasterij monachis non committant. nec commissa dimittantur. qui contra fecerint sint priuati potestate ordinandi predicta ea vice. z deferetur ad diocesanum in non exceptis ad papam in exemptis. recipientes vel eligentes sunt ineligibiles ipo iure Emanauit ad declarationem coꝝ que no. host. e. de multa.

b ¶ Personis. lxxxix. di. c. i. in prin. sicut singula mēbra corpis singulos actus habēt vt ibi ad idem. xvi. q. i. presbiteros. s. e. ti. quia in tātū. L. de assess. l. nemo.

i ¶ Auferenda. ad hoc. s. e. li. de ele. si religiosus. i. rñ. z. c. quozūdā. z. c indemnitatibus. §. sed cum eas. j. de statu regula. c. vno. j. ne cle. vel mo. c. ij. monasteriū enī est eis quasi carcer. xvi. q. i. placuit. ij. de sent. exc. vt fame.

lz ¶ Priozatibus. potest dici etiā non curatis. z quod. j. dicit de cura referatur ad proxime dictū. de ecclesijs per decr. s. e. ō multa. s. de elec. dudum. ij. z hoc approbat cōci. vicī. de sup. ne prela. quia regulares. in fi. in casu autē est dissimilitudo inter personatus z prochiales ecclesias quā habes. j. ne cle. vel mo. c. i.

l ¶ Absq; se.ap. Nota ar. pro illa opinione q; in duobus curatis solus papa dispenset. ad idē. s. e. ti. non potest.

m ¶ Annexi in his casibus nullius dispensatio est necessaria. cum hec duo pro vno reputentur. s. de elec. dudū. ij. vbi de hoc. s. e. ti. super eo. c. extirpande. §. qui vero.

n ¶ Teneatur. inquantū possidet de facto. quia de iure priuatus est.

o Libere. s. e. licet eps

p ¶ Nisi fecerit. i. si statī omnino nō dimiserit.

q ¶ Ineligibilis. ad idē. s. de elec. quisq;. z .j. fi. c. exaggerat igit pena i religiosis z merito. vt. s. i prin. ad hoc. xvi. q. i. alia est causa. Sed nunquid hoc erat statutū p decre. de multa. Dicebat ibi bo sti. q; in priozatib; cōuētualib; vel curatis bene habebant locū decre. de multa. vt religiosos respiceret in his a quibus ad volūtatē abbat' rēmouenī videt q; plures possent habere. cū potius q; si custodes essent q; priores. indistincte aūt intelligo hanc decr. etiā in oībus priozatib; put indistincte loquit. z approbatum est hoc hodie per co cilīū vicē. de supp. negli. prela. qz regulares. in fi. et hoc non erat ita plane statutū per decr. de mlta z pene etiā sunt additeve hic vides. io. an.

r ¶ Mensem. quomodo dō huiusmodi fieri mēsis computatio dixi de elec. q; sit.

s ¶ Peruenerit. z sic si perueniat ante duos mēses a tempore publicatōnis. statim incipit eis tēpus currere. z si non peruenerit infra duos menses adhuc temp' nō curit. z sic placuit pape i hō casū religiosos astrigi cū alias constitutio principis erquo fuerit publicata p' duos mēses omnes astringat in auct. vt fac. no. consti. circa prin. ad hoc. s. de postu. c. i. et dicam in fine hui' libri super data io. an.

t ¶ Eligere ad idē. s. e. referente. z. c. preterea.

v ¶ Extunc. idest p' mēsem.

x ¶ Supradictis. vt. s. fiant ineligibiles z tanq; ambitiosi repellantur ab vtroq;.

y ¶ Gubernanda. Quid si in ipso monasterio non est aliquis idoneus tunc satis credo q; aliunde posset assumi. ad hoc. s. de cle. ne pro .ō fectu. z. c. indemnitatibus. in fi. z. s. de ver. si. si abbate. in si. satis tñ rutum esset auctoritatem pape requiri per superiorem litteram.

a ¶ Monasteriis. s. de rele. do. c. vl. in fi. sicut nec diuersorū monasteriorum abbas esse. vt ibi. z. xx. q. iij. monachum. vel preesse monasterio z ecclesie seculari. xvi. q. i. presbiteros.

b ¶ Dependet. nec adinuicem sunt connexa. vt. s.

c Canonice. vt si transeant ad strictiorem religionem sufficiat licentiam sui prelati requirere etiam si non obtineatur. s. de regula. licet. sed si transiret ad laxiorem sine causa. solus papa dispensat cum sit cōtra iura. s. de concess preben. proposuit si ad parez ex causa transire poterit de licentia abbatis conuentus. rix. q. iij. statuimus. z non ob. s. de elect. si religiosus. ij. rñ. quia illud locū habet cum transit ad rectoriam z ibi de filio fit pater. z ideo ibi sufficiet abbatis licentia.

d ¶ Ea vice. i. in prima ordinatione. s. de elec. cum in cunctis. z. c. cum vinton.

e ¶ Sedem ap. vel legatum de latere. si sit in prouintia. ad hoc. s. e. si. de elec. si abbatem. i. z. ij. rñ. io. an.

f ¶ Ipso iure. z collatio non tenet vt. s. e. ibi. z eos ad quos ptinet. zc.

Q Uum in ecclesijs. Emanauit ad declarationem eorum. que no. ber. z moderni. s. de re iu. cum olim in fi.

b Facienda. de electione eor' p quorū mortē ecclesia est viduata. tantū habebamus in decr. quia propter. Sed p predictā decr. cū olim in fine. si eadē cura nō per ipsos sed p presbyteros ad eor' pētionē p eos instituendos habeat exerceri absq; sede ap. 'auctoritate preesse pōsumāt: nisi forte vn' ex eis ab alio depēdeat vel adinuicez sunt annexi'". ¶ Statuentes vt qui cūq; ipsor' priozatū vel ecclesiam talē obtinēs aliū receperit primū q; sit ipso iure priuatus statim omnino dimittere teneat' p eū ad quē ptinuerit libere' alteri conferendū. qō nisi fecerit ex tūc eoipso efficiatur ineligibilis' z tāq; ambitiosus ab vtroq; penitus repellat'. ¶ Circa eos aūt qui plures priozatus vel eccl'ias hmōi nūc detinēt p uidemus vt infra mēsem' postq; pōs ōstitutio peruenerit' ad eos dē. vnū ex ipsis quē retinere voluerint reliquis dimissis eligere' teneant'. alioquin ex tunc' penis subiaceāt supradictis". ¶ Prohibemus insup ne priozatus vl' ecclesie aut administrationes seu officia vnius monasterij consueta p eiusdem monachos gubernari cōmittantur deinceps absq; auctoritate sedis eiusdē alterius monasterij monachis gubernanda' nec hactenus commissa dimittantur eisdem. sed p eos ad qs ptinēt libere ordinentur. cū illis nō liceat habere locū in diuersis monasterijs' quorū vnū ab alio non depēdet' nec alior' monasteriorū nisi canonice' transferātur ad ipa priozatus eccl'ias administrationes vl' officia gubernare. ¶ Qui vero cōtra prohibitiōem presentē pdicta de cetero alienis monachis cōmiserint vel dimiserint iam cōmissa ea' vice ordinādi de ipsis sint ptāte priuati. z de eis p dioceſanos si exēpta nō fuerint alioquin p se. c apo. ibi plenā omniū qui presentes fuerint zc. dicebant quidā in minoribus beneficijs non vocandos absentes. quod hic reprobatur. vnde intelligimus ibi presentes qui sunt in loco vnde debēt vocari. C. de prescrip. lō. temp l. vl. s. de ma. z obe. c. vl. vel ibi cōsuetudo erat. absentes ad talia non vocari vt sequitur.

i ¶ Commode. sic. s. de elec. qz propter. siue ergo sint in prouincia siue extra prouinciā si cōmode vocari possunt vocabūtur alias non. de hoc s. de elec. cozā. sed q; ō remoto loco vocentur stat' cōsuetudini. e. ti. in gene si. Et dicebant quidā q; an vocarentur vel nō. nō stabitur cōsuetudini. qō non est verū vt hic patet. Sed posses dicere. q; nō loquit' hic de elec. plato. z dicit littera ad talia zē sed dico q; p; suetudo dat ius eligendi. z ita pōt intelligi de causa pos. cum ecclesia. Item dat iurisdictionem iudicandi ergo z sine absentibus eligendi. de fo. com. cū contingat. cū si. Item vocatio absentiuz non est de substantialibus fozme. s. de elec. ecclesia. ij. Sed nūquid in alienatione z aliis tractatibus vocari debent absentes. Credo q; nō. x. q. ij. hoc ius pozrectum. vbi de hoc p dec. s. e. li. de of. oī. q; uis. vbi dixi de hoc. z. s. de rescri. presentium.

k ¶ Instantiby. poterit ergo contemptū prosecz. z collationē illam facere cessari. ratificare etiā poterūt si volent. s. de elec. q; sicut.

D Resenti. emanauit ad declarationē eorū que no. guil. z gar. s. e. ti. statutum. io. an.

m ¶ Statutum. s. e. ti. c. ij.

n ¶ Alij curiales. l' nō.

o Recedētes. dicebat gar. q; cū appellatōe vbs tantū z suburbia. i telligantur. ff. de ver. si. l. ij. z nomie curie tm loquit cū vbi curia habitat cuz suis suburbijs intellige re debeamus in his qui nondū curiā intrauerār. vel illicēciati recesserāt ab alijs secus.

p ¶ Vicinis dicit pōs ille qui est in bozris. ff. de prozcu. l. presens. vel que est in prouincia. C. de pscrip. lon. tem. l. vl. infra determinabit que intelligantur loco vicina.

q ¶ Decedebat. hoc dicebat guil. si recesserat animo cito redeūdi. vt de pe. di. i. diuozrium.

r ¶ Domicilīū. quod in pluribs locis haberi potest. ff. ad muni. assumptio. s. de rescrip. dilectus. ij. de fo. com. ex parte.

s ¶ Domus. ppria ergo licet sola domus possessio in ciuitate cōperata nō faciat quē mūicipē. ff. admūi. liberi'. §. sola. tñ q;tū ad ēq;p dom' z domicilīū. Quid dices si est in domo sibi z alijs cōi. Idem credo ac si esset in domo solū propria. ad hoc. s. de postula. c. i. Et res cōis omnīū illoz est. ff. de ritu nup. illud z qui iurat suū nō esse. ff. de v. sig. si pupill' §. vl. z cū quis legat seruos suos z qui in toto z qui in pte sui sunt legati intelligūtur. ff. de le. iij. si quis seruos suos. nec obstat. rij. q. ij. q māumitt'. z. ff. ō i iusvo. l. f. si hac. §. q māumit. qz ibi erat cōe plib. ñ vt collegio. pbat hec. solutō. ff. e. r. l. cōis libert' ñ ob. rij. q. i. §. vl. qz ibi soluit cautio. l. vicena milia. z si modicū erā superesset non includeret sub loco. ff. de ver. sig. l. iij. io. an.

t ¶ Legales. secundum quas. xx. miliaria computant pro die. ff. si qs

v ¶ Specialiter. si hoc est speciale ergo ipsius contrariū est generale. et facit ad ea que no. s. de rescrip. nonnulli. z que dixi. s. e. li. de rescrip. statutum. §. cum autē. de elec. i. rñ. io. an.

x ¶ Originis. certe satis idem puto. si ibi habet continuū domicilium licet inde non sit oriundus. ad hoc. x. di. si in aditoriū. z optime. s. de elec. fundamenta. §. vl. de tem. or. c. iij. i. rñ. ff. ad muni. eius. §. vl. C. vbi sena. vel cla. l. senatores. nec rōem diuersitatis video z idē dico in oriūdo qui ibi propriā nō haberet domū. sed forte conductā cū eadē sit ratō.

ad hec. ff. de le. non possunt. vnde quod dicit originis siue domū ꝛ ꝺ domo p̄pria ꝛ de domo habitationis potest intelligi.

a Morar etur. alias enī grauet p̄iudiciū inferretur loco vbi ꝺgit curia si omnia beneficia tū cibi vacantia haberēt solū conferri per papam

Jap. se. p̄ochiale. spūale sit in eis propter curā. in alijs ergo ius antiquum remanet. ad idē. ꝑ. c. li. de elec. nemo. ꝛ p̄ hoc satis patet q̄ i alijs nō currit mensis se de vacāte. currit tñ igno rāti. vt. ꝑ. c. statutū dixi.

c Ne ip̄az. rationem hic ponit. ꝛ est si. ꝑ. c. li. de of. dele. si is cui ꝛ. ſ. ne se. va. c. vno. in fi.

d Afferre. ꝑ. c. tit. c. i.

e Alia. vt. ꝑ. c. statutū. ꝛ. ꝑ. c. p̄ori.

f Obitū. ſ. cū decessit infra mensem. alias nō esset questio. ꝑ. c. statutū

Jcui nulla grā alicui concessa vt pui dere possit p̄sonis idoneis in certa ecclesia p̄sonis nō expressis nō expirat f integra obitū concedēti secus si p̄sōe esset expresse

h Expressione. mītuz ergo ꝺgatur expressio p̄sone. facit. ſ. c. p̄or. ꝛ. ꝑ. de of. dele. is cui. c. li.

i Idoneis. vt. ꝑ. c. ti. sī fordiata. ꝛ. c. is cui. c. li.

k Legittime. ſ. secundū statuta latis vel generalis concilij. ꝑ. de ꝓcess. preben. c. ij. ꝛ de elect. ne pro defectu. Et talia bñficia de latere qui sunt i p̄nintia cōferre possunt. ꝑ. c. venerabiles.

l Decet. ſ. de re. iu. decet cū suis concor.

m Suam. quādo ergo est gr̄a eius cui scribitur non expirat. vt. ꝑ. secus quādo alterius puto pro quo scribit vt hic

n Moriat. vel renū cieī. ꝑ. de renun. c. i. c. li. ad bñficiū finē expresse ꝺdicit. ꝑ. c. li. de of. dele. si super gratia. vbi dicit q̄ executor potestas datorū sup gr̄a alicuius nō expirat re integra sic nec gr̄a cū sit accessoria ad gratiam. hic cōtrariū dicitur Sol. facti diuersitas soluit contrariū. ibi loquit de gratia iā facta hic de facienda p̄ executores. vnde ibi dicit ter. gr̄a facta tē. hic dicit p̄uisione facienda. si ergo papa concedat canonicatū ꝛ p̄rebendā si vacat vel que primo vacauerit nulli alij de iure debitā. ꝛ sup hac gratia p̄ se facta dat executores. habet locū decr. illa. quia cū iam sit canonicus ꝛ iam sit facta gratia. potestas executor velut accessoria nō expirat. sed si papa non facit gratiā sed mandet fieri. puta p̄uideri mihi de beneficio. hic p̄tās executoris principalis est. ꝛ expirat re integra. Sed quare non expirat in. ꝑ. p̄nti. casu cum etiā adhuc sit p̄uisio facienda. Sol. ibi etiā erat facta gratia cū respiceret eum qui p̄uidere debebat non eum cui debebat p̄uideri.

Jeps cui. Emanauit ad declarationē decr.. ꝑ. c. non liceat. ꝛ. c. epi

p Scopus si er. c. cum secundum apostolum.

q Commisisti. quod alias sine pena facere non posset vt. ꝑ. c. li. de tē. ordinan. c. ij.

r Ad sacros. ideo dicit quia p̄o ordinatis ad minores non scribit ecclesiam vt ordinatores compellat vt no. ꝑ. c. ti. c. ij.

s Titulū. saltē patrimoniū. vnū scias q̄ io. gof. ꝛ inno. tenent. ꝑ. c. epūs q̄ quātūcūq; clericus habeat patrimoniū nisi expresse ordinet ad titulū patrimoniū sui habet actionem cōtra ordinantē ad ea que dicuntur ſ. tan. ꝛ host. contradicentes eum si patrimoniū habet tacite ad titulum patrimoniū ordinatū ita q̄ deficiet actio quib ego consentio p̄ predi. decre. epūs si. alias istud nisi q̄ ibiponitur nec p̄prie nec exceptiue venit ꝛ per decr. tuis. c. ti. ꝛ de hoc p̄ host. de rescrip. postulasti.

v In culpa. ꝛ sic esse debet in pena. vt. xxxviij. dis. quia ea ꝛ. xxviij. dis. quia sunt. io. an.

t Taliter. ſ. sine certo titulo.

v Ministrare. videbat q̄ puniri deberet ille qui mādauit ꝛ imputare sibi debuit q̄ talē elegit ꝛ p̄ aliū fecit. vnde idē ac si p̄ seipm elegisset ꝺ rectu. qui p̄ aliū. Sed hec vera vt mādauit de certo. vt statim sequit. ꝛ facē

x Aliū non. p̄ his que ꝺcit. ꝑ. c. ti. si paup̄. ꝺ. de ele. si cōpromissarius.

y Certas. ꝛ expressas intelligo. q̄z si p̄misisset ei ordiare clericus talis

Jeps cui nullis p̄ Jdē. sonis expressis in genere cōmisisti vt vice tua ordines in tua dioceſi celebraret. ad sacros ordines p̄mouerit quēp̄iā titulū nō habentez ei cū in culpa fuerit taliter ordinādo eundē tenebitur vite necessaria minis trare donec sibi p̄ eū vel p̄ aliū de cōperēti bñficio sit p̄uisū. Si vero certas cōmisisti eidē ordinare p̄sonas tu q̄ p̄uidere hoc casu an haberent titulū debuisti taliter ordinato ad p̄dicta donec p̄ te bñficiatus fuerit obligatus existis. Eis aūt quib a dioce sanis dat licētia vt possit a quo voluerint ep̄o. ad oēs sacros ordines promoueri. nō q̄ ordinātis sed qui tribuūt licētiā. cū eā dare nō debeāt titulū nō habēti. ad premissa si titulum nō habeant obligantur. Jdem

Clāuis tibi nup in genere potestatē dederim bñficia ſex clericoz tuoz credentiū vel decētiū autoritate nr̄e p̄sonis idoneis ꝓferēdi. canonicatū tñ ꝛ p̄bendā. q̄s i tua eccl̄ia in qua post p̄dictā gratiam tibi factam mādauimus cuidā speciali ter. p̄uideri. obtiebat quidā ex eisdē tuis clericis nūc defūctis ꝓferreñ potes: cū illi p̄ quo scripsim ꝺbeat. nā p̄rie generali gr̄e tibi facte ꝺrogat posteriozi spāli. licz de illa nō fecerit mētionē. Silī ratione si post facultatē tibi cōcessam a nobis ꝓferēda bñficia tue dioceſis quoz collatio est ad se. ap. devoluta. nos eoruz aliq̄ ꝺ añēx tu ꝓferas ꝓferam ꝺ spāliter alicui l cōferri mādem ꝺ de cōcessione tibi facta

villevl' loci adhuc est hic genus ꝛ nō species vñ locū habebant supiora. aliud est enī certū aliud certū ꝛ expressum. facit. ſ. de concess. preb. ne capitāde

z Predicta. ſ. vite necessaria.

a Per te vel p̄ aliū. ꝑ. p̄oz. rñ. nec poterat sibi in dignitate beneficij obtinere quo illū dignuz ad ordines reputauit. ꝑ. de eta. ꝛ qual. accepim. quod dicit vt ibi.

b Quo voluerint. dūtñ catholico ꝛ in apta sede ap. rebellione nō fuerit. ꝑ. de p̄scrip. veniens

c Ad premissa. ſ. vite necessaria. donec eis de cōperēti beneficio sit p̄uisuz. ꝛ trāsit talis obligatio ad successorē. vt. ꝑ. c. ti. cū scōm aplm Quid dicco si clericus ordinatus sine titulo ad sacros p̄misit ep̄o q̄ eū sup his non inq̄etaret. nunqd tali renūciatōe nō obstāte agere poterit videt q̄ñ eraquo renūciauit. vij. q. i. q̄ periculosuz. de elec. cū inter. R. Econtra. q̄z id videt ius publicum q̄ remitti nō p̄t. de fo. com. si diligēti. de sen. ex. cōtigit. ꝛ beneficio q̄ nondū habebat renunciare. non potuit sicut nec beneditari nōdū delate. ff. de acqui. here. l. qui sup stitis. ꝛ alimēta pacto alimentarij nō rollunt. ff. de trāsac. cū hi dicit dq̄ valet pactū. bar. bri. dicit hoc si post ordinationē interuenit. sed si i ordinatiōe vtercq; simoniacus esset ꝛ deponendus. ꝑ. de simo.. c. pē. in q̄stione veneriali. q̄ incipit esto q̄ ep̄s ordinet.

Clamuis tibi. si primo loco papa dat licētiā cōferēdi bñficia certo mō vacātia l' ad papā devoluta. ſcō aliquod his cōferat spāliter vel cōferri mandat spēs generi derogat. ita q̄ ſcō beneficiū debeat. ad hāc decr. cōcor. ꝑ. c. ti. dudum.

b Ingenere. si aūt in specie dedisset licentiā. puta arch. boñ. cū vacabit tūc secus q̄z vtrūq; spāle. ꝛ sic valeret primū nisi de p̄rio fieret mētio in ſcō. ꝛ idē est si ante ſcam specialē gratiā iā erat descensum ad speciē ex virtute primi generalis. ad hoc. ꝑ. de fi. p̄ref. ex tua. ꝺ of. dele. ex pte. i.

c Tuoz. q̄ dicātur sui clerici hoc casu ꝛ similib ꝺabes. ſ. de ꝺ. si. c. vl.

d Decedentiū. ista duo sunt diuersa maxime in impetrationib vl' gratijs. vt p̄obat. ꝑ. de p̄scrip. susceptū. ij. rñ. sed nūqd si clericus suus cedit l' decedit in curia romana poterit eius beneficiū cōferre. Dic q̄ non nisi haberet ad hoc mādatū expressuz vt. ꝑ. c. in fi. Sed quid dices. ille cui facta est talis gratia vult cōferre beneficia. q̄ vacāt p̄ ꝓrogationez clerici sui vel p̄ adeptionē ep̄atus. vel ſcī beneficij curati. nūqd poterit. Et videt q̄ sic. iā enī tacite ipo facto renūciasse videt. ad hoc. ꝑ. de his q̄ fiūt. a ma. p. c. ex ore. de of. dele. gratū. Credo q̄ cū tales indulgētie restringāt. ꝑ. c. is cui. ꝛ. q̄uis. q̄ talia bñficia ꝓferre nō poterit. cū ꝺbit privatione iuris q̄z renūciatōe vacēt. q̄ patet ex eo q̄ ꝓpellunt ad illa dimittēda. vt ꝑ. de cle. cō. c. i. ꝑ. c. de multa. ꝛ licet ep̄s. ꝛ cū singula. ad hoc facit p̄dicta decr. susceptū nā similiter posset dici q̄ cedēs esset mortuus q̄ ad bñficium cui cessit. vij. q. i. §. ccce in quib. xxiij. q. ij. §. i. Dz pone. iā contulit bñficia v. clericoz. moriunt duo sui clerici sil. quoz alter habebat pinguī bñficiū altero. vult pinguī cōferre. nūqd poterit. videt distiguēdum aut papa p̄pria motu dedit hāc gr̄am. aut nō. vt p̄rio casu possit pinguī cōferre. scōm nō. vt. ꝑ. c. si plib. Sed dic q̄ illud posset locū habere si posset cōferre beneficia ex p̄rioz clericoz suoz decedentiū. sed hic de primis dic. nō est dictū vñ qd bñficius voluerit ꝓferre poterit. io. an.

e ¶ Idoneis.s.e.is cui.
f ¶ Post.alias non fuisset tanta questio ex quo primū mandatū specia/
le genus precessisset.io.an.
g ¶ Derogat.vt.j.de re.iu.generi.cum suis concor.
h ¶ Conferam⁹.penes papā eni remānt eadē ptās z maior etiā in predi
ctis.vñ exq̄ ipe occupauit melior est ipius conditio.vt.s.e.dudum.

¶ His cui.habuit or/
tū ex constitutiōibꝫ
reuocatoriis quas fecit
bonifacius statim post p
motionē suaz de gratia.
factis a nicolao.iiij.z ce
lestino.v.p quas ius q̄si
tū erat ad rem non in re
Reuocatoria gratiaz ni
colai incipiebat.pridem
ad apicē.illa vero celesti
ni incipit dudū circa p/
motionis.z de his etiaz
constitutiōibꝫ tractat.j.
c.prox.z.j.de concess.pb.
c.vl.plenius.
lz ¶ Nicolai quarti.
l ¶ Celestini quinti.
m ¶ Annexā.quasi in
anneris secus.s.e.ti.su/
per co.z.c.q2 sepe.z.j.pr.
responsio.

n ¶ Verba.quoz mētē
habes.j.de concess.preb.
c.vlt.sed ad litterā erant
hec omnes collationes
pensiones obseruatiōes
sup canonicatibꝫ digni/
tatibꝫ psonatibꝫ pbēdis
officijs dignitatibꝫ por/
tionibꝫ prestimoniis ec
clesijs prochialibꝫ rura/
libꝫ vel alijs necnō super
quibuscunq; beneficijs
ecclesiasticis vacaturis
cū cura vel sine cura.i q̄
bus nō sit ius quesitum
in re.licz ad rem p dictū
antecessorem nostrū seu
eius auctoritate factas
con cessas seu cōmissas.
z ea que ab ipso sup his
circa ea quōlibet p̄cesse/
runt aplica auctoritate
in fratrū nostroz p̄sentia
vi.calendas ianuarij eū
adhuc sicut premittitur
essemus Neapoli.oīnno
cassauimus.irritauim⁹
z vacuimus cassas irri/
tas z vacuas nunciani/
mus.nullius etiā decer
nimus fore firmitatis.z
quod ex tūc secus a quo
quā scienter vel ignorāē
cōtigerit attentari.&c.iō
igit dixit ista verba.q2 p
verba illa causat ius q̄si
tū ad rē sed non in re nō
sic intelligit revocatum
o ¶ Consuetis.p hoc nō
revocat.gra.est ei equs
q̄ppter ius in re seruare
tur ius ad rē in hoc casu
q̄s propter ius ad rē exti
guet ius in re ꝯ mentem
constitutionis.
p ¶ Magis dignū.s.e
de consecratio.eccle.vel
al.q̄ in dubijs cum suis concordantijs.
q ¶ Et si.tolle quod est.j.p̄fatus qui canonicatū auctoritate ap.iā ha/
bebat adeptus fuerat in eadē ecclesia ex episcopi.&c.io.an.
r ¶ Cuiuscunq;.ad quē pertinebat collatio.vel forte legati.
s ¶ Idem.s.q̄ canonicatū retineat.z canonicat⁹ rōe p̄bendam.

¶ Dodā.alias hoc erat de iure cōi.s.e.ti.hi qui. b ¶ Anteferri.ad
idē.j.de cōcess.prebē.auctē. ¶ Constitutio.revocatoria.de q̄ vi
dist.s.prori.c. d ¶ Ignorāti.s.e.si post hāc.z.c.dudū.z.c.si bñficia &c.
e ¶ Collatio.q2 si p̄cessisset collatio ius habuisset nō ad rē sed i re.z sic
nō fuisset revocatū p cōstōem revocatoriā.s.e.c.prori.j.de cōcess.pbē.c.
vl.z sic no.q̄ quis impediat aliū in eo q̄s p se nō cōsequit.ad idē.j.de p̄cess.
prebē.auctē.sed ibi aliquid cōsequit.q2 habet scōam p̄bendā qui alias

¶ Dodā p litteras felicis recor/
dationis nicolai pape p̄decess.
nostri canonicatū sub expecta
tione vacature p̄bēde in certa ecclesia
obtinēte.successor eius celestin⁹ cuidā
alteri similē in eadē ecclia gram fecit
quē oibus etiā aute ipm auctē aplica
quauis alia in ecclesia ipa receptis vo
luit anteferri cū interpositiōe ḋcreti.
prius hāc tū ad primū z eius executores
scōe gratie noticia pueniss et vacās p
benda eidez prio p suos fuit executo
res collata.post hmōi autez z ante fa
ctā scōo collatōnē ipius p̄bēde nostra
constō revocatoria emanauit, et q̄ri
quis eoz ius hēat in p̄bēda hmōi du

¶ Mandatū.decre.venit declara (solum habitur⁹ esset tertiā.io.an.
tiue ad decr.s.e.cum in illis in fi. g ¶ Beneficio decurato non
prouidebit.s.e.ti.cum in illis in fi.nec de dignitate.s.e.ti.c.vltimo.
b ¶ Collationē.de spectāre ad pūtatiōem institōem vel electiōem nō po
terit prouideri.s.e.cū in illis.§.cū aūt. i ¶ Capituli.idē ei ē facere per
aliū q̄ p se.j.de re.iu.qui p aliū.cū suis cōcor..ff.q⁹ c⁹q3 vniuer.Jtē co/
rū.§.si decuriones.
lz ¶ Statuto.ē forte cō
suetudo l statutū q⁹ bene
ficia vacātia prio mēse p
tinēria ad collatōez capi
tuli cōferat prim⁹ canoi
cus vacātia.sedo sēbus.
tertio terti⁹.z sic de sigu
lis l q⁹ bñficia familiarū
suoz spectantia ad colla
tiōem capli vacantia ca
nonici cōferāt.tales con
suetudines z statuta sūt
in mltis eccl̄ijs gallicāis
l ¶ Extēdit.q2 papa nō
intēdebat guare alteraz
dignitatē ca. s̄z totū capl̄z
s.e.cum in illis ad fin.
m ¶ Singulariter.q̄si
vice capli vt i.i.rñ. io.ā
n ¶ Prebēdaz.l digni
tatū vel officioz ipsius
eccl̄ie vt in sedo rñ.z no.
q⁹ dicit rōe hmōi pbēda/
rū.q.d. si pineret ad ali
am cām.puta ppter alia
bñficia que habet in alia
ecclesia mādatū tūc non
comprehendit illa.

¶ Astoralis.Emana
uit ad declaratōnē
decre.s.e.er parte in fi.z
eoz que no.ibi hosti.z.e
ti.de rectoribꝫ.in fi.et b
dicit.datio coadiutoruz
epoz z suoz supioz ē de
maioribꝫ causis z spectat
ad solū papā.pōt rñ epūs
senio vel infirmitate per
petua impeditus de cōsen
su capli sui vel maioris p
tis sibi autoritate apost.
vnū vel duos coadiutoꝛs
res assumere.z si demēs
fuerit capl̄m aut due ipi
us ptes hoc faciēt.Ḅz si
epūs ꝺdicit tūc nil inuoca/
bit capl̄m.sed epi z eccie
cōditio ē ꝑscito poterit.
intimabit papez coadiu
tozes isti sumpt⁹ mode/
ratos habebūt de prouē
tibꝫ platorum ipsorum.
p ¶ Maioribꝫ.nume
rū.ergo in talias q̄s ba/
bes no.s.de trāsla.c.i.ō
of.le.q⁹ trāslatōem.de ex
cess.pla.sicut venire.
q ¶ Nō obstāte.no.per
bāc lram q⁹ ꝺ romana ec
clesiā nō currit p̄scriptō
in his q̄ sibi in signū spā
lis p̄uilegij reseruauit.si
cut nec cōtra p̄uilegiū p̄
latiōis ō hoc.s.de scrip.
cum nobis.
r ¶ Tantūmō.sic.s.e.
li.de supplen.negli.plat.
eccl̄ie.ergo nō ab archiepo p
p̄iarcha vel legato.q2 i

¶ Mandatū aplicum ubi dire
ctū vt.t.clico de bñficio ⁸ spe
ctāte ad collatōem ᵇ carboñ,
capli prouideres beneficia eiusdē ca
pituli siue denr in cōi p ipm, siue per
canonicos eiusdē ecclesie singulares
vice ac auctē capli, aut ex iure ipius
de ꝓsuetudine vel statuto ⁹ merito cō/
prehēdit, ad bñficia tū rōne dignita
tū psonatuū vel officioz que nōnulli
ex eisdem canonic obtinēt in ipsa ec/
clesia ad earūdē collationē spectātia
mādatū hmōi minime se extēdit ¶
Idem esse censemus si ratione p̄ben
daz suaz ad ipsos canonicos collatō
dictoz bñficioz singulariter ⁱᵐ pinere
noscitur, nisi cōtineak fortasitan in mā
dato q⁹ eidē clerico puideas de bene/
ficio ad collationē narrat boñ.capli p
tinēti cōiter vel diuisim.tūc enī ō bñ
ficijs que ad ipsoz collationē ptinent
ratione hmōi p̄bendaz ⁿ poteris pro/
uidere ¶ Bonifacius.viij.

De clerico egrotante.

¶ Astoralis ᵒ officij debitum
exequentes declaramus
atq; statuimus coadiuto
rū epoz z supioz prelatoz
bationē intelligendā esse de cāis ma
ioribꝫ z referendā ad se,ap.acab ea cō
suetudine nō ᵖ obstāte cōtraria tñmō
ᵠ postulandā. ¶ Ulez ne hoc ptextu
ecclesie existētes precipue in remotis
ʳ dispendia patiant, nos earū in hac
pte indēnitatibꝫ precauere volentes:
hac generali constitutione sancimus
vt eps senio aut valitudine corporali
grauatus: vel etiā alias a deo ipedit⁹
ppetuo ˢ: vt offm suum nequeat exer

bitak.nos neutz illoz decernim⁹ ius
habere in eadē patria eī collatio post
z cōtra decretū a dicto celestino inter
positū facta: lz ab ignorātibꝫ et etiam
ignorāti nō obtinz firmitatē. ¶ Jus
vero q̄ sēdo ad p̄bendā nō in p̄bēda
hmōi cōperebat, cū nostrā revocatio
nē eius collatō non p̄cesserit per eam
penitus est sublatum. ¶ Idem.

¶ Andatū aplicum ubi dire
ctū vt.t.clico de bñficio ⁸ spe
ctāte ad collatōem ᵇ carboñ,
capli prouideres beneficia eiusdē ca
pituli siue denr in cōi p ipm, siue per
canonicos eiusdē ecclesie singulares
vice ac auctē capli, aut ex iure ipius
de ꝓsuetudine vel statuto ⁹ merito cō/
prehēdit, ad bñficia tū rōne dignita
tū psonatuū vel officioz que nōnulli
ex eisdem canonic obtinēt in ipsa ec/
clesia ad earūdē collationē spectātia
mādatū hmōi minime se extēdit ¶
Idem esse censemus si ratione p̄ben
daz suaz ad ipsos canonicos collatō
dictoz bñficioz singulariter ⁱᵐ pinere
noscitur, nisi cōtineak fortasitan in mā
dato q⁹ eidē clerico puideas de bene/
ficio ad collationē narrat boñ.capli p
tinēti cōiter vel diuisim.tūc enī ō bñ
ficijs que ad ipsoz collationē ptinent
ratione hmōi p̄bendaz ⁿ poteris pro/
uidere ¶ Bonifacius.viij.

generali legatiōe talia nō trāseūt in p̄dicta decr.q⁹ trāslationē. Ad dec.
s.e.ex pte in fi,rñdet q⁹ illud fuerit de spāli auctē vel mādato dñi pape.
z q⁹ ita esset p antiq̄ iura,pbak p canon.vñ.q.i.c.i.z.c.q3uis triste. cum
multis capitulis eiusdē questionis.ad idē decre.superius allegate.z de
regula.licet.v.illa semper de regūlari.nisi ad fi.
s ¶ Remotis bis enim precipue prouidendum fuit.ad boc.s.de elec.
nibil.ad fi.
t ¶ Perpetuo.z sic nota.q⁹ licet egrotās laboret infirmitate incurabili
non remouetur.sed datur coadiutor ad idem.supra.e.t.ex parte.z sic re
probatur opi.ber.de qua nota.s.e.tua.
a ¶ Maioribus.regulariter enim tenet quod facit maior pars.de bis
que fiunt a maiore parte capituli capitulo primo. et dicitur totum.

capitulum fecisse.l vi. di. aplica. cũ si. sed ℔ fallit. ff. in pri. casu.
b Auctoritate aplica. sunt igi isti delegati pape in hac pte. z cõcor. ℟. de offi. or. irrefragabili. ℟. de bere. ad abolendam. in fi. z. ff. de sta. re. c. vno. z in cle. qz regulares. de sup. negli. prela.
c De mẽs. de suc. ab inte. cũ dilect⁹. iij. q. ix. iudicas. z est si. qõ dicit lex. q q ñ pater est furiosus filij⁹ datur curator patri. ℒ. de cu. fu. si pat. ff. co. ti. lij. al's autẽ eruditi lex filios esse castigatores parentũ. in auc. de nup. ℌ. si quod sanctũ coll'. iij. de maio. z obe. cũ inferior. hinc ẽ q ipse inuito coadiutorem nõ dabũt. vt in sequẽti. R.
d Due ptes. z sic non sufficit maior ps z ẽ speciale. ad idem. ℟. de elec. licet. vbi de electione ro. pon. requirunt ad min⁹ due ptes. ad idem. ℟. e. t. scriptũ. vbi in postulatõne que cõcurrit cum electione due ptes etiam requirunt. ad idem. ℟. e. li. de eleck. si qñ. z. c. idẽnitatibus. ℌ. i. Iz autẽ hoc sit spãle. q due ptes debent consentire regulariter est q due partes collegij vel vniuersitat⁹ debent esse pñtes. ff. q cuiuscũq vniuer. l. plane. ff. de decr. ab or. fa. l. iij.

e Aut duos, banc litteram quã. ℟. habueras hic videas repetitam. p quam litterã credo. q si plures dare vellent non possent. et potuit papa ad hoc mot⁹ esse ex eo. q coadiutores debẽt sum ptus habere ab eccl'ia. vt ff. e. ℌ. pñti. stemus ergo scripture. qz papa si de pluribus voluisset sic exp̃ssisset. de deci. ad audientiã. z sufficit ita scriptuz esse. vt. q. iij. scriptum. ff. qui z a quib⁹. l. psperit. cum etiaz isti nõ ordinaria sed delegata potestate fungant. vnde habent seruare metas mandati ℟. ti. pri. cui de non. ℟. de rescrip. cum dilecta.
f Officium. est ergo coadiutoris officiũ ea facere que pertinent ad officiũ eius cui deputat⁹ est.
g Noluerit. nõ est ergo idẽ tacere qõ contradicere. qz si cõtradicit capitulũ coadiutorẽ nõ dat. si tacet see⁹ vt in pri. casu. ad hoc facit. ff. de regu. iur⁹. is qui tacet. vbi dicã de hoc. Et nota ar. ad ℔. qz coadiutor non datur inuito. ad hoc. vij. q. i. scripsi. z. c. q̃liter. z. c. q̃uis. ℌ. eccc. sed hoc est falsum. qz inuito dat. ad hoc de ec. edi. ad audientiã. in fi. z nota. ℟. e. ex pte. in vlti. glo. Et iura illa nõ in coadiutore sz in substituto loquunt qui nõ datur inuito. coadiutor autẽ in casu isto p capl'm inuito epo nõ nõ datur. al's autẽ per eum ad quẽ pertinet bñ datur inuito. vt dixi. sed hic ap. auẽre datur. sed hoc casu nõ dabit. qz capl'm in ℔ casu mandatũ nõ habet a papa ad quẽ datio eius pertinet. vt in pn.
b Prorimo. sez quando demens est episcop⁹ z nescit vel nõ põt exprimere quid velit.
i Circũstantijs. aliter enim ad veritatẽ peruenire nõ possz. xxiij. q. viij. occidit. ℟. de testib⁹. cũ causam.
k Moderatos. ad idem. e. ti. de rectorib⁹. z. c. sequen. nõ enĩ cogunt⁹ pprijs militare stipendijs. x. q. ij. p̃carie. xij. q. ij. charitatem.
l Abstinẽtes. ad idẽ. ℟. de elec. nihil est. z. e. li. e. ti. is cui. z. c. idẽnitatib⁹. ℌ. si vo. z intellige de alienatione imobiliũ vel mobiliũ pretiosorum al's mobilia que seruãdo seruari nõ pñt alienare poterunt ad instar. tutor. ℒ. de admi. tu. lex que tutores. io. an.

Si capitulũ. Emanauit ad declarationẽ eor⁹ que no. ℟. de ma. z obe. bis que. z. c. cum olim.
n Epi. solius qõ dic vt. ff. ne se. va. c. vno.
o Non possit. vt. ℟. ne se. va. c. illa. Sed obijcies. si põt cõfirmare qõ est plus. quare nõ conferre. Sol. est falsum q cõfirmare sit plus. qz qui cõfirmat nõ donat. de fi. instru. inter. sed q confert donat. ℟. e. li. de ofp Presentatos. qd de electis p clericos ad quos elec- (fi. vi. c. vlti. tio spectat. dic idem. sed de illis erat expressuz in pdicta decre. cũ olim de ma. z obe. ideo de pñtatis solum hic dixit. z poterat de pñsentatis dubitari qz asi pñtatio inniteret gratie. z nõ iure cõi. vt sic prãs huius gr̃e vacante sede in capl'm nõ transiret.
q Idonei. intelligitur si nõ sit appositũ. de elec. cãm que.
r Episcopũ. solũ. ea enim que sunt iurisdictionis transeunt in capl'm vacante sede. vt in iuribus superi⁹ allegatis. ad idẽ de beret. ad abolendã qõ vex intelligas. nisi interdictũ esset eis a papa vt. ℟. e. lib. de ma. z obe. c. vno.

toz successorib⁹ si hoc antea non fecerint. plenariam reddituri. Ceterũ qõ de epis premittit ad supiores etiã platos esse volum⁹ z intelligim⁹ referendum. Bonifacius. viij.

De institutione.

Et si capl'm sede vacante bñficia que ad collationez epi'n ptinent cõferre nõ⁹ possit presentatos⁹ tĩ a patronis põt admittere si sint idonei⁹ z eos instituere in beneficijs ad q̃ fuerint p̃sentati. Iz ad epm' si supesset admissio z institutio hmõi ptineret. Idem in eodem.

Jnis ad quẽ rectoris p̃sentatõ in aliqua prochiali ecclesia nosc̃itur ptinere quẽpiam nõ constitutũ in sacris pñtet ad eam. ipsum dũmodo al's sit idone⁹. z infra temp⁹ a iure statutũ ad ordines quos ipsi⁹ ecclesie cura requirit. valeat promoueri decernim⁹ admittendũ. Jnnocentius quart⁹ dicto filio suo andree capellano nostro.

De concessiõe prebende z ecclesie nõ vacantis.

Quia cũctis z infra ppone batur itaq p parte tua. q cũ predicta prepositura dũ vacabat tibi p euz qui conferre potuit ipsam collata fuisset: collatio hmõi canonica existebat: maxime cũ nulla p priorem ipsum que illa de ea. si mãdek alicui. puideri de dignitate vacatura quã duxerit acceptanda. z vacat digñtas quã añ acceptationẽ ordinarius confert. tenet ipsi⁹ collatio. etiã si executor impetrantis añ acceptationẽ fecerit reseruationẽ inhibitionẽ z processus super prima vacante ℒ. contra hunc casuz stilus curie adinuenit. qua statuit terminũ acceptãdi. inhibens ff. illum collationem fieri cũ decre. qõ dic vt in cle. e. ti. cum ei quẽ. ij. rñso.
c Et infra. sub ℔ infra intelligas factũ. scz q innoc. dedit gr̃am dracoui sup prima prebẽda. vel dignitate sine cura q̃ vacaret in eccl'ia carnoteñ. qua duceret acceptãdaz dato sibi priori quodam in executorem z in literis suis erat decretũ. prior ille accessit ad eccl'iam carnoteñ. q̃ tunc vacabat z ibi capl'o in quo erat subdecanus gratiã publicauit. z cõtulit ibidem illi. d. dignitatẽ sine cura vel prebẽdã que ibi pmo vacaret quaz duceret acceptandam. inhibens ne quis veniret cõtra suam collationẽ z pnuncians irritum see⁹ factũ. Post hoc prepositus⁹ normanie in vltramarinis partib⁹ decessit pri⁹ electo z confirmato subdecano ipsi⁹ ecclesie carnoteñ. in episcopũ carnoteñ. pposittura autem illa erat dignitas sine cura in eccl'ia carnoteñ. g. sancti eustachij cardinalis in partibus illis legat⁹ supplicauit epo. vt dignitatem suam conferret andree nepoti dñi pape. eps ille cõmisit illi cardinali vt cõferret. quod factum est. prior autem ille executor dracoñis audiens dignitatẽ illam vacasse. cõmisit cuidã archipbro. q illum dracoñem qui ipsam dignitatẽ acceptauit deberet de ipsa inuestire. qõ factum est modo inter. d. z. a. super hac dignitate questione suborta. partes fuerũt coraz papa. z primo allegauit a. vt sequit. hec patẽt in decisa. z ex his que sequent. ff. Et diuide in sex ptes. In prima que durat vsqz ibi dicebat añt. ponit an. petitio. In scõa que durat vsqz ibi. ex parte ponit. d. defensio. In tertia que durat vsqz ibi sed ertitit. ponunt replicationes an. In quarta que durat vsqz ibi. econuerso. ponunt duplicationes dracoñis. In quinta que durat vsqz ad. ℌ. nos nãqz ponunt triplicatiões an. In sexta p an. sententia hec fertur.
d Predicta. in decisa sic. ff. de rebus eccle. nõ alie. dudum.
e Vacabat. notabat factum partis alterius. quasi diceret. illi. d. fuit collata prebenda per executorem suuz anteq̃ vacaret. sed mihi vacãs collata fuit.
f Potuit. ℟. per episcopũ seu eius auctoritate. vt. ℟. dixi. interdũ etiaz solus epus talia confert. interdum cum capitulo pm diuersas ꝓsuetudines. quod dic vt no. de elec. cũ ecclesia vulterana. ff. ne se. va. c. vno. z bñ dixit qui poterat. qz al's collatio nõ valuisset. qz pro non dato habetur quod ab illo dat. ff. de iurepa. quod autẽ ibi de hoc.
g Priorem. qui fuerat executor dracoñis. vt dixi. ℟.

h Posset. Nota q aliqua p̄cesserat. sed nō talis que impedire posset z erat rō. qz fuerat facta añ acceptationē. vt patet. j. v. subiunctū.

i Premisse. in decisa impetrate per illum. d. ad priorem executorem suū. Jo. an.

lz Publicate. vñ per hoc videbat dignitas affectata, vt. j. c. si capitulo. sed nō est vez hoc casu. vt ibi dicā.

l Esset. sic. s. de resc̄p. eam te. z licet ꝑ nō ignoret. nō tamen ignorabat collationē per priorē factam añ vacationē z acceptationē non valere. z ideo iste allegatōes ignorantie parū ꝓsunt.

m Sine cura. z si ꝑ nō fuisset adiectū de tali intelligendū erat. vt. s. eo. li. de p̄ben. cū in ill'. i. rñ.

n Videbat. male intelligentib̄. subtiliť aūt intuentib̄ hoc non videbatur. s. de trāslat. inter corporalia. §. i.

o Allegabat. pro parte ipsius. d. ad corroborandū exceptionē vel defensionē suam.

p Non possit. vt. j. de priuile. volētes. talia tñ priuilegia non extendunt ad sentētias ordinariorū nisi in casib̄ vt. j. e. ti. ne aliquī.

q Similiter. pax valet hec similitudo. qz alia ratō reformat pactū. vt patet. j. §. ex parte.

r Tēp'. quod ē duorū mensium a tpe publicatōis. postea vo nō valebit ignorantiā allegare. in auc. vt facte. nota. consti. circa p̄n. colla. et s. ne cle. vel mo. sup specula. z hic adde qđ dixi i fi. sup data in vl. glo. Jo.

s Priuilegijs. hec allegatio intelligiť ꝑm responsionez aduerse ptis. j. c. §. ex pte. z poterat esse ratio. qz constitutōes sunt penales. et sic ex se odiose. priuilegia gratiosa. z sic fauorabilia. ad b̄ j. de re. iu. odia. sed licet hoc probabile videatur ꝑm p̄dictū. §. debet intelligi.

t Speciale. quasi ꝑm intentionē allegātis littera pro. d. directa priuilegiū est censanda. z sic nō requirat episcopi sciētia sed non est ita vt sequitur. Jo. an.

v Absentē. contumaciter. al's contra. iij. q. i. per totum.

x Depositionis. idez in inhibitione suspensione vel excōicatione. videtur ad hoc de do. z contu. veritas. in fi.

y Valebat. hoc verū esset si de certa p̄bēda vt dignitate mandatuz fuisset vel in casu isto post acceptationem z hoc nō aduertit allegator.

z Vim suā habēt. priuilegium enim datū alicui statim vim suā habet cū preuenerit ad illum cui cōceditur. ad hoc facit ler dicēs. q si scri ꝑ seruo meo vt in libertate moreret non statim liber est sed tunc cū littera ad ipsum puenerit. ff. de acqui. pos. l. qui absenti seruo. in prin. sed nō sic cum datur alicui potestas conferendi prebendam. vt. j. v. non sic autem z̄.

lam impedire posset: inhibitio precessisset. Dicebat autē pars altera q premisse littere sede carnotēn. vacāte fuissent in capitulo publicate ac prefatus eps tunc de capło ipso esset ibiq; presens existeret: ignorare nō potuit mandatū aplicum sup conferenda memorato, D. p̄bēda vel dignitate sine cura quā ipe duceret acceptandā cū primo in eccl'ia ipsa predicta vacaret alij fuisse directū. z sic p cōsequēs facultatē sibi esse sublatā cōferēdi huiusmodi dignitatē. ꝓpter quod videbat q nec p se nec p alium p̄fatam p̄positurā curam nō habentē animarū annexā. que primo post mādatū ipm in eccl'ia p̄dicta vacauit: potuerit alicui persone cōferre. presertim cū iam dictus prior eodē publicato mādato mor ꝑfato, D. prebendā vel dignitatē curam huiusmodi nō habētē. quaz primo in eadē eccl'ia vacare contingeret cōtulisset: nec als etiā prout allegabatur. pdesse poterat ipsius epi ignorantia in hac pte. nā si alicui a se. aplica concedat. q excōicari non possit. lz id forsitan su' ignorez eps non tñ propter hoc ei' ligatur sniā si quā. pferat in eundem. Similiter si alicui cōferēdi p̄bendā aliqnā tribuatur a sede ap. potestas. ex hoc ipso videť: q sit epe conferēdi tunc eā penit' interdicta facultas. Nec obstaret si forte obijceretur. q lex seu constitutio vel mādatum nullos astringunt nisi postq̄ ad noticiā puenerint eorundem. aut nisi post tempus infra qđ ignorare minime debuissent. q in priuilegijs z indulgētijs seu cōcessionibus spālibus sec' existit. in quib̄ sufficit q ad illoz quib' concedunt noticiam pueniant. vt patz cū indulgetur alicui q excōicari nō possit sicut superius est expressum. z quidē cum tribuitur alicui potestas conferēdi p̄bendam videtur p culdubio ei concedi aliquid spāle'. Adijciebat insup q cū sententia arceat etiā ignorantē. q̄ſi si cōtra prelatū alique absentē depositiōis sniā proferat ꝯctus quos iniuit ignorant postea vt prelat' nullū robur obtinēt firmitatis. z in supradictis litteris irritū decernimus z inane quicq̄d sup hmōi prebēda vel dignitate ꝯ nostrū ꝓtigerit attētari mandatū. collatio quā idez eps post tale nīm decretū. siue illud ignorauerit siue nō. de prefata p̄positura p se vel p alium fecerat non valebat'.

Ex pte vo tua extitit replicatuz. q hoc de illis priuilegijs z indulgentijs eq̄rate suadēte dz intelligi q vim' suaz hñt. mor cū ad illos quib' concedunt' pueniunt. ex quoz tenore liquido nosci p̄t. q talis circa ea fuerit intentio cōcedentis. vtpote cū alicui concedit' q excōicari nō possit. ex hoc enim euident' apparet. alijs ipm excōicandi ad empt' esse penit' facultatē. nō sic autē si alicui cōferendi p̄bendā siue certā' siue incertā' tribuat' potestas. nō enim tūc esse videť tribuentis intentio vt p hoc ei ad cui' donationē p̄benda ipsa primet cōferēdi possibilitas adimat'. nisi pri' ille sibi notificet. q eaz velit p hmōi potestatē conferre aut ei collatō nē interdicat illi'. vel postq̄ ipsi notificauerit talem ptātē fore sibi concessam vacuū decernat z irritū'. si sec' de ipsa p̄sumat. qz' cū illi nō amplior det' ptās q̄ ipse roman' pontifex hēat in hac. pte. sicut p eam quaz obtinet ipse ro. pon. facultas cōferēdi beneficium vel p̄bendā. nisi suā insinuet voluntatē. alicui nō auferť. siliter z per eaz que taliter illi' ab ipso' cōceditur. ei ad quē ipsi' prebēde spectat collatio priusq̄ insinuet ille sibi q velit eā concedere. vel etiā cōferat si forte vacet. ptās nō tollit' cōferendi. nisi forsan q ipsaz cōferre nō possit. exprimat' in concessiōe hmōi potestatis. tūc enim lz talem cōcessionē fortassis ignoret. sua tñ collatio. si postmodū prebendā ipsam conferat. nihil valet. cū satis sup hoc concedēt' intētio agīscať. sic cū indulget' alicui q excōicari nō valeat. vt in supioribus ē ꝑmissum. Subiunctū' etiā extitit. q cū memorato priori p̄fatas lras mādauissem'. vt memorato, D. p̄bendā vel dignitatē sine cura quam acceptandā duceret si vacaret tūc. vel quā prio vacare contingeret in eccl'ia p̄dicta. cōferret. idē prior quidendi ei de p̄benda vel dignitate ipa. nisi post acceptationē ipsi' nō habebat aliquā potestatē. vñ cuz sepedicta p̄positura fuerit tibi añq̄ illa idē, D. acceptaret prefati epi aucte collata. huiusmodi

a Certā. et p̄ssam vel nō expressam. puta primā que vacauerit.

b Incertā. sicut cum dicitur. p̄bendam cōferas quā duxerit acceptā dam. vt in casu nostro.

c Adimatur. s. de preben. dilect'. ij.

d Et irritū. nota q executor qui habet potestatē conferendi pōt interdicere collationē ei ad quē ptinet de iure. z reseruare sibi collationez z decernere irritū quod postea fieret. sicut z legatus de iurepa. cū dilect' z nota de hoc de p̄bē. c. vlti. z sic habes hic tres casus. in quib' p̄benda afficitur. de his videbis. j. c. si capitulo. z. c. si soli. Jo. an.

e Quia cum illi. optima respōsio. z fm inno. papa eni p̄bendas oēs z dignitates conferre pōt. s. de p̄ben. c. ij. z tamen illi ad quos collatio spectat. possunt illas cōferre nisi pri' papa insinuet illis q nō conferāt cum decreto. sic per talem potestatē vatam executori. nō aufertur ei ad quez ptinet conferēdi potestas nisi in litter' id dicatur. scz q conferre nō possit.

f Illi executori.

g Ab ipso, roma. pōtifice. Jo. an.

h Subiunctū. p parte ipsius an. cui scribit.

i Post acceptationē. intelligitur autem acceptare petendo per executorem suū sibi cōferri beneficiū quod poterat acceptare. vel recipiēdo illud sibi presenti collatū vt in cle. co. ti. cuz ei quē ij. rūso.

lz Acceptaret nota q quādo scribitur sub hac forma quam duxerit acceptandam decernentes irrituz z inane. executor ante illam acceptationē nil potest facere. z si fecerit nō valebit. tāq̄ super incerto. platum. ar. ff. cuiusq; vniuer. l. item. §. i. Si vo papa mandet alicui. quideri de prebenda quam duxerit acceptandaz sine clausula illa decernentes. tunc tenebit collatio illi' ad quez de iure ptinet anteq̄ ei nūcietur de acceptatione. Si autem papa mādat alicui. quideri de prebenda quaz acceptauerit cū clausula decernētes. tūc acceptatiōe facta statim executor interponit auctoritatem suam. prohibendo ne contra prohibitionē suam aliquid disponatur de illa prebenda. decernendo irritū z inane quicquid postea duxerit faciendū. cū hoc per illam formā sit ei concessum nec valebit. quisio tunc facta ab eo ad quem pertinet illius prebende collatio. etiam ignorante huiusmodi acceptationem z decretū. ber.

l Talis. s. quā duxerit acceptandam.

a ¶ Referri.licet ígit dicaꝭ in litteris.decernẽtes ꝛc.nihil operaꝭ decretũ ꝓiuſ q̃ fiat acceptatio.alꝫ decretũ eſſet ſup incerto ꝓout ſequit. papa enim nõ vult q̃ ſtatim aſſumat illud decretũ ſuũ vigorem.ſed tũc cũ acceptauerit tũc valet.etiã ſi ille ad quem pertinet collatio ignoraue rit acceptationẽ.qꝛ tũc decretũ ſumit vigorẽ ꝛ ligat ignorantes vt hic ꝛ ff.de ꝓben.dudũ.ſecus eni eſt in caſu vel decreto.qõ ꝓhibet aliquid fieri.ꝛ quod cõtra factum fuerit caſſat.qꝛ ſtatim ligat.xxv.q.iij. cõtradicimus.ſ.de elec.qꝛ ꝓter. ꝯ.aliter ꝛc.qñ non appoñt clauſula illa decernẽtes.ſepe locũ habet regula illa.multa fieri ꝓhibẽtur.facta tñ tenent de regula ad aplicã ſm ber.

b ¶ Aſtrinxiſſet.cõcor. cle.e.ti.cũ ei quẽ.ij.rñſo

c ¶ Ex aduerſo.ſ. ex parte draconis.

d ¶ Archipreſbyterũ. cui prior qui erat executor draconis cõmiſerat collationẽ ꝓpoſiture.vt patꝫ in gra.ꝛ dixi in ꝓn.

e ¶ Legaꝭ.ponit tenoꝛẽ legis.ff.de op.lega.ſi cũ optio.io.an.

f ¶ Ledit q̃ ille.ſ. ſeruꝰ manumiſſus vel alienatus ante q̃ legatariꝰ eligerit.legatariꝰ ergo poterit illum ſeruũ manumiſſum vel alienatũ vẽdicare ſi voluerit.forſitã ſeruꝰ ille alijs ſeruis melioꝛ erat ꝛ heres legatario electionẽ auferre nõ potuit.eodẽ modo videꝫ q̃ epũs nõ potuerit auferre electionẽ iſti draconi.ꝛ ſic collatio archipꝛebꝛi valere debeat.hoc intẽdit hec allegatio.ſz non eſt vera ber.

g ¶ Ultꝛis,cõis reſponſio aduocatoꝝ noſtri tẽporiſ ad.l.inforciati.ſpeciale in vltimis voluntatib⁹. ¶ Sed dicãt quare. vnde admirãdo dicebat boſti. ¶ Ne dñs noſter ꝛc. ſi in vltimis volũtatib⁹ hoc locũ habeat. multo fortiꝰ in beneficijs in quibus eſt adhuc plenioꝛ interpꝛetatio faciẽda.ſ.de dona.cũ dilectus. ¶ Sed nõ aduertit q̃ iſta nõ ſũt talia beneficia. q̃ ſic clarige ſint interpꝛãda.vt notauerat de elec.dudũ.et bẽs.ſ.de pꝛebẽ.

b ¶ Futurus.vt lego tibi vnum de ſeruis meis quẽ elegeris in his a tẽpoꝛe adite hereditatis intelligaꝭ rei legate dominiũ fuiſſe legatarij.vñ nec ſeruũ legatũ ſub condi. beres manumittẽdo facit liberũ.ff.de manumiſ.l.ſeruũ.

i ¶ Illis.legatis de futuro.ibi nõ poteſt ad eligendũ termin⁹ aſſignari vt ſequitur.ſed in legatis de pñti bene aſſignatur termin⁹ legatario ad eligendum.aſſignabit enim pꝛetoꝛ ſibi terminum vt eligat. quod ſi tnõ fecerit beres poterit ſeruos vendere.ff.de opt.le.l.mancipioꝝ.ꝛ.l.ſi ibi.in pꝛin.ꝛ.l.ſi optio.§.vl.ad hoc facit de reſtitu.ſpo.frequens.

k ¶ Incongruũ.ſ.e.executoꝛ.

l ¶ Periculo.in beneficijs ergo legitur reſpublica in legatis ꝓuata in quibus ꝛ teſtatoꝝ quã vult legem ſine alicuꝰ iniuria põſſimponere.C. de ſacroſan.eccle.l.i.io.an.

m ¶ Tales,ſ.ſine cura

n ¶ Acceptaret.nõ q̃ ille ꝓ quo ſcribitur ſub hac forma põt acceptãdo ſine pꝛeſentia ꝛ collatiõe executoꝛis impedire collationem epiſcopi.qõ collatio talis[k] mãdati noſtri pretextu etiã ſi pꝛius illud eps ipſe ſciuiſſet nõ poterat vacuari.noſtrũ autem in hac parte decretũ ad pꝛebendã ſeu dignitatem quã pꝛedicꝰ .D. acceptaret referri[l] debebat alioquin ſup incerto fuiſſet editum:nec aliquem aſtrinxiſſet[b] Sed ex aduerſo[c] reſponſum q̃ et ſi pꝛefatꝰ pꝛior iam dicto .D. pꝛebẽdam vel dignitatẽ huiuſmodi cũ vacaret añ huiuſmodi acceptationẽ cõferre nequiret. Idẽ tu .D. pꝛebendaꝫ vel dignitatẽ talem licite poſſet ꝛ libere acceptare quare ꝓdictus eps pꝛefatã pꝛepoſituꝛã cum nõ pꝛiꝰ eum requiſierit nec acceptare vellet eandẽ cuiq̃ cõferre nõ potuit.quinimo ipſi[d] collatio cũ idem .D. ꝓpoſituꝛã ipſam poſt modũ acceptarit irritari debet.ꝛ conceſſio ꝓ iam dictũ archipꝛeſbyterũ[d] ſibi facta debet ſtabilis pmanere.ſicut cũ legaꝭ[e] alicui vnꝰ ex ſeruis quem elegerit vel optauerit ꝛ heres añ optionem vel electionẽ illi[f] manumittit aliquẽ vl alienat ex illis: pꝛofecto manumiſſio vl alienatio irritaꝭ cedit q̃[g] ille legato ſi legatariꝰ eũ duxerit eligẽdũ.

¶ Econtra vo pro parte tua,ꝓpoſitũ extitit:q̃ id in vltimis[h] volũtatib⁹ teneret:nec pmiſſa in legatꝭ futuris[i] quẽadmodũ in extantib⁹ hñt locũ.qꝛ nec etiã ad optandũ ſeu eligendũ ex illis[k] ſicut ex iſtis põt terminꝰ aſſignari: et ꝙ ineſſet cõditio quoddãq̃ incongruũ[k] videret:ſi q̃ mãdaret alicui de bñficio qõ duceret acceptãdũ in aliq̃ puintia q̃ pꝛimo illud vacare contingeret,puideri, oporteret ipſum in ſingulis bñficijs poſtmodũ inibi vacantib⁹,pꝛogata nõ abſq̃ periculo[l] forſitã ipſoꝝ collatione req̃ri. vñ cum ſepe pfato pꝛiori fuiſſet iniũctũ: vt dico .D. pꝛebendã vel dignitatẽ quã acceptandã duceret ſi vacaret in eccl̃ia memorata:vel q̃ cito contingeret eã vacare: ſibi auctꝛe,ap,conferret, ꝛ ita eidẽ .D. eſt verum ſi eſt ibi clauſula decernẽtes ꝛc.vt ſuperiꝰ dictum eſt. ſit ergo vigil ille ꝓ quo ſic ſcribitur.vt ordinariũ i acceptãdo ꝓueniat.ad idẽ .ſ.e. ne captande.in fi.ꝛ ff.de his que in frau.cre.l.pupillus.in fi.

o ¶ Cauſa.ergo ſine cauſa nõ poteſt.vt dixi.ſ.e.ne captãde . et vna acceptata nõ poterat aliam acceptare.ff.de opt.lega.l.apud auſidium.niſi fuiſſet deceptꝰ.vt qꝛ debebatur alij ꝛ ignoabat. vel ꝓ dignitate ſimpler beneficium acceptauit.

p ¶ Nouimus.ipſuꝫ ergo mouit iuſticia nõ carnalitas.ꝛ eſt hoc cõtra quoſdam hypocritas.q̃ vt videatur iuſti ꝓnunciant cõtra ſuos.

q ¶ Curauimus.qꝛ collatio tibi facta pꝛeuenit acceptationeꝫ draconis

O Eteſtanda. oĩs ꝓmiſſio q̃ quam daꝭ via ad beneficia vacaturꝝ ẽ reꝓbata. Emanauit hec decret. ad cozrectionẽ dec.ſ.e.accedens ꝛ ad declarationem ꝛ approbationeꝫ eoꝝ que ibi tangebant inno.ꝛ boſti.

b ¶ Conceſſis. fuerũt hec ꝛba ſumpta de canone.xlvij.di. virũ catholicũ.ibi dicit mens auida poſſetie.nec abſtinere nouit a vetitis. nec gaudere cõceſſis.nec adhibere pietate ꝓſenſũ.năz vt dicit canõ.mẽs cupiditati alligata cito ꝺuiat a ꝺo. lxxxiij.diſt.nihil.ꝛ.xcvi. di.bñ q̃dem.ꝛ alibi oĩm malorꝝ radix ẽ cupiditas xl vij.di.ij.qꝛ radix. ad ſ de ꝓſti.nã ꝓcupiſcentiã.

c ¶ Reuocãda.ad ſ optime.lxiij.di.§.vex.ſ. ſ ꝓſan.ꝛ af.nõ ꝺz.de deci. ſuggeſtũ.vbi ꝛ priuilegiuꝫ reuocaꝭ cũ tẽdit ad noxã

d ¶ Decretũ .ſ.e.ti.acce

e ¶ Facultas.an (dẽs. tiqnis iuriꝫ generaliꝫ viſa fuit hec forma q̃ illa cũ vacabit. qꝛ multis caſib⁹ põt ſe facultas offerre.q̃ nõ ẽ moꝛs canonici expectãda.ſz vt dicebat boſti.in dec.accedẽs etiã põt bñficiũ pꝛmoꝛtẽ vacare.puta renũciatione depoſitõe pbendarũ diuiſiõe ꝛ ſilibus modis.vñ vtrobiq̃ videbatur mala intẽtio eſſe poſſe.vñ voluit dicere q̃ volũtas ibi erat ꝓ rõne.ſed hec lꝛa ſup poſita. iuſta fuerũt ꝓſideratiõe ꝛc. ꝺr ꝓiuꝝ.vñ oportet dici q̃ rõe generalitatis licebat oli.qõ ſpãliꝭ ꝛ expreſſe non licebat.ad ſ de offi.oꝝ. ſi ſacerdos.ſz qõ ibi no. et

f ¶ Experientia.que ẽ efficax magiſtra rerũ.de elec.q̃ſ.cum ſuis cõcor.

g ¶ Cõcedunt.ſ.de reſcrip.c.vlt.e.li.ꝛ.ſ.de pur.c.cũ in iuuẽtute.ſ.de reli.do.c.i.C.de pe.bo.ſubla.l.i.li.x.ꝛ ẽ ibi importunitas ambitioſa et

h ¶ Lac.ſ.e.c.ij. (nõ ambitioſa.vt dixi de reſp c.vl.

i ¶ Forma.verboꝝ.puta cũ in genere,pmittitur eccl̃iaſticũ beneficium vt no.ſ.e.accedens.

l ¶ De cetero.ad pterita q̃ nõ extendaꝭ hec ꝓſtõ. tũ qꝛ nõ eſt iuris veteris declaratio.imo cozrectio.tũ qꝛ de pteritis nõ cauet in ea. ad doc.ſ. e.li.de ꝓſue.c.i.de offi.dele.c.penul.ad fi.ad ſ.xxxij.q.iij.dixit ſara.de

l ¶ Indirecte.nũquid oĩa indiſtincte reuocata dicent (ꝓſti.c.ij. per que via pareꝭ ad vacaturas.ſicut receptiões canonicoꝝ.ꝛ ſic ſit reuocata decre.ſ.de pꝛeben.relatũ.de cõceſ.pꝛeben.cum ſuper.ꝛ reſeruationes de iurepa.cum dilectus.Dico q̃ nõ. Unde breuiter dic q̃ aut recipitur quis in canonicum ſimpliciter.aut recipitur ꝛ promittitur ſibi de pꝛebenda cum ſe facultas obtulerit pꝛouideri.aut non recipitur.

sed solum pmittit sibi de pbenda prouideri. cū primo vacabit. aut pmittitur prouideri de pbenda cū primo se facultas obtulerit vel cum poterit vel simpliciter in primo casu valet receptio. ex cui⁹ virtute debet habere pbendam. qđ est verū nisi sit ibi expectās aucte pape. s. de pben. ibi qui. t scđo casu etiā debet habere prebendā nō ex virtute pmissionis sed ex virtute receptiōis. t sic intelligant contraria relatum. t cum sup. In tertio casu. s. cū nō recipit. sed simplicit prouideri. pmittit de pbenda cū vacabit. non tenet pmissio vt. s. e. ex tenore. t ca. ij. Si vo non recipit sed pmittitur prouideri de pbenda cū poterit. pmittens fm iura antiq obligatus erat. fm hec noua non vt hvides. Et q p hūc vbū idirecte nō sit reuocata expectātiū receptorum prouisio. pbatur ex eo. qz vitanda est q̄ fieri pōt iurū cozrectio. s. e. li. de elect. cū expediat. cum suis concor. hic autem nil de expectationibus. sed solum de promissionib⁹. dicit q etiaz q̄druplicatum ē in tertio t sic hoc ius cozrectoz nō habilitemus. Scđo qz hodie videm⁹ confirmationes receptionum emanare a curia sic oliz a quibusdam audiuerim. q tales cōfirmationes non concedit cancellaria p formā iusticie. nisi eas papa cōcedat p formam gratie. Sed certe his ratiōnibus. t p formā iusticie saltez iudices cōcedi deberent. s. cū clausula nec iure canonici ꝛc. Tertio qz eadem rōne sequeretur reseruatiōes legatoruz sublatas. qđ est falsuz. s. e. li. de offi. leg. c. iij. t iiij. Concludo ergo breuiter. vbi ex sola pmissione qs expectat. nō valet pmissio vt hic. sed vbi ex receptiōe vel reseruatione sec⁹. vt in pdict iurib⁹. qz casus illos nō tangit hec decretalis.

ficia vacatura aucte ap. penit⁹ reprobamus t omnino vtrib⁹ vacuamus. t decernētes per eas[m] vel ipsarum aliquam ad prouidendū alicui nullum deinceps quomodolibet obligari.

DEcaptande[n] aliene mentis occasio ex benignitate gratiaruz sedis aplice tribuat[o]. declarādum duximus. q̄ is qui ab eadē sede vt ei prouideat[r] de prebenda dignitate vel personatu aut alio bñficio in aliqua prouincia dyocesi vel eccl̄ia. quem[p] seu quod duxerit acceptandū. certis sibi sup hoc executorib⁹[q] deputat[s] gratia noscit[t] esse facta lz in genere[r] primū personatū dignitatem prebendaz seu beneficiū in eadem prouincia dyocesi vel eccl̄ia vacaturū aut scōm seu vltra ius si rōnabilis causa[b] sbsit valeat acceptare: certū tamē t expressum priusq̄ vacet acceptare nō potest. qđ si fecerit etiā si per executores ei⁹ fm acceptationē huiusmodi facta fuerit reseruatio inhibitio varijq; pcessus ac sententie pmulgate: tā acceptatio ipsa q̄ pcessus vtrib⁹ careant[t] nec aliquā obtineant roboris firmitatē. Immo nisi acceptator ille dignitatē prebendaz psonatū seu beneficiū taliter[u] acceptatū t reseruatū per collationē vel institutionem postmodū factam de vacāti iam adept⁹: vel ius in ipso[c] fuerit acquisitū: per eū ad quem eiusdem personatus dignitatis pbende aut beneficij collatio seu puiso pertinet: dictis acceptatōne ac executator[x] processib⁹ inde secutis nequaq̄ obstantibus de illo vocāte libere poterit alij prouideri[y]

Executor[z] super puisione alicui[a] a se. ap. per generales lras in aliqua prouincia[b] deputatis prelatis t alijs: ad quos beneficioz in eadē prouincia spectat collatio ne ad prouisionē aliquoz procedant donec illi pro quo scribit[c] sit puisum. non pōt generaliter inhibere nisi expresse[d] in ipsis litter⁹ facultas huiusmodi[e] inhibitōis cōcedat[f]. Potest tñ deseruationē t eisdez inhibitionē facere speciale de primo. vel si hoc illi ex bñficio competat litterarū de secundo vel vlteriori bñficio inibi vacaturo eidē clerico conferendo. Nō autē contra talē[g] reseruationē t inhibitionē ab eo ad quem beneficij reseruati collatio ptinebat fuerit attētatuz nō tenet.

Idem.

A capitulo[m] alicui[n] ecclesia cuz ad ipsuz canonicoz receptō ac pbendarū collatio pertinebat[o] vt te in canonicū recipet: t tibi de prebēda si tūc vacaret inubi puideret: vel cum se facultas offerret: ac executori que eodem capl'o negligente mandatū apostolicum exequat[p] directa fuerint scripta nostra p solam illoz presentationem capitulo[q] ipsi factam[r] absq; alia etiam executoris insinuatiōe inhibi-

---

m Eras s. promissiones.

NEcaprande. habens lras ap. sedes sup primo beneficio dignitate vel prebenda. quod duxerit acceptandum certū acceptare non pōt sed primū quod vacabit. vel ex causa secundū. vel vlteri⁹ poterit acceptare reseruatiōes processus t decreta cōtra hoc facta nō valent. t fuit tracta hec decre. de decre. extrauaganti. e. ti. que incipiebat. licet als audiuim⁹. t ✳. licet in genere addit⁹ est. t emanauit hec decre. ad declarationem decre. s. e. qz cunctis. ſ. penul. in fi. t eoz que ibi no. inno. t hosti. t que no. cōpo. de rescrip. capl'm versus finem. in §. Itē queritur q̄liter fiat t q̄n fiat acceptatio. io. an.

o Tribuatur. contra concilium laterañ. t contra decretalem priorimam s. Jo. an.

p Quam. s. personatum. als quam. s. prebendam vel dignitatē.

q Quod. scz beneficium.

r Executorib⁹. siue ad prouidendū siue ad compellendū non curo. li cet al's distinguat. j. c pri.

a In genere. t sic lz in genere qđ nō licet in specie. t interdum ē econuerso. qđ dic vt. s. de offi. or. si sacerdos. xxiij. di. q̄ij.

b Et̄ subsit. Nota g̃ q illeg̃ p quo scribitur de prebēda acceptāda pōt primū acceptare. sed nō vlteriorem nisi ex cā. vt. s. e. qz cūctis. ad fi. t j. c. pri. Sed que pōt esse cā. forte prima debet alteri. vel dubitatur an debeatur. ad hoc xiij. q. i. quid culpat. ad fi.

c Careāt. Nota casū i q̄ snia ex. ñ ligat alios. videb. j. de sen. ex. pñti

d Taliter. s. certū t exp̄ssū vel scōm vel vlteriorē sine cā. Jo. an.

e In ipso. sup b vide qđ habuisti. s. de pben. si is cui. t c. seq̄. j. e. c. vl.

f Prouideri. non ergo necesse habet expectare q̄ ille accepter vel sibi terminū ad hoc concedat. vt. s. e. qz cūctis. §. penul.

EXecutor. fuit tracta hec decre. de extrauagāti que incipiebat. e. ti. sicut ex pre. t. §. pōt. tñ additus fuit. Et emanauit ad declarationē eoz̄m que prima.

b Prouincia. idem puto de ciuitate dyoce, vel eccl̄ia ꝓpter eandē ra-

tionē. ad hoc. s. e. c. pri. t j. proti. rñ. Sed dic cōtra. vt hoc verbū inferri⁹ etiā repetitum aliquid operet. s. de deci. ad audientiam. j. de priuile. papa. §. i. t in si. ad idem. s. eo. qz cūctis. §. pe. nec est eadem rō cum grauius sit totā prouintiā impediri q̄ dyoce. vel ecc l'am. vi. q. iij. scitote. ad hoc. s. e. li. de pben. q̄uis. i. t. ij. rñ.

i Expresse. rōne ergo expressiōis hoc nūc poterit. ad h. s. de offi. del. c. vlti. §. vicec. t de procura. c. i. t vlti. io. an.

lz Huiusmodi. s. generalis. de qua. s. dixerat.

l Talem. s. specialem de qua dixit in pri. rñso. nā quod fieret contra generalem valeret. cum illa non teneat. vt. s. dixi. ad hoc. s. e. primo.

A capitulo. hic determinatur decre. s. e. proposuit. t cozrigit opinio glo. ibi no. in glo. q̄ incipit Inno. in si. in q̄ glo. dicit ber. q̄ celestin⁹ ille fecit iniuriaz. cū collatio prebende per capitulum sibi facta valeret potuit tñ id facere ō plenitudine potestat⁹. Approbatur autem opinio inno. ibi no. t quam ibi recitat hosti. t opi. pe. de samp. t abb. qui posuerunt in illo. c casum fm istud. c. t compost. etiaz dicebat hunc verum intellecrum. s. de rescript. capl'm in glo. magna. ✳. si vero ordiario. Et hoc dicit decre. hec in sūma. Si mandet capitulo vt me recipiant in canonicum t prebendam confera̅t cum id pertineret ad eos dato executore ad puidendum per solaz presentationem factā capitulo affecta est prebēda. t executor negligente capitulo infra terminū p eum statutum me recipere t prebendam cōferre non vocato capitulo id exequi poterit.

n Pertinebat. de speciali priuilegio vel prescripta consuetudine als secus. s. de elec. cū ecclesia. j. ti. pri c. vno j. de regula. c. vltimo.

o Exequatur. istud est quod soluit contrarietatem. j. pri. decret. qz hic executor datus fuit ad prouidendum ibi ad compellendum tñ. Et si queras. que ibi sit ratio huius diuersi iuris. Sol'. est in promptu. qz in primo casu cū dat papa executorem ad prouidendum videtur ad se vel ad suū executorem prouisionem reuocare. t sic per consequens ordinario adimere. ad hoc de ap. vt nostrum. licet vbi dat solum ad cōpellendum tunc potestatem ad se non reuocat nec adimit. imo potius pellendum tunc potestatem ad se non reuocat nec adimit. imo potius pellendum tunc potestatem ad se non reuocat nec adimit. imo potius p

sit. ad hoc de offi. dele. ꝓterea. ¶ Si autem aliqui venerint aliqui nõ, dic ꝙ sufficit ꝓsentare decano vel ci ꝙ ibi est maior. ꝛ his canonicis qui cuꝫ eo sunt ꝓsentes ad hoc vt capitulo adimat potestas vt hic dicit. nec requirit ꝙ ꝓbet ꝙ maior pars ꝓsens ibi fuerit. in edictis enim citationibꝰ vniuersitati faciendis sufficit ꝙ in loco congruo coꝝ maioribꝰ ꝛ aliꝭ ibidẽ inuentis publice ꝓponant. xvi. di. qõ dictis ẽ. de postu. c. i. ꝛ in hoc cõcordant doctores. ẽ. de elec. bone. i. Et si diceres ꝙ de necessitate haberet ꝓbare ꝙ maior ꝑs ibi fuerit ꝓñs. põe ꝙ maior pars nolit cõuenire. qui nec libenter ad talia cõueniunt. his ergo ꝙ vocati veniũt fiat ꝓñtatio ꝛ satis est. ¶ Sed quid si collatio ptinet ad duos puta ad epm ꝛ ad capitulũ nũquid per ꝓsentationẽ alteri facta adimit vtriq; ꝙ potestas. dic ꝙ sic fm cõpo. qui hic no. in ꝓdi. glo. v. Itẽ quid si collatio. exꝯ eni potestas admittit vni sine ꝙ aliꝰ conferre nõ potest ÿ ꝛ alteri sicut ꝛ vno ex pluribꝰ arbitris vel iudicibꝰ impedito alĩ ꝓcedere nõ ꝓnt. ẽ. de offi. dele. vno. ff. de arbi. si in tres. ꝛ. l. seqn. ad hoc facit lex ꝙ dicit ꝙ sufficit denũciatio facta vni ex illis qui habẽt domũ cõem. ff. de no. ope. nun. l. de pupil. ẽ. si plurium res.

tione seu reseruatiõe bñficiũ ꝓ quo tibi conferẽdo [a] scriptũ extiterat adeo est affectum [b] ꝙ de illo altari facta collatio nõ obtinet firmitatem [c]. ¶ Immo si capl'm infra terminũ competentẽ sibi ab executore prefixum mandatũ apostolicum ei ꝓ te directum, in ꝙtũ poterit [d] nõ duxerit adimplendũ extũc in ipsum executorẽ potestas ꝓuisionis huiusmodi transferat, ꝛ executor ipse canonicatũ incontinẽti poterit tibi dare ac prebendam etiã sine alia capituli vocatione [e] vel monitõne si vacat, vel cum obtulerit se facultas

¶ Idem.

Si soli [f] ordinario [g] ꝓ te beneficiando executore nõ dato vel ordinario ꝛ executori vt eũ ad faciendum qõ mandatur compellat [h] aut soli executori vt tibi faciat de canonicatu ꝛ prebenda vel alio beneficio in certa ecclesia dyocesi seu ꝓuintia prouideri, [i] mãdatũ apostolicum sit directũ per talem presentationẽ mandati ordinario ipsi factã, licet si contra faciat puniend' [k] existat, ei tñ potestas sic nõ adimitur [l] conferedi quin teneat alteri facta collato ab eodem, nisi non in gratia tibi facta decreuissem [m] irritũ ꝛ inane, quod fieret cõtra [n] ipsaꝫ, aut executor huiusmodi ordinario suam insinuans potestatẽ, ne alteri cõferret beneficium de quo tibi est fm tenorẽ huiusmodi mãdati apostolici prouidendũ interdixisset [o] eidem, presertim cuꝫ interpositiõe decreti, vel nisi tu iuxta dictũ mandatum esses in canonicum tã [p] receptus, tũc [q] enim prebende collatio alteri facta firmitatẽ [r] aliquam nõ haberet. ¶ Idem.

a ¶ Tunc eni. scilicꝫ in his tribꝰ casibus, vel altero eoꝝ. s. cũ erat decretum. cũ executor inhibuit vel cuꝫ iam facta erat receptio.

b ¶ Firmitatẽ. Ad plenã ꝛ breuẽ indaginem veritatis huiꝰ materie. primo videndũ est de expectantibꝰ quis alteri ꝓferatur. scõo que gre ꝓbendas afficiãt. Ad primũ distingue. aut vtrobꝫ expectat aucte ap. aut alt tñ aut neuter. In primo casu subdistingue. qr aut vtriq; collatꝰ est canonicatus a papa. aut vtriq; mandat conferri. aut alteri est collatꝰ. alteri cõferri mandat. Si vtriq; collatus est cañ. a papa si apparet quis ꝓmo impetrauit ille preferr. quantũcũq; secundo impetrans primo suas ꝓsentet litteras ꝛ primo recipiatur. de preben. c. licet cum. ꝛ sic debet intelligi de rescrip. c. sancte crucis. hoc fallit in casibus in quibꝰ ꝓfertur secundus impetrans. Primo si primꝰ fuit negligens perere prebendã sibi debitã. ẽ. c. li. de preben. si clericus. ẽ. ver. de rescrip. tibi qui. in fi. Secõo quãdo debetur dignitas scõo que habet prebendam anneram. ẽ. de ꝓben. qr sepe. Tertio quando secũdus ex se habuit ꝓrogatiuam. ẽ. de preben. c. penul. Quarto quando secundus nõ ex persona sua sed ex persona tertij impetrãtis super primũ ꝓrogatiuam habet. ẽ. c. pri. Quinto si vacauit sacerdotalis ꝓbenda. ꝛ secundꝰ est in etate ꝛ non primꝰ. ẽ. de preben. ei cui. quod tamen sane intelligas prout ibi dixi. Idem putãt quidam in casu decre. e. ti. si pauper. sed dic vt ibi dixi. hoc cum apparet quis primo impetrauit. Si autem non apparet ex data vel alio modo quis primo impetrauerit. aut alter preuenit in presentando. aut ambo concurrũt. si alter preuenit ille ꝓfertur si autem ambo concurrũt. ille vel illi vel ipsoꝝ maior pars ad quos collatio ꝛ receptio spectat. alterum eligere tenentur. ꝛ ille solus admittet. vel alteri ꝓferetur nisi papa vtriq; voluerit prouidere. vt. ẽ. de rescꝛ. duobus. ij. rñ. si autem neutri collatus sit canonicatus. sed vtriq; conferri mandatur. aut constat quis ꝓmo impetrauit aut nõ. Si non constat. tunc dic vt. ẽ. ꝓxi. dixi. quando vtriq; collatus erat per decre. de rescrip. duobus. ij. rñ. Si constat. aut mandatur vtriq; pure conferri. aut alteri sub conditione. alteri pure. aut vtriq; sub conditione. Si cõstat quis primo ꝛ mandatur vtriq; pure cõferri datis executoribus ad prouidenduꝫ si primus primo ꝓsentauit. ꝛ primus receptus fuit. hic nulla questio. si vo secundus primo ꝓsentauit. ꝛ primo fuit receptus adhuc indistincte in prebenda vacante post receptionem primi. vel etiã ante si adhuc non erat collata. secundo ꝓfertur primus impetrãs. de rescrip. tibi qui. i. rñ. Si autem tempore receptionis primi iam erat ꝓbenda collata secundo. aut in litteris primi erat decretum. ꝛ tunc indistincte prebenda illa primo debetur. ẽ. c. li. de rescrip. tibi qui. ẽ. quinimo. Aut nõ erat decretum in litteris. ꝛ tũc aut executor insinuauit reseruauit ꝛ inhibuit maxime cum decreto. aut nõ. In primo casu prebẽda vacans post reseruationem ꝛ insinuationeꝫ collata secundo. primo ꝛ non secundo impetranti debetur. vt. e. c. ẽ. idem quoq; in secũdo casu potietur prebenda sibi collata secundo impetrans. primo ꝓsentans. vt. c. ti. tibi qui. i. rñ. in fi. Qõ autem dixi primo impetrantem preterq; hoc vltimo casu ꝓferri. intelligas sane. vt etiam ꝓferatur secundus in casibus quos. ẽ. ꝓxi. parte notaui. Si vo mandatur alteri sub cõditione alteri pure conferri. si prima est pura secunda cõditionalis. idẽ quod. ẽ. Si vo prima gratis est conditionalis. puta vt ꝓsideatur si accesserit cõsensus capituli si secundus pure impetrãs priꝰ qz consensus accedat a papa vel executore suo obtineat canonicatum. preferr primo. alꝰ ꝓferetur primus. ẽ. de rescrip. si ꝓ te. Si vo vtriq; mandat sub conditione conferri. puto in hoc casu ꝙ qui primo ad ꝓsitionem ꝛ cõditionem puenerit. ille preferatur in assecutiõe ꝓbende tũc vel post vacant. ar. predi. decre. si pro te, iam enim dies data ad diem conditionis refert ad hoc ẽ. de ap. preterea de voto licet. de conditio. ap. super eo. Si vero non appareat quis primo ad conditionẽ puenerit. satis esset seruan-

c ¶ Conferẽdo. secus si fuisset scriptum de eo qõ duceret acceptandũ ẽ. c. qz cunctis. ꝛ. c. ne captande. Jo.

d ¶ Affectũ. lz sit affectum. nõ tñ habet ius in dignitate vel prebenda vt archidyacon' vel ꝓbendarius dici posset, sed habet ius ad eã. vnde ꝛ reuocatoria ibi locũ haberet. ẽ. e. ti. c. vlti. Jo. an.

e ¶ Firmitatẽ. Contra. ẽ. e. li. de rescrip. tibi qui. i. rñ. in fi. ibi nõ scribebat capitulo. sed soli executori. qui etiã partim erat ad cõpellendum part im ad ꝓuidendũ. hic vo scribebat capitulo ꝛ executori ad ꝓuidendum. ꝛ ideo plus operat hic ꝙ ibi simpler ꝓñtatio litterarũ. Jo. an.

f ¶ Competentẽ. alꝰ posset appellari. vt. ẽ. de dilatio. c. i. ꝛ sic nota executorem pfigere terminũ. si. ẽ. de ꝓben. si tibi absenti.

g ¶ Potuerit. vt extũc recipiant in canonicũ. cum poterũt puidebant de prebenda.

h ¶ Extũc. extremũ temp' designat. ff. de condi. ꝛ demõ. l. si is. ẽ. cum ita. ꝛ hoc intelligo de executore qui hoc habebat in mãdatis vt capitulo negligẽte exequeret. Si autẽ simpliciter esset datꝰ, puta qr soli executori esset scriptũ tunc nõ haberet necesse negligentiam expectare. ꝛ facit quod dicã. ẽ. c. pri.

i ¶ Vocatiõe. hoc tenebat compost. in predicta glo. v. sed qd si postꝙ executor. Et lz de canonicatu hoc satis videtur. tñ de prebenda contrariũ videbatur. qr licet capl'm fuerit negligens in vno non in alio. qr diuersa sunt mandata. vnũ de recipiẽdo. aliud de cõferẽdo. ad hoc de dolo ꝛ contu. cũ dilecti. sed exquo fuit negligẽs in vno iã presumit in reliquo. ad hoc de ꝓsump. scribã. ꝛ optime. ẽ. c. li. de do. ꝛ contu. cum qui.

k ¶ Soli ordinario. emanauit ad declarationẽ decre. ẽ. de ꝓben. dilectus. ij. ꝛ. iij. ꝛ eoꝝ que ibi no. per ber. ꝛ modernos ꝛ eoꝝ que plene no. compo. ẽ. de rescrip. capl'm in glo. magna ad princi. ꝛ ad correctionẽ ꝑ parte eorum que no. ẽ. de preben. c. vl. Et hoc dicit in ſũma. Si soli ordinario vel soli executori ad compellendũ vel ordinario ꝛ tali executori sit scriptũ per presentatiõez talis mandati nõ afficitur ꝓbenda nisi in litteris esset decretũ. aut executor ille insinuasset ꝛ interdixisset. maxime cũ decreto. vel rõne mandati iã esset facta receptio ad canonicatũ In his casib' vel ipsoꝝ altero affecta est prebenda. ita ꝙ collatio alteri facta nõ tenet.

l ¶ Ordinario. per ordinarium intellige illum ad quẽ collatio ptinet ꝛ in hoc casu intellige. ẽ. de ꝓben. dilectus. ij.

m ¶ Compellat, secꝰ si fuisset datꝰ ad ꝓuidendum. ẽ. c. primo.

n ¶ Prouideri. de hac forma nota ẽ. de rescrip. abbatez. ẽ. de ꝓben. ꝓ illoꝝ, de concef. preben. cum nostris.

o ¶ Puniendus. de ꝓben. dilectꝰ. ij. de offi. dele. prudentiã, ẽ. adijcimꝰ

p ¶ Adimitur. rõnem dixi. ẽ. c pri.

q ¶ Contra ipsam. ꝛ tũc etiã ante presentationem litterarum affecta est in casu. ẽ. de rescrip. tibi qui. ẽ. quinimo. alꝰ nec per presentationem afficitur vt hic.

r ¶ Insinuãs. ẽ. c. qz cunctis. ẽ. ex parte.

s ¶ Interdixisset. Nota reprobata in opini o. ber. no. ẽ. de prebẽ. c. vlt. vbi dicebat ꝙ executor datus ad cõpellendum non poterat interdicere Compost. cõtra in predicta glo. allegabamus decre. qr cũctis. ẽ. ex par

dum quod dicitur.s. de rescrip.c.penul. Si autē canonicat⁹ alteri collatus ē.alteri conferri mādat.aut primo impetranti collat⁹ est.scō ꝙ cōferri mandat.an ecōuerso aut ignoratur.quis pmo impetrauerit. in pmo autē casu dubium nō est pmo impetrantē pferri. de pben.cum cui In scō adhuc primus impetrās prefertur scō.s. de rescript.tibi q. de pben.si aplice.ad fi.qō verū puto,nisi in casu in q.s.dixi ex duob⁹ quibus mandat cōferri secūdū pmo pferri. de resc⁹. tibi.qui.i rn̄.in fi.si autē nec ex data nec alio mō apparet qs primo impetrauerit indistincte tūc prefert cui collat⁹ ē canonicatus.s. de resc⁹. duobus.i.rn̄so. si ꝙ alt tn̄ ap.auctē expectat iste sive sit prim⁹ sive scōs prefert inferiōr legatōr vel quorūcūq; auctē recept⁹ vel expectantib⁹.s.e.li. de preben.bi qui. si autē aliqs esset recept⁹ auctē legati habētis spāle mādatuz a papa auctē pape receptus intelligit ꝙ ibi ij.rn̄.interdū ertiaz recepti p litteras facultatis intelligunt recepti auctē ap quod dic vt.s.e.li.de rescrip.cū aliquib⁹. Si autē aliquis expectat auctoritate legati. scōs ꝙ auctē pape. demū impetret prim⁹ confirmationez z executores a papa adhuc prefert scōs. sed ille primus prefertur omnibus post suam confirmationem impetrantibus a papa.s. de preben.si apostolice.z ca.si cum.si ꝙ neuter expectet auctē aplica aut vterq; ex reseruatione legati.aut vterq; ex receptōe capi.aut vn⁹ ex receptione capi.alter ex reseruatiōe legati. pma dubitatio hodie nō procedit.qz aut vn⁹ z idem legat⁹ fecit reseruationē. z tūc nō valet scōa nec eius pcessus. z decre.vt.s. de offi.lega.pñti. Ceterū. aut pcessor fecit primā successor scōam. z adhuc nō pcedit questio. qz erq; ad collationē iam vacantiū pcessum nō erat expirāt reseruationes z decreta finito lagatiōis officio.vt.e c.i.rn̄so.si vterq; auctē capti expectat de equitate deberet primo pbenda.si tn̄ cap.eam scō vel neutri. sed alteri tertio cōferat.tenet collatio.qz cap.ius ad primā vacaturā dare nō potuit.sed papa solus.s. eo.c.ij. z de hoc.s. de preben.relatū.p inno.z hosti.z dicūt quidam ꝙ tales receptiōes nō valent hodie p decre.s.e.detestanda.qō nō credo vt ibi dixi. si ꝙ vn⁹ expectat ex receptione capi.alter ex reseruatiōe legati.puto ꝙ siue sit prim⁹ siue secūdus.illi p quo reseruata est a legato debet.qz tūc poterit reseruare prebendā nulli debitā vt.s. de iurepa.cū dilect⁹. ista autem nulli esset debita.qz vt dixi capl'm ius ad vacaturā nulli pferre potuit.q̄ super ipsa tenuit reseruatio legati. Et si cōtra illam inhibitionē reseruationē z decretū alteri conferatur nō valeat.vt in pdi.decre.cū dilectus.s. de offi.lega.pñti.i.rn̄. Videndū est de secūdo.s. que gratie pbendas afficiant. z dic breuiter ꝙ si papa cōtulit canonicatū.statim affecta ē prebenda que tūc vacabat. vel q̄ primo vacabit nulli alī de iure debita.s. de prebē.si postq̄.z.c. dudū. ita ꝙ si etiam ab ignorantib⁹ z ignoranti cōferant. nō valet collatio vt ibi si autē nō contulit canonicatū statim.sed mādauit pferri.aut mandauit cōferri primā quā acceptaret.aut primam que vacaret.in pmo casu nō est affecta prebenda.quantūcūq; fiant inhibitiones reseruatiōes et decreta.nisi pmo fiat acceptatio.vel ipsi⁹ vacantis vel prime vacature vel ei cui secunde vel ulteriozis.vt.s.e.qz cūctis.§.pe.ad fi.certā autem z expressam anteq; vacet talis acceptare nō pōt.vt.s.e.ri.ne captande. z si talem acceptet.per talem acceptationē pbenda non afficitur.vt ibi. Si autē de canonicatu z pbenda si qua vacat.vel que primo vacabit.p uideri mādauit.aut mādat solū illi ad quē ptinet collatio.aut solū executori vt cōpellat.aut illi z executori vt cōpellat.aut illi z executori vt puideat.aut soli executori vt puideat.i pmis tribus casib⁹ p pñtationē lrarū nō afficit pbēda nisi in trib⁹ casib⁹ vel alio ipsorū. Prio si in gra erat decretū tūc ceni stati per pñtationē lrarū ē affecta pbēda vt hic. Itē si nō erat decretū.si auctē illi⁹ gre in canonicū fuerit recept⁹.tūc p receptionem affecta ē prebenda.vt ꝫ in fi. Itē cū executor insinuauerit z interdixerit marime cū decreto.z hos casus habes hic. z sic intelligant decre. de prebē.dilect⁹.ij.z.iij.in casu quarto.s. qñ scribit illi ad quem ptinet collatio dato executore.vt puideat hic p pñtationē litterarū factā collatori afficit pbenda.ita ꝙ collatio postea alteri facta nō tenet.s.e.pri. z sic intelligi debet.s.eo.ꝓposuit.qō quidā vez putant nisi executor ille pnunciasset se executorē nō esse p decre.s. de prebē.dilect⁹.ij.qō vez nō puto.nā affectio pbende q̄ per pñtationē erat inducta tolli nō pōt in p iudiciū impetrātis p executoris iniquā pnūciationē.vñ ibi secūdam opinionē teneo vlt.glo.si executor datus fuerat ad puidendū.vt.s.ca.pri. dico tn̄ turū impetranti.ꝙ ab illa pnunciatiōe appellat in quinto casu. qñ soli executori scribit vt puideat.hic p solam insinuatiōnē executoris z notificationē ei⁹ ꝙ vult pbendam p illam potestatē ꝓferre.etiā si non

Autoritate martini pape prede. nostri quodā ad prebendā primo in parmensi ecclesia vacaturam nulli alī de iure debitam in eiusdem ecclesia canonicū recepto. et alio a nobis in eadez ecclesia similem[c] gratiā adepto secundo. tertius deinde auctē nostra in ipsa parmēsi ecclesia in canonicū z in fratrē recipit cum prerogatiua gre ꝙ omnibus predecessoꝝ nostroꝝ auctē nō autem nīa receptis in executiōe prebende debeat añ ferri.post hec autē quedam vacat prebenda in eccl'ia memorata querit qs eoꝝ alteri preferat[d]. z pm quē ordinez prebendas assequi debeāt tres predicti. Cum igitur ex tenoze gre tertio a nobis cōcesse apparet euidenter nos voluisse[e] primo tertiū, z secundus tertio anteferri. decernim⁹ ꝙ primus secundus secundā tertius z tertiā primus debet obtinere prebendam. alīs forma mandati minime seruaret[f]. licet enim ex psona sua secūdus primā obtinere nō posset.ex psona tn̄ tertij q̄ primū superat illam habet sicut cōtingit[b] in successiōe illius qui ab intestato relictis patre[i] in adoptiua familia ꝓstituto matre atq; fratre[k] decedit.in qua successione pater[l] ex se matrē excludit.sed qm̄ talem patrē agnatus[m] materq; vincit agnatū. mat patri nō ex semetipsa.sed agnati psona in successione huiusmodi anteferr. Idē.

Quoniam[a] ex constitutione[o] nostra per quam paulo post [c] promotionē nostrā ad summi pōtificatus apicem[o] omnes collationes

interdicat.puto affici prebendam.s.e.qz cūctis.§.ex parte.z sic erit ista differentia quando scribitur soli executori ad compellendum.z quando soli ad prouidendum.quia primus vt afficiatur prebēda habet insinuare z interdicere vt hic.secundo sufficit si insinuet. vt in prebendis §.rationem diuisitat; colligere ex his que dixi.s.e.c.prorimo.in glo.ij. Autoritate martini. Pulcher casus istius decre.similes illi quem habuisti.s. de preben.e. penulē. Et emanauit ad declarationē z correctionem eorum que no.com post.s. de rescrip.capitulū in glo magna.§. item si duo recepti sunt.z breuiter dicit.e. q̄ si tres et pectantes sunt in vna ecclesia. vnus auctoritate martini.alter auctoritate bonifacij.tertius eiusdem auctoritate eius prerogatiua. vt preferatur omnibus preceptis non auctoritate bonifacij p̄bēdas hi consequentur hoc ordine. qz primā habebit secūdus.secundas tertius.tertiam primus quod probabat. legali.

a Martini.ita forte fuerat ō facto vel studio se hoc dixit. qz in expectantibus auctoritate nicolai vel cele.non procedebat dubitatio ꝓter reuocatoriam bonifacij. de qua dicitur.j.ca.prori.z.s. de preben.c.penul.z antepenul.

c Gil'em.cū nulla p̄rogatiua.vt patet per inferiora.

d Preferat.in illa prebēda.

e Voluisse.voluntas igit ipsius seruanda est z mandatum. de preben.cui de nō.cum si.

f Primam secūdus.contrariū dicebat compost. in predicto loco in simili vel eadez questione que talis est.primus receptus fuit p litteras generales.secundus per speciales.tertius per speciales cum hac clausula ꝙ deberet preferri omnibus receptis in ecclesia auctoritate generaliū litteraliū querebat.fm quem ordinem deberent predicti prebendas assequi.z dicebat compo.q tertius excludebat primū.sed qz prim⁹ excludebat secundum.qui secundus postponebat tertium ex persona ipsius secundi.si nō ex sua.primus debebat habere primam. secundus secūdā tertius tertiam fm regulam.si vinco vincentem zc.ff. de diuer.z repscrip.l. de accessionibus.ad hoc.s. de offi.lega. dilectus.sed hoc ē falsum vt hic vides.z satis hic patet per considerationem intentionis pape. vt dicit littera.intentio enim eius fuit secundū preferri tertio z tertium primo.z sic seruetur ordo.z sic etiaz fallit z locum habet regula illa.si vinco zc. de qua no.xxiij.q.i.rogamus.z fallit etiaz illa regula in casu.l.j. posite.ff. ad tercu.equissimū.§.si ex filio.C. de na.li.auc. licet. in auctē. de equalitate do.§.his col.z.ff.q̄ po.in pig.ba.l.claudi⁹ felix

g Seruarentur.que tamen diligenter est seruanda.s.e.lib. de preben.cui de nō cū suis concor.

h Contingit ponit casum legis.ff. ad tercu.l.ij.§. obiicitur.*.sed si sit agnatus.alīs est ibi.§.

i Patre.carnali.sed adoptato vt sequit.

k Fratre.nō ꝓstitutis in adoptiua familia z de carnalib⁹ intellige.

l Pater.carnalis constitutus in adoptiua familia. vnde desijt esse agnatus.

m Agnatus.s.frater. Tres ergo ponit regulas. Prima ꝙ pater carnalis adoptat⁹ excludit matrē carnalem. Secunda qz mater excludit agnatum.qō hodie fm iura. C. z auc.locū non habet. Tertia ꝙ agnatus excludit patrē carnalem in adoptiua familia constitutum. pone ergo patrem primū impetrantē.matrem secundum.agnatū tertium cui prerogatiua.z sic intelliges.z sic nota ꝙ in assecutōe prime prebēde tertius nocet primo.z sibi q̄ ad illam nō prodest.tn̄ sibi pdest in hoc.qz ei⁹ tius suā consequitur.z est simile vxor legit tima excludit naturales nō legittimos.qz alīs si non esset ples vel vxor legittima succederēt in duabus vncīs.z tn̄ ipsa vxor excluditur ab agnatis.C. vnde vir z vxor.l.i. sed si ipsa nō supereſſet naturales excludunt agnatos in duab⁹ vncīs. hec probant.C. de na.li.auc.licet.z in auc. qui.mo.na.effi.legit.§.si qs

Quoniā. Emanauit declaratorie ad reuoca (autē.colla.vi.Jo. rozias.de quib⁹ dixi.s. de pben.c.penul.z antepenul.

b Constitutiōe.a pncipio dū erat neapoli forte vnita fuit cōstitutō postmodū fuerūt due.vna sup gratijs nicolai.alia sup gratijs celelesti. vt dixi de preben.si is cui.

c Post.s.vi.Izalendas ianuarij.vt ibi dixi.i.quinto die exeunte decē bri.z sup hoc vide qō dixi in fi.hui⁹ libri.s. data.

d Apicem.sic.s. in prohemio huius libri.§.sane. z.xl.dis. nō nos.

a Procedat. xi. q. i. §. ex his. de sen. ex. inter alia. ff. de legi. l. vlt. z de multiplici interpratione habes in p. §. ex his. z de po. c. i.
b Locū habet. habes igit primū casum declaratorium. s. in his recepcis vltra numer expectantib⁹ portiones vel pbendas.
c Huiusmodi. s. aucte nicolai vel celestini.
d Decessum vel depositionē vel iurs priuatiōnem. de elec. cū in cūctis. de dolo z contu. veritatis.
e Distinctio. nūquid impetrans in tali eccl'ia vt sibi puideatur de canonicatu z prebenda. si vacat vel quā primo vacauerit vel se facturas obtulerit. in tali ecclesia recipiet per has litteras. z dicūt quidam q non. qz condicio nō est extitura. qz ibi prebēda nō vacat nec vacare potest. de prebē. dilecto. qz etiā talia rescepta vt ambitiosa sūt restringenda. de elec. dudum. §. de preben. q̄uis i. Alij dicūt q si simpliciter scribatur vt recipiatur nō obstante certo canonicoz numero sed nō adiciatur q prouideat sibi de prebenda si vacat vel quā primo vacauerit tunc statim recipiet etiā si numerus canonicorū ibi statutus non esset. qz illud non ob. nō minuit sed addit. s. q statim recipiatur licz ibi certus sit numerus. sed erquo adiicitur de prebenda si vacat ꝛc. patet q de tali ecclesia nō potest intelligi vt superius dictum est. Tertij dicunt q si nō est distinctus numerus canonicorum nec prebēdarum. tali impetrāti non prouidebitur. sed si numerus canonicoz statutus est vt in questione p posita z in casu nostro. p consequens statutus intelligitur certus numerus portionū. ad hoc de consti. translato. z idem dicunt ecōuerso. hoc poteris videre per inno. §. eo. ti. ex parte. z per com post. de rescrip. capitulū in glo. magna. §. itez q̄d si papa mandat aliquez. Hosti. autez in predicta decre. ex parte dicit indistincte. q etiam si nō sit certus numerus canonicorum nec prebendaz etiam si in rescripto caueatur q assignetur prebenda vacans vel quam primū se facultas obtulerit. z non ob. certo casu ꝛc. valet rescriptum. sequitur enim fm cū q si papa intendat puidere in ecclesia in qua certus numerus est. q est min⁹ impetrabile. q multo fortius in ecclesia in qua non est certus q magis est impetrabile. allegat. §. de deci. ex parte. iij. q fi. sint legit. per venerabilem. de transla. c. vl. z in cle. litteris. de rescrip. in glo. fi. nec ob. q talis statim canonicatum z prebendaz habebit. z qz si hoc durū sit obediendum est. de rescrip. si quando. nec ob. q non extabit conditio si vacat. qz illud si vacat nō fuit appositum. vt receptionez conditionalem reddat vel vt impedimentū inducat. facit. §. de rescrip. constitutus. sed vt impedimentū remoueat si quod esset z que causa dubitationis tollende in rescriptis inserunt ius eius non ledant nec mandatum impedient. ff. māda. qz de mutua. ff. de mili. test. si miles. nec ambitiosum est pauperem clericum sibi beneficiū impetrare. de ets. z qualit. tuā. de preben. cū secundum. nō ob. decre. ex parte. z decre. dilecto. qz licet in tali eccl'esia in qua nullus est numer⁹ lateraneñ. concilium locum nō habeat vt ibi prouisio. tamen papalis locum habet. ad hoc. ix. q. iij. cuncta per mundum. z. c. per principalem. faretur tamen q obstabit impetranti penuria ecclesie si tanta sit q nō sufficiat pluribus non qualitercūq; sed q quilibet honeste de sua portione viuere possit fm cō

prouisiones reseruatones z cōcessiones sup canonicatib⁹ dignitatib⁹ psonatibus prebēdis officijs portionib⁹ prestimonijs ecclesijs prochialib⁹ ruralibus z alijs quibuscūq; bñficijs ecclesiasticis vacaturis. quocūq; noīe censerentur ac etiaz sup canonicatib⁹ sub expectatione dignitatū vel alioz quorūcūq; beneficioz in quib⁹ ius nō esset quesitū in re vz ad rē. a felicis recordationis nicolao papa. iiij. z celestino v. predecessorib⁹ nostris factas siue cōcessas aucte ap. in fratrū nostroz presentia oīno cassauim⁹ irritauim⁹ z vacauim⁹ cassas irritas z vacuas nūciauimus. z nulli⁹ fore decreuim⁹ firmitatis multe dubitatiōes insurgūt. vt vñ prefate cōstitutiōes reuocatorie p cessit editio interpatio eis quoq; precedat⁸ pñti declarandum duxim⁹ sanctione q in illis qui editiōis tpe supradicte vltra statutū numerū erant per eosdez pdecessores canonici sub expectatione pbendarū vel etiā portionū eadem cōstitutio locū ⁸habet. Si aūt huiusmodi ⁹recepti vltra numez distributiones z alia vt canonici de numero existētes sic tpe dicte reuocationis habebāt. q p cessionē vel decessuz illoz que erāt intra numerū ex vigore prioris gratie nil ampli⁹ assequi expectabant. nisi distributionū seu ptium suarū augmentū: cū forsan esset ecclesia. in qua canonicoz nō autem portionū numer⁹ vel prebendarū distinctio⁹ habebat. quātoq; inter pauciores cuiusuis ecclie diuidunt proment⁹: tāto maioris fieri possint singuloz pcipiētiū portiones⁵: ad istos⁵ vel eos⁵ que p lras facultatis ⁵dictoz pdecessoz nrōrū in aliquarū ecclīaz canonicos erāt recepti. lz prebēdas vel alia beneficia expectarēt: constitutionē certū est nō extendi prefatā⁸. In illis vo quivltra numerū aucte prefata in aliquaz ecclīaz canonicos iaz recepti: q̄tū ad capitulū z ad chorū ac distributionū perceptionē quotidianarū plenitudinē iuris canonici tūc habebāt. sed in eis dignitates psonat⁹ prebēdas portiones vel alia beneficia que dant tm̄ existentib⁹ de numero expectabāt constitutionē prefatā locū habere tōe huiusmodi expectatiōis dubiū non existit⁴. Bene iu his que sup canonicatib⁹ prebēdis z dignitatib⁹ prochialibus vel alijs ecclijs seu bñficijs quibuscūq; a dictis pde. nr̄is litteras impetrauerūt. etiā si p executores illorū facte fuerint reseruatiōes decreti int positioens varijq; pcessus z etiā si eadem bñficia tunc vacabant. z p impetrātes petitū fuerat ab executorib⁹. q eis illa cōferrent. non tm̄ ipsoz beneficioz vacantiū collationes tūc temporis erāt facte. locū habet cōstitutio supradicta. vt oēs huiusmodi gre quaz tōne tunc nō erat ad collationē processum. z sic p ꝙsequens ius in re nō fuerat ipsis impetrātib⁹ acquisitū intelligant penitus reuocare. Bonifacius. viij.

fuetudinem prouintie vel in eadem ecclesia antiquitus obseruatam. §. de instī. c. i. z. ij.
f Portiones. de consti. cum. M. in prin.
g Istos. tales qui p vacationē nil recipiūt nisi portionū augmētū.
h Vel cos. tacite eggreditur alium casum quē reuocatoria nō comprehendit.

De sede vacāte aliqd innouet. Rub.

Si ad epm z caplm cōiter pertineat collatio prebendarū. mortuo⁶ epo vel a beneficioz collatione suspenso⁵ poterit caplm vacantes ꝓferre prebēdas. etiā ⁶si eps interesse habeat in collatione hmōi vt prelat⁹. Idem poterit eps. si caplm ab ipsa collatiōe suspendi ꝓtingat vel singulariter⁸ oēs de caplo maioris⁹ excōicationis vinculo inodari. Cū vo ad solū epm pbendaz spectat collatio cū ꝙsilio sui capituli vel assensu. defuncto epo vel

i Facultatis. concessas eis ad quos al's pertinebat receptio. nec cautum erat in litteris illis q auctoritate apostolica id facere possent. ⁹ dico per decre. §. de rescp. cum aliquibus. z p verba ipsius reuocatorie. q̄ scripsit in predicto ca. si is cui. ibi dicitur per dictum accessorem nostrū seu eius auctoritate facetas concessas seu comissas ꝛc.
lz Prefataz. ratio qz non sunt ipsoz pontificum sed recipientiū auctoritate recepti. vt dixi in predic. decre. cum aliquibus.
l Existit. ista igitur ē differentia inter hunc casum z priorem. qz ibi expectabat tm̄ augmentū portionis. hic certā prebendam vel portionem dandam solum his qui erant de numero ad illā igitur expectationem reuocatoria non extendit ad istam sic.
a Erant facte. Nota contra regulam q⁹ per me non stat ꝛc. §. de eo q mit. in pos. c. ij. vbi de ⁹. nam per me nō stetit q̄n fieret mihi collatio. sed per executorem. z tamē reuocatoria habet locū. z est iste excogitatus casus propter reuocatoriā que reuocauit omne ius ad rem. sed per petitionē ad rem non in re ius habebam. z sepi⁹ habes simile q non sufficit quid petere nisi obtineatur. §. de renun. quidam. z. co. li. de elect. si religiosus. cum silibus.

Si ad episcopū Emanauit decre. ad declarationem decre. §. e. illa. z ad declarationem z correctionē eoz̄ que ibi no. goff. innocē. hosti. de concess. preben. qz diuersitatem.
c Mortuo. idem est si quocūq; alio modo vacet sedes renūciatiōe z depositione vel quouis mō. ad boc. vij. q. i. §. ecce in quibus. xxxiij. q. ij. in principio.
d Suspenso. pone q peccauit in decre. §. de pben. graue.
e Et etiā si. hoc dicit ꝓpter dñm inno. z hosti. qui dicebāt q si eps interat in caplo vt canonic⁹ propter mortē eius nō impediebat capitulum conferre nisi sicut p mortem alteri⁹ canonici. si aūt vt prelatus eo mortuo conferre nō poterat. nō est verum vt hic vides.
f Prelatus. interdū enim est vt canonic⁹. de concess. pben. postulast⁹ de pben. cū in ecclesia. de appel. a collatione. §. e. li.
g Singulariter. hoc dicit qz caplm vniuersitas vel collegium excōicari nō debet. j. de sen. ex. romana. §. in vniuersitatem.
h Maioris. si enim minoris eligere possent. de cle. ex. mi. si celebrat Suspensi aūt vel minoꝛi excōicatiōe ligati nō eligūt nec eligunt. vt de
i Assensu. hoc dicit cō (elec. cū inc. z de ꝙsue. cū dilect⁹. vbi de ⁹. post. esse de iure cōmuni in ipsis prebēdis cathedralis ecclie. vt no. §. de elec cum ecclesia vulterana. Scire debes q cū eps hz conferre prebendam cum consensu capituli si sunt. xx. canonici. z. x. ꝙsentiant nō valet

collatio qz nō habet maiorem partem capituli. sed si haberet vocē in capitulo vt canonicus. tūc dicerentur facta ab .xi. z sic a maiori parte capituli. de concess. preben. postulastis. Inter ista autem duo. s. consilium et assensum ē magna differētia. quod dic vt no. s. de arbi. cū olim. de elec. cum in veteri.

lz ¶ Nisi istud. nisi venit exceptiue a suspenso.

l ¶ In mora. si ergo sit in mora bñ poterit se intromittere capl'm. Sed quero nūquid capitulū hoc casu canonias statiz exquo eps fuerit in mora possit conferre. vel an post moram petendi ser mēses habeat expectare. z videt q exq̄ fuit in mora petēdi absolutionem deinum post ser mēses z nō ante cōferre possit. qz añq̄z fuerit in mora non currit temp⁹ postea incipit currere. de cōcess. preben. quia diuersitatē. de elec. c. vlti. si eps simpliciter sine consensu capl'i haberet conferre locum haberet qō. s. dixi. sed ḃ de consensu capl'i. habet conferre vnde videt a cōtrario sensu istius litterę. q stat̄im exquo fuit i mora capitulū possit cōferre. Sed hic cum equi paret consiliū z consensum vez. puto quod pri⁹ dixi. sed qñ dicet esse in mora hoc ipso q q̄z cito potuit licentiā non petijt. ff. ad tercul'. l. ij. §. confestim. nō tamē amara facienda est interpretatio. ff. de donat. inter vi. z vro. si id quod. §. si qs fm opas. nec est calū niosa. s. de priuile. in his ff. ad erbi. l. penul. arbitrabit ergo hic bonus iudex. ff. de iure delibe. l. i. Si aūt maliciose impediatur ne petere possit. subuenitur ei. qz non est in mora. de cōcess. preben. postulastis. nisi ipse hoc procuraret. ff. si quis cau. l. ij. §. vlti. de offi. dele. pastoralis. §. fi.

m ¶ Vbi vo. facit ad ea que no. hosti. de elec. c. vlti. in fi. z vincen. z cō post. de instit. c. vlti. in fi.

n ¶ Cum consilio. Quid si cū consensu. Idē videtur cū eadem sit ratio vacationis diuine in hoc casu. z ad hoc. s. de preben. si apostolica. z aliquando consiliū ponitur pro consensu. de offi. delega. venerabilis. de fo. compe. c. i. Contrariū credo qz cum habet eligere de consensu. nō sic liberam habet potestatē. sicut cū de consilio. vnde min⁹ habet expectare hoc casu q̄z in illo. dico tñ q non curret sibi temp⁹ cum non possit eligere. de concess preben. qz diuersitatem. de elec. c. vlti. Preterea ponamus in requisitiōe consiliꝫ absentiam pro cōtradictione. ad hoc de arbi. c. ij. eo. li. quod in consensu esse non potest. z facit pro hac pte qō dixi de rescrip si pro te. in glo. sed pone.

o ¶ Medio. i. de hac vita. z expone vt dicitur. xxiij. q. iiij. hec autem vita. z quare dicat media ibi no.

p ¶ Ab eo. simile de rescrip. si gratiose.

q ¶ Remotis. arbitrariū erit hoc terminare fm considerationē temporis que sequitur infra.

r ¶ Imminere. habes simile casum. s. de offi. dele. si is cui. e. li. z nota q difficultas prestationis reddit obligationē inutilem contra id. ff. de

Dudum. perpetua alienatio facta de rebus eccl'ie (vel ob. vacantis z nō pcedente tractatu z sine iusta cā non valet. Et intelligas q quidā rector cuiusdam eccl'ie dyo. dulmeñ. petebat sibi z ecclesie sue restitui z adiudicari decimas qs archidyaconus dulmeñ. pcipiebat in sua prochia que de iure z consuetudine antiqua pertinebat ad ipsam ecclesiā. dic. vo ꝛc.

c ¶ Auerso. ad petitionē ipsius rectoris.

d ¶ Respondit. cōtestando litem. z facit quod dixi de li. conte. c. ij.

e ¶ Non debere. nec adiudicari. vt in decisiōe dixi vt patet in fi. nā sententia ꝛc. de or. cog. cū dilectus.

f ¶ Proferēs. archidya. excipiēdo contra intentionē actoris.

g ¶ In mediū. i. in iudiciū vbi est mediū inter actorē z reum.

h ¶ Capituli. per hoc videbat valere. de his que fi. a prela. c. ij. z. iij. sed hoc nō sufficit. exq̄ diligens forma seruata nō fuit nec cā suberat z vacabat ecclesia vt sequit.

i ¶ Tenues. iusta videbat cā. sed nō apparuit vera vt dicitur in fi. sed nūquid dices istā iustam cām indistincte si al's fuisset tūc vera certe sic s. de pben. exposuisti. nā etiam capellas posset annectere ob hāc cām vt ibi dicit. eps enim de cōsensu capl'i sui pōt eccl'iam z res suas z iusta et honesta cā alteri dare. de his que fi. a prela. c. iij. z. c. pastoralis. sed ꝫ dicit expresse. xvi. q. i. eccl'ie. vbi dicit qz antique eccl'ie decimis priuari nō

suspenso nisi eps in petēda relaxatōe suspensionis huiusmodi sit in mora. capitulum se nō potest intromittere de eisdem. ¶ Vbi vero de speciali alicui⁹ ecclesie consuetudine vel statuto beneficioz collatis ad aliquem cuz consilio episcopi noscit pertinere. sub lato episcopo de medio cū consilium nequeat tūc peti ab eo non erit ꝓpter hoc vacantis beneficij collatio differenda. nec etiam si egerit in remotis ita q nō possit ipsius presentia in breui haberi. qz in petēdo vel expectādo eius consilio posset vacanti beneficio periculum iminere. ¶ Inno. iiij.

De rebus ecclesie non alienandis.

Dudum z infra dictus vo archidyacon⁹ ex aduerso respōdit illas decimas ill̄i eccl'ie restitui nō debere. proferēs in medium. ordinatioēz quandā episcopi dulmeñ. de consensu capituli sui factam inter alia continentem. q idem episcop⁹ attendens

prouentus archidyaconat⁹ dulmeñ. adeo fore tenues z exiles. q non sufficiebant ad ei⁹ onera supportanda: prefatas decimas archidyaconatui memorato concessit. z infra. ¶ Dō vo in concessione huiusmodi predicta ecclesia cū vacaret legittimo caruit defensore qui sibi pro⁹ ab eodez episcopo debuerat deputari. qz etiam tractat⁹ solēnis z diligens. qui in talibus concessionib⁹ perpetuis z alienationib⁹ rerum ecclesiasticarū exigitur. nō fuit habit⁹ in eadem ordinationem z concessionē ipsa: presertim cū euidens necessitas quare fieri deberet vel utilitas non subesset: de fratrū nostrorum cōsilio decernimus nō valere dictas decimas ipsi ecclesie tāq̄z ptinentes ad eam sententialiter adiudicare curantes. ¶ Grego. p. in concilio generali lugdun.

Hoc consultissimo⁹ prohibem⁹ edicto: vniuersos et singulos prelatos ecclesias sibi cōmissas bona

pi. ff. de rebus eoz magis. §. nō passim. z. §. seq. his oibus cōsideratis defensorē distrahere poterit. z nihilomin⁹ eps suā interponit auctē. s. c. ti. c. i. de his q fi. a prela. cū apl'ica si vo eps rē mense sue alienet hoc facet de cōsensu capl'i sui. z archieps auctē interponet. ad hoc. ix. q. iij. c. ij. xcvi. di. bñ quidē. circa fi. fm hosti.

o ¶ Tractat⁹. fm q no. de his q fi. a pla. tua. z dz diligēter fieri z vti le est sepi⁹ id facere ne decipi possit. de pba. titio ibi q̄ritꝰ. ꝛc. Solet dubitari nūquid valet cōsensus canonicoz nō habiti in cōi z dixit lau. q nō. Ad. l. ff. de serui. rus. pre. per fundū. Ñdet illud vez in re cōi pluribus vt singulis. z idē tenet hosti. in dicta decre. tua. z approbare vident inno. z cōpost. de ꝓsue. cū consuetudinis. Soff. de his q fi. a prela. cum aplica. z in sūma ipsi⁹ ti. circa pn. dicit ꝫ. nam lz inueniat in electiōe q requirat cōis consensus. de elec. in genesi. sec⁹ in alienatione e. ti. cum vos. xij. q. ij. sic̄ de reb⁹. z ad hoc cōcor. qō olim hic no. ber. q dixit q ispe ciale erat in elect. qō a pn. erat nullū postea nō conualescebat. s. de elect. auditis. in alienatiōe tñ quod a pn. nō valet conualescit subsequēti cōsensu ernūc nō vt ertūc. dici pōt q vbi nō precessit tractat⁹ vera sit pria opio vt hic. sed si pcesserit z deliberauerūt alienare lz singulariter ꝓsentiāt. valeat ꝓsensus z locū hz scōa opinio. Sed q̄rit hic ber. nūquid solēnitas legis h̄ ius pozrectū in alienatione rez eccl'ie locū hz. z dixit ber. q nō de necte dū modo seruet forma. xij. q. ij. sine. nō ob. q sit incozpozatū in canonib⁹. qz alij can. de eo nō faciunt mentionem. z fuit positū vt sciret affect⁹ principū ad eccl'iam. Hosti. ꝫ pter rōem supradictaz sed tāta solēnitas in diuersitudine p vsum ꝫriū abyt. iij. di. §. leges. Distinxerūt aūt hoc inno. z hosti. inter decre. auctē z ꝓsensum siue collationē. decretū est sn'ia qua iudex ꝫcum futurū iustū fore decernit auctoritatē suā ponendo. vel aliquē in possessionē mittēdo vel mittendū declarādo. ff. de dā. infec. si finita. §. iul'. z. §. si forte. z interponit qñ contractū. ff. de reb⁹ ec. l. magis. §. nō passim. z. §. seq. Auctas aūt ē auctoritas abilis ꝓsensus q cōperit sibi ex publico officio vel legittima administratione sicut sunt tutores z curatores. ff. de auc. tu. ꝓsensus aūt siue collaudatio est multoz volūtas ad qs res p tiner sit iuncta. z dicūt quidā q in alienatiōe rei eccl'iastice nō requirit decretū. de q. s. dictū est. sed cause cognitio auctas epalis z cōsensus cleri.

p ¶ Perpetuis. Nota q in tpalibus in quib⁹ nō ita ledit eccl'ia sufficit tacit⁹ consensus. s. de his q fi. a pla. c. ij. in ppetuis exp̄essus z tractus fm formā. xij. q. ij. sine. ber.

q ¶ Presertim. ecce tertiū ꝓpter qō nō valuit cōcessio.

r Eccl'ie. nō formak sn'ia in ꝑsonam dñi. de hoc. s. de elec. querelaz.

s ¶ Pertinētes. de iure cōi. s. de decī. cū ꝓtingat. z. c. cū in tua. ꝫ. c. ti.

Hoc ꝓsultissimo. diuide hāc decre. in. iij. pres. (dudū. dic vt ibi. In quarū pma que durat vsq̄z ad. §. ꝫcus. phibet submissionē eccl'iarū suoz imobiliū bonoz vel iurū fieri laicis absq̄z ꝓsensu capl'i. z sn'ia pape. In scōa vsq̄z ibi. z nihilomin⁹ cassat cōtract⁹ q̄ a cūq̄z firmitate vallatos ꝫ hec decetero faciēdos. In tertia vsq̄z ibi. ex cōtractibus

punit ꝑlatos ꝫfacientes ⁊ clericos nõ cõtradicentes laicos qui ipsos ꝑlatos ad ℔ cõpulerũt vel cõpellent. in quarta vsq; ad fi. ꝓcipit laicos ⁊ tales cõtract⁹ eo casu q̃ valẽt vltra debitũ nõ vsurpare. ⁊ penã apꝓõit i x. apli cc. ⁊ ℒ. de legi. humanũ. vel. i. per qõ eccl'ẽ valde cõsulitur.

r Intrusos. ⁊ feias comꝓhendit. de hoc dixi. s̃. de esec. generali.

a Immobilia. hec igitur ꝓhibitio ad mobilia in quib⁹ nõ ꝫsueuerunt tales fieri submissiones non extendit. ly tã mobilia q̃z immobilia ꝓhibeantur alienari. s̃. e. c. i. nisi qui seruãdo seruari non ꝓt. ℒ. de admi. tu. ler q̃ ꝓcuerit hic gar. nũ quid cleric⁹ beneficiat⁹ faciat fructꝰ suos ⁊ testari ⁊ donare possit dixi de ℔. s̃. ℔ offi. ordi. ꝑti.

b Jura. nota iura vel incorꝓoralia ꝑnt inter immobilia bona. hic enim in vtrisq; idẽ ius statuit ad hoc. ℒ. de lon. tẽ. ꝓscrip. l. vlt. incorꝓoralia eni ꝓscribi ꝑnt. vt immobilia. vt ibi. ad idem. ℒ. de sacrosan. ec. iubem⁹. ℔. ℌ. i.

c Ipsarũ. s. ecclesiarũ ⁊ sic no. bonoꝝ eccl'ie sticoꝝ dñũ penes eccl'iam esse. de q̃ dic vt no. xvi. q. i. c. vl. xij. q. i. expedit. de v. sig. cã.

d Supponere. ꝓ eodẽ ponunt vel singulis singula referas.

e Cõsensu. iste requirit regulariter in alienatione. ⁊ etiã ꝓter hanc cõstitutionẽ requirebat in hoc casu.

f Speciali. nõ sufficit ℔ casu generali s. ℔ est ius nouũ ⁊ statutum. qz in talib⁹ submissionib⁹ maius periculũ vertit. ⁊ iõ cauti⁹ q̃z in alijs alienationib⁹ est agendum xlij. di. q̃escam⁹. de clec. vbi ꝑiculũ. ff. ad carbo. l. i. ⁊ qz quedã seruit⁹ erat. ⁊ vt laici q̃ sepe verabãt vel verari ꝓmittebãt eccl'esias vt eis fierẽt tales submissiões. videntes illas vltr⁹ fieri non posse desistant a talib⁹. ad ℔. s̃. de cõcess ꝓben. derestanda.

g Non cõcedendo. quidã male intelligẽtes dicũt hic ꝓhiberi emphiteosim ⁊ alios ꝫctus a iure ꝓmissos. sed nõ ẽ vex. ⁊ j. est posita disiũcta. sed huic intellectui ꝫdicet. nec est ꝑsumẽdũ ⁊c. s̃. de elec. eccl'esia vña. ℌ. s. e. li. e. ti. cũ expediat. ℔ g̃ sonat lra. q̃ nõ ꝓhibet papa bona ipsa alienari forma ⁊ casib⁹ al's a iure ꝓmissis. sz ꝓhibet submissiões fieri. io. an.

b Alienando. vendẽdo ꝓmutando.

t Casib⁹. casus habes notatos xij. q. ij. in summa.

l Partibus. gallicanis.

m Nõ modicũ. ad modicũ g̃ temp⁹ ꝑnt vocari in patronos vel defensores. qz tũ in modico tpe nõ est periculũ. ff. de iudi. si debitorẽ. ꝓ test autẽ dici modicũ rẽpus. j. r. an. vel fm guil. ⁊ gar. relinquit iudicis arbitrio. erq̃ hic nõ determinat inspecto statu eccl'ie. ⁊ iminẽti ꝑiculo ⁊ cõditione ꝑsonaꝝ. vt. s̃. de offi. dele. de causis. ff. de iure delib. l. i. in fi.

n Iuramẽti. nõ enim debet esse vinculũ iniquitatis. s. de iureiurã. si. cũ suis cõcor.

o Secutũ. j. de re. iu. accessoriũ cum suis concor.

p Prescribẽdi. ℒ. de agri. ⁊ cen. quẽadmodũ. in fi. li. xi. ⁊ est hoc speciale cũ al's ex inutili ꝫctu trãsferat dominiũ ⁊ min⁹ iustus titulus detur ꝑ cãm ꝓscribẽdi. ⁊ de ℔ no. de ꝓscrip. si diligẽti. ff. de do. ⁊ ꝓtu. elegant. ⁊ ℒ. de suffra. l. vna.

q Officio. i. officij sui executiõe. ⁊ dicit gar. q̃ a beneficio est suspẽsus de appel. pastoralis. vide de hoc.

r Administratiõe. temporaliũ. de sol'. si quorundam.

s Denunciare. sumptũ fuit ex canone. ij. q. vij. g̃ꝓpter. in auc̃. col'. ℌ. de nõ alie. aut ꝓmu. re. ec. ℌ. ij. q̃ incipit economũ. clericꝰ g̃ videns ꝓlatũ in ℔ delinquere denũciare debet. qđ si non fecerit punit vt hic. ⁊ si iurasset nõ accusare. nihilomin⁹ denũciat. s̃. de ireiurã. quẽadmodũ in fi. ⁊ nõ obstãte ꝓmissione obedientie accusat. de accusa. ex ꝑte.

t Sic guata. ad idẽ. s̃. e. li. de elec. cupientes ℌ. ceterũ. ⁊ c. si cõꝓmissa. ℭ. de ꝓcu. neg. ⁊ c. ꝓpositum. de ꝓcu. in vi.

v Trienio. ℔ referas tã ad suspẽsionẽ ꝑlatoꝝ q̃z clericoꝝ (sari⁹. in fi.

x Nacten⁹. idẽ fm guil. ⁊ gar. si ꝓ istã cõstitutionẽ infra duos mẽses a tpe publicatiõis. in auc̃. vt facte no. cõsti. in rubrica. in ꝑn. ti. coll'. v. qđ vex⁹ puto. nisi pri⁹ hoc sciuerit. ad hoc. s̃. e. li. de ꝓben. cũ singula.

y Competentẽ. s. trinã. xxiij. q. iij. de illicita. de sen. ex. sacro. nisi facti necessitas aliud suaderet. j. de sen. ex. constitutionẽ.

z Dimittant. rolle qđ est. j. excõicationis ⁊c. In isto igit⁹ casu necessaria est monitio. sed in sequenti nõ.

a Ex cõtractib⁹. nunq̃d debeat obꝑuari in cõtractib⁹ licite factis annectit.

b Lege. vt si lex vl' pactũ fuit appositũ in contractu illud seruet al's fiat qđ exigit natura ꝫct⁹ ⁊ sic ꝫctus ex cõuentiõe legẽ accipiũt. j. de re. iur⁹ cõtract⁹. cũ suis cõcor.

c Sec⁹. vsurpando ꝫ naturã vl' pactũ appositũ

d Restituendo. ⁊ sic nõ sufficit a grauaminibus abstinere. nisi vsurpata restituãt. xiij. q. vi c. i. j. de regu. iur⁹. ꝑtim.

Licet. nõ obstantib⁹ expectatiõibus bñficioꝝ ꝓmutatio fieri põt. Nota q̃ qui expectat primam vacantẽ. primã ꝓsecõ dz. fallit hic ⁊ in casib⁹ q̃s dixi. s̃. de ꝓben. qz sepe. ⁊ de cõcess ꝓben. si soli.

b Dyocesi. non excludit. imo includit ciuitatẽ ad idem. lxiij. di. ꝑscõz ℌ. e. li. de rẽ. oꝛ. cũ nullꝰ. i. rñ. de offi. oꝛ. cum ꝑs ad ℔. ff. de ser. expoꝛ. pacto. cui nõ ob. de rescꝑ. rodulphꝰ. qz in rescrip. ad lites loquit que sunt odiosa. ⁊ includat etiaz eccl'ia cathedralis. ad ℔ s̃. de ꝓb. sig. clerici. nõ ob. s̃. de ꝓbeñ. q̃uis. i. qz ibi est ambitio.

c Iuste applica. idez puto ⁊ multoforti⁹ si expectat iuste reseruatõis legatoꝝ vl' receptõis ca.

d Proximo. idẽ ⁊ multoforti⁹ puto. si expectarent quã ducerẽt accꝓtandam. nã plus afficit ꝓbẽda per istã gratiã q̃z ꝓ illam. vt dixi. s̃. de (cõcess. ꝓben. si soli ad fi.

e Juris. s̃. e. quesitum.

f Bñficia. hic large intellige. vt minoza ⁊ maioza bñficia dignitates ⁊ ꝓbendas etiã cõꝓhẽdat. i. q. iij. si quis datoꝝ. s̃. de cõcess. ꝓben. c. ij. ℌ de ꝛ. sig. tua. qđ optime etiã ꝓbat. j. de re. iur⁹. c. i. vbi dixi. de ℔.

g Collationẽ. Quid si nõ spectãt ad collationẽ sed ad ꝫfirmationem tm. Item q̃d si ꝑtinent ad collationẽ sui ⁊ alterius vel sint illa in diuersis dyocesib⁹. in his questionib⁹ ꝓmo videt q̃ nõ habeat locũ hec decretalis. qz permutationẽ nõ possumus negare quin vacẽt bñficia. deberent g̃ expectanti ꝓmã vacaturã de rigore ⁊ veritate iuris. sed hec cõtrasperta vult q̃ nõ debeant. Est g̃ renẽda regula nisi in ea ꝑte qua viciata reperit. ℒ. de ap. ꝓcipim⁹. ⁊ sic non videt a littera recedendũ. ⁊ nisi casus mutet. regula nõ vitiet. ad hoc faciat. s̃. de ꝓben. cũ in illis. vbi aliud ẽ dicere ad collationẽ. aliud ad cõfirmationẽ. ad idem. c. c. in fi. ⁊ e. ti. c. vlti. vbi aliud est dicere ad collationẽ tuã. aliud tuam ⁊ alteri⁹. Satis põt dici ꝫrium. ⁊ de hoc dictũ fuit. qz sic fuit quesitũ. vñ per illa verba pot⁹ factum videt narrari q̃z iurs diuersitas poni. in ꝑma igit⁹ questione impedit expectãs. sed ad hoc vt teneat ꝓmutatio. erit necesse q̃ interueniat illoꝝ consensus qui bñt eligere. ad ℔ de offi. archid. ad hoc in fi. In scõo casu fiat in manib⁹ vtriusq; libera resignatio. vel q̃libet in manib⁹ sui epi. vel alter alteri cõmittet qđ melius videtur. ad hoc de sen. excõ. cum illoꝝ. nec video quare aliud in casib⁹ istis q̃z in expresso. Inspiciam⁹ ergo solum an licite fiat ꝓmutatio. vt ꝑ expectatões nõ impediatur. hoc dicat decre. ad hoc faciat finis hui⁹ capli.

h Libere. vt simonia vitet. de pac. cũ ꝓidem.

i Fraude. pone. in terminis ꝑ decre. s̃. e. li. de renũ. c. ij. ſ. cum ꝓmutat bñficiũ. qđ sperabat in primo vacaturũ. vt ꝑcludat via expectanti.

k Resignant. ⁊ si resignata cõferant alijs q̃z ꝓmutare volentib⁹ non valet collatio. vt in cle. e. ti. c. vno.

l Rigori. sic. ℒ. de iudi. placuit. ℒ. de fur. ⁊ ser. coꝛ. l. si q̃s seruo. de ℔

m Minime. istud facit ꝑ eo qđ. s̃. dixi. nã in (s̃. de transac. c. vlti. ꝓspicit papa q̃ nil deperit expectãti. qz al's nõ resignasset.

l:

Ipater tracta fuit hec decre. de extraua. innoc. iiij. qui incipit. Johānes frangipani. z forte nimis fuit decisa z sic pone casum Johānes fran. habeat vxorē noie saracenā z ex ea filiū z filiā impuberes petrū z philippā. in extremis posit⁹ cōdidit testamētū z filia sibi heredē instituit in certa pecunie quantitate. filiū vo in ceteris bonis suis. z vxori vsufructū quorundā bonor⁹ suor⁹ sub certo tenore reliqt z adiecit. vt si decederet filia sine liberis⁹ moreret filio suo z si fili⁹ sine liberis decederet. moreret filie. si autē vterq⁹ sine liberis decederet. pauperes heredes instituit. z executores testamēto reliquit. Vxor⁹ est iohānes ipse testator demū mortuus est petr⁹ filius su⁹ adhuc impubes. z demū filia etiā impubes ipsa .s. matre superstite. p̄ quam agebāt executores. z ab illa domina vel ei⁹ procuratore petebant coram papa bona que fuerant testatoris z simile sub quibus z bona filij comprehendebant. dicebāt procuratores. domine q̄ substitutio facta de filia ad filiā. z de filio ad pauperes fuerat fideicōmissaria. vñ in substitutiōe filie ad filiū debebat deducere tertiā iure nature debitā filio. z quartam trebellianicā. Item in substitutiōe pauper⁹ ad filias p residuo noie filie casdē tertiā z quartā habebat. p parte vo executor⁹ allegabat q̄ substitutio fuerat directa z pupillaris. z cōueniebat talis substitutio psonis z verbis. vñ nō habebat locū quarrarū deductio. Item q̄ pater in testamēto q̄ō faciebat ipuberi filio matrē portione iure nature debita priuare poterat. Iz fili⁹ id suo testamēto facere nō posset. Per has vltimas allegationes. pnūciauit papa bona illa deferri pauperibus absq; aliq̄ deductione tertie vel q̄rte partis. hoc dicit. vñ sic sūma. In fideicōmissarijs substitutionib⁹ locū hz q̄rtarū deductio. in directis nō. z substitutiones interp̄tari debem⁹ directas. dūmō q̄ueniant verbis z psonis instituc⁹.

o ¶ Impuberes. s. filia minorē. xij. an. filiū minorē. xiiij. an. ff. de ✠. si. pupillus. L. qñ tu. vel cu. esse desīt. l. indecoram. z insti. q̄. mo. fi. tu. in pn. Iz quo ad matrimoniū nō inspiciam⁹ solū annos. sed etatē qua posscere possit. q̄ō dic vt. s̄. de spon. impu. impuberes.

p. ¶ Vxorē. puberem intelligas z matrē ipsor⁹ filiorum. al's dubitatio nō processisset. z hoc patet in fine.

q ¶ Certa re. instituit q̄ō est. p̄. q̄ō si nō fecisset egisset filia ō inofficioso nūc autē nō posset agere nisi ad supplemētū. si aliquid deesset portioni iure nature debite. L. de inoffi. testa. l. oīmodo. z. l. seq̄n. z l. qñ nouella. z. l. si qñ. z de hoc. s̄. e. raynunci⁹. in pn̄. Scire debes q̄ in certa re instituc⁹ habet loco legatarij. ita q̄ creditorib⁹ non tenetur. L. de here. insti. l. quotiēs. z hoc cū est ali⁹ vniūsaliter institut⁹. si enī nullus ali⁹ institut⁹ est in totū succedit heres. ff. de here. insti. l. i. §. si ex fundo. z. l. si itaq; q̄s heres. Si autē plures instituti sunt⁹ in certis reb⁹ z nullus ali⁹ vniuersaliter p virilib⁹ erūt heredes. nisi in casu vbi duo sunt instituti p̄iunctim z alter diuisim. ff. de here. insti. si alteri⁹. z. l. se.

r ¶ Instituit. nū quid q̄ ad filiam sufficeret legasse. de hoc fuerūt opiones tacte. s̄. e. raynūcius. in pn̄. Et dicūt quidā q̄ tuti⁹ est q̄ necessaria sit institutio. in auc. vt cū. de ap. cog. §. aliud q̄z. z. §. hec autē. col. viij. z L. de inoffi. testa. auc. nō liceat dicentes. l. L. de inoffi. testa. l. oīmodo z. l. cū queritur. p auc. nouissima. auc. istā posteriorez esse correctas. alij p̄ dictas. l. z p decre. raynunci⁹. vbi nihil dicit. q̄ alterocba fuerit instituta. Azo destinxit an testator voluerit solēniter testari. vt q̄ vocauit testes. vij. signacula z subscriptiōes rogauit. z tū est necesse q̄ in alio quo instituat. vt in auc. vt cum. de ap. cogno. coll'. viij. aut nō solēniter sed nūcupatiue. z tunc sufficit quocunq; relinq̄t titulo. vt in antiqs. l. vñ dicūt alij. q̄ si relinquat in testamēto. necesse est iure institutiōis relinq̄. si in codicill'. sufficit q̄cūq; relinq̄t titl'o. z ō b no. L. de ioffi. testa. auc. nouissima. Alij dicūt q̄ fm canones sufficit q̄cūq; relinq̄t titl'o. vt in decre. raynūci⁹. sec⁹ fm. l. z b ibi tz hosti. vt tal' pnciosa subtilitas cuiteā. Alij distingnūt. q̄ aut testator inter filios tm̄ testa. aut inter extraneos z filios sil' mixtos. In primo casu sufficit q̄cūq; relinquat titulo. vt in antiqs. l. qz z inter ipos iperfecta simplex z plana volūtas sufficit dūmodo de ipa appareat. L. e. ti. hac ꝑsultissima. §. ex imperfecto. z. L. fa. her. l. fi. in auc. ibi signata. In scdo casu. s. cū extraneos instituit non sufficit q̄cunq; relinquere titulo nisi fiat institutio. z sic intelligāt auc. vt cū. de ap. cogno. Sed vt. s̄. dixi primū tuti⁹. z ideo tenēdū videt. de pe. di. vij. nullus. z verbū illud relinq̄t. in decre. raynunci⁹ nō videt poni ꝓprie. vt patet etiā ex institutiōe adiecte. idem in decre. raynaldus.

a ¶ Legauit. de facto. vt dixi in casu legauerat vsufructū quorūdā borū. z altero solū supstite ex filijs augebat in testamēto legatū. z nemine supstite adhuc augebat. z ex hoc etiā vt patz in integra allegabat p pauperes. q̄ patebat q̄ intentio testatoris fuerit vxori filiā anteferre.

b ¶ Eidem filio. moreret q̄ō est. ꝑ. Sed ꝑ ista filia nec exheredata erat nec instituta. qz in certa re vt. s̄. dictū est. ğ nec ei pupillariter pōt substitui. vt insti. de pupil. substi. §. nō soluz. ff. de vulg. substi. l. sed si plures. So. Iz hec pupilla nō fuerit instituta heres in p̄mo gradu. tm̄ fuit instituta in scdo. s. post mortē filij. z sic ei pupillariter substitui potuit. vel dic q̄ si ex liberis vn⁹ est ex certa re. alter vniuersaliter institut⁹ vterq; ē heres. Iz alter nō teneat ad credita vel legata. z sic intelligat hoc. z. s̄. e. raynunci⁹. secus si nō ex liberis. qz tūc institut⁹ iterare habebit loco legatarij. vt. s̄. dixi. z. L. de here. insti. l. q̄tiens. vel hoc nō querit an tenuerit substitutio de filia ad filiū. sed ecōuerso. qz de facta p̄i⁹ decessit filius.

c ¶ Liberis. sufficit vn⁹. ff. de ✠. sig. l. nō est sine liberis. L. de condi. in ser. l. i. z. s̄. hoc vide q̄ō nota. de proba. in p̄ncia. in. i. glo.

decederet filia sine liberis eidē[b] filio z si ipse absq; liberis[c] obiret filij[d] ꝑfate filie[e] moreret xp̄i pauperes[f] instituēdo heredes. si vtrūq; sine liber⁹ mori cōtingeret filior⁹ testatore mortuo. ac deinde filio subsequent z filia superstite matre defunctis añ tēpora pubertat⁹ absq; deductiōe[g] trebellanice[h] siue p̄t⁹ iure nature debite[i] faciēda ipsis pau-

d ¶ Filie. moreret. i. ad opus filie. q. di. q̄ heredi tas filij directe z imediate ad filiam perueniat z ecōtra. si vo in successiōe mater esset media tā nō filie. sed p̄mo matri moreret. sic allegabat p̄ pauperū.

e ¶ Paupes. Iz certa p̄sona heres instituī debeat z nomē specificari. tm̄ pauperū institutio valet z de pauperib⁹ loci ꝓpij domicilij sensisse intelligitur. vbi fomentum viuens cōsolatiōes z seruitia a multis recipit. L. de epis. z cle. si quis ad declinandā. z. l. nulli licere. de hoc dic vt. s̄. e. ti. cū tibi.

f ¶ Vxore. executoribus relictis q̄ petebāt bona testatoris postmodū ab vxore. vt dixi in casu.

g ¶ Absq; deductiōe. hic decidit q̄dam. Dicebat autem mater q̄ habebat tertiā z quartā in bonis testatoris ex psona filij. z sic sola dimidia restituēda fuerat filie. Item in alia dimidia habebat etiam tertiā z quartā ex psona filie. z sic dimidiā. z sic facta cōputatione videbat⁹ in eā restitutio faciēda pauperib⁹ solū in tribus vncijs ei⁹ ꝓtis in qua fuerat filius institut⁹ z in dimidia ei⁹ partis in qua fuerat instituta filia. z pbabat ꝑ eo qz dicebat q̄ substitutio de filia ad filiū. z de pauperib⁹ ad illam erat fideicōmissaria. z hoc pbabat tali mō. directa substitutio fit p hec verba. ei heres esto. vel ille ei sit heres. indirecta p verba. rogo volo vel mādo vt restituas tē. sed p̄dicta verba. alteri moreret nō pōt dici directa z pupillaris substitutio. imo videt intellectus fuisse. q̄ mater filio ab intestato succederet ab intestato hereditatē restituere tueret substituto. Item dicēdo sine liberis. apparebat testatorē puberi substituere voluisse. vñ fideicōmissarie nō pupillares intelligi debeāt substitutiōes. z de filijs ad inuicē. z de pauperib⁹ ad eos. Rndebat p parte executor⁹ z pauperū. q̄ō. s̄. dixi in glo. de facto. z glo. l. z q̄ō ꝑ. sequit. Ad clariorē autē intellectū nota. q̄ substitutionū alia directa alia indirecta siue obliqua. Directarū. alia vulgaris alia pupillaris. alia exemplaris alia breuilo qua. de q̄ pone exemplū. ff. de vul. substi. iā b iure. c. cū testator dicit duos impuberes filios mihi heredes instituo. z eos inuicē substituo. hñt enim hec breuia verba in psona cuiuscq; duas substitutiones vulgarē z pupillarē. alia cōpendiosa de his p̄sequere. vt no. s̄. e. raynūcius. circa p̄n. Sed ad vltimā z ad ꝓpositum veniam⁹. Cōpendiosa que fit in his verbis. q̄cūq; filij⁹ meus decesserit vel sine liberis decesserit filia sit heres. b si fiat a milite siue fiat puberi siue pupillo iure directo. valet q̄ñcūq; decedat institut⁹ sicut verba sonāt. ff. de milit. test. l. in fraudē. §. miles. z. l. miles ita heredē. §. i. L. de testa. mi. l. in testamento. hoc vez nisi miles hāc substitutionē filio fecerit. cui⁹ matrē in medio quo casu valebat iure fideicōmissi. si iā factus pubes filij⁹ decedat. L. de impu. z alt. substi. l. p̄cibus. Si autē pagan⁹ eā p superiora fecerit vba. z pupillus ille institut⁹ in pupillari etate decesserit iure directo admittit substituta. vbi autē iam pubes fact⁹ mortuus. substitutio oīno extinguit. z veniētes ab intestato succedūt in totū. ff. de vul. substi. l. is verbis. z. l. in pupillari. z. l. centurio. Si autē testator sic dixisset. q̄ñcūq; decesserit filia⁹ vel sine liberis decesserit filiā substituo. vel volo q̄ ei filia succedat. tūc licet directe nō valeat. valet tm̄ indirecte iure fideicōmissi. ff. ad trebel. sceuola. z. l. heredib⁹. L. de insti. z sub. generaliter. §. vlt. hoc viso satis patet. q̄ hec substitutio que forte compendiosa dici p̄t. admittit substitutos iure directo. ex q̄ instituti decesserūt in pupillari etate. si post pubertatē decessissent. tūc potuissent locum habere matris allegatiōes

h ¶ Trebellianice. ergo qz substituti venūt iure directo nō fideicommissario nō habet locū deductio trebelliane. argue p̄ p̄dictum. q̄ si locus esset fideicōmissarie substitutioni bñ detraheret trebellianica. Iz essent pauper⁹ substituti. Iz ergo cesset falcidia in his q̄ leganť pauperibus vel ad pias cās. L. de epi. z cleri. si quis ad declinandā. z. L. ad. l. fal. auc. si militer. sec⁹ videt in trebellianica p hanc lr̄am. ad b. ff. ad. l. fal. l. i. §. ad municipiū. si enī conditor legis in trebelliana id voluisset. sicut expssit de falcidia. ita de trebellianica expssisset. de deci. ad audientiaz. ad b. ꝑ. de priuile. si papa. q̄ō nō est scōz patrū decreto tē. de transla. c. ij. ff. de publi. l. de pcio. In p̄dictum videt in auc. de ec. ti. §. si autē heres. ibi oī falcidia vacāte. coll'. ir. Sed dirit azo in sum. de here. z fal. q̄ trebelliana detrahi poterit. nā nil excipit q̄ tinet sub noie falcidie. ğ nec trebelliana detrahi poterit. nā nil excipit q̄ oia dicit. de maio. z obe. solite. z satis videt terminari p dictū. §. si conjungat cū. §. si q̄s in noie. vbi dicit hereditatē vel legatum. nec occurrit inter ista rō diuersitatis. vñ idē ius censebitur. s̄. de transla. c. ij. s̄. de rescrip. inc cetera. ff. de legi. nō p̄nt. ad hoc facit q̄ō no. ala. ber. z alij. s̄. ō sepul. c. ij. vbi nota. de relicto pauperib⁹ nō detrahi canonicā. p prima pte que placet facit. qz legittima p panperū institutionē filij nō priuant nā qui vult exheredato filio eccl'iaz heredē facere aliū q̄rat q̄s augustinus

z deo ꝓpicio neminē inueniet. xvij. q. vlt. c. vl. z sic etiā nota accur. in. l. si quis ad declinandā. Trē in ipsa. l. si quis ad declinandā. non erat ḋ s instituꝰ ḋ trebellianicā detrabere posset. nec est ꝓ oia eadem rō in vtra q̄. qz si rogatꝰ restituere non detrabit trebellianicā in vanū fuit heres. sed si testatoz fecit multa legata. inter alia quedā ad pias causas. z si nō detrabat de legatis ad pias, detrabit de alijs, z sic nō erit heres iuanū.

a Debite. ō his quartis dic vt no. s. e. raynūcius. in glo. no. q̄ q̄rtaz

b Ecotra. de filia ad filium.

c Pupillares. que erōsse fit ꝓ hec verba. si filiꝰ meus decesserit. ⁊. tem poza pubertatis filia sit heres. instī. ō pupil. sub. i. rñ. z expirat statiz cum ad pubertatez puenerit. vt ibi. Fuit autē inuēta hec institutio. qz cū multū ꝓsit heredē habere. z pupillꝰ testari non possit. vtile fuit pupillꝰ modus interuenire ne decederent intestati. vt in p̄dic. l. instī. de pupil. sub. in p̄n. Idē dicimꝰ de exēplari ⁊ exemplarꝫ differat a pupillari in ℔. qz in ea necesse est certas psonas substitui. C. de impu. z ali. substi. l. bumanitatis.

d Faciēda. vide qō ē ⁊. vt substitutio zc. postea videas dūmodo zc.

e Verbis. dixit testatoz. si sine liberꝫ decedat alteri moriat. sed istud verbū sine liberis certū est q̄ nō designat certaz eratē. nā z ante pubertatē z post filiꝰ z filia sine liberis mozi p̄nt. ḡ patz q̄ substitutō pupillari bñ cōuenit̄ verba. imo magis pupillari. cū tūc liberos habere nō possit. z vide q̄ exp̄ssa vulgaris ⁊ tacitā pupillarez. dūmodo psonis cōueniat. ff. de vul. substi. l. iij̄. multopotiꝰ verba q̄ sapiūt pupillare. vt hic ad pupillarem sunt referēda. z sic reprobat qō no. accur. C. de ipu. z ali. substi. precibus. in glo. pe.

f Personis. qz vterq; impubes erat. z ante pubertatis tempora decessit. vt. s. vidisti.

g Obliqua. s. indirecta vel fideicōmissaria.

h Interdū. vt. ff. ad trebel. l. scevola. ff. de vul. sub. l. cēturio. §. vbis. C. de impu. z ali. sub. l. precibus.

i Licet autē. Respōdet obiectioni q̄ fieri posset ex eo q̄ filiꝰ non pōt matrē priuare debita portione. ḡ portio illa matri debeꝫ nō substituto.

k Possit. C. ad tercull. l. matri. sed illud locū hz vbi filiꝰ testaꝫ vel decedit ab intestato. hic istis filijs nō succedebant pauperes ex testamēto suo. sed portꝰ ex paterno vt sequitur.

l Pōt. est exp̄ssum. ff. de inoffi. testa. l. papinianꝰ. §. i. vbi dicitur. q̄ mr non ipugnat testamentū qō pater filio fecit querela inofficiosi.

m Cēsendū. vt in p̄di. l. z instī. de pu. sub. §. liberis. ff. de vul. z pub. substi. l. que plures libros. in fi.

Religiosus. Emanauit ad declarationē decre. s. c. tua. z eoꝝ q̄ plene no. guil. in spe. de instru. edi. §. nūc ꝙ. v. sepe etiā queritur.

n Religioso s. intelligā indistincte sive sit monachꝰ sive sit regularis canonicꝰ mendicans vel nō. z de claustralibꝰ intelligo in quibꝰ sequēs rō locum hz. Sed quid de miore. xxv. an. de muliere. nūquid pōt deputari executozes. z qz maioz. xvij. annis. pōt pcurare negocia. s. e. lib. de pcura. q̄ generaliter. in fi. videꝫ q̄ possit esse executoz. Contra. qz nō habet personā stāndi in iudicio. C. de procu. exigēdi. ad ℔. s. de ea. z q̄ C. indecoꝝ. C. de legi. tu. l. vlti. Idē de femina. ff. de pcu. l. neq; femina. C. e. l. alienā. ff. de re. iurꝫ. l. ij̄. iij̄. q. vij̄. §. tria. Quicquid sit de iure cōsuetudo optima interpres legū hz q̄ tales exeq̄ possint. ad hoc facit hec decre. Jo. an.

o Aliquo. clerico vel laico.

p Non habebat. s. de elec. quozundā. e. c. si religiosus. xij̄. q. i. nō dicatis. ⁊. ti. pri. c. vlti.

q Officiū. hodie rōem huiꝰ officij ordinariꝰ loci exigit a religiosis etiā exēptis. z si circa id deliquerit illos punit. vt in clemen. eo. ti. religiosus.

r Obtēta, ḡ tūc pōt misericordie eni est tale officiū. lxxxvi. di. nō satꝫ sed videbaꝫ ⁊ per. c. xvi. q. i. monachi. ō postu. c. i. vbi dicit duo requiri scz q̄ exposcat utilitas monasterij z q̄ abbas impet. p ista ꝓte faciebat decre. tua, s. e. ti. z extrauagans iob. frangipani. de qua fuit tracta. pti. decre. vbi quidā frater predicatoz fuit executoz hoc expeditū est.

s Sane. hic tractabat idem guil. in. c. §. ℣. sed si alter. cū ℣. se.

t Simpliciter. sine clausula. vt ipsi vel eoꝝ alter vel q̄ si nō omnes alꝫ nō esset questio.

v Mortuo. Nota ex lra. q̄ mortuo executoze eiꝰ officium non transit in heredē. videt enim industria z amicitia eiꝰ electa. ad ℔. s. de offi. dele. c. vlti. ff. ꝓ socio. l. actiōe §. morte. ff. man. l. mandatū. in fi. q̄daz dixerūt tale offiū trāsire in heredem executozis. p. l. ff. de ali. z ci. le. l. cum vnus. z l. a filio. in p̄n. z. l. alimēta. in p̄n. Alij distinguebant an res esset integra vel nō. sicut. s. de elec. in causis. C. man. l. māda tū. ḡ ō aūt dixi. nō trāsire in heredē. verū est nisi testatoz exp̄sserit. sicut z de cōpromisso dicimꝰ s. de arbi. c. vlti. q̄d autē tunc fiet dixi. ⁊. in glo. vt quia.

x In remotis. Si ergo nō multū distat vocatiꝰ. z si in termio assignato non venerit, ꝓcedet socius sine illo. si autem remotus ē nec vocabitur. sic z in electionibus. de elec. q; ꝓter. z. c. cuz inc vniuersas. z. c. q̄ sicut.

y Contingat. si. s. ne se. va. c. vno. ad finez. de offi. dele. si is cui.

z Exp̄sserit. vt qz veruit. ne alter sine altero ꝓcederet. Aliud est ḡ tacere. aliud exp̄sse vetare. ad ℔ de bap. maiozes ⁊. de re. iurꝫ. q̄ tacet. Quid ḡ tunc fiet exq̄ alter non vult exequi vel mortuꝰ ē? Si testatoz sibi puidet illud seruabitur. alioq̄n eps exequat. s. e. si heredes. z. c. tua. Quid si abbas sancti ꝓculi datꝰ est executoz z mortuꝰ est. nūquid ℔ officiū transibit ad successoꝝ. videt distinguēdū, aut fuerit ꝓpriū nomē exp̄ssum. necne. s. de offi. del. q̄n. q̄ satis posset dici in extraneo. sed in ꝓpinquo videt q̄ ⁊ nomen nō fuerit exp̄ssuz, tñ affectiōe psone hoc factū fuerit. vñ nō transeat ad successoꝝ. ad ℔. xij̄. q. iij̄. ponti fices. de testa. requisisti.

3 Adimplere. est si. s. e. li. de pcura. si duo. §. saue. z ff. de admi. tu. de creto. §. vlti. z ē bis speciale fauoze testantiū causarū z pupilloꝝ.

De sepulturis.

Animaꝝ periculis z scandalis que frequēter ex his prouenūt, obuiare volentes vniuersis religiosis z secularibꝰ clericis cuiuscūq; statꝰ vel conditiōis existāt, in virtute sancte obedientie: ac sub interminatiōe maledictionis eterne districtissime prohibemus, ne aliqs ad vouendū iurandū, vel fide interposita seu alias ꝓmittēdum inducant, vt apud eoꝝ ecclesias sepulturā eligant, vel iā electam vitetius nō imutēt. Nos enī si secus actū fuerit electionē talē decernimꝰ nulliꝰ penitus existere firmitatis. Statuētes vt hi qui sic elegerit nec apud sic electas ecclias vllatenus sepeliri nec alibi, ne cōtra votū iuramentū aut ꝓmissum hmōi a se factū materiam habeant veniēdi possint eligere sepulturam, sed cōtradictiōe quacūq; cessante sepeliant omnino apud illas ecclesias apud qs sepeliendi de iure fuissent, si alꝫ sepultura nō electa forsitā decessissent, si vo idē religiosi vel clerici ꝓdictos in suis ecclijs vel cimiterijs ꝓsumpserint sepelire, ad restitutionē tam sepultoꝝ corporū si perantur q̄ etiam omniū, que occasione sepulture illoꝝ peruenerint qūlibet

Animarū periculis. Emanauit ad supplectionez decre. s. de pac. plericq; z ꝓterea que ibi in fi. no. hosti. di. quot z q̄ntoꝝ aias cōstitutio hec astringit. nā q̄si oēs sibi talia attrahunt z tales allicūt. vt infirmitati qua cōtingit medicos q̄ sanare debuerāt infirmari

b Volentes. ad ℔. s. de offi. lega. officij.

c Eterne. hodie trāsgressores excōicati sunt ipso iure. nec absoluunt ab aliq̄ q̄ a papa. nisi in mortis articulo. ꝓ cle. ō penis. cupi. in fi. que reseruat etiā penas ⁊. positas.

d Promittendū. nō eni facit deꝰ dñam inkista. xxij̄. q. v. iuramēti.

e Sepulturā. cū enim ℔ sit spūale pactio interuenire nō dz. i. q. ij̄. q̄ ꝓpio. de pac. pactiōes. Humi autez sepultura multis modis. qō dic vt no. xij̄. q. ij̄. § itē querit. z. s. e. c. penul.

f Ueniendi. hz nō teneat p̄ncipale. tenet accessoziū q̄ ad q̄d. z est spāle ad idē. de iureiurā. debitores. vbi de ℔. z. e. ti. cū cōtigat (p. ca. q̄liuit

g Eligere. punit ḡ in q̄ deliquit. de tempo. oz. lr̄as. de bis q̄ fi. a ma.

h Apud qs. s. vbi sunt maioꝝ suoꝝ sepulcra. xij̄. q. ij̄. ebron. cū. c. se. z is. e. c. i. in p̄n. qō de intestato dz intelligi. Quid si eccl̄ia ista de q̄ ꝓmiserat sit illa in q̄ ab intestato sepelire debeat. declarari debuisse. qz si dicamꝰ q̄ ibi nō deat sepeliri. vbi ḡ sepeliet. z lr̄a dicit nō apud illas zc. vñ posset dici q̄ ibi sepeliet nō obligatiōe prouisiōis, sed prāte iuris. sic cū ex duabꝰ seruitutib remittit altera, altera remanet. ad ℔ de vsupal. ex tuarū. ff. de serui. vr. p. si domꝰ tua. In cō. videt qō. s. dixit. nec apud electas ecclias vllarenꝰ sepelire, ꝓterea fm ℔ sp illi apud qs ē sepulturū maioꝝ etiā ex electōe vel puisiōe. qz ꝓuari erāt prāte eligēdi habebūt obtētū. qō esse nō dz. xxxij̄. q. v. hec imago. s. de pcu. tue. ⁊. de reg. iu. cū q̄d

i Predictos. qs sic indurerūt nō ḡ ꝓhibet decre. q̄n possit eligere, sed

k Corpoꝝ. s. e. ex pte. (phibet inductiōes z ꝓmissiōes.

decendiū. istud decendiū in restitutiōe corporis currit. ex quo pertū fuerit. sed in restitutiōe rerū credo q statim currat. z iō in reb⁹ non fuit additū si peta. ista cre. plerīq. si ibi sine aliqua pena. ista imponit rēpus z pena. faciendā. nō dicit apud quā sepeliri debebat prochialis eccl'ia habuit suā canonicaz. z sic nō ob. ff. c. pri. que in alio casu loquit. si ḡ ipsa eadē fuerat eccl'ia dimissa cui soluet pena. vñ extincta videt actio sicut cū creditor succedit debitori. ff. de solu. stic̄ §. a diuo.

Interdicto. ḡ pter transgressionē vni⁹ fratris eccl'ia tota z cimiteriū punietur. sufficit ita scriptū esse. z pōt esse rō. qz eq̄ illum sciebāt suū nō esse inuestigare debebant diligēter q rōne ad eos deuenerit. ad b. l. vñ vi. cū querebat.

Cum quis. pmū dicti huius decre. emanauit ad declarationez eoz q no. ber. z moderni. s. e. de bis. z approbatur opio innocē. z reprobat opinio hu. z ber.

Sepeliri. vñ si interstatus decessisset ibi sepeliri debuisset. vt dixi. s. c. pri. z. s. e. ti. c. i.

Canonica. saltim grta vel stet consuetudini. s. eo. certificari. in his q eligūt sepeliri apud mīores vel pdicatores tam ra est grta p extrauagā. bonifacij q incipit super cathedrā. que fuit reuocata p benedictū. hodie inouata p cle. e. ti. dudū

Dūtaxat. qz etiaz si apud debitā sepult⁹ fuisset. habuisset prochialis eccl'ia canonicā. s. e. c. i.

Domicilia. qō eē poss. de rescrip. dilect⁹. ij. ff. ad munici. l. assumptio. Itē posset q̄s esse sine domicilio. vt si relicto domicilio nauiget vel iter faciat querēs q̄ se collocet. ff. ad munici. l. labeo. in pn. z l. ci⁹. z q dicit hic diuersis domiciliis. satis putaret esse equū in vno q equaliter esset in duabus prochijs. vt puta inhabitat q̄s domū in p̄finio duarū prochiarū vel duas domos p̄iunctas habitat que sunt in duab⁹ prochijs vt eadē rōne ille due diuidāt quartam.

Diuidere. si. s. de testa. relatū. ij. ad fi.

Si q̄s. hic terminant que no. xiij. q. ij. §. at illi. al's incipit nūc q̄ritur. z. s. fraternitatē. z approbat opi. lau. vin. io. z goff. reprobata opibu. z ala. z. z ber. quā etiā hosti. magis dicebat iuri consonam.

Si qui. nō electa. al's nō esset qō. qz apud illaz sepelient. s. c. pri. i fi.

Ab antiq̄. qd dices au⁹ proau⁹. z alij ab antiquo sunt sepulti in aliqua eccl'ia. p̄ eligit sepulturā in alia. z ibi sepult⁹ est. fili⁹ decedēs intestatus sepelient in sepulchro patris vel in sepulchro aui z alioz. z intelligo vt hū p̄cedat dubitatio q pōt sepeliri cōmode in vtroq. p vtraq pte inuenies tertiū. xiij. q. ij. §. ioseph. z. v. ibi ecōtra. que al's est §. p istā lr̄am quā etiā habem⁹. s. c. pri. in pn. satis videret habendā rōem antiqui sepulture aui pauī z alioz potiꝰ q̄s paterne. ad idē. s. c. in pn. z. c. fraternitatē vbi dicit patrū alioz̄q parentū copulatiue dictū q̄si nō sufficiat patrē ibi fore sepultū. Itē viuēte patre sepelit in sepulchro aui. ff. c. proximo.

Deportari. si. ff. e. c. vlti. iminēs ḡ periculū imutat ius cōe. vt hic vides. ad idē. s. e li de pe. si duo. §. sane.

Mulier. hic terminat qō no. bu. z io. xiij. q. ij. vnaquaq.

Eligat. eligere enī pōt cū quo voluerit vel cū nemine sepeliri. s. e. ō

Viro. si ver⁹ vir fuit. ff. ad munici. de iureiur. §. fi. (vxo.

Honorē. ff. ad munici. l. filij. §. ij.

Licet. emanauit ad declarationē decre. s. e. de vxo. ij. rūso.

Si pubertat. s. xij. an. in muliere. xiij. in viro. qō dic vt. s. dixi.

Eligere. sicut nec al's testari. ff. de testa. qua etate al's (de testa. c. i. in qua. ij. q. vi. §. diffinitiua. circa pn. l. q̄n puo. nō ē necess. l. ij.

Consuetudo. sicut ḡ consuetudo dat iurisdictionem z ius eligēdi pre

ad eosdē infra decendiū integraliter faciendā ipsos obligatos esse censemus quā nisi fecerint eccl'ie ipe apud q̄s sepulti fuerint. necnō cimiteria eorundē ecclīastico suppositā interdicto donec ab eis fcā restitutio plenaria oīm predictoz.

Idem.

Cum q̄s cui⁹ maiores sunt soliti ab antiq̄ in aliq̄ eccl'esia sepeliri. ea dimissa eligit alibi sepulturā. canōica portio dimisse nō debet eccl'ie sed illi dūtaxat in qua ille officia p̄sueuit audire diuina z eccl'iastica recipere sacramēta.

Cū ab eo qui duo hz domicilia se collocās eḡlit er in vtroq. in loco tertio eligit sepultura. domicilioz eccl'ie habebūt inter se diuidere canonicā portionē. Si q̄s antiqua dimissa nouā etiā in loco minus religioso elegerit sepulturam elecrionez hmōi lz iura sup hoc videant esse diuersa nequaq̄ volum⁹ ipugnari.

Idem.

Si qui hz domicilium in ciuitate vel castro q̄cq̄ ad villam ruralem se transfert recreationis cā. vel vt ruralia exerceat in eadē. si nō electa sepultura decedat ibidē. non in eccl'esia dicte ville. sed in sua prochiali. vel in ea potiꝰ in q̄ maioz ipsi⁹ ab antiquo sepultura extitit sepeliri debebit. dūmodo absq̄ piculo ad ipsaz valeat deportari. Mulier autē que plures viros habuit successiue. si sepulturā nō eligat est cū viro vltimo. cui⁹ domicilium retinet z honorē tumulanda.

Idem in eodem.

Licet pat minores filios q̄ nequeūt aīq̄ ad annos puberta tis pueniāt eligere sepulturaz possit. si cōsuetudo terre id habeat q̄ voluerit sepelire. lr̄ tū nō pōt vbi consuetudo hmōi nō habet. sed sunt cū suis maioribus vel in prochiali eccl'ia tumulādi. Quāuis aūt filiusfamilias absq̄ patris assensu sibi possit libere eligere sepulturā pro aīa tū sua preter ipsi⁹ assensum nisi peculiū castrense aut q̄si castrense habeat aliq̄d iudicare non potest.

Idem in eodē.

Religiosi nisi a p̄rijs monasterijs adeo forsitā sint remoti q ad ea commoriuntur cōmode portari non possit nequeunt cum velle vel nolle nō habeāt sibi eligere sepulturā. sed sūt apud sua monasteria tumulādi.

Gregori⁹. ix. fratribus p̄dicatoribus z minoribus.

De decimis.

Discretioni vre mandam⁹ districti⁹ inhibētes. ne talia q audiētes a decimarū seu aliar⁹ rerū eccl'esijs debitarū solutione retrahāt. vel al's aias cozrūpāt audientiū in sermonibus vris vel alibi

de latū. de fo. cōpe. cū contingat. de cā pos. cū eccl'ia. sic etiā dat ius eligēdi sepulturā. vt hic vides.

Vel in prochiali. hic ē diuisiū cta. nunqd ḡ dat electio q̄s videt. j. c. re. iu. in alternatiuis cū suis cōcor. ecōtra videt ordinē scripture seruādum. xliij. di. sit rector. ad fi. s. e. li. de elec. si quis iusto. §. i. z. s. de p̄bē. mandato. z b ruti⁹. ad b. s. c. pri. nec ip in alternatiuis ē electio. vt dicā in pdic. regula in alternatiuis. p̄suetudo nō hz q̄ parentes vel amici tales sepeliunt in altera q̄s volūt. z graue videt pueris. viij. dierū sp in antiq̄s tumulis soleniter sepeliri.

Quāuis. de hoc tractabat host. in su. b ti. §. z apud quā. v. si. vo is.

Filiusfamilias, maioz tū pubertate. z ē bui. si. s. e. li. de pcu. q̄ generaliter. §. i.

Sepulturā. qz electio refert ad id tempus q̄ solut⁹ est a p̄ia p̄rce. ad b. s. c. de vxo. i. rū.

Castrēse. s. q̄ a parētibus vel cognatis i militia degentib⁹ donatū ē vel q ipse filiussa. militia acquisiuit qō aq̄siturus nō fuisset nisi militasset. ff. de castren. pe. l. castrense.

Quasi castrense. vt qō acq̄rit filiussa. aduocat⁹ in postulando. nā z ipsi aduocati militant. C. de aduo. diuer. iudi. l. aduocati.

Iudicare. i. in vltia volūtate relinquere. iudiciū eni hic sumit q vltima voluntate. z aliter m⁹ l⁹ modis. qō dic vt dicā §. de regu. iuris. in iudicijs.

Nō pōt. ff. de donacā moz. l. cā bis.

Religiosi. emanauit ad declarationē eoꝝ que no. inno. z hosti. s. de excess. p̄la. nimis inē qua. z hostien. s. e. ti. de vxo. z approbat opi. in no. reprobata opinione hosti.

Cōmode. Nota rōe incōmoditatis id p̄mitti. qō al's nō p̄mitteret sic. s. e. is q. Itē cā incōmoditatis alienant res eccl'ie. xij. q. ij. cerrulas.

Habeāt. sic. s. ti. pri. c. vl. cū suis cōcor.

Sepulturā. hoc tenebat inno. sed hosti. ꝯ p decre. s. e. de vxore. sez q talis electio ad illud temp⁹. s. post mortē refert qui solutus est monachus a iugo vt ibi dicitur de vxore. ad idē. s. c. pri. i. rū. z hoc etiā patebat p decre. p. de excess. p̄la. nimis iniqua. z p decre. de p̄uile. vt p̄ileg. vbi dicit. q illi frēs eligūt ibi sepulturas. Ad primū rūdeo. q licet vxor vel filiussa. sint i p̄rate viri vel p̄is. nō tū intm quin aliquid habeant z velle z nolle. qō nō est in monacho. z facit. s. de pcu. qui generaliter. §. i. Ad decre. nimis z vt p̄uilegia. dic q nō loquunt in veris religiosis. sed in his q assumunt in confraternitatē. vel intelligat fm illud sez qñ a monasterijs sunt remoti. io. an.

Discretioni. decre. ē grego ix. decisa. de extrauagan. sua que incipieuat. grauē nobis. put ibi patet ex querela archiep̄i z capli pisani puenit ad papā. q p̄dicatores z mīores p̄dicabāt decimas et p̄cepto nō deberi. scribit grego. vt sequit hodie. puisum ē cōtra oēs religiosos quib⁹ nō cōperit recipe decimas. vt in cle. de penis. cupientes. ij. responso.

Decimarū. in decimarū solutiōe an debeant et p̄cepto an p̄suetudē tollant. diuerse fuerūt antiquoꝝ sniē. z dixerūt quidā q̄s secut⁹ ē i nō. in glo. quā posuit sup ista rubrica. q decime indistincte debent. z p sonales z p̄diales. pbat p auctores vere. z no. testamēti. z p iura. z vi. q. i. reuertimini. z. c. decime. z. q. vij. quicunq. z. c. oēs. z in multis capli. Dicūt quidā theologi z b scripsit pe. lombardus. q p̄ceptoꝝ alia moralia. z hec ad lr̄am seruāda. vt non occides &c. quedā cerimonialia. z hec nō seruant ad lr̄am. vt de pus post. p. c. vno. quedā mistica. z hec sunt sacrificioꝝ p̄cepta. quaꝝ nō verba sed mēs seruanda ē. z sic dicūt in decimis. vt. s. sint mistica vel p̄tim moralia vt sufficiat aliquid dari q̄ parte. ad b. v. di. in pn. vi. di. §. vl. s. e. cōmissum. z. c. in aliquib⁹. in fi. z. c. aplice. cū si. Sed hec opio est falsa z reprobata p oia iura. z p cilia

generale. s. e. in aliquib. vbi dicit integralit decimas psoluēdas. Alij theologij dicūt q hodie decime nō debent. qz olim tussi erāt dari clericis qui nihil aliud habebāt. vt Nūi. xviij. vbi dicebat clericos pre decimarū debere esse ꝓtentos. hodie vo bñt pdia vñ cis decime nō debent. z hec opi. reprobat. s. e. tua nobis. Alij dicūt q decime in illis regionibus in quib nō est ꝙsuetudo q soluant. nec exigunt nec pdicant nō solu ere non sit peccatū. q̄si extollerāt papa dispēset. qđ videt posse fm ea que no. s. e. a nobis. vbi aūt exigunt z pdicantur nō soluere est peccatū. q opi q hanc decre. z pcilia z decreta. s. e. ti. reprobari videt in quib satis patz q papa nō tolerat sed ꝑdicit expresse. ad b Exo. xvij. ibi decias z pmittas tuas non tardabis offerre. Host. no. s. e. in aliquib. q pdiales decime debēt lege diuina. psonales vo nō. et iō in pmis nō admittit ꝙsuetudo. in scōis vo sic vñ si ꝙsuetudo est psonales nō pstari nō debent. z sic intelligit si. ipsi de ere. Sed bo innocē. erat vt dixi in pn. z ei in b opi. tutior ē. z iō tenēda esset. de pe. di. vij. nullus.

c Aliarū rerū. puta pmitiarū oblationū canonicarū portionū debitarū ex funeribꝫ z eox q̄ debent ꝑter suas laudabiles ꝙsuetudines. de simo. ad audientiaz. olim soluebant q̄tuor genera decimarū. s. e c. i. z ideo boies bonis oibus abūdabant. xvi. q. vij. maiores. nunc nec vna bñ solūt. z iō boies ad deciaz conūtunt xvi. q. i. decie z iō dñs locustas nō increpat. nec plagas amouet xvi. q. i. reuertimini z tollit fiscus qđ nō accipit xps. vt in pdic. c. maiores.

d Alias. alias aios. ad b. s. e. cuius. de na. ex li. ven. c. vno.

e Sermonibꝫ. tale officium ꝓuilegiatū est de statu mo. qđ dei timore

f Vel alibi. puta i collationibꝫ disputationib9 vel in ꝙfessionibꝫ. in quibus intūgere debent ꝙsentientibꝫ q aliena restituant. qz non dimittit peccatū q̄ suis cōcor. z b faciendo licite ab excōicatis cle mosinas recipiūt. ō sen. ex. cū voluntate. ꝓuilegiū g illud merent amittere ꝙ suggerendo. xij. q. g Volūtatis. voluntariū militē sibi ele (ij. ꝓuilegiū. cū suis si. gnis xps. xv. q. i. ñ ē qđ cuiq̄. xxxiij. q. v. tūc saluabit. al's incipit q sitit. i fi.

Tatuto. hec alex. in ꝓma pre ponit q̄sdā declarationes circa illas indulgentias in quib cōcedit aliquib vt nouaculū ꝑcipiāt decimas p ea portione q̄ ꝑcipiebāt antiquas. z a quibusdā ex ipsis declarationibꝫ duos excipit ordines hic vsqz ad. §. vbi. ibi ꝓuident prochijs parochijs quarū decime alijs debent vsqz ad. §. sane. tertio ꝓuidet circa decimas recipiēdas vel nō de manib laicox vsqz ad. §. dyocesani. q̄rto ꝓuidet circa decimas soluēdas a religiosis z circa dyocesanox potestatē sup his vsqz ad. §. nec eo. vbi statuit noualiū decimas religiosis non accrescere q̄ antiqs de laicox manib habuerūt.

i Declaram9. nota. qz hic alex. non statuit ius nouū sed antiquū declarat vñ primū dictū habeam9 casum. j. de ꝓuile. c. añpenl'. qđ incipit

l Cōtingūt. forte ꝓuilegio vel cōpositiōe vel feudatiōe vel (dudū. ꝓscriptione vel receptōe de manib laycox vt dicit in fi. vel alio quocūq̄ mō iure cōi nō est repire silr q debeat certa ps nisi forte in cēo q iure cōi petit quarta. s. de offi. or. cōquerēte. de ꝓscrip. de quarta.

ꝓponere de cetero ꝓsumatis. imo vero z ope informetis eosdē. vt ad solutionē predicto9 ꝓpte volūtatis 9 aio sint intēti. Alexander. iiij.

Tatuto9 ꝑpetuo declaramus' q indultū illud aplicū qđ pletisq̄ concedit vt noualiū decimas ꝑ ea portiōe ꝑcipere valeant qua veteres eos ꝓtingunt ad illas noualiū decimas q̄s tpe illo quo impetratū vel obtētū extitit hic indultū alij possidebant cū de hoc in ipso mētio nulla fiat nullaten9 se extendit nec ad alias etiā nisi in his tm̄ locis vbi veteres tūc qñ dictū indultū impetratū fuit. ipsi ipetratores habebant. z ꝑ ea solūmodo portiōe q̄ ipsi tpe impetratiōis huiusmodi ꝑcipiebant antiqs. Statuim9 ꝓterea q idē indultū obtentuz ab his que tpe ipetrationis totalit veteres ꝑcipiebant decimas. vltra medietatē 9 decimarū noualiū nullaten9 extendat. qz nō est verisile. si tunc de plena z integra pceptiōe vetex fuisset exp̄ssum. q aplica sedes pariter z sibi noualiū decimas in tā graue prochialiū eccliarū dispendiū indulsisset qđ q̄ rōe talis indulti siue impetrati iaz siue impetrādi deinceps nō possit in noualib9 que āmodo fiēt vendicare z acq̄ri vel ꝑcipi plus q̄ medietates decimarū ipsox noualiū. etiā si amplius in veteribꝫ habebat cū nō sit 9 dicendū asperū sed piū potius z benignū si su ꝑ decimis futurox noualiū ꝙ prochialiū eccliarū grauamē qđ ex districtiōe indulti hmōi possit accidere talit obuiat. Religiosos tm̄ cisterciēn. z carthusiēn. ordinū statuto. z declaratiōe huiusmodi q̄tū ad hos duos articulos videlz de medietate 9 decimarū noualiū cōprehendi nolum9 vel cōstringi.

Vbi aūt ꝑ hmōi cōcessiōes decimarū prochiax ecclias adeo grauari cōtingit q earū rectores de ipsarum redditib9 ꝙgrue 9 sustentari z cōmode iura epalia exhibere nō p̄nt. puideat p locox ordinarios z ordinet talit q eis dē rectoribꝫ tm̄ de illarū 9 relinquat ꝑ uentibꝫ q exinde cōpetentē sustentationē habere z epalia iura soluere valeant aliaq̄ onera 9 debita sup̄portare.

Sane q̄is forte a religiosis exēptis z alijs fiāt infeudatiōes de decimis detētis a laicis. z idem laici q̄ illas ab ipsis religiosis in feudū teneāt recognoscāt. nō tm̄ ꝙ religiosis eisdē post talē infeudationē vel recognitionē sic de facto ꝓsumptā hmōi decias de manib laicox ipsox acq̄rere vel recipe absq̄ dyocesanox epox assensu. Illas aūt decias intelligim9 posse taliter a religiosis de manib laicox recipi vel acq̄ri que añ laterañ. 9 ci. ipis laicis in feudū ꝑpetuo fuere concesse Dyocesani vo prochialiū eccliarū ad req̄sitionē rectox earūdē de ipsis religiosis sup decimis q̄s hñt vel eos habere cōtinget. que q̄dem als ad ipsas ꝑtinere dinoscūt ecclias. nisi de reb exemptis 9 agat exhibeāt iusticie cōplementū. Cetex idē religiosi tā exēpti q̄ nō exempti de terris z possessionib acq̄sitis hactenus z āmodo acq̄rendis decimas integre soluāt illis ecclijs quib eedē possessiōes z terre pri9 fuerāt decimales nisi sup b spāli iure b vel priuilegio sint muniti. Nec ꝑ eo q forte in aliquib prochijs oēs maiores decimas seu partē illarū acq̄rūt de manib9 laicox. p̄nt p eadē vel sili portiōe si de nouo postmodū fiant noualia in eisdē petere vel ꝑcipere noualiū decimas eorūdē. nisi alia rōabilis p quā hoc facere valeāt cā subsit. Innocentius. iiij.

De regularib9 z trāseuntib9 ad religionem.

Si qui monasteriuz ante quartū decimū annum' vt

l Tēpore illo. sic in his inspicit date temp9 ad idē. s. de resc̄ip. cā te. et c. si eo tpe e. li. de elec. dudum. i vbi de hoc.

m Possidebāt. iure suo suo tā q̄ sibi debitas tūc nō debet illis obesse priuilegiū b tacito impetratū. s. de priuile. dudū. Idem pōt dici si bona fide possidebāt sed ꝓprietatē iuris nō habebāt. vt sola bone fidei possessio vires priuilegij ipediat. Si aūt esset violenta vel male fidei possessio vires priuilegij nō impediret fm inno. z bosti. qui b no. in p. decre. dudū. allegāt de restitu. spo grauis. de ꝓscrip. c. vlti. de dona. inter vi. z vxo. z si nccē. ob hoc etiā ibi dicūt q si abbas impetrat ꝓuilegia exemptiōnis ꝑ se z capellis sibi sb iectis. q si alij capella sua ab alio monasterio bona fide ab alio possideat impedient vires p uilegij al's ñ. p eadē iura n Nec ad alias. scōa ē declaratio. ponē debebat mihi medietas decimarū antiquorū pdiorū certe prochie. ipetrauit vt ꝑcipere ꝑ ea pte nualia ꝑ q̄ zc. tpe impetratiōis nō in tota prochia sed solū in certa pte. pōe circa riuū ꝑcipiebā partē illā decimax in illa solū pte recipiam nualia nō in vlteriori.

o Et ꝑ ea tertia declaratio. pone debebat mihi dimidia decimax certe prochie sed nō dabat nisi tertia ipetrauit ꝓuilegia de nualibꝫ ꝑ ea pte zc. solā tertiā in nualibus habebo.

p Statuim9. sequentur adhuc due declarationes. ad eax intelligentiā scias. q aut ille q impetrat tale indultuz ꝑcipiebat integras decias. aut plus q̄ dimidiā aut min9 in pmis duob9 casibus. s. cū integrā vel pl9 q̄ dimidiā ꝑcipit in aut̄ip̄tu b ꝓuilegij nualiū solū habebit dimidiā si ꝑcipit dimidiaz vel min9 antiquox rantū dē ꝑcipiet nualiū.

q Medietatez. nosse potēis dimidia ꝓtinet ff. de v. sig. nomē filiarū §. portiōis. ff. de vsufru. etiam.

r Quia nō est rō. taz stricta interp̄tatio z aspera. Rñdet io. an.

s Cū non sit. diceret aliquis quare fit.

t De medietate. bñ q cōphendunt tribꝫ declarationib9 ꝓxie ptis. sed istis duab9 declarationibꝫ isti9. §. statuim9. nō cōphendunt. z b intēdit. si q̄ ꝑcipiāt integrā vel pl9 q̄s dimidiā i antiqs z in nualibꝫ ꝑtextu talis indulti rantūdē hēbūt. dñs io. an.

a Congrue. qđ dic vt. s. de ꝓben. de monachis. xxi. q. i. c. i.

b Illarū. decimarū prochie sue.

c Onera. legatox nūciox se. ap. collectarū z sil'iū. ad idē. s. e. li. de p̄ b Assensu. laic9 habebat decimas q̄s religiosis dona (ben. c. i. re volebat. fingebat se p instrumentū ab illis habere in feudū. vt sic q̄si restitueret ipsas eisdē sine ꝙsensu epi sz talis fictio nō ꝓderit. vt b videe Laterañ. t e priuile. cū z plantare.

f Perpetuo. sec9 si ad temp9. z cōcor. de his q̄ fi. a ꝑla. cū aplica in fi.

g Exemptis. i. de ipsis decimis. vel decimis exēptox ꝑdiox.

b Iure. s. e. ex pte. i. i Earundē. sicut enim ipsi laico non accrescebāt noualia. vt. s. e. tua. sic nec ipsis religiosis q̄ a laicis ꝓceperūt ad idē. s. e. cū ꝓtingat. ar. ꝙ. j. de iurepa. c. i. Sol'. ibi res a laico donata mutat naturā in nullū9 ꝓiudiciū. hic fieret ꝓiudicium eccl'ie prochiali. ad hoc. s. §. i. in fi.

Si qui. si minox. xviij. an. ingredit religionē. in. xv. anno lib erit

nisi in ipso. xv. anno pfessionē fecerit vel habitū pfessor recepit. vel erpſ serata habuerit pfessionē pr⁹ a se facā. si aūt per totū. xv. an. portat habitū. vbi nō ē distinct⁹ intelligit pfessus nisi tanta sit indistinctio q vi/uentes cū eis sil'i habitu induank. Si maior. xiij. an. ingredit si portat habitū p annū q̄tūcūq; sit indistinct⁹ intelligit pfessus. In fine declarat qui sint habitus indistincti.

¶ Annū ꝓsūmatū. qz non sufficit incepisse. qđ dic vt. s. e. ad nr̄am.

m ¶ Ingredit. hic tolle qđ est ꝑ. libere pōt.

n ¶ Sequenti. s. in. xv. sic. xx. q. i. illđ. (pleto tē.

o ¶ Vel. repete eo com/

p ¶ Pr⁹. s. añ. xiij. annū

q ¶ Expresse. z sic repro batū est. qđ io. no. xxi. q. i. illud. z ber. s. e. significatū. q dicebat q̄ fi pfessionē fecerat añ. xiij. annū tacite ibi morā trahē do post. xiij. an. videt eā ratā habere. ar. ō despō. ipu. l'ras. z. c. accessit. hosti. autē q hanc vidit decre. in decre significatū. tenebat qđ hic ōr. (suc.

r ¶ Sequentē. xx. etat/

s ¶ Videt. ecce q̄ quar/tū casum post. xxiij. an. q̄ bñ hz ratā pfessionē facā añ illud. sz nō coīpo sz tūc demū cū lapsꝰ fuerit an. xv. z in ipo portauerit habitū distinctū.

t ¶ Cōem. vt seruiētes capellani z seculares clerici. z si habitus ille religiosus nō esset. sed forte secularū clericoꝝ id eēt q ēpin corrigendū. de testa. c. ij. s. e. sicut tuis. sz nūquid cōpellit ralis p/fiteri nō ꝑcise sz causarie vt vel pfiteat vel ereat. vt s. de elec. cū cāz. in fi. ad b. s. e. vt clerici.

v ¶ Annū. ad idē. s. eo. ex pte.

x ¶ Dissil'itudine. patēt si coloze scissura vel forma. secꝰ q ad hāc casum de alia latēti. de q̄ loquitur b finis vt in cle. e. ti. eos q̄. z vide qđ ibi no. ī glo. ij. z glo. lz g.

y ¶ Distinguūt. sed nō ne ibi recipiēdo bitū qui dat pfessis videtur taci/te pfessus. vt. s. illud verū est qū distinct⁹ est habit⁹. vbi vo est nō distinctus. secus vt b vides. z sic intelligas sane. qđ no. ber. s. e. ex pte. in vlti. glo. ad fi. z pbat idē. s. e. statuímus.

z ¶ Etiā. si ꝓter hoc aduersat illud qui vo. qđ in ꝑn. ¶. positū est.

a Agnoscit. i. agnoscere debet.

b ¶ Plenū. maior septēnio ipubes intellectū hz. sed nō plenū vt hic vi/des. minor autē septēnio ignorat quid videat. C. de fal. mo. l. i.

c ¶ Aliud. vt q̄ debeāt a certis psonis vel in certis diebꝰ vel formis.

d ¶ Nō solū. pdica. z mino. j. an. pbationis quē ꝑ ad sui ordinis pfessionē recipe nō pōt. qđ si fecerint recept⁹ alligat⁹ ē eoꝝ ordi. z ipsa a receptiōe pfessiōis aliox sunt suspēsi z puniēdi pena que p grauioribꝰ culpis eis ꝓsueuit infligi. excipit decre. ista a regla quā habuisti. s. e. aplicā

a ¶ Er. j. decisum b fuit. q̄ habebat. s. e. ad aplicā z. c. statuim⁹.

b Zelū. q̄si dilectiōis feruoꝝ ad idē. s. e. li. de re iudi. ad aplice. ī ꝑn.

c ¶ Expedit. de bap. maiores. s. e. li. de elec. cū expediat. z. c. cū nō de.

d Rōnis. rō enī q̄ a discretōe p cedit nō dz deesse. est enī oim virtutū mater discretio. i. q. v. pīciū. s. de offi. cu. c. i.

e ¶ Subsequat. ad idē de decimis. q̄uis. z de here. cū ex iniuncto.

f Pena. ꝓfaciens nō erit ꝓter b excōicat⁹. vt. s. de iurepa. relatū. qđ dic vt no. lxiij. di. salonitane. de simo. sicut. ij. de sagit. c. vno.

g ¶ Annū. interdū inuenitur de biēnio. interdū de triennio. z de boc dic vt no. xvij. q. i. cōsaldus. s. e. ad aplicam.

h ¶ Recipe. presumatis. qđ est in fine.

i Transeat. sequebatur in antiqua sicut de sua volūtate z̄. qđ est ꝑ. iste igit. ¶. qui sequit. vsq; ibi. sicut addit⁹ est p cōpilatores hui⁹ li. z boc

ne aliq̄ crederēt q̄ tal' nō posset redire ad seculū qz solū dicebat ad religio/

l ¶ Eō tñ. ad declaratōnē ei⁹ qđ hēs. s. e. ꝓsulti. z. c. statuim⁹. (nē tē.

m ¶ Judicēs. vt si bñficio renūciauit vel de bōis ꝓpr̄is vbor re dispo/

n ¶ Recipere. s. ad pfessionē. j. an. pbationis (suit vel silib⁹ modis.

o ¶ Vno ordini. No. qz pfessio tacite vel erpſse facta. j. annū pbationis ñ obligat ordi. tñ obligat religioni. vt. s. ¶ Suspēsos. dixit hosti. q̄ supior q̄ nō peccauit pōt ipsum absoluere. ar. de sen. ex. nuper.

p ¶ Et insup. Nota. q̄ qs mltiplici pena punit rō. qz altera p se nō sufficiebat. vt. s. de iudic. ac si clerici. in fi.

q ¶ Consueuit. ipa cō/suetudine inspecta vel ordinatōibꝰ q̄ sē fm̄ regulā

r ¶ Constitutionē. s. e. c. primo.

s ¶ Declarauit. ei⁹ declaratiōnē bodie nō habem⁹.

t ¶ Inductis. s. de trā/sla. inē corporalia. de rescript. inē ceteras. C. ad l. fal. l. vlti.

v ¶ Prorogam⁹. prima facie ista decre. videt fa/cere ad gōnem q̄ querit an ꝑsto sup cathedrā eē/uangās bonifacij q̄ habeāt in cle. de sepul. dudū. crē/dāt ad alios mendicā tes q̄ ꝑdicatores z mio res. z videt q̄ sic per hāc rām. Sed q̄. pnūciauit vt dixi. j. de re. iuris. q̄ a iure. z tibi vide. ꝑ decret. ista facit pro hac pte. Dico enī q̄ hic bonifacius nō dixit. declaram⁹. sz dixit progam⁹. vñ sz eadem rō esset in alijs mendicātibꝰ q̄ in predicatoribꝰ z minoribꝰ. tñ ꝑsto illa nō extenderet ad illos. nisi hic p bonifa. progata fuisset. vñ ale. declarauit. sed bonifa. progauit. vt vides. regle q̄ z anti q̄ in ri stādū est. nisi q̄tū repē mus recessū. vt i ꝑ. regu

x ¶ Religio/ (la dixi nibꝰ. s. non mendicātū.

y ¶ Licite. in mendicā/tibꝰ enī ā pōt fieri. sz non licite. s. e. pr. dixi.

z ¶ Durato. ad idē. s. e. sicut nob. bit⁹ enī non facit mōachū. sz pfessio regule. s. e. ti. porrectū.

a ¶ Infra. pbationis. q̄ ō illa tacite q̄ fit p lapsū anni nō loq̄t b. de q̄. s. e. c. i. §. q̄ vo. z. s. e. ex pte.

Q̄ est maxīe in subsidiū fragilitatis humane regularit̄ instituꝰ. quēq; ad pfessionē vēl ordinis seu renūciationez seculo faciendā recipe[b], nec cōstitutū infra hmōi ānū aliquatenꝰ ipedire q̄ minꝰ infra ipsum ad aliam religionē quā maluerit transeat'. vel nisi maior xiij. annis existēs pfessꝰ. sit tacite vel erpſse aut euidēt ꝓstet illā vitā voluisse mutare. qđ⁹ tñ non ꝑsumit̄ nisi clara pbatōe vel cōperētibꝰ indicijs' ostē dat. oīno ad seculū redeat. sicut de sua volūtate pcesserit ꝑsumatis. ¶ Ō si forte ō hīc nr̄am phitōem quēq; recipe[m] ꝑsumpseritis. decernim⁹ eū qui talit̄ recept⁹ fuerit nullatenꝰ vēro [n] esse ordini alligarū. vosq; a receptōe q̄rūlibet ad pfessionē eiusdem ordis fore ipso facto suspēsos[o] z insup[p] pene subij ciēdos. q̄ frēs ipsi⁹ ordis p culpis infligi gnioribꝰ ꝓsueuit[q]. ¶ Bōifa. viij.

¶ Onstitutōnē' inocētij. nā q̄ p hibet ꝓuersoꝝ pfessionē recipi añ annū. pbationis elapsū. pie memorie alexāder papa. iiij. pdecessor nr̄ ad fim pdicatoꝝ z mioꝝ ordies dū tarat declarauit[r] extēdi. vñ nos paris sil'itudie rōnis īducti. declarationem eandē ad aliox mēdicantiū ordies progam⁹. ¶ In alijs aut̄ religionibꝰ pfessio erpſse vel tacite fieri pōt licite infra annū. sz erpſse emissa etiā secularī hītu nō mutato[s] illi religioni ꝑcise obligat quaz pfitēs ē pfessꝰ. tacite vo facta infra[t] pbatōis annū p susceptionem hītus[u] q̄ pfitētibꝰ tñ dat. nō illi spāliter cui⁹ hītus ē susceptꝰ. sed generalit̄ religioni alicui recipiēdē obligat[c] si etatis[a] apte sit si sciēs[z] voluntarius ac triduo[b] pseueret. ¶ Idē parisien.

Beneficiū[b] illi⁹ q̄ re/ligionē ingredit̄. nō ēinfra pbationis' annū alicui cōferendū (capl'o. in illa q̄ nō licebit. j. triduū pēitere. vt ī ista. qz nō recipit̄ ō illa b statutū

b ¶ Habit⁹. b vbi nō distincti sūt hīt⁹ pfessoꝝ a nouitijs. vt. s. e. c. i. dixi

c Obligat. q̄ ad hāc obligationē ex tacita nō dicā dr̄iam inē mēdicātes z nō mēdicātes. vt z. e. c. pr. sz sic in exposita. qz illa obligat illi religioi in nō mēdicātibꝰ. ī mēdicātibꝰ solū religioni in genere. vt ibi z hic.

d ¶ Etatis. maior. xiij. in mare. xij. in fcia

e ¶ Scies. sec⁹ si nō intelligēs. vt si furore laborat. s. e. sicut renox.

f ¶ Volūtari⁹. sec⁹ si iuit⁹ xx. q. iij. pīs. s. e. cū virū.

g ¶ Triduo. termīata sūt varie. no s. e. ti. ad nr̄am. q̄dā dicebāt q̄ illud dispēsatiue loq̄bat. alij q̄ illud spāle ꝓpter lectionē. alij q̄ q̄nq; ibi cōcurrebāt. ꝓpē q̄ pnia tridui locū habuit pmū q̄ sine deliberatiōe it rauit. secm̄ q̄ illect⁹. tertiū q̄ sine pbatōe suscepit bitū pfessoꝝ. q̄rtū q̄ ꝓpe puericiā. q̄ntū qz. j. triduū penituit. z b z ibi gof. z recitat bo. Videes q̄ hodie ius eē cōe declarat. s. q̄ pfessionē tacitā factā p receptionē bit⁹ pfessoꝝ. j. an. pbatōis. q̄s nō obligat. nisi triduo

Beneficiū. ema (pseueret si'lis dilatio rpis. C. de erro. aduo. l. vl. nauit ad declaratōnē decre. s. ō renū. ex trāsmissa. z eoꝝ q̄ no. ber. z moderni. s. e. statuim⁹. z io. xxvij. q. ij. ōspōsata z. xxij. q. i. ꝓsald⁹. z po

i ¶ Probatiōis an. ꝑ (nit hec decre. regulā. z. iiij. casus exceptos. hāc fram credo. q̄ si minor. xiij. an. īgrediat religionē q̄ añ fi. xv. an. bñficiū suū nō poterit ꝓferri. qz. xv. an. ē an. pbatōis in illo. s. e. c. i. qđ vez. ēnisi p⁹ an. xiij. aliq̄ de bis q̄ sequunt inueniat. bñficio añ nil depit

l ¶ Cōferēdū. ꝓ. vt in ꝑ. decē. s. (cū de puēt ibꝰ illi defuiat. vt dī in fi. ō renū. ex trāsmissa. vbi renuit collatio fcā. j. an. pbōis. sz dic fm bo. q

sbi cū recupauerat bona sua.renū ciauerat bñficio suo exp̄sse in ingressu vel añ ingressum.qō sat̄is videt alias ḡre decre.illa ponere lub ti.de re nū.vel dic q illa intelligit fm primū casum inferi⁹ exceptū fm alios nō p̄ōt intelligi.qz papa nō mādasset postea illū de nouo recepi. si igit bene ficiū tale nō est cōferēdū ergo rps nō currit ei ad quē spectat cōferre. de cōcess.p̄ben.qz diuersitatē.de elec.c.vl.z merito cū adhuc nō vacet effe/ctabiliter nō currit tpus cū nō nisi a vacatiōe cur rat.s.de ele.ne.p defectu de cōcess.p̄ben.c.ij.sed qd dices si ñ habebat ius i re ſz ad rē. nūquid perit ¶.pbatiōis an.ius illud credo eadē rōe q nō.z in decr.de concess.p̄ben.ca. vl.illud fuit.ꝓpter reuo/catoriā z eius verba ad idē.de p̄bē.c.añpe.ſz nūquid cōstituto in pbatō ne poterit ꝓferre bñficiū puto q nō.qz dubi⁹ ē sta tus.z tā fingit sibi religi/osus quo ad priuilegiuz imunitatis ¶.de sen.exc. religioso.ij.rñ.z statudu bius nō pmouet ad mili tiā.ff.de re mili.q status ff.de li.eā qui de liberta/te.z tā p hoc i duceret ad religionē dimittēdā. qō esse nō debet.s.de elec. q rundā.rij.q.ij. bone rei. nā plātare religionem et plātatā fouere debemus nisi ad id accedat assensus saūt⁹ ꝓsteq vitā voluerit absolute mutare.vel p/fessionē expressaz fecerit seu⁹ sciēter p̄/tum receperit ꝓfessorū.sed interim⁹ eidē beneficio p aliū deseruire debe/bit⁹.assignata sibi cōgrua de ip̄ius p uentib⁹ portione⁹. ¶ Idem

Qui⁹ prius votū a se de certa reli gione intrāda⁹ emissuz religiōez aliam etiaz laxiorē ⁱᵐ ingredi⁹ er p̄fitetur in ip̄a.p̄ōt voto nō obstāte p ozi.cui tāq̄ simplici p scōm solēne no scitur ⁹rogatū remanere licite i eadē p voto nō cōpleto erit eidē penitētia⁹ imponēda. ¶ Idem.

Sad solū⁹ abbatē ptineat⁹ crea tio monachoꝝ.eo defuncto ne quibit nou⁹ monachus a con/uētu creari⁹ alias poterit si eoꝝ creatō spectet insimul ad vtrumq̄ ¶ Boni facius.viij.bitereñ.episcopo.

De voto z voti redemptione.

Quod⁹ votū debeat dici so lēne.ac ad dirimēdū ma/trimoniū efficax:nos cōsu lere voluisti.nos igit attē/dentes q voti solēnitas ex sola cōstōe ecclie est inuēta.matrimoniū vero vin culū ab ipo ecclesie capite rege omniū cōditore ip̄m in paradiso z in statu in nocentie instituēte.vnionē z indissolu bilitatē accepit.p̄ntis declarādū duxi mus oraculo sanctionis illud solum votuz debere dici solēne q̄tū ad post cōtractū mrimoniū dirimēdū.qō solē nizatū fuerit p susceptōez sacri ordis.

Vel.pfessiōz.tert⁹ cas⁹.intelligo alicui⁹ de approbatōib⁹ relig/giōib⁹ vt.j.t.pri.c.vno. d ¶ Seu q̄rt⁹ cas⁹. e ¶ Heterer.s.c.sicut tenor.z.s.c.pri. f ¶ Professoꝝ.vbi distinct⁹ ē vt dixi.s.c.r.i. g ¶ Ꝟz iteri.puidet psonis.mō puidet eccl'is.ad idē.s.de elec. cū nob olī.z.c. cū ex eo.e.li.z puisio executōi mādabit⁹ ep̄m,vt i p̄ce.dec.cū ex eo.§.poz ro.ſz spōse ñ ē sic p vicariū puidēdū.z tō ibi eps artab.ꝺ q̄ū.cōiu.ex pub lico.ꝓpē qō dicebāt qd i idē i cl'ico bñficiato z male. h ¶ Debebit.i of/ficijs diuis ēt i cura.si curatū eēt bñficiū i ¶ Portōe.z relīq portō ꝓser uabit⁹ l'i vtilitatē eccl'ie exp̄dedit.s.ꝺ ele.qz sepe.ꝺ of.oz.p̄nti.§.porro . nec credo q dari debeat ip̄i q ē i p̄bē.tā ei nō bñ pbaret si cl'es reddit⁹ iteriz bret.bar.bzir.ꝺ.dicēs q tan.sic tēbat.s.q ille iteri debeat bre fruct⁹. qz adhuc nō ē monach⁹ zpr reūti.hoc dixit i qōe qd cl'ic⁹ circ fi.qōnū suaz

Qui p⁹,emanauit ad declaratio(fatet⁹ ñ ibi q ꝓsuetudo se hz i ꝺziū nē ei⁹ qō no.ber.s.eo poz. l ¶ Intrāda.¶ o.q ybū qz aliō ē religi onē p̄fiteri.aliud vouere de intrādo vel p̄fitēdo ¶n primo casu nō loqui tur hec decre.qz tal'etiā seculari biru nō mutato tā monach⁹ illi⁹ religio nis.ꝺz.s.e.sic nob.z.c.ꝓstōe.qz bit⁹ zē.s.c.porrectū ¶n secdo cāu loq̄tur cr m ¶ Laxiorē.quia de strictiori nō dubitat.quia etiā si esset ꝓfessus pos set ad strictiorē trāsire.s.c.licet.sed de pari z laxiori dubitabat.z plus ꝺ laxiori.z ideo dicit etiam laxiorem.

n ¶ Penitētia tanto durioꝝ q̄to manifesti⁹ fuit notū.¶.ri.pr c. vno i fi. Jad solum. Emanauit ad declarationem dec.s. de elec officij. z eo rū que ibi no.mo.z guil.in spe.de statu monachorum.versicu.rri. p ¶ Pertineat.de consuetudine p̄scripta vel priuilegio alias de iure pertinet simul ad vtrunq̄.s. de bis que fiūt a p̄latis.ea noscitur. q ¶ Creari.sicut mortuo p̄lato ad quem pertinet beneficij collatio capitulum non confert.s.ne se.va..c.sno.quod cum isto concordat. r ¶ Ad vtrūq̄.multo fortius si ad cōuentū tantum.et quia de hoc ar/ticulo nō dubitatur ideo fuit omissum.

Quod votū. Emanauit ad declarationē eoꝝ que no.io.xxvij.q.i.in prin.c.i. Ber.qui cle.vel vouen.rursus s ¶ Innocentij.s.añ pec catū z non contra illos qui dicunt matrimoniū fuisse institutū per hec verba.crescite z multiplicamini.sed vt hic vides in paradiso z ante pec catum institutum fuit z per illa verba ꝓtoplasti.hoc nunc os ex ossibus meis zē.genesis.ij.c.in fi.z.xxvij.q.ij.lex diuine. v ¶ Sacri ordis vt s.q cle.vel vo.c.i.z.ij. In mioribꝰ añt licite ꝺbitur vt.s.de cle.ꝓiu.c.i.z ex eo q hic ed̄pat pfessiōz religiōis ad sacꝝ ordinē videt q sicut p̄fessiōz religiōis solui⁹ spōsalia de p̄nti sic p receptōz sacri ordis añ carnalē co/lā dissoluūt.sic z alibi ed̄pant ista.xx.q.ij.c.i.z.s.de vi.z ho. cle.cl'ic⁹.ſz iā disputaui z termiaui ꝺziū qō ēbodie approbatū p ostōz io.q̄ incipit alē catōis ātiq.s.spōsalia de p̄nti nō dissolui p receptōz sacri ordis p dec. ex pte.ij.s.ꝺ ꝓū.ꝓiu.vbi ēt ꝺ B.z.xxvij.q.ij.despōsatā. nōne ei recipiēdo sa cꝝ ordiez vouet se castitatē seruaturꝝ i secl'o.z tū cl'e votū castitat⁹ i secl'o p uāde ñ dissoluit spōsalia ꝺ p̄nti vt ibi ¶nducat q̄ꝺ fauoz religiōis z meri to.qz alia ē cā mōachi alia cl'ici.xvi.q.i alia ¶n solo q cāu exp̄sso dicam⁹ separi.qō ei ñ ē sctoꝝ patꝝ decr s.ꝺ trāsta iné.z si dicerem⁹ ꝺziū tā hic ñ cēt eq̄litas qz tā duplici fmedio possz vir dissoluere spōsaliaz ml'r vnico qz ꝓpē ser⁹ fragilitatē ordies ſcipeñ p̄t.ē ātr rō q̄reb spāle ei religiosis.qz mortui sūt mūdo xvi.q.i.placuit.vñ sicut mos nāl⁹ solueret spōsalia sic z ista ciuilis pmittere canōe.de conuersa coniu.verum et c.er publi co.que rō deficit in clerico seculari.non ob.hec decre.imo potiꝰ ꝓcordat

quia equiparat ista duo ad dirimendū matrimoniū post contractum q̄ si quo ad dirimendum prius contractū paria non sint. immo disparia rationibus predictis. plura enī profitēdo promittit monachus q̄z recipiendo sacrum ordinem clericus.

x ¶ Tacitā. que fit cū maior sponte z sciens recipit habitū professorz vbi est distinctus. s. ti. prori. c. i. z. c. constitutionē. vel cū habitū indistinctum ferret per annuz vt s. c. ti. c. porro. z. c. i. ex p te. c. li.

y ¶ Sedē apostolicam alius enī non pōt. vt. s. de reli. dom. c. vl. z. c. ti. c. v. no. j. e. li. io. an.

z ¶ Approbatis. ergo si profitet religionem non approbatā si postea ptrahit tenet matrimonium quod verū puto etiam si quādo profitebat credebat illam approbatam. et eadē ratione dico. q̄ si recipit quis subdyacōatum ab eo quē credebat epm sed non erat. si postea contrahat matrimoniū. bene tenet. z ita terminauit bar. bzi. p̄m ti. in q̄ibz quidā ordiat.

a ¶ Contrahendum vt s. qui cle. vel vo. rursus Joban. an.

b ¶ Debeatur. er manifestatione igitur grauis fit peccatū. ad hoc. s. de de pe. z re. c. i. de hoc dic vt no. xxxij. q. iij. nemo. lxxxi. i. di. clericus solus z. s. de cele. mis. de hoie.

¶ Periculoso. in q̄tuor partes diuido hanc decretā. In quaz prima que durat vsq̄z ad. §. sane ponit causam constitutionis. z constitōem de clausura monialiū. In scōa precipit vltra facultates monasteriorū non mēdicātiū nullaz recipi. z cōtra factū irritū decernit vsq̄z ad. §. verū. In tertia prouidet quid iuris quādo moniales habent facere fidelitatē vel homagiuz tpalib vel secularib dominis. z q̄n in eccl'iastico vel seculari foro cās habēt. z hoc vsq̄z ad. §. et q̄n In quarta facit ordinarios executores huius iuris de clausura. etiam quo ad exēpta monasteria. protestādo q̄ p hec i ipsi exēpti q̄ ad alia nihil iurisdictionis sibi vēdicēt

d ¶ Habenis. similitudinarie ad equū qui laxatis habenis currit quo vult. de homi. dilectus.

e ¶ Verecūdia. xxx. q. v. nec illō. z. xxxij. q. v. hec imago. supra de regulis iuris. cum virum in fine.

f ¶ Abiectis. sic. s. e. li. de elec quorundam.

g ¶ Spontanea. alias non obligarent. vt. xx. q. iij. presens clericus.

h ¶ Offensam. xxvij. q. i. nec aliqua.

i ¶ Cupientes. hic incipe constructum.

lz ¶ Presentes. sed q̄uo presentib monialibus districtior vita imponi potuit. contra id. xv. q. i. necis. xxij. q. i. integritas. xx. q. iij. pñs. cū z nēo crescere cōpellat. lxxiij. di. gesta. z ibi de hoc pōt dici q̄ illud sit verū de regula. sed hic ad regulā nihil adijcit. sed modus habitādi p̄m naturam rei taxat. Vel dic supradicta vera in clericis secularib. in religiosis qui velle vel nolle nō habēt secus. q̄ illis pōt strictior vita indici etiā ex regula p̄m inno. qui hoc no. de regla. sup eo. z hoc probat ista decr. z adde q̄ dixi j. de re. iu. q̄ omnes. io. an.

a ¶ Partib. q̄ varietas locoz iuris varietatē regulariter nō inducit.

L. de tē. inte resti. l. supuacuū. z no. q̄ dicit mūdi. totius ei orbis papa tenet principatū. ix. q. iij. cūcta p mūdū. z i pbemio b⁹ libri cū suis p̄cor.

b ¶ Perpetua. nō credo q̄ decr. ista tollit quin possent si vellēt ad strictiorē religionē būilitatis z puritatis cā trāsire. s. de regula. licz. peritia. licētia. vt ibi. Item quin vna monialis ad regimē alteri⁹ monasteriū possit assumi. s. c. li. de elec. null⁹. cū suis concor. semp enī erūt in clausura.

c ¶ Professe. q̄ dic vt. s. ti. ij. c. i. z. c. constōem. si ergo professio nō erat b⁹ cōstōis tpe non tenetur.

d ¶ Honeste. vñ nec monachi ad eas accedere debēt vl' cū eis colloq̄. nisi i p̄tia abbatisse p modica verba. xvij. q. ij. diffinim⁹. nec debēt esse monasteria duplicia. vt ibi. z in. c. sc.

e ¶ Causa. sicut i medicis barbitōsoribus. sarotoribz carpentarijs cum egerint z bis similia.

f ¶ Opportunitate. xvij q. ij. diffinimus.

g ¶ Absq̄ penuria. nō dicit p̄mode nā in q̄dā q̄oe defacto oppōebatur q̄z q̄aslibz moniales q̄z receptō ñ teenebat q̄z facultates nō sufficiebāt. z formal⁹ fuerat articul⁹ in hoc verba. Intē dit. pbare q̄ er facultati b⁹ mōasteriū sc̄i petri ñ possūt tot cōmode sustē tari. opposui q̄ intērō p bata nō reuelabat. quia posset ee.. q̄ nō posset cōmode. z tñ possent absq̄ penuria. iā ei dico q̄ cū nōie⁹ bonoñ ō cērū florenis nō posset p̄mode sustentari. z tñ ō. xxv. sustē taret absq̄ penuria Idē dico de meipo. nā in illa p̄moditate ispicit cōsuetudo regiōis z q̄litas p̄sone. Uñ lz nō possuz cōmode sustētari tñ possuz sine penuria. penuria ei p̄m doctores hz in se egestatē indigētiā z defectū necessarioz hoc ergo voluit cōstō q̄stitute i monasterio nō mēdicātiū ñ bēnt ncēe mēdicare ppt ncēarioz defectū. Si ār p̄sideratō antiq̄ statu⁹ monasteriū l' alijs mōsterijs ciuitatis nō pñt p̄mode sustētari tñ pñt absq̄ penuria tēbit receptō. Bei ius nouū q̄ō receptōz vi ciat extēdēdū ñ ē z sic ob

h ¶ Sustētari. ō extinui isti. c. i. z. c. aucte. ō vi. et

i ¶ Ir (bo. cle. q̄m vt aliter ritū b spāle dctm vī in illi b⁹ mōsteriū s sciaz. secus puto i mōsteriis viroz. lz ei z i ill' vltra q̄ sustētari pñt. z recipi ñ bēat si tñ fuīnt recepti tēbit. q̄z z boiz cetib se miscēt z si lz

k ¶ Tpali. i ecclīastico ei sec⁹ (bi vite nccria acqrēt pñt. ō p̄s. di. v. nūq̄

l ¶ Nec q̄z ille ō nccte illas p procura. ad b faciēdū admitteē dz j. e. §. epis magiū. j. s. ō re. iu c. vl. Jo. p spū alib ñ pōtak homagiū q̄z illō ē simōia s. ō simo. er diligēti. lz p tpalib iurisdictiōib l' silib bñ pōtak. z sic intelligit b, ad b. xvij. di. si epi. z j. e. li. ō ap. rōna. §. dz i auc. quō op. epos. §.

m ¶ Prester. z sic iurat p procuratorē vt. lxij. di. tibi dño. vbi ō hoc. Illō

n ¶ Eum dñm tpalē. o ¶ Societate. bēbit secū duas l' pl'es ex antiqs mōachab z capellāos suos z iccdat bōeste. p

q ¶ Fraudē. sic. s. ō iud. mlieres. s ibi pēa excōicatōis ipōit. hic n. forte rō fuit iudicial' auctas ppt quā ibi magr ōlinqt. io. an.

r ¶ Partib. an glicoz z normānoz z volebāt forte q̄ lz posset p procuratōz agere. tñ illos bēnt pstituēe i pñtia iudic' z reuelar z cauere. io. an.

s ¶ Inducat. merito igit pōit papa sup hoc legē dare. ad idē. s. de fo. cō. c. vl. z ō iurei iurā. lz j. ō sen. ex. decernim⁹. io. an.

nari. districti⁹ inhibem⁹. ne in monasterijs ordinū mēdicātiū aliq̄ recipiātur de cetero in sorores. nisi quot potērūt de ipoz monasterio bonis siue p uentib absq̄ penuria sustētari. si secus actū fuerit irritū decernētes

¶ Clerū q̄n abbatissa vel prioꝛissa cuiuslibet monasterij p feudo. q̄ō monasteriū ipm tenz ab aliquo p̄cipe seu domino tpali. sibi debebit homagiū vel fidelitatis sacramētū prestare. nisi q̄ p procuratorē illud prestet. possit efficere apud eū de monasterio cuz honesta z decēti societate exigere poterit eo cāu licēter homagio facto q̄ p̄muz cōmode poterit seu fidelitatis prestito sacramēto. ad ipm monasteriū eue stigio reuersura. sic q̄ in fraudē resi dētie siue more claustralis nihil fiat oīno. ¶ Porro ne moniales cāz seu occasionē habeāt euagādi p̄cipes seclares ac alios dominos tpales rogamus requirimus z obsecram⁹ per viscera misericordie ihesu christi. eidē i remissione peccaminū nihilominus suadētes q̄ abbatissas ipas prioꝛissas ac moniales quascūq̄ monasteriorū suoz curā administrationē negociaue gerētes. quibuscūq̄ noīb cēseantur p procuratores in suis tribunalib seu curijs litigare p̄mittāt ne p cōstituendis procuratoꝛib qui atornati in aliq̄bus p̄tib nūcupātur. seu alijs hmōi eadē oporteat euagari. ¶ Siq̄ vero cōtra p̄sumpserint exhortatiōi hmōi rōnabili atq̄ sctē obtpare nolētes cuz sit iuri cōtrariū q̄ mulieres p̄sertiz religiose p seipas litigare cogant. z avia deuiet honestatis. z piculū animar inducat ad hoc p suos ordinarios ecclesiasticos cēsura ecclesiastica cōpellantur. ¶ Epis aūt z alijs p̄latis superioꝛib z inferioꝛib quibuscūq̄ iniungimus q̄ z ipsi causas seu negocia q̄ p̄fate moniales habebunt agere coram ipsis aut in curijs eorundem. siue sint homagia fidelitatis sacra

De statu regularium.

¶ Periculoso z detestabili q̄rundaz monialiū statui. q̄ honestatis larat' habēis z monachali modestia sexuscz verecūdia impudēter abiectis extra sua monasteria nōnunq̄z p habitacula secularium psonarū discurrūt z frequēter infra eadē monasteria psonas suspectas admittunt. in illius cui suā integritatē volūtate spōtanea deuouerint. grauē offensaz in religionis opprobriū z scādalū plurimoꝛū p̄uidere salubriter cupientes. p̄nti cōstitutione ppetuo irrefragabiliter valitura sancim⁹. vniuersas z singulas moniales p̄sentes atq̄ futuras cuiuscunq̄ religionis sint vel ordinis in q̄ buslibet mundi p̄tib exīstes sub ppetua in suis monasterijs debere. de cetero p̄manere clausura ¶ Ita q̄ nulli earz religionē tacite vel expresse sit vel esse valeat quacūq̄ rōe vel cā nisi forte tāto z tali morbo euidēter earuz aliquā laborare cōstaret q̄ non posset cū alijs absq̄ graui piculo seu scandalo cōmorari. monasteria ipa deiceps egrediēdi facultas. nulliq̄ aliquatin⁹ inhoneste p̄sone nec etiā honeste. nisi rōnabilis z manifesta cā exīstat. ac de illi⁹ ad quā p̄tingerit speciali lnia. ingressus vel accessus pateat ad easdez vt sic a publicis z mūdanis ꝓspectib⁹ sepate omnino seruire deo valeāt libertius z lasciuiēdi opportunitate sublata eidez corda z corpa in oi sctimonia diligenti⁹ custodire. ¶ Sanev hoc salutare statutū ꝓmodi⁹ valeat obser

t Tractari. Sed nõne hoc est ius commune omnium mulierum q̃ personaliter non trahantur ad iudicium. s. de iudi. mulieres. sic q̃ nõ trahantur inuite. sed iste non debent etiam volẽtes trahi vt ibi in. §. ceterum. ꝛ hic.

u Demandarent. supra. c. li. de elec. vbi periculum. §. preterea. et. ff. de origin. iuris. l. secunda. §. post originem.

r Primatib⁹ ista sũt nomina diuersa. tamen idem est officium. xcix. di. c. i. io. an.

y Sua auctoritate, quod est ꝑ. io. an.

z Clausura. facienda quod est infra.

a Secularis. xvij. q. v. prodest. ꝛ exhibebitur non ad preiudicium. sed ea que deo sunt placita exequendum. s. de off. ordi. c. i. ꝛ possũt ad hoc cõpelli. xvij. q. v. administratores.

b Per hoc. prestatio quedam. si. s. c. li. de elec. vbi periculum. §. preterea. ꝛ. s. de here. ad abolendam in fi. saluo eo q̃ habes in cle. c. t. attẽdentes. in prin. io. an.

Religionum, i prima pte pertens ius antiquum. ordies mendicantes inuentos post concilium non confirmatos per ipsum in ꝗbꝫ tum processerunt de facto. reuocat. In secunda parte que incipit ibi confirmatos. de approbatis prouidit. q̃ professores illorum possint in ipsis remanere nullum ad professionem recipiendo. loca noua non emendo et vetera non vendendo ꝛ ne licentia apostolice se. irritans contra factum ꝛ excommunicans faciẽtes contrarium. In tertia parte que incipit ibi sane. constitutionem dicit ad predicatores ꝛ minores non extendi propẽ euidentem vtilitatẽ iporum. nec ad carmelitas vel heremitas. quia concilium precesserunt. In quarta parte que incipit ibi. ad hec concedit personis singularibus ordinum ad quos constitutio extẽditur. vt possint transire ad ordines approbatos. sed nõ cõuentus ed conuentum sine licentia pape. Johannes andree.

d Nimiam. pene nil in mensum bonum. in auc. vt determinatus sit nu. cleri. in prin. col. i. nec in multitudine sacrificiorum propiciat deus xliij. q. v. scriptum. de conse. di. v. non mediocriter. ꝛ melius est paucos bonos ꝗbꝫ multos malos habere ministros. s. de eta. ꝛ quali. c. penulti. ad idem. s. e. li. de rescrip. c. ij. cum suis concor.

e Cancilium. s. e. ti. c. vl.

f Importuna. s. e. li. de rescrip. c. vl. de concess. preben. detestanda. ó pe ni. di. i. importuna. in auc. vt dif. iudi. in prin. ꝛc.

g Presumptuosa. pena enĩ violate legis habet qui contra legẽ ausus fuerit sperare quod licitum non est. C. de pe. bo. sub. l. i. in prin. cõmu. legẽ aũt est absq̃ licentia principis nouũ ordinẽ vel collegiũ instituere. vt in ꝓdic. c. ꝛ. s. c. c. vl. C. de colle. illi. l. i. ꝛ. ij. io. an.

h Repetita. sic. C. de epi. ꝛ cle. repetita. C. ó emẽ. iusti. co. l. i. i medio i Habitum. hoc intelligie in pluribus simul in eode collegio habitantibꝫ ꝛ eandem religionem profitentib⁹ alias singularis persona sectas non inueniẽs ꝛ seorsum habitans nouum habitũ induere ibi posset ad hoc. xli. di. parsimoniam.

l Affatim. i. generaliter. Si dicas affatim tunc significabis abũde. Affatim dicens facunde significabis.

m Mendicantes. reprobatur mendicitas. xciij. di. diaconi. vlti. licet paupertas non sit de genere malorum. xv. q. i. illa. in ff.

m Processerant. de facto.

n Professio. i. religio vel regula quam profitetur vnde qõ sequit vẽit exposite ꝛ hec sũt reperire in mioꝝ ꝛ pdicatoꝝ. s. ó excess. pl. nimis. ij o Publicum. i. publice faciendũ. ad idẽ. C. de mẽdi. vali. l. vna. li. ri. habent igit elemosinas querere vnde viuant. quia certos redditus vel possessiones non habẽt. vnde sequit incerta mendicitas.

p Subsidere. alias. subsistere. io. an.

q Si velint. quasi ad religionẽ alia trãsire poterunt. vt in fi. c. dicitur ad secundũ non poterũt redire ꝑm guil. ad hoc. s ti. ij. non solum. ꝛ c. constitutionem.

a Admittant. ꝛ sic detinent in scriptis in auct. vt deter. sit. nu. cle. §. sanctimus igitur. col. i.

b Domũ. veterẽ eccle siã bene poterũt reficere s. de iudeis. c. iudei. ꝛ c. consuluit. ꝛ si legek eis domus vt vendant. bñ poterũt recipek. ex elemosinis enĩ viuere debent. quia ex quo nõ debz apõ eos remanere non dicãt ad eos venisse. quia non dicãt verſñ zẽ. ff. de in rẽ. ver. si pro parte. ꝑm guil. cl. ꝛ gar.

c Loca. dophana de alijs non erat dubiuz. s. de reb. pmu. mancipa. i di. de re. di. §. sacra.

d Ordinarios. nec ordinarij hoc poterũt sine speciali pape mandato. vel licentia per id quod s. dixit dispositionẽ. sc. apostolice.

Receptio. q. ad recipientẽ. sed forte. sic q̃ ad receptum vt aliam laxiorẽ ingredi debeat. ad boc. s. ti. ij. non solum. arg. s de rebus eccle. non alienabo consultissimo. §. cõtractus. vl' dic q̃ si hunc tantum ordinem intrendebat profiteri. nõ est obligatus. alias sic. ꝛ crederetur ei. quia non est verisimile q̃ sit immemor sue salutis. i. q. vij. sancimus. ꝑm guil.

f Ceterorum. satis videtur q̃ tantum de mobilibus deberet intelligi quia talia debent esse subiecta qualia predicata permittunt. de fi. instrumen. inter dilectos. ad fi. ꝛ tales partes in substitutione fieri intelligũt quales in institutione precesserunt. insti. de vul. substi. §. ꝛ si ex disparibus. ꝛ permissio eis manere in ordine. ꝛ ea sine quibus ibi esse non possunt. cum aũt interdicatur eis officium predicandi ꝛ reliqua vt sequit de quo viuent. nisi interdum ornamenta ꝛ libros ꝛ similia vendant In contrarium videtur quia verbum ceterorum omnia comprehendit. ff. de verbo. signi l. ceterorum. ꝛ per verbum cetera in omnibus fit institutio heredis. s. de resta. rainuncius. Item verbum loca comprehendit immobilia. ff. de verbo. signi. locus. ad quid sequerek ceterorum. si immobilia etiã sola comprehenderet. ꝛ preterea possunt sibi prouidere ordinẽ eundo ꝑm guil. necessaria fuisset declaratio. Johannis andree.

g Sepulturã. predicare in aliena prochia nõ licet. nisi licẽtia habita a rectore. de here. cũ ex iniũcto absoluere alienũ parrochianũ nõ licet. si ne proprij sacerdotis licẽtia. s. de pe. ꝛ re. omnis. nec ipm ad sepulturã admittere. nisi elegerit extũc parrochiali relinquek canonica. s. de sepulturis. c. i. inter se aũt ista omnia poterũt exercere. Si ergo isti habeant priuilegium vt quoslibet possent ad sepulturã admittere. illud cessat ꝛc

b Ordines. per hos duos ordines fides illuminata est ꝛ dicit ecclesia exaltata. de excess. prela. nimis.

De religiosis domibus.

Religionũ diuersitates nimiã ne confusionẽ induceret. generale cõcilium consulta prohibitõe vetauit. Sed qz nõ solũ importuna perẽtiũ inuiatõ illaz postmodũ multiplicationẽ errorz sit. verũ etiã pſũptuosa temeritas diuersoz ordinu pcipue mẽdicãtiũ qrũ nõdũ approbationis meruere principiũ. effrenatã quasi multitudinẽ adinuenit. reperta cõstõe districti ibi bentes. ne aliquis de cetero nouũ ordinẽ aut religionẽ adinueniat vel habitũ noue religionis assumat Cũctos affatim religiones ꝛ ordies mẽdicantes post dictũ cõciliũ adinuẽtos. qui nullã cõfirmatiõem sedis ap. meruerũt. ꝑpetue phibitioni subijcim⁹. et q̃tinus pcesserãt reuocam⁹ Cõfirmatos aũt p sedẽ eãdẽ. post idẽ tñ cõciliũ institutos quib⁹ ad cõgruã sustẽtationẽ reddit⁹ aut possessiones habere pfessio siue regula quelibz interdicũt sed p questũ publicũ tribuere victũ solet incerta mẽdicitas. mõ decernim⁹ subsistere infra scripto vt videlz pfessoribꝫ eoꝝdẽ ordinũ ita licẽtia illis remanere si velint. q̃ nulluz deinceps ad eoz pfessionẽ admittant nec de nouo domũ vel aliquẽ locũ acquirãt. nec domos seu loca. que habent alienare valeãt sine sedis eiusdẽ licentia speciali. Nos enĩ ea dispositõi sedis ap. reseruam⁹ in terre sancte sbsidiũ vel paupm vel alios pios vsus p locoz ordiarios vel eos quibꝫsedes ipa cõmiserit cõuertenda. Si vero secus ꝓsumptũ fuerit. nec psonaz receptio. nec domoꝝ vel locoꝝ acqsitio. aut ipoz ceterorũqꝫ bonoꝝ alienatio valeat. ꝛ nihilominus contrarium facientes sententiam excomicatõnis incurrãt. Personis quoqꝫ ipo rũ ordinũ omnino interdicimus quo ad extraneos predicationis ꝛ audiendi de confessionis officium aut etiam sepulturam. Sane ad predicatoꝝ ꝛ minoꝝ ordines quo euidens eis vtilitas ecclesie vniuersali ꝓueniens

t Precesſit. vnde tangi non debent cum concilium. ne nimia futura reſpiciat ibi ne quis de cetero.

lz Solido. alias ſolito z hic retrahit bonifacius. de conci. greg. ſic ei dicebat littera in ſuo ſtatu. volumus pmanere donec de ipſis fuerit ordinatum. intēdimus ſiquidē tā de illis q̄z de reliquis etiā nō mendicantibus ordinib⁹ put animaꝝ ſaluti z eoꝝ ſtatui expedire videbim⁹ prouidere. hoc eſt deciſum z dicebaꝫ greg. nolebat aliquē mendicantiū dimittere. niſi p̄dicatores z minores de nō mendicantibus tres ciſtertien. z ordinē nigroꝝ. z de tēplariis hoſpitalariſq̄ vnum ordinem facere.

l Ad hec. i. preter hec m Coraliter. nota nō idē in toto quo ad totuz quod in pte quo ad ptē. totus ergo ordo ſacroꝝ vel cōuentus ipius ordinis ad aliū ordinē vel cōuentū ſe transferre non poterit. io. an.

n Reſbyteri. Emanauit ad declarationē decre. s. c. c. i. et eius qō ibi no. Inno. z Hoſtie.

o Preſentant. preſentationes tales fieri ōbēt a prelato z conuentu de iure cōi. cōſuetudo tñ pt contrariū inducere vt. s de his que fiunt a prela. ca noſcitur.

p Ipſis. ſ. epiſcopis z ſic non pleno iure habēt illas. cū ad eas ñ ſpectet inſtitutio de priuile. cuz z plantare.

q Perpetui. non enīz beneficia dantur ad tps l v. di. precepta. lxx. di. auctoꝝ. z de hoc de ſi. pſbite. veniens. ſicut enim matrimoniū carnale ad tempus nō contrahitur ſic nec ſpirituale. de condi. ap. c. vl. nec legittimi actus. recipiūt diem. ī. ō re. iu. actus. nec moribus noſtris expedit temporales habere filios. ff. de ap. queſitum. papa tamē poteſt dare prelaturas ad tempus. vt. vij. q. i. paſtoralis. immutat enim ſubſtantialia rei. de conceſ. preben. propoſuit

r Conſuetudine. contrarium nota. Innocenti z boſtien. in predict. decre. qui dicebant. q̄ ex conſuetudine preſcripta abbas talis poteſt remouere. z no. q̄ conſuetudo reuocat ſtatuta. ſed non priuilegia. vñ hoc hodie facere poterunt qui hoc habent ex priuilegio pape. ſicut de bumiliatis fertur.

s Epiſcopos. intellige as remoueri per epiſcopos. quando p vicarios ſuos ad hoc mandatum habentes remouentur. vel per delegatos. s. de of. vi. licet ī. de re. iu. qui per alium.

t Rōnabili. xvi. q. vij. inuentum. lvi. di. ſatis peruerſum. z pro leui culpa non debet remoueri. vt in predic. c. inuentum. z. lxvij. di. c. i.

u Laicus. Dic approbaꝫ opinio damaſi. vin. bar. bzix. qui hoc not. xvi. q. vij. nemini, z inno. z boſt. qui hoc no. s. e. li. illud. z reprobaꝫ opin. io. no. in predi. can. z gof. z ber. no. s. e illud. z. c. circa. z in multis alīs capitulis.

b Eidem. z ſic eccleſia erit patrona ſuiipſius. ſic z in alīs caſibus cū ſcilicet priuantur patroni iure patronatus. s. e. ri. quia clerici de penis in quibuſdā cū ſi. ſed pone q̄ capella eſt vnicū habēs pſbiterū quis pſentabit ibi preſbiterū cū vacabit. dico q̄ ſi nō eſt alius patron⁹ eps puidebit eccleſie hoc cni dicim⁹ regulare cū eccl'ia patronū nō habet. p. c. xvi. q. vij. omnes baſilice. z. c. ſe.

c Alteri ſufficit q̄ redeat ad eccleſiaz. ad idē. s. de his que fi. a prelat. cū apl'ica. xvi. q. i. c. vl. z res ad ſuam naturam redit de facili. xxxv. di. ab exordio. ff. de pac. ſi vnus. §. q̄ ſi non in totum.

d Cenſenda. s. c. illud cōtrariū videbaꝫ p decr. s. e. nullus. vbi dicit q̄ nihil eccl'iaſtici iuris ſine cōſenſu epi tranſfert in eccl'iam vel monaſteriū. ſed excipe iuſpatronat⁹ p predic. decr. illud. vel de ſpiritualib⁹ intendebat phibere. ſed nō de ſpiritualib⁹ annexis ſicut iuſpatronat⁹. s. de iudi. quāto. fm boſt. ſed q̄ decr. illa eſt in iſto titulo. vt faceret ad titulum ſatis videbaꝫ etiā iuſpatronat⁹ phibitū cōcedi ſine auc̄te epi. ſed ſatis facit ad titulū inq̄ſtū verat ne patron⁹ donet eccl'iam ſine ꝯſenſu epi.

e Derogari. alias derogaretur ſi aſſenſum prebuiſſet fm formā quaz habes. s. de dona. paſtoralis.

f Quadrimeſtre. non habeamus olim de hoc ita expreſſum tertiū. ſed ita ſeruabamus p decr. s. e. c. iij. z. c. cum propter. que tamen hoc expreſſe non dicebant. habebamus glo. s. de of. oz. cum vos.

g Semeſtre. de conceſ. preben. c. ij. z ſic nota q̄ qui in ius alteri⁹ ſuccessit non vtitur eodē iure contra regulā. ī. de re. iu. is qui in ius. z. ff. c. ti, qui in ius. z eſt hoc ideo. q̄ ex quo res facta eſt eccleſiaſtica. eccleſiaſtico debz iure cenſeri z idē dicebaꝫ olim p decr. de p̄ben. dilectus. vl. z ea q̄ ibi no. ſic eſt etiā videri i conuentionibus vbi vt p̄ſona ſucceſſoris for⁹ muratur. vt in predicta regula dixi. z bene faē hec decr. ad queſtionē de cōmunicato qui donando ceſſit alteri actiones ſi ſibi cōpetentes. an illi cui facta eſt ceſſio poſſit illo excōicato manente illas intentare. z terminabit bar. bzix. in queſtione veneriali. quidā cū eſſz fm tan. q̄ ſicut q̄z illud vicium excōmunicatiōis p̄ſone adherens ad ſucceſſorem non tranſit per. l. ff. de diuerſis z rem. preſcrip. l. anticium. z. C. de acqui. poſ. l. vicia. z idez guil. in ſpe. de pcu. §. vlr. circa pzin. z ad hoc optime facit. s. qui ma. accuſa. poſſunt. cuz tua. in fi. ar. ī. s. de teſti. licet er q̄dam. ſed illud in teſte. vt ibi nota. itē contra. s. e. li. de deci. c. ij. in fin. vbi ſoluitur in vl. glo.

e Eccleſiaſticus. vnus legatus poſſet illas conferre. s. e. cū dilectus. nō poterunt variare. s. e. paſtoralis. puatur ſi p̄ſentauit indignū. q̄ dic vt no. s. de of. oz. cum vos. Quid dices ſi eccleſia et patronus z laicus ſimul habent preſentare. nūq̄d habebunt ſex menſes vel quatuoz tñ vel alter ſex alter quatuoz. dico q̄ habebunt ſex menſes. ita q̄ rōe cōmunionis priuilegiū eccleſie tranſeat ad laicum ad inſtar eius quod dicim⁹ de eo qui habet rem cōmunem cū pupillo. ff. quēadmodū ſer. amit. l. ſi cōmunem ita q̄ per eccleſiam conſequek. quod p ſe conſequi non poſſet. ſi. s. de conceſ. prela. c. penul.

Romana. in prima pte dicitur quomō z qñ archiepiſcopus poſſit pouintiā ſuam viſitare. In ſecunda pte que incipit ibi ſane dicit quid in viſitando facere debeat z que crimina punire poſſit. In tertia que incipit procurationes. dicit quomodo z in quibus rebus procurationes recipere debeat.

lz Viſitare. per ſe vel pel alium. cum per ſe id non poteſt. s. de of. ord. inter cetera. x. q. i. epiſcopum. z quomodo tunc debeat ſolui procuratio dic vt. s. e. li. de of. oz. ſi epiſcopus.

l Prius. a capite eſt edenda ratio. ff. de eden. l. argentarius. z qui alios corrigit prius corrigat ſe z ſuos. iij. q. vij. iudicet. de ſta. regula. ea q̄. §. ſi vero. vbi de hoc.

m Plene. ita q̄ nulla prochia maneat nō viſitata. dūmō viſitari poſſet z viſitationis cauſa ſubſit. z ſunt hec redigenda ad boni viri arbitrium. ſed nunq̄d ſufficiet ſinodū cōuocare z plene inquirere. vidē q̄ ſic. ī. de accuſa. ſicut olim. xvij. di. qm̄. ſed dic contra. qm̄ in tam breui tempe nō poſſet ſingulox inquiſitio fieri. tū q̄z ibi nō cōueniūt omnes clerici laici qui ſunt viſitādi infra patet. tum q̄z ſubijciēda eſt res oculis. z ꝑſone p̄ſentia multū opaꝫ. ff. fini. re. ſi interruptōc. s. de of. dele. c. vl.

n Minoꝝ. ad hoc de ap. de appellationibus. cum ſuis concoꝝ. de p̄ben. maioribus.

o Difficultate. forte propter nines vel glacies vel aliud conſimile. de eccle. edifi. ad audientiā. §. ſi quis cau. l. ij. §. ſi quis in iudicio.

p Accedere. patet ergo q̄ ire teneaꝫ. nec ſufficit ad ſuā eccleſiam conuocare.

q Longruum. id eſt honeſtum z cōmunem prout erit poſſibile. s. de ſi. inſtru. accipimus. ī. de priui. cum perſone.

r Laicos. nunquid populus procurabit. non vt. no. Johannes an. x. q. i. placuit. z ſic eſt conſuetudo.

s Prouintiam. hoc intellexit ber. verum. ſi ſuffraganei erant negligentes. alias ſecus. ſed dic contra vt. ī. e. c. vlt.

perhibet approbatos p̄item non patimur conſtōem extendi. Ceteruz heremitaꝝ ſancti auguſtini z carmelitaꝝ ordines quoꝝ inſtitutō dictum cōciliū generale p̄ceſſit in ſolido ſtatu volum⁹ pmanere. Ad hec pſonis ordinū ad quos ꝯſtitutō preſens extendit tranſeundi ad reliquos ordines approbatos licētiā concedimus generalē, ita q̄ null⁹ ordo ad aliū vel cōuentus ad conuentū ſe ac loca ſua totaliter trāſferat ſedis eiſdē ſup hoc p̄miſſiōe ſpāliter nō obtēta Bon. vij.

De capellis monachorum.

Reſbyteri qui ad curam populi p monachos in eorū eccleſijs p̄ſentant epiſcopis z inſtituūtur ab ipis, cū debeant eſſe pperui conſuetudine vel ſtatuto quouis cōtrario non obſtāte, ab eiſdē nequeūt eccl'ijs niſi p epos z ex cauſa rōnabili amoueri Bon. viij

De iurepatronatus.

Si laicus iuſpatronatus eccleſie ſibi competens ei dē vel alteri eccl'ie ſeu loco religioſo duxerit cōferendū, hmōi collatio cuius abſq̄ aſſenſu epi facta fuerit, efficax eſt cēſenda. Per p̄fatā tñ collationē iure epi; qui eidē aſſenſum nō prebuit, nolum⁹ in aliq̄ ꝺ rogari. Clex licet patron⁹ laic⁹ ad p̄ſentandū tps habeat quadrimeſtre dūtaxat, eccl'ia tñ l' monaſterium cui facta eſt a laico iuris collatio patronat⁹ tps habet ſemeſtre, z omnino q̄tuz ad p̄ſentationē ptinet nō vt patronus laicus ſed vt patron⁹ debet eccleſiaſticus reputari. Innocentius, iiij.

De cenſibus exactionibus z procurationibus.

Romana eccleſia z ītra ſtatuim⁹ q̄ q̄libet archiepūs ſuā volens viſitare puinciā prius ecclie ſue cepl'm ac ciuitatē z dioceſim ppriā plene viſitare pcuret, nec ſit ſolū erga maiox ed etiā minox eccl'iaꝝ nec circa clericox tñ ſed etiā pploꝝ viſitationē intētus. Et ſi cōmode vel abſq̄ difficultate accedere ad vnāquāq̄ nō poterit de pluribz locis ad vnū cōgruū clericos et laicos ſtudeat q̄uocare ne in illis viſitatio poſtponaꝫ. Deinde liceat ei p totā puinciā vel ei⁹ partē viſitationis officium exercere ciuitates et dyoceſes ſuffraganeos ſuos et eoꝝ ſubditos cathedralium

a Pia loca.hospitalia renodoria. z huiusmodi.
b Per populos.nō simul sed sepatim.cum ralīū vita sit separata .tij.q .i. duo.nec pro miscuis actibus officia sunt turbanda. L. de test.consulta et melius pcedit inquisitio quādo fit sigillatim. de accu.inquisitionis. §.tertie.z hoc verū si qualitas negocij hoc exposcit,alias in genere fiat inquisitio.s.c.§.sane.
c Libere.s.contradictione prescrip. vel appellatione nō ob.de prescp. cū ex officij.z.c. accedentes.j.e.c.vl.
d Visitatis,loco itel ligo visitata siue sit illa q̄ dionalit visitat. siue illa q̄ ad visitationē ꝓuocat. s.prori. rū.in fi.
e Cepit.caueat q̄ cō pleat.alias in illa visitatione nō poterit reuerti. vt sequitur.
f Si iā denuo. vt sic fm modū superi⁹ dictus visitatōnē scōam icipiat
g Requisitus.ergo n aliter c⁹ p extitū renūciauerit visitationi illius anni,nisi in casu qui sequit si aūt maior ps eōrum puincie consentiret ipm reuerti z dio. eōs cōtra diceret adhuc ruerret archiepiscopus vt sequit.
b Maliciose.qui alle gat fraudem probare debet illam.ff.de proba.q̄ tiens.§.qui dolo. sed eo q̄ indigentia est notoria • fraus presumit. ad hoc. s.de renun.c.ij.
i Cōsilio.in consilio quod annuatim facere debet.de accu.sicut oliz. nec dicit hic de assensu. vt.s.prori. rū. quia siue cōcordent siue discordēt hoc diffinire ad ipsum p tinet vt sequitur.ad hoc de arbi.cum olim.
k Ipsius.scilicet archiepiscopi.
l Diffinitiōe. dicit in no.q̄ hoc modo fiet diffinitio. diffinim⁹ p nos pcedēdū ad visitationez puincie nostre. z dirit q̄ a tali diffinitione cū sit sup̄ executione officij sui nō poterit appellari. de of.or irrefragabili.
m In scriptis. Nota casum in q̄ scriptura requirit.alij cuz querit de antiq̄ssimo facto q̄ testi b⁹ pbari nō pt.ff.de pba. c.suis de pscrip. ad audientiā de proba. cū causā Tertius in primile. de pui pzro. Quartus in dimissoriis.lxx.di.extranco. Quint⁹ in redeūte ab hereti.i.q.vij. saluberrimū. Sext⁹ i pfitēte.xxvij.q.i.oēs femine. Septim⁹ in electōe.de elec.q̄ propter. Octau⁹ in emphiteosi. L.de iu.emphi.l.i. Non⁹ in alienatiōe rei ecclīastice.xxij.q.ij.siue.x.q.ij.hoc ius.de his q̄ fi.a pl.c.i. Decimus q̄ appellat ab interlocutoria.s.e.li. de appel.cordi Undecim⁹ q̄ quis variat circa pcuratorē ꝓstitutū.s. de procu.c.i. Duodecim⁹ q̄ hoc agit vt nō valeat cōtract⁹.nisi in scriptis redact⁹.sic.s. de pac.c.ij. L. de fi.in stru.ꝓtract⁹.j. de re.iu. Octus. Tredecim⁹ in sentētia excōicatōis Quartusdecim⁹ in requisitiōe trāscripti sentētie excōicatōis.j.e.li. de sen. exc. cū medicīalis. Quintusdecim⁹ in cāu.s.c.li. de clec. vt circa. Sextusdecim⁹ in cāu.s. de of.ordi canonici.e.li. Decimusseptim⁹ in cāu.s.e.li. de cle. fundamēta. Decimusoctau⁹ in donatōe q̄ excedit quīgētos aureos. L. de donatōe. si q̄s argētū. Decimusnon⁹ fm q̄sdā in fideiussore. L. de fidēiussl.pen. Vigesimus in minore iurāte se maiorē. L. si minor.se.ma.dixit.l.ij Vicesim⁹ pm⁹ si pactū fiat cū aduocato ō re imobili sibi dāda. L. fusl. vna.ij.rū. Vigesimusecūd⁹ in solutōe debiti i instrumēto publico prēti. L. de testi.l. restitū. auctē. rogati. Vicesim⁹ tertī⁹. si q̄s cauit de debito i scptis ex cā antecedēti z vult pbare. L. de nō nu.pec.generalit. Vicesim⁹ quart⁹ i testamēto in scptis redigēdo. L. q̄ re.sta pos. hac cōsultissima. §. hac cū būano. Vigesim⁹ q̄nt⁹ i legato pape. de of.dele. cū i iure. L. de imā.pri.l.vna. Vigesimusseptim⁹ i libello crimiali l'ciuili.s. de libel. obla.c.i.ij.q.i.legū. Vicesimusseptim⁹ i cāu.s. de tē.or.c.i.ij.q.i.legum Vicesim⁹ octau⁹ in diffinitis.s.e.li. de reiud.c.vl. Et lz in supdictis reqrāt scptura,nō tñ de necte in oib⁹.alias aūt regulariter instrumētis z testib⁹ pbari pōt.s. de fi.instru.cū io fit cū pbatō leuio⁹ facili⁹ z securi⁹ p scptūrā.ff. de pig.l. Sbitur.
n Visitati. psumūt ei magis indigere. z lūt p̄mitt⁹ visitādi.s.e.in.§. q̄ si forte.
o Coact.one.a prīcipio nō exigef iuramētuz p qō occultū pdere pstrīgāt. exq̄ tñ sine iuramento referūt aliq̄ corrigenda. poterit inqsitor sup his exigere iuramētum.
p Aliqb⁹. de qb⁹ interrogati ō plano nil dicūt z tūc denūciabūt epūs vt inqrāt fm formā decret. de accu.qualiter.ij.
q Negligentia.xviij. di.peruenit.
r Debitā.s. statutā in iur.nisi er cā fieret pmutatō. alias arbitraria infligāt.s. de of.dele. ō cāis
a Canonib⁹.x.q.iij. latū.s.e.cū apls.z.c. sopite.z.c.cum nuper.
b Officij scptoris.legislatoris z filiū officōp
c Liberet.addit pena j.e.primo.
d Alijs.s.archidiaconis z plebātī.s.e.c. apls
a Saluis.ad hoc.s. de sta.mo.in singulis.

Exigit.pūsoz q: dec. ino.iij.§ pr.nō bñ seruabat i illo.c.q̄ pcep at pcuratōes in victuali b⁹ ñ i pecūia recipi. z nō recipi mūera nec ēt pcuratōes i victualib⁹ a locis ñ visitat illā ꝓfirmat penas adīciēs z bñ dirit exigit.q: mag rō suader ob maleficia pēas solui.ff.ō fideius.si a reo.§ Sid qō z fuerit supta b ⁹ba ex aucē. ō ōpo.§. sz ne p bāc col'vig Audacia.in mala p te pōnit.sic.iiij.di.facte. L. de sepul. mol. pgit. audacia qñq̄ pōit i bōa vt.iij.q.i.audacter. L. ō iu.rē ñ nouā i fi.
b Imponamus. vt quos dei timorē.de vi. z ho.cle.vt clericoz.lxx xij.di.plurimos. Et dicit papa cohibeantur de iceps man⁹ temerarie formidine vltionis quos dei vel nostra reuerētia ñ coercet.j. de pe.felicis.§.in premissis.
i Constitutionē.s.c.prori.§.i.z.§.procurationes.vbi tria statuta exprant que hic confirmant apposita pena.primū q̄ procurato recipiat ssolum a locis visitatis.fm q̄ solum in victualibus. tertiū q̄ visitantes vl familiares munera non recipiant.
lz Preterire.maledictiōis penā ibi appositā nō curantes nec excusantur.quia multi.q: nō min⁹ ardebūt q̄ cū mult⁹ ardebūt.ij.q.i. m'ti i fi.
l Statuētes.quod.s.c.prori.in archiepiscopis dictum erat. hic ad omnes extenditur quibus competit visitare.
m Visitationis.in alijs ergo procurationib⁹ que debētur legatis vel nuncijs apostolice sedis vel que debentur ratione consuetudinis vel ratione pacti in fundatione vel consecratione appositi nō habent locum hec.decr. de quib⁹ habes.s.e.quāto.z.c.procurationes.z.c.cum nuper z.xviij.q.ij.cleutherius.
n Exigere.i.ab initio exorquere.ff. de deleg.iij fideicōmissa.§.si rem
o Pecuniam.fm Inno. Hosti. Guil. z Bar. pro vecturis z feraturis. equorum si indigeant. pecuniam exigere possunt.

et alias ecclesias capla z monasteria ecclesias z alia religiosa z pia loca cleros z populos libere visitādo.ac procurationes a locis tñ recipere visitatis Exquo tñ aliquā de ipsis diocesibus visitare cepit.nunq̄ postea siue totā siue ptē eius visitauerit.reuertat causa visitationis ad illā priusq̄ oēs relique ipius prouincie dioceses i toto vel in pte quas secure visitare potuerit z si iā denuo fuerit.visitate Nō si forte eadē dioceses vel aliqua ibi ecclesia pl⁹ alijs indiguerit visitari, tūc alias visitatione intermissa redeat ad eandē.si a loci diocesano requisitus extiterit.vel de omniū aut maioris ptis epoz eiusdē.puincie pcesserit consilio z assensu ad qō idē se pro nos exhibeant.ne aiarū profectus aliquatinus negligat. Si vero malicioseb inhis difficultatē adhibuerint.ar epus licentiā sup hoc a se.ap.postulet cōfidenter. Postq̄ aūt semel oēs prouincie sue dioceses visitauerit.licituz sit ei postea . prius tñ suffraganeoruz suoz requisito consilio' z ipius diffinitione' sup hoc habita cora eis q̄ i scriptis redegi volumus vt possit alijs esse nota.visitationēp eandē reiterare puincia iurta modū supius ānotatū atia si nō interueniat in hoc suffraganeoz ipsoz assensus,illā semp quidē tia exhibēdo vt in posterioribus visitationibus illas ecclesias eosq̄ cleros z populos prius visitet que nō fuerāt ab eo in prioribus visitatū nisi magis sit alijs visitationis officiū oportunū Sane hmōi impensur⁹ officiū p posito verbo dei querat de vita z cōuersatiōe ministrātiū in ecclesijs z locis alijs diuino cultui deputatis, ac ceteris que ad officiū ipm spectāt absq̄ coactione z exactiōe qualibet iuramēti ad ipsoz emēdationē p salubria monita nūc leuia nūc aspa iurta datā sibi a deo prudētia diligēter intēdēs.
Q Qō de aliquib⁹ orta fuerit infamia cōtra eos ordinarijs ipoz.vt sup his solenniter inquirāt. denunciet si viderit expedire. Notoria vero crimina q̄ examinatione nō egeant.cum sup his merito notari possit ordinari ozū negligētia eozū dē libere corrigat penā p illis debitā infligendo. Procurationes aūt recipiant fmq̄ est i canonibus constitutū.nullā tñ pecuniam ipe vel aliq̄s de sua familia occasione alicui⁹ officij aut ꝓsuetudis sed q̄ liber alio modo eaz noīe, sed in victu alib⁹ expēsas tñ recipiat moderatas Caueat insup ne ipe vl quisq̄ suoz aliq̄ munus q̄cūq̄ sit z q̄litercūq̄ offerat psumat recipe vt nō q̄ sua fūt videat querere:sed q̄ iesu christi.q̄ si fuerit ꝓtra psumptū recipiēs maledictōnē incurrat a qua nūq̄ nisi duplū restituat liberet⁹.volum⁹ ei i his fraudē qualibet penit⁹ euitari. Hanc aūt visitādi formā ab vniuersis epis alijsq̄ prelatis ordinario iure suos subiectos visitātib⁹ plene obseruari principim⁹.saluis sup hoc rōnabilib⁹ z approbatis religiosoz ꝓsuetudib⁹ et regularib⁹ institutis. Greg.x.i ge

Generali concilio Lugdunen, rigit puersoz audacia⁸ vt nō simus sola delictoz pohibitōe contenti.sed etiā penā delinquētib⁹ ipo nam⁹ postōem'itaq̄ felicis recordatōnis Innoc. pape.iij.pdecessoris nri edita sup nō recipiēdis in pecūia procurationib⁹ ac sup receptōe munerū visitātib⁹ eoz q̄ familiarib⁹ interdicta quā multoz ferit temeritas pterire volētes iuiolabiliter obseruari eā decernim⁹ pene adiectōe iuuandā. Statuētes vt vniūsiz siguli q̄ ob pcuratōz sibi rōe visitatōis debitā exiget pecūiā⁰ ceps man⁹ temerarie formidine vltionis quos dei vel nostra reuerētia ñ coercet.j. de pe.felicis.§.in premissis.

p Volente. quod dic vt. j. c. prori. Nota casum specialē in quo parisi canē ista duo exigere z a volente recipere, sic. s. de rescrip. statutū. §. insuper. cū. §. se. sic. l. li. xij. publice lectricie, vel consulū nuncia. l. vna in fine. cū alias sepius sit licitū recipe quod non licet exigere. xviij. di. de eulogiis de simo. dilectus. ff. de var. z extraordi. cogni. l. i. §. est quidem.

q Munera. consulte facit visitās si ab omni munere se abstinet. i. q. i. sunt nonnulli. z. s. e. t. c. prior. §. pen. credit tamē Bar. q si modicū esculētū vel poculentū recipiat q non sit verisimile q aliquē moueat vel donā tem pauperē faciat non habet locū pena. arg. de simo. z si questiones. ff. de off. pōsi. l. plebiscito qz talia non trahuntur ad munera. ff. de of. procōs. l. solēt. ad fi. Ad hoc. s. de dona. inter vi. z vxo. c. vl. s. e. li. de rescrip. statutū. §. insuper.

r Officio. q qualiter exerceri debeat colligit. x. q. i. placuit. s. c. pri. §. sane.

s Non impenso. ille cui ex ordinaria potestate cō pedit visitare impeditus p aliū visitare pōt z ille visitans procurabit nō ille qui commisit. qō dic vt. s. de of. ord. si epūs e. li.

t Aliud. xciij. q. iij. plerīqz. de simo. in tantum

v Duplum. xciij. q. i. militare. z viij. di. quoniam. i. q. i. concussionis. z l. sequen.

vel etiā a volente recipe aut alias cō stitutionē ipsam recipiēdā munera, siue visitationis officio non ipēso procurationē invictualib⁹ aut aliqd aliud procuratōnis occasiōe, violare pōsupserit duplū eius qō receperint ecclesie a quo id receptū fuerit infra mensem reddere teneant. Alioquin extūc patriarche archiepi epi duplū ipum vltra pdictū tps restituere differētes ingressū sibi ecclesie sententiat interdictuz inferiores vero ab officio z bñficō nouerint se suspēsos quousqz de duplo hmōi grauatis ecclesijs plenariā satisfactionē impendant, nulla eis in hoc dantiū remissiōe liberalitate seu grā valitura. Bonifacius. viij.

Felicis recordatōnis greg. pa. x. predē. noster phibuit in cōcilio lugd. ne aliqui ob procurationē sibi ratione visitatiōis debitaz exigere pecuniā presumerēt, vel etiaz recipere a volēte. Verū qm̄ rerū experientia nos instruxit ex hoc tā psonis visitantibus qz locis z ecclesijs visitatis multa incōmodoz dispēdia puenīt cōcedimus vt patriarche archiepi epi z alij quib⁹ ex officio cōperit visitare, a volentib⁹ ecclesiaz z locoz visitatorū rectoribus seu psonis pecuniā licite recipe valeāt p sumptib⁹ moderatis faciendis in victualib⁹ diebus quib⁹ visitatōnis officiū psonaliter exercebūt Adijcientes q nō liceat visitanti nisi vnā procurationē recipere vna die

x Teneamur. salua eo quod dicit. j. c. prior. z tenetur etiam familia de eo quod percepit. z ipse episcopus tenetur de facto ipsoz. lxxxvi. dist. an putatis. s. e. li. decl. ce. generali. §. vl.

y Certunc. elapso mense.

z Interdictum. nouerint. quod est. j. a tali pena incipit cum in ist⁹ maioribus. vt. s. e. li. de of. dele. c. ij. z si durante interdicto isti moriantur nō sepeliuntur in cimiterio. z si interim celebrent in ecclesia in suo officio sicut prius irregulares efficiuntur. vt. j. de sen. ex. is cui.

a Inferiores. z sic magis punitur minor qz maior. de quo dic. vt. lx. di. homo christianus. z. s. de iureiuran. cum quidam.

b Suspēsos. si interim celebrent vt prius sunt irregulares. nec potest ab alio qz a papa absolui. s. de. re iudi. cum eterni. j. de sen. ex. cum medicinalis.

c Quousqz ergo facta restitutione statim sunt absoluti sine alia sentētia. lxxi. di. si qui. cum suis concor. de spon. non est.

d Valitura. Nota casum vbi rem meam vel mihi debitam remittere non possunt. licet nil sit tam naturale qz voluntate domini rem suam in alium transferri. insti. de rerum. di. §. per traditionem. z de hoc dicet di xi. s. e. li. de rescrip. statutum. §. si quid autem.

Felicis. ortum habuit ab his que notat guil. s. c. prori. vbi dicebat se a domino greg. audiuisse de mente sua fuisse quod hic statuitur.

b Lugduneñ. s. c. prori.

c Aliqui. Inno. iij. in archiepiscopis prohibuerat principaliter z de⁹ mum ad omnes extenderat s. c. i.

d Exigere. circa hoc nil corrigitur vel mutatur.

e Volente. hoc est quod infra recipit mutationem.

f Experientia. sic. e. li. de elec. qz sit. cum suis concordan.

g Dispendia. presbiter ruralis qui non habet nisi vnum gausape forte sine manutergio z vnicum lectulum quomodo procurabit z hospitabitur episcopum cum nec forte domus sufficiat posito q abūdarent reliq

et episcopus quomodo in vili domo manebit. Utilis ergo fuit hec cōstitutio que tollit hic dispendia.

b Concedimus. o. reuelauit ad. a. i. extremitas ad principium. xxv. di. ab exordio. Olim enim ab his qui procurationem victualium parare debebant inuitis procuratio in pecunia exigi non poterat. x. q. i. relata. sed a volentibus bene poterat in pecunia recipi z certa summa taxata. est hodie per hanc decr. z est equissimū vt dixi in prorim. glo.

i Officio. sat' hoc puto locum habere non in ordinario officio sed etiam delegationis. cum vtrobiqz eadem sit ratio non ob. quod infra dicit psonaliter. quia intelligo q cuz psonaliter visitant pro suis victualibus a visitatis pecuniam recipiant. cum aūt g laicos non ipsi sed illi victualia vel pecuniaz pro eis recipient. vt. s. de of. ord. si episcopus.

l Persoluendū. alijs enim posset totam ciuitatem vna die visitare z tot procurationes recipere quot ibi essent ecclesie quod esset absurduz. numerus ergo procurationum non excedat numerū dierum. s. c. procurationis.

l Cetera vero. s. circa exactiones statuta z circa procurationes etiam invictualibus non recipiendis a locis non visitatis. z circa munera nō recipienda a visitantib⁹ l eoz famulis cum penis superius statutis.

Quanqz. si vniuersitas vel singularis persona ecclesias vel ecclesiasticas personas cōpulerit soluere pedagia l guidagia vel exactiones pro rebus suis quas cā negociationis non defe⁹runt vel pro personis singulares sunt excommunicati z vniuersitas interdicta. nec prodest cōtra⁹ria consuetudo. Cle. hoc addit q diocesani quibus constat aliquos hos sententias incidisse illos publicare debent. z ipsas sententias facere obseruari. c. ti. presenti.

n Pedagioz⁹. quid sint guidagia z quid pedagia. vide. s. de verb. sig. super quibusdam.

o Canonico. predicta decr. super quibusdam.

p Ciuili. C. no. vec. insti. non pos. l. ab ecclesijs. C. de sacrosan. eccl. l. placet.

q Maioris. scilicet qz exigantur a laicis.

r Ipsarum. scilicet ecclesiarum z ecclesiasticaruz personarum. nā res clericoz⁹ eodem priuilegio gaudent quo res ecclesiarum. vt. xvi. q. i. similiter. z rationem ibi no. io. z ber. s. de pigno. ex litteris in glo. pen. nec est illud vniuersaliter verum. vt no. io. xvi. q. iij. c. i.

s Humano positiuo. vt dictum est supra.

t Diuino. legitur genesis. xl vij. vltra medium subiecit ioseph omnes terrā egypti pharaonis. z cunctos populos eius a nouissimis terminis egypti vsqz ad fines eius preter terram sacerdotum. z sequitur sic ex eo tempore vsqz in presentem diem in vniuersa terra agypti quinta pars rebus soluitur z factum est quasi in legem preter terrā sacerdotalē que libera ab hac ꝓditōe fuit. Itē Esdre. vij. vltre mediū. vbi dicit rex. Edagersi⁹ ministris vobis qqz notū facim⁹ de vniuersis sacerdotib⁹ z leuitis cātoribus z ianitoribus z mistris dom⁹ dei. vt vectigal z tributū z annonas nō hēatis ptātē iponēdi sup eos. z ꝓcor. ad hoc. s. ō imu. cc. ñ min⁹

s Cōstōem. quā hēs. j. ō imu. cc. c. i. z p pte ei⁹ mētē vide hic decisam.

x Negociādi. ad ℔ de vi. z ho. cle. c. vl. z no. in his q negociatiōis cā pos⁹ rant nō in ꝓprijs vl' bis q possunt ad vtilitatē visci soluūt exactiones iste.

y Adiuuare. s. c. exigit in prin. (C. de vectiga. z cōmis. l. vniuersi.

z Consuetudine. ad idem. s. c. romana. §. procurationes. s. de capellmona. c. vno. cum si.

a Collegiū. ex quib⁹ hec cognoscantur. vt no. s. de excess. plā. dilecta.

a Predictis ꝓuīs. s. quas causa negociatiōis nō deserūt.
b Aliū. j. de regu. iuris qui p alium.
c Alieno. xlvi. di. sicut nō suo. j. de re. iuris. qō alicui.
d Singulares. etiā episcopi qz decret. qz periculosum de sententijs suspensionū z interdicti loquit.
e Uniuersitas. in collegiū enim vel vniuersitatem excōmunicatiōis sententia proferri nō debet. j. de sen. ex. romana. ē. in vniuersitatē. vbi de hoc. z intelligo hoc etiā de vniuersitate vel collegio ecclīastico. vt. s. de ꝑsonis dixi in prima glo. z facit ff. si ser. ven l. altius. z de na. ex libe. vē. c. x. no. de deci. qūis.
f Satisfecerit. ad instar excōicati pro manifesta offensa. s. de ẏ. sig. ex parte. i. c venerabilis
Perpetuo. Emanauit ad declarationē decre. s. c. romana z cor rectionē eoꝝ que ibi nober. s. c. c. nuper. z. s. de accu. sicut olim.
g Constitutiōis. s. c. c. i.
h Negligentes. ℨ. nober. in predictis locis. sz aliud ē visitare. aliud ō crimina inquirere. vt dixi. s. c. c. i.
i Exercere. repete fm constitutionē zē quod ē s. z idē repetas in pr. ẏ.
k Alijs. puta subdit. suffraganeoꝝ.
l Remissis. visitationi z procurationi.
m Obstante. ad idem s. c. pri. cū suis cōcor.
n Absoluē. Nota casum in quo archiepus in subditos suffraganeorū iurisdictionē habet. Item ꝑ totā ꝓuinciaz dat litteras indulgentiaruz s. de peñ. z re nostro. alios casus habes. ix q. iij. in sum. s de offi. or. pastoralis.
o Salutares nō nisi missi austeras. xxv. q. vj alligant. z in eis imponendis cōsideret que leguntur. de pe. di. v. consideret. s. de homi. sicut dignū.

Si ecclesiā. Emanauit ad declarationem eoꝝ que no. bosti. c. c. i. ꝑ me ecclia dicitur cōsecrata. basilica nō ꝓsecrata. de reli. do. c. i. sed ℨ nō consecrata polluit sz aliter reconciliatur. s. e. c. vlti.
p Polluī. quo ad opinionē boīm qui eam polluūt quantū in eis est. que enim sunt sancta coinquinari nō possunt. xv. q. vlt. c. vlti. de coha. cle. z mu. vestra. z quid firmum erit aut stabile. si sanctitas incorrupta corrumpatur. L. de epi. z cle. si quenq; z ob ħ dico q; si pollutio fuerit occultra nō debet recōciliari. Dicūt enim theologi z ideo reconciliat ecclesia vt videres laici ecclīam sic lauari que nō peccauit cogitēt intra se ꝙd ꝓ lauatione peccatoꝝ laborandū sit. z ꝓbat hoc iure. qz ecclia nō iudicat de occultis. xxxij. di. erubescāt. de limo. tua. nō ob. de adult. significasti. qz dico q; adulterijū ibi publicum erat. qō patet ex eo q; adultero indicta fuit purgatio.
q Sanguinis. humani z iniurioſi. vñ si ibi occidat canis vel humanus sanguis casu effundat ecclesia nō est reconciliāda. z si sine sanguinis effusiōe occidat ibi homo. puta cū ꝛsorio ad collum bñ reconciliatur ꝓpter crimīs honorē fm bug. qui no. hoc de ꝑse. di. i. ecclesijs. z ē casus. ℨ. c. Posuisti. vbi dicitur. q; ꝓpter homicidia z vulnera recōciliatur eccl'ia. nō dicit an in eis fuerit sanguinis effusio necne. z si extra ecclesiam vulneratꝰ ad ecclesiam fugiat z ibi sanguinē spargat. nō reconciliat ecclesia. secꝰ econtrario vel cum sanguinem colligit in scutella. si aut stat' a prefatis ecclesijs aut' psonis pro personis ipsis aut reb' predictis talia exigat vl extorqueat p se vel per aliū' suo nomine vel etiam alieno' aut eas ad huiusmodi persoluēdo cōpellat. Qui vo cōtrafecerint si psone fuerint singulares' excōmunicatiōis. si autē collegium vel vniuersitas' ciuitatis castri seu loci alteri' cuiuscunq; ipsa ciuitas castrū vel loc' interdicti: sententias ipso facto incurrāt. nec ab excōmunicatōe huiusmodi absolutionem vel interdicti relaxationē obtinēant. donec exacta plenarie restituerit. z de transgressione satisfecerint cōpetenter. Idem
Perpetuo' declaram' edicto archiepm posse fm tenorē constitutionis' felicis recordationis inno. pape. iiij. pdecessoris nostri sup hoc edite suam ꝓuinciā visitare libere. lz non sint eius suffraganei negligentes' z iterare visitationē eandem ac procuratiōes a locis recipere visitat' cōsuetudine. siqua forsan ab ipsis suffraganeis vel ab alijs' alleget. ꝓmissis' cōtraria nō obstante'. Potest etiā idem archiepiscop' dum visitat confessiones subditoꝝ suffraganeorū audire ac absoluere' confitentes. z ipsis penitētias iniūgere salutares'.

Bonifacius. viij.

De consecratione ecclesie vel altaris.

Si ecclesiā pollui' sanguinis' aut seminis' effusione ꝙringat ipsius cimiteriuz si contiguū' sit eidem censetur esse pollutū', vnde antecq; reconciliatum fuerit non debet in eo aliqs sepeliri. secꝰ si remotū fuerit ab ea.
Non sic quoq; casu cōuerso sentimus vt videlicz polluto' cimiterio cuius ecclesie contiguo debeat ecclia reputari pollura. ne min' dignū maius' aut autē supra rectum. pone cum sagitta homo interficit. dixit ibi hugo. q; nō est facienda recōciliatio. qz extra ecclesiā videt factum. Sed quid si sanct' vir ibi occidat nūquid reconciliabitur ecclesia. videt q; sic. qz in distinctione iura loquuntur. z scelerati' est iustum z sanctū occidere cui in iustum. xxiij. q. v. si nō licet. in contrariū videt cum ecclesia sanctificata sit nō polluta. sed hoc vez est ex sanguinis effusi passiōe sed ex ipsi' effusi actiōe bene polluitur. iuxta illud. actio displicuit passio grata fuit vñ primū teneas. locum cui sanguinis nō lauabunt
Feminis. humani nō canū. z intelligunt ħ quidam de semine fornicario. vnde si vir cognoscit vxorē in ecclesia non reconciliabitur. hoc refert hugo. cui' glo. posuit io. de conse. di. i. in ecclesijs Uin. z gādol. Sed ipse io. contra. qō verū puto allegabat. ff. de solu. l. q dicimus. z hoc no. xxxi. di. quoniam. lxxiij. di. ecclesijs. xxxij. q. iij. apls naz multa licita ex loco sunt illicita. ij. q. vij. accusatio. de immu. eccle. c. i
Contiguū. cōtigua dicunt quoꝝ extrema se contingūt.
Polluti. concor. j. de sen. ex. si ciuitas. vbi idem de ecclesia interdicta distinguit.
Polluto. sanguinis vel seminis effusione. vt s. vel qz ibi fuit aliquis excōicat' sepult'. s. e. cō suluisti.
Natus. ad se trahere videatur. qō est j. z hoc esse nō debet. s. c. q; in dubijs. vbi de hoc. ad idem. s. c. li. de prebē. c. antepenul.
Principale. qō esse nō debet. imo potiꝰ ecō trario. j. de regu. iur. ſ. accessoriū. cū suis cōcor.
Pariete. paries igitur diuisionem inducit. ad idem. s. c. lib. de elec. vbi periculū. ℨ. in codez
Violatum. Nota. q; lz accessoriū sequatur principale contiguū. nō tamen sequit' accessoriū etiam contiguū vt hic. multo ergo min' principale sequetur accessoriū vt. s. ꝓxi. respon.

Gloriosus. Festa xij. apostolorum iij. euāgelistarū z. iij. doctoꝝ z confessorū ecclesie. scz grego. augusti. ambro. z hiero. sb officio duplici debēt solēniter celebrari.
Duodeno. hoc dicit propter paulum z illos qui nō fuerunt de numero. hi autē sunt. xij petrus. iohannes. iacob' zebedei. andreas. philippus. thomas. iacobus alphei. symon. iudas. iacobus. z matheus. q; fuit in locum iude scariothis.
Quatuoꝝ. marcū. matheum. lucā z iohannē.
Sedis. solus papa habet nō solum certos de sanctis ꝓ alijs extollere. sed etiam eos canonisare multiplici rōne. Primo qz ista est vna de maioribus cautis que inter xp̄ianos ꝓponi possit. z sic est ad se. apo. referenda. de bap. maiores. Secundo. qz miracula attribuuntur fidei hec igitur questio cum sit de fide precipue est ad se. ap. referenda. xxiij. q. i. quoties Tertio qz ad papam spectat declarare dubia scripturaruz. qui ſi. sint legit. per venerabilem. multo fortius dubia sanctitat'. qz circa maiora maius periculum vertitur. ideo zc. s. de elec. vbi periculum Quarto ne propter multorum episcopoꝝ simplicitatē populum decipi contingat. s. co. ri. c. i. z ij. Quinto ne in infinitū cōtingat sanctos multiplicari. z sic deuotionem refrigescere z sanctitatem vilescere. lxxx distin. episcopi. videtur tamen ad id cōtra. s. de ser. c. vltimo. de conse.

di.iij.c.i.vbi videtur q epi hoc pñt. sed illud intelligitur de sanctis iaz canonizatis. nō enim omniū festa vbiq colunt. hoc autē consequit sanctus per canonizationem. q ecclesia p eo solenniter z pro aliquib solēnius dicit officiū. vt dic. Jtē inter alios sanctos in letanijs nominat z inuocatur. z sic ecclia in canonizatiōe erraret qō non ē credendū. lz accidere posset. de sen. ex. a nobis. ij. nihilomin⁹ preces in bonorē talis accepte z grate sunt. p fidē enim xpi oia purgantur de coba. cle. z mu. vestra z esto q veritas canonizationis deficiat nō deficit fides. de bap. debitum. de presb. nō bap. c. ij. z. iij. dicim⁹ enī q cuilibet lz in secreto alicui defuncto quē sanctū credit pces porrigere. vt p ipso ad deū intercedat. lz solēnes preces publice emittere vel solēne officium publice dicere nequeat. vt dixerūt inno. z hosti. s. e. ti. Ad canonizandū autem sanctos inquirendū est an illi de quo canonizando queritur por vita testimoniū prebeat. p laborib⁹ multis moribq castis. actibq strennuis. lri. di. miramur. oportet enim p presenti testificatiōe pdicari. z bone fame p̄conijs nō taceri. xij. q. ij. quatuor. z marie queri debet de simplicitate z humilitate. qz superbis de⁹ resistit. humilibq autem dat gratiā. item dz queri an in vita pſecutiones passus fuerit. vij. q. i. ois q. z. c. ibi adunati. z an passus fuerit ex caritate. i. q. i. vide. Querendū etiā de miraculis fact⁹ in vita z post mortē. z q̄tum ad hoc q sit miraculum quatuor requirunt. primū q ex deo non ex arte contingat. nec ex dyabolo. naz miracula q̄q fiunt p malos. i. q. i. teneamus. z. c. pheraulit. necesse est enim martires a deo impetrasse que mādant. l. di. si quis prepostera. scōm q sit ꝓtra naturā. sicut de virga moysi mutata in colubrū. z de asina loquente ad balaā. s. de bere. cū ex iniūcto. Tertiū q non sit ex vi verboꝝ. sed hominis merito id contingat. nā panis z vinū potestate z virtute verboꝝ transubstantiant in corp⁹ z sanguinē. s. de celebra. miss. cuz marthe. §. quesiuisti Quartū q sit ad corroborationem fidei. berba enim ministerio hominis transit in vitrū. sed hoc nil ad corroborationez fidei. z ideo ad canonizationez nisi hec quatuor concurrāt miracula nō ꝓdessent. Jm sūmistas. q. b no. s. e. ti. z moderni. s. de testi. venerabili

a ¶ Duplici. dicūt quidam officiū duplex cum tota antiphona dicitur ante psalmū z tota post psalmū. cū al's non tota sed solum principiū dicat. añ psalmū. alij aliter. clericis hoc relinquo.

Quia nōnulli. seculares potestates ab ecclesijs vel ecclesiasticis personis tallias vel exactiōes pro rebus vel possessionib⁹ acquisitis vel acquirendis exigere nō presumant. nec eos compellere ad ipsas distrahendū vel extra manū suam ponendū. hoc dicit.

¶ Temporale. quod ecclesiastico minus esse dubium nō est. xvi. dis. si imperator. s. de ma. et obe. solite.

d ¶ Frācie. accidentiaz facti exprimit nō localez decre. facit. vñ eam generaliter prosequitur. z. s. de censi. c. i. c. li.

e ¶ Bonoꝝ. quid dicet si tributarium predium donet ecclesie. nūquid tenetur ecclesia ad tributum. dic q sic. qz res trā sit cuz onere suo. x. q. ij. auc. sicut autem. z auc. sequē. xvi. q i. si quis laicus. de decī. cum in tua ad hoc. s. de cēsi. c. i. vbi de hoc.

f ¶ Exactiones. adhuc puidetur. j. e. clericis.

g ¶ Ponenduz. dicitur de iudeis q tenentur ad decimas prediales. qz si ipsi nō colerent. alij colerent. s. de decī. de terris sic dicebant isti laici aut extra manū vestrā ponatis hec predia. aut exactiones soluatis. vt vel a vobis vel ab alijs colligatis z tallias de ipsis possessionib⁹ habeam⁹.

Decet domū dñi. dilecti uido decre. in qua tuoꝝ pres. Jn prima ponit constitutionis cauſaz. vsq ibi. sit itaq. Jn scōa qualiter homines debeant se habere in ecclesijs z a quibus abstinere. vsq ibi. ordinarij. Jn tertia q ordinarij p se vel per alios hoc faciant obseruari. vsq ibi. q. ꝓo. ibi cōminatur pena in contrarium facientes.

i ¶ Sanctitudo. sumptum ex psalmo. dōs regnauit decorē. lz. ¶ Jn pace. ex psalmo notus in iudea.

l ¶ Cultus. nā erit cultus iusticia silētiū. v. q. iij. in loco.

m ¶ Pacificus. est enim rer pacificus z venit pacem docere. xxiij. q. i. nihil fibella. io. an.

n ¶ Instruat. per bonū exemplum. vij. q. i. §. cū vero.

o ¶ Reficiat. per doctrinā. xxxvi. di. si quis vult naz anima cibo spirituali nutritur. s. de offi. ordi. inter cetera.

p ¶ Jbidē. attollant qō est infra.

a ¶ Jesu christi. iesus hebraice dicit latine saluator. christus grece latine dicitur vnctus. christianus a christo. de sacra vnc. c. vno. §. in fronte. z primo apud antiochiam fuit nomen illud xxiij. di. c. sacrosancta.

b ¶ A peccatis eoꝝ. neminem enim vult perire. s bap. maiores. §. cau

uidi moliunt. expedit q per diligentiam z auctoritatem sedis apostolice que curam habet ecclesiarū omnium z tutelam cōtra talium ausus z conamina opportunū remedium opponat. vt ecclesie ipse in plenitudine iurꝫ sui z libertatꝫ integritate letentur. ac detestabilis malignoꝝ audacia z insolētium nefaria temeritas propulsetur.

¶ Sane intellexim⁹ q in regno frācie cōmunie scabini seu cōsules z alij dñi temporales. z hi qui iurisdictionē in ipsis cōmunijs ciuitatib⁹ castris et villis temporalem exercent. vel quib⁹ in illis cōmissa est executio iusticie secularꝫ molesti sunt nimiū ecclesijs super pluribus z infesti. z inter cetera nituntꝫ z studentꝫ vt illis collectas z tallias z alia huiusmodi eedem ecclesie pretextu bonoꝝ que acquisiuerūt tribuant z persoluant. vel extra manum suam ponant huiusmodi acq̄sita. Volentes itaq super his omnibus ꝓut expedit sollicite prouidere totq temerarijs ausib⁹ cōgruis presidijs obuiare. auctoritate apostolica p̄habita cuz fratribus nostris diligenti deliberatione decernim⁹ non licere prefatis cōmunijs scabinis z in his qui in eis iurisdictionem temporalē obtinent vel iusticiā secularem exercēt. tallias vel collectas seu exactiōes quascūq ecclesijs vel personis ecclesiasticis imponere vel exigere ab eisdem pro domibus predijs vel quibuscūq possessionib⁹ ab eisdem ecclesijs vel personis ecclesiasticis legittime hacten⁹ acquisitis: vel in posterum acquirēdis. etiam si ipse ecclesie vel persone vel res huius modi sint infra illoꝝ districtū vel territorium cōstitute. ¶ Nec etiā liceat illis ipsas ecclesias vel personas ad distrahendum vel alienandū aut extra manū suam ponendū s acquisita iam vel que deinceps acq̄rent aliquaten⁹ coartare. ¶ Gregorij⁹ .x. in generali concilio lugduñ.

Decet domū n domini sanctitudo o, decet vt cui⁹ in pace k fact⁹ est loc⁹ eius cultus l sit cum debita veneratōe pacific⁹ m. ¶ Sit itaq ad ecclesias humilis z deuot⁹ ingressus. sit in eis quieta cōuersatio. deo grata. in spicientib⁹ placida. que cōsiderantes nō solū instituat sed z reficiat. ¶ Cōuenientes ibidē p nomen illud. qō est super omne nomē. a quo aliud sub celo non est datum hominib⁹ in quo saluos fieri credētes oporteat nomē videlicet iesu christi a: qui saluū faciet populum suū a peccatis b eoꝝ exhibitōne

De imunitate ecclesiarū cimiteriorū z aliorū locoꝝ religiosoꝝ.

Quia nōnulli h habentes tē porale c dominiū vel potestatis gerētis officiū secularis libertatem et imunitatem ecclesiasticā ledere ac minuere tāq honoris z priuilegij ecclesiarū in

te. Jo. an.

c Cordis. ad cor eni respicit de⁹. xxiij. .v. si quid inueniſti. q

d Vel. i. ſaltim.

e Capitis. l. di. in capite. io. an.

f Intentis. vt nil animus cogitet q̄ precetur ad quod ſacerdos populum excitat ſurſum corda dicendo. de cōſe. di. i quando.

g Parlamēta. no. contra vniuerſitates italie que frequenter faciūt ecclēſijs talia parlamenta

b Turbare. ad boc. s̄ de ſen. ex. veniēs. in auc. de ſanctiſ. epiſ. §. ſi quis tam ſacra. coll⁹. viij.

i Cōmitti. nō enī debent ibi miſceri ſcrib⁹. vbi de peccatis eſt venia poſtulanda. in auc. coll⁹. viij. vt liceat ma. t auie. §. q̄ vo ita. t. s̄. e. ti. immunitatē. ad idem de accuſat̄. qualit. t. C. vnde vi meminerint.

k Cimiterijs. s̄. cum eccleſia.

l Negociatiōes. nam dñs negociatores eiecit de templo. t menſas nūmulariorū cuertit. i. q. iij ex multis. lxxxviij. di. ej cieng. palea c. t eſt rō. q talia difficile fiunt ſine peccato. vt. e. d. quoniā nō cognoui. t de pe. di. v qualitas.

m Secularium. idez s̄. e. c. i. Eccl̄iaſtica vo iudicia ibi tractari nō poſſunt. ij. q. ij. c. vlt. t. s̄. de ap. qua fronte. io. an.

n Suadenda. que ſcz dicta ſunt vſq ad v. nullus.

o Compeſcant. p cenſuram eccleſiaſticam vel aliā arbitrariam penaz. s̄. de offi. dele. de cauſis. Jo. an.

p Proceſſus. quid de cōtractibus initis in eccleſia. nūquid valebunt dic q̄ nō debent fieri. t q̄ faciunt peccant per hāc decre. tm̄ contractus tenet. nā cum tm̄ proceſſ⁹ t ſententias iudicū irritet t penalis ſit conſtitutio. penā non extendā. ſ. de regu. iuris. in penis. cū ſuis cōcor.

q Deputādoꝝ. i. illorum quos debet ordinarius deputare aſſiduos t ad iſta idoneos.

r Acrimoniā. i. acrez penam t dicit quaſi acriſ monitio. vel. i. penam excōicationis. quaſi a gremio eccleſie expellentez.

s Abſtinere. hec ē vera penitētia de pe. di. iij c. i.

Clericis. In prima parte ponit exceſſus laicoꝝ qui clericis collectas tallias t onera imponebāt t exceſſus clericoꝝ qui talibus cōſentiebāt. Scdo ibi. nos igit̄ peccipit perſonas eccleſiaſticas pro reb⁹ ſuis vel eccleſiarū nil laicis ſoluere debere abſq̄ licētia ap. ſe. ſub quo cū q̄ coloze mutui ſubuentiōis doni reuerentie ſpecialis attollant t quod generaliter ſcribitur. vt in nomine ieſu omne genu flectatur. ſinguli ſingulariter in ſeipſis implentes: precipue dū agunt miſſarū ſacra miſteria. glorioſum illud nomē quando cūq̄ recolit flectāt genua cordis ſui. qđ vel capitis inclinatione teſtent. attendant in locis eiſdem intenti⁹ precordijs ſacra ſolēnia deuotis orationib⁹ inſiſtatur. nullis in locis eiſdem in quibus cum pace ac quieta vota conuenit celebrari: ſeditionem excitet: cōclamationem moueat. impetumve cōmittat.

Ceſſent in locis illis vniuerſitatum t ſocietatum quarunlibet concilia contiones t publica parlamenta

Ceſſent vana et multo fortius fedā t prophana colloquia. Ceſſent confabulationes quelibet ſint poſtremo quecūq̄ alia. que diuinū poſſunt turbare officiū. aut oculos diuine maieſtatis offendere. ab ipſis prorſus extranea. ne vbi peccatorū eſt venia poſtulanda ibi peccandi det occaſio aut deprehendantur peccata cōmitti.

Ceſſent in eccleſijs earūq̄ cimiterijs negociatiōes t precipue nundinarū ac fori cuiuſcūq̄ tumultus: omnis in eis ſecularium iudicioꝝ ſtrepit⁹ conquieſcat. nulla inibi cauſa p laicos criminalis maxime agitetur: ſint loca eadem a laicorum cognitionib⁹ aliena.

Ordinarij locorum hoc faciāt obſeruari. ſuadenda ſuadeāt interdicta huius canonis auctoritate cōpeſcant ad hoc alios etiā in eccleſijs ipſis magis aſſiduos t ad p̄miſſa idoneos deputando. t nihilomin⁹ proceſſus iudicum ſecularium ac ſpecialiter prolate ſententie in eiſdem locis omni careant roboze firmitat⁹. Qui vo p̄miſſas inhibitiones animo petulāti contempſerint preter proceſſum ordinariorum t deputandoꝝ ab ipſis diuine vltionis t noſtre poterūt acrimoniā formidare. donec ſuū confeſſi reatum a ſimilib⁹ firmato. p̄poſito deliberauerint abſtinere. Bonifac⁹. viij.

Clericis laicos infeſtos oppido tradit antiquitas. quod t preſentium experimenta tempoꝝ manifeſte declarāt dū ſuis finib⁹ non contenti nituntur in vetitum ad illicita frena relaxant. nec prudenter attendunt. q̄ ſit eis in clericos eccl̄iaſticas ve perſonas t bona interdicta poteſtas. eccleſiarū prelatis eccleſijs eccleſiaſticiſq̄ perſonis regularib⁹ t ſecularibus imponūt onera grauia. ipſoſq̄ talliant t eis collectas imponūt. ab ipſis ſuoꝝ prouētuū vel bonorum dimidiā decimā ſeu viceſimā vel q̄uis aliam portionem aut quotā exigūt t extorquent. eoſq̄ moliunt multifarie ſubijcere ſeruituti. ſuecq̄ ſ̄bmittere ditioni b. t quod dolenter referim⁹. non nulli eccleſiarū prelati eccleſiaſticeq̄ perſone trepidantes. vbi trepidandū non eſt c. tranſitoriā pacem d querentes plus timentes maieſtatē temporalez offendere q̄ eternaz e. talium abuſib⁹ non tā temeratie q̄ improuide acquieſcunt ſe. ap. auctoritate ſeu licētia nō obtenta. Nos igitur talib⁹ iniquis actibus obuiare volētes de fratrū noſtrorum cōſilio apo. auctoritate ſtatuimus: q̄ quicunq̄ prelati eccl̄iaſticeq̄ perſone religioſe vel ſeculares quorūcūq̄ ordinū conditionis ſeu ſtat⁹ collectas vel tallias decimā viceſimā ſeu centeſimā ſuoꝝ t eccleſiarum prouentuū vel bonoꝝ laicis ſoluerint vel p̄miſerint vel ſe ſoluturos cōſenſerint. aut q̄uis aliam quantitatem portionem aut quoddā ipſoꝝ prouentuum vel bonorum eſtimationis vel valoris ipſoꝝ ſub adiutorij mutui ſubuentionis ſubſidij vel doni noīe ſeu quouis alio titulo modo vel q̄ſito coloze abſq̄ auctoritate ſedis eiuſdē. necnō imperatores reges ſeu principes duces comites vel barones. poteſtates capitanei. vel officiales vel rectores. quocūq̄ nomine cenſeant ciuitatū caſtrorū ſeu quorūcūq̄ locoꝝ cōſtitutoꝝ vbilibet t quiuis alij cuiuſcūq̄ preeminētie conditiōis t ſtatus qui talia impoſuerit exegerint vel receperit aut apō edes ſacras depoſita eccleſiarū vel eccleſiaſticarū perſonarum vbilibet arreſtauerint ſaiſiuerint ſeu occupare preſumpſerint vl̄ arreſtare ſaiſiri aut occupari mādauerint. aut occupata ſaiſita ſeu arreſtata receperint. necnō oēs qui ſcienter dederint in predictis auxiliū conſiliū vel fauorē publice vl̄ occulte eoipſo ſententiam excōicationis incurrant. Vniuerſitates q̄z que in his culpabiles fuerint. eccleſiaſtico ſ̄ponim⁹ interdicto f. Prelatis t pſonis eccl̄iaſticis ſupradictis in virtute obedientie t ſub depoſitōis pena diſtricte mandantes. vt talibus abſq̄ expreſſa licentia dicte ſedis nulla tenus acq̄eſcant. q̄q̄ p̄tertu cuiuſcūq̄ obligatōis promiſſiōis t confeſſionis factarū hactenus vel faciendarū inſantea. prauiſq̄ hmōi cōſtitutio prohibitio ſeu preceptū ad noticiam ipſorum peruenerit. nihil ſoluant. nec ſu pradicti ſeculares quoquo modo recipiāt. t ſi ſoluerint vel p̄dicti recepe/rint in excōicationis ſententiam incidūt ipſo facto. A ſupradictis autē excōicationū t interdicti ſentētijs nul

vel alio quolibet vt etiā ipſi laici talia nō exigāt vel recipiāt. nec occupēt quocūq̄ modo depoſita eccleſiarū vel perſonarū eccleſiaſticarū. ſingulares cōtra faciētes excōicat. vniuerſitates interdicit que pene locum habeant in promiſſionib⁹ factis etiā ante hanc cōſtitutionez ſi poſtmodū ſaluantur vel recipiant. t ab his ſentētijs ſolus papa abſoluit preterq̄ i mortis articulo. Tertō in v. non obſtantib⁹ oia priuilegia derogātia huic conſtitutioni ceſſat t irritat.

v Oppido. i. valde.

x Antiq̄tas. ij. q. viij. laicos. t. c. laici. t antiq̄tati credulitas t reuerētia debet. xi. di. catholica. t. c. eccleſiaſticarū. s̄. de tranſla. quanto.

y Tempoꝝ. s̄. de cen. ſi. felicis. t de ele. funda.

z Contenti. t male. xiij. q. i. c. i. de ſepul. c. i. j. de priuile. c. i.

a Poteſtas. xcvi. di. bene quidē. de conſti. eccleſia ſancte marie.

b Ditioni. vt peioris conditionis ſit ſacerdotiū q̄ fuerit ſub pharaone. s̄. e. nō minus.

c Non eſt. de reſcrip. cū cōtingat. de ſimo. t ſi queſtiones. C. de fi. inſtru. l. vl. ad fi. io. an.

d Pacē. hui⁹ ſeculi.

e Eternā. t male cuz potius contrariū facere debeāt. s̄. de bere. vergētis. cū ſuis cōcor. faciāt plati eccleſiarum q̄ ſint imitatores naboth. q̄ vineā ſuā cruoze defendit. iij. Regū. xxi. c. t. xxiij. q. viij. conuenioꝝ. t imitent ambroſiū idē dicentem. Si vultis corp⁹ occidere occurrā. vultis invincula rape vultis in mortem. voluntas ē mihi p altaribus gratis īmolabor. pſecutionē tū fugere poterit ſeruata diſtinctione quā habes. viij. q. i. §. hoc tūc. t recitari ſolet ō renun. niſi. §. p̄terea malicia.

f Coloze. qui nō excuſat. s̄. e. li. de ele. auaric. xiij. q. iij. plericq̄. de ſimo. intantū.

g Sedis. eiuſdē. Nūquid correcta ē decre. s̄. e. nō min⁹. q̄ p̄mittebat epō t clero inſpiciēti neceſſitates vel vtilitates laicoꝝ eis ſponte ſubſidiū cōferre. dic q̄ decre. illa moderationē t determinationē recepat p decre. co. ti. adūſus. vbi ſtatutū fuit q̄ etiā illo caſu id facere nō poſſent preiniam ap. ſe. nō ergo corrigit iſta ſz penā adijcit

b Nomine. ſic. s̄. e. li. de elec. fundamenta.

i Interdicto. in vniuerſitatē non fertur ſnīa excōis. vt. j. de ſen. ex. romana. §. in vniuerſitatē.

cõstitutionẽ istã promiserũt ꝛ soluerũt. nũc dicit de bis qui añ ꝓstõem vel ei⁹ noticiã pmiserũt ꝛ post ꝓstõem soluerũt ꝛ post eius noticiam.
l ¶ Articulo. iste semp excipit. vt. xvij. q. iij. si quis suadente.
m ¶ Dissilatione. Dissilatio est peccatũ mortale in plato. xliij. di. sit rector. ꝛ c. ephesijs. ꝛ. xvij. di. c. vl. ꝛ. s. de offi. or. irrefragabili. io. an.
n ¶ Nõ obstantibꝫ. papa ꝑ põt tollere ꝛ moderari priuilegia per se data. vt. j. de senẽ. ex. c. vlti. in fi. de priuile. ne aliqui ꝛ sic regula illa docet cõcessum ꝛc. j. de reg. iuris nõ habet locũ in ipso pncipe. vt ibi dixi.

Quoniam. excõicati sunt qui impediunt sup causis que ad fori ecclesiasticũ de iure vel de ꝓsuetudine pertinent lras a se. ap. ipetrari. vel sup ipsis corã ordinarijs vel delegatis ecclesiastic⁹ li⁹
p ¶ Partib⁹. sic ctigari olim erat in ciuitate pisana. s. de sen excõ. grauẽ.
q ¶ Consuetudine. que dat iurisdictionez. ix. q. iij. conquest⁹. de fo comp. cũ cõtingat. ad idem s. e. li. de excep. c. vl.
r ¶ Ecclesiasticũ. de secularibꝫ nõ intromittit se ecclesiastic⁹ iudex. nisi in casibꝫ. s. de fo. cõpe. licz ex suscepto.
s ¶ Confouem⁹. sic. s. de sup. negli. pla. lz. nã ꝛ ordinata caritas a seipa incipit. xxiij. q. v. si nõ lz. de vsupal. nisi specialis.
t ¶ Propinquoꝫ. Nota casum in q laico iniurias excõicat⁹ ẽ. sic. s. e. li. de elec. sciãt. j. de sent. ex. quicũq.
a ¶ Satisfactum. q nõ sufficit cautio. imo dz pcedere satisfactio. sicut cũ qs excõicat⁹ est p manifesta offensa. s. de v. sig. er pre. i. ꝛ. c. se. vel p manifesta ꝓtumacia. vt. j. ꝺ sen. ex. venerabil. s. sec⁹.
b ¶ Absoluan⁹. tũc demũ poterit ab ordinario absolui erꝙ papa sibi snõ refuauit. de sen. ex. nup

Ecqs qui. j. host. j. qs dic, puidet arguebat ber. de priuile. quãto. in glo. i. in fi.
d ¶ Subditis. lz solis subditis impetrarẽt. tñ clericis cõpetebat actio de dolo ad suũ dãnũ cõsequendũ. q competit q cuiscũq aliqd dolo fit. ꝛ alia actio deficit. ff. de dolo. l. i.
e ¶ Libertatis. isti lz q ad verba nõ viderent infringere libertatẽ. tñ infringebãt q ad mentẽ faciendo fraudez de psona ad p⁹onaz. de q dic vt. xvij. q. iij. pleriqꝫ. de priuile. quanto. ff. de legi. l. j. j. de regu. iurꝭ. c. vlt. ꝛ j tales habebas ꝓpriũ. s. de sen. ex. grauẽ.
f ¶ Subiacere. in statutarijs potestatibꝫ cõsulibꝫ ꝛ scriptoribꝫ statutorũ que sunt j libertatẽ ecclie. dic vt. s. de sen. ex. nouerint.

Statutũ. s. c. sup specula.
b ¶ Plebanis. qõ intellige vt dicit.
i ¶ Leges. nõ enim debẽt velle videre secularium vel forensiũ disceptationẽ periti. ℓ. de epis. ꝛ cle. repetita.
lz ¶ Phisicã. nõ debet ꝺ facere sub specie languentiũ curandoꝝ fratrũ
l ¶ Clemẽtis. quã nõ babem⁹. sed eius mentẽ dic (s. e. nõ magno, inserit ꝛ incipiebat. habito cũ fratribꝫ nris consilio.
m ¶ Declaram⁹. Nota approbatã opi. goff. qui ꝺ dicebat in sũma bui⁹ ti. in fi. ꝛ cõcor. pe. de zam. ꝛ abbas. ꝛ ẽ rõ. qz ꝓstitutio illa penalis erat. ꝛ tõ restringẽda. j. de re. iu. in penis. cũ suis ꝓcor. nõ ob. de ele. dudũ. q. vbi ꝺz q idẽ iudiciũ ꝛc. qz illud bz locũ in casu ipsi⁹ decre. s. q ad pbitarẽ Jtẽ q ad ordies. vides enim q archidyacon⁹ nõ cogit nisi q ad dyacõatũ de elec. cũ in cũctis. g nec bñs curã aiarꝝ. sed hoc est falsum. vt. s. e. li. de elec. lz canon. Reprobata ẽ autẽ opi. ber. inno. fm quosdã libros, ꝛ hos. q dicebãt ꝙriũ ꝓpter dictã decre. dudũ. Jtez ex eo q qs bz curã sacerdos fieri debet. lz sacerdotes phibeãt ꝓ ipsam decret. honorũ. g ꝛ curã bñtes. Jtẽ ex eo q cõstitutio fauorabilis erat. ꝛ sic ampliãda j. de reg. iu. odia. Jtẽ ex eo q pdicare tenetur ꝛ sic dz esse sacerdos xvi. q. i. adũcim⁹. sed prebyteri ex ordie nõ ex cura compẽdunt constitutione honorũ. ꝛ interdũ de necte nõ habẽt fieri sacerdotes rectores ꝓ rochialiũ ecclesiarũ. vt. s. e. li. de elec statutũ. vt pone q ann⁹ nõ ẽ elap⁹ vel pone secũ dispẽsatũ ꝓ decre. s. de elec. cum ex eo.
n ¶ Rõne. q. di. si habet dispensatiue vel aliomõ ꝓsonatũ cuz illis ecclesijs bñ tenent cõstitutione vel si essent pbri tenent non rõne ecclesie sed ordinis. vt. s. dixi.
o ¶ Capellas. q si vni cã habet capellam si arguam⁹ a ꝛbis salte due debẽt esse ad hoc. j. de re. tur'. pluralis. cũ suis cõcor. ad hoc ꝺ dec. ad audientiã. curi⁹ videt ꝙriũ tenere. ad hoc. ff. vi bona. l. ait prꝰ. §. hoies. i sti. e. ti. in prin ad idẽ. s. e. li. de elec. c. penul. i. rñso s. de priuile. vt ꝓuilegia ibi apiant eccle. i. eccle sia. i. di. oẽs leges. cũ suis cõcor. ꝛ. ij. q. i. in pmiꝭ nec ob. ar. a ꝛbis. qz nõ dicit ꝺ. nisi fuerit plebania nia hñs capellas. sed dicit i plurali plebanie habentes capellas. ꝛ plurs litarẽ capellarũ ad pluralitatem plebaniarum referã. ar. pdi. decret. vt p. iuilegia.
p ¶ Perpetui. s. de capel. mo. c. vno.
q ¶ Abipsis. s. plebãis vel capellis ꝛ melꝭ.
r ¶ Absqꝫ cã rõnabili. de cápel. mo. c. vno, vbi de hoc.

Periculosa. tractafuit de errauagãtes grauis. ꝛ dolore non vacua.
s ¶ Quãcũqꝫ. dũ tñ approbatã. s. de vo. c. vno eo. li.
v ¶ Vel exẽsse. s. e. li. de regula. c. i. ꝛ. iij. ꝛ in casu isto inter exẽssam ꝓfessam ꝛ tacitã nõ ẽ differẽtia. sicut alibi est. s. de elec. nullus. ꝛ. c. indẽnitatibus.
x ¶ Professus. nã professus non potest redire ad seculũ quod dic vt. s. de regula. cõsulti.
y ¶ Temere. ex cã enim lz habitũ trãsformare si iusta sit puta timor. s. de vi. ꝛ ho. clerici.
z ¶ Conuent⁹. alibi dat prelat⁹ licentiã sine requisitiõe conuent⁹. s. e. li. de elec. si religiosus. q. rñ. sed illud fauore ecclesiarũ vacantiũ. ad idẽ s. de testa. c. vl. ꝛ illud fauore vltimarũ voluntatũ. ꝛ qz piũ executionis testamentoꝝ on⁹.
a ¶ Licẽtia. ꝛ tũc potest oĩa sine quibus in studio cõmode esse nõ pos⁹ se. quod dic vt no. q. q. vij. cũ pastoralis. de accu. ex parte.
a ¶ Noꝝ. scz q apostotat dimittendo habitum. vel quia vadit ad stu

dium sine licētia.
b ¶ Ipso facto. speciale in religioso apostata. qz als apostata non est excōicatus sed excōicandus. fm qđ no. io. z ber. xxiij. di. si quis ex clericis de vi. z ho. cle. si quis ex clericis, de apostatis. c. iij.
c ¶ Dimisso. đd si non dimiserit habitū videt q tunc doctores nō sint excōiati. qz hec pena nō est amplianda. j. de re. iur. in penis. dic contra. qz cōicant in crimine. z sic eadē z nō miori excōicatiōe ligantur. de sent. ex. nuper. z. c. si concubine. z in b poterit dici. b portius ventre ad declarationē inris veteris q̄ nouū casum ponere.

d ¶ Scienter. vbi inciderēt in habitu nō habet locū ignorantia. sed vbi dimiserāt habitum pbabiliter poterāt ignorare.
e ¶ Retinere nota officiū doctoris scholarem de scholis expellere. z p id q̄ dicit retinere dicas q̄ si doctor sciat monachū habētē domū iurta scholas doctoris in domo pprīa audire excōicatus nō est. iā enim inhiberi non posset quin stet in domo propria. z facit qđ dixi. j. de re. iuris. lo. cupletari. Quid si mōachus nō vult exire scholas videt per hanc lrām q licite vi posset expelli. ad hoc de sen. ex. veniēs z hoc maxime si vera eēt opinio q excōicatus nō gauderet priuilegio canonis qđ nō est verum fm io. ber. z hostiē. qui de b no. xxij. q. iiij. si qs deinceps. de sen. excō. contingit. i. Quid si non pōt expelli creat scholas doctor. ad instar. eius qđ dicim⁹ cum excōicatus intrat ecclesiam. vt no. xi. q. iij. sicut apli. z per modernos. s. de sen. ex. nuper.
f ¶ Simili. qz cōicant in crimine vt dixi. z qz conditor sibi non reseruauit absolutionem aliis indulsisse videt. s. de sent. excō. nuper. z facit quod no. s. r. sup specula.

Episcopus Emanauit ad declaratōnē eoꝝ que no ber. inno. z moderni. s. e. clericis. vbi videbat glo. z hosti. sentire q̄ generalē vicarium vel baliuū posset dare ad talia sed nō specialē. Sed ex vbis ipsoꝝ olim tenebam cōtrariū. nam dicunt q̄ si appellet in tali causa debet appellari ad ipsum prelatū z ipse alij denegabit. g̃ etiaz fm eos specialiter poterat delegare. Quid ergo iuris de prelatis tēporalem iurisdictionē habentib⁹ habes hic z quomodo eā cōmittere possint. Quid g̃ iuris de clericis iniuriā passis. z quomodo de ipsa cōqueri possunt. habes. j. de homici. prelatis.
b ¶ Hoc maleficio. ergo z specialiter cōmittit. dicit hosti. s. e. clericis q̄ sibi placerer. q̄ aut daret clericis licētia rales cās iudicādi p seipsos aut taliū causarum potestas ipsis clericis tolleret cum cōmissio sit cōtra ius. ff. de offi. ei⁹ cui man. est iur. l. i.
i ¶ Iusticia meditāte. Quid si cōtra iusticiā dicidem naz episcop⁹ qui mādauit iusticiā fieri nō ē in culpa. si iusticiari⁹ delinquat z absit q̄ ea que ꝓpter licitū z bonū ꝛc. xxiij. q. v. de occidendis. nō ob. j. de homi. is q̄ mandat. qz ibi culpa p̄cessit. z casus qui culpā sequit bene imputat. ō hoc plene de homi. sicut dignū. hic nulla culpa precessit.
k ¶ Liceat. s. e. clericis z. c. sententiā.
l ¶ Possunt g̃ pōt qs p aliū qđ non p se. de b dixi. j. de regu. iu. pōt qs

Ex sponsalib⁹ Emanauit ad declaratōnē eoꝝ que no. xxvij. q. ij. si quis desponsauerit. ij. s. e. ti. ad audientiam.
n ¶ Puris. cōditōalia nō inducūt publice honestatis iusticiā
o ¶ Certis. vt si promisit ducere bertā filiā ticij incerta (vt dicit in fi. sunt qñ promisit ducere vnā ex filiab⁹ ticij ad tb. s. e. c. er litteris. ij.
p ¶ Consanguinitat. scz j. gradū quartū. s. de ꝓsang. nō dz. z iste erat casus. s. e. ad audientiā.
q ¶ Affinitatis. in pmo genere z q̃rto gradu vel citeriozi. s. de ꝓsang. z affi. nō debet. z cū talis affinitas annullat matrimoniū qñ p̄cessit. secus si secuta fuerit de eo qui cogno. cōsang. vxo. sue. discretionē.
r ¶ Frigiditatis. s. de frigi. per totū.
s ¶ Religionis. p̄cedentis. qz tūc nullū est matrimoniū vel sponsalia si sequit tunc dissoluit spōsalia. vt. s. de ꝓcur. ꝓiu. ex publico. z. c. ij.

r ¶ Alia. sicut dicebat p̄dictus canon. xxvij. q. ij. si qs desponsauerit. et multe alie cause reperiunt. puta votum solēne cognatio spiritualis z legalis z reliqua impedimēta. vt dixi in summa. iiij. li.
v ¶ Consensus. puta cōtracta ab infante vel furioso. s. e. dilectus. de despon. impube. lras. z. c accessit.
x ¶ Dissoluendū. bene g̃ dicebāt bug. z io. z sui sequaces q̄ dicebāt monachū sacerdotē frigidū z sles personas contrahendo cū alique impedire oēs consanguineos ꝓbere cū eadē. vt no. in p̄dicto. c. si quis desponsauerit.
y ¶ Publice honestat⁹. s. e. sponsaz. publice enī honestū est exq̄ cōsanguineus me⁹ consenserit in bertā q̄ ego illaz habere nō possim.

z ¶ Idē fecit. s. qz spōsalia cōtraxerit. sponsalia vo sunt futurarū nuptiarū promissio. ff. eo. ti. l. i. xxx. q. v. nostrates. Unde aduerte. si cū p̄ma cōtraxerit ō futuro. z postmodū cū scōa ꝓsanguinea in phibito gradu eo dē modo cōtraxit z secūdam cognouit. nec p̄mā habere poterit. ꝓpter affinitatem supueniētē que soluit sponsalia de futuro. vt. s. de eo q̄ cog. consanḡ vxo. sue. veniēs. i. z c. ex lr̄is. scōam habere nō poterit. qz publice honestatis iusticia illaz cōtractū impedit z dirimit. vt. s. rñ. pr.
a ¶ Derogat. nota q̄ lz supueniēs affinitas dissoluat sponsalia de futuro supueniēs tñ iusticia publice honestat⁹ ipa nō dissoluit z merito. scōa enim spōsalia tollunt p publice honestatis iusticiā ex primis inducta nō ergo ex scōis pōt esse honestas. que tollat primā. z ē si. lvij. di. si qs.
b ¶ Obligar⁹. nisi cū alia nō ipsi⁹ consanguinea cōtraheret p verba de p̄nti. s. e. si inē. vel supueniret aliqđ de his impedimētis q̄ dixi in sū. icir
c ¶ Ille vo. reprobat opi. inno. de spon. duoꝝ. c. i. vbi. dicit (ca p̄nbat q̄ p sponsalia sub cōditione cōtracta inducit publice honestatis iusticia. hosti. ꝛ. s. e. ad audientiā.
d ¶ Ante. sec⁹ si post qz tūc non deesset cōsensus. sed ꝓtraxisset inde ac si a p̄ncipio pure cōtraxisset.
e ¶ Presenti. quid si ꝓbit per verba de futuro. nūquid soluta sunt p̄ma sponsalia cōditionalia. credo q̄ sic. si enī p̄ia sponsalia inducūt publice honestatis iusticiā p iusticiā publice honestatis supuenientē ex secūdis nō soluunt. vt. j. pri. rñ. sed si p primū nō inducitur iusticia. puta q̄ per iusticiā supuenientē ex secundis bene soluant prima. lz in veritate p̄ma sponsalia dicenda nō sint ex quo cōsensus defecerat vt hic. si enim est in aliis impedimētis. s. e. de eo qui cog. ꝓsang. vxo. sue. veniens. cū si. vñ post scōm ꝛcrum supueniat ꝓdictio. dico q̄ primū matrimoniū ꝓsumare nō pōt. publica enī maiestas nō insurgit a die ꝛcr⁹ sed a die cōdictōis. z tō publica honestas q̄ p̄uenit ꝓditionē hz mr̄imoniū ipedire dirimere. vt. s. i. rñ. cū p hoc reddat inhabilis p̄me. de iureiuran. quēadmodū
f ¶ Conditionē. hec vera intelligas nisi interueniat carnis copula. qz tunc reddit a cōditione. de ꝓdi. ap. de illis. z sic esset ibi ꝓsensus z mr̄imoniū. vñ tum ꝓpter affinitatē. tū ꝓpter iusticiā nō teneret mr̄imoniuz postea cū ꝓsanguinea ꝛcrum. z intellige de ꝓdi. honesta. nō de tali q̄ habeat p̄to nō adiecta. s. de cōdi. ap. c. vlti. qz illa inducerēt publicā honestatē ac si pure ꝛcra fuissent. z no. hosti. s. e. ad audientiā. q̄ si qs sub tali ꝓditione cōtrahat cū aliqua. p̄mitto q̄ te ducā in vxorē si deo z ecclesie placuerit. postea cōperto impedimēto. z solutis spōsalib⁹ contrahat cū ꝓsanguinea illius tenet ꝛcrus. z lz hec cōditio intelligat etiam si nō apponat. tū qñ non exp̄simit consensus pur⁹ remanet. conditiones enī tacite nō faciunt obligationē conditionalē. ff. de condi. z demon. l. ꝓditiones extrinsec⁹. z no. de iureiuran. quēadmodū. tacitū tñ si exp̄simat facit rē conditionalez. ff. deleg. i. si ita legatū. §. i. vbi cōditio si voleat posita in ꝓsona legatarij facit ꝓditionalē legatū. z exp̄essa nocēt que nō exp̄ssa nō nocēt. ff. de reg. iur⁹. exp̄ssa.

Infantes. bi sponsalia contrahere non possunt⁹. cum eas illa quid videat ignorare. C. de fal. mo. l. i. ad b. s. e. lib. de tēpo. oz.
b ¶ Septēnio. Nota. q̄ lz (nullus. C. de iur. deli. si iurāti

quo ad pubertatē sit in seru differētia in numero annoꝝ. s. c. puberes. t. c. continebat. quo ad infantiam sec⁹. qz vterqꝫ infans minor septennio. vt hic. t. s. e. litteras. t. c. accessit.

t Eis. ignorātib⁹ vel scientib⁹ nō curo. sed aliter in maiorib⁹. vt j. §. porro.

lz Verbo. qz post septennīū adinuicē vocāt se sponsos.

l Vel facto. vt qz post septennīū secū iacer. vel eā osculat vt sponsus vel bis si. t sic non refert an quid fiat verbo vel facto de ap. dilecti. t. c. nr̄m. t ad hoc cōcor. de restitu. spo. er pre.

m Cōualescūt. j. de reg. iuris. nō firmatur. t intellige p hoc. c. solutionē quā dixi. j. de reg. iuris nō firmat eo. li. s. qꝫ solo tpis ꝓtractu non firmatur qđ a principio nō valebat. sed. nouo subsequenti cōsensu interdum tacito interdū expresso. bene vt hic vides. t ibi plenē dixi.

n Inducūt. s. e. c. pro. o Supplebat. s. de spon. veniens. t. c. ad id qđ. s. e. puberes. t. c. de illis Et sic nota qꝫ si malicia suppleat etatē cōtrahere poterunt matrimonīū. t cōcor. s. e. c. vlti. t. c. de illis. t est hoc contra opi. tan. t bosti. qui dixerūt in p. decre. de illis. qꝫ ad hoc vt teneat matrimonīū cōtractū inter minores in quib⁹ malicia supplet etatē requiritur qꝫ inuicē se cognouerint cū de hoc aliter constare nō possit erquosūt minores. sed goff. ibi ꝫ qui cōcor. ber. inno. t abbas. t hoc vez. t hoc approbat. Quid si puer minor. xiiij. an. mlīas mulieres cognouit. t mulier minor. xij. an. a pluribꝫ est cognita dicunt matrimonīū. quis hebes diceret tale matrimonīū preter carnalē adinuicē copulam non tenere.

p De futuro. approbat quod no. ala. tan. ber goff. inno. t bosti. s. eo. a nobis. t probat olim per hoc decre. s. e. attestatiōes. t. c. vl. t. s. de cōdi. ap. super eo. sepe enim extra id qꝫ ibi tacita nascit obligatio. ff. cōmodati. si is qui cōmodatū. §. vlti.

q Matrimonīū. t nō sponsalia. vñ non videbant sponsalia. ad hoc s. de offi. dele. cū sup. ff. de spon. quesitū. C. si quis alteri vel sibi. l. multū interest. nec matrimonīū. qz etas phibebat. sed primū falsum vt hic vides. t sic no. illud generale si nō valet vt ago. valeat vt valere pōt. s. e. a nobis.

r Modū alium. vt qz simul cohabitauerūt. vel se cōiuges nominabant t amplexabant vt coniuges.

s Pubertatis. statim ḡ fugere dz q̄cito pōt. qđ dic vt. s. de spon. ad id qđ. t reprobatur opi. pe. de samp. no. s. e. ti. c. vlti. p abbatē.

t Porro. declarat notata p inno. t bost. s. de resti. spo. er parte.

v Pro filīs. nō eis mandantib⁹. qz tūc idē est ac si ipsi contraberent s. e. li. de pcura. c. vlti.

x Contradixerint. ḡ qui tacet hoc casu nō cōsentit. j. de regu. iuris. q tacet. cū suis concor.

y Sponsalia. contracta p parentes. t idē eadē rōne intelligas de q̄libet alio. s. de sponsa. ad id qđ. t. s. de ma. cōtra. interdic. ec. c. i. qđ hoc bene cōcor. t hoc ibi tenet bosti. sed inno. ibi no. cōtrariū dicens speciale in patre vt noīe filij presentis t nō contradicentis possit sponsalia contrabere. ff. de spon. sed que patris. t l. se. C. de nup. vidue. sec⁹ in tot. ff. de spon. si puelle. t nō ob. de spon. ad id quod. qz ibi interuenit carnalis copula. alīs secus fm eū. sed verī⁹ videt quod dicit bosti. lz ibi ber. videatur ibi tenere opi. inno. t qꝫ decre. illa nō loquatur de expresso consensu probat. qz quare posuisset papa ibi verba que sapiūt tacitū consensum. Īē nō inuenim⁹ qꝫ paternꝰ consensus aliquid in cōtractu mr̄imonialī impuberis operet. alīs q̄ in precedentibus casib⁹.

z Surgit reprobat opi. ray. in sum. de spō. §. pone. qđ t pe. de samp. t abbas. s. e. ti. c. i. qui p illud. c. dicebāt. cum ibi dicatur qꝫ pater filiū nō adultum pōt cui vult matrimonio tradere. qꝫ er sponsalibus cōtractis a patre etiā filio nō consentiente oriebatur iusticia t nitebat idem ꝓbare per decre. s. e. accessit. ad fi. que nō facit vt ibi nota. Approbatur

tm̄ opi. inno. t bosti. qui hoc ibi no. t erat casus expressus. xxvij. q. ij. ler diuina. palea. est.

D Edū inter baptizatū. cognationem spiritualem t̄. qđ est j.

b Vxorem. nū quid de concubina leuantis pr⁹ cognita. de hoc xxx. q. iiij. si quis in ius. in vlti. glo.

c Cognita. sec⁹ si post fiat vxor. vel si prius erat vxor post t nō prius carnaliter sit cognita qz per vnionem carnis sequentem nō pōt trāsire in vnionem spiritus precedentez. xxx. q. iiij. post vxoris. vir ergo t vxor si bi cōmunicant actiones spirituales. xxx. q. iiij. si quis vnus. s. eo. ti. martinus. licet nō passiōes. vnde si filiꝰ alterius tm̄ leuetur de sacro fonte leuans alteri cuius filius non est compater nō est. vt j. probatur. quod dic vt no. s. eo. martinus. t xxx. q. iiij in sum. t dicebat goff. qꝫ illud qđ agit pars corporis equū ē vt alteri parti cōmunicet. sed non sic cōmunicatur alteri qđ in persona filij alteriꝰ tm̄ agitur. t ista sit ratio. vel dic qꝫ satis est leuanti habere cōmatrem matrem ipsius leuari. Et nota qꝫ si leuās primo cognouerat vxorem non est curandū an post compatrem tatē cognouerit vel non. lz grauianus contra. xxx. q. iiij §. notandum.

d Suscipientez. supple t vxorē eiꝰ prius cognaliter cognitam. xxx. q. iiij. si quis vnus. t. s. e. ti. mart inꝰ.

e Et matrem. Nota nō dixit patrem baptizati t eius vxorem immo dixit mr̄em. si igit de prima vxore vel concubina vir procreet filium. ille qui leuat filium est compater concubine t viri. sed non eius vxoris. vt s. dixi.

f Spiritualem. que dignior est q̄ carnalis. xxx. q. iij. c. i. ij. iij. t est cognatio spiritualis attinentia proueniens ex sacramenti datōne. vel ad id detentione. est etiam cognatio carnalis t legalis de quibus nil ad ꝓpositum.

g Contractū. si igit leuās t leuatꝰ. vl leuatꝰ t filius leuātis vel leuatus t vxor leuantis ante cognita. vel leuans t parentes leuati contrahunt nō tenet matrimonium. Scire debes qꝫ pater spiritualis si copuletur sorori filie spiritualis bene tenet matrimonium. xxx. q. iij. c. vlt. t ibi no. io. bene potest parer sumere filiam spiritualem filij carnalis. qz licet cognatio spiritualis de patre ad filios descendat. vt. s. e. c. i. t. c. super eo. non tamen ascendit cum cautum non reperiatur. t edictum de matrimonio prohibitorū est. s. de spon. cū apud.

h Eadem. si baptizans t baptizatus. vel baptizatus t filij baptizantis. vel baptizatus t vxor baptizantis prius cognita. vel baptizans et parentes baptizati matrimonium contraxerint non teneat. ad hoc. s. eo. ti. c. vlti. t non est ita in eo qui recipitur ad penitentiam. vt ibi no. t xxx. q. i. omnes quos. t est expressum j. c. vlti. in fi. io. an.

i Frontis. hoc fit a solo episcopo. de consecra. di. v. manus. s. de consue. quanto. in vertice autem crismant presbyteri. de conse. di. iij. presbyteris. sine sacramento confirmationis non dicitur quis verus christianus. de conse. di. v. c. i.

lz Eisdem modis. s. inter confirmatū t suscipientē. t confirmatum t filium suscipientis. t confirmatum t vxorem suscipientis prius cognitam. t suscipientem t parentes confirmati. parentes confirmati et vxorem suscipientis prius cogniram. Item inter ipsum confirmantez t confirmatum. t confirmatum t filios cōfirmantis t eius vxorē prius cogniram. t ipsum confirmantem t parentes confirmati. hoc vult dicere eisdem modis. vnde. xx. sunt casus prohibiti ex hac cognatione q̄s numeraui in sūmula quarti libri.

Ex catheciſmū. terminant. no. xxx. q. i. c. i. t. s. e. ti. j. cto. t dicit in fi. qꝫ cōpinitas p catheciſmū j. cta impedit mr̄imoniū sz nō dirimit. Catheciſmus dicit a catheziso. qꝫ est idē qꝫ instruo. vñ aī baptismū instrui

dchent baptizandi in fide adulti precipue.de conse.di.iiij.ance.xx.
a Et ianuã.xxxij.di.§.verũ.ẽ.de presi.non bap.c.veniens.
b Decretali.ẽ.e.ꝓtracto. c Res.s.cõpnitas in catheciſmis ẽcta
d Exiſtit.ff.de iudi.vir certis ex cauſis.ad idẽ.xv.q.i. merito ꝯritur.
e Hepak.ad idẽ.ẽ.e.li.ỏ vo.c.vno.ẽ.ỏ iuriuſ.quẽadmodũ cũ ſi.
Vamuis.notat hic hoſtien.s.e.martinus.
g Vnus.immo ſi vr/geret neceſſitas in catheciſmo z baptiſmo z confirmatione vnus poteſt eſſe patrinus.licet hoc nõ habeat cõſuetudo romana.de con.di.iiij.i catheciſmo.
h Inſtituta.de conſe.di.iiij.non plures.z poſtuit eſſe ratio que reddit in optione vel cognatione legali q̃ imitat naturã.ſic z ſpũalis cognatõ habet imitari naturã vl cognationẽ carnalẽ vt.ſ. vn9 ſolus ſit in ſacramẽto patrin9 ſed cõtra.xxx.q.iij.quod ãt.ſo.vt ibi no.z.s.c.ti.c.vl.
i Cõtrahit.ſ.cũ oib9 z ſic multa fieri prohibẽtur que facta tenẽt.s.c. ꝓxi.
k Idẽ.ſ.vt plures in cõfirmatiõe tenere non debeãt.nõ ſi teneãt oĩes ſunt cõpatres vel cõpatrini.
l Sacramẽtoꝝ.ſ.penitentie corpis chriſti extreme vnctiõis ordinis z cõiugij Renaſcimur ei in baptiſmo z chriſmatõ frontis illã cõfirmat qõ nõ eſt in alijs ſacramẽtis z iõ p iſta ſpũalis cõtrahit cõpaternitas nõ p illã.z hoc no.xxx.q.i. oẽs. z.ẽ.e.c.vl.

Poſtq̃. decret. iſta z ſequens emanauerunt ad declaratiõnẽ decr.ẽ.e.qualiter.ſ. z ij.z.c.cũ oporteat. z. ca. ad petitõnẽ ibi iudiciarium. zc. z corrigunt opi. hoſt.no.in.c.qualiter.ſ. in.i.glo. vltra vnã colũnã.¶.quid ſi inqſitor. z ij. glo. z qõ no.in.c.cum oporteat.ſup verbo ſubito.¶.querit ſi inqſitor.ſi militer z in ſcõo q̃liter ſuper verbo fuerit z ſup verbo legittime.z facit qõ no.guil.in ſpe.ti. de inquiſiti.§.nũc tractemus.¶.ſi quid inquiſitor permixtim.io.an.
n Confeſſus.nulle igit ſunt pres iudicis niſi vt ferat ſententiã.quid eĩ querem9 de infamia vel capitulis cr̃ claret de crimie. xxiij.q.iij. ecce. de elec.p inquiſitionẽ.de concef.ſi ſup.ff.de iudi.ſi debitor. Jam enĩ eſt notoꝝ crimen. de coba.cleri.z mulie.veſtra.z.c.fi.
o Juſticia.ſ.imponẽdo penã a iure ſtatutã vel arbitrariã. ſi nulla pena eſt ſtatuta.s.de of.dele.de cauſis.io.an.
p Fuerint.ſi infamatus nõ erat ad inquiſitionẽ pcedi non debuit veritatis vt in pdictis iuribꝫ.ſed ille debuit appellare z nõ reſpõdere vnde imputet ſibi.idẽ dico de capitulis que tradi debuerũt.s e.qualiter.ij.§ debet.ſi petita nõ fuerũt z cõfeſſus eſt crimẽ ſibi imputet.potuit enĩ iuri ꝓ ſe introducto renũciare z tũc tacite renũciat.ad hoc.ff.de pcura. põponius.§.rati. Sed hoſti.cõtra in pdic.decre.qualiter.i.p.l.ff.de pcu. filius.§.innitus.z hũc dicebat caſum ipſi9 decr.z decret.e.ti.ad petitionẽ nã ibi põte nõ cõtradicẽte illo cõtra quẽ inquirebat.nõ fuerat ſeruatus ordo.qui debuerat ſeruari vñ pceſſus caſſari mãdat. ſz ỏ alio ordie

Jis cui.fuerat ad petitionẽ alicui9.qz ſi papa ꝓprio motu ſcitelligat cõmittit inquiſitioue criminũ alicui9. tũ illũ approbat infamatuz cũ epõs z metropolitan9 pcedãt etiã ad inqſitionẽ omiſſo tali articulo.ij q.v.omnibꝫ.s.e.ti.ſicut olim.ſed ſi ad petitionẽ alteri9 cõmiſerit. tunc ius inquiret inquiſitor de infami.hoc tenet inno.s.e.ti. cũ oporteat. Quid ſi ille qui litteras inquiſitionis impetrat ſit excõicatus dixi.ẽ. de reſcrip.c.i.zc.
r Reclamãte.dicebat hoſti.in ſupradictis glo. q taciturnitas habeꝫ batur hic.p diſſenſu z cõtradictione.quod nõ eſt verũ vt hic vides. immo tacendo tacite iuri ſuo renũciat.j.de re.iu.qui tacet. z dixi de hoc.j.e.ti.is qui tacet. Reclamare igitur debuit z petere prius inquiri ſup inqſitione infamie.z ſi hoc non fieret debuit appellare.vt dixi.c.proxi.
s Primitus.i antecꝫ quereretur de veritate.io.an.
Nequibis..non ergo ordo iſte eſt ita de ſubſtantia q ei renũciare nõ poſſit fac.ẽ.de ſer.c.vl.z qõ no.ẽ.de of.ỏie.ỏ cauſis.

Jdem.

Jis cui9 contra te cõmiſſa fuerat ſimpliciter inq̃ſitio ſup certis crimiꝫ faciẽda pceſſerit te p̃ſente nec reclamata r aut quicq̃ ſup hoc excipiẽte infamie inq̃ſitõne omiſſa.ad veritatẽ eorũdẽ criminum acq̃rendã pceſſum hmõi ex eo q nõ fuit de infamia primitus inquiſitum vl terius impugnare nequibis.
Gregorius nonus remenſi archiepiſcopo et ſuffraganeis ſuis.

Quoniam epiſcoporum numerus ad degradationez clericorum a canonibus conſtitutus non poteſt de facili conuenire concedimus vt ſacerdotem vel alium clericum in ſactis oꝛdinibus conſtitutum cum ꝓ hereſi fuerit ſeculari curie relinquẽdus a aut ꝑpetuo immurandus b conuocatis abbatiꝫ alijſq̃ prelatis et religioſis perſonis ac litteratis ſue dioceſis de quibus expedire videbit ſuus ſolus c poſſit epiſcopus degradare.
Alexander quartus.

Quicunq̃ hereticos credentes receptatores defenſores vl fautores eorũ ſcienter presumpſerint eccleſiaſtice tradere ſepulture vſq̃ ad ſatiſfactionem idoneam excommunicatõnis ſententie ſe nouerint ſb iacere,nec abſolutionis beneficiũ mereantur,niſi ꝓprijs manibus publice d extumulent z proiciant huiuſmodi corpa dãnatoꝝ z locus illepetua careat ſepultura Jnhibem9 quoq̃ ne cuiq̃ laice ſone liceat publice vl

a Relinquendus.qõ dic vt.ẽ.de ver.ſig.nouimus.z infra de peniſ. ca.ij.

b Immurand9.ẽ.e.excommunicamus.ij.
c Solus epiſcopus.excludit epiſcopos z non capitulum ſuũ. ad idez xv.q.vij.ſi autem.z.§.ſequenti.z.c.epiſcopus.xvij.q.ij.c.nullam.
Quicunq̃ ſcienter.ignorantia ergo probabilis bene illos excuſat. ẽ: de cle.ex.mi.apoſtolice.
f Sepulture.ſic z manifeſti vſurarij non traduntur ſepulture .ẽ. de vſu.quia in omnibus.z qui moriuntur in tornamentis.s.de tor.ca.i. z de hoc de ſepul.ex parte in vl.glo. Dicitur aũt ſepultura multis modis vt no.xij.q.ij.§.itẽ querit.z.ẽ.de ſepul.c.pe.
g Vſq̃.dic z ſatiſfaciant.ſequi debz abſolutio vt patet per id qõ ſeqr
h Proprijs manibus. Nota caſum q poſſum per me quod non poſſum par alium.de hoc dixi.j.de re.iu. poteſt.ſicut enim exhibuerũt membra ſua ſeruire iniquitati ad iniqtatẽ ſic exhibere debent illa ſeruire iuſticie ad iuſticiam.ſicut dixit apoſtolus.i.ad roma. vi.c. z hec verba in canone.lxvij.di.omnes huius.
i Publice.quia que publice peccant publice emẽdant.de pe.z.re.c.i.
l Extumulent.hoc verum intelligo.quando oſſa ipſorum poſſunt abſſibus aliorum diſcerni.alias ſecus.ẽ.de ſepul.ſacris.io.an.
l Locus.punitur res inanimata.ſic.ẽ.de penis in quibuſdam.s. de elec.vbi periculum.§.ciuitas.z.j.de pe.c.vl.in fi.xv.q.i.mulier.
m Laice.forte intellexerũt de laico ad modũ vltra montanorum q̃ il litteratos laicos vocant z litteratos clericos.quid enim eſt dicere q rurali clericus diſputãdo de fide non incidat in hãc penã. z doctor decretoꝝ laicus incidat.tñ ſufficit ita eſſe ſcriptũ.z ſolũ duo ſunt chriſtianoꝝ genera clici z laici.xij.q.i.duo ſũt z cõcor.ad ẽ.£.ỏ ſum,trini.l. penul.

n Innodetur nũquid per sentẽtiã vel ipso iure. z videt q ipso iure p id quod dicit laqueo. quasi ipm factũ dãnatũ illaqueet. in cõtrariũ videtur. quia in penis benigna fieri debet imperratio. vt j. de re. iu. in penis cũ suis cõcor. est igit benignus vt intelligamus canonẽ esse ferende sentẽtie q̃ tã late. ergo est hec ps amplectẽda vt ibi. ad hoc. ix. di. sana quippe. Preterea si voluisset q esset canon laxe sentẽtie dixisset sit innodatus vel coipo vel simi lia verba.

o Filij. no. casũ i quo pro delicto paterno pũit filius hoc etiam pcedit i crimine leſe maiestatis, quod est minus hoc crimine quo leditur eterna maiestas. ẽ. c. vergentis z si cõtra hoc fillate blasphemie impunite ñ trãseũt. multo magis q ipz dñm blasphemat dign⁹ est supplicia sustinere. in auc. vt nõ luxu. cõ. na. i. resp. z. §. i. z col. vi. necõ bemus illius obprobriũ inultũ dimittere. qui nostra probra delcuit. ẽ. de iudeis in nõnullis. Oẽni in religiõe diuino cõmittit in omniũ fertur i iuriam. C. de here. manicheos. ad idẽ. xvij. q. iij. sicut alias regulariẽ pena tpali non punit vnus pro alteri⁹ delicto. quod dic vt no. i. q. iij. in summa. z. xxiij. q. iij. in summa. z intelligas hoc ꝺ filijs nõ infectis. Illi enim punirent vt ipsi ex pprio delicto nõ er alieno.

p Secundã. hoc itel/ lige ꝑm determinationẽ decre j. e. ti. statutum. ij. q. vij. Beneficiũ. large sumitur. de hoc dixi. j. de re. iu. c. i.

r Publicũ. vt iudicatũ notoria z his similia ad idẽ j. de penis felicis. §. q si quis in prin.

s Dignitates. nunqd et pontificalis dignitas includit pro z cõtra j. de penis felicis §. q si qs in princi.

t Priuamus. No. speciale. quia alias ñ refert per quem preces offerantur. C. de prece, impe. of. l. vniuersis.

v Scienter. scilicz sciendo illos qui preces offerebãt esse tales.

x Etiam. quia maior est dubitatio q̃ si ante emancipationem hoc apparuisset.

y Desierint. nota ergo crimen hereſis paternum etiam anteq̃ per ecclesiam fuerit declaratũ liberat a patria potestate filium. z sic interdum paternum odium interdum filij fauor tale vicium soluit. luij. di. si seruus. s. qui fi. sint legit. per venerabilem.

H Filij. vel heredes. decurtata est de narratõe facti z incipiebat olim ex parte. z dic filij. licet heredes non sint. interest enim eorum. vt. s. ca. priori. heredes etiam si filij vel propinqui non sint z istorum interest. ꝓ ptervitandam confiscationem bonorum. vt. s. de here. vergentis j. e. ti. cum secundum leges.

b Non sane. vnde quod tunc faciebant eis non debet imputari. quia nullum maleficiũ sine consensu. xiij. q. v. si quid. xv. q. vi. c. i. in fi. sed furiosus non habet consensum. vt. s. de spon. dilectus. xv. q. i. illud. s. de suc. ab inte. cum dilectus.

c Viuebant. illi parentes vel testatores consolati.

d Legitime. igit no. casuz in quo ꝓbatio nõ admittit ꝓbatõez i priij. priuati de fide catholica disputare, q̃ vero contra fecerit excõicatiõis laqo innodat. Heretici aũt credentes receptatores defensores z fautores eorũ ꝓpriũ z ꝑ ad sc̃dam generationẽ ad nullũ ecclesiasticũ beneficiũ seu officiũ publicũ admittant. quod si secus actũ fuerit ꝺcernimus irritũ z inane. Ad hec quoscunq̃ viros ecclesiasticos, qui ad pces hmoi pestilẽtiũ psonaz dignitates psonatus z q̃cunq̃ alia ecclesiastica beneficia sunt adepti, ertũc priuamus taliter acquisitis. volẽtes q tales z habitis careãt ppetuo. z sic receperũt illa sciẽter ad alia vel similia nequaq̃ in posterum admittant. Illoz aũt filioz emãcipationẽ, quoz pentes post emãcipationẽ etiã hmoi apparuerit ante ipaz viaveritatis ad heretice supstitionis inuiũ declinasse nullius volum⁹ esse momẽti velut factã de hoibꝫ sui iuris cũ dignũ sit, vt propt tãti atrocitatẽ ꝺlicti filij eẽ in parẽtũ hereticoz desierint potestate. Idem inquisitoribus hereticeprauitatis.

F Filij vel heredes illoz qui egritudis lecto decũberẽt perierũt hereticos ꝙsolatos vt ab eis p manus impositionẽ ꝙsolatiõez recipe rent ꝑm pessimã cõsuetudinẽ eorũdẽ. sicq̃ viã fuerũt vniuerse carnis igressi, ad ꝓbandũ q ipsi defuncti cõsolationẽ illã imoverius desolationẽ non sane mẽtis effecti susceperint vel post pdictã iã loquelã. cũ tñ moris sit vt ꝺz apud eos, q nullũ taliter ꝙsolẽter, qui non sit sane mentis z memoriam habeat ordinatã, admitti non debent. si ꝺũ viuebant diffamati erãt de hereſi vel suspecti aut legitime constiterit q sane mentis existentes huiusmodi hereticos petierunt alioquin admitti poterunt predicti filij vel heredes ad probandum premissa, non tamẽ per vxores et filios familiares vel de suis aliquos, sed per testes alios fide dignos, z specialiter fidei zelatores.

Item eisdem.

S Uper eo quod scriptum legit ecclesia nulli claudit gremiuz redeunti quodq̃ hi qui post abiurationem erroris vel postq̃ sui proprij antistitis exeminatione purgauerint, si deprehensi fuerint in abiuratam hereſim recidisse seculari decernuntur iudicio sine vlla penit⁹ audientia relinquendi, cum scripture huiusmodi videant sibi inuicem aduersari, quid tenẽdũ sit per sedẽ edoceri apostolicam postulastis. Nos itaq̃ inquisitioni vestre de fratrũ nostrorum consilio respondemus, q taliter deprehensis etiã si vt dictum est sine vlla penitus audientia relinquẽdi sunt iudicio seculari, si tñ p modũ ea peniteant, z penitentie signa i eis apparuerint manifesta, nequaq̃ sũt humiliter petita sacramenta penitentie ac eucharistie deneganda.

Idem eisdem.

I Fidei fauorem concedimus, vt i negotio inquisitionis hereticeprauitatis excõicati z principes vel soci criminis ad testimoniũ admittant preſertim in probationũ aliarũ defectũ contra hereticos credentes fautores receptatores z defensores eorũ si exverisimilibus coniecturis z ex numero testium aut personarum tam ꝺponentium q̃ eorum contra quos deponitur qualitate ac alijs circumstãtijs sic testificantes falsa nõ dicere p sumantur. Idem eisdem.

D Residentes regimini alicuius regni prouintie siue loci licz excõicati vel de facto tantũ z nõ de iure iurisdictionẽ habentes, ac eorum officiales ad requisitionem ordinariorum vel delegatorum ipsorum aut inquisitorũ heretice prauitatis ñ valentiũ sine more dispendio vel negocij periculo recursum habere ad superiores qui legitie in locis ipsis posſint iusticiã exeq̃, pñtz dñt ꝺ hereticos credẽtes z fautores receptatores z ꝺfẽsores eoz iusticiã z suũ offm exercẽ nc req̃rẽtes hmoi excõicatos ppt ꝺ sniaz q̃d ꝺ priuris hẽbis j. e. accusat. §. iz. r Cõiectur q̃s ipe iudex exami nãs melꝰ scire poterit. ff. de testi. l. iij. z põe exẽplũ. s. de presum. lras. et v Deponit. vt facilius credat ipsis deponẽ (ꝙcor. j. e. accusat. §. iz. tibꝰ ꝺ infamatũ vel suspectũ de hereſi. q̃ ꝺ nõ ifamatũ nec suspectũ. ad Residẽtes. ꝺcurtata ꝺnarratõe facti q̃ incipiebat q̃siuisticidẽ. ẽ. e. filij. Q q Excõmunicati. maiori excommunicatione z publice. vt sit maior dubitatio. ad hoc de re iudi. ad probandum.

z Officiales. nunquid officialis excommunicati iudicare possit. dic vt. s. de sup. ne. pre. romana.

a Dispendio. q̃n ergo sine more dispendio hec possunt tunc essent excõicati eos requirendo. q excãs cũ excõicato. excõicat⁹ ẽ seruata. di. de sen. ex. nup. fallit hic, vbi ergo nõ ẽ casus iste. ergo nec fallit regula.

e Alioquin. idest si hoc legitime non constat nec ipsi dum viuebant infamati erant vel suspecti.

f Premissa. scilicet q tunc non erat sane mentis vel loquelam perdiderant nec habebant ordinatam memoriam.

g Fide dignos. hec clausula que olim erat obscura z dubia cum deliberatione fuit immutata z bene.

S Uper eo. terminantur que no. ẽ. eo. ti. ad abolendam. §. illos. z. c. pen. §. si qui.

l Legitur. xxiij. q. iij. duo. z. C. de sum. tri. le. vl. ad fi.

lz Redeunti vel redeũdi. hic est q omnibus deliberalis. ẽ. c. ꝺ recep. sedes.

l Quodq̃. repete z supra per eo quod scriptum legitur. q ꝺ post ꝛc.

m Relinquẽdi. vt in predicta decr. ad abolendam. §. illos.

n Sedẽ. ad quaz i talibus recurrendum ẽ. vt ẽ. qui fi. sint legit. per venerabilem.

o Deneganda. quod ergo dicit prima auctoritas intelligitur in salute anime. secunda in corporali pena.

F Fidei. decurtata ẽ de narratione facti que olim incipiebat consuluit.

q Inquisitionis. q̃d si non procedat per modum inquisitionis sz accusationis vel exceptois nunqd admittent tales testes videt q sic. q. eadẽ rõ. s. fidei fauor z odium crimis versat vtrobiq̃. ẽ z idẽ ius. de rescrip. irer ceteras. cũ si. priũ credo. q ab illo iure regulari q̃ cauet tales psonas ad testimoniũ admitti nõ debere nõ recedã nisi inq̃tũ inueniã ꝓmissum qui ꝺ accusat vl recipit probatões idoneas nec est accusatio fauorabilis vt inq̃sitio. ad hoc. ij. q. vij. si qs eps. Et verbũ istuꝺz aliqd optari alias q̃re fuisset expressũ. ad hoc ꝺ decr. ad audiẽtiã cũ suis ꝙcor. z j. de priui. si papa i. rñsi. in fine.

r Excõicati. si j. e. pri. tles alias nõ admittunt mõ etiã iudices seculares cẽsura eccl'iastica ꝙpellũtur tales a testimonio in suis foris repellere. j. de sen. ex. decernimus.

s Participes. q̃d de alijs exceptis crimibus, an. s. tales admittãt. dic vt. ẽ. e. li. de test. c. i. s. de ꝙfes. c. i. z. vi. q. i. §. verũ.

a Excommunicationis.minoris.z si intelligas q̄ isti essēt excō icati. q̄ inrisdictionē illā exercebāt.tūc qui cōicarūt illis in iurisdictiōe excōi cati essent excōmūicatiōe maiori.s.de sen.ex.nup.z.c.si cōcubine.sed b speciale est.q̄ illā penā euitāt.et si dicam⁹ excōis.s. etiā maioris vel mi noris.z facit qđ dixi.s.de of.vica.s.de of.vica.romana.

b Prelibatis.s.excōis.vel tm̄ de facto iurisdictionē habētib⁹.z est si milis protestatio.s.e.li. de statu regu.c.vno.

QVm cōtumacia oli ici piebat⁹ sultatōi d Vehemēte.no.ex hac decr.z suspitionē vehemē tē p̄esūptōem violentā. ꝓpter suspitionē citatur vt veniat rūsur⁹. si cōtu max est iā ōr vehemēter suspectus z excōicat⁹.si p per annū in illa p̄sistit iā ista q̄ erat vehemēs p̄sūmpcio trāsit in violētā. vñ extūc vt hereticꝰ con demnat vt hic Inde ē qđ no.ber.s.de p̄sum.l̄ras. in glo.pe.q̄ nō vehemēs p̄sumptō.sed violēta con dēnationē indncit.z ē si. ad hoc qđ no.de simo.in sinuatum in vl.glosa.

c Respōdeat.ergo vt habeat locū hec decr.re q̄rit q̄ hērp̄sūū sit icita tiōe vt.s.ō fide vētat rūsu rus sicut in snīa req̄rit q̄ citata ps vt veniat audi tura sniam alias sine ap pel.rescidit.ff.q̄ sen.si ne ap.resci.l.i.§.itē cū ex eo

d Hereticus.sic z alii s crimib⁹ excōicat⁹.qz nō venit rūsur⁹ de crimi ne si in excōicatiōe stat p annū post annū babet ꝓ cōuicto.xi.q.iij.rursus. z.c.quicunq;.

ACcusat⁹ de heresi d uide decr.in quat/ tuor p̄es. In quaꝝ p̄ia ponūtur tres casus qb⁹ quis dicit relapsus z du rat vsq; ad.§.Izvero Ibi scōa in qua dicit q̄ piur⁹ in cām heresis certis ca sib⁹ testimoniū p̄bibet.z durat vsq; ibi sane In ter tia in quo ponūt ser cas⁹ olim dubitati.an ad offi ciū inqu isitoꝝ spectarēt vsq; ad.§.religiosi Ibi q̄r ta in qua dicit religiosos in heresi delinquēres gra ui⁹ aliꝰ puniēdos.

b Vehemēs.nō violē ta.de p̄sum.c.litteras. z facit quod dixi.s.c.pr.

i Fiction e.ī dicit.q̄ vere nō p̄t dici relapsus de quo nō constat an fue rit lapsus.sicut dicit ca/ non q̄ nō p̄t dici renat⁹ qui p̄ius nō fuit natus. de cōse.di.iij.q̄ in mater nis.neq; ei dici i eū regeneratio p̄t quē generatio nō p̄cessit.vt ibi dicit ꝓpter vehemētē ergo suspitionē fingitur lapsus.ita q̄ post abiurationē rediens fingitur relapsus.sepe ei iura tīa fingunt.de hoc.l. di. ferrum.

l Et hoc.s.post abiurationē repitur lapsus.

l Grauius.s.q̄s si nunq; abiurasset.

m Pena.s.e.abolēdā.§.illos q̄q;.z.s.e. sup eq.

n Secta.multa potes videre.xxiij.q.iij.c.penul.

o Articulo.quos habes explicatos.s.de summa trinitate firmiter.

p Simpliciter.p hec verba.puta q̄ si abiurasset solum in illo.c.licet laberetur in alio.nō diceretur relapsus. Et nota q̄ in definita equipol/ let vniuersali.ad idē de priuil.qz cum.z nunquid de vno articulo infa/ matus se teneatur de omnib⁹ expurgare.no. de conse.di.ij.ego berenga rius.z puto hanc litterā p̄o illa parte facere quod non teneatur.tamen si id faciat valet et habebit postmodum locum pena relapsoꝝ vt sequit.

q Judicari.ℨ.L.de transac.si de certa.ff.de trās ac.qui cum tutorib⁹. §.i. vbi generalis transactio restringitur ad id de quo specialiter actum erat. Ideo illa locum habent ī nō connexis sed hic omnes hereses sunt connexe.quia habent caudas ad inuicem colligatas.z de vanitate conuentūr in idipsum.s.e.excōmunicam⁹.i.z.ij.vnde nō querimus an sit relapsus in illā heresim in quā p̄ius fuerat lapsus.sed querimus an fuerit relapsus in heresim post abiurationē iteruum lapsus. licet in alia secta dicitur relapsus

r Munera.differētia est inter donū z mun⁹ munus eni er causa dat donū er causa z sine cau sa.ff.de ver.si.si inter do num.

s Nō possit.puta p̄o p̄ter necessitatē famis.xl di.quiescam⁹.lxxxvi.di. non satis.vel ignorabat illos hereticos.z sic p̄r ignorantiā excusat.ℨ.de re.iu ignorantia

t Verbis vestris.si.s de re.ec.non ali.hic con/ sultissimo.

v Id.s.receptare deduc cere visitare associare do nare mittere vel fauorez impendere.

r Repellant.vi.q.i.q cūq;.z.s.ō res.testiōiuz

y Velando.dupler est forma iurandi.qđ dicit s.de accu.qualiter.ij.

z Postmodū er inter/ uallo vt sit hic speciale fauore catholice fidei alī as nil esset hic fauoris vt s.de testi.co p̄terea.

a Indicijs.s.c.s.e.i fi/ dei.z sic p̄ indicia statur p̄bationi.z de hoc.s.q̄ si.sint le.trāsmisse.

b Aliud obstat.s.q̄ p̄ dictum periurium. vnō si de falso redarguerētur non stabitur cōtra dicto. de testi.ex tenore.

a Priuilegiarum No. magis priuilegiatū an/ teponi.s.de of.le. volen tes.xxi.di. deniq; .ff. de of.proconsu.l.vl. cliij.

b Aplica.m̄ro mi⁹ a e Saperent.sicut ē cir ca aras idolorum nefari as preces emittere.sacri ficia offerre demones cō sulere eorum responsa su scipere.xxvi.q.ij. hi qui. z.q.iiij.igitur vel associ⁹ ant sibi p̄opter sortes ex ercendas hereticos. vel faciunt predicta.cū cor/ pore vel sanguine christi vel in sortib⁹ vt possint habere rūsa.puer⁹ bapti/ sāt vel eis similia.

d Manifeste in dubio ergo hoc cāu nō hñt iu/ risdictōz z lz alias iuder agīscat an sua sit iurisdi/ ctōz ī dubio dicāt iuris/ dictōz hñe.ff. ō iudi.si q̄s er aliēa q̄ ī ordinario lo/ quitur hictamen nisi id manifeste appareat se nō intromittit.z est si.s.e.li.de censi.c.i.§.notoriat ℨ.de pe.c.i.s.de of.dele.c.vl.

e Et ℨ illos q.d.m̄ro min⁹ si ℨ alios

f Offendiculū pluribus intērus minorē ad singula sensus z sepeq; ad vtrūq; festinat neutꝝ bene pagit.xvi.q.i.p̄biteros.z.L.de assen.nemo.

g Hereticos.ℨ.s.e.t.c pen.vbi defensorez z fautorez hereticoꝝ here tici sūt.solū in fauēre z defendēte sed in credente loqt ibi.

b Ad sa/ lutē.vt puta vt fundaret vel edificaret eccl'iam hospitale l'aliū p̄ū locū l' faceret sil'e p̄ū op⁹ vt in auc.de ec.ti.§.si q̄s edificatōz.col.ir.

i Lē palib⁹ hoc ōz.qz sec⁹ si ieiunio vigilijs oronib⁹ l'sil'ib⁹ constiterit illa pnia idē ēt si non posset illō iiū ctū lz salutifer exp̄leri p aliū. sic cēt theologiā audire vel similia

lz Heredes.xij.q.ij.eps qui filios.de sepul.c.vl.de rap.in litteris.

l Onere.xvi.q.i.si quis laicus de deci.pastoralis.z.c.cum nō sit.L.ō serui.z aqua.l.ti.puintiali.s.de pig.et litteris

m Extincto.crimina extinguuntur morte.vt.xxiij.dist.quorundam

xxiij. q. ij. admonere. ff. de his qui mor. si consci. l. vl. et quo igit extincta est crimen. z penitētia non est imposita pro crimine iam extincto. nō imponatur vlterius.

n Casu. quia non fuit reincorporatus vnitate ecclesie.

o Post mortem. xxiij q. ij. sane. z. C. ad. l. iul. maie. l. vl. z intellige ꝺ vsq; ad. xl. annos. nam postea abdicari nō poterunt etiam a romana ecclesia a filijs catholicis. qui illa tanto tpe bona fide possederunt. qđ ꝓm est si parentes catholici putabantur. vt. s. e. li. ꝺ prescrip. c. vl.

p Impedire manifeste vel nō manifeste dum mō hoc constare possit.

q Castigari, sic j. ꝺ penis romana.

r Delinquentis. nam grauius delictum est ꝯ uius vindicandū. xxiij. q. i. non afferamus. s. de excel. prela. tanta. z in eq libus delictis equales sint pene. j. t. prox. c. vno in fine.

s Religiosi. si isti reputantur heretici non sunt dicendi religiosi sed religionis obūbratione fuscati. s. e. ti. ad abolendā §. i. z cetera.

t Immurationis. s. e. ti. c. penul.

v Seculares. s. clerici vel laici. z pcor. optie. s. ne cle. vel mo. c. sed ne.

x Consimilibꝫ. de quibus vidisti. s. prox. §.

Statutū directe. puta ne aliquis ciuis illi⁹ loci accusari possit. vel ꝺ eius inquiri sup crimine heresis vel q null⁹ cōtra aliū de crimine heresis audeat testificare i bis similia.

z Indirecte. puta vt null⁹ possit de aliq crimie puniri ab aliquo q̄ a potestate. vel vt nullus alius q̄ potestas possit aliquem capere vel capi facere vel vt nullus nisi sit de familia potestatis possit arma portare i bis similia.

a Retardari. no. ꝺ generale istud. quod differtur non aufertur. xxiij. q. vi. c. ca. i. ſt Nomine. s. de elec. fundamenta.

c More. no. morā vitā dā. de hoc dixi. s. de cle. ca. vl.

d Tale. s. q directe vl indirecte impedia t vl retardet.

a Retardentur. vnde statuto de nō portandis armis excipiet inquisitor familia z bis similia. nō tū debēt inquisitores abuti cōcessione portatōnis

b Compellendos. sic carmorū. vt in cle. e. ti. nolentes.

e. de iurīur. licet. de excep. c. vl. j. de sen. ex. decernimus. Joban. an.

Si aliqui. sic officiū legati nō expirat reintegra mortuo papa. vt de of. leg. c. ij. sic z officiū inquisitoris heretice prauitatis in fauorē fidei re integra non expiret. vt hic.

d Expiret. sicut ptās delegator⁹ dator⁹ ad cās. s. de of. ꝺle. licet vndi

e Incepta. de quibꝫ nō dubitabat p iura pro (q̄ z c. gratū. z. c. relatū rime inducta z nō incepta. qr p quēliber iudicialē attū etiā pter citatōr iurisdictio perpetuatur. vt dici solent in decr. de of. le. licet ibi vti cepit.

f Non cepta. no. qr si hoc esset spāle fauore fidei catholice vt j. dicitur ergo vbi nō est fauor eius cōtrariū ē regulare. z sic no. terminatā. q. not. s. de of. dele. licet. qua querit an ꝓpetuatio facta in vno articulo ꝓpetue

rit in alijs p easdē lras delegato cōmissis. ad idē. s. e. li. de of. dele. c. vlt. §. officiū. z est in hoc differētia inter istū inquisitorē z ꝓseuatorē vt ibi ꝓx.

g Emerserant. vt si tpe mortis pape non erat titius hereticus. postea sentirit heresim de hoc poterit cognoscere inquisitor.

h Fauorē. sic. s. e. in fidei fauorē. z. s. c. accusatus. §. iz. cū si. multū officium. diuido decre. in tres ptes. In pria in (tis. in hoc tiformat inquisitores ad deum. vt ei⁹ timorē hoim metui añponāt i pceden do simul vl separati ꝺ hereticos suos z suos fautores. z etiā in eos absoluē do cū ꝓe redierint. z durat vsq; ibi. ꝓm qr. In secūda pte in qua eos instruit in mō examinandi testium z i psonis q testificata scribere debeant. vsq; ad. §. cōpescēdi ibi incipit tertia in qua eos instruit circa psonas p quas impediri posset vel differri inquisitionis negocium. lz Prouintia. inspicit factū. qr idē si i ciuitate dioceси vl alio certo loco

l Vbiq;. sic z ordiari⁹ i q̄libz pte dioceси sue pcās audiret ꝓ tribūali sedere. s. e. li. ꝺ of. or. cum eps. ad idē ꝺ of. le. nouit

m Separati regularitē ꝺ nisi ex forma ꝓmissionis id hēat. s. ꝺ of ꝺle. cāz. ex c. cū pl̄es. s. e. li. sz ē hic ꝓ le fauore fidei vt efficaci⁹ vt. s. dixi. z cāpāt i hac pte ordiarijs q̄ ꝓ q̄libz p se procedere pt. ff. ꝺ of. ꝓ sul. l. i. qđ ꝺ ordiarijs intelligē. q i solidū iurisdictōez hūt sicē in scolarib⁹ epis mgris z docto. C. ne fil. ꝓ pfe. auc. hita. sec⁹ ibi q̄ n hūt i solidū sicē cū. c. ꝓgnoscit. qr tūc q̄libz sepa clāris p se nō ē iudex. ad ꝺ qđ no. xv. q. vij. epo nulli⁹. z ꝺ of. or. irrefragabili. z ꝓcor. ad hāc decre. j.

n Di (e. p hoc. io. anuino. xi. q. iij. iulia⁹ sic. s. e. li. ꝺ imu. ec. clic. ad id codem vergentis.

o Procedat. hodie restricta ē ptās iquisitor⁹ ich busdā. p cle. e. c. multor⁹

p Labe. generaliter l sicut vl ꝺic ꝺ ea de q̄ suspect⁹ vl quiet⁹ erat. de hoc dixi. s. e. accusat⁹. §. i. io.

q Eccie. q̄ gremium non claudit. s. c. sup eo.

r Formam. xi. q. iij. cū aliquis. s. de sen. ex. cum desideres.

s Consuevit. i. q. vij. quotiens cordis. z. c. saluberrimum. de consec. di. ij. ego berengarius.

t Si fata. xxvij. di. q interrogasti. i. q. i. sicut ficti. xxij. q. v. cauete. ē tū interdum vtilis simulatio. xxij. q. ij. vtilē. z dic de hoc vt ibi. z. xxiij. q. i.

v Fallētes. mētiri deo pñt. fallere aūt ipm ñ pñt. de cōse. di. ij. Cofficij.

x Lupum. s. de renū. nisi. §. propter maliciam. (panē de altari.

y Duas. integrum enim est iudicium quod plurimorū sententijs confirmat. s. de of. dele. prudentiā. ad idē. xx. dist. de quibus.

z Discretas. semper enim qui graues causas ecclesiasticas audiunt debent esse discreti. s. de consang. z affi. c. i.

a Idoneos. sic. s. de proba. quoniam contra falsam, et dicit vt ibi,

a Ad premissa. per hanc litteram bene patet q tabellio factus monachus non potest exercere quo ad alia tabellionatus officium. z hoc etiã bene patet ex extrauaganti boni. debent superioribus de offi. ordi. circa medium dec. z idem phabamus olim p decre. s. ne cle. vel mon. sicut p l. de sacrosan. ec. l. antepe. xvi. q. i. §. nouarum. l. de epi. z cle. l placz. no. tñ guil. in spe. de statu monachorum. v. rvij. q veteres rogationes cõplebit sed nouas non assumet. ff. fami. her. l. alienatiões. ff. de post. l. i. §. casũ. ff. de neg. gest. nã z seruꝰ. §. si vno ad idẽ. s de iudeis iudei de ciuitati cum si.

b Canonis. s. ne cler. vel mon. sicut te.

c Premissa. hoc est regulare. vt dixi. vt. rij. q. ij. c. idigne. ꝺ sẽ. ex. sacro

d Postposita. q̃d ꝺ opet. habes. s. de ap. pastoral. z no. c. t. vt ꝺbitꝰ.

e Ipos. s. questuarios

f Facultatẽ. ꝺ vult dicere. q si sacra p inq̃sitores ꝓgregatões p negocio fidei veniãt aliq̃ ꝺ rũ si falli vl aliꝰ q̃stuarij z velint ibi p̃dicare pñt ꝓpelli p censurã ec. desistere.

b Auxilio. xxij q. v. pdest. ꝺ of. or. c. i.

g Duab. s. ꝺ rescrip. nõnulli q̃d dicemꝰ ꝺ nouo decre. s. e. li. statutũ. de rescrip. vides q ista ꝺcre. fuit clemẽtis z sic q̃ ad hoc videt ista decꝛ. p illã correcta cũ sit pteriꝛ. ad idẽ. s. e. li. de ꝓstit. c. i. cũ suis cõcorꝺ. ℨ. q ꝺcre. illa locũ hꝫ in litteris ipetratis a pte ℨ ptẽ lꝫ in cõseruatoribꝫ locũ hẽat vt. s. e. li. ꝺ of. dele. c. vl. §. ꝓseruatores. sꝫ istud ẽ quoddã speciale fidei fauoꝛe q̃ nõ tollit p generalẽ cõstõem. lꝫ postea sẽ securã. ad hoc. j. de re. iu. generi. z q̃ ibi dixi. io. ã

i Dubiectis. q extra territoriũ ius dicẽti impune non pareꝫ de cõstitutõe. c. ij. s. e. li. ff. de iuꝛisꝺ. omn. iudi. l. vl. z hoc q̃ ꝺ dicit habebamꝰ. s. e. excõmunicamꝰ. §. ij. moueantur.

k Approbatas. oĩa ei nostra facimꝰ quibus auctoritatẽ nostam impartimur. l. de ve. iu. e. l. i. §. sed neq̃.

l Publicum. sic. j. de pe. felicis. z. ij. c. proꝛi.

¶ Tt commissi. hic incipiũt decr. bonifa. z hñt q̃dã hic rubꝛi. de inq̃sitoꝛibꝫ hereticę prauitatis. sed nõ ꝺz hic eẽ rubꝛi. z fuit erroꝛ scribentium ex supscriptiõe pueꝛ nies q̃ pũrauerũt q̃ bõi viꝝ. esset supscriptõ resiꝺuũ esset rubꝛi.. z cõprehẽdit ista decr. pla vtilia p expediẽdo officio inq̃sitoꝛ. ꝺat ei eis ptãtẽ committẽdi citatiões z sentẽtiaꝝ denũciationes ꝺat ptãtem vocãdi ptos clerũ z populum vt eis assistant. ꝺat potestatẽ pcedendi contra illos qui de sua in aliã prouintiã se transtulerunt. ꝺat potestatem reperendi libꝛos z processus cõmutandi z mitigandi. penas p uandi z priuatos denunciandi officijs z bonoꝛibꝫ hereticos fautoꝛes z habuerũt. z exercuerũt. quibusuis etiam clericis secularibus officiũ ipsuz habentibꝫ. etiã si idẽ fratres religiosi z clerici sint in sacris ordinibꝫ constituti exercendi libere officiũ ipm quo ad premissa non obstãte statuto aliq̃ cõtrario canonis b vel ordinis quocunq̃ vallato munimine potestatẽ. ¶ Cõpescẽdi preterea monitõne premissa c per censurã ecclesiasticã appellatione postposita d. predicatoꝛes questuarios vbi cõtigerit pro inquisitionis seu fidei negocio congregationẽ fieri. vl aliꝛ eidẽ negocio quõlibet ex hoc impedimentũ aliquod afferri. a predicationis officio quod ad ipos e nullatin f pertinet quoꝛ tñ iterẽ tñ charitatiua sb sidia suppliciter petere. ac indulgẽtiam si forte habẽt exponere liberã vob z singulis vestrũ concedimus auctoritate presentiũ facultatẽ g. ¶ Denicq vt circa premissa plene vobis z singulis vestrũ coertionis expeditaz inuiolabilis adsit auctoꝛitas. volumus vt ea omnia viriliter exequamini si op fuerit inuocato auxilio h brachij secularis contradictoꝛes per censurã ecclesiasticam appellatione postposita compescendo. non obstantibus aliquibus priuilegijs vel indulgentijs quibuscunq̃ psonis cuiuscunq̃ conditionis dignitatis vel gradus religionis vel ordinis comitatiꝫ vel vniuersitatibus ciuitatũ z locoꝝ specialiter vl generaliter sub quacunq̃ verboꝝ expressione vel forma a memoꝛata se. cõcessis vel in posterũ concedendis. cũ eꝛ huiusmodi vel alijs priuilegijs z indulgentijs nullũ vobis in tante pieratis negocio velimus obstaculũ interponi z constõi de duabꝫ i dietis edita in cõcilio generali. ¶ Statuimꝰ insup vt potestas capitaneus seu rectoꝛ vel cõsules seu q̃is aliꝝ qui ciuitati presunt loco alteri ad pñs aut preerint in futuꝝ ad requisitionẽ ꝺiocesanoꝝ vel vicariozũ suozũ seu inquisitoꝝ hereticę prauitatis iurẽt precise attẽdere inuiolabiliter z obseruare ac facere a suis subditis obseruari toto tempoꝛe sui regiminis in terris sue iurisdictiõi regimine subiectis k cõstitutiões contra hereticos credẽtes receptatoꝛes. fautoꝛes z defensoꝛes eoꝝ ipoꝝq̃ filios z nepotes a sede apostolica pmulgatas ac etiã approbatas l que qui iura de scendentes eoꝝ. ita tamen q hoc fiat de ꝺiocesanoꝝ vel in eoꝝ absentia vicariozum suozum consilio. nisi idem scienter talibus beneficia ꝺntulisset. h. ꝺ.

n Vestigijs. in diuersis cõmissionibus quas suis temporibus fecerant inquisitoꝛibus hereticę prauitatis. io. an.

o Singulis. possunt enim procedere simul z diuisim. s. c. pri. in pnc.

p Sententiarũ. has etiam cõmittunt conseruatoꝛes sed de inquisitoribus maioꝛ erat dubitatio. quia illoꝝ ministerium videt electum s. de of. dele. c. vl.

q Tuleritis. vide j. circa fi. c. plenã concedimus facultatẽ. ad hoc idẽ repetas in fi. cuiusli. ber. ꝺ.

r Expedierit. sic. s. c. i z. c. pri. §. verum. z j. e. c vl. io. an.

s Procedendi. quid in casu conuerso in eo. s. qui alibi crimen hereseos commisit z modo est in prouintia huius inquisitoris ꝺic q̃ poterit cognoscere. quia vbi inuenitur quis de crimie. l. vbi de cri. agi. opti. l. i. z sc̃m hoc esset reperire. q interdum duo inquisitoꝛes cognoscerent. pone peccauit in rauenna ti z transiuit ad mediolanũ sm hoc rauennas z mediolanenses poterit cognoscere. nec est mirũ vt. j. e. c. per hoc.

b Quibuslibet. siue sint ipi scribẽtes l aliꝝ ad quos quomocunq̃ ꝺuenerint ꝺicta scripta.

c Vel mutandi. regulariter. ℨ. ff. de re iudi. l. paulus. z l. acta. §. i. z. s de of. dele. in litteris. fũctus est enim iudex officio suo iudicando bene l male. vt ibi.

d Honoribus. no. in ea parte qua priuat vel p uatos denũciat dignitatibus ecclesiasticis z ecclesiasticis beneficijs requirit concilium ꝺiocesani vel eo absente eius vicarij quia sicut institutio fit eis auctoꝛizantibꝫ sic etiam debet fieri destitutio. de instit. ex frequentibus. de bere. cum ex iuncto. in fi. sed cum priuat officijs publicis et honoꝛibus non requiritur consilium eoꝝ vt pater ex ordinatione istius littere. z ideo quia cessat in illis superioꝛ ratõ

e Scienter. si. s. e. ca. ij. §. ad hoc. z j. c. ꝺcreuit z presumemus ignoraꝛ nisi probentur scire. j. de regu. iu. presumitur. ff. de proba. veriꝰ. q sane intelligas. vt not. in dicta regula presumitur.

f Puniendos. vnde debet pena non venit premium. ff. de le. i. si seruus plurium. §. qui autem. xvi. q. i. legi. cum si.

Contra christianos redierint. prius forte fuerant iudei postea facti sunt christiani. isti dicūtur redire bi qui nunq̄ fuerāt iudei, sed sp christiani. illi dicuntur transire.

h Infantes. s. minores septennio. vnde videbant nō obligati ad fidē. quia etas illa ignorat quid videat. ff. de fal. mo. l. i. vnde nec spōsalia tales cōtrahere pnt. s. c. li. de spon. c. vno. sed ꝓtrū est verū qz tali sacramēto obligati sūt etiā ignorantes. s. de bap. maiores. de conse. di. iiij q̄ris sicut z punitur etiaz ignoranter rebaptizat⁹. eadē di. qui bis. z. c. se.

i Absolute. ergo absolute coactus non recipit sacramentū baptismi sz conditionaliter z metu mortis coact⁹ bene. xlv. di. de iudeis. s. de bapt. maiores. coacta enī voluntas voluntas est. xv. q. i. merito querit. Est ār absoluta coactio cū qs renitens inuit⁹ z reclamans fertur ad fontes. z cū verborū prolatione immergit. z est si. l. dis. p̄ sbiteros. s. qd̄ metus cā sacris.

l Judeos. non ergo possunt isti se iuuare per professionē quā contēpserūt. ff. de apostat. l. hi q̄ sanctā. licet alias infidel non recipiāt ad testimoium. s. de test. c. i.

l Procedēdū erit ne p istud capl'm canon ille correct⁹. i. q. iiij. iudei. vbi dicit q̄ bona iudeorū devoluūtur ad catholicos filios. sed bōa hereticoz sunt ꝓfiscata. j. eo. cū scōm qz correctio iuris ē vitāda. dicēdū videtur q̄ nō vt istud. c. loq̄t de pena psonali. nō ō dānatiōe bonoz. maxime qz hec noua iura qñ corrigere intendūt hoc exp̄mūt. s. de ꝓcess. p̄ben. c. ij. j. de sen. ex. c. vl. ↄ videt cū apte dicat eos puniēdos vt hereticos. ergo eorū bona nō devoluūt ad filios. j. e. cū scōm qđ tuti⁹ videt nec necesse ē vt noua let corrigēs p̄cedentē illis faciat mētionē.

Decreuit. in ꝯmissionib⁹ p cū factꝫ sup heretica (s. e. li. ō ꝓsti. c. i. io. a) prauitate. n Conuiscari. vt sic mulier mariti odio nō grauet. j. de re. iu. nō debet cū suis concoz. qz nec vxoz pro marito ꝺuenit. ff. ne vx. pro ma. in fi. in cā pmipilarij. ff. in q. ca. pig. l'hypo. ↄ. l. sacris

o Aūc. s. rpe contractus. ergo si tūc ignorabāt licet postea sciuerint non habet locū pena vt sic inspiciat initiū. s. de emp. z ven. cū dilecti. p iumūtur aūt ignorare nisi probentur scire. ff. de proba. verius. de boc. e. q̄. z. j. de regu. iu. ꝓsumitur. io. an.

Saturū. innocentij. Si loquat de quarto babebam⁹ id in cōmissionib⁹ p eum factis. vt dixi. s. c. proxi. si dicamus de tertio posset loqui de decr. §. e. vergentis. z. c. excommunicamus. §. credentes.

q Alexandri quarti. s. e. quicunq̄. §. hereticis.

r Inane. hucusq̄ durat antiqua ꝓstitutio. modo sequit declaratio in qua declarant. no per hosti. s. e. vergentis. z hāc declaratōm sic intelligo Si titius fuit hereticus receptatoz fautoz vel defensoz z habuit filium z filiā vterq̄ ipsoz subiacet phibitiōi. z si ille fil⁹ hebeat filiū. ipe nepos ex filio phibitioni subiacet. sed si filia habeat filiū. nepos ex filia nō subiacet huic phibitioni. Itē si mulier aliq̄ ē heretica z habeat filios. soli filij includunt hac phibitōe. sed nepotes ex filijs nō z hoc intendit hec declaratio. Et hoc scōo casu cum mr fuit heretica intelligas verū si pater fuit catholic⁹ vt ei⁹ respect⁹ non habeat z facit in hoc ↄ id qđ no. acur. ff. ad l. iu ma. le q̄s. vbi dicit q̄ eadē ē pena cū mr ꝺmittit crimen le. ma. q̄ ad descēdētes sicut cū vir Est tñ sciēdū q̄ vbi alias non caueret ō descendentib⁹ p materiā lineā. illi nullo gradu ꝓhibēdūt p sniam iuris l'hois vt. j. de penis. vbicūq̄. sz q̄ filij etiā filiaz includerēt videbat pbari p decre. s. de pēis in quibusdā. §. sacri. vbi punit posteritates. z. j. ti. pr. c. vno. z videbāt illi puniri z p verba z p mentē. p verba qz sūt descēdētes et a ꝺboz significatōe nō ē recedendū. ff. de le. iij. l. nō aliter. z dīa agnitōnis z cognitiōis hodie sublata videt vt in auc. col. ix. de heredi. q̄ ab ite. defer. z de mēte idē videbat. qz voluerat constō punire hereticū in filijs.

Contra⁹ christianos qui ad ritū trāsierit vel redierint iudeorū: etiā si hmōi redeūtes dum erāt infāres[b] aut mortis metu non tñ absolute[i] aut ꝑcise coacti baptizati fuerūt: erit tāq̄ cōtra hereticos: si fuerit de hoc cōfessus aut p christianos seu iudeos[k] cōuicti. z sicut cōtra fautores receptatores z defensores hereticorum sic cōtra fautores receptores z defensores taliū est ꝓcedendum[l]. J Item.

Decreuit[m] felicis recordationis inno. papa. iiij. q̄ ꝓpter hereſi maritoz vxoz catholicoz dotes nō debeāt cōfiscari[n]: qđ intelligēdū fore cēsem⁹ nisi forte mulieres ipe cuz viris matrimonia cōtraxissent quos hereticos tūc sciebant. J Idem.

Statutū[o] felicis recordatōis inno. z alexan⁹ pdecess. nostroz nevidelz hereticī credentes receptatores defensores z fautores eoruz ipoz filij vsq̄ ad secundā generatōnē ad aliqđ beneficiū ecclesiasticum seu publicū officiū admittūtur qđ si secus actū fuerit sit irritū z inane[p] premū[q] z scōm gradū p paternā lineā cō prehēdere declaram⁹. p maternā vero ad primū dūtaxat volum⁹[r] hoc extēdi J Hoc sane de filijs z nepotib⁹ hereticoz credētiū z alioz hmōi qui tales esse[c] vel talis etiā decessisse ꝓbāt. intelligendum esse videtur. nō aūt illoz quos emendatos esse cōstiterit. et reincorpatos[s] ecclesie vnitati. z p culpa hmōi ad mādatū ecclie penitētiaz recepisse quā ipi vel iā ꝓfecerūt vl' humiliter ꝓsecutioni eius insistunt[e] vel pati[t] fuerint ad recipiēdā eadē J Jō

Inquisitores[u] hereticē prauitat⁹ ab apostolica sede seu alio vel aliis q̄busliber[v] deputati de hmōi crimīe inquirere cōtra eos nequeūt. aut eius ptextu ꝓcedere cōtra eos. nisi in literis commissionis apostolice[x] q̄ hoc possint ꝓtineat expresse[y] si tamē inquisitores ipsi eos vel alios supiores p̄latos sciuerint vel iuenerint circa crimē hereseos cōmisisse. aut eos ō hoc diffamatos existere vel suspectos. id tenebuntur sedi apostolice nunciare[z]

J Idem.

Der[a] hoc q̄ negociū hereticē prauitatis alicui vel aliquibus ab apostolice sedis generalit⁹ in aliqua prouincia ciuitate vel dioceſi. delegat⁹ diocesanis epis. quin et ipsi auctoritate ordinaria vel delegata[b] si habēt in eodē procedere valeāt nolumus derogari. J Verū vt dictum ī quisitionis negocium efficacius melius valiusq̄ procedat concedimus q̄ p eos ipsos z per inquisitores de facto eadē inquiri valeat cōmuniter vel diuisim. si diuisim processerint teneantur[c] sibi inuicē communicare ꝓcessus. vt per hoc possit melius veritas[d] inueniri. z nisi hoc casu inquisitores

reincorpatos ecclesie vnitati, z p culpa hmōi ad mādatū ecclie penitētiaz recepisse quā ipi vel iā ꝓfecerūt vl' humiliter ꝓsecutioni eius insistunt[e] vel pati[t] fuerint ad recipiēdā eadē J Jō

Inquisitores[u] hereticē prauitat⁹ ab apostolica sede seu alio vel aliis q̄busliber[v] deputati de hmōi crimīe inquirere cōtra eos nequeūt, aut eius ptextu ꝓcedere cōtra eos, nisi in literis commissionis apostolice[x] q̄ hoc possint ꝓtineat expresse[y] si tamē inquisitores ipsi eos vel alios supiores p̄latos sciuerint vel iuenerint circa crimē hereseos cōmisisse, aut eos ō hoc diffamatos existere vel suspectos, id tenebuntur sedi apostolice nunciare[z]

J Idem.

Der[a] hoc q̄ negociū hereticē prauitatis alicui vel aliquibus ab apostolice sedis generalit⁹ in aliqua prouincia ciuitate vel dioceſi, delegat⁹ diocesanis epis, quin et ipsi auctoritate ordinaria vel delegata[b] si habēt in eodē procedere valeāt nolumus derogari. J Verū vt dictum ī quisitionis negocium efficacius melius valiusq̄ procedat concedimus q̄ p eos ipsos z per inquisitores de facto eadē inquiri valeat cōmuniter vel diuisim. si diuisim processerint teneantur[c] sibi inuicē communicare ꝓcessus. vt per hoc possit melius veritas[d] inueniri. z nisi hoc casu inquisitores

facit. ff. de senat. l. libros vbi dicit senatores vocari deberi ipos senatores z filios coz. z nepotes. z nepotes ex eis nepotes vo ex filiabꝫ nati senatores nō dicēt. sed prīs sui condi. sequentur.

a Primū z scōm gradū. i. filios z nepotes. et hoc patet etiā ex. §. se. z. s. e. vt cōmissi. ad fi. z est casus q̄ filij[y] puniūꝓpter delictū prīs. de hoc dicit s. e. c. ij.

b Volum⁹. s. dixit ō claram⁹. hic dicit volum⁹. qz in q̄tū pūit descēdēres p masculinū ōclarat ius vet⁹. in q̄tū descēdētes p femininū. statuit ius nouū. ad idē j. ō penis vbicūq̄. z bñ facit hec lra ad questionē quā q̄rit. an filij illegitimi includāt hac phibitōe z vī q̄ nō. qz nō sūt in prīs postestare. insti. de nup. circa fi. sz q̄ ptās nil operāt hoc dicēres p matrnā lineā primi grad⁹. cū tñ filij ī ptā te mrīs nō sit. z hoc equū ne pl⁹ habeat luxuria q̄ castitas. in auc. de restit. z ea q̄ pa. in fi. col. iiij. lz i terdū sec⁹. s. de biga. qz circa. xm ē tñ q̄ isti alio capite phibent z a succ cessiōe. vt. s. q̄ filij sint legit. p venerabilē i fi. z ab bonorib⁹. lvi. di. p totū. s. de fi. presb. per totum.

c Esse. nūc qz viuunt.

d Reincorporatos qz lapsi fuerāt simplr nō relapsi de q̄ dic vt. s. e. accusatus.

e Insistunt. ad hoc. s. de tē. or. ex tenore. z. s. ō for. c. vl.

f Parati. erq̄ nō stat p eos nō debz eis iputari. de hoc. s. ō eo qui mit. in pos. c. i. z. ij.

Inquisitores. inq̄sitor pape sup hereſi sine spāli mādato nō inq̄rit cōtra epm sed si eū culpabilē sciuerit nūciabit pape.

h Quibusliber de quib⁹ min⁹ dubitak.

i Apostolice. Nota hāc lram. nō dicit in lris ꝺmissiōis aplice vel alioza qbꝰ ꝺputati fuerint fm q̄ dixerat in prī. p qđ omissū vī q̄ inq̄sitor ꝺputat⁹ ab alio q̄ a papa etiā si habeat expressū mādatū inq̄rere nō possit ↄ epm. z lz antiq̄ iura dicāt q̄ sinod⁹ audit cām crimīalē epi lz diffinitiōem pape reseruet. iij. q. vi. ac cusat⁹. z. c. se. v. q iij. duodeci tñ cōmittere nō poterūt in hoc casu. z isti inq̄sitores nō poterūt inq̄rere. etiā vt instructā remittāt cām. s. ō ap. cō stitut⁹. qz nō solū diffinitio sz ꝓcessus z inq̄sitio ē ipis interdicā p hoc. c.

k Expresse. quātū cūq̄ igit sint verba exp̄ssa generalia puta vt inq̄rere possit ↄ quoscūq̄ c⁹ cūq̄ ꝺditōis dignitat⁹ aut stat⁹. nō inq̄reret ↄ epos nisi id exprimat. ergo ecce p̄rogatiua epoz. ad idē j. ō sen. ex. qz piculosū.

l Nunciare q̄cito poterūt ꝓpter piculū qđ ex facto posset insurgere.

Per hoc generaliter bñ dicit. qz sec⁹ (cōcor. s. e. li. ō cl. cis ḡ. c. vno. esset si fieret de certis crimib⁹ z psone spālis ꝺmissio. q̄tū ei ad illā cām p̄iudicaret ordiarie ptāti. vt. s. de or. leg. studuisti. qz generi. per spēm tē. j. de re. iu. generi. cū suis cōcor.

n Delegata si habent. forte ꝓñs delegatā ab hoie qđ accidit ī ordiario. ñ tñ tūc cū papa sibi ꝺmittit crimē sec⁹ si eū mouet suū officiū excitādo qđ dic vt. s. ō of. or. lz. z ḡue. vel bñt ōlegatā a iure. sicut ē videre ī hoc crimīe sup exceptos. s. e. t. abo

o Diuisim. sic z ples inq̄sitores cōiter z diuisim ō hoc crī cēdā in fimie ꝺgnoscere pñt. s. e. vt officiū. saluo eo q̄ ōz. j. e. ō multoz. in clemen.

p Teneant. Nota q̄ nō dicit possint. vñ nō relinq̄t eoz volūtari. cum

q Veritas inueniri. ad qđ elaborare iudex ō cius hoc necessitabet. xiij. q. ij. q̄q̄z. s. de pba. qm. ↄ. sed q̄d dices si ꝓcessus isti iuenīāt esse ↄ. tūc ipi ꝺliderabūt. q̄vo primioza loquāt z p ipoz dctā se iudices īformabūt. s. ō testi. ī nfa. ff. ō test. l. iij. ix. di. ego sol⁹. si āt eps fm suum pronūciare vult ꝓcessū inq̄sitoz fm suum qđ iuris. j. sequitur.

a Deferendum. ad idem. s. de rescrip. pastoralis.
b Sententia. licet ergo de vnius delicto inquirat p plures, etiã diuisiz vnica tñ sententia fertur. z sic nõ ob. s. de of. le. licz. ff. nau. cau. sta. li. vbi dicit q de delicto vnius sepius nõ queritr qz illa loquũtur quãdo iã pronunciatũ est quod dic vt no. ij. q. v. habet hoc propriũ. z. s. de ac de his.
c Remittat, quid iuris. alias cũ iudices discordãt, habet, s. de re iu. c. vl. io. an.
d Jura cõia. s. c. j. hoc e. ti.
f Ordinationes. z si volumine non inserras. dũmõ non his constõibz cõtrarias. j. e. c. vl. in fi. sunt enĩ ibi reseruate, et de his loquit, phemiũ b. ti. in fine.

Qui inquisitionis primo approbat z seq̃ri pcipit leges canonibus non contrarias per fredericũ cõtra hereticos promulgatas, secũdo precipit rectores locorum parere inqsitionibus ordinario. vel alteri eorũ inuestigatione captione custodia z punitione hereticoz et fautorũ suoz eoz. pclamationibz appellationibz nõ obstantibus ita tñ q de illo crimine sit mere ecclesiastico nec iudicet nec cognoscant cõtra facientes z nõ parẽtes z eorũ fautores excõicat quã si per annũ sustinuerint vult eos vt hereticos condemnari. b. d.

g Leges. quasdam leges has fertur q clemẽs sub bulla redegerat. sed eas aliter non habemus quo ad verba. habemus tñ quasdã auc. frederici. de quibz esset forsitan intellexit hic bonifacius. C. de epa. audiẽtia auc. statuimus signata sup l. iubemus. C. ō here. auc. credẽtes. auc. si vero dñs z auc. gazaros. habebamus etiã olim quãdam ipius constõem in. v. cõpila. q. incipiebat hec edictali. alias hec decreta li. z erat sub ti. de cõstit. z cadẽ cõpilatio q incipiebat gazaros. sub tit. de hereticis.
b Tunc, hoc dicit. qz postea recessit a deuotione romane ecclesie. p innocẽ. iij. in conc. ifunt ꝺpositus ob certas causas s. e. l. li. de re iud. ad apostolice.
e Quatinus. ergo alias non approbat qz non tenent concor. x. di. c. i. z facit quod no. xxxvij. di si quid veri. xix. di. capitulo primo.
lz Hominibus concordat. s. de elec. fundamenta. c. li.
f Fideles. quis. i. fidelis qui non dolcat fide lesa. j. de pe felicis. ad finẽ
m Catholicos. vnde non per iudeos hereticos vel paganos qui quo ad predicta suspecti sunt. z est si s. de iude c. pe.
n Vel eorum aliquo bodie. dic vt in cle. e. ti. multorũ. §. sane. z §. sc.
o Indilate. Nota q sentẽtia lata sup crimine statim dilatiõe postpoita mãdata est crecutioni. qõ idẽ probat ij. q. i. sicut de pe. di. i. adã. falsit in casibus no. xi. q. iij cũ apud quis iuris de aliis sentẽtijs latis sup personalibus vel realibus actionibus. no. s. de of. dele, querenti.
p Puniendos. quid si inquisitor z ordinarius discordãt in mandato qz vnus mãdat puniri per se condẽnatũ alter mãdat relaxare per se absolutũ. satis videtur supersedendum donec consulat papa. s. e. prori
q Ordinationem. de ordinationibus loquitur inno. alex. z. cle. que sunt reseruate. j. e. vlti.
r Imperialem, ipsius frederici quam non habemus sed approbata ẽ s. in principio. io. an.

in sententie prolatiõe diocesanis vel ecõtra duxerint deferẽdũ [a] p vtroscz simul sentẽtia [b] pferatur in qua ferenda si nõ cõuenerint, p vtroscz negocium sufficienter instructũ a se, ap. remittatur. [c] Siue aũt ordinaria siue delegata epi potestate procedãt illũ in pcedendo modũ obseruẽt quẽ inquisitores possũt et debẽt p iura [d] cõia vel per spãles cõcessiones seu ordinationes [e] se, ap. obseruare. Idem.

Qui inquisitionis negociũ contra hereticã prauitatez ad dei gloriã z augmẽtũ fidei nostre tpib pperet leges [g] quasdã p fredericũ olim romanoz impatorẽ tũc [b] in deuotõe romãe psistẽtẽ ecclesie promulgatas quarin [l] dei z sancte ecclesie sue honorẽ pmouẽt z hereticoz extermiñ psequũt, z statutis canonicis nõ obstãtibus approbãtes z obseruari volentes vniuersos secuꝰ potestates z dños tẽporales ac puintiarũ terraz ciuitatũ aliorũcz locoz rectores quibuscunqz dignitatib vel officijs aut noib [k] censeanꝰ, requirim [o] z monem [o] vt sicut reputari cupiũt z haberi fideles, ita pro defensione fidei diocesanis epis z inquisitoribus heretice prauitatis a se, ap. deputatis aut in posteꝝ deputandis pareãt z intendãt hereticoz credẽtiũ fautoz receptatoz z defensoz ipoꝝ inuestigatiõe captione ac custodia diligẽdi, cũ ab eis fuerint requisiti. vt pfatas psonas pestiferas in prãtem seu carcerẽ eporũ aut inqsitoz dictoz vel ad locũ de quo ipi vel aliqui ex eis mãdauerit infra eorũdẽ dñoz prãtez l rectoz districtũ ducãt vl duci faciãt sine moraiybi pvitos catholicos [m] a pfatis epis seu inqsitoribz vel eorũ aliquo [n] deputatos subarta z diligẽti custodia teneãtur, donecꝰ eoz negocium p ecclesie iudiciũ terminetꝰ, vtcz de heresi a diocesano epo vel inqsitore seu inquisitoribz ꝺdẽnatos pfati prãtis dñi tpales siue rectores vel eoz officiales seu nũcij sibi relictos stati recipiãt in dilate [p] aiaduersiõe debita puniẽdos [p] nõ obstãtibz appellationibz seu pclamationibz pdictoz nequicie filiorũ cũ tã secũdũ ordinationẽ [q] pde. nostrozz cõ pm legẽ impialẽ [r] appellatõis z proclamatiõis beneficiũ expresse sit hereticis z credẽtibz, ac eoz receptatoribz fautoribz [b] defensoribz [b] interdictũ. Prohibem [o] quocz districti [o] prãtibz dñis tpalibz z rectoribz eorũdẽcz officialibus supradictis ne ipi de hoc crimine cũ mere sit ecclesiasticũ quoquomõ [s] cognoscãt [t] vel iudicẽt siue captos proeodẽ crimie absqz dictoz epoz siue inquisitoz aut saltẽ alteri [o] eorũdẽ licentia vel mãdato a carcere liberent, aut executionẽ sibi pro hmõi crimie a dicto cesano vel inqsitoribz seu inqsitore iuncta propte, put ad suũ spectat officium facere seu iplere detractẽt, vel alis dicto, aut inqsitoz iudiciũ sententiã seu pcessum directe vel indirecte [u] impedire psumãt. Si quis vero de predictis potestatibus dominis tẽporalibus rectoribus vel eoz officialibus seu baliuis cõtra predicta fecerit aut prefato fidei negocio sepefatis dicto, episcopo vel inquisitoribus incumbenti seu opponere forte psumpserit vel ipsum aliquatin [v] impedire, necnõ z quescienter [b] in predictis dederit auxiliũ cõsiliũ vel fauorem excõicatiõis se nouerit mucrone pcussum [c], quã si pannuz animo sustinuerit pertinaci, extũc velut hereticꝰ condemnetꝰ, Idem.

Quum fm leges [e] ciuiles nefarias nature cõtrarias incestas nuptias cõtrahẽtes [f] eoipo [w] suaz dñium rex pdant [e], z mr [x] hũanã [y] legẽ trãsgrediẽs, z psertim parentib [o] suis non cõsentiẽtib, raptoris nuptias eligẽs bona oĩa que per legem sibi obuenerãt a raptore ac alijs cõsortib [l] raptus ipo iure [m] amittat certocz [n] cãu ꝺferant

[s] Quoquomodo. idem principaliter vel incidenter cõcor. s. de ordi. cog. tuã. s. qui fi. sint legit. latoz cũ si. alias tamẽ cognoscit inder incidẽter qõ non cognoscit principaliter. C. de iudi. quoties. s. de resti. inte. c. pe. cum suis concordantijs.
t Cognoscant. Nota q licet regulariter de qua re iudex cognoscit p nunciare debeat. ff. de iudic. de qua re. s. de cã. pos. cũ super. tamen hoc fallit interdũ. sicut cum delegãs reseruat prolationem sententie. s. de off. dele. sup questionẽ. sinodus cognoscit de cã criminali episcopi z non pnunciat. iij q. vi. accusatus. z. c. se. v. q. iij. duodecim. idẽ in casu s. de rescrip. cũ cõtingat. vbi ad sui instructiõem de iuris dictione cognoscit qui super illa pronũciat. hic tamẽ vtrunqz expresse vetatur. s. cognitio z pnunciatio. quia iudex huius rei non est capax. z pcor. j. de sen. ex. si iudex.
a Indirecte. ad idẽ. s c. statutũ. i. io. an.
b Scienter. ignorãtes ergo non ligat constitutio. ad idẽ. s. c. ij. in prin ci. z. c. vt cõmissi. in ti. et c. vt decrecuit.
c Percussũ. not. canonem late sententie. z quia nõ reseruat absolutiõem pape, ordinarius absoluere. poterit. s. de sen. ex. nuper.
d Condemnetur. ad idem. s. e. cũ cõtumacia.

Quum fm leges, bõa hereticoz ipso iure sunt confiscata. qõ pbat triplici ar. legali. sed appbensio bonoz nõ fieri ꝺbet p dñm seculare. nisi prius pnunciatũ fuerit sup crimie p iudicem ecclesiasticũ qui hoc possit
f Nature contrarias. in quibz seruus perdit formã. z scelꝰ est tale q non proficit scire venus murat in aliaz formã. C. ad lit. l. cũ vir. z omniũ carnaliũ criminũ ꝑssimũ ẽ vsus contra naturã. xxxv. ij. q. vij. adulterij. z si rotus mũdꝰ vteretꝰ illo vicõ nõ excusat. e. cã z questione flagicia.
g Eoipo. propter hoc facit ad ꝓpositum.
b Perdãt. C. ō incest. nup. l. cũ ancillis. z. l. se. z. l. si quis. ff. e. ti. l. inceste. z. insti. ō nup. §. si aduersus.
i Et mulier. repete ec cũ fm leges ciuiles mulier zc. quare hoc dicaz vi debis. j. z dic mulier ingenua. C. de rap. v. l. vna. §. z siquidẽ. in ancillis enĩ z libertinis non baber locũ pena malorum. vt ibi.
lz Humanã legẽ. C. de rap. vgi. l. vna. bene dicit humanã. i. ciuilem. qz fm canonũ legẽ secus. rapta enĩ fm nos licite contrabit cum raptore si prior dissensus trãseat in consensum. xxxvi. q. ij. tria. z. c. se. z. s. ō rap. c. pe. z. vl.
l Consortibus. delicti vt qnia comitati sunt raptorẽ in quasione vel rapina. vt in predicta. l. vna. C. de rap. virgi. l. vna. §. penas autem.
m Ipso iure propter hoc facit ad propositum. z habes hoc in aucten. de rap. nup. qui rap. nu. in fi. colla. ix.
n Certocz casu. cum parẽtes mulieris. nõ supsunt nec alter eoz vel si supsunt ipsi vel alter. ꝺsenserũt talibus nuptijs hic casu bona deuoluũtur ad fiscũ. vt in pdicta auc. de rap. nu in fi. sed nunqdde iure canonico habebit locũ hec pena. cũ fm canones licite cõtrabat vt. s. dixi. no. io. xxxvi. q. ij. de puellis. alias. §. quibz q pena ista locũ nõ habebit fm canones fm quos cessat interdictũ. nili cũ sponsa alteri [e] rapiat. xxxvij. q. ij statutũ. z accedat qõ no. ij. q. iij. §. notãdũ, in fi. de secundis nup. c. pe. z vl.

et ſm hoc bene dixi. ſ. repete. z cū ſm leges ciuiles. qz ſm canones ſtra. ſed ſatis videt. q licet ſm nos tenear matrimoniū. pena legis habeat locū in his que nō eſſet de tpali iuriſdictiōe eccleſie cū nō illa ibi tractet ō lucro captando nō de diuinatione ſui patrimonij. z pena illa ſibi p̄ legē obueniat quare lex eo q̄ cōfert priuare nō pōt. z accedat qđ dix i. j. de reiu. c. ij. ſecus forte in pena de qua in p̄dicta decr. vel de ſecūdis nup. ibi enim priuat lex eo q̄ non contulit. io. an.

o Illicitas, vt is q̄ defert arma ferr̄ z lignamina ſaracenis de iudeis. ita quozundam.

p Omittens. hoc bz locū in priuato. ff. de vecrigali. l. ſi. §. diuꝰ. in milite nō vt. C. c. vt. l. ij. et habes hoc qđ hic dicit. ff e. ti. l. cōmiſſa. C. e ti. le. oim. l. ſi quis. cum ſimi.

q Bona hereticozum ſecus in bonis eccl'arum in quib⁹ intitulati erant ipſi hereti ci. vt in clem. e. ti. volētes. poſt pri. io.

r Grauiꝰ. ergo ſunt grauius puniēdi. xxiij. q. i. non afferamus.

s Quā p̄dicti. ſ. cōtra hēs nefarias nuptias. rapta qua cū raptore ꝺ xit trāſuebēs illicitas ſpecies vel rerū vectar̄ profectionē omittens.

t Ipſo iure determiatū ſit ergo q̄ olim dubitabat̄ p decre. ē. e. excōicamus. i. ij. rūſo. vbi dicebat̄ ita. q̄ bona dānatorū ſi laici fuerint cōfiſcēt intelligam⁹ ergo cōfiſcēt ipſo iure vt hic vides z intelligo ipſo iure cōfiſcata a rpe cōmiſſi criminiſ. C. e. ti. l. iij. idē dico in crimine le ma. ff. de dona. l. donationes ſecus eſt i alijs criminib⁹. ff. de donatiōe. l. poſt contractū z puro cōfiſcationē hāc locū habere. etiā ſi ille catholicos filios habeat z iſte rectus nō diſtinguit. ſup hoc tū fuerūt opi. nota. ē. e. ti. vergentis.

v Declarationē. quaz hodie non habemus.

x Eccleſiaſticā. ſecularis eni ſ. p hoc eccleſiaſtico crimine iudicare non pōt. ē. e. pri. §. penul.

in fiſcū. ac etiā illicitas⁹ ſpēs trāſuehēs aut rerū vectarū profectionē omittēs⁹ earūdē ſpecierū z rerū pprietate hoc ipſo p̄uenit̄. z fiſco rerū z ſpērū dictar̄ pprietates acquirat̄. bona⁹ hereticorū que grauius⁹ horribili⁹ ac deteſtabilius q̄ p̄dicti⁹ delinquūt. ipſo iure de fratrū noſtrorꝫ cōſilio decernimus cōfiſcata. Confiſcatiōis tū hmōi executio vel bonorū ipſorū occupatio fieri non debet p principes aut alios dños tpales iuxta gregorij pape p̄de ceſſoris noſtri declarationē anteq̄ p ep̄m loci vel aliā pſonā eccleſiaſticaz⁹, que ſup hoc habeat ptātē ſnia ſuper eodē crimīe fuerit promulgata Idē

Tatuta⁹ quedā⁵ felicis recordationis inno. alex. z clemēs. p̄deceſſorum noſtrorum quibuſdam declaratis z additis recēſētes, cōcedim⁹ q̄ in iquiſitōis hereticeprauitatis negocio p̄cedi poſſit⁵ ſimpl'r z de plano z abſq̄ aduocatorū ac iudiciorū ſtrepitu z figura⁶ Jubemus tū q̄ ſi accuſatoribus vel teſtib⁹ in cā hereſis iterueniētib⁹ ſeu deponētib⁹ p̄ potentiā pſonarū. cōtra quas inq̄rit̄. videāt ep̄s vel inq̄ſitores graue periculū imineret. ſi cōtingat fieri publicationē nominū eorundē. ipſorū noia nō publicet⁵ ſed ſecreto coā dioceſano ep̄o vel eo abſente⁵ ipius vicario. qñ inq̄ſitores p̄cedūt. qñ vero p̄cedit ep̄s. coā inq̄ſitoribus ſi haberi⁵ cōmode poſſit copia eorundē. ac nihilomin⁹ ſiue ep̄us ſiue inquiſitores p̄ceſſerint. aliq̄bus alijs pſonis p̄uidis z honeſtis viriſq̄ peritis quas ad hoc vocari, z eis p totū p̄ceſſum ſup quo deliberandus eſt ſerioſe manifeſtari ac integraliter exqua cauſa, vel eam committere de plano ſummarie ſine ſtrepitu z figura iudicij z videt q̄ non. abſurdū enim eſſet dicere q̄ minor legē mator⁹ tot vigilijs z laboribus ad inuentā tollere poſſit. de elec. eccleſia veſtra. ij. xxi. di. inferior. C. de of. reſta. ſi quando licet. ſucceſſor conditoris. qui pari fungitur poteſtate. illam tollere poſſit. ff. ad trebel. illi a quo. §. reſpectiuum. ē. de elec. innotuit. ē. e. li. de concel preben. c. ij. z ipe idem conditor⁹ qui condidit. ē. e. li. de reſcrip. ſtatutum. §. i. c. preterea regula dicit beneficiuz iuris nemini negare debere. j. de re. iu. indultū. xxxviij. di. ō his in cōtrariū q̄ poſſit videtur. qz legat⁹ omnia pōt que papa ſpecialiter ſibi non reſeruat. gerit enim vices eius z ſi eſt de latere matius oibus poſt principē imperiū cenſet habere. ē. e. li. de elec. ſi abbatem. Item legatus quando ſibi videt ſm equitatem procedit. ē. ō trāſac. c. vl. z dicit aplus in eo locū videtur eſſe legatus omnia mihi liceat xi. q. i. aliud. ad idem. ff. de of. ſi. pconſu. ſed in alia i ſi. Dici pōt p iura prius allegata. q̄ inferior a papa etiam legatus iuris ſolēnitates quo ad hoc tollere non poſſit in caſibus non expreſſis. vnde contra inferiores non ſeruātes prodita ſunt appellationū remedia. ij. q. vi p totū. de appel. per totū. ſolus autē princeps pōtius alterius auferre. cognoſcat ergo z cōmittat etiā legatus ordinē iuris ſeruato ad hoc. ē. de verſig. ſuper quibuſdam. de iureiurā. ad noſtram. ij z. c. ego. M. ad hoc. ff. de of. proconſu. l. nec q̄ §. de plano. z. §. vbi dicētū. legatus non habet. iſtar pro conſulis. ē. ō ofle. c. ij. e. li. z pconſul. ea que cōia ſunt p. eſbiteris ſeruare debet vt iu p̄ced. l. nec quicq̄. in fi. nec in generali de mādatōne videtur mandatum quod ſpecialiter mandaturus non fuiſſet. ē. e. li. de offivica. cū in generali. j. ō regiu. c. in generali. z ōlegatus a papa in cauſa ſibi delegata maior eſt legato. de of. leg. ſtuduiſti. et ordinario. ē. de of. le. ſane. ij. z. tū tenet ordinē iudiciarū obſeruare. ē. de iudi. exhibita de libel. obla. c. ij. z. iij. de litis conteſta. c. vno. cum ſimilibus.

Tatuta. in p̄ia p̄te vſq̄ ibi iubem⁹. concedit in negocio inquiſitionis hereticeprauitatis p̄cedi poſſe ſimpliciter z de plano In ſecunda dicit quid iuris. ſi er publicatione nominū accuſatorū z teſtiū ipis periculū imineret z quod ſi imminēret fictiones vitare p̄cipit. ne dicat periculū vbi nō eſt vel ecōuerſo. In tertia ibi conſtitutiones ſtatuta p̄dec. ſuoꝫ ſuper hoc negocio edita. his conſtitutionib⁹ non aduerſa corroborant.

z Quedam. alias quondam. alias qnedam.

a Poſſit. nō dicit p quos. intelligo ergo z p inquiſitores deputatos a papa. z p ordinarios z per delegatos. ad hoc. ē. e. ti. p totum in fi.

b figura. diſtinxerūt moderni qui no. iſtā materiā. ē. de accu. olim. i no. z hoſt. guil. in ſpeculo de inquiſitione. §. nūc tractem⁹. v. quid igit. ſi aūt dek poteſtas p̄cedēdi ſimpliciter de plano z ſine iudiciorꝫ ſtrepitu. an addak ibi illud verbum ſine iudiciorū figura. Ut ſermo caſu omnem iudiciarū ordinē ſeruare teneak in libelli oblatione in exceptōnibus dilationib⁹ litis conteſ. iuramēti z teſtiū receptione z ſentētie p̄lationē et alijs. ſed opabunt illa verba q̄ ſi aliquid omittak non ideo vitiabit̄ proceſſus z magis poterit partiū aduocatorū z teſtiū vtilē ſtrepitū refrenare tū omittere non poterit litis conteſ. vel aliud ſubſtāciale quod etiam de conſenſu partiū omitti nō poſſet vt no. ē. de of. dele. de cauſis. ē. e. l. de re iudi. c. vl. In ſecundo caſu quando additur ibi ſine figura vt hic. nullum ordinem iudiciarū ſeruare. tenetur ad hoc. C. de lati. libe. tol. l. vna §. ſimiliq̄ mō. ij. tūc non. ſufficit ſententia q̄uis omiſſa ſolēnitate, vt probak z no. C. quoꝫ. le. l. vna. hodie dic vt in cle. de ver. ſig. ſepe. z vide quod ibi no in quinta glo. Sed dubitari ſolet an inferior a papa etiam legatus in caſu alias non permiſſo a iure poſſit cognoſcere de alicuius. in p̄ia p̄te vſq̄ ibi iubem⁹. concedit in negocio inquiſitionis hereticeprauitatis p̄cedi poſſe ſimpliciter z de plano In ſecunda dicit quid iuris. ſi er publicatione nominū accuſatorū z teſtiū ipis periculū imineret z quod ſi imminēret fictiones vitare p̄cipit. ne dicat periculū vbi nō eſt vel ecōuerſo. In tertia ibi conſtitutiones ſtatuta p̄dec. ſuoꝫ ſuper hoc negocio edita. his conſtitutionib⁹ non aduerſa corroborant.

c Periculum. timetur mors vel detruncatio ipſorum vel filiorum vel parentum ſuorum vel deuaſtatio ſubſtantie ipſorum vel hiis ſimilia.

d Abſente. ergo dio. preſente coram officio. non fiet. niſi forte vt honeſta perſona de qua ſequitur ad idem. ē. e. vt commiſſi. ē. e. li. de offi. or. c. i. in fine. de rem. ordinan. cum nullus. §. ij.

e Haberi poſſit⁹ mode. xxij. q. ij. faciat homo. ff. de ver. ſig. l. nepos Jo. andre.

f Promulgare. vbi ergo non fiet talis promulgatio. licet iudicatur ſecretum reuelans excōmunicatus non eſſet.

g Epiſcopum. ſic ē. e. li. inquiſitores.

h Judicijs. ē. de accuſa. qualiter z quando. §. debet. z tradi debēt nomina cum dictis. vt poſſit z de falſo arguere. z ſe plene defendere. vt ibi tamen ſi hoc omitteretur parte tacente. non puto vitiari proceſſum. ad hoc. ē. e. l. de accu. c. i. z. ij.

i Dicant. ſimile. ē. de reſcrip. cum contingat.

k Conſcientias. ſic. ē. de li. de reſcriptis ſtatutum. §. aſſeſſorem.

l Permanere. non obſtante eo q̄ in huius ſerii libri volumine inſerte non ſunt. ſunt enim reſeruate per hunc textum z de he bis exemplificatur quod dicitur. ē. in p̄hemio huius libri ad fi. vt ibi etiam dixi.

AD succidendos, in prima pte ponit arengã. vsq; ad ℣. videlicet. in q̃ dicit q̃ columnenses iacobus ⁊ petrus olim cardinales ⁊ filij iohãnis fratris .s. dicti petri diutius expectati nolucrunt ad cor redire, sed i profundum malorum descendentes sua aggrauabant delicta. quare varias penas tulit in eos quas ad certitudinẽ presentium ⁊ memoriam futurorum hic inserit. Secundo ponit penas quas protulit in ipsos iacobum ⁊ petrum vsq; ad ℣. contra natos. Ibi tertio ponit penas quas tulit contra filios ⁊ posteros dicti iohannis vsq; ad ℣. omnem. Ibi quarto imponit penas his qui de cetero deliberate dictos iacobum ⁊ petrum pro cardinalibus habuerint vel eis vel predictis nat̃ ioh̃an. fauorem prebuerint vsq; ad ℣. hec ⁊ alia. Ibi quinto ⁊ vltimo ratificat ⁊ innouat ⁊ cõfirmat predicta ⁊ ea p̃cipit inuiolabiliter obseruari ⁊ iubet similes excessus puniri similibus penis i posterum hoc dicit.

b Infructuosos. arbor enim que inutiliter terram occupat digna excidi ⁊ in ignem mitti censetur. vt terra que sub noua occupatione inutil' arboris sterilis habebat per nouam plantationẽ ad fructificandum cultura recipiat congruẽtez vt. s. de do. ⁊ contu. veritatis in prin. in parte decisa.

c Ficus. fatua. mat. vij. lu. vij. cum esuriens veniens ad ficum non inuenisset ibi fructum perpetua sterilitate sua maledictiõe illam damnauit xxiij. q. iij. §. sed qui pro persecutoribus.

d Domus. non damnat totam domum. sed quosdam infructuosos palmites ex domo vt. s. dixit. ⁊ qui sunt illi .j. dicet.

e Nescientes. dauid i psalmo. Saluum me fac obscurentur oculi eorum ne videant. ⁊ dorsum eorum semper incurua. nec dixit psalmista id optando sed iudicando. xxxvij. di. di. vt. §. vt itaq;.

f Justicie. cuz sederit iustus super sedem non aduersabitur sibi quicq; malignum. L. de sum. trí. in epistola inter claras. Unde psalmista. Fiant vie eorum tenebre et lubricum. ⁊ angelos domini persequens eos. xxiij. q. iij. §. item qui per prophetam.

g Cardinales. q̃to maiores erant ingrati beneficiorum se contra ecclesiam erigendo. ⁊ malignando grauius puniri debebant. de pe. di. ij. principium. ⁊ non debent cardinales damnari. nisi certo numero testium episcopus cardinalis. lxxij. presbiter cardinalis. lxij. diaconus cardinalis. xxvij. ij. q. iij. presul. ⁊ forte hunc numerũ seruauit hic papa. et forte non. nec enim astringebatur. lex enim sibi indicari potuit sed ipsi non potuit. ē. e. li. de rescrip. c. vl. L. de legi. l. dignavor. s. de ele. inno

h Profundum. s. de iudi. cum non ab homine. (tuit.

i Tunicam. inde domini vestimentum scissum non fuit. sed super eaz iactauerunt sortem. io. xix. xvi. q. vl. sicut domini vestimentũ. p quod denotatũ fuit q̃ ecclesia scindi non debet que in vnitate tota consistit. vt ibi no. ⁊ xxiij. q. i. per totum.

k Gladium sumptũ de psalmo. Miserere mei deus. ⁊ habes in canone. de pe. di. i. periculose. vnde ⁊ sicut gladio sic ⁊ lingua quis occidit.

l Insana. de sum. trí. damnamus. in fi. (l. di. si quis viduam.

m Retrebãt prio sigillo p̃ depositõez vtriũ debebãt. ad ē. s. ō ap. vt nĩm

AD succidendos infructuosas palmites pestiferos ⁊ nociuos quos quasi ficus fatua dom̃ de colũna pduxit nescientes in semitis iusticie dirigere gressus suos ad cor reuerti ⁊ agere penitentie dignos fructus, licet diutius expectatos. Jacobũ vicz de colũna ⁊ petrũ nepotem ipsius olim sancte ro. ec. cardinales ⁊ filios quondã iohãnis de columna fratris dicti iacobi ⁊ patris petri prefati posteros ⁊ fautores ⁊ sequaces eorũ in virtute altissimi exurgẽtes spiritualiter ⁊ tpaliter cõtra eos diximus pcedendũ g Consequenter dicti iacobo ⁊ petro descẽdentibꝫ in profũdũ malorũ ⁊ molietibꝫ incõsutilẽ tunicã dñi sancte vicz ecclesie scindere vnitatẽ. ⁊ vt gladiũ acuẽtibꝫ lĩguas suas ⁊ prũpẽtibꝫ nõ tã in verba blasphemie ⁊ scismatica q̃s isana que in scriptis redacta sub sigillis quibꝫ anteq; essent depositi vtebãt p vbẽ ⁊ diuersa mũdi climata destinauerũt estimãtes loquacitatẽ facundiã. ⁊ maledicere conscientie bonũ signũ conficta materia disputãdi, quia veritate nõ poterant nos saltẽ lacerare cõuictis presumpserũt, quoz dicta licet possemus supiori effertione cõuincere ⁊ luce clariori bus rationibꝫ cõfutare duxim eorũ lattatibꝫ nõ dare responsũ vt contrita eorũ rabies auctoritate sonora presidentis in supmo iudicij solio frãgeret ⁊ potestates veritas p̃ seipam veniz in publicã notionẽ, nostrũq; silentiuz in supplicũ eis foret, pcessus tamen cõtra ipos ⁊ alios fecim̃ successiue variis diuersisq; temporibꝫ spirituales ⁊ temporales penas ⁊ sententias continẽtes ⁊ mulctas, quoz qz totũ tenorẽ cõstõi p̃ti inserere lõgũ esset ex eis quedũ cõpẽdiose collata huic nostre cõstõi duxim inserẽda ad certitudinẽ p̃sentiũ ⁊ memoriam futuroz, vz q̃ ex causis que rõnabiliter nos mouerũt de fratz nostroz cõsilio deposuimus dictos iacobũ ⁊ petrũ a cardinalatibꝫ ciusdẽ ecclesie ⁊ ab omni cardinalat̃ pmodo ⁊ honore, ipsosq; iudicauim scismaticos ⁊ blasphemos ⁊ tãq; hereticos puniendos, expositis p̃sonis eorũ a fidelibꝫ capiẽdis oĩbus beneficiis officijs honoribꝫ dignitatibꝫ ⁊ prelaturis ppetuo priuãtes eosdẽ ⁊ reddẽtes inhabiles ad habẽda, cũctq; eoz bõis mobilibꝫ ⁊ ĩmobilibꝫ iuribꝫ ⁊ iurisdictionibus publicatis r Cõtra natos insup ⁊ posteros dicti iohãnis spiritualiter ⁊ tpaliter duximus mul tipliciter pcedendũ coz bonis ⁊ iuribus publicatis ⁊ cõfiscatis ipsiq; posteris dicti iohãis p masculinũ ⁊ femineã lineã descendẽtibꝫ indignis ppetuo redditis ad cardinalatus honorẽ ⁊ quelibet officia beneficia ⁊ ministeria in ecclesia memorata vl eius curia alibi verovsq; ad quartã generatiõez Omnẽ p̃sonã presentem ⁊ futuram cuiuscunq; fuerit pẽminentie cõditõnis dignitatis aut status ecclesiastici vel mundani, etiam si foret sancte romane ecclesie cardinalis qui ipsos iacobum ⁊ petrum vel eorum alterum scienter ⁊ deliberate p cardinalibus habuerit ⁊ tenuerit, aut ad cardinalatum admiserit, seu votũ eorum vel alicuius ipsorum suffragiũ in electione rõani pontificis admiserit, aut in põtificem romanum elegerit nominauerit assumpserit vel receperit seu deferit in his vel ad hoc auxilium consilium vel fauorem excõmunicatiõis sententia duximus innodandum a q̃ absq; expressa licentia romani pontificis non possit absolui, nec etiam p collegium apostolice sedis eadem sede vacante, eamq; prelatione dignitate statu ⁊ honore ecclesiasticis omnino priuamus nihilominus offies expediri oportet. pro eo facit quo ad hoc decr. s. de elec. vbi periculũ. §. idẽ quoq; qõ etiã multũ facit contra. mouebat aũt host. his rõnibꝫ dicebat eni alia collegia hoc habent. de ma. ⁊ obe. his que. ⁊ c. cum olim. et ē. e. ti. c. vno. cum qz sic vtuntur cardinales. ar. s. de elec. venerabilez. §. obiectionẽ. ℣. q̃ aũt. s. ō of. oz. irrefragabili. §. excessus. de fo. com. cũ cõtingat. tum qz alius iudex nõ supereſt. s. de elec. licet. in fi. in quo casu cõcedunt que alias nõ cõcederẽt. vt ibi. ⁊ L. de cur. l. generali. l. ⁊ ff. ō his qui in frau. cre. l. ait p̃tor. §. si debitorẽ. tum qz necessitas nõ habet legez s. de re. iu. q̃ nõ est. tũ qz nõ est verisimileq; filio dei placuerit cõtrarius intellectus. ne videat gregẽ suũ ⁊ ecclesiã sine pastore reliquisse .j. ti. pri. c. i. nec ob. fin eũ q̃ aliqui dicũt. q̃ cardinales sunt sine capite hoc ei nõ ẽ verũ. ĩmo habent caput ecclesie generale ⁊ p̃priũ. s. christũ. ĩmo illud sentire. ab heresi nõ est longũ. xxij. di. c. i. ⁊ ij. ⁊ esset res mõstruosa. de of. oz di. qm̃ in plerisq;. nec ob. qõ oz ex hoc posse scisma scandalũ ⁊ vacatiõez diutinã suscitari. qz id posset esse verũ si indistincte cõcederet. sed restringi debet ad necessaria. vel vtilia ecclesie seu reipublice. quibꝫ oĩno p̃iudendũ ē. vij. q. i. scias. cauere ergo debẽt. ne nimis laxãt̃ habenas. ff. ō of si. p consu. l. ne quicq;. §. vbi decreto. ⁊ ff. de plana. ⁊ §. scilz. Preterea ad

n Signũ cum potius sit contrarium estimandum. xxiij. q. iij. cũ scio Lacerare. habet enim hoc proprium antiqui hostis inuidia. vt quos improborũ actuũ ppetratiõe deo sibi resistente deijcere non valẽt opiniones eorũ falsas simulando dilaceret. ij. q. v. habet hoc proprium.

p Responsum. si. L. si quis impe. ma. di. l. vna. ō pe di. ij. sicci inquit.

p Veritas. que semper vincit. viij. di. veritate.

r Clausis. cas non expressit nec habuit necesse exprimere. ad idẽ. s. ō rei iudi. sicut.

s Expositis. ad idem ē. de iudeis ita q̃rundã.

t Publicatis. laborez ergo impiorũ iusti edent ⁊ thezaurizabunt instis eorũ diuitie. sapientie. ix proverbio. xxviij. ⁊ xxij. q. vij. quẽadmodũ. ⁊ c. i ⁊ redeũtes non recuperarent bona sua ex quo sũt expresse damnata. ō hoc s. de clc. cõiu. q. a tc.

v Contra natos. contra hos licet laici essent procedere potuit. tuz ratione ecclesiastici crimis tum propter tpalem iurisdictionem quam habebat in eos ⁊ habet i vbe per concessiones lodouici ⁊ constantini. lxiij. di. ego lodouicus. xcvi. di. constantinus. palea. est ⁊. ē. e. li. de elec. fundamenta.

a Urbi i. s. ex romanã ecclesiam ⁊ eius curiam ẽsumitur hic romana ecclesia stricte.

b Futuram. si. s. e. ne aliqui.

c Cardinalis. episcopi bene compredunt. qz constitutio .j. de sen. exc. qz periculosũ. de excommũicatiõe nõ loquitur.

d Habuerit. Nota casum in quo ponit deliberata cogitatio cuz alias cogitatõnis pena nemo mereatur. de pe. distin. i. cogitationis. ō hoc. e. di. §. cogitatio.

e Sede va. no. arg. q̃ collegiũ cardinalium va. se. non fungitur iurisdictione pape. ⁊ p̃riũ ar. ẽt posset sumi quasi si hoc nõ vetuisset papa. collegium id potuisset. ⁊ ō hoc no. bug. io. zalij. lxxix. di stin. nullius. ij. plen̄ host. ō pe. ⁊ rem. cũ ex eo. i fine. Sed quid dicemus succederet collegiũ in iurisdictione ⁊ eius exercitio nec ne dixit host. q̃ sic saltẽ in his que grãdi necessitate euidenti ⁊ imminẽti

potestatem cardinalis spectat vacante sede delinquẽtes anathematiza re.lxxix.di.si quis pecunia.z anathema mucro est ẽpalis. xvi.q.ij. ca.i. z maior pena in ecclesia.xxiij.q.iij.corripiant.in prin. vnde si possunt maiorem penã iponere ergo z minorẽ.§.de decí.ex pte.iij.item canon di cit q epi cardinales vacante sede vicẽ metropolitani obtinent.xxiij.dis. in nomine domini.z exponi debet.i.pape qui z metropolitanus est.§.ó of.vica.sua.nec aliaſ pos set romãe ecclesie metro politanus esse nec debe/ m' omnino querere ius exp2 essum multa enĩ sup plentur qó patet de cele. mis.cũ materia.§.i. z cõ ccdi oporteret q saltẽ illaz iurisdictionẽ habet colle giũ quã z legatus apo/ stolice sedis. que nõ expi rat mortuo papa.s ó of. lega.c.ij.c.li.non enĩ illa duraret nisi collegiũ, se. ap.cẽseret z posset dici q cardinales habent pote statis plenitudinẽ habi/ tu.tũc inquãtũ ro. cc. cẽ sentur.que nõ mozik.xij. q.ij.liberti.ij.§.e.li.ó re scrip.si gratiose.etiam si vnus tm cardinalis col legij supessz.lxv.di. si fo2 te.§.de postu.gratũ.iurs dictionẽ vero habẽt inser cicio fm modũ superi us dictũ. quicqd cardia les de facto obseruẽt vi/ ó tur q vacãte sede non de beant se intromittere ni si de prouisione z bis q ad puisionẽ ptinent.nisi ex grãdi causa z iminẽti periculo p predi.decr.§. e.li.de elec. vbi piculum §.idẽ quoq nec ob.si mi nora colelgia possunt.er go z illud. q2 accelerãdã puisionẽ ecclesie in cuius traditione imminet peri culũ speciale quid statui debuit.est si.§. de heret. accusatus.§ sane.dic vt in cle.ne romani ó elect.

f ¶ Alias.s.etiaz extra cardinalatus officium.

g ¶ Excõmunicatõis q2 istius excõicationis sic supiozis absolutionez si bi non reseruauit.intelli gaf illam ordinarijs cõ/ cessisse.de sen.exc.nuper.

b ¶ Oblitionẽ.si.§. de test.significauit.z.c.albzi cus.

i ¶ Similes. in equali delicto similes sunt pene in auc.vt frã fi.in fi.col/ lationis.ir.grauius aũt delictũ grauius iudicet. xxiij.q.i.non afferam⁹.

PRo humani. in tres diuide ptes In quaruz pria ponit prohemiũ vsq ibi cũ igitur.ibi ponit horrendum assassinorũ factũ vsq ibi sacramenti ibi imponit penã multiplicẽ illis qui p tales quenq christianorũ interfece rint.mandauerit receptauerit defenderint vel occultauerit hoc facit.

a ¶ Mortẽ.vere igitur mortu⁹ẽ z languores tulit z dolores portauit. §.de cele.mis.cũ marthe.circa mediũ.fuit enĩ ver⁹ homo de sum.tri.c.i. §.de here.cum christus.

b ¶ Precio.vnde dicit canon.quis nos potest amplius amare q̃ chri/ stus.qui animam suam posuit pro ouibus suis.xxiij.q.iiij.quia nos.

c ¶ Desereret. Nota cõtra plãtos se etiã ex nulla causa absentãtes qui nõ dimittũt vicarios.z sic dimittũt gregẽ suũ sine pastore.z p hanc litte rã satis patet q ptãs petri trãsiuit ad posteros.alias post petrũ sine pa/ store remãsisset ecclesia qó nõ est verũ.vt j.sequit ad idẽ.xliij.di.i. z idez põt hic argui circa collegiũ cardialiũ cũ vacat sedes vt dixi.§.t.prc.vno

d ¶ Stabilitate fidei.hac debem⁹ armari vt.xxiij.q.i.nisi i bella. in fi.

e ¶ Accenderet. verbo opere z exemplo. viij.q.i.qui ẽpatuz.z.c. se. xliij. di.sit rector.

f ¶ Immeriti.humiliat.se ad aug.in can one dicens. secũd⁹ loc⁹ guber naculozũ traditus est mihi qui remũ tenere nõ moucrã.xl.di.ãte oia i fi.

g ¶ Vigilijs.s.in prohemio istius.li.§. de of.le.c.i.

h Debemus.ad idem.§. de priui.cum z plantare in principio.

i ¶ Homno.lxxxvi.di fratrem

k Deo luc.§.c.fi. de regu.non solum.

tãte detestandaq seuitia mortem sitiunt aliozum vt ipsos faciant p assassi nos occidi non solum corpozũ sz mor tem procurent etiam animarum nisi eos exuberans gratia diuina pueneˢ rit vt sint armis spiritualibus pmu niti ac omnis potestas tribuatur a domino ad iusticiam rectũq iudici/ um exercendum. ¶ Nos tanto peri culo volentes occurrere animarum z tam nefarias presumptiones eccleſia stice animaduersionis mucrone ferir vt metus pene meta huiusmodi pre/ sumptionis existat presertim cũ non nulli magnates aliter perimi formi dãtes coacti fuerint securitatẽ ab eo rundẽ assassinoz domino impetrare sicq ab eo non absq christiane digni tatis obprobrio redimere quodamõ vitam suam. ¶ Sacri approbatiõe concilij statuimus, vt quicunq prin ceps prelatus seu queuis alia eccleſia stica secularisve persona quẽpiã chri/ stianorũ per predictos assassinos inf ficí fecerit vel etiam mandauerit q̃q̃ moꝛs ex hoc forsitan non sequat aut eos receptauerit vel defenderit seu occultauerit excõis z depositionis a dignitate honore ordine officio z bñ ficio incurrat sentẽtias ipso facto, z il la libere alijs pillos ad quos eozum collatio ptinet conferant, sic etiã cum suis bonis mundanis omnibꝫ tanq̃ xpiane religionis emulus a toto xpia no populo ppetuo diffidatus. z post/ q̃ pbabilibꝫ cõstiterit argumẽtis ali quẽ scelus tã execrabile cõmisisse.nul latinus alia excõis vel depositionis seu diffidatiõis aduersus eũ sentẽtia requiratur. ¶ Bonifacius.viij.

DRelatis vel clericis q̃buscũq qui de laicis suis malefactoꝛi bus querelã penes secularez iudicẽ deponẽtes petũt emendã sibi fieri z prouideri ne cõtra eos talia de cetero pſumãtur: protestãdo expresse q̃ ad vindictã seu penam sanguinis

l ¶ Aliarum. quod pl⁹ est.xij.q.i.precipimus.

m ¶ Premuniti.z ideo dat canon cõsiliũ q nul/ lus expectet in vltimis penitẽ.ó pe.di.vij.c.vl.

n ¶ A Domino. ptãtes igitur sunt a dco.vñ xps pilato.io.xix. nõ habẽs i me ptãtẽ zc Et canõis qui resistit potestati dei ordinationi resistit.xi.q iij.qui resistit.z vniuersi tas nõ posset aliq̃ rõe cõ stare nisi tãtus eã differẽ tie ordo seruaret. lxxxix. di.ad hoc.

o ¶ Precipue p marie p¶ Formidãtes ꝓbabili ter maxime propter qua litatẽ assassinozũ qui nõ timẽt mortẽ z dicunt esse vel vezodala montagna

q ¶ Prelatus. etiã eps qz dec. qz piculosum de sen.ex.j.e.li.nõ erimit il/ los a pena excõicatiõis.

r ¶ Mandauerit.si mã dauit ergo cogitatio nõ sterit in suis finibus. z iõ nõ est mirũ si punit. als secus.de pe.di.i. cogita/ tionis.miti⁹ ꝓcedit cuz mãdãte in casu.j.e.li. de sen.ex qui cunq. vbi mã dãs z reuocãs re integra penã euadit.hic aũt pu/ to q etiaz si reuocauerit re integra penã incurre/ rit. cũ ex solo mãdato iã prius ligatus esset. z ad hoc facit qó statim secq.

s ¶ Receptauerit.tenẽt receptatozes vt egresſo/ res.§. de his qui la. ocl cul.li.i.z ij. pessimi enim sũt receptatozes sine q̃b delinquẽs diu latere nõ põt.ff.de recep.li.

t ¶ Excõmũicatiõis, ex quo papa nõ reseruauit absolutionẽ puto q ozdinarius possit absoluere. de sen.ex.nup. ad hoc s.ti.pri.c.vno.

v ¶ Libere. etiã illo nõ vocato si possideret.§.c. li.de pben.licet.ij.

DRelatis. sine pena irregularitatis pos sunt clerici de suis male factoribꝫ cõqueri coram iudice seculari etiã de cri minibꝫ ex quibꝫ debet pe na sanguinis expresse p/ testãdo q ad penã sãgui nis nõ intendũt. Et emanauit hec decr. ad declarationẽ eozum que no. xxiij.q.iij. maximianus. z.q.v. vnũ solum. z.§.c. postulasti.

y ¶ Laicis. si enim de clerico vel ecclesiastica psona. coram iudice lai/ co conquereretur haberet locum pena.§. de fo.com.si diligenti.

z ¶ Secularẽ. poterant etiam conqueri coram ecclesiastico iudice.§.ó fo.com.cum sit.dic vt ibi.

a ¶ Emendam. licet iniuriam passus rancorem dimittere teneatur.nõ tamen emendam.xc.di.si quis contristatus, de hoc.xxiij.q.iiij.si is qui

b ¶ Prouideri. prouidet ergo iudex in futurum sicut z in seruitutibus ff.si serui.ven.l.egi.z l.barum.sicut z in alimentis.ff.de liber. agno.l. si quis.§. alimenta.z circa futura expensas.§. de procura. auditis i fi. vbi de hoc.z.§. de sepul.in nostra. licet dicat lex q tractus futuri tem/ poris non spectat ad iudicẽ.ff.de vsur.l.i.§.i. illud enim locum habet i vsuris que sunt odiose vel non spectat. ita q statim debet exactio. hic aũt prouidebit statuendo penas cõminando. vel penam malefactoribꝫ im/ ponendo. z sic met⁹ pene mera pſumptiõis z clericoz̃ puisio.§.c.pri.

e ¶ Protestando. expresse. No, requirit expressum. vbi nō sufficit tacitū ad idem. s̄. e. li. de elec. nullus. z. c. indēnitatib⁹. in prin. z caute facit clericus si de hac protestatione. cōfici faciat publicam scripturā. ad idē. s. de si. ex diligenti. in fi. de cle. ex. mini. ppositū. z qō no. de of. dele. cū i iur

d ¶ Irrogari. i casu q̄ ñ ꝺbebat irrogari babebam⁹. casū. s. e. postulasti

e ¶ Justicia, idem si cōtra iusticiā cū clericus non fuerit in culpa. z absit vt ea que propter bonuz z licitum facimus zc. xi q. v. de occidendis. et facit qō dicī. s. ne cle. vel mo. c. vl. qō simili modo quidā plātis tpalem iurisdictionē habentibus. nec ob. j. c. pri. vt ibi dicī

f ¶ Taliter. s. cū expressa protestatione vt dictū est. s.

g ¶ Materia. hoc idem bicebat in ꝓdicto canone xxiij. q. v. vnū solū in fi.

h ¶ Si qui. determinat no. p inno. z host. s. e. ti. ad audientiam. z expressius p host. e. ti. petr⁹

i ¶ Expresse. p hoc videbat non teneri. qz plus ē expresse contradicere q̄ minime consentire. s. de bap. z eius. ef. maiores. sed si nō cōsentiens irregularitatē non incurrit. ergo multo minus expse cōtradicēs.

k ¶ Mādatarius. iste ꝺt tenet. qō dic vt no. s. de sen. ex. mulieres.

l ¶ Culpa. istō est regulare. q⁹ vbi culpa p̄cedit quis tenetur de casu. qō dic vt plene no. s. e. ti. sic dignū. sic z quādo culpa p̄cedit nō excusat metus ff. q⁹ met. cā. l. si mulier. fallit in matrimonio. s. de spō. veniens. ij.

m ¶ Cogitare. s̄. e. de cetero. z. c. continebatur ff. ad. l. acqui. l. qui occi⁹ non intendit, imputari non debet q̄ uis alias in tali cāu de iure ꝺbeat pena sanguinis irrogari⁹ si iudex mortē illis inferat iusticia⁹ exigente, alioquī si prelati aut clerici ꝓpter metū hmōi quia iudex ad penā sanguinis posset procedere de suis malefactorib⁹ taliter conqueri non auderent. dare⁹ plerisq̄ materia⁹ trucidādi eosdē. z ipsoruz bona libere deprędādi. ¶ Idem.

n ¶ Si qui mandat aliquē verbera ri, licet expresse⁹ inhibeat ne occidat⁹ villatinus vel mēbro aliq̄ mutilet⁹, irregularis efficitur, si māda tarius⁹ fines mādati excedēs mutilet vel occidat, cū mandato in culpa⁹ fuerit z hoc euenire posse debuerit cogitare⁹. ¶ Greg. x. in generali ꝓci. lug.

De vsuris.

O Surar um voraginē⁹ que alias⁹ deuorat z facultates⁹ exhaurit cōpescere cupientes, cōstitōez⁹ lat⁹. concilij cōtra vsurarios editā sub diuine maledictionis⁹ interminatiōe p̄cipim⁹ inuiolabiliter obseruari. ¶ Et qz quo⁹ minor⁹ feneratorib⁹ aderit venerandi ꝓmoditas eo⁹ magis adimetur⁹ fenus exercendi libertas hac generali constōe sancim⁹, vt nec collegiū⁹ nec alia vniuersitas vel singularis ꝑsona cuiuscūq̄ sit dignitatis cōditōnis aut status aligenigenas⁹ z alios nō oriūdos de terris ipoz publice fenebrē pecuniā exercētes aut exercere valētes. ad ł domos in terris suis cō ducere vel cōductas habere aut alias habitare ꝑmittāt, sed hmōi vsurarios manifestos⁵ oēs infra tres mēses⁶ de terris suis expellāt⁵ nūq̄ aliq̄s tales de cetero admissuri. nemo illis ad fenus⁵ exercendū domus locet, vel sb alio titulo⁵ quocūq̄ cōcedat. ¶ Quivero contrariū⁵ fecerint, si ꝑsone fuerint ecclesiastice patriarche archiepiscopi episcopi⁶ suspensionis. minores⁵ vero ꝑsone singulares excōmunicationis. si aūt collegiū seu alia vniuersitas interdicti⁶ sententiam ipso facto se nouerint incursuros q̄ si per mensem animo sustinuerint⁸ indurato terre ipsoz q̄diu⁹ in eis ĩdēvsurarij ꝓmorant⁹, ex tūc ecclesiastico subiaceāt interdicto. ¶ Ceterum si laici fuerint per suos ordinarios ab hmōi excessu omni cessante⁹ priuilegio per cen. ac. com pescantur⁽ⁿ⁾. ¶ Idem.

Q Uancūq̄ vsurarij⁵ manifesti⁶ de vsur⁹ quas receperāt satisfieri iure. vt qz ꝓfessi vel ꝺdēnati vel de facto. vel qz habent opis euidentiā q̄ nulla tergiuersatiōe posset celari, vt qz tenet altare suū paratū. poterit aūt eps eos publicare si cōuicti fuerint vel cofessi cozā ipo. vel si ꝺ eos sit aptaro testiū vel sint certa argumēta cū fama. s e. cū tu. z. c. cū i dioc.

c ¶ Tres mēses. ergo tps duoz mēsiū quo a tpe publicatiōis regulari ter ligat cōstō. de boc. s̄. de post. c. i. interdū auget. interdū diminuit. vt hic. s̄. e. li. de ꝓben. cū singula. de boc. j. in fi. li. sup data.

d ¶ Expellāt. sic doctoz monachū audiētē leges vel phīsicā de suis schol⁹ expellere ꝺz. s̄. e. ne cle. l⁹ mo. c. i. in fi. sic z lenones ꝺnt de ciuitatib⁹ expelli in auc. de lenonib⁹. §. sentim⁹ igit⁹ col. ij. z leprosi de cōiu. lepro. c. i. z ꝓpter simplicē alic⁹ denūciatō nē nō debet ꝺn⁹ terre eū qui dicit⁹ esse talis expellere. sed tūc debet inqrer z si ꝺm esse reperit expellere. s̄. de of. oz. c. i. ff. ō of. ꝓsi. l. ꝓses. puideat aūt ī his cōsciētie suc. si. s. de here. c. vl.

e ¶ Ad fen⁹. quid ergo si a liq⁹ locauit domū alicui vsurario. quē vsurariū ignorabat vel nō locauit ad exercendū fen⁹. dic q⁹ probabilis ignorantia illū excusabit. ff. loca si quis ignorās. s̄. de sē. ex. si vero. ij. z. c. in audiētia. in dubio tñ ꝓsumit⁹ ad hoc cōducere. si ꝓsueruīt vsuras exercere. ff de accu. l. sicut. qz semel mal⁹ zc. j. de re. iu. semel. z eroquo scit debet euz repellere. s̄. de loca. ꝓpter. qz puerse puersat⁹ in ea. vt ibi.

a ¶ Titulo. puta pignoris. cōmodati depositi. p̄carij. z hmōi. z idē si sine⁹ vllo titulo illū ibi sineret esse. xlv. di. recedite. sed si vendit donat vl⁹ p mutat non videt⁹ habere locū hec constitutio per verbū concedat q⁹ sol⁹ vsus concessionem non dominij translationē notare videt⁹, sed guil. dixit idē si manifeste apparet q⁹ ad exercendū fenus vult accipere. quia ꝓsumitur etiam in fraudem agi. s. de pig illo. z de emp. z ven. ad nostram nam verbū concedo est generale. z accipit fm naturā cōtract⁹ cui adiicit ar. ff. loca. l. si z vno. bi etiā sunt tituli. vt. ff. z. C. ꝓ emptore z ꝓ donatore.

b ¶ Contrariū fecerint. s. aliqb⁹ locando vel ꝑmittendo habere domos conductas. vel nō expellendo. j. tres menses. nec ob. ꝺ. confecerit. quia z qui non facit facere videt⁹. ff. de re. iu. qui non facit.

c ¶ Episcopi. nisi fuisset exp̄ssi ñ incurrēt hāc penā. j. ō sē. ex. qz periculosū

d Minores. vero persone. repete ecclesiastice.

e ¶ Interdicti. in vniuersitatē enim vel collegiū non fert⁹ excōis sententia. ne contingat innocios irriteri⁹. j. de sen. ex. romana. §. i. vniuersitatē.

f ¶ Quam intellexit. guil. s. sniam excōis suspensionis z interdicti.

g Sustinuerint. s. prelati. singulares ꝑsone collegiū seu vniuersitas.

h ¶ Ipsoz⁹. s. prelatoz⁹ clericoz⁹ z collegioz⁹ seu vniuersitatū. z dic. i. eoz⁹ iurisdictioni subiecte. z sic punitur alter pro alterius delicto. quod dic. vt. i. q. iij. in sum. xxiij. q. iij. in sum.

i ¶ Quamdiu. illis ergo recedētib⁹ cessabit interdictū. lxxxi. di. si qui. de boc. s. de ma. contrac. c. vl. s. de spon non est.

l ¶ Extūc. extremū tps mēsis designat. ff. de condi. z de. l. si is §. si ita

l ¶ Cessante. sic. s̄. de here. ad abolendū. in fi. C. vbi de cri. agi. op. auc. qua in prouintia. reatus enim omnem honorem excludit. C. vbi sena. ff cla. l. de priui. c. i.

m ¶ Censurās. s. de ver. sig querēti. licet qz a capite edēda est rō. ff. de eden. l. argentarij⁹. §. i. z qz pati debet quis legē quā ipse tulerit. ff. qō q̄si q̄ iuris. l. i. o de cōsti. cū oēs. hāc constōem prio debebat in sua curia facere obseruari. decz eni cū fm leges viuere. C. de legi. digna vox.

Q Uancūq̄ vsurarij⁵. Manifesto vsurario licet mādauerit vsuras restitui ecclesiastica sepultura negabitur nisi primo satisfaciat vl⁹ fm formam huius decr. idonee caucat⁹ sepelientes eos cōtra hāc constōem laq. cōcilij. penā incurrūt. restamēta ipsoz⁹ aliter facta nō valent. nec debet eis aliq̄s interesse vel eos absoluere vel ad confessionē admittere. hoc dicit.

o ¶ Manifesti. qui dicāt vsurarij manifesti dixi. s. e. c. pri. tñ quo ad casum nostrū satis posset etiā dici manifestus. si cozā sacerdote z testibus publice fatet⁹ se vsurarium z vsuras restituī mandat forte libros rationum tradens secundum guil.

p ¶ Satisfieri. patet aūt satisfieri eis⁹ quo pecūia est exorta. l⁹ ei⁹ heredi

illis nō ertātib⁹ paupib⁹ erogabīt.s.e.cū tu.t.c. michael. dicit tñ guil. q hoc casu debet publice ꝓponi edictū in locis quorū incolis sunt extor te. q oēs a quib⁹ extorte sunt veniāt t si aliqui appareāt quib⁹ fides ē ad hibenda. potius restituet illis q̄s paupib⁹ erogēt. ad hoc facit de hōi. sic dignum. ſ. eos.

q ¶ Indistincte. i, nō exꝓessa aliqua quātitate. qz mandauit in genere restitui quecunq; extorse rat ꝑ vsurariam prauita te m.

r ¶ Mandauerint. dicebat lat. conci. s.e.c.iij. q vsurarij si in hoc peccato decedebāt nō admitte bant ad ecclesiasticā sepl'turā erquo aūt mādauerant de restituendo non decedebāt in illo peccato t sic nō habebat pena locū cōstōis. huic ergo elusioni, putdit hic greg. Et scire debes q dato q vsurarius de restituēdo nō mādet. heres nihilomi⁹ restituere tenet. s. e. tua nos. vbi ō hoc esset si ad heredē de vsuris nihil ꝑuenerit. tenet tū in q̄ntuz se extendūt vires hereditatis. qō dic. vt. rij. q. ij. eps. qui filios. s. de sepl'. c. vl. si aūt vsurari⁹ restitui nō mādet licet heres patus restituere denegabīt illi sepultura cū i peccato decesserit. nisi alias de mortui contritōe appareret. xxvi. q. i. qui recedunt. s. de sen. excommunicati. a nobis. ij.

s ¶ Denegetur. est ergo hic opus facto. ſ. restitutiōe oel cautiōe nec satis est hic bene velle. lxxxvi. di. nō satis. qz t verba cū effectu sunt intelligenda. s. de cle. non resi. relatū. sed nōne qui mādat solui soluere videt. tt. ō solu. l. qui mādat. ergo mādatū hic sufficere deberet. sed illud habet locū facta solutione ꝑ mādatariū. qui enī ꝑ aliū facit ꝑ se facere videt. j. de re. iu. qui ꝑ aliū. sed videt erq̄ iste peccatū cōfessus est t sic diuino iudicō iam relictus sepultura ꝓiuādus nō sit. l. di. ꝓderet. ibi. peccator in q̄cunq; die t̄c. sed imponit hec pena. nō q de salute ipsi⁹ desperet ꝓpt̄ hoc. qz sepultura nec ꝓdest nec nocet quo ad deū. s. de sepul. sacris. t e li. s. de rap. super eo.

p ¶ Facultates. pauptas igit excusat. qō verū est si sit nota. s.e.cū tu. vñ si nihil pōt restituere nihil restituat si ptē illā restituat. vñ pri⁹ deducent vsure. tāq̄ es alienū quā soluātur legata. t alia que relicta sūt titulo lucratio intelligit cnī hereditas ere alieno deducto. C. de lega. l. si vniūse

Queri solet an heres vsurarij q̄n hereditas nō sufficit satisfacere debet. prio venientib⁹, dixit hic guil. q nō. imo fiet eis t alijs satisfactio ꝑ rata vnū quēq; cōtingēte. ar. s. de testa. relatū. ij. in fi. ff. de pac. l. si pl'es satis videret hoc casu haberi debere cōsiderationē tpis. vt ille qui pri⁹ soluit vsuras recipiat q suū est integraliter. t sic de singulis ſm regulā. j. ō re. iu. qui prior. cū istor par sit cā. vt ibi dixi. t in bipo. hoc cōsideram⁹. C. qui po. in. pi. ba. l. si fund⁹ sz videt esse bona vsurarij y̆potecata. s.e.cū tu

v ¶ Vel illis quib⁹. tolle hic litterā que ē. j. bene. p. xij. lineas. ibi idonee de restitutiōe faciēda sit cautū illis quib⁹ tē. vsq; ibi de ipa prochia. p⁹ ca accipe qō ē. j. aut seruo publico de ipsius ordinarij mādato. deinde re

r ¶ Si presto. i presentes. (deas. s. quibus quidem tē.

v ¶ Possint. acquirere. vt seruꝰ ꝓpr̄ij filij in ptāte patris seruꝰ in quib⁹ habem⁹ vsufructū. seruꝰ alieni bona fide possessi t libri boies quos bona fide possidem⁹ vt seruos. insti. ꝑ quas ꝑso. no. ac. ꝑ to. ff. de ac. re. do. l. ac quirit. sed nūquid ꝑcu. dño absente hāc ꝑsonalē obligationē. t videt q sic. qz ꝑcuratoꝛ qō ex re dñi acquirit dño acq̄rit. ff. de ꝑcu. l. q ꝑcuratoꝛ in cōtrariū videt. si cnī ꝑcuratoꝛ ꝑ pecunia dñi. quā mutuat fideiussores recipit dño nō acq̄ret ꝑsonalē ⁊ fideiussores. nisi dñs sit priuilegiata ꝑsona ff. si cer. pe. l. si pecunia. Item si ꝑcuratoꝛ stipulat de cuictōe nō acq̄rit. ff. de acq. pos. l. possessio quoq; ſ. t si possessio Dixit hic gar. sic distinguendū. aut ꝑcuratoꝛ stipulatur in iudicijs aut in cōtractib⁹. si in iudicijs semp acq̄rit dño absenti vtilē. ff. de ꝓcu. l. si ꝑcu. si in ⁊ctib⁹ aut pūte dño aut absente. si pūte acq̄rit vtilē. ff. de ꝛ. ob. si ꝑcuratoꝛi pūtis. si absenti aut ex re dñi. vt qz stipulat pensionem dom⁹ dñi t tunc acq̄rit dño vtilē. ff. d. ꝑcu. l. q ꝑcuratoꝛ. si aūt extra rē dñi aut dñs est ꝑsona ꝓuilegiata vt miles pupill⁹ vel adult⁹ t tūc acq̄rit vtilē. ff. si cer. pe. l. si pecuniā. aut nō est dñs ꝑsona ꝓuilegiata. t tūc dño nihil acq̄rit sed retinet ꝑ actōem mādati cedere actōnē. ff. ō acq. pos. l. possessio quoq;. ſ. t si possessio. t ꝺ ꝑcuratoꝛ tūc ex re dñi stipulari q̄n accessoria pucnientia ex re dñi stipulat vt pēsionē dom⁹ fruct⁹ t silia. Extra rē q̄n stipulatio ipsam rē vel aliq̄d extraneū nō pueniēs ex re in hoc ergo casu ſm eū cū stipulatur rē ipam principalē dño debitā. ſ. vsuras, que licet sint accessoria quo ad recipientē quo ad soluentē t postea repetentē sūt ipa res ꝓncipalis q̄ sunt ipa res debita repetēti, ꝑcu. nō acq̄ret dño ꝑ. d. l. possessio. q̄q; ſ. i fi.

a ¶ Loci ordinario. intelligas de loco in quo degit vsurari⁹. t ꝑ ordiꝛ rij intelligas ēpm de iure. licet idē in decano archipresbitero vl' abbate qui alias de⁹suetudine iurisdictionē haberet in spūalib⁹. t nō est mirū si ꝑ ordinariū vel ei⁹ vicariū actio acq̄rat. cū esset si ipe det aliquē qui recipiat cautionē vtilis actio acquirat ꝑ illū. ff. rem. pu. sal. fo. l. ij.

b ¶ Parrochie. sic. s. de ⁊uer. cōiu. dudū ē ei ille publica ꝑsona. i. di. iust publicū, t qō dicit ō rectoꝛe prochie in q̄ testatoꝛ habitat intelligas idē multo fortⁱ⁹ ō rectoꝛe ꝑ rochie illi⁹ cui faciēda ē restitutio. ei enī acq̄rit. cuz qua si iuder t mister su⁹ sit ſm gra. ff. dei ius vocan. l. eum ꝓ quo.

exꝓessa quātitate vel indistincte⁹ i vltima volūtate mandauerit nihilominus tñ eis ecclesiastica sepultura ōnegetur⁹ donec de vsuris ipsis fuerit ꝑ⁹ut patiunt facultates eoꝛ plenarie satis factū vel illis quibus facienda est restitutio si presto⁶ sint ipsi. aut alijs q̄ eis possint acquirere vel eis absentibus loci⁷ ordinario aut eius vices gerenti siue rectoꝛi prochie⁸ in qua testatoꝛ habitat coꝛā aliquib⁹ fide dignis de ipsa prochia⁹ quib⁹ quidē ordinario vicario t rectoꝛi ꝓdicto mō cautionez hmōi eoꝛ nomine liceat ꝓsentis cōstitutiōis auctoꝛitate recipe. ita q̄ illis¹⁰ ꝑ idē actio acquirat. aut seruo¹¹ publico de ipi⁹ ordinarij mādato¹² idonee¹³ de restitutiōe facienda sit cautum ¶ Ceterum si receptaruz vsurarum sit q̄tas manifesta illā¹⁴ semp in cautōe ꝓdicta exꝓimi volumus, alioquin¹ aliam recipientis cautionē put⁹ arbitrio moderādā. ipse tamē scienter nō mīorem q̄s verisimiliter credit moderet. t si secus fecerit ad satisfactionē restitui teneatur¹⁵. ¶ Omnes aūt religiosos t alios qui manifestos vsurarios cōtra presentis sanctiōis formā ad ecclesiasticā ausi fuerint admittere sepl'turā, pene¹⁶ in pci. lat. ꝓtra vsurarios ꝓmulgate statuimus subiacere¹⁷. ¶ Nullus manifestoꝛū vsurioꝛū testimēis interfit. aut eos ad confessiōez admittat. siue ipsos absoluat¹⁸ nisi de vsuris satisfecerint. vel de satisfaciendo ꝓ⁹ suarū viribus facultatē pstēt vt ꝓmittit idoneā cautionē ¶ Testimēto quoq; manifestoꝛ vsurioꝛuz aliter¹⁹ facta nō valeant. sed sint irrita ipso iure. ¶ Bonifacius octauus

c ¶ Parrochia. qz magis credit indigentis not⁹ q̄s extraneis ignotis. i auc. col. vi. ō tel. ſ. si vero ig⁹ri. s. ō elec. si post q̄s. t est scīt duo. j. ō re. iu. plurales. vt p eos si op⁹ fuerit cautio ꝓbari possit.

d ¶ Quib⁹ quidē. interpositio ē qui circa tabellionē nō ponit qz de illo dubitatur.

e ¶ Illis. a q̄b⁹. s. vsure suerūt extorte vel eoꝛ heredib⁹ vel successoribus.

f ¶ Perinde. i. ex tali stipulatiōe alias ꝓinde. s. ac si ipsi idē stipularētur

g ¶ Seruo publico. i. tabellioni sic dicto quia publicū officiū exercet. ñ q̄ sit seru⁹. C. de tabell. l generali. li. x.

h ¶ Mandato. ergo ta bellio hoc casu nō acq̄rit actōem extraneo ex sua stipulatōe. nisi cā faciat de ordinarij mādato. t idē videt dicere antiq̄ lex. ff. rē pu. sal. fo. l. ij. ibi ꝑ fecto dicem⁹ seruū publicū apud prętoꝛē. stipulari debere.

i ¶ Idonee. nocie idonee pignoꝛa vel fideiussoꝛes intellige. ff. mā. si mandato titij. ſ. si alias vbi cautiōis nudā. pmissionē designat. C. de v. sig. sancim⁹. si aūt pignoꝛa vel fideiussoꝛes nō pōt dare. iuret se pignoꝛa vel fideiussoꝛes dare nō posse. t se facturū qō cauet. C. de epis. t cle. auc. generaliter. s. ō dona. inter vi. t vx. ꝑ vras. insti. de satisdā. ſ. sed hodie. j. ō sen. ex. c. vl. ſ. illis esset t hoc marie qñ sic ē verisile. cū. s. aliā dare nō posse. Sed cū soluētes vsuras habeāt actōem ad repetēdū quare sic sollicitus fuit papa, putdere illis ꝑ cautiōis remediū. so. iō vt haberēt pl'a auri lia. ff. de li. lega. l. ij. ite qz magis sūt securi ꝑ fideiussoꝛes vl' pignoꝛa. ff. q satisfa. co. l. i. t fit hoc nō tm̄ in fauoꝛē illoꝛū q̄s tū in odiū vsurarioꝛum Et scire debes q si recepta hmōi cautōe noīe coꝛ quoꝛ interest vsurari⁹ manifest⁹ vsuras repetit nō audiet. t posset in aiarū fauoꝛē ep̄s istas vsuras recipe. t soluere illis a q̄b⁹ iste petitoꝛ extorserat t idē ſm guil. t gar. si nō esset manifest⁹. t hoc ꝓbare posset petitoꝛē. s. vsurariū. si aūt iste vsurari⁹ qui sic satisdedit cōualuit tenebit ex satisdatiōe ſm eos. qz t si non satisdedisset tenebat. s.e.cū tu. t si petitoꝛ esset notoꝛi⁹ vsurari⁹. etiaz si heres nō exciꝑet. dixerūt ꝓdicti doctoꝛes q ex officio suo iuder eū repellet. s. de excep. exceptiōe. ff. ō postu. l. quos ꝓhibet secus si notoꝛius vel manifestus non esset.

u ¶ Illam scilicet quantitatem manifestam.

l ¶ Alioq̄n. i. si q̄tas manifesta nō appet. t repete exꝑmi volum⁹ aliā sed quō fiet exꝑssio t moderatō de q̄ loq̄t iste, ꝛ. rndeo cōsiderabit iudex q̄nto tpe ille vsuras exercuit. t q̄tū nūcḥz in bonis t q̄ntū hēbat tpe q fenerare incepit t sup hoc cōsiderabit fama vicinie. t an alias mercationes exercuerit t an eis foꝛtūa ei ꝑspe cesserit. t an fuerit im⁹ꝓb⁹ exactoꝛ. an curial' fenerator. he t sil'es circūstātie sūt circa q̄s cōsiderāde. t ſm eas magis vel min⁹ arbitrādū. C. de bo. quali. cū oporteat. ſ. i. xij. q. v. ħ vīm ¶ Teneat ꝓpter sui malicia ꝑti lese resarcire tenet. C. si tu. vel cu. inē. l. etiā t facit lite suā. s.e.li. de re iu. cū eterni insti. ō obli. q ex quasi ō licin ꝓin. t si nullā q̄ntitatē moderat tūc tenet in totū. nā t residui cōmoꝛatō totū admittit. C. de here insti. l. ij. ff. de ꝛ. sig. l. ceteroꝛ caute ergo facien. si in cautōe certā verilem exꝑimit q̄ntitatē t adijcit qō etiaz vltra illud satisfiet. inquātū cōstabit eū vsurarium rōne teneri.

n ¶ Pene. supple statue in later. cōci. editio. sub cōtra vsurarios. hoc dico. qz hic nō habet locū pena ⁊ vsurarios statuta. sed habz locū pena statuta in recipiētes eos ad oblatiōes t ecclesiasticā sepulturā.

o ¶ Subiacere. hodie sunt excōmunicati ipso facto non ob. exceptiōibus vel priuilegijs. per cle. de sepul. eos qui.

p ¶ Absoluat. et ab alijs peccatis. xxiij. q. ij. legat. questio patet. qz nec ad confessionē debent admitti. vt s. dixit. nec dimittit peccatū tē. j. de re. iu. pctm. caueāt ergo religiosi q interdū de pda pl⁹q̄s ō aīa sollicitī sē.

q ¶ Aliter facta. ſ. non facta satisfactione nec prestita idonea cautione quid dices de codicillis. videt q ꝛleāt diuersa enim sunt. C. de codi. l. si idē. t cōstitutio est penalis ergo restringenda. s.e.c. de elec. statutū t prohibitis maioribus. minoza petere non prohibent. ff. de ser. ex poꝛ. l. cui. quisti. sint legit. ꝑ venerabilē. circa prin. dic contra ſm guil. t gar. t hoc patet ex prin. vbi dixit in vltima volūtate. ar. s. de testa cū esses. qz large

codicilli sunt testamentū. qz mētis testatio. xliij. q. ij. §. sed aliud. insti. de testa. in prin. ff. de iur. codicil. l cōficiunt. z. l. ab intestato. alias facile esset constōem in hoc eludere. z dicidē de qualibet vltia volūtate. z qz istō crimē ecclesiasticū est potuit papa irritare testamēta laicoz p que in alios trāsferebant bona z fiebat durior cōditio eracto. erit ergo q cuince revalebunt z habere. §. vt lit. pen. eccliā. i in fi. habet eni rōne huius criminis iurisdictionē i talib. §. de iude. nouit. §. qui fi. sint legit. p venerabilē. s. e. li. de fo. cō. c. vl.

Quid si prio testamentū fecit postea cauit dixit b gar. q nō firmak p hoc testamentū. qz ab initio ñ valuit vt. j. de re iudi. nō firmak. cū suis cōcor. satis videt sufficere si añ mortē cauit. cū testamētum morte firmet. s. de celeb. missa. cū marthe. nec obregula. nō firmak que de solo tractu tpis loquit vt ibi dixi.

Quām ex eo mendicātes nō possunt acquirere noua loca ad habitādū. vel antiqua alienare vel mutare absq; speciali licētia pape. que de hac p bibitione faciat mētiōez in acquirētib; tū loca p heremitica vita ducēda cessat. phibitio. hic dicit determiat aūt hec decre. no. §. e. nimis. ij. in ỹ. ad hoc.

b Mendicātes. hi dicūt mēdicātes quibus victuz tribuit icertū mēdicitas. z qui redditus aut possessiones ex regula vel constitutionib; habere nō possunt. §. c. li. ō reli. do. c. vno. z quo ad casū decr. nostre in omnibus idē ius. p cor. §. e. li. de regula. constōem. qui eni similē cū aliis vitam suscipiūt similē sentiant in legib; disciplinā. §. de sta. mo. recolentes.

c Ad habitādū. nota qz de locis acquisitis ad habitandū tantū fit hic phibitō. ergo alias q; ad habitandū bene possunt loca acquirere. sed q̄mō ex quo sunt mēdicantes dicit. §. e. li. ō reli. do. c. vno.

d Scandala. bene ergō fecit hic p; uidēdo. qz iuri officij est scandala removere. §. e. li. de of. leg. c. i.

e Deinceps. futura igitur cōprehendit hec constitutio. olim enim hic prohibitum licebat. vt. §. e. nimis. ij. ỹ ad hoc.

f Suffraganei. ergo papa priuilegiū suū revocare moderari z in totū tollere licet deceat ei⁹ priuilegiū esse māsurū. j. ō re. iu. decet. vbi de hoc.

g Alienationis. intelligo etiā p quē nō transferat dominiū. cum sic large loquat dicendo cui⁹ licet. ad idē. §. de re. ec. nō alie. nulli. z. l. ō rebus ali. non alie. l. sancimus. licet interdum sumak solum pro eo cōtractu quo transfertur dominium. l. de fun. do l. i.

h Mentionem. ergo necesse est de iure cōmuni in rescripto fieri mentionem. de quo dic vt. §. e. li. de constit. c. i. in glo. que incipit. est contra.

i Decernentes. hodie transgressores sunt ipso facto excōmunicati per clē. de pe. cupientes. i. respon.

k Eligendam. isti sunt digni cōuenienti honore. xvi. q. i. qui vere et pure. z an tales subsint episcopo ibi no. z possint heremite alias non religiosi habere proprium. xix. q. iij. §. econtra paulus.

l Licentia. ergo no. q religiosus mēdicans de licentia prelati sui pōt

m De ppinquo. ō hoc. j. ō x. sig. c. pe. io. (vi. ā heremiticā eligere. io. ā.

Volentes exempti vel priuilegiati vt nō teneant nisi sub certo iudicio respondere rōne delicti contractus aut rei si hec sit init. vel si ibi in loco nō exempto cōueniunt cora ordinario. sed rōne domicilij non monasterio priuilegiato. vt eius monachi a quocūq; interdici suspendi vel excōmunicari nō possint. cessat in illos ordinariorū iurisdictio q ad illa. nisi illi monachi mitterent ad priozatus subiectos ordinarijs quia tūc etiā licet vtrobiq; sint monachi ordinarij etiā quo ad predicta illos inducāt q̄diu ibi manent. hoc dicit hec decr. Determinant autē hec decre. diffuse no. vi. q. iij. c. vl. z. §. e. ti. ex tuarum.

o Exemptionis. p que verba dicak data exemptio videbis. j. e. ti. si papa. z proprie ap. se. est eximere. xvi. q. i. frater. ix. q. iij. nūc vero. io. andre.

De excessibus prelatorum.

Quām ex eo q; predicatores minores et religiosi et alij mēdicātes[b] in ciuitatibus castris villis aut alijs locis ad[c] habitādū domos vl loca de nouo suscipiūt seu olim suscepta dimittunt se ibidē ad alia trāsferētes diuersa scāndala[d] quādoq; pueniant z frequentes clamores ad se. ap. pferātur. nos supp hoc prouidere volētes hoc ppetuo prohibemus edicto ne deinceps[e] aliquis vel aliqui de predictis quibuscūq; super hmōi priuilegijs muniti existāt. qui ipsis contra tenorē cōstōis pūtis nullatenus volum[f] suffragari in aliq; ciuitate castro villa seu loco quocunq; ad habitandū domos vel loca quecūq; de nouo recipe seu hactenus recepta mutare. vel ea venditiōis pmutationis donatiōis aut cuiusuis alienationis[g] titulo quōcūq; in alios trāsferre presumant absq; sede. ap. licentia speciali plenā z expressam faciente de phibitione hmōi mētionē[h] si sec⁹ egerit irritū decernētes[i] Per hoc tū eis qui vitā duxerint heremiticā seu solitariā eligendā[k] de maioz suoz licētia[l] quin cellas māsiones seu habitacula in heremis siue locis vbi non sit hominū habitatō de[m] ppinquo possit acquirere ac mutare nō intelligi⁹ interdictū Anno. iij. i oci. gene. lug.

De priuilegijs.

Volentes libertatē quam nōnulli. §. ap. se. priuilegio exceptiōis[o] inclusit. sicite grā obseruari vt illā alij nō infringant z ipsi eius limites nō excedāt[p] declaratiōe irrefragabili diffinim⁹ q; q̄ntūcūq; sic exēpti gaudeant libertate nihilomin⁹ tū rōne delicti siue cōtract⁹ aut rei de qua cōtra ipos agit rite possūt cora locorū ordinarijs cōueniri. et illi quo ad hoc suā in ipos iurisdictionez put ius exigit exercere. Nunqd ergo carēt omnino in his cōmodo libertatis nō vtiq; qz nec cora ordinarijs ipis dū modo sit in loco exempto[q] cōmissuz delictū vel cōtractū initus aut res litigiosa. nec vbi domiciliū habēt si aliqui ō linquāt vel cōtrahāt. aut res ipa cōsistat cōueniri possunt aliquatin⁹ super istis neq; domicilioz. ptextu locoruz diocesani. si vbi deliquerunt vel contraxerūt. aut res ipa cōsistit. illi cōueniant. remittēdi eos illuc vel ipsi vt illic[r] respondeāt iūgendi habēt aliquā prātem. saluis nihilomin⁹ casibz alijs in quibz eos epoz iurisditiōi subesse canonica ꝓcipiūt instituta[s]. Et id ipm[t] decernimus cōtra illos[u] quibus vt nō nisi sub vno certo[x] iudice teneāt de se cōquerētibz respondere. aplico priuilegio est cōcessuz In eos[y] aūt quibz ne interdici suspēdi vel excōicari a quoq; valeāt se. ap. est indultū. sicut sūt religiosi q̄plures in quoru priuilegijs cōtinet ne quisq; epus monasteriorū suoz monachos. p vlla causa vlloue loco interdicere suspēdere vel excōicare p̄sumat ijdem ordinatio iurisdictionē suā q̄tū[z] ad ista vbicūq; illi fuerint penitus exercere non possint. nisi forsā ipi monachi ad monasteria ꝓdinatus ordinarijs eisdē subiectus. vt vel gerant illoz regimē vel in eis tāq; pprij locoz ipoz monachi resideāt[a] fuerint destinati. tunc eni z si libere possint ad eadem monasteria revocare. ac tā illoz q; ipsoz prioratuū monachi reputent. cū non sit incōueniens aliquē sic vtrobiq; locum habere monachum vnū alteri sb

p Infringāt. isti scueritate ecclesiastica coercent. §. e. quanto. z papa solet taliuz priuilegia decurtare. §. e. dilecti.

q Excedāt. §. e. porro. z. c. parentibus. ne priuilegium amittere mereāt. ri. q. iij. priuilegium. §. e. tuarum limites eni trāsgredi non sunt. §. de sepul. c. i.

r Aut rei. hec verba si contractus sit initus vl maleficium factū in loco non exempto z res litigiosa non exempta. vt infra patebit.

s Ad hec. tria superi⁹ enarrata. io. an.

t Nunquid ergo. qz videretur aliquibus q; per hoc exempti equiparentur non exemptis. vt indistincte possent cozaz ordinarijs conuenire. io de hoc obiecit z soluit. z hoc dicere intendit. q; in distincte ratione domicilij sunt exempti. vt iudex domicilij nec potestatez habeat cognoscendi nec remittendi. z tū ille est vnus modus sortiendi forum. §. de fo. compe. c. vl. Item si delictum contractus aut res litigiosa sunt in loco exempto gaudebunt exemptione. si ei anglicus delinqueret bonoñ. nonne puniretur p iudicem bonoñ. fugam⁹ ergo z equiparemus anglicuz exempto. vt sicut ille qui alias non est de iurisdictione ratione delicti efficitur de iurisdictione. sic exemptus. qui alias de iurisdictione non est. ratione delicti. de iurisdictione efficitur. idez in contractu z re.

a Exempto. dicit hic bernb. q; monasterio crē pto ecclesia cimiteriū domus monasterium atria horzus arce. que sunt iurta ecclesiam. intelliguntur exempta. xij. q. i. necessaria. z. c. nulla xvij q. iij. diffinimus. z. c. id statuimus. §. de immu. ec. c. i. de cen. c. i.

b Institura. vt. §. de here. ad abolendam. in fi. §. e. li. de preben. ca. i. de sta. regula. c. vno in fi. Idem si capellas non haberēt non exemptas. §. e. ex ore. z. c. cum capella. sic. §. de consue. cum inter vos. §. de sen. excō. nulli. z. j. e. auctoritate.

c Et idipsum. scilicet quod dictum est de exemptis.

d Illos. non exemptos. sed priuilegiatos tantum vt sequitur.

e Certo istud soluit contrariū de decre. §. de rescrip. ad hoc. quia hic certus iudex datus fuerat a papa ibi incertus quē imperator duceret eligendum. preterea ibi in modū rescripti iuris cōis facta fuit interpratio hic in modū gre z priuilegij. qō etiā apparet ex titlo z ex lra q̄ sequit apo. pri

f In eos autem. istud quod sequit intelligas sane pm de (uilegio. terminationem decre. j. i. ti. ne aliqui.

g Quantum ad ista. scilicet interdictum suspensionem z excōicatiōez ergo q̄tum ad alia. salua manet eius iurisdictio. licet ergo ista exercere non possint ordinarij. possunt tamen causas eorum audire z iudicare. si non pareant poterunt in possessionem mittere z similia facere.

h Resideant. ad idem. §. e. quoniam. z. c. cum capella. nota litteraz quia si irent illuc causa visitandi vel causa solarij vel vt viatores. illos quo ad ista non coercent ordinarij. ff. de iudi. l. heres absens.

i Dependere. concor. ℨ. c. li. de preben. cū singula. ⁊ si. de preben. extir pande. §. qui vero. nec ob. decr. de elec. constitutis que loquit cū mona steria non sunt annexa nec dependētia. ⁊ talis habebit vocē in vtriusq; prelati electione. si est cōsuetudo. alias cōuentus eligeret. xvi. q. vi. c. vl. s. de elec. c. i.

l Quo ad premissa. s. suspensionē excōicationē ⁊ interdictū. ⁊ intelli gas hoc quādo prior aut ille tale priuilegiū nō hz nec ex se nec ex superiori monasterio. qz si maius monasteriū haberet pri uilegiū qō monachi sui. ⁊ prioratuū sibi subiecto rū a quoq; excōicari nō possent ⁊c. tunc secus.

l Quamdiu morian. ergo post reuocationem eorū eps quo ad p̄dicta in eos iurisdictione vti ñ poterit. io. an.

Quia de diuersis. cu ria romana habet studiū generale ⁊ eius p̄ uilegia. hoc dicit.

n Mundi. bene dicit qz apostolicus totius or bis est dñs. s. de fo. cōp. c. vl. ⁊ ℨ. in prohemio h⁹ libri. cū suis concor.

o Quasi matrez. ij. q. vi. ad romanā. xix. di. in memoriam. ⁊ quasi ō di xit. qz ecclesia taz genitū natura gignit p̄ gratiam vnde debet dici renatus ideo dixit quasi. qz mat̄ proprie que parit.

p Communem. debet enim lex esse cōmunis. ii ij. di. erit aūt. ⁊. ℨ. in pro hemio h⁹ libri.

q Videlicet. istud pos set venire exposītiue ad vtrunq; q. d. diuini. i. ca nonici. humani. i. ciuilis sed melius est q̄ veniat ex positiue tantū ad verbū humāi. i. positiui. s. cano nici ⁊ ciuilis. quod dicit diuini intelligas. p̄ p̄ried sacra pagina.

r Eadem eandez. nū quid intelligemus quod hic de se. ap. dicit late. vt comprehendat etiam lo ca vicina per duas die tas legales. prout dicit. s. e. li. de preben. presenti non credo. sed intelligā per sedē ciuitatē vel lo cum vbi est curia cū suis suburbijs tantū. ad hoc. ℨ. de sen. ex. si ciuitas. alias sequeret q̄ curia vel studio existente boñ. studentes imole vel mu tine gauderent priuilegio. quod esset absurdū. ℨ. de cle. nō resi. tua pro gatio. igit illi⁹ decr. presenti suñ specialē casuz cōstringat. ⁊ puto q̄ viter bien. studens viterbij venīēte curia ⁊ p̄manēte gaudebit hoc priuilegio. sed curia recedēte cessabit gaudere. sicut ⁊ ego studēs boñ. gaudeo priui uilegio studij. ⁊ si eras rolleret boñ. studium vel eius priuilegia gaudere cessarem. non ob. predicta decr. presenti. §. sane. quia ibi odium hic fa uor. ⁊ horum diuersa est ratio. ℨ. de re. iu. odia. cuz suis concor. Si vero aliquis existens in curia p̄o impetratione facienda. vel vbi procurator vel aduocatus existens in fraudem scholas intraret vt huius constitu tionis beneficio gauderet. fraus sibi non proderit. ℨ. de renun. c. ij. cū su is concor. sicut nec vere causa rei publice abesse dicit. qui causa proprij commodi in legatione est. ff. ex quibus causis maiores. l. non vere. ⁊ fa cit quod ibi no. ⁊ quod no. moderni de magistris. c. vl.

a Integre. quotidianis distributionib⁹ exceptis. ℨ. de magistris. c. vl. ℨ. de preben. licet. ille enī non dantur etiā presentib⁹ qui nō intersunt di uinis. ℨ. e. de cle. non resi. c. vno. nec intelligas q̄ de iure cōmuni existen tes in studio participant corpus prebende. saluo q̄ de sacra pagina di cimus. sed hic intēdit dicere q̄ si ex dispensatione consuetudine vel statu to ecclesie existēs in studio p̄t p̄cipere p̄bēdā hoc poterit studēdo i curia

Abbates. dicit quō intelligat priuilegiū qō habent quidaz abbates de populo benedicēdo ⁊ quib⁹ possint abbates ꝛferre cōsurā. io. an.

b Abbates. licet hic de abbatib⁹ exprimat idem intelligo de priorib⁹ archipsbiteris vel alijs quib⁹ hoc priuilegiū ꝛcessū esset. cū eadē sit ratio ista aūt decr. olim inter eꝛuag incipiebat. quoniam nonnulli.

c Pleno iure. s. in spū alib⁹ ⁊ tpalib⁹. ℨ. e. cū ⁊ plantare. §. in ecclesia. ⁊ s. e. quoniam per confessionem.

d Solenne. s. quā faciūt epi solenniter dicendo. Sit nomē domini benedictū ⁊c. qz priuatā benedictionē exhibent etiaz presbiteri simplices xcv. di. c. ecce ego dico.

e Alibi. scilicet extra ecclesias sibi pleno iure subiectas.

f Expresso. quātuncūq; ergo generaliter loquat priuilegiū hoc nō po terit nisi id in priuilegio sit expressuz ⁊c. si. s. e. li. de here inquisitores

g Tonualuerint. vt ibi conuertantur ⁊ fiant monachi.

esse monasterio vel ab ipso noscitur dependere ratione tamen eorundē prio ratū dicti ordinarij sua iurisdictione in ipsis etiam quoad premissa q̄diu morant in illis licite vti p̄nt.

Idē.

Olim de diuersis mundi partibus multi confluant ad sedem apostolicam quasi matrē. nos ad cōmunē tam ipsorum q̄ aliorum omnium commodum ⁊ profectū pa terna sollicitudine intercedētes vt sit eis mora huiusmodi fructuosa. puidimus q̄ ibidē de cetero regatur. ⁊ vi geat studium iuris diuini ⁊ humani canonici videlicet ⁊ ciuilis. vnde volu mus ⁊ statuimus. vt studentes in sco lis ipsis penes sedem eandem talib⁹ priuilegijs omnino libertatibus ⁊ im munitatibus gaudeant. quibus gau dent studentes in scholis. vbi gene rale regitur studium ac recipiant in tegre prouentus suos ecclesiasticos sicut illi.

Alexāder. iiij.

Abbates quos apostolica. sedes in exhibitione benedictiōis su per populum speciale priuile gio insigniuit. in ecclesijs que ad eos pertinent pleno iure quādo in eis di uina officia celebrāt. possunt post mis sarum solennia ⁊ vespertinas ac ma tutinas laudes benedictionem solen nem super populum elargiri. Ali bi aūt publice aut per vias ciuitates castra ⁊ villas populis ⁊ plebibus be nedictionem facere vel impartiri nō valeant nisi hoc eis expresso apostoli co priuilegio sit concessum. Nec eis licitum sit alijs q̄ monasteriorum su orum conuersis ⁊ que ad alia conuo lauerint ⁊ in quos ecclesiasticaz ⁊ qua si episcopalem iurisdictionē obtinēt. primam clericalem conferre tonsurā nisi eis id competat ex pleno prefate sedis indulto.

Idem.

Auctoritate se. ap. de fratruz no strorum consilio statuim⁹ q̄ ora toria vl capellas in locis nō ex emptis sine diocesanorum locorum ipsoruz licētia exempti construere nō presumant neq; sic constructis nec tē pore interdicti casibus expressis in iu re duntaxat exceptis celebrent vel fa ciant celebrari diuina. Quod si talia presumpserint ab his per locoꝛ ipsorum ordinarios compescantur ⁊ si quas propter hoc exemptorum ipo rum conseruatores in eos sententias protulerint illas penitus reuocamus

Inhibemus autem insuper ne i locis etiam exemptis hoc ipsi exem pti facere audeant. nisi super his li centiam vel priuilegium habeant sedis apostolice speciale. Cau sas quoq; siue lites proprias suoruz hominum liberorum que videlicet tā tum ad ipsos homines pertinēt ijdē exempti suo nomine siue vt actores si ue vt defensores aliquatinus non as sumant etiam si sint ipsis dicti homi nes censuales cum id nequaq; licitū sit eidem.

Clemens quartus.

b Quasi epalez. hic di cit q̄ vere epalem habet non posset. s. q̄ possz crisi mare ⁊ alia facere q̄ sunt episcopalis ordis. si igit abbas in parrochia sua vel alio loco habet iurisdictionem in spiritualib⁹ qō alias de iure debz ha bere eps etiaz puros laicos. nec cōuersos nec cōuertendos poterat clerici care. alias non. sicut enī episcopus laicū non sue iurisdictionis ordinare non potest absq; licentia sui episcopi. s. e. li. de rē. oz. c. vl. sic nec iste abbas talem poterit ordinare.

i Tonsurā. confertur enim per ipsam clerical ordo. s. de eta. ⁊ qualit. cum contingat. ⁊ hoc in tellige p̄m determinatio nem illius de abbate be nedicto ⁊ presbitero. salꝛ ua eo quod habes ō sup. negl. p. c. i. ⁊ possunt tales abbates conferre etiam superiores ordines vsq; ad lectoratum inclusiue lxix. di. c. i. ⁊ in predic. c. cum contingat.

l Indulto. puta quia habent priuilegiū q̄ ꝗs cūq; etiam non subditos volentes ab eis ordinari clericare ⁊ ordinare pos sint. tenoꝛ etiā priuilegio rū seruabit. ℨ. e. pozro.

Auctoritate exempti in locis nō exēptis. oratoria vl capellas sine diocesanoruz licentia cō struere nō p̄nt nec in exēp tis sine licētia papē nec possunt exempti assume re causas proprias suoꝛ liberorum hominum in se etiam si illi sint sui cen suales hoc dicit.

m Oratoria. oratoria debent esse id qō verbū sonat. xlij. di. c. vl. ⁊ pen. ⁊ ista publica oratoria sine diocesanoruz licētia non cōstruent in loco nō exempto. ⁊ de his oratoriis habes. ℨ. de censi. c. vl. ℨ. e. li. patentib⁹. priꝛ uatim aūt orare in domo sua cuilibet lz nō erigēdo ibi altare nec missaz

n Non exemptis. sicut enī si anglicus in ciuitate bonoñ. celebrādo vellet ecclesiā erigere hoc nō posset sine dioce. licētia. sic nec exēptus habi ta compatione vt dixi. ℨ. c. i. ad idē. de con. di. i. nemo edificet. in auc. de ec. ti. §. si qs aūt voluerit. col. ix. in auc. vt nullus fa. oza. do. col. v.

o Constructis. tolle quod est. j. celebrent vel faciant celebrari.

p Interdicti. hodie religiosi etiam exempti violantes generale interꝛ dictū qō seruat mr ecclia ipo iure excōicati sē p̄ cle. ō excess. pl. ex freqntib⁹ hodie dic vt. j. de sen. ex. c. vl.

q Exceptis. ℨ. e. vt priuilegia. ⁊. c. q̄ nonnulli. s. de sen. ex. plurimi hodie dic vt. j. de sen. ex. c. vl.

r Conpescantur. ecce ergo q̄ exemptus propter delictum in loco non exempto commissum subest ordinario. s. c. i.

s Reuocam⁹. ꝛseruatores enī priuilegiorū ad hūc casum iurisdictiō nē suā extēdere nequeūt. cū se ad hūc casū priuilegia ñ extēdāt. ℨ. c. i. nec se intromittere p̄nt nisi de manifestis iniurijs. ℨ. e. li. ō of. dele. c. i. ⁊. vlc.

t Sedis. ap. qz sicut epūs ⁊ dio. in loco nō exēpto. vt. s. sic ⁊ papa e dio cē. in loco exēpto. puto tñ q̄ hoc casu sufficeret licētia legati ō latere. ar gu. j. de ver. sig. veniēs in p̄in. ⁊. s. de elec. si abbatē. ⁊ ad hoc facit quod dixi. ℨ. de elec. cupientes. circa p̄in. in glo. in hoc casu.

v Causas quoq;. ⁊ facit iste. §. ad ea. q̄ no. inno. ⁊ bol. s. ō ap. dilectis

x Proprias. palā ē illā p̄priā cāz esse c⁹dānū vl emolumētū ad aliquē suo nomine p̄tinet. ff. qū ap. sit. l. ij. q. vi. biduū. ℨ. palam.

y Liberorum. in seruis enī sec⁹ an hoc nulla dubitatio.

z Pertinent. dicebant inno. ⁊ bost. in p̄dic. decr. q̄ si aliquis turbat cultorē agri mei vel colonos meos cōtra illū dat mihi vtile interdictū vti pos. ⁊ etiā actio iniuriarū si in iniuriā meā illō factū sit. ar. ff. de vi. ar. l. vi. fac. ff. ō act. ep. ⁊ vē. q̄ pēdēte. ⁊. ff. ō posti. l. i. §. si qꝛ tabulas. ō

furto tñ eis facto dñs agit sibi eñ subditi impune qui nō bene custodie rūt nec in iniuriarū si no sit factū iniuriam dñi e d ꝓpter speciale odiuz subditi z istud habuerūt ꝓ indubitato q dñs in iudicio nomie subditi agere nō potest vt ei satis fieret cū nec istud ei⁹ principaliter intersit ꝓ cura, alioquin cadē rōne tus subditi remittere posset. isti autē exempti forte vt duriorē cām aduersarioz illoz suoz boīm redderēt assumebāt in se cām vt actores vel rei qō non licet eis etiaz si illi sunt eis censuales, id est certū censuz soluē tes. qz non ꝓpter id sunt ipsoz serui.

¶ Ne aliqui priuilegiū pape q̄ qs excōi cari suspendi vel interdi ci nō possit non extendit ad sñias ordinarioz. nisi tale priuilegiū sit con cessum regib⁹ reginis vl ipsoz filijs vel religioso loco vel ordini. ℔ dicit. z olim decre. ista extra uagās erat z incipiebat qz pro qualitate al's qñ.

b ¶ Cuiuscūq; j. mode rabit istud verbū.

c ¶ A quocūq; intelli gas nisi a papa vel lega to a latere j. de ℣. sig. ve niens. i. rñso. z hoc idez priuilegiū intelliguntur habere bi qui sunt rece pti in spirituales filios romane eccl'ie. si autē in spūales subiectos. tunc sunt exempti j. e. si papa ℣. sil'iter.

d ¶ Concessa. tolle qō ē j. de fratrū nostroz ꝛc. redeas. ℣. illis z tolle qō est j. dūtaxat exceptis ꝙ que ꝛc.

e ¶ Filijs. est si. qō ha bes. ℣. c. lib. de offi. dele. c. vlti.

f ¶ Rōne. sic ergo intel li gat. ℣. eo. c. i. ℣. in cos. z sic nulla correctio, vt ille ℣. loquat de priuilegio cō cesso religiosis. nō ꝓpter psonā. sed ꝓpter locū vel ordinē. vt si ordo predi catoz vel minoz sit in b priuilegiatus vel mona steriū sancti pculi. si au tem religiosus aliqs si ue prerogatiua psone ha ret b priu ilegiū secne⁹ et

¶ Ta plice sedis. infe riores prelati quib⁹ per priuilegiū cōceditur vsus mitre. si sunt exem pti. in prouincialib⁹ z epalib⁹ concilijs vti possunt mitris aurifrisiatis nō habentibus laminas aut gēmas. z si nō sunt exempti. albis z planis vtenk. in alijs locis vtenk vt indulta permittūt. equissima fuit bul⁹ de cre. prouisio. vt. j. patebit.

b ¶ Non cōpetit. qz sunt ipsi plati inferiores epis.

i ¶ Ecclesiarū suaz. idem puto si alicui inferiori prelato psonaliter p pter ipsi⁹ persone prerogatiuā fuerit priuilegium tale concessum quod interdū cōtingit. vt. ℣. de presump cū in iuuētute. vbi ꝓpter ꝓrogatiuaz psone concessum fuit epō ornamentū archiepiscopale.

l z ¶ Hic tñ. concor. ℣. c. c. i. in prin.

l Dignitatum. c. di. rōnis. hoc vult dicere. veniebat abbas ditissim⁹ in hoc priuilegiat⁹ ad cōcilium episcopale. bñs pulchriora ornamēta z mitrā epō. ita q ipse per inspectionē ornatuū videbatur epis. idem in p uinciali. ibi enim in ornamētis precellebat alios epos. qō satis erat in decens z scandalizabank epi prouideri ergo equiter voluit. ita q scāda lum tolleret z priuilegiū aliqō ꝓferret. Et nota q non est pomp̄ositate respuendū. imo rōe defendendū. q doctores togati variati z ornati in cedāt vt p illa dignitas doctoratus appareat. sed sunt scolastici reꝑben dendi qui sibi vestes doctoribus solū congruentes assumūt.

m ¶ Tenenk. forte ꝓpter capellas nō exēptas. vel ꝓpter ꝙm nō exēptū

n ¶ Simplicib⁹. vt nō solū non b̄eant laminas vel gēmas sed etiaz nec aurifrisiatas.

o ¶ Alijs. a prouincialib⁹ z epalib⁹ sinodis z cōcilijs. puta cū celebrāt in ecclijs suis vel alienis.

p ¶ Permittūt. inspiciendus est igitur te xt priuilegioz z seruandus j. c. priori. ℣. co. porro. io. an.

¶ Am pone. In prima parte demonstrat quid iuris. cū quis solo p uilegio se dicit exemptū. In secda ibi si autē quid iuris. cū super hoc pre scriptionē allegat. In tertia ibi, q si tales quid iuris. cū allegat vtrūq;

r ¶ Infamiā. ℣. ti. pri. c. vno. puidendū fuit. qz crudeles erāt negligēdo famā suam. xñ. q. i. nolo s ¶ Lesionē. metas eñ priuilegioz suoz seruaz re debēt. ℣. c. ti. i. in pn. t ¶ Securo. ad idē. ℣. ō fi. instru. accepim⁹. vñ si loc⁹ nō est securus iz pti appellare. ℣. vt li. nō con test. accedēs. ij. ℣. de ap. ex pte. i. z j. de sen. ex. ve nerabilib⁹. ℣. z hoc ipm. alia lra est secreto.

v ¶ Prudētib⁹. ℣. de cō sangui. z affi. c. i.

x ¶ Carentib⁹. iij. q. v. qz suspecti. vñ bonus est q de ipsoz cōsensu assu mank. de offi. dele. super questionū.

a ¶ Competentē. ℣. de dil. c. i. al's posset appel lari vt ibi. z ꝑsideranda sunt circa hoc que habēt ℣. de ap. cū sit.

b ¶ Moderandū. sic. ℣ e. li. de ap. legittima.

c ¶ Impedimēto. sic. ℣ e. li. de elec. q̄ sit. z. c. cu pietes. ℣. q si. z. c. cōmis sa. ℣. i.

d ¶ Integliter. ne ꝓce dētia vel sequētia artēt articulū de q̄ ꝓtendit. ff. quēad. test. ap. l. ij. ℣. dic z a capite edenda est rō. ff. de eden. l. argentari⁹. ℣. i. z. l. i. ℣. editiōes. z. ℣. edere nō videt z approba tur b opi. inno. q hoc qō b dicit no. ℣. ō fi. instru. ꝙtingit in fi. z reprobat opi. hosti. q ibi no. ꝓmuz scz q priuilegiū erat legē dū z exhibēdū solū in il lo. c. de q erat qō. nam si totus tenor legeret. pos set lectio dare litigandi materiaz sicut editio qō ē cōtra mētē ipsi⁹ decre. ꝙtingit. q dz verbis ꝓfer ri. de ℣. sig. intelligentia sed nō stat huic sed ꝓme rōni. nec ita ex simplici lectura ozik litigādi materia sicut ex transcepto. qō pluribus diebus z nocti bus videtes z plegētes aduocati litigia ide sumūt vt ibi. z iz vtraq opi. sat' hēat ej tatē. ꝓpria tñ magis rōe z illo textu fulcit. z iō b approbat.

e ¶ Tradere. sed q̄re reus ꝓbare cōpellit z edere ꝓpria instra cōtra se. j id. ℣. de ꝓba. c. i. ℒ. de eden. l. q accusare. dic q iste priuilegiat⁹ siue agat si ue excipiat hz ꝓbare ex eo q de iure cōi intentio epi ē fundata. z qō dic de editiōe locū hz in priuata vel ꝓpria scriptura q̄ qs vsur⁹ nō est. porro in cōi vel ꝓpria scꝑtura q̄ quis vsur⁹ ē locū nō hz. qō dic vt no. in p. c. i. de ꝓba. z. ℣. de fi. instru. g. ꝓpetu⁹. z. ff. de eden. l. i. ℣. editiōes. z in cle. de vsur. ex grandi. in glo. vide qō ibi. (in sequēti. ℣. tractabit.

f ¶ Solūmodo. qz nō simul allegant priuilegiū z prescriptionez. de q̄ g ¶ Canonicā. rl. ānoz vt j. seq̄t cū. t. qō dic vt. ℣. e. li. de ꝑscp. c. i. io. an.

b ¶ Ordinarijs. mirū ē quo ordinarij cognoscunt in cā sua j id. iij. q. iij. c. i. ℣. ne qs in sua cā. in rubro z nigro. ℣o. ordinari⁹ bñ cogñscit de cā eccl'ie iz nō de ꝓpria. qō dic vt no. ij. q. vj. si qs erga. de cle. male. c. i. et j. de pen. romana. Itē ordinari⁹ dicit suā esse iurisdictionē. z subditus b negat z bñ cognoscit an sui sit iurisdictio. ℣. de rescrip. sup litteris. ff. de iudi. si quis ex aliena. Sed ad omnē suspitionem vitandā meli⁹ vi dek id expediri ꝑ delegatos vt sequit. ℣. e. de fo. cōpe. si qs j. z. ff. de iurisdic. o. iu. l pretor.

i ¶ Du iusmodi canonica. s. nec potest subditis obedientiā preferibere j prelatum qō dic vt. ℣. de rescrip. cū non liceat.

lz ¶ Munitos. z sic allegans hic duo simul auditur, vt. ℣. de prescrip.

auditis. cõtra eo. ti. veniẽs. dic vt dixi. ĵ. de regu. iuris, nullius pluribꝫ.
l ℙer se. sine prescriptione.
m ℙredictis. s̄. i. z. ū. rñso.
n Annoꝝ. xl. qz minor nõ currit contra eccl'iam. xvi. q. iij. ḡs actiones. s̄. de prescrip. de quarta.
o Violẽta. sic possidentes cũ pati debeãt penam ergo non premiũ. ĵ. e. lz. s̄. e. li. de preben. eũ qui. xvi. q. i. legi.
p ℙrecario. sic. s̄. de resti. spo. olim. i. lz enim ista sit iusta cã possidẽdi nõ dat tñ titulum pscribendi ne ille qui p̄cario concessit ex libertate sua illiberalitatẽ recipiat cõtra naturã contractus. ff. de preca. l. i.
q Turbent. ℍ fidez si solum priuilegiũ allegarent vt probar in sequenti. s. in prin.
r Cõi. xvi. q. vij. oẽs basilice.
s In eosdẽ. nota. q̃n/tus fauor priuilegio debetur. est enim priuilegiũ ex se fauorabile sed p̄scriptio odiosa. s̄. de deci. tua. z. ca. ex pte. z dixi de hoc. ĵ. de re. iu. odia.

Episcopoꝝ. interdictus ẽ ingressus ecclesie regularibꝫ vel secularibus q̃uis exemptis qui scienter celebrãt vel celebrari faciũt diuina ĩ ciuitatibꝫ vel locis interdictis. nisi fm permissionẽ iuris. vel excõicatos vel interdictos publice ad dina officia sacramẽta vel sepulturã admittunt. hoc dicit. hodie aggrauata est pena. qõ dic vt de sepul. in cle. cos. et in cle. de sen. ex. ex frequẽtibus.
v Cõi. de formis vidẽbis. ĵ. e. ti. si papa.
x Inhibictis. vide cle. de sen. ex. c. i.
y Ordinarijs. sic. s̄. e. ti. cũ z plantare.
z Delegatis. delegati ergo interdicere p̃nt. ad idem. s̄. de offi. dele. c. i. z. c. sane. ū. ſ.
a Vel iure. vt. s̄. e. li. de elec. vbi periculũ. ſ. ciuitas. z. s. de censi. q̃q̃. z. ĵ. de pen. felicis. in fi.
b Officia. celebrans. p̃sente excõicato maiori excõicatione vel interdicto nõ est irregularis. ĵ. de sen. ex. is qui. vbi de hoc. interdũ tñ lz celebrare presentibus interdictis. qõ dic vt. ĵ. de sent. excõ. c. vltimo.
a Sepulturã. vide cle. de sepu. eos qui.
b A iure statutas. sicut diuersa sunt narrata. sic diuerse puisiões iuris si qui celebrãt in ciuitate castris vel villis nisi quantũ eis a iure p/mittit compescantur p ordinarios. s̄. e. auc. si celebrant in loco interdicto vltra quã a iure pmittitur scienter. sunt irregulares. ĵ. de sent. ex. is qui. sed si p̃tibus excõicatis celebrant. sec9 vt ibi z. s̄. dixi.
c Ingressum. ℍ aduerte. qz vt. s̄. dixi. lz quidã ex istis nõ sint irregulares. tñ per decre. istam sunt vicini irregularitati contrahende. qz si post huiusmodi interdictũ in ecclesia celebrauerint vt pri9 irregularitatem incurrũt. vt. ĵ. de sen. ex. is cui. scire debes q quidã hanc decre. z ei9 penã dicant locum habere tm̃ in exemptis z pro eis fac̃. qz multo maiori pena sunt digni. quib9 cũ plurimũ honoris per iussiones principũ est delatum reperiunt in crimine. ℒ. ō epi. z cle. l. pbri. z est canonizata. v. q. vlti. pbri. vnde dicat hoc statutũ circa eos tm̃ ne priuilegiorũ p̃tertu flagitioꝝ crescat auctoritas. ℒ. de priuile. scol' l. ij. li. xij. sed cõtrarium credo. s. hanc decre. z eius penam habere locum etiã in non exemptis p lrãm que. s̄. dicit. q̃tũ cũq̃ tc̃. q. di. decre. ista q vult etiã exemptos nedum exemptos hac p̃stitutiõe ligari. ad idem. s̄. de preben. c. i. cũ sĩ.
d Contẽpserint. sic. s̄. de imu. eccle. qm̃.

per se' sufficiat ad exemptionẽ seu libertatẽ huiusmodi a pbãdã. sed tale est q saltẽ cãm prebeat p̃scribẽdi cõtra personis p̃dictis[m] annoꝝ[n]. xl. p̃scriptionẽ teneant[k] pbare prescriptiõisq̃ pbatione pendẽte. Licet ordinarioꝝ intentio de iure cõi fundet[k]. tñ qz de priuilegio qõ saltem cãm p̃scribẽdi prebet faciũt fidem in libertat' vel exemptõis possessione non violenta[o] nõ cladest ina nec cõcessa precario[p] de qua fidẽ coram eisdẽ fecerint nõ turbent[q]. Si vo priuilegiũ p se sufficiens q̃ñ solo priuilegio se defendũt. vel saltẽ tale qõ prescriptiõi canonice cãm prestet. cũ prescriptionẽ allegant nõ exhibuerint vt est dictũ. cũ de iure cõi ordinarioꝝ intẽtio sit fundata suar iurisdictiõe vti possit libere in eosdez donec de p̃scriptiõe canonica vt p̃mis sum est fecerint plenã fidez. Idẽ

Episcopoꝝ z alioꝝ prelatorum querelis frequentibꝫ z querulosis clamoribus excitati p̃nti decreto duxim[r] statuendũ. ne aliqui seculares aut regulares q̃tũcũq̃ exemptiõis seu libertatis sedis ap. priuilegijs cõmuniti cuiuscũq̃ ordinis religionis stat[u] vel conditiõis existãt scienter celebrẽt vel faciãt celebrari diuina in ciuitatibꝫ castris villis. nisi q̃ tenus eis a iure p̃cedit seu locis alijs interdictis[a] ab ordinarijs[y] siue delegatis[z] iudicibꝫ vel a iure[a] aut excõicatos publice vel interdictos ad diuina officia[b] seu ecclesiastica sacramẽta vel ecclesiasticã sepulturã[a] admittãt. Qui vo cõtra p̃sumpserint preter alias penas a iure statutas[b] ingressum[c] ecclie sibi nouerit interdictũ: donec de trãsgressione hmõi ad arbitriũ ei9 cuius

Per exemptionẽ. Tria dicit hec decre. que satis patent. z emanauit de claratiue ad ea que no. inno. z hosti. s̄. e. cum capella. z. c. recepimus. z fuit sumpta de extrauagãti inno. que incipiebat. ad perpetuam
f Ipsa eccl'ia. cum altero fm ea que dixi fm ber. s̄. eo. c. i. z subintelligitur exempta z bene. patet p hoc. c. z per decre. illam. s̄. e. li. de preben. q̃uis. i. q̃ eximit eccl'iam cathedralem ne sub generali vocabulo eccl/siarũ ciuitatis intelligatur eremisse oĩa etiaz minoza beneficia de eccl'ia vt ibi dixi.
g Non autem. subintelligit exemptus.
h Curã habent. vnde rales pbri habẽt institui ab epis z intelligunt esse ppetui. qz nequeunt absq̃ rõnabili cã z tunc ab epis ãmoueri. s̄. e. li. de capel. mo. c. vno. z ℍ ca/su ppter hanc curaz z populum nõ exemptũ pre/latus exempt9 vadit ad sinodum episcopalez. s̄. e. ad aplice.
i Parrochiani. sicut aliud est cler9 aliud ẽ populus. s̄. eo. ex parte. i. z ĵ. de sent. ex. si sententia. i. rñso. sed huic. i. rñso videtur ꝑdicere. s̄. de ẏ. si. cũ clerici. vbi notãt eccl'ie cathedralis intelligitur solũ capitulum nõ inferiores clerici vel cõuersi sed ibi de iuramento loquit quod strictre intelligitur nec extendit ad ea de quib9 non fuit cogitatũ. s̄. de iureiu. c. penul. iurisdictio aut ira pender penes epm z capitulum q nõ penes inferiores clericos. intelligat ḡ iuramentum ibi fm formã iuris cõis. ad idem s̄. de iure. ad nostraz. ij. s̄. de ẏ. sig. sup quibusdã
lz Non autem eccl'ia. bene ḡ dixit io. z ber. qui no. s̄. de testamen. requisti in glo. ℍ rndit si qd legat canonicis nõ intelligitur legatũ eccl'ie p. l. ff. de rebus du. l. ciuib9.
l Alij clerici. sed nunqd p hoc erunt exempti cõuersi z oblati nõ clerici. ar. q sic. rũ. q. i. duo. Contrariũ credo p hoc quod stricte sumit verba priuilegioꝝ exemptiõis vt sonant. z qz non repetit de conuersis oblatis

vt. s̄. i. rñ. q si voluisset intelligi exp̃ssisset. s̄. de deci. ad audientiã. ad idẽ
Papa in aliq̃. formas ꝓuilegioꝝ ponit hec de cre. quaꝝ quedã exemptionem cõferunt quedã non. z de hoc no. p inno. z hosti. s̄. e. recepim9. z per hosti. s̄. e. cũ capelle.
n ℙrincipaliter. puto impetrat lras prelatus sup reuocatione rei ecclesiastice male alienate. quib9 dicit conquestus ẽ nobis. r. plat9 talis ecclesie nobis imediate subiecte q p̃decessor ei9 tc̃. vñ talia verba solem9 vocare narratiua nõ assertiua. vñ ĵ. sequitur. talia ẏba narrent. ad ℍ bene concor. iij. q. vi. hoc quippe. z quod ibi no. in. i. glo.
o Probata. contra videt qõ no. ber. s̄. de censi. cũ olim. in. i. glo. vbi dicit q statur publice scripture in qua cõtinet de finibus episcopatuũ licet illa sit facta ob aliud. sed illud habeat locũ in ipsa pbatione finiuz que fit per argumentũ. s̄. de proba. cũ causam. z cui ius cõe non est contrarium. sed hic ius cõe est contrarium. z sequerent hoc casu plene probationes. z ideo secus.
p Asserat. nota. qz. s̄. dixit. narret ergo hic de assertiuis ibi de narratiuis. hodie plene probant narratiue litterarũ papaliũ si sunt de suo facto. z super his fundet gratia vel ipsius intentio p cle. de pba. litteris. z vide quod ibi no. in glo. antepenul.
q Ecclesie. s̄. de resti. in inte. c. q. de arbi. cum tpe.
r Sine medio. s̄. e. cum olim.
s Debeant. optime concor. s̄. e. in bis. z nota. arguẽdũ a ẏbis. s̄. de

decl. ad audientiã. de quo dic vt no. xvij. q. v, humane. z, ℈. de ℣. sig pro preca. ler tñ nõ dz iponi verbis sed reb. ℈. c. li. de elec. c, cõmissa. ad fi.

a ¶ Et est idẽ. s. q ecclesia debet plene iudicari exempta.

b Libertate. ℈. c cum olim. ij.

c ¶ Indefinite. qz secus si post determinationẽ alicui⁹ certe libertatis concesse. vt. j. ℈. idem.

d ¶ Collocare in locis enim exemptis hoc non possunt epi. xvij. q. ij. luminosas. ℈. c. li. de offi, ordi. cũ episcopus.

e ¶ Nõ existunt. sed sũt priuilegiati. vt. j. de ver. sig. veniens. i. respõ. recipiẽdo ergo illos in filios videtur illos recipere in amorẽ filiales. sicut subdyacon⁹ ordinatus a papa non in exemptionem sed in honorez intelligit ordinatus. princeps tamen eos quos in patres eligit nõ vult alijs subici. vt in auc. constitutio q̃ de dig. coll'. vi. z si dñs apud acra noiat seruuz suũ filium dicit ei libertatẽ concessisse. ℒ. de la. li. tol. l. vna. ℈. silicz mõ sed ibi sibi soli fit p̃iudicium. hic autẽ fieret preiudiciũ ordinario cuius iurisdictioni potius ẽ faciendũ. ℈. c. cum persone xi. q. i. peruenit. vbi ergo papa exẽmit aliquos speciales subiectos. si essent alij subiecti nõ essent spales subiecti. z ideo illa verba exemptionẽ faciunt. vt ℈. pri. rñ. sed lz aliquis sit filius non sequitur q̃ sit specialis subiectus. qz vnius potestatz filius alteri potestati posset esse subiectus. z ideo aliud hic aliud ibi filiatio ergo amorẽ z priuilegium denotet. specialis subiectio exemptio est.

f ¶ Censum. non enim oẽs ecclesie exempte soluunt censum. nec oẽs q̃ censum soluunt sunt exempte ℈. eo. ti. recepim⁹ vnde non probat hoc cẽ ℒ. de proba. ad probatiõnem. ℈. de offi. dele. cum cõtingat.

g ¶ Idem dicimus. s. q nõ propter hoc exempta censebitur.

b ¶ Non possint. de quo dic vt. ℈. c. ne aliqui. io. an.

l ¶ Subiecti. ergo nota. q vnũ z idem verbũ diuersificant fm adiuncta. ff. de cõtrahen. emp. l. q sepe. ℈. veneni. z. ff. de ℣. sig. l. qui venenum vñ si indefinite dicat q ad iudiciũ percepte libertatis soluat censum ex empta dicitur. vt. ℈. ℈. z est idẽ si post certam libertatez nõ ꝓterea vltra id intelligitur exempta vt hic. z est si. ℈. de dona. paschalis.

m ¶ Exclusis. istud erat qõ inducebat dubitationẽ per eius contrariũ quasi a contrario nõ excõicatos nec interdictos z aliunde venientes ad mittere poterãt. z ar. a contrario fortissimũ est. ℈. de his que fi. a prela. cum applica. in fi. sed hoc nõ est vez nisi illi super hoc sint priuilegiati. vt ℈. patet. qz ex quo loc⁹ interdictus est. videt omnibus interdictũ ibi audire diuina nisi super hoc sint priuilegiati. nec priuilegiuz vnius alteri penitus prodest. ad hoc. ℈. c. sane. z ꝓterea ante hãc decre. in dubio erat tuti⁹ hoc tenere propter periculũ animarũ. z ideo amplectendum erat de homi. ad audientiã. de spõ. iuuenis. sed oppono q hec decre. est superflua cum hodie sine priuilegio cõpetat tempore interdicti ratiõe celebrare de iure cõi. vt. j. de sen. ex. c. vlti. potest dici q iuris in concessione priuilegiũ dictum est idẽ in cõcessione per ius cõe vt ibi. z ideo forte generaliter dixit. ℈. concessum. nõ dicẽs qualiter. vel dic q etiã per priuilegiũ posset habere locum casus noster z subauditus prime glosule. pone enim q papa interdicendo locũ vetuisset celebrari etiã fm formã illius decre. sepe enim ꝓpter rebelliones delinquentiũ aggrauant pene. z postea cõcessisset aliquib⁹ celebrare ibi fm formã istius decre. habem⁹ ergo hũc casum dubitabilẽ ad litteram. cõtra istam tñ decre. vidi olim seruari in ciuitate bonoñ. tẽpore generalis interdicti. qz religiosi sic priuilegiati ad mittebant fozenes ad diuina.

n ¶ Priuilegiati. vt sic accipientes signũ crucis pro subsidio terre sancte in hoc essent priuilegiati vel quiuis alij.

o ¶ Persone. puta epi scopo regi comiti vel baroni.

p ¶ Premisso. s. ianuis clausis ꝛc.

q ¶ Domestici. intelligo nõ ob hanc causaz infraudez sumpti. vt. j. de ver. sig. c. vlti.

r ¶ Admittunt. cõcor. ler. ff. de pca. l. cũ precario. ij. vbi si qs precario rogauit vt fundo morari liceat de suis q̃z cõcessum videt ad idem. ff. de vsu. z habi. l. ij. ℈. i. z. l. ij. z. ff. de ℣ ob. l. si stipulatus fuero illud aut illud. ad idẽ. ℒ. de aduo. diu. iudi. l. restituẽde. vbi dz cõcessum pmatibus. intelligẽ cõcessum z bis q sub eis sunt. ad idẽ. ff. de cõdi. z demõ. l. municipij.

a ¶ Nõ debẽt. z ẽ rõ diffusitatis. qz in prio casu als priuilegiũ eẽ posset inutile qõ ee non dz. ℈. c. in bis. lz in ℈ scõo casu quẽtus põt sine familiaribus se celebrare diuina. z iõ priuilegiũ ẽ restringẽdũ. ℈. c. vt priuilegia vsus fi. qd dices si in quẽtu nõ sint nisi tres z duo sint infirmi. nũqd rerti⁹ posset celebrare cũ familiari. Nota hosti. in p. decẽ. q non nullis q sic. ne iutile sit priuilegiũ ad instar ei⁹ qõ dz de singulari psona. ℈.

b ¶ Cã. ad idẽ (℈. pri. ℈. c. q nõnullis. in fi. inf dũ. lz tales admittãt ad auditionẽ diuinoꝝ. tñ phibent ap̃propinq̃re altari. j. de sen. ex. c. vl. ℈ penl.

c ¶ Quonia epi. cũ altari viatico celebrare pñt z ibi facere celebrari ita tñ q non violẽt interd.

a ¶ Absen (dictũ. h. dare. z si ℈ faciũt ꝓ evitate ecclie cẽsent esse pntes. ℈. de cle. nõ resi. ex pte. pegrinare tñ ad loca remota nõ dz eps sine lnia pape. de ꝓse. di. v. nõ oportz. ij. ℈. ℈ vo. z vo.

e ¶ Cõmode. z sic dicunt tũc nõ posse. xvij. q. ij. facit (redẽp. magne. ff. de ℣. sig. l. nepos. pculo.

f ¶ Non decet. inspiciẽdũ q̃ ẽ in cõcessione priuilegij q̃d deceat. ad idẽ. ℈. c. li. de elec. cũ nõ deceat. cũ suis concor.

g ¶ Indulgem⁹. ista ẽ igit iuris indulgẽtia quã hñt epi. aliã bẽs. ℈. c. q nõnull'. aliã. ℈. de pe. z re. c. vl. aliã. ℈. c. li. de of. dele. c. ij. aliã. de sent. ex. qz piculosum. aliã. ℈. de iu. calũ. c. fi. adde aliã p cle. de cele. mis. dignũ. eandẽ indulgẽtiã hñt pdicatores minores. vt. ℈. c. in his z ista indulgẽtia hñt vti epi absq̃ dyocesanoꝝ vel prochialiũ pboꝝ lnia absq̃ tñ pria pñt vti epi absq̃ dyocesanoꝝ vel prochialiũ pboꝝ lnia absq̃ tñ prochialis piudicio vt ibi dz. cũ isto añt altari viatico poterit eps. pone vadẽs ad curiã de mane añ cãpanã dici dicere vel facere dici missam z pgere vias suas. z sic nõ ispediet in dicta. qõ fieret si hñt necẽ expectare diẽ

b ¶ Trãsgressionẽ. lz eni possint (z horã solitã z opportunitatẽ ecclie. celebrare in loco interdicto. nõ tñ alta voce z admissis interdictis z interdictũ violando. ℈. c q nõnullis.

Et si pignorationes. Repsalie cõtra psonas ecclesiasticas concedi. vel concesse non debent extendi contrafacientes nisi reuocẽt infra mensem singulares sunt excommunicati vniuersitates interdicte. hoc dicit. z sic construe. etsi. id est q̃uis pignorationes sint iure ciuili p bibite tãq̃ graues legibus z contrarie naturali equitati quas vulgar elocutio nominat represalias. in quibus alius pro alio pregrauatur vt tamen ꝛc.

lz ¶ Elocutio, intelligas quorundã locorum z nota cõsiderãdũ qua

---

bus nolumus aliquatenus derogari

L ¶ Idem.

Licet vobis concessum existat vt interdicti tpe ianuis clausis excõicatis z interdictis exclusis voce submissa diuina celebrare possitis. ad ea tñ aliq̃s etiã si alibi venerint ni si sup̃ ℈ priuilegiati existant recipere nulla rõe debetis. ¶ Cũ cõcedit singulari persone vt mõ pmisso tpe interdicti celebrare valeat. vel audire diuina ei⁹ familiares domestici ad audiẽdũ cũ ea z celebrandũ sibi diuinũ officiũ licite admittunt. ¶ Non sic aũt in familiaribus alicui⁹ conuent⁹ seu collegij ẽ censendũ. illi enim nisi priuilegiati fuerint admitti non debẽt. ¶ Huiusmodi q̃z concessiõe gaudere nõ potis cui⁹ cã seu culpa dolo vel fraude fuit sntia interdicti plata. seu q̃d perpetrandũ delictũ. cui⁹ occasione lata extitit pbuit ꝓsiliũ auxilium vel fauorẽ.

Quonia epi eorũq̃z ¶ Idem. supiores hñt diuisis ex causis ã suis ecclesijs z dyocesibus absentare frequẽter. nec semp pñt cõmode ad ecclias accedere pro missa celebrãda vel audiẽda in ipsis. sine q̃ eos trãsire nõ decet absq̃ cãonabili vllã diẽ pñti ꝓstitutione indulgem⁹ eisdẽ vt altare possint habere viaticũ z in eo celebrare ac facere celebrari vbicunq̃ absq̃ interdicti trãsgressiõe illis permittitur celebrare vel audire diuina.

¶ Gregori⁹. x. in generali ꝓci. lugd.

De iniurijs z dãno dato.

Et si pignorationes q̃s vulgar elocutio repsalias nominat. in quibus ali⁹ p alio litatẽ ecclie cẽsent esse pntes. ℈. de cle. nõ resi. ex pte. pegrinare tñ ad loca remota nõ dz eps sine lnia pape. de ꝓse. di. v. nõ oportz. ij. ℈. ℈ vo. z vo.

e ¶ Cõmode. z sic dicunt tũc nõ posse. xvij. q. ij. facit (redẽp. magne. ff. de ℣. sig. l. nepos. pculo.

f ¶ Non decet. inspiciẽdũ q̃ ẽ in cõcessiõe priuilegij q̃d deceat. ad idẽ. ℈. c. li. de elec. cũ nõ deceat. cũ suis concor.

g ¶ Indulgem⁹. ista ẽ igit iuris indulgẽtia quã hñt epi. aliã bẽs. ℈. c. q nõnull'. aliã. ℈. de pe. z re. c. vl. aliã. ℈. c. li. de of. dele. c. ij. aliã. de sent. ex. qz piculosum. aliã. ℈. de iu. calũ. c. fi. adde aliã p cle. de cele. mis. dignũ. eandẽ indulgẽtiã hñt pdicatores minores. vt. ℈. c. in his z ista indulgẽtia hñt vti epi absq̃ dyocesanoꝝ vel prochialiũ pboꝝ lnia absq̃ tñ prochialis piudicio vt ibi dz. cũ isto aũt altari viatico poterit eps. pone vadẽs ad curiã de mane añ cãpanã dici dicere vel facere dici missam z pgere vias suas. z sic nõ ispediet in dicta. qõ fieret si hñt necẽ expectare diẽ

b ¶ Trãsgressionẽ. lz eni possint (z horã solitã z opportunitatẽ ecclie. celebrare in loco interdicto. nõ tñ alta voce z admissis interdictis z interdictũ violando. ℈. c q nõnullis.

Et si pignorationes. Repsalie cõtra psonas ecclesiasticas concedi. vel concesse non debent extendi contrafacientes nisi reuocẽt infra mensem singulares sunt excommunicati vniuersitates interdicte. hoc dicit. z sic construe. etsi. id est q̃uis pignorationes sint iure ciuili p bibite tãq̃ graues legibus z contrarie naturali equitati quas vulgar elocutio nominat represalias. in quibus alius pro alio pregrauatur vt tamen ꝛc.

lz ¶ Elocutio, intelligas quorundã locorum z nota cõsiderãdũ qua

liter vulgus loquat. ff. de fun. in. t instr. le. l. cū delaniōis. §. asinā. s. c. li. de re. eccle. nō alie. hic consultissimo. t. s. de spon. ex litteris. i.

¶ Pregrauat. qō esse nō debet. s. de his que fi. a ma. par. ca. qsiuit. L. de inoffi. test. si quis suo. j. de re. iu. nō debet. cū suis cōcor. non ob. q be res bonor possessor cōuenitur p defuncto. qz eadem psona censet idez in successore ad predecessorem. s. de sol. c. i. L. si cer. pe. l. i. nec ob. de fide iussore qui rōne sue obligationis conuenitur. tñ cōuenietur seruato tenore illius auc. L. de fide iuss. auc. psente. t qō no. s. de fideiusso. c. ij. in. i. glo. Sed q̄rebar h gar. an condēnato debitore intelligat condēnatus fideiussor. Sol. aut est fideiussor contractus aut iudicij. In cōtractu condēnato debitore nō intelligitur condēnatus fideiussor ptractus. sed agēdum erit cū eo actiōe ex stipulatu ff. ō fideiusso. grece §. si cū fideiussore. ibi enī dicitur q agit cū vtrisq; si enī condēnato debitore condēnaret t fideiussor ad quid ageret cū fideiussore. si vo fideiussor qui interuenit in iudicio si tm̄ promisit reū in iudicio sisti cōdemnato reo absoluitur fideiussor. qz ia adimpleuit qō promisit. videlicet qz fecit reū iudicio stare. ff. de fideiuss. grece. §. i. si autem iudicatū solui promisit cōdēnato reo condēnat et fideiussor p consequens ff. iudi. sol. l. i. t est idē dicendū si totius cause fideiussor est acceptus. vt in pdic. §. ff. de fideiuss. grece §. i. ad fi. §. Item querebat ipse guil. qd si clericus principalis debitor cuius occasione repsalie sunt concesse captus est an habeat hec decre. locum t dicūt quidā penā istius decre. locum nō habere. tum qz hoc idem grauat p seipso. tū qz constitutio penalis est t restringenda. ad hoc. s. e. li. de elec. statutum.

m¶ Legibus. L. ne vr. pro ma. per to. ne fil. pro pa. per to. t. L. vt nullus vi. pro ali. vi. demo. l. i. est enim sanctus nocentē impunitū relinquere q̄z innocentē condēnare. ff. de pe. absentem. bene est tñ interdū recipere q le. permittente punit aliquis sine culpa sed nō sine cā. quod dic vt j. de re. iuris. sine culpa.

n¶ Naturali. cōcor igitur hec equitas naturalis rigori que ē. q alter alterius odio nō grauetur. t q qs nō locupletetur cū alterius iactura. j. de re. iuris. nō debet. t. c. locupletari. t q quis alteri nō faciat. zē. i. dī. in prin. s. de ma. t obe. dilecti. interdū tamen discrepāt. s. e. li. de rerū permu. c. vno cū suis cōcor.

o¶ Ecclesiasticis. cleris tēplarijs hospitalarijs conuersis t deo deuotis. s. rij. q i. duo. s. de sen. ex. prochianos. s. e. li. de elec. sciant.

p¶ Spiritualius inhibent. rolle quod est j. presenti decreto districtus inhibem⁹ t reddas. s. eas concedi zē. solet eni plus timeri qō specialiter zē. xrij. di q̄z q̄z. t. s. de here. si aduersus.

q¶ Concedi. p credito clerici vni⁹ dyo. cōtra clericos alteri⁹ dyoc. in qua sit debitor constitut⁹. seu p credito vni⁹ laici vni⁹ dyo. ptra laicos t clericos alteri⁹ dyo. quod grauius esset dicūt tñ doctores. q. c. illud xrij. q. ij. dñs. nō esse cozrectū tunc. s. qñ dñs vel ciuitas requisita non vult iusticiā facere. ita tñ q t tunc ad clericos nō extendant.

r¶ Abusum. qz cōtra libertatem ecclesiasticā. s. de iureiuran. c. i.

s¶ Extendi. facit differentiā inter concedi t extēdi. qz ciuitas vel superior dicitur cōcedere ille cui conceditur dicit extendere. puta qz ciuitas bonon. dedit repsalias ciui suo florētinos qs ille extēdit clericos.

t¶ Districti⁹. i. districte vel ptie. s. q per ciuiles pstōem inhibitū citet.

v¶ Presumptionē. i. cōcessionē vel extensionem repsaliarū.

a¶ Mensem. qt dies habere debeat mēsis dixi. s. e. li. de elec. qz sit. qd si. j. mensem istū pcessum fuit ad actū. qz fuit psona ecclīastica p alio pignorata, nūquid habebit locū hec pena infra mensem. dic sm gar. q in pregrauat' tāq̄ graues legib⁹ t ēqta te naturali cōtrarie ciuili⁹ sint pstitutione, phibite. vt tñ earum phibitio i psonis ecclīastic⁹ tāto ampli⁹ timeatur quanto in il is speciali⁹ inhibentur eas cōcedi cōtra psonas pdictas seu bona ipsor aut quantūcūq; generaliter ptextu cuiusuis cōsuetudinis quā pori⁹ reputam⁹ abusum⁹ forte cessas ad illas extendi presenti decreto districtius inhibem⁹.

¶ Illi autē qui cōtrafecerint adūsus psonas easdem pignorationes seu repsalias cōcedendo vel extendendo ad eas nisi presumptionē hmōi reuocauerint a concessionis vel extensiōis tpe infra mensem⁹ si psone singulares fuerint sentētiam excōicatiōis incurrāt, si vo vniūsitas ecclīastico subiaceat interdicto.

¶ Innocenti⁹ quartus.

De penis Rubrica.

Romana⁹ ecclia. t infra. Licet autē remeñ. archiepo suam pouinciam visitāt⁹, eos qui tunc sibi vl' sue familie aut alijs⁹ quos, ppter hoc per eandē, puinciā dirigit t etiaz qñ conciliū conuocat eos qui nuncijs suis quos p illo vel alias p prouinciā ipsam sua debita⁹ iurisdictiōe vtendo transmittit, iniuriari presumūt. si hac occasione sua in his impediat iurisdictio, p iniuria huiusmodi dūmodo existat notoria, ppria auctoritate punire⁹, nisi ampli⁹ ei de remeñ. ecclesie psuetudine competere dinoscat.

¶ Sibi etiā t metropolitanis alijs⁹ in suis puintijs. dū sic in illis iurisdictionē exercent. puniendi manifestas t notorias offensas tunc eisdē illatas vel suis etiā si exinde⁹ impediri iurisdictionez h nōi non contingat, libera sit de nra speciali cōcessione facultas.

¶ Boni facius. viij. bittereñ. epo.

Degradatio⁹ qualiter fieri debeat. a nobis tua fraternitas requisiuit. sup quo tibi taliter respondemus. q verbalis degradatio seu depositio ab ordinib⁹ vel gradib⁹ ecclīasticis est a, ppria epo sibi assistente in degradatōe clericor in sacris cōstitutor ordinib⁹ certo epor numero diffinito canonib⁹ facienda, cēq̄ pro prij epi snīa sine alior epor pnīa⁹ sufficiat in degradatione eorum qui dū tarat minores ordies receperūt.

¶ Actualis vo siue solēnis celestis milicie militis. i. clerici degradatio. cū ad eam fuerit, pcedendū, fiet vt exauctorizatio ei⁹, qui milicie deseruit arma te, cui militaria detrahunt insignia⁹, sicq̄ a militia remor⁹ castris reiicitur priuat⁹ cōsortio t priuilegio militari.

¶ Clerici⁹ igitur degradādus vestibus sacris indut⁹, in manib⁹ habens librū vas vel aliud instrumētū seu ornamentū ad ordinem suū spectās. ac si deberet in officio suo solēnit⁹ mistrare, ad epi pnīaz adducat, cui epūs publice siue sint vestes calix lib⁹ seu quis alia q̄ illi iuxta morē ordinādor cleri⁹ statum pristinū reuocandū erit infra meusem. j. de sen. ex. quicunq; vel fm guil. reuocatio re integra fieri debet anteq̄ pcedat ad actum. als⁹ cum habet pena. ar. ff. man. si mandasset. ff. ad macedo. si tñ. t. l. si fili⁹. s. de rescrip. ex pte decani. sed si añ istam pstitutionē cōcesse erant vel extense repsalie contra clericos nō bz locum pena. qz cōstitutio futura respicit. s. de consti. c. vlti nō tamen amplius vtet illis nec eas extendet. als⁹ huius constitutiōis pena locū habebit que ē late snie. vt patet ex verbo subiaceat.

Romana. de veteri iure poterit archiepūs cū in puintia sua iurisdictionē suaz exequit punire notorios iniurijantes sibi nūcijs t familie sue quos mittit p eādem puintiā. si p id sua iurisdictio impedit⁹. als nō nisi consuetudo amplius tribuat. sed hodie tales iurias tūc punit etiā si iurisdictionē non impediāt. b. d.

¶ Licet. i. licitū est.

d¶ Visitādi. qō singulis annis facere pōt ierarchica forma decre. s. e. li. de censi. romana. etiaz si epi nō sint negligētes. c. ti. c. vl. t tolle hic qō ē. j. ppria auctē punire eos q tunc zē.

e¶ Alijs. quibuscunq; etiā si de familia sua nō fu¶ Illo transmittit qō est. j.

g¶ Debita. qō dic vt no. ir q. iij. c ij. s. de offi. oz. pastoralis.

h¶ Punire. t sic ē iuxta in cā sua. ad idē. xrij. q. iij guilliarius. sed q̄. nemo sibi vel suis iuribus cere dz. L. ne qs i sua cā. l. vna. xrij. q. iij. inter q relas. t. q. v ō occidēdi t. iij. q. iij. c i. de⁹ vide ij. q. vij. si qs erga. t. s. ō cle. maledi. c. i. Dicit hic ber. q si iniuria illata p lato ipm tm̄ pringit nō pōt aliquē p iniuria illa pūire. si vo tāgit ecclias vel publicā vtilitatē pōt iniuriantes punire imo tale iniuriā remittere posset. Ixij. dī. salonitane. ad instar filij famil'. qui pōt remittere iniuriā sibi factā inq̄tū ipsum tāgit sed nō inq̄tū patres ff. de iniur. l. i. §. vsq; adeo. iniuriā autē sibi vel suis illatā p quā ei⁹ iurisdictio impedit⁹ poterit punire archiepūs si notoria fuerit al's nō de veteri iure, nisi psuetudo ampli⁹ tribueret. dicta q etiā nō notorias t eas q iurisdictionē nō impedit etiā punire possent. psuetudo ei iurisdictiones tribuit. s. de fo. cōpe. cū pringat. Hz mō ino. iurisdictionē ipsor p rogādo buj⁹ dē. bñficio cōcedit q tales iurias etiā si iurisdictiones nō impediāt punire possint.

l¶ Alijs. ad idē. s. e. li. de of. oz. c. i. in fi.

l¶ Et. p. i. vl' fm alios ppie. vt. s. etiā manifestos p publicā famā. ē de accu. qliter. ij. punire possint.

l¶ Exiude. i. ex iniu(riis supradictis.

Degradatio. bñ sciebam⁹ qliter clericus degdat⁹ tradend⁹ erat curie seculari. s. de v. si. nouim⁹. sed pl⁹ erat sciendū qliter deberet degdari. h docet hec decre. dicēs in sū. qbus assistēt⁹ fieri debeat degdatio. qbus vestib⁹ ornamētis libris t instrīs in degdatōe fiat hec expoliatio. t qbus rbis vtat ipse degdās.

n¶ Canonib⁹. xv. q. vij. felix. t §. si autem. t. c. sequen. adiunget enim sibi episcop⁹ in causa presbyteri ser episcopos in causa dyaconi tres vt ibi. t dicamus q eodem iure censebitur subdyaconus. s. de ser. non ordinandis. t hec vera preterq̄ in casu. s. co. libro de here. c. i. t sic verus est dicere q spiritualia facilius cōstruantur q̄z destruātur qz solus episcopus dat ordinē quē solus tollere nō potest. xv. q. vij. epūs solus. s. de transla. inter corporalia.

o¶ Presentia. requirit tñ presentia capituli sui. s. de accu. qualiter. ij. de excess. prela. c. i. xv. q. vij. epūs nullius. nisi de cōsuetudine sine ipsis b facere posset. s. e. li. de cōsue. c. iij.

p¶ Et clerici. s. de cle. egro. c. i.

q¶ Insignia. ff. de his qui no. infa. l. ij. §. ignominie causa. t talis ē infamis vt ibi. ad idem. ff. de re mi. l. iij. §. pena. t in auc. vt clerici apud p prios epos. §. vlti. colla. ix.

t ¶ Spectans. super quo vide. xxiij. di. cps. cū. c. le.
a ¶ In eodem. ita faciūt monachi apostate. faciūt enim se in totū tondere ne appareat vestigia monachatus.
b ¶ Priuilegio clericali. approbata ē igit opi. ala. z bar. bzi. z reprobata opi. bug. io. z ber. qui dixerūt q̄ percutiens degradatū incidit in canonē ꝓpter caractere quē ille retinet z in memoriā etiam pristine dignitat. ff. de decu. l. vlt. de conse. di. iij. ostendit nota autē hic. l. di. accedens. z. liij. di. c. ij. xxxi di. dictū. s. de hereti. ad abolendā. §. i. s. de sent. ex. contingit. que opi. ad huc forte est vera in verbaliter depositō. de q̄ loquitur principium. z in actualiter degradato habeat locū iste finis. sic et in ipsoz restitutōe est distinctio inter eos. vt no. ij. q. vi. ideo. ij. facit etiā hec littera ꝓ opi. bar. bzi. nota. ix. q. i. in sum. z contra opi. io. ibi posita. z ꝓra opi. lau. ala. tan. z ber. no. s. de cleric. mi. c. ij. qui dicerunt degradatum cōficere verū sacramentū eucharistie.

Quāuis. q̄uis inuētio carcer' fuit ad custodiaz tñ potest quis puniri pena carceris ꝑpetuo ad temp'. h. d. •
d ¶ Noscat. l. ō custo. reo. l. i. z vlt. vbi dicitur ō his quos carcer tenet inclusos aperta diffinitione sancim' vt aut cōuictos velor pena subducat. aut liberādos custodia diuturna non cōmaceret. ad idē. ff. de pe. l. aut dāna. §. solent.
e ¶ Tibi. cui loquatur. nō apparet vnde intelligatur non solum in epō sed etiā in quocūq̄ q̄ iurisdictōni pest z delicta punire potest. ad idez. j. de sen. ercō. si clericos. z qō ibi dixi.
f ¶ In perpetuū. si b exprimat an in perpetuū an ad temp' stabitur exp̄ssi. si simpliciter dānetur perpetuo. intelligitur nō temporaliter dānatus. l. de pe. l. seru' de quo dic vt. l. di. c. i. s. de consti. ex lr̄is. ff. de postu. l. puto. §. i.
g ¶ Expedire. sicut in carcere quo ad custodiā nō debet fieri mittio seruū. vt. l. de custo. re. l. iij. sic dico q̄ in carcere quo ad penā nō fiet mittio. z est si. qō dicimus de monasterijs q̄ nō debent esse duplicia. xvij. q. ij. diffinimus. periculosa est enī talis cōmixtio. s. eo. lib. de sta. regula. c. vno.
b ¶ Peragendā. hoc idem ꝓbabat. s. de bere. c. pe. in fi. s. de v. sig. nouimus. in fine.

Dicūq̄ posteris. pone exemplū. s. eo. ti. in quibusdā.
h ¶ Masculinam. z merito. q̄ imunitas alicui z ei' posteris cōcessa nō comprehendit feias. ff. de mu. z bono. l. vacatio. ff. de iure immu. l. i. §. i. ꝓterea. ex quo quis de nuptijs natus est patrē sequi debet z nō matrē. ff. de sta. ho. l cū legittime. quod oīno verū est. z q̄n agitur de dignitatibz z de honoribus z de penarū imutatiōibus. vt. l. de decu. l. eos indulserūt z. l. exemplo. z. l. nullus. z. l. si ille. li. x. z. l. de pe. l. de curionū filij. ff de pe. l mortis. §. fi. z. ff. de decu. l. ij. §. in filius. z est rō. q̄ filij sequunt agnitionē patris z non matris. et nobilitant radijs partes sicut z vrozes radijs maritoz. in auc. de cōsuli. circa mediū. colla. iij. z ff. de sen. l. i. z. l. femine. z. l. liberos. z adde quod dixi. s. eo. li. de ber. statutum. ij. z bene facit. ff. de ven. in ꝓpos. mit. l. i. §. i.
i ¶ Jure. s. e. li de bere. c. ij. z. c. statutū. ij.
m ¶ Sententia. s. e. li. de scisma. c. vno. Sed pone vsq̄ ad tertium vel aliū certum graduz iure vel sentētia dānata est vtraq̄ linea masculina z feminina ego nō damnat' cum filia sic dānati. cōtrabo matrimoniū queritur an filij sic sucepti de tali matrimonio sint dānati. banc qōem formauit bosti. s. e. ti. in quibusdā. z ꝓdixit distinguendū. an talis mulier scienter ducta fuerit z tunc dānati sunt f. lij vsq̄ ad ex̄pressam lineam an ignoranter. z tunc filij nō sunt dānati ꝓpter patris ignorantiā. sicut z ignorantia alteri' parentū facit ꝓlem legittimā. als de illegittimo cōpleru genitā si banna precesserunt. s. de clā. despon. cū inhibitio. s. q̄ fi. sint legit. ex tenore. ff. de ritu nup. l. iulia. z sic etiā posset intelligi fm eum. c. xxxij. q. iij. liberi. vel loquar aliud fm legem lombardoz. quod dic vt no. s. de ser. nō oz di. c. vlti. qō dicit de sciēte pcise sit verū. sed quod dicit de ignozāte posset esse verū in ignozātia facti. s. q̄ nesciebam illum talem esse sed in ignozātia iuris q̄ sciebā illum talem esse. sed ignorabā q̄ ius posteros eius dānaret. secus ad hoc. j. de regu. iuris. iuris ignozātia. sed in ignorantia facti videtur contra. sicut si quis credens contrahere cū libera contrahat cū serua. tñ filij sunt serui dñi ancille. sed ibi nō est mirū si ignozātia non excusat per quā ipsi dño fieret preiudiciuz si excusaret. sed hic nulli infertur preiudiciū. z ideo sustineri pōt illa solutio

Quicūq̄ alicui z ei' filijs seu posteris vsq̄ in certā generationē pena ꝑponitur ab hoīe vel a iure. pena ipsa eos tñi afficit. qui p masculinā nō femininā lineam descēdere dinoscunt. nisi aliud in iure vel sententia sit expressum. ¶ Idem.

Felicis recordatōis honozij pape. iij. pdecessoris nr̄i vestigijs inherentes quibusdā additis z detractis de cōi fratrū nostroz consilio ac in perpetuū valitura constitutione sancim'. vt si quis deinceps in hoc sacrilegij genꝰ irrepserit q̄ sancte romane eccl̄ie cardinalem hostiliter fuerit insecut'. vel pcusserit aut ceperit. vel socius fuerit facientis. aut fieri mādauerit. vel factū ratum habuerit aut cōsilium dederit vel fauozem. aut postea receptauerit. vel defensauerit scienter eundem. sicut re' criminis lese maiestatis perpetuo sit infamis: diffidat' nihilomin' z bannitus sit intestabilis. vt nec testamenti libe ram habeat factionē. nec ad alicuius bona ex testamēto vel ab intestato vocetur. quatenꝰ ab oī successione repulsus publicaq̄ repulsa confusus minꝰ inueniat sue malicie successozem. fiāt habita. iōes eius deserte. z vt non sit q̄ eas inhabitet. denq̄ cuncta ipsi' edificia in ruinā. z vt perpetue notam infamie ꝓpetua ruina testet. nullo tempore repatentur. nullus ei debita reddere. nullus respondere in iudicio teneatur. quicquid etiam in bonis in-

Felicis. i. prima pte punit bonifacius insequētes percutientes aut capientes cardinales z ei' criminis socios vsq̄ ad. §. q̄ si quis. vbi punit coz filios z nepotes z hoc vsq̄ ad. § presenti. ibi ipsis insecutoribꝰ penam addit vsq̄ ad. §. cū autem. ibi ponit quā satisfactionē cū absoluent facere debeāt. z qd ꝑ absolutionem ꝓsequant vsq̄ ad. §. illō. vbi tractat de nudis consiliarijs vl simpliciter fauentibꝰ huic crimini. vsq̄ ad. §. ceterum. vbi ad collaterales ꝑmittit has penas extēdi vsq̄ ad. § ꝑmissis. ibi ponit de insequētibꝰ clericos vl religiosos familiares pape vel cardinalium vsq̄ ad. §. si quis. ibi ponit de occidentibꝰ cardinales vsq̄ ad. §. ꝓbꝰ vbi dicit nihilomin' potestas secularis penis legalibus contra tales vri debere z banc constitutionem etiam facere obseruari. z cōtra facientibus penam imponi.

o ¶ Inherentes. ad idē de iura. calū. c. i. cum si.
p ¶ Detractis. ad idē. s. e. in prohemio hui' libri.
q ¶ Sacrilegij. qō tanto maius censetur quanto persona que patit maioz est. de pe. di. i. aut facta. l. de epi. z cleri. l. si quis in hoc. z. j. q. §. premissis. de multiplici sacrilegio tractatur. xvij. q. iij. §. sacrilegium. z. c. sequen.
b ¶ Cardinalem. ꝯ percutientes capiētes vel banniētes episcopos ꝓhibitum est hodie per cle. de pe. si quis suadente.
c ¶ Percusserit. hoc intelligo in illo qui nō iure hoc facit. q̄ non se defendendo tūc enim cessaret pena. de homici. significasti. ij. de sentē. ex. si vo. nō enim tūc peccat cū aucte legis id faciat. xxiij. q. iij. q̄ peccat.
d ¶ Socius. cū enim cōmitteret par facinus pari pena puniet. l. de epis. z cle. l. sed quēq̄ in fi. sed de hoc. ij. q. i. notū. z. s. de offi. dele. c. i. s. de sen. ex. quante. xxiij. q. vlti. c. vlti.
e ¶ Ratum habuerit. intellige hoc si ei' contēplatiōe vel noie sit factū vt. j. de regu. iuris. ratū quis. z. j. de senten. ex. cū quis. ij. rñ. alij ꝯdicentes hoc speciale q̄ pena habeat locū in ratificante lz nō fuerit suo noie gestū sed credo standum regule.
f ¶ Fauozē. nō nudum nec simplicē. q̄ de illis ostendet. j. §. illud.
g ¶ Receptauerit. pari enī pena sunt puniendi pessimi receptatozes si ne quib' delinquētes diu latere nō pnt. ff. de recept. l. i. l. de his qui la. occul. l. i. z. ij. nisi essent ꝓsanguinei vel affines. ff. e. ti. l. ij.
h ¶ Damnentur. z sua regulariter contra. quia bona damnatoz̄ transeunt in heredes z non in fiscum. l. de bonis damnatoz̄. autentica bona. sed hic fallit in hoc crimine lese maiestatis. l. ad. l. iuli. ma.

l. quisqs. est canonizata vi q. i. §. vex. z in crimie hereseis. s. e. lib. de here. scom. z in casibꝫ ibi positis.

i Disponat. illi nouo catis etiã si de facto possideret, s. e. li. de pben. lz ij z hoc sonat ꝙ, libere. supra positũ.

lz Rectã. de collatera libꝫ eni tractat. j. §. cetex. l Pontificalẽ. alꝫ eni tales nõ includebant nisi fuisset de ipsis expssuz s. de cõcess. pben. dilect⁹ ad idẽ. s. e. li. de here. inqsitores. z j. de sen. ex. qz periculosum.

m Virili. intelligebatur nisi aliud fuisz expssum. s. e. pri.

n Beneficiũ. ꝺ dignitate. s. diximus hic de bñficio dicit idẽ.

o Insecutiõe. de persecutione z captione nõ erat dubiũ sed de insecutione hic specialiꝫ statuitur hec pena.

p Vicinarũ. que sint locavicina dico iudicis arbitrio quo ad ꝺ relinquẽdũ. z possent dici vicina. nõ distantia vltra duas dietas vulgares. s. ꝺ resp. nõnulli. vel legales. s. e. lib. de pben. presenti. §. loca. vl nõ distantia vltra vnã diem. s. e. li. de rescrip. statutũ vel. j. puinciã. s. de elec. coraz arbitrer ergo in ꝺ bon⁹ iudex.

q Articulo. si. xvij. q. i. ij. si quis suadente. de offi. oꝛ. pastoralis cũ si.

r Et idonee. s. per pignora vel fideiussores. ff. man. l. si mandato. §. paulus rndit. alꝫ verbũ cautiõis nudam promissionez continet. C. de ꝺ. sig sancim⁹. sed si ꝺ casu sufficientẽ cautionẽ dare nõ possz dabit iuratoriam. vel cauebit sub hypotheca suarũ rerũ. C. de epi. z cle. auc. generaliter. z. ff. vt lega. no. caueã. l filio. in fi. z facẽ qꝺ dixi. s. e. li. de vsu. c. ij. et qꝺ no. s. de dote post diuoꝛ. resti. per vestras.

a Vltra mare. z si xpiani nihil haberent vltra mare eẽt hec pena ĩ aliaz cõmutãda. ff de inter. et re. l. relegatoꝛ. §. i. i. rñ. ff. ad. l. pom. de parici. l. pena.

b Prosequat. iij. q. vi. omnibus.

c Acquisitis. qz priꝰ acquisita erant confiscata.

d Simplici fauore. nudum consilium vel simplicis fauoꝛ intelligitur illi⁹ qui ad maleficium faciendũ nihil adꝺ cit.

e Posset extendere. qꝺam iudicatio. si. s. e. li. de rescrip. c. fi. namz pre uenitur ipsius: fisci vel reipublice dominio applicetur, vt ex illis nil transmittat ad posteros: sed potius cũ ipo quodãmodo dãnentur⁹ z sua. Si qua vo feuda locationes officiũ vel beneficium spirituale vel tẽporale ab aliquibus ecclesijs obtinet sit eis ipo iure priuat⁹: que sic libere ad ecclias reuertantur, ꝙ ecclesiarum rectores de ipsis pro sua volũtate disponant⁹.

Qꝺ si quis predictoꝛ filiũ vel filios habeat: neporẽ vel nepotes p rectã[k] lineam descẽdentes, beneficiatuz seu bñficiatos quouis bñficio, etiam si pontificalẽ [l] adeptus vel adepti fuerint dignitatẽ sint eis ipso iure priuati, spe pmotõis oĩno sublata. Nulli preterea taliũ filioꝛ atqz neporũ ex virili[m] sexu descendentiũ ab eisdẽ alicui⁹ aperiat⁹ ianua dignitatis aut honoris ecclesiastici vel mũdani, seu ad alicui⁹ loci regimẽ sit ascensus, sit eis postulãdi negata facultas, sit notorie iudicat⁹ z quodlibet aliud officiũ seu ministeriũ publicũ interdictũ, in iudicijs eoꝛ assertio contra quẽqz nihil fidei, nihil credulitatis inueniat, vt ad testimoniũ prorsus reddant⁹ indigni sit eis ad ordines ascẽsus inhibit⁹, sit ad beneficiũ [n] vel officiũ ecclasticũ denegatus ascensus, z vt magis famosa sit eoꝛ infamia ad act⁹ legitimos, nullus eis pateat adit⁹ nulla porta pandat⁹ eisdẽ sup aliquo premissoꝛ oĩ spe dispẽsationis adẽpta. Presenti nihilomin⁹ adhicim⁹ sanctioni vt ex insecutiõe [o] pdicta sicut ex iniectõe manuũ violẽta ipso facto excõicatõnis sniam qs incurrat z tã insecutoꝛ qz alij supra dicti tãti mali participes qꝺiu in sua cõtumacia pduranint singulis dieb⁹ dñicis z festiuis pulsatis cãpanis et cãdelis accensis p oẽs illius loci ecclesias in q̃ tantũ facin⁹ fuerit attẽtatuz necnõ ciuitatũ z dyocesum vicinarũ [p] excõicati publice denũcientur nec ab alio qz a romano pontifice possint absolutionis bñficiũ obtinere nisi dũtaxat in mort⁹ articulo⁹ ꝓstituti. Cũ autẽ fuerint absoluẽdi primo sufficiẽter z idonee [q] caueãt qꝺ inferende pene patebũt, z auxiliãte dño pniam peragent iniũgendã. deinde p oẽs illi⁹ loci ecclias principales vicinoruqz loco rũ diebus dñicis z solẽnibꝫ incedant nudi coram pplo femoralia tm̃ hñtes: et ferulas deferẽtes in manibꝫ: cũ quibus p easdem ecclias publice fustigẽtur ituri postmodũ vltra mare [r] z ibidẽ acturi pniam p tres annos ad minus, nec exinde postmodũ reuersuri absqz sedis aplice licẽtia spãli. Clerũ cũ talis gratiam reconciliatõis meruerit bñficio absolutionis obtẽto, indulgeat⁹ ei licẽtia, vt suã z suoꝛ iniuriam psequat⁹, z debitoꝛ illoꝛ que contracta fuerint de postmodũ acqsitis repetitio nõ neget⁹. Illud autẽ nõ duximus omittẽdũ quod si qs fuerit in pmissis nudo ꝓsilio aut simplici⁹ fauoꝛe culpabilis, iudex in talẽ penam meriat⁹ z culpa vt pm qꝺ excessus exegerit vindicta pcedat. Ceterũ qz dignũ est vt nefandi rõẽ flagitij vltionis seueritas ampli⁹ extẽdat⁹, z pter enormitatẽ culparũ plagarũ modus eruberet, nec penis solitis cõtenteret⁹ statuimus vt ad collaterales frẽs videlz nepotes z pnepotes taliũ possit⁹ extẽdere penas in hmõi nra ꝓstitutione pterras circũspectio romani pontificis: put circũstantie rõnabiles suadebũt. Premissis etiã dignũ censuim⁹ annectendũ, vt si quisquã aliq̃ pdictoꝛ excessuz quẽqz de clericis vel religiosis nre familie vel cardinaliuz afficere forte psumpserit, ꝓportionet⁹ pena delicto: ita qꝺ vindicta ex eq̃ excessu respõdẽre, ab offensa nostroꝛ cohibeant⁹ deiceps man⁹ temerarie formidine vltiõis qs dei vel nra seu fratrũ nostroꝛ reuerẽtia nõ coercet⁹. Si qs vo p se vel per aliuz occiderit cardinalez qꝺ absit: vel dederit cãm⁹ mortis vltra quã premissa ꝓtineãt: sic in eũ ptas iurisdictõis insurgat, sic rigoꝛ vltiõis insiliat, qꝺ cõtra vite subsidiũ mortis solatiũ iuocet, viuẽs pene nõ culpe vindicte speculũ nõ offense.

Per hoc qz secularibꝫ ptatibꝫ nõ adimim⁹ facultatẽ vtendi legibꝫ ꝺtales qs aduersus sacrilegos catholici principes ediderũt, qs enim loc⁹ regiminis poterit esse tut⁹, qs rector securitate gaudebit si romana ecclia: que oĩm ecclarũ disponẽte dño caput est z magistra casibꝫ istis subijcit⁹ si ei⁹ filij spales hmõi periculis exponuntur quẽ ecclie filium, quẽ fidei zelatoꝛem ꝓtumelia tãta nõ tangeret z ꝓfusio tã aspa nõ moueret⁹ porro si fili⁹ est dolebit si fidelis matre fidei lesa ledetur

Quapropt si princeps senatoꝛ cõsul potestas vel ali⁹ dñs siue rector cõtra psumptoꝛes pdictos pfatis ꝓstitutionis tenoꝛẽ nõ fecerit obseruari tam ipse qz officiales ipsi⁹ infra mẽsez postquã res ad noticiam eoꝛ puenerit, eo ipso sniaz excõicatõis incurrãt. Ciuitas vo quis alia pter vbẽ q̃ talia faciẽti vel facientibꝫ seu presumẽtibꝫ in his cõsiliũ vel auxiliũ dederit aut fauoꝛẽ, vel infra mẽsem saltẽ taliter delinquẽtes put tãti facinoris enormitas exegerit z facultas ei affuerit nõ duxerit puniẽdos pontificali z supra sit eoipso dignitate priuata[k], z nihilominus remaneat interdicta. Innocentius quart⁹ in cõcil⁹ lugduñ.

ter hanc permissionẽ papa eodem modo id potuerat. cum non habeat imperium par in parem. s. de elec. innotuit

f Aliquo predictoꝛũ sez insecutionis captionis aut percussiõis aut societatis hoꝛ criminũ. g Coercet. s. de vi. et ho. cleri. vt clericoꝛ.

h Causam. proximã nõ remotã. quod dic vt s. de homi. de cetero. de testi. sicut.

i Adimim⁹. concoꝛ. C. de sacrosan. ec. l. placet. in fi. vbi primo p ecclesiasticũ iudicem. Secundo per secularem qs punitur. z sic in casu nostro ꝓpter criminis horrorem. est enim regulariter secus vbi criminaliter agitur. s. de accu. de his. vbi de ꝺ. ij. q. v. habet hoc proprium. sunt enim paria aliquem esse absolutum vel condemnatuz. z soluisse. ff. de excep. rei iudi. si quis cum totuz. §. plane. z facit ꝺ decre. ad id quod no. s. de iudi. at si clici. in glo. pe. Jo. an.

lz Priuata. si. xxv. q. ij. tranos. z. s. e. li. de elec. vbi periculũ. §. ciuitas. Excipitur autez ciuitas romana ab hac pena. si enim ipsa in hoc puniretur priuarent⁹ etiam inferiores ecclesie cum toti⁹ orbis episcop⁹ sit romanus pontifex. z preterea ibi promptiorem habemus iudicem. s. papam qui huic rei potest adhiberi remedia z penas imponere. ad hoc oportet. C. de his qui ad eccle. confugiu. l. vlti. in prin.

Romana. fabrice qz conferentibus ad opus fabrice dari solent remissiões. z ideo de his questoribus in ꝺ titulo posuit. Quis autez teneatur ad opus fabrice. dic vt. s. de eccl. edi. c. i. z. c. de his. sed cũ quarta fabrice z clericorum subsidia nõ sufficiunt. fieri solet ad predicta sic z alia pia loca elemosinaruz collectio. ad hoc. s. e. li. ꝺ sta. regu. c. vno. ad fi.

De penitentijs z remissionibus.

Romana[n] ecclia z infra. Questoribꝫ aũt fabrice remẽ, ecclie

b Voc. s. qō resistunt vel valere nolunt.
c Potestatē. sicut nec pñt forancos officiales statuere ꝓpter scitationes faciendas. vt. s. c li. de offi. or romana.
d Ipsor. questorum.
e Prouintie. quasi velit notare q indulgētia nō possit bis qui subiecti nō sunt. qō dic vt. s. e. ti. quod autē.
f Monere. z remissionū z indulgētiarū literas concedere. vt. s. e. nīa. z ē casus in q archiepūs iurisdictionez hz in subditos suor suffraganeor. alij no, s. de offi. or. pastoralis. z. ix. q. iij.
g Remeñ. vel (c. ij. alij ꝙlibet. s. e. li. de offi. or. rōana. in fi. s. ti. pri. c. i. in fi.
h Generalis. s. e. cuz ex eo. z si excesserint non valent. j. e. c. vl.

Jepūs subdito. puta archidyacono archipbro abbati priori vl̄ silibus personis q̄ immediate subsūt epīs. qd dices de inferioribus. puta laic' prochianis certe parochie nūquid illis epūs pōt lniaz dare vt sibi cōfessorē eligāt videk q nō s. e. ois. de pe. di. vi. plauit. de prochijs nullus dic ꝫ. qz quilibet ỏ dyo. pōt recurrere p penitentia z ad pr̄iū sacerdotez z ad epm vel archipbm cathedralis eccl'ie qui q ad ỗ est vicari⁹ epi. vt. s. de offi. archid. officium. vñ credo q sufficiat alteri⁹ lnia. s. vel epi vel prochialis sacerdotis.
l Idoneū. q̄ sciat circūstantias cōsiderare z diuersis medicamentis vti ad sanandū egrotū s. e. omnis. de pe. di. vi. qui vult. de homi. sicut dignū.
m Reseruant. sed q sunt isti casus dic q absoluere excōicatos maioris excōicatiōe nō cōperit simplici sacerdoti sed epo. vt. s. de sen. ex. nup. in ponere pnias blasphematorib⁹ dei z scōr. s. de cle. ma. c. ij. sortileg'. s. de sortile. c. ij. cōmutatio q̄rūlibet votor. vt. s. de vo. et vo. re. c. i. dispositio male ablatorr incertorr vel certorr qñ nō extant hi quib⁹ faciēda ē restitutio. s. de iudeis. cū sit. pnia mr̄imonior clādestine ꝓcedr z incerdictū eccl'ie p epos solet ponī. s. de clādes despon cū inhibitō. z de matrimo. ꝛc. ꝫ interdic. ec. c. i. z vlti. Solēt epīs reseruari pnie oim publicor enormiū criminū oppressionis filiorr ex posito vel ex casu cuiuscūq; bo micidij falsi testimonij vel falsi instr̄i periurij incest⁹ corruptōis monialiū coeūtis cū bzutis z bis sil'ia ad hoc. l. di miror. z. c. in capite. xxxiij. q. ij. quicūq;. cū si. casib⁹. vt no. hosti. in sum. hui⁹. ti. §. ꝓtēdū ne.
n Cōcessur⁹. vt. j. de regu. iuris. in generali. cū suis cōcor. ad idē. s.
o Consuetudine. ē enī onerosa ecclesijs. ideo (e. li. de offi. vi. c. vl. nō valet. s. de consue. c. ij. ex ea frangit eccl'iastice discipline neru⁹. s. de cōsue. cū venerabilis. etiā esset hoc ꝫ obedientiam pncipis pscribere qō esse nō pōt. s. de prescrip cum nō liceat.
p Eligere epi z archiepi et supiores et inferiores ab epīs exēpti hñt a iure lniam q idoneū ꝓfessorem sibi eligunt q pōt eos soluere z ligare.
q Ligare. ideo dixit. qz cuicūq; volo posse cōn (s. e. ti. c. vlti. ffteri pctā mea petendo etiā salubre aīe ꝓsiliū. sed ille non pōt ligare vel soluere vt hic vides. sic dicim⁹ de laico in nēcte q possum⁹ ei ꝓfiteri. sed ipse non pōt soluere. qz nō hz clauis. de pe. di. i. quē penitet. z no. de of.
r Indulgentie. declarat opinionē nota. s. e. ti. cū (or. pastoralis. ex eo. z reprobat opinio io. z ber. ibi no. z approbat opi. hosti.
s Casib⁹. ad pia opera. puta edificationē vel reparationē ecclesie, refectionē vel edificationē pontiū vel viarū. sustētationē hospitalor vel si.
t Nō obtinēt. qd dices nūquid saltē in eo q poterāt dare tenebit indulgentia videk q sic. qz regulariť vtile per inutile nō vitiat. j. de re. iu. vtile. ibi vide ar de ỗ pro z cōtra. ꝓterea hec ē quedā liberalitas. z in liberalitatib⁹ vel donationib⁹ dicim⁹ q tenent p pte vsqz. s. ad legittimū modū z in residuo nō. vt. l. de dona l. sancim⁹. xij. q. ij. si q̄s de seruis. ꝓterea hic agim⁹ de re sepabili. s. de numero dierū vbi nō vitiat vtile p inutile. ff. de aqua q̄ti. z esti. l. i. §. trebati⁹. z hoc vez puto. Alij contra dicēres indulgentiā in nullo tenere. qz q̄ priuilegio abutit pdit illud. xi q. iij. priuilegiū. cum si. sed nō est vez q qui abutit priuilegio pdat illud sed mereat pdere. sic dicit. c. vñ pncipio erit estimatio qō dic vt no. in
u Generalis. s. de decī. suggestū. (no. s. de decī suggestū
Cum medicinalis. Judex q excōicat suspendit vel interdicit in scriptis ỗ faciat z cām excōicatiōis cōscribat. z requisit⁹ exemplū sentē tie tradat. j. mensem. qui ꝫ fecerit z pdicta nō obseruauerit p mēsem ab ingressu eccl'ie z dīnis est suspēsus. z relaxabit illa snia per supiorē absq; difficultate z condēnabit latoz in expēsis z alīs pena ꝓdigna si sic suspēsi celebrāt vt pri⁹ sunt irregulares. nec absoluunt ab alio q̄ a papa.
x Mortalis. vt. ij. q. i. multi. z. xxiij. q. ij. notandū.

tur vires nō obtinēt⁹, si statutū excesserint cōcilij generalis⁷. y Anno. iiij in cōcilio lugdun.

De sentētia excōicationis suspensionis z interdicti.

Quum medicinalis⁸ sit excōmunicatio nō mortalis⁹ disciplinās nō eradicās, dū tñ is in quē lata fuerit nō cōtēnat⁹ caute, puideat iudex eccl'iastic⁹ vt in ea ferēda ostendat se, psequi qō corrigētis⁹ fuerit z medēti⁹. Quisquis igit excōicat⁹. excōicatōez in scriptis⁹, pferat z cām excōicationis exp̄sse cōscribat, ꝓpter quā⁹ excōicatio, pferatur. exemplū⁹ vo hmōi scripture teneat excōicato⁹ tradere infra mensem si fuerit requisit⁹, sup qua req̄sitione fieri volum⁹ publicū instrm vel lras testimoniales ꝓficisigillo auctentico⁹ consignatas. Si quis aūt iudicū hmōi ꝓstōis temerari⁹ extiterit violator p mēsem vnū ab ingressu⁹ eccl'ie z dīnis officijs noūit se suspēsuz. Supior vo ad quē recurrit sniaz ipse sine

y Cōdēnat. z tū c amplius ex cōtemptu ligat xxiij. q. iij. notandū. xi. q. iij. §. cū ḡ. z. s e. ti. per tuas. crescit igit bō p meritū obedientie parēdo inique snie. viij. q. i. scie dū. xi. q. iij. quid ḡ.
a Corrigētis. siue plecrēdo siue ignoscendo ỗ solum bñ agit vt vita hominū corrigat. vt. xxiij. q. v pdest.
b Medētis. sanabit z medebit q̄ntū in se erit alīs nō erit quid sibi ipute tur. xliij. di. ephesis. xlvij, di. c. vl. faciat igit q snia sit insita cr aio ex ordine z ex cā de q̄bus dicit. s. e. sacro.

c Excōicat. suspēdit vel interdicit. j. eo. c. §. z hec eadem.
d Scriptis. nota cāsus in quib⁹ scptura req̄rit. z de his plura dixi. s. e. li. de ccn. c. i.
e Causam. vt qz pemptorie citat⁹ corā nobis renuit cōparere z de iustitia rnsur⁹ vel qz iust⁹ vt. j. talē die. c. ticio solueret ad q̄ sibi ex cā deposita teneba⁹ qō facere recusauit. idcirco ꝛc. z ē ỗ ordo retrograd⁹. qz p mo dz cāz exprmeret postea excōicare. sed nūquid hec ꝓstō locū habet cū excōicatio ferť ꝫ incertam pson̄ā. vt. v. q. vi. quidā. z. s. de offi. or. di. si sacerdos, dicūt quidā q nō. ad hoc. s. e. li. de elec. q contractā. sed ruti⁹ est tenere ꝫ priū. tum qz hec ꝓstitutio generaliter loquit. rū qz certā pson̄ā lz nō expressam ligat sentētia que tū postea exprimet. ad hoc. j. eo. romana. §. caueāt. Et nota et hac lra duas diuersitates inter snias excōicationū z alias diffinitiuas. qz vtraq; dz fieri in scriptis. sed si diffinitiua non ferat in scriptis nō tenet. de re iu. c. vlti. sentētia aut excōicatiōis lz nō sit facta in scriptis tenet. sed locū hñt pene que. j. sequunt. Jtē in diffinitiuis nō est necesse exprimere cām. s. de re iudi. sicut. sed in snia excōicatiōis see⁹ vt ỗ vides.
f Propter quā. z lz falsa sit cā ligat tñ excōicatio. xi. q. iij. c. i. z. ij. s. e. sacro. de absolutione. dic vt. s. de offi. or. ex pte.
g Exemplū totale. alīs nō esset exemplū sed ps.
h Excōicato. p hoc videk loqui cum excōicatur certa persona. fateor hoc ad traditionē exempli.
i Requisitus. alīs ergo non habebit locum pena que sequitur. z est simile. s. eo. li ỗ. de appel. vt super. z. c. ab eo. z intelligo q requisitio fiat loco z tempore competentibus. ar predic. c. ab eo. z. s. de ele. cum in veri. z intelligo mensem a die sententie non a die recusationis. sic. ij. q. vi. §. diffinitiua. ꝟ. iudicibus. z. c. de appel. l. iudicibus. si autem requiratur post mensem non habet locum hec constitutōis pena sed nihilominus illam dare tenetur sicut z cetera acta cause. de proba. qm̄ cē tra ad hoc de do. z contu. cū dilecti.
l Attēratio. ista sunt paria. s. de fi. instru. c. ij. ad idem. s. e. li. de of fi. or. si canonici sed nū quid sufficerent testes. videtur q sic. l. de fi. in instru. l. in exercēdis. s. de fi. instru. cū ioannes. dic illud regulare sed ỗ speciale sicut z alia que dixi. s. de censi. c. i.
m Iudicū. quorūcūq; vt etiā sacerdotes excōicantes hic seruare debeant. s. de offi. or. cū ab ecclesiarū. pena tñ suspensiōis de qua. j. sequit in epīs locū non hz. vt. j. e. qz periculosum.
n Temerari⁹. nūqd requirit q sit in dolo. qō videk p hāc lram. ad hoc. ff. vi bo. rap. l. ij. §. doli mali. dic ꝫ. qz sufficit q in negligentia stulticia vel fatuitate ỗ fecerit. ad idē. ff. de iudi. eū quez temere. z est si. s. e. li. ne cle. vel mo. c ij. z per lram istaz puto q si excōicator nō fuit in aliq culpa puta nō erāt necria ad scribēdū z periculū erat in mora. credo q nō hēat locū pena. ad ỗ. ff. ỗ vsufr. eqssimū. z. s. de ele. indēnitat hz. i fi.
o Mensem. quo lapso ipso iure restitut⁹ est. lxxxvi. di. si quis āmodo, z. s. de spon. nō est nobis.
p Ingressu eccl'ie. de hac suspensione hēs. j. c. is cui. z adde qō dicā. j.
q Supior. istud satis habebam⁹. s. e. sacro. (e. is q.

q Difficultate. ſ. cautionis exigende vel remiſſiõis faciende.
r Pena. ſic. s̄. de vſupal. niſi ſpecialis. xviij. di. in. §. i. qui ea.
s Obſeruari. z ſic iſta tria ſunt paria. z habes ſi. in e. ti. is cui. ad idē s̄. de ap. ad hec qm̄. z. c. dilectus. de conſue. cū dilectus. de elec. cū inter R. cū ſi. z intelligas de interdicto vel ſuſpenſiõe etiã a ſpiritualibus p lata. ſec⁹ ſi interdicere ingreſſus ciuitatis vel pomerij. ff. de ſer. expor. cui pacto. ff. de interdic.
er rele per to. fm modernos. qui de b̄ plene no. i p̄. decre. ad hec qm̄.
t Sicut prius. quaſi in officio ſuo agẽs vt dicit canon. xi. q. iij. ſi quis epūs in cõcilio quod verũ eſt in quocũq officio cãtando. z in quibuſcũq horis officiet eccleſiam. vt in p̄dic. canone. z con cor. s̄. e. li. de re iudi. cuz eterni.
v Irregularitatẽ. qõ ergo in antiquis canonibus ſtatutũ erat de excõmunicatis extrẽdi ad ſuſpenſos. xi. q. iij. ca. ſi qs epūs damnat⁹. z. c. ſi qs epūs in cõcilio. z. s̄. de re iudi. cū eterni.
x Sũmũ. Nota caſũ ſpāliter reſeruatum ro. põ. alios habes de offi. leg. q translationẽ. z de excel. prela. ſicut vnire.

Bolet a nonnullis. q̄ petit abſolui ad cautelam dicens excõicationis ſententiã in ſe latam eſſe nullam abſoluet cuiuſq̄ p̄dictione non obſtante niſi dicatur z probetur. j. octo dies excõicatos p manifeſta offenſa qui probat ſe excõicatum poſt appellationem probatiõe pendẽte in iudicijs cuitabit. extra iudicium vo nõ. hoc dicit
z Anõnullis. ſcholaſticis vel iure peritis conflictũ rationũ bñtibꝫ ſic s̄. de reſti. ſpo frequens.
a Superiorẽ excõicatoris quod dic vt. s̄. e. per tuas. z per bãc litteram que ſic generaliter loquit. dixit ber. q quilibet iudex ordinarius z delegat⁹ hanc abſolutionem impẽtiri poſſunt. Jnno. z alij cõtra in delegato dicentes q delegat⁹ etiam pape nõ abſoluit ad cautelam in generali cauſe cõmiſſione. delegata enim poteſtas eſt ſtricti iuris z id ſoluz poteſt qõ ei ſpecialiter eſt cõmiſſum. z ſine quo cauſa expedire non põt. s̄. de offi. dele. c. i. z. c. prudentiã. ſed ſine abſolutione ad cautelã põt cauſa expediri. qz cum patebit illum excõicatum poterit per legatũ in veritate nõ ad cautelam abſolui. vt in. c. prudentiam. ſed q delegat⁹ pape abſoluat ad cautelam videt expreſſum. s̄. de ap ad preſentiam. ſed qui tenet cõtra dicũt q illud fuit propter ſpecialem cõmiſſionem. vt illud in adiutorijs ſecus in delegtis quaſi auditores habeãt ordinariam. de hoc de reſcrip. auditor. in cle. in. i. glo.
a Contradictionis. ipſi⁹ excõicatoris vel aduerſarij qui illum fecit excõicari. vt. s̄. de ap. qua fronte. z j. ſequitur.
b Et an ante. ſecũda queſtio.
c Huiuſmodi. ſ. ad cautelam. idem puto etiã ſi non peteret abſolui. qz nec compellitur hoc caſu. vt. s̄. e. per tuas.
d In iudicio. ibi etiã iudici facienda eſt pbatio. ff. de proba. l. quinquaginta. s̄. e. li. de reſcrip. ſtatutũ. §. cum vo. cũ ſi.
e Errorẽ. pone exemplũ j. co. venerabilibus. §. põt. z in alijs duob⁹ caſibus eſt nulla excõicationis ſententia. z in alijs quos j. dicam. j. co. preſenti.
f Lererio. iudicialibus. z extra.
g Illius. ſ. de precedente legittima appellatione.
b Petenti. humiliter. s̄. e per tuas. de offi. dele. cũ contingat. poteſt etiam nõ petens abſolui. ij. q. v. quanto.
i Opponat. qz periculũ eſt in mora. iam enim ſic decedere poſſet cum z pter peccatum z propter excõicationẽ quis facilius moriat. xi. q. iij. epiſcopi. ad idē. s̄. de ap. qua fronte. ff. de ap. reci. vel nõ. l. vlti.
lz Manifeſta. i. notoria. quod dic vt. s̄. de ſ. ſig. cũ olim. z. c. ex parte vbi de hoc idem in manifeſta contumacia. vt. j. e. venerabilibꝫ. §. ſec⁹ z idem putarem ſi peteret abſolui ad cautelam a ſententia excõicationis canonis. z diceretur caſus talis eſſe quo abſolutio fieri non deberet an

difficultate⁹ relaxans lectorẽ excõicato ad expenſas z omne intereſſe condemnet. z alꝫ puniat animaduerſione condigna: vt pena docente diſcant iudices q̄ graue ſit excommunicationũ ſententias ſine maturitate debita fulminare. Et hec eadẽ in ſuſpenſionis z interdicti ſententijs volum⁹ obſeruari. Caueant autẽ eccleſiarũ prelati z iudices vniuſi. ne predictaz penam ſuſpenſiõis incurrãt qm̄ ſi cõtingeret eos ſic ſuſpenſos diuina officia exequi. ſicut pri⁹ irregularitatem nõ effugient iuxta canonicas ſanctiones. ſuper qua nõ niſi p ſummũ pontificem poterit diſpenſari. Jdẽ in eodem.

Bolet a nõnullis⁹ in dubiũ reuocari. an cum aliquis p ſuperiorem⁹ abſolui poſtulat ad cautelam: dũ in ſe latã excõmunicationis ſentẽtiam aſſerit eſſe nullam. ſine contradictionis⁹ obſtaculo mun⁹ ei debeat abſolutionis impẽdi. z⁹ an ante abſolutionẽ huiuſmodi⁶ is qui ſe offert in iudicio⁹ probaturũ ſe poſt ap. legittimaz excõicatione nodatũ. vel intolerabilẽ errorem⁶ in ſententia fuiſſe patẽret ex preſſum ſit in ceteris⁷ excepto pbationis illi⁸ articulo euitãdus. Jn prima igitur dubitatiõe ſic ſtatuim⁹ obſeruandũ. vt petenti⁵ abſolutio nõ negetur. q̄uis in hoc excõicator vel aduerſari⁹ ſe opponat ⁷ niſi eũ excõicatũ pro manifeſta⁸ dicat offenſa in quo caſu terminus octo⁷ dieruz indulgebit ſic⁸ dicẽti. vt ſi pbauerit qõ opponit nõ relaxetur⁸ ſententia. niſi pri⁹ ſuffi ciens preſtet emẽda⁹. vel cõpetens cautio de parẽdo iuri. ſi offenſa dubia ⁹ ponatur. Jn ſcda vo qõne ſtatuimus. vt is qui ad pbanduz ⁹ admittit pendẽre. pbatõnis articulo in ceteris que vt actor⁷ in iudicijs atrẽtauerit interim euitet. extra iudiciũ ⁹ vo in officijs ⁷ poſtulationibꝫ z electionibus ac alijs legittimis actib⁹ nihilomin⁹ admittat⁵. Jdem in eodẽ.

Statuim⁹ ⁷ vt null⁹ iudicũ principãtes cũ excõicatis ⁷ ab eo in locutione z alijs⁵ quibus ligat participans excõicatione minori ante monitionem ⁹ canonicam excõicare maiori excõicatione preſumat. ſaluis conſtitutionib⁶ cõtra illos legittime promulgat⁵ qui in crimine preſumũt participare dãnato. Qõ ſi ex locutione z alijs quibus participãs labit in minorẽ excõicatus fortius indureſcat⁸. poterit iudex poſt monitionem

ſatiſfactionẽ. vt. s̄. de offi. dele. c. vlti. §. pars vero. z. s̄. de cenſi. q̄ q̄. in fi. z de imu. ec. qm̄. in fi. z de beret. quicũq̄. in prin. cũ ſuis ſi.
l Octo dierũ. dixit ber. q hic z. s̄. de reſti ſpo. frequẽs. z. s̄. de excep. pia. de qua tñ dic vt ibi dixi. z vbicũq̄ certus terminus a iure ſtatuit⁷ ſi petatur maior dilatio negabitur iuſta cauſa ceſſante. ſed ſi cauſa ſubeſſet dixit eũ audiendum ex illa generali clauſula. ſiqua mihi iuſta cã ꝛc. ff. ex q. cau. ma. l. i. in fi. z ſi minor eſſet vel eccleſia audiretur. etiam ſi p bationes negligentur. j. terminũ omiſiſſet. ſi aũt reus ad probandũ contra. peteret dilationẽ lõgiorem danda eſt fm cũ z pdeſt dilatio illa acquiri. qz ſi non plene probauerit adhuc aliaſ plenaſ pbationes inducet. L. de tẽ. in integ. reſti. l. pẽrẽde. z ſic in his caſibus audiret j. dies ſtaturos z poſt etiam ſi poſtulat per predictã. l. perende. imo etiam poſt terminũ ipſuz reo datũ per pre. l. admitteret cum ex facto illius impeditur.
m Dic. ſ. excõicatum illum pro mãifeſta offen n Relaxet. etiam (ſa. ad cautelam vt formata fuit queſtio.

o Emẽda. in ſpiritualibus nõ ſemp habet locũ q ante oĩa emẽdet excõicatus p manifeſta cõtumacia vel offenſa. põe enim aliquẽ excõicatuz qz nõ fecit ordinari pro mouebit ne añq̄ abſolꝫ netur abſit. z de b̄ per in no. z moder. s̄. de pben. pro illoz.
p Dubia. z ſic nõ oſtẽdit de nullitate prout dicebat.
q Probandũ. de nullitate. ſ. q ſnia fuerit lata poſt legittimã appellationem vel q cõtineat intolerabilẽ errorẽ ꝛc.
r Actor. ſec⁹ ſi vt reus. s̄. de iudi. intellexim⁹. de excep. cũ inter. s̄. co. li. de p̄ſcrip. c. i. z repellit a iudice etiã reo non opponẽte. s̄. de excep. exce
s Extra iudiciũ. querit q̄re aliud in iudicio z aliud extra (ptionẽ iudicium. reddebat ber. ſup hoc. tres rõnes. Prima qz in iudicijs nõ tollitur actio. ſed differt. s̄. e. li. de excep. pia. z ſic nõ eſt multũ preiudiciuz L. de preci. imp. of. l. q̄riens. qz qõ differt nõ aufertur. xiij. q. vi. c. i. ſed in extra iudicialib⁹ magnũ eſt preiudiciũ. qz nõ ſine magno dãno a rebus reuocemur. ff. quẽad. teſta ap. l. ſed ſi q̄s ex ſignatoribꝫ. Secũda. qz facilius interdicunt iudicialia q̄ extra iudicialia. z ea que ſũt iuris q̄ ea q̄ ſunt facti. ff. de pe. l. quidã ſerui. Tertia qz in iudicio vbi alium impetim⁹ leuiꝰ impedire debem⁹ q̄ extra iudiciũ vbi nullũ impetim⁹ ſz tñ
t Officijs. publicis vel diuinis. vñ exq̄ de (iuri nro innitimur ap. cõfidit ſecure celebrat vt prius. s̄. de ap. ad pñtiaz nram. z. c. dilect
v Admittat. nõ ſtatim eſt efficax admiſſio ſz poſtea in⁹ proceſſu apparebit. qz ſi admiſſus fuerit ad electionẽ. poſtea diſcutiet de ap. z ſi apparebit pri⁹ per eum legittime appellatũ apparebit illũ bñ admiſſuz. ſinaute apparebit illũ tunc excõicatum z ſic nõ valere vocẽ ſuam. vel dic vt no. s̄. de ap. paſtoralis. in glo. pe contra. j. c. li. ibi ſoluit in vlti. glo.

Statuimus excõicatio lata in principãtes excõicatis in locutione z ſili canonica monitiõe nõ p̄miſſa non tenet. Declarat autẽ hec decre. j. e. c. p̄ſtoem. z ad ſnias interdicti z ſuſpenſiõis extendit. j. e. ſtatutũ
y Excõicatis. maiori excõicatione.
z Alijs. puto oſculo ſaluratiõe menſa chorо z ſilib⁹. ſic enĩ ſcienter cõicantes excõicati ſunt minori excõicatione ipſo iure. xi. q. iij. cũ excõicato. z. c. q cõicauerit. z a quib⁹ repellãt be excõicatões habes. iij. q. iij. engeltrudã. z de excep. a nobis. de cle. ex. mi. ſi celebrat. Sũt autẽ quedam pſone excepte que ſine hac pena excõicato cõicant. vt. xi. q. iij. qm̄ multos. de ſen. ex. q in dubijs. z. c. inter alia.
a Monitionẽ. canonicã. hoc ẽ regulare in excõicatiõe hoĩs vt ſemp p̄cedat monitio. vt. s̄. e. ti. de ſen. excõ ſacro. xxiij. q. iij. de illicita. z dicit quo ad b̄ monitio canonica vt moniti exprimant noĩatim z tribꝫ monitionibꝫ moneant vel vna p omnibus cũ interuallo dierum niſi necẽs aliud ſuadeat. j. e cõſtitutionẽ.
b Conſtitutionib⁹. s̄. e. nup. z. c. ſi cõcubine. z interdũ q cõicat in diuinis excõicato excõicat⁹ eſt excõicatiõe maiori. vt. s̄. e. ſignificauit. qõ

verum est si quinq; concurrāt que ibi ex tertu notāt. Notat aūt hic ber. q; si epūs cōmunicat in crimine cuz cōmunicato a se q; nō incurrit ma iorē excōicationē. qz si cōicans peccat in eū quo dānauit. z ab eo ē absol uendus. s. e. nup. sed iste sua sententia se ligare nō potuit. ff. de ar. l. pen. de iudi. l. iulianus tū dixit q; minozi excōicatione ligatus est qui a iure cōtrahit. alij contradicētes q; z minoz z maioz excōicatio .s. p cōmunio nē in crimine z in locuti one contrahitur a iure nona b homine z bo cte net hostiē. s. e. nup. pbat hoc p verbū quāuis enī z tūc zc. qō bene facit p prima pte. qz absoluitur ab excōmunicatione cōi cans in crimīe. ergo non est sententia canonis. qz tū cabsolueret a proprio ordinario.

a ¶ Indurescat qz vellz se portꝰ hre cōionez boi num quā non habere. et inter hoies esse grauis ē pena. C. de apost. bi qui sanctam.

b ¶ Participantes. scilicet in locutiōe z si.

c ¶ Consimili. s. maiori

d ¶ Teneat. no. casum in quo non tenet ipso iu re excōicationis sententia z fuit hoc statutū ꝓpter epos qui statim excōicabant cū participibꝫ aliosdicā. j. e presenti.

e ¶ Penam. s. e. sacro v bi puniunt qui admoni tione nō premissa excōicant subditos.

Quia periculosuz. z ideo virandū. xliij. di. quiescamus. s. e. li. ō ele. vbi piculū. ff. ad carbo. l. i. §. ij. qz igit officiū epoꝝ z supioꝝ cōius z generalius est. z plures grauarent. z tā ipsi q; alij si illud impedire contingeret, ideo papa nō tā epis q; subditis p banc constōem voluit prouidere. consistit ei istoꝝ officiū in crismatis confectiōe. in frontis crismatione. ordinū collatiōe ecclesiarū z altariū cōsecratione z sic multū periculū in suspēsiōe ipoz

g ¶ Superioribus archiepiscopis patriarchis z primatibus.

b ¶ Officij. p banc litterā non credebam olim q; constō ista haberet locum in penis suspensionū a beneficio. licet. bo. j. s. de ele. cū in cūctis. z gar. e. ti. cupientes. tū hodie non dubito q; etiam in suspensionibꝫ a beneficio non solū ab officio ingressu ecclesie vel si. locū habet hec ꝯstitutō boc. pbat. s. e. li. de ele. si cōpromissarius. §. bmōi. z que potuerit esse ratiō ibi dixi.

i ¶ Suspēsiōis secus in excōmunicatione. quia in illa priuilegiati nō sunt. z noluit eos papa in tantū priuilegiare q; tolleret quo ad eos canonem si quis suadente. z alios si

k ¶ Constitutionis. s. e. sacro. z. e. li. s. cū medicinalis de solu. c. ij. de ele. cum in cunctis. cum simi.

l ¶ Sentētie. aliud est cōstitutio aliud sentētia. vt. j. c. pri. §. caueant. si ergo papa vel legatus vel alius ferat aliquā sententiā suspēdēdo contra

m ¶ Mandati. vbi si mādat papa (faciētes hoc nō cōprehēdet epos. q; omnes prelati z clerici soluāt tantā pecuniā suspendēdo non soluētes infra terminū assignatū. p tales ergo constōes sentētias z mādata epi nō cōprehendunt. neglecta enī hmōi maioza vident que specialiter nō designant. ff. de in iur. item apud labeonem. §. hoc edictum.

n ¶ Ipsis. constitutione sententia z mandato.

o ¶ De episcopis. Nota q; caute puto remotā litterā que olim hic erat que sic dicebat de epis z eoꝝ supioribꝫ exp̄ssa zc. p quā dicebat bost. q; lz in sentētia diceret de epis nō cōprehendebāt archiepi pl' dicebat q; si dicebat de epis z supioribꝫ noīe supioꝝ intelligebant archiepi sed nō patriarche. ad hoc de rescrip. sedes z oīa iura que inducūt ad penalia iura restringēda. sed dic j; nō est supioꝝ ordinē eo reperire. z ob hāc causā papa se vocat epm. vñ eo ipo q; de epis exprimit veniūt supiores. qz non inspicimus dignitatē sed officium pontificale. vt in prin. c.

p ¶ Habeatur. hic erat olim pius de tertu. z erat quedam declaratoria illius decr. soler que nō habebat rōnem vnde fuit sublata.

Romana huius decr. quinq; sūt dicta primū q; archiepūs sentētias latas a subditis suoꝝ suffraganeoꝝ nisi hoc habeat de cōsuetudine nō relaxet. Secōm q; generalis snia archiepi ligat tm̄ subditos. Tertiuz q; preteritis vel p̄sentibꝫ culpis monitione nō p̄missa ab eis lata sētētia est iniusta. Quartū q; p futuris culpis vel iā cōmissis. s. nisi satisfaciat excōicare nō debēt nisi mora culpa vel offensa vel alia iusta cā subsit. Quītū q; in vniuersitatē l' collegiū nō ferat excōis snia. sz̄ illos q; clpabiles er

r ¶ Archidiaconoꝝ. vel ipis archidiacōis. z sic no. inferiores (citerūt eps iurisdictionē habere. de hoc. xxv. di. plectis. s. de of. oz. cū ab eccīaz

s ¶ Relarent. qō si fecerint nō tenet relaxatō cū nec excōicatoꝝ sint iudices. vt. j. e. ti. venerabilibus. i. respon.

t ¶ Cōsuetudine. z sic cōsuetudo in talibꝫ iurisdictionē dat. ad idē. s. e. li. de of. oz. romana. z de fo. cō. romana. §. i. idē intelligas si haberet priuilegiū sup hoc a papa. ista enī sūt ad hoc parta priuilegiū z consuetudo. ita

eusdē iurisdictioni archiepi tantum ligant. ¶ Sed nec in specie v nec i genere s p culpis z offensis p̄teritis vl' p̄sentibꝫ excōicationū sententias absq; cōperēti monitione p̄missa p̄mulgēt. z si cōtra p̄sumpserint iniustas b nouerint esse illas. ¶ Caueant etiā ne tales sentētias excōmunicatōis siue specialiter siue generaliter in aliquos p futuris culpis. valet si tale quid fecerint. vel etiā pro iam cōmissis sub hac forma. si de illis infra a tale tps mīme satisfecerint proferre presumant. nisi mora b in exhibēda satisfactione vel culpa c seu offensa d precesserit quibꝫ meritо ad iniungendā satisfactionē hmōi z taliter prohibenda similia inducantur aut alia rōnabilis quā in ipsis sententijs exprimāt cause e subsit. ¶ In vniuersitatē vel collegiū p̄ferri excōmunicatiōis sententiā penitus f phibemus volentes animaz periculum vitare. quod exinde sequi posset cum nōnunq; contingeret innoxios hmōi sentētia irretiri g sed in illos dūtaxat de collegio vel vniuersitate quos culpabiles h esse constiterit promulgetur.

g ¶ Cōperēti. s. e. sacro z. c. statuim us.

b ¶ Iniustas. non dixit nullas. ligat ergo excōicatio lata nō premissa monitione fallit in casu. s. e. statuimus. incurret ergo excommunicatoz penam constitutionis. s. e. sacro. salua eo qō habuisti. s. e. pri.

c ¶ Futuris. quia tractus futuri tpis non spectat ad iudicē. ff. de vsur. l. i. contra. ff. si ser. ven. l egi. cū. si. ff. de lib. ag. l. si quis. §. alimenta. dic q; tractus futuri temporis non spectat ad iudicem ira q; statim dēt exactio. vel dic q; lex loquit in vsuris que sunt odiose. s. q; non condēnabit ad futuras vsuras que cōmittunt ex mora. alias bene prouidet iudex in futurū. ff. de re iudi. l. in bone fidei. sicut in alimentis. vt in pte. §. alimēta. vel loquitur lex cū non est obligatus. si vero est obligatus incōtinēti tunc iudex prouidet in futurū. vnde z propter presentem contumaciaz condemnat ad futuras expensas. vt. s. de procu. auditis. sed quantum ad casum nostrum expresse contradicit. de sentent. excō. a nobis. i. vbi fertur sententia excōmunicationis pro futuro delicto. z. s. e. li. de constit. c. ij. So. dic q; aliud est statutū z aliud sentētia. statutū enī bene pōt fieri pro futuris delictis hoc modo statuim' vt nullꝰ hoc faciat. z qui fecerit sit excōicatus ipso facto. aliud est sentētia que sic proferk excōito iam si furū fecerit z hoc hic prohibet. aliud ergo est statutū z aliud sentētia vt probatur. s. e. pzori. z dixi. s. e. c. §. porro.

a ¶ Infra tale tps. est ergo ne correcta decr. s de ap. p̄terea. ij. nō. sed ō

b ¶ Mora condem (claratū est quo casu possit hoc modo pferri snia. natus in actione psonali nō soluit j. quatuor menses vt debuit. postea poterit iudex p̄cipe vt soluat j. certū tps alīs sit excōicat'. hic ei mora p'

c ¶ Culpa. qz negligentes fuerūt clerici in diuinis officijs dicē (cessit dis poterit iudex dicere excōico oēs qui nō interfuerūt horis canonicis

d ¶ Offensa. vt in cōiugato qui (hic enī culpa precessit casum. tenuit cōcubinā separet ab ea z excōicet si vlteri' redeat ad ipam. s. e. si concubine. Sed dices qñ erit recipe casum in quo nō intercedat mora culpa vel offensa. So. si statim post condēnationē factā in psonali iudex precipit q; soluat j. certū tps ferendo sententiam excōmunicationis. hic nō p̄cessit mora vadit ad ecclesiā inuēit clicos solliciros circa horas. hic nō intercessit culpa. vl' inuēit clicos bñ orantes excōicat eos qz nō serv

e ¶ Clause. pone exēplū. s. de test. (uāt cōtinētia hic nō p̄cessit offensa. Constitutis. sz̄ ibi p̄cesserat offensa p pte sz̄ pōt poni in excōicatoribꝫ q; excōicāt p̄ferētes bñficia qz p̄iudicari posset ei q; dz acceptare f̄m formam

f ¶ Collegiū. an vniuersitas vl' collegiū (decr. ō p̄ces. p̄ben. qz cūctis. possint accusari ō crimine no. xij. q. ij. eps q; mācipiū. z. s. ō simo. c. dile

g ¶ Penit'. p hāc lām dicūt q̄dā q; nō tenet snia. z pt esse rō (ctus. ij. qz vniuersitas vel collegiū nō ē materia capax ad recipiendū talē sniam

h ¶ Irretiri. intel (ber. Idicēs q; si snia fuit lata bñ tenet. z hoc ē tuti'. ligas q; ad eccliam sec' q; ad deū c' opi. nec fallit nec fallit ō sen. ex. a nob

i ¶ Culpabiles. sic plat' p̄sules z hmōi maiores vt. s. ō simo. dilect'. ij

n

Dilecto, plat⁹ contra potentiã tpalem etiã spirituali gladio. s. eccle siastice censure se tueri pot. qz defensio pmissa est, h.d.

l Decano. decanus iste de cõsuetudine vel priuilegio habebat ordinariã vel saltẽ potestatẽ fulminãdi censurã. z cõcor. s. de ap. dilectis. de of. or. irrefragabili. §. excelsus. s. de ver. sig. ex pte. i. alias secus de bis que ff. a ma. p. ca. quesiuit. de boc. §. de of. or. cum ab ecclesiarum.

m Lim vi. s. ō homi ci. significasti. ij. vbi sunt hec verba. z ibi de boc i glo. magna quẽ posset ꝫ repeti. z vniuersalis propositio omes. l. zc. restrigiturad pticulares. acsi di. quedã. ll. z quedaz iura. s. ō hac materia loqn tia. ber.

n Predictus. in parte decisa sub illo infra.

o Bonis. ergo licet ō fendere nō solũ psonã sz bona tñ p defensione bonoꝝ nō licet sic seruire sicut p defensione psone. s. de homi. c. ij. ibi te tuaq; e. ti. suscepim⁹. z dicit. e. ti. significasti. ij. z. xxiij. q. i. § i. z. q. iij. in prin.

p Occuparc. vt nō sit geminatio verboꝝ spoliare ffferak ad mobilia occupare ad immobilia.

q Superius in hac pte decisa.

r Nimiã. respectu tẽporalis potentie ipsius decani. nam potentioribus pares esse nō possumus. ff. ad ali. mu. i cau. fac. l. iij.

s Ecclesiastico. dicit Ambro. z ex nimia būilitate loqk q arma sua sũt lachrime. xxiij. q. vl. conuenioꝝ. gladius autẽ hic cõtinet quod censura. s. de ver. sig. querenti.

t Propter boc. s. qz tẽporalis defensio sibi nō aderat.

v Minime. no. q nō loquit hic de prelato q vlciscitur qō vtrũ facere possit. no. s. de maledic. c. i. ij. q. vij. si quis erga. sed solũ de eo q se defendit

x Prouocatus. i. turbatus vel cõmotus. ad idẽ. s. de of. dele. suspitionis. aliter sumit. s. ō ap. cũ sit romana.

y Eisdem. cõtra tales pdita est pena p constitutionẽ. j. c. quicunq;. quia excõicati sunt ipso iure. nisi infra octo dies restituatur vt ibi.

z Vicino. ergo quilibet tenek vicinum suum z amicũ suuz defendere. vt. xxiij. q. iij. nō ferenda z. c. fortitudo. lxxxiij. di. erroꝝ. z. s. c. quante. vbiō boc. multo ḡfortiꝰ seipz vt sequitur.

a Sibimet. qz ordinã charitas a se incipit. xxiij. q. v. si nō licet, sed videk q hoc nō licuerit isti scano. excessit enī moderamẽ inculpate tutele. qō facere nō debuit. s. de resti. spo. olim. i. s. c. si vero. de homi. significasti. ij. ad fi. maior enī ē pena spũalis. que ligat animã q; tpalis que ligat corpus, sicut anima pcio sior est corpore. xj. q. i. pcipimus. ad idẽ. xi. q. iij. nemo. xxiij. q. ij. corripiãt, z hec forte fuit dubitatio decr. sed papa hic approbat hãc defensioz z ita quocũq; mō licitũ est se defendere dũmō corpalis lesio non inferat marie qz hmōi sententie sunt medicinales. s. e. c. i. ij. q. i. multi. z. xxiij. q. iij. notandum. in fi.

b Utrunq;. ergo duplici defensione pōt quis vti. j. de re. iu. nullꝰ pluribus. cum suis concordantijs.

c Suffragari. xxiij. q. v. prodest. s. de of. or. c. i. tñ videk q tpali gladio vti nō potuerit. quia post aduentũ christi fuerũt gladij z prãtes diuerse. x. di. qm. xcvi. disti. cũ ad verũ. dic illud verũ de executione gladij tpal in modũ iusticie. sed hic loquim⁹ de executione ipsi⁹ gladij nō in modus iusticie sed defensionis quo gladio cuilibet priuato licet vti. primo non nisi iudici. z sic non ob.

Dilecto filio decano aurelianẽ. z infra pterea cũ omnes leges omniaq; iura vim vi repellẽ cũctisq; se defensare pmittãt licuit vtiq; ipsi decano si pdictus balliuus eus bonis suis mũdanis iniurioseꝰ spoliare vel ea violẽter occupare psumpserit, vt supi⁹ est expressũ cõtra illi⁹ violentã iniuriã se tueri. z qm̃ aduersus eius nimiã potẽtiã sufficies tpalis ō fensio sibi forte nō aderat, potuit se etiam spiritualiter gladio vicz vtendo ecclesiastico defensare, ac recurrere p pter hoc ad arma spũalia que sunt ecclesie ppria, z p suo munimine illi vti pertim cũ dictus balliu⁹ post latas i eũ ab eodẽ decano et alijs causis excõmunicatiõis sentẽtias, sicut idẽ decã asseruit ipm tanq; excinde puocatus sentẽtijs ipis ptẽpt; bonis spoliasset eisdẽ z ppter hoc postmodũ ipe decanus sententiã tulerit interdicti, tanq; spũali se mucrone defendẽs cõtra illius iniuriã z violentiã sibi ab eodẽ occasione pdictarũ sentẽtiarz z in iparũ ptemptũ illatã. Et quidẽ cũ liceat cuilibet suo vicino vel primo p repellenda ipius iniuria suũ imptiri auxiliũ, immo si potest z negligit videat i iuriantẽ fouere, ac eẽ ptiçeps eius culpe licuit, pfecto ipi decano ppio sibi met subuenire subsidio, z suamet tpalem iniuriã sua ppria spũali defensione tueri. sicq; vtrũq; qdammō gladiũ z tpalẽ z ecclesiasticũ alterz videlz altero adiuuare maxime qz hi duo gladij cõsueuerunt exigente necessitate sibi ad inuicẽ suffragari z in iuuamẽ alteri⁹ subuentione mutua frequentius exerceri.

Idem.

Enerabilibꝫ z infra. Cetez ro thomageñ, archiepo vel eius officiali nō licet excõicatis ab archidiaconis vel alijs subditis suffraganeoꝝ ipius archiepi cũ nec excõmunicantiũ nec excõicatoꝝ sint iudices absolutiõis beneficiũ imptiri

Excõicatos aũt ab ipis suffraganeis vel eoꝝ officialibꝫ possunt absoluere si ab ipis litigãtibꝫ ad eos fuerit, puocatũ.

Neutra vero ptiũ appellãte siqua ipsarũ p archiepm vel eius officialẽ ab excõicatiõe cõtra eã lata pro reliqua postulet se absolui, vl alias cora eis de pte aduersa querimoniaz sine appellationis interpositiõe deponat, nõ est in hoc ab ipis cũ sui nō sint iudices audiẽda.

Sed si excõicatus deponat apud eos de suffragãeo vt imponak ei pena z p suo interesse sup iniusta excõicatiõe querelã, audiri vtiq; debẽt eũ, secus aũt si conquerat ur de ipso vt relaxek hmõi sententia ꝫ se ab eo pro alio pmulgata quoniam tueri hãc causam nō ad ipm suffraganeũ sed ad eũ, p quo est sententia lata spectat.

Attamẽ si suffragane vel extra iudiciũ pro suoꝝ defensiõe iurium vel etiã in iudicio ex suo pcedens officio inquirẽdo videlz vel simile qd agendo aliquẽ excõicet in hoc casu cõueniẽdus est ipe suffragane cora archiepo vel eius officiali quia ipsi⁹ int est defendere causam suã.

Porro archiepus vl ei⁹ officiales excõicatos a suffragãeis semp anteq; audire causam incipiãt in casibꝫ in quibꝫ eis iurisdictio cõperit iuxta ecclesie formaz debẽt absoluere vtpote si post diffinitiuã fuerit excõis sententia pmulgata z ad eos fuerit appellatũ exceptis casibꝫ in quibꝫ iura prohibent post sententiã appellare.

Similiter si suffragane extra iudiciũ excõicz aliquẽ p ei⁹ offensa vel pro sui defensiõe iurz z sup hoc querimoniã ille ꝓponat et ille primit iuxta formã ecclesie absoluendꝰ nisi suffragane pbaturũ se offerat q p manifesta offensa excõis eũ vinculo innodauit.

Idem est etiã si quẽq; p psumpta cõtumacia videlicet quia citatus prefixo sibi termino nõ compuit excõicatõe cõstringat qz si sic ligatus ꝓposita querimonia petit ab archiepo se absolui siue quãdo suffraganeus ex suo pcessit officio siue quãdo est ad ipsum archiepiscopũ ante diffinitiuam sententiam appellatum z ab aduersario proponatur q

sunt absoluere. sed excõicatos a suffraganeis vel officialibꝫ bene si ad eos appellatũ fuerit, boc dicẽ in prin.

e Rothomagensi. idẽ in alijs archiepiscopis. s. c. li. de pc. romana. de of. or. romana. in fi.

f Subditis. ergo inferiores epi bene possunt excõicare. qō dic. vt. ij. q i. nemo. s. de of. or. cum ad ecclesiarum.

g Impartiri. nisi hoc habeat de consuetudine s. c romana. i. rñ. in fine

h Prouocatuz. seruato tñ eo quod habes. j. §. sed si ex causa. z. §. se.

i De pte aduersa. non dicit de iudice. qz tunc secus vt patet p sequentia

l Appellatõnis. si ei appellasset archiepus tũc esset competes iudex. est enī vnus de casibꝫ i quo iurisdictionẽ habet in sbditos suffraganeoꝝ nor. s. de of. or. pastoralis.

l Ipsis archiepo vl official eius.

m Pena. s. e. li. sacro. z. c. cum medicinalis.

n Debẽt eũ. qz tũc archiepus est cõpetes iudex rei. z sic vna via pmittit qō alia prohibek. qō dic vt. j. de re. iu. cũ quid

o Pro alio secus enim si ex officio vt patet i pri. §.

p Defensione. vt. s. c. pri. z est si. distinct. s. de ap. cum speciali.

q Causam suã z ante omnia ille absoluet. j. §. ij nisi in casu ibi posito.

r Formã. s. c. cum desideres.

s Appellatum. post diffinitiuã sententiaz. et post excõicationẽ. z hic ē minare puto dubitabilẽ questionẽ qua queritur ex decr. nō solũ an appellatio interposita post diffinitiuã. j. r. dies revocet

p modũ attentati excõicatione medio tpe inter sentẽtiã z appellationez latã sicut revocat alia attentata z p istã litterã ē dicendũ q; nō imo est necessaria absolutio. De talis enī sentẽtia loquit iste. § z q; ita sit verũ patet. qz excõicatio aut statim valet aut statim non valet. sed pone q; post latam diffinitiuã sententiã. j. r. dies iudex excõicat prem nõ parentẽ. postea illa ps nõ appellat non est dubiũ q; bene ligat sententia. speciale ergo sit in illa q; p appellationẽ sequentẽ non annullek. sed malefecerit iudex exequendo. j. r. dies z excõicando cũ tolleret illi beneficium iuris. s. appellandi quod esse non debet. j. de re. iu. iudultũ. alij dicunt ꝫ esse immutatũ p dec non solum qu est posterior. qō nō credo rõe pdicta

t Casibus. quos vide. s. e. li. de ap. romana. §. si autem.

v Innodauit. s. e. solet. z dabitur terminus octo dierum ad hoc probandum vt ibi.

p Idem est. scilicet primitus debet absolui. vt dicitur in fi.

a Captus. sic. s. de pig. c. significante. z q dicit captus intelligere possumus etiam a priuato. quia ex quo venire non potuit nō fuit ꝓtumax.

rego nec excōicandus.xi.q.iij.nemo eōrum.sed quo ad restitutionem expensarū bene distinguit an a iudice an a priuato captus fuerit vt in p̄mo casu non condēnetur ad expensas.secundo sic.qz habet regressuz cō tra illū priuatū capientē.ff.si quis cau.l.ij.in fi.z.l.iij.z intelligas captꝰ non sui p̄curatione z dolo.vt in dicta.l.ij.ad fi.

b Impedimento puta valitudine tempestate vi fluminū multa impedimenta videre potes.ff si quis cau.l.ij.z.iiij.et quod dicit de impedimento.idē dic si alia rōnabilis causa p̄ter impedimētū subesset.puta quia p̄babiliter credebat terminū prorogatū.s̄.de resti.in inte.er litteris.

c In iudicio.quasi si extrā iudiciū hoc dixerit secus sicut nec nocet confessio extra iudiciū facta quod dic vt.s̄.de confes.c.vl.vnde p hoc videt q̄ si nuncio citanti dixerit se nolle venire z nuncius sic retulerit non p̄prie/rea dicat vera contumacia.z facit quod dixi.s̄.de confes.c.ij.

d Offensa.s.de verb.sig.ex parte.z.c cū olim.

e Cutuz.iusta erat ex peccatio si vera fuisset.s de ap.ex pte.s̄.e.li.de prui.cū persone.cum sim.

f Decendiū.sic.s̄.de elec.cum dilecti.ad fi.trā sic igitur interlocutoria i rē iudicatā si .j.r.dies nō fuerit appellatū quo ad partē.sed non quo ad iudicē quod dic vt.s̄.ō ap.cum cessante.

g Illico.an enim q̄z ō nullitate pronunciet oportet q̄ doceat de veritate cause appellationis nec sufficit ad hoc pronuncianduz q̄ ostendat se ex cā legitia appellasse.ad idē s.de ap.interposita.i p̄n cipio.

h Nec debet.tamen si absoluerit renet absolutio vt.j.s.vbi autem.

i Exhibere.s̄.e.per tuas.s̄.de of.dele.cum contingat.z.c.prudentiam.

l Competit.si igitur ei non competeret nō renet absolutio propter defectum iurisdictionis vbi competit renet.licet iusta.sicut z iniusta excōmunicatio.xi.q.iij.ca.i.par enī ius dñs esse voluit ligandi z absoluēdi.de pe.di.i.verbum.

Constitutionis.ad idem.ij.q.vi.s.diffiniti/ua.z.s.de re iudi.cum iter.

m Innodare.excommunicatio enim non est pena sed medicina q̄daz.s.e.i.c.ante ergo q̄z excōmunicet pro satisfactiōe delicti z in absolutione vel post penam pecuniariam imponere poterit.z facit ad ea que no.s̄.de penis.licet.io.ann.

n Intollerabilem.xi.q.iij.si is qui p̄cest.z quomodo hoc intelligat.vide.s̄.e.per tuas.

o Justicia.sicut si percepisset vt hominem percuteret z dicit se hoc fecisse pro exequenda iustitia.vel propter delictum suum prohibuerit cuz dare elemosinam sicut etiam interdum.Ob hoc quis prohibet ab oblationibus.xvij.q.iiij.c.miror.Vel propter delictum illius cui elemosinā tribuere volebat.quia vitius panis esurienti tollit q̄z ꝛc.v.q.v.nō ois.

a Absoluē.alias vbi ita replicaret ōnūciaz sniaz illā nlla.s e.p tuas

b Similiter.quod hic dicit direrat.s.e.j.sed si ex causa.

c Postq̄.de hoc no.q̄ necesse est constare prius appellatū quando fieri habet relaxatio ad cautelā de excōicatione que dicit lata pꝰ z p hoc iā obtinui in causa qua petebat absolutio ad cautelā excōicatiōis que dicebat lata p ap.legittimā z eodē die latta fuerat excōicatō z interposita appellatio.nec apparebat que primo.dicebant enī q̄ petens hoc necesse habebat probare.s.q̄ prius appellatū fuerat licet nō habeat necesse probaꝛ veritatē cause qz ille p̄bata ñ absolueret ad cautelā imo pronunciaret nulla sententia.s̄.e.per tuas.ō of.dele.cum contingat.z ita est verū p hanc litteram tunc ergo iudex appellationis absoluit ad cautelā qñ cōstat q̄ post appellationē lata est sententia excōicatōnis.nec adhuc cōstat de veritate cause.

d Prius q̄z incipiat.plꝰ ergo potestatis hō i ista absolutione ad cautelaz q̄z in inhibitione quā facere non possunt nisi prius incipiant cognoscere de veritate cāe ap.interposita ante diffinitiuam quod dic vt.s.e.li.ō ap.romana.§.q̄ si.

Decernimus secula/res.certū est q̄ ptās secularis minor est ecclesiastica.s̄.de ma.z obed.solite.z ei subest vt ibi.et xcvi.di.duo sunt.z ideo cēsura ecclesiastica coercere potest vt sequit.Et quid contineat nomine cēsure habet.s.de ver.sig.querenti.z cōcor.ad hāc decr.s̄.e.li.de fo.com.c.ij.z de iniur.licet.s.ō excep.c.ij.

f Canonica.xxiij.q.i ij.de illicita.ij.q.ij.c.in/digne.s̄.de sen.ex.sacro.z ille recte dicet canonica.de qua cauet.j.c.pr.ij.respon.

g Agendo.z recōueniendo.qz sicut nec agere sic nec recōuenire potest.s̄.de excep.cū inter prio rem a defendendo nō repellit vt.s.de iudi.intellexim⁹.ratio ibi pater.z quid de impetrando vidisti.s.e.li.de rescp.c.i.

b Patrocinando.ecclesia ergo priuat aliquē interdū ppetuo interdū ad tps officio postulādi.z cōcor.s.de de ber.si aduersus.z.c.excōicamus §.credētes.s.e.li.de pēis felicis.§.quod si quis ad fi.z procedit hoc etiā inter dum ex alieno delicto vt ibi.z sunt isti prim de p̄/mo ordine nō postulātiū qz etiā pro se postulare ñ possunt in agendo.de q̄ dic vt.iij.q̄sti.vij.§.tria.Est aūt postulare desiderii suum vel amici sui in iure apud eū qui iurisdictionis preest exponere vel alterius desiderio cōtradicere vt ibi.z.ff.de post.l.i.z intellige hoc non solum in aduocato.sed in p̄curatoribus.s̄.de p̄oba.post concessionem.si enim nō audit pro se multo minus pro alio.iij.q.vi.omnibꝰ.ad hoc.s̄.e.dilecto.

i Testificando.excōicatus ergo maior intelligas testificari nō pōt.s de testi.veniens.ij.in fi.vnde si dicat excōicatiōis sentētia nulla.in defectum probationū consueuerunt absolui ad cautelā vt ibi vides q̄ nō pt testificari.sed nunquid excōicatus poterit testari.de hoc p̄ inno.de dol.contu.veritatis.p̄ host.de excep.pia.p̄ gar.de vsu.quāq̄ p̄ guil.in specu.

de inſtru.edi.§.compendioſe.circa.prin. Et videt q licet iſta iudicialia prohibeant.extra iudicialia non,ſic.ē.e.ſolet.ad fi.ſm hoſt.z gar.reſtari nō pōt.qz ſeparus eſt a cōione eccleſie.z ſeparo a cōione eccleſie omne beneficiū ex legibus deſcendēs interdicit.z guil.ſequens.inno.z pe. de ſamp.tenet ē.de excep.pia.q pōt teſtari.z pe.de vndala tenuit opi.hoſt. z gar.z hoc pter piculū cōionis cū excōicato cui cōicandū nō eſt.z ōne gat in auc.de priui.do. bc.mu.nō pītā.§.antepe nul.z actus legitimi eis interdicuntur. vt hic, et eſt ſi.ſm eos deportato qui eſt inſtabilis.ff.de te ſti.eius cui.§.i.ar.p ē.s de hc.excōicamus.§.cre dentes. Quid dices ō ta belliona u. nūqd inſtru mentū cōfectū p excōica tū valet. videt valere.ar. pre.§.credentes. vbi ōz de excōicato.q ſi ſatisfa cere contempſerit.ſ.an nū extūc inſtrumenta p ipm confecta nō valēt er go a contrario pr̄ ideſt ante annū confecta vale bant licet eſſet excōicat alij cōtra pro quib optie tij.q.iij.null ibi null, anathematizatorum ſu ſcipiat nec a quoq creda tur q ab eis dicunt vl cō ſcribūt.s.e.nouerit. alij vt hoſt.z guil. dicunt q q̄diu eius excōicatio eſt occulta volet inſtrumen tū ab eo confectū vl ſi ſit manifeſta nec poteſt pro bari.ar.ff.de of.pſi. bar barius.iij.q.vij.§.tria. C.de teſti.l.i.s,de re iudi.ad probādū.8 excep. pia.§.ſi vero.ſecus ſi ſit notoria.de excep exceptionē.de coha.cle.z mu. veſtra.ſicut enī ibi notorius cōcubinarius ſuſpenſus eſt quo ad ſe.et q ad alios ita notorie excōicatus tabellio z pro publice nunciat repellit etiam ab extraiudicialibus.ſ.e.licet.

Onſtitutionē. Nota.valet excōicatio lata in pricipātes. niſi fuerit moniti nominati.z canonica monitio dicit que habet dicū inter ualla.niſi neceſſitas facti aliud ſuadeat,h.d.

l Innocentij.ē.e.ſtatuimus.

m Participatione.denotat q eſt quedā pticipatio que inducit maio rem.ſ.que in crimine fit.s.e.ſi concubine.z.c.nup. eſt alia que inducit minorē.vt cū quis pticipat ſcienter excōicato maiori in locutione oſcu lo menſa z ſi.z ab hac excipiūtur certe pſone vxor filius ſeru z alij de q̄ bus.ri.q.ij. qm multos.ē.e.q in dubijs.z in.c.ſe.z ſm guil.z gar. incur rit quis minorē excōicationē mittēdo nunciū vel litterā excōicato ac ſi ille pſonaliter loqueret.ad hoc.s.e.li.de elec.vbi piculū.§.nulli. ipe enī loqui videt nunciū mittendo vel litteras.ff.de cōſti pe.l.z licet.

n Minorē.de ipſius affectu habet.ij.q.iij.engeldrudam.ē. de excep ti.a nobis.

o Non tenere.idem in ſuſpenſione z interdicto.ſ.e.ſtatutum.

p Scrupulū.hoc dicit.qz ante iſtā conſtitutionē ſi iudex monebat i genere q nullus cōicaret.dicebāt quidā talē monitionē canonicā. alij contra q dubiū hec conſtitutio declarat.

q In hoc caſu.ſ.quando propter participationem vult participātes excommunicare.maiori.

r Seruatis.ſ.q inſerat cauſa ſuper qua fit monitio.z q ſint præſen tes per quos poſſit probari z q ſint ibi iterualla.s.e.ſacroſ.ſ.e.c.

s Nominatim.ſ.propriis noibus exp̄ſſis vel alijs indubitabilibus circumſtātijs que habebāt vicē proprij nois.ff.ſi cer.pe.l.certū.s. de teſti.licet.ū.ē.e li.e.ti.c.ij. Idem ſi dicat moneo filiū.p.cū ille vnicū filiū habeat.ff.de libe.z po.l.ij.z inſti.de erbe.liberorū.§.noiatim.ſec ſi duos haberet,qz tūc neuter eorū monit videt.vt ibi.dicūt tn quidā q hec decr.locū habet quādo ſingulares z noiate pſone excōicant.qz tūc req̄ritur monitio ſpecialis.ſi aūt generaliter ferret ſentētia.tūc dicūt ſufficet generalē. z ſic adhuc remaneāt antiqua iura.ſed rurſus eſt dicere q hodie in genere excōicatio in pticipantes ferri non poſſit z ſic ſit ſublatum quod dicitur,ē,e.quod in dubijs.in fi. Ez valebit ne monitio. ſi iudex generaliter monet omnes de collegio vel vniuerſitate, z videt q ſic. qz tn valet generalis monitio quo ad omnia q̄tū ſpālis quo ad quedā.ff. de admi.tu.ſi duo.in fi.z qz ſemp generalib ſpālia inſunt.vt.ff.ō regu. iu.ſemp in generalib.ſed cōtra eſt verū ſm guil.hec p hāc conſtōem et ſe cundū cū ſi ignorat noia illoz de cōuentu cogat rectorē conuentus vel vniuerſitatis ad iudicandū ſibi illa noia.ff,decondi.ob turpem cauſaz l.iij.§.finali.

a Statuimus.ſic conſtrue ſtatuimus quoq vt iudices ſine munitō nibus vrank ſiue vna pro omnib obſeruēt aliquoz dierū competentia interualla monitiones q̄s iura p̄mitti faciūt.vt ſnia excōicationis cano

b Una pro omnibus.dicit ergo iudex interdū (nice promulgetur. monem tc pro prima qua finita monet pro ſecūda qua finita monet p tertia. Interdū vna monitione facit tres,ſed monem tc q vſq̄ ad diem talē pro primo.talē pro ſecundo.talē pro tertio ꝛc.interdū vnaz tm dat dilationē vt monemus te vſq̄ ad talē diē pro primo ſcōo z tertio pem ptorio a cōione talis ꝛc.z hoc vltimo caſu eſt interuallū inter monitio nem z ſententiam.

c Competentia.hoc iudex moderabit pro p̄ſonarū z negocij q̄litate. ē.de app.cū ſit romana. de of.dele.de cauſis.

d Neceſſitas.vt quia preces ſunt ad ritā vel ar ma parate nec curāt mo nitiones epi.ff.de vſufr. l.equiſſimū. interdū eni nec locus nec tps patit plenius deliberare conſi liū.ff.de exerci.l.i.i.rū.

Preſenti declaram no.q quidā olim cō tradicebāt z pro eis faci ebat.qz excōicatio z int dictū paribus paſſib am bulare videbāt.ad hoc.ē ō ap.ad h qm.ē.e.cū me dicinal.s.e.rōna.in pri. z.c.venerabilibus.i pn. ſ.e.ſtatutū.z.c.is cui cū ſi.vñ ſicut excōicatio pt tolli ad cautelam vt.s.e. ſolet.z.c.venerabilibus §.ſed ſi.§.pe.z vl.ſic de i terdicto videbāt imo mi to magis.qz p interdictuz plurimū puniūtur non obnoxij ſed p excōicatio nē non ſic.vt.ē.e.roma na.in fi.vñ port videbāt in eo q in excōicatōe ſub ueniendū.qz etiā plures ligat z plura bona tollit.z qz alias ſunt paria.ſ.e.is cui.ē e.c.i. Que er go fuit huius iuris ratio.reprobatis alioz ſolutionib quoz quidā di xerūt ſic placuit greg. que repbat p hoc verbū declaramus. alij dixerūt hoc factū vt magis timeret.cenſura eccleſiaſtica. tertij ne finis vni negocij alterius ſit exordiū. C.de fru.z li.exper.terminato. cū becrōne ñ roborent.dic q hoc ſtatutū eſt pter cōiois piculū.in excōicato ergo ad alioz cautelā fit hec abſolutio.ſed in pricipatiōe interdictorum non eſt tm piculū.z ideo ſecus vnde etiā interdicti tpe quedā ſacramenta mini ſtrant z interdū celebrāt.ē.de ſpon.nō eſt nobis. de pe.z re. q in te.ē.e. rm.z c.pmittim.ſ.e.qm.z.c.vl.ſed ſ.ē.de ap.ad pītiā.vbi ad cautelam excōicati dat abſolutio.vnde dic q ideo aliud in excōicatiōe q̄ interdicto quia excōmunicatio eſt mortis eterne dānatio. z ideo feſtinare debem vt mortuus arpo ſeparus p excōicationē reintegraret arpo p abſolutiōs maioribus eni malis deber ſincera charitas ſubuenire.l.di. vt cōſtituer ret. In interdicto aūt nō tradit quis ſathane nec eſt ibi tantū piculū. et ideo nec tm feſtinādū ea etiā rōne.qz in interdicto volūt iura vnuz parti p reliquo. in excōicatione aūt ſecus.vt.ē.di.ptera excōicatio nō pōt ſuſpendi niſi in totū relaret.z ideo ig ea locū habet abſolutio ad cautelā.interdictū pōt ſuſpēdi,z iō nō ē neceſſaria relaxatio ad cautelaz.ē. de ap.ad hoc quoniam.

f Cautelā.q̄ fit in excōicatiōis ſentētia tūc q̄ dicit nulla, vt ſi poſt ap.legittimā ſcōo ſi cōtinet intollerabilē errorē.vt.ē.e. venerabilibus. cū ſi.tertio in caſu.ē.e.ſtatuim.quarto ſi dicat q iudex nō erat is q tu lit ſentētiā.de conſue.c.ij.de priui.cū olim. Quinto ſi a iudice ſuo lata eſt.ſed excōicato.xxiij.q.i.audiuim.z.c.a pre.ſexto.cū quis excōicatur a delegato cōtra delegātis intentionē.ē.de preben.c.vl. ſeptimo ſi ab in truſo vel a iuriſdictiōe ſuſpēſo.vij.q.ij.c.alienationes.octauo ſi ferat ur a violāte interdictū hoīs.ē.de excel.pla.tāta. nono vbicūq plat ſubditū excōicat ꝛ priuilegia ſui tenorē.ē.de priui.cū ap.z.c.q̄to. decimo ſcōm quoſdā quos ſequor in cauſa.ē.de excel.pla.cū ad quorūdā. Plures er bis caſib cōprehendunt ſub quarto.vndecimo ſi ferat a delegato impe trato ab excōicato in caſu nō pmiſſo.ē.e.li.de reſcrip.c.i. z adde caſum nonū,ē,de of.or.quia plerumq.

g Generaliter.quid ſit generale habes.ē.de ver.ſig.cū in ptibus. q̄d ſi ferat nō generaliter in loca ſed ſpecialiter in pſonā. dic q bene poterit fieri relaratō ad cautelā.ar.a cōtrario iſti lre.qz ſpāliter interdicto oia ſacramēta negant ante abſoluti onē.z ſic idē q̄ in excōicato.

h Non habere.vnde ſi id fiat non valebit relaratio p hanc litteram. z eſt ſi.s.de his qui vi metuſue cauſa fiunt.c.vno.e.li.

Uicunq.oriri potuit ex facto.decr.ē.e.dilecto.z dic quicūq etiaz epi.nec.ob.ē.e.qz piculoſū.qz nō loquit in ſentētijs excōicationis

l Reges.eſt aūt ordinari regis ſ epo in cuius dio.delinquit vl do micilū habet.xcvi.di.ſi imperator.z.c.duo ſunt.vbi de hoc.

l Miſtros.ad cl'icos p referri.z ſic ppie ſequit verbum ſuſpenſiōis

m Suoz.ſanguineoz vel familiarū.z ſic no.caſuz in quo pcutiēs z mandans percuti laicum excōicatus eſt,ad idē,ē.e.li. de elect. ſciant cuncti.de immu..ecc.quoniam.

n Brauandi.puta ne quis emat ab eis vel eis vendat vel his ſimilia concor.ē,de priuile.quanto.de immuni,eccle.c.vl.e.li.

o Occasione. quoruz interest principaliter defendere sentētias ipas
Reintegra. lra sequēs (in iudicijs. s.e. venerabilibꝫ. §. ij. in fi.
cōrrodicit isti vbi ōr q licet res nō sit integra. j. octo dies pōt fieri emendatio. pōt dici q hoc locū habet in iniuria psonali. illud in reali. vt in p ma stati sit excōicatꝰ. in scōa tūc qñ j. octo dies nō restituerit. vl dic q id qđ sequit respicit tpa istiꝰ pstiōis vt si tpe istiꝰ pstiōis ptextu illiꝰ licētie aliq erāt occupata nisi j. octo dies reddant habeat lo/cū pena. z ē ti. s. de re. ec. nō alie. hoc cōsultissimo §. laici. vbi in cōpulsiōi/bus iā factis dat tps ad revocandū in faciendis ipo facto imponit pena. primum verius.

a Octo dierū. silis di latio tpis s. de excep. pia z. s.e. solet.

b Impēsa. s. cū res nō extat vl placz leso. si. s.e. li. de vsur. qđ. ff. cōmo. l. iij. §. i.

c Incurrant. si priꝰ ex cōicati erant mō duplici funiculo sunt ligati q ē pōt. vt. no. iij. q. iij. ēgel/trudā. s. de iudeis. ita q rundam.

d Eadem. s. maioris excōmunicationis.

e Vti. z sic mandās z mandatarius eadē pena puniūt. sic. ff. de vi z vi. ar. l. i. §. quotiens. nec excusat hic iussus maioris qđ dic vt dixi. j. de re. iu. q quis. ff. ad. l. acqll. sīlr homo. ij.

f Alias. i. pter aliquā licentiaz. sed nunqđ ille tūc ratū habēs excōicatꝰ erit distinguevt. j. e. cum quis.

§ Obtinere. si. i incēdariis eccliaz q erq denūciati fuerūt nō pōt absolui ab alio qz a papa. s. e. rua z si papa hoc nō ex pressisz pperuo potuisz ordinariꝰ ipm absoluere s. e. nuper.

Iudex laicꝰ. si malefactor captꝰ a iu/dice laico dicit se clericū bui⁹ rei cognitio ad iudicē eccliasticū spectat et si notorie vel publica fama vel cōi estimatiōe habetur pro clerico statim fit remissio. idē si priꝰ gere/bat se pro clerico z mō ō prehensus fuit in habitu clericali. si aūt priꝰ gerebat se pro laico. licz mō in clericali habitu deprehensus fuerit nō fiet remissio donec fuerit de clericatu pbatū. sed interim cōtra eū iudex in nullo pceder. hoc dicit z declarat decre. ista ea que no. inno. z hostien. s.e. vt fame.

i Repetat. sic z ciuitas repetit suū ciuē. ff. de rei ven. l. i. §. i. ff. ad nūc. l. de iure. sic z petit suo ciui iusticiā fieri z violenter ablata restitui. xxiij q. ij. dominus. sic z pater repetit filiū. qđ dic vt. s. de cōuer. in fi. c. vl. sic z miles armata militie p magistrū militū in ciuilibꝫ z criminalibꝫ iudicat. ℒ. de iurisdi. omiu. l. magisterie. sicz clici cora suo iudice. s. ō iudi.

lz Judice seculari. qui malefactorem detinet. (at si clerici.

l Ecclesiasticum vide quod est. j. cognitio pertinebit.

m Spirituali. de qua nec principaliter nec incidenter habet secularis iudex se intromittere. s. de or. cog. tuā. q fi. sint. legit. p venerabilē. z. c. la/

n Interest. puta aduersario qui illū fecit detineri z p ma (tor. cū sit/lefficio fecit puniri. z si sint vocādi qz interest. sic. s. de ma. z obe inter q tuor. ℒ. de cuic. emp. fundi. si aūt nō ē aduersarius puta q iudex pcedit ex officio. citabit iudex. vt. s. ōr z pcor. s. c. venerabilibꝫ. §. ij.

o Notorii facti. s. q nulla pōt tergiuersatiōe celari. s. de coha. cleri. z mu. vestra. qz notorie cognoscit p clicos vt archi. vel archipbiter vel p biter bono. vel his similes. vel si ē notorii iuris ad idē. s. ō §. sig. cū oli

p Debeat. hoc ideo dicit qz si esset clicꝰ bufo vel goliardꝰ. z gestasset arma illā p annū vel tertio monitꝰ nō destitisset vel esset clicꝰ vxoratꝰ nō incedēs in habitu vl etiā bigamꝰ vel degradatꝰ talis nō remitteret. qz p uilegio nō gaudet. vt. s.e. li. de vi. z ho. cle. c. vno. de cle. cōiu. c. i. ō biga. c. vno. de pe. c ij. in fi. q

Vel repete si. r Aut repete. si. s Habebat. sic. ff. ad mace. l. iij. ff. de of. pto. barbari. s. ō iurepa. pfultatōibꝫ

Occasione. quoruz interest principaliter defendere sentētias ipas
Reintegra. lra sequēs (in iudicijs. s.e. venerabilibꝫ. §. ij. in fi.
cōrrodicit isti vbi ōr q licet res nō sit integra. j. octo dies pōt fieri emendatio. pōt dici q hoc locū habet in iniuria psonali. illud in reali. vt in p ma stati sit excōicatꝰ. in scōa tūc qñ j. octo dies nō restituerit. vl dic q id qđ sequit respicit tpa istiꝰ pstiōis vt si tpe istiꝰ pstiōis ptextu illiꝰ licētie aliq erāt occupata nisi j. octo dies reddant habeat lo/cū pena. z ē ti. s. de re. ec. nō alie. hoc cōsultissimo §. laici. vbi in cōpulsiōi/bus iā factis dat tps ad revocandū in faciendis ipo facto imponit pena. primum verius.

a Octo dierū. silis di latio tpis s. de excep. pia z. s.e. solet.

b Impēsa. s. cū res nō extat vl placz leso. si. s.e. li. de vsur. qđ. ff. cōmo. l. iij. §. i.

c Incurrant. si priꝰ excōicati erant mō duplici funiculo sunt ligati q ē pōt. vt. no. iij. q. iij. ēgel/trudā. s. de iudeis. ita q rundam.

d Eadem. s. maioris excōmunicationis.

e Vti. z sic mandās z mandatarius eadē pena puniūt. sic. ff. de vi z vi. ar. l. i. §. quotiens. nec excusat hic iussus maioris qđ dic vt dixi. j. de re. iu. q quis. ff. ad. l. acqll. sīlr homo. ij.

f Alias. i. pter aliquā licentiaz. sed nunqđ ille tūc ratū habēs excōicatꝰ erit distinguevt. j. e. cum quis.

§ Obtinere. si. i incēdariis eccliaz q erq denūciati fuerūt nō pōt absolui ab alio qz a papa. s. e. rua z si papa hoc nō ex pressisz pperuo potuisz ordinariꝰ ipm absoluere s. e. nuper.

Iudex laicꝰ. si malefactor captꝰ a iu/dice laico dicit se clericū bui⁹ rei cognitio ad iudicē eccliasticū spectat et si notorie vel publica fama vel cōi estimatiōe habetur pro clerico statim fit remissio. idē si priꝰ gere/bat se pro clerico z mō ō prehensus fuit in habitu clericali. si aūt priꝰ gerebat se pro laico. licz mō in clericali habitu deprehensus fuerit nō fiet remissio donec fuerit de clericatu pbatū. sed interim cōtra eū iudex in nullo pceder. hoc dicit z declarat decre. ista ea que no. inno. z hostien. s.e. vt fame.

i Repetat. sic z ciuitas repetit suū ciuē. ff. de rei ven. l. i. §. i. ff. ad nūc. l. de iure. sic z petit suo ciui iusticiā fieri z violenter ablata restitui. xxiij q. ij. dominus. sic z pater repetit filiū. qđ dic vt. s. de cōuer. in fi. c. vl. sic z miles armata militie p magistrū militū in ciuilibꝫ z criminalibꝫ iudicat. ℒ. de iurisdi. omiu. l. magisterie. sicz clici cora suo iudice. s. ō iudi.

lz Judice seculari. qui malefactorem detinet. (at si clerici.

l Ecclesiasticum vide quod est. j. cognitio pertinebit.

m Spirituali. de qua nec principaliter nec incidenter habet secularis iudex se intromittere. s. de or. cog. tuā. q fi. sint. legit. p venerabilē. z. c. la/

n Interest. puta aduersario qui illū fecit detineri z p ma (tor. cū sit/lefficio fecit puniri. z si sint vocādi qz interest. sic. s. de ma. z obe inter q tuor. ℒ. de cuic. emp. fundi. si aūt nō ē aduersarius puta q iudex pcedit ex officio. citabit iudex. vt. s. ōr z pcor. s. c. venerabilibꝫ. §. ij.

o Notorii facti. s. q nulla pōt tergiuersatiōe celari. s. de coha. cleri. z mu. vestra. qz notorie cognoscit p clicos vt archi. vel archipbiter vel p biter bono. vel his similes. vel si ē notorii iuris ad idē. s. ō §. sig. cū oli

p Debeat. hoc ideo dicit qz si esset clicꝰ bufo vel goliardꝰ. z gestasset arma illā p annū vel tertio monitꝰ nō destitisset vel esset clicꝰ vxoratꝰ nō incedēs in habitu vl etiā bigamꝰ vel degradatꝰ talis nō remitteret. qz p uilegio nō gaudet. vt. s.e. li. de vi. z ho. cle. c. vno. de cle. cōiu. c. i. ō biga. c. vno. de pe. c ij. in fi. q

Vel repete si. r Aut repete. si. s Habebat. sic. ff. ad mace. l. iij. ff. de of. pto. barbari. s. ō iurepa. pfultatōibꝫ

nisi bona ipsa fuerint infra octoᵒ diez spacio restituta. aut satisfactio p ipis impensaᵇ eoipso sentētia excōicatiōis i currātᶜ. Eademᵈ quoqz sentētia sint in nodati omnes qui ausi fuerint pdcta licentia data vtᵉ. vel aliquod pmisso rū atqz cōmittēda dari licentiā prohibimus alias fcōmittere suo motu. Qui aūt in eadē sentētia pmanserint duoz mensium spacio. extūc ab ea nō possint nisi p se. ap. absolutionis beneficiū obtinereᵍ. Bonifaci⁹. viij.

Judex laicus malefactorem captū detineat z is se clericum dicens ad curiā ecclesiasticaz petat remitti. vel curia ipsa eū tanqz suū clericū reperat. iudiceʰ illū inficiāte clericū. ac ob hoc minime remitteredū dubitatōnis hmōi. an scz sit qui repetit clericus. ad iudicē ecclesiasticiⁱ quia de re ecclīastica spūaliᵐ vocato tū iudice seculari vl alicui⁹ interestⁿ cognitio pertinebit. Et si notoriiᵒ fuerit q idē malefactor sit clericᵖ q hmōi priuilegio gauderedebeatᵍ statim abs qz alia cognitione. vel⁹ fama publica. de hoc extiterit aut fiipe pro clerico cōiter habebatᵗ. incōtinenti etiā ante cognitionē de clericatu ecclīastice curie debet reddi. Idē esse censem⁹. si reus ipe ante deprehēsionē. p laico publice se nō gerēs deprehēsus fuit in habitu clericali. tonsurā videlz z vestes deferēs clericales, nā talē debemus clericū donec ostat de contrario reputare sicut de illo qui in possessione ingenuitatis existit. si dicat ab alio libertinus legalis sanxit auctoritas. vt pbā di necessitate nō ipse sed aduersarius astringat. Justū est enī vt ipe talꝰ quē gestat ex habitu quouscqz appareat aliud psumat qualis esse cui⁹ fert habitū cōprobat ex stigmate nāqz cōsueto fabricensib⁹ imprimi latitans fabricensis agnoscit, custodes aquarū quos hydrophilatos nominātque eis infingi solent annotatōne signati manifesti sunt omnib⁹ z angariaruz noie nō tenent. Iscz status alicui⁹ esse videt in quo ipe deprehēdit donec cōtrariū doceat. Non sic aūt volumus obseruari si ante deprehensiōez p laico publice se gerebat. ac pro tali cōiter habebat cuius deprehensionis tpe repertus fuerit in habitu clericali. cūc enī restituendus nō est quouscqz fidē ō titulo fecerit clericali. cui⁹ eidē probatōis onus incūbat. ppter pīsumptionē que aduersus ipm orta ē ex delatione laicalis hītus pcedēti. contra eū tū interim quiuis pcessus iudicis penitus conquiescat. Idem.

Statutū greg. pape. x. factū ad declarationē constitutiōis innocentiane. que prohibet pticipātes excōicatis ea pticipatiōe qui solū minorē inducit maiori excōicatō ne ligari. monitione canonica nō premissa in suspensionis z interdicti sententijs que pro hmōi pticipatiōe plerūqz ab ordinarijs vel delegatis iudicibus pmulgant. pcipimus in violabiliter obseruari. decernētes easdem sentētias nō tenere aliter pmulgatas

Licet excōmunicatōis. Idē sententia post appellationē legitimam promulgata. per negligentiam appellantis appellationē

e Cognitionē. s. cū est fama vel cōis estimatio. qz si ē notoriū ibi nō ē
v Clericales. s. de vi. z bo. cle. vt clericoru. z. c. clerici (nec cria cognitō
r Reputare. vt in q statu repit in eo iudicet pro pnti. lz possit inqri de
y Legalis. ℒ. de lib. (alio statu. ff. de iniu. cū apud. §. si qs. z. j. in fi. c. cā ea q. ff. de libe. cā liberis. §. fi. z. l. cū necessitas. ff. de proba. l. circa.
z Comprobat. hoc vult dicere bi q portat talē habitū solet clericꝰ esse. vnde iste putet clericꝰ sic habitus demōstrat. pōt qui simile cū alijs vitaz suscipiūt. z. c. s. ō sta. mo. recolentes

a Stigmate. idē x bū babes. xxiij. q. ij. hoc ipm
b Agnoscit. ō babes ℒ. de fabricē. l. stigmata li. xi. z ōr fabricēsis qui publica arma facit. z in publicis fabricis z non alibi. z dat primicerio q reponat in publicis armamentis. z ē stigma instrumentū quo coꝝ brachia figurabant. cui erat impressū nomē imperatoris. facies vero non figurabat. ℒ. de pen. s. fiqs. z ē simile huic. s. ō crim. fal. ad audientiam.
c Signati. ℒ. ō aqd. l. decernim⁹. ad fi. z ānotatio ē. qz singulis manibus coꝝ imprimit nomē imperatoris. hydrophilati aūt dicūt ab hydra qđ est vas vbi aq defert. l hydra aqua. philaf. i. custodire. ide hydrophilati. i. custodes aquaꝝ. z est si. de gazophilatio dicit. s. de proba c. i.
a Clericali. multo ergo fortiꝰ si etiā deprehensus sit in habitu laicali. z hoc denotat qđ dicit qz/uis tē. z lz dicam⁹ q vltima mora nocet. ff. de p. z pmo. reiven l. illud. nec vltra possessio nō releuat in hoc q fiat remissio.
b Fecerit. coram iudice eccliasticovt. s. i. rū. z sic pertinētia cāe diuidit ℑ id s. de sepst. c. i. z ē rō quia natura cāe requirit aliū iudicē. de or. cog tuā. q fil. sint legit. latoz. cū si. Oz detēr⁹ in seculari curia q mō litigabit cora eccliastico. dic q forte relata/bik datis fideiussoribꝫ sz nō ppter hoc remitteret. j. e. si clericos. in fi. vel litigabit p procuratorē. natura ei facti hoc habet qđ interdū p aliū qs psequat cāz. s. de iudic. mulieres. de sta. regu. c. vno. ff. de custo. re. l. diuus. hāc aūt fidē faciet p publicū instrm ordiatōis sue. ij q. i. legū. p testes etiā hoc poterit pbare. s. de cle peregri. tue.
c Presumptionē. no. qñ psumptio ē nō sufficit possessio. nisi fiat fides
d Interim. i. pcedēte pro (de titulo. z pcor. s. e li. de pscrip. c. vno. batiō de titulo clicali. est ei hoc pīudiciale de quo primit⁹ deber cognosci vt sciak an vt clicus ab eccliastico vel vt laicꝰ a laico puniri debeat. z
e Processus. ergo nō solū iudi (est si. ℒ. de or. cog. l. vl. iū. q. xi. in fi. care phibek sz etiā pcedere ad idē. s. e. li. de bere. c. vt inq sitiōis. §. penul.

Statutum. non tenet suspensio vel interdictū lata in participantes
non premissa monitione canonica. h. d.
g Gregorii⁹. s.e. constōem. b Innocentiane. s.e. statuimus.
i Inducit. dic vt. s. e. constōem. lz Canonica. qđ dic vt. s. e. cōstōem.
l Aliter et. s. nō premissa canonica monitione z nominatim pnticata igitur sunt in hoc excōmunicatio suspensio z interdictum. ad idem j. e. is cui in fi. z concor. s. e. ti. c. i.

Licet excōicationis. Emanauit ad declarationē eoꝝ que no. io. tā. ber. z moder. s. de ap. sepe. z hoc dicit p negligentiā nō psequētis ō bito tpe appellationē. excōicātio post eā lata ñ cōualescit sed poterit tūc denunciari. z debebit vitari donec de sentētie nullitate docuerit.
n Excōmunicationis. licet de excōicatione exprimat. idē puto de sententia suspensionis z interdicti cū eadē sit rō ad hoc. s. e. pri. z. s. e. c. i. z j. e. is cui in fi. z. s. de ap. ad hoc qm. z idem in qualibet sentētia q nulla est ipso iure ita q nō esset necesse appellare. s. e. li. de re iudi. c. vl. quia tūc si condēnatus appellaret z nō psequeret nō ppter hoc conualesceret

sententia eadam ratione, quod dico verū nisi talis esset casus quo ratificaretur per ap. sententia nulla vt lata cum falso procuratore. ff. rem ra. ba. l. iij. §. falsus. de quo vide. s. de re iudi. c. i.

o ¶ Legittimam si causa fuit vera. exquo fuit legittima sententia ē nulla. s. e. per tuas. sed nisi prius appareat de eius veritate non poterit denunciari nulla. licet tunc posset fieri absolutio ad cautelam. s. e. venerabilibus. §. sed si ex causa. z. §. vl. Si ergo fuit nulla, solo tractu temporis non potuit conualescere s. e. li. de despon. impu. c. vno. z. j. de re. iu. nō firmatur. cum suis concordan.

suam minime prosequentis non ratificetur nec etiam conualescat[p], excommunicatus tamen nominati vel specialiter z expresse[q], qui post appellatōnem legittimā excōmunicatiōis sententiam asserit in se latam, si appellationem eandē infra tempus ad ipam prosequendam ab homine[r] vel a iure statutum non fuerit vt debuit prosecutus, lapso eodem tempore excōmunicatus publice nunciari[s], z nedū in iudicialibus sed etiam in extraiudicialibus euitari, ac a legitimis actibus remoueri debebit quousq; q post appellationem legitimaz excōmunicat[o] fuerit, vel alias[v] de ipsius sentētie docuerit[x] nullitate. ¶ Idem.

p ¶ Cōualescat. cōtra ff. de his qui no. infam. l. furti, vbi retronotatur infamia condemnat[o] de furto qui ap. non prosequitur. sic videtur retro debere censeri. excommunicatus exquo ap. non prosequitur. sz non ob. quia lex illa loquitur de app. emissa post sententiā ab ipsa sententia. hic de appellatione emissa ante sententiam, vnde ibi appellatio suspendit effectum sententia iam late. s. de iureiurā. venientes. hic ante sententiā iurisdictionem suspendit. vnde sententia postea lata non tenet propter iurisdictionis defectum.

q ¶ Expresse. interdum enim fertur sententia excōmunicationis in personam incertam. v. q. i. quidam. s. de of. or. si sacerdos.

r ¶ Ab homine. de quo dic vt no. s. de ap. cum sit romana.

s ¶ Nunciari. no. non sequitur iste denunciatus est excōicatus. ergo excōmunicatus est. hic enī denūciat qui forte excōmunicatus non est. z facit ad. q. de qua dixi. s. e. li. de excep. pia. sed nunquid ad repellendum actorem sufficiat probari denunciationem excōmunicationis. videtur enim q non. per hunc tex. z p rationē dictam superius. cum illa decret. pia dicat id probari debere apertis suis documentis. Post tamen not. contrarium vt ibi dixi. z pro parte illa facit hec decr. nam hic per talem denunciationem vitatur a iudicialibus z extraiudicialib z legittimis actibus vt sequitur. licet forte excōmunicatus non sit. vt predixi. sic dicam exquo de denunciatione non dubitatur vitatur z repellat ab agendo. donec ostendat se absolutū vel sententiam nullam. sed si volum[s] tenere primum huic respondetur q hic non solum de denunciatione. sed etiam de sententia excōmunicationis constabat.

t ¶ Legittimam. idest ex legittima z vera causa interpositam, vt superius dixi.

v ¶ Alias tolle exempla que dixi. s. e. presenti.

x ¶ Docuerit. potest exponi idest doceri ceperit, quia pendente probationis articulo ab extraiudicialibus z legittimis actibus non repellitur et sic cessabit contrarium decr. s. e. solet. in fi. vel dic illud habere locum in eo qui debito tempore appellationem prosequitur istud in eo qui prosequi neglexit. vnde in penam euitabit ab extraiudicialibus donec docuerit ꝛc. z sic stabit proprie hoc verbum.

¶ Clericos. Prelatus capi faciens z includens etiam per laicos clericum nondum incorrigibilem excommunicatus non est nec etiaz ipsi capientes. Secundo dicitur talis si dat fideiussores de parendo iuri detineri non debet nisi iusta causa id suadeat z corrigit prima pars q no. ber. s. e. vniuersitatis. in vl. glo. z. c. vt fame. z declarat quod ibi no. moderni.

b ¶ Tue iurisdictioni cui loquatur non apparet. z ideo dico decr. locum habere in quolibet iurisdictionem habente siue de cōmuni iure siue priuilegio vel consuetudine. ad idem. L. de spon. l. vlt. z facit quod dixi. s. e. li. de penis. cuius.

c ¶ Pena, quia carcer non est pena. quod tamen dic vt. s. e. li. de penis. cuius.

d ¶ Postea illos esse. huius contrarium no. ber. in predicta glo. dicens q si apparebat clericum incorrigibilem. capi poterat per laicos sine pena. alias non. z sic etiam soluebat contrarium de decr. vniuersitatis. ad decr, vt fame. s. e. tu. dic z in se. glo.

e ¶ Nodari. concor. s. e. vt fame. contra. s. e. vniuersitatis. vbi excōmunicationem incurrunt abbas z laici qui de ipsius mandato monachuz verberabāt. ber. z host. soluebāt vt dixi in glo. prox. quod est falsum vt hic vides. alij dicunt q decr. vt fame loquitur in episcopo. decr. vniuersitatis in abbate. sed hoc patet falsum per istam decr. que loquitur in ql libet iurisdictionem habente, vt dixi. s. in glo. ij. dic ergo q decr. vt fame. z ista loquunt in captiōe z inclusione que de mandato prelati cuiuscunq; qui crimina punire posset. potest fieri etiam per laicos. licet ille nondum incorrigibilis appareat dec. vniuersitatis. deverberibus loquitur. quesi prelatus clerico vel monacho per laicum inferri iubeat. sed iniuriose non est dubium si in modum iusticie. hoc tamen p laicum facere non debuit. sz p clericos vl per semetipsum. si erat minor ēpo z ideo mandans z mādatarius excōicati sūt vt ibi

credimus excōicatione nodari[e] cuz in his nisi alias ex proposito excedatur in ipsis temeritas vel iniurias[b] neque at deprehendi. ¶ Eosdem quoq; clericos[b] si de parendo iuri tibi fideiussoriaz[i] dederint cautionem. detinere non debes nisi excessus enormitas vl alia causa[k] rationabilis eos suaserit detinendos. ¶ Idem.

¶ Si sententia interdicti prolata fuerit in clerum[m], non intelligit nisi aliud sit expressum in ea interdictus populus nec etiam ecōuerso[n] vnde vno interdicto ipsoruz alius licite admittitur ad diuina. ¶ Cetetum cum propter delictum domini[o] vel rectoris est ciuitas interdicta ciues eiusdem qui culpabiles non existunt dummodo z ipsi propter dominum vel rectorem puniendum in eis non fuerint interdicti[p] possunt extra ipaz[q] licite interesse diuinis. ¶ Cum vero alicuius terre populus interdicto nodatur singulares ex eo persone quas

f ¶ Excedatur. ad idem s. de resti. spolia. olim. s. in fi. z hoc vult dicere si clericus captus quiete se duci permittit. z ducētes eum non resistentem calce pugno vel alio mō percutiunt vt iam vidi de facto. isti bene sunt excōmunicati hoc sonat littera.

g ¶ Iniuria. xvij. q. iij. si quis suadente. z. s. de sen. ex. contingit. z facit hec littera ad questionem dominicalem de illo qui fugiēs inimicos obuiauit clerico equitanti a quo equum petijt vt fugere posset. quem cum ille negasset. sibi per vim abstulit z postea remisit. an talis sit excōmunicatus. bar. brix. in questione dominicali quidam cum fugere. opiniones posuit. quarum vna fuit, talem excōmunicatum non esse. quia id nō faceret diabolo suadente. ad cautelam tamē ab episcopo absolui poterat. alia fuit talem excōmunicatū sed minus puniendum. l. dis. presbiteros. s. quod me. cā. sacris. tertia fuit tan. quā ibi sequitur bar, talem excōicatū sed propter id nulla pena puniendum.

b ¶ Clericos. idem in laicis. z etiam bene eodem modo dicit lex. ff. de custo. reo. l. diuus.

i ¶ Fideiussoriam. ergo non nudam tantū. idem z multo fortius si pignora darent. cum sit melius pignori incumbere cuī in personam agere. z qui se promisit satisdaturum satisdat si pignora vel fideiussores det. ff de consti. pecu. l. promissor in fi.

k ¶ Causa rationabilis, cū plures forte fuerint malefactores vultvnū detinere vt per eum veritatem manifestantem alios capere possit.

¶ Si sententia. interdicto clerico non est interdictus populus nec ecō uerso. interdicta ciuitate propter delictū domini ciues nō interdicti extra ipsam audiunt diuina. interdicto populo singulares de populo intelligūtur interdicti hoc dicit. z approbat primū dictuz quod not. host. s. de priui. ex parte. el. i. super verbo populo. scōm z tertiū declarādo p ber. inno. z host. s. de priui. q nonnullis.

m ¶ In clerū interdicto clero alicuius ecclesie nō propter hoc intelligitur ecclesia interdicta. vnde alij clerici licite celebrarent in illa. ad hoc. s e. li de priui. per exemptionem in fi.

n ¶ Econuerso. hoc idem probatur olim p decr. predi. ex parte. vbi lata fuit sententia interdicti in clerum z populum. sed ibi vnum esset superfluum. si interdicto vno intelligeretur alterum interdictum. ad idem. s de preben. c. i. lxij. di. nosce. cum si. videtur tamen ar. contr. insti. ō iure na. §. plebiscitū. vbi appellatione populi vniuersi ciues intelliguntur. etiam connumeratis patricijs z senatoribus. sed illi eiusdem professionis sunt. isti vero alterius. ad idem. xij. q. i. duo sunt. sicut z expresso lyco in rescripto per generalem clausulam. non conuenit clericus. vt not. s. de rescrip. sedes.

o ¶ Domini. No. quia secus si propter delictum ciuium. z hoc etiā patet. j. dum dicit qui culpabiles non existunt.

p ¶ Interdicti. aliud ergo est interdicere solum ciuitatem. aliud ciuitatem z ciues. Et no. q pena spirituali scilicet interdicti bene puniturvn[o] pro delicto alterius. de boc. i. q. iij. in summa. xxiij. q. iij. in summa. si igitur sint interdicti audire non possunt diuina. j. §. prox.

q ¶ Extra ipsam. ciuitatem intelligas. z extra cōtinentiam infra. c. proximo.

r Careat.z sic violaretur nerus ecclesiastice discipline quod esse nō debet.s. de consue.cum inter vos.z sic no.intelligendum vt res potius vale at q̄ pereat.s. de ver.sig.si abbate.ff.de re.du.l.quoties.

s Non competant.quia vniuersitas res est inanimata in quaz non cadunt talia.s.e.romana.in fi.vbi autē tractamus de bis que vniuersitati competunt.ita dicitur illud esse penes vniuersitatē.quod non penes singulos.ff. de ius vo.l.sed si hac.§. qui manumittitur. canonisata xij.ij.q māumittit ppl'a ēt est idez bodie qui fuit ante centum annos. vnde tunc interdicto populo z̄ non dum relaxato. qui nūc est ōz interdict'. vij q.i. denicq.xvi.di.habeo ff.de iudi.proponebatur

t Alicubi. etiam in loco non interdicto.

v Expressis a iure.j.e.c,vl.quo ad diuina. quo ad sacra habes.s. de pe et re. q̄ in te. z.j.e. qm.

Ciuitas. Interdicta ciuitate suburbia z continētia edificia dicuntur interdicta.z interdicta ecclesia capella contigua et cimiterium contiguum dicitur interdictū.hoc dicit.

b Suburbia.ad idez ff.de ver.sig.l.ij.z.l.edificia,z.l.alphenus. z.l. in continentibus.

c Predicta.scilicet ciuitas castrum vel villa.

d Vilipendi.ad idez.s.e.proxi.in fi.z.s. de cōsuetu.cum inter vos.

e Continentibus.satis videtur iudicis arbitrio relinquendum que dicantur continentia edificia.z non dicit contiguis.vt.j.proxi.rūso.

f Ut prius.hoc dicit. quia celebrari potest licz non vt prius.j.e.vl.

g Contiguis.cōtigua sunt quorum extrema sibinuicem contingunt.

b Sepeliri.est si.j.e.is cui.ij.rū.si enim alicui interdicitur ingressus ecclesie.z sepultura cimiterij vt ibi.sed pone tunc temporis aliquem ibi sepultum.z postea relaratum est interdictum nunquid talis exhumanabit.non.si penitens decesserit fm̄ jnno.qui hoc no.s.de excess.prelato.c.vl.quia res deuenit ad eum casum z̄.host,no.s.de concess.eccl'. vl'alta consulmisti.

i Existant.idem habuimus in pollutione.s.e.li.de concess.eccles, vel alta.c.vlo. Est autem secus econtrario vt ibi.s.quia cimiterio interdicto non dicitur interdicta ecclesia etiam contigua.z ibi patet ratio.

E Si qui in ecclesia.declarat z approbat que no.ber. de priui. tuarū. in.ij.glo.inno.z host.de excess.prela.tanta.

l Sanguinis.intelligas humani z iniurioſi. de semine etiam intelligas humano etiam vxorio.z de hoc vide plenius,s.e.li.de concess.eccle. vel alta.c.vno.

m Prodatis.isti interdictus est ingressus ecclesie,s.e.li.de priui. epi, vnde caueat. quia proximus est irregularitati .j.e.ti,is cui.i.rū,

n Tamen.alias inde.alias tamen.

o Iure suspensi.ergo a confessoribus suis ab officio ad certum temp' eadem ratione si celebrant non incurrunt irregularitatem.

p Scienter.secus ergo si ignoranter.nisi talis esset ignorantia que excusare non deberet.s.de cle.ex.mi.apostolice.s,de postu,c.i.

q Iure.j.e.c.vl.

r Liberari.ad idem.s.de ele.ex.mi,apostolice.s,de re iudic.c.i.z.s.e. capitu.i.

s Ineligibilis.z etiam impostulabilis.s. de post.c.i.quia violans.i terdictum etiam postulari non potest vt ibi.

t Cum alijs.amittit ergo potestatem eligendi actiuam z passiuam.et de hoc solet recitari.s. de elec.ne pro defectu.

(S) Noniam.tempore interdicti,chrisma die cene. domini confici potest.z causam reddit.z declarat no per host.s.e.permittimus. per quam olim probabatur quod hic dicitur.

b Baptismo.post baptismum enim sacerdos.vngit chrismate in vertice non in fronte.quod est solius episcopi.s. de consuetu.quāto primū patet de conse.di.iij.postq̄.z duobus.c,se.z.c.presbiteris,z.c. nullus ministroz̄m.

c Que scilicet baptismus et confirmatio.

d Adultis,idem hodie in penitentia.quod dic vt j.e.c.vl.

e Interdicti,vt.s.e.ij.rū,z.s.de spon.non est nobis.

f Dubium non existit.q.d.concesso baptismo z confirmatione tempore interdicti satis est concessum confici chrisma.z est ratio. quia vter' chrisma non debet esse vsui. nec de illo veteri chrismate debz quis chrismari.z deponitur sacerdos qui ō veteri chrismate vngit baptizatum nisi in mortis articulo. ō cōse.di.iij. si quis de alio. vnde omni anno in die cene debet chrisma confici.z vetus cremari.ō cōse.di.iij.litteris.vere ergo,insurgit huius decre. dictum. quia si tempore interdicti permittuntur sacramenta quibus vtimur chrismate. et vetus chrisma non debet esse vsui.ergo restat q̄ permissum intelligitur eo tempore die cene chrisma cōficere.quia concesso principali z accessoriū. de reiu.accessoriū.cū suis cō.

sum in iure laqueum nō incurrit. Is vero qui scienter p in loco celebrat suppositio interdicto nisi super hoc p uilegiatus existat aut a iure r sit cōcessum eidem irregularitatem incurrit. a qua nequit per alium q̄ per ro,pō. liberari z adeo efficitur ineligibilis s q̄ nec ad eligendum cum alijs debebit admitti. Idem.

Oniam in baptismo t z cōfirmatione, que u nedum pueris. sed etiam adultis p propter more periculuz exhiberi possunt licite tē pore interdicti x chrismatis vtimur unctione posse licet terra interdicta existat. chrisma die cene domini confici dubium non existit. Idem.

Si cui est ecclesie interdictus y ingressus cum sibi per cōsequens cēseatur in ipsa diuinoz celebratio interdicta irregularis efficitur si contra interdictum hmōi diuinis in ea se ingerat in suo agens officio sicut p us. Talis quoq̄ si hoc interdicto durante decedat,non debet in ecclesia vel cimiterio z ecclesiastico nisi penituerit sepeliri. Sane sicut excommunicato sic ab officio vel ab ingressu ecclesie lata,suspensio aut ipsius effectus per appellationē sequentem minime suspenduntur. Idem.

E Si cui approbatur. quod no.in nocē. et hostien.e.e.sacro.

b Interdict' .s. ab homine vel a iure.s.e. sacro s.e.c.i.§.si quis.z.s.e.li.de priuile.episco.cum si.

i In ea.ergo secus si extra eam.z hic.no.etiam.s. vbi dixit in ipsa. si sit sub aere vel sub tētatorio vel si domo priuata celebret vel concelebret forte celebrantibus cum altari ariatico vt.s. de priui. de bis. z.s.e. li.c.vl. irregularis non erit.

l Cimiterio.sicut ergo interdicta ecclesia interdictum est cimiterium s.e.si ciuitas.in fi.ita interdicto mihi ingressu ecclesie z cimiterij vt hic nec hic distinguendum credo an cimiterium sit contiguum vel non. vt ibi distinguitur.quia illa distinctio habet locum vbi res interdicitur. scilicet ecclesia.quia res ecclesiastica contigua ipsi ecclesie interdicte est interdicta vt ibi,sed vbi refertur interdictum ad hominem vt hic. quid ad eum an cimiterium non sit contiguum vel sit.z per hoc illuderet censure si posset in isto.licet non in illo cimiterio sepeliri.

l Sequentem.ista ergo sunt paria quo ad hec sicut quo ad id .s.e.c. i.s.e.statutum,cum simi.z concor.ad hoc.s. de ap.ad hec quoniam Et intelligas proprie de suspensione ab ingressu ecclē. vel diuinoz vt sonat littera quia in suspensione a temporalibus puta ingressu possessiōis vel pomerij vel interdicto aqua z igni non haberet b locū ff. de ap.l.nō tantum.talium enim suspensionum vel interdictorum effectus bene suspenditur per ap.sequentem nisi esset casus in quo damnatum publice interesset statim puniri.ff.e.constitutum. Quid in suspensione a beneficio. de hoc per innocen.z hostien.in predic.decreta, ad hoc quoniam. et placuit inno.q̄ in omni suspensione ecclesiastica non suspendat a ppellatio.host.distinguit an suspenditur a beneficio.z tunc cum ipsum beneficium spirituale sit vera est opinio.an̄ suspenditur a perceptione beneficij de qua constat q̄ est temporalis.z tunc bene suspender appellatio eius effectum. idem secundum eum si dicat suspendo te a prebenda. secus si dicat suspendo te a canonia.quia illa spiritualis est. satis videretur p hanc decre. q̄ suspensio a beneficio bene releuetur per ap.sequentem. cū hic dicat ab officio z ab ingressu ecclesie z̄.si idem esset in suspensione beneficij hoc exp̄ssisset.puto igitur solum in bis mere spiritualibus. p que ligatur anima decre,banc locum habere.

Religioso prima pars declarat decre.s.e.cum illoz̄m.§. q̄ si clericum Secunda reprobat quod no.inno.z abbas.s. de regula.statuimus.z approbat quod ibi no.host.s.e.c.ij.

b Eo casu,puta quia leniter percussit.s.e,peruenit.vel est debilis vel

delicatus.s.c. mulieres.z.c.ea noscitur vel est eger vel in mortis articulo.s.c. q de dis. vel habet inimicitias capitales.s.c. de cetero, idez in similibus.

c Exhiberi. contrarium videbatur per decr. predic. cum illorum. vbi dicitur. q si clericum percusserit secularem. non nisi per sedem apostolicam vt scandalum euitetur. absolutionis beneficium poterit promereri. vnde videbatur q monachus percutiens clericum absoluendus essz a solo papa propter scandalum quod est cum monachus clericum percutit. cum dignior sit cet⁹ clericorum. xvi. q. i. legi. sed tex. ille sane debet intelligi fm determinationem huius decr. nec eni pro eo q monachi sunt debet eorum conditio esse deterior. xvi. q. i. sunt nonnulli. in fin. Et puto q si monachus non habet vnde vadat. z monasterium etiam pauperrimum sibi prouidere non potest absolucat illum episcop⁹ co iure quo absoluit inopes. s.c. q de bis.

d Clerico. supple vel laico.

e Non possit. z ob hāc causam dicebant innoc. z ab. contrarium in predic. decre. statuimus. et pro eis facit ler. ff. de stat. lib. l. statutis. que facit medio tempore facit. vt seruus non vt liber. sed contrarium est verum vt hic. nec ob. q cras poterit laicari. quia idem in clerico seculari in minoribus ordinibus. z preterea tunc ecclesiastica persona. xvij. q. iij. quisqs.

f Violentas. idem puto si volentes in casu. s. c. contingit. i.

g Canone. xvij. q. iij. siquis suadente. quo priuilegio etiam interdum gaudet clericus coniugatur. supra eodem libro ne cleri. coniuga. capitu. vno.

h Os qui corrigit. no. per ber. z alios. s. c. de cetero. z hoc dicit absolutus propter mortis periculum vel aliud impedimentum ab eo a quo alias non poterat si cessante impedimento se non presentat. cum cōmode potest ei a quo alias absolui debebat. recidit in eandem sententiā idem in absoluto qui se debet alicuius conspectui presentare. si hoc non faciat

i Canonis. multi sunt casus in quibus est excommunicatus a canone z quidam. s. xxxij. inducuntur per constitutiones huiusmodi. vi. li. quos hic omnes ordinatim enumerabo. Primus. s. c. li. de ele. vbi periculū. §. nulli. Secōs. c. c. § q si premissa. Tertiꝰ. e. ti. sciāt. cū cti. Quartꝰ e. ti. generali Quitꝰ. e. ti. fūdamēta. §. q si secꝰ Sextꝰ. e. t. ōdēnitatibꝰ §. postrēo. Septimꝰ. de of. ōle. c. vl. §. posꝰ vo. Octauꝰ. s. de bis. q vi. me. cau. fi. c. vl. Nonus. de iudi. mulieres Decimꝰ de re iudi. ad apostolice in fi. Undecimus. s. de re. ec. non alie hoc consultissimo. §. laici Duodecimus. e. c. in. fine. Tertiusdecimus de re. domi. c. vno Quartusdecimꝰ de censi. cōz. §. qui vero. Quintusdecimus de immu. eccles. clericis. §. nos igitur in fine. Sedecimus. e. decreta. versi. prelatis. in fine. isti duo hodie sub sublati per cle. de immu. eccle. quoniam. Septimusdecimus. e. ti. quoniam. Octauusdecimus. e. ti. c. vl. Nonusdecimus. s. ne cleric. vel mo. c. ij. in prin. Uicesimus. e. c. in fi. Uicesimusprimus de here. c. ij. i. rñ. Uicesimussecundus e. c. ij. rñ. sed potius credo illum canonem ferende sententie vt ibi dixi. Uicesimustertius. e. ti. vt inquisitionis. in fi. Uicesimusquartus. de scisma. c. vno. ℞ omnem. Uicesimusquintus e. c. ver. z nihilominus. Uicesimussextus de homi. pro humani ad finē. Uicesimusseptimus. de iureiurā. z dam. da. c. vno. Uicesimusoctauus de penis felicis. §. presenti. Uicesimusnonus. e. c. ad fi. Tricesimus. s. c. quicunqz. Duo autem inducuntur per hanc decre. qui de iure veteri nō erant. vt no. s. c. de cetero. casus quem habuimus. e. c. prori. z quem habebimus j. c prori. sunt declaratorij veteris iuris z non nouo iure promulgati. z ideo inter eos non computantur Quinquaginta tales casus expressos z duos tacitos inductos per cle. no. in cle. j. i. ti. in glo. est sciendum.

lz Legittimum. aliqua exempla posui. s. c. prori.

l Decernimus. non dicit declaramus. z sic suo tēpore vera fuit opi. gof. ber. z host. qui dicebant cum non recidere. dicebat tamen host. hoc pretextu multi illudunt censure. vnde prouidendum esset modo igitur est prouisum.

m Item. scilicet q in sententiam recidant ipso iure.

n Nec duo. superius dicta scilicet presentare penitentiarijs z satisfacere iniuriam passis Johannes an.

Reglioso qui manus violētas in clericum seculare iniecit ne hoc pretextu habeat materiaz euagandi poterit ab episcopo casu absolutionis beneficium exhiberi quo seculari clerico posset si alium clericū percussisset. Quamuis autem is qui religionem ingreditur. religiosus cēseri cum effectu nō possit donec sit tacite vel expresse professus. si tamē qs violentas manus in eum iniciat. excommunicationis late a canone vinculum non euadit. Idem.

Os qui a sententia canonis vl hominis. cum ad illum a quo alias de iure fuerant absoluendi nequeunt propter imminentis mortis articulum aut aliud impedimentum legittimum pro absolutionis beneficio habere recursum ab alio absoluūt si cessante postea periculo vel impedimento huiusmodi se illi a quo is cessātibus absolui debebant. cōz cito commode poterunt contempserint presentare. mandatum ipsius super illis p quibus excommunicati fuerant humiliter recepturi z satisfacturi prout iustitia suadebit. decernimus ne sic cē sure illudant ecclesiastice in eandem sententiam incidere ipso iure. Jō statuimus de his quibus cum a se. ap. vel legatis ipsius absolutionis beneficium a quibusuis sententijs consequuntur iniungitur vt ordinariorū suorum vel aliorum quorumlibet suscepturi penitentiam ab eisdem se cōspectui representent z passis iniuriaz seu his quibus propter hoc obligati existunt. satiffactionem exhibeant cōpetentem. si hec cum primum cōmode poterunt non curauerint adimplere. Idem.

Um quis absqz tuo mandato manus iniecit in clericum tuo nomine violantes si hoc ratuz habueris excommunicationem latā a canone incunctanter incurris cum ratihabitio retrotrahatur z mādato debeat comparari. Si vero iniectō eadem tuo nomīe nō sit facta tūc licet pecces ratam habendo eandem non tamen propter hoc excommunicationis vllius vinculo innodaris cū quis ratum habere nequeat quod ei nomine non est gestum. Idem

Alma mater ecclesia plerumqz nulla rationabiliter ordinat et consulte que suadente sbiecto rum vtilitate postmodum consulit ac rationabilius reuocat in meliusue commutat. Sane a nostris dudum fuit predecessoribus constitutū vt in terris seu locis ecclesiastico suppositis interdicto nulla certis casibꝰ et

Um quis. declarat z approbat no. per so. xvij. q. iij. omēs eccle sie per ber. z modernos. s. c. mulieres. z hic dicit si percussionem in clerici cum sine meo mandato. tñ nomine meo facta ratam habeam excommunicatus sum. secꝰ si meo nomine non sit facta. et per hanc decre. exemplificamus j. de re. iu. ratū quis z regulā ratihabitō p Mādato. q̄d si mādauit clericū verberari. z p ea ante manuū iniectionē reuocauit mandatū. demū mādatari p cussit anteqz reuocatio peueniret ad ad euz. in hac qōne vt tenere ber. s. c. mulieres talē cē excōicatuz. ad qs bñ faciūt iura ibi p eū all. z idē p eadez iura ibi z bo. ē tñ ar. ō. ff de acq̄ her. si qs mihi bona ad fi. z. s. c. li. ō pcu. c. vl. in fi. ino. dixit ibi talē excōicatū nō cē. tenet tñ de culpa ō q alias pūiri posset. canō ei doluz requirit. bar. ber. in fi. qōnum suaz venerealiū in qōcq incipit mādauit. dixitq talis q̄ ad deū nō tenet. tñ q̄ ad eccl̄iam excōicatus est qō verum videtur.

a Clericū. large sumit vt. xij. q. i. duo sunt.

b Tuo noīe. puta tui p̄ceptatōe fuit oz l'amicꝰ tuꝰ clicū q tibi iniuriā realē l'bonalē intulerat pcussit quē tu pea ratū habēdo receptasti. z magsami cū habuisti. Sz q̄d dicetero b themate. si ille amicū l'fuitorē talē nō receptauit vl illū expulit. nec q aliq exteriora pt apparere q ratū habuerit. sz tñ in ꝟitate ratū habuit in corde. dixit. hosti. s. c. mulieres. talē q̄ ad deū esse ligatū. non tñ q̄ ad eccl̄iam militātē q nō iudicat de occultis. ō simo. sic nos. z. s. c. a nob. q

c Incurris. ex ratihabitiōe p̄dicta dico q eū excōicatū ex nūc. s. ex ratū habuit. nō ex tūc q facta fuit iniectio lz j. dicat ratihabitionem retrotrahi. qz sat⁹ trahit ad tps anteri⁹. cū ex facto anteriori ligat. lz ex tunc. nec ei sntia excōicatiōis trahit retro sicut alie sntie. s. c. licet. q̄ statiz ligat aut nō ligat nec suspēdit effectū suū. s. de ap. pastoralis. z facit qō dixi. s

d Lōgari. vt. j. ō re. iu ratihabi (e. venerabilibꝰ. in glo. pꝰ diffinitiuā

e Non sit facta. puta inimicꝰ inimicū sibi cle (trionē. z dic vt ibi notaricū pcussit ego gaudeo. z forte illum postea recepto z illi communico.

Alma mater ec. (f Gestum. j. de re iu. ratum quis. z dic vt ibi.

Corrigit hec dec. in qbusdā ius verꝰ vt. j. patebit. z dicit hoc tpe interdicti cetā sani ad pniam admittūt. nisi sint excōicati q nō nisi in mortis articlo admittēt. vel causam dederint interdicto q nō admittent. nisi satisfaciāt vel caueāt put possint. item illo tpe misse z alia diuina officia sub pena distributionū sicut pri⁹ in eccl̄iis celebrāt ianuis clausis plane sine excōicatis interdictis z sonitu cāpanaz z q̄ter in anno alte cū cāpanis z ianuis apris celebrare possint. z exclusis excōicatis interdictos admittere ita tñ q bi ppter q̄z excessū latū ē nō appliquāt altari. in cetis seruādū ē interdictū z reuocata sūt priuilegia vltra id qbuscūqz pcessa. hec ōz. z p̄t diuidi i q̄rtuor partes. In pria premittit. phemiū vsqz ibi sane In scōa in q̄ tractat de sacro pnie quō z qbꝰ sit exhibēdū tpe interdicti vsqz ad. §. adhucim⁹ In tertia vbi tractat quō diuina officia sint illo tpe celebranda vsqz ad. §. ceteris Ibi q̄rta z vltia in q̄ q̄ ad certa seruari p̄cipit iterdi.

b Cōmutat. qz fm varietatē tpm statu (cetū z priuilegia p̄tia reuocanda expedit variari. p ō pāgz af. nō dz. z optie. xiij. di. §. vm. nā etiā priuilegiū reuocat cū tēdit ad noxā. s. de decī. suggestū. Et no. q raro inuenies. z forte nūqz saluo eo qō dixi. s. ō her. Orpianos. j. pstō boni. reuocet ius ātiquū q̄n ꝟba exp̄mat q b ō notēt. vt b vides b z. s. ō relcp. statutū. s. de pces. pbē. c. ij. ō cē. felic. lz hoc nō sit necē vt. s. c. li. ō pāti. c. i. ē tñ vtile vnō nō debem⁹ esse faciles ad dicēdū p suas pstōes vetera iura esse correcta vbi id non exp̄mit. qz si hoc intēderet in illis exp̄ssisset vt in istis. ad hoc s. de cele. miss. cum marthe. ℞. io. cum suis concor.

i ¶ Sacramētis. permittrebatur enim baptisma paruulor, puta mo/rientium ⁊ viaticū. confirmatio in fronte. s̄. de sponsa. nō est nobis. de pe. ⁊ re. q̄ in te. s̄. c. rū. permittrebatur etiam cōfectio crismatis. s̄. c. q̄m ⁊ celebratio missę semel in septimana, p conficiendo corpore xp̄i pro in/firmis. s̄. c. permittimus. tenet etiam matrimoniū cōtractum tempo/re interdicti cum teneat etiam contractus ab excōicato maiori. s̄. de co qui dur. in matri. quaz pol. per adul. significasti licet enim illud sit sacra mentū nō tamen sic con fertur gratia per illud si cut per alia. de boc. i. q. i quicquid.

k ¶ Insurgūt. ⁊ oībus bis fuit prouidendū. s̄. de consti. c. ij. de sepul. c. i. Audiui de quodaz lo/co in marchia q̄ tāto tē pore steterat interdictū q̄ facta relaratiōe homi nes illi⁹ loci. ex. vel. xl. annorum qui nūq̄ audi uerāt missam deridebāt pbros celebrantes.

l ¶ Sine culpa. qō re gulariter esse nō debet. ff. de regu. iur. sine culpa. cū suis cōcor.

m ¶ Iure. pone exem pluin. s̄. c. li. de elec. vbi periculuz. & ciuitas. de censi. q̄q̄. de imu. eccle. clerici. de vsuf. c. i. de pe. nis. c. ylti.

n ¶ Sani. vide qō veri ficatur hic falsa opinio. quā posuerat goff. s̄. de spon. nō est nobis. in fi. vbi dicit rec. penitētias morientiuz dicebat gof. ⁊ etiam viuor. quoniaz nulli denegāda est peni/tētia allegat de pe. ⁊ re. q̄ quidam. de pe. di. vlt. c. vlti. propherauit ⁊ suo tempore falsum dixit. lz hodie p hāc decr. sit vez

o ¶ Ad peccandum. q̄z procliuius est cursus ad voluptatē. ⁊ natura imi tatrix est vitioz. xx. q. iij procliuus. ⁊ omnis etas ab adolescentia prona ē ad maluz. xij. q. i. omnis etas, ⁊ natura humana facile labitur ad delicta. in auē. de monachis. §. si vo his. col. i. vnde ē pe nitentia secūda post nau fragiū tabula qua susti/nemur post casuz. de pe. di. i. ſcō a naufragium et post baptismū qui lapsꝰ fuerit in peccatū per eaz reparatur. s̄. de sum. tri. firmiter. ad fi.

sacramentis exceptis diuina celebrē tur officia vel ministrent ecclesiastica sacramēta. ¶ Quia vo ex districtio ne huiusmodi inducio populi, pul lulant heresęs, ⁊ infinita pericula aiā rū insurgūt ac ecclesijs sine culpa ea/rū debita obsequia subtrahunt, cum fratribꝰ nostris deliberatione habita sup his diligēti cōcedimꝰ q̄ tpe interdicti ab hoie vel a iure, plani non tan tūmodo morientes sed etiā viuentes tā sani etiā q̄ infirmi ad penitentiā que ꝓpter prouitatē ⁊ facilitatez hoim ad peccandū ꝑūme necessaria ē licite ad/mittant. dū tamen excōicati non fue/rint quos admitti ꝓterq̄ in mortis ar/ticulo nolumꝰ ad eandem. ¶ Illis etiā ꝓpter quoz culpā dolum vel frau dem lata ē sīa interdicti, vel qui ad p petrandū delictū, cuiꝰ occasione ipm interdictū est latū p̄buerūt auxilium ꝙsiliū vel fauorem nisi de ipso delicto si sint tales q̄d facere valeant, priꝰ sa tisfecerint, vel de satisfaciēdo idoneā dederint cautionez, aut si satisfacere nequeūt, vl huiusmodi cautionē pre/stare iurauerintꝰ q̄ cū poterūt satisfa/cient, ⁊ ad satisfactionē hmōi per euz vel p eos qui facere ipsaz debēt ⁊ pos/sunt prestandā dabūt consiliū ⁊ auxi lium ac iurta posse suū fideliter labo/rabūt, nō est pnīe beneficiū aliquate/nus cōcedendū. ¶ Hec tūc etiam q̄ ad istos vl alios qui circa hꝰ mīme de liquerūt vbi ciuitas vel locꝰ alius seu vniuersitas interdicti existūt faciēda est relaratioꝰ interdicti sed est eis solū modo iniūgenda pnīa salutaris. ¶ Adijcimꝰ preterea q̄ singulis diebus in eccl̄esijsꝰ ⁊ monasterijsꝰ missę celebren tur, ⁊ alia dicant diuina officia sicut priꝰ, sub missa tñ voce ianuis clausis excōicatis ac interdictiꝰ exclusis, ⁊ cā/

facto non requiritur. s̄. c. si sentētia. §. i. si autem culpābilis fuit. puta consiliarius vel auxiliarius licet tollatur cautio ⁊ iniungatur penitē/tia non relaxabitur interdictum.

d ¶ Ecclesijs. nō intelligas de ecclesijs interdictis, sed sitis in loco in/terdicto. quod patz. s̄. §. i. ibi terris seu locis. ad idem. s̄. de ỹ sig. cū in partibus sic etiam loquitur. s. de pe. ⁊ re. q̄ in re. de priuile. q̄ nonnull' ibi. cum cōe terre fuerit interdictum.

e ¶ Monasterijs. ⁊ no mine ecclesiarum intelli guntur monasteria. liij di. §. hac auctoritate.

f ¶ Sicut prius. hic sta tim determinat p sequē tia.

g ¶ Interdictis, quid ō nō interdictis. videre/tur a contrario q̄ eis p/sentib⁹ possit celebrari. sed dic cōtrariū. q̄z inter dicto loco omnibus in/terdictū intelligitur ibi audire diuina nisi sup hꝰ sint priuilegiati ⁊ videt expressum. s. c. li. de priu/ilegio. licet. que decre. etiā videtur superflua p ista sed dic vt ibi dixi in pn̄o si decre. illa intelli/geret de priuilegio iuris cōmunis. puta dato hoc/die per hanc decre. ibi esset casus.

panis etiā non pulsatis, ⁊ tā canonici q̄ clerici ecclesiarū. in quib⁹ distribu tiones q̄tidie illis qui horis intersunt canonicis tribuunt, si ad officia nō ve nerint supradicta, distributiones eas dē amittant sicut interdicto pderent nō errante, si diuinis officijs nō ades sent. ¶ In festiuitatib⁹ vo natalis dñi pasce ac penthecostes ⁊ assumptionis virginis glorioſe cāpane pulsent, ⁊ ia nuis aptis alta voce diuina officia so lēniter celebrent, excōicatis priꝰ ex/clusis, sed interdictis admissis, quib⁹ ob reuerentiā dictarū solēnitatū ⁊ vt ipsi ad humilitatis gratiam ⁊ reconci liationis affectū facilius inclinent, p/fatis diebꝰ participationē pmittimꝰ diuinoz, sic tñ q̄ illi ꝓpter quoz excesſ sum interdictum huiusmodi ē, platū altari nullatenꝰ appropiquēt. ¶ Ce/teris que circa obseruationē interdi ctorū a nr̄is sunt pdecessoribꝰ institu ta in suo robore duraturis, nō obstan tib⁹ quibuslibet priuilegijs eccl̄is mo nasterijs ordinib⁹ religionib⁹ seu pso nis eccl̄iasticis secularib⁹ vel regula/ribus exēptis ⁊ nō exemptis sub qua uis forma vel expressione verboz ab ap. se. cōcessis que cōtra tenorē pñtis ꝙstitutionis nulli volumꝰ suffragari, cū quib⁹ libertatē secularib⁹ q̄ regu laribꝰ sufficere debeat, vt tpe interdi cti modo premisso diebꝰ celebrent su/pradictis. ¶ Innocentiꝰ. iiij.

De verboz significatione.

Cūm dilecti⁹ ⁊ infra. Per illa verba priuilegij i specia/les ⁊ ꝓprios eccl̄e, ro. filios vos recepimꝰ dictos frēs exemptos nō intelligi, ⁊ ipsos ex illo in ꝓprios eiusdem eccl̄ie filios fuisse receptos, quod ab alio q̄ a romano

q̄ nō peccauerūt q̄ hi q̄ peccauerūt. ⁊ merito, nā ⁊ speciale ē in hac sentē tia ꝙ rōem iuris q̄ alius p alio puniatur. s̄. de iniurī. ⁊ dā. da. c. vno.

l ¶ Concessis. erāt fratres minores ⁊ predicatores ⁊ quidā alij priuile giati. vt certis suis festiuitatibus celebrare possent tpe interdicti. inter dum vsq̄ ad octauas. hec ⁊ smilia priuilegia sunt reuocata. ⁊ puto etiā per hec verba generalia reuocatū priuilegiū rēplarioz ⁊ hospitalarioz quo in eoz iocundo aduentu semel in anno aperiebatur vna eccl̄ia in loco tpe interdicti ⁊ celebrabant diuina. s̄. de priuile. vt p̄uilegia. ⁊ in/telligas de prioribꝰ priuilegijs que respicit hec ꝙstitutio nō de posterio ribus vbi sibi vel successoribꝰ legē imponere nō potuerit lz iudicare po tuisset. s̄. c. i. de rescrip. c. vlt. C. de legi. digna vor. de elec. innotuit.

Cūm dilecti⁹. Declarat hic inno. quid significet verbū priuilegij. re/cepimꝰ vos in ꝓprios filios eccl̄ie ro. ⁊ quis locus dicatur esse desertus.

b ¶ Per illa verba. quasi diceret. possent illi habere alia priuilegia per q̄e essent exempti. sed p̄ ista nō sunt. est enim quedam declaratio per quam non preiudicatur alijs defensionib⁹. vt dicit in fi.

c ¶ Non intelligi. idem habes. s̄. de priuile. si papa. §. siliter. ⁊ vide. ff. de boc in glo. sed sunt priuilegiati.

b ¶ Tribuunt. ⁊ illis trū. non alijs tribui de/bent. ⁊ consuetudo con/traria nō valet. s̄. c. li. de cle. nō resīden. c. vno.

i ¶ Assumptionis. no. terminatum altercatio nem querentiū quod est solēnꝰ festum. an festuz assumptionis an natiuꝰ tatis ỹginis glorioſe. hz enī eccl̄ia q̄ sit celebriꝰ festū assumptiōis vt hic vides. Sed ibis festiui/tatibꝰ q̄ntū poterit cele/brari. dic q̄ in vigilia fe/sti ad vesperas. q̄z tūc q̄ ad officioz celebratiōez incipit dies. lxxv. di. qō die. ⁊. s̄. de feri. c. ij. ⁊ cre do q̄ cōtinuare poterūt officiū vsq̄ ad vesperas feſtiue diei inclusiue. cō/pletoriū aūt ⁊ reliq̄ post vesperas cantare nō pote/rūt sm banc formā p iu/ra predicta.

lz ¶ Appropinquēt. vbe riorē gram igit habebūt

d ¶ Latere. Nota igit differentiã inter legatos de latere ꝛ reliquos ad idem. ⸗. de offi. lega. c. pe. ꝛ. ⸗. e. ti. c. i. satis est ꝙ hic ꝙ verba aliqd conse rant ꝛ aliquid opantur. s. e. ti. abbas.

e ¶ Interdici. satis puto idẽ in suspensiõe. cũ illa sit quoddam interdi ctum. ꝛ oia ea continent sub appellatione cẽsure. ⸗. e. ti. querenti. Et ꝙ dicit a quoꝝ intelligo etiã ordinario. nec obstat. ⸗. e. li. de priuil. ne ali que. qz vt ibi dicitur illa decre nõ hz locum in re ligiosis quib ꝑcessum ẽ priuilegiũ tale rõne loci vel ordinis. ad idẽ. ⸗. de ꝓuile. c. i. ⸗. in eos.

f ¶ Penit. s. qz nõ ẽ me moria ꝙ habit vel cul tus fuerit a xpianis vel saracenis. ꝛ idẽ in sequẽ ti casu. s. qñ habitus vel cultus fuerit. s. a sarace nis. nec ẽ ꝯtinuꝫ memoria. sez ꝙ a xpianis fuerit ha bitatus vel cultus.

g ¶ Detent. ⸗. de re iu di. abbas. e. li.

h ¶ Construẽdas. peti ta lnia a papa. vt ⸗. v. ⸗. qs in locis.

i ¶ Diocesane. ẽ lex dio cesana ꝛ ler iurisdictio nis. de quib plene no. ꝛ. q. i. in sum. ꝛ. ⸗. ꝺ offi. or. dilect. suberunt ꝙ le ge iurisdictõis. preter id ꝙ sunt exẽpti ꝑ priuile. alex. vt sequitur.

k ¶ Petita. intelliga s ꝛ obtenta. confidẽter au tẽ postulent qz illã obti nebunt. ⸗. e. li. de cẽsi. ro mana. v. si vero.

l ¶ A sede apostolica. al's sufficit lnia dioc. de cõsc. di. i. nemo ꝛ cõcor. ad hoc. ⸗. de ꝓuil. auctẽ. vbi ꝙ ad hoc distinguit inter loca exempta ꝛ nõ exempta.

m ¶ Eraminãdi. ne ad aiarũ regimen ꝓmouẽa tur indigni. cũ ꝫ casu ꝓ motori inferat pena. ⸗. de elec. nihil ẽ. est enĩ ars artiũ regimẽ aiarũ. ⸗.

n ¶ Ab eis. s. diocesanis epis. (de eta. ꝛ quali. cũ sit.

o ¶ Subiecte. cõcor. ⸗. de ꝓben. in lateran. ꝛ. c. de monachis. et. e. lib. ꝛ. e. ti. c. i. ⸗. de ꝓuile. cũ ꝛ plãtare ⸗. cũ in eccleſijs. ꝛ tales rectores sic in stituti sunt ꝑpetui vicarij nequeũtes absq; cã rõnabili remoueri. ⸗. e. li. de capel. mo. c. i.

p ¶ Bonis vndecũqꝫ ꝓueniãt. licite tñ acquisitis. de hoc. xiij. q. v. in sum. ⸗. de deci. ex transmissa.

q ¶ A quibus clericis. s. ordinis sui.

r ¶ Persoluãt. sz in ꝙ sunt isti ꝓuilegiati ꝙ ad hoc. nõne isti frẽs de iure sunt ꝓuilegiati ꝙ nõ teneant ad decimas laborũ ꝛ noualiũ. ⸗. de deci. er pre. i. sunt enĩ isti de quib hic papa loquit. tẽplarij hospitalarij hiero solymitani qui cũ tiberiaceñ. epo qõem habebant sup diuersis articul in qua cã. pduxerunt ꝓuilegia superius dicta. Sciendũ ẽ ꝙ isti fratres laici sunt et ordine. qz ordinẽ clericalem nõ habent. quidã ex eis sũt mi lites. ⸗. de sen. ex. canonica. alij sunt clerici. isti igitur frẽs de laborib ꝛ noualib que colũt. soluẽt decimas sibiipsis. i. cleric fratrib ordinis sui. qui clerici de bis decimis epo nõ dabunt quartã. quã al's de cõi deberet habere. de offi. or. cõquerẽte. de prescrip. de quarta est enim quar ta de lege diocesana. ⸗. de offi. or. cõquerente. a ꝙ nulli sunt exẽpti. vt. ⸗. vidisti. Si igitur bene aduertis ꝑ hec sua ꝓuilegia isti obtinẽt prius in eo. qz ex quo sunt ꝓij ꝛ speciales ecclesie romane filij ab ipso epo interdici vel excõicari nõ possunt. Iterꝫ ex rõne ecclesiarũ ꝑ eos constructarũ in locis desertis nihil lege diocesa. debẽt epo. Tertio. ex ꝑter eas excõi cari vel interdici nõ pñt. Quarto ex solũ ꝑ suos clericos eas gubernãt Quinto. ex decimas labor ꝛ noualiũ ꝛ alia que colũt clericis sui ordis ꝛ sic sibiipsi soluũt. Sexto. ex de illis decimis quartã epo nõ soluũt.

s ¶ Generalis. ⸗. ꝛ de deci. nuper. s. ex de possessiõib quesitis post cõ cilium soluũt decimas.

t ¶ In alijs. s. quas alijs colendas tradunt vel ab alijs colendas reci piunt vel de quib anteqꝫ fierent noualia magni ꝙuent ꝓueniebãt. vel que sũt ipsor ꝙ ad priuilegiũ ꝛ directũ dominiũ. tñ procbiani eas pos sident ꝛ tenent pone habentes eas ꝑ emphiteosim. ad hoc. ⸗. de deci. di lecti. ꝛ. c. licet. ꝛ. ⸗. e. quid ꝑ nouale. ad fi. de acquisitis post cõciliũ dixe rat. ⸗. proxi.

v ¶ Per declarationẽ. No. verbũ si ageret de exemptione. ꝛ exẽptio nẽ ꝓbaretur ꝛ pnũciaret ꝯ opponentẽ bñ fieret ꝓiudiciũ saltẽ quo ad cũ. hz nõ quo ad superiorẽ. ⸗. de priuile. cum olim. de resti. in in te. c. ij. qz si nõ appellatur a sñia preterta priuilegior ꝙ de nouo reperto nõ reuocatur sñia. ⸗. de re iudi. inter monasteriũ. ꝛ. c. suborta. sed hic non diffinitiue pnunciat. sed declarat quodãmodo interloquẽdo. qd imporẽt verba priuilegij. vñ licet ꝑ illud priuilegiũ quo sunt recepti in filios non sunt exempti si bñt alia priui legia exẽptionis bñ sunt exempti. vt diri in pn. non eni pnunciat illos exem ptos vel nõ. sed declarat quid illa verba ꝓuilegij importent. Idẽ in alijs casib de quib. ⸗. dicit.

w ¶ Per declaratiõnẽ autẽ huiusmodi nolum defensio nibus alijs seu iuribus partiũ deroga ri. ¶ Nico. iij.

C Onstitutionẽ felicis recorda tionis gre. pa. predecessoris no stri editã in cõcilio lugd. vt si forte inter cetera que obijciunt electo aut postulato seu alias ꝓmouẽdo ad aliquã dignitatẽ euidentẽ scientie vel aliũ persone defectũ opponi cõtingat. de illo primit cognoscatur. ꝛ si oppo nentẽ intentũ fuerit destitui veritate a cause illius ꝓsecutõe totaliter sit ex clusus. ꝛ als puniat. ac si in obiectorũ probatiõe oĩm defecisset. in illo ꝙ ma nifestũ defectũ in visu auditu ꝛ alijs corporeis sens. by necnõ ꝛ in memoria ꝛ etiã intellectu opponit electo locuꝫ habere. ac ꝙ ad intentionẽ cõstitutio nis ipsi manifestũ ꝛ euidens idẽ sup ponere declaram. ¶ Ceterũ canoni cos cuiusuis eccle. qui statutum fe cerũt solẽniter ꝛ iuramẽto firmarunt ꝙ eccliam suam ꝛ seipsos ꝯ oẽs impe trãtes canonicatũ ipsi eccleſie defen derent vsqꝫ ad ius vel ad sñiam ꝙtũ possent ad iudicium dñi pape vel spe cialẽ mãdati eiusdẽ. ꝛ ꝙ cõibus exꝑis ac cũ ꝓcuratorio sigillo capli sigillato

x ¶ Constitutionẽ. Pri mo declarat mani festũ ꝛ euidens esse si nõ nima. ꝛ idem significare quo ad casum. de elec. si forte. Scõo declarat cõ siderationes ꝛ cõiuratio nes qui iurauerũt ꝛ sta ruerũt de nõ recipiendo aliquẽ in canonicum ad mãdatũ pape donec pos sent resistere. Tertio de clarat tale statutũ dete stabile ꝛ illicitũ multis ex causis. scõa ibi et nũ. tertia ibi statutũ quoqꝫ. Et declarat ꝓmũ dictuꝫ vt ⸗. diri dec. ⸗. eo. li. de el si forte. ꝛ que ibi no. gar. ꝛ guil.

b ¶ Lugd. ⸗. e. li. de ele. si forte. cui verba ad lit teram. ⸗. sequũt vsqꝫ ad v. in illo. vbi põit declara tionẽ. ꝛ hec oĩa vsqꝫ ibi exponẽ. vt ibi diri.

c ¶ Defecisset. vt. ⸗. eo. li. de elec. c. i.

d ¶ Manifestuꝫ. vide vat ⸗. qz ꝓstitutio si for te loquebat in euidẽti et nõ manifesto. ꝛ aliud vi delꝫ euidens ꝛ aliud manifestũ. Euidẽs enim est qd ꝑ palaꝫ ẽ ꝛ euiden ter apparet. ar. i. q. i. vt euidenter. ꝛ. ⸗. de accu. euidentia. ff. de cõtrahẽ. emp. l. ea que. qd enĩ est in euidenti nulla põt ee tergiuersatione celari. ⸗. de coha. cle. ꝛ mu. c. vl. ⸗. de offi. or. ⸗. ceterũ. eo. li. Manifestũ vo aliqñ ꝓbatione indiget. xi. q. iij. eoꝝ. de hoc no. ij. q. i. manifesta. ⸗. de coha. cle. ꝛ mu. vña. Sed cõtrariũ est vex ꝑ hanc ꝓstitutionẽ ꝛ merito. nã cõ stitutio si forte reqrit ꝓbationem examinis in euidẽti effectu. ꝛ ꝓbatur manifestũ. ⸗. de elec bone. i. L. si mi. se. mandi. l. iij. ibi. nisi palã ꝛ euiden ter ex instrumentoꝝ ꝓbatione ꝛc. ꝛ preterea hec duo vident sinoni ma. ⸗. e. ti. cũ olim. Nã ꝛ si opponatur euidens defect scie non palam ꝫ apparet. sed est necesse examinationẽ fieri. examinatiõe autẽ ꝫ fiet certũ ff. si cer. pe. l. certũ. imo etiam no. guil. in decre si forte. ꝙ si obijciat con tra effectũ ꝙ ẽ oĩno illitterat. ꝛ ideo repellend. hz non dicat euidenter vel manifeste in exceptiõe habebit locũ decre. ipsi forma. qz idẽ est ver boꝝ sensus. ꝛ ideo idẽ ius esse dz. ⸗. de ꝓsti. translato. ff. ad. l. acq. illud. ꝛ ad hoc facit insti. de erecu tu. ⸗. similiter eũ qui lras nescit ꝛc. ꝛ formule verboꝝ hodie sunt sublate. insti. de ꝉ obl. ⸗. i. L. de formu. ꝛ impe. act. subl. l. i. ꝛ ij. ꝛ verba nõ debẽt ꝓualere sensui. sed ecõ tra. ⸗. e. ti. intelligẽ tia. ꝛ. c. ꝓterea. ꝛ. i. q. i. marchio. intelligam ergo euidentẽ ꝛ manifestũ cui ꝓbatio ẽ in euidenti ꝛ manifesto. hz id in exceptiõis forma nõ ex primat al's sequeret ꝙ si dico electũ cecum ex quo nõ addo euidenter vt manifeste nõ haberet locũ constitutio. qd esset absurdum.

e ¶ In visu. vnde oculo carens nõ ꝓmouet. l v. di. euangelica.

f Intellectu. ꝯ siue memoria siue intellectu careat non ꝓmouebit ad

g ¶ Intentionẽ ipsi. q. v. interdũ bñ sunt (dignitatẽ. xxxix. di. petr diuersa. vt diri. ⸗. in glo. videbat. in pn.

h ¶ Statutũ. ex hoc ꝛ ex eo qd dicitur in fi. videbat ꝙ canonici possint facere statuta. dũmodo al's sint licita solet dici ꝙ capitulũ sine epo statuta facere nõ põt que tãgãt generalẽ statũ eccle. vel tangant epm vel eius iura. sic intelligat de con suetudi. cũ consuetudinis. ⸗. de his que fi. a prela. nouit. ẽ enĩ plat ca put a quo non hz membꝝ recedere. de prescrip. cum non liceat. ꝛ hec ve ra sunt etiam si capitulum talia statuat cum archidyacono suo vel pre posito vel alio qui post episcopum presit capitulo. Si vo statuant sup bis ꝛ non tangunt episcopum vel statum ecclesie. sed sua singularia ne gocia. puta ꝙ certis modis quotidianas obuentiones distribuant. vel ꝙ certo modo ad capitulum vocentur. puta per talem campanam.

vel alio modo vel q certis tpibus etiã nõ vocati veniãt ad capitulũ vel bis silia satis põt dici q super bis tenet ipsi⁹ capituli ꝓstitutio sine epi scopo als licita ꝛ legittima. ad hoc. s. de rescrip. edoceri. s. de ꝓsti. ex lit teris. ff. q cuiusq vni. l. i. §. ij.

i ¶ Predicto mõ. s. cum procuratorio capituli ꝛ cõibus expensis.

l ¶ Canonicas. xi. q. i. ꝓiurationũ. ꝛ. c. conspirationum. ꝛ. c. se. ꝛ ẽ pena taliũ depositio vt ibi

¶ Item consp ratores repelluntur ab accusatiõe denũciatione ꝛ testimonio cõtra eos ꝛta quos conspirauerũt. iij. q. iiij. conspiratores. s. de accu. qualiter ꝛ quando. ꝛ cũ oporteat. de simo. licet bely. ꝛ. c. p tuas. ꝛ. c. cũ oporteat. Est autem coniurare simul vel vnũ turare. conspirare simul vel in idem spirare. credo autem q prelatus q̃ huic constitutiõi p capitulum facte auctoritatẽ interposuisset. eadẽ pena puniretur. oia enim nra facimus quib⁹ auctoritatem impartimur. C. de ve. iu. cnu. l. i. vltra medium. ꝛ. s. e. li. de preben. si cuz. ꝛ. c. si. apostolice. e. li. ꝛ pr̃ hãc decre. probatur per instrumẽtum probatur p crimen producitur enim publicum instrumẽtũ in quo cõtinebatur. q tales canonici tale statutum fecerint. per qd probabit illos esse conspiratores. ad idem. s. e. lib. de iure iuran. cũ impositionib⁹ ij. q. vi. §. diffinitiua. v. nullus. s. de his que fiunt a prela. q̃to. in fi.

l ¶ Libertatem. exhibẽdi quod est. f.

m ¶ Laudabile votum s. de sindi. c. vno. vñ nec dolum facit qui rem deserit vt litem effugiat. ff. d ali. mu. iu. ca. fac. l. itẽ si res. in fi. ꝛ magnum ẽ cõmodũ a lite recedere. ꝓpter quod indebitum per transactionem solutum nõ repetitur. C. de transac. l. ij. ff. de cõdi. inde. in summa.

n ¶ Ad peccandum. ad quod statuto ꝙsuetudine vel iuramẽto astringi non possumus. s. de ꝙsue. c. penul. ꝛ vlt. xxij. q. iij. in malis. ꝛ. c. si aliquid. ꝛ per totum. f. de regu. iu. non est. ꝛ. c. in malis. s. eo. li. de iureciu ran. c. i.

Extr qui seminat. ne crederet aliquis hanc constitutionẽ esse sublatam. ideo sic decise hic ponitur. vt habeatur pro refuata. ꝛ de ea loquitur probemiũ huius li. in fi. vbi dixi. ꝛ qr sic decise venit sub bulla. ꝛ qr. f. etiam prohibetur glosari prohibitioni parebo.

Priuilegiũ. exemptis cellis alicui⁹ monasterij. quid appellatio celle significet. hic ostendit.

c ¶ Legato. intelligo generaliter. sicut generaliter loquit exquo aliud non exprimit. ꝛ est si quod dixi. ꝛ qr sic decise venit sub bulla. ꝛ qr. f. etiam prohibetur glosari prohibitioni parebo.

d ¶ Cõmorantes. large loquitur. qr interdum sunt instituti ꝑpetuo interdũ ad tempus interdũ ad solam morã ibi trahendã. de sta. mo. c. ij. ad fi. s. e. li. de tempo. or. cũ null⁹. in fi. ꝛ de capel. mo. c. vno. sed quo ad casum nostrum nõ est curandum.

e ¶ In aliquo. tolle defendat quod est in fine. ꝛ iteruz repete. sed defendat residentes tm̃.

f ¶ Hoc est. propter hoc facit ad titulum nr̃m. de v. sig.

g ¶ Secreta ꝛ solitaria. cella or a celãdo ꝛ occultãdo. ꝛ sic b casu loc⁹ solitari⁹ ꝛ talẽ vitã ducẽtes digni sunt cõuenienti honore. xvi. q. i. qui vere. ꝛ ad has cellas religiosi etiã mendicãtes de prelator licẽtia trãsire possunt. s. eo. li. de excess. prela. c. vno. Alias autem large sumẽdo dicimus cellas que sunt etiaz infra clausurã monasterij. vnde ex cã puto ꝓpter infirmitatẽ monachi dispensat abbas cũ eo vt habeat suam cellã extra cõe dormitoriũ tñ infra monasterij septa. xx. q. iij. c. vlti. ꝛ de talibus cellis hoc priuilegiũ non intelligitur.

b ¶ Conuictu. i. cõi victu.

i ¶ Contemplandũ. de vita cõtemplatiua ꝛ activa dicit. s. de renun. si cum pridem. ad fi.

¶ Icur nobis. priuilegiato aliquo vt possit conferre beneficia clericorũ suor̃. quid appellatio clericor̃ suor̃ designet ostendit ꝛc.

l ¶ Decedentiũ nũquid talis posset cõferre beneficia suor̃ clericorũ cedentiũ vel decedentiũ in curia romana. Item nũ quid possit cõferre bñficia clericor̃ suor̃ alio modo vacantia. dixi. s. e. li. de ꝑben. q̃uis. ij.

m ¶ Residerent. ex sola residentia si nõ infessent diuinis nõ perciperẽt q̃tidianas distributiões. vñ nec isti ꝓcipiẽt s. e. li. de cle. nõ resi. c. i. ꝛ sup b vide qd dixi in glo. no. qd si quis dñs.

n ¶ Respõdem⁹. p b vt dek q ista decr. sit veterꝭ iurꝭ declaratoria nõ noui pmulgatoria. lz ar. g. f. dũ dicit volum⁹. ꝛ q sit declaratoria patet. qr tractat de verbi significatione. ad b. s. e. ij. rñ. i. in fine. nec bene occurreret rõ. q̃re b esset ius nouũ ꝛ nõ vetus. ꝑterea ꝓuilegiũ pri⁹ fuerat cõcessum. postea ꝑuilegiatus cõsuluit papã circa ꝑuilegiũ pri⁹ concessuz sic ẽ responsum. per qd patet q a successiõe priuilegij etiã nũq̃ emanasset hec decre. priuilegiũ sic erat intelligendũ.

o ¶ Sili⁹. pone cõcedẽtei priuilegiũ. vt cũ clericis suis sup pluralitate beneficior̃ curator̃ vel dignitatũ dispensare possit vel eis cõferre ius ad vacaturas vel silia. ꝛ bñ dicit in bis ꝛ sili⁹ qr in alijs casib⁹ dissilib⁹ appellatio clericor̃ ꝛ oẽs subiectos clericos cõprehẽdit. s. e. li. de resc̃p. cũ tibi. ꝛ põt esse rõ. qr hic ꝺ ꝑuilegio loquit odioso. qr p pmũ tollebatur ius seu ptãs ꝓferẽdi bñficiũ ei ad quẽ ordinario iure spectabat. p scõm minuitur cult⁹ diuin⁹ ꝛ nõ defuiẽs ecclie recepit stipẽdiũ. g bñ ambitiosa ꝛ restringẽda sũt talia idulta. s. e. li. de ꝑben. q̃uis. i. qd nõ ẽ in dec. cũ tibi

p ¶ Propterea. sic. s. de ele. c. officij. s. e. li. de resc̃p. statutũ. §. insup. de iudi. mulieres. ꝛ de renũ. c. ij. sic ꝛ affectata tutela imunitatẽ non ꝑbet.

q ¶ Continue. ciuili mõ intelligendũ ẽ verbũ. ff. de serui. si cui. de ꝙse. di. v. nũq̃. sicut ꝛ seruit⁹ or cõtinua ꝛ aq̃ q̃tidiana. ff. de serui. vr. pdi. l. fozamen ff. de aq̃ q̃ti. ꝛ. c. l. i. §. q aũt. ꝛ fluui⁹ or ꝙtinu⁹ q qñq̃ exaresc̃it. ff. de flu. l. i. i. rñ. r ¶ Luis. s. de cle. nõ resi. ex pte. ꝛ si egrotaret seruire intelligit. ff. de sta. li. cũ heres. §. stich⁹. nec sumo ita amare vbũ q̃ntiã p suis ꝓpr̃is interdũ possit abesse. ad b. s. e. li. de ꝑben. pñti. i. ꝛ ij. rñso. sicut iudex ꝓpter sua ꝓpria negocia differre põt ꝛ dimittere cãm. ff. de iudi. l. si longius.

Non est nouũ. vt aliq⁹ spãliter enumerat⁹ general clausula subsequat q̃ oia cõphẽdat. xlix. di. p to. xxij. q. v. de occidẽdis. s. de pba. qm̃ ꝛ falsaz. s. e. li. de ꝓcura. q ad agẽdũ. ff. ad. l. acql. si seru⁹ seruũ. §. inqt lex. in fi. C. de sacrosan. ec. l. generali. Idcirco post rubricas. s. positas q̃ fm suas materias iuris regulas cõphendũt. ponitur hic rubrica generalis ad materias vniũsas. de regu. iur'. Si q̃rat q̃re in ꝓncipio cõpilationis nõ posuit boni. hanc rubricã. cũ sepe pmittat clausula generalis secutis postmodũ specieb⁹. vt. s. de pba. cũ rubricis sequen. de re. eccle. nõ alie. cũ rubricis sequẽ. de regula. cũ rubricis sequen. ff. de serui. cũ rubricis sequen. posset dari colorativa respõsio. qr que vltimo dicunt melius memorie cõmẽdant. de ꝙsc. di. ij. liquido est autẽ vera solutio. ideo hunc ordinez obseruatũ. vt ostenderet ius nõ sumi ex regula. sed regulam ex iure. si enim a principio posita fuisset. forsitan crederet aliquis q̃ius sequens regulas ex regulis sumeretur. in fine igitur ponitur vt appareat ex iure q̃ precessit regulas sumi. ff. eo. l. i

Videndum est igitur primo quid sit regula. vnde dicatur. qualiter constituatur. ꝛ quod sit eius officium. ꝛ que ipsius sit potestas. Secundo videndum est quid sit ius. vnde dicatur. ꝛ quomodo hic sumatur. Tertio que sint de iuris regule singulariter. ꝛ clare eas prosequendo videbimus. Circa primũ. Regula fm grãmaticos est multorum similium collectio. Lex autem describit regulam eam esse que rẽ q̃ est breuit enar

rat.ff.e.l.i. Dicitur autē regula.q2 regit vel normā recte viuendi p̄bet. z ab hac regula que dicit norma recte viuēdi dicit regularis. dicit etiā regula eo q̄ recte ducit nec aborsū vel aliorsuz trahit. q̄si a rega vel a regula.que idē est q̄ rectitudinis forma.sicut enī per regulam nouit scri/ ptor modū recte scribendi.secator modū recte secandi. ꝛ sic de singulis ita p̄ has regulas modū recte iudicandi cognoscimus.ad b.iij.di, regula. Est autē regula latine idem qđ canon grece.iij. di.canon. Et dicitur regula,q̄rie quasi regulariter vera.q̄uis patiat exceptiones in se. Que aūt cōtineantur sub regula fuerūt opiones que no. e.lib.i. z facit qđ no.iij. di,regula. Subtilitatibus tñ circa b omissis breuiter z grosso mō sic dico q̄ quo ad potestatez verboz que in ea pferunt vniuersaliter vel saltē indefinite affirmando vel negando cōprehendit exceptiones.alīs nō diceret exceptio.sicut si dicerem oīs homo currit excepto eq̄ticij. hec enī non est exceptio.q2 equs nō cōphendebat sub illa ꝓpositione oīs homo.sed si dicerē.oīs homo currit excepto ticio.tūc ꝓpria est acceptio.q2 ꝓpositio oīs hō bene cōprehendebat ticiū.tollitur q̄ ticius virtute exceptiōis q̄ ad materiaz de qua fit sermo. vt.s. dicat nō currere.sic q̄ ad iuris determinationē exceptio nō cōphenditur sub regula.q2 ꝓpria rō z plus ē in exceptiōe q̄z in regula hoc q̄ operat exceptio vt illud qđ alias sub vbis regule cōphēdebatur ad determinationē regule exceptiōis virtute tollat. Constituit autē regula vt.s. dixi p verba que de sui natura oīa cōprehendāt.i.p signa vniuersalia affirmatiua q̄ oīa cōphendunt.s.e.c.oīs res. z.c.desecat ff.e.l.oīs diffinitio. z.l.oēs actiones. z.l.oīa fere. z.l.oīa quecūq̄z. Item p verba negatiua q̄ vniuersaliter negādo excludūt oīa.vt.j.e.nemo pōt.i. z.ij. z.j.e.nullus i. z.ij. z.ff.e.l.nemo. z.l.nullus. Item p verba indefinita que simpliciter plata equipollent vniuersalib.xix.di.c.i.s. de priuile.q2 circa.l. de here. ven.l vl. z ideo oēs regule paucis exceptis traduntur p signa indefinita affirmatiua vel negatiua. vt.s.e. z.j.e z.ff.e. ti.satis apparet. Officiū autē regule est plures sil'es casus sil'ib⁹ regere cla/ uo rōnis.vt.ff.e.ti.l.i. Que sit prās regle an.s. ꝓstituat ius de nouo.an ātiquū reciret dubitat z vid2 q̄ ius de nouo nū q̄z ꝓstituat.qđ iurez ipso facto ꝓbatur.iure.ff.e.l.i.facto.q2 in octuagintaocto regulis.j.positis nō est vnā etiā solā inuenire.que ius de nouo constituat.vt in ꝓsecutōe patebit. Econtra videt.q2 regula canoniana de nouo statuit.q̄ legata q̄ sunt inutilia rōe legantis tm. vel rōe legantis z legatarij. vel legatarij z eius a quo legatū est p̄standū. vel rōe rei tm. vel mixta rōne rei legate et ꝓsone legatarij tractu tp̄is nō ꝓstituant.etiā si causa impedimēti remoueat.ff.de regu.cato.l.i.in pn. z.ff.de le.i.l.cetera.§.i.q̄ ipsa regula constituit ius de nouo.ad b faciunt infinita iura in quib⁹ papa iudicat ex regulis.vt.s.e.de ꝓsti.c.ij.de rescp.c.i.z.c.pastoralis.de iudi.nouit.s. de fo.cōpe.si diligenti.de fi instru.inter dilectos ad fi.z de p̄sump.dudum.de excep.cū venerabilis.de regula.ad aplicam.de ꝓsang z affi.c. vlti.cū mille similib⁹.ex quibus videt q̄ ius sumat ex regula. Subtilit direrūt doctores.q̄ tres spēs casuū est ꝓsiderare.quidā sunt iam determinati.z in illis regula nō ꝓstituit ius.q2 inuenit iam cōstitutū. Item sunt quidā excepti a legis determinatiōe.z in illis siliter regula nō constituit ius.q2 nō claudunt sub regule determinatiōe. Quidā sunt in q̄/ bus est eadē eqtas que ē in casibus a iure determinatis.nec tñ reperiūtur in iure positi.z in illis regula facit ius ꝓpter idētitatem rōnis non patientis ius silium casuū esse diuersum. Aperti⁹ dici posset.q̄ aut cōstitutio iuris p̄cedit traditionē regule.z regula de iure iam ꝓstituto q̄si materiatū de materia ꝓducit.z tūc ꝓrie habet locū distinctio p̄dictoꝝ casuū vt videlz in iā determinatis z exceptis nō faciat ius,in nō determinatis in quib⁹ ē eadem rō ins ꝓstituat.sed vbi nō est ius cōstitutum aū regule dispositionē.sed inuenit sola simplex traditio regule. tūc ipsa regula est ius vel iuris ꝓstitutio z non ab alio.sed a ꝓstituente,pcedit.z ita pōt intelligi p̄dicta lex.i. de regu.cato.,pbat hoc satis p antiquas regulas.s.e.ti.q̄s virtute inspecta esset inuenire p̄cessisse iuris traditionē. vides enī pro maiori pte q̄ibi sunt decre.aler.iij.sunt primi in titulis maxime post ꝓsilia antiqua.vt.s. de rescri.de renun.cū duab⁹ rubricis sequentib⁹.de offi.vi.cū duab⁹ rubricis seqn. de his que vi metusue cā fi.cū duabus seqn.de do.et ꝓtu.cū duabus sequē.z multis alīs z tñ oēs regule.s.e.ti. p̄cesserūt aler.iij.excepta vltima que fuit luc.iij. qui ipsum secut⁹ est vt ex cronica z decretaliū ordinatione satis apparet. Si igit prima regula.s.e.ti.exemplificet per decre.s, de spon. p̄terea.i. secūda p decre.z si q̄nes.de simo,tertia p decre.de voto magne z sic de singulis dico.q̄ regule ille dicta iura p̄cesserant,vñ regularū dispositō nō potuit ex ipsis iuribus sumi q̄ nōdū erant.imo potius videt determinatio ipsoꝝ iuriū facta p regulas.ad hoc faciūt oēs ille decre.superius allegate.in quib⁹ papa ꝓnūciat p regulas.ego tñ nō recedo a verbis legis.z dico q̄ p regulā nō statuitur ius.sed ex iure sumit regula. al's nō video qūo posset dici regula iuris Sicut enī in regula ligni vel ferri necesse ē illas materias p̄uenire lignū.s. vel ferrum. ad hoc q̄ disponat ex eis regula.sic in regula iuris necesse est ius qđ est ibi materia p̄uenisse. ad b vt regula possit inde disponi.z tūc ꝓrie loquitur dicendo de regulis iuris.al's dicere debuisset de iure regularū. Et si dicatur q̄ in casib⁹ nō exp̄ssis a iure vbi ē ratio silis regula facit ius.b ē sine regula aliqua p iura que hoc volūt.de rescrip.inter ceteras.de transla.inter corpora/ lia.ff.de legi.nō possunt.cū si.z si obij¹ contra de regula cato. dico q̄ non p̄ie dicit regula nec inter regulas ponit.ff.e.ti.z si dicat q̄ aliquē regule p̄cessisse videant iuris expressam traditionē. dico q̄ ius qđ est idē qđ ratio.vt.i.di. ꝓsuetudo,ix.di.sana quippe ab exordio rōnabilis creatura p̄cesserat.v.di.in pn. vel saltē dispositiōe cōcedentis regulā ius p̄cessit.videns enī formator regule sic esse debere de iure. quod in eius saltē mente sedebat formauit regulam.allegat tñ regula p iure.non tā ex origine q̄z ex forma. et potior est ei⁹ cā pro q̄ facit regula. habet enī aduersari⁹ necesse ostēdere rōem q̄re in illo casu regula nō loquat.z facit qđ dicā.j. e.vtile. Ad scām q̄ queritur quid sit ius z vñ dicat z quō hic sumat,dicendū ē breuiter q̄ ius ē ars boni z equi zc.ff.de iusti.z iur.in pn.z dicat⁹ iusticia vt ibi.z.s. de v.sig.ius autē,quā sūmū in reb⁹ bonū ē colere.xij.q.ij. cū deuotissimā Jus autē ē generale nomē bñs multas species.i.di.ius generale cuius spēs diuidas z subdiuidas.vt ibi per totū.z.ff. de iusti.z iu.p totū. Sumitur autē hic p nro iure canonico.nō aūte pro iure ciuili.vt ꝓbatur.j. e.in scda regula.que de iure ciuili nō ꝓcedit.qđ vt ibi dicā. Tertio aūt

canonica obtineri[c]. Idem.

Offessor⁹ male fidei[a] vllo tempore non prescribit[b].

Idem.

Ordinate bas regulas est videre z primo primā.

Beneficiū ecclesiasticū. Pone casum p.c.xvi.q.vij.si qs deinceps.s. desistit.ex frequentib⁹.ff.de decu.l.berenni⁹ modestin⁹. Sup rōne aūt hui⁹ regule fundat decre.s.e.li de eo q̄ mit.in pos.c.eū qui.q2 ꝓceditur cū agit de beneficio ecclīastico in absentia ptis lite nō ꝓt⁹. nec fit missio in possessionē cā rei seruande.q2 sic sine institutione canonica bñficiū obtineret.cōsiderat igitur in beneficijs canonica ꝓstitutio non antiqua possessio.z sic nota casum in q̄ nō currit p̄scriptio. vide ē in mōnitio carnali.xxxiij.q.v.q̄ deo.s. de ꝓsan.z affi.nō debet.z idē in alijs casib⁹ q̄ no.xvi.q.iij. clerici.z.s. de p̄scrip.cū nō liceat. Sumit autē hic beneficiū largo mō. vt cōprehēdat dignitates p̄sonatus ecclīas,oēs cuz cura z sine cura q̄ cum titulo habent.sic.i.q.iij.si qs dator.s. de concess. pben.nulla.ff. de ser.expor.l.seru⁹. Sumit autē interdū stricte.vt distinguat a p̄benda.xij.q.ij alienationes. de cōcess.pben.ex pte.als includit p̄hendā.i.q.iij.c. vlde v.sig.tua. Alibi stricte sumit p solis simplicibus bñficijs sine cura.s. de p̄ben.c.vlti.z.s.e.ti.z li.cū in illis.z ibi rō patet in lra. Cū igit in beneficio q̄libet req̄rat canonica institutio.vt b. videndū ē q̄d sit institutio. Instituere autē ē ius canonicū in ecclesia vel ecclesiastico bñficio tribuere.qđ dic vt no.s. de instī.aucte z iure cōi ad epm spectat.xxi.q.vij.nullus oīno. de here.cū ex iniūcto in fi. nō ob. de offi.archi.ad b.q2 institutio ibi sumit pro inuestitura.z sic intelligat de cre.de instī.cū venissent.z qđ ibi no. Videt q̄ etiā cap'm vacāte sede instituere possit.ar.vij.q.i.pōtifices.de here.ad abolēdā s.e.li.de tēp,or. cū nullus.ar.j.xxiij.di.pbri.lxxi.di.fraternitatem.ne se.va.c.ij.dic,vt no.s. de ma.z obe.cū olim.z termiat b.s.e.li.de instī.c.vno. Inter collationē aūt p̄tationē z institutionē magna ē differetia. vt.s.e.li.de p̄ben.cū in illis.§.cū aute. Ad primū.ij.q.i.c.i.s. de accu.de bis. Ad scām.iij.q.iij.§. itē in crimināli.v.pōt.de ꝓbend.de multa.in fi.de ap.oblate.ad fi.ff. de ar. q̄ etiā ibi dicit lex q̄ vbū pōt nec̄tē non importat.ff. de offi.p̄si.l.sepe.z.l.se.

a Non pōt. hec dictio pōt negatiue posita vt.s.e.li.de p̄ben.cū in illis.§.cū aute.

b Licite. supabūdat.id enī dicimur posse qđ licite possum⁹.xxij.q.ij. facilat.vbi de multiplici potētia.z.s. de rescrip.scisscitat⁹. p ber.z inno.

c Obtineri. p̄dicit huic regule.s. de iure (de ꝓcess.pben.accedēs pa.cura. Jo.ibi nō p̄scribit ecclesia tāq̄z beneficiū.sed vt ꝓprietas. Item necessitas cā vel pietatis vel cā impēsi obseq̄ sine canonica institutione possidet qs ecclesiasticos,puentus.nec ex eo canonic⁹ vel bñficiat⁹ pro/ prie dicit.xij.q.ij.quicūq̄z suffragio.xxvi.q.i.possessiones.z.q.iij.clerici.z c.si cpōs.s. de mgr̄is.qm.codē mō rñdet ad.c.xxxij. di. si qui vo.xij.q.i. q2.l.di.studeat. de cle.pug.in du.henric⁹. Item ar.j.s. de elec. in generali. s. de iurepa ꝓsultationib⁹. vbi possessio dat ius eligēdi z p̄scriptio.s.b cā pos.cū eccl'ia Jo.ꝓ possessionē acquirit ius eligēdi z p̄tandi.q2 ꝓcedit ex nr'is actib⁹.ff. de acq. pos.l.i. Institutio autē ꝓcedit ex actib⁹ aliorū q̄ ad hoc vt valeat dz esse canonica.vt hic.in q̄ p̄cipue q̄tuor req̄runt Primo q̄ ꝓsona sit q̄ instituere possit.xxi.q.vij.nullus. Scdo q̄ institut⁹ sit talis q̄ possit institui de instī.c.ij.q2 nō laicus.vt ibi.vel ipe idē instituēs e.ti.c.vl. Tertio q̄ illi⁹ beneficij institutio ex iure,ꝓrio vel de uoluto vel delegato ad instituentē ptineat.eo.ti.c.iij. Quarto q̄ seruet forma ꝓstōnis illius.s.e.li.de elec.c.vl. Et no.q̄ hec regula est in argumentū p clericū qui ē in quieta possessiōe bñficij sui.z petit ab eo titul⁹ possessiōis.s.institutio.q̄ teneatur illā ostendere,nā z libert⁹ eccl'ie licz sit in quasi possessiōe libertatis,ꝓbat manumissionē suaz.xij.q.i.c longinquitate.z.c.se.z hoc ꝓbat decre.de ap.ꝓsonas.in pte decisa. vbi de hoc p lau.nā z possidens pro herede vel possessore cogitur probare titulum. C. de acqui.possess.l.cogi.ad hoc facit quod no. de do.z contu. cōtingit.in glo.vlti.circa mediū. In contrariū videt ar.xx.q.ij.q̄ ꝓgenitores.s. de regu.vidua.z in p̄di.l,cogi.ij.q.v.§.i.z p hoc facit qđ no. in no.de,pcu.ex insinuatione.z ber.compos.de rescrip. caplm.in glo.v.§. item queritur an executor.v.sed fm hec.primā opinionē tenebāt mel.z ber.ibi,p iura p̄dicta.io.z la.no.c.di,p morem. q̄ clericus habens duo bñficia cogitur dicere titulū,bñti aūt vnū solū sufficit possessionē oñdere ar.ad hoc,s.e.lib,de p̄script.c.i.z de offi.or.eo.libro.c,ordinarij. Dicta

põt primã partẽ veram. cũ eps ex suo officio vult videre institutionem clerici. ℔ ꝓbatur de prebẽ. dilecto. vt ec. bñ. c. vno. scõam cũ ali⁹ agit forte dicens se ius habere in prebẽda. tũc actor qõ asseuerat tc̃. vi. q. vlti. actor. z in palle. c. vno. vt ec. bñ. z. ℒ. de pba. actor. z hoc ꝓbatur ex his que no. inno. z ber. cõpos. in predi. glo. z post hosti. z de hoc de simo, liez bely, super verbo officij sui debitũ.

¶ Ossessor malefidei. Pone casuz. xxxiij. q. ij. si virgo. s̃. ō pscrip. c. vlti. Hec regula fm leges ver a est in pscripc. x. vel. xx. annoz. ℒ. de prescrip. lon. tẽ. auc. male fidei. in prescẽptione autez xxx. vel. xl. annoz nõ requiritur bona fides. xvi. q. iij. §. põt. s̃. de prescrip. vigilanti. ℒ. de prescrip. xxx. vel. xl. an. cuz notissimi. nisi velis dicere leges esse correctas p predic. decre. de pscrip. c. vl. vbi de ℔ q quidã abhorrent dicentes papã nõ posse tollere leges nisi q̃ ad suũ foꝛ. alij ño dicũt papaz indistincte q̃ ad vtrũqz foꝛ posse leges tollere. de ℔. x. di. ꝓstitutiones. de testa. cũ esses. in his autẽ tenens mediũ credo q papa vbi non habet tpalem iurisdictionẽ nõ possit tollere legẽ q̃ ad foꝛ ciuile. nisi in his in quib⁹ vertit periculũ aie. cũ ptãtes indistincte sint. xcvi. di. cũ ad verũ. x. di. qm̃. vbi de ℔. z qui fi. sint legit. cãm. ij. in his autẽ in quib⁹ periculũ aie vertitur quo ad vtrũqz foꝛ tollit legẽ. ꝓbatur ℔ de iudi. nouit. de pscrip. c. vl. de scõis nup. c. pe. z vlti. s̃. e. li. de fo. cõpe. c. vlti. de iureiurã. c. ij. e. li. de ex cep. c. ij. de sen. ex. decernim⁹. nã in his leges sacros canones imitari nõ dedignanꝭ. s̃. de iudi. clerici. in auc̃. vt nõ lux. ℨ na. col. vi. in auc̃. vt clerici apud ꝓtos epos. §. si ño ecclesiasticũ. ex quib⁹ satis posset inferri. idẽ de iure canonico circa ℔ quod de iure ciuili. ¶ Sciendũ est aũt q fm nos nõ solꝭ ab initio sed in qualibet pte pscriptõis dz prescribens etiã cognoscere bonã fidẽ. vt ℔ z in cõcoz. In his autẽ in quib⁹ etiã fm leges requirebaꝭ bona fides. sufficiebat ab initio bonã fidẽ agnouisse vt in p dic. §. põt. z. l. cũ notissimi. ¶ Si autẽ querak de eo q̃ cõpleta pscriptione incipit habere bonã fidẽ. an teneaꝭ rẽ restituere. dic vt no. xiij. q. vi. c. i. z. xxxiij. q. ij. si virgo. z. s̃. de pscrip. vigilanti. Nõ solum autẽ in pscriptione requirit bona fides vt hic. sed etiam titulus q̃ det cãm pscribendi. de ℔. x. q. iij. qz. xvi. q. iij. dilecto. de pscrip. si diligẽti. ar. ℨ. e. ti. de ꝗrta. z. c. ad aures. z. c. vl. vbi nõ fit mentio de titulo. ¶ Sol. dic breuiter q si ius cõe vel presumptio nõ est ℨ possessoꝛẽ sufficit bona fides. alꝭ necesse est allegari titulum z probari. nisi allegeꝭ pscriptio tanti tpis cui⁹ cõtrarij nõ sit memoria. s̃. e. li. de pscrip. c. i. ¶ Quid autem sit pscriptio q̃d vsucapio q̃ in eis requiranꝭ. quis eoꝝ effect⁹. plene no. xvi. q. iij. in sũ. qũo interrũpaꝭ. e. q. §. potest. ℣. hec de pscriptionibus. z. s̃. de prescrip. c. illud.

e ¶ Fidei. multis modis sumitur fides. q̃ dic vt no. s̃. de fi. catho. in rubrica. z. xxij. q. i. monet. hic sumiꝭ p cõscientia. sic. xxviij. q. i. §. ex his. de pscrip. c. vlti.

f ¶ Illo tpe. potes facere punctũ añ z post. z sic habebis duos intellectus. Primus est q̃ nulla antiqua dierum possessio tc̃. s̃. de prescripꝭ. vigilanti. ¶ Scõs q̃ nullo tpe pscriptionis debet agnoscere malã fidem s̃. eo. c. vlti.

g ¶ Prescribit. si ḡ possidens ꝓsciam bz rei aliene nõ pscribit. ℨ. xvi. q. iij. placuit vt q̃cũ qz. s̃. de prescrip. c. i. ibi pscribit qui cert⁹ est rẽ esse alienã. ¶ So. illud spãle in fauorẽ fidei catholice sicut alia. vt. ij. q. vij. si hereticus. s̃. e. li. de hereti. c. i. z. iij. ℒ. de epi. audi. l. nemo cũ si. preterea satis videꝭ suam ꝓsciam purgasse z bonã fidez agnoscere qui vez dñm requisiuit. ar. ℨ. e. scienti cũ suis cõcoz. z sic aũctre canonis excusaꝭ sic ff de nora. l. z generaliter. vbi suscepit qui scit seruũ alienuz qui sibi ab alio bone fidei possessoꝛe fuerat dat⁹ p nora. erq̃ verus dñs requisit⁹ norax emendare nõ vult. Itẽ ℨ. s̃. de iurepa. cura. so. vt ibi. z. xvi. q. iij. si sacerdotes. in. i. glo. vltra mediũ. quod etiã videt cõtra. ¶ Si queraꝭ quis dicatur bone fidei possessoꝛ z male. dic vt nota. de prescrip. si diligenti. in glo penul.

¶ Sine possessione. Hec regula sumpta ẽ ex. l. ff. e. ti. qui in seruitute ẽ p quã etiam põt bic ponj exemplũ casus. z p. c. xvi. q. iij. pozro. z. s̃ de pscrip. cãm que seru⁹ cũ ab alio possideaꝭ nõ possidet. vt in ꝑmo casu hereticꝰ z pagan⁹. vt in scõo laicus spiritualia. vt in tertio. ¶ Sciendus est autẽ q possessionũ alia iuris alia facti. alia iuris z facti. z hec interdum habet plurimũ iuris z minimũ facti. interdũ econtra. qõ ꝓsequere vt no. s̃. de cõcess. preben. cũ nostris. z. ℒ. de acqui. pos. l. i. vt ergo currat pscriptio dz quis possidere de facto z de iure. de facto planũ est. q̃ q̃ nõ possidet nõ pscribit. z dz possidere ꝓrio noie nõ alieno. alꝭ ille pscriberet cui⁹ noie possideret. xvi. q. iij. clerici. ō resti. spo. cũ venissent in fi. de pscrip. si diligenti. ff. de acq̃. pos. q̃ meo. debet etiã possidere de iure. qz ad pscriptionẽ requirit ciuilis possessio i. q̃ talis sit psona in quam cadere possit huiusmodi possessio. vt ꝓbaꝭ p iura inducta in ꝑn. glo. ad hoc etiã xiij. q. i. in ꝑn. z quod ibi no. z de pba. er lris. in fi. ff. de vsuca. sine possessione. ℔ dico. qz laici de facto interdũ possidẽt decimas z spiritualia. vt no. bar. brix. xiij. q. i. in prin. glo. magne in fi. ad ℔. s̃. e. li. de resti. spo. ad decimas. nã vt ibi patet. aliud est possidere. aliud legittime possidere. Et no. q̃ hec possessio facti debet cẽ ꝓtinua. qz si interrumpaꝭ possessio interrupta ẽ pscriptio. xvi. q. iij. §. potest. de pscrip. illud. ℒ. de pscrip. xxx. vel. xl. an. cũ notissimi. si tñ fiat interruptio ciuiliter. puta p li. contẽ. fm canones videt q̃ amodo non currat pscriptio. qz psumit⁹ tubare z malam fidẽ habere. sed leges que de mala fide non curant nouos. xl. annos requirũt. vt in ꝑdic. §. põt. z hoc no. io. xvi. q. iij. c. i. z qõ dicit regula de possessione. ℔ intelligas vel de quasi possessiõe. qz incoꝛ poralia nõ possidenꝭ sed quasi possidenꝭ. ff de vsuca. l. sequit. §. si viam. ff. de acqui. pos. l. iij. in ꝑn. z tamen prescribunꝭ. s̃. de cã pos. cuz ecclesia.

i ¶ Prescriptio nec vsucapio. ff. de vsuca. l. iij. z. l. fine.

¶ Peccatum non dimittitur nisi restituatur ablatum. ¶ Idem.

lz ¶ Non precedit, pscriptio ẽ verbũ iuris. parit enim actionem vel exceptionem ex tpe z ex ea acquirit dominiũ. etiã directũ fm mar. io. ℨ. de ℔ xvi. q. iij. §. potest. circa ꝑn. ¶ Usucapio aũt est acquisitio dñij per ꝓtinuationem possessionis tpis lege diffiniti. ff. de vsuca. l. iij. ex quib⁹ satis patet ratio regule. que contrariũ patitur de lege dicente. q̃ captus ab hostibus vsucapit. ff. de vsuca. l. iusto. §. vlti. z tamen nihil possidet cũ ab alio possideatur. ff. de acqui. pos. cuz heredes. §. in his. sed ler intelligit q̃ vsucapit per alium quem habeat in potestate tẽpore quo captus fuit vnde rediens postliminio recupeꝛat potestatem quam eius fictiõe videtur continuasse. z sic vsucapione dominiũ quesiuisse. sed si per se possidebat perdit possessionez. z licet postliminio redeat fictio postliminij nõ extenditur ad possessionẽ que consistit in facto. z sic nec ad vsucapionem que ex possessiõe procedit. ff. de cap. z postli. re. in bello. §. facto. z ō vsuca. l. si is q̃ p emptoꝛe. vbi de ℔. Itẽ opponiꝭ. ignoꝛãs possessionez nõ q̃rit cum animus sit de substantialibus. ℒ. de acqui. pos. lz ff. de acq̃. pos. l. licet. z. l. quẽadmodum. z tamen ignoꝛans prescribit. ff pro socio. l. ij. §. celsus. ¶ Solu. ignoꝛans per se possessionem nõ querit. tamen bene potest ignoꝛans querere possessionem ministerio filij vel serui quem habet in potestate vt in contrario. z sic vsucapere vt ibi. Itẽ opponitur de decre. s̃. de vo. z cõtu. cõtingit. ibi enim prescribit annaliter illequi non possidet. ¶ Sed potest illud dici speciale in odium illius cõtumacis qui non permittit actoꝛem ingredi in possessionem fm decretum iudicis causa rei seruande vel iam missum expulit. ne sit melioris conditionis contumax q̃s obediens vt ibi. nec debent stulti melioris conditiõis esse q̃s periti. xvi. q. i. legi. s̃. e. li. ℔. de preben. eum qui beneficium. ff. q̃ vi aut clam. l. seruus. vel aliter ibi loquitur de quodam tẽporis lapsu qõ habet aliquem constituere possessoꝛem tñ. hic autem loquitur de quodam temporis lapsu q̃ per prescriptionem inducit dominiũ vt. s̃. dixi. z sic nõ obstat. vel dic q̃ canon fingit illum possidere in odium illiꝰ contumacꝭ vt. s̃. dixi. ad hoc. ff. de bo. auc. iudi. pos. l. q̃uis. sepe enim iura fingunt ex causa quod nõ est. l. di. ferrum. vbi de hoc de trãsla. inter coꝛporalia. ℒ. de rei vxo. act. l. vna. circa prin. z de hoc. s̃. de spon. is qui.

¶ Peccatum non dimittitur. Hic ponitur pro regula verbum augustini quod habes. xiij. q. vi. c. i. z. s̃. de vsu. cum tu. Et per hoc poꝛtes ponere casum per. l. ff. de vsuca. sequitur. §. quod autem. Et nota. q̃ est peccatũ delictum z crimen. z inter hec fm augustinũ hec est differentia. qz peccatũ est idem quod prauus actus. delictũ vero boni desertio quasi derelictum. crimen ño est peccatum graue accusatione z dãnatione dignissimũ. lxxxi. di. c. i. in fi. de hoc no. de pe. di. i. si peccatũz. Quod autem dicitur in hac regula verũ intelligas. si illud ablatũ restitui potest. vt in predictis iuribꝰ. si autem restitui non potest. restituetur eius estimatio etiam si res illa casu perierit sine culpa sua. qz ipso instanti fuit in moza. ad hoc. xvi. q. i. decime. s̃. e. de cõmo. c. vno. ℒ. de fur. subtracto. ¶ Si autẽ nec estimationẽ põt soluere. qz euidenter est inops. tũc bene dimittit peccatũ remanet tñ obligatio. z si postea ad pinguioꝛem foꝛtunã peruenireꝭ teneꝭ. ar. xxvi. q. vi. si qui. s̃. de solu. odoard⁹. ff. de cessi. bo. l is q̃. ¶ Nota tñ q̃ inops qui dz ex ℨcetu sufficit si bonis cedat. ℒ. qui bo. ce. pos. l. vlti. Inops q̃ debet ex maleficio castigaꝭ verberib⁹. xij. q. ij. fraternitas. qõ ergo dixi. s̃. q̃ teneꝭ si venerit ad pinguioꝛem foꝛtunã. verũ dico si penas coꝛporales passus nõ fuerit. alꝭ secus. vt nota tur. fm lau. de homici. sicut dignũ. §. eos. in ꝑn. in. iij. glo.

m ¶ Restituatur. qõ dicit de restitutione intelligas nisi is cui facienda est restitutio liberaliter remitteret. qz satisfactũ intelligitur q̃liter cũ q̃z satisfaciat. ff. qui. mo. pig. vel hypo. sol. l. item liberaꝭ. in ꝑn. ff. de accu. si rem. §. satisfactũ. licet ꝓprie verbis inhereꝭ do. aliud sit restituere aliud remittere. ff. de ℣. sig. si cũ prętor. z. l. plus est. z. l. restituere. Et qõ dico de remissiõe vez intelligo. nisi in casibus vbi remissio nõ liberat. vt s̃. de rescrip. c. li. c. statutum. §. si quidem. z. s̃. de censi. exigit. in fi. Restitutio autẽ ista facienda est ei a quo fuit extoꝛtũ vel eius heredibus si extant. xvij. di quoniam. de vsu. cum tu. ℒ. de solu. inuito. ℒ uius autez expensis mitti debeat ad eos si sint remoti. no. iij. q. i. §. sed notanduz. z in predicta decre. cum tu. z tene quod ibi no. hostien. his autem non extantibus soluetur pauperib⁹ vt ibi. z eis extantibus pauperibus soluens nõ liberatur. qz on⁹ non remittitur tc̃. xiij. q. v. forte. de iureiur. cam re. ff. de ꝓsti. pecu. §. si ño. z expressum ẽ de homi. sicut dignũ. §. eos z qõ. s̃. dixi restituendũ ei a quo fuit extoꝛtum. intellige si fieri põt. si vero nescitur a q̃ pone casum de iudeis. c. cũ sit. pauperib⁹ erogabitur p̃ uidentia episcopi. vt ibi. Item dico id verum cum turpitudo versatur ex parte recipientis tantũ. si vero ex parte vtriusq̃ z transfertur dominium. nec repetitio competit nec restituetur danti. sed pauperibus erogabitur. xiij. questione. v. non sane. vel ecclesie. si sibi facta esset iniuria. s̃. de simonijs. de hoc argumentum contra. s̃. eo. titulo veniens. ¶ Solu. vt notatur in predicta decretali. de hoc. i. qõne. ij. si quis dato-

de hoc pone q si supereſt ille a quo extorſi ercõm unſcatus tamẽ eſt. nũ quid ei debeo reſtituere. ſuper hoc vide quod no. xv. q. vi. nos ſanctor. z. ē. de here c. vltimo. Satis poſſet dici deponendũ in edem ſacra. ar. C. de iure emphi. l. ij.

n Ablatuz. pone nihil abſtuli. ſed iniuſte dãnũ dedi. erquonihil ad me peruenit. idem teneoz enim dãnũ paſſum. alꝫ non remittitur pecca tũ. xij. q. ij. ſi quis de cle ricis. de iniu. z dã. da. c. i. ff. de elec. z effu. l. vl. tenẽ etiã heres me⁹. lz ad me vl ad ipz nihil puene rit ex maleficio ſm cano nes. quod dic vt notat xij. qõe. ij. epiſcopus qui filios. de ſepulturis. ca. vlti. ſm leges. z. C. ex delic. defun. inqrtũ he cõ. l. vna. hec regula ſic ex poſita. nõ patitur inſtantiã. z adde qõ dicam. j. c. pri.

Peccatoꝝ venia nõ datur niſi coꝛ recto. Idem. Emo põt ad impoſſibile obli

Peccati venia. Colligit hec regula ex. c. xxiij. q. ij. legatur. ē. e. li. de ſciſma. c. vno. C. de here. manicheos. q pones caſum. Ad hu⁹ autẽ regule euidentiã ſcire debes q peccatoꝝ nõ ſolum delinqt in deum ſed etiã in eccl'iam. per contritionẽ autẽ que cõtritio virtus vocat delet peccatũ quo ad deũ. z q pniam ſuſceptã a ſacerdote oſtendit deletum q ad eccleſiam. de h de pe. di. i. per totũ. lz tñ per contritionez deletũ ſit q ad deũ. tñ adhuc de crimie accuſari põt. xxxiij. q. ij. admonere. vbi de h de accuſa. de his ad hoc. ff. de edil' edic. l. quid ſit fugitiu⁹. ſi ergo ſemel cõteritur z peniteat. vlteri⁹ nõ cogit penitere. ſi in iudicio accuſatus abſoluitur. vlteri⁹ nõ poterit accuſari. niſi in caſib⁹ no. ij. q. v. habet hoc q pziũ. z in pdic. decre. de his. remiſſiões ergo fiũt ab eccl'ia conferentib⁹ ad hoſpitale potẽs vel alia pia loca non proſunt niſi coꝛrectis. de quib⁹ dic vt plene no. de pe. z re. q autẽ. Significatur cõtrariũ ad hanc regu lam. xiij. di. dem. q. ibi enĩ dat venia non coꝛrecto. ſed ibi exponit venia i. impunitas. loquitur g hec regula de venia culpe nõ pene. qõ patet dũ dicit peccati venia ꝓpter ſcãdalũ enĩ euitandum. interdum relinquunt peccata impunita. l. di. vt oſtitueret. xxiij. q. iij. quidã. cũ ſi. pro qlibet igitur moꝛtali deberur duplex pena. eterna z tpalis. de pe. di. i. ſi peccatũ dauid. venia tpalis interdũ in hac vita datur nõ coꝛrecto ex cã. z ſic loquitur cõtrariũ. interdum ſine cã. xxxij. q. i. ſi qua. eterna autẽ non. z hoc dicit hec regula. Itẽ z. de pe. z re. qõ quidam. z. c. officij. vbi dat pe nitẽtia nõ coꝛrecto. ſed dic q lz ibi imponatur pnia non tñ datur remiſ ſio. z ideo pnia illa inutilis dicitur quo ad vitã eternã. de pe. di. iij. ad fi nẽ. z di. v. falſas. merito autẽ dat peccati venia coꝛrecto. q coꝛrectionẽ neceſſario hz doloꝛ peccati pcedere. nã vt dicit aug. in canone. qũo gau debis te foꝛe coꝛrectũ niſi pmo te doleas fuiſſe puerſuz. xxiij. q. vij. c. vl. Coꝛrectus autẽ vlterius peccatoꝝ dicendus nõ eſt. l. di. ferrũ. xxiij. q. i. apud miſericoꝛdem.

Emo põt. Hec regula ſumpta ẽ ex l. ff. e. ti. l. impoſſibiliũ. Scire debes q impoſſibilitas ꝓprie tripler eſt. iuris z facti z nature. De pmo pone caſum. liij. di. abbati. de pac. c. vlti. ff. de h. ob. l. inter ſtipulantẽ. §. ſacramẽta. ſtipulatio enĩ rei ſacre vel liberi hois nõ tenet vt ibi De ſcõa ibidem z. ff. de h. ob. l. generaliter. z. l. ſe. non enĩ tenet pmiſſio ſi id promitto qõ impoſſibile eſt de facto. vt mõtes alpiũ vltra mare de ferre. ff. de teſta. li. l. cũ heres. §. i. Item ſi dare pmitto qõ natura dari ẽ impoſſibile. vt ſolem lunã z ſtellas. vel facere qõ natura in poſſibile eſt fieri. vt celũ aſcendere vel digito tangere. ff. de h. obl'. l. ſi ſtipuler i. z. ij. rũ. hui⁹ autem regule nõ ſatis patet. q⁹ ois obligatio aut in dando aut in faciendo conſiſtit. ff. de h. ob. l. ij. in pn. ſed qõ non eſt nec eſſe põt. dari vel fieri nõ poteſt g ibi cõſtitui nequit obligatio. Itẽ obligatio actionẽ parit. ff. de pcu. lz. §. ea. ſed qõ hõ eſt nec eſſe põt. obligationẽ parere nõ põt. z ſic nec actionẽ. Itẽ actio eſt ius proſequendi in iudicio qõ nobis debetur. inſti. de act ij. rũ. debere autẽ eſt de alio habere. ſed qõ non ẽ nec eſſe põt de alio haberi nõ põt. g ibi nõ eſt actio. z ſic nec obligatio. Nota tñ q hec regula locũ habet in mrimonio z vltimis volũtatib⁹ z ſingulis cõtibus in ſentẽtijs z preceptis. ff. que ſen. ſine ap. re. l. vl. i. z. iij. rũ. in profeſſionib⁹. ff. de inf. act. l in profeſſionib⁹. z ad. l. acq. l. inde neraci⁹. §. vl. no. ē. de profeſ. c. vl Itẽ in legib⁹ z ſtitutionib⁹ q debẽt eſſe poſſibiles liij. di. erit. Eſt tñ in hoc differẽtia q ipoſſibilis cõditio apposita in contractu viciat cõtũ. vt in pallega. leg⁹ by. ff. de act. z ob. l. nõ ſolũ. z inſti. de inuti. ſtip. §. impoſſibilis. In teſtamẽtis tñ z mrimonio ob ipſoꝝ faꝛoꝛem habet p nõ adiecta. de cõdi. ap. c. vl. vbi de h. z. C. de inſti. z ſubſti. l reprehendẽda. z qõ dicit hec regula de ipoſſibili. intelligas etiã h de turpi. z de h dicam. j. c. nõ eſt obligatoꝝ. z. c. in malis.

b Obligari. etiã iuramento. q⁹ temerariũ eſt. xxij. q. iij. p totũ. z. ē. h iureiu. ſicut. z ē. de ap. cõni. nec obligaſ etiam naturalit. vñ di. ler. ff. e. ti impoſſibiliũ nulla ẽ obligatio. vnuſale igit negatiuũ oẽm obligationẽ denegat. nec cõmittit ſtipulatio pene pmiſſe ff. de h. obli. l. ſi hõ moꝛtuus. Nota g q ſi bononie ꝓſtitutus pmittã centũ hodie rome me tibi daturũ. q⁹ ipoſſibile eſt pmiſſum nõ naſcit obligatio vt h. z eſt exꝑſſum inſti. de h. ob. §. loca preterq in caſu. ff. de h. ob. l. vl. §. ſi inter eos. ſ. qñ ſtipulatoꝝ z pmiſſoꝝ bonoñ. ꝓſtituti notificauerãt diſpẽſatoꝛib⁹ ſuis rome ꝓſtitutis ſtipulationẽ eo die foꝛe futurã. mandãs pmiſſoꝝ ſuo diſpẽſatoꝛi vt ſolueret. z ſtipulatoꝝ ſuo vt reciꝑet ea die. ar. j. ē. de do. z ꝓtu. cũ dilecti. ff. de arbi. celſus. ff. man. l. ſi mãdato. ij. §. paul⁹ rñdit. dic ſolu. ibi eſt vnũ mandatũ duo poſſibilia ꝓtinẽs z ió ad vtrũq obligat. z ſi deficiat primũ tenet ad ſcõm. hic autẽ vna eſt obligatio tm z tota impoſſibilis. vel ad min⁹ primũ impoſſibile erq ſequit ſcõm. ꝓterea contractus ſunt voluntarij. C. de act z ob. l. ſicut iudi. autẽ reddit in inui tũ. ff. de h. ob. inter ſtipulantẽ §. i. z ob hoc etiã notauerunt goſ. z hoſtiin dic. decre. cũ dilecti. q ſi iuder citet aliquẽ eo die q impoſſibile ẽ cum cõparere. q nõ eſt oĩno inutile mandatũ. imo licet nõ teneat cõparere in die ꝓter impoſſibilitatẽ. tñ tenetur cõparere poſt diẽ. z põt eſſe hui⁹ rõ. q⁹ ꝓncipale eſt ibi q veniat acceſſoꝛiũ q⁹ veniat tali die z ꝓncipale nõ viciatur ꝓpter acceſſoꝛiũ ſed poti⁹ econtra. vt dicã. j. e. acceſſoꝛiũ. io. an.

Ogari⁹. Idem. Priuilegium ꝑſonale perſonam ſequitur z extinguitur

Priuilegium perſonale. Hec regula ſũpta eſt ex. l. ff. e. l. Quilegia quidam. z. l. in oĩb⁹ cauſis. Pone caſum. xij. q. i. petiſti. de aucto. et vſupal. c. ij. C. de legi. leges. in fi. ad idẽ. ff. de ꝓſti. ꝑn. l. i. in fi. ff. de cẽſi. l. etatẽ in fi. z. ff. ſolu. matri. marit⁹. z. l. ſeqn. vbi heres mariti extraneꝰ condẽnat in ſolidũ nõ habita rõne ne egeat. cũ marit⁹ cõdẽnaret. inqn tũ facere põt habita rõne ne egeat. Itẽ in ꝑſonali ꝓuilegio qõ datur patri patrono z militi vt ꝓdẽnetur inqrtũ facere pñt qõ cum ꝑſona extinguit. ff. de re iudi l. ſunt q in id. z. l. patron⁹. z. l. itẽ miles. Et no. q dic e priuilegiũ. qz ius cõe ad vnã perſonam directũ ad oẽs extẽditur. lxi. di. miramur. de re iudi. in cauſis. ff. de iu. z fac. ig. l. regula. §. vl. z idem in ſcriptis directis ad ꝑſonas. qz cum perſonis extinguunt. ē. de offi. del. quoniam. ſic z pacta perſonalia perſonas nõ tranſgreditũr. ē. de trãſact. de cetero. z. c. veniens. ff. de pac iuriſgentiũ. §. pactorum. z compro miſſum nõ extenditur ad heredes. niſi de ipſis caueatur. ē. de arbi. c. vltimo z intelligitur hec regula de priuilegio perſonali. i. perſone conceſſo. Idem ſi eſſet perſonale ex parte cõcedentis. ē. eo. lib. de reſcrip. ſi gratioſe. Priuilegiorum ergo aliud ꝑſonale aliud reale. vt. ē. de preſump. mandata. Si autem ſimpliciter concedantur an dicantur ꝑſonalia an realia. dic vt nota. xcv. q. ij. in ſumma. xvi. q. i. poſſeſſiões. z. ē. de inſtit. cum veniſſent. z quod dicitur hic q priuilegium perſonale extinguitur cum perſona. intelligas idem in reali. vt ſcz extincta re extinguatur priuilegium xvi. q. vij. z hoc diximus de h. ſig. abbate. in fi. ff. quando di. vſu. ce. l vſufructu quod dic ver. quando ipſe res vel loca. puta eccleſia ciuitas vel alia loca ſacra vel ꝓbana deſtruuntur ſuperioris auctoritate ſm io. z lau. qui bi no. in predicto. c. z hoc diximus. ad hoc de coſe. di. i. placuit. de no. ope. nun. c. ij. z in predicta. l. vſufructu. non ergo vlterius vocandus erit aliquis clericus illius eccleſie vel municeps illi⁹ loci. ſi autem deſtruatur ab hoſtibus retinet omnia ſua priuilegia z remanẽt ibi clerici. vij. q. i. paſtoralis. xix. q. iij. qui ſemel. Idem ſi auctoritate ſuperioris transferatur ad alium locum vel alq vniatur. xvi. q. i. z temporis. z. c. ſequen. de re. do. quia monaſteriũ. ff. de contraben. emp. l. ede. ſm innocen. qui ad hoc bene no. ē. de no. ope. nuncia. c. ij. et licet hic dicatur priuilegiũ tunc extingui cum extinguitur perſona. interdum etiam ante extinguitur. vt cum abutitur priuilegio. quia tunc meretur extingui. xi. q iij. priuilegium. z in caſib⁹ ibi notatis. xxij. di. c. renouantes. z de conſti. cum acceſſiſſent. z de priuile. accedentib⁹. z de deci. ſuggeſtum. Ad hoc autẽ quod dicitur hic q priuilegium ſequitur perſonã cõtradicit ē. de vſupal. ex tuarum. Sol. indeterminate conceſſum perſonam ſequitur preciſe hic. priuilegium autem vſupallij conceditur cũ determinatione loci z temporis. z ideo extra locum perſonam non ſequitur. tenoz enim priuilegiorum attendendus eſt z ſeruandus. ē. de priuile. pozro. z. c. recepimus. vel dic vt. j. dicã. contra. de priuile. antiqua xxi. di. deniqz. ff ne offi. proconſu. l. vlti. vbi preſente maioze. minoz non vtitur priuilegio. Solu. ſpeciale eſt ob ſuperioris reuerentiam. z dic vt ē vel dic q ſequitur perſonam ſemper habitu. licet non actu. ſic eſt vbi ad tempus ſuſpenditur iuriſdictio. lxxxi. di. ſi quis. z ob reuerentiã ſuperioris. ē. de offi. dele. volentes. vel ob certaz cauſam. C. de cur. fur. l. pe. §. i. de hoc dicam. j. e. q alicui.

Semel malus. Pone caſum in ſemel periuro. xxij. q. v. per malum. in ſemel contumace. ē. de preſumpt. ſcribam. in ſemel calũniante. ff. de accuſa. l. ij ad hoc. xxv. di. c. vlti. ē. de ele. ſuper eo. ff. de decu. l. eos hic ergo preſumitur eum qui ſemel malus fuit ſemper malum eſſe. z poteſt hec dici preſumptio hominis. quia contra hominem ſic preſumit. poteſt etiam dici preſumptio facti. quia ex ſemel facto ſic pſumitur. poteſt etiam dici preſumptio iuris. quia ius ſic preſumit ex facto vt hic vides. z in iuribus ſupra ſignatis de quibus diuerſis preſumptionibus proſequere. vt nota. per io. l. diſtin. ferrum. liij. diſt fraternitatem. per ber. de ſpon. is qui per accur. ff. quod me. cauſa. l. non eſt veriſimile. hic ergo vides quod preſumitur ex preterito circa preſens z futurum. interdum preſumitur ex preſenti circa preteritum. interduz circa preſens interdum circa futurum. quod proſequere vt nota liij. di. multis. xxxiij q. ij. cum per bellicam. de preſump. ſcribam. z in predicto. c. is cui. licet autem vt. ē. dixi hec poſſet dici preſumptio iuris. non eſt iuris z de iure. admittit enim probationem in contrarium. z probato q penituerit vlterius malus non dicitur. l. di. ferrum. de conſecra. di. iij. c. ij. de reſcrip. eam te. de teſti. teſtimonium. ff. de edil' edic. q ita. ſaluo eo quod dicitur. ē. de here. ad abolendam. §. illos quoq. ē. eo. lib. eo. titulo. ſuper eo. Nota ergo q qui ſemel fuit bonus vel malus. ſemper preſumitur bonus vel malus. lxi. diſtin. miramur. z. ē. de preſumpt. mandata. z prima facie quis preſumitur bonus. ti. queſtione. iij. in cunctis. de pſumptioñ. dudum. ff. de lega. ij. cum pater. §. rogo. Qui autem ſemel malus ſp preſumit mal⁹. vt h z. ff. de re mili. l. nõ oẽs. §. a barbar. C. h ſuſcep. z arcba. l. ſi aliqd. li. z. z pcedit hec pñ pñ, tñ ex pſumẽt natura

corrupta. tñ q2 natura humana ꝓna ē ad delicta. rij. q. i. oīs etas. in auten. de monachis. §. si vo his. col. i. Jrē i n filī. quilibet ꝓsumit pauper. q2 nudus nat⁹ fuit. xlvij. di. sicut hi. ℒ. de pba. l. ex ꝓsona. ff. de mgīa. cōue. l. i. §. si magistrat⁹. vbi tñ ꝓbatur semel esse soluēdo adhuc idē ꝓsumit. z sic intelligitur lex. ff. de prauī. cre. l. si creditores. in fi. Querit aūt quare quis ꝑsumat ꝑ rutilio plen⁹ z nō diuitijs. vide per ber. z bosti. de

Rcum persona. ¶ Idem.
Emel malus semp ꝓsumit esse malus. ¶ Idem.
Atum quis habere nō potest, quod ipsius nomine nō est gestum. ¶ Idem.
Ratihabitionē retrotrahi z mādato nō est dubium cōparari.

seru. ca. vno. Et nota. q̄ hec ꝑsumptio interduz transit ad filios. q2 q̄ patrem incōtinentē habuit incōtinēs ꝓsumit. et ob hoc illegittim⁹ nō ꝓmouet. l. vi. di. per totū. z metuit crimen parētis in filio. x vi. q. i. si ds cuz ad hoc. §. c. lib. de here. statutum. de scisma. c. i. ad hoc. ff. de edil. edic. q̄ si nolit. alⁱs si seruus. §. qui mancipia. tobā. andree.

RAtum ds. Pone casum. ix. q. ij. c. i. §. e. li. de sen. ex. cū quis. ij. rūso ff. de neg. ges. si pupilli. §. sed si ego. vbi si liber bō gessit negociū filij vel serui peculiare tñ contēplatione ipsius ratihabitio sequēs ꝑis vel dñi nil operat. q2 per ratihabitionē nō tenet vltra id ad q̄d ꝑ⁹ tenebat. scz ad ēnritatē peculij. Contradicit ad hāc lr̄am. ix. q. ij. lugō. xvi. q. i. c. vlti. §. de elec. q̄ sicut. de his que fi. a ꝓla. cū nos. de iurepa. cura. in his iuris babet quis ratū q̄d suo nōie nō est gestū. Sed. dixerūt quidaz q̄ ꝑm canones poterā ratū habere q̄d meo nōie nō est gestū ꝑ iura predicta. vt no. de resti. spo. cū ad sedem. in glo. pe. sed hec solutio extirpat ꝑ banc regulam. Alij dixerūt hoc fallere in spiritualib⁹ in quib⁹ ratū habeo. q̄d meo nomine nō est gestū ꝑ iura ꝓdicta. z hoc no. in ꝓdic. decre. q̄d meo nomine nō est gestū ꝑ iura ꝓdicta. z hoc no. in ꝓdic. decre. q̄ sicut in glo. sic patet. vel dic. q̄ in. c. lugō. fuit ordinario facta noīe ꝑ⁹ pij epi z spes in eo posita q̄ ratū haberet. vt ibi no. Veri⁹ dic q̄ ordinatio facta nō a ꝓprio epo bene tenet quo ad ordinē. lz non q̄ ad executionē facta nō a ꝓprio epo bene tenet quo ad ordinē. lz non q̄ ad executionē. §. de tēpo. or. q̄ translationē. §. e. li. e. ti. c. i. z. ij. ibi igitur epūs ꝓprius nē. §. de tēpo. or. q̄ translationē. §. e. li. e. ti. c. i. z. ij. ibi igitur epūs ꝓprius nō ratificauit collationē ordinis q̄ ad ordinē. q2 nō erat necesse. sed ere nō ratificauit collationē ordinis q̄ ad ordinē. q2 nō erat necesse. sed ere cutionē illi dispensatiue contulit. quā nō habebat. Alia etiā iura nō ꝑ cutionē illi dispensatiue contulit. quā nō habebat. Alia etiā iura nō ꝑ prie loquunt de ratihabitiōe. sed de quodā nouo ꝓsensu q̄ sunt valde diuersa. z sup hoc vide q̄d dicā. j. e. nō firmat. itē contra. ℒ. ad mace. l. vl. vbi ratū habet pater ꝓctum filij suo nōie nō gestū. Sol. dupliciter pōt esse gestū meo nōie. vocaliter. vt. §. e. li. de sent. ex. cū quis. z realiter ad mei ꝓiudiciū. vt quando filⁱ⁹ meus mutuū ꝓbit sine meo assensu. fit i mei ꝓiudiciū. ff. ad mace. l. i. z hoc possuz ratū habere. q2 q̄d ibi ius reꝓbat ꝑ dissensum approbat ꝑ ꝓsensum. An autē vn⁹ iudex possit ratā habere sniam latam ꝑ alīū dic vt no. ix. q. ij. c. i. de his que fi. a ꝓla. cū vos. de offi. dele. prudentiā. in glo. ij. in fi. z ꝑ bar. brix. in q̄ne venerea li. que incipit. epūs muti. de materia hui⁹ regule adde quod. j. dicā. c. ꝓ.

RAtihabitionē. Hec regula sumpta est ex lege. ff. e. ti. l. b iure. §. decīt. z. l. semp q̄. §. i. Pone casum in iudicijs. ij. q. vi. non solent. §. e. li. de iureiu. c. vl. ff. de iudi. lz in maleficijs. §. e. li. de sen. ex. cū quis. i. rñ. in ꝓcib⁹. ℒ. ad mace. l. vlti. z hz locū hec regula in casu. §. c ꝓti. s. q̄n meo nōie gestū est. q2 tunc ratū habere possuz. z ratihabitio retrotrahit z mandato compabit. Unū no. q̄ si infra certū temp⁹ teneor aliq̄d facere, z ali⁹ id fecit nōie meo infra temp⁹ q̄ id facere debebā debeo illud ratū habere. alⁱs ratihabitio nō ꝓdesset. ij. q. vi. nō solent ibi q̄ mor re⁹ ratū haberet. ff. rē ra. ba. l. pe. imputat enim tūc culpa tacite renūciatiōis ar. j. §. e. li. de ꝓben. si tibi. i. Hec autē regula fallit in casu. ff. de his qui no. infa. l. q̄d ergo. in ꝓn. nō enim notat infamia pater q̄ nō iussit filiuz ꝓbere cū muliere q̄ erat infra temp⁹ luct⁹. lz postea ꝓsenserit vel ratum habuerit. rō. q2 ibi spectat initiū. vt ibi. vel est rō. q2 lz ratihabitio equiparet mandato vt hic. nō tñ iussui vt ibi. iussus enī necessitatē imponit mandatū nō. vt no. ex. l. ff. q̄ ius. l. i. §. si ego quero. z. ff. q̄ cū eo. l. i. z. l. si mandator. nec compat mandato q̄ ad ſpēm actiōis. q2 dat actio negot. ges. ff. de nego. ges. si pupilli. §. ait ꝓtor. vbi mandādo dat actio mādatori. ff. de ꝓcu. l. lz. §. ea obligatio. compat aūt q̄ ad effectū. z ideo nō dixit q̄ ratihabitio sit mandatū. sed q̄ mādato compat. itē fallit in casu. ff. ō offi. ꝓcō. z lega. l. obseruare. in fi. ꝓcōsul enī dando legatū anteq̄ ingrediat⁹ puinciā nil agit. si autē post q̄ ingressus est. dationē illā ratā habuit. valet. nō tñ retrotrahit ad totū temp⁹. sed ad id tm̄ q̄ñ ingressus ē ꝓuintiā. vt ibi. rō. q2 ratihabitio opari nō pōt. nisi q̄ posset mandatū exꝓssum. itē fallit. ff. de acq. here. q̄ mihi bona. §. iussum. vbi ratihabitō tutoris in adeunda hereditate mādato nō compat z esset idē inueuire ēoibus in q̄b⁹ ꝓsiderat initiū. z sic nō est j. xvi. q. ij. §. pōt. ff. e. q̄ ab initio z. j. e. nō firmat. z ibi dicā. z de hoc ꝑ ber. §. de pac. c. ij. z ꝑ goff. §. q̄ma. accu. posī. insup. Jrē fallit in casu. §. de rescrip. nōnulli. vbi de hoc. z. e. ex ꝑte decani. in fi. vbi nō valet rescriptū impetratū sine mādato. lz illē cui⁹ noīe impetratū est postea ratū habeat. z hoc facit ius acq̄situ illi q̄dē facta ē impetratio. q̄d auelli ab ipso inuito nō pōt. ad hoc. §. e. li. de elec. ab eo q̄ ui. j. est sīle huic regule in eo q̄d dicit. q̄ ratihabitio retrotrahit. q̄ dicit ler q̄ appellans ꝓdēnat⁹ de furto. si nō ꝓsequitur ap. retro notat infamia. videtur enī ratā habere sniam. ff. de his q̄ no. infa. l. furti. olim dubitabat an idē in excōicatiōe post ap. lata. sed dic vt. §. e. li. de sen. ex. licet. Et scire debes q̄ si faciens ꝓdēnat⁹ est z satisfecit sniē. non agit amplius ꝓ ratā habente ad interesse. sed ad penā bñ. ff. de vi z vlar. l. i. §. quotiēs. ff. de admi. tu. l. tres tutores. ff. de iurisdi. om. iu. l. adeo. Jo. an.

QUm sunt partiū. Hec regula sumpta ē ex. l. ff. eo. ti. l. fauorabiles pone casum. iij. q. ix. indicas. §. e. de fi. instru. inter dilectos. ff. de act. z obli. arrian⁹. Nec autē regula vera est. nisi actor foueat fauorabilem cām. puta mrimonij libertatis testamēti vel dotis. tūc enim fallit regula. q2 fauēdū ē actori. xxiij. q. i. si ds accepe rit. §. de pba. ex litis. ff. ō manumiss. l. añpe. Et hz hec regula locū non solū in snia ferenda. vt. §. sed etiā in iam lata. pura a duob⁹ ordiarijs. vno absoluente z altero condēnāte. tenet enī snia ꝑ reo lata nō in supdictis casibus. §. de re iu. c. vl. ff. ō re iu. inter pares. Et nota q̄ dicit obscura. si enim certū esset reū esse obnoxiū punirē. q2 culpa est relaxare vindictā. xxviij. di. q2 sunt. z b dico cū est certū iudici vt iudici. sec⁹ si vt deo. §. de offi. or. si sacerdos. vel vt homini. iij. q. vij. iudicet. de of. del. pastoralis. §. q2 vo. si certū ē cū nō esse obnoxiū absoluit. idē si dubiū vt hic vides. sancti⁹ est enim nocentē absoluere q̄ñ innocentē ꝓdēnare. ff. de pēn. absentē. z sic in re dubia fertur snia. j. xi. q. iij. graue. z de spō. de muliere. ad b. ℒ. de transac. vt rūsum sed hic nō est dubiū imo certū. q2 erā actor nō ꝓbauit clare re⁹ debet absolui. vi. q. vl. actor. vt ec bene. vt nr̄m. ℒ. de ꝓbat. actor. sic no. ber. de spō. iuuenis. z vide q̄d de triplici ambiguitate no. xxxiij. di. c. vlti.

a ¶ Reo. sic dicto a re q̄ petit vel sup q̄ impetit. §. de v. sig. si forus.

b ¶ Actori. j. ff. de iudi. l. si ds intentiōe. vbi ambiguā rōem actoris i sui vtilitate interꝓtamur. Sed. illud in ꝓn. litis in q̄ fauet actori. hic in fi. in q̄ fauet reo. q̄d dic vt no. de resti. spo. cū ad sedez. in glo. ij. in fi. In sūma igit no. q̄ in obscuris pot⁹ fauet reo q̄ actori. nisi fauor cause aliud inducat. vt. §. dixi. hinc ē q̄ cū semiplene ꝓbauit actor z talis ē cā in q̄ nō est deferendū iuramētū. pura criminalis vel famosa vel ardua. ℒ. de ꝓba. sciāt cuncti. ℒ. de dolo dolū. z. ℒ. q̄d me. cā. l. metū absoluitur re⁹. si autē talis est cā in q̄ sit deferendū deferri dz reo nisi ex circūstantijs ꝑsonarū z cause videat iudici illud deferendū actori. de iureiurā. c. vlti. nec intelligas hāc regulā in obscuris ꝓbationib⁹ inductis a reo q2 illas j. cū interꝓtamur. de ꝓba. lz. q̄d dic vt dicā. j. e. j. cū. io. an.

EN iudicijs. pone casum. iij. q. ix. necesse. §. de iudi. nouit. z. §. e. li. de rescrip. statutū. §. insup. z. §. se. ff. de arbi. si cū dies. §. si arbitr. aliorū eni bonores alijs nō debēt esse occasio nocendi. ℒ. de sta. z imagi. l. vlt. ad boc. xi. q. iij. si quis vo. Signanť cōtraria ad hanc regulā. xl. di. c. i. xlv. di. cū beat⁹. xcvij. di. nobilissim⁹. xxiij. q. i. q̄ ꝓtra pacē. §. de of. dele. sane. ij. §. e. l. de of. del. c. ij. z de sen. ex. q2 periculosum. ff. de penis. aut facta. ℒ. de mo. mulc. eos. in fi. z. §. dessimo. ꝑ tuas. i. vbi de b so. in penis deferť dignitati z ꝑsone vt ibi. z de boc de trāsac. c. vlti. ar. j. §. ō iureiu. cū q̄dā. dic vt ibi. Idē in sedēdo vel assurgendo. xciij. di. nō oportet. z. no. iij. q. ix. c. vl. in iudicijs autē vel snia nō est habēda ꝑsonarū acceptio vt b in eis eni cēlitas est seruāda. ℒ. de pr. fac. scri. l. in sacris. li. r. Idem in pnīe exhibitiōe. xxvi. q. vij. sacerdos. in ꝓn. in fide xpi suscipienda. de ꝓse. di. iij. nec quēq̄. z in alijs sacris. de ꝓu. fuo. c. i. z in pauperū receptione cū sufficere possum⁹. xlij. di. q̄scam⁹. z in alijs operibus pietatis. xvi. q. i. si cupis. boc ḡ q̄d dicit in iudicijs soluit j. ria. Et no. q̄ iudiciū interdū ponit ꝑ eo q̄d ꝓcedit snia m vt b. z. ij. q. i. sicut sine iudicio. z. c. in ꝓmis. Interdū ꝑ ꝓdēnatione. de ꝓse. di. ij. timorē. Interduz ꝑ discretiōe. iij. q. vij. §. tria. Interdū ꝑ vltima voluntate. §. e. li b. de sepulc. c. pe. Et no. q̄ lz iudex vti nō debeat in iudicijs acceptiōe ꝑsonarū vt b z in cōcor. tū vtile ē in arbitrarijs iudicē gratiosū hie. §. de of. del. ꝓsuluit. z fa. de accu. nlli. z q̄d ibi no. caueat tñ iudex nec in faciēda gra incurrat penā ꝓstōnis. de re iudi. cū eterni. §. e. li.

ENozātia facti. Pone casū in ignorantia facti. in ordinato ignorant a simoniaco i. q. i. si ds a simoniac. in eo q̄ ignorabat bñficiū reseruatū ꝑ papā vel alij collatū. §. e. li. de ꝓben. si bñficia. si. §. e. li. de rescp. gra. in eo q̄ locat militi credens eū paganū. ff. locati. l. si ignans. nō eni discipli nā ꝓtēpsit q̄ militē ignorauit vt ibi. In ignorātia iur⁹ pone casum. i. q. iij. §. notādū. in fi. §. e. li. de ꝓben. eū q̄ ibi stult⁹ ꝛc. ℒ. de iu. z fac. igno. l. ij. z. l. cū ds. Hec regula nō indiget glo. cū ei⁹ materia plenissime beat i. q. iij. §. notandū. in tex. z glo. xxxviij. di. in sum. z de b dic vt ibi. Unū i. q. iij. §. notandū. in tex. z glo. xxxviij. di. in sum. z de b dic vt ibi. Unū nota. q̄ cū q̄rit de ꝓdēnatione expēsarū dicim⁹ q̄ in ꝓncipali cā ꝓbabit erroꝛ excusat ab expensarū ꝓdēnatiōe. ij. q. iij. c. paulū. de ele. e. i. in fi. §. gik ꝓbāc regulā in ꝓncipali enī cā est erroꝛ facti. q2 in ea er ꝓbationib⁹ q̄ in facto existūt ꝓcedit. sz in ap. cā ꝓcedit ex actis ꝓtoris cause. vñ ibi est erroꝛ iuris. z ideo nō excusat a ꝓdēnatiōe vt b. Et iō no. inno. z bosti. §. de do. z ꝓtu. finē. q̄ si in cā ap. nō ꝓcedit ꝑ sola antiq̄ acta. sed inducant ꝓbatōes noue ꝑ q̄s ꝓnūciet tūc ꝓbabit erroꝛ. bñ excusat victū a ꝓdēnatiōe exꝓssa. q̄d vez puto. z videt casⁿ ꝑdi. dec. §. e. li. de cle. e. i. i fi. Ad ꝓmū dictū b⁹ regle sīgt j. xxxiij. q. ij. in lectū. vbi ipōit pnia ꝓbabilr igrāti facta sz illō ad cautelā. itē j. de ꝓse. di. iij. q̄ bis. vbi igrāt rebapti zat⁹ ordiari nō pōt illō spāle z punit sine cl'pa. subest tñ cā. s. iiuria ꝓmi

(sacri, vel dic vt ibi no.

Quam quis in ius. Nec regula sumpta est ex lege. ff. e. ti. l. qui in alterius. pone casum. xvi. q. iij. si sacerdotes. sed contra casum ibi no. & de iurepa. cura. & ff. depositi. l. i. in fi. & l. ij. ibi enim heres vendens rē depositā credens illam fuisse defuncti nō tenetur ad rem sed ad precium. qō autem in hac regula dicitur. verū est si cum ipso successore agat. secus si ipse agat qz certus debuit esse de facto suo cū ad iudicium prouocat. vt in predicta. l. qui in alterius. & est si qz deliberatorie dantur reo sed nō actori. qz cert⁹ debet esse ad iudiciū prouocando de hoc dicam. j. e. nō licz cum etiam si agat probabilis posset esse ignorantia. Intelligitur autem hec regula generaliter ō quolibet successore siue sit singularis siue vniuersalis. de quib⁹ dicam. j. e. is qui in ius. que videtur ꝓtra sed non est. qz ibi loquit⁹ de iure hic de facto. vbi ergo quereret⁹ de prescriptione in qua sufficit bona fides. quod dic vt. s. e. lib. de prescrip. c. i. prescriberet successor bone fidei quod nō prescriberet predecessor cum mala fide. vbi autē requireretur titulus si iniustū titulum habuit predecessor talem que nō det causam prescribendi. successor qui eo dē iure vtitur nō prescribit. ff. de diuer. & tem. prescrip. l. cū heres. & aduerte. qz regula ista venit exemplificatiue ad precedentē. ignorantia facti probabilis excusat vt ibi. vel si in ius succesit alterius vt hic.

Odia restringi. pone casum in primo dicto. xxxv. q. iij. quod scripsi. vbi priuilegiū odiosum de cōtrahendo. s. in gradu prohibito restringit. s. de decī. tua. i. vbi decime nouaļ nō accrescunt laicis habentibus decimas in feudum. vt. s. e. li. de fil. presby. c. i. & vlti. In secūdo pone. xvi. q. ij. c. ij. s. e. li. de priuile. licet. ij. rū. C. de sen. pas. & resti. l. i. que canonizata est. ij. q. iij. in fi. & concor. ad hanc regulam. xvi. q. iij. §. pōt s. e. li. de priuile. ne aliqui. ff. de libe. & posthu. l cum quodā. si ergo ius vel priuilegium odiosum est restringendū est. si fauorabile ampliandū. vt. s. si fauorabile & odiosum. vt macedoniānū ampliatur pacto. qz illi iuri nō potest renunciari. ff. ad mace. sed & si pater. in fi. Item extendi tur nō solum ad pecuniam sed ad rem aliam datam in fraudē. ff. e. ti. si iulian⁹. §. mutui. & l. iij. §. i. & per hanc regulam soluit ꝓuū dec. de decī. ex parte. iij. ad decre. e. ti. cū contingat. in decre. enim ex parte erat fauor s. priuilegium & ideo concessis decimis intelligunt concessa etiam nouaļia. sed in decre. cum cōtingat. erat odium. s. prescriptio. s. de prescrip. vigilanti. & ideo licet prescripserim decimas nō videor ꝑscripsisse nouaļia postea insurgentia vt ibi. Et facit ad questionem quā no. hosti. s. de prescrip. cum ex officij. de prelato qui prescripsit visitationē & nūq fuit procuratus. modo petit procurationē an sit audiendus. & dicit q nō prescriptio enim odiosa est. & ideo vnū sine altero acquiri pōt per cam. nec tunc est visitationi annexa procuratio. sed ius cōmune fauorabile. & ideo visitationi que de iure cōmuni fit annexa ē procuratio vt ibi. odia igitur restringenda sunt. vñ alteri⁹ odio quis grauari nō debet. j. e. nō debet. & adde hic quod ibi dicam. Jo. an.

Licet concessum. Pone casum. xxv. q. ij. c. i. & ij. s. e. li. de preben. sicut nulla. in auc. coll. vi. constitutio que de digni. in fi. vbi filiusfamilias per dignitatem sibi delatā factus sui iuris dignitatis sue administratione finita remanet sui iuris. ad hoc. s. e. li. de priuile. c. i. in prin. priuilegia ergo principis sunt perpetua. & hoc verū est in realibus. personalia enim extinguunt cum personis. quod dic vt dixi. s. e priuilegiū. Ideo dico de priuilegio ad tempus dato. pone casum de ꝑ. sig tua. s. e. li. de rescrip. si propter. & licet hic exprimatur de principe. idē in beneficijs alijs. xij. q. ij. si epūs. de instit. cū venissent. possunt enim episcopi dare priuilegia. de re iudi. cum inter vos. de hoc. xxv. q. ij. in sūma. Et no. q licet priuilegium debeat esse perpetuū vt hic. extinguitur tamen ꝓter abusum negligentiam contrariū factum & supueniens enorme preiudicium. quod dic vt no. xxij. di. renouantes. xi. q. iij. priuilegium. de decī. suggestum. vnde dic q ab ipso principe verba priuilegij interpretanda sunt. ita q alteri enorme preiudicium nō afferant. s. de ꝑ. sig. quid p nouale. si autem ex postfacto supueniat preiudiciuz. pone casum per decre suggestum. de decī. hic cum sit necesse directe venire contra verba p uilegij crederem ꝓponendā principi questionez de ꝓuilegio. quod de nouo tendit ad noram. & cōtra illud non debere ꝓcia auctoritate veniri. fm lau. qui hoc sentit. xxv. q. i. in fi. & ber. in predic. decre. suggestum. in vltima glosa.

b Principe. qui solus fm quosdam pōt priuilegium in alterius preiudicium cōferre. ix. q. iij. nūc vo. & c. sequen. s. de cōcess. preben. ꝓposuit C. de quadri. prescrip. bene a zenone. quod nō est verū vt no. xxv. q ij. in summa. in prin.

i Mansurū. & omni malicie. & diminutioni contrariū. in auc. cō stitutio que de digni. libe. in fi. coll. vi. Et nota q hoc verbum decet. qō ponitur in hac regula q̄tum ad ipsos subditos. necessitatem importat & q̄tū ad ipm principē honestatē. ipe enim priuilegium per se concessuz diminuere vel moderari & etiam in totū tollere potest. primū probat. s. e. li. de decī. c. ij. de sta. regu. c. vno. de ꝓuile. c. i. & c. ne aliqui. & c. sequēti scōm probatur. e. li. de elec. qz sepe. de imu. eccle. clericis. de sen. excō. c. vlti. in fi. ad hec. lxiij. di. rerū. C. de le. digna vox.

Indultum a iure. Pone casum in licētia nubendi data ab apostolo. xxviij. di. de bis. In anno dato ad promotionem sacerdotij. s. e. li. de elec. cōmissa. In quadrimestri tempore dato condēnato in personali actione ad soluendum. ff. de re iudi. l. iij. §. si quis condēnatus. cōtra. s. de re iudi. qō ad consultationem. s. de appel. cū sit. & c. oblate. ff. de re iudi. l. ij. cum suis si. Jo. quoddam est iuris beneficiū quod non potest alicui auferri. vt inducie decem dierū ad appellandum. xij. q. vi. antiquiorem. inducie quatuor annorum ad petendam restitutionem. s. e. lib. de in integ. resti. c. i. Et illud verū est in istis & alijs inducijs. que dātur a lege sine tacito vel expresso ministerio iudicantis. Quoddaz est qō sine causa auferri nō potest. & sic intelligāt hec regula. sz cū causa & causa cognita bene. & no. de hoc plene in dicta decī. cum sit. & illud vex in iudicijs. que licet dentur a iure. interuenit tñ in eis tacitum vel expressum ministeriū iudicātis vt in deliberatorijs. xx. dierū & similibus. qō ergo hic dicit q beneficiū iuris nemini est auferē dum. intelligas ab homine & sine cause cognitiōe alio enī iure interdū tollitur alterius iuris beneficiū. pone exemplum in solēniter vouente. qui nō contrahit. s. e. li. de vo. & vo. redemp. c. vno. In cōtumace in nō veniendo. In notorio criminoso & in tertio appellante. qui nō audiunt appellantes. xxiij. q. iij. de illicita. de appe. ꝓposuit. & c. sua nobis. C. ne lice. in vna & eadem cau. ter ap. per totum. sed vbi ius auferre vel permittit hominē auferre. cessat regula. sicut est videre in patre qui a iure habet vsufruc. in bonis aduenticijs filij. C. de bo. qz li. cum oportet. & l. vlti. & tamen auferrur ꝓter relinquentē ea condītione ne ad patrem p̄ueniat vsufructus. in auc. vt li. matri & auie in prin. col. viij. Item a lege datur marito administratio bonoz parafernalium. & tamen potest auferri per mulieris ꝓhibitionem. C. de pac conuen. l. hac lege. Sed ista que fiūt permittente lege p hominem fieri nō videntur. sed potius per legē permittentem. Et est hec regula ꝓ clerico electo qui confirmari nē debet petere infra tres mēses. vt. s. de elec. q̄ sit post pstitū cōsensuz vt ibi episcop⁹ ei mandat q petat confirmationez infra mensem. videt enim q nō possit hoc mandare. ergo enī in eodē vel alio iure nō cauet q p possit. ḡ bñficiū illi electo indultū tollere nō poterit p hāc regulā & ab initio. Nec regula sūpta ē ex. l. ff. e. ti. l. qō (ea q. s. dixi. io. angressus. s. e. li. de rescrip. si eo tempore. vbi specat impetrātis etas quā habebat impetrationis tempore. ff. de verbo. obli. inter stipulantem. §. sacram. vbi nō valet liberi hominis stipulatio licet postea seruus fiat. ad idem. s. e. li. de sen. ex. licet. ff. qui & a qui. ma. li. l. si suo. vbi libertas data seruo alieno nō valet. licet postea efficiat seruus meus. ad idez instituēs nō est permissa. fa. testa. §. preterea. vbi testamētū furiosi vel impuberis nō valet. lz postea efficiat maior vel sane mētis. ꝓcor. ad hoc. xvi. q. iij. §. pōt. & q ab initio. s. de elec. auditis cū si. Nota ergo ex hac regula initiū spectandū alibi habes de fine. sed prosequere hec brocardā. vt no. s. de elec. dudum. Item nota. quod a principio nullū est ipso iure. tractu temporis nō conualescere. secus autē si non esset nullum. sed annullandum. s. de postula. bone. ij. de elec. q sicut. Expresse cōtra. xij. q ij. si qua de rebus. xvi. q. i. c. vlti. de his que fi. a prela. cum vos. & ibi de hoc de regula. significatū. de iurepatro. cura. de despon. impub. de illis. de contu. ser. ꝓposuit. ff. de ri. nup. l. si quis in senatorio. C. de nup. & si cōtra. In his omnibus dicitur. qz cōualescit qō a principio nullum erat. Jo. ad predic. c. si qua de reb⁹. dic q nō ob. fm io. qui ibi no. q contractus fact⁹ per clericos vacante sede tenet ipso iure. sed restituit ecclesia. Sed bug. ibi tan. goff. & ber. extra ne sede va. c. i. dicunt cōtrarium. s. q nō tenet ipso iure. & dicunt ibi rescindi q̄ntum de facto. peccauit. & q pōt postea haberi ratū. dicūt esse speciale fauore ecclesie. vel dic generaliter ad illud & ad oia contraria supradicta. q illud qō ab initio nullū est nō firmat solo tractu tpis. vt hic. sicut enim temp⁹ nō est modus inducendi obligatiōis. x. q. iij. qz cognouim⁹. de cēsi. peruenit. C. de pac. si certis annis. nec tollende. s. de pscrip. cām. ff. de act. & ob. l. obligationū. §. placet. sic nec reparāde vt hic. ad idē. ff. de ser. expor. l. si minor. sed nouo subsequenti cōsensu interdū tacito interdū expresso sublata cā impediēti bene. vt p contraria probat. ad hoc. C. si ma. fac. ra. ba. l. i. & ij. ꝑ batur opinio optime. s. e. li. de despon. impub. c. i. valent q̄ ex subsequēti ꝓsensu ernūc nō vt extunc si. ff. de offi. pcō. l. observare. in fi. Specialiter tñ videtur fm ber. in cōtractu minoris vbi nō tenet cōtractus nisi tutor vel curator ibi sit pñs. licet postea cōsentiat. insti. de auctoritate tutoris. §. tutor. ff. eo. ti. l. obligari. Item in electione que si nulla ē subsequēti cōsensu. nō ꝓfirmat. s. de elec. auditis. fm ber. qui hoc no. s. eo. li. de re. eccle. alie. vel nō. dubū. in glo. magna in fi. sed adhuc ob. & contradicit predic. decre. s. de iurepa. cura. vbi etiā tractu tpis confirmat qō ab initio nō valebat. Jo. ibi nō fuit salus tract⁹ tpis. sed bona fides cum tpe legittimo. qō prescriptionē inducit. & facit qō dixi. s. e. cuz quis. vel fit illud ꝓter scandalum. vel fuit ibi etiaz tacitus consensus epi. vt ibi no. Item solutioni cōtradicit. s. de eo qui dux. in matrimo. quaz pol. p adul. c. ij. vbi matrimoniū cōtractum cū secūda viuēte prima. mortua

prima ex nouo consensu cõfirmari nõ potest. Sz illud est ꝓpter impedimentũ ꝓpetuũ .s. adulteriũ cum spõsalibꝫ de facto. vt. ē. e. ti. c. vlti. licet ergo supuenit casus. s. moys prime. a quo potuerat cum secũda matrimoniũ inchoari. remanet tñ impedimentũ predictum ꝓpter quod nouꝰ cõsensus nõ põt inducere matrimoniũ cũ secũda. z ibi de ḃ. illa ergo que decẽte desiderãt initiũ. vel q̃ iõ nõ valẽt, qz subest in eis ꝓpetuũ impedimẽtũ. nec tractu tpis nec nouo sbsequẽti cõsensu cõfirmant vt hic z ibi sed ea que de necessitate nõ respiciunt initiũ. nec subest in eis perpetuum sed tpale tm impedimentũ. z si nõ solo tractu tẽporis confirmant vt hic tñ sublato impedimẽto nouo subsequẽti consensu interdũ tacito interdum expresso bene vt in contrarijs. z sic solutionem intelligo supra dictam.

QUon est sine culpa qui rei q̃ ad eum nõ pertinet se imiscet.
¶ Idem.

QUilli pluribus vti defensionibus prohibetur. ¶ Idem.

QUod semel placuit amplius displicere non potest.
¶ Idem

QUon debet aliquis alterius odio pregrauari. ¶ Idem.

Non est sine culpa. Hec regula sumpta ẽ ex. l. ff. e. ti. l. culpa est. Pone casum in clerico iaciente lapidẽ. z ceco sagittãte. l. di clerico. xv q. i. §. vt itaqz. in mõacho cyrrugico. ē. de ho. tua. i. rñ. Scire cuꝰ debet ꝙ suũ non est ad alios pertinere. ¶. vnde vi. cũ querebatur. Sed hec regula vera est. ergo ẽ culpa gerere aliena negocia. z sic est ꝯ. ff. de ne. gest. l. ij. per totum. vbi prodita est actio gerẽti. ex improbitate en inõ debuit actionem consequi. xxij. q. iij. si ad peccatum. ē. de cõsue. c. penul. ff. de fur. itaqz fullo. Sz officiũ hoc debet hõ homini. xxij. q. iij. c. ij. ē. de reg. ta. cum in officijs. ibi primo loco ẽ. ff. de ser. exp. l. seruꝰ. Et nota ꝙ ꝓprie loquendo inter deũ z hominem ē religio. in decre. iuramenti religio. xxij. q. iij. vnusquisqz. inter prelatum z subditũ obediẽtia. ij. q. vi. que scit. inter maiorẽ z minorem reuerẽtia. ē. e. de offi. dele. c. ij. inter patrẽ z filium dilectio. v. q. v. nõ osculatur. inter cõsanguineos pietas inter dñm z seruũ fuitium. inter patronũ z libertũ obsequiũ. inter hominẽ z hominẽ officium. nõ potest ergo dici ad eum nõ pertinere. nam videns ꝙ olim appellans ꝓ condẽnato habebat biduum vt in ꝓpria cãnon triduũ vt in aliena. ff. de appel. non tñ ff. qñ ap. l. ij. ad hoc. ij. q. vi nõ solẽt. Et rẽplificare potes hãc regulã etiã in imperito medico z in iudice qui ꝓ imperitiã male iudicauit. qui tenet actionẽ factũ ingẽtũ religione iudicãtis videbitur equũ. ff. de vari. z extraor. cog. l. si iudex. in. iti. de obli que ex q̃si delic. in pn. qz imperitia culpe compatur. i. q. i. nõ est putanda. in fi. xxix. di. c. vl. ē. de ete. z quali. ad aures. de homi. tua. ff. e. ti. l. imperitia. si ergo est in culpa se miscendo ergo tenet de casu. qz semper si casum culpa preuenit tenet quis de casu. de homi. pbẽm. z. c. cõtinebatur. z. c. ad audientiã. z. ē. e. li. e. ti. c. vl. de hoc. l. di. de bis. ē. de homi. sicut dignũ. in glo. penul. ad hanc regulam cõcor. ē. de sen. ex. perpendimus.

Nullus pluribus. Hec regula sumpta ẽ ex. l. ff. e. ti. l. nemo ex bis. Pone casuz. xxiij. q. i. quisquis. vbi negat aug. qõ dicebat vin. eũ facere dicẽs. ꝙ posito ꝙ id verũ esset id facit ex causa. de ꝓscrip. audit. vbi allegatur exẽptio z prescrip. ¶. de transac. interpositas. vbi dicitur transactionẽ non tenere. tũ qz metu interposita. tũ qz facta cũ seruo ꝓ prio. z ꝙ dicit defensionib⁹ intelligas etiã contrarijs. xiij. q. ij. in prin. vbi de hoc. ff. de excep l. nemo. nisi forte spãliter ius impediat. vt in predi. l. ff. e. ti. l. nemo ex bis. impedit enim interdum contrarias defensiões ꝓponi. pone casum ff. de nox. l. quotiens. §. ꝓter. ibi conuentꝰ noxali negans seruũ habere in potestate cõuictus de mendacio tenet in solidum nec penitere põt. Idem in cõuento de paupie. ff. si quadru. pau. fe. d. l. i. §. interdum. Idẽ in eo qui negat pecuniã numeratam cõuictus de mendacio nõ potest dicere se soluisse. ¶. de nõ nu. pecu. auc. cõtra qui ꝓpriã. Idẽ in eo qui negat se sociũ amittit priuilegiũ vt cõueniat ingẽtum facere põt. ff. de re iudi. sed ḃ ita. §. i. Idem in eo ꝙ negat sibi pecuniã soluta si cõuincit de mendacio amittit priuilegiũ per qõ aduersarius compellebat probare indebitũ. sed ipse cõpellitur ꝓbare debitũ. ē. de solu. is qui. ff. de ꝓba. cũ de indebito. in pn. Itẽ impedit. ff. de reuic. l. vlti. ¶. ꝙ po. in pig. ha. auc. si possessor. nam conuentꝰ rei ven. vel pigno. negãs se possidere cõuictus de mendacio cõmodũ possessiõis amittit vt ibi. z ad lia in filiatiõe crescit in duplum. ff. ad. l. a equi. l. ij. z heres ꝙ negat legatũ conuictus nõ recurrit ad solẽnitatẽ iuris vt dicatur testamentũ imperfectum. insti. de fideicõmis. here. §. vl. Itẽ impedit insti. de fideicõ. liber. §. sed qõ. z in auc. de trien. z se. §. studiũ. z. §. illud actor. coll. ij. duas autem electões ꝺs simul ꝓferre ꝓsequi non põt. nec vna electa redire ad alterã. ē. e. li. de elect. vt qui duas. z facit. ē. de re iu. cum olim. An autẽ quis plurib⁹ actionibus vti possit. no. xiij. q. ij. in prin. de reli. do. cum dilectꝰ. z p inno. z hosti. de resti. in inte. cõstituꝰ. z plene. ff. de tri. bu. ꝙ in heredem. §. eligere. lz autẽ ex titulo duplicato nõ agat. ē. de fi. instru. inter dilec. ¶. de cõtraben. emp. cũ res. tũ bene excipit. ē. de con. cess. preben. post electionẽ. de reli. do. constituꝰ. z. c. cũ dilectus. In illa autẽ decre. de prescrip. veniẽs. sil' proponebant illa duo. priuilegiũ z prescriptio. per q̃rũ vnũ videbat recedi ab altero. vt ibi patet. Sed nonne contraria allegãs nõ audit. vt. xxij. q. ij. qõ autem. in pn. de ap. sollicitudinem. in fi. ¶. de fur. z ser. cor. l. i Quidã indistincte direrũt allegãtẽ contraria nõ audiri ꝓ predic. decre. inter dilectos. sed obstãt supradicta iura. Alij direrũt. s. guil. na. tan. z goff. recitando ꝙ illud hz locum in actore z in eadẽ instantia iudicij. nã secus in diuersis. ff. de inoffi. testa. l. papinian⁹. §. sed nec impuberis. in reo autẽ nõ habet locũ vt. ē. ꝓ hanc. Sed huic opinioni contradicit ꝓdic. decre. veniens. nã ibi erant mutue petitiones. z sup eo super q̃ se defendebat abbas nõ audit ibi allegans cõtraria ꝓscriptionẽ. s. z priuilegium. z ideo direrũt ꝙ nõ audiretur allegans ꝯta in eadẽ instantia iudicij vt in contrarijs. sed in diuersis bene. z ideo dixit ꝙ qui primo egit de inofficioso testamẽto z succubuit. põt postea dicere nullum. vt. ¶. de inoffi. testa. l. cõtra maiores. Sz huic cõtradicunt. de rescrip auditis. z. c. cum olim. vbi in eadẽ instantia ꝓponunt. vñ direrũt alij ꝙ sub conditione licet ꝓponere cõtraria. puta ꝓpono talem exceptionẽ in q̃ si succubuero extũc ꝓpono talem. facit ō ercep. cũ venerabilis. et qõ ibi no. z sic intelligũt dictã decre. audit'. z. c. cũ olim. z hoc recitat gof. seruari in curia. Sed hoc nõ colligit ex ipsis decre. z videtur quoddã diuinare vñ verius dicas. ꝙ aut sunt ꝯria que ꝓponuntur ex prin. aut ex fi. Si ex prin. sunt cõtraria sed ad vnũ finem tendũt. pone casum in ꝓdic. decre. auditis. z in decre cũ olim. z in dec. post electionẽ. cũ si. tunc ꝓponi possunt in eadẽ instantia. z vnũ non preiudicat alteri. Si autẽ ad fi. contrariũ tendunt. pone exemplũ ꝓ decre. sollicitudinẽ. tunc sil' vel in eadẽ instantia non proponuntur vt dixi. ē. nec credas ꝙ in predic. decret. veniens. priuilegium in eo ꝙ priuilegium sit contrarium prescriptioni in eo ꝙ ꝓscriptio. sed tenor priuilegij erat cõtractus ꝓscriptioni ꝓ prescriptionem. ibi enim dabat abbati plena z pura potestas recipiendi. ordines a quocũqz vellet epõ. sed ꝓ priuilegiũ cũ determinatione dabat ꝓdicta potestas si epõs catholicus nõ esset ẽ. dicunt tñ quidã referre in verbis. an. s. dicat allego priuilegiũ z prescriptionẽ z tunc debet audiri. an dicat allego ꝓscriptionẽ z priuilegium z tunc nõ audit. qz ponit carrucã añ boues. z sic intelligunt decre. sed vt ibi patet. ꝑmo priuilegiũ fuerat allegatũ. vñ precedens rõ verior est. Et nota. ꝙ exceptionẽ obijciens nõ contestet litẽ. ē. e. li. de li. cõ. c ij. nec fatetur vt. ¶. e. exceptionẽ. z adde qõ ibi dicam. z cõcordat ad hãc regulam de ap. cũ parati.

Quod semel placuit. Pone casum in mrimonio. xxxij. q. v. horrend⁹ de iureiur. quẽadmodũ. ff de adul. si vxor. in fi. In electo. vij. q. ij. dilectissimi. ē. e. li. nulli. de elec. ff. de decu. l. pe. in fi. In iudice. iij. q. iij. offeratur. de cau. pos. cum olim. ¶. de iudi. aptissimi. Idem in alijs oibus. iij. di. in istis. ē. de ꝓba. ꝓ tuas. ff. de nego. ge. pomp. ij. Fallit interdum hec regula ex cã superueniẽti vel de nouo ad noticiã pueniente. ē. e. li. de elec. vt circa. z. c. nulli. ē. de excep. pastoralis. qz que de nouo emergũt indigent auxilio. ē. de of. dele. insinuãte. ff. de inter. act. de ete. §. ex cã. Item fallit in casu. ff. de mun. z hono. vt gradatij. §. reprobari. vbi medicꝰ semel ꝓbatus iterꝙ reprobat. z est illud spãle ꝓpter hois sanitatẽ. Itẽ fallit in oibus casibus in quib⁹ a iure ꝓmittitur penitere vl' variare. sic in ap. a qua lz appellanti recedere. ij. q. vi. si quis libellos. de offi. del' gratũ. ē. e. li. de ele. q̃uis. z. c. puida. z. ē. de ap. inꝓpositã. Item in patrono laico ꝙ variare põt. ē. de iurepa. qõ autez. z. c. pastoralis. in cardinali ꝙ variat in casu. ē. de ele. lz. in mozali. ē. e. li. e. ti. indẽnitatibꝫ §. si aũt. z i testõ qõ mutari põt vsqz ad supmũ vite eritij. xiij. q. ij. vl. volũtas. de cele. miss. cũ marthe. ff. de adimẽ. lega. l. iij. nõ ob. pactũ ō non mutando. ¶. de pac. l. pactum. quod dotali. ff. de le. iij. si quis in pnc. i. rñ. z in libello qui vsqz ad lit. contes. mutari potest. ¶. de eden. l. edicta. ō hoc de libel. ob. c. ij. z accusans ante inscriptionẽ penitet. de accu. c. licz Item iudex mutat interlocutoriã suam. ē. de app. cum cessante. z dic vt ibi. z. ff. de re iudi. quod iussit. Item in mandato societate z depositi licitũ est penitere. insti. mandati. §. recte. ē. e. li. de procu. c. ij. z pe. ff. pro socio. sed si socius. §. vl. ff. depositi. l. i. §. pe. z regulariter in contractibꝫ inominatis. quod dic vt plene not. ff. de condi. cau. da. z cã. non se. si pecuniam. Item precariũ ad certum tpꝰ concessum etiam ante tempꝰ revocat. ff. de preca. l. cum precario. ratio quia certi temporis adiectio est cõtra naturam illius contractus. Item soluũtur sponsalia de futuro persecuta sponsalia de ꝓsenti. de spon. si inter. z spõsalia ꝓhibiti per ingressum religionis. de cõuer. coniu. ex publicõ. z ingressus religionẽ ante annuz vel professionẽ penitet. de regula. ad nostram. z professus vnam religionem, etiam inuito prelato profitet z ingreditur artiorẽ. e. ti. licet. z a simplici voto receditur per sequẽs matrimoniũ. ē. e. li. de vo. z vo. redempt. c. vno. ratio ibi. Item a voto de certa religione profitenda receditur per ingressum etiam regule laxioris. ē. e. li. de regula. qui post votum. Item fallit in casu quo licet infra triduũ penitere. ē. de regula. ad nostram. et e. li. e. ti. cõstitutionem in si. Item in electo. qui cõsentit electioni de se facte. qui propria auctoritate penitet ante cõfirmationẽ. de transla. inter corporalia. fin ber. In his igit z similibꝫ casibꝫ quod semel placuit adhuc poterit displicere. Et incidit in hãc regulã illud generale. ꝙ nullꝰ potest venire cõtra factũ suũ. de quo dic vt no. lv. di. penitentes. de ele. nosti. z de cle. cõiu. diuersis fallacijs. Et no ꝙ hec regula non habet locum in his que improbant a iure vt in predic. c. penitentes. lv. di. ē. de pac. c. vl. ē. de so. compe. si diligenti. ¶. de ar. l. penul. vbi licet ꝓtes faciant pactum de non recedendo ab arbitrio, z ap. renunciẽt. nihilominꝰ recedere possunt. Item habet locũ in his que scienter placent. z non ꝓ errore facti. xxxviij. di. q̃uis. xxij. q. ij. in quib⁹. ē. de ele. cũ in cũctis. z ō solu. c. vl. de cõiu. ser. c. ij. z vl. ff. de iurisdi. om. iu. si per errorẽ. Item requirit ꝙ nõ placeãt sola mente. sed verbo vel facto. de spõ. tuet ꝙ alteriuꝰ inter

sit, facit .j. e. mutare. z quod ibi dicam.

Non debet aliquis. Pone casum in filio qui nō excōicat pro peccato patris s. xxiij. q. ij. si habes. In cōpromittentibꝫ qui nō puniantur dolo cōpromissarij. s. e. li. de elec. l. cōpromissari⁹. §. idem. C. de iudi. testa. si ds suo. versus finē. vbi reuocat lex antiqua. que permittebat filiū exheredari a matre pter paternū odiū. ad idem. i. q. iij. iudei. de simo. nobis. z. c. sicut cuiꝰ. s. eo. li. de iureiur. z dā. da. z si pignorationes. C. de penis. sanctim⁹. cū si. ff. q. vi. biduū. ℣. si aduersus absentē. de causa pos. cū olim. ff. de tribu. pcuratoris. vbi negligētia. vt in primo. factum vt in secūdo. dolus vt in tertio pcuratoris nocet dño. Sed dic q rōe mādati ipse dñs videtur id facere. vñ eius odio grauak incurrit fines mādati patiunk in eo qđ excedit. no. de offi. dele. cū olim. intelligas ꝺ vt plene no. s. vt lite nō pte. c. i. in fi. Idē dic in here. qui grauak p defuncto. z in fideiussore q grauak pro pncipali. vt no. de ꝺ per gar. in pdic. decre. z si pignorationes. Item cōtra. lxx. di. neminē. vbi in odiū ordinātis deponitur ordinat⁹. Sed ibi nō solum fuit odiū ordinantis. sed delictū ordinati qui se pmisit sine titulo ordinari. vt ibi no. Item contra. lvi. di. p totū. i. q. iij. §. itē peccato. vi. q. i. si quis cū. xv. q. vi. cū multe. xxiij. q. iij. in pn. xxv q. ij. ita nos. de pse. di. i. in sancta. ibi perit iustus sepe pro impio. s. de fil. presby. p totum. s. de spō. nō est vobis. de here. vergente z. s. e. ti. e. li. c. ij. cū multis si. Volu. tripler est pena. eterna spūalis z tē poralis. quod psequere. vt no. i. q. iij. in sūma. z xxiij. q. iij. in sūma. de bis que fi. a ma. p. ca. quesiuit. pena ergo tpali vel spūali alia ab excōicatione sepe punit vnus p alio. z speciale est. z rōnem videre potes. vel in odium criminis puta lese maiestatis heresis vel scismatis. ad ꝺ. s. e. li. de scisma. c. vno. vel q incōtinentia paterna timet in filio. z facit qđ dixi. s. e. semel. in fi. Item C. ff. de institu. sed z si pupillus. §. ceterū. in fi. Sed ibi fuit culpa preponētis. z eodem mō soluit. ff. de offi. pcōsul. obseruare. §. i. q ibi culpa fuit pconsulis secū ducentis vxorē. Item contra C. in quib⁹ cau. pig. ta. C. l. satis. vbi bona mulieris in cā mariti pmi pillarij sunt tacite obligata. ita q si ipsi⁹ bona exhausta sunt. bona vxoris distrahuntur. Sed illud ē speciale z facit ad banc regulam .j. c. dānū. qđ quis. z ibi dicā. z satis cōtinuatur hec regula cū .j. prima. p quā etiam respondet ad .xxia. s. signata.

Sine culpa. Dic ponit regula z ei⁹ exceptio in regula. Pone casum .lvi. di. satis peruersum. s. de pstī. cognoscētes. ff. ad. l. acqui. si putator. In exemptione. pone casum in marito corrupte qui a pmotione sine culpa repellitur. tm ex cā pter sacramenti defectū. xxxiij. di. si cui⁹. In clerico leproso qui sine culpa pter scandalū priuatur eccīa. de cle. egro. tua. Item in dño serui qui norā dedit qui cōpellit emendare norā. vel dare seruū p nopa. insti. de noxa. in pn. Regulariter ergo null⁹ punitur sine culpa. xvi. q. vij. inuentū. de homi. iohānes. z. c. vl. C. de penis sanctim⁹. s. de pstue. c. pe. z. s. regula pri. cū suis cōcor. z est rō. qz pena ē mensura culpe. de offi. dele. sane. ij. de trāsac. c. vl. de homi. sicut dignū vbi autē nō erat mensura dū mensura locū nō habet. ergo vbi nō ē culpa nec pena. bñ tamen ex cā punit quis sine culpa. s. vt li. nō pte. qm frequenter. §. si vo. in fi. Et hec materia plus glo. non indiget. prosequere enim eā. vt no. xxvij. di. renouantes. s. de pstī. cognoscentes. de priuil. antiqua.

Quod quis mādato. Hec regula sumpta ē ex. l. ff. e. ti. l. nō videntur data. §. q iussu. Pone casuz in milite q de mādato iudicis occidit xxij. q. v. miles. In laico vel clerico q de mandato epi capit clericuz. s. e. li. de sen. ex. si clericos. z in eo qui iussu pretoris corrupit albū qui excusatur a pena. ff. d iurisdi. om. iudi. si quid id. §. doli mali. z hec vera cuz iudex aliquid mādat officiū suum exercendo. ff. ad trebel. seruo. §. cum pretor. Et causa ignē tūc excusatur parens est iudicialis auctas vt ibi. secundo ne cōtra publicā vtilitatē impediak punitio maleficiorū. vt ff. ad l. acqui. ita vulnerat⁹. Si vo non exercet officiū suū nō est parendū. ni si ex reuerētie exhibitione. ff. de in ius vocan. l. generaliter. nā interduz resistere debēt officiales. de pe. di. i. nemo. s. de clec. fundamēta. §. iudices. C. de ap. qm. z hoc vez in atrocioribꝫ in quib⁹ pot⁹ deo q̄ hominibus obediendū est. ri. q. iij. si dñs. de sen. ex. in ꝗstioni. ff. e. ti. ad ea. In bis autē que sine dolo cōmittunk etiā extra officium parens excusak. ff. ad. l. acqui. liber bō. ij. vbi de ꝺ plene no. Et nota q sicut dolo caret qui iudicis obtempat p̄cepto. ita ecōuerso dolo nō caret qui iudicis nō obtempat p̄cepto. ff. e. ti. l. nō pōt dolo carere qui imperio magistrat⁹ non obtemperauit.

a Cū habeat redditiuū cause. In bis ḡ in quibus nō bz necesse parere vt in atrocioribꝫ q ad suum nō spectat officium dolo non caret. vt s. dixi. z facit de sen. ex. vniuersitatis. vbi verberās monachū si ē laic⁹ lz hoc faciat de mandato abbatis sui excōicatus est. Et no. dicit q habeat parere necesse. sicut enī necessitas excusat a furto. vt ō pse. di. v. di. scipulos. s. de fur. c. ij. ad hoc facit ad. l. ro. de iac. l. ij. §. cū in eadē naui. sic z a dolo. vt hic vides. cū ergo nullū maleficiū sine dolo vel lata saltē culpa que dolo compatur. xv. q. i. aliquos. de sen. ex. c. i. ff. de insur. l. illud ḡ a q̄libet maleficio excusat necessitas qđ intelligas vt. s. dixi. Est autē regula hec in argumēto ad cōnem de eo qui ad mandatū ecclesie reddit debitū vxori pendente lite adulterij vel conditiōis. de boc no. xxiij. di. si cui⁹. z de cōiu. seruo. ꝓposuit.

Mora sua. Hec regula sumpta est ex. l. ff. e. ti. in ꝺdēnatiōe. §. vnicuiq. Pone casum in eo qui est in mora soluēdi decimas. qz peream periculo suo etiā casu fortuito. xvi. q. i. decime. Idem in cōmodatario vel depositario q fuit in mora. de cōmo. c. vno. de depo. bōa fides Idē i fure q fur ltari ē i mora. ff. ꝺ fur. l. sbtracto. Circā hāc tm regulā no. q ad ꝺ q ds dicak morosꝰ requirik q sciat se debere vel scire dēat q intpellatus fuerit a die vel hore z q habuerit possibilitatē vādi. hoc habes ff. de re. cre. l. q te. z tūc tenek morosꝰ de casu fortuitu. etiā si eodē mō fuisset res apud dñm peritura fm accur. lz mar ꝑ vt no. in. d. l. q te. z prohabeat parere necesse.

Mora sua cuilibet est nociua. Idē.

Aque fiunt a iudice si ad eius nō spectāt officiū viribus non batur. ff. de le. i. cum reo. §. vl. fortassis enī dñs rem vendidisset z apud aliū perūsset. z hoc tenet ber. s. de cōmo. ca. vno. z de depo. bona fides. Et no. q di. mora sua. nā in duob⁹ reis debendi altero interpellato alter liberak interitu speciei. sed interpellat⁹ tenek. ff. de vsur. l. mora. in fi. Item mora fideiussoris sibi nocet non reo quo min⁹ liberetur interitu speciei. sec⁹ ecōuerso. ff. de ver. ob. l. cum filiꝰ. z. l. mora. z hoc qz fideiussor habet cām a reo nō reus a fideiussore. Vñ no. q si debitor pmo fuit in mora soluēdi. z postea creditor in mora recipiendi vel cōtra. q vltima mora nocet. vt. ff. de vsu. l. creditor. z vide qđ no. de deci. cū boies. De mora autē z multiplici ei⁹ effectu plene no. ff. de vsu. l. mora. Sed nūqd mora sel' pmissa purgari pt. z vide q nō. xij. q. ij. lōgitate. xx. q. ij puella. ꝺ ele. cū i cūct'. ibi elapso tpe. ꝺ sup. ne. p. lz. z c. vl. ff. ꝺ act. z ob. l. traiecticie. C. ꝺ ꝺbē. z cōmit. sti. magnā. C. ōtra q possit purgari. xvij. di. c. i. vbi de ꝺ. z. c. di qm. de sup. ne. p. lras. de elec. q sicut. in fi. de rebꝰ ec. nō alie si quis pbroꝝ de lo. z ꝺdu. pter. in fi. z. c. potuit. in fi. vbi ꝺ boc. z de elec. c. vl. ff. si quis cau. l. z si post tres. ff. de peri. z con. rei vendi. C. de fideiuss. sancim⁹. s. e. li. de presby. si tibi. So. dic q vbi dies prefigitur a canone vl lege penā imponēte mora purgari non pōt. pena eni semel cōmissa nō purgak. z sic intelligunk pma iura z hec regula. z ꝺ est verū nisi eadē lege vel alia vel canone caueak. in eo casu morā posse purgari z penā euitari. z sic intelligank cōtraria. Lex aūz illa z si post tres loquek de preparatoriis iudicioꝝ in quib⁹ mora bene purgak vt ibi. cū suis si. sed post li. cont'. nō purgak. ff. de ℣. obli. l. si insulaz. multo ḡ min⁹ purgak pena sel' cōmissa nisi forte fingeret non fuisse in mora ij. q. vi. biduū. de re iudi. cū ber. ff. de in inte. resti. l. diu⁹. sicut enī a pena canonis nō appellak. s. de apel. cōsuluit. iij. z. c. qz nos. nec a pena legis. vt. ff. de ℣. sig. si qua pena. sic nec purgatur. vt. s. dictū est. z hoc no. gar. s. co. li. de elec. cupientes. §. q si p. xx.

Aque fiūt. Hec regula sumpta ē ex. l. ff. e. ti. l. factū a iudice. Pone casum. lxviij. di. quoꝝ vices. vbi simpler pbr ordines conferendo crismando virgines consecrando. nil agit. s. e. li. de pe. z re. indulgētie. vbi nō tenet indulgētia data ab episcopo vltra tenorem cōcilij generalis. ad idē. ff. de iurisd. om. iu. l. vl. vbi dicit extra territoriū ius dicēti nō pereak impune. idē si supra iurisdictionē suaz velit ius dicere. Et hz hec regula locū etiam cū bonū est id qđ facit iudex. tm ex cā ad eius nō spectat officiū viribus nō subsistit. pone exemplū. xcvi. di. bene quidē. bonū est enī statuere res ecclie alienari nō posse. xij. q. ij. per totū. de re. ec. nō alie. per totum. tm statutū imperatoris sup hoc non valuit. qz ad ei⁹ nō prinebat officiuꝫ. vt ibi. ad idem de ap. dilectis. ibi enim officialis archiepiscopi bonū z equū decreuerat. tm qz id ad suū nō prinebat officiū rone appellationis interposite ad papam nō valuit quod fecit. generale enim est q nō sufficit bonū facere nisi z bene id fiat. xvi. q. i. monachi ij. de postu. c. ij. ff. de re mili. l. iij. §. in bello. z facit. xxiij. q. v. relegentes. z de collu. c. i. z quod ibi no. Et quod dicit regula ea que fiunt a iudice. als subaudi. nā in eo q facit nō prinens ad officiū suū nō dicitur iudex sicut ergo pcuratoris fines mandati nō debet excedere sic nec iudex fines iurisdictionis. z hoc dico siue sit ordinari⁹ siue delegatus siue arbiter. saluo eo qđ de prorogatione no. s. de offi. deleg. p. er. H. Queri solet. si iudex qui de. x. tm potest iudicare iudicat de. xx. an valeat sententia in x. dixit iob. q non. qz res iudicata non potest pro parte tenere z p parte nō tenere. ff. famil. ber. in hoc iudicio. z hoc ipse no. ij. q. vi. §. diffinitiua. ℣. cū certa rone. in fi. Ad cōtraria ibi signata. xij. q. ij. si quos de seruis. C. de dona. sancim⁹. pōt responderi id speciali fauore donationū. Ad decre. de ar. cum tempore. de pben. dilectus. pōt dici q ibi sententia cōtinebat plura capitula. vnde in vno pōt tenere in alio non. hic autez continet vnū tm. z cum iob. concor. accur. ff. de iurisdi. om. iudi. l. vlti. Hugo tm z lau. tenent contrariū. s. q sententia bene tenet in. x. z dicunt sententiam rescindi tm in superfluo. z hoc no. ex verbis illius. ℣. cum certa. dum dicit q cōtra ius gestum videtur. C. quando. quo. nō est necesse. l. certa. z pro eis facit quod no. de dona. apl'ice. z regula .j. e. vtile. et quod ibi dicam. Pro iob. optime facit predic. decre. s. e. li. de pe. z re. indulgentie. Pro hug. z lau. s. e. li. de arbi. c. i. ff. de arbi. l. diem. §. si plures. Et facit hec regula p bis que dixi. s. co. q quis mandato. Ad primū casum contra. xcv. di. c. i. vbi presbyteri crismabāt in fronte. Sed illud ad tempus a gre. fuit specialiter concessum z dic vt ibi. z tunc ad eorum spectabat officium. z si non ex ordine ex demandatione. et vide quod de hoc nota. de conse. dist. v. manus. in vlti. glo. nec habet locum hec regula in spiritualibꝫ que potius depēdēt ex potestate ordinis

q̄ iurisdictionis. Vnde est q̄ si episcopus qui hoc potest ex ordine consecrat alienam ecclesiam vel altare vel ordinet alienū subditum. quod nō potest ex iurisdictione. cōsecratio tam ei q ordinario bene tenet. licet ordinatus executione careat. vi. q. i. eps in dyoce. de tempo. or. q̄ translationē. q dixi. s. e. ratum.

Scienti. Hec regula sumpta ē ex. l. ff. e. ti. l. nemo videtur fraudare eos qui sciūt et cōsentiunt. Pone casum in ingenuo qui sciens q cōsentiens cōtraxit matrimoniū cū serua vel econtrario. xxix. q. ij. si quis ingenuꝰ. q. c. si femina. In clericis qui scienter q voluntate iocosa se adinuicem petiūt. s. d sen. ex. c. i. Irez in co qui sciebat rem quam emebat seruitiū debere. ff. de act. ēp. q ven. l. i. in fi. q concor. ad hanc regulā j. e. eū qui certꝰ. Et q dicit hec regula sciēti. dic vel scire debenti. ff. de edil. edic. l. i. §. si intelligatur. ad hoc. xvi. di. q dicitis. s. de cle. ex. mi. aplice. s. q̄ me. causa. c. penul. in fi. Item dic scienti a principio. sec. l si ex postfacto. ff. de edil. edi. l. iustissime. §. vlti. Et no. q dolus malus est omnis calliditas fallacia machinatio ad circūueniēdū. fallēdum decipiendum alterū adhibita ſm labeonē. ff. de do. ma. l. i. §. i. sed sciens nō circūuenitur. fallitur vel decipitur. ergo sibi nō infertur dolꝰ ergo inductus ad clericatum vel monachatum nō dicitur dolum passus. q non est deceptus. xx. q. iij. cōstituit. vbi de hoc. q de conuer. cōiugudum. in fi. q q dicit hec regula nō inferre dolum scienti q volēti. q verum est vt ex eo agi possit. infertur tamen ita q nascitur ex ea actio. q exceptionē elidenda. ff. de fur. inter omnes. §. vl. q penul. Et no. q hec regula formata est copulatiue nō disiūctiue. Vū hec duo coniunctim requirantur. s. q̄ sciat q consentiat. sciēti enim q non consentienti bene infertur iniuria q dolus. xv. q. i. illud. cum si. Ad hanc regulam signatur cōtra de sen. ex. contingit. i. ibi huius manꝰ iniectio q si nō violēta tamen iniuriosa nosci. So. non est iniuriosa q iniuria fieri ipsi clerico volenti vt hic. sed est iniuriosa. q fit iniuria toti ordini clericali. q ideo ibi sequitur cū canō ille ꝛc. q ibi de hoc. Item cōtra. C. de rap. vir. l. vna. vbi si rapio virginē etiam volentem teneo. sed hoc ideo. q id voluit persuasione dolosa quod plus est q̄ violenta. ff. de ser. cor. l. i. §. psuadere. Item contra. C. de fur. q ser. cor. l. si quis seruo. ibi sciens q consentiens agit furti q serui corrupti. So. de rigore q rei veritate illi scienti q cōsentienti nō fuit facta iniuria. cū de quadam equitate agit. ac si iniuria vel dolus sibi fuisset illatus. vñ nec furtū fuit ibi factum nec seruus corruptꝰ ex equitate tamen agitur de vtroq. q facit hec regula ad id q̄ dixi. s. e. possessor malefidei.

Ure a iure. Hec regula sumpta est ex lege. ff. e. ti. l. quod cōtra rōem Pone casum. xvi. q. i. hinc est etiā. s. de priuile. sane. ff. de constit. prin. l. i. in fi. q cōcor. ad hanc regulam j. e. q alicui. q. c. in argumentuꝫ potes igitur intelligere hanc regulā in priuilegio. vt. s. q̄ singulorū priuilegia legem cōem non faciunt. xxvi. q. ij. nō exemplo. Item in iure. pone in velleiano. nam regulariter quilibet intercedendo obligatur. fallit in muliere. hoc ergo nō trahitur ad consequentiam q idem in fine. q vide quod dixi. s. e. priuilegiū. q quod no. de priuile. sane. q no. q sicut ea que exorbitant a iure cōi ad consequentiam trahenda non sunt vt hic. sic nec amplianda sed restringēda. vt. s. e. li. de fil. presbi. is qui. in fi. ad idem. s. e. odia. Item licet fauorabile priuilegiū amplietur vt ibi nō tamē ad consequentiā trahitur vt hic q facit hec regula ad questionē qua q̄ritur an fratres heremitani vel frēs scti augustini q alij religiosi mēdicātes q nō mendicantes comprehendant̄ p̄stitutione illa extrauaganti noviter edita per bonifaciū pa. viij. que incipit super cathedram preeminentie pastoralis. que habetur in cle. de sepul. dudum. in qua exprimūtur solūmodo minores q predicatores q quicquid aliꝫ dicāt dicendum est q nō extenditur ad alios religiosos mendicātes vel non mendicantes vel ad seculares clericos sed solum minores q predicatores ampliatur. tum q intentio pape videtur hec fuisse vt per verba ipsius constitutionis apparet. tum q exorbitās est a iure cōmuni illa constitutio q ideo ad consequentiā nō trahenda nec amplianda vt hic. vult enī ista constitutio dari quartam etiā de his de quibus a iure dari nō debet. sicut de ornamentis relictis p̄o fabrica anniuersario. xx. xxx q sic de singulis. puta relictis p̄o luminaribꝰ vel certis personis. de testa. c. vlti. de p̄. sig. ex parte. iij. Dicam ergo illa iura mutata q correcta p constitutionem solum q ad expressos in ea. quo ad alios remaneant adhuc ipsa iura. correctio enim iurium est vitanda. de cle. ecclesia vestra. ij. cum si. in tꝫlib⁹ enim nō arguimus de similibus ad similia. q concor. quod dicā j. e. in penis. q facit ad hoc optime. s. e. li. de cle. statutum. q de regu. cōstitutionem. q ita pronunciatū fuit p profundissime scientie q bone memorie virum dominū iohannem de monte murlo q per me in quadam questione in qua fuimꝰ ad consulendum assumpti.

Quod omnes tangit. Pone casum in archiepiscopo consecrādo ab omnibus suffraganeis. lxvi. di. c. i. In electione facienda ab omnibus canonicis. de elec. q propter. In concedendo hausti aque in quo omnes vocandi sunt qui ius habent. ff. de aqua plu. ar. l. in cōcedendo ad idem. liij. di. c. i. ix. q. i. licet. de tempo. ordi. si archiepiscopus. C. de

subsistunt. ¶ Idem.

Scienti q consentienti nō fit iniuria neq dolus. ¶ Idem.

Vle a iure cōmuni exorbitāt ne quaq̄ ad consequentiam sunt trahenda. ¶ Idem.

Quod omnes tangit, debet ab

omnibus approbari. ¶ Idem

Obscuris minimū est sequendum. ¶ Idem.

Cum qui certꝰ est certiorari vlterius non oportet.

¶ Idem

Non licet actori q̄ reo licitu

anc. prestan. l. vl. ff. de adop. l. nam ita diuus. nā si qui leduntur vocandi sunt in confirmatione. adoptiōis vt ibi. Et no. q dicit id quod tangit omnes deberi approbari ab omnibus. ergo nō valet quod facit maior pars. q sic est cōtra. lxv. di. c. i. §. de his que fi. a ma. par. ca. c. i. ff. ad munici. q maior pars. aut cōperit vt singulis aut vt collegio quod pse quere. vt no. per ber. q inno. de consti. cum oēs. Fallit autem hec regula in casu insti. de re. diui. §. religiosum. q. in communē. vt no. in predi. de cre. cuz omnes. ad id q̄ §. dixi q sufficit. quod facit maior pars collegij. contradicit decre. de re iudi. cum olim. in fi. ibi plena omniū qui presentes fuerint ꝛc. Sed ibi subauditur vel maioris partis. nam istud dicūtur omnes facere q̄ facit maior ps. lv. di. apostolica. de elec. cum inter canonicos. in prin. ff ad municipa. q maior. interdum tamen requiruntur due partes. de cle. licet. q eo. ti. scriptum cum si. q facit hec regula in argu. ad id de quo olim dubitabat an in electione inferiorꝫ dignitatū vel canonicorꝫ vocentur absentes q videbat q non per p̄dic. decre. cum olim. in fi. hodie terminatum est s. e. lib. de preben. cū in ecclesijs. Item est ar. ad q̄onem an papa possit statuere inuitis accolitis q ipsi contineant q hec. q. no. lxxxij. di. proposuisti. q dixit ibi iob. q nō. q castitas suaderi potest nō imparti. xxxij. q. i. integritas Bar. bxix. ibi contra cuiꝰ dictū penitus est falsum. nisi integritas de promouendis sed ipse de promotis etiā intellexit vt eiꝰ verba demonstrāt. monachis autem professis qui renūciauerūt proprie voluntati austeriori regule posset indici et iā ipsis non approbantibus ſm inno. qui hoc no. de regu. super co. q est satis expressum. s. e. lib. de sta. regu. c. vno. ibi monialibꝰ indicitur austerior vita licet nō possit sine omniū volūtate ordinem mutare. de his que vi metusue cau. fi. c. pe. Et no. q ſm primū casum quem posui archiepiscopus de iure consecrandus ē ab omnibꝰ suffraganeis. papa tū sibi hoc vsurpat ſm iob. qui ꝫ no. xxiij. q. i. pudēda. q. li. di. qui in aliquo.

Fi obscuris. Hec regula sumpta est ex lege. ff. e. ti. semper in obscuris. q. l. semper in stipulationibꝰ. Pone casum. s. de censi. ex parte. vbi in dubio nō compelluntur soluere vota ad maximā sed ad minimā mensurā. ad idem. ff. dele. iij. nūmis vbi nūmis sic in genere legatis debentur minimi. Circa hanc regulam nota. q in obscuris nō statim inspicimꝰ q̄ est minimū. imo inspicimus quod est verisimilius q q̄ plerūq̄ consueuit fieri. vt. j. e. inspicimꝰ. cum suis concor. q. ff. e. ti. l. in obscuris inspici. q si hoc sciri non pōt tunc inspicimꝰ p̄io q̄ est minimū. vt hic. Primo ergo inspicimꝰ quod expresse agitur. puta. x. li. bonoñ. vl quod agitur tacite. tacite dico vel ratione rei que venditur. x. li. vel ratione persone vel ratione cōsuetudinis. vltimo quod est minimū vt ff. q est si. quod dixi. s. e. cū sunt partium. Et potuit esse ratio huiꝰ regule q de minimo non est dubiū sensisse q si intellexit de mario ergo de minimo q plus includit sub se minus. sed nō econuerso. q de hoc dicam j. e. plus semper. Alibi tū habes argumentū de mediocritate spectāda. x. q. ij. hoc ius. de offi. custo. c. i. q est expressum. ff. dele. i. l. legato. in pn. vbi de hoc. ff. de auro. q argen. lega. qui lancem. C. de dona. si quis argentum. §. si vo. q. §. sequen. cū si. Et potest dici q in speciebus q artificijs medium inspicimꝰ. vt not. ff. manda. l. fideiussorē. q sic intelligant illa iura. In quantitatibꝰ autem inspicimus quod est minimū. vt. s. dixi vt in p̄dic. l. fideiussorem. q. ff. dele. i. apud iuli. §. scio ex facto. que videtur contraria ad supradictam solutionem. Nam ibi legato fundo si duos fundos habebat testator debetur minimus si nō apparet de quo senserit sed vbi nō erat medium. q aduerte. q vilissimū hominē habere nō expedit. q ideo legato vel promisso homine mediocris debetur. vt in predi. l. legato. sed vilissimos minimos habere nobis expedit. vnde etiā bagatinos. vt in predi. l. nūmis. q vile triticum vt in predi. l. fideiussorem. q ideo in his debetur minimū. Item habet locum hec regula in penis. vt. j. e in penis. vt ibi dicam.

Cum qui certus. Pone casum. xi. di. c. vl. ¶. sepe dilectionē tuā ꝛc. s de appel. si duobus. In archiepiscopo qui sciens illum excōmunicauit qui appellauerat ad papam. ff. de act. emp. q vendi. l. i. in fi. In eo qui sciebat rem quam habebat seruitutem debere. q nō aget ex empto quanto minoris vt ibi. q facit. s. e. scienti. q quod ibi dixi q no. ff. eo. ti. nemo videtur. q quod ibi dixit qui certus est. subaudi vel esse debet. nā nō est necessarium singulorū auribus intimari q̄ est publice promulgatum. xvi. di. q dicit. de postu. prela. c. i. ff de insti. sed q si pupillus. lꝫ autem canonicꝰ qui certus est de morte episcopi. de ipsius morte nō debeat vlterius certiorari. vt. s. de elec cū inter vniuersas. tamē citari debet ad electionem faciendā vt no. ber. in dicta decre. cum inter. q̄ verum puto. nam qui certus est vt homo certioraꝝ vt iudex. ij. q. i. multi. q. interdum. certus adhuc certioratur ad cautelam vt in predi. xi. di. c. vlti. q concilium indistincte dicit absentes vocādos qui sunt in loco ꝛc. de elec. q propter. preterea licet sciat ecclesiā vacare. diem tamen assignatum ad celebrandam electionem ignorat. q ideo vocandus ē q dies notificandus. ar. ff. de adul. l. denū classe. C concor. ad hanc regulam. s. de rescrip. ab excōmunicato. ibi qui de facto suo certus ꝛc. de lo. q cōdu. potuit. ibi dies statura interpellat sine alia hominis requisitiōe. vt. s.

e.li. de elec. cupientes. circa prin. ibi vel post obtentā de ipsorum electione noticiam ꝛ c̄. ꝛ est hec regula in argumentum ad questionē. qua queritur an qui ingressus religionē in fine anni exuit. si iterum eandē religionem ingrediat. an debeat habere annū. ꝛ satis videtur q̄ nō p̄ hanc regulam. nisi conditio persone vel religionis mutata esset. ꝛ hoc tenet bar. bzir. in questionib⁹ suis in questione que incipit. aliquis intrauit monasterium.

Non lz actori. Hec regula sumpta est er lege. ff. eo. ti. l. non debet actori. Pone casum iij. questiō e. iij. c. ij. ibi accusatores et accusati equa audiantur ratiōe. s. de mu. pe. prudentiaz. vbi remotio ap. prodest reo vt actori. ad hoc. ff. de pr. sacr. sacri. l. in sacris. li. r. ꝛ facit ad hanc regulam. s. e. in iudicijs. ꝛ quod ibi dixi. Formata autē fuit hec regula per hunc modum. q̄z fauorabiliores sunt rei q̄z actores. vnde si qd actori licet multo magis reo qui fauorabilior est. vt. s. e. ti cū sunt. sed ea ratione qua paritas est seruanda in iudicijs. vt in predi. l. in sacris. ꝛ s. e. in iudicijs. intelligatur idē iuris ꝛ econuerso vt nō liceat reo. qd̄ non licet actori. Nota tamen q̄ reus maiores habet dilationes q̄z actor. vt ff. de fer. l. vl. ꝛ reus habet deliberatoriaz ꝛ nō actor. vt in auc. ff. de lit. contes. auc. offeratur canonizata. iij. q. iij. Item si reus plures habet ordinarios actor eligit vnū saluo eo q̄ de scholaribus dicit in constitutione frederici. ff. ne fi. pro patre. auc. habita. ꝛ sic actor recuset ordinariū quod non potest reus fm legem. de hoc. ff. de iudi. apertissimi. ꝛ ff. de iurisdic. om. iudi. l. nemo. sed fm canones bene recusatur ordinarius. xi. q. i. peruenit. de fo. compe. si quis contra clericum. fm formam dec̄. de ap. cum speciali. adhuc remanet differentia quo ad hec. q̄z in premisso casu actor vnū eligendo. reliquū sola voluntate recusat. quod nō potest reus. imo necesse habet cām allegare ꝛ tunc corā arbitris p̄bare. vt in predic. decre. cum speciali. ꝛ a principio habet proponi exceptio de suspecto. de hoc plene. iij. q. iij. offerat. de re iudi. inter monasterium. et superueniēti autem causa recusat per actorem ꝛ reū. de offi. dele. cāmq̄. ꝛ c. insinuante. cū simi. Item reus de maiori excōmunicatione excipit cōtra actorem. sed nō actor contra reum. de iudi. intellerimus. de excep. cum inter priorem. Item magis punitur cōtumacia actoris q̄z rei. quod probatur. s. de do. ꝛ contuma. causaz que. et. s. e. li. e. ti. actor qui. ꝛ idē in similib⁹. Et no. q̄ si reus se vult onerare superflua probatione. mos ei gerendus est. vt ff. de proba. l. circa. ꝛ facit hec regula.

Mutare consiliuz. Hec regula sumpta est er lege. ff. e. ti l. nemo potest mutare. Pone casum in electione. viij. q. ij. dilectissimi. s. de ele. publicato. et. c. ab eo. li. vi. In eo qui seruitutē cessit que murare nō potest. licet nondum socij cesserint. ff. de serui. rusti. predi. l. per fundum ad idem. ff. de nego. gest. l. vlti. ff. quorum legatorū. l. i. §. prodest. Illa igitur regula. s. e. quod semel. intelligitur fm istam. s. quando ex mutatione voluntatis vel placiti alter impedimentū vel detrimentum afferunt vt ibi dixi. ꝛ fallit in casibus ibi notatis. Item fallit in suo herede abstinente vel repudiante qui reū adhuc in eodem statu manente adire potest vel temp⁹ ad deliberandum petere. ff. de repu. he. l. vlti. ff. de iure deli si quis seruus. ꝛ facit hec regula ad ea que no. s. de ele. in causis

Eneri. Hec regula sumpta est ex lege. ff. e. ti. l. i. toto iure. Pone casum. xciij. di. c. vlti. in dygeono qui est minor p̄bro nisi in illo spāli cāu quo obtinet vices episcopi. Item. s. de offi. leg. studuisti. vbi de cā cognoscit delegatus specialis nō legatus generalis. ff. de pe. sanctio legum. qui nouissime certam penā irrogatis qui legis preceptis nō obtēperant ad eas species pertinere non videt. quibus specialiter ipsa legis pena addita est. concor. ff. de le. iij. l. vroze. §. codicillis. s. de rescrip. pastoralis. §. i. ꝛ de hoc e. ti. c. i. et. xxv. q. ij. in sum. Hec regula habet locū in rescrip. siue primū sit generale ꝛ scōm speciale. vt in predi. c. pastoralis. siue primū speciale ꝛ scōm generale. vt. e. ti. abbatem. siue eodem tē pore datum sit generale ꝛ speciale. ad hoc. s. c. li. de rescrip. c. pe. rescriptum autē speciale nō tollit priuilegium generale. vt. eo. ti. cum ordinē quod est contra. nisi de ipso priuilegio fiat mētio in rescripto vt ibi. voluerunt quidam huius regule dictum extendere ad priuilegia vt scōm speciale deroget primo generali. sed hoc est falsum. q̄z semp valet primū siue sit generale siue speciale si in secūdo non tollatur expresse. s. de rescrip. veniens. s. e. decet. cuz suis si. ratio diuersitatis est. q̄z per primū priuilegium etiam generale consequitur quis statim plenū ius. sed per primū rescriptum generale nō consequitur quis plenam iurisdictionē in speciebus. de rescrip. pastoralis. ꝛ c. ad hec. ideo statim tollitur facilius. cōtra. s. de offi. de le. ex parte. vbi scōm speciale nō derogat primo generali. sed ibi si bñ intrucamur vtrūq̄z fuerat speciale. ꝛ dic vt ibi. Nota igitur goff. s. de of. leg. c. ij. q̄ hec regula fallit in tribus casibus. In priuileg. vt de rescrip. cū ordinem. ꝛ cum genus ad vnicaz rem referē. vt in hac decre. ex parte. ꝛ cum speciales littere nō exhibentur re integra. s. de fi. presby. ex tuarum. Nota ex hac regula q̄ non tm̄ valet genus quo ad speciem q̄ntum ipsa species ad idem. s. de ap. c. ij. e. li. de procura. q̄ ad agendum e. li. ff. si quis cautio. sed ꝛ si. §. quesitum. cum si. de boc. p. xiij. di. q̄z q̄z. de offi. or. si sacerdos. Item nota q̄ licet per speciem generi derogetur vt hic. ꝛ s. e. li. de preben. dudum. tamē species sub genere bene continetur. xiij. q. ij. nō estimemus. ꝛ predicta decre. dudum ꝛ opti-

Non existit. Idem.
Utare consilium quis nō potest in alterius detrimentuz
Idem.
Eneri per speciem dero gatur
Idem

Lus semper in se continet qd̄ est minus.
Idem.
Ro possessore habetur q̄ dolo desijt possidere
Idem

me. ff. de le. iij. hoc legatum. vbi generale verbum que vxoris causa parata sunt singulas continet species. ꝛ ff. que in fraudem credi. l. vlti. §. i. ꝛ ff. e. ti. l. semper. in generalibus specialia insunt. cōtra ff de donat. l. filiusfamilias. vbi dicitur q̄ si filio concessum est donare nō p̄t mortis causa donare. nisi id specialiter fuerit permissum. ꝛ sic generali verbo donatio specialis donatio mortis causa nō continetur. que species est. vt instit. de donat. in prin. ꝛ est speciale q̄ ibi non tantū valet genus ad speciem. quantū species. vt. s. dixi. ꝛ potest esse ratio. q̄z de his nō videtur actum vel cogitatum. ff. que res pig. obli. pos. l. i. vl q̄z quādoq̄z genus vt proprijū attribuitur speciei. ff. de adop. l. i.

Lus semp. Hec regula sumpta ē er lege. ff. e. ti. l. in eo q̄ plus. Pone casum. xciij. q. i. si js dederit. vbi quidam imponebant penitentiā. r. annoz alij. vij. alij. v. ꝛ ibi canon hanc vltimā sequitur. Item in arbitris pnunciantibus quilibet diuerso numero. s. e. li. de ac. c. i. ff. de arbi. l. diem. §. si plures. ꝛ facit instit. de serui. §. actus vbi qui actum habet. s. ius ducendi homines vel iumentū vel vehiculum habet ꝛ iter. sed nō ecōtrario. Et est hec regula ratio quare in obscuris sequimur minimū. q̄z plus continet in se minus sed non econtrario. vt dixi. s. e. in obscuris. ꝛ concor. ad hāc regulam j. e. cui licet. cōtra. s. e. li. de preben. cum in illis. §. vlti. vbi dicit q̄ si mandatur prouideri de beneficio quod spectabat ad collationē capituli. nō adiecto cōmuniter vel diuisim. non potest prouideri de beneficio quod spectat ad collationem alterius de capitulo. Dō. illud facit forma mandati. ꝛ intentio scribentis qui alterū solū grauare nō intendebat. Item cōtra hanc regulam ꝛ illam j. e. cui licet. ꝛ illam j. eo. q̄ ob gratiam. ꝛ j. e. in toto. ꝛ s. e. li. de preben cui de non sacerdotali. vbi si mandatur alicui prouideri de prebenda integra. etiam eo volente sibi nō poterit de dimidia prouideri. vel si mandatur prouideri de preben da certi valoris. de prebenda minoris valoris etiaz eo volente prouideri nō poterit. vt ibi in fi. patet solutio. q̄z id facit forma mandati que ex acta diligentia est seruāda. vt ibi. Item fallit hec regula in casibus vbi requiritur specialis expressio. vbi genus quod plus est nō continet speciem quod minus est. vt dixi. s. regula. pri. Et nota. q̄ hec regula locuz habet in eo quod est plus quantitate. quod enim plus est vtiq̄z tanti est sed plus qualitate nō includit minus qualitate. vt dicam j. e. cui licet.

Ro possessore. Hec regula sumpta est ex lege. ff. e. ti. l. qui dolo desierit. ꝛ l. parē esse. ꝛ l. ad ea. §. sempeer. Pone casum. s. vt li. pen. ecclesia sancte marie. ij. ff. de rei ven. q̄ si dolo. ꝛ l. si autem. §. sed si is. vbi conuentus rei ven. si dolo desijt possidere habetur pro possessore. Idez in conuēto petitione hereditatis. ff. de peti. here. lz. ꝛ si. §. quod ait. ꝛ §. perinde inquit. Idem in cōuento norali. ff. ad nora. si bone fidei. ff. si ex nora causa a. l. ij. §. i. Idem in cōuento quod vi aut clā. ff. quod vi aut clam. l. semper. §. antepe. ꝛ idem in similib⁹. Hec autem regula vera est quo ad hoc. vt intantū teneatur dui dolo desijt possidere in q̄ntum possidens. nō tamen tenetur taliter. nam contra possidentem datur directa. hic autem datur vtilis. vt. ff. de nora. l. electio. vlti. Quid sit dolus dixi. s. e. ti. scienti. Et est si. ad hanc regulam. s. de do. ꝛ contu. contingit. vbi ille qui causa rei seruande nō potest adipisci possessionem ob dolum vel potentiam rei. elapso anno efficitur verus possessor. acsi possedisset corporaliter. ad idem. ff. de dolo. ꝛ eleganter. §. si dolo. Et no. hic de fictione. q̄z ius fingit eū possidere qui nō possidet in veritate. ꝛ imperator. consentaneū nobis est vbi nulla stipulatio fuit interposita. intelligi eam adhibitam. ff. de rei. vro. act. circa prin. ad idem. ff. de adop. si arrogator. xvi. q. iij. si sacerdotes. de transla. inter corporalia. facit quod dixi. s. e. sine possessione. Dicit tñ lex. q̄ perfectionē iuris veritas non confunditur. nec deletur. ff. de iure do. in rebus. Et nota. q̄ contra eum qui dolo desijt possidere. ꝛ fecit vt non haberet possibilitatem dandi. iuratur in litem ad estimationē rei. ꝛ ibi precedit iuramentum ꝛ sequitur iudicis taratio ꝛ est speciale. q̄z illud iuramentum ē de affectu nō veritate. quod dic vt plene no. ff. de in li. iuran. videam⁹. §. iurare. Item no. q̄ hec regula locū habet in priuato ꝛ etiam plato quo ad bona propria. Si autē ecclesia desinat possidere dolo prelati nō habet locum in ecclesia iste rigor. q̄z delictum persone ꝛc. vt. j. e. dilectum cum suis concor. ꝛ hoc no. ber. fm laurē. s. vt li. pen. ecclesia. i. in vltima glo. Item nota q̄z regula dicit dolo. q̄z si sine dolo tempore quo mota est lis. vel quo res iudicatur desijt possidere. absoluitur. s. de excep. aduersario. ff. de rei ven. sinautem. circa prin. Sed si iterū incipiat possidere. ꝛ iterū agatur contra eum nō ob. excep. rei iudi. vt ibi dicitur. Si agens dicat reum dolo desisse possidere. reus autem dicat q̄ desijt sine dolo. quis habeat probare queri solet. de quo dic vt no. per ber. in predi. decre. de excep. aduersario. ꝛ quod. s. dixi. q̄ qui sine dolo desijt possidere absoluitur. vez intellige. cum a principio sine dolo possedit. Si autem a principio dolose possedit. puta per vsuras furtum vel rapinaz vel simili modo. etiam si sine dolo possidere desijt. puta naturali interpretatione vel casu vel furto vel violentia nihilomin⁹ tenetur. de vsu. cum tu. de rap. super eo. ꝛ ff. de furtis. subtracto. ff. de vi ꝛ vi arma. l. i §. rectissime. ꝛ facit quod dixi. s. e. mora.

Tile nō debet. Pone casum. xij. q. ij. si quos seruis. vbi episcopus

manumisit seruū benemeritum cui dedit vltra .xx. sed illud amplꝰ tm̄ reuocabitur .s. de preben. dilectꝰ. vbi cōfirmatur factum legati in vno capitulo z nō in alio. L. de dona. sancimus. vbi tenet donatio pro parte z pro parte nō tenet. Et no. q̄ hic est brocardicum. z p hac parte faciunt iura .s. inducta. ad idez .xxxvij. di. turbat. z. c. si quid veri. l. q. i. nō ne sodomite. z. c. dominꝰ declarauit .xvij. q. v. quia .xvij. q. iij. questi. xvij. q. iij. inter cetera. xxxiij. q. iij. q̄d ego. de cōse. di. iij. si non sanctificatur .s. de ar. cum tempore. de dona. cum apostolice. z quod ibi no. de testa. raynūcius. z. c. raynaldus. instit. de inutil. stipul. §. q̄ si quis. vbi si stipulor mihi z alij. tenet stipulatio pro dimidia. pro alia dimidia non. ff. de vsu. vsuras. vbi licite vsure nō viciant sortez. z. e. ti. l. placuit. vbi stipulatus vsuras vltra modum licitum vel vsuras vsurarum licitas tm̄ petit. licet non vltra. z. ff. de iure do. l. siue generalis. vbi si generalis curator vel specialiter dotis dande causa constitutus amplius q̄z fuerint mulieris facultates promiserit. non valet ipso iure promissio in superfluo. sed vsq̄z ad licitum modum bene. z. L. de transact. si ex falsis. vbi transactio tenet pro parte z pro parte nō. L. de vsur. cum allegas. L. si cer. pe. si pro mutua. vbi pene promissio tenet vsq̄z ad legittimā quantitatem vsurarum z non vltra. z. L. de secun. nup. hac edictali. §. si vero vbi si vltra statutum modum relinquitur vitrico vel nouerce. id quod plus est solū modo reuocatur. L. de lib. preter vel exhere. auc̄. ex causa. vbi dicitur. ex causa preteritionis vel exheredationis irritum est testamentum q̄tum ad institutionem. cetera nāq̄z firma nō permanent. per que z similia probatur vtile per inutile non viciari. Econtra q̄ vtile vitiatur per inutile probatur. ix. di. si ad sacras. xxij. di. quorundam. iij. q. ix. pura. s. de of. dele. cum super. z. c. super questionum. §. si vo. de re iudi. ad probandum. ff. de aqua quoti. z. esti. l. i. §. itē queritur. ff. de ar. l. pedius. vbi cōpromissum in seruū z libertum factum non tenet. ff. de transac. cum hi. §. preterea. vbi requiritur totum vtiliter gestum. z insti. quibus mo. tol. obli. §. preterea. vbi prior stipulatio vtilis viciatur per textu sequentis nouationis licet sit vtilis. Solu. dicit bar. hic. z hoc no. iij. q. ix. pura. q̄ vtile per inutile viciatur. vbi in iure id inuenitur ex presso al's non. vel dic plenius q̄ regulariter vtile nō viciatur per inutile. vt hic patet. vides enim q̄ hec pars probandi. s. negatiua hic ponitur pro regula. habemus igitur stare regule. nisi specialitatis ratio. vel casus specialis contra regulaz appareat vt dixi. s. in rubrica. Est autem contra hanc regulam casualiter inuenire vtile viciari per inutile vt in contrarijs. Et est specialitatis ratio. q̄ vtile z inutile sunt insepabilia. vt vides in. c. quorundam. in decre. cuz super. z in decre. sup questionum. z in decre. ad probandum. in. l. pedius. z in omnibus contrarijs probatur hec solutio. ff. de aqua quoti. z esti. l. i. §. itez queritur. dicitur enim in. §. trebatius. q̄ si habeo seruitutem ducendi ad aquaz certum numerum pecorum si plus ducam. superflua poterit dominꝰ remouere. z in. §. item queritur, dicitur q̄ si habeo seruitutem ducendi certā aquam per fundum tuū. z ego aliam aquaz illi misceo q̄ a toto potero prohiberi. Ratio ergo diuersitatis. q̄ pecora sepabilia sunt aqua mixta insepabilis. ideo in primo prohibeor solum a superfluo in secundo a toto. Item probatur optime. ff. de edil. edi. plerūq̄z. z. l. ediles. §. cum autē z. §. sequen. vbi si difficilis est sepatio. redibito vno redibetur z reliquū ad idem. ff. de le. i plane. in prin. ff. de ꝟ. obli. l i. §. sed z si mihi. z. l. que extrinsecus. cum si. Colligitur solutio. ff. de vsur. l. pecunie. i. rñ. in viglo. ar. ff. de dona. inter vi. z vxo. si sponsus. §. ij. Sed illud speciale donationū fauore. Item contra predicta. ff. cōmunia predio. l. proprium solum. vbi si vendo proprium solum ita vt mihi z vicino seruiat. mihi soli z non vicino seruitus acquiritur. z. ff. q̄ cum fal. tu. l. i. §. sed pomp. vbi si verus tutor auctoritatem prestitit cum falso tutore tenet ipsi⁹ veri tutoris auctoritas. z ideo subdistinxerunt quidam q̄ si vtile z inutile sunt insepabilia z viciū est in re. tunc viciatur vt .s. dictum est. si autez viciū est in persona adiecta tunc non viciatur. z sic intelligunt hec contraria. Sed hec solutio reprobari videtur per predictam decre. de offi. dele. cum super. z ideo posset responderi ad predictam. l. q̄ cum fal. tu. ff. vt ibi no. ber. vel posset dici q̄ in illa. l. verus tutor z falsus auctoritatem non simul sed sepatim prestiterunt. z ideo cuz actus cōmiscui nō fuerint. vtile nō habet per inutile separi. Ad. l. proprium. ff. cōmunia p̄dio. bene fateor q̄ seruitus est res indiuisibilis. sed ibi vendens seruitutem integram sibi z integram vicino acquirere voluit seruitus autē vicini bene est sepabilis a seruitute vendentis z ideo altera vtilis p alterā inutilē nō viciat. Ad leges autē superiꝰ allegatas. ff. de ar. l. pediꝰ z. ff. ꝺ transac. cū hi. §. si pror. dico q̄ ibi non erant duo quoꝝ alterꝫ vtile esset alterum inutile. sed vnū solum. s. transactio super alimētis in secundo casu inualida. q̄ non quesierat procur de omnibus que mandat orator. in primo casu vnum fuerat compromissum z nō duo. Sed ad hoc vltimū melior prima solutio. videtur tm̄ fallere predicta solutio in casu. ff. de fideius. l. grece. §. in omnibus. vbi dicitur. q̄ si fideiussor obligatus est in duriorem causam q̄z principalis, oīmodo nō obligatur. sz p̄m opinionē illam que exponit omnimodo nō obligatur in eo. sez q̄ extendit non contradicit.

Vile non debet per inutile viciari. ℣ Idem.

Ex eo nō debet quis fructus cōsequi quod nisus extitit impugnare. ℣ Idem.

Ex eo non debet. Pone casum in eo qui dicit decre. epistolas non esse auctenticas. q̄z nullam debet pro se allegare .xix. di. si romanoꝝ ad idem. viij. di. quo iure. Item pone casum in eo qui impugnat compositionem qui ex ea beneficium nō consequitur. s. de censi. cum olim. Item in eo qui impugnat testamentum dicēs illud inofficiosum. qui si id improbe dixit z succubuit. quicquid ex testamēto capiebat perditur. ff. de inof. testa. pap. §. memi⁹ nisse. ad idē. xiij. q. ij. q̄z prepositerū. s. de testi. p̄sentiuz. L. de his quib⁹ vt indig. l. alia ē. z dicit lex absurdum est quē redire ad id quod semel renunciandū putauit. L. de re. credi. si quis iusiurandum. z facit ad hanc regulaz. s. e. quod semel z quod ibi dixi. z qō hic dicit nisus extitit. dic cum effectu saltem quantū in eo fuit. q̄z perseueraverit. si autem simpliciter protestaretur secus esset. vt intelligit ber. predic. decre. de testi. presentiū. Item si inciperet agere vel excipere. z desisteret ante sententiam. vt probant predi. l. §. meminisse. z. l alia est. et hoc no. ber. in predi. decre. de censi. cū olim. z quod dicit hec regula verum intelligo nisi forte ex necessitate officij habuerit impugnare. nam tunc proprio nomine fructū consequi posset. hoc probatur. iij. q. vij. §. tria. ꝟ. si contra patrem pupilli. ff. de postul. l. vlti. ff. de iudi. iulian⁹ ait z melius. L. de admi. tu. vel cu. cum quedam. vbi filius preteritꝰ a matre tutoris vel curatoris instituti heredis hereditatē adeundo nomine pupilli sibi non preiudicat ad hoc. s. e. li. de elec. c. pe. §. porro. Item lz q̄s impugnet sententiam in vno capitulo. ex alio capitulo consequitur fructum. de testa. raynunciꝰ. z. c. raynaldus. z facit quod dixi. s. regu. pri. Et concor. ad hanc regulam. i. q. vij. c. i. xcvi. di. si imperator. de postul. c. vlti. z simile est quod dicitur. frustra legis implorat auxilium zc. de vsur. q̄z frustra. Item no. q̄ sicut nō debet quis consequi fructum ex eo q̄ impugnat vt dic. ita econuerso nō debet quis impugnare id ex quo fructum consequitur. xix. di. c. i. iij. q. ij. si quis testibus. iij. q. vij. cuius in agendo. de censi. cum olim. in fi. ad hoc de transact. ex litteris. z aperte. ff. de iure do. l. cum in fundo. ꝟ. z siquidem. ff. so. ma. sed si ideo. z hoc sane intelligas fm ea que dicta sunt. s. in alio casu.

Quid quid prohibetur. Pone casum in prohibito a carnibus qui prohibitus intelligitur ab omnibus qui trahunt sementinam originem. iij. di. deniq̄z. z prohibita concupiscentia per legem prohibita intelliguntur omnia mala que sequuntur ex illa. de consti. nā concupiscētiam. Item prohibita alienatione. prohibita intelligunt vēditio donatio manumissio zc. L. de rebus alie. non alie. l. vlti. ad idem de re. eccle. nō alie. nulli. item prohibito officio. z beneficium. lxxxi. di. eos. Item z furto prohibito prohibetur omnis rei alienc illicita vsurpatio. z prohibita mechia omnis illicitus concubitus prohibetur. xxiij. questione. v. penale. xxxij. q. iij. meretrices. z cui prohibetur ecclesie cōmunio z eius stipēdia prohibita intelliguntꝰ. de ap. pastoralis. in fi. ad idem. ff. de ser. expor. l. cui. Et concor. ad hanc regulam. j. e. accessorium.

Quidquid prohibetur omnia que sequuntur ex illo. ℣ Idem.

Qualis locutio duoꝝ numero est contenta. ℣ Idem.

Qualis locutio. Pone casum de consi. di. i. hoc quoq̄z ibi dñs vobiscum. duos numero comprehendit. item. s. e. li. de prebē. is cui. §. i. vbi beneficioꝝ nomine duo tm̄ beneficia continentur. itē per legez ff. de ma. testa. l. libertas. §. post annos. nam si legetꝰ libertas seruo post annos. de duobꝰ intelligatur. Item si promittitur vel legatur post dies. de duobus intelligitur. ff. de ꝟ. signi. l. inter illam. §. ita datam. itē per. l. ff. de testi. vbi numerus. vbi sunt hec verba. z. iij. q. ij. vbi numerus. contra. ff. de op. lega. l. i. vbi dicitur. q̄ si alicui legata est seruoruz optio. tres eliget. Speciale est in fauorē vltime voluntatis. vt ibi potiꝰ sequamur quoddam medium q̄z minimū. q̄z ad minus de duobus intellexit. exquo dixit in plurali. z forte de pluribus sequamur ergo quoddam medium. z sic oportet tres. vel dic vt ibi no. q̄ ibi legatꝰ fuerat equꝰ vel seruus quem fm testatoris elegerint. quos seruus legatarius optare debeat. tunc optabit tres seruos qui eligent sibi equū vel seruū legatum. z ideo tres. q̄z duo de facili discordarēt. viij. q. i. nec nouū. s. de arbi. c. i. ff. de arbi. item si vnus. §. principaliter. z q̄ hic dicit q̄ pluralis locutio est cōtenta duoꝝ numero. z verū est regulariter. z vbi codē vel alio iure nō adicitur numerus. vt in predicta. l. vbi numerus canonizata. iij. q. ij. in causis igitur z instrumentis regulariter duo testes sufficiunt. interdum tm̄ vnus sufficit. vbi. s. nulli fit preiudicium. de consi. di. iij. placuit. Et multi sunt casus in quibus requiruntur tres ad minus. Primus in depositōne pecunie. in auc̄. de fi. instru. §. si quis igitur vult. coll'. viij. item quando imperitus litterarū contrahit in scriptis. L. si cer. pe. l. vl. in instrumento de q̄ fit compatio. L. de fi. instrū. l. Oīs pater legittimat filium naturalem in instrumento publico. in auc̄. vt liceat ma. z a. §. ad hec. coll'. viij. Quando mulier fatetur se pro intercessione aliquid recepisse. L. ad vell'. antique. Quando quis vult infirmare testamentū quod facit post transcursum decēnij. L. de testa. sancimꝰ in inuentario. L. ad. l. fal. auc̄. sed cū testatoris. in priua ta scriptura vt fidem faciat. L. qui po. in pig. ba. l. scripturas. Item quinq̄z requiruntur in contractus excedit libram auri in ciuitate. L. si cer. pe. auc̄. sed nouo. z in codicillis z donatione cā mortis siliter quinq̄z. L. de dona. cā mor. l. vlti. item in testamentis cōiter septem. in testamento tamen cecidocto L. qui testa. fa. pos. hac consultissima. aliquando q̄nq̄z. vt in testamen-

to rustici. vt in municipijs z villis vbi est hominū raritas. C. de testa. l. si. Aliquando sufficiūt duo vel tres vt in testamento facto inf filios z nepotes. C. de testa. hac consultissima. item interdum requirunf ḡnij decim testes. C. de prori. fa. scri. l. vna. interdum plures. ij. q. iij. presul z c. sequen. Et no. id quod hic dicitur de plurali locutione. non habet locum in pronominibus, vt nos vos vester tc. nam vnus prelatus scribit. z ei scribitur hoc in plurali. z papa semper ō se scribit sic. s. de cri. fal. cū graui.

IMputari nō debet ei per quez non stat, si nō faciat qō per eum fuerat faciendum. ¶ Idem.

EMputari nō debet ei per quez non stat, si nō faciat qō per eum fuerat faciendum. ¶ Idem.

Pone casuz in eo q̄ debet appellationē prosequi infra annum cui nō imputatur. si per eū nō steterit. ij. q. vi. anteriorū. in eo qui debet promoueri ad sacerdotiuz infra annū cui non currit annus ipse si iusto impedimēto detentꝰ promoueri nō potuit. s. e. li. de elec. cōmissa. §. i. in eo q̄ rē emit sub pacto legis cōmissorie. s. q̄ si infra terminū pciū solutū nō esset res foret interempta z emptor in termino soluere volēs si non habuit cui solueret sibi nō imputatur. ff. de. l. cōmissoria. in fine ad idem, xliij. di. ephesijs. s. de eo qui mit. in pos. c. ij. vbi de boc. z facit C. de condi. inser. l. vlti. z no. q̄ dicit per quem non dat. qz non sufficit velle nisi ad opus procedat quantū in eo est. s. de eo qui mit. in pos. c. i. Impossibilitas ergo facti sicut a principio annullat obligationem. s. e. nemo potest. ita z ex postfacto elidit vt hic. si nō tenetur quis aliquid facere infra certum tempus nec per cum steterit licet nō imputetur. tamen post tempus tenetur. de do. z contu. cum dilecti. ff. de arbi. l. celsus. Cōsulo tamen q̄ si potest infra tempꝰ de impotentia protestet. ij. q. vi. post ap. ad hoc de ap. c. vlti. z. C. de iure emphi. l. ij. in fi. cum suis cōcor. ad id qō dixi. q̄ post terminū tenetur. contra. s. de spon. sicut. ff. de le. iij. l. ea tamen adiectio. So. vt no. in predi. decre. sicut. z vt dixi. s. eo. nemo potest. z concor. ad hanc regulam de elec. vl. c. vbi tempus datū ad eligendum non currit ei qui nō potest eligere nisi ex quo in mora fuerit petendi licentiam. ad idem de concess. preben. qz diuersitatem, quid dicens de eo qui sua culpa incidit in casuz, propter quē postea facere nō potuit qō per eū fuerat faciendum. Videtur primo q̄ sibi sit imputandū. qz regulariter quis de casu tenetur qui sequitur culpam. l. di. sepe. z. c. studeat de eta. z qualit. c. i. z quod ibi no. fa. lxxxvi. di. nō satis. z q̄ ma. ac. pos. c. i. z quod ibi no. z ff. ff. quod me. cau. l. si mulier. vbi metus illum non excusat qui sua culpa incidit in metum. In contrariū videtur per predicta iura de elec. c. vlti. de concess. preben. qz diuersitatem. ar. de pig. significante. ibi in captione tc. de spon. veniens. ij. Sed casus est specialis z dicit lex q̄ qui iniuriose vel libidinis causa inimici vel meretricis fregerit ostia si fures nō ab eo inducti postea res asportent nō tenef furti. ff. de fur. l. verum. z. l. qui iniurie. in prin. preterea deportatus si non potuit procu. dimittere bene restituitur z tamen culpa sua absens erat ff. de mino. l. pap. Item debitor propter inopiam excusatur cedendo bonis etiam si sua culpa in illam inciderit. de solut. odoardus. ff. de dolo. nam is. Satis videtur dici posse q̄ imputandū sit illi propter iura primo inducta. Hinc etiaz dixit lex non debere succurri ei qui in necessitate se posuit. ff. qui satisda. co. l. si fideiussor. vbi dicitur q̄ si reus non potest satisdationem dare vbi conuenitur. z in alio loco eiusdem prouincie dare velit. si satisdatio necessaria erat audiendus ē. si voluntaria nō qz ipse sibi necessitatem imposuit. ad idez. ff. si quis cau. l. ij. §. si quis tamen vbi dicitur q̄ qui in iudicio comparere debebat si quid est quod ei imputetur tempestate vel vim fluminis pretendere nō poterit. ar. ad b de ele. cum veteri. Ad iura in contrariū inducta respondeo z dico q̄ de cre vlti. de ele. z decre. de concess. preben. qz diuersitatem loquuntur de quadam pena canonis prodita solum contra negligentes vnde ibi culpa sine negligentia non punitur. hoc satis probat ipsa decre. qz vel dic q̄ si ex culpa imponitur aliqua pena vt suspensio. vt in predicta decre. qz vel deportatio. vt in. l. pap. tunc culpa illa vlterius puniri nō debet. ad hoc. xiij. q. ij. c. vlti. de iudi. at si clerici. alꝰ enim sequeretur q̄ suspensio idem esset q̄ priuatio. z deportatio idem quod bonoz ademptio qō esse non debet. Ad decre. significāt dic q̄ forte sine culpa sua erat in captione, z ibi etiam est alia ratio. s. q̄ primo pecuniam miserat per euz quem fidelem nuncium credebat. Ad predictam. l verum. z. l. qui iniurie. dico q̄ verum est q̄ non tenetur furti. tamen conuentus de iniuria tenetur emendare damna per illos fures illata. qz qui occasionem dāni tc. de iniur. z dā. da. c. vlti. Ad hoc quod dicitur de inope. dico q̄ impossibilitas casus hoc inducit.

ACcessorium. Hec regula sumpta est ex. l. ff. e. ti. cū principalis. z. l. i nihil dolo. §. cū principalis. Pone casum in principali destructo. qz dicitur destructum z accessorium. xvi. q. vij. z hoc diximus. Item si causa principalis. s. matrimonij. cōmittitur. sic z accessorij. s. dotis. de do. post diuor. resti. de prudentia. Item si non tenet cōtractus nec ipsiꝰ accessorium. C. de legi. non dubium. concor. de fo. compe. si diligenti. de offi. dele. prudentiam. §. vi. in fi. de fi. instru. inter dilectos. ad fi. s. e. li. de rescrip. c. i. z. c. pe. z optime per decre. s. de of. dele. si super gratia. vbi potestas executorum datoz ad gratiā non pit re integra morte concedentis sicut nec gratia, qz potestas illa accessoria est ad gratiam. z de rescrip. cum ex officij. vbi sicut nō prescribitur visitatio nec procuratio ratione visitationis debita. contra. s. de iureiuran. debitores. z. c. cum contingat, vbi de boc. z. s. e. li. e. ti. licet. vbi tenet accessorium z non principale. So. illud propter anime periculum quod eueniret si nō seruaretur iuramentum. z dic vt in predi. decre. cum contingat. Item contra C. de epi. au. auc. liberi furiosi. vbi tenet legatum z non testamentum vel heredis institutio. So. illud speciale in odium filioz qui contempserunt patrem, vt no. ber. in predi. decre. inter dilectos. Item cōtra. C. de delui. pig. l. intelligere. vbi sublata psonal i remanet hypothecaria. sed dic vt ibi. qz non fuerat sublata psonalis pacto sed tempore z personalis tollitur spacio. xxx hypothecaria spacio. xl. annoz, z ideo sublata psonali tempore adhuc remanet hypothecaria per x. an. C. de prescriptio. xxx. an. l. cum nouissimi secus si pacto vel alio modo vt. s. dixi. Item contra. C. de predi. mi. l. z si is. vbi qui desierat esse curator vendidit rem minoris, z sic nō tenuerat venditio valet tamen obligatio de euictione. So. Iz nō tenuerit venditio quo ad pupillum vel minorem tenuit tamen quo ad illum curatorem olim. z ideo cum quo ad ipsum tenuerit principale. non mirū si tenet accessoriū. Item contra. C. si aduer. ven. l. i. z auc. sacramenta. dic vt. s. item. ff. qui. mo. vsufr. l. qui ramē. in prin. z. l. pre. ff. de fideiusso. l. generaliter. sed illa sunt specialia. Item no. ac. C. de pac. l. pacta que cōtra. q̄ in pactis que fiunt preter legem tenet accessorium z non principale. in his que fiunt sm legem vtrūq; in his que cōtra neutrum. C. on cor. ad hanc regulam. ff. de pec. leg. l. ij. z. ff. de penu. leg. l. ij. vbi dicitur q̄ perempto principali perimitur accessoriū.

QVi tacet consentire videtur. ¶ Idem.

QVi tacet consentire videtur. ¶ Idem.

QVi tacet nō fatetur sed nec vtiq; negare videtur. ¶ Idem.

QVi tacet nō fatetur sed nec vtiq; negare videtur. ¶ Idem.

QVi tacet. Pone casum. liij. di. si seruꝰ. ij. s. de presump. nōne. ff. soma. l. ij. §. voluntatem. vbi dicitur, q̄ pater agens de dote filie de ipsius voluntate videtur agere si filia nō cōtradicat. Et nota. q̄ qui tacet interdum consentit. vt hic z in supradictis iuribus votum emittit. xxvij. di. c. i. z similatur. lx. di. si forte impunitatem promittit. xliij. dist. sit rector. offert. xx. q. ij. c. i. occidit. xliij. di. ephesijs. est contumax. lxv. di. c. vlti. interdū nec consentit nec ꝺdicit. j. c. pri. z dic vt ibi stari dicā.

QVi tacet. Nec regula sumpta est ex. l. ff. e. ti. l. qui tacet. Et no. q̄ tacere est quoddam medium inter expressam voluntatem z expressam contradictionem. Pone ergo casum in eo cōtra quem fertur sentētia qui tacens nō habetur pro consentiente nec pro contradicente infra x. dies. infra quos semper appellat. ij. q. vi. anteriorz. Item pone in prelato qui tacet ex causa. puta propter scandalum. s. de prescrip. nihil pdest. de cogna. spi. super eo. de iureiuꝝ. mulieri. Item pone sm accur. in tributoria. nam si seruus cōtrahit domino cōtradicente tenetur de peculio tm̄ z deducitur quod debetur dño. ff. de pecu. si quis seruū. §. etiā si eo exp̄sse volēte tenef qō iussu insolidum. ff. quod iussu, l. i. vbi autez scit z tacet. tenetur tributoria z sic non insolidū. nec deducitur sibi debitum. ff. de tribu. l. i. §. scientiam. ff. de exercito. l. i. §. sed in his. Prima regula fallit. xxvij. di. c. i. liij. di. si seruus. xx. q. ij. c. i. s. de presump. nōne. s. de iura. calū. c. vlti. in fi. s. e. li. de confes. si post prestitum. ff. soluma l. ij. §. voluntate. ff. de lib. agnos. l. i. §. penam. ff. loca. Item quez queritur §. qui pro impleto. z vbicūq; tacitum pactum inducit a lege. ff. de pact. l. qui in futurum. Secūda fallit in eo qui tacet verbo sed cōtradicit facto vel signo. lxxiij. di. c. i. Item in episcopo qui tacet cōmonitus a vicinis episcopis qui habetur pro contumace. lxv. di. si forte. Item in his in quibus requiritur expressus consensus vt in adulto qui cathetizatur. de conse. di. iij. cum pro paruulis z in seruitute imponēda. ff. de ser. pre. l. initium. z in procuratore constituendo. ff. de procu. l. filiꝰ. §. initiū. z in furto. ff. de fur. qui vas. §. vetare. z soluendo matrimonia. ff. de ri. nup. in eo iure. §. deinde. z expresse debet testatoz nomen heredis dicere C. de testa. iubemus. Item in casibus no. ij. q. vij. pleriq;. quid ergo in his dices. nūquid tacens habebitur pro consentiēte an p contradicēte. So. dicunt quidam q̄ regulariter tacens habebitur p consentiente. facit ad hoc. s. regula. pri. fallit in casibus supradictis. vel dic secundo q̄ aut est tale factum quod fieri nō potest me prohibēte. Pone casum. liij di. si seruꝰ. z tunc taciturnitas habebitur p consensu. Fallit in casibus supradictis. aut est tale quod fieri potest me contradicente. Pone casuz ff. de contraben. emp. rem alienam. z tunc taciturnitas non obest. nam dicit regula iuris. culpa caret qui scit sed prohibere nō potest. ff. e. l. culpa. sm io. qui hoc no. xxvij. di. c. i. z ber. de psump. nonne. vel dic tertio q̄ in facto cōcupiscibili honorabili z meritorio taciturnitas habetur pro consensu vt in primis iuribus. In facto autē q̄ nō est concupiscibile honorabile z meritoriū sed onerosum. necessarius est expressus cōsensus. sic est q̄ quis assumit procuratoris officium q̄ res sua seruiat. vt in scrūdis iuribꝰ sm inno. qui hoc no. in elec. in genesi. quod vez puto b addito q̄ vbi ius in penā statuit quem tacentem haberi p consentiente vel confesso sic habebitur licet factū sit onerosum. exemplifica p decre. de iura. calū. c. vlti. in fi. z. s. e. li. de confes. si post prestitū. cum si. Concor. autem ad hanc regulam. l. ff. cōi. di. l. sabinꝰ. vbi socius patiens habetur p consentiente q̄stum ad hoc. qz non agit ad demolitionem. z sic quo ad hoc habetur pro consentiente. agit tamen ad interesse. z sic quo ad hoc habetur pro contradicente. z veritate considerata tacens nō loquitur. z sic nec ꝓtradicere videtur. huiꝰ autem veritatem videre potes per solutiones superiorez sil' iunctas.

Inspicimus. Hec regula sumpta ē ex.l.ff.e.ti.l.in obscuris inspici. Pone casum in viro qui contraxit cum vidua z longo tēpore habitauit cum ea illa dicit se incognitam in hoc obscuro presumit cognita. quod est verisimilius.xxxiij.q.i.si quis acceperit. Itē cancellata vel obscurata littera nominis presumitur ibi illam litteram fuisse de qua est verisimilius. de fi.instru.inter dilectos. Itē in dubio verisimile ē filiū iuste exheredatū .L. de inoffi.testa.aut. nō liceat parenti.hic autē repete quod dixi.s.e.ti.in obscuris.

Is q in ius. Hec regula sumpta ē ex.l.ff.eo.ti.qui in ius. Pone casum in pacto. qz eo dez vtetur successor quo p̄decessor.xviij q.ij. cleutherius. Item conuenit successor per rescriptum impetratum contra predecessorem.s. de fo.compe.dilecti. de b de rescp. significauit. Item pone in herede qui nō vsucapit quod nō vsucapiebat defunct⁹.ff.de diuer. z temp.prescrip.l.cum heres.quod dic vt dixi.s.e.cuz quis in ius.heres enim successor est iuris. Hec regula fallit.ff.de proba.l.procula.vbi illa procula fideicōmissum.quod compensare potuisset cū testatore.cum heredibus nō compensat. Item fallit vbicūq; morte defuncti cōfirmat donatio.ibi enim nō peniret heres. L.fami.her.l.filie. Itez in casu.ff. ad.l.fal.repetun. Item fallit in conuentionibus vbi ex persona successoris mutatur forus.hinc est q clericus etiam in ciuilibus z patrimonialibus conuenitur coram suo iudice.xij.q.i.nullus episcopus.de fo.compe.cum sit.z.e.si diligenti. Item fallit in casu.s.e.li.de iurepatro.c.vno.vbi ecclesia que succedit laico patrono habet sex menses cum tamen ipse laicus solum quatuor habeat. Item legatarium legatū acceptare non potest pro parte.z pro parte respuere si tamen decedat pluribus relictis heredibus vnus heres pro sua parte poterit acceptare z alter pro sua respuere.ff.de le.i.l.legatarius. Et est ratio hui⁹ regule quare eodem iure vti debet qz plus iuris habere nō potest.qz nemo plus iuris zc.j.c. nemo potest.cum si.min⁹ non.qz heres censetur eadem persona cum defuncto.successor cum predecessore.patet ergo idem ius vtriusq;. Et nota.q dicit eo iure.qz non eo priuilegio ex sui persona si personale fuerat predecessoris priuilegium.vt.s.e.priuilegium. cum suis concor.idem dico de pacto personali.s. de transac. de cetero.z s. de p̄ben.nisi.cum si.z facit hec regula ad ea que no.de preben.tuis.

Presumitur ignorantia. Pone casum.lxxxij.di.posuisti.in fi.fm q ibi tacet littera. de sen.ex.si vo.ij.z.ff.de proba.l.veri⁹.contra .xvi di.q dicitis.i.q.i.si qui a simoniacis.ix.q.i.ordinationes .xxxiij.q.ij. in lectum.s. de elec.innotuit.cum si.in quibus iuribus dicitur q non presumitur ignorantia sed potius scientia. Io.dic vt no.de postu.c.i. in.iij.glo. de cōsti.c.ij. vt in predi.c.lxxxij.di.proposuisti.q circa ea que publice fiunt presumitur scientia nisi probetur ignorantia circa ea que fiunt occulte presumitur ignorantia nisi probetur scientia vt hic. Et scias q hec regula vera est in his que quis scire vel indagare non tenet.in his autem que quis scire vel indagare tenetur habet locum sicut in eligendo prelato.lxi.di.c.ij. viij.q.ij.dilectissimi.de ele.cum in cunctis. z ideo ibi presumitur scientia nisi probetur ignorantia. vt.e.ti. inportuit Id hoc est q dicit.l.q magistrat⁹ tenetur de idoneitate tutoris vel curatoris quam nominauit inquirere z ideo imputatur ei si idoneus nō est. L. de magi.conuen.l.pe.z per totum. z illud quod hec regula dicit presumitur.est autem huius virtutis hec presumptio. vt trāsferat on⁹ probandi in aduersarium. vt.s. dixi. z idem est in aliis casibus qui no. vi.q. vlti. actor.s. vt eccle.bene. vt nostrum. Itē no.q ignorantia trib⁹ modis probatur. Uno modo per sacramētū. z sic probo in veritate me ignorasse. de sen.ex.si vero.ij. de excep. pastoralis.s.e.li. de elec. vt circa. z tunc demū admittitur probatio hec cū est probabilis. vt no.in predi. c.proposuisti. Secundo quādo probatur id ex quo necessario sequitur me ignorasse. puta me nunc anniculum vel furiosum iij.q.ix. iudicas. de succes.ab intesta.cum dilectus. Tertio quando probatur id ex quo nō necessaria se verisimiliter sequitur me ignorasse. puta me tūc absentem fuisse. z hoc dicere voluit io.i.q.i.si qui a simoniac'. z licet in facto proprio probabilis interdum sit ignorantia. vt.xxxiij.q.ij.in lectum. probabilior tamen in alieno ff. pro suo.l.vlti. quod dic vt no.i.q.iij.§. notandum. z qz ignorantia iuris precipue naturalis non excusat. qō dic vt no.in predi.§.notandum. de tali ignorantia nō loquitur hec regula cum ibi par sit pena scienti z ignoranti.xvi.q.i.si cupis. L. de in ius vo. l.ij.

Locupletari. Hec regula sumpta ē ex.l.ff.eo.ti.l.in iure nature Pone casum.xvij q.vlti.c.vlti.s. de dona.apostolice.vbi nō dicat monasterium cū iactura cathedralis ecclesie.ff. de condi.inde.l.naturaliter. in fi.z.l.se. vbi si pupillus accepit mutuū z locupletior inde factus solvit.nō repetit.z emens a pupillo sine tutoris auctoritate si ex sua pecunia locupletior factus est pupillus cum post puberratem agentem excepcione repellit. L. de vsuca.pro emptore.l.vlti. z cōcor.xcix.di.ecce.xij. q.ij. bone rei.xi.q.iij. si qs vero.xiij.q.v.deniq; xxij.q.ij. primū. in pn. L. de epi.z cle l.si quis pbr.z.s. de penis.sūa. vbi sunt hec verba. z ideo priuilegium interpretamur ne alteri enorme preiudicium afferat. de v. sig quid per nouale.ix.q.iij. nunc vero.xxv.q.ij. de ecclesiasticis. de consue.cum olim.in fi.cum si.hec regula fallit in prescriptionibus z vsucapionibus vt per te vides. z in excep.non numerate pecunie que si infra debitum tempus non opponitur, locupletatur petēs cum aliena iactura. L. de non nu.pecu.l. in contractibus. Itez in expensis factis in re aliena. ff. de do.excep.l. paulus. sed vbi ē auctoritas iuris nō potest dici iniuria .xxiij.q. iij. qui peccat. Quid ergo hic dicit iniuria vel iactura. expone vel pro z. sic. lxxxvij. distinctiōe.c.i. de fo.compe. diligenti .L. de v sig.l.pe.z ideo etiam p̄ di.l.iure nature.ff.e. ti. vnde hec sumpta fuit. dixit detrimento z iniuria z cauti⁹. Lōcor.ad hāc regulam.ff. de ser.ru. p̄.l.imperatores. in fi. vbi aqua de publico flumine ita dom̄ō ducī p̄mittitur si sine alterius iniuria id fiat. ad idē.ff. de ser. vr.p̄.l. fistulam. L. de ser.l.vlti. in fi. cū si. ex quibus p̄batur q etiam in meo facere nō debeo quod noceat in alieno. Contrarium tamen p̄bat ff. de dā. infec.l.fluminū. §. vlti.l.pculus.ff. de aqua plu.ar.l.i.§. deniq; qz dici solet cum facio aliq̄d in meo. ex quo alij nocco aut imitto in alienū vel op⁹ facio z tunc nō licet. vr.ff.e.si ser.ven.l.sicuti. §. aristo. z.l.te statrix. aut non imitto. nec opus facio in alienū z tūc aut id dolo facio vt noceam alteri z tunc p̄hibeor, aut nō facio dolo sed eo solo p̄posito vt mihi p̄sim. licet p id alij noccam z tunc p̄hibeor.ff.d aqua plu.ar.l.i §. deniq;. cum suis concor. z facit ad hoc quod no.xi.q.iij. si quis vero de aucto. z vsupal.c.iij. z q dicit hec regula iactura intelligas enorme. nam priuilegium bene affert iacturam licet enorme inferre non debeat de b.xxv.q.ij. recepta. de v.sig. olim.ad b. L. de p̄ci.imp. offe.l. q̄riēs.

Penis. hec regula sumpta est ex l.ff.e.ti. factum cui. §. in penalibus. Pone casuz in iudice qui ira pronūciauit temere accusasti calumniatorem nō pronunciat.ij.q.iij.§. notandum. Priuat⁹ a collegio doctorum nō p̄petuo. sed temporaliter priuatus intelligitur. de consti.ex litteris. Tutor remotus non expresso an propter an p̄ter culpaz, remotus intelligitur p̄ter culpam.ff. de suspe.tu.l.hec enim. §. i. concor. de pe.di.i. §. pene. s.e.li. de elec. statutum.ff. de pe. si p̄ses. z ex hac regula z eo quod dixi est ar. q in dubio p̄sumitur cessatio electionis facta nō vicio p̄sone sed electionis modo. z sic addi potest ad decre. de elec. sup eo. vt ibi no. p compo. nam etiam iudice pnunciante q vim feciſti de puta intelligitur. vt in p̄di.ll. si p̄ses. z l. pe. Et nota. q hec benigna interp̄tatio fit in multis. Primo q ex multiplici pena exp̄ssa eligimus mitiorem. l. di. eos. xxiij. q.i. si quis dederit, Item qz si verbum p̄t imporare penam p̄petuam z temporalem. eligimus temporalem. xxxiij. q. iij. non oportet. §. saluo eo quod habes. l. di. c.i. z. s. de consti. ex litteris. p ber. z moder. z p accur. ff. de postu. puto. §. i. Item qz de penis nō arguimus ad similia. qz pene nō excedunt p̄ium casum. de pe. di.i. §. pene. Item vbi est tale verbum puniantur puniatur intelligimus p sententiā non ipso iure. de ele. c. quia p̄ter. nisi ibi essent verba que aliud saperēt puta ipso iure vel eoipso. s. e. li. de elec. q̄s sit. in fi. licet ibi gar. cōtra. sed p̄mū credo fm guil. Item qz in dubio mitiorem casum eligimus. ff. de suspec. tu. l. he enim. z. s. dixi. An iudex possit penas moderari. no. ij. q. iij. §. notandum. in glo. que incipit. vt tertia.

Benignior. dicit canon. Illa digniora sunt imitatiōe que sunt excellentiora pietate. ix. di. c. vlti.

Interp̄tatio. de multiplici interp̄tatione vide quod no. xi. q. i. §. ex his omnibus. z de postu. c. i.

Facienda. ratio. qz odia restringi z fauores cōuenit ampliari. s. e. odia. cum suis concor.

Actus legittimi. Hec regula sumpta est ex l. ff. e. ti. actus legittimi vt emācipatio acceptilatio hereditatis aditio serui optio tutoris datio zc. per quam exemplificari potes hanc regulam. Item exemplum pone in sententia que nō debet ferri sub cōditione. ij. q. vi. biduū. Item electio vel postulatio nō dz fieri sub cōditione. s. eo. li. de elec. in electionibus. Itē matrimoniū nō p̄rahitur in diē. xxxij. q. ij. solet queri. s. de p̄di. ap. c. vlt. §. xvij. di. c. vl. lxxxvi. di. tanta. x. q. iij. vnio. in fi. in quib⁹ excōicatur q̄s vsq; ad duos mēses. Io. ibi sunnik excōicatio p remotione a sacramentis. excōicatio enim dz esse p̄petua. x. q. i. qz sacerdotes. ex ponim⁹ tū p̄petuam. i. donec penituerit. xxvij. q. i. de viduis. f. rū. qz p contumacia ferk. facit. s. de p̄sti. ex lris. Item §. s. de elec. cum in veteri vbi eligendi p̄tās in certum tēpus fertur. Io. electio est ille act⁹ legitimus q non recipit diem. vbi non p̄t canon sibi aliquē in p̄latum vsq; ad festum resurrectionis vt hic. sed potestas eligendi nō est act⁹. z ideo datur in temp⁹ vt ibi. nā z p̄cu. datur ad temp⁹. s. e. li. de p̄cu. si quem sub ea. hinc est q etiam de iure cōi tpa ad eligendu; sunt tarata. de ele. ne p defectu. de concess. p̄ben. c. ij. s. e. li. de iurepatro. c. vno. cum si. Itē contra. vij. q. i. pastoralis. s. de fil. presby. veniens. vbi p̄latura ecclesie dari videtur ad temp⁹. so. vt ibi no. in vlti. glo. Item contra. qz ma

trimoniū licet nō recipiat diem vt. §. recipite tñ cōditionē. de condi. ap. super eo. Ho. veritate inspecta nondū est matrimoniū vbi nō interue/nit purus cōsensus vt ibi patet. imo nec spōsalia. vt. §. c. li. de spon. c. i. in fi. Itē contra id quod. §. dixi de donatione tutoris. instī. qui da. tu. pos. §. ad certum. vbi tutoris datio diem recipit. so. qō. §. dixi habet lo/cum in tutore dato a iudice. secus si a testatore. vt in pdi. §. Item ad id ℨ. ff. ō tute. l. muto. §. pe/nulc. vbi datur a iudice sub conditione si satisde derit. z illa si satisdede/rit pura est z facit qō ha/bes. §. de ele. significasti Et nota. q sicut hi actꝰ nō recipiunt cōditionez vel diē. sic nec disunctio nem vt in predi. c. in ele ctionibꝰ. z. e. ti. vt quis duas. Itē nota q regula ista indistincte loquitur de actib legittimis q non recipiūt cōditionez nec diē lex autem stricti⁹ dixit. Actus legittimi qui conditionē nō reci/piunt zc. q. d. aliqui sunt qui recipiūt z aliqui non. z loquitur ipsa. l. in actibus qui nō sunt sunt cōtractus sed quasi. ꝓtractus enī bene recipi/unt conditionem. ff. de contraben. emp. l hec venditio . z sic etiā potest solui id quod. §. dixi de matrimonio fm lau. gof. z ber. qui ℔ no. de con di. ap. super eo. in prin. z facit ℨ. e. contractus.

Remel deo dicatū. Pone casum. xvj. q. ij. nulli. §. de relig. do. ad hec. ff. de reli. z sum. fu. l. si quis sepulchrū. §. i. ad idem. xix. q. iij. qui se/mel. de conse. di. i. ligna z. c. vestimenta. de fo. cōpe. conquestus. de rer. permu. mancipia. C. de sacrosan. eccle. aucē. ꝓterea. z habet locuz hec re/gula nō solum in re ꝓpria sed etiam in aliena consecrata. vt si aurifaber habebat calicem quē episcopus cōsecrauit amplius nō redderur aurifi ci calix ipse sed eius estimatio. z est casus specialis in quo ꝓuak quis re sua. xiij. q. vi. comꝑmue. z quod dixi in calice idem ē in qualiber re in animata sec⁹ autem in animata pura in seruo. z sic nō est contra. liij. di. frequens. z. c. se. ratio est quam ibi no. ioh in predi. e. comperimus z ber. in predi. decre. de reli. do. ad hec. qz res animata. §. homo delict p mittendo se consecrari. inanimata vo non. z est si. vij. q. i. episcopus in dyocesi. z. ff. de acqui. pos. si rem mobilē. z. l. pomp. in pn. z hoc quod ℔ dicitur intelligas in eadem forma. qz ob redemptionē captiuorum vel vrgentia debita calices z vasa alia ecclesiastica vendi possunt etiā laicꝰ conflata tñ z minuta. x. q. ij. ℔ ius. Item no. q dicit dicatum. qz bona ecclesie nō dicata vel consecrata bñ transeunt ad humanos vsus z etiā serui ecclesie venduntur vel donantur laicis etiam ad seruiendū. xij. q. ij. ecclesiasticis. ar. cōtra. de rerum permu. c. iij. dic vt ibi. Itē no. q di/cit ad vsus. qz nō solum in dominū laicoꝝ sed nec etiam in vsum trāsi re debent res deo dicate. ad idē de ꝑse. di. i. vestimenta. ne vltio que bal thasar zc. vt ibi.

g Humanos. i. seculares. i. secul rū personarū. ad idem. i. di. c. i. xij q. ij. quecunq; diuinis z humanis. de resta. cū esses. hoc dico. qz ad vsus cleri/coz bene possunt reduci. de conse. di. i. ligna. Alibi sumitur humanus ꝓ humili. l. di cos. xxiij. q. i. si quis dederit. xxiij. q. ij. latorē. in fi.

b Transferendū. adde quod dixi. §. c. priuilegiū.

Non prestat impedimentū. Pone casum in matrimonio qō non te/net qō non prestat etiam impedimentū secundo. xxxi. q. ij. si vez. in electione que nō tenet. §. de elec. congregato. in stipulatiōe que nō tenet ff. de v. ob. si dari stipuler. Vides tñ circa matrimonium q sponsalia q sunt nulla ꝓter affinitatem vel consanguinitatē prestant impedimen/tum in ꝓsanguineis alterutriuz ex publice honestat' iusticia. rō est. qz publice honestatis iusticia inducit ex solo consensu. vñ ex quo sunt ali/qua ex cōsensu licet als sint nulla. inducit publice honestatis iusticia. si autem esset nulla ex defectu cōsensus. nō inducitur. §. e li. de spon. c. i. sicut z impedimentū affinitatis inducitur etiā p illegittimū coitum. xxxv. q. iij. de incestis. Circa electionem etiā vides q electio que nulla ē secundam impedit. §. de ele. auditis. quod nō prosequor. sed dic vt ibi. Item in denūciatione noui operis que siue fit iusta siue iniusta impe/dimentū prestat futuro edificio. §. de no. ope. nun. c. i. ff. eo. ti. l. i. in pn. Idem etiā in ap. que z si ex falsa causa sit interposita dum tñ probabili tali que si foret pbata debeat reputari legittima. ea interposita nihil est innouandum. ij. q. vi. appellatiōe. Itē in litteris pape per mendaciū im petratis que lz sint nulle q ad iuris effectum prestant impedimentum alijs impetrandis si de eis mentio nō fiat. §. de rescrip. ceterū. z. c. ex p/te. fm gof qui bocno. de despon. impu. litteras. sed ber. in hoc vlt. ℨ. §. de rescrip. ex tenore. in glo. i. in fi. p decre. de ꝑsir. vti. vel inuti. bone. Et no hanc regulā verā nisi in penā aliquis prohibeat. hoc dico ꝓter ma leficia que nō ſortiunt effectū a iure z tñ impedimentū prestant ꝓmouē dis. l. di. c. i. §. et. iij. inter dū matrimonio. ℨbendo. iuxta ea que no. xxiij q. ij. §. q℔q℔. z §. de pe. z re. qui pbim. z est si. quod no. C. de legi. non du biū. habet enim p infecto qō contra iura fit. x. di. vides. vbi de ℔. z ℨ. e. q contra ius. z ibi dicā. z q dicit nō ſortit effectum. dic a pncipio vel ex primo facto. qō dic vt dixi. §. e. nō firmat.

Ali licet. Dec regula sumpta est ex. l. ff. e. ti. non debet cui plus licz quod minus est non licere. z fallit hec regula in casib⁹ ibi no. Pone casum. ꝓbz in missa conficit corpꝰ xpi quod maiꝰ est. bene g̃ pōt bñ dicere ꝓp'm qō est minus. xcv. di. ecce. Itē concessis decimis laborum qō maius est z noualiū qō minꝰ est. §. de deci. ex pte. iij. Item cui cōces/sum est testari. puto filiofamilias in peculio castrēsi g̃ z donare cā mor/tis. ff. de dona. cā mor. l. tā his. cōcor. xij. q. i. precipim⁹. cui cōmittū tur aīe z res eccl'ie. z. §. de dote post diuor. resti. p vestras. cui cōmittit vxor corpus bñ pōt cōmittere dotē. Et no. q istud ē vnū breuardum cui licz plus z minꝰ. Aliud qō lz maiori z minori. xcv. di. illud supfluū. aliud negādo cui nō lz minꝰ nec maiꝰ. de sen. ex. cū illoꝝ. z qō nō licet i miori nec in maiori. de elec. cū in cūctis. vbi de ℔. ℨ ad hāc regulā. §. e. li. ō ꝓb.

Qui prior est tempore potior ē iure. ¶ Idem.
Cui sentit onꝰ sentire debet cō/modum z econtra. ¶ Idem.
In re communi potior est cōditio cui de nō sacdotali. Ho illud facit forma mādaꝰ ti. z eodē mō rñde ad. c. e. ti. cū in illis. §. vl. z fa/cit qō dixi. §. c. plus sꝑ. Item ℨ. de ꝑse. di. ij. cō/perimus. sed illud spāle ꝓter vnionē. z sic etiam rñdet ad. l. ff. ō admi. tu. cū qrit. Nā pupillꝰ pōt oīa noīa q fecit tutor re/spuere. sed non quedā re spuere z quedam approbare. Item cōtra de transac. c. vl. vbi ꝓmittitur transire ad maiorē dignitatē sed nō ad minorem. Hol. vt ibi no. in glo. penul. Item ℨ. xxxiij. q. ij. latorē. vbi pōt excōicare sed nō oblationē da/re. ad idem. xxij. q. iij. miror. Itē ℨ. de cornea. c. i. de rap. c. ij. vbi cōcedit penitentia z nō sepultura. Holu. vt no. in predi. c. de cornea. qz regula/riter est qō hic dicitur. nisi a minore phibeatur ex cā vel vt cōsulatur vi/tijs vt ibi vel ob aliā causam. Itē ad negatiuaz. ℨ. xxxvi. di. qui eccleſia/stica. z. i. q. i. si qui episcopi. vbi qui iniuste ordinē contulit priuak col/latione illius ordinis sed nō minoris vel maioris fm ber. lz hugo ℨ. sed §. sicut plus quantitate nō semp includit minus. sed nō semp vt dic vt. §. pri. dixi. Plus ergo qualitate includit minus. sed nō semp vt

Qui prior est. Dec regula sumpta est ex. l. ff. e. ti. quotiens vtriusq; Pone casum. In iure cessionis z subscriptionis. xvij. di. c. vl. ibi pre/ponitur post ordinatus in assecutione prebēde qui ꝑmo impetrauit. §. e li. de ꝓben. eū cui. Et duobꝰ emptoribꝰ vel donatarijs preponitur in rei venditione ille cui res prius tradita fuerat. C. de rei vendi. quotiēs in prin. z in fi. Sed quare in hoc vltimo casu prefertur ille cui fuit pri/mo res tradita z nō ille cui primo vēdita vel donata qō esse deberet fm hanc regulam. Ho. hec regula locum habet in bis quoꝝ vtriusq; par ē causa. vt in predi. l. quotiens. ff. e. ti. sed post venditionē quis remaneꝰ dñs vendendo. ergo z tradēdo. sēdo potior est causa secūdi vt ibi. hoc p batur. C. de here. vel ac ven. l. qui tibi. tenetur tñ ꝑ exemptio quāta sui interest vt ibi. sed per lras papales quis statim ē canonic⁹. z ideo in eis attendim⁹ datā. vt in pdi. decre. cū cui. z facit qō no. de spon. duoꝝ c. vl. in. i. glo. Et no. q hec regula locū habet in cōtractib z in his que duoꝝ voluntate dependent. sed in legib z ꝓstitutionib que pendēt ex vni⁹ voluntate reuocat posterior priorē. Idē in testamentis eadē de cā. qz ex vnius voluntate dependēt. Ad primū de cōse. di. i. c. vasa. de cog. spi. c. i. ff. de legi. non est nouū. Ad sēm. xij. q. ij. vltima volūtas ff. de legi. si mihi. Ad primū ℨ. xxxij. q. ij. hoc ipsum. in fi. z. l. di. dño sancto vbi dicit. q potiꝰ stam⁹ antiquo iuri qꝫ nouo. sed dic vt ibi. z vt §. dixi Dec regula in his locū bz que par ius habēt. nam priuilegia ꝑsiderant nō solū ex tpe sed ex causa. ff. de priui. credi. l. ꝓuilegia. hinc est q recepꝰ aucte aplica prefertur oībus etiam receptis alioꝝ aucte. §. eo. li. de ꝓben. hi q. Et creditrix dotalis ꝑferē etiā quibusdā anterioribꝰ creditori bus non tñ filijs ex priori mrimonio. q agunt de dote materna. C. qui

Quipo. in pig. ba. l. vlti. z ibi de hoc. z plene per ra. in sum. e. ti.
Cui sentit onꝰ. Dec regula sumpta ē ex. l. ff. e. ti. l. fm naturā cuiusq; rei. Pone casum in clerico qui ꝓter lapsum detrudit in monasteriū ad pniam pagendā. qz res eius ꝑficient monasterio. xvi q. vi. de lapsis ad idē. §. de sepul. c. i. ibi sint cōsolantiū socij zc. z. C. de fur. z ser. cor. l. vl. §. sed cum in secta. vbi cōmodatari⁹ si furtiue ab eo surripiat res cō/modata z agēs furti ꝑsequat penā a fure. penā ipsam non restituit dño ne sit dāno tñ modo dedit⁹ q rē cōmodatā accepit sed liceat etiā lucrū sperare. In secto dicto ibi. s. ecōtra pone casum in ꝑsono q defensare dz eccliam. xvi. q. vij. filijs. in clerico q officiare dz eccliam. de ꝓben. signi/ficatū. z dicit lex nō ē ferend⁹ q lucrū amplectit. onꝰ autem subire recu sat. C. de cadu. tol. l. vna. §. p secto. in fi. Cōcor. ad hanc regulā. vij. q. i. ibi. xij. q. ij. charitatē. cū suis cōcor. z. ℨ. e. rōni. ff. de peri. z cōmo. rei vē. l. id qō post. Et no. q hec regula fallit interdū rōne etatis vel ꝑsone. inter dū rōne nature ℨctuū. interdū ex spāli pacto. Primū patet. C. de legi. tu. l. vl. in fi. ibi enī minores licet ad tutele ḡuamen nō veniāt successiōis emolumentū nō amittunt. z instī. de legi. tu. in fi. ibi dicit tex. plerūq; vbi successiōis est emolumentū ibi z onꝰ tutele dz esse. Ideo aūt dixim⁹ plerūq; qz si fetus impubes manumittit ipsa ad hereditatē vocat cū alio tutor sit. Secundum patet ex. l. ff. pro socio. l. de illo. z. l. non ob eam. ibi enim nō fit compensatio emolumenti qō socius attulit societati dā/no qō intulit. imo eo nō obstante dānū emendare tenet. z est rō vt dixi natura ℨctus. contrahit enim societas tñ ob lucrū. Tertiū patet. ff. de pac. do. l. familie. ad idem. C. fami. herc. l. lz ad hoc. §. e. li. de pac. c. i. z vlti. Itē fallit vbi ex cā quis phibet ab emolumento lz onꝰ habeat. sicut in iudice q nihil a ptib⁹ dz exigere nisi expensas moderatas cū pficiscit p causa nec tunc illas si partes notabiliter paupes sunt. §. e. li. ō rescp. statutum. §. insup. z. §. sequen. z ideo in si. Et concor. ad hanc regulaz eadem decre. §. assessorem. dñs io. an.

In re communi. Pone casum in duobus coniugatis. quorum vno vouere volente z altero prohibente potior est causa prohib/bentis. xxxiij. qōne. v. c. i. Item vno prohibente ne procedatur

per viam cõpromissi potior est ipsius cõditio. ℞. de ele. quia ppter. ibi vi ce omniũ. Item duoby cõmunẽ habentiby parietẽ alterũ potest destrue re z reficere altero prohibente ff. de ser. vrb. prę. parietem. z fuerant hec verba. l. ff. cõmuni. di. l. sabinus z ibi de hoc z fallit hec regula in casibꝫ ibi no. primo quãdo non interest socij puta quia lucrũstare vult vel de pingere. ff. de ser. vr. prę. l. quidã ibertus §. parietem. vel vult scalas in rta parietez ponere. vt. e. ti. l. fistulam. in fi. secun do quando ad hoc queri ta est vt opus fiat. ff. com muni. di. si edes. Item qñ edificium reficeret. C. de edi. priua. si vt proponis ff. de dam. infec. si ediby. z. l. in reficiendo. Item re ligionis fauore vt ibi se peliri velit. vt. ff. de reli si plures. vel in cõmune sepulcrum alium mittere insti. de rerum. di. §. religiosum. ℣. in commune. Item cum donator rẽ communem habet cum donatario. C. de dona. sancimus. §. ne autẽ ac cur. z scire debes aliquid esse commune vt singulis aliquid vt collegio. vt tetigi. s. e. quod omnes. z habes ℞. de consti. cuz omnes. Johan. an. a. ℣ Prohibentis. quia volens non solum dñs est. vt in prędal. l. si partem. ff. de ser. vr. prę. io. an.

CONtra eum. Hec regula sumpta est ex l. ff. e. ti. l. in contrahẽda vẽ ditione. Pone casum. in dicto testis. cuius interpretatio fit contra p ducentem. ℞. de proba. in penitentia. Item per. l. ff. de contraben. em. l. labeo vbi obscuritas pacti nocet venditori qui legẽ apertius dicere po tuit. ad idem. ff. de pac. l. veteribus. vbi plene de hoc. Contra. ff. de iud. si quis intentione. So. illud in iudicijs hoc in cõtractibus. sed ad hoc ℣. s. e. cum sit obscura. sed ibi solue. Item ℣. ff. de contraben. emp. si ita distrahatur illa aut illa res quam elegerit venditor hec erit empta. So lu. verba illa fuerunt dicta ab emptore vel naturale est in alternatiuis. q sit debitoris electio. ℣. e in alternatiuis cum suis concor. Item ℣. e. ti. si in emptione. in prin. vbi si in emptione fundi dictum fuerit accedere stichum seruũ accedit ille de quo venditor intellexit. So. hoc in princi pali illud in accessorio. sed hoc nihil est. vñ dic ibi verba prolata fuisse ab emptore. Item. ℣. ff. de ser. vr. prę. si seruitus ibi ne luminiby officiãt. intelligit de pñtiby z futuris. sed ibi non est obscuritas. sed generalitas ad idem de pñti. qz circa. vbi generaliter remittens decimas futuras et pñtes intelligitur remisisse. Item ℣. ff. de ver. ob. l. eum qui. vbi intelli gunt kalende prime ad volũtatẽ stipulantis. So. inutilis est stipulatio si ad voluntatẽ debentis qui de vltimis mundi calendis intelligeret et diceret. Item ℣. ff. e. ti. l. in ambiguis. vbi statur animo pferentis. So. illa in testamẽtis rescriptis z legibus. vt ibi no. hic aũt in ℣ctiby Ut igi tur plene liqueat hec materia licet de ipa tractet de spon. ex litteris ℣. ff. de pac. l. veteribus. tu tñ no. q obscuritas vel ambiguitas aut apponit i vltimis volũtatiby aut cõuentionibꝫ factis in iudicio. aut in cõfessionibꝫ aut in ℣ctiby z pactis aut in sentẽtijs si in vltimis volũtatibꝫ Subdistin gue qz aut constat de volũtate expresse vel tacite. si expresse illa seruatur. quia nihil est qõ tñ debeak hoibꝫ qñ q vltime volũtatis liber sit stilus. x ij. q. ij. vltima volũtas. de testa. offi. de conditi. ap. in ma. c. ij. C. de sac. san. ec. si cõstat tacite vt p cõiecturã illa seruak ad hoc. xxvi. q. vi. qui re cedũt de testa. requisisti. ff. dele. i. si seruus plurũ. in fi. nisi dicta volun tas turpis esset. vt. ff. de cõsti. insti. l. quidã. vel alias contra ius. Pone exẽplũ. s. de testa. tua. z. c. rainaldꝰ. in fi. ff. ad. l. fal. tricia. qz priuata dis positio testatoris ꝛc. de testa. requisisti. ff. dele. i. l. nemo põt si nõ ꝓstat ex presse nec tacite stek verbis testamẽti. ad hoc. xxij. q. ij. is aũt. de cele. mis. in quadã. de spon. ex litteris ℣. ff. de exer. l. i. §. si is qui nauẽ. ff. de leg. iij. l. nõ aliter. Si aũt ꝯsta sunt nimis larga sẽmuk benignꝰ z minimũ. ff de le. iij. l. nũmis. s. e. in obscuris. cũ suis cor cor. z sic esset heredis ele ctio. C. de condi. inde. l. si quis seruum. ff. de le. i. legato est ler. ff. e. tit. si domus. z. l. qui duos. loquit cũ heres est in mora. vt no. de testa. iudicã te. ad hoc. insti. dele. §. si generaliter. si vero nõ appareat que ps sit benig nior vel mitior neutra tenek. ff. de testa. tu. l. duo sunt. ff. de manumiss. test. l. cũ ex pluribꝫ. ff. de li. z po. notatim. si querak ad quẽ spectat indaga tio. dic q ad iudicẽ. C. de fideicõ. l. volũtas defuncti. Si in iudicijs fit ambiguitas fit interpretatio p pferẽte ratio qz debitor semp negaret se de hoc sensisse. C. de an. ercep. l. vl. in fi. ff. de ver. ob. inter stipulantẽ. §. i ar. ff. de tribu illud. §. i. z. ff. de eo qui cer. lo. l. non vtiqz. §. datiuꝰ. z hoc in litis exordio. de hoc de testi. spo. cũ aũ sedẽ Si vero in pbatiõibus sit ambiguũ interpretamur ℣ producentẽ. de condi. ap. p tuas. de pbatiõibꝫ. in pñtia. de test. cũ tu. de fi. instru. inter. in fi. debẽt enĩ pbatiões esse cla re de prescrip. audi. saluo eo q possent testes obscure deponẽtes interdũ iterũ interrogari. de test. cũ clamor. qõ dic vt ibi no. In cõfessionibꝫ si cõ fiteak ds incertũ certificare cogit. ff. de cõcess. l. certũ. aliqn accipiek. qõ magis expediret aduersario vt ibi. ff. de interfi. actõ. de etate. §. nihil ad hoc. s. de accus. cũ dilecti. z. ℞. e. li. de cõfes. c. ij. In ℣ctiby aut est certũ de cõsensu aut de dissensu aut est dubiũ. in prio stak ei qõ senserũt. ff. de re. du. l. in ambigua. de spon. c. i. in scõo nil valet. xxx. q ij. c. vno. s. de rap. cũ cã. de pig. illo vos. xxix. q. i. §. ff. de. contrahẽ. emp. l. in vẽditionibꝫ. z ibi error non solũ corpis sed etiã materie vẽditionẽ impedit. nihil enĩ tã ℣riũ cõsensui. sicut error ff. de iu. om. iu. si p errorẽ. ff. de iudi. l. ij. z er rare est aliud p alio putare. xxxvij. di. ℣uis. z. xxij. q. ij. in quiby. nõ tamẽ omnis error matrimoniũ impedit. sed error tm̃ psone z cõditiõis. quod dic vt. xxix. q. i. §. i. z in summa tenet etiã pignus cum obligatur es pro auro. ff. de pig. ac. l. i. in tertio casu. s. cũ est dubiũ subdistingue aut potest valere ꝑm vnius intellectum tantum aut ꝑm vtriusqz. si ꝑm vnum tan tum valeat ꝑm quẽ valere potest. ff. de verborum obligatione. lege quo tiens. z habebo locum etiam in contractu matrimoniali. in foro iudiciali. in foro aũt ani me staretur ei qui dissen sisset in tali dubio vt. s. despon. tua nos. si secun dum vtriusqz intellectũ potest valere valeat qõ ẽ verisimiliꝰ. ff. de ver. ob. l. eum. qui ita stipulatus ff. e. ti. l. in obscuris. z de ver. sig. abbate. s. e. inspi cimus cum suis concor dan. Sed si dubitak qõ ẽ verisimilius seruak qõ in hac regula dicit. ff de ver ob. l. quicquid. z. l. si quis ex pluribus fun dis. z hec vera cũ neuter dolum committit. si autem alter dolum com mittat contra eũ fieret interpretatio. xxij. q. v. §. ex his. z. c. quacũqz si vẽ qz tunc ad cõmunem significationem recurretur vt in dicta decr. ex litte ris. vbi de hoc. z xxij q. v. §. si ergo. z idem reptitur in iuramentis. vt ibi no. in sententijs suis interpretari poterit preses prouincie vel procura tor cesaris ff. de ap. ab executore. in prin. minor non. C. de sen. ex pi. re ci. l. iij. vbi de hoc. ff. de re iudi. l. iudex. functus est enĩ officio suo siue be ne siue male iudicãdo. quod intellige in diffinitiua. secus in interlocuto ria. quod dic vt no. de ap. cuz cessante. de fructibus tamẽ z expensis sup plere potest eadem die. ff. de re iudi. l. paulus. z. ℞. e. li. de ap. cum appel lationibus. z de hoc no. xxv. q. ix. §. quia ergo alias incipit bis ira in p ma glo. xi. q. i. § ex his. de post. c. i. z ibi de multiplici interpretatiõe. De legibus non est dictum quia in eis nihil est obscurum vel ambiguum. ii ij. di. c. erit. z in probe. decr. C. de nouo. C. de compo. in prima constitu tione. ibi erit lex certa z breui sermone conscripta. si tamen ambiguitas videretur in eis esse recurritur ad condentẽ. quia ille solus interpretari potest qui condere. xi. q. i. §. ex his de iudi. cum venissent. de sen. ex. inter alia. C. de legi. l. vl. z idem in priuilegijs que sunt leges priuate per eadẽ iura. Iohannes an.

NOn est obligatorium. Hec regula sumi potuit ex. l. ff. e. ti. l. contra ctus quidam. ℣. excepto per quam pone exemplum. nam non valet pactum q dolus futurus non prestetur vt ibi. Item pone in eo qui iura uit patrem occidere vel simile quid facere. xxij. q. iij. c. i. z per totũ In eo qui iurauit vxorem z filios expellere. de iureiu. quintauat. z pe. l. ff. dele. i. si ds inquilinos. in fi. vbi qõ scriptũ est in testamẽto ℣ bonos mores z iuramẽtũ nulliꝰ est momẽti. ad idẽ. ff. de pa. do. l. conuenire. vbi pactuz ne cum vxore agak rex amotarũ nõ valet qz p illud inuitank mulieres ad furandũ. non est ergo ꝑcise vera regula que dicit q iuramẽtũ seruãdũ est si põt sine interritu salutis eterne seruari. s. de iureur. si ꝯo. nã si ẽ ℣ bo nos mores nõ obligat vt hic z in supradictis iuribꝫ. idẽ in quolibz teme rario. e. ti. sicut. z. c. tua nos. z qñ vi vel dolo prestitũ ẽ. s. e. li. de iureiu. licet. qõ dic vt. ℞. q met. cau. abbas. z. xv. q. vi. c. ij. Et facit ad hãc regu lã ℣. e. in malis. z habuisti idẽ de impossibili. ℞. e. nemo põt. nõ tenet ergo turpe pactũ vel ℣ bonos mores. ℞. de pac. c. vl. ergo nec iuramẽtũ qõ ac cessoriũ ẽ. z facit. ℞. e. accessoriũ. et vide qm̃ ibi dixi. Et no. q debemus re bus vti eo mõ ad quẽ sunt instituta. vt. xxij. q. ij. is aũt. sed iuramẽtũ nõ est institutũ vt sit iniqtatis vinculũ. xxij. q. iij. inter cetera. ergo iniqui tatem non vinculat vel obligat vt hic vides.

DOlo facit. hec regula ex l. sumpta ff. ecti. in condẽnatiõe. §. dolo fa cit. pone ergo. ca. in vsurario q nõ petit vsuras a debitore. ipas enĩ restituere cogerek. xiij. q. iij. nullꝰ ad idẽ de iureiu. ℣bitores. i. rñ. ad idẽ ff. de excep. doli. l. dolo. vbi herede dãnato a debitore debitor non põt ex testamento agere. z doli mali exceptione vti põt. z ibi etiã sunt hec ꝟba. Duo autez notantur circa hãc regulam. Primo q hic dicitur locum ba bere quando restituenda est res ei a quo perit. cõmodatariꝰ ei petit rem a fure quã restituere cum oporteat dñs. C. ℣ fur. z seruo. cor. l. vl. §. sed cũ. Vir soluto matrimonio petit dotẽ a socero quã vxori z eius liberis euz restituere oportet. ff. so. ma. si socer. §. lucius. Item in vsurario qui vsuras repetit quas alijs soluit. si nõ est soluẽdo. prestita cautione de ipsis resti tuendis ei a quo percepit. argu. de restitu. spolia. olim. ij. z nota. de vsu. quia frustra. Secundo no. hanc regulã non habere locuz in possessorijs iudicijs. sed in petitorijs. z hoc etiã no. Bof. de of. ℞le. venerabili. z ber. de testi. spo. in litteris. z probak. ff. quod leg. l. i. in prin. vbi dicit qõ be redi. restituit qõ legatoꝝ noie pẽ eꝰ volũtatẽ p lagatarios possidek. ij. q. i c. ij. de or. cog. c. vl. z in pdi. decre in litteris. z in. c. se. z. C. de rei ven. or dinarij. cum suis concor. z. ff. de iudi. si de vi.

NOn ẽ in mora. hec regula sumpta est ex. l. ff. e. ti. l. nulla intelligit. et l. nihil interest. Po exemplũ in dño qui nõ requisiuit infra triẽniuz seruũ suũ fugitiuũ monachũ factum. dicit enĩ fuisse in mora. qõ est ꝟm nisi tueri se possit exceptione legitima. puta longinquitate loci. xvij. q. ij si quis incognitus. Item pone in clerico qui non dicit in mora soluen di quartã decimaꝝ. si tutꝰ ẽ exceptiõe ꝑscriptionis. s. de ꝑscrip. de q̃rta. Item pone p. l. ff. si cer. pe. l. lecta ẽ. §. ſz cũ sortis. vbi sũt hec ꝟba. vbi ille q tutꝰ erat exceptione dilatate sortꝫ p tertiũ pactũ nõ dicit in mora. z sic nõ veniũ vsure vt ibi, ad idẽ. vt lit. nõ cõtest. quoniã, §. si vero aliter in fine.

Potes etiam exemplificare per ea que dixi. s. e. imputari non debet. Et no. quia vt dixi. s. e. mora sua cuilibet. vt quis dicatur morosus. necesse est q̄ sciat vel scire debeat se debere. sed ille qui tutus est. exceptione legitima. nescit se debere vel nescire debet. ergo non est in mora. Item no. q̄ dicit exceptione legittima que est cum est obligatus iure naturali z ciuili. sed obstat exceptio. puta pactū de non peten. vel similis vel est obligatus iure naturali tantū Et facit quod circa inde bitum no. i. q. iij. in fine z ō sol. is qui. z intelligitur exceptio illa legittia que replicatōnē nō elidi tur. pone exēplū ōbebas mihi. x. tibi feci pactū de non petendo sed p metuz vel furoris tpe hoc feci. tunc exceptio pacti non ē legittia. q̄ illiditur replicatione furoris vel met⁹ z ideo diceris in mora fuisse. z idem in similibus.

¶ Idem.

QUod ob gratiam alicuius conceditur non est in eius dispendium retorquendū. ¶ Idem

QUllus ex consilio dummodo fraudulentum non fuerit obligatur. ¶ Idem.

QUod ob gratiam iconomus qui in fauorem ecclesie constitutus ē ecclesiam vacantem grauare non debet. rij. q. ij. charitatem. itē pone per decre. de reg. ad apostolicā. in religionibus non mendicantibus. per decr. e. ti. non solum. s. e. li. z. c. sequē. Item poe per. l. C. de procur. non eo minus. vbi sententia pro minore lata qui sine tutore causaz agit bene tenet. vnde dicit ibi textus minoribus etas in damnis subuenire non in rebus prospere gestis obesse consuevit. z habes idem. C. de legi. l. quod fauore. ff. de legi. l. nulla iuris ratō. z prosequere vt ibi vtrobiq; z facit in aucten. de illustri. z qui super illu. sunt colla. v. vbi licet concessum sit clarissimis q̄ per procuratorem agere possunt nihilominus et per se agunt si volunt. nec cogere potest aduersarius minorem vti beneficio restitutionis in inte. sibi concesso contra contractū. ff. de mino. l. si iudex. Contra. s. e. li. de preben. cui de non sacerdotali. Solu. illud facit forma mandati z facit quod dixi. s. e. plus semper. Item contra. s. de mu. pe. prudentiam. vbi clausula ap. remo. impetrantis fauore apposita in lesionem retorquetur ipsius Jo. ibi quia id locum habet cū prin ceps aliquid concedit ad instantiam petentis hoc cū motu proprio puta minoribus ab ecclesijs. sic z etiam respondetur ad decr. de consti. cuz omnes. ff. q̄ quisq; iuris. l. i. z probatur. e. ti. l. ij. z facit optime ad hanc solutionem. s. e. li. de preben. si motu proprio. Itē contra. ff. de iur. anu. l. ij. vbi lata sententia pro me super ingenuitate pdo ius anulorum sed ō nō inducit sīa sed tacite mea renūciatio quia eligendo vnum alteri renuncio. s. de elect. vt quis. C. de fur. l. i. Item contra. C. de q̄sti. l. prīdē. vbi seru⁹ pro dño nō torquet. so. nō posset torqueri pro dño qui etiā torqueret cōtra eū q̄ pro vtraq; pte testis iurat dicere vitatē. Itē ℈ C. de iude. l. die sabbati vbi precipit q̄ iudei nō ꝓueniant nec ꝓueniāt in solēnitatibꝫ suis. Jo. speciale est ꝓpter festiuitatē vel posset dici q̄ concessio illi⁹ priuilegij nō sterit in finibꝫ ꝓprijs. Itē ℈. ff. de peri. z cōmo. rei ven. l. si vina. vbi in fauore emptoris vina emētis excepta fuerūt lacida z mucida. z tñ ipe emptor illa inuito vēditore habere nō posset. Sol. ibi null⁹ fauor sed ius cōe. hic aūt de gratia vel fauore loquit q̄ō est ꝓprie ℈ ius cōe ꝑm. Accur. Itē signat ℈. ff. de au. tu. l. obligari. §. hereditatē. z ī sti. de attil. tu. §. neq;. vbi dicit q̄ pupill⁹ nō pōt adire hereditatē etiā locupletē sine tutoris auctoritate. Jo. in his quibꝫ certū est cōditiōem pupilli effici meliorē valet factū a pupillo etiā sine tutoris auctē vt si ferat ꝑ eo sententia vt in. l. non eo min⁹. In his vero quibꝫ certū est cōditionē pupilli deteriorē cōstitui. vt si alicui se obliget vel actōem cedat. factū sine tutoris auctoritate nō tenet. C. de auc. prestan. l. ij. z. ij. In his vero quibꝫ dubiū esse pōt an pupilli cōditio cōstituat melior vel deterior vt ī hereditatis aditione que pōt habere latētia onera. factuz a pupillo sine tutoris auctoritate nō tenet. vt in dictis contrarijs. z hoc fauore pupilli ne oneribus implicet. ff. de acq̄. here. l. more. z. l. pupillus. z hec regula habet veritatē in suo cōtrario. s. q̄ pena vel odiū nō debet cōuerti in premiū. xvi. q. i. legi. s. de sen. ex. si vero. cum suis concor. ff. dele. i. si seruus. plurium. §. qui autem. Jo. an.

QUllus ex consilio. hec regula sumpta ē ex. l. ff. e. ti. l. cōsilij. Ratio hꝰ regule colligit ex canone. xiij. q. i. q̄ precipit. ex decr. de ar. cuz olim. ex. l. ff. māda. l ij. in fi. p quā exemplificare potes. z ibi de hoc. nullus enī tenetur consiliū consequi. immo explorare z deliberare debet apud seipsum an sibi expediat nec ne. vt in predi. iuribꝫ. si aut̄ consiliuz sit fraudulentum bene obligatur consulens licet duret ratio supradicta et hoc ratione fraudis. exemplifica per canonē. lxxxvi. di. tanta. s. de renun. sane. ff. de dolo. q̄ si cum scires. No. igitur z breuiter circa hoc aut consilium datur circa contractum vel quasi citra maleficiū vel quasi. prio casu subdistingue. aut consiliū nō est fraudulentū z tūc nō tenet vt hic z in supradi. iuribꝫ. ff. de dolo eleganter in fi. aut est fraudulentū. z tūc tenet actione de dolo ipsi cui consiliū dedit vt in pal. l. q̄ si cū scires. vbi ille q̄ dolose mihi cōsuluit. z forte sui lucri causa nūciare debitori nō idoneo tenetur mihi actione de dolo. ad idē. ff. ꝑ sene. l. ij. in scō casu. i. cuz dat circa maleficiū tūc tenet cōsulens. nō tñ illi cui sed illi contra quē consiliū dedit. nec tūc tenet actione de dolo sed eius maleficij noie. nā si consuluit occidi homicida ē. l. di. si quis viduā. de homici. sicut dignū si cōsuluit seruo vt fugeret vel furtū faceret tenet furti vel serui corrupti. de ser. cor. l. i §. ꝑsuadere. Si cōsuluit titū mihi iniuriā facere tenet mihi actione iniuriarū. de pe. di. i. nō solū. ff. de iniur. l. nō solū. Idē vbicunq; cadat in noie maleficij. ipi aūt cui dedit cōsiliū nō tenet. tū q̄ scire debebant id sibi nō expedire vt. s. dixi. tū q̄ ex improbitate sua null⁹ cōsequitur actionem. ff. de fur. itaq; fullo. differētia est ergo iurer mādatū z cōsiliū. nā mandator obligat mādando sed nō cōsulens cōsulendo. ff. manda. l. ij. z insti. māda. §. tria genera. vbi de hoc.

QExceptionem obijciens non videtur de intentione aduersarij confiteri.

¶ Idem.

QUe contra ius fiunt debēt vti q̄ pro infectis haberi.

¶ Idem

Exceptionē obijciens pone ca. s. de prescrip. illud. ff. de excep. l. non vti q̄. z habes hec verba. s. de excep. cū venerabil. et ꝑsequere hāc materiā vt ibi no. z aduerte q̄ mirabilis videt hec regula. nā si ego excipio de pacto ō nō petēdo. videor cōfiteri debitū fuisse. si dico interrupi ꝑscriptiōz videor fateri te ꝑscripsisse. si dico ℈ te ꝑscripsi. ergo primo id tibi ōbitū erat q̄ō ꝑscripsit z sic auctor nil amodo deberet cogi ꝑbare sed excipiēs tm̄. z facit ad hoc. s. de trāsac. ꝓterea. ij. z iō dicerūt q̄daz hic loqui de excep. nō nu. pe. z silibꝫ in q̄bꝫ re⁹ nil fatet. vt no. in di. l. nō vtiq;. sz ℈m hoc mihi videt hec regula supflua. z ipi⁹ nulla dubitatio. Dic ergo q̄ h⁹ regule rō triplex ē Pria q̄z sz dicā fecisti pactū de nō petēdo poterat esse q̄ illō nō erat vere debitū vl̄ naturaliter debitū vl̄ nullo mō Jē sz dicā interrupi forte nō erat ꝛpleta ꝑscriptio. imo hoc dicere videor q̄ ꝛpleta nō fuer t dicēdo me iterrupisse. vl̄ si ꝛpleta fuerat sine titulo. fuerat z bona fide. Jtē in alijs exceptionibꝫ. Scda q̄z ꝓ exceptōem nego me debere si p ipam de intētione actoris diceret ꝛfiteri eadē exceptio duos ℈rios effect⁹ haberet. q̄ō esse nō debet. ff. de solu. q̄ hoiez. §. vl. z de bap. z ei⁹ ef. natiozes. cū igit ꝓ exceptōez negē intētiōem adūsarij tñ ē ꝛgruū me per ipsam dici fateri. Tertia quia reus priuilegiatus est vt possit ꝓponere duas exceptiones etiā contrarias vt dixi. s. e. null⁹ pluribꝫ, sicut ergo erpresse dicere posset. nego te ꝑscripsisse. z postea si prescripsisti interrupi. vel nego me ꝓmisisse z postea pactū opponere de nō petēdo sic dicēdo tuā ꝑscriptiōem interrupi vel pactū de non petēdo fecisti vel bis silē. intentiōem aduersarij non fatet cū adhuc dicere possit. nō ꝓmisi. nō prescripsisti. z sic de singulis. Tuti⁹ tñ esset ipi reo sic dicere. nego me ꝓmisisse. z posito q̄ ꝓmiserim mihi pactū de non petēdo fecisti. z sic de singulis. ad hoc. xiij. q. ij. in prin. z nota in predi. decr. cū venerabilis. z in pdicta. l. nō vtiq;. Sed quia hec forma vbozum docet mētiri. vbi sententia z veritas est in contrariū non est amplectenda. cum prius animas demū linguas oporteat fieri eruditas vt in proze. ff. in fi. z facit. q̄ō. s. dixi ō cōfes. c. i. Unū nota q̄z idē q̄ō dicat hec regula in exceptiōe intelligas z in replicatione. Unde sicut excipiens nō cōfitet actiōem ita nec replicās exceptionē eadē de causa. sicut enī se habet exceptio ad actionē ita replicatō ad exceptionē z triplicatio ad replicatōz. z hoc satis probat. s. de excep. dilecti.

QUe cōtra ius fiūt. pone exēpla q̄ dixi. s. e. nō prestat impedimētum Itē. xxv. q. ij. imperiali. vbi sunt hec verba. z. s. e. li. de regula. nō solū. z. s. de testi. c. ij. z. C. de legi. nō dubiū. vbi de hoc. Obijcit ad hāc regulā de matrimonio cōtracto post simplex votū q̄ō tenet. s. e. li. de vo. c. vno z de matrimonio contracto post interdictū eccl'ie. s. de ma. ℈ interdic. eccl'ie. ꝑ totū. z inter cū patres ex cathecismo. s. e. li. de cog. spūa. c. ij. z de sentētia sub ꝺditiōe lata q̄ tenz. ij. q. vi. biduū. z in eccl'ia cōsecrata ꝑ alienū ep̄m vt. vij. q. i. eps in dioc. z de ilb⁹ que fieri ꝓhibent. tñ facta tenēt. Itē obijcit de bigā fiūt ℈ ius z postea ꝛfirmātur q̄ allegaui. s. e. nō firmat. So. generaliter dici pōt ꝑm io. qui hoc no. x. di. vides. z ber. qui idē no. de spō. duo. c. vl. in vl glo. z accur. in pal. l. nō dubiū. hāc regulaz habere locū in his q̄ ꝑpetuā habēt ꝓhibitiōis causam. Cōtraria in his q̄ tpalē. Vel dic hāc regulā esse verā nisi eodē vl̄ alio iure tolleret. z sit itelligunk ꝛria vl̄ dic q̄ illa nō fūt directe cōtra ius. q̄z licz ius nō assistat. nō tñ plene resistit. Quidā aūt distinguere voluerūt dicentes q̄ aut ius ꝓhibet z addit q̄ si contra prohibitionem fiat non valeat. aut simpliciter ꝓhibet. In primo casu habet locum hec regula cum suis concordan. In secundo habeant locum contraria z sua similia. z facit ad hoc. s. de regula ad apostolicam. Sed hec distictio reprobatur per predic. l. non dubium. vbi habes expresse q̄ sufficit legislatorem aliquid prohibuisse. licz non adiecerit. si contra factum fuerit non valere. Idem videtur tenere guil. s. de of. ordi. romana. iuxta finem. Item obijcitur de maleficijs q̄ contra ius fiunt nec tamen habentur pro infectis. Solutio. hec regula habet locum in his que de iure sortiuntur effectum. z facit quod dixi supra eodem titulo non prestat impedimentum. z illud hic adde. nam matrimonium nullum interdum non habetur pro infecto. immo prestat impedimentum. secundo z electio nulla interdum prestat impedimētum. secunde. quod dic vt no. de elec. audi. io. an.

In pari delicto. inquantum hec regula dicit de delicto sumpta est de. l. ff. eodem titulo cum par delictum. inquantum dicit de causa sumpta est de. l. ff. eodem titulo in pari causa. Pone casum in delicto ꝑ. canonem decimaquarta questione quinta non sane. in eo. scilicet qui reperit pecuniam quam dedit pro iniquo iudicio. Item in eo qui vsuras quas soluit cum ipse sit in pari delicto. de vsur. quia frustra Item per. l. ff. de condi. ob turpem causam. l. vbi autem. z. lege sequenti. vbi habes q̄ non repetitur quod propter stuprum vel vt male iudicetur datum est.

De causa por e per decr. s e.li. de p̄ben. si a sede. z per. l. ff. de ver. ob. si seruum. §. sequitur. vbi dicitur q̄ cum queritur de damno. z par est vtriusq̄ causa. potius est qui tenet q̄ qui psequitur. Et aduerte quia male vidor exemplificare per decr. illam. si a sede. nam ibi non erat par causa. quia fuit vni collata per papam alteri per ordinarium. Sed non queritur de paritate quo ad potestatem conferentium. sed de paritate q̄ ad tempus. quia cui primo collata fuerit dubitatur z ideo in hac pari causa temporis potior erit conditio possidentis. Et nota q̄ hic exhibetur fauor reo. quia absoluitur i pari causa vel delicto. L. ō condi. ob. tur. causam. l. ij. vnde semper dicere cōsueuimus q̄ in pari delicto vel causa potior sit excipientis conditio. vt in preallegatis iuribus. ad hoc de concess. preben. ex tenore. de adul. c. penul. z vl. Contradicere videtur decre. illa. de concess. preben. cum super. sed solue vt ibi in glo. que incipit. quia frustra in fine.

¶ In pari delicto vel causa potior est conditio possidentis. ¶ Idem.

Quum non stat per eum quo minus conditio impleatur haberi dz pinde ac si impleta fuisset. ¶ Idem.

Quod alicui suo non licet nomine nec alieno licebit.

Quum non stat per eum. Dec regula sumpta est ex. l. ff. e. tit. l. in iure ciuili. Pone exemplum abrae per quem non sterit quo minus ēm domini preceptum filium immolaret vnde perinde apud dominum gratum fuit ac si immolasset. xxij. q. ij. prophetauit. z. c. sequenti Item pone in eo qui impedit ne ad eum citatio perueniat. vt. §. vt lit. non contesta. quoniam. §. porro. In stipulatione. ff. de condi. z demōstra. l. ciuili. Itez potes ponere in libertate legata. vt aliquid detur heredi. z per heredem stat. L. de condi. inser. l. penul. alias est vlti. z idem in aliis legatis. ff. ō condi. z demon. l. cum pupillus. z in institutione heredis. ff. de cōdi. insti. l. ij. Nota tñ q̄ si mihi. x. promiseris si te vicero tacite videt hoc actū vt resistere possis. z sic habetur pro expressa ff. si cer. pe. l. cuz quid. Et no. q̄ dicit per eum ad quem pertinet. nam si staret per alium tertiū vl etiā per impedimentum meipsius tunc habet locum regula. §. e. imputari. quia tunc licet imputetur q̄ per me non stat vt ibi. tñ non habebitur p impleto. vt hic. z ff. de condi. z demon. l. quib diebus in prin. Item nota q̄ si libertas legata est seruo. si. x. heredi dederit. z per heredē steterit q̄ minus seruus dederit illa. x. pinde est ac si impleta esset cōditio. quia ille liber erit. tenetur tamē postmodū ad illa. x. nisi forte obtulerit z heres non susceperit. L. de condi. inser. l. vl. Sed dicit lex q̄ si testator legat lib to. x. sub conditioue si cum filio steterit z filius moriatur. z sic per eum vel per casum in eius persona contingentem stat quo minus conditio impleatur non tamē debetur relictum. ff. de adimen. lega. l. scio. in pri. Solu. cum stat eum ideſt per factum eius vel impedimentum ab eo prestitū habetur conditio pro impleta. z sic simpliciter vera est regula. Dz si stat per casum in persona eius contingentem distingue. aut erat relictū contemplatione eius in cuius persona erat implenda conditio z tunc nō debetur relictum. vt in predi. l. scio. aut fauore eius cui relinquitur. z eo casu debet. ff. de an. lega. l. mensa. in prin. aut dubitat. z eo casu relictū debetur quasi in dubio sit interpretandū delegatarij fauore relictum. si ex veritate vel ex coniecturis aliud non apparet. ff. de condi. z demon. l. ill' libertis. z L. de legi. l. i.

Quod alicui pone ca. per. c. lxvi. di. sicut nō suo. meo eni nōe mihi ñ licet fenus exercere ita nec alio. Item per decre. de falsa. ad falsarios rum. sicut enim proprio nomine litteras papales falsare non debeo ita nec alieno. Item nec nomine alieno nec proprio album pretoris corrūpere debeo. ff. de iurisdi. om. iudi. si quis in fi. Et no. q̄ hec regula vera ē in maleficijs. Indecens enim est crimen suum commodis alienis impēdere vt in dicto. c. sicut nō suo. hoc dico. quia delegatus ex delegatione cognoscit de causa de qua z proprio nomine cognoscere non posset. ij. q. vi. si episcopus. z punit quos alias punire non posset. de of. dele. ij. Et libertus nomine alieno vocat patronum in ius quod nomie proprio nō potest. ff. de in ius vocando. l. quesitum. z lacus qui non potest causas spiritualem tractare proprio nomine. tractat alieno. vt. s. e. li. de procu. c. i. z idem in similibus. Item habet locum in his que vt demādari possint. requirunt ordinis adminiculum. vnde sicut suo nomine sacerdos simpler non chrismat in fronte non ordinat ad sacros. ita nec episcopi sui mandato. cuz tali demandari non possit. z de hoc. s. de consecra. ec. vel alta. aqua. z facit quod dixi. s. e. ea que.

¶ Idem.

Potest quis per alium quod potest facere per seipsum.

¶ Idem.

A malis promissis fidem nō expedit obseruari. ¶ Idem.

In alternatiuis debitoris est electio et sufficit alteruz adimplere.

Potest quis. Potest quis per alium iudicare. lxiij. di. tibi domino. sicut per alium matrimonium contrahere. s. e. li. de procu. c. vl. sic ff. de procurato. l. i. §. ij ff. de sta. homi. l. aretusa. in fi. Dec regula fallit i eo cui committitur certum ministerium. s. de of. dele c. vl. s. e. li. c. tit. is cui z optime. L. de caduc ta. tollen. l. vna. §. ne autem. ad idem. ij. q. i. ij. abolitio. de cle. non resi. quia nonnulli. ff. de solutio. inter artifices. Item in penitentia su scipienda. de pe. di. i. non penitet. in princi. quam per se quisq̄ recipere debet. ratio est. pudor qui est maxima pars penitētie. vt ibi. Item in eo viro qui veniam cratis impetrat quod per se facere debet. L. de his qui veni. era. impe. l. ij. Item adoptare vel arrogare nō potest quis per alium. s. de adop post mortem. §. necz. ratio est. quia adoptio imitatur naturam. Item fallit in iudice qui perseipsum recitare debet sententiam. nisi sit episcopus siue superior. s. e. li. de re. iudi. c. vlti. L. de iud. auc. ad hoc. Item in eo qui incipit conferre sacramentum vnitatis per id per alium perficere non potest. xxiij. di. quorundam. Item abbas per se verberando potest corrigere monachum non per aliuz maxime laicum. de sen. ex. vniuersitatis Item dominus nouum emphiteotam non per procuratorem sed per se in possessionem inducere debet. L. de iu. emphithe. l. vl. §. penul. Item qui est in possessione seruitutis z proclamat in libertate. per se agit z non per procuratorem. L. de assert. tol. l. i. regulariter. in crimi/nali causa. vt. ij. q. vi. si quando. Item quesunt meri imperij vl gladij potestatis non delegantur secundum leges nisi i casu. ff. de of. eius. cui mā. est. iu l. i. secus fm canones. de hoc no. xcv. di. c. i. xxiij. q. iij. illud. z. §. de of. or. q̄ sedem. z de rap. in archiepiscopatu z per se respondere debet adultus. qui cathezizatur. et non per alium. de consec. dist. iij. cum pro paruulis Item fallit in casu. §. e. li. de electi. cupientes. Item in casu. s de iudi. iuris. esse ambiguum. et in casu. s. e. li. de offi. legā. c. penul. ij. respon. z de bere c. ij. in princi. hec igitur z similia specialia sunt. Et nota q̄ etiam econuerso. quedam per alium possum que non per me episcopus clericum suum per alium potest verberare. non autem per seipsum. xxvi. dist. non liceat. L. de episco. z cle. aucten. sed neq̄ Item episcopus per alium litigare debet. v. q. iij. c. vlti. Item prelatus clericus habens temporalem iurisdictionem audit z iudicat de causa sanguinis per alium non per se. s e. li. ne cle. vel monach. c. vlti Item religiosa mulier per alium potest esse in iudicio. non per se. §. c. li. de iudi. c. ij s. e. li. de cle. indemnitatibus. §. sed cum eas. Item episcopus tuitionem gubernationem z curam viduarum et pupillorum z peregrinorum non per se ipsum. sed per alium archipresbiterum scilicet vel archidiaconum gerere debet. lxxxviij. dist. episcopus gubernationem. z ibi de hoc z omnia ista sunt etiam specialia contra regulam secundum quam quod possum per alium z per me. z accidit hoc vel ratione persone cui hoc non conuenit. vel etiam ratione rei pura cause criminalis z interdum pet alteruz consequitur quis quod per se consequi non posset. vt. §. e. li. de concess. prebenda. c. auctoritate. z. ff. de sta. ho. imperator. ij. ff. q̄ res pig nō obpo. l. aristo. sicut z quedam potest quis tanq̄ alius non tanq̄ ipse. insti. de in offic. testamen. §. si tutor. ff. de adopt. si pater. §. qui duos. vbi nepotem ex filio adoptat auus tanq̄ genitum ex alio filio. z hoc non tā q̄ auus sed tanq̄ quidam extraneus. ad idem. ff. de in ius. vo. l. quesitū cum similibus. Et nota quia id dicimur posse. quod de iure possumus. Hanc igitur regulam credo loqui de his qui de iure sortiuntur vel sortiri possunt effectum. non igitur superabundat regula infra. c. qui facit per alium. que generaliter loquitur. vt etiam maleficia comprehendat. et ista regula loquitur de potestate faciendi. illa de effectu iam facti. Item nota ex hac regula q̄ sicut per se potest quis subscribere ita per aliuz. qō dic vt not. s. de re iudica. cum inter vos in glo. potest enim.

In malis promissis. Pone exempla que posui. s. non est obligatorium et prosequere hanc regulam vt ibi dixi. Et habes hec verba. xxiij. q. iij. in malis promissis. et ibi de hoc per totam questionem. et nota q̄ dicit in malis promissis. nam licet mala promissa non debeant seruari. tamen interdum mala promissa pura per dolum vel metum seruātur quando scilicet seruari possunt sine salutis eterne dispendio situra/mentum intercessit. de iureiur. si vero. z dixi in predicta regula. supra eo. non est.

In alternatiuis. Dec regula sumpta fuit ex. l. ff. e. ti. l. in eo q̄ plus ē vbi verba iuncta non sunt. sufficit alterutrum esse factum. Pone exemplum per cano. xij. q. ij. bone rei. in fi. §. de rescrip. inter ceteras. et in viro qui in causam soluti matrimonij dotem vel eius estimationem restituere promisit. ff. de iu. do. plerūq̄z. in fi. ad idē. s. de plus peti. c. vno. vbi dicitur plus petere censa z in expensis condemnatur. qui ex duabus alternatiue debitis p̄cise petit alterū. ad idē de ap. significauit. vbi ō hoc z de rescrip. ex pte. z facit de p̄ben. c. ij. ff. de condi. insti. l. si heredi. plures Sunt tamen quedam alternatiue in quibus debz ordo seruari. ff. de lega. ij. cum pater. §. pe. vt cum mandat testator aliquid. dari liberis aut his deficientibus consanguineis aut affinibus. quia tūc sequitur ordinem Est ad hoc ar. qō dixi de ordine sequēdo xliij. di. sit rector. in fi. §. e. li. de clec. c. pe. in pri. z li. de p̄mādato in fi. L ōtra dicit ad hāc regulam insti. dele. §. si generaliter. Sol. illō cū eligēs fuit in mora. ff. de adop. l. mancipiorum. s. e. li. de consue. c. vl. z sic no. ber. in p̄dic. decre. de rescrip. inē ceteras. z facit quod dixi. s. e. contra eum.

Qui ad agendū. hec supta ē ex regula. ff. e. ti. l. inuit⁹ nemo. §. cui dam⁹. po. ca. in eo qui legitie pscribit. qz si cadit a possessione dat sibi actio. multofortiⁿ dū possidet dat exceptio. xvi. q. iij. §. pt in prin. ad idē de pscrip. illud Item ꝯductor soli ad superficiē ad nō modicū tps habz vtilē rei vēdicationē etiā ꝯ dñm. multofortiⁿ exceptiōz. ff. de supfi. l. fi. §. quāt Rō hⁿ regule quā habuisti. s. e. cui licet plⁿ z minus licet. sz plⁿ est agere q̄z recipe. ergo si pōt primū multofortiⁿ scōm vt hic. nā video exceptiōez q̄z recipe. ergo si pōt primū multofortiⁿ exceptiōz. ff. de supfi. l. fi. §. quāt Rō hⁿ regule quā habuisti. s. e. cui licet plⁿ z minus licet. sz plⁿ est agere q̄z recipe. ergo si pōt primū multofortiⁿ scōm vt hic. nā video exceptiōez dari cui nō datur actio. vt excōicato. s ō excep. cū iter pōzē. Item q̄ malafi de pscrip. hz leges exceptiōez habz adūsus oēz petētē z si a possessiōe cadat nō hz actiōez. xvi. q. iij. §. pt. v. q̄ si. z. L. de pscp. xxx. l rl. an. si q̄s ēptōis. z vbi actō tpe tollit ꝑpetuo durat exceptō. ff. ō doli excep. puſ. §. vl. z vēit i

compensatione quod non venit in petitione fm.l. vt debitum naturale ff. de compen.l.etiam. Et econuerso interdū venit in petitionem quod non in compensationem. sic est videre in deposito. C. de compen.l.vl. et ē. de deposito bona fides ꝛ est speciale. Et adde quod no. de iureiuran. quemadmodum in glo. nam cui. Et dic q̄ ad agendum admittitur. contra eum contra quē excipere vult. hoc dico ne obstet quod dicit de publiciana. nam habens publicianam actionem contra alios excipit nō contra dñm. ff. de publi.l. penul. ꝛ vl. ꝛ idē in similib⁹ hoc autē regulariter fallit in possessorijs iudicijs C. loca. ꝛ cōduc.l. si q̄s conductionis. vbi cōuēt⁹ possessorio si dicit se conduxisse ante omnia possessionem restituit. et post agit. ꝛ facit quod dixi. s. e. dolo. nam contra predonem agentē possessorio non admittitur exceptio. tñ admittit actio de resti. spo. in litteris. ꝛ c. se. Et generaliter agenti possessorio refert questio proprietatis agēdo ꝛ tamen non excipiendo ō ox. cog. c. vl. C. re rei vē. ordinarij. de concess. prebē. post electionem. in fi. de ap constitutis. ij. in fi. de accu. accedens.

QUi facit per alium. hec regula sumpta est ex.l. ff. e. ti. l. q̄ iussu alterius. Pone exempla in regula. ꝛ prosequere eam vt dixi. s. eo. potest quis. Et nō supabū dat hec regula p illam vt ibi dixi in fi.

EActum legittime. hec regula sumpta est ex.l. ff. e. ti. l. qui in ambiguis. §. i. Exēplifica in eo qui contraxit matrimoniū. ꝛ postea fact⁹ est furiosus. xxxij. q. vij. c. neq furiosus. idē in supueniente affinitate. de eo qui cog. cōsang. vx. su. c. pe. idē in adoptiōe supueniente. ff. de ri. nup. adoptiuus in prin. l. si qua. Et no. q̄ habuisti aliā regulā per cōtrariū. s. e. non firmat. quia licet casus supueniat a quo potuit inchoari. nō firmat q̄ ab initio nō valebat vt ibi. quod tñ intelligas vt ibi dixi. ita q̄ a principio factū erat legittē nō retractat. licet supueniat casus a quo nō potuit inchoari vt hic. Et concor. ad hāc regulā. ff. de iu. ac. pri. l. nec enim. ibi dicit tert⁹. nec eni cozrūpi aut cōmutari quod recte trāsactū est supueniente delicto poterit. Concordat ad hāc regulā de iurepa. ꝓsultatiōibus. de quer. cōiu. placet. de eo q̄ cog. ꝓsang. vx. sue. discretionē. ꝛ qō in his iuribꝫ no. Et no. q̄ dicit retractari. q. d. ꝓpter causaz supueniētē nō retractat ac si legittē nō fuisset factū interdū tñ ꝓpter supueniētē causam impedit ei⁹ effect⁹ qō legittē factū erat exēplifica per cano. xxx. dist. cōiter. ꝛ c. vsq adeo. ꝛ de cler. egro. p̄sbiterū. ꝛ c. tua. cū si. Et eodez mō rñdet ad leges que p ꝛ̄ꝫs siguari solent. ff. de iudi. si a me. ꝛ l. se. ff. ad. l. acq. qz in eū casuz. in qbꝫ dicit q̄ iudiciū soluit p arrogationē ei⁹ cū quo litē cōtestatur⁹ erā. qz deuenit in in eū casuz. in quo a principio non poterat consistere. ꝛ in p̄dic. l. qz dicit simile. s. q̄ cessat actio legis acq. qñ seruus mortifere vulnerat⁹ liber fact⁹ est. qz iam in eum casum deuenit q̄ locū habere non poterit ꝛ̄. ꝛ ē ratio qz acquilia damnum respicit.

QUod alicui. Pone exēpla que dixi. s. e. ti. que a iure. ꝛ ꝓsequere. vt ibi dixi. ꝛ in regula priuilegiū personale. ꝛ concordat ad hanc regulam. ij. e. in argumentum.

EFrustra sibi Pone ca. in dño quo ad fidelē ꝛ in fideli quo ad dñm. xxij q. v. de forma. Itē in eo qui interposita cōditione. p̄misit et iurauit aliquid facere. de iureiur. quenit. ij. vbi de hoc. In eo qui nō vult transactionē interpositā obseruare. C. de pac. cū pponas. ij. cōcor. xcv. di. esto subiectus ibi. cur ergo te habeo vt principē cū tu me nō habeas vt senatorē. sed nōne hosti seruāda est fides. xxij. q. iij. innocens. xxiij. q. i. noli. So. vt ibi no. ꝛ in dic. c. quenit. illud eni verū est. cū iste hostis nobis fidē seruat. ꝛ sic cōcordat cū hac regula. Itē ꝛ. xxx. iij. q. v. q̄ deo pari. vbi dicit q̄ si vir ꝛ vxor pari cōsensu cōtinentiā vouēt vno labēte alter perseuerare debet. So. ibi nō fuerat fides homini p̄missa. sed deo. nā sine vlla cōditione adimpleri debent que deo vouent. xxxij. q. vij. c. vno. in fi. Et vides q̄ licet vxor adulterata fuerit. nihilomin⁹ vir peccat adulterādo. xxxij. q. vi. c. i. p totū. frustra igit debitū petit qui q̄ debet nō impēdit. ꝛ frustra legis auxiliū inuocat. qui cōmittit in legez. de usur. qz frustra. et ibi de hoc. Unū no. qñ ptes sibi ad inuicē aliquid sub pena p̄mittūt. et vna ps pcto frangit fidē. aut expedit magis alteri pti penā ꝓsequi. ꝛ stare pacto vel ꝛ̄ctui. aut magis expedit sibi fidē rumpere. In pcto casu licet sibi fides sit fracta. ipe tñ pto sua pte seruat eandē. ꝛ sic penā petere poterit cum effectu. In scdo casu secure frāgat fidē. ꝛ fiat hincinde penarum mutua cōpensatio. vt. s. de pe. cōstitutis. ꝛ sic illā decr. intelligas. ꝛ que ibi no. ꝛ est ad hoc. si. q̄ no. de cōuento sup spoliatione cui aut expedit magis rehabere rē propriā aut retinere rem quam possidet in primo cōsu agat. in secundo excipiat. hoc no. ber. de ox. cog. c. vl.

DElictum persone. Pone casum in episcopo deposito propter crimē ob hoc eni nō debet ecclesia rebus suis expoliari. xvi. q. vi. si ep̄m. et ibi de hoc. Item pone in procuratore qui falsauit instrumētum quia propter hoc non perdet ecclesia causaz. de exceptio. cum venerabilis ꝛ̄. et delictum tutoris non obligat pupillum. ff. e. ti. l. neq. et. ff. de rab. exhi. l. pe. contra. xvi. q. iij. placuit. ij. vbi delictum prelati non repetentis rem ecclesiasticam nocet ecclesie. ad idem de prescrip. c. i. et per totum. Solu. delictum aliud in faciendo. ꝛ hoc non preiudicat ecclesie vt hic. ꝛ aliud in omittēdo ꝛ hoc bene preiudicat vt ibi. Ad solutionem contradicit. xxv. q. ij. ita nos. vbi delictum quod est in faciendo preiudicat eccl̄ie. Solu. dici pōt q̄ fm io. qui hoc ibi no. ꝛ in dicto. c. si ep̄m. q̄ hec regula intelligit de detrimento facultatum. illud aūt de detrimento bonoꝛis. vel potius ibi nocet deliquentibusq̄ ecclesie. Ad huc contra solutionez de censi. cum olim. vbi delictum quod est in faciēdo nocet ecclesie. de in integ. resti. auditis vbi delictū quod est in omittēdo nō preiudicat ecclesie. Satis congrue posset distingui inter iudicialia ꝛ extraiudicialia vt in iudicialibus iudiciorum fauore siue sit in faciendo siue in omittendo preiudicet ecclesie. ꝛ in decr. auditis bene preiudicauit ecclesie delictum quod fuit in omittendo. sed fuit restituta. ꝛ sic non est contra. In decreta. cum venerabilis. dici potuit extraiudiciale. vel ibi solus procurator deliquit in faciendo scilicet instrumentum fallando. Item contra. liij. dist. si seruus. vbi punitur episcopus. qui pro vno seruo duos dare debet. sed illud facere debet de proprio si habet non de bonis ecclesie propter hanc regulam. Item contra de ordine. cog. cum dilectus. vbi dolus ꝛ violentia abbatis ecclesie nocere videtur. Sed ibi solutur per bernhar. in. iij. glo. scilicet q̄ ibi delictum fuerat commissum p prelatum ꝛ collegium communicato consilio. Et eodem modo solutur C. de sacrosanc. eccle. l. iubemus nullum. ibi propter delictum persone confiscatur nauis ecclesie. Et no. q̄ dicit hec regula delictum quia secūdum propriam huius vocabuli significationem videtur loqui de eo q̄ consistit in omittendo secundum ea que no. ber. s. e. peccatum. tamen illi significationi nō semper statur vt ibi dixi. Item hoc quod dicit psone intelligere possumus de prelato. ꝛ est vulgare dñorum meorum anglicorum. de rescrip. ex presscilicet psone. de ap. bone memorie vl̄ idistincte de qualibet psona intelligat. cui⁹ delictum ecclesie nō nocebit saltem cum effectu. quia daretur restitutio vsq ad quadriennium tm̄. nisi ex causa plus temporis darek. vt. s. e. li. de resti. in int. c. i.

EFrustra sibi fidem quis postulat ab eo seruari cui fidē a se p̄stitam seruare recusat. Idem.

QUelictum persone non debet in detrimentum ecclesie redūdare. Jem.

RAtioni congruit vt succedat in onere qui substituitur in honore. Idem.

IN argumentum trahi nequeunt q̄ propter necessitatem aliquādo sūt concessa. Idem.

QUemo potest plus iuris transire in omittendo preiudicet ecclesie. ꝛ in decr. auditis bene preiudicauit ecclesie delictum quod fuit in omittendo. sed fuit restituta. ꝛ sic non est contra. In decreta. cum venerabilis. dici potuit extraiudiciale. vel ibi solus procurator deliquit in faciendo scilicet instrumentum fallando. Item contra. liij. dist. si seruus. vbi punitur episcopus. qui pro vno seruo duos dare debet. sed illud facere debet de proprio si habet non de bonis ecclesie propter hanc regulam. Item contra de ordine. cog. cum dilectus. vbi dolus ꝛ violentia abbatis ecclesie nocere videtur. Sed ibi solutur per bernhar. in. iij. glo. scilicet q̄ ibi delictum fuerat commissum p prelatum ꝛ collegium communicato consilio. Et eodem modo solutur C. de sacrosanc. eccle. l. iubemus nullum. ibi propter delictum persone confiscatur nauis ecclesie. Et no. q̄ dicit hec regula delictum quia secūdum propriam huius vocabuli significationem videtur loqui de eo q̄ consistit in omittendo secundum ea que no. ber. s. e. peccatum. tamen illi significationi nō semper statur vt ibi dixi. Item hoc quod dicit psone intelligere possumus de prelato. ꝛ est vulgare dñorum meorum anglicorum. de rescrip. ex presscilicet psone. de ap. bone memorie vl̄ idistincte de qualibet psona intelligat. cui⁹ delictum ecclesie nō nocebit saltem cum effectu. quia daretur restitutio vsq ad quadriennium tm̄. nisi ex causa plus temporis darek. vt. s. e. li. de resti. in int. c. i.

RAtioni congruit. Pone casum in filio patroni herede. qui succedit in honore iurispatronatus. sic in onere defensandi ecclesiam succedere debet. xvi. q. vij. filijs ac nepotibus. Item pone in prelato qui succedit in honore. sic ꝛ in onere soluendi predecessoris debita pro ecclesie vtilitate contracta. s. de solu. c. i. idem in iudice. ff. de iudi. l. mortuo iudice q̄ cum iudicare oportuerat. idem eum qui ei substitutus est sequi oportet. ad idem. s. de of. dele. quoniam abbas. ꝛ concordat ad banc regulam. c. dist. rationis. ꝛ. s. c. qui sentit onus. Et quod ibi dixi hoc adde. ꝛ per illam regulam potest etiam hic resolui vt scilicz succedat in onere qui substituitur in honore. ad hoc. xl. di. non nos.

IN argumentū. hec regula fnmit⁹ ex. l. ff. e. ti. q̄ ꝓpter necessitatē. Polv. di. c. i. vbi ex necessitate tpis ꝓpter mīstrorū defectū monachos p missus fuit assumi ad prochiales ecclias. cessāte hac necessitate in argumētū trahi nō dz vt ibi. Itē p dec. s. de ele. cū in cūctis. ibi ne qō a q̄busdam pro necessitate temporis ꝛ̄. Et alienatio sacroꝝ vasorum ꝓpter necessitatem redimendorū captiuoꝝ concessa. ad sequentia trahi nō debet C. de sacrosan. ec. l. antepe. que incipit sancim⁹. ꝛ cōcordat ad hāc regulā. s. e. a iur. ꝛ. s. e. qō alicui. nec supfluit hec regula p illas q̄ loquūtur i eo qō ꝓcedit ob fauorē vel ob grām. hec in eo qō cōcedit ob tpis necessitem Et dicit etiā in argumētū. q. d. iurista vl̄ arguēs nō debet arguere de eo q̄ interdū ex necessitate concessum ē qz argumēta de similib⁹ ad penit⁹ similia procedūt. sed inter tpa necessitatis ꝛ nō necessitatis nō ē similitudo. ergo nō ꝓcedit argumētatio Et ꝓcordat ad hāc regulā. xxxv. q. i. in. c. i. p qō etiā exēplificare potes. nā a principio generis humani licite contraxit frater cū sorore. qz ex necessitate id fiebat. hodie aūt creuit hūanū genus ꝛ sublata est necessitas. ꝛ iō nō licite cōtrahit ij. quartū gradū. de cōsang. ꝛ af. nō debet. C. de pria. q̄ fi. di. l. i. ꝛ. ij. vbi ꝓpter necessitatem fami licet filiū distrahere qō alias nō liceret. Et nota ex hac regula illud generale. q̄ cessāte cā cessat effect⁹. de iureiu. ꝛ si rpa in fi. ō ap. cū cessante. de pe. ꝛ re. cū infirmitas. de quo dic vt no. ō renū. p⁹ trāslatiōem. lxi. di. §. his omnib⁹. xix. q. ij. due. c essante igit necessitate ꝓpter quā dispēsatum est. cessat constitutio. i. q. vij. q̄ pro remedio. quod verum est circa facienda non circa iam facta vt ibi no. ꝛ de iureiuran. ꝛ si christus in fi. ad hoc. ē. e. factum legittime in fi. ꝛ est etiā hoc verus nisi vtilitas succedat loco nēcit⁹ sic ē de monachis ordinādis vt probat. xvi. q. i. sunt nonnulli. in fine.

NEmo potest plus iuris. Nec regula sumpta fuit ex.l.ff.e.ti.l.nemo plus. Pone casum.i.q.vij dalbertum.de dona.inter vi.z vr.nuper vbi sunt hec verba z.ff.de acq.re.do.l.traditio.z facit ad re gulam.s.de pignora.cum.contra.z.s.e.is qui in ius.ibi dum dicit eodem iure.z sic non maiori.z concor.quod dicitur.nemo dat quod non habet.de iure patro.q autem.contra de ele,suffraganeis. vbi mandat archiepus qui consecratus nō ē. electū z suffraganeos cōsecrari z.ff. de acquiren. re. do. nō est nouū.vbi creditor pignus distrahit cui? dominiū non habet. de cō. dis.iiij.solet vbi etiā baptismū dat qui nō habet So. vt no.i.q.i.c.i.quia hoc est generale illa sunt specialia.specialitatis rationem facile cōsiderare poteris. Et idē no.bern. in predic.decre.nup.z ō iurepa. cura. nā speciale in baptismo.vt in pdi.c. solet. z demādare iuris? dictionis est ergo archi? episcopus confirmatus demandare potest episcopis qui cōsecrati erāt. vt episcopum consecrent.z in creditore est speciale sicut z in tutore z curatore. L. de admi. tuto.l.vl.z lex que z in procuratore. insti. de rerum diui. §. nihil. In iudice. insti. de offi. iudi. §. si in executore. ff. de exec. sed pignora. in vsufruc. formali. ff. de vsufru. l.q nostrum. in eo qui bona fi de emit a male fidei possessore,quia vsucapit. insti. de vsuca. §. q autem. In censitoribus flumine. ff. de acqui. re, be. l. ergo. §. alluuio. In donatione libertatis. insti. lib. §. vl. io. an.

ET toto partem. Pone exempla que dixi. g. c. plus semper z prosequere vt ibi. Et concor. ff. de excep. rei iudi. l. si quis cum totum petisset, si partem petijt exceptio rei iudi. nocet iam pars in toto est. concor. xiij. q. v. penale. xxxij. q. iiij. meretrices. de pe. di. i. §. hoc idem.

EN generali concessione. Pone casum, xvi. q. i. frater noster. vbi generalis cōmissio facta legato per papam non extenditur ad causas fidei. Item pone per decr. s, e. li. de pe. z re. si episcopus. vbi habes hec verba. Item per. l. L. que res pi. o. pos. l. i. vbi in generali oblatione pignoris non veniunt vxor z alumni. z que quis verisimiliter non est credendus specialiter obligasse. z facit. op. s. e. li. de of. vica. cum in generali. et no. quia non solum in obscuris inspicimus id quod est verisimile. sz etiam in generalibus. De primo, s. e. inspicimus. de secundo licet in concor. z ff. de peculio. l. qui peculij. qui vbi administrationem concedit videtur p̄mittere generaliter quod specialiter permissurus est. z. ff. de pig. l. generali. z in pignoris obligatione generali rerum quas quis habuit. vel habiturus est. ea non continebuntur que verisimile est ad aliquē specialiter obligaturum non fuisse. puta suppellex. Item vestis relinquēda est debitori. Si quis querat quomō scietur que sunt illa que verisimiliter in specie non dicet quem concessisse Respōsio potest hoc cognosci ex impossibili vel inhumana vel dura separatione. vt puta ministeria artis sue vel que ad effectionē p̄tingerent generali obligatione non veniunt. vt in p̄dic. l. obligatōc. z. l. se, z probatur op. L. cōmunia vtriusq iudi. l. possessionum. vbi habes q possessiones in quibus sunt assericij. ita debēt diuidi q penes vnumquēq integra familia remaneat vt pater a liberis coniunx a viro. frater a sorore non separentur. z no. ex hac regula verbū generale restringi. ad idem. s. e. li. de rescrip. c. ij. z. c. si eo tempore. de preben. cum cui. z. c. q̄uis. cum simi. Item facit hec regula ad .q. de eo qui generaliter tenetur contra omnes aliquem iuuare nunquid contra sevt filios. z no. de hoc. xxij. q. v. de forma. in. i. glo. z de iureiu. petitio in vlt. glosa.

QVi contra iura mercat. Po. ca. in eo qui recipit ecclesiam de manu laici. xvi. q. ij. si quis deinceps. in eo qui emit spūalia. de simo. non satis. ad idē. L. de agri. z censi. l. quēadmodū. ff. xi. vbi qui emit ascripticiū sine gleba cōtra legū interdicta mercat. z malefidei possessor dicitur et ideo quia talis nō p̄sumit habere bonā fidē ideo nō p̄scribit vt in predictis iuribus ꝫ. s. de dona. apostolice. sed solue vt in glo, sed videt. Item ꝫ. s. ō iurepa. cura. solue vt ibi. z sic patet q iuris ignorantia nō excusat in p̄scriptionibus sicut nec in vsucapionibus. ff. ō vsuca, l, nunq̄.

BOna fides non patit. Hec regula sumpta fuit ex. l. ff. e. t. bona fides ecclesia non debet suū repetere cū augmēto. sed si semel exactū iteruz exigeret augmentū reciperet. xij. q. ij. fraternitas. ad idē de pe. c. suā. ff. de ra. erbi. l. iiij. §. condemnatio. z habet locum hec regula etiam in penis que semel exacte ab eodem iterum exigi non debent. ad hoc. xiij. q. ij. ca. vl, de iudi. at si clerici. L. de pe. l. omnis ab eodem ideo dixi. quia si plures insolidū tenentur ad penā soluta pena per vnum nō liberatur alter xij. q. ij. cum deuotissimū. ff. ad. l. acquil. item mela. §. sed si plures. An aūt res z pena simul peti possint. dic vt no xxv. q. ij si ecclesie. hanc autē regulam dico veram in his quorum causa vnica exactione finitur. vnō si. x. debeo ipsorum solutione tollitur omnis obligatio. vnde non patit bona fides vt illa iterum exigantur vt indebita repetuntur quod dicvt not. i. q. iiij. in fi. de solutio. c. vl si autem vnica exactione non finitur obligatio. pone casum in exactione debiti vxoris ad virum. z econuerso ñ habet locum regula. Idem in procuratione quam exigit episcopus visitans primo anno. nam secundo anno visitans iterum procurationem exigit. et idem si de necessitate ecclesie iterū eodem anno visitaret. et sic potest intelligi de cen. cum venerabilis. vbi de hoc. z. xviij. q. visitandi. Idem dico in exactione pene. vbi de hoc actum est in contractu. vt toties pena committatur z exigi possit quotiens contractum fuerit. nam tunc pēa semel exacta etiam ab eodem iteruz exigetur contractus enim et quēstione legē accipiūt ꝫ. e. contractus. cum suis concor. sed veritate inspecta in his casibus et similibus non est idez sz aliud. licet eiusdem generis. Et facit hec regula ad questionem quaz no. io. xij. q. ij. monemus an si ecclesia consecuta est suum a possessore quod facere potest vt e. q. ad apostolicos. an adhuc possit idem petere a prelato. et certe non. quia bona fides hoc non patitur vt bad penam tamē agere bene posset contra cū. vt s, dixi. de hoc etiam no. de re. eccle. non alienan. si quis.

QVm quid vna via. Pone casum. xxiij. q. v. hec imago. s. e. li. de concess preben. detestanda. L. si manci. ita ve. ne. prosti. l. vlti vbi dicit tertus, causamq ita venit. nec corpore questum faciat nec in caupona sub specie ministrandi prostitui. ne fraus dicti legi fiat. concor. s. de procu. tue. cum suis concor. Nota ergo q cum aliquid prohibetur. prohibētur omnia que sequuntur ex illo. vt. s. e. cum quia z per que pueniri possit ad aliud vt hic. fallit hic interdum. quid seruus non admittit ad testimonium ferendum neq pro domino nec aduersus dominum. z tamē restificatur defacto suo puta dum dicitur per eum depositū vel commodatum. vel si. xiij. q. iij. serui neq. Item qui non potest accusare denunciat. de iureiuran. quemadmodum in fi. Sed alius est defectus denunciationis q̄ accusationis vt ibi patet. sed idem est etiam vbi idem esset effectus vtriusq de cogna. spi. tua, vbi de hoc. Item patronum non vocat libertus in ius sine venia. si tamen agat alieno nomine bene. ff. de in vo. l. quesitum ratio. quia non ipse sed ille cuius nomine agit conuenire videtur. z facit quod dixi. s e. potest. Item denegatur dilatio vna via scilicet per remedium iuris communis cui conceditur alia via per beneficium scilicet restitutionis in integrum vt de restitu. in inter. coram. sz dic vt ibi vt ibi in vlti. glo. Item prelatus de mobilibus per ecclesiam acquisitis restari non potest. z tamen in egritudine moderate potest de ipsis alē qua arrogare. de testa. ad hoc. Item pater non potest filium priuare q̄rta. et tamen libertates dando minuet quartam et sic alia via priuat eū, ff. de in offi. testamen. papinianus. §. quoniam autem. versicu. cum igitur. z est speciale libertatum fauore. Satis circa hoc dici posset q cum aliquid prohibetur habito principaliter respectu ad prohibitum nō ad viam vel modum quo prohibetur. exemplifica per iura in princi. inducta z per decreta. de concess. prebenda. constitutus. tunc sufficit prohibitum vna via vel modo vt ad id in eius fraudem alia via vel modo admitti non debeat vt hic. speciale tamen est in libertate. vt. s. dixi. Si autem prohibitio principaliter se habet ad viam vel modum non ad rem. tunc secus vnde alteri ecclesie obligatus episcopus non eligitur sed postulatur. Item qui iurauit non accusare bene denunciat quia sibi non est prohibitum deferre crimen. sed per modum accusationis deferre prohibitum est. Idem in casu de iudic. examinata. vbi petendo rem vna actio ne repellor. et per alium admittor. et hoc est videre in omnibus. nā deponens agens commodati. repellitur agens depositi admittitur. et sic de singulis.

CONtractus dicunt vulgares pactum rumpit leges et hoc dicit hec regula que sumpta fuit ex. l. ff. eodem titulo. l. contractus. Quidaz ponunt casum per canonem. decimaoctaua questione secunda elenthe rius. vbi conuentio inter episcopum dioce. et fundatricem inita. de oblationibus obuenientibus in festo ipsius ecclesie seruanda est. depositarius de iure communi tenetur solum de dolo et lata culpa que comparatur dolo. si tamen interuenit conuentio. vt teneatur de leui et de leuissima culpa. et de casu fozuito illa seruatur de depo. capitu. ij. ad idem ff. depo. l. i. §. si conueniat. et ibi sunt hec verba. concordat de commo. capitulo vno. supza eodem li. de pact. capitulo primo. Et quod dicit regula hic conuentione intelligas honesta. et non contra bonos mores. vnde si conuenerit ne dolus p̄stetur non valet conuentio. vt in predicta l. contractus. ff. eodem titulo in impossibili idem. quod dic vt dixi. s. e. nemo potest.

IVRamnum quod quis. hec regula sumpta est ex. l. ff. eodem titulo. qō quis ex culpa. Pone casum per canonem. xxiij. q. iiij displicet. vbi si quis ad iudicem ductus se de equo proiiciat et ledat sibi soli imputet. Idem per decretalem. supza eodem libro. de preben. si clericus. vbi clericus qui negligit petere prebendam sibi debitā cū vacat sibi iputare debet nō sequēti expectāti. ad idē. ff. pro socio. l. cum duob. §. fi. z. l. sequenti.

vbi socius omniū bonorū damnatus er contractu ob contumaciā suā. vel ex maleficio puta furto vel simonia quod non recuperat a socio. cor. l. di. sepe. z. c. bi qui. de homi. c. vl. z. ff. ad. l. acquil. si purator. Item procurator penā quā ex suo delicto prestitit a domino non recuperat. ff. de procu. qui proprio. §. idē econtra. ad idē. C. decuic. l. emptor. fundi. vbi dicitur q si emptor in iudicio nō fuit re euicta de euictione nō agit contra venditorē. qr cui pa sua res euicta videtur

En famib⁹ ponecasum p canonē. lxxxi di. cantus daniel. de excessi. plā. inter dilectos. Et dicit lex ne⁹ famosis. et notatis. z quos scelus. z vite turpitudo inq̄nat z quos infamia ab bonestorū cetu segregat dignitatis porte patebūt. C. de dig. l. ū. li. xū. ad idez xxiiij. di. laici. vbi dicit q opi. ordinādi vacillare nō debet. de testi. c. vlt. de acc. ops. C. de infa. l. vna. De infamia aūt quid sit z quomō cōtrahit et de multiplici ipsius genere. dic vt no. iij. q. vj. §. tria. v. porro ifamia Et quod dicit regula de dignitatib⁹ intelligas ecclesiasticis z secularib⁹ infamis enī iudex esse nō potest. iij. q. vij. infamis. bene tamē pōt arbiter esse. ff. de arbi. l. pedius. ij. q. vij. §. tria. v. cognitores. An procu. possit esse. queras. no. l. di. accedēs. iij. q. vij. infamis. z. q. r. c. vl. z ō iura. calū. imperatorum. in vl. glo. z insti. de excep. §. vl.

Certum est. pone casum. xiij. q. iij. plerīq. s. e. li. de elec. auaricie. ff. ad vell. cūuis. §. si cum essem. concor. i. q. i. sunt nōnulli. de simo. in tantū. de emp. z vendi. ad nostram. s. e. li. de ele. cōmissa. §. porro. de immu. ecc. clericis. z. c. vl. ff. de legi. l. fraus. C. de legi. l. si dubiū. vbi sunt hec verba. Circa hanc aūt regulā nō insisto. prosequere enī eam vt no. xiij. q. iij. plerīq. ber. de priui. quāto ac. ff. de legi. l. contra legē. z facit qō dixi. s. e. cum quid vna.

Data rome apud sanctū petrū. No. ar. q tabellio in instrumento debet scribere locū initi cōtractus. z ō hoc dixi. s. e. li. de re iudi. abbate sane. ad finem.

¶ Quinto nonas mar. i. tertia die. intrante. mar. Scire debes q mensis diuidit p kalendas nonas z ydus. z dicunt kalēde a calo. i. voco. qr tūc fiebat vocatio ad nūdinas. z iste nūdine fiebāt in quito die vl' septimo mēsis. vt patet in kalen. vnde in pria die mēsis. dicit kalē. in scō dicit quarto nonas. interdū sexto nonas. qr sunt quidā mēses qui habēt sex nonas alij quattuor tm̄. z hi q habēt sex sunt q̄ttuor tm̄. s. Marci⁹ mai⁹ iulius octobr. Uñ vsus. Sex nonas mai⁹ octobr iuli⁹ z marc. Quattuor aūt reliqui tenet ydus quilibet octo. In martio igit prima die dicimus kalen. Secūda. vi. nonas. i. sexto die ante nonas. In tertio quito nonas. i. quinta die ante nonas. z sic deinceps. Septia die dicebam⁹ nonis. qr eodē die erāt nūdine. si vero mēsis habeat. iiij. nonas tm̄ sexta die dicebam⁹ q̄rto nonas quito die dicebam⁹ nonas. qr eadē erāt nūdine. Post has nonas siue essent in quito siue in septio die p̄m diuersitatem mēsiū quā. s. posui. denominabam⁹ dies ab idus. idus aūt interpretatur diuisio qr tūc diuidebātur nūdine z qr idus semp erat. viij. die post nonas qr quolibet mēse p. viij. dies durabāt nūdine. ideo statiz post nonas siue. v. siue. vij. die dicebat. viij. idus. i. octauo die ante idus sequēti die dicebatur. vij idus idest. vij. di. ante idus. subsequenti. vi. idus. z sic de singulis. Tertiadecima die cū mensis habet quatuor nonas tm̄ vel quintadecima cū habet sex dicim⁹ idus. qr tūc diuidebantur nundine. Deinde denominabamus per kalen. vt si mensis habet. xxxi. diem z quattuor nonas tantū. sicut ianua. post idus dicimus. xix. kalen. z demū. xviij z demū. xvij. vsqz ad kalen. i. viij. die ante kalen. Cum ergo dicimus. xv. kalen. mar. idem est dicere. xv. die ante kalen. mar. i. xiiij. die exeunte februario z sic de singulis. Si autē mensis habet. xxx. dies post idus dicimus. xviij. kalen. z demū. xvij. z sic de singulis vsqz ad finē. Si vero mēsis habet. xxviij. vt februarius. tunc post id⁹ sequēti die dicim⁹ stari. xvi kalen. Si vero mēsis habet. xxxi. dies z sex nonas. vt marti⁹. tunc post idus sequenti die dicimus. xvij. kalen. z sic de singulis vsqz ad kalen. et cū dicimus. xvij. kalē. aprilis. i. xvij. ante kalē. i. xvi. exeūte martio. Idē in alijs. Mēses autē quot dies habēt no. p hos vsus. Junius aprilis septēqz nouēqz tricenos. Pl⁹ enī reliqui sed habet febr⁹ octo vicenos Cui bissextus si fuerit superadditur vnus.

¶ Pontificatus. Scire debes q ro. pon. ex sola electione facta a duabus partib⁹ cardinalium vocem habentium. de quo dic vt. s. e. li. de electi. vbi periculum. presulatum assumit. s. de elec. licet de vitāda. Sz cōsuetudo est ro. pon. que potius eorū solito vsu q̄z iure roboratur. q per electionē ante cōsecrationē z coronationē nō scribūt pōtificatū in data sed p̄di. decre. licet. s. de ele. dicat roman⁹ pōtifex habeat qr duab⁹ prib⁹ zc̄. Inquātū dicit pōtifex videt q ex tūc pōtificat⁹ scribere possit tm̄ p illa ꝓsuetudine facit lex. C. ō q̄dru. pscri. l. vl. in fi. ibi ex quo imperiales suscepim⁹ infulas vñ z dies coronationis dicit ort⁹ imperij sic pōt intelligi C. de fer. l. vl. nec dicit imperator nisi corona suscepta. ff. ō testa. mili. l. antepen. sicut nec archiepūs nisi recepto pallio. s. de vsupal. nisi ad idē. C. li. xij. de decu. l. i. ff. de re mili. l. ex eo. in auc. de ꝓsul. in fi. col. v. sz tūc aīs ꝓfirmationē scribūt ante datā locū z diē ponēdo data suscepti a nobis apl'at⁹ officij anno zc̄. z tūc etiā nō scribūt se simpliciter epōs sed sic scribūt. talis poye. Bonifaci⁹ elect⁹ epūs. Itē tūc nō bullāt bulla integra sz tūc tpis si q̄s litteras cōcedūt ponūt mediū bullā. i. illā ptē q̄ habet capita sculpta. z ex alio latere quo pōit nomē plana est bulla sine noie. Post

dignitatem.

¶ Idem.

Certum ē q̄ is cōmittit in legez qui legis verba complectens contra legis nititur voluntatē

coronationē aūt scribūt pōtificatū in data vnde quod pri⁹ scribebāt data suscepti a nobis apostolat⁹ officij scribūt data pōtificatus nostri Itē vocāt se simpliciter epōs z dāt bullā cū nomine suo. Et sunt hec bene notanda qr iā vidi in quadā ecclesia cathedrali vicina cuius nomen sileo p̄m expectantē ex hoc errore in assecutione prebēde prio preferri. Et hoc modo bonifaci⁹ fuit electus die sexto exeunte decēbri coronatus z consecratus fuit. die. xxiij. ianua. Habebat vnus expectās eius auctoritate litteras. cū tali data. data. iij. kalē. ianuarij pōtificatus nostri anno. iij. Alius expectās eadē auctoritate in eadē ecclesia habebat lras hui⁹ date. data nonas aprilis pōtificatus nostri anno. iij. z hoc est dicere data. v. die aprilis z superior data iij. die exeūte decēbri. vt s. dixi. proxi. glo. vacabat pbendā in illa eccl'ia z querebat cui deberet z errore peritor hui⁹ iuris būc modū ignorātiū pronūciatū z obtentū fuit illū qui habebat datā sub. iij. die exeūte decēbri priorē esse z debere preferri. qr cōsiderabāt dicti iurisperiti. q siue annus inciperet a promotiōe romani pōtificis qui fuerat vt predixi die. ij exeūte decēbri siue a natiuitate omnimodo ille erat prim⁹ z verum dicebant illo modo computando. sed quia annus pontificatus incipit a cōsecratione z coronatione nō ab electione vt. s. dixi. que coronatio vt p̄dixit posterior priori prelatus. quia certum est exquo annus pontificatus bonifacij incipiebat vt predixi q is qui nonas aprilis idest quinto die a prīlis habuit gratiā precedebat in gratia illum qui habebat datam sub tertio die exeunte de decembri. idest quarto kalen. ianuarij. eodem anno fere in nouem mensibus vt clare patet computanti. Semper ergo iurisperiti qui pronunciare habent super posteritate z priozitate impetrātium aduertere debent diem pontificatus. idest coronatus vt recte pronuncient. z idem in simlibus casibus z hoc alias vt dixi iure non bene probatur. qua de causa vt talis error ab eis euitetur hoc hic scripsi qō alias scriptum non reperi.

¶ Anno quarto. Fuit hec data. z iste annus pontificatus sui currentibus annis domini. M. cc. xcviij. Quero autem quando inceperunt ligare noue constitutiones huius. vi. li. de his loquor que sunt iuris noui promulgatorie. non declaratorie veteris iuris. Et videt q a tpe hui⁹ publicationis post duos menses. in auc. vt facte no. stitutiones in rubro z nigro. circa prin. §. vt aūt aptius. z hoc tenet ber. s. in probe. in fi. ij. glo. z. s. de cōsti. c ij. z facit qō no. de post. pla. c. i. cū enī id sit iure civili expressum. z nostro iure cōtrariū expresse non sit cautū ergo illō ius seruabim⁹ z ideo p̄m hoc finitis duobus mensib⁹. scz tertia die intrante maio eodem anno inceperūt ligare. Itē z nostro videt iure roboratum. s. ne cle. vel mo. c. vl. z. s. de sen. ex. nouerint. s. e. li. de cōcess. preben. quia cunctis. c irca prin. z in his omnib⁹. De hoc tm̄ videtur tenere Jo. xxxij. di. ꝓposuisti. in glo. ex hoc q p̄m canones ligat cōstitutio post sex mēses allegat. xviij. di. c. vl. q de cōstiōe principio non loquit. sed q illud tps tas. vbi cōstō principis non ligat. nisi exquo per plures fuerit publicata. ad idē. s. e. li. de pben. cū singula. vbi dat vn⁹ mēsis a tpe notitie. ad idē in auc. vt in priua. do. sacra. mi. nō fi. circa fi. col. v. vbi dant tres mēses tm̄. Dixit Accur. q in predi. l. dies est esse spāle. z idem de supradictis mēses. vt. s. dixi. id locū habet. cū in ipsa constitutiōe aliud nō cauetur nec tps adijcit. illud enī seruandū est. z intelligunt sic cōtraria vtriusqz iuris. De hoc habui questionē de facto a principio hui⁹ libri. z dicebāt cōtra me quidā aduocati q cōstitutiones hui⁹ libri nō ligabāt. nisi exq̄ ij. q. iij. dixit sara. z ego cōtra eos dicens q p̄m dictā ipōrum in ciuitatibus in quibus nō viget studiū z ad quas liber iste direct⁹ nō fuit. adhuc cōstiones hui⁹ libri nō ligarēt. quod esset absurdū. Satis ergo probabili ratiōe id tenendū videt quod. s. dixi z audiui etiā tpe Nicolai. iij. cassatā electionē cuiusdā epi. quia non seruauerat decre. cupientes. s. e. li. de electione tamen ante duos menses solūmodo fuerat publicata. An aūt cōstitutio respiciat pendētia. dixi. s. e. li. de elec. licet canon. Que his scriptis sunt superflua defectuosa vel falsa reddenda supplenda z corrigenda se offerūt in quib⁹ aliqualiter excusari mereor. quia corrigi sum parat⁹. tum qr exquo scribere cepi singulis quasi diebus binis lectionib⁹ z alijs preter lectūrā ineuitabilib⁹ negocijs implicatus. singula ponderare nō potui. tum qr dñi mei superi⁹ iam dicti mādato z studentiū deuictus instātia ea non meo velle librata publicare compellor. quinimo etiā ex falsis scriptis p̄m pbm. ij. methaphisice cōmendabor. quia p ipsa veritatis inuesti gāde materiā alijs prepaui. Suscipiāt igit istud studentes minure scientie labores meos reminiscētes. q vidua que obtulit duos solas minuta p pter sui affectum larga plus omnibus dicitur obtulisse. Marci. xij. xxij. ij. q. i. odi. de pe. di. i. c. i. vsus fi. nam si deus dederit maiores et summe vtiles eis. impostex labores meos offerā. iā ꝛ nouit inchoatos. Jo. an.

Liber sextus decretalium vna cū apparatu domini Johannis andree accuratissime castigatus. Anno dominice natiuitatis. Mcccccxci. kalē darum vero marcij. xvi. finit feliciter.

colorchecker DIGITAL SG
DCSG - UBU # MX - 7181
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
A
B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
x-rite
mm
0
1
2
3
4
5
6